॥ हेपुस्तकपराचरामेशलबाराचेहोय ॥

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीगुरुभ्योनमः॥ श्रीसरस्वत्यैनमः॥ हरिः ॐम्॥ अग्निं। ईळे। पुरःहितम्। यज्ञ
स्य। देवम्। ऋत्विजं। होतारं। रत्नऽधातमम्॥ अग्निः। पूर्वैभिः। ऋषिऽभिः। ईड्यः। नूतनैः। उत। सः। देवान्।
आ। इह। वक्षति। अग्निना। रयिं। अश्नवत्। पोषम्। एव। दिवेऽदिवे। यशसं। वीरवत्ऽतमम्। अग्ने।
यम्। यज्ञं। अध्वरम्। विश्वतः। परिऽभूः। असि। सः। इत्। देवेषु। गच्छति। अग्निः। होता। कविऽक्रतुः। सत्यः।
चित्रश्रवःऽतमः। देवः। देवेभिः। आ। गमत्॥१॥ यत्। अंग। दाशुषे। त्वं। अग्ने। भद्रम्। करिष्यसि। तव। इत्।
तत्। सत्यं। अंगिरः। उप। त्वा। अग्ने। दिवेऽदिवे। दोषाऽवस्तः। धिया। वयम्। नमः। भरंतः। आ। इमसि। रा
जंतम्। अध्वराणाम्। गोपाम्। ऋतस्य। दीदिविं। वर्द्धमानम्। स्वे। दमे। सः। नः। पिताऽइव। सूनवे। अग्ने।
सुऽउपायनः। भव। सचस्व। नः। स्वस्तये॥२॥ वायो इति। आ। याहि। दर्शत। इमे। सोमाः। अरंऽकृताः।
तेषाम्। पाहि। श्रुधि। हवम्। वायो इति। उक्थेभिः। जरंते। त्वां। अच्छ। जरितारः। सुतऽसोमाः। अहःऽवि
दः। वायो इति। तव। प्रऽपृंचती। धेना। जिगाति। दाशुषे। उरूची। सोमऽपीतये। इंद्रवायू इति। इमे। सु
ताः। उप। प्रयःऽभिः। आ। गतम्। इंदवः। वाम्। उशंति। हि। वायो इति। इंद्रः। च। चेतथः। सुता-

जिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। तौ। आ। यातं। उप। द्रवत्॥ ३॥ वायो इति। इंद्रः। च। सुन्वतः। आ। यात
म्। उप। निःऽकृतम्। मक्षु। इत्था। धिया। नरा॥ मित्रम्। हुवे। पूतऽदक्षम्। वरुणं। च। रिशादसम्। धि
यम्। घृताचीम्। साधंता॥ ऋतेन। मित्रावरुणौ। ऋतऽवृधौ। ऋतऽस्पृशा। क्रतुम्। बृहंतम्। आशा
थे इति। कवी इति। नः। मित्रावरुणा। तुविऽजातौ। उरुऽक्षया। दक्षम्। दधाते इति। अपसम्॥ ४॥ अ
श्विना। यज्वरीः। इषः। द्रवत्पाणी इति द्रवत्ऽपाणी॥ शुभः। पती इति। पुरुऽभुजा। चनस्यतम्॥ अश्वि
ना। पुरुऽदंससा। नरा। शवीरया। धिया॥ धिष्ण्या। वनतम्। गिरः॥ दस्रा। युवाकवः। सुताः। नासत्या।
वृक्तऽबर्हिषः। आ। यातं। रुद्रऽवर्त्तनी इति रुद्रऽवर्त्तनी॥ इंद्र। आ। याहि। चित्रभानो इति चित्रऽभा
नो। सुताः। इमे। त्वाऽयवः॥ अण्वीभिः। तना। पूतासः॥ इंद्र। आ। याहि। धिया। इषितः। विप्रऽजूतः। सुतऽवतः॥ उ
प। ब्रह्माणि। वाघतः॥ इंद्र। आ। याहि। तूतुजानः॥ उप। ब्रह्माणि। हरिऽवः॥ सुते। दधिष्व। नः। चनः॥ ५॥ ओमासः।
चर्षणिऽधृतः। विश्वे। देवासः। आ। गत॥ दाश्वांसः। दाशुषः। सुतं॥ विश्वे। देवासः। अप्ऽतुरः। सुतं। आ।
गंत। तूर्णयः॥ उस्राःऽइव। स्वसराणि॥ विश्वे। देवासः। अस्रिधः। एहिऽमायासः। अद्रुहः॥ मेधं। जुषं

ता। वन्हयः। पावका। नः। सरस्वती। वाजेभिः। वाजिनीवती। [struck out]
[struck out]। यज्ञं। वष्टु। धियाऽवसुः। चोदयित्री। सूनृतानां। चेतंती। सुऽमतीनां। यज्ञं। दधे। सर
स्वती। महः। अर्णः। सरस्वती। प्र। चेतयति। केतुना। धियः। विश्वाः। वि। राजति॥ ३॥ सुरूपऽकृ
त्नुं। ऊतये। सुदुघांऽइव। गोऽदुहे। जुहूमसि। द्यविऽद्यवि। उप। नः। सवना। आ। गहि। सोमस्य।
सोमऽपाः। पिब। गोऽदाः। इत्। रेवतः। मदः। अथ। ते। अंतमानां। विद्याम। सुऽमतीनाम्।
मा। नः। अति। ख्यः। आ। गहि। परा। इहि। विग्रम्। अस्तृतम्। इंद्रं। पृच्छ। विपःऽचितम्। यः। ते।
सखिऽभ्यः। आ। वरम्। उत। ब्रुवंतु। नः। निदः। निः। अन्यतः। चित्। आ। रत। दधानाः। इंद्रे। इत्। दु
वः॥ ७॥ उत। नः। सुऽभगान्। अरिः। वोचेयुः। दस्म। कृष्टयः। स्याम। इत्। इंद्रस्य। शर्मणि। आ।
ईम्। आशुं। आशवे। भर। यज्ञऽश्रियम्। नृऽमादनम्। पतयत्। मंदयत्ऽसखम्। अस्य। पी
त्वा। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। घनः। वृत्राणाम्। अभवः। प्र। आवः। वाजेषु। वाजिनम्। तम्।
त्वा। वाजेषु। वाजिनम्। वाजयामः। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। धनानाम्। इंद्र। सातये। यः। रा

२

यः। अवनिः। महान्। सुऽपारः। सुन्वतः। सखा। तस्मै। इंद्राय। गायत॥ ५॥ आ। तु। आ। इत। नि।
सीदत। इंद्रम्। अभि। प्र। गायत। सखायः। स्तोमऽवाहसः॥ पुरुऽतमम्। पुरूणाम्। ईशानम्। वा
र्याणाम्। इंद्रं। सोमे। सचा। सुते। सः। घ। नः। योगे। आ। भुवत्। सः। राये। सः। पुरंऽध्याम्। गम
त्। वाजेभिः। आ। सः। नः। यस्य। संऽस्थे। न। वृण्वते। हरी इति। समत्ऽसु। शत्रवः। ग। सुत॰पा
व्ने। सुताः। इमे। शुचयः। यंति। वीतये। सोमासः। दधिऽआशिरः॥ ५॥ त्वम्। सुतस्य। पीतये।
सद्यः। वृद्धः। अजायथाः। इंद्र। ज्यैष्ठ्याय। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। आ। त्वा। विशंतु। आ
शवः। सोमासः। इंद्र। गिर्वणः। शम्। ते। संतु। प्रऽचेतसे। त्वाम्। स्तोमाः। अवीवृधन्। त्वाम्।
उक्था। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। त्वां। वर्द्धंतु। नः। गिरः। अक्षितऽऊतिः। सनेत्। इम
म्। वाजम्। इन्द्रः। सहस्त्रिणम्। यस्मिन्। विश्वानि। पौंस्या। मा। नः। मर्त्ताः। अभि। द्रुहन्।
तनूनाम्। इन्द्र। गिर्वणः। ईशानः। यवय। वधम्॥ १०॥ युंजंति। ब्रध्नम्। अरुषं। चरंतम्। प
रि। तस्थुषः। रोचन्ते। रोचना। दिवि। युंजंति। अस्य। काम्या। हरी इति। वि॰पक्षसा। र

थे। श्रोणा।। धृष्णू इति। नृ॰वाहसा।। केतुम्। कृण्वन्। अकेतवे। पेशः। मर्याः। अपेशसे। सम्। उ
षत्॰भिः। अजायथाः।। आत्। अह। स्वधाम्। अनु। पुनः। गर्भऽत्वम्। आऽईरिरे। दधानाः। ना
म। यज्ञियम्।। वीळु। चित्। आरुजत्नुऽभिः। गुहा। चित्। इंद्र। वह्निऽभिः। अविंदः। उस्रियाः।
अनु।।१।। देवऽयन्तः। यथा। मतिम्। अच्छ। विदत्ऽवसुम्। गिरः। महाम्। अनूषत। श्रुतम्।। इं
द्रेण। सम्। हि। दृक्षसे। सम्ऽजग्मानः। अबिभ्युषा।। मंदू इति। समान॰वर्चसा।। अनवद्यैः। अ
भिद्यु॰भिः। मखः। सहस्वत्। अर्चति।। गणैः। इंद्रस्य। काम्यैः।। अतः। परिऽज्मन्। आ। गहि।
दिवः। वा। रोचनात्। अधि।। सम्। अस्मिन्। ऋंजते। गिरः।। इतः। वा। सातिम्। ईमहे। दिवः। वा।
पार्थिवात्। अधि।। इंद्रम्। महः। वा। रजसः।।१२।। इंद्रम्। इत्। गाथिनः। बृहत्। इंद्रम्। अर्के
भिः। अर्किणः।। इंद्रम्। वाणीः। अनूषत।। इंद्रः। इत्। हर्योः। सचा। सम्॰मिश्लः। आ। व
चःऽयुजा।। इंद्रः। वज्री। हिरण्ययः।। इंद्रः। दीर्घाय। चक्षसे। आ। सूर्यम्। रोहयत्। दिवि।। वि। गो
भिः। अद्रिम्। ऐरयत्।। इंद्र। वाजेषु। नः। अव। सहस्रऽप्रधनेषु। च।। उग्रः। उग्राभिः। ऊति॰भिः।

इंद्रम्। वयम्। महाऽधने। इंद्रम्। अर्भे। हवामहे। युजम्। वृत्रेषु। वज्रिणम्॥१३॥ सः। नः। वृष
न्। अमुम्। चरुम्। सत्राऽदावन्। अप। वृधि। अस्मभ्यम्। अप्रतिऽस्कुतः। तुंजेऽतुंजे। ये। उ
तऽतरे। स्तोमाः। इंद्रस्य। वज्रिणः। न। विंधे। अस्य। सुऽस्तुतिम्। वृषा। यूथाऽइव। वंसगः। कृष्टीः।
ईयर्ति। ओजसा। ईशानः। अप्रतिऽस्कुतः। यः। एकः। चर्षणीनाम्। वसूनाम्। इरज्यति। इंद्रः।
पंच। क्षितीनाम्। इंद्रम्। वः। विश्वतः। परि। हवामहे। जनेभ्यः। अस्माकम्। अस्तु। केवलः॥
॥१४॥ आ। इन्द्र। सानसिम्। रयिम्। सऽजित्वानम्। सदाऽसहम्। वर्षिष्ठम्। ऊतये। भर। नि। येन।
मुष्टिऽहत्यया। नि। वृत्रा। रुणधामहै। त्वाऽऊतासः। नि। अर्वता। इंद्र। त्वाऽऊतासः। आ। वयम्।
वज्रम्। घना। ददीमहि। जयेम। सम्। युधि। स्पृधः। वयम्। शूरेभिः। अस्तृऽभिः। इंद्र। त्वया।
युजा। वयम्। सासह्याम। पृतन्यतः। महान्। तु। इंद्रः। परः। च। नु। महिऽत्वम्। अस्तु। वज्रिणे।
द्यौः। न। प्रथिना। शवः॥१५॥ सम्ऽओहे। वा। ये। आशत। नरः। तोकस्य। सनितौ। विप्रासः।
वा। धियाऽयवः। यः। कुक्षिः। सोमऽपातमः। समुद्रःऽइव। पिन्वते। उर्वीः। आपः। न। काकुदः। ए

वाहि। अस्य। सूनृता। विऽरप्शी॥ गोऽमती। मही। पक्वा। शाखा। न। दाशुषे। एवा। हि। ते। वि॰भू
तयः। ऊतयः। इंद्र। मा॰वते। सद्यः। चित्। संति। दाशुषे॥ ग। काम्या। स्तोमः। उक्थं। च। शंस्या। इंद्रा
य। सोम॰पीतये॥ ६॥ १०॥ इंद्र। आ। इहि। मत्सि। अंधसः। विश्वेभिः। सोमपर्व॰भिः। महान्। अभि
ष्टिः। ओजसा॥ आ। ईम्। एनम्। सृजत। सुते। मंदिम्। इन्द्राय। मंदिने। चक्रिम्। विश्वानि। च
क्रये॥ मत्स्व। सुऽशिप्र। मंदिऽभिः। स्तोमेभिः। विश्वऽचर्षणे। सचा। एषु। सवनेषु। आ॥ असृग्रम्।
इंद्र। ते। गिरः। प्रति। त्वां। उत्। अहासत। अजोषाः। वृषभं। पतिं॥ सम्। चोदय। चित्रम्। अर्वा
क्। राधः। इंद्र। वरेण्यं। असत्। इत्। ते। वि॰भु। प्र॰भु॥ ९॥ अस्मान्। सु। तत्र। चोदय। इंद्र।
राये। रभस्वतः। तुवि॰द्युम्न। यशस्वतः॥ सं। गोऽमत्। इंद्र। वाज॰वत्। अस्मे इति। पृथु। श्रवः।
बृहत्। विश्वऽआयुः। धेहि। अक्षितम्॥ अस्मे इति। धेहि। श्रवः। बृहत्। द्युम्नम्। सहस्रऽसातमम्।
इंद्र। ताः। रथिनीः। इषः॥ वसोः। इंद्रम्। वसु॰पतिं। गीःऽभिः। गृणंतः। ऋग्मियं॥ होम। गंतारं।
ऊतये॥ सुतेऽसुते। निऽओकसे। बृहत्। बृहते। आ। इत्। अरिः॥ इंद्राय। शूषम्। अर्चति॥ १८॥

आ५

गायंति। त्वा। गायत्रिणः। अर्चंति। अर्कं। अर्किणः। ब्रह्माणः। त्वा। शतक्रतो इति शतऽक्रतो।
उत्। वंशंऽइव। येमिरे। यत्। सानोः। सानुम्। आ। अरुहत्। भूरि। अस्पष्ट। कर्त्वम्। तत्। इंद्रः।
अर्थम्। चेतति। यूथेन। वृष्णिः। एजति। युक्ष्व। हि। केशिना। हरी इति। वृषणा। कक्ष्यऽप्रा। अथ।
नः। इंद्र। सोमऽपाः। गिरां। उपऽश्रुतिम्। चर। आ। इहि। स्तोमान्। अभि। स्वर। अभि। गृणीहि।
आ। रुव। ब्रह्म। च। नः। वसो इति। सचा। इन्द्र। यज्ञं। च। वर्द्धय। उक्थम्। इंद्राय। शंस्यम्। वर्द्धनम्।
पुरुनिःऽसिधे। शक्रः। यथा। सुतेषु। नः। ररणत्। सख्येषु। च। तम्। इत्। सखिऽत्वे। ईमहे। तं।
राये। तम्। सुऽवीर्ये। सः। शक्रः। उत। नः। शकत्। इंद्रः। वसु। दयमानः॥१९॥ सुऽविवृतम्। सुनिःऽ
अजम्। इंद्र। त्वाऽदातम्। इत्। यशः। गवाम्। अप। व्रजम्। वृधि। कृणुष्व। राधः। अद्रिऽवः। नहि।
त्वा। रोदसी इति। उभे इति। ऋघायमाणम्। इन्वतः। जेषः। स्वःऽवतीः। अपः। सम्। गाः। अस्मभ्यम्।
तृ६ धूनुहि। आश्रुत्ऽकर्ण। श्रुधि। हवम्। नु। चित्। दधिष्व। मे। गिरः। इंद्र। स्तोमम्। इमम्। मम। कृ-
ष्व। युजः। चित्। अंतरम्। विद्महि। त्वा। वृषन्ऽतमम्। वाजेषु। हवनऽश्रुतम्। वृषन्ऽतमस्य। हू-
महे। ऊतिम्। सहस्रऽसातमां। आ। तु। नः। इंद्र। कौशिक। मंदसानः। सुतम्। पिब। नव्यम्। आयुः।

प्र। स्म। तिर। कृधि। सहस्र॰साम्। ऋषिम्। परि। त्वा। गिर्वणः। गिरः। इमाः। भवंतु। विश्वतः। वृद्धऽ
आयुं। अनु। वृद्धयः। जुष्टाः। भवंतु। जुष्टयः॥२०॥ इंद्रं। विश्वाः। अवीवृधन्। समुद्रऽव्यचसं। गिरः।
रथिऽतमम्। रथिनाम्। वाजानां। सत्ऽपतिं। पतिम्। सख्ये। ते। इंद्र। वाजिनः। मा। भेम। शवसः। प
ते। त्वाम्। अभि। प्र। नोनुमः। जेतारम्। अपराऽजितम्। पूर्वीः। इंद्रस्य। रातयः। न। वि। दस्यंति। ऊ
तयः। यदि। वाजस्य। गोऽमतः। स्तोतृ॰भ्यः। मंहते। मघम्। पुराम्। भिंदुः। युवा। कविः। अमितऽओ
जाः। अजायत। इंद्रः। विश्वस्य। कर्मणः। धर्त्ता। वज्री। पुरुऽस्तुतः। त्वम्। वलस्य। गोऽमतः। अप।
अवः। अद्रिऽवः। बिलम्। त्वाम्। देवाः। अबिभ्युषः। तुज्यमानासः। आविषुः। तव। अहम्। शूर। रातिऽ
भिः। प्रति। आयम्। सिंधुम्। आऽवदन्। उप। अतिष्ठंत। गिर्वणः। विदुः। ते। तस्य। कारवः। मायाभिः।
इंद्र। मायिनम्। त्वम्। शुष्णम्। अव। अतिरः। गा। मेधिराः। तेषाम्। श्रवांसि। उत्। तिर। इंद्रम्। ईशा
नम्। ओजसा। अभि। स्तोमाः। अनूषत। सहस्रम्। यस्य। रातयः। उत। वा। संति। भूयसीः॥२१॥ अग्नि ५
म्। दूतम्। वृणीमहे। होतारम्। विश्वऽवेदसम्। अस्य। यज्ञस्य। सुऽक्रतुम्। अग्निम्ऽअग्निम्। ह
वीमऽभिः। सदा। हवंत। विश्पतिम्। हव्यऽवाहम्। पुरुऽप्रियम्। अग्ने। देवान्। इह। आ। वह। जज्ञा

नः। वृक्तऽबर्हिषे। असि। होता। नः। ईड्यः। तान्। उशतः। वि। बोधय। यत्। अग्ने। यासि। दूत्यम्।
देवैः। आ। सत्सि। बर्हिषि। घृतऽआहवन। दीदिऽवः। प्रति। स्म। रिषतः। दह। अग्ने। त्वम्। रक्षस्विनः।
अग्निना। अग्निः। सम्। इध्यते। कविः। गृहऽपतिः। युवा। हव्यऽवाट्। जुहुऽआस्यः।।२२।। कविम्।
अग्निम्। उप। स्तुहि। सत्यऽधर्माणम्। अध्वरे। देवम्। अमीवऽचातनम्। यः। त्वाम्। अग्ने। हविः
पतिः। दूतम्। देव। सपर्यति। तस्य। स्म। प्रऽअविता। भव। यः। अग्निम्। देवऽवीतये। हविष्मान्। आ
ऽविवासति। तस्मै। पावक। मृळय। सः। नः। पावक। दीदिऽवः। अग्ने। देवान्। इह। आ। वह। उप। यज्ञम्।
हविः। च। नः। सः। नः। स्तवानः। आ। भर। गायत्रेण। नवीयसा। रयिम्। वीरऽवतीम्। इषम्।
अग्ने। शुक्रेण। शोचिषा। विश्वाभिः। देवहूतिऽभिः। इमम्। स्तोमम्। जुषस्व। नः।।२३।। सुऽसमि
द्धः। नः। आ। वह। देवान्। अग्ने। हविष्मते। होतरिति। पावक। यक्षि। च। मधुऽमन्तम्। तनूऽनपात्।
यज्ञम्। देवेषु। नः। कवे। अद्य। कृणुहि। वीतये। नराशंसम्। इह। प्रियम्। अस्मिन्। यज्ञे। उप। ह्व
ये। मधुऽजिह्वम्। हविःऽकृतम्। अग्ने। सुखऽतमे। रथे। देवान्। ईळितः। आ। वह। असि। होता।
मनुःऽहितः। स्तृणीत। बर्हिः। आनुषक्। घृतऽपृष्ठम्। मनीषिणः। यत्र। अमृतस्य। चक्षणम्।
वि। श्रयताम्। ऋतऽवृधः। द्वारः। देवीः। असश्चतः। अद्य। नूनम्। च। यष्टवे।।२४।। नक्तोषसा।

सुऽपेशसा। अस्मि। यज्ञे। उप। ह्वये। इदम्। नः। बर्हिः। आऽसदे। ता। सुऽजिह्वौ। उप। ह्वये। होता
रा। दैव्या। कवी इति। यज्ञम्। नः। यक्षताम्। इमम्। इळा। सरस्वती। मही। तिस्रः। देवीः। मयःऽ
भुवः। बर्हिः। सीदंतु। अस्रिधः। इह। त्वष्टारम्। अग्रियम्। विश्वऽरूपम्। उप। ह्वये। ग। अव। सृ
ज। वनस्पते। देव। देवेभ्यः। हविः। प्रऽदातुः। अस्तु। चेतनम्। स्वाहा। यज्ञम्। कृणोतन। इंद्राय। य
ज्वनः। गृहे। तत्र। देवान्। उप। ह्वये॥ २५॥ आ। एभिः। अग्ने। दुवः। गिरः। विश्वेभिः। सोम॰पीतये।
देवेभिः। याहि। यक्षि। च। आ। त्वा। कण्वाः। अहूषत। गृणंति। विप्र। ते। धियः। देवेभिः। अग्ने। आ।
गहि। इंद्रवायू इति। बृहस्पतिम्। मित्रा। अग्निम्। पूषणम्। भगम्। आदित्यान्। मारुतम्। गणम्।
प्र। वः। भ्रियंते। इंदवः। मत्सराः। मादयिष्णवः। द्रप्साः। मध्वः। चमूऽसदः। ईळते। त्वाम्। अवस्यवः। क
ण्वासः। वृक्त॰बर्हिषः। हविष्मंतः। अरंऽकृतः। घृतऽपृष्ठाः। मनःऽयुजः। ये। त्वा। वहंति। वह्नयः।
आ। देवान्। सोम॰पीतये॥ २६॥ तान्। यजत्रान्। ऋतऽवृधः। अग्ने। पत्नी॰वतः। कृधि। मध्वः। सुऽ
जिह्व। पायय। ये। यजत्राः। ये। ईड्याः। ते। ते। पिबंतु। जिह्वया। मधोः। अग्ने। वषट्ऽकृति। आ। की
म्। सूर्यस्य। रोचनात्। विश्वान्। देवान्। उषःऽबुधः। विप्रः। होता। इह। वक्षति। विश्वेभिः। सोम्य
म्। मधु। अग्ने। इंद्रेण। वायुना। पिब। मित्रस्य। धाम॰भिः। त्वम्। होता। मनुःऽहितः। अग्ने। यज्ञेषु।

सीदन्ति। सः। इमम्। नः। अध्वरम्। यज। युक्ष्व। हि। अरुषीः। रथे। हरितः। देव। रोहितः। ताभिः। देवान्।
इह। आ। वह॥ २७॥ इन्द्र। सोमम्। पिब। ऋतुना। आ। त्वा। विशन्तु। इन्दवः। मत्सरासः। तत्ऽओकसः।
मरुतः। पिबत। ऋतुना। पोत्रात्। यज्ञम्। पुनीतन। यूयम्। हि। स्थ। सुऽदानवः। अभि। यज्ञम्। गृणी
हि। नः। ग्नावः। नेष्टरिति। पिब। ऋतुना। त्वम्। हि। रत्नऽधाः। असि। गा। सादय। योनिषु। त्रिषु। परि। भू
ष। पिब। ऋतुना। ब्राह्मणात्। इन्द्र। राधसः। पिब। सोमम्। ऋतून्। अनु। तव। इत्। हि। सख्यम्।
अस्तृतम्। युवम्। दक्षम्। धृतऽव्रता। मित्रावरुणा। दुःऽदभम्। ऋतुना। यज्ञम्। आशाथे इति
२८॥ द्रविणःऽदाः। द्रविणसः। ग्रावऽहस्तासः। अध्वरे। यज्ञेषु। देवम्। ईळते। द्रविणःऽदाः। ददा
तु। नः। वसूनि। यानि। शृण्विरे। देवेषु। ता। वनामहे। द्रविणःऽदाः। पिपीषति। जुहोत। प्र। च। ति
तर ष्ठत। नेष्ट्रात्। ऋतुऽभिः। इष्यत। यत्। त्वा। तुरीयम्। ऋतुऽभिः। द्रविणःऽदः। यजामहे। अध। स्म।
नः। ददिः। भव। अश्विना। पिबतम्। मधु। दीद्यग्नी इति दीदिऽअग्नी। शुचिऽव्रता। ऋतुना। य
ज्ञऽवाहसा। गार्हऽपत्येन। सन्त्य। ऋतुना। यज्ञऽनीः। असि। देवान्। देवऽयते। यज॥ २९॥ आ।
त्वा। वहन्तु। हरयः। वृषणम्। सोमऽपीतये। इन्द्र। त्वा। सूरऽचक्षसः॥ इमाः। धानाः। घृतऽस्नुवः।
हरी इति। इह। उप। वक्षतः। इन्द्रम्। सुखऽतमे। रथे। इन्द्रम्। प्रातः। हवामहे। इन्द्रम्। प्रऽयति। अध्व

रे। इंद्रम्। सोमस्य। पीतये॥ उप। नः। सुतम्। आ। गहि॥ हरिऽभिः। इंद्र। केशिऽभिः। सुते। हि। त्वा।
हवामहे॥ सः। इमम्। नः। स्तोमम्। आ। गहि॥ उप। इदम्। सवनम्। सुतम्॥ गोरः। न। तृषितः।
पिब॥ ३१॥ इमे। सोमासः। इंदवः। सुतासः। अधि। बर्हिषि॥ तान्। इंद्र। सहसे। पिब॥ अयं। ते। स्तो
मः। अग्रियः। हृदिऽस्पृक्। अस्तु। शंऽतमः॥ अथ। सोमम्। सुतम्। पिब॥ विश्वम्। इत्। सवन
म्। सुतम्। इंद्रः। मदाय। गच्छति॥ वृत्रऽहा। सोमऽपीतये॥ सः। कामम्। आ। पृण। गोभिः। अश्वैः।
शतक्रतो इति शतऽक्रतो॥ स्तवाम। त्वा। सुऽआध्यः॥ ३२॥ इंद्रावरुणयोः। अहम्। सम्ऽरा
जोः। अवः। आ। वृणे॥ ता। नः। मृळातः। ईदृशे॥ गंतारा। हि। स्थः। अवसे। हवम्। विप्रस्य। माऽ
वतः॥ धर्तारा। चर्षणीनाम्॥ अनुऽकामम्। तर्पयेथाम्। इंद्रावरुणा। रायः॥ आ। ता। वाम्। ने
दिष्ठम्। ईमहे॥ युवाकु। हि। शचीनाम्। युवाकु। सुऽमतीनाम्॥ भूयाम। वाजऽदाव्नाम्॥ इंद्रः।
सहस्रऽदाव्नाम्। वरुणः। शंस्यानाम्। क्रतुः। भवति। उक्थ्यः॥ ३४॥ तयोः। इत्। अवसा। वयम्।
सनेम। नि। च। धीमहि॥ स्यात्। उत। प्रऽरेचनम्॥ इंद्रावरुणा। वाम्। अहम्। हुवे। चित्राय। राध
से॥ अस्मान्। सु। जिग्युषः। कृतम्॥ इंद्रावरुणा। नु। नु। वाम्। सिषासंतीषु। धीषु। आ। अस्मभ्य
म्। शर्म। यच्छतम्॥ प्र। वाम्। अश्नोतु। सुऽस्तुतिः। इंद्रावरुणा। याम्। हुवे। याम्। ऋधाथे इति।

७

सधऽस्तुतिम्॥३३॥सोमानम्।स्वरणम्।कृणुहि।ब्रह्मणः।पते।कक्षीवंतम्।यः।औशिजः।
यः।रेवान्।यः।अमीवऽहा।वसुऽवित्।पुष्टिऽवर्द्धनः।सः।नः।सिसक्तु।यः।तुरः।मा।नः।शंसः।
अररुषः।धूर्त्तिः।प्रणक्।मर्त्यस्य।रक्ष।नः।ब्रह्मणः।पते।सः।घ।वीरः।न।रिष्यति।यम्।इंद्रः।
ब्रह्मणः।पतिः।सोमः।हिनोति।मर्त्यम्।त्वम्।तम्।ब्रह्मणः।पते।सोमः।इंद्रः।च।मर्त्यम्।दक्षिणा।
पातु।अंहसः॥३४॥सदसः।पतिम्।अद्भुतम्।प्रियम्।इंद्रस्य।काम्यम्।सनिम्।मेधाम्।अ
यासिषम्।यस्मात्।ऋते।न।सिध्यति।यज्ञः।विपःऽचितः।चन।सः।धीनाम्।योगम्।इन्वति।
आत्।ऋध्नोति।हविःऽकृतिम्।प्रांचम्।कृणोति।अध्वरम्।होत्रा।देवेषु।गच्छति।नराशंस
म्।सुधृष्टमम्।अपश्यम्।सप्रथःऽतमम्।दिवः।न।सद्मऽमखसम्॥३५॥प्रति।त्यम्।चारुम्।
अध्वरम्।गोऽपीथाय।प्र।हूयसे।मरुत्ऽभिः।अग्ने।आ।गहि।नहि।देवः।न।मर्त्यः।महः।त
व।क्रतुम्।परः।गा।ये।महः।रजसः।विदुः।विश्वे।देवासः।अद्रुहः।गा।ये।उग्राः।अर्कम्।आनृचुः।
अनाधृष्टासः।ओजसा।गा।ये।शुभ्राः।घोरऽवर्पसः।सुऽक्षत्रासः।रिशादसः।गा।ये।
नाकस्य।अधि।रोचने।दिवि।देवासः।आसते।गा।ये।ईंखयंति।पर्वतान्।तिरः।समुद्रम्।अ

र्णवम्। गाः। आ। ये। तन्वंति। रश्मिऽभिः। तिरः। समुद्रम्। ओजसा। गा। अभि। त्वा। पूर्वऽपीतये।
सृजामि। सोम्यम्। मधु। गा॥९॥७॥ ॥इति प्रथमाष्टके प्रथमोऽध्यायः॥ ॥हरिः ॐ॥ अयम्।
देवाय। जन्मने। स्तोमः। विप्रेभिः। आसया। अकारि। रत्नऽधातमः। ये। इंद्राय। वचःऽयुजा।
ततक्षुः। मनसा। हरी इति। शमीभिः। यज्ञम्। आशत। तक्षन्। नासत्याभ्याम्। परिऽज्मान
म्। सुऽरथम्। रथम्। तक्षन्। धेनुम्। सबःऽदुघाम्। युवाना। पितरा। पुनरिति। सत्यऽमंत्राः। ऋ
जुऽयवः। ऋभवः। विष्टी। अक्रत। सं। वः। मदासः। अग्मत। इंद्रेण। च। मरुत्वता। आदित्येभिः।
च। राजऽभिः॥३॥ उत। त्यम्। चमसम्। नवम्। त्वष्टुः। देवस्य। निःऽकृतम्। अकर्त। चतुरः। पुनरि
ति। ते। नः। रत्नानि। धत्तन। त्रिः। आ। साप्तानि। सुन्वते। एकंऽएकम्। सुशस्तिऽभिः। अधारय
न्त। वह्नयः। अभजंत। सुऽकृत्यया। भागम्। देवेषु। यज्ञियम्॥२॥ इह। इंद्राग्नी इति। उप।
ह्वये। तयोः। इत्। स्तोमम्। उश्मसि। ता। सोमम्। सोमऽपातमा। ता। यज्ञेषु। प्र। शंसत। इंद्राग्नी।
इति। शुंभत। नरः। ता। गायत्रेषु। गायत। ता। मित्रस्य। प्रऽशस्तये। इंद्राग्नी इति। हवामहे।
सोमऽपा। सोमऽपीतये। उग्रा। संता। हवामहे। उप। इदम्। सवनम्। सुतम्। इंद्राग्नी इति। आ। इह।

८
नार

गच्छताम्। ता। महान्ता। सदस्पती इति। इंद्राग्नी इति। रक्षः। उब्जतम्। अप्रजाः। संतु। अत्रिणः। तेन।
सत्येन। जागृतम्। अधि। प्रऽचेतुने। पदे। इंद्राग्नी इति। शर्म। यच्छतम्॥ ३॥ प्रातःऽयुजा। वि। बोधय।
अश्विनौ। आ। इह। गच्छताम्। अस्य। सोमस्य। पीतये। या। सुऽरथा। रथिऽतमा। उभा। देवा। दिविऽस्पृ
शा। अश्विना। ता। हवामहे। या। वाम्। कशा। मधुऽमती। अश्विना। सूनृताऽवती। तया। यज्ञं। मिमि
क्षतम्। नहि। वाम्। अस्ति। दूरके। यत्र। रथेन। गच्छथः। अश्विना। सोमिनः। गृहम्। हिरण्यऽपाणिम्।
ऊतये। सवितारम्। उप। ह्वये। सः। चेत्ता। देवता। पदम्॥ ४॥ अपाम्। नपातम्। अवसे। सवितारम्। उप।
स्तुहि। तस्य। व्रतानि। उश्मसि। विऽभक्तारम्। हवामहे। वसोः। चित्रस्य। राधसः। सवितारम्। नृऽचक्ष
सम्। सखायः। आ। नि। सीदत। सविता। स्तोम्यः। नु। नः। दाता। राधांसि। शुंभति। अग्ने। पत्नीः। इह। आ।
वह। देवानाम्। उशतीः। उप। त्वष्टारम्। सोमऽपीतये। आ। ग्नाः। अग्ने। इह। अवसे। होत्राम्। यवि
ष्ठ। भारतीम्। वरूत्रीम्। धिषणाम्। वह॥ ५॥ अभि। नः। देवीः। अवसा। महः। शर्मणा। नृऽपत्नीः।
अच्छिन्नऽपत्राः। सचंताम्। इह। इंद्राणीम्। उप। ह्वये। वरुणानीम्। स्वस्तये। अग्नायीम्। सोम
ऽपीतये। मही। द्यौः। पृथिवी। च। नः। इमम्। यज्ञम्। मिमिक्षताम्। पिपृताम्। नः। भरीमऽभिः। तयोः।

इत्। घृत॰वत्। पयः। विप्राः। रिहंति। धीतिऽभिः। गंधर्वस्य। ध्रुवे। पदे। स्योना। पृथिवि। भव। अनृ
क्षरा। नि॰वेशनी। यच्छ। नः। शर्म। सऽप्रथः॥ १५॥ अतः। देवाः। अवंतु। नः। यतः। विष्णुः। विऽचक्रमे।
पृथिव्याः। सप्त। धाम॰भिः। इदम्। विष्णुः। वि। चक्रमे। त्रेधा। नि। दधे। पदम्। सम्ऽऊळ्हम्। अस्य। पां
सुरे। त्रीणि। पदा। वि। चक्रमे। विष्णुः। गोपाः। अदाभ्यः। अतः। धर्माणि। धारयन्। विष्णोः। कर्माणि।
पश्यत। यतः। व्रतानि। पस्पशे। इंद्रस्य। युज्यः। सखा। तत्। विष्णोः। परमम्। पदम्। सदा। पश्यंति।
सूरयः। दिविऽइव। चक्षुः। आऽततम्। तत्। विप्रासः। विपन्यवः। जागृऽवांसः। सम्। इंधते। विष्णोः।
यत्। परमम्। पदम्॥ ७॥ तीव्राः। सोमासः। आ। गहि। आशीःऽवंतः। सुताः। इमे। वायो इति। तान्।
प्रऽस्थितान्। पिब। उभा। देवा। दिवि॰स्पृशा। इंद्र वायू इति। हवामहे। ग। इंद्रवायू इति। मनःऽजु
वा। विप्राः। हवंते। ऊतये। सहस्रऽअक्षा। धियः। पती इति। मित्रम्। वयम्। हवामहे। वरुणम्। सोमऽ
पीतये। जज्ञाना। पूत॰दक्षसा। ऋतेन। यौ। ऋतऽवृधौ। ऋतस्य। ज्योतिषः। पती इति। ता। मित्रावरु
णा। हुवे॥ ८॥ वरुणः। प्रऽअविता। भुवत्। मित्रः। विश्वाभिः। ऊति॰भिः। करताम्। नः। सु॰राधसः।
मरुत्वंतम्। हवामहे। इंद्रम्। आ। सोम॰पीतये। सऽजूः। गणेन। तृंपतु। इंद्र॰ज्येष्ठाः। मरुत्ऽगणाः।

९

देवासः। पूषऽरातयः। विश्वे। मम। श्रुत। हवम्। हत। वृत्रम्। सुऽदानवः। इंद्रेण। सहसा। युजा। मा। नः।
दुःऽशंसः। ईशत। विश्वान्। देवान्। हवामहे। मरुतः। सोमऽपीतये। उग्राः। हि। पृश्निऽमातरः॥ ९॥
जयताम्ऽइव। तन्यतुः। मरुताम्। एति। धृष्णुऽया। यत्। शुभम्। याथन। नरः। हस्कारात्। विऽद्युतः।
परि। अतः। जाताः। अवंतु। नः। मरुतः। मृळयंतु। नः। आ। पूषन्। चित्रऽबर्हिषम्। आघृणे। धरुणम्।
दिवः। आ। अज। नष्टम्। यथा। पशुम्। पूषा। राजानम्। आघृणिः। अपऽगूळ्हम्। गुहा। हितम्। अ
विन्दत्। चित्रऽबर्हिषम्। उतो इति। सः। मह्यम्। इन्दुऽभिः। षट्। युक्तान्। अनुऽसेसिधत्। गोभिः।
यवम्। न। चर्कृषत्॥ १०॥ अंबयः। यंति। अध्वऽभिः। जामयः। अध्वरिऽयताम्। पृंचतीः। मधुना।
पयः। अमूः। याः। उप। सूर्ये। याभिः। वा। सूर्यः। सह। ताः। नः। हिन्वंतु। अध्वरम्। अपः। देवीः। उ
प। ह्वये। यत्र। गावः। पिबंति। नः। सिंधुऽभ्यः। कर्त्वम्। हविः। अप्ऽसु। अंतः। अमृतम्। अप्ऽसु।
भेषजम्। अपाम्। उत। प्रऽशस्तये। देवाः। भवत। वाजिनः। अप्ऽसु। मे। सोमः। अब्रवीत्। अंतः।
विश्वानि। भेषजा। अग्निम्। च। विश्वऽशंभुवम्। आपः। च। विश्वऽभेषजीः॥ ११॥ आपः। पृणीत। भे
षजम्। वरूथम्। तन्वे। मम। ज्योक्। च। सूर्यम्। दृशे। इदम्। आपः। प्र। वहत। यत्। किम्। च। दुःऽइतम्।

२।म

१०

मयि। यत्। वा। अहम्। अभि॰दुद्रोह। यत्। वा। शेपे। उत। अनृतम्। आपः। अद्य। अनु। अचारिषम्।
रसेन। सम्। अगस्महि। पयस्वान्। अग्ने। आ। गहि। तम्। मा। सम्। सृज। वर्चसा। सम्। मा। अग्ने। व
र्चसा। सृज। सम्। प्रऽजया। सम्। आयुषा। वि॰द्युः। मे। अस्य। देवाः। इन्द्रः। विद्यात्। सह। ऋषि॰भिः।
॥२३॥ कस्य। नूनम्। कतमस्य। अमृतानाम्। मनामहे। चारु। देवस्य। नाम। कः। नः। मह्यै। अदितये।
पुनः। दात्। पितरम्। च। दृशेयम्। मातरम्। च। अग्नेः। वयम्। प्रथमस्य। अमृतानाम्। मनामहे।
चारु। देवस्य। नाम। सः। नः। मह्यै। अदितये। पुनः। दात्। पितरम्। च। दृशेयम्। मातरम्। च। अभि। त्वा।
देव। सवितः। ईशानम्। वार्याणाम्। सदा। अवन्। भागम्। ईमहे। यः। चित्। हि। ते। इत्था। भगः। श
शमानः। पुरा। निदः। अद्वेषः। हस्तयोः। दधे। भग॰भक्तस्य। ते। वयम्। उत्। अशेम। तव। अवसा।
मूर्धानम्। रायः। आऽरभे॥२४॥ नहि। ते। क्षत्रम्। न। सहः। न। मन्युम्। वयः। चन। अमी इति। पत
न्तः। आपुः। न। इमाः। आपः। अनिऽमिषम्। चरन्तीः। न। ये। वातस्य। प्रऽमिनन्ति। अभ्वम्। अबुध्ने।
राजा। वरुणः। वनस्य। ऊर्ध्वम्। स्तूपम्। ददते। पूतऽदक्षः। नीचीनाः। स्थुः। उपरि। बुध्नः। एषाम्।
अस्मे इति। अन्तः। निऽहिताः। केतवः। स्युरिति स्युः। उरुम्। हि। राजा। वरुणः। चकार। सूर्याय

१०

यः। पंथाम्। अनुऽएतवै। ऊं इति। अपदे। पादा। प्रतिऽधातवे। अकः। उत। अपऽवक्ता। हृद
यऽविधः। चित्। शतम्। ते। राजन्। भिषजः। सहस्रम्। उर्वी। गभीरा। सुऽमतिः। ते। अस्तु। बाध
स्व। दूरे। निःऽऋतिम्। पराचैः। कृतम्। चित्। एनः। प्र। मुमुग्धि। अस्मत्। अमी इति। ये। ऋक्षाः।
निऽहितासः। उच्चा। नक्तम्। ददृश्रे। कुह। चित्। दिवा। ईयुः। अदब्धानि। वरुणस्य। व्रतानि।
विऽचाकशत्। चंद्रमाः। नक्तम्। एति॥१४॥ तत्। त्वा। यामि। ब्रह्मणा। वंदमानः। तत्। आ। शा
स्ते। यजमानः। हविःऽभिः। अहेळमानः। वरुण। इह। बोधि। उरुऽशंस। मा। नः। आयुः। प्र।
मोषीः। तत्। इत्। नक्तम्। तत्। दिवा। मह्यम्। आहुः। तत्। अयम्। केतः। हृदः। आ। वि। चष्टे।
शुनःशेपः। यम्। अह्वत्। गृभीतः। सः। अस्मान्। राजा। वरुणः। मुमोक्तु। शुनःशेपः।
हि। अह्वत्। गृभीतः। त्रिषु। आदित्यम्। द्रुऽपदेषु। बद्धः। अव। एनम्। राजा। वरुणः।
ससृज्यात्। विद्वान्। अदब्धः। वि। मुमोक्तु। पाशान्। अव। ते। हेळः। वरुण। नमःऽभिः।
अव। यज्ञेभिः। ईमहे। हविःऽभिः। क्षयन्। अस्मभ्यम्। असुर। प्रचेत इति प्रऽचेतः।
राजन्। एनांसि। शिश्रथः। कृतानि। उत्। उत्ऽतमम्। वरुण। पाशम्। अस्मत्। अव। अ

धमम्। वि। मध्यमम्। श्रथय। अथ। वयम्। आदित्य। व्रते। तव। अनागसः। अदितये। स्याम
॥१५॥ यत्। चित्। हि। ते। विशः। यथा। प्र। देव। वरुण। व्रतम्। मिनीमसि। द्यविऽद्यवि। मा।
नः। वधाय। हत्नवे। जिहीळानस्य। रीरधः। मा। हृणानस्य। मन्यवे। वि। मृळीकाय। ते।
मनः। रथीः। अश्वम्। न। सम्ऽदितम्। गीःऽभिः। वरुण। सीमहि। परा। हि। मे। विऽमन्यवः।
पतंति। वस्यःऽइष्टये। वयः। न। वसतीः। उप। कदा। क्षत्रऽश्रियम्। नरम्। आ। वरुण
म्। करामहे। मृळीकाय। उरुऽचक्षसम्॥१६॥ तत्। इत्। समानम्। आशाते इति। वेनं
ता। न। प्र। युच्छतः। धृतऽव्रताय। दाशुषे। वेद। यः। वीनाम्। पदम्। अंतरिक्षेण। पतता
म्। वेद। नावः। समुद्रियः। वेद। मासः। धृतऽव्रतः। द्वादश। प्रजाऽवतः। वेद। यः। उपऽ
जायते। वेद। वातस्य। वर्त्तनिम्। उरोः। ऋष्वस्य। बृहतः। वेद। ये। अधिऽआसते। नि।
ससाद। धृतऽव्रतः। वरुणः। पस्त्यासु। आ। साम्ऽराज्याय। सुऽक्रतुः॥१७॥ अतः। विश्वा
नि। अद्भुता। चिकित्वान्। अभि। पश्यति। कृतानि। या। च। कर्त्वा। सः। नः। विश्वाहा। सुऽ
क्रतुः। आदित्यः। सुऽपथा। करत्। प्र। नः। आयूंषि। तारिषत्। बिभ्रत्। द्रापिम्। हिरण्यय

११

मृ।वरुणः।वस्त।निःऽनिजम्।परि।स्पशः।नि।सेदिरे।न।यम्।दिप्संति।दिप्सवः।न।द्रुह्वाणः।
जनानाम्।न।देवम्।अभिऽमातयः।उत।यः।मानुषेषु।आ।यशः।चक्रे।असामि।आ।
अस्माकम्।उदरेषु।आ॥१८॥परा।मे।यंति।धीतयः।गावः।न।गव्यूतीः।अनु।इच्छंतीः।उरुऽ
चक्षसम्।सम्।नु।वोचावहै।पुनः।यतः।मे।मधु।आऽभृतम्।होताऽइव।क्षदसे।प्रियम्।दर्शम्
नु।विश्वऽदर्शतम्।दर्शम्।रथम्।अधि।क्षमि।एताः।जुषत।मे।गिरः।इमम्।मे।वरुण।
श्रुधि।हवम्।अद्य।च।मृळय।त्वाम्।अवस्युः।आ।चके।त्वम्।विश्वस्य।मेधिर।दिवः।च।ग्मः।
च।राजसि।सः।यामनि।प्रति।श्रुधि।उत्।उत्ऽतमम्।मुमुग्धि।नः।वि।पाशम्।मध्यमम्।
चृत।अव।अधमानि।जीवसे॥१९॥वसिष्व।हि।मियेध्य।वस्त्राणि।ऊर्जाम्।पते।ग।नि।नः।
होता।वरेण्यः।सद।यविष्ठ।मन्मऽभिः।अग्ने।दिवित्मता।वचः।आ।हि।स्म।सूनवे।पिता।आ
पिः।यजति।आपये।सखा।सख्ये।वरेण्यः।आ।नः।बर्हिः।रिशादसः।वरुणः।मित्रः।अर्य
मा।सीदंतु।मनुषः।यथा।पूर्व्य।होतरिति।अस्य।नः।मदस्व।सख्यस्य।च।इमाः।ऊं।इति।सु।श्रु
धि।गिरः॥२०॥गा।शश्वता।तना।देवम्ऽदेवम्।यजामहे।त्वे इति।इत्।हूयते।हविः।प्रियः।नः।

अस्तु। विश्पतिः। होता। मंद्रः। वरेण्यः। प्रियाः। स्वऽअग्नयः। वयम्। स्वऽअग्नयः। हि। वार्यम्। देवा
सः। दधिरे। च। नः। स्वऽअग्नयः। मनामहे। अथ। नः। उभयेषाम्। अमृत। मर्त्यानाम्। मिथः। सं
तु। प्रऽशस्तयः। विश्वेभिः। अग्ने। अग्निऽभिः। इमम्। यज्ञम्। इदम्। वचः। चनः। धाः। सहसः
यहो इति॥२१॥ अश्वम्। न। त्वा। वारऽवंतम्। वंदध्यै। अग्निं। नमःऽभिः। सम्ऽराजंतम्। अ
ध्वराणाम्। सः। घ। नः। सूनुः। शवसा। पृथुऽप्रगामा। सुऽशेवः। मीढ्वान्। अस्माकम्। बभूयात्।
सः। नः। दूरात्। च। आसात्। च। नि। मर्त्यात्। अघऽयोः। पाहि। सदम्। इत्। विश्वऽआयुः। इम
म्। ऊं इति। सु। त्वम्। अस्माकम्। सनिं। गायत्रम्। नव्यांसम्। अग्ने। देवेषु। प्र। वोचः। आ। नः।
भज। परमेषु। आ। वाजेषु। मध्यमेषु। शिक्ष। वस्वः। अंतमस्य॥२२॥ विऽभक्ता। असि। चित्र
भानो इति चित्रऽभानो। सिंधोः। ऊर्मौ। उपाके। आ। सद्यः। दाशुषे। क्षरसि। यम्। अग्ने। पृत्
ऽसु। मर्त्यम्। अवाः। वाजेषु। यम्। जुनाः। सः। यंता। शश्वतीः। इषः। नकिः। अस्य। सहंत्य। परिऽ
एता। कयस्य। चित्। वाजः। अस्ति। श्रवाय्यः। सः। वाजं। विश्वऽचर्षणिः। अर्वत्ऽभिः। अस्तु। त
रुता। विप्रेभिः। अस्तु। सनिता। जराऽबोधा। तत्। विविड्ढि। विशेऽविशे। यज्ञियाय। स्तोमम्।

सा ५

१२

रुद्राय। दृशीकम्॥२३॥ सः। नः। महान्। अनिऽमानः। धूमऽकेतुः। पुरुऽचंद्रः। धिये। वाजाय। हि
न्वतु॥ सः। रेवान्ऽइव। विश्पतिः। दैव्यः। केतुः। शृणोतु। नः। उक्थैः। अग्निः। बृहत्ऽभानुः। नमः।
महत्ऽभ्यः। नमः। अर्भकेभ्यः। नमः। युवऽभ्यः। नमः। आशिनेभ्यः। यजाम। देवान्। यदि। शक्न
वाम। मा। ज्यायसः। शंसम्। आ। वृक्षि। देवाः॥२४॥ यत्र। ग्रावा। पृथुऽबुध्नः। ऊर्ध्वः। भवति। सो
तवे। उलूखलऽसुतानाम्। अव। इत्। ऊं इति। इंद्र। जल्गुलः॥ यत्र। द्वौऽइव। जघना। अधिऽस
वन्या। कृता। गायत्रा नारी। अपऽच्यवम्। उपऽच्यवम्। च। शिक्षते। गायत्र। मंथाम्। विऽबधूते। र
श्मीन्। यमितवेऽइव। गयत्। चित्। हि। त्वम्। गृहेऽगृहे। उलूखलक। युज्यसे। इह। द्युमत्ऽतम
म्। वद। जयताम्ऽइव। दुंदुभिः॥२५॥ उत। स्म। ते। वनस्पते। वातः। वि। वाति। अग्रम्। इत्। अथो
इति। इंद्राय। पातवे। सुनु। सोमम्। उलूखल॥ आयजी इत्याऽयजी। वाजऽसातमा। ता। हि। उ
च्चा। विऽजर्भृतः। हरी इवेति हरीऽइव। अंधांसि। बप्सता॥ ता। नः। अद्य। वनस्पती इति। ऋष्वौ।
ऋष्वेभिः। सोतृऽभिः। इंद्राय। मधुऽमत्। सुतम्॥ उत्। शिष्टम्। चम्वोः। भर। सोमम्। पवित्रे। आ।
सृज॥ नि। धेहि। गोः। अधि। त्वचि॥२६॥ ग। सत्या। सोमऽपाः। अनाशस्ताःऽइव। स्मसि। ग।

शंसय। गोषु। अश्वेषु। शुभ्रिषु। सहस्रेषु। तुविऽमघ॥ शिप्रिन्। वाजानां। पते। शचीऽवः। त
व। दंसना॥ ग॥ नि। स्वापय। मिथुऽदृशा। सस्तां। अबुध्यमाने इति॥ ग॥ ससंतु। त्याः। अरात
यः। बोधंतु। शूर। रातयः॥ ग॥ सं। इंद्र। गर्दभं। मृण। नुवंतं। पापया। अमुया॥ ग॥ पताति।
कुंडृणाच्या। दूरं। वातः। वनात्। अधि॥ ग॥ सर्वं। परिऽक्रोशं। जहि। जंभय। कृकदा
श्वं॥ ग॥ २७॥ आ। वः। इंद्रं। क्रिविं। यथा। वाजऽयंतः। शतऽक्रतुं। मंहिष्ठं। सिं
चे। इंदुऽभिः॥ शतं। वा। यः। शुचीनां। सहस्रं। वा। सम्ऽआशिरां। आ। इत्। ऊं इति।
निम्नं। न। रीयते॥ सं। यत्। मदाय। शुष्मिणे। एना। हि। अस्य। उदरे। समुद्रः। न। व्यचः। दधे॥
अयं। ऊं इति। ते। सं। अतसि। कपोतःऽइव। गर्भऽधिं। वचः। तत्। चित्। नः। ओहसे॥ स्तो
त्रं। राधानां। पते। गिर्वाहः। वीर। यस्य। ते। विऽभूतिः। अस्तु। सूनृता॥ २८॥ ऊर्ध्वः। तिष्ठ। नः।
ऊतये। अस्मिन्। वाजे। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। सं। अन्येषु। ब्रवावहै। योगेऽयोगे। तवःऽ
तरं। वाजेऽवाजे। हवामहे। सखायः। इंद्रं। ऊतये॥ आ। घ। गमत्। यदि। श्रवत्। सहस्रिणी
भिः। ऊतिऽभिः। वाजेभिः। उप। नः। हवं॥ अनु। प्रत्नस्य। ओकसः। हुवे। तुविऽप्रतिं। नरं।

ना

म

यम्। ते। पूर्वम्। पिता। हुवे। तं। त्वा। वयम्। विश्वऽवारा। आ। शास्महे। पुरुऽहूत। सखे। वसो इति। जरि
तृऽभ्यः॥२९॥ अस्माकं। शिप्रिणीनाम्। सोमऽपाः। सोमऽपाव्नाम्। सखे। वज्रिन्। सखीनाम्। त
था। तत्। अस्तु। सोमऽपाः। सखे॥ वज्रिन्। तथा। कृणु। यथा। ते। उश्मसि। इष्टये॥ रेवतीः। नः। स
धऽमादे। इंद्रे। संतु। तुविऽवाजाः। क्षुऽमंतः। याभिः। मदेम॥ आ। घ। त्वाऽवान्। त्मना। आप्तः। स्तो
तृऽभ्यः। धृष्णो इति। इयानः। ऋणोः। अक्षम्। न। चक्र्योः॥ आ। यत्। दुवः। शतक्रतो इति शत
क्रतो। आ। कामम्। जरितृणाम्। ऋणोः। अक्षम्। न। शचीभिः॥३०॥ शश्वत्। इंद्रः। पोप्रुथत्ऽ
भिः। जिगाय। नानदत्ऽभिः। शाश्वसत्ऽभिः। धनानि॥ सः। नः। हिरण्यऽरथम्। दंसनाऽवा
न्। सः। नः। सनिता। सनये। सः। नः। अदात्॥ आ। अश्विनौ। अश्वऽवत्या। इषा। यातम्। शवी
रया॥ गोऽमत्। दस्रा। हिरण्यऽवत्॥ समानऽयोजनः। हि। वाम्। रथः। दस्रौ। अमर्त्यः। समुद्रे। अ
श्विना। ईयते॥ नि। अघ्न्यस्य। मूर्धनि। चक्रम्। रथस्य। येमथुः। परि। द्याम्। अन्यत्। ईयते॥ कः। ते।
उषः। कधऽप्रिये। भुजे। मर्तः। अमर्त्ये। कम्। नक्षसे। विभाऽवरि॥ वयम्। हि। ते। अमन्महि। आ।
अंतात्। आ। पराकात्॥ अश्वे न। चित्रे। अरुषि॥ त्वम्। त्येभिः। आ। गहि। वाजेभिः। दुहितः। दिवः।

अस्मे इति। रयिमानि। धारय॥ ३३॥ त्वम्। अग्ने। प्रथमः। अंगिराः। ऋषिः। देवः। देवानाम्। अभवः।
शिवः। सखा। तव। व्रते। कवयः। विद्मनाऽअपसः। अजायंत। मरुतः। भ्राजत्ऽऋष्टयः। १। अंगि
रःऽतमः। कविः। देवानाम्। परि। भूषसि। व्रतम्। विऽभुः। विश्वस्मै। भुवनाय। मेधिरः। द्विऽमा
ता। शयुः। कतिधा। चित्। आयवे। २। मातरिश्वने। आविः। भव। सुक्रतुऽया। विवस्वते। अरेजे
ताम्। रोदसी इति। होतृऽवूर्ये। असघ्नोः। भारम्। अयजः। महः। वसो इति। त्वम्। अग्ने। मनवे।
द्याम्। अवाशयः। पुरूरवसे। सुकृतेऽकृते। सुकृत्ऽतरः। श्वात्रेण। यत्। पित्रोः। मुच्यसे। परि। आ।
त्वा। पूर्वम्। अनयन्। आ। अपरम्। पुनरिति। त्वम्। अग्ने। वृषभः। पुष्टिऽवर्द्धनः। उद्यतऽ
स्रुचे। भवसि। श्रवाय्यः। यः। आऽहुतिम्। परि। वेद। वषट्ऽकृतिम्। एकऽआयुः। अग्रे। वि
शः। आऽविवासति॥ ३३॥ त्वम्। अग्ने। वृजिनऽवर्तनिम्। नरम्। सक्मन्। पिपर्षि। विदथे।
विऽचर्षणे। यः। शूरऽसाता। परिऽतक्म्ये। धने। दभ्रेभिः। चित्। सम्ऽऋता। हंसि। भूयसः। त्व
म्। तम्। अग्ने। अमृतऽत्वे। उत्ऽतमे। मर्तम्। दधासि। श्रवसे। दिवेऽदिवे। यः। ततृषाणः। उ
भयाय। जन्मने। मयः। कृणोषि। प्र। यः। आ। च। सूरये। त्वम्। नः। अग्ने। सनये। धनानाम्। यश

१४

सम्। कारुम्। कृणुहि। स्तवानः। ऋध्याम। कर्म। अपसा। नवेन। देवैः। द्यावापृथिवी इति। प्र।
अवतम्। नः। ग। पित्रोः। उपऽस्थे। आ। देवः। देवेषु। अनवद्य। जागृविः। तनूऽकृत्। बोधि। प्रऽ
मतिः। च। कारवे। त्वम्। कल्याण। वसु। विश्वम्। आ। ऊपिषे। त्वम्। अग्ने। प्रऽमतिः। त्वम्। पि
ता। असि। नः। त्वम्। वयःऽकृत्। तव। जामयः। वयम्। सम्। त्वा। रायः। शतिनः। सम्। सहस्रिणः।
सुऽवीरम्। यंति। व्रतऽपाम्। अदाभ्य॥३३॥ त्वाम्। अग्ने। प्रथमम्। आयुम्। आयवे। देवाः। अकृ
ण्वन्। नहुषस्य। विश्पतिम्। इळाम्। अकृण्वन्। मनुषस्य। शासनीम्। पितुः। यत्। पुत्रः। म
मकस्य। जायते। ग। तव। देव। पायुऽभिः। मघोनः। रक्ष। तन्वः। च। वंद्य। त्राता। तोकस्य। तनये।
गवाम्। असि। अनिऽमेषम्। रक्षमाणः। तव। व्रते। त्वम्। अग्ने। यज्यवे। पायुः। अंतरः। अनिषं
गाय। चतुःऽअक्षः। इध्यसे। यः। रातऽहव्यः। अवृकाय। धायसे। कीरेः। चित्। मंत्रम्। मन
सा। वनोषि। तम्। त्वम्। अग्ने। उरुऽशंसाय। वाघते। स्पार्हम्। यत्। रेक्णः। परमम्। वनोषि।
तत्। आध्रस्य। चित्। प्रऽमतिः। उच्यसे। पिता। प्र। पाकम्। शास्सि। प्र। दिशः। विदुःऽतरः। त्वम्।
अग्ने। प्रयतऽदक्षिणम्। नरम्। वर्मऽइव। स्यूतम्। परि। पासि। विश्वतः। स्वादुऽक्षद्मा। यः।

वसतौ। स्योनऽकृत्। जीवऽयाजम्। यजते। सः। उपऽमा। दिवः॥ १४॥ इमाम्। अग्ने। शरणि
म्। मीमृषः। नः। इमम्। अध्वानम्। यम्। अगाम। दूरात्। आपिः। पिता। प्रऽमतिः। सोम्यानाम्।
भृमिः। असि। ऋषिऽकृत्। मर्त्यानाम्॥ मनुष्वत्। अग्ने। अंगिरस्वत्। अंगिरः। ययातिऽवत्।
सदने। पूर्वऽवत्। शुचे। अच्छ। याहि। आ। वह। दैव्यम्। जनम्। आ। सादय। बर्हिषि। यक्षि। च।
प्रियम्॥ एतेन। अग्ने। ब्रह्मणा। ववृधस्व। शक्ती। वा। यत्। ते। चकृम। विदा। वा। उत। प्र। नेषि।
अभि। वस्यः। अस्मान्। सम्। नः। सृज। सुऽमत्या। वाजऽवत्या॥ १८॥ इंद्रस्य। नु। वीर्याणि।
प्र। वोचम्। यानि। चकार। प्रथमानि। वज्री॥ अहन्। अहिम्। अनु। अपः। ततर्द। प्र। वक्ष
णाः। अभिनत्। पर्वतानाम्॥ अहन्। अहिम्। पर्वते। शिश्रियाणम्। त्वष्टा। अस्मै। वज्रं।
स्वर्यम्। ततक्ष॥ वाश्राःऽइव। धेनवः। स्यंदमानाः। अंजः। समुद्रम्। अव। जग्मुः। आपः॥ १५
वृषऽयमाणः। अवृणीत। सोमम्। त्रिऽकद्रुकेषु। अपिबत्। सुतस्य॥ आ। सायकम्। मघऽ
नाम्। वा। अदत्त। वज्रम्। अहन्। एनम्। प्रथमऽजाम्। अहीनाम्॥ यत्। इंद्र। अहन्। प्रथमऽजाम्। अहीनां।
आत्। मायिनाम्। अमिनाः। प्र। उत। मायाः॥ आत्। सूर्यम्। जनयन्। द्याम्। उषसम्। तादीत्ना।

शत्रुम्। न। किल। विवित्से॥ अहन्। वृत्रम्। वृत्रऽतरम्। विऽअंसम्। इंद्रः। वज्रेण। महता। वधे-
न। स्कंधांसिऽइव। कुलिशेन। विऽवृक्णा। अहिः। शयते। उपऽपृक्। पृथिव्याः॥ ५॥ अयो-
द्धाऽइव। दुःऽमदः। आ। हि। जुह्वे। महाऽवीरम्। तुविऽबाधम्। ऋजीषम्। न। अतारीत्। अ-
स्य। सम्ऽऋतिम्। वधानाम्। सम्। रुजानाः। पिपिषे। इंद्रऽशत्रुः। अपात्। अहस्तः। अपृ-
तन्यत्। इंद्रम्। आ। अस्य। वज्रम्। अधि। सानौ। जघान। वृष्णः। वध्रिः। प्रतिऽमानम्। बुभू-
षन्। पुरुऽत्रा। वृत्रः। अशयत्। विऽअस्तः। नदम्। न। भिन्नम्। अमुया। शयानम्। मनः।
रुहाणाः। अति। यंति। आपः। याः। चित्। वृत्रः। महिना। परिऽअतिष्ठत्। तासाम्। अहिः। प-
त्सुतःऽशीः। बभूव। नीचाऽवयाः। अभवत्। वृत्रऽपुत्रा। इंद्रः। अस्याः। अव। वधः। जभार।
उत्ऽतरा। सूः। अधरः। पुत्रः। आसीत्। दानुः। शये। सहऽवत्सा। न। धेनुः। अतिष्ठंतीना-
म्। अनिऽवेशनानाम्। काष्ठानाम्। मध्ये। निऽहितम्। शरीरम्। वृत्रस्य। निण्यम्। वि। च-
रंति। आपः। दीर्घम्। तमः। आ। अशयत्। इंद्रऽशत्रुः॥ १०॥ दासऽपत्नीः। अहिऽगोपाः। अति-
ष्ठन्। निऽरुद्धाः। आपः। पणिनाऽइव। गावः। अपाम्। बिलम्। अपिऽहितम्। यत्। आसीत्। वृत्र-
म्। जघन्वान्। अप। तत्। ववार। अश्व्यः। वारः। अभवः। तत्। इंद्र। सृके। यत्। त्वा। प्रतिऽअहन्।

देवः। एकः। अजयः। गाः। अजयः। शूर। सोमम्। अँव। असृजः। सर्त्तवे। सप्त। सिंधून्॥ न। अस्मै। विऽद्यु
त्। न। तन्यतुः। सिसेध। न। याम्। मिहम्। अकिरत्। ह्रादुनिम्। च। इंद्रः। च। यत्। युयुधाते
इति। अहिः। च। उत। अपरीभ्यः। मघऽवा। वि। जिग्ये॥ अहेः। यातारम्। कं। अपश्यः। इंद्र। हृदि।
यत्। ते। जघ्नुषः। भीः। अगच्छत्। नव। च। यत्। नवतिम्। च। स्रवंतीः। श्येनः। न। भीतः। अत
रः। रजांसि। इंद्रः। यातः। अवऽसितस्य। राजा। शमस्य। च। शृंगिणः। वज्रऽबाहुः। सः। इत्। ऊँ
इति। राजा। क्षयति। चर्षणीनाम्। अरान्। न। नेमिः। परि। ता। बभूव॥ २८॥ ॥ इति प्रथमाष्ट
के द्वितीयोऽध्यायः॥ ॥ हरिः ॐ॥ एत। अयाम। उप। गव्यंतः। इंद्रम्। अस्माकम्। सु।
प्रऽमतिम्। ववृधाति। अनामृणः। कुवित्। आत्। अस्य। रायः। गवाम्। केतम्। परम्। आऽव
र्जते। नः। उप। इत्। अहम्। धनऽदाम्। अप्रतिऽइतम्। जुष्टाम्। न। श्येनः। वसतिम्। पतामि।
इंद्रम्। नमस्यन्। उपऽमेभिः। अर्कैः। यः। स्तोतृऽभ्यः। हव्यः। अस्ति। यामन्॥ नि। सर्वऽसेनः।
इषुऽधीन्। असक्त। सम्। अर्यः। गाः। अजति। यस्य। वष्टि। चोष्कूयमाणः। इंद्र। भूरि। वाम
म्। मा। पणिः। भूः। अस्मत्। अधि। प्रऽवृद्ध॥ वधीः। हि। दस्युम्। धनिनं। घनेन। एकः। चरन्। उ
पऽशाकेभिः। इंद्र। धनोः। अधि। विषुणक्। ते। वि। आयन्। अयज्वानः। सनकाः। प्रऽइतिम्।

ईयुः। परा। चित्। शीर्षा। ववृजुः। ते। इंद्र। अयज्वानः। यज्वऽभिः। स्पर्द्धमानाः। प्र। यत्। दिवः। ह
रिऽवः। स्थातः। उग्र। निः। अव्रतान्। अधमः। रोदस्योः॥५॥ अयुयुत्सन्। अनवद्यस्य। सेनाम्।
अयातयंत। क्षितयः। नवऽग्वाः। वृषऽयुधः। न। वध्रयः। निःऽअष्टाः। प्रवत्ऽभिः। इंद्रात्। चितयं
तः। आयन्। त्वम्। एतान्। रुदतः। जक्षतः। च। अयोधयः। रजसः। इंद्र। पारे। अव। अदहः।
दिवः। आ। दस्युम्। उच्चा। प्र। सुन्वतः। स्तुवतः। शंसम्। आवः। चक्राणासः। परिऽनहम्। पृथि
व्याः। हिरण्येन। मणिना। शुंभमानाः। न। हिन्वानासः। तितिरुः। ते। इंद्रम्। परि। स्पशः। अ
दधात्। सूर्येण। परि। यत्। इंद्र। रोदसी इति। उभे इति। अबुभोजीः। महिना। विश्वतः। सीम्।
अमन्यमानान्। अभि। मन्यमानैः। निः। ब्रह्मऽभिः। अधमः। दस्युम्। इंद्र। न। ये। दिवः। पृ
थिव्याः। अंतम्। आपुः। न। मायाभिः। धनऽदाम्। परिऽअभूवन्। युजम्। वज्रम्। वृषभः। च
क्रे। इंद्रः। निः। ज्योतिषा। तमसः। गाः। अधुक्षत्॥१०॥ अनु। स्वधाम्। अक्षरन्। आपः। अस्य। अ
वर्द्धत। मध्ये। आ। नाव्यानाम्। सध्रीचीनेन। मनसा। तम्। इंद्रः। ओजिष्ठेन। हन्मना। अह
न्। अभि। द्यून्। नि। अविध्यत्। इलीबिशस्य। दृळ्हा। वि। शृंगिणम्। अभिनत्। शुष्णम्।
इंद्रः। यावत्। तरः। मघऽवन्। यावत्। ओजः। वज्रेण। शत्रुम्। अवधीः। पृतन्युम्। अभि।

सिध्मः। अजिगात्। अस्य। शत्रून्। वि। तिग्मेन। वृषभेण। पुरः। अभेत्। सम्। वज्रेण। असृजत्।
वृत्रम्। इंद्रः। प्र। स्वाम्। मतिम्। अतिरत्। शाशदानः॥ आ वः। कुत्सम्। इंद्र। यस्मिन्। चाकन्। प्र।
आवः। युध्यंतम्। वृषभम्। दशऽद्युम्। शफऽच्युतः। रेणुः। नक्षत। द्याम्। उत्। श्वैत्रेयः। नृऽ
सह्याय। तस्थौ॥ आवः। शमं। वृषभम्। तुग्र्यासु। क्षेत्रऽजेषे। मघऽवन्। श्वित्र्यम्। गाम्। ज्यो
क्। चित्। अत्र। तस्थिऽवांसः। अक्रन्। शत्रुऽयताम्। अधरा। वेदना। अकरित्यकः॥ ३॥ त्रिः। चि
त्। नः। अद्य। भवतम्। नवेदसा। विऽभुः। वाम्। यामः। उत। रातिः। अश्विना। युवोः। हि। यंत्रम्। हि
म्याऽइव। वाससः। अभि। आऽयंसेन्या। भवतम्। मनीषिऽभिः। त्रयः। पवयः। मधुऽवाहने। रथे।
सोमस्य। वेनाम्। अनु। विश्वे। इत्। विदुः। त्रयः। स्कंभासः। स्कभितासः। आऽरभे। त्रिः। नक्तम्।
याथः। त्रिः। ऊं इति। अश्विना। दिवा॥ समाने। अहन्। त्रिः। अवद्यऽगोहना। त्रिः। अद्य। यज्ञम्।
मधुना। मिमिक्षतम्। त्रिः। वाजऽवतीः। इषः। अश्विना। युवम्। दोषाः। अस्मभ्यम्। उषसः। च
च। पिन्वतम्। त्रिः। वर्तिः। यातम्। त्रिः। अनुऽव्रते। जने। त्रिः। सुप्रऽअव्ये। त्रेधाऽइव। शिक्षतम्।
त्रिः। नांद्यम्। वहतम्। अश्विना। युवम्। त्रिः। दे[illegible]ता। पृक्षः। अस्मे इति। अक्षराऽइव। पिन्वत
म्। त्रिः। नः। रयिम्। वहतम्। अश्विना। युवम्। त्रिः। देवऽताता। त्रिः। उत। अवतम्। धियः। त्रिः। सौ

भगऽत्वम्। त्रिः। उत। श्रवांसि। नः। त्रिऽस्थम्। वाम्। सूरे। दुहिता। आ। रुहत्। रथम्। त्रिः। नः। अ
श्विना। दिव्यानि। भेषजा। त्रिः। पार्थिवानि। त्रिः। ऊं इति। दत्तम्। अत्ऽभ्यः। ओमानं। शम्ऽ
योः। ममकाय। सूनवे। त्रिऽधातु। शर्म। वहतं। शुभः। पती इति॥ ४॥ ग॥ यजता। दिवेऽदिवे।
परि। त्रिऽधातु। पृथिवीम्। अशायतम्। तिस्रः। नासत्या। रथ्या। पराऽवतः। आत्माऽइव। वा
तः। स्वसराणि। गच्छतम्। त्रिः। अश्विना। सिंधुऽभिः। सप्तमातृऽभिः। त्रयः। आऽहावाः। त्रेधा।
हविः। कृतम्। तिस्रः। पृथिवीः। उपरि। प्रवा। दिवः। नाकम्। रक्षेथे इति। द्युऽभिः। अक्तुऽभिः। हि
तम्। क्व। त्री। चक्रा। त्रिऽवृतः। रथस्य। क्व। त्रयः। वंधुरः। ये। सऽनीळाः। कदा। योगः। वाजि
नः। रासभस्य। येन। यज्ञम्। नासत्या। उपऽयाथः। आ। नासत्या। गच्छतम्। हूयते। हविः।
मध्वः। पिबतम्। मधुऽपेभिः। आसऽभिः। युवोः। हि। पूर्वं। सविता। उषसः। रथम्। ऋताय।
चित्रम्। घृतऽवंतम्। इष्यति। आ। नासत्या। त्रिऽभिः। एकादशैः। इह। देवेभिः। यातम्। मधुऽ
पेयम्। अश्विना। प्र। आयुः। तारिष्टम्। निः। रपांसि। मृक्षतम्। सेधतं। द्वेषः। भवतम्। सचाऽ
भुवा। आ। नः। अश्विना। त्रिऽवृता। रथेन। अर्वांचम्। रयिम्। वहतम्। सुऽवीरम्। शृण्वंता।

वाम्। अवसे। जोहवीमि। वृधे। च। नः। भवतम्। वाज०सातौ॥ पू। ह्वयामि। अग्निम्। प्रथमम्।
स्वस्तये। ह्वयामि। मित्रावरुणौ। इह। अवसे। ह्वयामि। रात्रीम्। जगतः। निऽवेशनीम्। ह्व
यामि। देवम्। सवितारम्। ऊतये॥ आ। कृष्णेन। रजसा। वर्तमानः। निऽवेशयन्। अमृत
म्। मर्त्यम्। च। हिरण्ययेन। सविता। रथेन। आ। देवः। याति। भुवनानि। पश्यन्॥ याति। देवः।
प्र०वता। याति। उत्ऽवता। याति। शुभ्राभ्याम्। यजतः। हरिऽभ्याम्। आ। देवः। याति। सवि
ता। पराऽवतः। अप। विश्वा। दुःऽइता। बाधमानः॥ अभि०वृतम्। कृशनैः। विश्वऽरूपम्। हि
रण्यऽशम्यम्। यजतः। बृहन्तम्। आ। अस्थात्। रथम्। सविता। चित्रऽभानुः। कृष्णा। रजां
सि। तविषीम्। दधानः॥ वि। जनान्। श्यावाः। शितिऽपादः। अख्यन्। रथम्। हिरण्यऽप्रउग
म्। वहन्तः। शश्वत्। विशः। सवितुः। दैव्यस्य। उपऽस्थे। विश्वा। भुवनानि। तस्थुः॥ तिस्रः।
द्यावः। सवितुः। द्वौ। उपऽस्था। एका। यमस्य। भुवने। विराषाट्। आणिम्। न। रथ्यम्। अ
मृता। अधि। तस्थुः। इह। ब्रवीतु। यः। ऊं इति। तत्। चिकेतत्॥ ६॥ वि। सुऽपर्णः। अंतरि
क्षाणि। अख्यत्। गभीरऽवेपाः। असुरः। सु०नीथः। क्व। इदानीम्। सूर्यः। कः। चिकेत।

१८

कतमाम्।द्याम्।रश्मिः।अस्य।आ।ततान॥अष्टौ।वि।अख्यत्।ककुभः।पृथिव्याः।त्री।ध
न्व।योजना।सप्त।सिन्धून्।हिरण्यऽअक्षः।सविता।देवः।आ।अगात्।दधत्।रत्ना।दाशु
षे।वार्याणि॥हिरण्यऽपाणिः।सविता।विऽचर्षणिः।उभे इति।द्यावापृथिवी इति।अंतः।
ईयते॥अप।अमीवाम्।बाधते।वेति।सूर्यम्।अभि।कृष्णेन।रजसा।द्याम्।ऋणोति॥हि
रण्यऽहस्तः।असुरः।सुऽनीथः।सुऽमृळीकः।स्वऽवान्।यातु।अर्वाङ्।अपऽसेधन्।
रक्षसः।यातुऽधानान्।अस्थात्।देवः।प्रतिऽदोषम्।गृणानः॥ये।ते।पंथाः।सवितरि
ति।पूर्व्यासः।अरेणवः।सुऽकृताः।अंतरिक्षे।तेभिः।नः।अद्य।पथिऽभिः।सुऽगेभिः।
रक्ष।च।नः।अधि।च।ब्रूहि।देव॥आ।प्र।वः।यह्वम्।पुरूणाम्।विशाम्।देवऽयतीनाम्।अ
ग्निम्।सुऽउक्तेभिः।वचःऽभिः।ईमहे।यम्।सीम्।इत्।अन्ये।ईळते॥जनासः।अग्निम्।द
धिरे।सहःऽवृधम्।हविष्मंतः।विधेम।ते॥सः।त्वम्।नः।अद्य।सुऽमनाः।इह।अविता।
भव।वाजेषु।संत्य॥प्र।त्वा।दूतम्।वृणीमहे।होतारम्।विश्वऽवेदसम्।महः।ते।सतः।

वि। चरंति। अर्चयः। दिवि। स्पृशंति। भानवः। देवासः। त्वां। मित्रः। अर्यमा। सम्। दूतम्। वरुणः।
प्रत्नम्। इंधते। विश्वम्। सः। अग्ने। जयति। त्वया। धनम्। यः। ते। ददाश। मर्त्यः। मंद्रः। हो
ता। गृहऽपतिः। अग्ने। दूतः। विशाम्। असि। त्वे इति। विश्वा। सम्ऽगतानि। व्रता। ध्रुवा। या
नि। देवाः। अकृण्वत॥ ८॥ त्वे इति। इत्। अग्ने। सुऽभगे। यविष्ठ्य। विश्वम्। आ। हूयते। ह
विः। ग। उत। अपरं। यक्षि। देवान्। सुऽवीर्या। तम्। घ। ईम्। इत्था। नमस्विनः। उपऽस्व
राजम्। आसते। होत्राभिः। अग्निं। मनुषः। सम्। इंधते। तितिर्वांसः। अति। स्रिधः। घ्नं
तः। वृत्रम्। अतरन्। रोदसी इति। अपः। उरु। क्षयाय। चक्रिरे। भुवत्। कण्वे। वृषा। द्युम्नी॥
आऽहुतः। क्रंदत्। अश्वः। गोऽइष्टिषु। सम्। सीदस्व। महान्। असि। शोचस्व। देवऽवीत
मः। वि। धूमम्। अग्ने। अरुषम्। मियेध्य। सृज। प्रऽशस्त। दर्शतम्। यम्। त्वा। देवासः। मन १०
वे। दधुः। इह। यजिष्ठम्। हव्यऽवाहन। यम्। कण्वः। मेध्यऽअतिथिः। धनऽस्पृतम्। यम्।
वृषा। यम्। उपऽस्तुतः॥ ९॥ यम्। अग्निं। मेध्यऽअतिथिः। कण्वः। ईधे। ऋतात्। अधि।

अग्नी॥

तस्य। प्र। इषः। दीदियुः। तम्। इमाः। ऋचः। तम्। अग्निम्। वर्द्धयामसि। रायः। पूर्द्धि। स्वधाऽवः।
अस्ति। हि। ते। अग्ने। देवेषु। आप्यम्। त्वम्। वाजस्य। श्रुत्यस्य। राजसि। सः। नः। मृळ। महा
न्। असि। ऊर्ध्वः। ऊं इति। सु। नः। ऊतये। तिष्ठ। देवः। न। सविता। ऊर्ध्वः। वाजस्य। सनिता।
यत्। अंजिऽभिः। वाघत्ऽभिः। विऽह्वयामहे। ऊर्ध्वः। नः। पाहि। अंहसः। नि। केतुना। विश्वम्।
सम्। अत्रिणम्। दह। कृधि। नः। ऊर्ध्वान्। चरथाय। जीवसे। विदाः। देवेषु। नः। दुवः। पाहि। नः।
अग्ने। रक्षसः। पाहि। धूर्तेः। अराव्णः। पाहि। रिषतः। उत। वा। जिघांसतः। बृहद्भानो इति बृह
त्ऽभानो। यविष्ठ्य॥१०॥ घना॑ऽइव। विष्वक्। वि। जहि। अराव्णः। तपुःऽजंभ। यः। अस्मऽध्रु
क्। यः। मर्त्यः। शिशीते। अति। अक्तुऽभिः। मा। नः। सः। रिपुः। ईशत। अग्निः। वव्ने। सुऽवीर्य
म्। अग्निः। कण्वाय। सौभगम्। अग्निः। प्र। आवत्। मित्रा। उत। मेध्यऽअतिथिम्। अग्निः।
साता। उपऽस्तुतम्। अग्निना। तुर्वशम्। यदुम्। पराऽवतः। उग्रऽदेवम्। हवामहे। अग्निः। नय
त्। नवऽवास्त्वम्। बृहत्ऽरथम्। तुर्वीतिम्। दस्यवे। सहः। नि। त्वाम्। अग्ने। मनुः। दधे। ज्योतिः।
जनाय। शश्वते। दीदेथ। कण्वे। ऋतऽजातः। उक्षितः। यम्। नमस्यंति। कृष्टयः। त्वेषासः। अ
ग्नेः। अमऽवंतः। अर्चयः। भीमासः। न। प्रतिऽइतये। रक्षस्विनः। सदम्। इत्। यातुऽमावतः। ग।

॥१४॥ क्रीळम्। वः। शर्धः। मारुतम्। अनर्वाणम्। रथेऽशुभम्। कण्वाः। अभि। प्र। गायत। ये। पृ
षतीभिः। ऋष्टिऽभिः। साकम्। वाशीभिः। अञ्जिऽभिः। अजायन्त। स्वऽभानवः। इहऽइव।
शृण्वे। एषाम्। कशाः। हस्तेषु। यत्। वदान्। नि। यामन्। चित्रम्। ऋञ्जते। प्र। वः। शर्धाय।
घृष्वये। त्वेषऽद्युम्नाय। शुष्मिणे। देवत्तम्। ब्रह्म। गायत। प्र। शंस। गोषु। अघ्न्यम्। क्रीळम्।
यत्। शर्धः। मारुतम्। जम्भे। रसस्य। ववृधे।१२। कः। वः। वर्षिष्ठः। आ। नरः। दिवः। च। ग्मः।
च। धूतयः। यत्। सीम्। अन्तम्। न। धूनुथ। नि। वः। यामाय। मानुषः। दध्रे। उग्राय। मन्य
वे। जिहीत। पर्वतः। गिरिः। येषाम्। अज्मेषु। पृथिवी। जुजुर्वान्ऽइव। विश्पतिः। भिया। या
मेषु। रेजते। स्थिरम्। हि। जानम्। एषाम्। वयः। मातुः। निःऽएतवे। यत्। सीम्। अनु। द्विता।
गिरः१५ शवः। उत्। ऊं इति। स्यः। सूनवः। काष्ठाः। अज्मेषु। अत्नत। वाश्राः। अभिऽज्ञु। यातवे।१३।
त्यम्। चित्। घ। दीर्घम्। पृथुम्। मिहः। नपातम्। अमृध्रम्। प्र। च्यवयन्ति। यामऽभिः। मरु
तः। यत्। ह। वः। बलम्। जनान्। अचुच्यवीतन। गिरीन्। अचुच्यवीतन। यत्। ह। या
न्ति। मरुतः। सम्। ह। ब्रुवते। अध्वन्। आ। शृणोति। कः। चित्। एषाम्। प्र। यात। शीभम्। आशु
ऽभिः। सन्ति। कण्वेषु। वः। दुवः। तत्रो इति। सु। मादयाध्वै। अस्ति। हि। स्म। मदाय। वः। स्म

सि। स्म। वयम्। एषाम्। विश्वम्। चित्। आयुः। जीवसे॥१४॥ कत्। ह। नूनं। कधऽप्रियः। पिता।
पुत्रम्। न। हस्तयोः। दधिध्वे। वृक्तऽबर्हिषः। क्व। नूनम्। कत्। वः। अर्थं। गंत। दिवः। न। पृथिव्याः।
क्व। वः। गावः। न। रण्यंति। क्व। वः। सुम्ना। नव्यांसि। मरुतः। क्व। सुविता। क्वो इति। विश्वानि।
सौभगा। यत्। यूयम्। पृश्निऽमातरः। मर्तासः। स्यातन। स्तोता। वः। अमृतः। स्यात्। मा। वः। मृ-
गः। न। यवसे। जरिता। भूत्। अजोष्यः। पथा। यमस्य। गात्। उप॥१५॥ मो इति। सु। नः। परा-
पराः। निःऽऋतिः। दुःऽहना। वधीत्। पदीष्ट। तृष्णया। सह। सत्यम्। त्वेषाः। अमऽवंतः।
धन्वन्। चित्। आ। रुद्रियासः। मिहम्। कृण्वंति। अवाताम्। वाश्राऽइव। विऽद्युत्। मिमा-
ति। वत्सम्। न। माता। सिसक्ति। यत्। एषाम्। वृष्टिः। असर्जि। दिवा। चित्। तमः। कृण्वंति।
पर्जन्येन। उदऽवाहेन। यत्। पृथिवीम्। विऽउंदंति। अध। स्वनात्। मरुताम्। विश्वम्।
आ। सद्म। पार्थिवम्। अरेजंत। प्र। मानुषाः॥१६॥ मरुतः। वीळुपाणिऽभिः। चित्राः। रो-
धस्वतीः। अनु। यात। ईम्। अखिद्रयामऽभिः। स्थिराः। वः। संतु। नेमयः। रथाः। अश्वासः।
एषाम्। सुऽसंस्कृताः। अभीशवः। अच्छ। वद। तना। गिरा। जरायै। ब्रह्मणः। पतिं। अग्निं

म्।मित्रम्।ना।दुर्श्रुतम्।मिमीहि।श्लोकम्।आस्ये।पर्जन्यः।इव।ततनः।गाय।गायत्रम्।उ
क्थ्यम्।वंदस्व।मारुतम्।गणम्।त्वेषम्।पनस्युम्।अर्किणम्।अस्मेइति।वृद्धाः।असन्।
इह॥१७॥प्र।यत्।इत्था।परा॰वतः।शोचिः।न।मानम्।अस्यथ।कस्य।क्रत्वा।मरुतः।क
स्य।वर्पसा।कम्।याथ।कम्।ह।धूतयः॥स्थिरा।वः।सन्तु।आयुधा।पराऽनुदे।वीळु।उत।
प्रतिऽस्कभे।युष्माकम्।अस्तु।तविषी।पनीयसी।मा।मर्त्यस्य।मायिनः।परा।ह।यत्।
स्थिरम्।हथ।नरः।वर्तयथ।गुरु।वि।याथन।वनिनः।पृथिव्याः।वि।आशाः।पर्वतानाम्।न
हि।वः।शत्रुः।विविदे।अधि।द्यवि।न।भूम्याम्।रिशादसः।गातना।युजा।रुद्रासः।नु।
चित्।आऽधृषे।प्र।वेपयंति।पर्वतान्।वि।विंचंति।वनस्पतीन्।प्रोइति।आरत।मरुतः।दु
र्मदाःऽइव।देवासः।सर्वया।विशा॥१८॥उपोइति।रथेषु।पृषतीः।अयुग्ध्वम्।प्रष्टिः।
वहति।रोहितः।आ।वः।यामाय।पृथिवी।चित्।अश्रोत्।अबीभयंत।मानुषाः।आ।वः।
मक्षु।तनाय।कम्।रुद्राः।अवः।वृणीमहे।गंत।नूनम्।नः।अवसा।यथा।पुरा।इ
त्था।कण्वाय।बिभ्युषे।युष्माऽइषितः।मरुतः।मर्त्यऽइषितः।आ।यः।नः।अभ्वः।ईष

२१

ते।वि।तम्।युयोत।शवसा।वि।ओजसा।वि।युष्माकाभिः।ऊतिऽभिः।असामि।हि।प्रऽयज्य
वः।कण्वम्।ददा।प्रऽचेतसः।असामिऽभिः।मरुतः।आ।नः।ऊतिऽभिः।गंत।वृष्टिम्।न।विऽद्यु
तः।असामि।ओजः।बिभृथ।सुऽदानवः।असामि।धूतयः।शवः।ऋषिऽद्विषे।मरुतः।प
रिऽमन्यवे।इषुम्।न।सृजत।द्विषम्॥१०॥उत्।तिष्ठ।ब्रह्मणः।पते।देवऽयंतः।त्वा।ईमहे।
उप।प्र।यंतु।मरुतः।सुऽदानवः।इंद्र।प्राशूः।भव।सचा।त्वाम्।इत्।हि।सहसः।पुत्र।मर्त्यः।
उपऽब्रूते।धने।हिते।सुऽवीर्यम्।मरुतः।आ।सुऽअश्व्यम्।दधीत।यः।वः।आऽचके।प्र।ए
तु।ब्रह्मणः।पतिः।प्र।देवी।एतु।सूनृता।अच्छ।वीरम्।नर्यम्।पंक्तिऽराधसम्।देवाः।यज्ञं।
नयंतु।नः।यः।वाघते।ददाति।सूनरम्।वसु।सः।धत्ते।अक्षिति।श्रवः।तस्मै।इळाम्।सुऽ
वीराम्।आ।यजामहे।सुऽप्रतूर्तिम्।अनेहसम्।प्र।नूनम्।ब्रह्मणः।पतिः।मंत्रम्।वदति।
उक्थ्यम्।यस्मिन्।इंद्रः।वरुणः।मित्रः।अर्यमा।देवाः।ओकांसि।चक्रिरे॥५॥तम्।इत्।
वोचेम।विदथेषु।शम्ऽभुवम्।मंत्रम्।देवाः।अनेहसम्।इमाम्।च।वाचम्।प्रतिऽहर्यथ।॥

नरः। विश्वा। इत्। वामा। वः। अश्नवत्। कः। देवऽयंतम्। अश्नवत्। जनः। कः। वृक्तऽबर्हि
षम्। प्रऽप्रा। दाश्वान्। पस्त्याभिः। अस्थित। अंतःऽवावत्। क्षयम्। दधे। उप। क्षत्रम्। पृंची
त। हंति। राजऽभिः। भये। चित्। सुऽक्षितिम्। दधे। न। अस्य। वर्त्ता। न। तरुता। महाऽधने। न।
अर्भे। अस्ति। वज्रिणः॥ २४॥ यम्। रक्षंति। प्रऽचेतसः। गा। नु। चित्। सः। दभ्यते। जनः। यम्। बा
हुताऽइव। पिप्रति। पांति। मर्त्यम्। रिषः। अरिष्टः। सर्वः। एधते। वि। दुःऽगा। वि। द्विषः। पुरः।
घ्नंति। रा। जानः। एषाम्। नयंति। दुःऽइता। तिरः। सुऽगः। पंथाः। अनृक्षरः। आदित्यासः।
ऋतम्। आयते। न। अत्र। अवऽखादः। अस्ति। वः। यम्। यज्ञम्। नयथ। नरः। आदित्याः। ऋज नो।
म। पथा। प्र। वः। सः। धीतये। नशत्॥ २५॥ सः। रत्नम्। मर्त्यः। वसु। विश्वम्। तोकम्। उत। त्मना।
अच्छ। गच्छति। अस्तृतः। कथा। रा। धाम। सखायः। स्तोमम्। मित्रस्य। अर्यम्णः। महि। प्स
रः। वरुणस्य। मा। वः। घ्नंतम्। मा। शपंतम्। प्रति। वोचे। देवऽयंतम्। सुम्नैः। इत्। वः। आ। वि
वासे। चतुरः। चित्। ददमानात्। बिभीयात्। आ। निऽधातोः। न। दुःऽउक्ताय। स्पृहयेत्॥ २६॥

सम्। पूषन्। अध्वनः। तिर। वि। अंहः। विऽमुचः। नपात्। सक्ष्व। देव। प्र। नः। पुरः॥ यः। नः। पूष
न्। अघः। वृकः। दुःऽशेवः। आऽदिदेशति। अप। स्म। तम्। पथः। जहि॥ अप। त्यम्। परिऽपंथि
नम्। मुषीवाणम्। हुरःऽचितम्। दूरम्। अधि। स्रुतेः। अज॥ त्वम्। तस्य। द्वयाविनः। अघ
शंसस्य। कस्य। चित्। पदा। अभि। तिष्ठ। तपुषिम्॥ आ। तत्। ते। दस्र। मंतुऽमः। पूषन्। अ
वः। वृणीमहे। येन। पितॄन्। अचोदयः॥ २४॥ अध। नः। विश्वऽसौभग। हिरण्यवाशीमत्ऽ
तम। धनानि। सुऽसना। कृधि॥ अति। नः। सश्चतः। नय। सुऽगा। नः। सुऽपथा। कृणु॥
पूषन्। इह। क्रतुम्। विदः॥ अभि। सुऽयवसम्। नय। न। नवऽज्वारः। अध्वने॥ शग्धि। पू
र्धि। प्र। यंसि। च। शिशीहि। प्रासि। उदरम्॥ ग। न। पूषणम्। मेथामसि। सुऽउक्तैः। अभि। गृ
णीमसि। वसूनि। दस्मम्। ईमहे॥ २५॥ कत्। रुद्राय। प्रऽचेतसे। मीळ्हुःऽतमाय। तव्यसे। वो
चेम। शम्ऽतमम्। हृदे॥ यथा। नः। अदितिः। करत्। पश्वे। नृऽभ्यः। यथा। गवे। यथा।
तोकाय। रुद्रियम्॥ यथा। नः। मित्रः। वरुणः। यथा। रुद्रः। चिकेतति॥ यथा। विश्वे। सऽजोष

२।५

सः। गाथऽपतिम्। मेधऽपतिम्। रुद्रम्। जलाषऽभेषजम्। तत्। शंऽयोः। सुम्नम्। ईमहे। यः।
शुक्रःऽइव। सूर्यः। हिरण्यम्ऽइव। रोचते। श्रेष्ठः। देवानाम्। वसुः॥२॥ शम्। नः। करति। अ
र्वते। सुऽगम्। मेषाय। मेष्ये। नृऽभ्यः। नारिऽभ्यः। गवे। अस्मे इति। सोम। श्रियम्। अधि। नि। धे
हि। शतस्य। नृणाम्। महि। श्रवः। तुविऽनृम्णम्। मा। नः। सोमऽपरिबाधः। मा। अरातयः।
जुहुरन्त। आ। नः। इन्दो इति। वाजे। भज। याः। ते। प्रऽजाः। अमृतस्य। परस्मिन्। धामन्। ऋ
तस्य। मूर्धा। नाभा। सोम। वेनः। आऽभूषन्तीः। सोम। वेदः॥२७॥ अग्ने। विवस्वत्। उषसः। चि
त्रम्। राधः। अमर्त्य। आ। दाशुषे। जातऽवेदः। वह। त्वम्। अद्य। देवान्। उषसा। सुऽवीर्यम्। अ
स्मे इति। धेहि। श्रवः। बृहत्। अद्य। दूतम्। वृणीमहे। वसुम्। अग्निम्। पुरुऽप्रियम्। धूमऽ
केतुम्। भाःऽऋजीकम्। विऽउष्टिषु। यज्ञानाम्। अध्वरऽश्रियम्। श्रेष्ठम्। यविष्ठम्। अ
तिथिम्। सुऽआहुतम्। जुष्टम्। जनाय। दाशुषे। देवान्। अच्छ। यातवे। जातऽवेदसम्। अग्नि
म्। ईळे। विऽउष्टिषु। स्तविष्यामि। त्वाम्। अहम्। विश्वस्य। अमृत। भोजन। अग्ने। त्रातार

उषःऽबुधः। जुष्टः। हि। दूतः। असि। हव्यऽवाहनः। अग्ने। रथीः। अध्वराणाम्।
सऽजूः। अश्विऽभ्याम्।

२३

म्।अमृतम्।मियेध्य।यजिष्ठम्।हव्यऽवाहन।२५।सुऽशंसः।बोधि।गृणते।यविष्ठ्य।मधुऽजि
ह्वः।सुऽआहुतः।प्रस्कण्वस्य।प्रऽतिरन्।आयुः।जीवसे।नमस्य।दैव्यम्।जनम्।होतारम्।वि
श्वऽवेदसम्।सम्।हि।त्वा।विशः।इंधते।सः।आ।वह।पुरुऽहूत।प्रऽचेतसः।अग्ने।देवान्।इ
ह।द्रवत्।सवितारम्।उषसम्।अश्विना।भगम्।अग्निम्।विऽउष्टिषु।क्षपः।कण्वासः।त्वा।
सुतऽसोमासः।इंधते।हव्यऽवाहम्।सुऽअध्वर।पतिः।हि।अध्वराणाम्।अग्ने।दूतः।विशाम्।
असि।उषःऽबुधः।आ।वह।सोमऽपीतये।देवान्।अद्य।स्वःऽदृशः।अग्ने।पूर्वाः।अनु।उषसः।
विभाऽवसो इति विभाऽवसो।दीदेथ।विश्वऽदर्शतः।असि।ग्रामेषु।अविता।पुरःऽहितः।असि।
यज्ञेषु।मानुषः।२९।नि।त्वा।यज्ञस्य।साधनम्।अग्ने।होतारम्।ऋत्विजम्।मनुष्वत्।देव।धी
महि।प्रऽचेतसम्।जीरम्।दूतम्।अमर्त्यम्।यत्।देवानाम्।मित्रऽमहः।पुरःऽहितः।अंतरः।या
सि।दूत्यम्।सिंधोःऽइव।प्रऽस्वनितासः।ऊर्मयः।अग्नेः।भ्राजंते।अर्चयः।श्रुधि।श्रुत्ऽकर्ण।
वह्निऽभिः।देवैः।अग्ने।सयावऽभिः।आ।सीदंतु।बर्हिषि।मित्रः।अर्यमा।प्रातःऽयावानः।अ
ध्वरम्।शृण्वंतु।स्तोमम्।मरुतः।सुऽदानवः।अग्निऽजिह्वाः।ऋतऽवृधः।पिबतु।सोमम्।

वरुणः। धृत॰व्रतः। अश्विऽभ्याम्। उषसा। सऽजूः॥ ३०॥ त्वम्। अग्ने। वसून्। इह। रुद्रान्। आदि
त्यान्। उत। यज। सुऽअध्वरम्। जनम्। मनुऽजातम्। घृतऽप्रुषम्॥ श्रुष्टीऽवानः। हि। दाशु
षे। देवाः। अग्ने। विऽचेतसः। तान्। रोहित्ऽअश्व। गिर्वणः। त्रयःऽत्रिंशतम्। आ। वह॥ प्रियमेध॰
वत्। अत्रिऽवत्। जातऽवेदः। विरूप॰वत्। अंगिरस्वत्। महिऽव्रत। प्रस्कण्वस्य। श्रुधि। हवम्॥
महि॰केरवः। ऊतये। प्रियऽमेधाः। अहूषत। राजंतम्। अध्वराणाम्। अग्निम्। शुक्रेण। शोचिषा॥
घृतऽआहवन। संत्य। इमाः। ऊं इति। सु। श्रुधि। गिरः। याभिः। कण्वस्य। सूनवः। हवंते। अव
सें॥ ३१॥ त्वाम्। चित्रश्रवःऽतम। हवंते। विक्षु। जंतवः। शोचिःऽकेशम्। पुरु॰प्रिय।
अग्ने। हव्याय। वोढवे॥ नि। त्वा। होतारम्। ऋत्विजम्। दधिरे। वसुवित्ऽतमम्। श्रुतऽक
र्णम्। सप्रथःऽतमम्। विप्राः। अग्ने। दिविष्टिषु॥ आ। त्वा। विप्राः। अचुच्यवुः। सुत॰सोमाः। अ
भि। प्रयः। बृहत्। भाः। बिभ्रतः। हविः। अग्ने। मर्त्ताय। दाशुषे॥ प्रातःऽयाव्नः। सहःऽकृत। सोम॰
पेयाय। संत्य। इह। अद्य। दैव्यं। जनम्। बर्हिः। आ। सादय। वसो इति॥ अर्वाचम्। दैव्यम्। जनम्।
अग्ने। यक्ष्व। सहूतिऽभिः। अयम्। सोमः। सुऽदानवः। तम्। पात। तिरःऽअह्न्यम्॥ ३२॥ ए

बोऽइति । उषाः । अपूर्व्या । वि । उच्छति । प्रिया । दिवः । स्तुषे । वाम् । अश्विना । बृहत् । या । दस्रा । सिंधु
ऽमातरा । मनोतरा । रयीणाम् । धिया । देवा । वसुऽविदा । वच्यंते । वाम् । ककुहासः । जूर्णाया
म् । अधि । विष्टपि । यत् । वाम् । रथः । विऽभिः । पतात् । हविषा । जारः । अपाम् । पिपर्ति । पपु
रिः । नरा । पिता । कुटस्य । चर्षणिः । आऽदारः । वाम् । मतीनाम् । नासत्या । मतऽवचसा । पात
म् । सोमस्य । धृष्णुऽया ॥ २ ॥ या । नः । पीपरत् । अश्विना । ज्योतिष्मती । तमः । तिरः । ताम् । अ
स्मे इति । रासाथाम् । इषम् । आ । नः । नावा । मतीनाम् । यातम् । पाराय । गंतवे । युंजाथाम् ।
अश्विना । रथम् । अरित्रम् । वाम् । दिवः । पृथु । तीर्थे । सिंधूनाम् । रथः । धिया । युयुज्रे । इंदवः
कः । कण्वासः । इंदवः । वसु । सिंधूनाम् । पदे । स्वम् । वव्रिम् । कुह । धित्सथः । अभूत् । ऊं
इति । भाः । ऊं इति । अंशवे । हिरण्यम् । प्रति । सूर्यः । वि । अख्यत् । जिह्वया । असितः ॥ ३४ ॥
अभूत् । ऊं इति । पारम् । एतवे । पंथाः । ऋतस्य । साधुऽया । अदर्शि । वि । स्रुतिः । दिवः । त
त्ऽतत् । इत् । अश्विनोः । अवः । जरिता । प्रति । भूषति । मदे । सोमस्य । पिप्रतोः । ववसाना ।
विवस्वति । सोमस्य । पीत्या । गिरा । मनुष्वत् । शंभू इति शम्ऽभू । आ । गतम् । युवोः

उषाः।अ

अर्यमा। परिऽज्मनोः। उपऽआचरत्। ऋतावनः। अक्तुऽभिः। उभा। वि

[illegible]भा। नृऽ। शर्म। यच्छतम्। अविद्रियाभिः। ऊतिऽभिः। ३। १७। ॥ इति प्र

ध्यायः॥ ॥ हरिः ॐ॥ अयं। वाम्। मधुमत्ऽतमः। सुतः। सोमः। ऋतऽ

[illegible]ना। पिबतं। तिरःऽअह्न्यम्। धत्तम्। रत्नानि। दाशुषे। त्रिऽबंधुरेण। त्रिऽ

[illegible]वृता। रथेन। आ। यातम्। अश्विना। कण्वासः। वाम्। ब्रह्म। कृण्वंति। अध्व

[illegible]रेषु। तेषाम्। सु। शृणुतम्। हवम्। अश्विना। मधुमत्ऽतमम्। पातं। सोमम्। ऋतऽवृ

धा। अथ। अद्य। दस्रा। वसु। बिभ्रता। रथे। दाश्वांसम्। उप। गच्छतम्। त्रिऽसधस्थे।

बर्हिषि। विश्वऽवेदसा। मध्वा। यज्ञं। मिमिक्षतम्। कण्वासः। वाम्। सुतऽसोमाः। अ

भिऽद्यवः। युवाम्। हवंते। अश्विना। याभिः। कण्वम्। अभिष्टिऽभिः। प्र। आवतम्।

युवम्। अश्विना। ताभिः। स्मान्। अवतम्। शुभः। पती इति। ४। ११। सुऽदासे

गा। पृक्षः। वहतम्। अश्विना। रयिम्। समुद्रात्। उत। वा। दिवः। परि। अस्मे इति। धत्

तम्। पुरुऽस्पृहम्। यत्। नासत्या। पराऽवति। यत्। वा। स्थः। अधि। तुर्वशे। अतः। रथे

नाऽस्त्या। नः। आ। गतं। साकम्। सूर्यस्य। रश्मिऽभिः॥ अर्वाचा। वां। सप्तयः। अध्वरऽ
श्रियः। वहंतु। सवना। इत्। उप। इषम्। पृंचंता। सुऽकृते। सुऽदानवे। आ। बर्हिः। सीदतम्। न
रा। तेन। नासत्या। आ। गतम्। रथेन। सूर्यऽत्वचा। येन। शश्वत्। ऊहथुः। दाशुषे। वसु। मध्वः।
सोमस्य। पीतये। उक्थेभिः। अर्वाक्। अवसे। पुरुवसू इति पुरुऽवसू। अर्कैः। च। नि। ह्वयामहे।
शश्वत्। कण्वानाम्। सदसि। प्रिये। हि। कम्। सोमम्। पपथुः। अश्विना॥२॥ सह। वामेन। नः। उ
षः। वि। उच्छ। दुहितः। दिवः। सह। द्युम्नेन। बृहता। विभाऽवरि। राया। देवि। दास्वती। अश्व॰
वतीः। गोऽमतीः। विश्वऽसुविदः। भूरि। च्यवंत। वस्तवे। उत्। ईरय। प्रति। मा। सूनृताः। उ
षः। चोद। राधः। मघोनाम्। उवास। उषाः। उच्छात्। च। नु। देवी। जीरा। रथानाम्। ये। अस्याः।
आऽचरणेषु। दध्रिरे। समुद्रे। न। श्रवस्यवः। उषः। याति। ते। प्रऽयामेषु। युंजते। मनः। दानाय।
सूरयः। अत्र। अह। तत्। कण्वः। एषाम्। कण्वऽतमः। नाम। गृणाति। नृणाम्। आ। घ। यो
षाऽइव। सूनरी। उषाः। याति। प्रऽभुंजती। जरयंती। वृजनम्। पत्॰वत्। ईयते। उत्। पातय
ति। पक्षिणः। वि। या। सृजति। समनम्। वि। अर्थिनः। पदम्। न। वेति॥ ओदती। वयः। नकिः।
ते। पप्तिऽवांसः। आसते। विऽउष्टौ। वाजिनी॰वति। एषा। अयुक्त। परा॰वतः। सूर्यस्य। उत्ऽ

अयनात्। अधि। शतम्। रथेभिः। सुऽभगा। उषाः। इयम्। वि। याति। अभि। मानुषान्। विश्वम्।
अस्याः। ननाम। चक्षसे। जगत्। ज्योतिः। कृणोति। सूनरी। अप। द्वेषः। मघोनी। दुहिता। दि
वः। उषाः। उच्छत्। अप। स्रिधः। उषः। आ। भाहि। भानुना। चंद्रेण। दुहितः। दिवः। आऽवहंती। भू
रि। अस्मभ्यम्। सौभगम्। विऽउच्छंती। दिविष्टिषु। विश्वस्य। हि। प्राणनम्। जीवनम्। त्वे इति। वि।
यत्। उच्छसि। सूनरि। सा। नः। रथेन। बृहता। विभाऽवरि। श्रुधि। चित्रऽमघे। हवम्॥ ४॥ उ
षः। वाजम्। हि। वंस्व। यः। चित्रः। मानुषे। जने। तेन। आ। वह। सुऽकृतः। अध्वरान्। उप।
ये। त्वा। गृणंति। वन्हयः। विश्वान्। देवान्। आ। वह। सोमऽपीतये। अंतरिक्षात्। उषः। त्व
म्। सा। अस्मासु। धाः। गोऽमत्। अश्वऽवत्। उक्थ्यम्। उषः। वाजम्। सुऽवीर्यम्। यस्याः। रु
शंतः। अर्चयः। प्रति। भद्राः। अदृक्षत। सा। नः। रयिम्। विश्वऽवारम्। सुऽपेशसम्। उषाः। द
दातु। सुग्म्यम्। ये। चित्। हि। त्वाम्। ऋषयः। पूर्वे। ऊतये। जुहूरे। अवसे। महि। सा। नः। स्तो
मान्। अभि। गृणीहि। राधसा। उषः। शुक्रेण। शोचिषा। उषः। यत्। अद्य। भानुना। वि। द्वा
रौ। ऋणवः। दिवः। प्र। नः। यच्छतात्। अवृकम्। पृथु। छर्दिः। प्र। देवि। गोऽमतीः। इषः। सम्। नः।
राया। बृहता। विश्वऽपेशसा। मिमिक्ष्व। सम्। इळाभिः। आ। सम्। द्युम्नेन। विश्वऽतुरा।

२६

उषः। महि। सम्। वाजैः। वाजिनीऽवति॥ ५॥ उषः। भद्रेभिः। आ। गहि। दिवः। चित्। रोचनात्। अ
धि। वहन्तु। अरुणऽप्सवः। उप। त्वा। सोमिनः। गृहम्॥ सुऽपेशसम्। सुऽखम्। रथम्। यम्। अ
धिऽअस्थाः। उषः। त्वम्। तेन। सुऽश्रवसम्। जनम्। प्र। अव। अद्य। दुहितः। दिवः॥ वयः। चित्।
ते। पतत्रिणः। द्विऽपत्। चतुःऽपत्। अर्जुनि। उषः। प्र। अरन्। ऋतून्। अनु। दिवः। अंतेभ्यः।
परि॥ विऽउच्छंती। हि। रश्मिऽभिः। विश्वम्। आऽभासि। रोचनम्। ताम्। त्वाम्। उषः। वसुऽयवः।
गीःऽभिः। कण्वाः। अहूषत॥ ६॥ उत्। ऊं इति। त्यम्। जातऽवेदसम्। देवम्। वहन्ति। केतवः।
दृशे। विश्वाय। सूर्यम्॥ अप। त्ये। तायवः। यथा। नक्षत्रा। यन्ति। अक्तुऽभिः। सूराय। विश्वऽ
चक्षसे॥ अदृश्रम्। अस्य। केतवः। वि। रश्मयः। जनान्। अनु। भ्राजंतः। अग्नयः। यथा॥ तर
णिः। विश्वऽदर्शतः। ज्योतिःऽकृत्। असि। सूर्य। विश्वं। आ। भासि। रोचनम्॥ प्रत्यङ्। देवा
नाम्। विशः। प्रत्यङ्। उत्। एषि। मानुषान्। प्रत्यङ्। विश्वम्। स्वः। दृशे॥ ७॥ येन। पावक।
चक्षसा। भुरण्यंतम्। जनान्। अनु। त्वम्। वरुण। पश्यसि॥ वि। द्याम्। एषि। रजः। पृथु। अहा।
मिमानः। अक्तुऽभिः। पश्यन्। जन्मानि। सूर्य॥ सप्त। त्वा। हरितः। रथे। वहंति। देव। सूर्य। शो
चिःऽकेशम्। विऽचक्षण॥ अयुक्त। सप्त। शुंध्युवः। सूरः। रथस्य। नप्त्यः। ताभिः। याति। स्वयु
क्

क्षिऽभिः।उत्।वयम्।तमसः।परि।ज्योतिः।पश्यंतः।उत्ऽतरम्।देवम्।देवऽत्रा।सूर्यम्।अ
गन्म।ज्योतिः।उत्ऽतमम्।उत्ऽयन्।अद्य।मित्रऽमहः।आऽरोहन्।उत्ऽतराम्।दिवम्।हृत्ऽ
रोगम्।मम।सूर्य।हरिमाणम्।च।नाशय।शुकेषु।मे।हरिमाणम्।रोपणाकासु।दध्मसि।
अथो इति।हारिद्रवेषु।मे।हरिमाणम्।नि।दध्मसि।उत्।अगात्।अयम्।आदित्यः।विश्वे
न।सहसा।सह।द्विषंतम्।मह्यम्।रंधयन्।मो इति।अहम्।द्विषते।रधम्॥८॥अभि।त्य
म्।मेषम्।पुरुऽहूतम्।ऋग्मियम्।इंद्रम्।गीःऽभिः।मदत।वस्वः।अर्णवम्।यस्य।द्यावः।
न।विऽचरंति।मानुषा।भुजे।मंहिष्ठम्।अभि।विप्रम्।अर्चत।अभि।ईम्।अवन्वन्।सु
ऽअभिष्टिम्।ऊतयः।अंतरिक्षऽप्राम्।तविषीभिः।आऽवृतम्।इंद्रम्।दक्षासः।ऋभवः।
मदऽच्युतम्।शतऽक्रतुम्।जवनी।सूनृता।आ।अरुहत्।त्वम्।गोत्रम्।अंगिरःऽभ्यः।
अवृणोः।अप।उत।अत्रये।शतऽदुरेषु।गातुऽवित्।ससेन।चित्।विऽमदाय।अवहः।
वसु।आजौ।अद्रिम्।ववसानस्य।नर्तयन्।त्वम्।अपाम्।अपिऽधाना।अवृणोः।अप।
अधारयः।पर्वते।दानुऽमत्।वसु।वृत्रम्।यत्।इंद्र।शवसा।अवधीः।अहिम्।आत्।
इत्।सूर्यम्।दिवि।आ।अरोहयः।दृशे।त्वम्।मायाभिः।अप।मायिनः।अधमः।स्वधा।

भिः। ये। अधि। शुप्तौ। अजुह्वत। त्वम्। पिप्रोः। नृऽमनः। प्र। अरुजः। पुरः। [illegible] अरुजः। पुरः। प्र।
[illegible]जिश्वानम्। दस्युऽहत्येषु। आविथ॥५॥ त्वम्। कुत्सम्। शुष्णऽहत्येषु। आविथ। अरंध
[illegible]थिऽग्वाय। शंबरम्। महान्तम्। चित्। अर्बुदम्। नि। क्रमीः। पदा। सनात्। एव। दस्यु
ऽहत्याय। ज[illegible]षे। त्वे इति। विश्वा। तविषी। सध्र्यक्। हिता। तव। राधः। सोमऽपीथाय। ह
र्षते। तव। वज्रः। चिकिते। बाह्वोः। हितः। वृश्च। शत्रोः। अव। विश्वानि। वृष्ण्या। वि। जा
नीहि। आर्यान्। ये। च। दस्यवः। बर्हिष्मते। रंधय। शासत्। अव्रतान्। शाकी। भव। यजे
मानस्य। चोदिता। विश्वा। इत्। ता। ते। सधऽमादेषु। चाकन। अनुऽव्रताय। रंधयन्।
अपऽव्रतान्। आभुऽभिः। इंद्रः। श्नथयन्। अनाभुवः। वृद्धस्य। चित्। वर्धतः। द्याम्।
इन[illegible]तः। स्तवानः। वम्रः। वि। जघान। संऽदिहः। तक्षत्। यत्। ते। उशना। सहसा। सहः।
वि। रोदसी इति। मज्मना। बाधते। शवः। आ। त्वा। वातस्य। नृऽमनः। मनःऽयुजः। आ।
पूर्यमाणम्। अवहन्। अभि। श्रवः॥१०॥ मंदिष्ट। यत्। [illegible] सचा। इंद्रः। वंकू
इति। वंकुऽतरा। अधि। तिष्ठति। उग्रः। ययिम्। निः। अ[illegible] असृजत्। वि।
शुष्णस्य। दृंहिताः। ऐरयत्। पुरः। आ। स्म। रथम्। वृषऽ[illegible]ष्ठसि। शार्यातस्य।

प्र॰भृताः। येषु। मंदसे। इंद्र। यथा। सुत॰सोमेषु। चाकनः। [torn]र्वाणं। श्लोकम्। आ।
रोहसे। दिवि। अददाः। अर्भां। महते। वचस्यवे। कक्षीवते। वृचय[torn]। इंद्र। सुन्वते। मेना।
अभवः। वृषणश्वस्य। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। ग। सवनेषु। प्र[torn]च्या। इंद्रः। अश्रायि।
सुऽध्यः। निरेके। पज्रेषु। स्तोमः। दुर्यः। न। यूपः। अश्वऽयुः। गव्युः। रथ॰युः। वसु॰युः।
इंद्रः। इत्। रायः। क्षयति। प्रऽयंता। इदं। नमः। वृषभाय। स्वऽराजे। सत्यऽशुष्माय।
तवसे। अवाचि। अस्मिन्। इंद्र। वृजने। सर्वऽवीराः। स्मत्। सूरिऽभिः। तव। शर्मन्।
स्याम। ॥१४॥ त्यम्। सु। मेषम्। महय। स्वःऽविदं। शतं। यस्य। सु॰भ्वः। साकम्। ईरते।
अत्यं। न। वाजं। हवन॰स्यदं। रथम्। आ। इंद्रम्। ववृत्याम्। अवसे। सुवृक्तिऽभिः।
सः। पर्वतः। न। धरुणेषु। अच्युतः। सहस्रऽऊतिः। तविषीषु। ववृधे। इंद्रः। यत्। वृ
त्रम्। अवधीत्। नदी॰वृतम्। उब्जन्। अर्णांसि। जर्हृषाणः। अंधसा। सः। हि। द्वरः। द्वरि
षु। वव्रः। ऊधनि। चंद्रऽबुध्नः। मदऽवृद्धः। मनीषि॰भिः। इंद्रम्। तम्। अह्वे। सुऽअप
स्यया। धिया। मंहिष्ठ॰रातिं। सः। हि। पप्रिः। अंधसः। आ। यं। पृणंति। दिवि। सद्मऽबर्हिषः।
समुद्रम्। न। सुऽभ्वः। स्वाः। अभिष्टयः। तं। वृत्रऽहत्ये। अनु। तस्थुः। ऊतयः। शुष्माः। इं

द्रम्। अवाताः। अव॰हुत॰प्सवः। अभि। स्वऽवृष्टिं। मदे। अस्य। युध्यतः। रघ्वीःऽइव। प्रवणे।
सस्रुः। ऊतयः। इंद्रः। यत्। वज्री। धृषमाणः। अंधसा। भिनत्। वलस्य। परिधीन्ऽइव। त्रितः।
॥१२॥ परि। ईम्। घृणा। चरति। तित्विषे। शवः। अपः। वृत्वी। रजसः। बुध्नम्। आ। अशय
त्। वृत्रस्य। यत्। प्रवणे। दुःऽगृभिश्वनः। नि॰जघंथ। हन्वोः। इंद्र। तन्यतुम्। ह्रदम्। न।
हि। त्वा। निऽऋषंति। ऊर्मयः। ब्रह्माणि। इंद्र। तव। यानि। वर्धना। त्वष्टा। चित्। ते। युज्यम्।
ववृधे। शवः। ततक्ष। वज्रम्। अभिभूतिऽओजसम्। जघन्वान्। ऊं इति। हरिऽभिः। संभृ
तक्रतो इति संभृतऽक्रतो। इंद्र। वृत्रम्। मनुषे। गातुऽयन्। अपः। अयच्छथाः। बाह्वोः। वज्रं।
आयसम्। अधारयः। दिवि। आ। सूर्यं। दृशे। बृहत्। स्व॰चंद्रम्। अम॰वत्। उक्थ्यम्। अ
कृण्वत। भियसा। रोहणम्। दिवः। यत्। मानुषऽप्रधनाः। इंद्रम्। ऊतयः। स्वः। नृ॰सा
चः। मरुतः। अमदन्। अनु। द्यौः। चित्। अस्य। अम॰वान्। अहेः। स्वनात्। अयोय
वीत्। भियसा। वज्रः। इंद्र। ते। वृत्रस्य। यत्। बद्बधानस्य। रोदसी इति। मदे। सुतस्य। श
वसा। अभिनत्। शिरः॥१३॥ यत्। इत्। नु। इंद्र। पृथिवी। दश॰भुजिः। अहानि। विश्वा॥

त

बा

पत

ततनंत। कृष्टयः। अत्र। अह। ते। मघऽवन्। विऽश्रुतम्। सहः। द्याम्। अनु। शवसा। ब
र्हणा। भुवत्। त्वम्। अस्य। पारे। रजसः। विऽओमनः। स्वभूतिऽओजाः। अवसे। धृ
षत्ऽमनः। चकृषे। भूमिं। प्रतिऽमानं। ओजसः। अपः। स्वरिति स्वः। परिऽभूः। एषि।
आ। दिवम्। त्वम्। भुवः। प्रतिऽमानं। पृथिव्याः। ऋष्वऽवीरस्य। बृहतः। पतिः। भूः। वि
श्वम्। आ। अप्राः। अंतरिक्षं। महिऽत्वा। सत्यं। अद्धा। नकिः। अन्यः। त्वाऽवान्। न। यस्य। द्या
वापृथिवी इति। अनु। व्यचः। न। सिंधवः। रजसः। अंतम्। आनशुः। न। उत। स्वऽवृष्टि
म्। मदे। अस्य। युध्यतः। एकः। अन्यत्। चकृषे। विश्वं। आनुषक्। आर्चन्। अत्र। मरु
तः। सस्मिन्। आजौ। विश्वे। देवासः। अमदन्। अनु। त्वा। वृत्रस्य। यत्। भृष्टिऽमता।
वधेन। नि। त्वम्। इंद्र। प्रति। आनम्। जघंथ॥ १४॥ नि। ऊं इति। सु। वाचं। प्र। महे। भ
रामहे। गिरः। इंद्राय। सदने। विवस्वतः। नु। चित्। हि। रत्नं। ससतांऽइव। अविदत्। न।
दुःऽस्तुतिः। द्रविणःऽदेषु। शस्यते। दुरः। अश्वस्य। दुरः। इंद्र। गोः। असि। दुरः। यवस्य।
वसुनः। इनः। पतिः। शिक्षाऽनरः। प्रऽदिवः। अकामऽकर्शनः। सखा। सखिऽभ्यः।

३ त्न।

तम्। इदम्। गृणीमसि। शचीऽवः। इंद्र। पुरुऽकृत्। द्युमत्ऽतम। तव। इत्। इदम्। अभितः। चे
किते। वसु। अतः। सम्ऽगृभ्य। अभिऽभूते। आ। भर। मा। त्वाऽयतः। जरितुः। कामम्। ऊनयीः।
एभिः। द्युऽभिः। सुऽमनाः। एभिः। इंदुऽभिः। निऽरुंधानः। अमतिम्। गोभिः। अ
श्विना। इंद्रेण। दस्युम्। दरयंतः। इंदुऽभिः। युतऽद्वेषसः। सम्। इषा। रभेमहि। सम्। इंद्र।
राया। सम्। इषा। रभेमहि। सम्। वाजेभिः। पुरुऽचंद्रैः। अभिद्युऽभिः। सम्। देव्या। प्रऽमत्या।
वीरऽशुष्मया। गोऽअग्रया। अश्वऽवत्या। रभेमहि॥ ५॥ ते। त्वा। मदाः। अमदन्। तानि। वृ
ष्ण्या। ते। सोमासः। वृत्रऽहत्येषु। सत्ऽपते। यत्। कारवे। दश। वृत्राणि। अप्रति। बर्हिष्मते।
नि। सहस्राणि। बर्हयः। युधा। युधम्। उप। घ। इत्। एषि। धृष्णुऽया। पुरा। पुरम्। सम्। इदम्।
हंसि। ओजसा। नम्या। यत्। इंद्र। सख्या। पराऽवति। निऽबर्हयः। नमुचिम्। नाम।
मायिनम्। त्वम्। करंजम्। उत। पर्णयम्। वधीः। तेजिष्ठया। अतिथिऽग्वस्य। वर्तनी।
त्वम्। शता। वंगृदस्य। अभिनत्। पुरः। अनानुऽदः। परिऽसूताः। ऋजिश्वना। त्वम्। एता
न्। जनऽराज्ञः। द्विः। दश। अबंधुना। सुऽश्रवसा। उपऽजग्मुषः। षष्टिम्। सहस्रा। न
वतिम्। नव। श्रुतः। नि। चक्रेण। रथ्या। दुःऽपदा। अवृणक्। त्वम्। आविथ। सुऽश्रवसम्। तव। ऊ

त्तिऽभिः। तव। त्राम॰ऽभिः। इंद्र। तूर्वयाणं। त्वम्। अस्मै। कुत्सं। अतिथि॰ऽग्वं। आयुं। महे। रा
ज्ञे। यूने। अरंधनायः। ये। उत्॰ऋचि। इंद्र। देव॰गोपाः। सखायः। ते। शिव॰तमाः। अ
साम। त्वां। स्तोषाम। त्वया। सु॰वीराः। द्राघीयः। आयुः। प्रऽतरम्। दधानाः। १२। मा।
नः। अस्मिन्। मघ॰वन्। पृत्॰सु। अंहसि। नहि। ते। अंतः। शवसः। परिऽनशे। अक्रंद
यः। नद्यः। रोरुवत्। वना। कथा। न। क्षोणीः। भियसा। सं। आरत। अर्च। शक्राय। शाकि
ने। शची॰वते। शृण्वंतं। इंद्रम्। महयन्। अभि। स्तुहि। यः। धृष्णुना। शवसा। रोदसी
इति। उभे इति। वृषा। वृष॰त्वा। वृषभः। निऽऋंजते। अर्च। दिवे। बृहते। शूष्यम्। वचः।
स्वऽक्षत्रं। यस्य। धृषतः। धृषत्। मनः। बृहत्॰श्रवाः। असुरः। बर्हणा। कृतः। पुरः। ह
रिऽभ्यां। वृषभः। रथः। हि। सः। त्वं। दिवः। बृहतः। सानु। कोपयः। अव। त्मना। धृषता। शं
बरम्। भिनत्। यत्। मायिनः। व्रंदिनः। मंदिना। धृषत्। शितां। गभस्तिं। अशनिं। पृतन्य
सि। नि। यत्। वृणक्षि। श्वसनस्य। मूर्द्धनि। शुष्णस्य। चित्। व्रंदिनः। रोरुवत्। वना। प्रा
चीनेन। मनसा। बर्हणा॰वता। यत्। अद्य। चित्। कृणवः। कः। त्वा। परि। १७। त्वं। आ
विथ। नर्यं। तुर्वशं। यदुम्। त्वं। तुर्वीतिं। वय्यम्। शत॰क्रतो इति शत॰क्रतो। त्वम्। रथम्।

२०

एतत्। त्यत्। कृत्स्यो। घने। त्वम्। पुरः। नवतिं। दंभयः। नव। सः। घ। राजा। सत्ऽपतिः। शूशुवत्।
जनः। रातऽहव्यः। प्रति। यः। शासम्। इन्वति। उक्था। वा। यः। अभिऽगृणाति। राधसा।
दानुः। अस्मै। उपरा। पिन्वते। दिवः। असमं। क्षत्रं। असमा। मनीषा। प्र। सोमऽपाः। अ
पसा। संतु। नेमे। ये। ते। इंद्र। ददुषः। वर्धयंति। महि। क्षत्रं। स्थविरं। वृष्ण्यम्। च। तुभ्य।
इत्। एते। बहुलाः। अद्रिऽदुग्धाः। चमूऽसदः। चमसाः। इंद्रऽपानाः। वि। अश्नुहि। तर्प
य। कामं। एषाम्। अथ। मनः। वसुऽदेयाय। कृष्व। अपाम्। अतिष्ठत्। धरुणऽह्वरं। त
मः। अंतः। वृत्रस्य। जठरेषु। पर्वतः। अभि। ईम्। इंद्रः। नद्यः। वव्रिणा। हिताः। विश्वाः।
अनुऽस्थाः। प्रवणेषु। जिघ्नते। सः। शेवऽधम्। अधि। धाः। द्युम्नं। अस्मे इति। महि। क्ष
त्रम्। जनाषाट्। इंद्र। तव्यम्। रक्ष। च। नः। मघोनः। पाहि। सूरीन्। राये। च। नः। सुऽअ
पत्यै। इषे। धाः॥ १८॥ दिवः। चित्। अस्य। वरिमा। वि। पप्रथे। इंद्रम्। न। मह्ना। पृथिवी। चन।
प्रति। भीमः। तुविष्मान्। चर्षणिऽभ्यः। आऽतपः। शिशीते। वज्रम्। तेजसे। न। वंसगः।
सः। अर्णवः। न। नद्यः। समुद्रियः। प्रति। गृभ्णाति। विऽश्रिताः। वरीमऽभिः। इंद्रः। सोमस्य।
पीतये। वृषऽयते। सनात्। सः। युध्मः। ओजसा। पनस्यते। त्वम्। तम्। इंद्र। पर्वतम्। न। भो

वे.री.म.

जसे। मुहः। नृम्णस्य। धर्मणाम्। इरज्यसि। प्र। वीर्येण। देवता। अति। चेकिते। विश्वस्मै।
उग्रः। कर्मणे। पुरःऽहितः। सः। इतु। वने। नमस्युऽभिः। वचस्यते। चारु। जनेषु। प्रऽब्रुवाणः।
इन्द्रियम्। वृषा। छंदुः। भवति। हर्यतः। वृषा। क्षेमेण। धेनाम्। मघऽवा। यत्। इन्वति। सः। इ
त्। महानि। सम्ऽइथानि। मज्मना। कृणोति। युध्मः। ओजसा। जनेभ्यः। अध। चन। श्र
त्। दधति। त्विषिऽमते। इन्द्राय। वज्रम्। निऽघनिघ्नते। वधम्। १३। सः। हि। श्रवस्युः। सद
नानि। कृत्रिमा। क्ष्मया। वृधानः। ओजसा। विऽनाशयन्। ज्योतींषि। कृण्वन्। अवृका
णि। यज्वने। अव। सुऽक्रतुः। सर्त्तवै। अपः। सृजत्। दानाय। मनः। सोमऽपावन्। अस्तु।
ते। अर्वाचा। हरी इति। वंदनऽश्रुत्। आ। कृधि। यमिष्ठासः। सारथयः। ये। इन्द्र। ते। न। त्वा।
केताः। आ। दभ्नुवंति। भूर्णयः। अप्रऽक्षितम्। वसु। बिभर्षि। हस्तयोः। अषाळ्हम्। स
हः। तन्वि। श्रुतः। दधे। आऽवृतासः। अवतासः। न। कर्तृऽभिः। तनूषु। ते। क्रतवः। इन्द्र।
भूरयः। २०। एषः। प्रऽपूर्वीः। अव। तस्य। चम्रिषः। अत्यः। न। योषाम्। उत्। अयंस्त। भुर्व
णिः। दक्षम्। महे। पाययते। हिरण्ययम्। रथम्। आऽवृत्य। हरिऽयोगम्। ऋभ्वसम्। तम्।
गूर्त्तय। नेमन्ऽइषः। परीणसः। समुद्रम्। न। सम्ऽचरणे। सनिष्यवः। पतिम्। दक्षस्य।

३३

विदथस्य। नु। सहः। गिरिः। न। वेनाः। अधि। रोहति। तेजसा। सः। तुर्वणिः। महान्। अरेणु। पौं

स्ये। गिरेः। भृष्टिः। न। भ्राजते। तुजा। शवः। येन। शुष्णं। मायिनं। आयसः। मदे। दुध्रः। आ

भूषु। रमयत्। नि। दामनि। देवी। यदि। तविषी। त्वाऽवृधा। ऊतये। इंद्रं। सिसक्ति। उषसं।

न। सूर्यः। यः। धृष्णुना। शवसा। बाधते। तमः। इयर्त्ति। रेणुं। बृहत्। अर्हरिऽस्वनिः। वि। यत्। तिरः। धरुणं।

अच्युतं। रजः। अतिस्थिपः। दिवः। आतासु। बर्हणा। स्वःऽमीळ्हे। यत्। मदे। इंद्र। हर्ष्या।

अहन्। वृत्रं। निः। अपां। औब्जः। अर्णवं। त्वं। दिवः। धरुणं। धिषे। ओजसा। पृथि

व्याः। इंद्र। सदनेषु। माहिनः। त्वं। सुतस्य। मदे। अरिणाः। अपः। वि। वृत्रस्य। समया। पाष्या।

अरुजः॥ २१॥ प्र। मंहिष्ठाय। बृहते। बृहत्ऽरये। सत्यऽशुष्माय। तवसे। मतिं। भरे। अपांऽ

इव। प्रवणे। यस्य। दुःऽधरं। राधः। विश्वऽआयु। शवसे। अपऽवृतं। अध। ते। विश्वं। अनु।

ह। असत्। इष्टये। आपः। निम्नाऽइव। सवना। हविष्मतः। यत्। पर्वते। न। संऽअशीत। हर्यतः।

इंद्रस्य। वज्रः। श्नथिता। हिरण्ययः। अस्मै। भीमाय। नमसा। सं। अध्वरे। उषः। न। शुभ्रे। आ।

भर। पनीयसे। यस्य। धाम। श्रवसे। नाम। इंद्रियं। ज्योतिः। अकारि। हरितः। न। अयसे। इ

मे। ते। इंद्र। ते। वयं। पुरुऽस्तुत। ये। त्वा। आऽरभ्य। चरामसि। प्रभुवसो इति प्रभुऽवसो। न
हि। त्वत्। अन्यः। गिर्वणः। गिरः। सघत्। क्षोणीःऽइव। प्रति। नः। हर्य। तत्। वचः। भूरि। ते। इं
द्र। वीर्यं। तव। स्मसि। अस्य। स्तोतुः। मघऽवन्। कामं। आ। पृण। अनु। ते। द्यौः। बृहती। वीर्यं।
ममे। इयं। च। ते। पृथिवी। नेमे। ओजसे। गा। महां। उरुं। वज्रेण। वज्रिन्। पर्वऽशः। चक
र्तिथ। अव। असृजः। निऽवृताः। सर्तवै। अपः। सत्रा। विश्वं। दधिषे। केवलं। सहः॥ २२॥ नु। चि
त्। सहःऽजाः। अमृतः। नि। तुंदते। होता। यत्। दूतः। अभवत्। विवस्वतः। वि। साधिष्ठेभिः। प
थिऽभिः। रजः। ममे। आ। देवऽताता। हविषा। विवासति। आ। स्वं। अद्म। युवमानः। अजरः।
तृषु। अविष्यन्। अतसेषु। तिष्ठति। अत्यः। न। पृष्ठं। प्रुषितस्य। रोचते। दिवः। न। सानु। स्तन
यन्। अचिक्रदत्। क्राणा। रुद्रेभिः। वसुऽभिः। पुरःऽहितः। होता। निऽसत्तः। रयिषाट्। अम
र्त्यः। रथः। न। विक्षु। ऋंजसानः। आयुषु। वि। आनुषक्। वार्या। देवः। ऋण्वति। वि। वातऽजू
तः। अतसेषु। तिष्ठते। वृथा। जुहूभिः। सृण्या। तुविऽस्वनिः। तृषु। यत्। अग्ने। वनिनः। वृ
षऽयसे। कृष्णं। ते। एम। रुशत्ऽऊर्मे। अजर। तपुःऽजंभः। वने। आ। वातऽचोदितः। यू

ये।न।सद्म।अनु।अश्वः।वाति।वंसगः।अभि॰व्रजन्।अक्षितं।पाजसा।रजः।स्थातुः।चरथं।भ
यते।पतत्रिणः॥२॥दधुः।त्वा।भृगवः।मानुषेषु।आ।रयिं।न।चारुं।सुऽहवं।जनेभ्यः।हो
तारं।अग्ने।अतिथिं।वरेण्यं।मित्रं।न।शेवं।दिव्याय।जन्मने।होतारं।सप्त।जुह्वः।यजिष्ठं।
यं।वाघतः।वृणते।अध्वरेषु।अग्निं।विश्वेषां।अरतिं।वसूनां।सपर्यामि।प्रयसा।या
मि।रत्नं।अच्छिद्राः।सूनो इति।सहसः।नः।अद्य।स्तोतृऽभ्यः।मित्रऽमहः।शर्म।यच्छ।अ
ग्ने।गृणंतं।अंहसः।उरुष्य।ऊर्जः।नपात्।पूःऽभिः।आयसीभिः।भव।वरूथं।गृणते।
विभा॰वः।भव।मघ॰वन्।मघवत्ऽभ्यः।शर्म।उरुष्य।अग्ने।अंहसः।गृणंतं।प्रातः।मक्षु।
धिया॰वसुः।जगम्यात्॥२४॥वयाः।इत्।अग्ने।अग्नयः।ते।अन्ये।त्वे इति।विश्वे।अमृ
ताः।मादयंते।वैश्वानर।नाभिः।असि।क्षितीनां।स्थूणाऽइव।जनान्।उप॰मित्।ययं
थ।मूर्धा।दिवः।नाभिः।अग्निः।पृथिव्याः।अथ।अभवत्।अरतिः।रोदस्योः।तं।त्वा।
देवासः।अजनयंत।देवं।वैश्वानर।ज्योतिः।इत्।आर्याय।आ।सूर्ये।न।रश्मयः।ध्रु
वासः।वैश्वानरे।दधिरे।अग्ना।वसूनि।या।पर्वतेषु।ओषधीषु।अप्ऽसु।या।मानुषेषु।

असि। तस्य। राजा। बृहती इवेति बृहती ऽइव। सूनवे। रोदसी इति। गिरः। होता। मनुष्यः। न। द-
क्षः॥ स्वः ऽवतीः। सत्य ऽशुष्माय। पूर्वीः। वैश्वानराय। नृ०तमाय। यह्वीः॥ दिवः। चित्। ते। बृहतः।
जात ऽवेदः। वैश्वानर। प्र। रिरिचे। महिऽत्वं। राजा। कृष्टीनां। असि। मानुषीणां। युधा। देवे-
भ्यः। वरिवः। चकर्थ॥ प्र। नु। महि०त्वम्। वृषभस्य। वोचं। यम्। पूरवः। वृत्र ऽहनं। सचन्ते।
वैश्वानरः। दस्युम्। अग्निः। जघन्वान्। अधूनोत्। काष्ठाः। अव। शंबरं। भेत्॥ वैश्वानरः। म-
हिम्ना। विश्व०कृष्टिः। भरत् ऽवाजेषु। यजतः। विभा०वा। शात०वनेये। शतिनीभिः। अ-
ग्निः। पुरु०नीथे। जरते। सूनृता०वान्॥ २५॥ वह्निं। यशसं। विदथस्य। केतुम्। सुप्रऽअ-
व्यं। दूतं। सद्यः। अर्थम्। द्वि ऽजन्मानं। रयिं०इव। प्र ऽशस्तं। रातिं। भरत्। भृगवे। मातरि-
श्वा॥ अस्य। शासुः। उभयासः। सचन्ते। हविष्मन्तः। उशिजः। ये। च। मर्ताः। दिवः। चित्। पू-
र्वः। नि। असादि। होता। आ०पृच्छ्यः। विश्पतिः। विक्षु। वेधाः॥ तम्। नव्यसी। हृदः। आ। जा-
यमानं। अस्मत्। सु ऽकीर्तिः। मधु०जिह्वं। अश्याः। यम्। ऋत्विजः। वृजने। मानुषासः।
प्रयस्वन्तः। आयवः। जीजनन्त॥ उशिक्। पावकः। वसुः। मानुषेषु। वरेण्यः। होता। अधा-

२३

यि। विक्षु। दमूनाः। गृह॰पतिः। दमे। आ। अग्निः। भुवत्। रयि॰पतिः। रयीणां। तम्। त्वा। वयम्।
पतिं। अग्ने। रयीणां। प्र। शंसामः। मतिऽभिः। गोतमासः। आशुम्। न। वाजम्॰भरं। मर्जयं
तः। ग॥२८॥ अस्मै। इत्। ऊं इति। प्र। तवसे। तुराय। प्रयः। न। हर्मि। स्तोमं। माहिनाय। ऋ
चीषमाय। अध्रिऽगवे। ओहम्। इंद्राय। ब्रह्माणि। रातऽतमा। ग। प्रयःऽइव। प्र। यंसि। भ
रामि। आंगूषं। बाधे। सुवृक्ति॰। इंद्राय। हृदा। मनसा। मनीषा। प्रत्नाय। पत्ये। धियः। म
र्जयंत। ग। त्यम्। उप॰मं। स्वःऽसां। भरामि। आंगूषम्। आस्येन। मंहिष्ठं। अच्छोक्ति॰भिः।
मतीनाम्। सुवृक्ति॰भिः। सूरिं। ववृधध्यै। ग। स्तोमं। सम्। हिनोमि। रथम्। न। तष्टाऽइव।
तत्ऽसिनाय। गिरः। च। गिर्वाहसे। सुऽवृक्ति। इंद्राय। विश्वम्ऽइन्वं। मेधिराय। ग। सप्तिंऽ
इव। श्रवस्या। इंद्राय। अर्कं। जुह्वा। सम्। अंजे। वीरं। दानऽओकसं। वंदध्यै। पुरां। गूर्त
॰श्रवसम्। दर्माणम्॥२९॥ ग। त्वष्टा। तक्षत्। वज्रं। स्वपःऽतमम्। स्वर्यं। रणाय। वृत्रस्य।
चित्। विदत्। येन। मर्म। तुजन्। ईशानः। तुजता। कियेधाः। अस्य। इत्। ऊं इति। मातुः।
सवनेषु। सद्यः। महः। पितुं। पपिऽवान्। चारु। अन्ना। मुषायत्। विष्णुः। पचतं। सही

याम्।विध्यत्।वराहम्।तिरः।अद्रिम्।अस्ता।ग।ग्नाः।चित्।देवऽपत्नीः।इंद्राय।अर्कं।
अहिऽहत्ये।ऊवुरित्यूवुः।परि।द्यावापृथिवी इति।जभ्रे।उर्वी इति।न।अस्य।ते इति।म
हिमानं।परि।स्त इति स्तः।अस्य।इत्।एव।प्र।रिरिचे।महिऽत्वा।दिवः।पृथिव्याः।परि।
अंतरिक्षात्।स्वऽराट्।इंद्रः।दमे।आ।विश्वऽगूर्तः।सुऽअरिः।अमत्रः।ववक्षे।रणाय।
गा।श।वसा।शुषंतं।वि।वृश्चत्।वज्रेण।वृत्रं।इंद्रः।गाः।न।व्राणाः।अवनीः।अमुंचत्।
अभि।श्रवः।दावने।सऽचेताः।।१०।।ग।त्वेषसा।रंत।सिंधवः।परि।यत्।वज्रेण।सीम्।अ
यच्छत्।ईशानऽकृत्।दाशुषे।दशस्यन्।तुर्वीतये।गाधं।तुर्वणिः।करिति कः।गा।भर।
तूतुजानः।वृत्राय।वज्रं।ईशानः।कियेधाः।गोः।न।पर्व।वि।रद।तिरश्चा।इष्यन्।अर्णां
सि।अपां।चरध्यै।ग।प्र।ब्रूहि।पूर्व्याणि।तुरस्य।कर्माणि।नव्यः।उक्थैः।युधे।यत्।
इष्णानः।आयुधानि।ऋघायमाणः।निऽरिणाति।शत्रून्।ग।भिया।गिरयः।च।दृह्ळाः।
द्यावा।च।भूम।जनुषः।तुजेते इति।उपो इति।वेनस्य।जोगुवानः।ओणिं।सद्यः।भुव
त्।वीर्याय।नोधाः।ग।त्यत्।अनु।दायि।एषां।एकः।यत्।वव्ने।भूरेः।ईशानः।प्र।एतशं।

सूर्यं । प्रऽस्पर्धानं । सौवश्व्ये । सुस्विं । आवत् । इंद्रः ॥ एव । ते । हारिऽयोजना । सुऽवृक्ति । इंद्र ।
ब्रह्माणि । गोतमासः । अक्रन् । आ । एषु । विश्वऽपेशसं । धियं । धाः । गा ॥ २१ ॥ ॥ इति चतु
र्थोध्यायः ॥ ॥ हरिः ॐ ॥ प्र । मन्महे । शवसानाय । शूषं । आंगूषं । गिर्वणसे । अंगिर
स्वत् । सुवृक्तिऽभिः । स्तुवते । ऋग्मियाय । अर्चाम । अर्कं । नरे । विऽश्रुताय । प्र । वः । महे ।
महि । नमः । भरध्वं । आंगूष्यं । शवसानाय । साम । येन । नः । पूर्वे । पितरः । पदऽज्ञाः । अर्चं
तः । अंगिरसः । गाः । अविंदन् । इंद्रस्य । अंगिरसां । च । इष्टौ । विदत् । सरमा । तनयाय । धा
सिं । बृहस्पतिः । भिनत् । अद्रिं । विदत् । गाः । सं । उस्रियाभिः । वावशंत । नरः । सः । सुऽ
स्तुभा । सः । स्तुभा । सप्त । विप्रैः । स्वरेण । अद्रिं । स्वर्यः । नवऽग्वैः । सरण्युऽभिः । फलिऽगं ।
इंद्र । शक्र । वलं । रवेण । दरयः । दशऽग्वैः । गृणानः । अंगिरःऽभिः । दस्म । वि । वः । उषसा । सू
र्येण । गोभिः । अंधः । वि । भूम्याः । अप्रथयः । इंद्र । सानु । दिवः । रजः । उपरं । अस्तभायः ॥ १ ॥
तत् । ऊं इति । प्रयक्षऽतमं । अस्य । कर्म । दस्मस्य । चारुऽतमं । अस्ति । दंसः । उपऽह्वरे । य
त् । उपराः । अपिन्वत् । मधुऽअर्णसः । नद्यः । चतस्रः । द्विता । वि । वव्रे । सनऽजा । सनीळे इ
ति सऽनीळे । अयास्यः । स्तवमानेभिः । अर्कैः । भगः । न । मेने इति । परमे । विऽओमन् । अधा

स्व ॥

रयत्।रोदसी इति।सुऽदंसाः।सनात्।दिवं।परि।भूम।विरूपे इति विऽरूपे।पुनःऽभुवा।यु
वती इति।स्वेभिः।एवैः।कृष्णेभिः।अक्ता।उषाः।रुशत्ऽभिः।वपुःऽभिः।आ।चरतः।अ
न्याऽअन्या।सनेमि।सख्यं।सुऽअपस्यमानः।सूनुः।दाधार।शवसा।सुऽदंसाः।आमा
सु।चित्।दधिषे।पक्वं।अंतः।पयः।कृष्णासु।रुशत्।रोहिणीषु।सनात्।सं॰नीळाः।
अवनीः।अवाताः।व्रता।रक्षंते।अमृताः।सहःऽभिः।पुरु।सहस्रा।जनयः।न।पत्नीः।दु
वस्यंति।स्वसारः।अह्रयाणं॥ ९॥ सनायुवः।नमसा।नव्यः।अर्कैः।वसुऽयवः।मतयः।द
स्म।दद्रुः।पतिं।न।पत्नीः।उशतीः।उशंतं।स्पृशंति।त्वा।शवसा॰वन्।मनीषाः।सनात्।ए
व।तव।रायः।गभस्तौ।न।क्षीयंते।न।उप।दस्यंति।दस्म।द्युऽमान्।असि।क्रतुऽमान्।इं
द्र।धीरः।शिक्ष।शचीऽवः।तव।नः।शचीभिः।सनाऽयते।गोतमः।इंद्र।नव्यं।अतक्षत्।ब्र
ह्म।हरिऽयोजनाय।सुऽनीथाय।नः।शवसान।नोधाः॥ ४॥ ॥ त्वं।महान्।इंद्र।यः।ह
शुष्मैः।द्यावा।जज्ञानः।पृथिवी इति।अमे।धाः।यत्।ह।ते।विश्वा।गिरयः।चित्।अभ्वा।
भिया।दृळ्हासः।किरणाः।न।ऐजन्।आ।यत्।हरी इति।इंद्र।विऽव्रता।वेः।आ।ते।वज्रं।
जरिता।बाह्वोः।धात्।येन।अविऽहर्यतक्रतो इत्यविहर्यतऽक्रतो।अमित्रान्।पुरः।इ

स्तासि। पुरुऽहूत। पूर्वीः। त्वम्। सत्यः। इंद्र। धृष्णुः। एतान्। त्वम्। ऋभुक्षाः। नर्यः। त्वम्। षाट्।
त्वाम्। शुष्णम्। वृजने। पृक्षे। आणौ। यूने। कुत्साय। द्युऽमते। सचा। अहन्। त्वम्। ह। त्यत्। इंद्र।
चोदीः। सखा। वृत्रम्। यत्। वज्रिन्। वृषऽकर्मन्। उभ्नाः। यत्। ह। शूर। वृषऽमनः। पराचैः। वि।
दस्यून्। योनौ। अकृतः। वृथा। षाट्। गा। अरिषण्यन्। दृळ्हस्य। चित्। मर्तानाम्। अजुष्टौ। वि।
अस्मत्। आ। काष्ठाः। अर्वते। वः। घनाऽइव। वज्रिन्। श्नथिहि। अमित्रान्। त्वाम्। ह। गा। अर्णऽ
सातौ। स्वःऽमीळ्हे। नरः। आजा। हवंते। तव। स्वधाऽवः। इयम्। आ। सऽमर्ये। ऊतिः। वाजेषु।
अतसाय्या। भूत्। गा। सप्त। युध्यन्। पुरः। वज्रिन्। पुरुऽकुत्साय। दर्दरितिदर्दः। बर्हिः। न। य
त्। सुऽदासे। वृथा। वर्क्। अंहोः। राजन्। वरिवः। पूरवे। करितिकः। त्वम्। त्याम्। नः। इंद्र। देव।
चित्राम्। इषम्। आपः। न। पीपयः। परिऽज्मन्। यया। शूर। प्रति। अस्मभ्यम्। यंसि। त्मनम्। ऊर्जम्। न।
विश्वध। क्षरध्यै। अकारि। ते। इंद्र। गोतमेभिः। ब्रह्माणि। आऽउक्ता। नमसा। हरिऽभ्याम्।
सुऽपेशसम्। वाजम्। आ। भर। नः। गो॥ प्रा॥ वृष्णे। शर्धाय। सुऽमखाय। वेधसे। नोधः। सुऽवृ
क्तिम्। प्र। भर। मरुत्ऽभ्यः। अपः। न। धीरः। मनसा। सुऽहस्त्यः। गिरः। सम्। अंजे। विदथेषु। आऽ
भुवः। ते। जज्ञिरे। दिवः। ऋष्वासः। उक्षणः। रुद्रस्य। मर्याः। असुराः। अरेपसः। पावकासः।

रोदसी इति । आ । वदत । गणऽश्रियः । नृऽसाचः । शूराः । शवसा । अ
हिऽमन्यवः ।

शुचयः । सूर्याःऽइव । सत्वानः । न । द्रप्सिनः । घोरऽवर्पसः । युवानः । रुद्राः । अजराः । अभोक्ऽ
हनः । ववक्षुः । अध्रिऽगावः । पर्वताःऽइव । दृळ्हा । चित् । विश्वा । भुवनानि । पार्थिवा । प्र । च्या
वयंति । दिव्यानि । मज्मना । चित्रैः । अंजिऽभिः । वपुषे । वि । अंजते । वक्षःऽसु । रुक्मान् । अधि । ये
तिरे । शुभे । अंसेषु । एषां । नि । मिमृक्षुः । ऋष्टयः । साकं । जज्ञिरे । स्वधया । दिवः । नरः । ईशानऽ
कृतः । धुनयः । रिशाऽदसः । वातान् । विद्युतः । तविषीभिः । अक्रत । दुहंति । ऊधः । दिव्यानि । धू
तयः । भूमिं । पिन्वंति । पयसा । परिऽज्रयः ॥ ६ ॥ पिन्वंति । अपः । मरुतः । सुऽदानवः । पयः । घृ
तऽवत् । विदथेषु । आऽभुवः । अत्यं । न । मिहे । वि । नयंति । वाजिनं । उत्सं । दुहंति । स्तनयं
तं । अक्षितं । महिषासः । मायिनः । चित्रऽभानवः । गिरयः । न । स्वऽतवसः । रघुऽस्यदः । मृ
गाःऽइव । हस्तिनः । खादथ । वना । यत् । आरुणीषु । तविषीः । अयुग्ध्वं ॥ सिंहाःऽइव । नानद
ति । प्रऽचेतसः । पिशाःऽइव । सुऽपिशः । विश्वऽवेदसः । क्षपः । जिन्वंतः । पृषतीभिः । ऋष्टि
ऽभिः । सं । इत् । सऽबाधः । शवसा । अहिऽमन्यवः ॥ आ । बंधुरेषु । अमतिः । न । दर्शता । वि
द्युत् । न । तस्थौ । मरुतः । रथेषु । वः । विश्वऽवेदसः । रयिऽभिः । संऽओकसः । सं । मिम्ला
सः । तविषीभिः । विऽरप्शिनः । अस्तारः । इषुं । दधिरे । गभस्त्योः । अनंतऽशुष्माः । वृषऽखाद

रु

२

२६

षी

मः। नरः॥७॥हिरण्ययेभिः।पविऽभिः।पयःऽवृधः।उत्।जिघ्नंते।आऽपथ्यः।न।पर्वतान्।
मखाः।अयासः।स्वऽसृतः।ध्रुवऽच्युतः।दुध्रऽकृतः।मरुतः।भ्राजत्ऽऋष्टयः।घृषुं।
पावकं।वनिनं।विऽचर्षणिं।रुद्रस्य।सूनुं।हवसा।गृणीमसि।रजःऽतुरं।तवसं।मा
रुतं।गणं।ऋजीषिणं।वृषणं।सश्चत।श्रिये।प्र।नु।सः।मर्तः।शवसा।जनान्।अति।
तस्थौ।वः।ऊती।मरुतः।यं।आवत।अर्वत्ऽभिः।वाजं।भरते।धना।नृऽभिः।आऽपृ
च्छ्यं।क्रतुं।आ।क्षेति।पुष्यति।चर्कृत्यं।मरुतः।पृत्ऽसु।दुस्तरं।द्युऽमंतं।शुष्मं।मघ
वत्ऽसु।धत्तन।धनऽस्पृतं।उक्थ्यं।विश्वऽचर्षणिं।तोकं।पुष्येम।तनयं।शतं।हि
माः।नु।स्थिरं।मरुतः।वीरऽवंतं।ऋतिऽसहं।रयिं।अस्मासु।धत्त।सहस्रिणं।शति
नं।शूशुऽवांसं।ग॥८॥पश्वा।न।तायुं।गुहा।चतंतं।नमः।युजानं।नमः।वहंतं।सऽ
जोषाः।धीराः।पदैः।अनु।ग्मन्।उप।त्वा।सीदन्।विश्वे।यजत्राः।ऋतस्य।देवाः।अनु।व्र
ता।गुः।भुवत्।परिष्टिः।द्यौः।न।भूम।वर्द्धंति।ईं।आपः।पन्वा।सुऽशिश्विं।ऋतस्य।योना।
गर्भे।सुऽजातं।पुष्टिः।न।र[illegible]वा।क्षितिः।न।पृथ्वी।गिरिः।न।भुज्म।क्षोदः।न।शम्ऽ

भुः। अस्मः। न। अज्मन्। सर्गऽप्रतक्तः। सिंधुः। न। क्षोदः। कः। ईं। वराते। जामिः। सिंधूनां। भ्रा-
ताऽइव। स्वस्रां। इभ्यान्। न। राजा। वनानि। अत्ति। यत्। वातऽजूतः। वना। वि। अस्थात्। अग्निः।
हा। दाति। रोम। पृथिव्याः। श्वसिति। अप्ऽसु। हंसः। न। सीदन्। क्रत्वा। चेतिष्ठः। विशां। उषःऽर-
भुत्। सोमः। न। वेधाः। ऋतऽप्रजातः। पशुः। न। शिश्वा। विऽभुः। दूरेऽभाः। ११। रयिः। न। चि-
त्रा। सूरः। न। संऽदृक्। आयुः। न। प्राणः। नित्यः। न। सूनुः। तक्वा। न। भूर्णिः। वना। सिसक्ति।
पयः। न। धेनुः। शुचिः। विभाऽवा। दाधार। क्षेमं। ओकः। न। रण्वः। यवः। न। पक्वः। जेता।
जनानां। ऋषिः। न। स्तुभ्वा। विक्षु। प्रऽशस्तः। वाजी। न। प्रीतः। वयः। दधाति। दुरोकऽ-
शोचिः। क्रतुः। न। नित्यः। जायाऽइव। योनौ। अरं। विश्वस्मै। चित्रः। यत्। अभ्राट्। श्वे-
तः। न। विक्षु। रथः। न। रुक्मी। त्वेषः। समत्ऽसु। सेनाऽइव। सृष्टा। अमं। दधाति। अ-
स्तुः। न। दिद्युत्। त्वेषऽप्रतीका। यमः। ह। जातः। यमः। जनिऽत्वं। जारः। कनीनां। पतिः।
जनीनां। तं। वः। चराथा। वयं। वसत्या। अस्तं। न। गावः। नक्षंत। इद्धं। सिंधुः। न। क्षोदः।
प्र। नीचीः। ऐनोत्। नवंत। गावः। स्वः। दृशीके। १२। वनेषु। जायुः। मर्तेषु। मित्रः। वृणीते।

३८

श्रुष्टिः। राजाऽइव। अजुर्यः। क्षेमः। न। साधुः। क्रतुः। न। भद्रः। अभवत्। स्वऽआधीः। होता। ह

व्यऽवाट्। हस्ते। दधानः। नृम्णा। विश्वानि। अमे। देवान्। धात्। गुहा। निऽसीदन्। विदन्ति। ई

म्। अत्र। नरः। धियम्ऽधाः। हृदा। यत्। तष्टान्। मन्त्रान्। अशंसन्। अजः। न। क्षाम्। दाधार। पृ

थिवीम्। तस्तम्भ। द्याम्। मन्त्रेभिः। सत्यैः। प्रिया। पदानि। पश्वः। नि। पाहि। विश्वऽआयुः। अग्ने।

गुहा। गुहम्। गाः। यः। ईम्। चिकेत। गुहा। भवन्तम्। आ। यः। ससाद। धाराम्। ऋतस्य। वि। ये। चृ

तन्ति। ऋता। सपन्तः। आत्। इत्। वसूनि। प्र। ववाच। अस्मै। वि। यः। वीरुत्ऽसु। रोधत्। महि

त्वा। उत। प्रऽजाः। उत। प्रऽसूषु। अन्तः। चित्तिः। अपाम्। दमे। विश्वऽआयुः। सद्मऽइ

व। धीराः। सम्ऽमाय। चक्रुः॥ १॥ श्रीणन्नुप स्थात्। दिवम्। भुरण्युः। स्थातुः। चरथम्। अ

क्तून्। वि। ऊर्णोत्। परि। यत्। एषाम्। एकः। विश्वेषाम्। भुवत्। देवः। देवानाम्। महिऽत्वा। आत्।

इत्। ते। विश्वे। क्रतुम्। जुषन्त। शुष्कात्। यत्। देव। जीवः। जनिष्ठाः। भजन्त। विश्वे। देवऽत्वम्।

नाम। ऋतम्। सपन्तः। अमृतम्। एवैः। ऋतस्य। प्रेषाः। ऋतस्य। धीतिः। विश्वऽआयुः। विश्वे।

अपांसि। चक्रुः। यः। तुभ्यम्। दाशात्। यः। वा। ते। शिक्षात्। तस्मै। चिकित्वान्। रयिम्। दयस्व।

३६

होता। निऽसत्तः। मनोः। अपत्ये। सः। चित्। नु। आसां। पतिः। रयीणां। इच्छंत। रेतः। मिथः। तनू-
षु। सं। जानत। स्वैः। दक्षैः। अमूराः। पितुः। न। पुत्राः। क्रतुं। जुषंत। श्रोषन्। ये। अस्य। शासं। तु-
रासः। वि। रायः। और्णोत्। दुरः। पुरुऽक्षुः। पिपेश। नाकं। स्तृऽभिः। दमूनाः॥ १२॥ शुक्रः। शु-
शुक्वान्। उषः। न। जारः। पप्रा। समीचीइति समीची। दिवः। न। ज्योतिः। परि। प्रऽजातः।
क्रत्वा। बभूथ। भुवः। देवानां। पिता। पुत्रः। सन्। वेधाः। अदृप्तः। अग्निः। विऽजानन्। ऊ-
धः। न। गोनां। स्वाद्म। पितूनां। जने। न। शेवः। आऽहूर्यः। सन्। मध्ये। निऽसत्तः। रण्वः।
दुरोणे। पुत्रः। न। जातः। रण्वः। दुरोणे। वाजी। न। प्रीतः। विशः। वि। तारीत्। विशः। यत्।
अह्वे। नृऽभिः। सऽनीळाः। अग्निः। देवऽत्वा। विश्वानि। अश्याः। नकिः। ते। एता। व्रता।
मिनंति। नृऽभ्यः। यत्। एभ्यः। श्रुष्टिं। चकर्थ। तत्। तु। ते। दंसः। यत्। अहन्। समानैः। नृऽ-
भिः। यत्। युक्तः। विवेः। रपांसि। उषः। न। जारः। विभाऽवा। उस्रः। संज्ञातऽरूपः। चिके-
तत्। अस्मै। त्मना। वहंतः। वि। ऋण्वन्। नवंत। विश्वे। स्वः। दृशीके॥ १३॥ वनेम। पूर्वीः। अ-
र्यः। मनीषा। अग्निः। सुऽशोकः। विश्वानि। अश्याः। आ। दैव्यानि। व्रता। चिकित्वान्। आ।

दुरः।

३८

मा।तुषस्या।जनस्या।जन्म।गर्भः।यः।अपां।गर्भः।वनानां।गर्भः।च।स्थातां।गर्भः।चरथां।
अद्रौ।चित्।अस्मै।अंतः।दुरोणे।विशां।न।विश्वः।अमृतः।सु॰आधीः।सः।हि।क्षपा॰वा
न्।अग्निः।रयीणां।दाशत्।यः।अस्मै।अरं।सु॰उक्तैः।एता।चिकित्वः।भूमा।नि।पा
हि।देवानां।जन्म।मर्त्तान्।च।विद्वान्।वर्द्धान्।यं।पूर्वीः।क्षपः।वि॰रूपाः।स्थातुः।
च।रथं।ऋत॰प्रवीतं।अराधि।होता।स्वः।नि॰सत्तः।कृण्वन्।विश्वानि।अपांसि।स
त्या।गोषु।प्र॰शस्तिं।वनेषु।धिषे।भरंत।विश्वे।बलिं।स्वः।नः।वि।त्वा।नरः।पुरु॰त्रा।
सपर्यन्।पितुः।न।जिव्रेः।वि।वेदः।भरंत।साधुः।न।गृध्नुः।अस्ताऽइव।शूरः।याताऽइव।
भीमः।त्वेषः।समत्॰सु।१४।उप।प्र।जिन्वन्।उशतीः।उशंतं।पतिं।न।नित्यं।जनयः।
स॰नीळाः।स्वसारः।श्यावीं।अरुषीं।अजुषन्।चित्रं।उछंतीं।उषसं।न।गावः।
वीळु।चित्।दृळ्हा।पितरः।नः।उक्थैः।अद्रिं। ।रुजन्।अंगिरसः।रवेण।च
क्रुः।दिवः।बृहतः।गातुं।अस्मे इति।अहरिति।स्वः।विविदुः।केतुं।उस्राः।दधन्।ऋतं।
धनयन्।अस्य।धीतिं।आत्।इत्।अर्यः।दिधिष्वः।वि॰भृत्राः।अतृष्यंतीः।अपसः।

३९
राम

युंजते। अच्छ। देवान्। जन्म। प्र यसा। वर्धयंतीः॥ मथीत्। यत्। ईम्। विऽभृतः। मातरिश्वा।
गृहेऽगृहे। श्येतः। जेन्यः। भूत्। आत्। ईम्। राज्ञे। न। सहीयसे। सचा। सन्। आ। दूत्यम्। भृ
गवाणः। विवाय। महे। यत्। [illegible] पित्रे। ईम्। रसम्। दिवे। कः। अव। त्सरत्। पृशन्यः। चिकित्वा
न्। सृजत्। अस्ता। धृषता। दिद्युम्। अस्मै। स्वायाम्। देवः। दुहितरि। त्विषिम्। धात्॥१५॥
स्वे। आ। यः। तुभ्यम्। दमे। आ। विऽभाति। नमः। वा। दाशात्। उशतः। अनु। द्यून्। वर्धो इति।
अग्ने। वयः। अस्य। द्विऽबर्हाः। यासत्। राया। सऽरथम्। यम्। जुनासि। अग्निम्। विश्वाः।
अभि। पृक्षः। सचंते। समुद्रम्। न। स्रवतः। सप्त। यह्वीः। न। जामिऽभिः। वि। चिकिते। वयः।
नः। विदाः। देवेषु। प्रऽमतिम्। चिकित्वान्। आ। यत्। इषे। नृऽपतिम्। तेजः। आनट्। शुचि।
रेतः। निऽसिक्तम्। द्यौः। अभीके। अग्निः। शर्धम्। अनवद्यम्। युवानम्। सुऽआध्यम्। ज
नयत्। सूदयत्। च। मनः। न। यः। अध्वनः। सद्यः। एति। एकः। सत्रा। सूरः। वस्वः। ईशे।
राजाना। मित्रावरुणा। सुपाणी इति सुऽपाणी। गोषु। प्रियम्। अमृतम्। रक्षमाणा। मा।
नः। अग्ने। सख्या। पित्र्याणि। प्र। मर्षिष्ठाः। अभि। विदुः। कविः। सन्। नभः। न। रूपम्। जरि

३९
राम

मा। मिनाति। पुरा। तस्याः। अभिऽशस्तेः। अधि। इहि॥ १६॥ नि। काव्या। वेधसः। शश्वतः।
कः। हस्ते। दधानः। नर्या। पुरूणि। अग्निः। भुवत्। रयिऽपतिः। रयीणां। सत्रा। चक्राणः। अ
मृतानि। विश्वा। अस्मे इति। वत्सम्। परि। संतम्। न। विंदन्। इच्छंतः। विश्वे। अमृताः। अमू
राः। श्रमऽयुवः। पदऽव्यः। धियंऽधाः। तस्थुः। पदे। परमे। चारु। अग्नेः। तिस्रः। यत्। अ
ग्ने। शरदः। त्वाम्। इत्। शुचिम्। घृतेन। शुचयः। सपर्यान्। नामानि। चित्। दधिरे। यज्ञि
यानि। असूदयंत। तन्वः। सुऽजाताः। आ। रोदसी इति। बृहती इति। वेविदानाः। प्र। रु
द्रिया। जभ्रिरे। यज्ञियासः। विदत्। मर्ताः। नेमऽधिता। चिकित्वान्। अग्निम्। पदे। प
रमे। तस्थिऽवांसं। सम्ऽजानानाः। उप। सीदन्। अभिऽज्ञु। पत्नीऽवंतः। नमस्यं। नम
स्यन्निति नमस्यन्। रिरिक्वांसः। तन्वः। कृण्वत। स्वाः। सखा। सख्युः। निऽमिषि। रक्षमा
णाः॥ १७॥ त्रिः। सप्त। यत्। गुह्यानि। त्वे इति। इत्। पदा। अविदन्। निऽहिता। यज्ञियासः।
तेभिः। रक्षंते। अमृतं। सऽजोषाः। पशून्। च। स्थातॄन्। चरथं। च। पाहि। विद्वान्। अग्ने।
वयुना। निऽक्षितीनां। वि। आनुषक्। शुरुधः। जीवसे। धाः। अंतःऽविद्वान्। अध्वनः। देवऽ
यानान्। अतंद्रः। दूतः। अभवः। हविःऽवाट्। सुऽआध्यः। दिवः। आ। सप्त। यह्वीः। रायः। दु

ॠ॰ घ

रः। वि। ऋत॰ज्ञाः। अजानन्। विदत्। गव्यं। सरमा। दृळ्हं। ऊर्वम्। येन। नु। कम्। मानुषी। भो
जते। विट्। आ। ये। विश्वा। सु॰अपत्यानि। तस्थुः। कृण्वानासः। अमृत॰त्वाय। गातुम्।
मह्ना। महत्॰भिः। पृथिवी। वि। तस्थे। माता। पुत्रैः। अदितिः। धायसे। वेरिति वेः। अधि। श्रि
यम्। नि। दधुः। चारुम्। अस्मिन्। दिवः। यत्। अक्षी इति। अमृताः। अकृण्वन्। अध। क्षरं
ति। सिंधवः। न। सृष्टाः। प्र। नीचीः। अग्ने। अरुषीः। अजानन्॥१०॥ रयिः। न। यः। पितृ॰वि
त्तः। वयः॰धाः। सु॰प्रनीतिः। चिकितुषः। न। शासुः। स्योन॰शीः। अतिथिः। न। प्रीणानः।
होताऽइव। सद्म। विधतः। वि। तारीत्। देवः। न। यः। सविता। सत्य॰मन्मा। क्रत्वा। नि॰पा
ति। वृजनानि। विश्वा। पुरु॰प्रशस्तः। अमतिः। न। सत्यः। आत्माऽइव। शेवः। दिधिषाय्यः।
भूत्। ग। पृथिवीम्। विश्व॰धायाः। उपऽक्षेति। हितऽमित्रः। न। राजा। पुरःऽसदः। शर्म॰स
दः। न। वीराः। अनवद्याः। पतिजुष्टाऽइव। नारी। तं। त्वा। नरः। दमे। आ। नित्यम्। इद्धम्। अग्ने।
सचंत। क्षितिषु। ध्रुवासु। अधि। द्युम्नम्। नि। दधुः। भूरि। अस्मिन्। भव। विश्वऽआयुः।
धरुणः। रयीणाम्। वि। पृक्षः। अग्ने। मघऽवानः। अश्युः। वि। सूरयः। ददतः। विश्वं। आ
युः। सनेम। वाजं। सम्ऽइथेषु। अर्यः। भागं। देवेषु। श्रवसे। दधानाः॥११॥ ऋतस्य। हि।

धेनवः।वावशानाः।स्मत्ऽऊध्नीः।पीपयंत।द्युऽभक्ताः।पराऽवतः।सुऽमतिं।भिक्षमाणाः।
वि।सिंधवः।समया।सस्रुः।अद्रिं।त्वे इति।अग्ने।सुऽमतिं।भिक्षमाणाः।दिवि।श्रवः।दधि
रे।यज्ञियासः।नक्ता।च।चक्रुः।उषसा।विरूपे इति विऽरूपे।कृष्णं।च।वर्णं।अरुणं।च।
सं।धुरिति धुः।त्वा।नः।राये।मर्त्तान्।सुऽसूदः।अग्ने।ते।स्याम।मघऽवानः।वयं।च।छा
याऽइव।विश्वं।भुवनं।सिसक्षि।आपप्रिऽवान्।रोदसी इति।अंतरिक्षम्।अर्वत्ऽभिः।
अग्ने।अर्वतः।नृऽभिः।नॄन्।वीरैः।वीरान्।वनुयाम।त्वाऽऊताः।ईशानासः।पितृऽ
वित्तस्य।रायः।वि।सूरयः।शतऽहिमाः।नः।अश्युः।एता।ते।अग्ने।उचथानि।वेधः।जु
ष्टानि।संतु।मनसे।हृदे।च।शकेम।रायः।सुऽधुरः।यमं।ते।अधि।श्रवः।देवऽभक्तं।
दधानाः॥२०॥उपऽप्रयंतः।अध्वरं।मंत्रं।वोचेम।अग्नये।आरे।अस्मे इति।च।शृ
ण्वते।यः।स्नीहितीषु।पूर्व्यः।संऽजग्मानासु।कृष्टिषु।अरक्षत्।दाशुषे।गयं।उ
त।ब्रु[illegible]वंतु।जंतवः।उत्।अग्निः।वृत्रऽहा।अजनि।धनंऽजयः।रणेऽरणे।यस्य।दू
तः।असि।क्षये।वेषि।हव्यानि।वीतये।दस्मत्।कृणोषि।अध्वरं।तं।इत्।सुऽहव्यं।अं
गिरः।सुऽदेवं।सहसः।यहो इति।जनाः।आहुः।सुऽबर्हिषं॥२१॥आ।च।वहासि।तान्।इह।

रा।म

देवान्।उप।प्रऽशस्तये।हव्या।सुऽचंद्र।वीतये।न।योः।उपऽब्दिः।अश्व्यः।शृण्वे।रथ
स्य।कत्।चन।यत्।अग्ने।यासि।दूत्यं।त्वाऽऊतः।वाजी।अह्रयः।अभि।पूर्वस्मात्।अ
परः।प्र।दाश्वान्।अग्ने।अस्थात्।उत।द्युऽमत्।सुऽवीर्यं।बृहत्।अग्ने।विवाससि।दे
वेभ्यः।देव।दाशुषे॥२२॥जुषस्व।सप्रथःऽतमं।वचः।देवप्सरःऽतमं।हव्या।जुह्वानः।
आसनि।अथ।ते।अंगिरःऽतम।अग्ने।वेधःऽतम।प्रियं।वोचेम।ब्रह्म।सानसि।कः।
ते।जामिः।जनानां।अग्ने।कः।दाश्वऽअध्वरः।कः।ह।कस्मिन्।असि।श्रितः।त्वं।जा
मिः।जनानां।अग्ने।मित्रः।असि।प्रियः।सखा।सखिऽभ्यः।ईड्यः।यज।नः।मित्राव
रुणा।यज।देवान्।ऋतं।बृहत्।अग्ने।यक्षि।स्वं।दमं॥२३॥का।ते।उपऽइतिः।मन
सः।वराय।भुवत्।अग्ने।शंऽतमा।का।मनीषा।कः।वा।यज्ञैः।परि।दक्षं।ते।आप।के
न।वा।ते।मनसा।दाशेम।आ।इहि।अग्ने।इह।होता।नि।सीद।अदब्धः।सु।पुरःऽएता।
भव।नः।अवतां।त्वा।रोदसी इति।विश्वमिन्वे इति विश्वंऽइन्वे।यज।महे।सौमनसाय।
देवान्।प्र।सु।विश्वान्।रक्षसः।धक्षि।अग्ने।भव।यज्ञानां।अभिशस्तिऽपावा।अथ।
आ।वह।सोमऽपतिं।हरिऽभ्यां।आतिथ्यं।अस्मै।चकृम।सुऽदाव्ने।प्रजाऽवता।वच

४१

रा।म

सः। वह्निः। आसा। आ। च। हुवे। नि। च। सत्सि। इह। देवैः। वेषि। होत्रं। उत। पोत्रं। यजत्र। बो
धि। प्रऽयंतः। जनितः। वसूनां। यथा। विप्रस्य। मनुषः। हविःऽभिः। देवान्। अयजः। कविऽ
भिः। कविः। सन्। एव। होतरिति। सत्यऽतर। त्वं। अद्य। अग्ने। मंद्रया। जुह्वा। यजस्व॥ २४॥
कथा। दाशेम। अग्नये। का। अस्मै। देवऽजुष्टा। उच्यते। भामिने। गीः। यः। मर्त्येषु। अमृ
तः। ऋतऽवा। होता। यजिष्ठः। इत्। कृणोति। देवान्। यः। अध्वरेषु। शंऽतमः। ऋतऽवा।
होता। तम्। ऊं इति। नमःऽभिः। आ। कृणुध्वं। अग्निः। यत्। वेः। मर्ताय। देवान्। सः। च। बो
धाति। मनसा। यजाति। सः। हि। क्रतुः। सः। मर्यः। सः। साधुः। मित्रः। न। भूत्। अद्भुतस्य।
रथीः। तम्। मेधेषु। प्रथमं। देवऽयंतीः। विशः। उप। ब्रुवते। दस्मं। आरीः। सः। नः। नृणां। न॰
तमः। रिशादाः। अग्निः। गिरः। अवसा। वेतु। धीतिम्। आत्मना। च। ये। मघऽवानः। शविष्ठाः।
वाजऽप्रसूताः। इषयंत। मन्म। एव। अग्निः। गोतमेभिः। ऋत॰वा। विप्रेभिः। अस्तोष्ट।
जातऽवेदाः। सः। एषु। द्युम्नं। पीपयत्। सः। वाजं। सः। पुष्टिं। याति। जोषम्। आ। चि
कित्वान्॥ २५॥ अभि। त्वा। गोतमाः। गिरा। जात॰वेदः। वि॰चर्षणे। द्युम्नैः। अभि। प्र। नोनु
मः। तम्। ऊं इति। त्वा। गोतमः। गिरा। रायःऽकामः। दुवस्यति। गा। वाजऽसातमं। अंगिर

रा म

स्वत्। हवामहे। गा। वृत्रहन्ऽतमं। यः। दस्यून्। अवऽधूनुषे। गु। अवोचाम। रहूगणाः। अ
ग्नये। मधु•मत्। वचः। [illegible]॥ हिरण्यऽकेशः। रजसः। वि॰सारे। अहिः। धुनिः। वातःऽइव।
ध्रजीमान्। शुचिऽभ्राजाः। उषसः। नवेदाः। यशस्वतीः। अपस्युवः। न। सत्याः। आ। ते। सु
०पर्णाः। अमिनंत। एवैः। कृष्णः। नोनाव। वृषभः। यदि। इदम्। शिवाभिः। न। स्मयमानाभिः।
आ। अगात्। पतंति। मिहः। स्तनयंति। अभ्रा। यत्। ईम्। ऋतस्य। पयसा। पियानः। नयन्।
ऋतस्य। पथिऽभिः। रजिष्ठैः। अर्यमा। मित्रः। वरुणः। परिऽज्मा। त्वचं। पृंचंति। उपरस्य। यो
नौ। अग्ने। वाजस्य। गोऽमतः। ईशानः। सहसः। यहो इति। अस्मे इति। जात॰वेदः। महि।
श्रवः। सः। इधानः। वसुः। कविः। अग्निः। ईळेन्यः। गिरा। रेवत्। अस्मभ्यम्। पुरुऽअ
नीक। दीदिहि। क्षपः। राजन्। उत। त्मना। अग्ने। वस्तोः। उत। उषसः। सः। तिग्म॰जं
भ। रक्षसः। दह। प्रति॥ २७॥ अव। नः। अग्ने। ऊति॰भिः। गायत्रस्य। प्र॰भर्मणि। वि
श्वासु। धीषु। वंद्य। आ। नः। अग्ने। रयिं। भर। सत्रा॰सहं। वरेण्यम्। विश्वासु। पृत्॰सु।
दुस्तरं। गा। सु॰चेतुना। रयिं। विश्वायु॰पोषसं। मार्डीकं। धेहि। जीवसे। प्र। पूताः। तिग्म
॰शोचिषे। वाचः। गोतम। अग्नये। भरस्व। सुम्न॰युः। गिरः। यः। नः। अग्ने। अभि॰दास

र
धेहि

४२

रा म

ति। अंति। दूरे। प्रऽदीऽशासः। अस्माकं। इत्। तु। वृधे। भव। सहस्त्र० अक्षः। वि० चर्षणिः। अग्निः।
रक्षांसि। सेधति। होता। गृणीते। उक्थ्यः॥२८॥ इत्था। हि। सोमे। इत्। मदे। ब्रह्मा। चकार।
वर्द्धनं। शविष्ठ। वज्रिन्। ओजसा। पृथिव्याः। निः। शशाः। अहिं। अर्चन्। अनु। स्व०
राज्यं। सः। त्वा। अमदत्। वृषा। मदः। सोमः। श्येनऽआऽभृतः। सुतः। येन। वृत्रं। निः। अ
त्ऽभ्यः। जघंथ। वज्रिन्। ओजसा। ग। प्र। इहि। अभि। इहि। धृष्णुहि। न। ते। वज्रः। नि।
यंसते। इंद्र। नृम्णं। हि। ते। शवः। हनः। वृत्रं। जयाः। अपः। ग॥ निः। इंद्र। भूम्याः। अधि। वृत्रं।
जघंथ। निः। दिवः। सृज। मरुत्वतीः। अव। [illegible] जीव० धन्याः। इमाः। अपः। ग। इंद्रः। वृ
त्रस्य। दोधतः। सानुं। वज्रेण। हीळितः। अभिऽक्रम्य। अव। जिघ्नते। अपः। सर्माय। चोदय
न्। ग॥ अधि। सानौ। नि। जिघ्नते। वज्रेण। शतऽपर्वणा। मंदानः। इंद्रः। अंधसः। सखिऽभ्यः।
गातुं। इच्छति। ग। इंद्र। तुभ्यं। इत्। अद्रिऽवः। अनुत्तं। वज्रिन्। वीर्यं। यत्। ह। त्यं। मायिनं।
मृगं। तं। ऊं इति। त्वं। मायया। अवधीः। ग॥ वि। ते। वज्रासः। अस्थिरन्। नवतिं।
नाव्याः। अनु। महत्। ते। इंद्र। वीर्यं। बाह्वोः। ते। बलं। हितं। ग। सहस्रं। साकं। अर्चत।
परि। स्तोभत। विंशतिः। शता। एनं। अनु। अनोनवुः। इंद्राय। ब्रह्म। उत्ऽयतं। ग। इंद्रः।

रां म

वृत्रस्य । तविषीं ॥ निः । अहन् । सहसा । सहः । महत् । तत् । अस्य । पौंस्यम् । वृत्रं । जघन्वान् ।
असृजत् । ग ॥ ३० ॥ इमे इति । चित् । तव । मन्यवे । वेपेते इति । भियसा । मही इति । यत् । इन्द्र ।
वज्रिन् । ओजसा । वृत्रं । मरुत्वान् । अवधीः । ग ॥ न । वेपसा । न । तन्यता । इन्द्रं । वृत्रः । वि । बी
भयत् । अभि । एनं । वज्रः । आयसः । सहस्रऽभृष्टिः । आयत । ग । यत् । वृत्रं । तव । च । अश
निं । वज्रेण । सम्ऽअयोधयः । अहिं । इन्द्र । जिघांसतः । दिवि । ते । बद्बधे । शवः । ग ॥ अभि
स्तने । ते । अद्रिऽवः । यत् । स्थाः । जगत् । च । रेजते । त्वष्टा । चित् । तव । मन्यवे । इन्द्र । वेवि
ज्यते । भिया । ग ॥ नहि । नु । यात् । अधिऽइम । सि । इन्द्र । कः । वीर्या । परः । तस्मिन् । नृम्णं । उत ।
क्रतुं । देवाः । ओजांसि । सं । दधुः । ग ॥ या । अथर्वा । मनुः । पिता । दध्यङ् । धियं । अत्नत ।
तस्मिन् । ब्रह्माणि । पूर्वऽथा । इन्द्रे । उक्था । सं । अग्मत । ग ॥ ३१ ॥ ॥ इति प्रथमाष्टके पं
चमोऽध्यायः ॥ ॥ हरिः ॐ ॥ इन्द्रः । मदाय । वावृधे । शवसे । वृत्रऽहा । नृऽभिः । तं । इत् । मह
त्ऽसु । आजिषु । उत । ईं । अर्भे । हवामहे । सः । वाजेषु । प्र । नः । अविषत् । असि । हि । वीर ।
सेन्यः । असि । भूरि । पराऽदतिः । असि । दभ्रस्य । चित् । वृधः । यजमानाय । शिक्षसि ।
सुन्वते । भूरि । ते । वसु । यत् । उत्ऽईरते । आजयः । धृष्णवे । धीयते । धना । युक्ष्व । मदऽच्यु

४३

रां म

ता। हरी इति। कम्। आहनः। कम्। वसौ। दधः। अस्मान्। इंद्र। वसौ। दधः। क्रत्वा। महान्। अनुं-
स्वधं। भीमः। आ। ववृधे। शवः। श्रिये। ऋष्वः। उपाकयोः। नि। शिप्री। हरिऽवान्। दधे। हस्त-
योः। वज्रं। आयसं। आ। पप्रौ। पार्थिवं। रजः। बद्बधे। रोचना। दिवि। न। त्वाऽवान्। इंद्र।
कः। चन। न। जातः। न। जनिष्यते। अति। विश्वं। ववक्षिथ। यः। अर्यः। मर्तऽभोजनं। पराऽ
ददाति। दाशुषे। इंद्रः। अस्मभ्यं। शिक्षतु। वि। भज। भूरि। ते। वसु। भक्षीय। तव। राधसः। मदेऽ
मदे। हि। नः। ददिः। यूथा। गवां। ऋजुऽक्रतुः। सं। गृभाय। पुरु। शता। उभया। हस्त्या। वसु। शि-
शीहि। रायः। आ। भर। मादयस्व। सुते। सचा। शवसे। शूर। राधसे। विद्म। हि। त्वा। पुरुऽवसुं। उप।
कामान्। ससृज्महे। अथ। नः। अविता। भव। एते। ते। इंद्र। जंतवः। विश्वं। पुष्यंति। वार्यं। अंतः।
हि। ख्यः। जनानां। अर्यः। वेदः। अदाशुषां। तेषां। नः। वेदः। आ। भर। उपो इति। सु। शृणुहि।
गिरः। मघऽवन्। मा। अतथाःऽइव। यदा। नः। सूनृताऽवतः। करः। आत्। अर्थयासे। इत्। यो-
जनु। इंद्र। ते। हरी इति। अक्षन्। अमीमदंत। हि। अव। प्रियाः। अधूषत। अस्तोषत। स्वऽ
भानवः। विप्राः। नविष्ठया। मती। सुऽसंदृशं। त्वा। वयं। मघऽवन्। वंदिषीमहि। प्र। नूनं। पू-
र्णऽवंधुरः। स्तुतः। याहि। वशान्। अनु। गा। सः। घ। तं। वृषणं। रथं। अधि। तिष्ठाति। गोऽविदं।

यः। पात्रं। हारि॰योजनं। पूर्णं। इंद्र। चिकेतति। गा। यज्ञः। तं। अस्य। दक्षिणाः। उत। सुवाः। श्र
तं॰क्रतो इति शत॰क्रतो। तेन। जायां। उप। प्रियां। मंदानः। याहि। अंधसः॥ गा। यत्। न। जिन्वा। ते
ब्रह्मणा। कृत्रिना। हरी इति। उप। प्र। याहि। धृष्व। गमे स्याः। उत। त्वा। सता। सः। रभसाः। अ
मं। हि। पूषण॰वान्। वज्रिन्। समा। उं इति। पत्ना। अमदः॥ आ। अश्व॰वति। प्रथमः। गो
षु। गच्छति। सु॰प्र॰अवीः। इंद्र। मर्त्यः। तव। ऊति॰भिः। तं। इत्। पृणक्षि। वसुना। भवीयसा।
सिंधुं। आपः। यथा। अभितः। वि॰चेतसः॥ आपः। न। देवीः। उप। यंति। होत्रियं। अवः। पश्यं
ति। वि॰ततं। यथा। रजः॥ प्राचैः। देवासः। प्र। नयंति। देव॰युं। ब्रह्म॰प्रियं। जोषयंते।
वराः। इव॥ अधि। द्वयोः। अदधाः। उक्थ्यं। वचः। यत॰स्रुचा। मिथुना। या। सपर्यतः॥ अ सं
यत्तः। व्रते। ते। क्षेति। पुष्यति। भद्रा। शक्तिः। यजमानाय। सुन्वते॥ आत्। अंगिराः। प्रथमं।
दधिरे। वयः। इद्ध॰अग्नयः। शम्या। ये। सु॰कृत्यया। सर्वं। पणेः। सं। अविंदंत। भोजनं।
अश्व॰वंतं। गो॰मंतं। आ। पशुं। नरः॥ यज्ञैः। अथर्वा। प्रथमः। पथः। तते। ततः। सूर्यः। व्र
त॰पाः। वेनः। आ। अजनि। आत्। गाः। आ। अजत। उशना। काव्यः। सचा। यमस्य। जातं। अमृतं
तं। यजामहे॥ बर्हिः। वा। यत्। सु॰अपत्याय। वृज्यते। अर्कः। वा। श्लोकं। आ॰घोषते।

४४

दिवि। ग्रावा। यत्र। वदति। कारुः। उक्थ्यः। तस्य। इत्। इंद्रः। अभि॰पित्वेषु। रण्यति॥ ४॥ असावि। सोम।
इंद्र। ते। शविष्ठ। धृष्णो इति। आ। गहि। आ। त्वा। पृणक्तु। इंद्रियं। रजः। सूर्यः। न। रश्मि॰भिः। इंद्रम्।
इत्। हरी इति। वहतः। अप्रतिधृष्ट॰शवसं। ऋषीणां। च। स्तुतीः। उप। यज्ञं। च। मानुषाणाम्।
आ। तिष्ठ। वृत्र॰हन्। रथम्। युक्ता। ते। ब्रह्मणा। हरी इति। अर्वाचीनं। सु। ते। मनः। ग्रावा। कृ
णोतु। वग्नुना। इमं। इंद्र। सुतम्। पिब। ज्येष्ठं। अमर्त्यं। मदं। शुक्रस्य। त्वा। अभि। अक्षरन्।
धाराः। ऋतस्य। सदने। इंद्राय। नूनं। अर्चत। उक्थानि। च। ब्रवीतन। सुताः। अमत्सुः।
इंदवः। ज्येष्ठं। नमस्यत। सहः॥ ५॥ नकिः। त्वत्। रथि॰तरः। हरी इति। यत्। इंद्र। यच्छसे।
नकिः। त्वा। अनु। मज्मना। नकिः। सु॰अश्वः। आनशे। यः। एकः। इत्। वि॰दयते। वसु। म
र्त्ताय। दाशुषे। ईशानः। अप्रति॰स्कुतः। इंद्रः। अंग। कदा। मर्त्तं। अराधसं। पदा। क्षुंपं
इव। स्फुरत्। कदा। नः। शुश्रवत्। गिरः। इंद्रः। अंग। यः। चित्। हि। त्वा। बहु॰भ्यः। आ। सुत
ऽवान्। आ॰विवासति। उग्रं। तत्। पत्यते। शवः। इंद्रः। अंग। स्वादोः। इत्था। विषु॰वतः। म
ध्वः। पिबंति। गौर्यः। याः। इंद्रेण। स॰यावरीः। वृष्णा। मदंति। शोभसे। वस्वीः। अनु। स्व॰
राज्यं॥ ६॥ ताः। अस्य। पृशन॰युवः। सोमं। श्रीणंति। पृश्नयः। प्रियाः। इंद्रस्य। धेनवः। वज्रं।

।हिन्वंति। सायकं। गाताः। अस्य। नमसा। सहः। सपर्यंति। प्रऽचेतसः। व्रतानि। अस्य। सश्चि
रे। पुरूणि। पूर्वऽचित्तये। गा। इंद्रः। दधीचः। अस्थऽभिः। वृत्राणि। अप्रतिऽस्कुतः। जघान। नवऽ
तीः। नव। इच्छन्। अश्वस्य। यत्। शिरः। पर्वतेषु। अपऽश्रितं। तत्। विदत्। शर्यणाऽवति। अत्र।
अह। गोः। अमन्वत। नाम। त्वष्टुः। अपीच्यं। इत्था। चंद्रमसः। गृहे।।७।। कः। अद्य। युंक्ते। धुरि।
गाः। ऋतस्य। शिमीऽवतः। भामिनः। दुःऽहृणायून्। आसन्ऽइषून्। हृत्सुऽअसः। मयःऽ
भून्। यः। एषां। भृत्यां। ऋणधत्। सः। जीवात्। कः। ईषते। तुज्यते। कः। बिभाय। कः। मंसते।
संतं। इंद्रं। कः। अंति। कः। तोकाय। कः। इभाय। उत। राये। अधि। ब्रवत्। तन्वे। कः। जनाय।
कः। अग्निं। ईट्टे। हविषा। घृतेन। स्रुचा। यजाते। ऋतुऽभिः। ध्रुवेभिः। कस्मै। देवाः। आ। व
हान्। आशु। होम। कः। मंसते। वीतिऽहोत्रः। सुऽदेवः। त्वं। अंग। प्र। शंसिषः। देवः। शविष्ठ। म
र्त्यं। न। त्वत्। अन्यः। मघऽवन्। अस्ति। मर्डिता। इंद्र। ब्रवीमि। ते। वचः। मा। ते। राधांसि। मा।
ते। ऊतयः। वसो इति। अस्मान्। कदा। चन। दभन्। विश्वा। च। नः। उपऽमिमीहि। मानुष। वसू
नि। चर्षणिऽभ्यः। आ।।८।। प्र। ये। शुंभंते। जनयः। न। सप्तयः। यामन्। रुद्रस्य। सूनवः। सुऽदं
संसः। रोदसी इति। हि। मरुतः। चक्रिरे। वृधे। मदंति। वीराः। विदथेषु। घृष्वयः। ते। उक्षितासः।

महिमानं। आशत। दिवि। रुद्रासः। अधि। चक्रिरे। सदः। अर्चंतः। अर्कं। जनयंतः। इंद्रियं। अधि।
श्रियः। दधिरे। पृश्निऽमातरः। गोऽमातरः। यत्। शुभयंते। अंजिऽभिः। तनूषु। शुभ्राः। दधिरे। वि
रुक्मतः। बाधंते। विश्वं। अभिऽमातिनं। अप। वर्त्मानि। एषां। अनु। रीयते। घृतं। वि। ये। भ्राजं
ते। सुऽमखासः। ऋष्टिऽभिः। प्रऽच्यवयंतः। अच्युता। चित्। ओजसा। मनःऽजुवः। यत्। मरु
तः। रथेषु। आ। वृषऽव्रातासः। पृषतीः। अयुग्ध्वं। प्र। यत्। रथेषु। पृषतीः। अयुग्ध्वं। वाजे।
अद्रिं। मरुतः। रंहयंतः। उत। अरुषस्य। वि। स्यंति। धाराः। चर्मऽइव। उदऽभिः। वि। उंदंति। भूम।
आ। वः। वहंतु। सप्तयः। रघुऽस्यदः। रघुऽपत्वानः। प्र। जिगात। बाहुऽभिः। सीदत। आ। बर्हिः। उरु।
वः। सदः। कृतं। मादयध्वं। मरुतः। मध्वः। अंधसः। ते। अवर्धंत। स्वऽतवसः। महिऽत्वना। आ।
नाकं। तस्थुः। उरु। चक्रिरे। सदः। विष्णुः। यत्। ह। आवत्। वृषणं। मदऽच्युतं। वयः। न। सीदन्।
अधि। बर्हिषि। प्रिये। शूराःऽइव। इत्। युयुधयः। न। जग्मयः। श्रवस्यवः। न। पृतनासु। येति
रे। भयंते। विश्वा। भुवना। मरुत्ऽभ्यः। राजानःऽइव। त्वेषऽसंदृशः। नरः। त्वष्टा। यत्। वज्रं।
सुऽकृतं। हिरण्ययं। सहस्रऽभृष्टिं। सुऽअपाः। अवर्तयत्। धत्ते। इंद्रः। नरि। अपांसि। क
र्तवे। अहन्। वृत्रं। निः। अपां। औब्जत्। अर्णवं। ऊर्ध्वं। नुनुद्रे। अवतं। ते। ओजसा। दादृहा
णं। चित्। बिभिदुः। वि। पर्वतं। धमंतः। वाणं। मरुतः। सुऽदानवः। मदे। सोमस्य। रण्यानि। चक्रि

रे। जिह्मं। नुनुद्रे। अवतं। तया। दिशा। असिंचन्। उत्सं। गोतमाय। तृष्णऽजे। आ। गच्छंति। ईं। अ
वसा। चित्रऽभानवः। कामं। विप्रस्य। तर्पयंत। धामऽभिः। याः। वः। शर्म। शशमानाय। संति। त्रिऽ
धातूनि। दाशुषे। यच्छत। अधि। अस्मभ्यं। तानि। मरुतः। वि। यंत। रयिं। नः। धत्त। वृषणः। सुऽ
वीरं॥१०॥ मरुतः। यस्य। हि। क्षये। पाथ। दिवः। विऽमहसः। सः। सुऽगोपातमः। जनः। यज्ञैः। वा। य
ज्ञऽवाहसः। विप्रस्य। वा। मतीनां। मरुतः। शृणुत। हवं। उत। वा। यस्य। वाजिनः। अनु। विप्रं।
अतक्षत। सः। गंता। गोऽमति। व्रजे। अस्य। वीरस्य। बर्हिषि। सुतः। सोमः। दिविष्टिषु। उक्थं। म
दः। च। शस्यते। अस्य। श्रोषंतु। आ। भुवः। विश्वाः। यः। चर्षणीः। अभि। सूरं। चित्। ससृषीः॥
इषः॥११॥ पूर्वीभिः। हि। ददाशिम। शरत्ऽभिः। मरुतः। वयं। अवःऽभिः। चर्षणीनां। सुऽभगः।
सः। प्रऽयज्यवः। मरुतः। अस्तु। मर्त्यः। यस्य। प्रयांसि। पर्षथ। शशमानस्य। वा। नरः। स्वेदस्य।
सत्यऽशवसः। विद। कामस्य। वेनतः। यूयं। तत्। सत्यऽशवसः। आविः। कर्त। महिऽत्वना। विध्य
त। विऽद्युता। रक्षः। गूहत। गुह्यं। तमः। वि। यात। विश्वं। अविथुराः। ऋजीषिणः। जुष्टऽतमा
सः। नृऽतमासः। अंजिऽभिः। वि। आनज्रे। के। चित्। उस्राःऽइव। स्तृऽभिः। उपऽह्वरेषु। यत्।
अचिध्वं। ययिं। वयःऽइव। मरुतः। केन। चित्। पथा। श्चोतंति। कोशाः। उप। वः। रथेषु। आ। घृ
तं। उक्षत। मधुऽवर्णं। अर्चते। प्र। एषां। अज्मेषु। विथुराऽइव। रेजते। भूमिः। यामेषु। यत्।
× अत्रिणं। ज्योतिः। कर्त्त। यत्। उश्मसि॥१२॥ प्रऽत्वक्षसः। प्रऽतवसः। विऽरप्शिनः। अनानताः। ४

स॰

४६

हा । युंजते । शुभे । ति । क्रीळयः । धुनयः । भ्राजत्ऽऋष्टयः । स्वयं । महि॰त्वं । पनयंत । धूतयः । सः । हि ।
स्व॰सृत् । पृषत्ऽअश्वः । युवा । गणः । अया । ईशानः । तविषीभिः । आ॰वृतः । असि । सत्यः । ऋ
ण॰यावा । अनेद्यः । अस्याः । धियः । प्रऽअविता । अथ । वृषा । गणः ॥ पितुः । प्रत्नस्य । जन्मना । वदा
मसि । सोमस्य । जिह्वा । प्र । जिगाति । चक्षसा । यत् । ईं । इंद्रं । शमि । ऋक्वाणः । आशत । आत् । इत् ।
नामानि । यज्ञियानि । दधिरे ॥ श्रियसे । कं । भानु॰भिः । सं । मिमिक्षिरे । ते । रश्मिऽभिः । ते । ऋ
क्व॰भिः । सु॰खादयः । ते । वाशी॰मंतः । इष्मिणः । अभीरवः । विद्रे । प्रियस्य । मारुतस्य । धाम्नः ॥
॥ १३ ॥ आ । विद्युन्मत्ऽभिः । मरुतः । सुऽअर्कैः । रथेभिः । यात । ऋष्टिमत्॰भिः । अश्व॰पर्णैः ।
आ । वर्षिष्ठया । नः । इषा । वयः । न । पप्तत । सु॰मायाः ॥ ते । अरुणेभिः । वरं । आ । पिशंगैः । शुभे ।
कं । यांति । रथतूःऽभिः । अश्वैः । रुक्मः । न । चित्रः । स्वधितिऽवान् । पव्या । रथस्य । जंघनंत । भू
म । श्रिये । कं । वः । अधि । तनूषु । वाशीः । मेधा । वना । न । कृणवते । ऊर्ध्वा । युष्मभ्यं । कं । मरु
तः । सु॰जाताः । तुवि॰द्युम्नासः । धनयंते । अद्रिं । अहानि । गृध्राः । परि । आ । वः । आ । अगुः ।
इमां । धियं । वार्कार्यां । च । देवीं । ब्रह्म । कृण्वंतः । गोतमासः । अर्कैः । ऊर्ध्वं । नुनुद्रे । उत्सऽधिं ।
पिबध्यै ॥ एतत् । त्यत् । न । योजनं । अचेति । सस्वः । ह । यत् । मरुतः । गोतमः । वः । पश्यन् । हिरण्य॰
चक्रान् । अयःऽदंष्ट्रान् । वि॰धावतः । वराहून् ॥ एषा । स्या । वः । मरुतः । अनु॰भर्त्री । प्रति । स्तो

भति। वाघतः। न। वाणी। अस्तोभयत्। वृथा। आसां। अनु। स्वधां। गभस्त्योः॥१४॥ आ। नः।
भद्राः। क्रतवः। यंतु। विश्वतः। अदब्धासः। अपरिऽइतासः। उत्ऽभिदः। देवाः। नः। यथा। सदम्।
इत्। वृधे। असन्। अप्रऽआयुवः। रक्षितारः। दिवेऽदिवे। देवानां। भद्रा। सुऽमतिः। ऋजुऽयताम्।
देवानां। रातिः। अभि। नः। नि। वर्त्तताम्। देवानां। सख्यम्। उप। सेदिम। वयं। देवाः। नः। आयुः। प्र।
तिरंतु। जीवसे। तान्। पूर्वया। निऽविदा। हूमहे। वयम्। भगं। मित्रं। अदितिं। दक्षं। अस्रिधं। अ-
र्यमणं। वरुणं। सोमं। अश्विना। सरस्वती। नः। सुऽभगा। मयः। करत्। तत्। नः। वातः। मयःऽभु।
वातु। भेषजम्। तत्। माता। पृथिवी। तत्। पिता। द्यौः। तत्। ग्रावाणः। सोमऽसुतः। मयःऽभुवः।
तत्। अश्विना। शृणुतं। धिष्ण्या। युवम्। तम्। ईशानं। जगतः। तस्थुषः। पतिं। धियंऽजिन्वम्। अ-
वसे। हूमहे। वयं। पूषा। नः। यथा। वेदसाम्। असत्। वृधे। रक्षिता। पायुः। अदब्धः। स्वस्तये।
॥१५॥ स्वस्ति। नः। इंद्रः। वृद्धऽश्रवाः। स्वस्ति। नः। पूषा। विश्वऽवेदाः। स्वस्ति। नः। तार्क्ष्यः।
अरिष्टऽनेमिः। स्वस्ति। नः। बृहस्पतिः। दधातु। पृषत्ऽअश्वाः। मरुतः। पृश्निऽमातरः। शु-
भंऽयावानः। विदथेषु। जग्मयः। अग्निऽजिह्वाः। मनवः। सूरऽचक्षसः। विश्वे। नः। देवाः। अ-
वसा। आ। गमन्। इह। भद्रम्। कर्णेभिः। शृणुयाम। देवाः। भद्रं। पश्येम। अक्षऽभिः। यजत्राः।
स्थिरैः। अंगैः। तुस्तुऽवांसः। तनूभिः। वि। अशेम। देवऽहितं। यत्। आयुः। शतं। इत्। नु। शरदः।

अंति। देवाः। यत्र। नः। चक्र। जरसं। तनूनां। पुत्रासः। यत्र। पितरः। भवंति। मा। नः। मध्या। रिरिषत।
आयुः। गंतोः। अदितिः। द्यौः। अदितिः। अंतरिक्षं। अदितिः। माता। सः। पिता। सः। पुत्रः। विश्वे। दे
वाः। अदितिः। पंच। जनाः। अदितिः। जातं। अदितिः। जनित्वं॥१०॥ ऋजु०नीती। नः। वरुणः। मि
त्रः। नयतु। विद्वान्। अर्यमा। देवैः। स०जोषाः। ते। हि। वस्वः। वसवानाः। ते। अप्र०मूराः। महः०ः
भिः। व्रता। रक्षंते। विश्वाहा। ते। अस्मभ्यं। शर्म। यंसन्। अमृताः। मर्त्येभ्यः। बाधमानाः। अप।
द्विषः। वि। नः। पथः। सुविताय। चियंतु। इंद्रः। मरुतः। पूषा। भगः। वंद्यासः। उत। नः। धियः। गो०
अग्राः। पूषन्। विष्णो इति। एव०यावः। कर्त। नः। स्वस्ति०मतः॥७॥ मधु। वाताः। ऋत०यते। म
धु। क्षरंति। सिंधवः। माध्वीः। नः। संतु। ओषधीः। मधु। नक्तं। उत। उषसः। मधु०मत्। पार्थिवं। र
जः। मधु। द्यौः। अस्तु। नः। पिता। मधु०मान्। नः। वनस्पतिः। मधु०मान्। अस्तु। सूर्यः। माध्वीः।
गावः। भवंतु। नः। शं। नः। मित्रः। शं। वरुणः। शं। नः। भवतु। अर्यमा। शं। नः। इंद्रः। बृहस्पतिः।
शं। नः। विष्णुः। उरु०क्रमः॥१८॥ त्वं। सोम। प्र। चिकितः। मनीषा। त्वं। रजिष्ठं। अनु। नेषि। पंथा
म्। तव। प्र०नीती। पितरः। नः। इंदो इति। देवेषु। रत्नं। अभजंत। धीराः। त्वं। सोम। क्रतु०भिः। सु
०क्रतुः। भूः। त्वं। दक्षैः। सु०दक्षः। विश्व०वेदाः। त्वं। वृषा। वृष०त्वेभिः। महि०त्वा। द्युम्नेभिः। द्यु

म्नी॥ अभवः। नृ॰चक्षाः॥ राज्ञः। नु। ते। वरुणस्य। व्रतानि। बृहत्। गभीरं। तव। सोम। धाम। शुचिः।
त्वं। असि। प्रियः। न। मित्रः। दक्षाय्यः। अर्यमाऽइव। असि। सोम। या। ते। धामानि। दिवि। या। पृ
थिव्यां। या। पर्वतेषु। ओषधीषु। अप्॰सु। तेभिः। नः। विश्वैः। सु॰मनाः। अहेळन्। राजन्।
सोम। प्रति। हव्या। गृभाय। त्वं। सोम। असि। सत्॰पतिः। त्वं। राजा। उत। वृत्र॰हा। त्वं। भद्रः। अ
सि। क्रतुः॥ १९॥ त्वं। च। सोम। नः। वशः। जीवातुं। न। मरामहे। प्रिय॰स्तोत्रः। वनस्पतिः। त्वं। सो
म। महे। भगं। त्वं। यूने। ऋत॰यते। दक्षं। दधासि। जीवसे। त्वं। नः। सोम। विश्वतः। रक्ष। राजन्।
अघ॰यतः। न। रिष्येत्। त्वा॰वतः। सखा। सोम। याः। ते। मयःऽभुवः। ऊतयः। संति। दाशुषे।
ताभिः। नः। अविता। भव। इमं। यज्ञं। इदं। वचः। जुजुषाणः। उप॰आ। गहि। सोम। त्वं। नः। वृ
धे। भव॥ २०॥ सोम। गीःऽभिः। त्वा। वयं। वर्धयामः। वचःऽविदः। सु॰मृळीकः। नः। आ। विश।
गयऽस्फानः। अमीव॰हा। वसु॰वित्। पुष्टि॰वर्धनः। सु॰मित्रः। सोम। नः। भव। सोम। र
रंधि। नः। हृदि। गावः। न। यवसेषु। आ। मर्यःऽइव। स्वे। ओक्ये। यः। सोम। सख्ये। तव। ररणत्।
देवा। मर्त्यः। तं। दक्षः। सचते। कविः। उरुष्य। नः। अभि॰शस्तेः। सोम। नि। पाहि। अंहसः। स
खा। सु॰शेवः। एधि। नः॥ २१॥ आ। प्यायस्व। सं। एतु। ते। विश्वतः। सोम। वृष्ण्यं। भव। वाजस्य।

सम्ऽगृभे। आ। प्यायस्व। मदिन्ऽतम। सोम। विश्वेभिः। अंशुऽभिः। भव। नः। सुश्रवःऽतमः।
सखा। वृधे। सं। ते। पयांसि। सं। ऊं इति। यंतु। वाजाः। सं। वृष्ण्यानि। अभिमातिऽसहः। आऽप्या
यमानः। अमृताय। सोम। दिवि। श्रवांसि। उत्ऽतमानि। धिष्व॥ या। हविषा। यजंति। ता। ते। वि
श्वा। परिऽभूः। अस्तु। यज्ञं। गयऽस्फानः। प्रऽतरणः। सुऽवीरः। अवीरऽहा। प्र। चर। सोम।
दुर्यान्। सोमः। धेनुं। सोमः। अर्वंतं। आशुं। सोमः। वीरं। कर्मण्यं। ददाति। सदन्यं। विदथ्यं।
सभेयं। पितृऽश्रवणं। यः। ददाशत्। अस्मै॥२०॥ अषाळ्हं। युत्ऽसु। पृतनासु। पप्रिं। स्वःऽसां।
अप्सां। वृजनस्य। गोपां। भरेषुऽजां। सुऽक्षितिं। सुऽश्रवसं। जयंतं। त्वां। अनु। मदेम। सोम।
त्वं। इमाः। ओषधीः। सोम। विश्वाः। त्वं। अपः। अजनयः। त्वं। गाः। त्वं। आ। ततंथ। उरु। अंतरि
क्षं। त्वं। ज्योतिषा। वि। तमः। ववर्थ। देवेन। नः। मनसा। देव। सोम। रायः। भागं। सहसाऽवन्। अभि।
युध्य। मा। त्वा। आ। तनत्। ईशिषे। वीर्यस्य। उभयेभ्यः। प्र। चिकित्स। गोऽइष्टौ॥२३॥ एताः। ऊं
इति। त्याः। उषसः। केतुं। अक्रत। पूर्वे। अर्धे। रजसः। भानुं। अंजते। निःऽकृण्वानाः। आयुधा
निऽइव। धृष्णवः। प्रति। गावः। अरुषीः। यंति। मातरः। उत्। अपप्तन्। अरुणाः। भानवः। वृथा।
सुऽआयुजः। अरुषीः। गाः। अयुक्षत। अक्रन्। उषसः। वयुनानि। पूर्वऽथा। रुशंतं। भानुं। अ

रु षीः । अशिश्रयुः । अर्चंति । नारीः । अपसः । न । विष्टि॰भिः । समानेन । योजनेन । आ । परा॰
वतः । इषं । वहंतीः । सु॰कृते । सु॰दानवे । विश्वा । इत् । अह । यजमानाय । सु॰न्वते । अधि । पेशांसि
वपते । नृतूःऽइव । अप । ऊर्णुते । वक्षः । उस्राऽइव । बर्जहं । ज्योतिः । विश्वस्मै । भुवनाय ।
कृण्वती । गावः । न । व्रजं । वि । उषाः । आवरित्यावः । तमः । प्रति । अर्चिः । रुशत् । अस्याः । अ
दर्शि । वि । तिष्ठते । बाधते । कृष्णं । अभ्वं । स्वरुं । न । पेशः । विदथेषु । अंजन् । चित्रं । दिवः । दुहि
ता । भानुं । अश्रेत् ॥ २४ ॥ अतारिष्म । तमसः । पारं । अस्य । उषाः । उच्छंती । वयुना । कृणोति ।
श्रिये । छंदः । न । स्मयते । वि॰भाती । सु॰प्रतीका । सौमनसाय । अजीगरिति । भास्वती ।
नेत्री । सूनृतानां । दिवः । स्तवे । दुहिता । गोतमेभिः । प्रजा॰वतः । नृ॰वतः । अश्व॰बुध्या
न् । उषः । गो॰अग्रान् । उप । मासि । वाजान् । उषः । तं । अश्यां । यशसं । सु॰वीरं । दास॰
प्रवर्गं । रयिं । अश्व॰बुध्यं । सु॰दंससा । श्रवसा । या । वि॰भासि । वाज॰प्रसूता । सु॰भ
गे । बृहंतं । विश्वानि । देवी । भुवना । अभि॰चक्ष्य । प्रतीची । चक्षुः । उर्विया । वि । भाति ।
विश्वं । जीवं । चरसे । बोधयंती । विश्वस्य । वाचं । अविदत् । मनायोः । पुनःऽपुनः । जायमा
ना । पुराणी । समानं । वर्णं । अभि । शुंभमाना । श्वघ्नीऽइव । कृत्नुः । विजः । आ॰मिनाना । मर्त

स्या। देवी। जरयंती। आयुः॥ १०॥ वि॰ऊर्ण्वती। दिवः। अंतान्। अबोधि। अप। स्वसारं। सनुतः।
युयोति। प्र॰मिनती। मनुष्या। युगानि। योषा। जारस्य। चक्षसा। वि। भाति॥ पूषन्। नानाचि
त्रा। सः॰ऽभगा। प्रथाना। सिंधुः। न। क्षोदः। उर्विया। वि। अश्वैत्। अमिनती। दैव्यानि। व्रता
नि। सूर्यस्य। चेति। रश्मि॰भिः। दृशाना॥ उषः। तत्। चित्रं। आ। भर। अस्मभ्यं। वाजिनी॰वु
ति। येन। तोकं। च। तनयं। च। धामहे॥ उषः। अद्य। इह। गो॰मति। अश्व॰वति। वि॰भा॰वरि। रे
वत्। अस्मे इति। वि। उच्छ। सूनृता॰वति॥ युक्ष्व। हि। वाजिनी॰वति। अश्वान्। अद्य। अरु
णान्। उषः। अथ। नः। विश्वा। सौभगानि। आ। वह॥ १२॥ अश्विना। वर्तिः। अस्मत्। आ।
गो॰मत्। दस्रा। हिरण्य॰वत्। अर्वाक्। रथं। स॰मनसा। नि। यच्छतं॥ यौ। इत्था। श्लोकं।
आ। दिवः। ज्योतिः। जनाय। चक्रथुः। आ। नः। ऊर्जं। वहतं। अश्विना। युवं॥ आ। इह। देवा।
मयःऽभुवा। दस्रा। हिरण्यवर्त्तनी इति हिरण्य॰वर्त्तनी। उषःऽबुधः। वहंतु। सोम॰पीतये।
॥१३॥ अग्नीषोमौ। [illegible] इमं। सु। मे। शृणुतं। वृषणा। हवं। प्रति। सु॰
उक्तानि। हर्यतं। भवतं। दाशुषे। मयः॥ अग्नीषोमा। यः। अद्य। वां। इदं। वचः। सपर्यति। त
स्मै। धत्तं। सु॰वीर्यं। गवां। पोषं। सु॰अश्व्यं॥ अग्नीषोमा। यः। आ॰हुतिं। यः। वां। दा

या। वां। हविः। कृणवत्। सः। प्र॰जया। सु॰वीर्यम्। विश्वं। आयुः। वि। अश्नवत्। अग्नीषोमा। चे
तिं। तत्। वीर्यं। वां। यत्। अमुष्णीतं। अवसं। पणिं। गाः। अव। अतिरतं। बृसयस्य। शेषः। अ
विंदतं। ज्योतिः। एकं। बहु॰भ्यः। युवं। एतानि। दिवि। रोचनानि। अग्निः। च। सोमः। सक्रतू इ
ति स॰क्रतू। अधत्तं। युवं। सिंधून्। अभि॰शस्तेः। अवद्यात्। अग्नीषोमौ। अमुंचतं। गृ
भीतान्। आ। अन्यं। दिवः। मातरिश्वा। जभार। अमथ्नात्। अन्यं। परि। श्येनः। अद्रेः। अग्नी
षोमा। ब्रह्मणा। वावृधाना। उरुं। यज्ञाय। चक्रथुः। ऊं इति। लोकम्॥२८॥ अग्नीषोमा। ह
विषः। प्र॰स्थितस्य। वीतं। हर्यतं। वृषणा। जुषेथां। सु॰शर्मणा। सु॰अवसा। हि। भूतं। अ
थ। धत्तं। यजमानाय। शं। योः। यः। अग्नीषोमा। हविषा। सपर्यात्। देवद्रीचा। मनसा। यः।
घृतेन। तस्य। व्रतं। रक्षतं। पातं। अंहसः। विशे। जनाय। महि। शर्म। यच्छतं। अग्नीषोमा॥
स॰वेदसा। सहूती इति स॰हूती। वनतं। गिरः। सं। देव॰त्रा। बभूवथुः। अग्नीषोमौ। अनेन।
वां। यः। वां। घृतेन। दाशति। तस्मै। दीदयतं। बृहत्। अग्नीषोमौ। इमानि। नः। युवं। हव्या।
जुजोषतं। आ। यातं। उप। नः। सचा। अग्नीषोमा। पिपृतं। अर्वतः। नः। आ। प्यायंतां। उस्रि
याः। हव्य॰सूदः। अस्मे इति। बलानि। मघवत्॰सु। धत्तं। कृणुतं। नः। अध्वरं। श्रुष्टि॰मंतम्॥२९॥

५०

इमं। स्तोमं। अर्हते। जात॰वेदसे। रथंऽइव। सं। महेम। मनीषया। भद्रा। हि। नः। प्र॰मतिः। अस्य। सं॰
सदि। अग्ने। सख्ये। मा। रिषाम। वयं। तव। यस्मै। त्वं। आ॰यजसे। सः। साधति। अनर्वा। क्षेति।
दधते। सु॰वीर्यं। सः। तूताव। न। एनं। अश्नोति। अंहतिः। ०। शकेम। त्वा। सं॰इधं। साधय। धि
यः। त्वे इति। देवाः। हविः। अदंति। आ॰हुतं। त्वं। आदित्यान्। आ। वह। तान्। हि। उश्मसि। ०। भ
राम। इध्मं। कृणवाम। हवींषि। ते। चितयंतः। पर्वणा॰पर्वणा। वयं। जीवातवे। प्र॰तरं। साधय।
धियः। ०। विशां। गोपाः। अस्य। चरंति। जंतवः। द्वि॰पत्। च। यत्। उत। चतुःऽपत्। अक्तु॰भिः। चि
त्रः। प्र॰केतः। उषसः। महान्। असि। ०॥ २०॥ त्वं। अध्वर्युः। उत। होता। असि। पूर्व्यः। प्र॰शास्ता।
पोता। जनुषा। पुरः॰हितः। विश्वाः। विद्वान्। आर्त्विज्या। धीर। पुष्यसि। ०। यः। विश्वतः। सु॰प्रती
कः। सं॰दृङ्। असि। दूरे। चित्। सन्। तळित्॰इव। अति। रोचसे। राज्याः। चित्। अंधः। अति।
देव। पश्यसि। ०। पूर्वः। देवाः। भवतु। सुन्वतः। रथः। अस्माकं। शंसः। अभि। अस्तु। दुःऽध्यः। त
त्। आ। जानीत। उत। पुष्यत। वचः। ०। वधैः। दुःऽशंसान्। अप। दुःऽध्यः। जहि। दूरे। वा। ये।
अंति। वा। के। चित्। अत्रिणः। अथ। यज्ञाय। गृणते। सु॰गं। कृधि। ०। यत्। अयुक्थाः। अरु
षा। रोहिता। रथे। वात॰जूता। वृषभस्य॰इव। ते। रवः। आत्। इन्वसि। वनिनः। धूम॰केतुना।

ते२

।०।।३१।।अध।स्वनात्।उत।बिभ्युः।पतत्रिणः।द्रप्साः।यत्।ते।यवस०अदः।वि।अस्थिरन्।
सु०गम्।तत्। ।ते।वृकेभ्यः।रथेभ्यः।०अयं।मित्रस्य।वरुणस्य।धायसे।अव०यातां।मरुतां।
हेळः।अद्भुतः।मृळ।सु।नः।भूतु।एषां।मनः।पुनः।०देवः।देवानां।असि।मित्रः।अद्भुतः।व
सुः०।वसूनां।असि।चारुः।अध्वरे।शर्मन्।स्याम।तव।सप्रथः२तमे।०।तत्।ते।भद्रं।य
त्।सम्ऽइद्धः।स्वे।दमे।सोम०आहुतः।जरसे।मृळयत्ऽतमः।दधासि।रत्नं।द्रविणं।च।दाशुषे।०।।
यस्मै।त्वं।सु०द्रविणः।ददाशः।अनागाः२त्वं।अदिते।सर्व०ताता।यं।भद्रेण।शवसा।
चोदयासि।प्रजा०वता।राधसा।ते।स्याम।सः।त्वं।अग्ने।सौभग०त्वस्य।विद्वान्।अस्मा
कं।आयुः।प्र।तिर।इह।देव।तत्।नः।मित्रः।वरुणः।ममहंतां।अदितिः।सिंधुः।पृथिवी।उत।
द्यौः।।३२।। ।।इतिप्रथमाष्टके षष्ठोध्यायः।। ।।हरिः ॐ।।द्वे इति।विरूपे इति विऽरूपे।चरतः।
स्वर्थे इति सुऽअर्थे।अन्याऽअन्या।वत्सं।उप।धापयेते इति।हरिः।अन्यस्यां।भवति।स्वधाऽ
वान्।शुक्रः।अन्यस्यां।ददृशे।सु०वर्चाः।दश।इमं।त्वष्टुः।जनयंत।गर्भं।अतंद्रासः।युवत
यः।वि०भृत्रं।तिग्म०अनीकं।स्व०यशसं।जनेषु।वि०रोचमानं।परि।सीं।नयंति।त्रीणि।जनाः
ना।परि।भूषंति।अस्य।समुद्रे।एकं।दिवि।एकं।अप्०सु।पूर्वां।अनु।प्र।दिशं।पार्थिवा

५१

नां। ऋतून्। प्र०शासत्। वि। दधौ। अनुष्ठु। कः। इमं। वः। निण्यं। आ। चिकेत। वत्सः। मातॄः। जनयत।
स्वधाभिः। बह्वीनां। गर्भः। अपसां। उप०स्थात्। महान्। कविः। निः। चरति। स्वधा०वान्। आ
विः०त्यः। वर्धते। चारुः। आसु। जिह्मानां। ऊर्ध्वः। स्व०यशाः। उप०स्थे। उभे इति। त्वष्टुः। बिभ्य
तुः। जायमानात्। प्रतीची इति। सिंहं। प्रति। जोषयेते इति। ॥२॥ उभे इति। भद्रे इति। जोषयेते
इति। न। मेने इति। गावः। न। वाश्राः। उप। तस्थुः। एवैः। सः। दक्षाणां। दक्ष०पतिः। बभूव। अंजंति।
यं। दक्षिणतः। हविःऽभिः। उत्। यंयमीति। सविताऽइव। बाहू इति। उभे इति। सिचौ। यतते। भी
मः। ऋंजन्। उत्। शुक्रं। अत्कं। अजते। सिमस्मात्। नवा। मातृ०भ्यः। वसना। जहाति। त्वेषं। रू
पं। कृणुते। उत्ऽतरं। यत्। सम्ऽपृंचानः। सदने। गोभिः। अत्ऽभिः। कविः। बुध्नं। परि। मर्मृज्य
ते। धीः। सा। देवऽताता। सम्ऽइतिः। बभूव। उरु। ते। ज्रयः। परि। एति। बुध्नं। वि०रोचमानं। महि
षस्य। धाम। विश्वेभिः। अग्ने। स्वयशःऽभिः। इद्धः। अदब्धेभिः। पायु०भिः। पाहि। अस्मान्। ध
न्वन्। स्रोतः। कृणुते। गातुं। ऊर्मिं। शुक्रैः। ऊर्मिऽभिः। अभि। नक्षति। क्षां। विश्वा। सनानि।
जठरेषु। धत्ते। अंतः। नवासु। चरति। प्रऽसूषु। एव। नः। अग्ने। सम्ऽइधा। वृधानः। रेवत्। पा
वक। श्रवसे। वि। भाहि। ॥३॥ सः। प्रत्नऽथा। सहसा। जायमानः। सद्यः। काव्यानि। बट्। अ

धृत्। विश्वाः। आपः। च। मित्रं। धिषणा। च। साधन्। देवाः। अग्निं। धारयन्। द्रविणःऽ
दाः॥ सः। पूर्वया। निऽवित्। कव्यता। आयोः। इमाः। प्रऽजाः। अजनयत्। मनूनां। वि
वस्वता। चक्षसा। द्यां। अपः। च॥ ०॥ तं। ईळत। प्रथमं। यज्ञऽसाधं। विशः। आरीः। आऽ
हुतं। ऋंजसानं। ऊर्जः। पुत्रं। भरतं। सृप्रऽदानुं॥ ०॥ सः। मातरिश्वा। पुरुऽवारऽपुष्टिः।
विदत्। गातुं। तनयाय। स्वःऽवित्। विशां। गोपाः। जनिता। रोदस्योः॥ ०॥ नक्तोषसा।
वर्णं। आमेम्याने इत्याऽमेम्याने। धापयेते इति। शिशुं। एकं। समीची इति संऽई
ची। द्यावाक्षामा। रुक्मः। अंतः। वि। भाति॥ ०॥ रायः। बुध्नः। संऽगमनः। वसूनां।
यज्ञस्य। केतुः। मन्मऽसाधनः। वेरिति वेः। अमृतऽत्वं। रक्षमाणासः। एनं॥ ०॥ देवाः। पु
रा। च। सदनं। रयीणां। जातस्य। च। जायमानस्य। च। क्षां। सतः। च। गोपां। भवतः।
च। भूरेः॥ ०॥ द्रविणःऽदाः। द्रविणसः। तुरस्य। द्रविणःऽदाः। सनरस्य। प्र। यंसत्। द्र
विणःऽदाः। वीरऽवतीं। इषं। नः। द्रविणःऽदाः। रासते। दीर्घं। आयुः॥ ०॥ ग॥ ४॥ अप। नः। शोशुचत्। अघं। अग्ने। शुशुग्धि। आ। रयिं॥ ०॥ सुऽक्षेत्रिया। सुगातुऽया। वसुऽ
या। च। यजामहे॥ ०॥ प्र। यत्। भंदिष्ठः। एषां। प्र। अस्माकासः। च। सूरयः॥ ०॥ प्र। यत्।

५२

४ दिवि। पृष्टः। अग्निः। पृथिव्यां। पृष्टः। विश्वाः। ओषधीः। आ। विवेश। वैश्वानरः। सहसा। पृष्टः।

ते। अग्ने। सूरयः। जायेमहि। प्र। ते। वयं। ० प्र। यत्। अग्नेः। सहस्वतः। विश्वतः। यंति। भा
नवः। ० त्वं। हि। विश्वतःऽमुख। विश्वतः। परिऽभूः। असि। ० द्विषः। नः। विश्वतःऽमुख। अ
ति। नावाऽइव। पारय। ० सः। नः। सिंधुंऽइव। नावया। अति। पर्ष। स्वस्तये। ० ॥ ५ ॥ वैश्वा
नरस्य। सुऽमतौ। स्याम। राजा। हि। कं। भुवनानां। अभिऽश्रीः। इतः। जातः। विश्वं। इदं।
वि। चष्टे। वैश्वानरः। यतते। सूर्येण। पृष्टः। अग्निः। सः। नः। दिवा। सः। रिषः। पातु। नक्तं। वै
श्वानर। तव। तत्। सत्यं। अस्तु। अस्मान्। रायः। मघऽवानः। सचंतां। ० ॥ ६ ॥ जातऽ
वेदसे। सुनवाम। सोमं। अरातिऽयतः। नि। दहाति। वेदः। सः। नः। पर्षत्। अति। दुःऽगा
नि। विश्वा। नावाऽइव। सिंधुं। दुःऽइता। अति। अग्निः। ॥ ७ ॥ सः। यः। वृषा। वृष्ण्येभिः। सं
ऽओकाः। महः। दिवः। पृथिव्याः। च। सम्ऽराट्। सतीनऽसत्वा। हव्यः। भरेषु। मरुत्वान्।
नः। भवतु। इंद्रः। ऊती। यस्य। अनाप्तः। सूर्यस्यऽइव। यामः। भरेऽभरे। वृत्रऽहा। शु
ष्मः। अस्ति। वृषन्ऽतमः। सखिऽभिः। स्वेभिः। एवैः। ० दिवः। न। यस्य। रेतसः। दुघानाः।
पंथासः। यंति। शवसा। अपरिऽइताः। तरत्ऽद्वेषाः। ससहिः। पौंस्येभिः। ० सः। अं
गिरःऽभिः। अंगिरःऽतमः। भूत्। वृषा। वृषऽभिः। सखिऽभिः। सखा। सन्। ऋग्मिऽ

भिः । [illegible] । ऋग्मी । गातुऽभिः । ज्येष्ठः ॥ ० सः । सूनुऽभिः । न । रुद्रेभिः । ऋभ्वा । नृऽस
ह्ये । ससह्वान् । अमित्रान् । सऽनीळेभिः । श्रवस्यानि । तूर्वन् ॥ ० ॥ ५ ॥ सः । मन्युऽमीः ।
सऽमदनस्य । कर्ता । अस्माकेभिः । नृऽभिः । सूर्यं । सनत् । अस्मिन् । अहन् । सत्ऽपतिः ।
पुरुऽहूतः ॥ ० तं । ऊतयः । रणयन् । शूरऽसातौ । तं । क्षेमस्य । क्षितयः । कृण्वत । त्रां ।
सः । विश्वस्य । करुणस्य । ईशे । एकः ॥ ० तं । अप्सन्त । शवसः । उत्ऽसवेषु । नरः । नरं ।
अवसे । तं । धनाय ॥ सः । अंधे । चित् । तमसि । ज्योतिः । विदत् ॥ ० सः । सव्येन । यमति । व्रा
धतः । चित् । सः । दक्षिणे । सऽगृभीता । कृतानि ॥ सः । कीरिणा । चित् । सनिता । धनानि ॥
० सः । ग्रामेभिः । सनिता । सः । रथेभिः । विदे । विश्वाभिः । कृष्टिऽभिः । नु । अद्य ॥ सः । पौं
स्येभिः । अभिऽभूः । अशस्तीः ॥ ० ॥ १० ॥ सः । जामिऽभिः । यत् । संऽअजाति । मीळ्हे । अ
जामिऽभिः । वा । पुरुऽहूतः । एवैः । अपां । तोकस्य । तनयस्य । जे[illegible]षा ॥ ० सः । वज्रऽभृत् । द
स्युऽहा । भीमः । उग्रः । सहस्रऽचेताः । शतऽनीथः । ऋभ्वा । चम्रीषः । न । शवसा । पांचऽ
जन्यः ॥ ० तस्य । वज्रः । क्रंदति । स्मत् । स्वःऽसाः । दिवः । न । त्वेषः । रवथः । शिमीऽवान् ॥ त
म् । सचंते । सनयः । तं । धनानि ॥ ० यस्य । अजस्रं । शवसा । मानं । उक्थं । परिऽ
भुजत् । रोदसी इति । विश्वतः । सीं ॥ सः । पारिषत् । क्रतुऽभिः । मंदसानः ॥ ० न । यस्य ।

देवाः। देवता। न। मर्त्ताः। आपः। चन। शवसः। अंतं। आपुः। सः। प्रऽरिक्वा। त्वक्षसा। क्ष्मः। दि
वः। च। १०॥ रोहित्। श्यावा। सुमत्ऽअंशुः। ललामीः। द्युक्षा। राये। ऋज्रऽअश्वस्य। वृ
षण्ऽवंतम्। बिभ्रती। धूःऽसु। रथं। मंद्रा। चिकेत। नाहुषीषु। विक्षु। एतत्। त्यत्। ते। इंद्र। वृ
ष्णे। उक्थं। वार्षागिराः। अभि। गृणंति। राधः। ऋज्रऽअश्वः। प्रष्टिऽभिः। अंबरीषः। सहऽ
देवः। भयमानः। सुऽराधाः। दस्यून्। शिम्यून्। च। पुरुऽहूतः। एवैः। हत्वा। पृथिव्यां। शर्वा
नि। बर्हीत्। सनत्। क्षेत्रं। सखिऽभिः। श्वित्न्येभिः। सनत्। सूर्यं। सनत्। अपः। सुऽवज्रः
विश्वाहा। इंद्रः। अधिऽवक्ता। नः। अस्तु। अपरिऽह्वृताः। सनुयाम। वाजम्। ११॥ प्र। मं
दिने। पितुऽमत्। अर्च्चत। वचः। यः। कृष्णऽगर्भाः। निःऽअहन्। ऋजिश्वना। अवस्यवः। वृ
षणं। वज्रऽदक्षिणम्। मरुत्वंतं। सख्याय। हवामहे। यः। विऽअंसं। जहृषाणेन। मन्युना।
यः। शंबरम्। यः। अहन्। पिप्रुम्। अव्रतं। इंद्रः। यः। शुष्णम्। अशुषम्। नि। अवृणक्। ॥ यस्य।
द्यावापृथिवी इति। पौंस्यं। महत्। यस्य। व्रते। वरुणः। यस्य। सूर्यः। यस्य। इंद्रस्य। सिंधवः।
सश्चति। व्रतं। ॥ यः। अश्वानां। यः। गवाम्। गोऽपतिः। वशी। यः। आरितः। कर्मणिऽक
र्मणि। स्थिरः। वीळोः। चित्। इंद्रः। यः। असुन्वतः। वधः। ॥ यः। विश्वस्य। जगतः। प्राणतः।
पतिः। यः। ब्रह्मणे। प्रथमः। गाः। अविंदत्। इंद्रः। यः। दस्यून्। अधरान्। अवऽअतिरत्। ॥

यः। शूरेभिः। हव्यः। यः। च। भीरुऽभिः। यः। धावत्ऽभिः। हूयते। यः। च। जिग्युऽभिः। इंद्रं।
यं। विश्वा। भुवना। अभि। संऽदधुः। ० ॥ १२॥ रुद्राणां। एति। प्रऽदिशा। विऽचक्षणः। रुद्रेभिः।
योषा। तनुते। पृथु। ज्रयः। इंद्रं। मनीषा। अभि। अर्चति। श्रुतं। ० यत्। वा। मरुत्वः। परमे।
सधऽस्थे। यत्। वा। अवमे। वृजने। मादयासे। अतः। आ। याहि। अध्वरं। नः। अच्छ। त्वाऽ
या। हविः। चकृम। सत्यऽराधः। त्वाऽया। इंद्र। सोमं। सुसुम। सुऽदक्ष। ० ब्रह्मऽवा
हः। अध। निऽयुत्वः। सऽगणः। मरुत्ऽभिः। अस्मिन्। यज्ञे। बर्हिषि। मादयस्व। मादय
स्व। हरिऽभिः। ये। ते। इंद्र। वि। स्यस्व। शिप्रे इति। वि। सृजस्व। धेने इति। आ। त्वा। सुऽशिप्र।
हरयः। वहंतु। उशन्। हव्यानि। प्रति। नः। जुषस्व। मरुत्ऽस्तोत्रस्य। वृजनस्य। गोपाः। व
यं। इंद्रेण। सनुयाम। वाजं। ० ॥ १३॥ इमां। ते। धियं। प्र। भरे। महः। महीं। अस्य। स्तोत्रे। धि
षणा। यत्। ते। आनजे। तं। उत्ऽसवे। च। प्रऽसवे। च। ससहिं। इंद्रं। देवासः। शवसा। अ
मदन्। अनु। अस्य। श्रवः। नद्यः। सप्त। बिभ्रति। द्यावाक्षामा। पृथिवी। दर्शतं। वपुः। अस्मे
इति। सूर्याचंद्रमसा। अभिऽचक्षे। श्रद्धे। कं। इंद्र। चरतः। विऽतर्तुरं। तं। स्म। रथं। मघऽ
वन्। प्र। अव। सातये। जैत्रं। यं। ते। अनुऽमदाम। संऽगमे। आजा। नः। इंद्र। मनसा। पुरुऽ
स्तुत। त्वायत्ऽभ्यः। मघऽवन्। शर्म। यच्छ। नः। वयं। जयेम। त्वया। युजा। वृतं। अस्मा

कं।अंशं।उत।अवृ।भरे॰भरे।अस्मभ्यं।इंद्र।वरिवः।सु॰गं।कृधि।प्र।शत्रूणां।मघ॰
वन्।वृष्ण्या।रुज।नाना।हि।त्वा।हवमानाः।जनाः।इमे।धनानां।धर्तः।अवसा।वि॰
पन्यवः।अस्माकं।स्म।रथं।आ।तिष्ठ।सातये।जैत्रं।हि।इंद्र।नि॰भृतं।मनः।तव॥
१४॥गोऽजिता।बाहू इति।अमित॰क्रतुः।सिमः।कर्मन्॰कर्मन्।शतम्॰ऊतिः।ख॰
जं॰करः।अकल्पः।इंद्रः।प्रति॰मानं।ओजसा।अथ।जनाः।वि।ह्वयंते।सिसासवः।
उत्।ते।शतात्।मघ॰वन्।उत्।च।भूयसः।उत्।सहस्रात्।रिरिचे।कृष्टिषु।श्रवः।
अमात्रं।त्वा।धिषणा।तित्विषे।मही।अध।वृत्राणि।जिघ्नसे।पुरं॰दर।त्रि॰विष्टि॰
धातु।प्रति॰मानं।ओजसः।तिस्रः।भूमीः।नृ॰पते।त्रीणि।रोचना।अति।इदं।विश्वं।
भुवनं।ववक्षिथ।अशत्रुः।इंद्र।जनुषा।सनात्।असि।त्वां।देवेषु।प्रथमं।हवामहे।
त्वं।बभूथ।पृतनासु।ससहिः।सः।इमं।नः।कारुं।उप॰मन्युं।उत्॰भिदं।इंद्रः।कृणो॰
तु।प्र॰सवे।रथं।पुरः।त्वं।जिगेथ।न।धना।रुरोधिथ।अर्भेषु।आजा।मघ॰वन्।
महत्॰सु।च।त्वां।उग्रं।अवसे।सं।शिशीमसि।अथ।नः।इंद्र।हवनेषु।चोदय॥

त

।।१५।। तत्। इत्। इंद्रियं। परमं। पराचैः। अधारयंत। कवयः। पुरा। इदं। क्षमा। इदं। अन्य
त्। दिवि। अन्यत्। अस्य। सं। ईं। इति। पृच्यते। समनाऽइव। केतुः। सः। धारयत्। पृथिवी
म्। पप्रथत्। च। वज्रेण। हत्वा। निः। अपः। ससर्ज। अहन्। अहिं। अभिनत्। रौहि
णं। वि। अहन्। विऽअंसं। मघवा। शचीभिः। सः। जातूऽभर्मा। श्रत्ऽदधानः। ओ
जः। पुरः। विऽभिंदन्। अचरत्। वि। दासीः। विद्वान्। वज्रिन्। दस्यवे। हेतिं। अस्य। आ
र्यं। सहः। वर्धय। द्युम्नं। इंद्र। तत्। ऊचुषे। मानुषा। इमा। युगानि। कीर्तेन्यं। मघ
वा। नाम। बिभ्रत्। उपऽप्रयन्। दस्युऽहत्याय। वज्री। यत्। ह। सूनुः। श्रवसे। नाम। द
धे। तत्। अस्य। इदं। पश्यत। भूरि। पुष्टं। श्रत्। इंद्रस्य। धत्तन। वीर्याय। सः। गाः। अवि
दत्। सः। अविंदत्। अश्वान्। सः। ओषधीः। सः। अपः। सः। वनानि।।१६।। भूरिऽकर्मणे।
वृषभाय। वृष्णे। सत्यऽशुष्माय। सुनवाम। सोमं। यः। आऽदृत्य। परिपंथीऽइव। शूरः।
अयज्वनः। विऽभजन्। एति। वेदः। तत्। इंद्र। प्रऽइव। वीर्यं। चकर्थ। यत्। ससंतं। व
ज्रेण। अबोधयः। अहिं। अनु। त्वा। पत्नीः। हृषितं। वयः। च। विश्वे। देवासः। अमद
न्। अनु। त्वा। शुष्णं। पिप्रुं। कुयवं। वृत्रं। इंद्र। यदा। अवधीः। वि। पुरः। शंबरस्य।

॥१७॥ योनिः। ते। इंद्र। नि॰सदे। अकारि। तम्। आ। नि। सीद। स्वानः। न। अर्वा। वि॰मुच्य। वयः।
अव॰साय। अश्वान्। दोषा। वस्तोः। वहीयसः। प्र॰पित्वे॥ ओ इति। त्ये। नरः। इंद्रं। ऊतये। गुः।
नु। चित्। तान्। सद्यः। अध्वनः। जगम्यात्। देवासः। मन्युम्। दासस्य। श्चम्नन्। ते। नः।
आ। वक्षन्। सुविताय। वर्णम्। अव। त्मना। भरते। केतं॰वेदाः। अव। त्मना। भरते। फेनं।
उदन्। क्षीरेण। स्नातः। कुयवस्य। योषे इति। हते इति। ते इति। स्याताम्। प्रवणे। शिफायाः।
युयोप। नाभिः। उपरस्य। आयोः। प्र। पूर्वाभिः। तिरते। राष्टि। शूरः। अंजसी। कुलिशी।
वीर॰पत्नी। पयः। हिन्वानाः। उद॰भिः। भरंते। प्रति। यत्। स्याः। नीथा। अदर्शि। दस्योः।
ओकः। न। अच्छ। सदनम्। जानती। गात्। अध। स्म। नः। मघ॰वन्। चर्कृतात्। इत्। मा।
नः। मघाऽइव। निःषपी। परा। दाः॥१८॥ सः। त्वं। नः। इंद्र। सूर्ये। सः। अप्॰सु। अनागाः॰
त्वे। आ। भज। जीव॰शंसे। मा। अंतराम्। भुजं। आ। रिरिषः। नः। श्रद्धितं। ते। महते। इं
द्रियाय। अध। मन्ये। श्रत्। ते। अस्मै। अधायि। वृषा। चोदस्व। महते। धनाय। मा। नः।
अकृते। पुरु॰हूत। योनौ। इंद्र। क्षुध्यत्॰भ्यः। वयः। आ॰सुतिम्। दाः। मा। नः। वधीः। इंद्र।

मा । परा । दाः । मा । नः । प्रिया । भोजनानि । प्र । मोषीः । आंडा । मा । नः । मघ॰वन् । शक्र । निः ।
भेत् । मा । नः । पात्रा । भेत् । सह॰जानुषाणि ॥ अर्वाङ् । आ । इहि । सोम॰कामं । त्वा । आहुः । अ
यं । सुतः । तस्य । पिब । मदाय । उरु॰व्यचाः । जठरे । आ । वृषस्व । पिताऽइव । नः । शृणुहि । हू
यमानः ॥ १९ ॥ चंद्रमाः । अप्॰सु । अंतः । आ । सु॰पर्णः । धावते । दिवि । न । वः । हिरण्य॰नेम
यः । पदं । विंदंति । वि॰द्युतः । वित्तं । मे । अस्य । रोदसी इति ॥ अर्थं । इत् । वै । ऊं इति । अर्थि
नः । आ । जाया । युवते । पतिं । तुंजाते इति । वृष्ण्यं । पयः । परि॰दाय । रसं । दुहे ॥ ० ॥ मो इति ।
सु । देवाः । अदः । स्वः । अव । पादि । दिवः । परि । मा । सोम्यस्य । शं॰भुवः । भूने । भूम । कदा । च
न ॥ ० ॥ यज्ञं । पृच्छामि । अवमं । सः । तत् । दूतः । वि । वोचति । क्व । ऋतं । पूर्व्यं । गतं । कः । तत् । बि
भर्ति । नूतनः ॥ ० ॥ अमी इति । ये । देवाः । स्थन । त्रिषु । आ । रोचने । दिवः । कत् । वः । ऋतं । कत् ।
अनृतं । क्व । प्रत्ना । वः । आ॰हुतिः ॥ २ ॥ कत् । वः । ऋतस्य । धर्णसि । कत् । वरुणस्य । चक्ष
णं । कत् । अर्यम्णः । महः । पथा । अति । क्राम । दुः॰ध्यः ॥ ० ॥ अहं । सः । अस्मि । यः । पुरा । सुते ।
वदामि । कानि । चित् । तं । मा । व्यंति । आ॰ध्यः । वृकः । न । तृष्ण॰जं । मृगं ॥ ० ॥ सं । मा । त

५६

यक्षि । विदुःऽतरः ॥ सत्तः । होता । मनुष्वत् । आ । देवान् ।

पंति । अभितः । सपत्नीःऽइव । पर्शवः । मूषः । न । शिश्ना । वि । अदंति । मा । आऽध्यः । स्तोतारं
ते । शतक्रतो इति शतऽक्रतो ॥ अमी इति । ये । सप्त । रश्मयः । तत्र । मे । नाभिः । आऽतता ।
त्रितः । तत् । वेद । आप्त्यः । सः । जामिऽत्वाय । रेभति ॥ अमी इति । ये । पंच । उक्षणः । म
ध्ये । तस्थुः । महः । दिवः । देवऽत्रा । नु । प्रऽवाच्यं । सध्रीचीनाः । नि । ववृत्तुः ॥ २१ ॥ सुऽप
र्णाः । एते । आसते । मध्ये । आऽरोधने । दिवः । ते । सेधंति । पथः । वृकं । तरंतं । यह्वतीः ।
अपः ॥ नव्यं । तत् । उक्थ्यं । हितं । देवासः । सुऽप्रवाचनं । ऋतं । अर्षंति । सिंधवः । सत्यं ।
ततान । सूर्यः ॥ अग्ने । तव । त्यत् । उक्थ्यं । देवेषु । अस्ति । आप्यं । सः । नः । सत्तः । मनुष्वत् ।
आ । देवान् । अच्छ । विदुःऽतरः ॥ अग्निः । हव्या । सुसूदति । देवः । देवेषु । मेधिरः ॥ ब्रह्म ।
कृणोति । वरुणः । गातुऽविदं । तं । ईमहे । वि । ऊर्णोति । हृदा । मतिं । नव्यः । जायतां ।
ऋतं ॥ २२ ॥ असौ । यः । पंथाः । आदित्यः । दिवि । प्रऽवाच्यं । कृतः । न । सः । देवाः । अतिऽ
क्रमे । तं । मर्ताः । सः । न । पश्यथ ॥ त्रितः । कूपे । अवऽहितः । देवान् । हवते । ऊतये । तत् । शु
श्राव । बृहस्पतिः । कृण्वन् । अंहूरणात् । उरु ॥ अरुणः । मा । सकृत् । वृकः । पथा । यंतं ।

ददृशे। हि। उत। जिह्मीते। निःऽचाय्य। तष्टाऽइव। पृष्टिऽआमयी॥ एना। आङ्गूषेण। वय
म्। इन्द्रऽवन्तः। अभि। स्याम। वृजने। सर्वऽवीराः॥ २३॥ इन्द्रम्। मित्रम्। वरुणम्। अग्निम्। ऊ
तये। मारुतम्। शर्धः। अदितिम्। हवामहे। रथम्। न। दुःऽगात्। वसवः। सुऽदानवः। विश्व
स्मात्। नः। अंहसः। निः। पिपर्तन॥ ते। आदित्याः। आ। गत। सर्वऽतातये। भूत। देवाः। वृ
त्रऽतूर्येषु। शंऽभुवः॥ अवन्तु। नः। पितरः। सुऽप्रवाचनाः। उत। देवी इति। देवपुत्रे
इति देवऽपुत्रे। ऋतऽवृधा॥ नराशंसम्। वाजिनम्। वाजयन्। इह। क्षयत्ऽवीरम्। पू
षणम्। सुम्नैः। ईमहे॥ बृहस्पते। सदम्। इत्। नः। सुऽगम्। कृधि। शम्। योः। यत्। ते। मनुःऽ
हितम्। तत्। ईमहे॥ इन्द्रम्। कुत्सः। वृत्रऽहनम्। शचीऽपतिम्। काटे। निऽबाळ्हः। ऋषिः।
अह्वत्। ऊतये॥ देवैः। नः। देवी। अदितिः। नि। पातु। देवः। त्राता। त्रायताम्। अप्रऽयु
च्छन्॥ २४॥ यज्ञः। देवानाम्। प्रति। एति। सुम्नम्। आदित्यासः। भवत। मृळयन्तः। आ। वः।
अर्वाची। सुऽमतिः। ववृत्यात्। अंहोः। चित्। या। वरिवोवित्ऽतरा। असत्॥ उप। नः। दे
वाः। अवसा। आ। गमन्तु। अङ्गिरसाम्। सामऽभिः। स्तूयमानाः। इन्द्रः। इन्द्रियैः। मरुतः। म

रुत्ऽभिः। आदित्यैः। नः। अदितिः। शर्म। यंसत्। तत्। नः। इंद्रः। तत्। वरुणः। तत्। अग्निः। त
त्। अर्यमा। तत्। सविता। चनः। धात्। ॥२५॥ यः। इंद्राग्नी इति। चित्रऽतमः। रथः। वां। अ
भि। विश्वानि। भुवनानि। चष्टे। तेन। आ। यातं। सऽरथं। तस्थिऽवांसा। अथ। सोमस्य।
पिबतं। सुतस्य। यावत्। इदं। भुवनं। विश्वं। अस्ति। उरुऽव्यचा। वरिमता। गभीरं।
तावान्। अयं। पातवे। सोमः। अस्तु। अरं। इंद्राग्नी इति। मनसे। युवऽभ्यां। चक्राथे इ
ति। हि। सध्र्यक्। नाम। भद्रं। सध्रीचीना। वृत्रऽहना। उत। स्थः। तौ। इंद्राग्नी इति। सध्र्यं
चा। निऽसद्य। वृष्णः। सोमस्य। वृषणा। आ। वृषेथां। समिद्धेषु। अग्निषु। आनजाना।
यतऽस्रुचा। बर्हिः। ऊं इति। तिस्तिराणा। तीव्रैः। सोमैः। परिऽसिक्तेभिः। अर्वाक्। आ। इं
द्राग्नी इति। सौमनसाय। यातं। यानि। इंद्राग्नी इति। चक्रथुः। वीर्याणि। यानि। रू
पाणि। उत। वृष्ण्यानि। या। वां। प्रत्नानि। सख्या। शिवानि। तेभिः। सोमस्य। पिबतं।
सुतस्य ॥२६॥ यत्। अब्रवं। प्रथमं। वां। वृणानः। अयं। सोमः। असुरैः। नः। विऽह
व्यः। तां। सत्यां। श्रद्धां। अभि। आ। हि। यातं। ॰। यत्। इंद्राग्नी इति। मदथः। स्वे। दुरोणे। यत्।
ब्रह्मणि। राजनि। वा। यजत्रा। अतः। परि। वृषणौ। आ। हि। यातं। ॰। यत्। इंद्राग्नी इति। य

दुह्युषु। तुर्वशे। द्रुह्युषु। अनुषु। पूरुषु। स्थः। ०। यतं। इन्द्राग्नी इति। अवमस्यां। पृथिव्यां।
मध्यमस्यां। परमस्यां। उत। स्थः। ० यतं। इन्द्राग्नी इति। दिवि। स्थः। यतं। पृथिव्यां। आ। य
ता। पर्वतेषु। ओषधीषु। अप्० सु। आ। यतं। इन्द्राग्नी इति। उत्। इता। सूर्यस्य। मध्ये। दिवः। स्वध
या। मादयेथे इति। ० एवा। इन्द्राग्नी इति। पपि० वांसा। सुतस्य। विश्वा। अस्मभ्यं। सं। जय
तं। धनानि। ०॥२७॥ वि। हि। अख्यं। मनसा। वस्यः। इच्छन्। इन्द्राग्नी इति। ज्ञासः। उत। वा।
सजातान्। न। अन्या। युवत्। प्र० मतिः। अस्ति। मह्यं। सः। वां। धियं। वाज० यन्तीं। अ म
तक्षं। अश्नवं। हि। भूरिदावत्० तरा। वां। वि० जामातुः। उत। वा। घ। स्यालात्। अथ।
सोमस्य। प्र० यती। युव० भ्यां। इन्द्राग्नी इति। स्तोमं। जनयामि। नव्यं। मा। छेद्म।
रश्मीन्। इति। नाधमानाः। पितॄणां। शक्तीः। अनु० यच्छमानाः। इन्द्राग्नि० भ्यां। कं। वृ
षणः। मदंति। ता। हि। अद्री इति। धिषणायाः। उप० स्थे। युवाभ्यां। देवी। धिषणा। मदा
य। इन्द्राग्नी इति। सोमं। उशती। सुनोति। तौ। अश्विना। भद्र० हस्ता। सुपाणी इति सु०
पाणी। आ। धावतं। मधुना। पृंक्तं। अप्० सु। ता। इन्द्राग्नी इति। वसुनः। वि० भागे।
तवः तमा। शुश्रुव। वृत्र० हत्ये। तौ। आ० सद्य। बर्हिषि। यज्ञे। अस्मिन्। प्र। चर्षणी इति। मा

पु

श्री

५८

दयेथां। सुतस्य॥ ८॥ प्र। चर्षणि॰भ्यः। पृतना॰हवेषु। प्र। पृथिव्याः। रिरिचाथे इति। दि-
वः। च। प्र। सिंधु॰भ्यः। प्र। गिरि॰भ्यः। महि॰त्वा। प्र। इंद्राग्नी इति। विश्वा। भुवना। अति।
अन्या। आ। भरतं। शिक्षतं। वज्रबाहू इति वज्र॰बाहू। अस्मान्। इंद्राग्नी इति। अव-
तं। शचीभिः। इमे। नु। ते। रश्मयः। सूर्यस्य। येभिः। सं॰पित्वम्। पितरः। नः। आसन्। पु-
रं॰दरा। शिक्षतम्। वज्र॰हस्ता। भरेषु॥ ९॥ ततम्। मे। अपः। तत्। ऊं इति। तायते। पु-
नरिति। स्वादिष्ठा। धीतिः। उचथाय। शस्यते। अयं। समुद्रः। इह। विश्व॰देव्यः। स्वाहा॰
कृतस्य। सम्। ऊं इति। तृप्णुत। ऋभवः। आ॰भोगयं। प्र। यत्। इच्छंतः। ऐतन। अपाकाः।
प्रांचः। मम। के। चित्। आपयः। सौधन्वनासः। चरितस्य। भूमना। अगच्छत। सवितुः।
दाशुषः। गृहं। ततं। सविता। वः। अमृत॰त्वम्। आ। असुवत्। अगोह्यं। यत्। श्रवयंतः।
ऐतन। सं। चित्। चमसम्। असुरस्य। भक्षणं। एकं। संतं। अकृणुत। चतुः॰वयम्। विष्टी।
शमी। तरणि॰त्वेन। वाघतः। मर्तासः। संतः। अमृत॰त्वम्। आनशुः। सौधन्वनाः। ऋभ-
वः। सूर॰चक्षसः। संवत्सरे। सं। अपृच्यंत। धीति॰भिः। क्षेत्रं॰इव। वि। ममुः। तेजनेन।
एकं। पात्रं। ऋभवः। जेहमानं। उप॰स्तुताः। उप॰मम्। नाधमानाः। अमर्त्येषु। श्रवः।

दूळभमानाः ॥ ३ ॥ आ । मनीषां । अंतरिक्षस्य । नृऽभ्यः । स्रुचाऽइव । घृतम् । जुहवाम । वि
द्मना । तरणिऽत्वा । ये । पितुः । अस्य । सश्चिरे । ऋभवः । वाजं । अरुहन् । दिवः । रजः । ऋभुः ।
नः । इंद्रः । शवसा । नवीयान् । ऋभुः । वाजेभिः । वसुऽभिः । वसुः । ददिः । युष्माकं । देवाः ।
अवसा । अहनि । प्रिये । अभि । तिष्ठेम । पृ[illegible]त्सुतीः । असुन्वताम् । निः । चर्मणः । ऋभवः ।
गां । अपिंशत । सं । वत्सेन । असृजत । मातरं । पुनरिति । सौधन्वनासः । सुऽअपस्यया ।
नरः । जिव्री इति । युवाना । पितरौ । अकृणोतन । वाजेभिः । नः । वाजऽसातौ । अविड्ढि ।
ऋभुऽमान् । इंद्र । चित्रं । आ । दर्षि । राधः ॥ ० ॥ ३ ॥ तक्षन् । रथं । सुऽवृतं । विद्मनाऽ
अपसः । तक्षन् । हरी इति । इंद्रऽवाहा । वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू । तक्षन् । पितृऽ
भ्यां । ऋभवः । युवत् । वयः । तक्षन् । वत्साय । मातरं । सचाऽभुवं । आ । नः । यज्ञा
य । तक्षत । ऋभुऽमत् । वयः । क्रत्वे । दक्षाय । सुऽप्रजावतीम् । इषं । यथा । क्षयाम ।
सर्वऽवीरया । विशा । तत् । नः । शर्धाय । धासथ । स्वा । इंद्रियं । आ । तक्षत । सातिं । अ
स्मभ्यं । ऋभवः । सातिं । रथाय । सातिं । अर्वते । नरः । सातिं । नः । जैत्रीं । सं । म
हेत । विश्वहा । जामिं । अजामिं । पृतनासु । सक्षणिं । ऋभुक्षणं । इंद्रं । आ । हु

वा।ऊतये।ऋभु॰मन्तं।वाजान्।मरुतः।सोम॰पीतये।उभा।मित्रावरुणा।नूनं।अश्विना।
ता।नः।हिन्वन्तु।सातये।धिये।जिषे।ऋभुः।भराय।सं।शिशातु।सातिं।समर्य॰जि
त्।वाजः।अस्मान्।अविष्टु।॥११॥ ईळे।द्यावापृथिवी इति।पूर्व॰चित्तये।अग्निं।घ
र्मं।सु॰रुचं।यामन्।इष्टये।याभिः।भरे।कारं।अंशाय।जिन्वथः।ताभिः।ऊं इति।सु
ऊति॰भिः।अश्विना।आ।गतं।युवोः।दानाय।सु॰भराः।असश्चतः।रथं।आ।तस्थुः।
वचसं।न।मंतवे।याभिः।धियः।अवथः।कर्मन्।इष्टये।॰।युवं।तासां।दिव्यस्य।प्र॰शासने
विशां।क्षयथः।अमृतस्य।मज्मना।याभिः।धेनुं।अस्वं।पिन्वथः।नरा।॰।याभिः।परि॰
ज्मा।तनयस्य।मज्मना।द्वि॰माता।तूर्षु।तरणिः।वि॰भूषति।याभिः।त्रि॰मंतुः।अभव
त्।वि॰चक्षणः।॰।याभिः।रेभं।नि॰वृतं।सितं।अत्॰भ्यः।उत्।वंदनं।ऐरयतं।स्वः।दृशे।या
भिः।कण्वं।प्र।सिसासंतं।आवतं।॥१३॥ याभिः।अंतकं।जसमानं।आ।अरणे।भु
ज्युं।याभिः।अव्यथि॰भिः।जिजिन्वथुः।याभिः।कर्कंधुं।वय्यं।च।जिन्वथः।याभिः।
शुचंतिं।धन॰सां।सु॰संसदं।तप्तं।घर्मं।ओम्या॰वंतं।अत्रये।याभिः।पृश्नि॰गुं
पुरु॰कुत्सं।आवतं।॰।याभिः।शचीभिः।वृषणा।परा॰वृजं।प्र।अंधं।श्रोणं।

एरयतं

चक्षसे। एतवे। कृथः। याभिः। वर्तिकां। ग्रसिताम्। अमुंचतं। याभिः। सिंधुम्। मधु॰मंतम्। असश्चतम्। वसिष्ठं। याभिः। अजरौ। अजिन्वतम्। याभिः। कुत्सं। श्रुतर्यम्। नर्यम्। आवतं। याभिः। विश्पलाम्। धन॰साम्। अथर्व्यम्। सहस्र॰मीळ्हे। आजौ। अजिन्वतं। याभिः। वशम्। अश्व्यम्। प्रेणिं। आवतम्॥ ॥३४॥ याभिः। सुदानू इति सु॰दानू। औशिजाय। वणिजे। दीर्घ॰श्रवसे। मधु। कोशः। अक्षरत्। कक्षीवंतम्। स्तोतारम्। याभिः। आवतम्। याभिः। रसाम्। क्षोदसा। उद्नः। पिपिन्वथुः। अनश्वम्। याभिः। रथं। आवतं। जिषे। याभिः। त्रि॰शोकः। उस्रियाः। उत्॰आजत। याभिः। सूर्यम्। परि॰याथः। परा॰वति। मंधातारं। क्षैत्र॰पत्येषु। आवतम्। याभिः। विप्रम्। प्र। भरत्॰वाजम्। आवतम्। याभिः। महाम्। अतिथि॰ग्वम्। कशः॰जुवं। दिवः॰दासं। शंबर॰हत्ये। आवतम्। याभिः। पूः॰भिद्ये। त्रसदस्युं। आवतं। याभिः। वम्रम्। वि॰पिपानं। उप॰स्तुतम्। कलिम्। याभिः। वित्त॰जानिं। दुवस्यथः। याभिः। वि॰अश्वम्। उत। पृथिम्। आवतम्॥ ॥३५॥ याभिः। नरा। शयवे। याभिः। अत्रये। याभिः। पुरा। मनवे। गातुम्। ईषथुः। याभिः। शारीः। आजतं। स्यूम॰रश्मये। याभिः। पठर्वा। जठरस्य। मज्मना। अग्निः। न। अदीदेत्। चितः। इद्धः। अज्मन्। आ। याभिः। शर्यातम्। अवथः। महा॰धने॥

ता

याभिः। अंगिरः। मनसा। निऽरण्यथः। अग्रं। गच्छथः। विऽवरे। गोऽअर्णसः। याभिः।
मनुं। शूरं। इषा। संऽआवतम्। ० याभिः। पत्नीः। विऽमदाय। निऽऊहथुः। आ। घ। वा। या
भिः। अरुणीः। अशिक्षतम्। याभिः। सुऽदासे। ऊहथुः। सुऽदेव्यं। ० याभिः। शंता
ती। इति शंऽताती। भवथः। ददाशुषे। भुज्युं। याभिः। अवथः। याभिः। अध्रिऽगुम्। ओम्
याऽवतीं। सुऽभरां। ऋतंऽस्तुभम्।२०। याभिः। कृशानुं। असने। दुवस्यथः। ज
वे। याभिः। यूनः। अर्वंतं। आवतम्। मधु। प्रियं। भरथः। यत्। सरट्ऽभ्यः। ० याभिः।
नरम्। गोषुऽयुधं। नृऽसह्ये। क्षेत्रस्य। साता। तनयस्य। जिन्वथः। याभिः। रथान्। अ
वथः। याभिः। अर्वतः। ० याभिः। कुत्सं। आर्जुनेयं। शतक्रतू इति शतऽक्रतू। प्र। तुर्वी
तिम्। प्र। च। दभीतिम्। आवतं। याभिः। ध्वसंतिं। पुरुऽसंतिम्। आवतम्। ० अप्नस्वती
म्। अश्विना। वाचं। अस्मे इति। कृतम्। नः। दस्रा। वृषणा। मनीषां। अद्यूत्ये। अवसे।
नि। ह्वये। वाम्। ० द्युऽभिः। अक्तुऽभिः। परि। पातम्। अस्मान्। अरिष्टेभिः। अश्विना।
सौभगेभिः। ०॥३७॥ ॥ इति प्रथमाष्टके सप्तमोऽध्यायः॥ ॥ हरिः ॐ। इदम्। श्रेष्ठम्।
ज्योतिषाम्। ज्योतिः। आ। अगात्। चित्रः। प्रऽकेतः। अजनिष्ट। विऽभ्वा। यथा। प्रऽसूता

ता। सवितुः। सवाय। एव। रात्री। उषसे। योनिम्। अरैक्। रुशत्ऽवत्सा। रुशती। श्वे
त्या। आ। अगात्। अरैक्। ऊं इति। कृष्णा। सदनानि। अस्याः। समानबंधू इति समानऽ
बंधू। अमृते इति। अनूची इति। द्यावा। वर्णम्। चरतः। आमिनाने इत्याऽमिनाने। समा
नः। अध्वा। स्वस्रोः। अनंतः। तम्। अन्याऽअन्या। चरतः। देवशिष्टे इति देवऽशिष्टे। न।
मेथेते इति। न। तस्थतुः। सुमेके इति सुऽमेके। नक्तोषसा। सऽमनसा। विरूपे इति विऽ
रूपे। ०। अचेति। चित्रा। वि। दुरः। नः। आवरित्यावः। प्रऽअर्प्य। जगत्। वि। ऊं इति। नः। रा
यः। अख्यत्। उषाः। अजीगः। भुवनानि। विश्वा। जिह्मऽश्ये। चरितवे। मघोनी। आऽ
भोगये। इष्टये। रायै। ऊं इति। त्वं। दभ्रं। पश्यत्ऽभ्यः। उर्विया। विऽचक्षे। ॥५॥ क्षत्रा
य। त्वं। श्रवसे। त्वं। महीयै। इष्टये। त्वं। अर्थंऽइव। त्वं। इत्यै। विऽसदृशा। जीविता। अ
भिऽप्रचक्षे। एषा। दिवः। दुहिता। प्रति। अदर्शि। विऽउच्छंती। युवतिः। शुक्रऽवासाः।
विश्वस्य। ईशाना। पार्थिवस्य। वस्वः। उषः। अद्य। इह। सुऽभगे। वि। उच्छ। पराऽयती
नां। अनु। एति। पाथः। आऽयतीनां। प्रथमा। शश्वतीनां। विऽउच्छंती। जीवं। उत्ऽ
ईरयंती। उषाः। मृतं। कं। चन। बोधयंती। उषः। यत्। अग्निं। सम्ऽइधे। चकर्थ। वि

६१

त्।आवः।चक्षसा।सूर्यस्य।आ।यत्।मानुषान्।यक्ष्यमाणान्।अजीगरिति।तत्।देवेषु।
चकृषे।भद्रम्।अप्नः।कियति।आ।यत्।समया।भवाति।याः।वि०ऊषुः।याः।च।नूनम्।
वि०उच्छान्।अनु।पूर्वाः।कृपते।वावशाना।प्र०दीध्याना।जोषम्।अन्याभिः।एति॥
॥२॥ईयुः।ते।ये।पूर्व०तराम्।अपश्यन्।वि०उच्छन्तीम्।उषसम्।मर्त्यासः।अस्माभिः।
ऊँ इति।नु।प्रति०चक्ष्या।अभूत्।ओ इति।ते।यन्ति।ये।अपरीषु।पश्यान्।यवयत्०
द्वेषाः।ऋत०पाः।ऋते०जाः।सुम्न०वरी।सूनृताः।ईरयन्ती।सु०मङ्गलीः।बिभ्रती।
देव०वीतिम्।इह।अद्य।उषः।श्रेष्ठ०तमा।वि।उच्छ।शश्वत्।पुरा।उषाः।वि।उवास।
देवी।अथो इति।अद्य।इदम्।वि।आवः।मघोनी।अथो इति।वि।उच्छात्।उत्०त
रान्।अनु।द्यून्।अजरा।अमृता।चरति।स्वधाभिः।वि।अञ्जि०भिः।दिवः।आता
सु।अद्योत्।अप।कृष्णाम्।निःऽनिजम्।देवी।आवरित्यावः।प्र०बोधयन्ती।अरु
णेभिः।अश्वैः।आ।उषाः।याति।सु०युजा।रथेन।आ०वहन्ती।पोष्या।वार्याणि।
चित्रम्।केतुम्।कृणुते।चेकिताना।ईयुषीणाम्।उप०मा।शश्वतीनाम्।वि०भाती

नां। प्रथमा। उषाः। वि। अश्वैत्॥ १५॥ उत्। ईर्ध्वम्। जीवः। असुः। नः। आ। अगात्। अप। प्र। अ-
गात्। तमः। आ। ज्योतिः। एति। अरैक्। पंथां। यातवे। सूर्याय। अगन्म। यत्र। प्र॰तिरंते।
आयुः॥ स्यूमना। वाचः। उत्। इयर्ति। वह्निः। स्तवानः। रेभः। उषसः। वि॰भातीः। अ-
द्य। तत्। उच्छ। गृणते। मघोनि। अस्मे इति। आयुः। नि। दिदीहि। प्रजा॰वत्॥ याः। गो॰म-
तीः। उषसः। सर्व॰वीराः। वि॰उच्छंति। दाशुषे। मर्त्याय। वायोः॰इव। सूनृतानां। उत्॰
अर्के। ताः। अश्व॰दाः। अश्नवत्। सोम॰सुत्वा॥ माता। देवानां। अदितेः। अनीकम्।
यज्ञस्य। केतुः। बृहती। वि। भाहि। प्रशस्ति॰कृत्। ब्रह्मणे। नः। वि। उच्छ। आ। नः। ज-
ने। जनय। विश्व॰वारे [illegible] यत्। चित्रं। अप्नः। उषसः। वहंति। ईजानाय। शशमा-
नाय। भद्रम्॥ ॥ इमाः। रुद्राय। तवसे। कपर्दिने। क्षयत्॰वीराय। प्र। भरामहे। म-
तीः। यथा। शं। असत्। द्वि॰पदे। चतुः॰पदे। विश्वं। पुष्टं। ग्रामे। अस्मिन्। अनातु-
रं॥ मृळ। नः। रुद्र। उत। नः। मयः। कृधि। क्षयत्॰वीराय। नमसा। विधेम। ते। यत्। शं।
च। योः। च। मनुः। आ॰येजे। पिता। तत्। अश्याम। तव। रुद्र। प्र॰नीतिषु॥ अश्याम। ते।

सु॰मतिं।देव॰यज्यया।क्षत्॰वीरस्य।तव।रुद्र।मीढ्वः।सुम्न॰यन्।इत्।विशः।अस्मा
कं।आ।चर।अरिष्ट॰वीराः।जुहवाम।ते।हविः।त्वेषं।वयं।रुद्रं।यज्ञ॰साधं।वंकुं।कविं।
अवसे।नि।ह्वयामहे।आरे।अस्मत्।दैव्यं।हेळः।अस्यतु।सु॰मतिं।इत्।वयं।
अस्य।आ।वृणीमहे।दिवः।वराहं।अरुषं।कपर्दिनं।त्वेषं।रूपं।नमसा।नि।ह्वया
महे।हस्ते।बिभ्रत्।भेषजा।वार्याणि।शर्म।वर्म।छर्दिः।अस्मभ्यं।यंसत्॥५॥
इदं।पित्रे।मरुतां।उच्यते।वचः।स्वादोः।स्वादीयः।रुद्राय।वर्धनं।रास्व।च।नः।अमृ
त।मर्त॰भोजनं।त्मने।तोकाय।तनयाय।मृळ।मा।नः।महांतं।उत।मा।नः।अर्भ
कं।मा।नः।उक्षंतं।उत।मा।नः।उक्षितं।मा।नः।वधीः।पितरं।मा।उत।मातरं।मा।नः।
प्रियाः।तन्वः।रुद्र।रिरिषः।मा।नः।तोके।तनये।मा।नः।आयौ।मा।नः।गोषु।मा।नः।
अश्वेषु।रिरि षः।वीरान्।मा।नः।रुद्र।भामितः।वधीः।हविष्मंतः।सदं।इत्।त्वा।ह
वामहे।उप।ते।स्तोमान्।पशुपाःऽइव।आ।अवः।इत्।ते।वृणीमहे।आरे।ते।गो॰घ्नं।
उत।पुरुष॰घ्नं।क्षयत्॰वीर।सुम्नं।अस्मेइति।ते।अस्तु।मृळ।च।नः।अधि।च।ब्रू
हि।देव।अध।च।नः।शर्म।यच्छ।द्वि॰बर्हाः।अवोचाम।नमः।अस्मै।अवस्यवः।शृणोतु

अकरं।रास्व।पितः।मरुतां।सुम्नं।अस्मेइति।भद्रा।हि।ते।सु॰मतिः।मृळयत्॰

तत्। नः। हवं। रुद्रः। मरुत्वान्॥ ०॥ ६॥ चित्रं। देवानां। उत्। अगात्। अनीकं। चक्षुः। मित्र
स्य। वरुणस्य। अग्नेः। आ। अप्राः। द्यावापृथिवी इति। अंतरिक्षं। सूर्यः। आत्मा। जग
तः। तस्थुषः। च॥ सूर्यः। देवीं। उषसं। रोचमानां। मर्यः। न। योषां। अभि। एति। पश्चा
त्। यत्र। नरः। देव॰यंतः। युगानि। वि॰तन्वते। प्रति। भद्राय। भद्रं॥ भद्राः। अश्वाः। ह
रितः। सूर्यस्य। चित्राः। एतग्वाः। अनु॰माद्यासः। नमस्यंतः। दिवः। आ। पृष्ठं। अस्थुः।
परि। द्यावापृथिवी इति। यंति। सद्यः॥ तत्। सूर्यस्य। देव॰त्वं। तत्। महि॰त्वं। मध्या। क
र्तोः। वि॰ततं। सं। जभार। यदा। इत्। अयुक्त। हरितः। सध॰स्थात्। आत्। रात्री। वा
सः। तनुते। सिमस्मै॥ तत्। मित्रस्य। वरुणस्य। अभि॰चक्षे। सूर्यः। रूपं। कृणुते। द्योः।
उप॰स्थे। अनंतं। अन्यत्। रुशत्। अस्य। पाजः। कृष्णं। अन्यत्। हरितः। सं। भरंति॥ अ
द्य। देवाः। उत्॰इता। सूर्यस्य। निः। अंहसः। पिपृत। निः। अवद्यात्॥ ०॥ ७॥ नासत्या
भ्यां। बर्हिः॰इव। प्र। वृंजे। स्तोमान्। इयर्मि। अभ्रियाऽइव। वातः। यौ। अर्भगाय। वि॰
मदाय। जायां। सेना॰जुवा। नि॰ऊहतुः। रथेन॥ वीळुपत्म॰भिः। आशुहेम॰भिः। वा। दे
वानां। वा। जूति॰भिः। शाशदाना। तत्। रासभः। नासत्या। सहस्रं। आजा। यमस्य।

६३

भिः

प्र॰धने। जिगाय। तुग्रः। हा। भुज्युं। अश्विना। उद॰मेघे। रयिं। न। कः। चित्। ममृ॰वान्। अव।
अहाः। तम्। ऊहथुः। नौभिः। आत्मन्॰वतीभिः। अंतरिक्षप्रुत्॰भिः। अप॰उदकाभिः। तिस्रः।
क्षपः। त्रिः। अहा। अतिव्रजत्॰भिः। नासत्या। भुज्युं। ऊहथुः। पतंगैः। समुद्रस्य। धन्वन्।
आर्द्रस्य। पारे। त्रिभिः। रथैः। शतपत्॰भिः। षट्॰अश्वैः। अनारंभणे। तत्। अवीरयेथां।
अनास्थाने। अग्रभणे। समुद्रे। यत्। अश्विनौ। ऊहथुः। भुज्युं। अस्तं। शत॰अरि
त्राम्। नावम्। आतस्थि॰वांसम्। ५। यं। अश्विना। ददथुः। श्वेतं। अश्वं। अघ॰अश्वा
य। शश्वत्। इत्। स्वस्ति। तत्। वां। दात्रम्। महि। कीर्तेन्यम्। भूत्। पैद्वः। वाजी। सदम्। इत्।
हव्यः। अर्यः। युवं। नरा। स्तुवते। पज्रियाय। कक्षीवते। अरदतम्। पुरं॰धिम्। कारोत
रात्। शफात्। अश्वस्य। वृष्णः। शतम्। कुंभान्। असिंचतम्। सुरायाः। हिमेन। अग्नि
म्। घ्रंसम्। अवारयेथाम्। पितु॰मतीम्। ऊर्जम्। अस्मै। अधत्तं। ऋबीसे। अत्रिं। अश्वि
ना। अव॰नीतम्। उत्। निन्यथुः। सर्व॰गणं। स्वस्ति। परा। अवतम्। नासत्या। अनुदेथा
म्। उच्चा॰बुध्नं। चक्रथुः। जिह्म॰बारं। क्षरन्। आपः। न। पायनाय। राये। सहस्राय।
तृष्यते। गोतमस्य। जुजुरुषः। नासत्या। उत। वव्रिम्। प्र। अमुंचतं। द्रापिं। इव। च्यवाना

त्। प्र। अतिरतम्। जहितस्य। आयुः। दस्रा। आत्। इत्। पतिम्। अकृणुतम्। कनीनाम्॥१०॥
तत्। वां। नरा। शंस्यम्। राध्यम्। च। अभिष्टि॰मत्। नासत्या। वरूथम्। यत्। विद्वांसा। निधि
म्॰इव। अप॰गूळ्हम्। उत्। दर्शतात्। ऊपथुः। वंदनाय॥११॥ सनये। दंसः। उग्रम्। आविः।
कृणोमि। तन्यतुः। न। वृष्टिम्। दध्यङ्। ह। यत्। मधु। आथर्वणः। वाम्। अश्वस्य। शीर्ष्णा।
प्र। यत्। ईं। उवाच। अजोहवीत्। नासत्या। करा। वाम्। महे। यामन्। पुरु॰भुजा। पुरं॰
धिः। श्रुतम्। तत्। शासुः॰इव। वध्रि॰मत्याः। हिरण्य॰हस्तम्। अश्विनौ। अदत्तम्। आ
स्नः। वृकस्य। वर्तिकाम्। अभीके। युवं। नरा। नासत्या। अमुमुक्तम्। उतो इति। कविं। पु
रु॰भुजा। युवं। ह। कृपमाणम्। अकृणुतम्। वि॰चक्षे। चरित्रं। हि। वेः॰इव। अछेदि। प
र्णम्। आजा। खेलस्य। परि॰तक्म्यायाम्। सद्यः। जंघाम्। आयसीम्। विश्पलायै। धने।
हिते। सर्तवे। प्रति। अधत्तम्॥१५॥ शतम्। मेषान्। वृक्ये। चक्षदानम्। ऋज्र॰अश्वम्।
तम्। पिता। अंधम्। चकार। तस्मै। अक्षी इति। नासत्या। वि॰चक्षे। आ। अधत्तम्। दस्रा। भि
षजौ। अनर्वन्। आ। वाम्। रथम्। दुहिता। सूर्यस्य। कार्ष्म॰इव। अतिष्ठत्। अर्वता। जयं
ती। विश्वे। देवाः। अनु। अमन्यंत। हृत्॰भिः। सम्। ऊं इति। श्रिया। नासत्या। सचेथे इति।

६४

यत्। अयातं। दिवः ऽदासाय। वर्त्तिः। भरत्ऽवाजाय। अश्विना। हयंता। रेवत्। उवाह। सच
नः। रथः। वां। वृषभः। च। शिंशुमारः। च। युक्ता। रयिं। सु० क्षत्रं। सु० अपत्यं। आयुः।
सु० वीर्यं। नासत्या। वहंता। आ। जन्हावीं। स० मनसा। उप। वाजैः। त्रिः। अन्हः। भागं।
दधतीं। अयातं। परि० विष्टं। जाहुषं। विश्वतः। सीं। सु० गेभिः। नक्तं। ऊहथुः। र
जः ऽभिः। वि० भिंदुना। नासत्या। रथेन। वि। पर्वतान्। अजरयू इति। अयातं॥ ११॥ एकस्याः।
वस्तोः। आवतं। रणाय। वशं। अश्विना। सनये। सहस्रा। निः। अहतं। दुच्छुनाः। इन्द्र०
वंता। पृथु० श्रवसः। वृषणौ। अरातीः। शरस्य। चित्। आर्चत्० कस्य। अवतात्। आ।
नीचात्। उच्चा। चक्रथुः। पातवे। वारिति वाः। शयवे। चित्। नासत्या। शचीभिः। जसु
रये। स्तर्यं। पिप्यथुः। गां। अवस्यते। स्तुवते। कृष्णियाय। ऋजु० यते। नासत्या। शची
भिः। पशुं। न। नष्टं० इव। दर्शनाय। विष्णाप्वं। ददथुः। विश्वकाय। दश। रात्रीः।
अशिवेन। नव। द्यून्। अव० नद्धं। श्नथितं। अप्० सु। अंतरिति। वि० प्रुतं। रेभं। उद
नि। प्र० वृक्तं। उत्। निन्यथुः। सोमं० इव। स्रुवेण। प्र। वां। दंसांसि। अश्विनौ।
अवोचं। अस्य। पतिः। स्यां। सु० गवः। सु० वीरः। उत। पश्यन्। अश्नुवन्। दीर्घं। आ
युः। अस्तं ऽइव। इत्। जरिमाणं। जगम्यां॥ १२॥ मध्वः। सोमस्य।

अश्विना। मदाय। प्रत्नः। होता। आ। विवासते। वाम्। बर्हिष्मती। रातिः। वि॰श्रिता। गीः।
इषा। याता। नासत्या। उप। वाजैः। यः। वाम्। अश्विना। मनसः। जवीयान्। रथः। सुऽअ
श्वः। विशः। आऽजिगाति। येन। गच्छथः। सु॰कृतः। दुरोणम्। तेन। नरा। वर्तिः। अस्मभ्यम्।
यातम्। ऋषिम्। नरा। अंहसः। पाञ्च॰जन्यम्। ऋबीसात्। अत्रिम्। मुञ्चथः। गणेन। मिनन्ता।
दस्योः। अशिवस्य। मायाः। अनु॰पूर्वम्। वृषणा। चोदयन्ता। अश्वम्। न। गूळ्हम्। अश्विना।
दुःऽएवैः। ऋषिम्। नरा। वृषणा। रेभम्। अप्॰सु। सम्। तम्। रिणीथः। वि॰प्रुतम्। दंसःऽभिः।
न। वाम्। जूर्यन्ति। पूर्व्या। कृतानि। सुऽसुप्वांसम्। न। निःऽऋतेः। उप॰स्थे। सूर्यम्। न।
दस्रा। तमसि। क्षियन्तम्। शुभे। रुक्मम्। न। दर्शतम्। नि॰खातम्। उत्। ऊपथुः। अश्विना।
वन्दनाय। ॥१३॥ ॰। पज्रियेण। कक्षीवता। नासत्या। परि॰ज्मन्। शफात्। अश्वस्य।
वाजिनः। जनाय। ०। मधूनाम्। कृष्णियाय। ०। घोषायै। चित्। पितृ॰सदे। दुरोणे। पतिम्।
जूर्यन्त्यै। अश्विनौ। अदत्तम्। युवम्। श्यावाय। रुशतीम्। अदत्तम्। महः। क्षोणस्य।
अश्विना। कण्वाय। प्र॰वाच्यम्। तत्। वृषणा। कृतम्। वाम्। यत्। नार्सदाय। श्रवः। अ
धि॰। अधत्तम्। पुरु। वर्पांसि। अश्विना। दधाना। नि। पेदवे। ऊहथुः। आशुम्। अश्वम्।
सहस्र॰साम्। वाजिनम्। अप्रति॰इतम्। अहि॰हनम्। श्रवस्यम्। तरुत्रम्। एतानि। वाम्॥

६५

श्रवस्या। सुदानू इति सु॰दानू। ब्रह्म। आंगूषं। सदनं। रोदस्योः। यत्। वाम्। पज्रासः। अ
श्विना। हवंते। यातं। इषा। च। विदुषे। च। वाजम्॥ १४॥ सूनोः। मानेन। अश्विना। गृणा
ना। वाजम्। विप्राय। भुरणा। रदंता। अगस्त्ये। ब्रह्मणा। ववृधाना। सं। विश्पलां। नास
त्या। अरिणीतम्। कुह। यांता। सु॰स्तुतिम्। काव्यस्य। दिवः। नपाता। वृषणा। शयुऽत्रा।
हिरण्यस्यऽइव। कलशं। नि॰खातम्। उत्। ऊपथुः। दशमे। अश्विना। अहन्। युवं। च्य
वानं। अश्विना। जरंतं। पुनः। युवानं। चक्रथुः। शचीभिः। युवोः। रथं। दुहिता। सूर्य
स्य। सह। श्रिया। नासत्या। अवृणीत। युवं। तुग्राय। पूर्व्येभिः। एवैः। पुनःऽमन्यौ। अ
भवतं। युवाना। युवं। भुज्युं। अर्णसः। निः। समुद्रात्। वि॰भिः। ऊहथुः। ऋज्रेभिः। अ
श्वैः। अजोहवीत्। अश्विना। तौग्र्यः। वां। प्र॰ऊळ्हः। समुद्रं। अव्यथिः। जगन्वान्।
निः। तम्। ऊहथुः। सु॰युजा। रथेन। मनःऽजवसा। वृषणा। स्वस्ति॥ १५॥ अजोहवी
त्। अश्विना। वर्त्तिका। वाम्। आस्नः। यत्। सीम्। अमुंचतं। वृकस्य। वि। जयुषा। यय
थुः। सानु। अद्रेः। जातं। विष्वाचः। अहतं। विषेण। ०ममहानं। तमः। प्र॰नीतम्। अशि
वेन। पित्रा। आ। अक्षी इति। ऋज्र॰अश्वे। अश्विनौ। अधत्तम्। ज्योतिः। अंधाय।

चक्रथुः। वि॰चक्षे। शुनं। अंधाय। भरम्। अह्वयत्। सा। वृकीः। अश्विना। वृषणा। न
रा। इति। जारः। कनीनः॑इव। चक्षदानः। ऋज्र॰अश्वः। शतम्। एकं। च। मेषान्। म
ही। वां। ऊतिः। अश्विना। मयः॰भूः। उत। स्रामम्। धिष्ण्या। सम्। रिणीथः। अथ। यु
वाम्। इत्। अह्वयत्। पुरं॰धिः। आ। अगच्छतम्। सीम्। वृषणौ। अवः॰भिः। अधेनुम्।
दस्रा। स्तर्यम्। वि॰सक्ताम्। अपिन्वतं। शयवे। अश्विना। गाम्। युवं। शचीभिः। वि॰
मदाय। जायाम्। नि। ऊहथुः। पुरु॰मित्रस्य। योषाम्॥ १६॥ यवम्। वृकेण। अश्विना।
वपंता। इषम्। दुहंता। मनुषाय। दस्रा। अभि। दस्युम्। बकुरेण। धमंता। उरु। ज्योतिः।
चक्रथुः। आर्याय। आथर्वणाय। अश्विना। दधीचे। अश्व्यम्। शिरः। प्रति। ऐरयतं।
सः। वाम्। मधु। प्र। वोचत्। ऋत॰यन्। त्वाष्ट्रम्। यत्। दस्रौ। अपि॰कक्ष्यम्। वाम्।
सदा। कवी इति। सु॰मतिम्। आ। चके। वाम्। विश्वाः। धियः। अश्विना। प्र। अवतं। मे।
अस्मे इति। रयिं। नासत्या। बृहंतम्। अपत्य॰साचं। श्रुत्यम्। रराथाम्। हिरण्य॰हस्तं।

अश्विना। रराणा। पुत्रम्। नरा। वध्रि॰मत्याः। अदत्तम्। त्रिधा। ह। श्यावं। अश्विना।
वि॰कस्तम्। उत्। जीवसे। ऐरयतम्। सुदानू इति सु॰दानू। एतानि। वां। अश्विना।

वीर्याणि। प्र। पूर्व्याणि। आयवः। अवोचन्। ब्रह्म। कृण्वंतः। वृषणा। युवऽभ्यां। सुऽवी
रासः। विदथम्। आ। वदेम॥१७॥ आ। वाम्। रथः। अश्विना। श्येनऽपत्वा। सुऽमृळी
कः। स्वऽवान्। यातु। अर्वाङ्। यः। मर्त्यस्य। मनसः। जवीयान्। त्रिऽवंधुरः। वृषणा।
वातऽरंहाः॥ त्रिऽवंधुरेण। त्रिऽवृता। रथेन। त्रिऽचक्रेण। सुऽवृता। आ। यातम्। अर्वा
क्। पिन्वतं। गाः। जिन्वतम्। अर्वतः। नः। वर्धयतम्। अश्विना। वीरं। अस्मे इति। प्रवत्ऽ
यामना। सुऽवृता। रथेन। दस्रौ। इमम्। शृणुतम्। श्लोकम्। अद्रेः। किम्। अंग। वाम्।
प्रति। अवर्तिं। गमिष्ठा। आहुः। विप्रासः। अश्विना। पुराऽजाः। आ। वाम्। श्येनासः।
अश्विना। वहंतु। रथे। युक्तासः। आशवः। पतंगाः। ये। अप्ऽतुरः। दिव्यासः। न। गृध्राः।
अभि। प्रयः। नासत्या। वहंति। ०। युवतिः। तिष्ठत्। अत्र। जुष्ट्वी। नरा। दुहिता। सूर्यस्य।
परि। वाम्। अश्वाः। वपुषः। पतंगाः। वयः। वहंतु। अरुषाः। अभीके॥ उत्। वंदनम्।
ऐरतम्। दंसनाभिः। उत्। रेभम्। दस्रा। वृषणा। शचीभिः। निः। तौग्र्यम्। पारयथः।
समुद्रात्। पुनरिति। च्यवानम्। चक्रथुः। युवानं। युवं। अत्रये। अवऽनीताय। तप्त
म्। ऊर्जं। ओमानम्। अश्विनौ। अधत्तम्। युवम्। कण्वाय। अपिऽरिप्ताय। चक्षुः।

प्रति। अधत्तम्। सु॰स्तुतिम्। जुजुषाणा। युवं। धेनुं। शयवे। नाधिताय। अपिन्वत
म्। अश्विना। पूर्व्याय। अमुंचतम्। वर्त्तिकाम्। अंहसः। निः। प्रति। जंघाम्। विश्पला
याः। अधत्तम्। युवम्। श्वेतम्। पेदवे। इंद्र॰जूतम्। अहि॰हनं। अश्विना। अदत्तम्।
अश्वं। जोहूत्रम्। अर्यः। अभि॰भूतिम्। उग्रम्। सहस्र॰साम्। वृषणं। वीळु॰अंग
म्। ता। वाम्। नरा। सु। अवसे। सु॰जाता। हवामहे। अश्विना। नाधमानाः। आ। नः।
उप। वसु॰मता। रथेन। गिरः। जुषाणा। सु॰विताय। यातम्। आ। श्येनस्य। जवसा। नू
तनेन। अस्मे इति। यातम्। नासत्या। स॰जोषाः। हवे। हि। वाम्। अश्विना। रात॰हव्यः।
शश्वत्॰तमायाः। उषसः। वि॰उष्टौ॥१८॥०॥ पुरु॰मायं। मनः॰जुवम्। जीर॰अश्वम्।
यज्ञियं। जीवसे। हुवे। सहस्र॰केतुम्। वनिनम्। शतत्॰वसुम्। श्रुष्टी॰वानं। वरिवः॰
धाम्। अभि। प्रयः। ऊर्ध्वा। धीतिः। प्रति। अस्य। प्र॰यामनि। अधायि। शस्मन्। सम्।
अयंत। आ। दिशः। स्वदामि। घर्मम्। प्रति। यंति। ऊतयः। आ। वां। ऊर्जानी। रथं। अ
श्विना। अरुहत्। सम्। मिथः। प्र॰स्पर्धमानासः। अग्मत। शुभे। मखाः। अमिताः। जा
यवः। रणे। युवोः। अह। प्रवणे। चेकिते। रथः। यत्। अश्विना। वहथः। सूरिम्। आ। व

६७

रम्। युवम्। भुज्युम्। भुरमाणं। वि॰भिः। गतं। स्वयुक्ति॰भिः। नि॰वहंता। पितृ॰भ्यः। आ।
याः। सिष्टम्। वर्त्तिः। वृषणा। वि॰ज्ञेन्यम्। दिवः। दासाय। महि। चेति। वाम्। अवः। युवोः।
अश्विना। वपुषे। क॰वा॰युजम्। रथम्। वाणी इति। येमतुः। अस्य। शर्ध्यम्। आ। वाम्।
पति॰त्वम्। सख्याय। जग्मुषी। योषा। अवृणीत। जेन्या। युवाम्। पती इति॥ २०॥ युव
म्। रेभम्। परि॰सूतेः। उरुष्यथः। हिमेन। घर्मम्। परि॰तप्तम्। अत्रये। युवम्। शयोः।
अवसम्। पिप्यथुः। गवि। प्र। दीर्घेण। वंदनः। तारि। आयुषा। युवम्। वंदनं। निः॰ऋत
म्। जरण्यया। रथम्। न। दस्रा। करणा। सम्। इन्वथः। क्षेत्रात्। आ। विप्रं। जनथः। विप
न्यया। प्र। वाम्। अत्र। विधते। दंसना। भुवत्। अगच्छतम्। कृपमाणम्। परा॰वति। पि
तुः। स्वस्य। त्यजसा। नि॰बाधितम्। स्वः॰वतीः। इतः। ऊतीः। युवोः। अह। चित्राः। अभी
के। अभवन्। अभिष्टयः। उत। स्या। वाम्। मक्षिका। अरपत्। मदे। सोमस्य। औशिजः।
हुवन्यति। युवं। दधीचः। मनः। आ। विवासथः। अथ। शिरः। प्रति। वाम्। अश्व्यम्।
वदत्। युवम्। पेदवे। पुरु॰वारं। अश्विना। स्पृधाम्। श्वेतम्। तरुतारम्। दुवस्यथः॥

मधु॰मत्।

शर्यैः। अभि॰द्युम्न्। पृतनासु। दुस्तरम्। चर्कृत्यम्। इंद्रम्। इव। चर्षणि॰सहम्॥
॥२१॥ का। राधत्। होत्रा। अश्विना। वाम्। कः। वाम्। जोषे। उभयोः। कथा। विधाति।
अप्र॰चेताः। विद्वांसौ। इत्। दुरः। पृच्छेत्। अविद्वान्। इत्था। अपरः। अचेताः। नु। चित्
तु। नु। मर्त्ते। अक्रौ। ता। विद्वांसा। हवामहे। वाम्। ता। नः। विद्वांसा। मन्म। वोचेतम्। अद्य।
प्र। आर्चत्। दयमानः। युवाकुः। वि। पृच्छामि। पाक्या। न। देवान्। वषट्॰कृतस्य।
अद्भुतस्य। दस्रा। पातम्। च। सह्यसः। युवम्। च। रभ्यसः। नः। प्र। या। घोषे। भृगवा
णे। न। शोभे। यया। वाचा। यजति। पज्रियः। वाम्। प्र। इषयुः। न। विद्वान्॥२२॥ श्रु
तम्। गायत्रम्। तकवानस्य। अहम्। चित्। हि। रिरेभ। अश्विना। वाम्। आ। अक्षी
इति। शुभः। पती इति। दन्। युवम्। हि। आस्तम्। महः। रन्। युवम्। वा। यत्। निः॰अततं
सतम्। ता। नः। वसू इति। सु॰गोपा। स्यातम्। पातम्। नः। वृकात्। अघ॰योः। मा। क
स्मै। धातम्। अभि। अमित्रिणे। नः। मा। अकुत्र। नः। गृहेभ्यः। धेनवः। गुः। स्तन॰
भुजः। अशिश्वीः। दुहीयत्। मित्र॰धिता। यो। युवाकुः। राये। च। नः। मिमीतम्। वाज॰

त

वसै। दृषे। च। नः। मिमीतम्। धेनु॰मत्यै। अश्विनोः। असनं। रथं। अनश्वम्। वाजिनी॰
वतोः। तेन। अहम्। भूरि। चाकन। अयम्। सम हा। मातनुः। ऊह्याते। जनान्। अनु।
सोम॰पेयम्। सु॰रवः। रथः। अधा। स्वप्रस्या। निः। विदे। अभुंजतः। चारेवतः। उभा।
ता। बस्त्रि। नस्यतः॥२३॥ कत्। इत्था। नृन्। पात्रम्। देव॰यताम्। श्रवत्। गिरः। अंगि
रसाम्। तुरण्यन्। प्रायत्। आ। नेत्। दाविश्रीः। आ। हर्म्यस्य। उरु। क्रंसत्। अध्वरे। यज
त्रः। स्तंभीत्। ह। द्यां। सः। धेरुणम्। प्रुषायत्। ऋभुः। वाजाय। द्रविणं। नरः। गोः। अ
नु। स्व॰जाम्। महिषः। चक्षत। व्राम्। मेनाम्। अश्वस्य। परि। मातरं। गोः। नक्षत्। हव
म्। अरुणीः। पूर्व्यम्। राट्। तुरः। विशां। अंगिरसाम्। अनु। द्यून्। तक्षत्। वज्रम्। नि॰
युतम्। तस्तंभीत्। द्याम्। चतुःपदे। नर्याय। द्वि॰पादे। अस्य। मदे। स्वर्यम्। दाः। ऋतो
यो। अपि॰वतम्। उस्त्रियाणाम्। अनीकम्। आयत। हा। प्र॰सर्गे। त्रिः॰ककुभः। नि॰वर्तत्।
अपः। दुहः। मानुषस्य। दुरः। वरिति। वः। तुभ्यम्। पयः। यत्। पितरौ। अनीताम्। राधः।
सुरेतः। तुरणे। भुरण्यू इति। शुचि। यन्। ता। रेक्णः। आ। अयजंत। सबः॰दुघायाः।

पर्यैः। उस्त्रियायाः॥२४॥ अधा। प्रा। अज्ञो तरणिः। म मत्तु। प्रा। रोचि। अस्याः। उषसः। नासू
रः। इंदुः। येभिः। आष्टा। स्व॰ इदु हव्यैः। स्रुवेण। सिंचन्। जरणा। अभि। धामा। सु॰ इ
ध्मा। यन्। वृन॰ धीतिः। अप स्यो। तू। सूरः। अध्वरे। परि। रोधना। गोः। यत्। ह। प्र॰ भासि।
रू। त्र्यान्। अनु। घून्। अनर्विं। त्रो। पश्चु॰ इषे। तुराय। अष्टा। महः। दिवः। आदेः। हरी
इति। इह। घु मन्॰ सहमू। अभि। योधानः। उत्समू। हरि मू। यत्। ते। मंदिनमू। धुक्षन्।
वृधे। गो॰ रमसमू। अद्रि॰ भिः। वाता प्यं। त्वमू। अयू पसमू। प्रति। वर्तयः। गोः। दि
वः। अश्मानमू। उप॰ नीतमू। ऋभ्वा। कुत्साय। यत्रा। पुरु॰ हूत। वन्वन्। शुष्णमू। अनं
तैः। परि॰ यासि। वधैः। पुरा। यत्। सूरः। तमसः। अपि॰ इतेः। तमू। अद्रि॰ वः। फलि॰ गं।
हेतिं। अस्य। शुष्णस्य। चित्। परि॰ हितं। यत्। ओजः। दिवः। परि। सु॰ ग्रथितमू। तत्।
आ। अदरिः। सदः॥२५॥ अनु। त्वा। मही इति। पाजसी इति। अचक्रे इति। द्यावाक्षा
मा। मदतामू। इंद्र। कर्मन्। त्वमू। वृत्रमू। आ॰ शयानमू। सिरासु। महः। वज्रेण। सि
ष्वपः। वराहुमू। त्वमू। इंद्र। नर्यः। यान्। अवः। नॄन्। तिष्ठ। वातस्य। सु॰ युजः। वहि

स्थानायम्।आतु।काव्यः।उशना।मंदिनम्।दात्।वृत्र०हनं।पार्यम्।ततक्ष।वज्रम्।त्वम्।आ।सु
रः।हरितः।रमयः। ननु।आभरता।चक्रं।एतशः।ना।अयम्।इंद्रा।मु०अस्या।पारम्।नवति
म्।नाव्यानाम्।अपिऽकृत्तम्।अवर्त्तयः।अय ज्यम्।ना।त्वम्।नृः।अस्याः।इंद्रा।दुःऽहना
याः।पाहि।वज्रि०वः।दुःऽइतात्।अभीके।प्र।नः।वाजान्।रथ्यः।अश्व०बुध्यान्।
इषे।यंधि।श्रवसे।सूनृतायै।मा।सा।ते।अस्मत्।सुऽमतिः।वि।दसत्।वाज०प्रम
हः।सम्।इषः।वरंत।आ।नः।भज।मघ०वन्।गोषु।अर्यः।मंहिष्ठाः।ते।सध०मादः।।
स्याम।।२६।। ।।इति प्रथमाष्टके अष्टमोध्यायः।। ।।शके १७३१ शुक्लनामाब्दे चै
त्रवद्य प्रतिपत्मंदवासरे तद्दिने पुस्तकं समाप्तं।।हस्ताक्षर जैराम भट मांडेजा
लनापुरकरेण लिखितम्।। ।।

७०

७१

७१

॥इति प्रथमाष्टके समाप्तः॥

॥ अथ द्वितीयाङ्कः प्रारंभः ॥ श्री ॥

॥श्रीगणेशायनमः॥ ॥ओम्॥प्र।वः।पांतं।रघुऽमन्यवः।अंधः।यज्ञं।रुद्राय।मीळ्हुषे।भ
रध्वं।दिवः।अस्तोषि।असुरस्य।वीरैः।इषुध्याऽइव।मरुतः।रोदस्योः।पत्नीऽइव।पूर्वऽहूतिं।
वृवृधध्यै।उषसानक्ता।पुरुधा।विदाने इति।स्तरीः।न।अत्कं।विऽउतं।वसाना।सूर्यस्य।
श्रिया।सुऽदृशी।हिरण्यैः।ममत्तु।वातः।अपां।वृषणऽवान्।शिशीतं।इंद्रापर्वता।युवं।नः॥
तत्।नः।विश्वे।वरिवस्यंतु।देवाः।उत।त्या।मे।यशसा।श्वैतनायै।व्यंता।पांता।औशि
जः।हुवध्यै।प्र।वः।नपातं।अपां।कृणुध्वं।प्र।मातरा।रास्पिनस्य।आयोः।आ।वः।
रुवण्युं।औशिजः।हुवध्यै।घोषाऽइव।शंसं।अर्जुनस्य।नंशे।प्र।वः।पूष्णे।दावने।
आ।अच्छ।वोचेय।वसुऽतातिं।अग्नेः॥१॥श्रुतं।मे।मित्रावरुणा।हवा।इमा।उत।श्रु
तं।सदने।विश्वतः।सीं।श्रोतु।नः।श्रोतुऽरातिः।सुऽश्रोतुः।सुऽक्षेत्रा।सिंधुः।अत्ऽभिः।
स्तुषे।सा।वां।वरुणा।मित्र।रातिः।गवां।शता।पृक्षऽयामेषु।पज्रे।श्रुतऽरथे।प्रियऽरथे।
दधानाः।सद्यः।पुष्टिं।निऽरुंधानासः।अग्मन्।अस्य।स्तुषे।महिऽमघस्य।राधः।सचा।स

४ नः।परिऽज्मा।वसुहा।ममत्तु।

१

नेमा। नहुषः। सुऽवीराः। जनः। यः। पज्रेभ्यः। वाजिनीऽवान्। अश्वऽवतः। रथिनः। मह्यं। सूरिः।
जनः। यः। मित्रावरुणौ। अभिऽध्रुक्। अपः। न। वां। सुनोति। अक्ष्णयाऽध्रुक्। स्वयं। सः। य
क्ष्मं। हृदये। नि। धत्ते। आपायत्। ईं। होत्राभिः। ऋतऽवा। सः। व्राधतः। नहुषः। दंऽसुजूतः। श
र्धःऽतरः। नरां। गूर्तऽश्रवाः। विसृष्टऽरातिः। याति। बाढऽसृत्वा। विश्वासु। पृत्ऽसु। सदां। इत्।
शूरः।।२।। अध। ग्मंता। नहुषः। हवं। सूरेः। श्रोत। राजानः। अमृतस्य। मंद्राः। नभः। जुवः। यत्।
निरवस्य। राधः। प्रऽशस्तये। महिना। रथऽवते। एतं। शर्धः। धाम। यस्य। सूरेः। इति। अवोचन्।
दशऽतयस्य। नंशे। द्युम्नानि। येषु। वसुऽतातिः। ररन्। विश्वे। सन्वंतु। प्रऽभृथेषु। वाजं। मंदाम
हे। दशऽतयस्य। धासेः। द्विः। यत्। पंच। बिभ्रतः। यंति। अन्ना। किं। इष्टऽअश्वः। इष्टऽरश्मिः। एते।
ईशानासः। तरुषः। ऋंजते। नॄन्। हिरण्यऽकर्णं। मणिऽग्रीवं। अर्णः। ०। अर्यः। गिरः। सद्यः। आ।
जग्मुषीः। आ। उस्राः। चाकंतु। उभयेषु। अस्मे इति। चत्वारः। मा। मशर्शारस्य। शिश्वः। त्रयः। रा
ज्ञः। आयवसस्य। जिष्णोः। रथः। वां। मित्रावरुणा। दीर्घऽअप्साः। स्यूमऽगभस्तिः। सूरः। न। अद्योत्

॥३॥ पृथुः। रथः। दक्षिणायाः। अयोजि। आ। एनं। देवासः। अमृतासः। अस्थुः। कृष्णात्। उत्।
अस्थात्। अर्या। विऽहायाः। चिकित्संती। मानुषाय। क्षयाय। पूर्वा। विश्वस्मात्। भुवनात्। अ
बोधि। जयंती। वाजं। बृहती। सनुत्री। उच्चा। वि। अख्यत्। युवतिः। पुनःऽभूः। आ। उषाः। अग
न्। प्रथमा। पूर्वऽहूतौ। यत्। अद्य। भागं। विऽभजासि। नृऽभ्यः। उषः। देवि। मर्त्यऽत्रा। सुऽजाते।
देवः। नः। अत्र। सविता। दमूनाः। अनागसः। वोचति। सूर्याय। गृहंऽगृहं। अहना। याति। अ
च्छ। दिवेऽदिवे। अधि। नाम। दधाना। सिसासंती। द्योतना। शश्वत्। आ। अगात्। अग्रंऽअग्रं। इ
त्। भजते। वसूनां। भगस्य। स्वसा। वरुणस्य। जामिः। उषः। सूनृते। प्रथमा। जरस्व। पश्चा। सः।
दघ्याः। यः। अघस्य। धाता। जयेम। तं। दक्षिणया। रथेन। ४। उत्। ईरतां। सूनृताः। उत्। पु
रंऽधीः। उत्। अग्नयः। शुशुचानासः। अस्थुः। स्पार्हा। वसूनि। तमसा। अपऽगूळ्हा। आविः। २
कृण्वंति। उषसः। विऽभातीः। अप। अन्यत्। एति। अभि। अन्यत्। एति। विषुरूपे इति विषुऽरूपे।
अहनी इति। सं। चरेते इति। परिऽक्षितोः। तमः। अन्या। गुहा। अकः। अद्यौत्। उषाः। शोशुचता।

रथेन । सऽदृशीः । अद्य । सऽदृशीः । इत् । ऊं इति । श्वः । दीर्घं । सचंते । वरुणस्य । धाम । अनवद्याः ॥ त्रिं
तं । योजनानि । एकाऽएका । क्रतुं । परि । यंति । सद्यः । जानती । अन्हः । प्रथमस्य । नाम । शुक्रा । कृष्णा
त् । अजनिष्ट । श्वितीची । ऋतस्य । योषा । न । मिनाति । धाम । अहःऽअहः । निःऽकृतं । आऽचरं
ती । कन्याऽइव । तन्वा । शाशदाना । एषि । देवि । देवं । इयक्षमाणं । संऽस्मयमाना । युवतिः । पुरस्ता
त् । आविः । वक्षांसि । कृणुषे । विऽभाती ॥ सुऽसंकाशा । मातृमृष्टाऽइव । योषा । आविः । तन्वं । कृ
णुषे । दृशे । कं । भद्रा । त्वं । उषः । विऽतरं । विऽउछ । न । तत् । ते । अन्याः । उषसः । नशंत । अश्वऽवतीः ।
गोऽमतीः । विश्वऽवाराः । यतमानाः । रश्मिऽभिः । सूर्यस्य । परा । च । यंति । पुनः । आ । च । यंति । भद्रा
नाम । वहमानाः । उषसः । ऋतस्य । रश्मिं । अनुऽयच्छमाना । भद्रं । भद्रं । क्रतुं । अस्मासु । धेहि ।
उषः । नः । अद्य । सुऽहवा । वि । उछ । अस्मासु । रायः । मघवत्ऽसु । च । स्युः ॥ इति स्युः ॥ ६ ॥ उषाः । उछं
ती । संऽइधाने । अग्नौ । उत्ऽयन् । सूर्यः । उर्विया । ज्योतिः । अश्रेत् । ० नु । अर्थं । प्र । असावीत् ।
द्विऽपत् । प्र । चतुःऽपत् । इत्यै । ० आऽयतीनां । ० अद्यौत् । ० ज्योतिः । वसाना । समना । पुरस्तात् ।
ऋतस्य । पंथां । अनु । एति । साधु । प्रजानतीऽइव । न । दिशः । मिनाति । उपो इति । अदर्शि । शुंध्युवः ।
न । वक्षः । नोधाःऽइव । आविः । अकृत । प्रियाणि । अद्मऽसत् । न । ससतः । बोधयंती । शश्वत्ऽत

मा। आ। अगात्। पुनः। आऽईयुषीणां। पूर्वे। अर्धे। रजसः। अप्त्यस्य। गवां। जनित्री। अकृत। प्र। केतुं। वि। ऊं इति। पृथु। ते। विऽतरं। वरीयः। आ। उ। भा। पृणंती। पित्रोः। उपऽस्थां॥५॥ एव। इत्। एषा। पुरुऽतमा। दृशे। कं। न। अजामिं। न। परि। वृणक्ति। जामिं। अरेपसा। तन्वा। शाशदाना। न। अर्भात्। ईषते। न। महः। विऽभाती। अभ्राताऽइव। पुंसः। एति। प्रतीची। गर्तऽआरुक्। इव। सनये। धनानां। जायाऽइव। पत्ये। उशती। सुऽवासाः। उषाः। हस्राऽइव। नि। रिणीते। अप्सः। स्वसा। स्वस्रे। ज्यायस्यै। योनिं। अरैक्। अप। एति। अस्याः। प्रतिऽचक्ष्याऽइव। विऽउच्छंती। रश्मिऽभिः। सूर्यस्य। अंजि। अंक्ते। समनगाःऽइव। व्राः। आसां। पूर्वासां। अहऽसु। स्वसॄणां। अपरा। पूर्वां। अभि। एति। पश्चात्। ताः। प्रत्नऽवत्। नव्यसीः। नूनं। अस्मे इति। रेवत्। उच्छंतु। सुऽदिनाः। उषसः। प्र। बोधय। उषः। पृणतः। मघोनि। अबुध्यमानाः। पणयः। ससंतु। रेवत्। उच्छ। मघवत्ऽभ्यः। मघोनि। रेवत्। स्तोत्रे। सूनृते। जरयंती॥५॥ अव। इयं। अश्वैत्। युवतिः। पुरस्तात्। युंक्ते। गवां। अरुणानां। अनीकं। वि। नूनं। उच्छात्। असति। प्र। केतुः। गृहंऽगृहं। उप। तिष्ठाते। अग्निः। उत्। ते। वयः। चित्। वसतेः। अपप्तन्। नरः। च। ये। पितुऽभाजः। विऽउष्टौ। अमा। सते। वहसि। भूरि। वामं। उषः। देवि। दाशुषे। मर्त्याय। अस्तोढ्वं। स्तोम्याः। ब्रह्मणा। मे। अवीवृधध्वं। उशतीः। उषसः।

३

युष्माकं। देवीः। अवसा। सनेम। सहस्त्रिणं। च। शतिनं। च। वाजं॥ ४॥ प्रातरिति। रत्नं। प्रातःऽ
इत्वा। दधाति। तं। चिकित्वान्। प्रतिऽगृह्य। नि। धत्ते। तेन। प्रऽजां। वर्धयमानः। आयुः। रायः।
पोषेण। सचते। सुऽवीरः। सुऽगुः। असति। सुऽहिरण्यः। सुऽअश्वः। बृहत्। अस्मै। वयः। इंद्रः।
दधाति। यः। त्वा। आऽयंतं। वसुना। प्रातःऽइत्वः। मुक्षीजयाऽइव। पदिं। उत्ऽसिनाति। आयं। अ
द्य। सुऽकृतं। प्रातः। इच्छन्। इष्टेः। पुत्रं। वसुऽमता। रथेन। अंशोः। सुतं। पायय। मत्सरस्य। क्षय
त्ऽवीरं। वर्धय। सूनृताभिः। उप। क्षरंति। सिंधवः। मयःऽभुवः। ईजानं। च। यक्ष्यमाणं। च। धे
नवः। पृणंतं। च। पपुरिं। च। श्रवस्यवः। घृतस्य। धाराः। उप। यंति। विश्वतः। नाकस्य। पृष्ठे। अधि।
तिष्ठति। श्रितः। यः। पृणाति। सः। ह। देवेषु। गच्छति। तस्मै। आपः। घृतं। अर्षंति। सिंधवः। तस्मै। इयं।
दक्षिणा। पिन्वते। सदा। दक्षिणाऽवतां। इत्। इमानि। चित्रा। दक्षिणाऽवतां। दिवि। सूर्यासः।
दक्षिणाऽवंतः। अमृतं। भजंते। दक्षिणाऽवंतः। प्र। तिरंते। आयुः। मा। पृणंतः। दुःऽइतं। एनः।
आ। अरन्। मा। जारिषुः। सूरयः। सुऽव्रतासः। अन्यः। तेषां। परिऽधिः। अस्तु। कः। चित्। अ
पृणंतं। अभि। सं। यंतु। शोकाः॥ १०॥ अमंदान्। स्तोमान्। प्र। भरे। मनीषा। सिंधौ। अधि। क्षि
यतः। भाव्यस्य। यः। मे। सहस्त्रं। अमिमीत। सवान्। अतूर्तः। राजा। श्रवः। इच्छमानः। शतं। रा

ज्ञः। नाधमानस्य। निष्कान्। शतं। अश्वान्। प्रऽयतान्। सद्यः। आदं। शतं। कक्षीवान्। अ
सुरस्य। गोनां। दिवि। श्रवः। अजरं। आ। ततान। उप। मा। श्यावाः। स्वनयेन। दत्ताः॥४॥ वधूऽमं
तः। दश। रथासः। अस्थुः। षष्टिः। सहस्रं। अनु। गव्यं। आ। अगात्। सनत्। कक्षीवान्। अभिऽ
पित्वे। अन्हां। चत्वारिं। शत्। दशऽरथस्य। शोणाः। सहस्रस्य। अग्रे। श्रेणिं। नयंति। मदऽच्यु
तः। कृशनऽवतः। अत्यान्। कक्षीवंतः। उत्। अमृक्षंत। पज्राः। पूर्वां। अनु। प्रऽयतिं। आ। द
दे। वः। त्रीन्। युक्तान्। अष्टौ। अरिऽधायसः। गाः। सुऽबंधवः। ये। विश्याःऽइव। व्राः। अनस्वं
तः। श्रवः। ऐषंत। पज्राः। आऽगधिता। परिऽगधिता। या। कशीकाऽइव। जंगहे। ददाति। मह्यं।
यादुरी। याशूनां। भोज्या। शता। उप। प्रऽउप। मे। परा। मृश। मा। मे। दभ्राणि। मन्यथाः। सर्वा।
अहं। अस्मि। रोमशा। गंधारीणांऽइव। अविका॥११॥ अग्निं। होतारं। मन्ये। दास्वंतं। वसुं।
सूनुं। सहसः। जातऽवेदसं। विप्रं। न। जातऽवेदसं। यः। ऊर्ध्वया। सुऽअध्वरः। देवः। देवाच्या।
कृपा। घृतस्य। विऽभ्राष्टिं। अनु। वष्टि। शोचिषा। आऽजुह्वानस्य। सर्पिषः। यजिष्ठं। त्वा। यज
मानाः। हुवेम। ज्येष्ठं। अंगिरसां। विप्र। मन्मऽभिः। विप्रेभिः। शुक्र। मन्मऽभिः। परिज्मानंऽइव।
द्यां। होतारं। चर्षणीनां। शोचिःऽकेशं। वृषणं। यं। इमाः। विशः। प्र। अवंतु। जूतये। विशः। सः।

४

हि। पुरु। चित्। ओजसा। विरुक्मता। दीद्यानः। भवति। द्रुहःऽतरः। परशुः। न। द्रुहःऽतरः। वीळु। चि
त्। यस्य। सम्ऽऋतौ। श्रुवत्। वनाऽइव। यत्। स्थिरं। निःऽसहमानः। यमते। न। अयते। धन्वऽसहा
। न। अयते। दृळ्हा। चित्। अस्मै। अनु। दुः। यथा। विदे। तेजिष्ठाभिः। अरणिऽभिः। दाष्टि। अवसे। अ
ग्नये। दाष्टि। अवसे। प्र। यः। पुरूणि। गाहते। तक्षत्। वनाऽइव। शोचिषा। स्थिरा। चित्। अन्ना। नि।
रिणाति। ओजसा। नि। स्थिराणि। चित्। ओजसा। तं। अस्य। पृक्षं। उपरासु। धीमहि। नक्तं। यः।
सुदर्शऽतरः। दिवाऽतरात्। अप्रऽआयुषे। दिवाऽतरात्। आत्। अस्य। आयुः। ग्रभणऽवत्। वी
ळु। शर्म। न। सूनवे। भक्तं। अभक्तं। अवः। व्यंतः। अजराः। अग्नयः। व्यंतः। अजराः। सः। हि।
शर्धः। न। मारुतं। तुविऽस्वनिः। अप्नस्वतीषु। उर्वरासु। इष्टनिः। आर्तनासु। इष्टनिः। आदत्।
हव्यानि। आऽददिः। यज्ञस्य। केतुः। अर्हणा। अध। स्म। अस्य। हर्षतः। हृषीवतः। विश्वे। जुषंत।
पंथां। नरः। शुभे। न। पंथां। द्युता। यत्। ईं। कीस्तासः। अभिऽद्यवः। नमस्यंतः। उपऽवोचंत। भृ
गवः। मथ्नंतः। दाशा। भृगवः। अग्निः। ईशे। वसूनां। शुचिः। यः। धर्णिः। एषां। प्रियान्। अ
पिऽधीन्। वनिषीष्ट। मेधिरः। आ। वनिषीष्ट। मेधिरः। विश्वासां। त्वा। विशां। पतिं। हवामहे। स
र्वासां। समानं। दंऽपतिं। भुजे। सत्यऽगिर्वाहसं। भुजे। अतिथिं। मानुषाणां। पितुः। न। यस्य।

आ सया। अमी इति। चा। विश्वे। अमृतासः। आ। वयः। हव्या। देवेषु। आ। वयः। त्वं। अग्ने। सहसा।
सहःऽतमः। शुष्मिन्ऽतमः। जायसे। देवऽतातये। रयिः। न। देवऽतातये। शुष्मिन्ऽतमः। हि। ते।
मदः। द्युम्निन्ऽतमः। उत। क्रतुः। अ धा। स्म। ते। परि। चरंति। अजर। श्रुष्टीऽवानः। न। अज
रा। प्र। वः। महे। सहसा। सहस्वते। उषःऽबुधे। पशुऽसे। न। अग्नये। स्तोमः। बभूतु। अग्नये। प्र
ति। यत्। ईं। हविष्मान्। विश्वासु। क्षासु। जोगुवे। अग्रे। रेभः। न। जरते। ऋषूणां। जूर्णिः। हो
ता। ऋषूणां। सः। नः। नेदिष्ठं। ददृशानः। आ। भर। अग्ने। देवेभिः। सऽचनाः। सुऽचेतुना।
महः। रायः। सुऽचेतुना। महि। शविष्ठ। नः। कृधि। संऽचक्षे। भुजे। अस्यै। महि। स्तोतृऽभ्यः। मघऽ
वन्। सुऽवीर्यं। मथीः। उग्रः। न। शवसा॥ १२॥ अयं। जायत। मनुषः। धरीमणि। होता। यजिष्ठः।
उशिजां। अनु। व्रतं। अग्निः। स्वं। अनु। व्रतं। विश्वऽश्रुष्टिः। सखिऽयते। रयिःऽइव। श्रवस्यते। अ
दब्धः। होता। नि। सदत्। इळः। पदे। परिऽवीतः। इळः। पदे। तं। यज्ञऽसाधं। अपि। वातयामसि। ऋ
तस्य। पथा। नमसा। हविष्मता। देवऽताता। हविष्मता। सः। नः। ऊर्जां। उपऽआभृति। अया। कृपा।
न। जूर्यति। यं। मातरिश्वा। मन [illegible] वे। पराऽवतः। देवं। भाः। इति
भाः। पराऽवतः। एवेन। सद्यः। परि। एति। पार्थिवं। मुहुःऽगीः। रेतः। वृषभः। कनिक्रदत्। दधत्। रेतः।

५

कनिक्रदत्। शातं। चक्षाणः। अक्षऽभिः। देवः। वनेषु। तुर्वणिः। सदः। दधानः। उपरेषु। सानुषु। अग्निः।
परेषु। सानुषु। सः। सुऽक्रतुः। पुरःऽहितः। दमेऽदमे। अग्निः। यज्ञस्य। अध्वरस्य। चेतति। क्रत्वा।
यज्ञस्य। चेतति। क्रत्वा। वेधाः। इषुऽयते। विश्वा। जातानि। पस्पशे। यतः। घृतऽश्रीः। अतिथिः।
अजायत। वह्निः। वेधाः। अजायत। क्रत्वा। यत्। अस्य। तविषीषु। पृंचते। अग्नेः। अवेन। मरुतां।
न। भोज्या। इषिराय। न। भोज्या। सः। हि। स्म। दानं। इन्वति। वसूनां। च। मज्मना। सः। नः। त्रास
ते। दुःऽइतात्। अभिऽह्रुतः। शंसात्। अघात्। अभिऽह्रुतः। ॥१७॥ विश्वः। विऽहायाः। अरतिः। वसुः।
दधे। हस्तयोः। दक्षिणे। तरणिः। न। शिश्रथत्। श्रवस्यया। न। शिश्रथत्। विश्वस्मै। इत्। इषुध्यते। देवऽ
त्रा। हव्यं। आ। ऊहिषे। विश्वस्मै। इत्। सुऽकृते। वारं। ऋण्वति। अग्निः। द्वारा। वि। ऋण्वति। सः। मानु
षे। वृजने। शंऽतमः। हितः। अग्निः। यज्ञेषु। जेन्यः। न। विश्पतिः। प्रियः। यज्ञेषु। विश्पतिः। सः। हव्या।
मानुषाणां। इळा। कृतानि। पत्यते। न। वरुणस्य। धूर्तेः। महः। देवस्य। धूर्तेः। अग्निं। होतारं। ईळते।
वसुऽधितिं। प्रियं। चेतिष्ठं। अरतिं। नि। एरिरे। हव्यऽवाहं। नि। एरिरे। विश्वऽआयुं। विश्वऽवेदसं। होता
रं। यजतं। कविं। देवासः। रण्वं। अवसे। वसुऽयवः। गीःऽभिः। रण्वं। वसुऽयवः। ॥१८॥ यो। त्वां। रध्यो। इंद्रा। मे
धऽसातये। अपाका। संतं। इषिर। प्रऽनयसि। प्र। अनवद्य। नयसि। सः। घः। चित्। तां। अभि[illegible]ये। करः।

वशः। च। वाजिनं। सः। अस्माकं। अनवद्य। तूतुजान। वेधसां। इमां। वाचं। न। वेधसां। सः। श्रुधि।
यः। स्म। पृतनासु। कासु। चित्। दक्षाय्यः। इंद्र। भरऽहूतये। नृऽभिः। असि। प्रऽतूर्तये। नृऽभिः। यः।
शूरैः। स्वरिति स्वः। सनिता। यः। विप्रैः। वाजं। तरुता। तं। ईशानासः। इरधंत। वाजिनं। पृक्षं। अत्यं। न। वा
जिनं। दस्मः। हि। स्म। वृषणं। पिन्वसि। त्वचं। कं। चित्। यावीः। अररुं। शूर। मर्त्यं। परिऽवृणक्षि। मर्त्यं।
इंद्र। उत। तुभ्यं। तत्। दिवे। तत्। रुद्राय। स्वऽयशसे। मित्राय। वोचं। वरुणाय। सऽप्रथः। सुऽमृळीका
य। सऽप्रथः। अस्माकं। वः। इंद्रं। उश्मसि। इष्टये। सखायं। विश्वऽआयुं। प्रऽसहं। युजं। वाजेषु। प्रऽस
हं। युजं। अस्माकं। ब्रह्म। ऊतये। अव। पृत्सुषु। कासु। चित्। नहि। त्वा। शत्रुः। स्तरते। स्तृणोषि। यं।
विश्वं। शत्रुं। स्तृणोषि। यं। नि। सु। नम। अतिऽमतिं। कयस्य। चित्। तेजिष्ठाभिः। अरणिऽभिः। न। ऊतिऽ
भिः। उग्राभिः। उग्र। ऊतिऽभिः। नेषि। नः। यथा। पुरा। अनेनाः। शूर। मन्यसे। विश्वानि। पूरोः। अप। प
र्षि। वह्निः। आसा। वह्निः। नः। अच्छ॥ १६॥ प्र। तत्। वोचेयं। भव्याय। इंदवे। हव्यः। न। यः। इषऽवान्।
मन्म। रेजति। रक्षःऽहा। मन्म। रेजति। स्वयं। सः। अस्मत्। आ। निदः। वधैः। अजेत। दुःऽमतिं। अव। स्र
वेत्। अघऽशंसः। अवऽतरं। अव। क्षुद्रंऽइव। स्रवेत्। वनेम। तत्। होत्रया। चितंत्या। वनेम। रयिं। र
यिऽवः। सुऽवीर्यं। रण्वं। संतं। सुऽवीर्यं। दुःऽमन्मानं। सुमंतुऽभिः। आ। ईं। इषा। पृचीमहि। आ। सत्या

६

श्रीराम

भिः। इंद्र। द्युम्नहूतिऽभिः। यजत्रं। द्युम्नहूतिऽभिः। प्रऽप्राः। वः। अस्मे इति। स्वयशःऽभिः। ऊती। परिऽ
वर्गे। इंद्रः। दुःऽमतीनां। दरीमन्। दुःऽमतीनां। स्वयं। सा। रिषयध्यै। या। नः। उपऽईषे। अत्रैः। हता।
ईं। असत्। न। वक्षति। क्षिप्ता। जूर्णिः। न। वक्षति। त्वं। नः। इंद्र। राया। परीणसा। याहि। पथा। अनेहसा।
पुरः। याहि। अरक्षसा। सचस्व। नः। पराके। आ। सचस्व। अस्तंऽईके। आ। पाहि। नः। दूरात्। आरा
त्। अभिष्टिऽभिः। सदा। पाहि। अभिष्टिऽभिः। न। तरूषसा। उग्रं। चित्। त्वा। महिमा। सक्षत्। अवसे।
महे। मित्रं। न। अवसे। ओजिष्ठ। त्रातः। अविता। रथं। कं। चित्। अमर्त्य। अन्यं। अस्मत्। रिरिषेः। कं।
चित्। अद्रिऽवः। रिरिक्षंतं। चित्। अद्रिऽवः। पाहि। नः। इंद्र। सुऽस्तुत। स्त्रिधः। अवऽयाता। सदा। इत्।
दुःऽमतीनां। देवः। सन्। दुःऽमतीनां। हंता। पापस्य। रक्षसः। त्राता। विप्रस्य। माऽवतः। अध। हि। त्वा।
जनिता। जीजनत्। वसो इति। रक्षःऽहनं। त्वा। जीजनत्। वसो इति ॥१७॥ आ। इंद्र। याहि। उप। नः।
पराऽवतः। न। अयं। अच्छ। विदथानिऽइव। सत्ऽपतिः। अस्तं। राजाऽइव। सत्ऽपतिः। हवामहे। त्वा।
वयं। प्रयस्वंतः। सुते। सचा। पुत्रासः। न। पितरं। वाजऽसातये। मंहिष्ठं। वाजऽसातये। पिब। सोमं।
इंद्र। सुवानं। अद्रिऽभिः। कोशेन। सिक्तं। अवतं। न। वंसगः। ततृषाणः। न। वंसगः। मदाय। हर्यता
य। ते। तुविःऽतमाय। धायसे। आ। त्वा। यच्छंतु। हरितः। न। सूर्यं। अहा। विश्वाऽइव। सूर्यं। आ। विंदत।

दिवः। निऽहितं। गुहा। निऽधिं। वेः। न। गर्भं। परिऽवीतं। अश्मनि। अनंते। अंतः। अश्मनि। व्रजं। वज्री।
गवांऽइव। सिसासन्। अंगिरःऽतमः। अप। अवृणोत्। इषः। इंद्रः। परिऽवृताः। द्वारः। इषः। परिऽवृताः।
दादृहाणः। वज्रं। इंद्रः। गभस्त्योः। क्षद्मऽइव। तिग्मं। असनाय। सं। श्यत्। अहिऽहत्याय। सं। श्यत्। संऽ
विव्यानः। ओजसा। शवःऽभिः। इंद्र। मज्मना। तष्टाऽइव। वृक्षं। वनिनः। नि। वृश्चसि। परश्वाऽइव।
नि। वृश्चसि। त्वं। वृथा। नद्यः। इंद्र। सर्तवे। अच्छ। समुद्रं। असृजः। रथान्ऽइव। वाजऽयुतः। रथान्ऽइ
व। इतः। ऊतीः। अयुंजत। समानं। अर्थं। अक्षितं। धेनूःऽइव। मनवे। विश्वऽदोहसः। जनाय। विश्वऽ
दोहसः॥१९॥ इमां। ते। वाचं। वसुऽयंतः। आयवः। रथं। न। धीरः। सुऽअपाः। अतक्षिषुः। सुम्नाय। त्वां।
अतक्षिषुः। शुंभंतः। जेन्यं। यथा। वाजेषु। विप्र। वाजिनं। अत्यंऽइव। शवसे। सातये। धना। विश्वा। ध
नानि। सातये। भिनत्। पुरः। नवतिं। इंद्र। पूरवे। दिवःऽदासाय। महि। दाशुषे। नृतो इति। वज्रेण। दाशु
षे। नृतो इति। अतिथिऽग्वाय। शंबरं। गिरेः। उग्रः। अव। अभरत्। महः। धनानि। दयमानः। ओजसा।
विश्वा। धनानि। ओजसा। इंद्रः। समत्ऽसु। यजमानं। आर्यं। प्र। आवत्। विश्वेषु। शतऽऊतिः। आजि
षु। स्वःऽमीळ्हेषु। आजिषु। मनवे। शासत्। अव्रतान्। त्वचं। कृष्णां। अरंधयत्। धक्षत्। न। विश्वं। त
तृषाणं। ओषति। नि। अर्शसानं। ओषति। सूरः। चक्रं। प्र। अवृहत्। जातः। ओजसा। प्र। पित्वे। वाचं।

७

अरुणः। मुषायति। ईशानः। आ। मुषायति। उशना। यत्। पराऽवतः। अजगन्। ऊतये। कवे। सुम्ना
नि। विश्वा। मनुषाऽइव। तुर्वणिः। अहा। विश्वाऽइव। तुर्वणिः। सः। नः। नव्येभिः। वृषऽकर्मन्। उक्थैः।
पुरां। दर्तरिति दर्तः। पायुऽभिः। पाहि। शग्मैः। दिवःऽदासेभिः। इंद्र। स्तवानः। ववृधीथाः। अहोभिः।
इव। द्यौः॥१९॥ इंद्राय। हि। द्यौः। असुरः। अनम्नत। इंद्राय। मही। पृथिवी। वरीमऽभिः। द्युम्नऽसाता।
वरीमऽभिः। इंद्रं। विश्वे। सऽजोषसः। देवासः। दधिरे। पुरः। इंद्राय। विश्वा। सवनानि। मानुषा। राता
नि। संतु। मानुषा। विश्वेषु। हि। त्वा। सवनेषु। तुंजते। समानं। एकं। वृषऽमन्यवः। पृथक्। स्वः। सनिष्यव इति
स्वः। सनिष्यवः। पृथक्। तं। त्वा। नावा। न। पर्षणिं। शूषस्य। धुरि। धीमहि। इंद्रं। न। यज्ञैः। चितयंतः। आ
यवः। स्तोमेभिः। इंद्रं। आयवः। वि। त्वा। ततस्रे। मिथुनाः। अवस्यवः। व्रजस्य। साता। गव्यस्य। निःऽसृ
जः। सक्षंतः। इंद्र। निःऽसृजः। यत्। गव्यंता। द्वा। जना। स्वः। यंता। संऽऊहसि। आविः। करिक्रत्। वृ
षणं। सचाऽभुवं। वज्रं। इंद्र। सचाऽभुवं। विदुः। तत्। अस्य। वीर्यस्य। पूरवः। पुरः। यत्। इंद्र। शारदीः।
अवऽअतिरः। ससहानः। अवऽअतिरः। शासः। तं। इंद्र। मर्त्यं। अयज्युं। शवसः। पते। मही। अमुष्णाः।
पृथिवीं। इमाः। अपः। मंदसानः। इमाः। अपः। आ। तत्। इत्। ते। अस्य। वीर्यस्य। चर्किरन्। मदेषु। वृषन्।
उशिजः। यत्। आविथ। सखिऽयतः। यत्। आविथ। चकर्थ। कारं। एभ्यः। पृतनासु। प्रऽवंतवे। ते। अन्यां

ऽअन्यां। नघं। सनिऽस्नत। अवस्यंतः। सनिऽस्नत। उतो इति। नः। अस्याः। उषसः। जुषेत। हि। अर्कस्य।
बोधि। हविषः। हवीमऽभिः। स्वःऽसाता। हवीमऽभिः। यत्। इंद्र। हंतवे। मृधः। वृषा। वज्रिन्। चिकेतसि।
आ। मे। अस्य। वेधसः। नवीयसः। मन्म। श्रुधि। नवीयसः। त्वां। तं। इंद्र। ववृधा। नः। अस्मऽयुः। अमि
त्रऽयंतं। तुविऽजात। मर्त्यं। वज्रेण। शूर। मर्त्यं। जहि। यः। नः। अघऽयति। शृणुष्व। सुश्रवःऽतमः। रि
ष्टं। न। यामन्। अप। भूतु। दुःऽमतिः। विश्वा। अप। भूतु। दुःऽमतिः। २०। त्वया। वयं। मघऽवन्। पूर्व्ये। ध
ने। इंद्रत्वाऽउताः। ससह्याम। पृतन्यतः। वनुयाम। वनुष्यतः। नेदिष्ठे। अस्मिन्। अहनि। अधि। वोच।
नु। सुन्वते। अस्मिन्। यज्ञे। वि। चयेम। भरे। कृतं। वाजऽयंतः। भरे। कृतं। स्वःऽजेषे। भरे। आ। प्रस्य। व
क्मनि। उषःऽबुधः। स्वस्मिन्। अंजसि। क्राणस्य। स्वस्मिन्। अंजसि। अहन्। इंद्रः। यथा। विदे। शी
र्ष्णाऽशीर्ष्णा। उपऽवाच्यः। अस्मऽत्रा। ते। सध्र्यक्। संतु। रातयः। भद्राः। भद्रस्य। रातयः। तत्। तु। प्र
यः। प्रत्नऽथा। ते। शुशुक्वनं। यस्मिन्। यज्ञे। वारं। अकृण्वत। क्षयं। ऋतस्य। वाः। असि। क्षयं। वि। तत्
नु। वोचेः। अध। द्विता। अंतरिति। पश्यंति। रश्मिऽभिः। सः। घ। विदे। अनु। इंद्रः। गोऽएषणः। बंधु
क्षित्ऽभ्यः। गोऽएषणः। नु। इत्था। ते। पूर्वऽथा। च। प्रऽवाच्यं। यत्। अंगिरःऽभ्यः। अवृणोः। अप। व्र
जं। इंद्र। शिक्षन्। अप। व्रजं। आ। एभ्यः। समान्या। दिशा। अस्मभ्यं। जेषि। योत्सि। च। सुन्वत्ऽभ्यः।

रंधया। कं। चित्। अवृतं। हृणायंतं। चित्। अवृतं। सं। यत्। जनान्। क्रतुऽभिः। शूरः। ईक्षयत्। धना। हि
ते। तरुषंत। श्रवस्यवः। प्र। यक्षंत। श्रवस्यवः। तस्मै। आयुः। प्रजाऽवत्। इत्। बाधे। अर्चंति। ओजसा।
इंद्रे। ओक्यं। दिधिषंत। धीतयः। देवान्। अच्छ। न। धीतयः। युवं। तं। इंद्रापर्वता। पुरःऽयुधा। यः। नः। पृ
तन्यात्। अप। तंऽतं। इत्। हतं। वज्रेण। तंऽतं। इत्। हतं। दूरे। चत्ताय। छंत्सत्। गहनं। यत्। इनक्षत्। अ
स्माकं। शत्रून्। परि। शूर। विश्वतः। दर्मा। दर्षीष्ट। विश्वतः॥ २४॥ उमे इति। पुनामि। रोदसी इति। ऋ
तेन। द्रुहः। दहामि। सं। महीः। अनिंद्राः। अभिऽक्रम्य। यत्र। हताः। अमित्राः। वैलऽस्थानं। परि। तृह्ळाः।
अशेरन्। अभिऽब्लग्य। चित्। अद्रिऽवः। शीर्षा। यातुऽमतीनां। छिंधि। वटूरिणा। पदा। महाऽवटूरि
णा। पदा। अव। आसां। मघऽवन्। जहि। शर्धः। यातुऽमतीनां। वैलऽस्थानके। अर्मके। महाऽवैल
स्थे। अर्मके। यासां। तिस्रः। पंचाशतः। अभिऽब्लंगैः। अपऽअवपः। तत्। सु। ते। मनायति। तकत्। सु।
ते। मनायति। पिशंगऽभृष्टिं। अंभृणं। पिशाचिं। इंद्र। सं। मृण। सर्वं। रक्षः। नि। बर्हय। अवः। महः। इं
द्र। दद्दहि। श्रुधि। नः। शुशोच। हि। द्यौः। क्षाः। न। भीषा। अद्रिऽवः। घृणात्। न। भीषा। अद्रिऽवः। शुष्मि
न्ऽतमः। शुष्मिऽभिः। वधैः। उग्रेभिः। ईयसे। अपुरुषऽघ्नः। अप्रतिऽइत। शूर। सत्वऽभिः। त्रिऽसप्तैः।
शूर। सत्वऽभिः। वनोति। हि। सुन्वन्। क्षयं। परीणसः। सुन्वानः। हि। स्म। यजति। अव। द्विषः। देवानां।
अव। द्विषः। सुन्वानः। इत्। सिसासति। सहस्रा। वाजी। अवृतः। सुन्वानाय। इंद्रः। ददाति। आऽभुवं। र

हि

यिं। ददाति। आऽभुवं॥२४॥ आ। त्वा। जुवः। ररहाणाः। अभि। प्रयः। वायो इति। वहंतु। इह। पूर्वंऽपीतये।
सोमस्य। पूर्वंऽपीतये। ऊर्ध्वा। ते। अनु। सूनृता। मनः। तिष्ठतु। जानती। नियुत्वता। रथेन। आ। याहि।
दावने। वायो इति। मखस्य। दावने। मंदंतु। त्वा। मंदिनः। वायो इति। इंदवः। अस्मत्। क्राणासः। सुऽकृ
ताः। अभिऽद्यवः। गोभिः। क्राणाः। अभिऽद्यवः। यत्। ह। क्राणाः। इरध्यै। दक्षं। सचंते। ऊतयः। सध्री
चीनाः। निऽयुतः। दावने। धियः। उप। ब्रुवते। ईं। धियः। वायुः। युंक्ते। रोहिता। वायुः। अरुणा। वायुः। र
थे। अजिरा। धुरि। वोळ्हवे। वहिष्ठा। धुरि। वोळ्हवे। प्र। बोधय। पुरंऽधिं। जारः। आ। ससतीं। इव। प्र।
चक्षय। रोदसी इति। वासय। उषसः। श्रवसे। वासय। उषसः। तुभ्यं। उषसः। शुचयः। पराऽवति। भ
द्रा। वस्त्रा। तन्वते। दंऽसु। रश्मिषु। चित्रा। नव्येषु। रश्मिषु। तुभ्यं। धेनुः। सबःऽदुघा। विश्वा। वसूनि।
दोहते। अजनयः। मरुतः। वक्षणाभ्यः। दिवः। आ। वक्षणाभ्यः। तुभ्यं। शुक्रासः। शुचयः। तुरण्य
वः। मदेषु। उग्राः। इषणंत। भुर्वणि। अपां। इषंत। भुर्वणि। त्वां। त्सारी। दसमानः। भगं। ईट्टे। तक्वऽवी
ये। त्वं। विश्वस्मात्। भुवनात्। पासि। धर्मणा। असुर्यात्। पासि। धर्मणा। त्वं। नः। वायो इति। एषां।
अपूर्व्यः। सोमानां। प्रथमः। पीतिं। अर्हसि। सुतानां। पीतिं। अर्हसि। उतो इति। विहुत्मतीनां। विशां।
ववर्जुषीणां। विश्वाः। इत्। ता। ते। धेनवः। दुह्रे। आऽशिरं। घृतं। दुह्रते। आऽशिरं॥२५॥ स्तीर्णं। बर्हिः। उ
प। नः। याहि। वीतये। सहस्रेण। निऽयुता। नियुत्वते। शतिनीभिः। नियुत्वते। तुभ्यं। हि। पूर्वंऽपीतये।

९

देवाः। देवाय। येभिः। प्राति। सुतासः। मधुऽमंतः। अस्थिरन्। मदाय। क्रत्वे। अस्थिरन्। तुभ्य। अ
यं। सोमः। परिऽपूतः। अद्रिऽभिः। स्पार्हा। वसानः। परि। कोशं। अर्षति। शुक्रा। वसानः। अर्षति।
तव। अयं। भागः। आयुषु। सोमः। देवेषु। हूयते। वह। वायो इति। निऽयुतः। याहि। अस्मऽयुः। जुषा
णः। याहि। अस्मऽयुः। आ। नः। नियुत्ऽभिः। शतिनीभिः। अध्वरं। सहस्रिणीभिः। उप। याहि। वीत
ये। वायो इति। हव्यानि। वीतये। ऋत्वियः। सऽरश्मिः। सूर्ये। सचा। अध्वर्युऽभिः। भरमाणाः। अयं
सत। वायो इति। शुक्राः। अयंसत। आ। वां। रथः। नियुत्वान्। वक्षत्। अवसे। अभि। प्रयांसि। सुऽधि
तानि। वीतये। वायो इति। हव्यानि। वीतये। पिबतं। मध्वः। अंधसः। पूर्वऽपेयं। हि। वां। हितं। वायो इति।
आ। चंद्रेण। राधसा। आ। गतं। इंद्रः। च। राधसा। आ। गतं। आ। वां। धियः। ववृत्युः। अध्वरान्। उप। इ
मं। इंदुं। मर्मृजंत। वाजिनं। आशुं। अत्यं। न। वाजिनं। तेषां। पिबतं। अस्मयू इत्यस्मऽयू। आ। नः। ग
तं। इह। ऊत्या। इंद्रवायू इति। सुतानां। अद्रिऽभिः। युवं। मदाय। वाजऽदा। युवं। रथा। इमे। वां। सो
माः। अप्ऽसु। आ। सुताः। इह। अध्वर्युऽभिः। भरमाणाः। अयंसत। वायो इति। शुक्राः। अयंसत।
एते। वां। अभि। असृक्षत। तिरः। पवित्रं। आशवः। युवाऽयवः। अति। रोमाणि। अव्यया। सोमासः।
अति। अव्यया। अति। वायो इति। ससतः। याहि। शश्वतः। यत्र। ग्रावा। वदति। तत्र। गच्छतं। गृहं। इंद्रः।
च। गच्छतं। वि। सूनृता। ददृशे। रीयते। घृतं। आ। पूर्णया। निऽयुता। याथः। अध्वरं। इंद्रः। च। याथः।

अध्वरं। अत्र। अह। तत्। वहे इति। मध्वः। आऽहुतिं। यं। अश्वत्थं। उपऽतिष्ठंत। जायवः। अस्मेइ-
ति। ते। संतु। जायवः। साकं। गावः। सुवते। पच्यते। यवः। न। ते। वायो इति। उप। दस्यंति। धेनवः। न। अप-
दस्यंति। धेनवः। इमे। ये। ते। सु। वायो इति। बाहुऽओजसः। अंतः। नदी इति। ते। पतयंति। उक्षणः। महि-
व्राधंतः। उक्षणः। धन्वन्। चित्। ये। अनाशवः। जीराः। चित्। अगिराऽओकसः। सूर्यस्यऽइव। रश्म-
यः। दुःऽनियंतवः। हस्तयोः। दुःऽनियंतवः। रपा। मा। सु। ज्येष्ठं। निऽचिराभ्यां। बृहत्। नमः। हव्यं। मतिं।
भरत। मृळयत्ऽभ्यां। स्वादिष्ठं। मृळयत्ऽभ्यां। ता। संऽराजा। घृतासुती इति घृतऽआसुती। यज्ञेऽय-
ज्ञे। उपऽस्तुता। अथ। एनोः। क्षत्रं। न। कुतः। चन। आऽधृषे। देवऽत्वं। नु। चित्। आऽधृषे। अदर्शि।
गातुः। उरवे। वरीयसी। पंथाः। ऋतस्य। सं। अयंस्त। रश्मिऽभिः। चक्षुः। भगस्य। रश्मिऽभिः। द्युक्षं।
मित्रस्य। सदनं। अर्यम्णः। वरुणस्य। च। अथ। दधाते इति। बृहत्। उक्थ्यं। वयः। उपऽस्तुत्यं। बृह-
त्। वयः। ज्योतिष्मतीं। अदितिं। धारयत्ऽक्षितिं। स्वःऽवतीं। आ। सचेते इति। दिवेऽदिवे। जागृऽवां-
सा। दिवेऽदिवे। ज्योतिष्मत्। क्षत्रं। आशाते इति। आदित्या। दानुनः। पती इति। मित्रः। तयोः। वरुणः।
यातयत्ऽजनः। अर्यमा। यातयत्ऽजनः। अयं। मित्राय। वरुणाय। शंऽतमः। सोमः। भूतु। अवऽ
पानेषु। आऽभगः। देवः। देवेषु। आऽभगः। तं। देवासः। जुषेरत। विश्वे। अद्य। सऽजोषसः। तथा। राजा-
ना। करथः। यत्। ईमहे। ऋतऽवाना। यत्। ईमहे। यः। मित्राय। वरुणाय। अविधत्। जनः। अनर्वाणं।

तं। परि। पातः। अंहसः। दाश्वांसं। मर्तं। अंहसः। तं। अर्यमा। अभि। रक्षति। ऋजुऽयंतं। अनु। व्रतं। उक्थैः। यः। एनोः। परिऽभूषति। व्रतं। स्तोमैः। आऽभूषति। व्रतं। नमः। दिवे। बृहते। रोदसीभ्यां। मित्राय। वोचं। वरुणाय। मीळ्हुषे। सुऽमृळीकाय। मीळ्हुषे। इंद्रं। अग्निं। उप। स्तुहि। द्युक्षं। अर्यमणं। भगं। ज्योक्। जीवंतः। प्रऽजया। सचेमहि। सोमस्य। ऊती। सचेमहि। ऊती। देवानां। वयं। इंद्रऽवंतः। मंसीमहि। स्वऽयशसः। मरुत्ऽगभिः। अग्निः। मित्रः। वरुणः। शर्म। यंसन्। तत्। अश्याम। मघऽवानः। वयं। च ॥ २६ ॥ ॥ इति द्वितीयाष्टके प्रथमोध्यायः ॥ ॥ ओम् ॥ सुसुम। आ। यात। अद्रिऽभिः। गोऽश्रीताः। मत्सराः। इमे। सोमासः। मत्सराः। इमे। आ। राजाना। दिविऽस्पृशा। अस्मऽत्रा। गंत। उप। नः। इमे। वां। मित्रावरुणा। गोऽआशिरः। सोमाः। शुक्राः। गोऽआशिरः। इमे। आ। यात। इंदवः। सोमासः। दधिऽआशिरः। सुतासः। दधिऽआशिरः। उत। वां। उषसः। बुधि। साकं। सूर्यस्य। रश्मिऽभिः। सुतः। मित्राय। वरुणाय। पीतये। चारुः। ऋताय। पीतये। तां। वां। धेनुं। न। वासरीं। अंशुं। दुहंति। अद्रिऽभिः। सोमं। दुहंति। अद्रिऽभिः। अस्मऽत्रा। गंत। उप। नः। अर्वांचा। सोमऽपीतये। अयं। वां। मित्रावरुणा। नृऽभिः। सुतः। सोमः। आ। पीतये। सुतः ॥ १ ॥ प्रऽप्र। पूष्णः। तुविऽजातस्य। शस्यते। महिऽत्वं। अस्य। तवसः। न। तंदते। स्तोत्रं। अस्य। न। तंदते। अर्चामि। सुम्नऽयन्। अहं। अंतिऽऊतिं। मयःऽभुवं। विश्वस्य। यः। मनः। आऽयुयुवे। मखः। देवः। आऽयुयुवे। मखः। प्र। हि। त्वा। पूषन्। अजिरं। न। यामनि।

स्तोमेभिः। कृण्वे। ऋणवः। यथा। मृधः। उष्ट्रः। न। पीपरः। मृधः। हुवे। यत्। त्वा। मयःऽभुवं। देवं। सख्या
य। मर्त्यः। अस्माकं। आ। गूषान्। द्युम्निनः। कृधि। वाजेषु। द्युम्निनः। कृधि। यस्य। ते। पूषन्। सख्ये। वि
पन्यवः। क्रत्वा। चित्। संतः। अवसा। बुभुज्रिरे। इति। क्रत्वा। बुभुज्रिरे। तां। अनु। त्वा। नवीयसीं।
निऽयुतं। रायः। ईमहे। अहेळमानः। उरुऽशंस। सरी। भव। वाजेऽवाजे। सरी। भव। अस्याः। तुं इ
ति। सु। नः। उपऽसातये। भुवः। अहेळमानः। ररिऽवान्। अजऽअश्व। श्रवस्यतां। अजऽअश्व। ओ
इति। सु। त्वा। ववृतीमहि। स्तोमेभिः। दस्म। साधुऽभिः। नहि। त्वा। पूषन्। अतिऽमन्ये। आघृणे। ना
तं। सख्यं। अपऽह्नुवे। रा। अस्तु। श्रोषट्। पुरः। अग्निं। धिया। दधे। आ। नु। तत्। शर्धः। दिव्यं। वृणीम
हे। इंद्रवायूइति। वृणीमहे। यत्। ह। क्राणा। विवस्वति। ना। भाःऽदायि। नव्यसी। अध। प्र। सु। नः। उ
प। यंतु। धीतयः। देवान्। अच्छ। न। धीतयः। यत्। ह। त्यत्। मित्रावरुणौ। ऋतात्। अधि। आदद्राथेइ
त्याऽदद्राथे। अनृतं। स्वेन। मन्युना। दक्षस्य। स्वेन। मन्युना। युवोः। इत्था। अधि। सद्मऽसु। अपश्या
म। हिरण्ययं। धीभिः। च। न। मनसा। स्वेभिः। अक्षऽभिः। सोमस्य। स्वेभिः। अक्षऽभिः। युवां। स्तोमे
भिः। देवऽयंतः। अश्विना। आश्रवयंतःऽइव। श्लोकं। आयवः। युवां। हव्या। अभि। आयवः। युवोः। वि ११
श्वाः। अधि। श्रियः। पृक्षः। च। विश्वऽवेदसा। प्रुषायंते। वां। पवयः। हिरण्यये। रथे। दस्रा। हिरण्यये। अ
चेति। दस्रा। वि। ऊंइति। नाकं। ऋण्वथः। युंजते। वां। रथऽयुजः। दिविष्टिषु। अध्वस्मानः। दिविष्टिषु।

अधि।वां।स्थाम।वंधुरे।रथे।दस्रा।हिरण्यये।पथाऽइव।यंतौ।अनुऽशासता।रजः।अंजसा।शास
ता।रजः।शाचीभिः।नः।शाचीवसू इति शाचीऽवसू।दिवा।नक्तं।दशस्यतं।मा।वां।रातिः।उप।दसत्।
कदा।चन।अस्मत्।रातिः।कदा।चन।आ।वृषन्।इंद्र।वृषऽपाणासः।इंदवः।इमे।सुताः।अद्रिऽसुता
सः।उत्ऽभिदः।तुभ्यं।सुतासः।उत्ऽभिदः।तान्।त्वा।मंदंतु।दावने।महे।चित्राय।राधसे।गीःऽभिः।
गिर्वाहः।स्तवमानः।आ।गहि।सुऽमृळीकः।नः।आ।गहि।ओ इति।सु।नः।अग्ने।शृणुहि।त्वं।ई
ळितः।देवेभ्यः।ब्रवसि।यज्ञियेभ्यः।राजऽभ्यः।यज्ञियेभ्यः।यत्।ह।त्यां।अंगिरःऽभ्यः।धेनुं।दे
वाः।अदत्तन।वि।तां।दुह्रे।अर्यमा।कर्तरि।सचा।एषः।तां।वेद।मे।सचा।मो इति।सु।वः।अस्मत्।
अभि।तानि।पौंस्या।सना।भूवन्।द्युम्नानि।मा।उत।जारिषुः।अस्मत्।पुरा।उत।जारिषुः।यत्।
वः।चित्रं।युगेऽयुगे।नव्यं।घोषात्।अमर्त्यं।अस्मासु।तत्।मरुतः।यत्।च।दुस्तरं।दिधृत।य
त्।च।दुस्तरं।दध्यऊ।हाम।जनुषां।पूर्वः।अंगिराः।प्रियऽमेधः।कण्वः।अत्रिः।मनुः।विदुः।ते।
मे।पूर्वे।मनुः।विदुः।तेषां।देवेषु।आऽयतिः।अस्माकं।तेषु।नाभयः।तेषां।पदेन।महि।आ।नमे।
गिरा।इंद्राग्नी इति।आ।नमे।गिरा।होता।यक्षत्।वनिनः।वंत।वार्यं।बृहस्पतिः।यजति।वेनः।
उक्षऽभिः।पुरुऽवारेभिः।उक्षऽभिः।जगृभ्म।दूरेऽआदिशं।श्लोकं।अद्रेः।अध।त्मना।अधार

यत् । अरदिंदानि । सुऽक्रतुः । पुरु । सद्मानि । सुऽक्रतुः ॥ ये । देवासः । दिवि । एकादश । स्थ । पृथिव्यां ।
अधि । एकादश । स्थ । अप्सुऽक्षितः । महिना । एकादश । स्थ । ते । देवासः । यज्ञं । इमं । जुषध्वं ॥ ॥ वे
दिऽसदे । प्रियऽधामाय । सुऽद्युते । धासिंऽइव । प्र । भर । योनिं । अग्नये । वस्त्रेणऽइव । वासय । मन्म
ना । शुचिं । ज्योतिःऽरथं । शुक्रऽवर्णं । तमःऽहनं ॥ अभि । द्विऽजन्मा । त्रिऽवृत् । अन्नं । ऋज्यते । संव
त्सरे । ववृधे । जग्धं । ईं । इति । पुनरिति । अन्यस्य । आसा । जिह्वया । जेन्यः । वृषा । नि । अन्येन । वनि
नः । मृष्ट । वारणः ॥ कृष्णऽप्रुतौ । वेविजे इति । अस्य । सऽक्षितौ । उभा । तरेते इति । अभि । मातरा । शि
शुं । प्राचाऽजिह्वं । ध्वसयंतं । तृषुऽच्युतं । आ । साच्यं । कुपयं । वर्धनं । पितुः ॥ मुमुक्ष्वः । मनवे । मा
नवस्यते । रघुऽद्रुवः । कृष्णऽसीतासः । ऊं इति । जुवः ॥ असमनाः । अजिरासः । रघुऽस्यदः । वातऽजू
ताः । उप । युज्यंते । आशवः ॥ आत् । अस्य । ते । ध्वसयंतः । वृथा । ईरते । कृष्णं । अभ्वं । महि । वर्पः । करि
तः ॥ यत् । सीं । महीं । अवनिं । प्र । अभि । मर्मृशत् । अभिऽश्वसन् । स्तनयन् । एति । नानदत् ॥ ॥ भू
षन् । न । यः । अधि । बभ्रूषु । नम्नते । वृषाऽइव । पत्नीः । अभि । एति । रोरुवत् ॥ ओजायमानः । तन्वः ।
च । शुंभते । भीमः । न । शृंगा । दविधाव । दुःऽगृभिः ॥ सः । संऽस्तिरः । विऽस्तिरः । सं । गृभायति । जानन्
नू । एव । जानतीः । नित्यः । आ । शये । पुनः । वर्धंते । अपि । यंति । देव्यं । अन्यत् । वर्पः । पित्रोः । कृण्वते ।

सचा। तं। अनुऽवः। केशिनीः। सं। हि। रेभिरे। ऊर्ध्वाः। तस्थुः। मम्रुषीः। प्र। आयवे। पुनः। इति। ताः। जरां। प्रऽ
मुंचन्। एति। नानदत्। असुं। परं। जनयन्। जीवं। अस्तृतं। अधीवासं। परि। मातुः। रिहन्। अह। तुविऽ
ग्रेभिः। सत्वऽभिः। याति। वि। ज्रयः। वयः। दधत्। पत्ऽवते। रेरिहत्। सदा। अनु। श्येनी। सचते। वर्तनिः।
अह। अस्माकं। अग्ने। मघवत्ऽसु। दीदिहि। अध। श्वसीवान्। वृषभः। दमूनाः। अवऽअस्य। शिशुऽ
मतीः। अदीदेः। वर्मऽइव। युत्ऽसु। परिऽजर्भुराणः॥ १०॥ इदं। अग्ने। सुऽधितं। दुःऽधितात्। अधि।
प्रियात्। ऊं इति। चित्। मन्मनः। प्रेयः। अस्तु। ते। यत्। ते। शुक्रं। तन्वः। रोचते। शुचि। तेन। अस्मभ्यं। वन
से। रत्नं। आ। त्वं। रथाय। नावं। उत। नः। गृहाय। नित्यऽअरित्रां। पत्ऽवतीं। रासि। अग्ने। अस्माकं। वीरा
न्। उत। नः। मघोनः। जनान्। च। या। पारयात्। शर्म। या। च। अभि। नः। अग्ने। उक्थं। इत्। जुजुर्याः।
द्यावाक्षामा। सिंधवः। च। स्वऽगूर्ताः। गव्यं। यव्यं। यंतः। दीर्घा। अहा। इषं। वरं। अरुण्यः। वरंत॥ ७॥
बट्। इत्था। ततं। वपुषे। धायि। दर्शतं। देवस्य। भर्गः। सहसः। यतः। जनि। यत्। ईं। उप। ह्वरते। साध
ते। मतिः। ऋतस्य। धेनाः। अनयंत। सऽस्रुतः। पृक्षः। वपुः। पितुऽमान्। नित्यः। आ। शये। द्वितीयं। आ।
सप्तऽशिवासु। मातृषु। तृतीयं। अस्य। वृषभस्य। दोहसे। दशऽप्रमतिं। जनयंत। योषणः। निः। यत्।
ईं। बुध्नात्। महिषस्य। वर्पसः। ईशानासः। शवसा। क्रंत। सूरयः। यत्। ईं। अनु। प्रऽदिवः। मध्वः। आऽ

धवे। गुहा। सन्तं। मातरिश्वा। मथायति। प्र। यत्। पितुः। परमात्। नीयते। परि। आ। पृक्षुधः। वीरुधः। दंऽ
सु। रोहति। उभा। यत्। अस्य। जनुषं। यत्। इन्वतः। आत्। इत्। यविष्ठः। अभवत्। घृणा। शुचिः। आत्।
इत्। मातॄः। आ। अविशत्। यासु। आ। शुचिः। अहिंस्यमानः। उर्विया। वि। ववृधे। अनु। यत्। पूर्वाः।
अरुहत्। सनाऽजुवः। नि। नव्यसीषु। अवरासु। धावते॥५॥ आत्। इत्। होतारं। वृणते। दिविष्टिषु।
भगंऽइव। पपृचानासः। ऋञ्जते। देवान्। यत्। क्रत्वा। मज्मना। पुरुऽस्तुतः। मर्तं। शंसं। विश्वधा। वे
ति। धायसे। वि। यत्। अस्थात्। यजतः। वातऽचोदितः। ह्वारः। न। वक्वा। जरणाः। अनाकृतः। तस्य।
पत्मन्। दक्षुषः। कृष्णऽजंहसः। शुचिऽजन्मनः। रजः। आ। विऽअध्वनः। रथः। न। यातः। शिक्वऽ
भिः। कृतः। द्यां। अंगेभिः। अरुषेभिः। ईयते॥७॥ लल्मासः। धक्षि। सूरयः। शूरस्यऽइव। त्वेषथात्। ई
षते। वयः। त्वया। हि। अग्ने। वरुणः। धृतऽव्रतः। मित्रः। शाशद्रे। अर्यमा। सुऽदानवः। यत्। सीं। अनु।
क्रतुना। विश्वऽथा। विऽभुः। ०परिऽभूः। अजायथाः। त्वं। अग्ने। शशमानाय। सुन्वते। रत्नं। यविष्ठ।
देवऽतातिं। इन्वसि। तं। त्वा। नु। नव्यं। सहसः। युवन्। वयं। भगं। न। कारे। महिऽरत्न। धीमहि। अस्मे इति। १२
रयिं। न। सुऽअर्थः। दमूनसं। भगं। दक्षं। न। पपृचासि। धर्णसिं। रश्मीन्ऽइव। यः। यमति। जन्मनी इति।
उभे इति। देवानां। शंसं। ऋते। आ। च। सुऽक्रतुः। उत। नः। सुऽद्योत्मा। जीरऽअश्वः। होता। मन्द्रः। शृ

णवत्। चंद्रऽरथः। सः। नः। नेषत्। नेषऽतमैः। अमूरः। अग्निः। वामं। सुवितं। वस्यः। अच्छ। अस्तावि।
अग्निः। शिमीवत्ऽभिः। अर्कैः। साम्ऽराज्याय। प्रऽतरं। दधानः। अमी इति। च। ये। मघऽवानः। वयं। च।
मिहं। न। सूरः। अति। निः। ततन्युः॥१३॥ सम्ऽइद्धः। अग्ने। आ। वह। देवान्। अद्य। यतऽस्रुचे। तंतुं। तनु
ष्व। पूर्व्यं। सुतऽसोमाय। दाशुषे। घृतऽवंतं। उप। मासि। मधुऽमंतं। तनूऽनपात्। यज्ञं। विप्रस्य। माऽ
वतः। शशमानस्य। दाशुषः। शुचिः। पावकः। अद्भुतः। मध्वा। यज्ञं। मिमिक्षति। नराशंसः। त्रिः। आ।
देवः। दिवः। देवेषु। यज्ञियः। ईळितः। अग्ने। आ। वह। इंद्रं। चित्रं। इह। प्रियं। इयं। हि। त्वा। मतिः। मम। अच्छ। सुऽजि
ह्वा। वच्यते। स्तृणानासः। यतऽस्रुचः। बर्हिः। यज्ञे। सुऽअध्वरे। वृंजे। देवव्यचःऽतमं। इंद्राय। शर्म। सऽ
प्रथः॥५॥ प्रऽये। देवेभ्यः। महीः। पावकासः। पुरुऽस्पृहः। द्वारः। देवीः। असश्चतः॥६॥ आ। मंदमाने इ
ति। उपाके इति। नक्तोषसा। सुऽपेशसा। यह्वी इति। ऋतस्य। मातरा। सीदतां। बर्हिः। आ। सुऽमत्। मं
द्रऽजिह्वा। जुगुर्वणी इति। सिध्रं। अद्य। दिविऽस्पृशं। शुचिः। देवेषु। अर्पिता। होत्रा। मरुत्ऽसु। भारती॥०
बर्हिः। सीदंतु। यज्ञियाः। तत्। नः। तुरीपं। अद्भुतं। पुरु। वारं। पुरु। त्मना। त्वष्टा। पोषाय। वि। स्यतु।
राये। नाभा। नः। अस्मऽयुः। अवऽसृजन्। उप। त्मना। देवान्। यक्षि। वनस्पते।०। पूषण्ऽवते। मरुत्व
ते। विश्वऽदेवाय। वायवे। स्वाहा। गायत्रऽवेपसे। हव्यं। इंद्राय। कर्तन। स्वाहाऽकृतानि। आ। गहि। उप।

हव्यानि। वीतये। इंद्र। आ। गहि। श्रुधि। हवं। त्वा। हवंते। अध्वरे॥ ११॥ प्र। तव्यसीं। नव्यसीं। धीतिं।
अग्नये। वाचः। मतिं। सहसः। सूनवे। भरे। अपां। नपात्। यः। वसुऽभिः। सह। प्रियः। होता। पृथिव्यां।
नि। असीदत्। ऋत्वियः॥ सः। जायमानः। परमे। विऽओमनि। आविः। अग्निः। अभवत्। मातरिश्वने। अ
स्य। क्रत्वा। संऽइधानस्य। मज्मना। प्र। द्यावा। शोचिः। पृथिवी इति। अरोचयत्। अस्य। त्वेषाः। अज
राः। अस्य। भानवः। सुऽसंदृशः। सुऽप्रतीकस्य। सुऽद्युतः। भाऽऋक्षसः। अति। अक्तुः। न। सिंधवः। अ
अग्नेः। रेजंते। अससंतः। अजराः। यं। आऽईरिरे। भृगवः। विश्वऽवेदसं। नाभा। पृथिव्याः। भुवनस्य। म
ज्मना। अग्निं। तं। गीःऽभिः। हिनुहि। स्वे। आ। दमे। यः। एकः। वस्वः। वरुणः। न। राजति। न। यः। वराय। मरु
तांऽइव। स्वनः। सेनाऽइव। सृष्टा। दिव्या। यथा। अशनिः। अग्निः। जंभैः। तिगितैः। अत्ति। भर्वति। यो
धः। न। शत्रून्। सः। वना। नि। ऋंजते॥ कुवित्। नः। अग्निः। उचथस्य। वीः। असत्। वसुः। कुवित्। वसुऽ
भिः। कामं। आऽवरत्। चोदः। कुवित्। तुतुज्यात्। सातये। धियः। शुचिऽप्रतीकं। तं। अया। धिया। गृणे॥
घृतऽप्रतीकं। वः। ऋतस्य। धूःऽसदं। अग्निं। मित्रं। न। संऽइधानः। ऋंजते। इंधानः। अक्रः। विदथे
षु। दीद्यत्। शुक्रऽवर्णां। उत्। ऊं इति। नः। यंसते। धियं॥ अप्रऽयुच्छन्। अप्रयुच्छत्ऽभिः। अग्ने। शिवेभिः।
नः। पायुऽभिः। पाहि। शग्मैः। अदब्धेभिः। अदृपितेभिः। इष्टे। अनिमिषत्ऽभिः। परि। पाहि। नः। जाः॥ १२॥

एति। प्र। होता। व्रतं। अस्य। मायया। ऊर्ध्वां। दधानः। शुचिऽपेशसं। धियं। अभि। स्रुचः। क्रमते। दक्षिणाऽ
आवृतः। याः। अस्य। धाम। प्रथमं। ह। निंसते। अभि। ईं। ऋतस्य। दोहनाः। अनूषत। योनौ। देवस्य। सद
ने। परिऽवृताः। अपां। उपऽस्थे। विऽभृतः। यत्। आ। अवसत्। अध। स्वधाः। अधयत्। याभिः। ईयते। यु
यूषतः। सऽवयसा। तत्। इत्। वपुः। समानं। अर्थं। विऽतरित्रता। मिथः। आत्। ईं। भगः। न। हव्यः। सं। अ
स्मत्। आ। वोढुः। न। रश्मीन्। सं। अयंस्त। सारथिः। यं। ईं। द्वा। सऽवयसा। सपर्यतः। समाने। योना।
मिथुना। संऽओकसा। दिवा। न। नक्तं। पलितः। युवा। अजनि। पुरु। चरन्। अजरः। मानुषा। युगा।
तं। ईं। हिन्वंति। धीतयः। दश। व्रिशः। देवं। मर्तासः। ऊतये। हवामहे। धनोः। अधि। प्रऽवतः। आ। सः। ऋ
ण्वति। अभिव्रजत्ऽभिः। वयुना। नवा। अधित। त्वं। हि। अग्ने। दिव्यस्य। राजसि। त्वं। पार्थिवस्य। पशुपाःऽ
इव। त्मना। एनी इति। ता। एते इति। बृहती इति। अभिऽश्रिया। हिरण्ययी इति। वक्करी इति। बर्हिः। आ
शाते इति। अग्ने। जुषस्व। प्रति। हर्य। तत्। वचः। मंद्र। स्वधाऽवः। ऋतऽजात। सुक्रतो इति सुऽक्रतो।
यः। विश्वतः। प्रत्यङ्। असि। दर्शतः। रण्वः। संऽदृष्टौ। पितुमान्ऽइव। क्षयः॥१४॥ तं। पृच्छता। सः। जगाम।
सः। वेद। सः। चिकित्वान्। ईयते। सः। नु। ईयते। तस्मिन्। संति। प्रऽशिषः। तस्मिन्। इष्टयः। सः। वाज
स्य। शवसः। शुष्मिणः। पतिः। तं। इत्। पृच्छंति। न। सिमः। वि। पृच्छति। स्वेनऽइव। धीरः। मनसा। यत्। अ

ग्रभीतात्।नामृष्यते।प्रथमं।न।अपरं।वचः।अस्य।क्रत्वा।सचते।अप्रऽदृपितः।तं।इत्।गच्छंति।जु
ह्वः।तं।अर्वतीः।विश्वानि।एकः।शृणवत्।वचांसि।मे।पुरुऽप्रैषः।ततुरिः।यज्ञऽसाधनः।अछिद्रऽ
ऊतिः।शिशुः।आ।अदत्त।सं।रभः।उपऽस्थायं।चरति।यत्।संऽआरत।सद्यः।जातः।तत्सार।यु
ज्येभिः।अभि।श्वांतं।मृशते।नांद्ये।मुदे।यत्।ईं।गच्छंति।उशतीः।अपिऽस्थितं।सः।ईं।मृगः।अप्यः।
वनर्गुः।उप।त्वचि।उपऽमस्यां।नि।धायि।वि।अब्रवीत्।वयुना।मर्त्येभ्यः।अग्निः।विद्वान्।ऋतऽ
चित्।हि।सत्यः।।१४।।त्रिऽमूर्द्धानं।सप्तऽरश्मिं।गृणीषे।अनूनं।अग्निं।पित्रोः।उपऽस्थे।निऽसत्तं।
अस्य।चरतः।ध्रुवस्य।विश्वा।दिवः।रोचना।आपप्रिऽवांसं।उक्षा।महान्।अभि।ववक्षे।एने इति।
अजरः।तस्थौ।इतःऽऊतिः।ऋष्वः।उर्व्याः।पदः।नि।दधाति।सानौ।रिहंति।ऊधः।अरुषासः।अस्य।
समानं।वत्सं।अभि।संचरंती इति संऽचरंती।विष्वक्।धेनू इति।वि।चरतः।सुमेके इति सुऽमेके।अ
नपऽवृज्यान्।अध्वनः।मिमाने इति।विश्वान्।केतान्।अधि।महः।दधाने इति।धीरासः।पदं।क
वयः।नयंति।नाना।हृदा।रक्षमाणाः।अजुर्यं।सिसासंतः।परि।अपश्यंत।सिंधुं।आविः।एभ्यः।
अभवत्।सूर्यः।नॄन्।दिदृक्षेण्यः।परिऽकाष्ठासु।जेन्यः।ईळेन्यः।महः।अर्भाय।जीवसे।पुरुऽत्रा।
यत्।अभवत्।सूः।अह।एभ्यः।गर्भेभ्यः।मघऽवा।विश्वऽदर्शतः।।१५।।कथा।ते।अग्ने।शुचयंतः।

नः।

आयोः। ददाशुः। वाजेभिः। आशुषाणाः। उमे इति। यत्। तोके इति। तनये। दधानाः। ऋतस्य। सामन्।
रणयंत। देवाः॥ बोध। मे। अस्य। वचसः। यविष्ठ। मंहिष्ठस्य। प्रऽभृतस्य। स्वधाऽवः। पीयति। त्वः। अ
नु। त्वः। गृणाति। वंदारुः। ते। तन्वं। वंदे। अग्ने॥ ये। पायवः। मामतेयं। ते। अग्ने। पश्यंतः। अंधं। दुःऽइतात्।
अरक्षन्। ररक्ष। तान्। सुऽकृतः। विश्वऽवेदाः। दिप्संतः। इत्। रिपवः। न। अह। देभुः॥ यः। नः। अग्ने। अ
ररिऽवान्। अघऽयुः। अरातिऽवा। मर्चयति। द्वयेन। मंत्रः। गुरुः। पुनः। अस्तु। सः। अस्मै। अनु। मृक्षीष्ट।
तन्वं। दुःऽउक्तैः॥ उत। वा। यः। सहस्य। प्रऽविद्वान्। मर्तः। मर्तं। मर्चयति। द्वयेन। अतः। पाहि। स्तवमा
न। स्तुवंतं। अग्ने। माकिः। दुःऽइताय। धायीः॥१६॥ ०॥ विष्टः। मातरिश्वा। होतारं। विश्वऽअप्सुं। विश्वऽ
देव्यं। नि। यं। दधुः। मनु ष्यासु। विक्षु। स्वः। न। चित्रं। वपुषे। विभाऽवं। ददानं। इत्। न। ददभंत। मन्म।
अग्निः। वरूथं। मम। तस्य। चाकन्। जुषंत। विश्वानि। अस्य। कर्म। उप। स्तुतिं। भरमाणस्य। कारोः॥
नि। से। चित्। नु। यं। सदने। जगृभ्रे। प्रशस्तिऽभिः। दधिरे। यज्ञियासः। प्र। सु। नयंत। गृभयंतः। इष्टौ। अ
श्वासः। न। रथ्यः। ररहाणाः॥ पुरूणि। दस्मः। नि। रिणाति। जंभैः। आत्। रोचते। वने। आ। विभाऽवा। अ
नु। अस्य। वातः। अनु। वाति। शोचिः। अस्तुः। न। शर्यां। असनां। अनु। द्यून्॥ न। यं। रिपवः। न। रिषण्य
वः। गर्भे। संतं। रेषणाः। रेषयंति। अंधाः। अपश्याः। न। दभन्। अभिऽख्याः। नित्यासः। ईं। प्रेतारः। अरक्ष
न्॥१७॥ महः। सः। रायः। आ। ईषते। पतिः। दन्। इनः। इनस्य। वसुनः। पदे। आ। उप। ध्रजंतं। अद्रयः। विध

नॄ इति । सः । यः । वृषा । नरां । न । रोदस्योः । श्रवःऽभिः । अस्ति । जीवपीतऽसर्गः । प्र । यः । सस्राणः । शि-
श्रीत । योनौ । आ । यः । पुरं । नार्मिणीं । अदीदेत् । अत्यः । कविः । न । भन्यः । न । अर्वा । सूरः । न । रुरुक्वान् । श-
तऽआत्मा । अभि । द्विऽजन्मा । त्री । रोचनानि । विश्वा । रजांसि । शुशुचानः । अस्थात् । होता । यजिष्ठः ।
अपां । सधऽस्थे । अयं । सः । होता । यः । द्विऽजन्मा । विश्वा । दधे । वार्याणि । श्रवस्या । मर्तः । यः । अस्मै ।
सुऽतुकः । ददाश ॥ १८ ॥ पुरु । त्वा । दाश्वान् । वोचे । अरिः । अग्ने । तव । स्वित् । आ । तोदस्यऽइव । शरणे ।
आ । महस्य । वि । अनिनस्य । धनिनः । प्रऽहोषे । चित् । अररुषः । कदा । चन । प्रऽजिगतः । अदेवऽयोः ।
सः । चंद्रः । विप्र । मर्त्यः । महः । व्राधन्ऽतमः । दिवि । प्रऽप्र । इत् । ते । अग्ने । वनुषः । स्याम ॥ १९ ॥ मित्रं । न । यं ।
शिम्या । गोषु । गव्यवः । सुऽआध्यः । विदथे । अप्ऽसु । जीजनन् । अरेजेतां । रोदसी इति । पाजसा । गि-
रा । प्रति । प्रियं । यजतं । जनुषां । अवः । यत् । हास्यत् । वां । पुरुऽमीळ्हस्य । सोमिनः । प्र । मित्रासः । न ।
दधिरे । सुऽआभुवः । अध । क्रतुं । विदतं । गातुं । अर्चते । उत । श्रुतं । वृषणा । पस्त्यऽवतः । आ । वां । भूष-
न् । क्षितयः । जन्म । रोदस्योः । प्रऽवाच्यं । वृषणा । दक्षसे । महे । यत् । ईं । ऋताय । भरथः । यत् । अर्वते ।
प्र । होत्रया । शिम्या । वीथः । अध्वरं । प्र । सा । क्षितिः । असुरा । या । महि । प्रिया । ऋतऽवाना । ऋतं । आ ।
घोषथः । बृहत् । युवं । दिवः । बृहतः । दक्षं । आऽभुवं । गां । न । धुरि । उप । युंजाथे इति । अपः । मही इति । अ-
त्र । महिना । वारं । ऋण्वथः । अरेणवः । तुजः । आ । सद्मन् । धेनवः । स्वरंति । ताः । उपरऽताति । सूर्यं । आ ।

निऽम्रुचः। उषसः। तक्ववीःऽइव। रण। आ। वां। ऋताया। केशिनीः। अनूषत। मित्र। यत्र। वरुण। गातुं।
अर्चथः। अव। त्मना। सृजतं। पिन्वतं। धियः। युवं। विप्रस्य। मन्मनां। इरज्यथः। यः। वां। यज्ञैः। शशमानः।
ह। दाशति। कविः। होता। यजति। मन्मऽसाधनः। उप। अह। तं। गच्छथः। वीथः। अध्वरं। अच्छ। गिरः।
सुऽमतिं। गंतं। अस्मयू इत्यस्मऽयू। युवां। यज्ञैः। प्रथमा। गोभिः। अंजते। ऋतऽवाना। मनसः। न। प्रऽ
युक्तिषु। भरंति। वां। मन्म। ना। संऽयता। गिरः। अदृप्यता। मनसा। रेवत्। आशाथे इति। रेवत्। वयः।
दधाथे इति। रेवत्। आशाथे इति। नरा। मायाभिः। इतःऽऊति। माहिनं। न। वां। द्यावः। अहऽभिः। न।
उत। सिंधवः। न। देवऽत्वं। पणयः। न। आनशुः। मघं। रशा। युवं। वस्त्राणि। पीवसा। वसाथे इति। युवोः। अ
च्छिद्राः। मंतवः। ह। सर्गाः। अव। अतिरतं। अनृतानि। विश्वा। ऋतेन। मित्रा। वरुणा। सचेथे इति। एतत्। च
न। त्वः। वि। चिकेतत्। एषां। सत्यः। मंत्रः। कविऽशस्तः। ऋघावान्। त्रिःऽअश्रिं। हंति। चतुःऽअश्रिः। उ
ग्रः। देवऽनिदः। ह। प्रथमाः। अजूर्यन्। अपात्। एति। प्रथमा। पत्ऽवतीनां। कः। तत्। वां। मित्रा। वरुणा।
आ। चिकेत। गर्भः। भारं। भरति। आ। चित्। अस्य। ऋतं। पिपर्ति। अनृतं। नि। तारीत्। प्रऽयंतं। इत्। प
रिऽजारं। कनीनां। पश्याम। असि। न। उपऽनिपद्यमानं। अनवऽपृग्णा। विऽतता। वसानं। प्रियं। मित्रस्य।
वरुणस्य। धाम। अनश्वः। जातः। अनभीशुः। अर्वा। कनिक्रदत्। पतयत्। ऊर्ध्वऽसानु ४। अचित्तं।
ब्रह्म। जुजुषुः। युवानः। प्र। मित्रे। धाम। वरुणे। गृणंतः। आ। धेनवः। मामतेयं। अवंतीः। ब्रह्मऽप्रियं।

पीपयन्।सस्मिन्।उं।धन्।पित्वः।भिक्षेत।वयुनानि।विद्वान्।आसा।आऽविवासन्।अदितिं।उ
रुष्येत्।आ।वां।मित्रावरुणा।हव्यऽजुष्टिं।नमसा।देवौ।अवसा।ववृत्यां।अस्माकं।ब्रह्म।पृतना
सु।सह्याः।अस्माकं।वृष्टिः।दिव्या।सुऽपारा।।२२।।यजामहे।वां।महः।सऽजोषाः।हव्येभिः।मित्रा
वरुणा।नमःऽभिः।घृतैः।घृतस्नू इति घृतऽस्नू।अधायत्।वां।अस्मे इति।अध्वर्यवः।न।धीतिऽभिः।
भरंति।प्रऽस्तुतिः।वां।धाम।न।प्रऽयुक्तिः।अयामि।मित्रावरुणा।सुऽवृक्तिः।अनक्ति।यत्।वां।वि
दथेषु।होता।सुम्नं।वां।सूरिः।वृषणौ।इयक्षन्।पीपाय।धेनुः।अदितिः।ऋताय।जनाय।मित्रावरु
णा।हविःऽदे।हिनोति।यत्।वां।विदथे।सपर्यन्।सः।रातऽहव्यः।मानुषः।न।होता।उत।वां।विक्षु।म
द्यासु।अंधः।गावः।आपः।च।पीपयंत।देवीः।उतो इति।नः।अस्य।पूर्व्यः।पतिः।दन्।वीतं।पातं।पय
सः।उस्रियायाः।।२३।।विष्णोः।नु।कं।वीर्याणि।प्र।वोचं।यः।पार्थिवानि।विऽममे।रजांसि।यः।अस्कभा
यत्।उत्ऽतरं।सधऽस्थं।विऽचक्रमाणः।त्रेधा।उरुऽगायः।प्र।तत्।विष्णुः।स्तवते।वीर्येण।मृगः।न।
भीमः।कुचरः।गिरिऽस्थाः।यस्य।उरुषु।त्रिषु।विऽक्रमणेषु।अधिऽक्षियंति।भुवनानि।विश्वा।प्र।
विष्णवे।शूषं।एतु।मन्म।गिरिऽक्षिते।उरुऽगायाय।वृष्णे।यः।इदं।दीर्घं।प्रऽयतं।सधऽस्थं।एकः।वि
ऽममे।त्रिऽभिः।इत्।पदेभिः।यस्य।त्री।पूर्णा।मधुना।पदानि।अक्षीयमाणा।स्वधया।मदंति।यः।ऊं इति।
त्रिऽधातु।पृथिवीं।उत।द्यां।एकः।दाधार।भुवनानि।विश्वा।तत्।अस्य।प्रियं।अभि।पाथः।अश्यां।

नरः। यत्र। देवऽयवः। मदंति। उरुऽक्रमस्य। सः। हि। बंधुः। इत्था। विष्णोः। पदे। परमे। मध्वः। उत्सः॥
ता। वां। वास्तूनि। उश्मसि। गमध्यै। यत्र। गावः। भूरिऽशृंगाः। अयासः। अत्र। अह। तत्। उ
रुऽगायस्य। वृष्णः। परमं। पदं। अव। भाति। भूरि॥ २४॥ ०॥ अंधसः। धियाऽयते। महे। शूराय।
विष्णवे। च। अर्चत। या। सानुनि। पर्वतानां। अदाभ्या। महः। तस्थतुः। अर्वताऽइव। साधुना॥ त्वे
षं। इत्था। सं। अरणं। शिमीऽवतोः। इंद्राविष्णू इति। सुतऽपाः। वां। उरुष्यति। या। मर्त्याय। प्रतिऽधी
यमानं। इत्। कृशानोः। अस्तुः। असनां। उरुष्यथः॥ ता। ईं। वर्धंति। महि। अस्य। पौंस्यं। नि। मात
रा। नयति। रेतसे। भुजे। दधाति। पुत्रः। अवरं। परं। पितुः। नाम। तृतीयं। अधि। रोचने। दिवः॥ तत्। त
त्। इत्। अस्य। पौंस्यं। गृणीमसि। इनस्य। त्रातुः। अवृकस्य। मीळ्हुषः। यः। पार्थिवानि। त्रिऽभिः।
इत्। विऽगामऽभिः। उरु। क्रमिष्ट। उरुऽगायाय। जीवसे॥ द्वे इति। इत्। अस्य। क्रमणे इति। स्वःऽ
दृशः। अभिऽख्याय। मर्त्यः। भुरण्यति। तृतीयं। अस्य। नकिः। आ। दधर्षति। वयः। चन। पतयंतः।
पतत्रिणः॥ चतुःऽभिः। साकं। नवतिं। च। नामऽभिः। चक्रं। न। वृत्तं। व्यतीन्। अवीविपत्। बृहत्ऽ
शरीरः। विऽमिमानः। ऋक्वऽभिः। युवा। अकुमारः। प्रति। एति। आऽहवं॥ २५॥ भव। मित्रः। न।
शेव्यः। घृतऽआसुतिः। विभूतऽद्युम्नः। एवऽयाः। उं इति। सऽप्रथाः। अध। ते। विष्णो इति। विदुषा।

चित्। अध्वरः। स्तोमः। यज्ञः। च। राध्यः। हविष्मता। यः। पूर्व्याय। वेधसे। नवीयसे। सुमत्ऽजा
नये। विष्णवे। ददाशति। यः। जातं। अस्य। महतः। महि। ब्रवत्। सः। इत्। ऊं इति। श्रवःऽभिः। युज्यं।
चित्। अभि। असत्। तं। ऊं इति। स्तोतारः। पूर्व्यं। यथा। विद। ऋतस्य। गर्भं। जनुषा। पिपर्तन।
आ। अस्य। जानंतः। नाम। चित्। विवक्तन। महः। ते। विष्णो इति। सुऽमतिं। भजामहे। तं। अस्य।
राजा। वरुणः। तं। अश्विना। क्रतुं। सचंत। मारुतस्य। वेधसः। दाधार। दक्षं। उत्ऽतमं। अहःऽ
विदं। व्रजं। च। विष्णुः। सखिऽवान्। अपऽऊर्णुते। आ। यः। विवाय। सचथाय। दैव्यः। इंद्राय। वि
ष्णुः। सुऽकृते। सुकृत्ऽतरः। वेधाः। अजिन्वत्। त्रिऽसधस्थः। आर्यं। ऋतस्य। भागे। यजमानं।
आ। अभजत्। ॥२६॥ अबोधि। अग्निः। ज्मः। उत्। एति। सूर्यः। वि। उषाः। चंद्रा। मही। आवः। अर्चि
षा। अयुक्षातां। अश्विना। यातवे। रथं। प्र। असावीत्। देवः। सविता। जगत्। पृथक्। यत्। युंजाथे इ
ति। वृषणं। अश्विना। रथं। घृतेन। नः। मधुना। क्षत्रं। उक्षतं। अस्माकं। ब्रह्म। पृतनासु। जिन्वतं।
वयं। धना। शूरऽसाता। भजेमहि। अर्वाङ्। त्रिऽचक्रः। मधुऽवाहनः। रथः। जीरऽअश्वः। अ
श्विनोः। यातु। सुऽस्तुतः। त्रिऽवंधुरः। मघऽवा। विश्वऽसौभगः। शं। नः। आ। वक्षत्। द्विऽपदे। च
तुःऽपदे। ०। मधुऽमत्। नः। कशया। मिमिक्षतं। युवां। हा। गर्भं। जगतीषु। धत्थः। युवं। विश्वेषु। भु

वनेषु। अंतरिति। युवं। अग्निं। च। वृषणौ। अपः। च। वनस्पतीन्। अश्विनौ। ऐरथांये। युवं। ह। स्थः।
भिषजा। भेषजेभिः। अथो इति। ह। स्थः। रथ्या। रथ्येभिरिति रथ्येभिः। अथो इति। ह। क्षत्रं। अधि।
धत्थः। उग्रा। यः। वां। हविष्मान्। मनसा। ददाश। ॥२७॥ ॥इति द्वितीयाष्टके द्वितीयोध्यायः॥ ॥
ओम्॥ वसू इति। रुद्रा। पुरुमंतू इति पुरुऽमंतू। वृधंता। दशस्यतं। नः। वृषणौ। अभिष्टौ। दस्रा।
ह। यत्। रेक्णः। औचथ्यः। वां। प्र। यत्। सस्राथे इति। अकवाभिः। ऊती। कः। वां। दाशत्। सुऽमत
ये। चित्। अस्यै। वसू इति। यत्। धेथे इति। नमसा। पदे। गोः। जिगृतं। अस्मे इति। रेवतीः। पुरंऽधीः।
कामप्रेणऽइव। मनसा। चरंता। युक्तः। ह। यत्। वां। तौग्र्याय। पेरुः। वि। मध्ये। अर्णसः। धायि। पज्रः।
उप। वां। अवः। शरणं। गमेयं। शूरः। न। अज्म। पतयत्ऽभिः। एवैः। उपऽस्तुतिः। औचथ्यं। उरुष्ये
त्। मा। मां। इमे इति। पतत्रिणी इति। वि। दुग्धां। मा। मां। एधः। दशऽतयः। चितः। धाक्। प्र। यत्। वां।
बद्धः। त्मनि। खादति। क्षां। न। मा। गरन्। नद्यः। मातृऽतमाः। दासाः। यत्। ईं। सुऽसमुब्धं। अधुः।
शिरः। यत्। अस्य। त्रैतनः। विऽतक्षत्। स्वयं। दासः। उरः। अंसौ। अपि। ग्धेति ग्ध। दीर्घऽतमाः। मा
मतेयः। जुजुर्वान्। दशमे। युगे। अपां। अर्थं। यतीनां। ब्रह्मा। भवति। सारथिः। ॥१॥ प्र। द्यावा। यज्ञैः।
पृथिवी इति। ऋतऽवृधा। मही इति। स्तुषे। विदथेषु। प्रऽचेतसा। देवेभिः। ये इति। देवपुत्रे इति देवऽ

अवः

पुत्रे।सुऽदंससा।इत्था।धिया।वार्याणि।प्रऽभूषतः।उत।मन्ये।पितुः।अद्रुहः।मनः।मातुः।महि।
स्वऽतवः।तत्।हवीमऽभिः।सुऽरेतसा।पितरा।भूम।चक्रतुः।उरु।प्रऽजायाः।अमृतं।वरीमऽभिः।ते।
सूनवः।सुऽअपसः।सुऽदंससः।मही इति।जज्ञुः।मातरा।पूर्वऽचित्तये।स्थातुः।च।सत्यं।जगतः।
च।धर्मणि।पुत्रस्य।पाथः।पदं।अद्वयाविनः।ते।मायिनः।ममिरे।सुऽप्रचेतसः।जामी इति।सयो
नी इति सऽयोनी।मिथुना।संऽओकसा।नव्यंऽनव्यं।तंतुं।आ।तन्वते।दिवि।समुद्रे।अंतरिति।
कवयः।सुऽदीतयः।तत्।राधः।अद्य।सवितुः।वरेण्यं।वयं।देवस्य।प्रऽसवे।मनामहे।अस्मभ्यं।
द्यावापृथिवी इति।सुऽचेतुना।रयिं।धत्तं।वसुऽमंतं।शतऽग्विनं॥२॥ते इति।हि।द्यावापृथिवी इति।
विश्वऽशंभुवा।ऋतवरी इति ऋतऽवरी।रजसः।धारयत्कवी इति धारयत्ऽकवी।सुजन्मनी इति
सुऽजन्मनी।धिषणे इति।अंतः।ईयते।देवः।देवी इति।धर्मणा।सूर्यः।शुचिः।उरुऽव्यचसा।महि
नी इति।असश्चता।पिता।माता।च।भुवनानि।रक्षतः।सुधृष्टमे इति सुऽधृष्टमे।वपुष्ये३ इति।
न।रोदसी इति।पिता।यत्।सीं।अभि।रूपैः।अवासयत्।सः।वन्हिः।पुत्रः।पित्रोः।पवित्रऽवान्।पु
नाति।धीरः।भुवनानि।मायया।धेनुं।च।पृश्निं।वृषभं।सुऽरेतसं।विश्वाहा।शुक्रं।पयः।अस्य।
धुक्षत।अयं।देवानां।अपसां।अपःऽतमः।यः।जजान।रोदसी इति।विश्वऽशंभुवा।वि।यः।

१९

ममे। रजसी इति। सुक्रतुऽयया। अजरेभिः। स्कंभनेभिः। सं। आनृचुः। ते इति। नः। गणाने इति। महि
नी इति। महि। श्रवः। क्षत्रं। द्यावापृथिवी इति। धासथः। बृहत्। येन। अभि। कृष्टीः। ततनाम। विश्वहा।
पनाय्यं। ओजः। अस्मे इति। सं। इन्वतं। ३। किं। उं इति। श्रेष्ठः। किं। यविष्ठः। नः। आ। अजगन्। किं। ईय
ते। दूत्यं। कत्। यत्। ऊचिम। न। निंदिम। चमसं। यः। महाऽकुलः। अग्ने। भ्रातः। द्रुणः। इत्। भूतिं। ऊदि
म। एकं। चमसं। चतुरः। कृणोतन। तत्। वः। देवाः। अब्रुवन्। तत्। वः। आ। अगमं। सौधन्वनाः। यदि। ए
व। करिष्यथ। साकं। देवैः। यज्ञियासः। भविष्यथ। अग्निं। दूतं। प्रति। यत्। अब्रवीतन। अश्वः। कर्त्वः।
रथः। उत। इह। कर्त्वः। धेनुः। कर्त्वा। युवशा। कर्त्वा। द्वा। तानि। भ्रातः। अनु। वः। कृत्वी। आ। इमसि। चकृ
वांसः। ऋभवः। तत्। अपृच्छत। क्व। इत्। अभूत्। यः। स्यः। दूतः। नः। आ। अजगन्। यदा। अवऽअख्य
त्। चमसान्। चतुरः। कृतान्। आत्। इत्। त्वष्टा। ग्नासु। अंतः। नि। आनजे। हनाम। एनान्। इति। त्वष्टा।
यत्। अब्रवीत्। चमसं। ये। देवऽपानं। अनिंदिषुः। अन्या। नामानि। कृण्वते। सुते। सचा। अन्यैः। ए
नान्। कन्या। नामऽभिः। स्परत्॥ ४॥ इंद्रः। हरी इति। युयुजे। अश्विना। रथं। बृहस्पतिः। विश्वऽरूपां।
उप। आजत। ऋभुः। विऽभ्वा। वाजः। देवान्। अगच्छत। सुऽअपसः। यज्ञियं। भागं। ऐतन। निः। चर्मणः।
गां। अरिणीत। धीतिऽभिः। या। जरंता। युवशा। ता। कृणोतन। सौधन्वनाः। अश्वात्। अश्वं। अतक्षत।
युक्त्वा। रथं। उप। देवान्। अयातन। इदं। उदकं। पिबत। इति। अब्रवीतन। इदं। वा। घ। पिबत। मुंजऽने

इत्। अ

२

जनं। सो धन्वनाः। यदि। तत्। न। इद्वा। हर्यथात्। तृतीये। घ। सवने। मादयाध्वै। आपः। भूयिष्ठाः। इति। एकः।
अब्रवीत्। अग्निः। भूयिष्ठः। इति। अन्यः। अब्रवीत्। वधःऽयंतीं। बहुऽभ्यः। प्र। एकः। अब्रवीत्। ऋता। व
दंतः। चमसान्। अपिंशत। श्रोणां। एकः। उदकं। गां। अव। अजति। मांसं। एकः। पिंशति। सूनया। आऽभृ
तां। आ। निऽम्रुचः। शकृत्। एकः। अप। अभरत्। किं। स्वित्। पुत्रेभ्यः। पितरौ। उप। आवतुः॥ ५॥ उद्वत्ऽ
सु। अस्मै। अकृणोतन। तृणं। निवत्ऽसु। अपः। सुऽअपस्यया। नरः। अगोह्यस्य। यत्। असस्तन। गृहे।
तत्। अद्य। इदं। ऋभवः। न। अनु। गच्छथ। संऽमील्य। यत्। भुवना। परिऽअसर्पत। क्व। स्वित्। तात्या। पि
तरा। वः। आसतुः। अभिऽशपत। यः। करस्नं। वः। आऽददे। यः। प्र। अब्रवीत्। प्रो इति। तस्मै। अब्रवीतन। उ
सुषांसः। ऋभवः। तत्। अपृच्छत। अगोह्य। कः। इदं। नः। अबूबुधत्। श्वानं। बस्तः। बोधयितारं। अ
ब्रवीत्। संवत्सरे। इदं। अद्य। वि। अख्यत। दिवा। यांति। मरुतः। भूम्या। अग्निः। अयं। वातः। अंतरिक्षे
ण। याति। अत्ऽभिः। याति। वरुणः। समुद्रैः। युष्मान्। इच्छंतः। शवसः। नपातः॥ ६॥ मा। नः। मित्रः। वरु
णः। अर्यमा। आयुः। इंद्रः। ऋभुक्षाः। मरुतः। परि। ख्यन्। यत्। वाजिनः। देवऽजातस्य। सप्तेः। प्रऽवक्ष्या
मः। विदथे। वीर्याणि। यत्। निःऽनिजा। रेक्णसा। प्रावृतस्य। रातिं। गृभीतां। मुखतः। नयंति। सुऽप्राङ्।
अजः। मेम्यत्। विश्वऽरूपः। इंद्रापूष्णोः। प्रियं। अपि। एति। पाथः। एषः। छागः। पुरः। अश्वेन। वाजि
ना। पूष्णः। भागः। नीयते। विश्वऽदेव्यः। अभिऽप्रियं। यत्। पुरोळाशं। अर्वता। त्वष्टा। इत्। एनं। सौश्र

२०

वसायं। जिन्वति। यत्। हविष्यं। ऋतुऽशः। देवऽयानं। त्रिः। मानुषाः। परि। अश्वं। नयंति। अत्र। पूष्णः। प्रथमः।
भागः। एति। यज्ञं। देवेभ्यः। प्रतिऽवेदयन्। अजः। होता। अध्वर्युः। आऽवयाः। अग्निम्ऽइंधः। ग्रावऽग्राभः। उ
त। शंस्ता। सुऽविप्रः। तेन। यज्ञेन। सुऽअरंकृतेन। सुऽइष्टेन। वक्षणाः। आ। पृणध्वं॥ ७॥ यूपऽव्रस्काः। उत। ये।
यूपऽवाहाः। चषालं। ये। अश्वऽयूपाय। तक्षति। ये। च। अर्वते। पचनं। संऽभरंति। उतो इति। तेषां। अभिऽगू
र्तिः। नः। इन्वतु। उप। प्र। अगात्। सुऽमन्मे। अधायि। मन्म। देवानां। आशाः। उप। वीतऽपृष्ठः। अनु। एनं।
विप्राः। ऋषयः। मदंति। देवानां। पुष्टे। चकृम। सुऽबंधुं। यत्। वाजिनः। दाम। संऽदानं। अर्वतः। या। शीर्षण्या।
रशना। रज्जुः। अस्य। यत्। वा। घ। अस्य। प्रऽभृतं। आस्ये। तृणं। सर्वा। ता। ते। अपि। देवेषु। अस्तु। यत्। अ
श्वस्य। क्रविषः। मक्षिका। आश। यत्। वा। स्वरौ। स्वऽधितौ। रिप्तं। अस्ति। यत्। हस्तयोः। शमितुः। यत्। नखे
षु। यत्। ऊवध्यं। उदरस्य। अपऽवाति। यः। आमस्य। क्रविषः। गंधः। अस्ति। सुऽकृता। तत्। शमितारः। कृण्वं
तु। उत। मेधं। शृतऽपाकं। पचंतु॥ ८॥ यत्। ते। गात्रात्। अग्निना। पच्यमानात्। अभि। शूलं। निऽहतस्य। अ
वऽधावति। मा। तत्। भूम्यां। आ। श्रिषत्। मा। तृणेषु। देवेभ्यः। तत्। उशत्ऽभ्यः। रातं। अस्तु। ये। वाजिनं।
परिऽपश्यंति। पक्वं। ये। ईं। आहुः। सुरभिः। निः। हर। इति। ये। च। अर्वतः। मांसऽभिक्षां। उपऽआसते। ० यत्।
निऽईक्षणं। मांस्पचन्याः। उखायाः। या। पात्राणि। यूष्णः। आऽसेचनानि। ऊष्मण्या। अपिऽधाना। चरू
णां। अंकाः। सूनाः। परि। भूषंति। अश्वं। निःऽक्रमणं। निऽसदनं। विऽवर्तनं। यत्। च। पड्बीशं। अर्वतः। यत्।

च । पपौ । यत् । च । घासिं । जघास ।०। मा । त्वा । अग्निः । ध्वनयीत् । धूमऽगंधिः । मा । उखा । भ्राजंती । अभि । विक्त ।
जघ्रिः । इष्टं । वीतं । अभिऽगूर्तं । वषट्ऽकृतं । तं । देवासः । प्रति । गृभ्णंति । अश्वं ॥ ९॥ यत् । अश्वाय । वासः । उपऽ
स्तृणंति । अधीवासं । यां । हिरण्यानि । अस्मै । संऽदानं । अर्वंतं । पड्बीशं । प्रिया । देवेषु । आ । यमयंति । यत् । ते ।
सादे । महसा । शूकृतस्य । पार्ष्ण्या । वा । कशया । वा । तुतोद । स्रुचाऽइव । ता । हविषः । अध्वरेषु ।०। ब्रह्म
णा । सूदयामि । चतुःऽत्रिंशत् । वाजिनः । देवऽबंधोः । वंक्रीः । अश्वस्य । स्वऽधितिः । सं । एति । अच्छिद्रा । गा
त्रा । वयुना । कृणोत । परुःऽपरुः । अनुऽघुष्य । वि । शस्त । एकः । त्वष्टुः । अश्वस्य । विऽशस्ता । द्वा । यंतारा ।
भवतः । तथा । ऋतुः । या । ते । गात्राणां । ऋतुऽथा । कृणोमि । ताऽता । पिंडानां । प्र । जुहोमि । अग्नौ । मा । त्वा ।
तपत् । प्रियः । आत्मा । अपिऽयंतं । मा । स्वऽधितिः । तन्वः । आ । तिस्थिपत् । ते । मा । ते । गृध्नुः । अविऽशस्ता ।
अतिऽहाय । छिद्रा । गात्राणि । असिना । मिथु । करिति कः । न । वै । ऊं इति । एतत् । म्रियसे । न । रिष्यसि । देवान् ।
इत् । एषि । पथिऽभिः । सुऽगेभिः । हरी इति । ते । युंजा । पृषती इति । अभूतां । उप । अस्थात् । वाजी । धुरि । रा
सभस्य । सुऽगव्यं । नः । वाजी । सुऽअश्व्यं । पुंसः । पुत्रान् । उत । विश्वऽपुषं । रयिं । अनागाःऽत्वं । नः । अदितिः । २१
कृणोतु । क्षत्रं । नः । अश्वः । वनतां । हविष्मान् ॥ १०॥ यत् । अक्रंदः । प्रथमं । जायमानः । उत्ऽयन् । समुद्रात् ।
उत । वा । पुरीषात् । श्येनस्य । पक्षा । हरिणस्य । बाहू इति । उपऽस्तुत्यं । महि । जातं । ते । अर्वन् । यमेन । दत्तं । ते ।
त्रितः । एनं । अयुनक् । इंद्रः । एनं । प्रथमः । अधि । अतिष्ठत् । गंधर्वः । अस्य । रशनां । अगृभ्णात् । सूरात् ।

अश्वं। वसवः। निः। अतष्ट। असि। यमः। असि। आदित्यः। अर्वन्। असि। त्रितः। गुह्येन। व्रतेन। असि। सो
मेन। समया। विऽपृक्तः। आहुः। ते। त्रीणि। दिवि। बंधनानि। त्रीणि। ते। आहुः। दिवि। बंधनानि। त्रीणि। अप्ऽ
सु। त्रीणि। अंतः। इति। समुद्रे। उत। इव। मे। वरुणः। छंत्सि। अर्वन्। यत्र। ते। आहुः। परमं। जनित्रं। इमा। ते।
वाजिन्। अवऽमार्जनानि। इमा। शफानां। सनितुः। निऽधाना। अत्र। ते। भद्राः। रशनाः। अपश्यं। ऋतस्य।
याः। अभिऽरक्षंति। गोपाः॥ ११॥ आत्मानं। ते। मनसा। आरात्। अजानां। अवः। दिवा। पतयंतं। पतंगं। शिरः।
अपश्यं। पथिऽभिः। सुऽगेभिः। अरेणुऽभिः। जेहमानं। पतत्रि। अत्र। ते। रूपं। उत्ऽतमं। अपश्यं। जि
गीषमाणं। इषः। आ। पदे। गोः। यदा। ते। मर्तः। अनु। भोगं। आनट्। आत्। इत्। ग्रसिष्ठः। ओषधीः।
अजीगः। इति। अनु। त्वा। रथः। अनु। मर्यः। अर्वन्। अनु। गावः। अनु। भगः। कनीनां। अनु। व्रातासः।
तव। सख्यं। ईयुः। अनु। देवाः। ममिरे। वीर्यं। ते॥ हिरण्यऽशृंगः। अयः। अस्य। पादाः। मनःऽजवाः। अ
वरः। इंद्रः। आसीत्। देवाः। इत्। अस्य। हविःऽअद्यं। आयन्। यः। अर्वंतं। प्रथमः। अधिऽअतिष्ठत्।
ईर्मऽअंतासः। सिलिकऽमध्यमासः। सं। शूरणासः। दिव्यासः। अत्याः। हंसाःऽइव। श्रेणिऽशः। यतं
ते। यत्। आक्षिषुः। दिव्यं। अज्मं। अश्वाः॥ १२॥ तव। शरीरं। पतयिष्णु। अर्वन्। तव। चित्तं। वातःऽइव।
ध्रजीमान्। तव। शृंगाणि। विऽस्थिता। पुरुऽत्रा। अरण्येषु। जर्भुराणा। चरंति॥ शासनं। वाजी। अ
र्वा। देवद्रीचा। मनसा। दीध्यानः। अजः। पुरः। नीयते। नाभिः। अस्य। अनु। पश्चात्। कवयः। यंति। रे

भाः। परमं। यत्। सधऽस्थं। अर्वान्। अच्छ। पितरं। मातरं। च। अद्य। देवान्। जुष्टऽतमः। हि। गम्याः।
अथ। आ। शास्ते। दाशुषे। वार्याणि॥१३॥ अस्य। वामस्य। पलितस्य। होतुः। तस्य। भ्राता। मध्यमः।
अस्ति। अश्नः। तृतीयः। भ्राता। घृतऽपृष्ठः। अस्य। अत्र। अपश्यं। विश्पतिं। सप्तऽपुत्रं॥१॥ सप्त। युंजंति। र
थं। एकऽचक्रं। एकः। अश्वः। वहति। सप्तऽनामा। त्रिऽनाभि। चक्रं। अजरं। अनर्वं। यत्र। इमा। वि
श्वा। भुवना। अधि। तस्थुः। इमं। रथं। अधि। ये। सप्त। तस्थुः। सप्तऽचक्रं। सप्त। वहंति। अश्वाः। स
प्त। स्वसारः। अभि। सं। नवंते। यत्र। गवां। निऽहिता। सप्त। नाम। कः। ददर्श। प्रथमं। जायमानं। अ
स्थन्ऽवंतं। यत्। अनस्था। बिभर्ति। भूम्याः। असुः। असृक्। आत्मा। क्व। स्वित्। कः। विद्वांसं। उप। गा
त्। प्रष्टुं। एतत्। पाकः। पृच्छामि। मनसा। अविऽजानन्। देवानां। एना। निऽहिता। पदानि। वत्से। बष्क
ये। अधि। सप्त। तंतून्। वि। तत्निरे। कवयः। ओतवै। उं इति॥५॥ अचिकित्वान्। चिकितुषः। चित्। अत्र।
कवीन्। पृच्छामि। विद्मने। न। विद्वान्। वि। यः। तस्तंभ। षट्। इमा। रजांसि। अजस्य। रूपे। किं। अपि। स्वि
त्। एकं। इह। ब्रवीतु। यः। ईं। अंग। वेद। अस्य। वामस्य। निऽहितं। पदं। वेरिति वेः। शीर्ष्णः। क्षीरं। दुह्रते। २२
गावः। अस्य। वव्रिं। वसानाः। उदकं। पदा। अपुः। माता। पितरं। ऋते। आ। बभाज। धीती। अग्रे। मन
सा। सं। हि। जग्मे। सा। बीभत्सुः। गर्भऽरसा। निऽविद्धा। नमस्वंतः। इत्। उपऽवाकं। ईयुः। युक्ता। मा
ता। आसीत्। धुरि। दक्षिणायाः। अतिष्ठत्। गर्भः। वृजनीषु। अंतरिति। अमीमेत्। वत्सः। अनु। गां। अ

पश्यत्। विश्वऽरूप्यं। त्रिषु। योजनेषु। तिस्रः। मातॄः। त्रीन्। पितॄन्। बिभ्रत्। एकः। ऊर्ध्वः। तस्थौ। न। ईं।
अव। ग्लपयंति। मंत्रयंते। दिवः। अमुष्य। पृष्ठे। विश्वऽविदं। वाचं। अविश्वऽमिन्वां॥१०॥ द्वादशऽअरं।
नहि। तत्। जराय। वर्वर्ति। चक्रं। परि। द्यां। ऋतस्य। आ। पुत्राः। अग्ने। मिथुनासः। अत्र। सप्त। शता
नि। विंशतिः। च। तस्थुः। पंचऽपादं। पितरं। द्वादशऽआकृतिं। दिवः। आहुः। परे। अर्धे। पुरीषिणं। अथ।
इमे। अन्ये। उपरे। विऽचक्षणं। सप्तऽचक्रे। षट्ऽअरे। आहुः। अर्पितं। पंचऽअरे। चक्रे। परिऽवर्तमा
ने। तस्मिन्। आ। तस्थुः। भुवनानि। विश्वा। तस्य। न। अक्षः। तप्यते। भूरिऽभारः। सनात्। एव। न। शीर्य
ते। सऽनाभिः। सऽनेमि। चक्रं। अजरं। वि। ववृते। उत्तानायां। दश। युक्ताः। वहंति। सूर्यस्य। चक्षुः। र
जसा। एति। आऽवृतं। तस्मिन्। आर्पिता। भुवनानि। विश्वा। साकंऽजानां। सप्तथं। आहुः। एकऽजं। ष
ट्। इत्। यमाः। ऋषयः। देवऽजाः। इति। तेषां। इष्टानि। विऽहितानि। धामऽशः। स्थात्रे। रेजंते। विऽकृ
तानि। रूपऽशः॥१६॥ स्त्रियः। सतीः। तान्। उं इति। मे। पुंसः। आहुः। पश्यत्। अक्षण्ऽवान्। न। वि। चे
तत्। अंधः। कविः। यः। पुत्रः। सः। ईं। आ। चिकेत। यः। ता। विऽजानात्। सः। पितुः। पिता। असत्। अवः।
परेण। परः। एना। अवरेण। पदा। वत्सं। बिभ्रती। गौः। उत्। अस्थात्। सा। कद्रीची। कं। स्वित्। अर्धं। परा।
अगात्। क्व। स्वित्। सूते। नहि। यूथे। अंतरिति। अवः। परेण। पितरं। यः। अस्य। अनुऽवेद। परः। एना।
अवरेण। कविऽयमानः। कः। इह। प्र। वोचत्। देवं। मनः। कुतः। अधि। प्रऽजातं। ये। अर्वांचः। तान्। उं इति।

११२॥

पराचः। आहुः। ये। परांचः। तान्। ऊं इति। अर्वाचः। आहुः। इंद्रः। च। या। चक्रथुः। सोम। तानि। धु
रा। न। युक्ताः। रजसः। वहंति। द्वा। सुऽपर्णा। सऽयुजा। सखाया। समानं। वृक्षं। परि। सस्वजाते इति।
तयोः। अन्यः। पिप्पलं। स्वादु। अत्ति। अनश्नन्। अन्यः। अभि। चाकशीति॥२०॥ यत्र। सुऽपर्णाः। अमृ
तस्य। भागं। अनिऽमेषं। विदथा। अभिऽस्वरंति। इनः। विश्वस्य। भुवनस्य। गोपाः। सः। मा। धीरः। पा
कः। अत्र। आ। विवेश। यस्मिन्। वृक्षे। मधुऽअदः। सुऽपर्णाः। निऽविशंते। सुवते। च। अधि। विश्वे।
तस्य। इत्। आहुः। पिप्पलं। स्वादु। अग्रे। तत्। न। उत्। नशत्। यः। पितरं। न। वेद। यत्। गायत्रे। अधि।
गायत्रं। आऽहितं। त्रैस्तुभात्। वा। त्रैस्तुभं। निःऽअतक्षत। यत्। वा। जगत्। जगति। आऽहितं। पदं।
ये। इत्। तत्। विदुः। ते। अमृतऽत्वं। आनशुः। गायत्रेण। प्रति। मिमीते। अर्कं। अर्केण। साम। त्रैस्तु
भेन। वाकं। वाकेन। वाकं। द्विऽपदा। चतुःऽपदा। अक्षरेण। मिमते। सप्त। वाणीः। जगता। सिंधुं। दि
वि। अस्तभायत्। रथंऽतरे। सूर्यं। परि। अपश्यत्। गायत्रस्य। संऽइधः। तिस्रः। आहुः। ततः। म
ह्ना। प्र। रिरिचे। महिऽत्वा॥२७॥ उप। ह्वये। सुऽदुघां। धेनुं। एतां। सुऽहस्तः। गोऽधुक्। उत। दोहत्।
एनां। श्रेष्ठं। सवं। सविता। साविषत्। नः। अभिऽइद्धः। घर्मः। तत्। ऊं इति। सु। प्र। वोचं। हिंऽकृ
ण्वती। वसुऽपत्नी। वसूनां। वत्सं। इच्छंती। मनसा। अभि। आ। अगात्। दुहां। अश्विऽभ्यां। पयः। अ
घ्न्या। इयं। सा। वर्धतां। महते। सौभगाय। गौः। अमीमेत्। अनु। वत्सं। मिषंतं। मूर्धानं। हिं। अकृणोत्।

अ

२३

त।मातवै।ऊं इति।सृक्वाणं।घर्मं।अभि।वावशाना।मिमाति।मायुं।पयते।पयःऽभिः।अयं।सः।शिं
ङ्क्ते।येन।गौः।अभिऽवृता।मिमाति।मायुं।ध्वसनौ।अधि।श्रिता।सा।चित्तिऽभिः।नि।हि।चकार।म
र्त्यं।विऽद्युत्।भवंती।प्रति।वव्रिं।औहत।अनत्।शये।तुरऽगातु।जीवं।एजत्।ध्रुवं।मध्ये।आ
पस्त्यानां।जीवः।मृतस्य।चरति।स्वधाभिः।अमर्त्यः।मर्त्येन।सऽयोनिः।।३०।।अपश्यं।गोपां।अनिऽ
पद्यमानं।आ।च।परा।च।पथिऽभिः।चरंतं।सः।सध्रीचीः।सः।विषूचीः।वसानः।आ।वरीवर्ति
भुवनेषु।अंतरिति।यः।ईं।चकार।न।सः।अस्य।वेद।यः।ईं।ददर्श।हिरुक्।इत्।नु।तस्मात्।सः।
मातुः।योना।परिऽवीतः।अंतः।बहुऽप्रजाः।निःऽऋतिं।आ।विवेश।द्यौः।मे।पिता।जनिता।नाभिः।
अत्र।बंधुः।मे।माता।पृथिवी।मही।इयं।उत्तानयोः।चम्वोः।योनिः।अंतः।अत्र।पिता।दुहितुः।गर्भं।
आ।अधात्।पृच्छामि।त्वा।परं।अंतं।पृथिव्याः।पृच्छामि।यत्र।भुवनस्य।नाभिः।पृच्छामि।त्वा।वृष्णः।
अश्वस्य।रेतः।पृच्छामि।वाचः।परमं।विऽओम।इयं।वेदिः।परः।अंतः।पृथिव्याः।अयं।यज्ञः।भुवन
स्य।नाभिः।अयं।सोमः।वृष्णः।अश्वस्य।रेतः।ब्रह्मा।अयं।वाचः।परमं।विऽओम।।३५।।सप्त।अर्धऽ
गर्भाः।भुवनस्य।रेतः।विष्णोः।तिष्ठंति।प्रऽदिशा।विऽधर्मणि।ते।धीतिऽभिः।मनसा।ते।विपःऽचितः।
परिऽभुवः।परि।भवंति।विश्वतः।न।वि।जानामि।यत्ऽइव।इदं।अस्मि।निण्यः।संऽनद्धः।मनसा।

चरामि। यदा। मा। आ। अगन्। प्रथमऽजाः। ऋतस्य। आत्। इत्। वाचः। अश्नुवे। भागं। अस्याः। अपाङ्
प्राङ्। एति। स्वधया। गृभीतः। अमर्त्यः। मर्त्येन। सऽयोनिः। ता। शश्वंता। विषूचीना। विऽयंता। नि। अन्यं।
चिक्युः। न। नि। चिक्युः। अन्यं। ऋचः। अक्षरे। परमे। विऽओमन्। यस्मिन्। देवाः। अधि। विश्वे। निऽसे
दुः। यः। तत्। न। वेद। किं। ऋचा। करिष्यति। ये। इत्। तत्। विदुः। ते। इमे। सं। आसते। सुयवसऽअत्। भग
ऽवती। हि। भूयाः। अथो इति। वयं। भगऽवंतः। स्याम। अद्धि। तृणं। अघ्न्ये। विश्वऽदानीं। पिब। शुद्धं। उद
कं। आऽचरंती॥२१॥ गौरीः। मिमाय। सलिलानि। तक्षती। एकऽपदी। द्विऽपदी। सा। चतुःऽपदी। अष्टाऽ
पदी। नवऽपदी। बभूवुषी। सहस्रऽअक्षरा। परमे। विऽओमन्। तस्याः। समुद्राः। अधि। वि। क्षरंति। ते
न। जीवंति। प्रऽदिशः। चतस्रः। ततः। क्षरति। अक्षरं। तत्। विश्वं। उप। जीवति। शकऽमयं। धूमं। आरा
त्। अपश्यं। विषुऽवता। परः। एना। अवरेण। उक्षाणं। पृश्निं। अपचंत। वीराः। तानि। धर्माणि। प्रथमा
नि। आसन्। त्रयः। केशिनः। ऋतुथा। वि। चक्षते। संवत्सरे। वपते। एकः। एषां। विश्वं। एकः। अभि। च
ष्टे। शचीभिः। ध्राजिः। एकस्य। ददृशे। न। रूपं। चत्वारि। वाक्। परिऽमिता। पदानि। तानि। विदुः। ब्रा
ह्मणाः। ये। मनीषिणः। गुहा। त्रीणि। निऽहिता। न। इंगयंति। तुरीयं। वाचः। मनुष्याः। वदंति। आहुः। अ
थो इति। दिव्यः। सः। सुऽपर्णः। गरुत्मान्। एकं। सत्। विप्राः। बहुधा। वदंति। अग्निं। यमं। मातरिश्वानं।

आऽकृष्णं। निऽयानं। हरयः। सुऽपर्णाः। अपः। वसानाः। दिवं। उत्। पतंति। ते। आ। अववृत्रन्। सदना
त्। ऋतस्य। आत्। इत्। घृतेन। पृथिवी। वि। उद्यते। द्वादश। प्रऽधयः। चक्रं। एकं। त्रीणि। नभ्यानि। कः। ऊं इति।
तत्। चिकेत। तस्मिन्। साकं। त्रिऽशताः। न। शंकवः। अर्पिताः। षष्टिः। न। चलाचलासः। यः। ते। स्तनः। श
शयः। यः। मयःऽभूः। येन। विश्वा। पुष्यसि। वार्याणि। यः। रत्नऽधाः। वसुऽवित्। यः। सुऽदत्रः। सरस्वति। तं।
इह। धातवे। कः। इति। यज्ञेन। यज्ञं। अयजंत। देवाः। तानि। धर्माणि। प्रथमानि। आसन्। ते। ह। नाकं। म
हिमानः। सचंत। यत्र। पूर्वे। साध्याः। संति। देवाः। समानं। एतत्। उदकं। उत्। च। एति। अव। च। अहऽभिः।
भूमिं। पर्जन्याः। जिन्वंति। दिवं। जिन्वंति। अग्नयः। दिव्यं। सुऽपर्णं। वायसं। बृहंतं। अपां। गर्भं। दर्शतं। ओ
षधीनां। अभीपतः। वृष्टिऽभिः। तर्पयंतं। सरस्वंतं। अवसे। जोहवीमि॥ कया। शुभा। सऽवयसः।
सऽनीळाः। समान्या। मरुतः। सं। मिमिक्षुः। कया। मती। कुतः। आऽइतासः। एते। अर्चंति। शुष्मं। वृषणः।
वसुऽया। कस्य। ब्रह्माणि। जुजुषुः। युवानः। कः। अध्वरे। मरुतः। आ। ववर्त। श्येनान्ऽइव। ध्रजतः। अं
तरिक्षे। केन। महा। मनसा। रीरमाम॥ कुतः। त्वं। इंद्र। माहिनः। सन्। एकः। यासि। सत्ऽपते। किं। ते। इत्था। सं
पृच्छसे। संऽअराणः। शुभानैः। वोचेः। तत्। नः। हरिऽवः। यत्। ते। अस्मे इति। ब्रह्माणि। मे। मतयः। शं। सुता
सः। शुष्मः। इयर्ति। प्रऽभृतः। मे। अद्रिः। आ। शासते। प्रति। हर्यंति। उक्था। इमा। हरी इति। वहतः। ता। नः।
अच्छ। अतः। वयं। अंतमेभिः। युजानाः। स्वऽक्षत्रेभिः। तन्वः। शुंभमानाः। महःऽभिः। एतान्। उप। युज्महे।

त्वा। इंद्र। स्वधां। अनु। हि। नः। बभूथ॥४॥ क्व। स्या। वः। मरुतः। स्वधा। आसीत्। यत्। मां। एकं। संऽअ
धत्त। अहिऽहत्ये। अहं। हि। उग्रः। तविषः। तुविष्मान्। विश्वस्य। शत्रोः। अनमं। वधऽस्नैः॥ भूरि। चक
र्थ। युज्येभिः। अस्मे इति। समानेभिः। वृषभ। पौंस्येभिः। भूरीणि। हि। कृणवाम। शविष्ठ। इंद्र। क्रत्वा।
मरुतः। यत्। वशाम॥ वधीं। वृत्रं। मरुतः। इंद्रियेण। स्वेन। भामेन। तविषः। बभूवान्। अहं। एताः।
मनवे। विश्वऽचंद्राः। सुऽगाः। अपः। चकर। वज्रऽबाहुः॥ अनुत्तं। आ। ते। मघऽवन्। नकिः। नु। न। त्वाऽ
वान्। अस्ति। देवता। विदानः॥ न। जायमानः। नशते। न। जातः। यानि। करिष्या। कृणुहि। प्रऽवृद्ध॥ ए
कस्य। चित्। मे। विऽभु। अस्तु। ओजः। या। नु। दधृष्वान्। कृणवै। मनीषा॥ मरुतः। विदानः। यानि। च्य
वं। इंद्रः। इत्। ईशे। एषां॥५॥ अमंदत्। मा। मरुतः। स्तोमः। अत्र। यत्। मे। नरः। श्रुत्यं। ब्रह्म। चक्र। इंद्रा
य। वृष्णे। सुऽमखाय। मह्यं। सख्ये। सखायः। तन्वे। तनूभिः॥ एव। इत्। एते। प्रति। मा। रोचमानाः। अने
द्यः। श्रवः। आ। इषः। दधानाः॥ संऽचक्ष्य। मरुतः। चंद्रऽवर्णाः। अच्छांत। मे। छदयाथ। च। नूनं॥ कः। नु। अ
त्र। मरुतः। ममहे। वः। प्र। यातन। सखीन्। अच्छ। सखायः॥ मन्मानि। चित्राः। अपिऽवातयंतः। एषां।
भूत। नवेदाः। मे। ऋतानां॥ आ। यत्। दुवस्यात्। दुवसे। न। कारुः। अस्मान्। चक्रे। मान्यस्य। मेधा॥ ओ इ
ति। सु। वर्त। मरुतः। विप्रं। अच्छ। इमा। ब्रह्माणि। जरिता। वः। अर्चत्॥ एषः। वः। स्तोमः। मरुतः। इयं। गीः।
मांदार्यस्य। मान्यस्य। कारोः॥ आ। इषा। यासीष्ट। तन्वे। वयां। वि। द्याम। इषं। वृजनं। जीरऽदानुं॥२६॥

॥ ॥इतिद्वितीयाष्टके तृतीयोध्यायः॥ ॥ओम्॥तत्।नु।वोचाम।रभसाय।जन्मने।पूर्वं।महिऽ
त्वं।वृषभस्य।केतवे।ऐधाःऽइव।यामन्।मरुतः।तुविऽस्वनः।युधाऽइव।शक्राः।तविषाणि।कर्तन।नि
त्यं।न।सूनुं।मधु।बिभ्रतः।उप।क्रीळंति।क्रीळाः।विदथेषु।घृष्वयः।नक्षंति।रुद्राः।अवसा।नमस्विनं।
न।मर्धंति।स्वऽतवसः।हविःऽकृतं।यस्मै।ऊमासः।अमृताः।अरासत।रायः।पोषं।च।हविषा।ददाशु
षे।उक्षंति।अस्मै।मरुतः।हिताःऽइव।पुरु।रजांसि।पयसा।मयःऽभुवः।आ।ये।रजांसि।तविषीभिः।
अव्यत।प्र।वः।एवासः।स्वऽयतासः।अध्रजन्।भयंते।विश्वा।भुवनानि।हर्म्या।चित्रः।वः।यामः।प्रऽ
यतासु।ऋष्टिषु।यत्।त्वेषऽयामाः।नदयंत।पर्वतान्।दिवः।वा।पृष्ठं।नर्याः।अचुच्यवुः।विश्वः।वः।अ
ज्मन्।भयते।वनस्पतिः।रथीयंतीऽइव।प्र।जिहीते।ओषधिः॥५॥यूयं।नः।उग्राः।मरुतः।सुऽचेतुना।अ
रिष्टऽग्रामाः।सुऽमतिं।पिपर्तन।यत्र।वः।दिद्युत्।रदति।क्रिविःऽदती।रिणाति।पश्वः।सुधिताःऽइव।बर्ह
णा।प्रस्कंभऽदेष्णाः।अनवभ्रऽराधसः।अलातृणासः।विदथेषु।सुऽस्तुताः।अर्चंति।अर्कं।मदिर
स्य।पीतये।विदुः।वीरस्य।प्रथमानि।पौंस्या।शतभुजिऽभिः।तं।अभिऽह्रुतेः।अघात्।पूःऽभिः।रक्षत।
मरुतः।यं।आवत।जनं।यं।उग्राः।तवसः।विऽरप्शिनः।पाथन।शंसात्।तनयस्य।पुष्टिषु।विश्वानि।भद्रा।
मरुतः।रथेषु।वः।मिथस्पृध्याऽइव।तविषाणि।आऽहिता।अंसेषु।आ।वः।प्रऽपथेषु।खादयः।अक्षः।
वः।चक्रा।समया।वि।ववृते।भूरीणि।भद्रा।नर्येषु।बाहुषु।वक्षःऽसु।रुक्माः।रभसासः।अंजयः।अं

सेषु। एताः। पविषु। क्षुराः। अधि। वयः। न। पक्षान्। वि। अनु। श्रियः। धिरे॥ १०॥ महांतः। मह्ना। विऽभ्वः। विऽ
भूतयः। दूरेऽदृशः। ये। दिव्याःऽइव। स्तृऽभिः। मंद्राः। सुऽजिव्हाः। स्वरितारः। आसऽभिः। संऽमिश्लाः। इं
द्रे। मरुतः। परिऽस्तुभः॥ ११॥ तत्। वः। सुऽजाताः। मरुतः। महिऽत्वनं। दीर्घं। वः। दात्रं। अदितेःऽइव। व्रतं। इंद्रः।
चन। त्यजसा। वि। ह्रुणाति। तत्। जनाय। यस्मै। सुऽकृते। अराध्वं। तत्। वः। जामिऽत्वं। मरुतः। परे। युगे। पु
रु। यत्। शंसं। अमृतासः। आवत। अया। धिया। मनवे। श्रुष्टिं। आव्य। साकं। नरः। दंसनैः। आ। चिकि
त्रिरे। येन। दीर्घं। मरुतः। शूशवाम। युष्माकेन। परीणसा। तुरासः। आ। यत्। ततनन्। वृजने। जना
सः। एभिः। यज्ञेभिः। तत्। अभि। इष्टिं। अश्यां॥ १४॥ ३॥ सहस्रं। ते। इंद्र। ऊतयः। नः। सहस्रं। इषः। हरिऽवः।
गूर्तऽतमाः। सहस्रं। रायः। मादयध्यै। सहस्रिणः। उप। नः। यंतु। वाजाः। आ। नः। अवःऽभिः। मरुतः।
यांतु। अच्छ। ज्येष्ठेभिः। वा। बृहत्ऽदिवैः। सुऽमायाः। अध। यत्। एषां। निऽयुतः। परमाः। समुद्रस्य। चि
त्। धनयंत। पारे। मिम्यक्ष। येषु। सुऽधिता। घृताची। हिरण्यऽनिर्निक्। उपरा। न। ऋष्टिः। गुहा। चरं
ती। मनुषः। न। योषा। सभाऽवती। विदथ्याऽइव। सं। वाक्। परा। शुभ्राः। अयासः। यव्या। साधारण्याऽ
इव। मरुतः। मिमिक्षुः। न। रोदसी इति। अप। नुदंत। घोराः। जुषंत। वृधं। सख्याय। देवाः। जोषत्।
यत्। ईं। असुर्या। सचध्यै। विसितऽस्तुका। रोदसी। नृऽमनाः। आ। सूर्याऽइव। विधतः। रथं। गा
त्। त्वेषऽप्रतीका। नभसः। न। इत्या॥ ५॥ आ। अस्थापयंत। युवतिं। युवानः। शुभे। निऽमिश्लां।

विदथेषु। पज्राः। अर्कैः। यत्। वः। मरुतः। हविष्मान्। गायत्। गाथं। सुतऽसोमः। दुवस्यन्। प्र। तं। विव
क्मि। वक्म्यः। यः। एषां। मरुतां। महिमा। सत्यः। अस्ति। सचा। यत्। ईं। वृषऽमनाः। अहंऽयुः। स्थिरा।
चित्। जनीः। वहते। सुऽभागाः। पांति। मित्रावरुणौ। अवद्यात्। चयते। ईं। अर्यमो इति। अप्रऽशस्ता
न्। उत। च्यवंते। अच्युता। ध्रुवाणि। ववृधे। ईं। मरुतः। दातिऽवारः। नहि। नु। वः। मरुतः। अंति। अस्मे इ
ति। आरात्तात्। चित्। शवसः। अंतं। आपुः। ते। धृष्णुना। शवसा। शूशुऽवांसः। अर्णः। न। द्वेषः। धृष
ता। परि। स्थुः। वयं। अद्य। इंद्रस्य। प्रेष्ठाः। वयं। श्वः। वोचेमहि। सऽमर्ये। वयं। पुरा। महि। च। नः। अनु। द्यू
न्। तत्। नः। ऋभुक्षाः। नरां। अनु। स्यात्। ॥१०॥ यज्ञाऽयज्ञा। वः। समना। तुतुर्वणिः। धियंऽधियं। वः। दे
वऽयाः। उं इति। दधिध्वे। आ। वः। अर्वाचः। सुविताय। रोदस्योः। महे। ववृत्यां। अवसे। सुवृक्तिऽभिः। व
व्रासः। न। ये। स्वऽजाः। स्वऽतवसः। इषं। स्वः। अभिऽजायंत। धूतयः। सहस्रियासः। अपां। न। ऊर्मयः।
आसा। गावः। वंद्यासः। न। उक्षणः। सोमासः। न। ये। सुताः। तृप्तऽअंशवः। हृत्ऽसु। पीतासः। दुवसः।
न। आसते। आ। एषां। अंसेषु। रंभिणीऽइव। ररभे। हस्तेषु। खादिः। च। कृतिः। च। सं। दधे। अव। स्वऽयु
क्ताः। दिवः। आ। वृथा। ययुः। अमर्त्याः। कशया। चोदत। त्मना। अरेणवः। तुविऽजाताः। अचुच्यवुः।
दृह्ळानि। चित्। मरुतः। भ्राजत्ऽऋष्टयः। कः। वः। अंतः। मरुतः। ऋष्टिऽविद्युतः। रेजति। त्मना। हन्वाऽ
इव। जिह्वया। धन्वऽच्युतः। इषां। न। यामनि। पुरुऽप्रैषाः। अहन्यः। न। एतशः। ॥३॥ क्व। स्वित्। अस्य। रज

सः।महः।परीक्षा।अवरं।मरुतः।यस्मिन्।आऽययायतु।च्यवयथ।विथुराःऽइव।संऽहितं।वि।अद्रिणा।
पतथ।त्वेषं।अर्णवं।सातिः।नावः।अमऽवती।स्वःऽवती।त्वेषा।विऽपाका।मरुतः।पिपिष्वती।भद्रा।वः।रातिः।
पृणतः।न।दक्षिणा।पृथुऽज्रयी।असुर्याऽइव।जंजती।प्रति।स्तोभंति।सिंधवः।पविऽभ्यः।यत्।अभ्रियां।
वाचं।उत्ऽईरयंति।अव।स्मयंत।विऽद्युतः।पृथिव्यां।यदि।घृतं।मरुतः।प्रुष्णुवंति।असूत।पृश्निः।महते।
रणाय।त्वेषं।अयासां।मरुतां।अनीकं।ते।सऽप्सरासः।अजनयंत।अभ्वं।आत्।इत्।स्वधां।इषिरां।परि।
अपश्यन्॥७॥महः।चित्।त्वं।इंद्र।यतः।एतान्।महः।चित्।असि।त्यजसः।वरूता।सः।नः।वेधः।
मरुतां।चिकित्वान्।सुम्ना।वनुष्व।तव।हि।प्रेष्ठा।अयुज्रन्।ते।इंद्र।विश्वऽकृष्टीः।विदाना।सः।निःऽ
सिधः।मर्त्यऽत्रा।मरुतां।पृत्सुतिः।हासमाना।स्वःऽमीळ्हस्य।प्रऽधनस्य।सातौ।अम्यक्।सा।ते।इं
द्र।ऋष्टिः।अस्मे इति।सनेमि।अभ्वं।मरुतः।जुनंति।अग्निः।चित्।हि।स्म।अतसे।शुशुक्वान्।
आपः।न।द्वीपं।दधति।प्रयांसि।त्वं।तु।नः।इंद्र।तं।रयिं।दाः।ओजिष्ठया।दक्षिणयाऽइव।रातिं।स्तु
तः।च।याः।ते।चकनंत।वायोः।स्तनं।न।मध्वः।पीपयंत।वाजैः।त्वे इति।रायः।इंद्र।तोशऽतमाः।प्रऽ
नेतारः।कस्य।चित्।ऋतऽयोः।ते।सु।नः।मरुतः।मृळयंतु।ये।स्म।पुरा।गातुयंतिऽइव।देवाः॥८॥प्रति।
प्र।याहि।इंद्र।मीळ्हुषः।नॄन्।महः।पार्थिवे।सदने।यतस्व।०पृथुऽबुध्नासः।एताः।तीर्थे।न।अर्यः।पौं
स्यानि।तस्थुः।प्रति।घोराणां।एतानां।अयासां।मरुतां।शृण्वे।आऽयतां।उपब्दिः।ये।मर्त्यं।पृतनाऽ

२८

यंतं। ऊ॒मैः। ऋणऽवानं। न। पतयंत। सर्गैः। त्वं। मानेभ्यः। इंद्र। विश्वऽजन्या। रद। मरुत्ऽभिः। शुरुधः। गोऽअग्राः।
स्तवानेभिः। स्तवसे। देव। देवैः। ना॥८॥ न। नूनं। अस्ति। नो इति। श्वः। कः। तत्। वेद। यत्। अद्भुतं। अन्यस्य। चित्तं।
अभि। संऽचरेण्यं। उत। आऽधीतं। वि। नश्यति॥ किं। नः। इंद्र। जिघांससि। भ्रातरः। मरुतः। तव। तेभिः। कल्पस्व।
साधुऽया। मा। नः। संऽअरणे। वधीः॥ किं। नः। भ्रातः। अगस्त्य। सखा। सन्। अति। मन्यसे। विद्म। हि। ते। यथा।
मनः। अस्मभ्यं। इत्। न। दित्ससि॥ अरं। कृण्वंतु। वेदिं। सं। अग्निं। इंधतां। पुरः। तत्र। अमृतस्य। चेतनं। यज्ञं।
ते। तनवावहै॥ त्वं। ईशिषे। वसुऽपते। वसूनां। त्वं। मित्राणां। मित्रऽपते। धेष्ठः। इंद्र। त्वं। मरुत्ऽभिः। सं। वदस्व।
अध। प्र। अशान। ऋतुऽथा। हवींषि॥५॥ प्रति। वः। एना। नमसा। अहं। एमि। सुऽउक्तेन। भिक्षे। सुऽमतिं। तु-
राणां। रराणता। मरुतः। वेद्याभिः। नि। हेळः। धत्त। वि। मुचध्वं। अश्वान्। ०। नमस्वान्। हृदा। तष्टः। मनसा।
धायि। देवाः। उप। ईं। आ। यात। मनसा। जुषाणाः। यूयं। हि। स्थ। नमसः। इत्। वृधासः। स्तुतासः। नः।
मरुतः। मृळयंतु। उत। स्तुतः। मघऽवा। शंऽभविष्ठः। ऊर्ध्वा। नः। संतु। कोम्या। वनानि। अहानि। विश्वा। मरुतः।
जिगीषा। अस्मात्। अहं। तविषात्। ईषमाणः। इंद्रात्। भिया। मरुतः। रेजमानः। युष्मभ्यं। हव्या। निऽ-
शितानि। आसन्। तानि। आरे। चकृम। मृळत। नः॥ येन। मानासः। चितयंते। उस्राः। विऽउष्टिषु।
शवसा। शश्वतीनां। सः। नः। मरुत्ऽभिः। वृषभ। श्रवः। धाः। उग्रः। उग्रेभिः। स्थविरः। सहःऽदाः। त्वं।
पाहि। इंद्र। सहीयसः। नॄन्। भव। मरुत्ऽभिः। अवयातऽहेळाः। सुऽप्रकेतेभिः। ससहिः। दधानः॥६॥२१॥
चित्रः। वः। अस्तु। यामः। चित्रः। ऊती। सुऽदानवः। मरुतः। अहिऽभानवः। आरे। सा। वः। सुऽदानवः। मरुतः।

स्तुतः।

स्तुतः

भि

ऋंजती। शरुः। आरे। अश्मा। यां। अस्यथ।। तृणऽस्कंदस्य। नु। विशः। परि। वृंक्त। सुऽदानवः।। ऊर्ध्वान्। नः। क
र्त। जीवसे।। ३।। गायत्। साम। नभन्यं। यथा। वेः। अर्चाम। तत्। ववृधानं। स्वःऽवत्।। गावः। धेनवः। बर्हिषि।
अदब्धाः। आ। यत्। सद्मानं। दिव्यं। विवासान्।। अर्चत्। वृषा। वृषऽभिः। स्वऽइदुहव्यैः। मृगः। न। अश्नः।
अति। यत्। जुगुर्यात्।। प्र। मंदयुः। मनां। गूर्त। होता। भरते। मर्यः। मिथुना। यजत्रः।। नक्षत्। होता। परि। सद्म।
मिता। यन्। भरत्। गर्भं। आ। शरदः। पृथिव्याः।। क्रंदत्। अश्वः। नयमानः। रुवत्। गौः। अंतः। दूतः। न। रो
दसी इति। चरत्। वाक्।। ता। कर्म। अषऽतरा। अस्मै। प्र। च्यौत्नानि। देवऽयंतः। भरंते।। जुजोषत्। इंद्रः। दस्म
ऽवर्चाः। नासत्याऽइव। सुग्म्यः। रथेऽस्थाः।। तं। ऊं इति। स्तुहि। इंद्रं। यः। ह। सत्वा। यः। शूरः। मघऽवा। यः। र
थेऽस्थाः।। प्रतीचः। चित्। योधीयान्। वृषण्ऽवान्। ववव्रुषः। चित्। तमसः। विऽहंता।। ५।। प्र। यत्। इत्था। म
हिना। नृऽभ्यः। अस्ति। अरं। रोदसी इति। कक्ष्ये३ इति। न। अस्मै।। सं। विव्ये। इंद्रः। वृजनं। न। भूम। भर्ति।
स्वधाऽवान्। ओपशंऽइव। द्यां।। समत्ऽसु। त्वा। शूर। सतां। उराणं। प्रपथिन्ऽतमं। परिऽतंसयध्यै।। सऽजो
षसः। इंद्रं। मदे। क्षोणीः। सूरिं। चित्। ये। अनुऽमदंति। वाजैः।। एव। हि। ते। शं। सवना। समुद्रे। आपः। यत्।
ते। आसु। मदंति। देवीः।। विश्वा। ते। अनु। जोष्या। भूत्। गौः। सूरीन्। चित्। यदि। धिषा। वेषि। जनान्।
असाम। यथा। सुऽसखायः। एनः। सुऽअभिष्टयः। नरां। न। शंसैः।। असत्। यथा। नः। इंद्रः। वंदनेऽस्थाः। तुरः।
न। कर्म। नयमानः। उक्था।। विऽस्पर्धसः। नरां। न। शंसैः। अस्माक। असत्। इंद्रः। वज्रऽहस्तः।। मित्रऽयुवः।
न। पूःऽपतिं। सुऽशिष्टौ। मध्यऽयुवः। उप। शिक्षंति। यज्ञैः।। १४।। यज्ञः। हि। स्म। इंद्रं। कः। चित्। ऋंधन्।

जुहुराणः।चित्।मनसा।परिऽयन्।तीर्थे।न।अच्छ।ततृषाणं।ओकः।दीर्घः।न।सिध्रं।आ।कृणोति।अ
ध्वा।मो इति।सु।नः।इंद्र।अत्र।पृत्ऽसु।देवैः।अस्ति।हि।स्म।ते।शुष्मिन्।अवऽयाः।महः।चित्।यस्य।
मीळ्हुषः।यव्या।हविष्मतः।मरुतः।वंदते।गीः।एषः।स्तोमः।इंद्र।तुभ्यं।अस्मे इति।एतेन।गातुं।हरिऽवः।
विदः।नः।आ।नः।ववृत्याः।सुविताय।देव।१।त्वं।राजा।इंद्र।ये।च।देवाः।रक्ष।नॄन्।पाहि।असुर।त्वं।
अस्मान्।त्वं।सत्ऽपतिः।मघऽवा।नः।तरुत्रः।त्वं।सत्यः।वसवानः।सहःऽदाः।दनः।विशः।इंद्र।मृध्रऽवाचः।
सप्त।यत्।पुरः।शर्म।शारदीः।दर्त्।ऋणोः।अपः।अनवद्य।अर्णाः।यूने।वृत्रं।पुरुऽकुत्साय।रंधीः।अजा।
वृतः।इंद्र।शूरऽपत्नीः।द्यां।च।येभिः।पुरुऽहूत।नूनं।रक्षो इति।अग्निं।अशुषं।तूर्वयाणं।सिंहः।न।द
मे।अपांसि।वस्तोः।शेषन्।नु।ते।इंद्र।सस्मिन्।योनौ।प्रऽशस्तये।पवीरवस्य।मह्ना।सृजत्।अर्णांसि।
अव।यत्।युधा।गाः।तिष्ठत्।हरी इति।धृषता।मृष्ट।वाजान्।वह।कुत्सं।इंद्र।यस्मिन्।चाकन्।स्यूमन्यू
इति।ऋज्रा।वातस्य।अश्वा।प्र।सूरः।चक्रं।वृहतात्।अभीके।अभि।स्पृधः।यासिषत्।वज्रऽबाहुः॥
जघंवान्।इंद्र।मित्रेरून्।चोदऽप्रवृद्धः।हरिऽवः।अदाशून्।प्र।ये।पश्यन्।अर्यमणं।सचा।आयोः।त्वया।
शूर्ताः।वहमानाः।अपत्यं।रपत्।कविः।इंद्र।अर्कऽसातौ।क्षां।दासाय।उपऽबर्हणीं।करिति कः।करत्।ति
स्रः।मघऽवा।दानुऽचित्राः।नि।दुर्योणे।कुयवाचं।मृधि।श्रेत्।सना।ता।ते।इंद्र।नव्याः।आ।अगुः।सहः।
नभः।अविऽरणाय।पूर्वीः।भिनत्।पुरः।न।भिदः।अदेवीः।ननमः।वधः।अदेवस्य।पीयोः।त्वं।धुनिः।इंद्र।

धुनिऽमतीः। ऋणोः। अपः। सीराः। न। स्रवंतीः। प्र। अय। तं। समुद्रं। अति। शूर। पर्षि। पारय। तुर्वशं। यदुं। स्वस्ति। त्वं।
अस्माकं। इंद्र। विश्वधा। स्याः। अवृकऽतमः। नरां। नृऽपाता। सः। नः। विश्वासां। स्पृधां। सहःऽदाः॥ ॥१७॥ मत्सि।
अपायि। ते। महः। पात्रस्यऽइव। हरिऽवः। मत्सरः। मदः। वृषा। ते। वृष्णे। इंदुः। वाजी। सहस्रऽसातमः। आ। नः। ते।
गंतु। मत्सरः। वृषा। मदः। वरेण्यः। सहऽवान्। इंद्र। सानसिः। पृतनाषाट्। अमर्त्यः। त्वं। हि। शूरः। सनिता। चोदयः।
मनुषः। रथं। सहऽवान्। दस्युं। अव्रतं। ओषः। पात्रं। न। शोचिषा। मुषाय। सूर्यं। कवे। चक्रं। ईशानः। ओजसा।
वह। शुष्णाय। वधं। कुत्सं। वातस्य। अश्वैः। ०। वृत्रऽघ्ना। वरिवःऽविदा। मंसीष्ठाः। अश्वऽसातमः। यथा। पूर्वे
भ्यः। जरितृऽभ्यः। इंद्र। मयःऽइव। आपः। न। तृष्यते। बभूथ। तां। अनु। त्वा। निऽविदं। जोहवीमि॥ ॥१८॥ म
त्सि। नः। वस्यःऽइष्टये। इंद्रं। इंदो इति। वृषा। आ। विश। ऋघायमाणः। इन्वसि। शत्रुं। अंति। न। विंदसि। त
स्मिन्। आ। वेशय। गिरः। अनु। स्वधा। यं। उप्यते। यवं। न। चर्कृषत्। वृषा। यस्य। विश्वानि। हस्तयोः।
पंच। क्षितीनां। वसु। स्पाशयस्व। यः। अस्मऽध्रुक्। दिव्याऽइव। अशनिः। जहि। असुन्वंतं। समं। जहि। दुःऽनशं।
यः। न। ते। मयः। अस्मभ्यं। अस्य। वेदनं। दद्धि। सूरिः। चित्। ओहते। आवः। यस्य। द्विऽबर्हसः। अर्केषु। सानु
षक्। असत्। आजौ। इंद्रस्य। इंदो इति॥ ॥१९॥ आ। चर्षणिऽप्राः। वृषभः। जनानां। राजा। कृष्टीनां। पु

२९

रुऽहूतः। इंद्रः। स्तुतः। श्रवस्यन्। अवसा। उप। मद्रिक्। युक्त्वा। हरी इति। वृषणा। आ। याहि। अर्वाङ्। ये। ते।
वृषणः। वृषभासः। इंद्र। ब्रह्मऽयुजः। वृषऽरथासः। अत्याः। तान्। आ। तिष्ठ। तेभिः। आ। याहि। अर्वाङ्।

हवामहे। त्वा। सुते। इंद्र। सोमे। आ। तिष्ठ। रथं। वृषणं। वृषा। ते। सुतः। सोमः। परिऽसिक्ता। मधूनि। युक्त्वा। वृषऽ
भ्यां। वृषभ। क्षितीनां। हरिऽभ्यां। याहि। प्रऽवता। उप। मद्रिक्। अयं। यज्ञः। देवऽयाः। अयं। मियेधः। इमा। ब्रह्मा
णि। अयं। इंद्र। सोमः। स्तीर्णं। बर्हिः। आ। तु। शक्र। प्र। याहि। पिब। निऽसद्य। वि। मुच। हरी इति। इह। ओ इ
ति। सुऽस्तुतः। इंद्र। याहि। अर्वाङ्। उप। ब्रह्माणि। मान्यस्य। कारोः। विद्याम। वस्तोः। अवसा। गृणंतः॥२०॥
यत्। ह। स्या। ते। इंद्र। श्रुष्टिः। अस्ति। यया। बभूथ। जरितृऽभ्यः। ऊती। मा। नः। कामं। महयंतं। आ। धक्। वि
श्वा। ते। अश्यां। परि। आपः। आयोः। न। घ। राजा। इंद्रः। आ। दभत्। नः। या। नु। स्वसारा। कृणवंत। योनौ। आ
पः। चित्। अस्मै। सुऽतुकाः। अवेषन्। गमत्। नः। इंद्रः। सख्या। वयः। च। जेता। नृऽभिः। इंद्रः। पृत्ऽसु। शूरः। श्रो
ता। हवं। नाधमानस्य। कारोः। प्रऽभर्ता। रथं। दाशुषः। उपाके। उत्ऽयंता। गिरः। यदि। च। त्मना। भूत्। ए
व। नृऽभिः। इंद्रः। सुऽश्रवस्या। प्रऽखादः। पृक्षः। अभि। मित्रिणः। भूत्। सऽमर्ये। इषः। स्तवते। विऽवाचि। स
त्राऽकरः। यजमानस्य। शंसः। त्वया। वयं। मघऽवन्। इंद्र। शत्रून्। अभि। स्याम। महतः। मन्यमानान्।
त्वं। त्राता। त्वं। ऊं इति। नः। वृधे। भूः॥२१॥ पूर्वीः। अहं। शरदः। शश्रमाणा। दोषाः। वस्तोः। उषसः। जरयंतीः।
मिनाति। श्रियं। जरिमा। तनूनां। अपि। ऊं इति। नु। पत्नीः। वृषणः। जगम्युः। ये। चित्। हि। पूर्वे। ऋतऽसापः।
आसन्। साकं। देवेभिः। अवदन्। ऋतानि। ते। चित्। अव। असुः। नहि। अंतं। आपुः। सं। ऊं इति। वृषऽभिः। जग

स्पृधः। न। मृषा। श्रांतं। यत्। अर्वंति। देवाः। विश्वाः। इत्। स्पृधः। अभि। अश्नवाव। जयावाः इत्। अत्रेः। शतऽ
नीथं। आजिं। यत्। सम्यंचा। मिथुनौ। अभि। अजाव। नदस्य। मा। रुधतः। कामः। आ। अगन्। इतः। आऽजा
तः। अमुतः। कुतः। चित्। लोपामुद्रा। वृषणं। निः। रिणाति। धीरं। अधीरा। धयति। श्वसंतं। इमं। नु। सोमं। अं
तितः। हृत्ऽसु। पीतं। उप। ब्रुवे। यत्। सीं। आगः। चकृम। तत्। सु। मृळतु। पुलुऽकामः। हि। मर्त्यः। अगस्त्यः।
खनमानः। खनित्रैः। प्रऽजां। अपत्यं। बलं। इच्छमानः। उभौ। वर्णौ। ऋषिः। उग्रः। पुपोष। सत्याः। देवेषु।
आऽशिषः। जगाम॥ २५॥ युवोः। रजांसि। सुऽयमासः। अश्वाः। रथः। यत्। वां। परि। अर्णांसि। दीयत्। हि
रण्ययाः। वां। पवयः। प्रुषायन्। मध्वः। पिबंतौ। उषसः। सचेथे इति। युवं। अत्यस्य। अव। नक्षथः। यत्।
विऽपत्मनः। नर्यस्य। प्रऽयज्योः। स्वसा। यत्। वां। विश्वगूर्ती इति विश्वऽगूर्ती। भराति। वाजाय। ईट्टे।
मधुऽपौ। इषा। युवं। पयः। उस्रियायां। अधत्तं। पक्वं। आमायां। अव। पूर्व्यं। गोः। अंतः। यत्। वनिनः।
वां। ऋतप्सू इति ऋतऽप्सू। ह्वारः। न। शुचिः। यजते। हविष्मान्। युवं। ह। घर्मं। मधुऽमंतं। अत्रये। अपः। न।
क्षोदः। अवृणीतं। एषे। तत्। वां। नरा। अश्विना। पश्वःऽइष्टिः। रथ्याऽइव। चक्रा। प्रति। यंति। मध्वः। आ। वां। ३०
दानाय। ववृतीय। दस्रा। गोः। ओहेन। तौग्र्यः। न। जिव्रिः। अपः। क्षोणी इति। सचते। माहिना। वां। जू
वां। र्णः। अक्षुः। अंहसः। यजत्रा॥ २६॥ नि। यत्। युवेथे इति। निऽयुतः। सुदानू इति सुऽदानू। उप। स्वधाभिः।

वि।

सजषः । पुरंऽधिं । प्रेषत । वेषत । वातः । न । सूरिः । आ । महे । ददे । सुऽव्रतः । न । वाजं । वयं । चित् । हि । वां । जरि
तारः । सत्याः । विपन्याः । महे । पणिः । हितऽवान् । अध । चित् । हि । स्म । अश्विनौ । अनिंद्या । पाथः । हि । स्म । वृष
णौ । अंतिऽदेवं । युवा । चित् । हि । स्म । अश्विनौ । अनु । द्यून् । विऽरुद्रस्य । प्रऽस्रवणस्य । सातौ । अगस्त्यः । नरां
नृषु । प्रऽशस्तः । काराधुनीऽइव । चितयत् । सहस्रैः । प्र । यत् । वहेथे इति । महिना । रथस्य । प्र । स्यंद्रा । याथः ।
मनुषः । न । होता । धत्तं । सूरिऽभ्यः । उत । वा । सुऽअश्व्यं । नासत्या । रयिऽसाचः । स्याम । तं । वां । रथं । वयं । अद्य
हुवेम । स्तोमैः । अश्विना । सुविताय । नव्यं । अरिष्टऽनेमिं । परि । द्यां । इयानं ॥ २४ ॥ कत् । ऊं इति । प्रेष्ठौ ।
इषां । रयीणां । अध्वर्यंता । यत् । उत्ऽनिनीथः । अपां । अयं । वां । यज्ञः । अकृत । प्रऽशस्तिं । वसुधिती इति
वसुऽधिती । अवितारा । जनानां ॥ आ । वां । अश्वासः । शुचयः । पयःऽपाः । वातऽरंहसः । दिव्यासः । अत्याः ।
मनःऽजुवः । वृषणः । वीतऽपृष्ठाः । आ । इह । स्वऽराजः । अश्विना । वहंतु ॥ अवनिः । न । प्रवत्वान् । सृप्रऽवं
धुरः । सुविताय । गम्याः । वृष्णः । स्थातारा । मनसः । जवीयान् । अहंऽपूर्वः । यजतः । धिष्ण्या । यः ॥ इह । इह ।
जाता । सं । अवावशीतां । अरेपसा । तन्वा । नामऽभिः । स्वैः । जिष्णुः । वां । अन्यः । सुऽमखस्य । सूरिः । दिवः ।
अन्यः । सुऽभगः । पुत्रः । ऊहे ॥ प्र । वां । निःऽचेरुः । ककुहः । वशान् । अनु । पिशंगऽरूपः । सदनानि । गम्याः ।
हरी इति । अन्यस्य । पीपयंत । वाजैः । मथ्ना । रजांसि । अश्विना । वि । घोषैः ॥ प्र । वां । शरत्ऽवान् । वृष
भः । न । निष्षाट् । पूर्वीः । इषः । चरति । मध्वः । इष्णन् । एवैः । अन्यस्य । पीपयंत । वाजैः । वेषंतीः । ऊर्ध्वाः । नद्यः ।

नः। आ। अगुः। असर्जि। वां। स्थविरा। वेधसा। गीः। बाळ्हे। अश्विना। त्रेधा। क्षरंती। उपऽस्तुतौ। अवतं। ना-
धमानं। यामन्। अयामन्। शृणुतं। हवं। मे। उत। स्या। वां। रुशतः। वप्सः। गीः। त्रिऽबर्हिषि। सदसि। पिन्व-
ते। नृन्। वृषा। वां। मेघः। वृषणा। पीपाय। गोः। न। सेके। मनुषः। दशस्यन्। युवां। पूषाऽइव। अश्विना। पु-
रंऽधिः। अग्निं। उषां। न। जरते। हविष्मान्। हुवे। यत्। वां। वरिवस्या। गृणानः।९।२२। अभूत्। इदं। वयु-
नं। ओ इति। सु। भूषत। रथः। वृषण्ऽवान्। मदत। मनीषिणः। धियंऽजिन्वा। धिष्ण्या। विश्पलावसू इति।
दिवः। नपाता। सुऽकृते। शुचिऽव्रता। इंद्रऽतमा। हि। धिष्ण्या। मरुत्ऽतमा। दस्रा। दंसिष्ठा। रथ्या। रथिऽ-
तमा। पूर्णं। रथं। वहेथे इति। मध्वः। आऽचितं। तेन। दाश्वांसं। उप। याथः। अश्विना। किं। अत्र। दस्रा।
कृणुथः। किं। आसाथे इति। जनः। यः। कः। चित्। अहविः। महीयते। अति। क्रमिष्टं। जुरतं। पणेः। अ-
सुं। ज्योतिः। विप्राय। कृणुतं। वचस्यवे। जंभयतं। अभितः। रायतः। शुनः। हतं। मृधः। विदथुः। तानि। अ-
श्विना। तत्। इत्। वाचं। जरितुः। रत्निनी। कृतं। उभा। शंसं। नासत्या। अवतं। मम। आ। युवां। एतं। चक्रथुः। सिंधु-
षु। प्लवं। आत्मन्ऽवंतं। पक्षिणं। तौग्र्याय। कं। येन। देवऽत्रा। मनसा। निःऽऊहथुः। सुऽपप्तनी। पेतथुः।
क्षोदसः। महः।२३। अवऽविद्धं। तौग्र्यं। अप्ऽसु। अंतः। अनारंभणे। तमसि। प्रऽविद्धं। चतस्रः। नावः। ज-
ठलस्य। जुष्टाः। उत्। अश्विऽभ्यां। इषिताः। पारयंति। कः। स्वित्। वृक्षः। निःऽस्थितः। मध्ये। अर्णसः। यं।
तौग्र्यः। नाधितः। परिऽअसस्वजत्। पर्णा। मृगस्य। पतरोःऽइव। आऽरभे। उत्। अश्विना। ऊहथुः। श्रो-

३१

मतायाकं। ततू। वां। नरा। नासत्यौ। अनु। स्यात्। यत्। वां। मानासः। उचथं। अवोचन्। अस्मात्। अद्यासद
सः। सोम्यात्। आ। ०२८। तं। जाथां। मनसः। यः। जवीयान्। त्रिऽवंधुरः। वृषणा। यः। त्रिऽचक्रः। येन। उपऽ
याथः। सुऽकृतः। दुरोणं। (त्रि) त्रिऽधातु नाऽपतथः। विः। नापर्णैः। सुऽवृत्। रथः। वर्तते। यन्। अभि। क्षां।
यत्। तिष्ठथः। क्रतुऽमंता। अनु। पृक्षे। वपुः। वपुष्या। सचतां। इयं। गीः। दिवः। दुहित्रा। उषसा। सचेथे इति।
आ। तिष्ठतं। सुऽवृतं। यः। रथः। वां। अनु। व्रतानि। वर्तते। हविष्मान्। येन। नरा। नासत्या। इषयध्यै। वर्तिः।
याथः। तनयाय। त्मने। च। अमा। वां। वृकः। मा। वृकीः। आ। दधर्षीत्। मा। परि। वर्क्तं। उत। मा। अति। धक्तं।
अयं। वां। भागः। निऽहितः। इयं। गीः। दस्रौ। इमे। वां। निऽधयः। मधूनां। युवां। गोतमः। पुरुऽमीळ्हः। अ
त्रिः। दस्रा। हवते। अवसे। हविष्मान्। दिशं। न। दिष्टां। ऋजुयाऽइव। यंता। आ। मे। हवं। नासत्या। उप। याया
तं। प्रति। वां। स्तोमः। अश्विनौ। अधायि। आ। दुह। यातं। पथिऽभिः। देवऽयानैः। ॥२४॥ ॥इति द्वितीया
ष्टके चतुर्थोऽध्यायः॥ ॥ओं॥ ता। वां। अद्य। तौ। अपरं। हुवेम। उच्छंतां। उषसि। वन्हिः। उक्थैः। नासत्या।
कुहचित्। संतौ। अर्यः। दिवः। नपाता। सुदाःऽतराय। अस्मे इति। ऊं इति। सु। वृषणा। मादयेथां। उत्। पण्
ईन्। हतं। ऊर्म्या। मदंता। श्रुतं। मे। अच्छोक्तिऽभिः। मतीनां। एष्टा। नरा। निऽचेतारा। च। कर्णैः। श्रियो। पूषन्। इ
षुकृताऽइव। देवा। नासत्या। वहतुं। सूर्यायाः। वच्यते। वां। ककुहाः। अप्ऽसु। जाताः। युगा। जूर्णाऽइ
व। वरुणस्य। भूरेः। अस्मे इति। सा। वां। माध्वी इति। रातिः। अस्तु। स्तोमं। हिनोतं। मान्यस्य। कारोः। अनु। यत्।

तां। श्रवस्या। सुदानू इति सुऽदानू। सुऽवीर्याय। चर्षणयः। मदंति। एषः। वां। स्तोमः। अश्विनौ। अकारि। मा
नेभिः। मघऽवाना। सुऽवृक्ति। यातं। वर्तिः। तनयाय। त्मने। च। अगस्त्ये। नासत्या। मदंता॥ ॥१॥ कतरा। पूर्वा।
कतरा। अपरा। अयोः। कथा। जाते इति। कवयः। कः। वि। वेद। विश्वं। त्मना। बिभृतः। यत्। ह। नाम। वि। वर्तेते इ
ति। अहनी इति। चक्रियाऽइव॥ भूरिं। द्वे इति। अचरंती इति। चरंतं। पत्ऽवंतं। गर्भं। अपदी इति। दधाते इति। नि
त्यं। न। सूनुं। पित्रोः। उपऽस्थे। द्यावा। रक्षतं। पृथिवी इति। नः। अभ्वात्॥ अनेहः। दात्रं। अदितेः। अनर्वं। हुवे।
स्वःऽवत्। अवधं। नमस्वत्। तत्। रोदसी इति। जनयतं। जरित्रे॥ ॥ अतप्यमाने इति। अवसा। अवंती इति।
अनु। स्याम। रोदसी इति। देवपुत्रे इति देवऽपुत्रे। उभे इति। देवानां। उभयेभिः। अन्हां॥ ॥ संगच्छमाने इति सं
ऽगच्छमाने। युवती इति। समंते इति संऽअंते। स्वसारा। जामी इति। पित्रोः। उपऽस्थे। अभिजिघ्रंती इति अभिऽ
जिघ्रंती। भुवनस्य। नाभिं॥ ॥ उर्वी इति। सद्मनी इति। बृहती इति। ऋतेन। हुवे। देवानां। अवसा। जनित्री
इति। दधाते इति। ये इति। अमृतं। सुप्रतीके इति सुऽप्रतीके॥ ॥ उर्वी इति। पृथ्वी इति। बहुले इति। दूरेअं
ते इति दूरेऽअंते। उप। ब्रुवे। नमसा। यज्ञे। अस्मिन्। दधाते इति। ये इति। सुभगे इति सुऽभगे। सुप्रतूर्ती इ
ति सुऽप्रतूर्ती॥ ॥ देवान्। वा। यत्। चकृम। कत्। चित्। आगः। सखायं। वा। सदं। इत्। जाःऽपतिं। वा। इयं। धीः। ३२
भूयाः। अवऽयाः। एषां॥ ॥ उभा। शंसा। नर्या। मां। अविष्टां। उभे इति। मां। ऊती इति। अवसा। सचेतां। भू
रि। चित्। अर्यः। सुदाःऽतराय। इषा। मदंतः। इषयेम। देवाः॥ ऋतं। दिवे। तत्। अवोचं। पृथिव्यै। अभिऽश्रावा

या। प्रथमं। सुऽमेधाः। पातां। अवद्यात्। दुःऽहूतात्। अभीकैः। पिता। माता। चारक्षतां। अवःऽभिः। इदं। द्या
वापृथिवी इति। सत्यं। अस्तु। पितः। मातः। यत्। इह। उपऽब्रुवे। वां। भूतं। देवानां। अवमे इति। अवःऽभिः।
।७। ऊं॥ आ। नः। इडाभिः। विदथे। सुऽशस्ति। विश्वानरः। सविता। देवः। एतु। अपि। यथा। युवानः। मत्स
थ। नः। विश्वं। जगत्। अभिऽपित्वे। मनीषा। आ। नः। विश्वे। आस्क्राः। गमंतु। देवाः। मित्रः। अर्यमा। वरु
णः। सऽजोषाः। भुवन्। यथा। नः। विश्वे। वृधासः। करन्। सुऽसहा। विऽथुरं। न। शवः। प्रेष्ठं। वः। अतिथिं। गृणी
षे। अग्निं। शस्तिऽभिः। तुर्वणिः। सऽजोषाः। असत्। यथा। नः। वरुणः। सुऽकीर्तिः। इषः। च। पर्षत्। अरि
गूर्तः। सूरिः। उप। वः। आ। ईषे। नमसा। जिगीषा। उषसानक्ता। सुदुघाऽइव। धेनुः। समाने। अहन्।
विऽमिमानः। अर्कं। विऽसुरूपे। पयसि। सस्मिन्। ऊधन्। उत। नः। अहिः। बुध्न्यः। मयः। करिति। कः। शिशुं।
ना। पिप्युषीऽइव। वेति। सिंधुः। येन। नपातं। अपां। जुनाम। मनःऽजुवः। वृषणः। यं। वहंति। ४। उत। नः।
ईं। त्वष्टा। आ। गंतु। अच्छ। स्मत्। सूरिऽभिः। अभिऽपित्वे। सऽजोषाः। आ। वृत्रहा। इंद्रः। चर्षणिऽप्राः।
तुविःऽतमः। नरां। नः। इह। गम्याः। ५। उत। नः। ईं। मतयः। अश्वऽयोगाः। शिशुं। न। गावः। तरुणं। रिहंति। तां। ईं। गिरः।
जनयः। न। पत्नीः। सुरभिःऽतमं। नरां। नसंत। उत। नः। ईं। मरुतः। वृद्धऽसेनाः। स्मत्। रोदसी इति। सऽमनसः। स
दंतु। पृषत्ऽअश्वासः। अवनयः। न। रथाः। रिशादसः। मित्रऽयुजः। न। देवाः। प्र। नु। यत्। एषां। महिना।
चिकित्रे। प्र। युंजते। प्रऽयुजः। ते। सुऽवृक्ति। यत्। सुदिना। न। शरुः। विश्वं। आ। इरिणं। प्रुषायंत। सेनाः।

प्रो इति। अश्विनौ। अवसे। कृणुध्वं। प्र। पूषणं। स्वऽतवसः। हि। संति। अद्वेषः। विष्णुः। वातः। ऋभुक्षाः।
अच्छ। सुम्नाय। ववृतीय। देवान्।। इयं। सा। वः। अस्मे इति। दीधितिः। यजत्राः। अपिऽप्राणी। च। सदनी।
च। भूयाः। नि। या। देवेषु। यतते। वसुऽयुः।। पितुं। नु। स्तोषं। महः। धर्माणं। तविषीं। यस्य। त्रितः। वि।
ओजसा। वृत्रं। विऽपर्वं। अर्दयत्।। स्वादो इति। पितो इति। मधो इति। पितो इति। वयं। त्वा। ववृम
हे। अस्माकं। अविता। भव।। उप। नः। पितो इति। आ। गहि। शिवः। शिवाभिः। ऊतिऽभिः। मयःऽभुः।
अद्विषेण्यः। सखा। सुऽशेवः। अद्वयाः।। तव। त्ये। पितो इति। रसाः। रजांसि। अनु। विऽस्थिताः। दिवि।
वाताःऽइव। श्रिताः।। ० ददतः। तव। स्वादिष्ठ। ते। पितो इति। प्र। स्वाद्मानः। रसानां। तुविग्रीवाःऽइव। ईर
ते।। त्वे इति। पितो इति। महानां। देवानां। मनः। हितं। अकारि। चारु। केतुना। तव। अहिं। अवसा। अव
धीत्।। यत्। अदः। पितो इति। अजगन्। विवस्व। पर्वतानां। अत्र। चित्। नः। मधो इति। पितो इति। अरं।
भक्षाय। गम्याः।। यत्। अपां। ओषधीनां। परिंशं। आऽरिशामहे। वातापे। पीवः। इत्। भव।। यत्। ते। सो
म। गोऽआशिरः। यवऽआशिरः। भजामहे। ० करंभः। ओषधे। भव। पीवः। वृक्कः। उदारथिः।। तं।
त्वा। वयं। पितो इति। वचःऽभिः। गावः। न। हव्या। सुसूदिम। देवेभ्यः। त्वा। सधऽमादं। अस्मभ्यं। त्वा। स
धऽमादं।। ७।। संऽइद्धः। अद्य। राजसि। देवः। देवैः। सहस्रऽजित्। दूतः। हव्या। कविः। वह।। तनूऽन
पात्। ऋतं। यते। मध्वा। यज्ञः। सं। अज्यते। दधत्। सहस्रिणीः। इषः।। आऽजुह्वानः। नः। ईड्यः। देवा

३३

देवान्। आ। वक्षि। यज्ञियान्। अग्ने। सहस्रऽसाः। असि॥ प्राचीनं। बर्हिः। ओजसा। सहस्रऽवीरं। अस्तृ
णन्। यत्र। आदित्याः। विऽराजथ। विऽराट्। सम्ऽराट्। विऽभ्वीः। प्रऽभ्वीः। बह्वीः। च। भूयसीः। च। याः। दुरः। घृ
तानि। अक्षरन्॥८॥ सुरुक्मे इति सुऽरुक्मे। हि। सुऽपेशसा। अधि। श्रिया। विऽराजतः। उषसौ। आ। इ
ह। सीदतां। प्रथमा॥ हि। सुऽवाचसा॥०॥ भारती। इळा। सरस्वती। याः। सर्वाः। उपऽब्रुवे। ताः। नः। चोदयत।
श्रिये। त्वष्टा। रूपाणि। हि। प्रऽभुः। पशून्। विश्वान्। सम्ऽआनजे। तेषां। नः। स्फातिं। आ। यज। उप। त्मन्या।
वनस्पते। पाथः। देवेभ्यः। सृज। अग्निः। हव्यानि। सिस्वदत्। पुरःऽगाः। अग्निः। देवानां। गायत्रेण। सं। अज्य
ते। स्वाहाऽकृती। सु। रोचते॥१॥ अग्ने। नय। सुऽपथा। राये। अस्मान्। विश्वानि। देव। वयुनानि। विद्वान्। यु
योधि। अस्मत्। जुहुराणं। एनः। भूयिष्ठां। ते। नमःऽउक्तिं। विधेम॥ अग्ने। त्वं। पारय। नव्यः। अस्मान्। स्वस्ति
ऽभिः। अति। दुःऽगानि। विश्वा। पूः। च। पृथ्वी। बहुला। नः। उर्वी। भव। तोकाय। तनयाय। शं। योः॥ अग्ने। त्वं।
अस्मत्। युयोधि। अमीवाः। अनग्निऽत्राः। अभि। अमंत। कृष्टीः। पुनः। अस्मभ्यं। सुविताय। देव। क्षां। वि
श्वेभिः। अमृतेभिः। यजत्र॥ पाहि। नः। अग्ने। पायुऽभिः। अजस्रैः। उत। प्रिये। सदने। आ। शुशुक्वान्। मा। ते।
भयं। जरितारं। यविष्ठ। नूनं। विदत्। मा। अपरं। सहस्वः॥ मा। नः। अग्ने। अव। सृजः। अघाय। अविष्यवे।
रिपवे। दुच्छुनायै। मा। दत्वते। दशते। मा। अदते। नः। मा। रिषते। सहसाऽवन्। परा। दाः॥१०॥ वि। घ। त्वाऽवान्।
ऋतऽजात। यंसत्। गृणानः। अग्ने। तन्वः। वरूथं। विश्वात्। रिरिक्षोः। उत। वा। निनित्सोः। अभिऽहुतां। अ
सि। हि। देव। विष्पट्। त्वं। तान्। अग्ने। अपया न्। वि। विद्वान्। येषि। प्रऽपित्वे। मनुषः। यजत्र। अभिऽपित्वे। मन

२:

वे। शास्यः। भूः। मर्मृजेन्यः। उशिक्ऽभिः। न। अक्रः। अवोचाम। निऽवचनानि। अस्मिन्। मानस्य। सूनुः।
सहसाने। अग्नौ। वयं। सहस्रं। ऋषिऽभिः। सनेम। ॥११॥ अनर्वाणं। वृषभं। मंद्रऽजिह्वं। बृहस्पतिं। वर्ध-
य। नव्यं। अर्कैः। गाथाऽन्यः। सुऽरुचः। यस्य। देवाः। आऽशृण्वंति। नवमानस्य। मर्ताः। तं। ऋत्वियाः। उप। वा-
चः। सचंते। सर्गः। न। यः। देवऽयतां। असर्जि। बृहस्पतिः। सः। हि। अंजः। वरांसि। विऽभ्वा। अभवत्।
सं। ऋते। मातरिश्वा। उपऽस्तुतिं। नमसः। उत्ऽयतिं। च। श्लोकं। यंसत्। सविताऽइव। प्र। बाहू इति।
अस्य। क्रत्वा। अहन्यः। यः। अस्ति। मृगः। न। भीमः। अरक्षसः। तुविष्मान्। अस्य। श्लोकः। दिवि। ईय-
ते। पृथिव्यां। अत्यः। न। यंसत्। यक्षऽभृत्। विऽचेताः। मृगाणां। न। हेतयः। यंति। च। इमाः। बृहस्पतेः। अहिऽ-
मायान्। अभि। द्यून्। ये। त्वा। देव। उस्रिकं। मन्यमानाः। पापाः। भद्रं। उपऽजीवंति। पज्राः। न। दुःऽध्ये। अनु।
ददासि। वामं। बृहस्पते। चयसे। इत्। पियारुं ॥१२॥ सुऽप्रैतुः। सुऽयवसः। न। पंथाः। दुःऽनियंतुः। परिऽ-
प्रीतः। न। मित्रः। अनर्वाणः। अभि। ये। चक्षते। नः। अपिऽवृताः। अपऽऊर्णुवंतः। अस्थुः। सं। यं। स्तुभः।
अवनयः। न। यंति। समुद्रं। न। स्रवतः। रोधऽचक्राः। सः। विद्वान्। उभयं। चष्टे। अंतः। बृहस्पतिः। त-
रः। आपः। च। गृध्रः। एव। महः। तुविऽजातः। तुविष्मान्। बृहस्पतिः। वृषभः। धायि। देवः। सः। नः। स्तु-
तः। वीरऽवत्। धातु। गोऽमत्। ॥१३॥ कंकतः। न। कंकतः। अथो इति। सतीनऽकंकतः। द्वौ। इति। प्लुषी   २४
इति। (इति।) नि। अदृष्टाः। अलिप्सत। अदृष्टान्। हंति। आऽयती। अथो इति। हंति। पराऽयती। अथो इति। अवऽ-
घ्नती। हंति। अथो इति। पिनष्टि। पिंषती। शरासः। कुशरासः। दर्भासः। सैर्याः। उत। मौंजाः। अदृष्टाः। वैरि-

णाः। सर्वे। साकं। नि। अलिप्सत। नि। गावः। गोऽस्थे। असदन्। नि। मृगासः। अविक्षत। नि। केतवः। जनानां।
नि। अदृष्टाः। अलिप्सत। एतो उं इति। त्ये। प्रति। अदृश्रन्। प्रऽदोषं। तस्कराःऽइव। अदृष्टाः। विश्वऽदृष्टाः।
प्रतिऽबुद्धाः। अभूतन॥१४॥ द्यौः। वः। पिता। पृथिवी। माता। सोमः। भ्राता। अदितिः। स्वसा। अदृष्टाः। विश्व
ऽदृष्टाः। तिष्ठत। इलयत। सु। कं। ये। अंस्याः। ये। अंग्याः। सूचीकाः। ये। प्रऽकंकताः। अदृष्टाः। किं। चन। इह।
वः। सर्वे। साकं। नि। जस्यत। उत्। पुरस्तात्। सूर्यः। एति। विश्वऽदृष्टः। अदृष्टऽहा। अदृष्टान्। सर्वान्।
जंभयन्। सर्वाः। च। यातुऽधान्यः। उत्। अपप्तत्। असौ। सूर्यः। पुरु। विश्वानि। जूर्वन्। आदित्यः। पर्व
तेभ्यः। विश्वऽदृष्टः। अदृष्टऽहा। सूर्ये। विषं। आ। सजामि। दृतिं। सुराऽवतः। गृहे। सः। चित्। नु। न। मराति।
नो इति। वयं। मराम। आरे। अस्य। योजनं। हरिऽस्थाः। मधु। त्वा। मधुला। चकार॥१५॥ इयत्तिका। शकुं
तिका। सका। जघास। ते। विषं। सो इति। ०त्रिः। सप्त। विष्पुलिंगकाः। विषस्य। पुष्पं। अक्षन्। ताः। ०मरं
ति। ०नवानां। नवतीनां। विषस्य। रोपुषीणां। सर्वासां। अग्रभं। नाम। ०त्रिः। सप्त। मयूर्यः। सप्त। स्वसारः।
अग्रुवः। ताः। ते। विषं। वि। जभ्रिरे। उदकं। कुंभिनीःऽइव। इयत्तकः। कुषुंभकः। तकं। भिनद्मि। अश्मना।
ततः। विषं। प्र। ववृते। पराचीः। अनु। संऽवतः। कुषुंभकः। तत्। अब्रवीत्। गिरेः। प्रऽवर्तमानकः। वृश्चिक
स्य। अरसं। विषं। अरसं। वृश्चिक। ते। विषं॥१६॥ ॥ इति प्रथम मंडलं॥ ॥ त्वं। अग्ने। द्युऽभिः। त्वं। आशुशु
क्षणिः। त्वं। अत्ऽभ्यः। त्वं। अश्मनः। परि। त्वं। वनेभ्यः। त्वं। ओषधीभ्यः। त्वं। नृणां। नृऽपते। जायसे। शुचिः।

तव। अग्ने। होत्रं। तव। पोत्रं। ऋत्वियं। तव। नेष्ट्रं। त्वं। अग्नित्। ऋतऽयतः। तव। प्रऽशास्त्रं। त्वं। अध्व-
रिऽयसि। ब्रह्मा। च। असि। गृहऽपतिः। च। नः। दमे। त्वं। अग्ने। इंद्रः। वृषभः। सतां। असि। त्वं। विष्णुः। उ-
रुऽगायः। नमस्यः। त्वं। ब्रह्मा। रयिऽवित्। ब्रह्मणः। पते। त्वं। विधर्तरिति विऽधर्तः। सचसे। पुरंऽध्या।
त्वं। अग्ने। राजा। वरुणः। धृतऽव्रतः। त्वं। मित्रः। भवसि। दस्मः। ईड्यः। त्वं। अर्यमा। सत्ऽपतिः। यस्य।
संऽभुजं। त्वं। अंशः। विदथे। देव। भाजयुः। त्वं। अग्ने। त्वष्टा। विधते। सुऽवीर्यं। तव। ग्नावः। मित्रऽ-
महः। सऽजात्यं। त्वं। आशुऽहेमा। ररिषे। सुऽअश्व्यं। त्वं। नरां। शर्धः। असि। पुरुऽवसुः॥ १७॥ त्वं। अ-
ग्ने। रुद्रः। असुरः। महः। दिवः। त्वं। शर्धः। मारुतं। पृक्षः। ईशिषे। त्वं। वातैः। अरुणैः। यासि। शंऽगयः। त्वं।
पूषा। विधतः। पासि। नु। त्मना। त्वं। अग्ने। द्रविणःऽदाः। अरंऽकृते। त्वं। देवः। सविता। रत्नऽधाः। असि। त्वं।
भगः। नृऽपते। वस्वः। ईशिषे। त्वं। पायुः। दमे। यः। ते। अविधत्। त्वं। अग्ने। दमे। आ। विश्पतिं। विशः। त्वां। रा-
जानं। सुऽविदत्रं। ऋंजते। त्वं। विश्वानि। सुऽअनीक। पत्यसे। त्वं। सहस्राणि। शता। दश। प्रति। त्वं। अ-
ग्ने। पितरं। इष्टिऽभिः। नरः। त्वां। भ्रात्राय। शम्या। तनूऽरुचं। त्वं। पुत्रः। भवसि। यः। ते। अविधत्। त्वं। स-
खा। सुऽशेवः। पासि। आऽधृषः। त्वं। अग्ने। ऋभुः। आके। नमस्यः। त्वं। वाजस्य। क्षुऽमतः। रायः। ईशिषे।
त्वं। वि। भासि। अनु। धक्षि। दावने। त्वं। विऽशिक्षुः। असि। यज्ञं। आऽतनिः॥ १८॥ त्वं। अग्ने। अदितिः। देव।
दाशुषे। त्वं। होत्रा। भारती। वर्धसे। गिरा। त्वं। इळा। शतऽहिमा। असि। दक्षसे। त्वं। वृत्रऽहा। वसुऽपते।

सरस्वती। त्वे। अग्ने। सुऽभृतः। उतऽतमं। वयः। तव। स्पार्हे। वर्णे। आ। संऽदृशि। श्रियः। त्वे। वाजः। प्रऽतरणः।
बृहन्। असि। त्वं। रयिः। बहुलः। विश्वतः। पृथुः। त्वां। अग्ने। आदित्यासः। आस्यं। त्वां। जिह्वां। शुचयः।
चक्रिरे। कवे। त्वां। रातिऽसाचः। अध्वरेषु। सश्चिरे। त्वे इति। देवाः। हविः। अदंति। आऽहुतं। त्वे इति। अग्ने।
विश्वे। अमृतासः। अद्रुहः। आसा। देवाः। हविः। अदंति। आऽहुतं। त्वया। मर्तासः। स्वदंते। आऽसुतिं। त्वं।
गर्भः। वीरुधां। जज्ञिषे। शुचिः। सः। त्वं। तान्। सं। च। प्रति। च। असि। मज्मना। अग्ने। सुऽजात। प्र। च। देव। रि
च्यसे। पृक्षः। यत्। अत्र। महिना। वि। ते। भुवत्। अनु। द्यावापृथिवी इति। रोदसी इति। उभे इति। यः। स्तोत
ऽभ्यः। गोऽअग्रां। अश्वऽपेशसं। अग्ने। रातिं। उपऽसृजंति। सूरयः। अस्मान्। च। तान्। च। प्र। हि। नेषि।
वस्यः। आ। बृहत्। वदेम। विदथे। सुऽवीराः॥ ११॥ यज्ञेन। वर्धत। जातऽवेदसं। अग्निं। यजध्वं। हविषा।
तना। गिरा। संऽइधानं। सुऽप्रयसं। स्वःऽनरं। द्युक्षं। होतारं। वृजनेषु। धूःऽसदं। अभि। त्वा। नक्तीः। उषसः।
ववाशिरे। अग्ने। वत्सं। न। स्वसरेषु। धेनवः। दिवःऽइव। इत्। अरतिः। मानुषा। युगा। आ। क्षपः। भासि।
पुरुऽवारः। संऽयतः। तं। देवाः। बुध्ने। रजसः। सुऽदंससं। दिवः। पृथिव्योः। अरतिं। नि। एरिरे। रथंऽइव। वे
द्यं। शुक्रऽशोचिषं। अग्निं। मित्रं। न। क्षितिषु। प्रऽशंस्यं। तं। उक्षमाणं। रजसि। स्वे। आ। दमे। चंद्रंऽइव। सु
रुचं। ह्वारे। आ। दधुः। पृश्न्याः। पतरं। चितयंतं। अक्षऽभिः। पाथः। न। पायुं। जनसी इति। उभे इति। अनु।
सः। होता। विश्वं। परि। भूतु। अध्वरं। तं। ऊं इति। हव्यैः। मनुषः। ऋंजते। गिरा। हिरिऽशिप्रः। वृधसानासु।

रा५

जन्तुरत्। द्यौः। न। स्तृऽभिः। चितयत्। रोदसी इति। अनु॥२०॥ सः। नः। रेवत्। सम्ऽइधानः। स्वस्तये। सम्ऽदद
स्वान्। रयिं। अस्मासु। दीदिहि। आ। नः। कृणुष्व। सुविताय। रोदसी इति। अग्ने। हव्या। मनुषः। देव। वीतये।
दाः। नः। अग्ने। बृहतः। दाः। सहस्रिणः। दुरः। न। वाजं। श्रुत्यै। अप। वृधि। प्राची इति। द्यावापृथिवी इति।
ब्रह्मणा। कृधि। स्वः। न। शुक्र। उषसः। वि। दिद्युतः। सः। इधानः। उषसः। राम्याः। अनु। स्वः। न। दीदेत्। अ
रुषेण। भानुना। होत्राभिः। अग्निः। मनुषः। सुऽअध्वरः। राजा। विशां। अतिथिः। चारुः। आयवे। एव
नः। अग्ने। अमृतेषु। पूर्व्य। धीः। पीपाय। बृहत्ऽदिवेषु। मानुषा। दुहाना। धेनुः। वृजनेषु। कारवे।
त्मना। शतिनं। पुरुऽरूपं। इषणि। वयं। अग्ने। अर्वता। वा। सुऽवीर्यं। ब्रह्मणा। वा। चितयेम। जना
न्। अति। अस्माकं। द्युम्नं। अधि। पंच। कृष्टिषु। उच्चा। स्वः। न। [illegible]। शुशुचीत। दुस्तरं। सः। नः।
बोधि। सहस्य। प्रऽशंस्यः। यस्मिन्। सुऽजाताः। इषयंत। सूरयः। यं। अग्ने। यज्ञं। उपऽयंति। वाजिनः। नि
त्ये। तोके। दीदिऽवांसं। स्वे। दमे। उभयासः। जातऽवेदः। स्याम। ते। स्तोतारः। अग्ने। सूरयः। च। शर्मणि।
वस्वः। रायः। पुरुऽचंद्रस्य। भूयसः। प्रजाऽवतः। सुऽअपत्यस्य। शग्धि। नः॥२१॥ सम्ऽइद्धः। अग्निः। नि
हितः। पृथिव्यां। प्रत्यङ्। विश्वानि। भुवनानि। अस्थात्। होता। पावकः। प्रऽदिवः। सुऽमेधाः। देवः। देवान्।
यजतु। अग्निः। अर्हन्। नराशंसः। प्रति। धामानि। अंजन्। तिस्रः। दिवः। प्रति। मह्ना। सुऽअर्चिः। घृतऽप्रु
षा। मनसा। हव्यं। उंदन्। मूर्धन्। यज्ञस्य। सं। अनक्तु। देवान्। ईळितः। अग्ने। मनसा। नः। अर्हन्। देवान्।

२६
रा५

यक्षि।मानुषात्।पूर्वः।अद्य।सः।आ।वह।अमृतान्।शर्धः।अच्युतं।इंद्रं।नरः।बर्हिःऽसदं।यजध्वं।देवा।
बर्हिः।वर्धमानं।सुऽवीरं।स्तीर्णं।राये।सुऽभरं।वेदी इति।अस्यां।घृतेन।अक्तं।वसवः।सीदत।इदं।
विश्वे।देवाः।आदित्याः।यज्ञियासः।विश्रयंतां।उर्विया।हूयमानाः।द्वारः।देवीः।सुप्रऽअयनाः।नमःऽ
भिः।व्यचस्वतीः।वि।प्रथंतां।अजुर्याः।वर्णं।पुनानाः।यशसं।सुऽवीरं॥२२॥साधु।अपांसि।सन
ता।नः।उक्षिते इति।उषसानक्ता।वय्याऽइव।रण्विते इति।तंतुं।ततं।संवयंती इति संऽवयंती।समी
ची इति संऽईची।यज्ञस्य।पेशः।सुदुघे इति सुऽदुघे।पयस्वती इति।दैव्या।होतारा।प्रथमा।विदुःऽ
तरा।ऋजु।यक्षतः।सं।ऋचा।वपुःऽतरा।देवान्।यजंतौ।ऋतुऽथा।सं।अंजतः।नाभा।पृथिव्याः।
अधि।सानुषु।त्रिषु।सरस्वती।साधयंती।धियं।नः।इळा।देवी।भारती।विश्वऽतूर्तिः।तिस्रः।देवीः।स्व
धया।बर्हिः।आ।इदं।अच्छिद्रं।पांतु।शरणं।निऽसद्य।पिशंगऽरूपः।सुऽभरः।वयःऽधाः।श्रुष्टी।वीरः।
जायते।देवऽकामः।प्रऽजां।त्वष्टा।वि।स्यतु।नाभिं।अस्मे इति।अथ।देवानां।अपि।एतु।पाथः।वनस्प
तिः।अवऽसृजन्।उप।स्थात्।अग्निः।हविः।सूदयाति।प्र।धीभिः।त्रिधा।संऽअक्तं।नयतु।प्रऽजानन्।
देवेभ्यः।दैव्यः।शमिता।उप।हव्यं।घृतं।मिमिक्षे।घृतं।अस्य।योनिः।घृते।श्रितः।घृतं।ऊं इति।अस्य।धा
म।अनुऽस्वधं।आ।वह।मादयस्व।स्वाहाऽकृतं।वृषभ।वक्षि।हव्यं॥२३॥हुवे।वः।सुऽद्योत्मानं।सुऽवृक्तिं।
विशां।अग्निं।अतिथिं।सुऽप्रयसं।मित्रःऽइव।यः।दिधिषाय्यः।भूत्।देवः।आऽदेवे।जने।जातऽवेदाः।इ

आ।

मं। विऽधंतः। अपां। सधऽस्थे। द्विता। अदधुः। भृगवः। विक्षु। आयोः। एषः। विश्वानि। अभि। अस्तु। भूम। दे
वानां। अग्निः। अरतिः। जीरऽअश्वः। अग्निं। देवासः। मानुषीषु। विक्षु। प्रियं। धुः। क्षेष्यंतः। न। मित्रं। सः। दी
दयत्। उशतीः। ऊर्म्याः। दक्षाय्यः। यः। दास्वते। दमे। आ। अस्य। रण्वा। स्वस्यऽइव। पुष्टिः। संऽदृष्टिः। अस्य।
हियानस्य। धक्षोः। वि। यः। भरिभ्रत्। ओषधीषु। जिह्वां। अत्यः। न। रथ्यः। दोधवीति। वारान्। आ। यत्।
मे। अभ्वा। वनदः। पनंत। उशिक्ऽभ्यः। न। अमिमीत। वर्णं। सः। चित्रेण। चिकिते। रंऽसु। भासा। जुजुर्वा
न्। यः। मुहुः। आ। युवा। भूत्॥ २४॥ आ। यः। वना। तातृषाणः। न। भाति। वाः। न। पथा। रथ्याऽइव। स्वानी
त्॥ कृष्णऽअध्वा। तपुः। रण्वः। चिकेत। द्यौःऽइव। स्मयमानः। नभःऽभिः॥ सः। यः। वि। अस्थात्। अ
भि। धक्षत्। उर्वीं। पशुः। न। एति। स्वऽयुः। अगोपाः। अग्निः। शोचिष्मान्। अतसानि। उष्णन्॥ कृष्णऽ
व्यथिः। अस्वदयत्। न। भूम॥ नु। नः। पूर्वस्य। अवसः। अधिऽइतौ। तृतीये। विदथे। मन्म। शंसि॥ अस्मे इति।
अग्ने। संयत्ऽवीरं। बृहंतं। क्षुऽमंतं। वाजं। सुऽअपत्यं। रयिं। दाः॥ त्वया। यथा। गृत्सऽमदासः। अग्ने। गु
हा। वन्वंतः। उपरान्। अभि। स्युः। इति स्युः। सुऽवीरासः। अभिमातिऽसहः। स्मत्। सूरिऽभ्यः। गृणते। तत्।
वयः। धाः॥ २५॥ होता। अजनिष्ट। चेतनः। पिता। पितृऽभ्यः। ऊतये। प्रऽयक्षन्। जेन्यं। वसु। शकेम। वाजि
नः। यमं। आ। यस्मिन्। सप्त। रश्मयः। तताः। यज्ञस्य। नेतरि। मनुष्वत्। दैव्यं। अष्टमं। पोता। विश्वं। तत्।
इन्वति। दधन्वे। वा। यत्। ईं। अनु। वोचत्। ब्रह्माणि। वेः। ऊं इति। तत्। परि। विश्वानि। काव्या। नेमिः। च

३७

ऋंऽइवा। अभवत्। साकं। हि। शुचिना। शुचिः। प्रऽशास्ता। क्रतुना। अजनि। विद्वान्। अस्य। व्रता। ध्रुवा। व
याःऽइव। अनु। रोहते। ताः। अस्य। वर्णं। आयुवः। नेष्टुः। सचन्त। धेनवः। कुवित्। तिसृऽभ्यः। आ। वरं। स्वसारः।
याः। इदं। ययुः। यदि। मातुः। उप। स्वसा। घृतं। भरन्ती। अस्थित। तासां। अध्वर्युः। आऽगतौ। यवः। वृष्टीऽइ
व। मोदते। स्वः। स्वाय। धायसे। कृणुतां। ऋत्विक्। ऋत्विजं। स्तोमं। यज्ञं। च। आत्। अरं। वनेम। ररिम। वयं।
यथा। विद्वान्। अरं। करत्। विश्वेभ्यः। यजतेभ्यः। अयं। अग्ने। त्वे इति। अपि। यं। यज्ञं। चकृम। वयं। २६॥
इमां। मे। अग्ने। संऽइधं। इमां। उपऽसदं। वनेरिति वनेः। ०। अया। तु। अग्ने। विधेम। ऊर्जः। नपात्। अश्वंऽइष्टे।
एना। सुऽउक्तेन। सुऽजात। तं। त्वा। गीःऽभिः। गिर्वणसं। द्रविणस्युं। द्रविणःऽदः। सपर्येम। सपर्यवः। सः।
बोधि। सूरिः। मघऽवा। वसुऽपते। वसुऽदावन्। युयोधि। अस्मत्। द्वेषांसि। सः। नः। वृष्टिं। दिवः। परि। सः। नः।
वाजं। अनर्वाणं। सः। नः। सहस्रिणीः। इषः। ईळानाय। अवस्यवे। यविष्ठ। दूत। नः। गिरा। यजिष्ठ। होतः। आ।
गहि। अन्तः। हि। अग्ने। ईयसे। विद्वान्। जन्म। उभया। कवे। दूतः। जन्याःऽइव। मित्र्यः। सः। विद्वान्। आ। च। पि
प्रयः। यक्षि। चिकित्वः। आनुषक्। आ। च। अस्मिन्। सत्सि। बर्हिषि। २७॥ त्वं। यविष्ठ। भारत। अग्ने। द्युऽ
मन्तं। आ। भर। वसो इति। पुरुऽस्पृहं। रयिं। मा। नः। अरातिः। ईशत। देवस्य। मर्त्यस्य। च। पर्षि। तस्याः। उत। द्विषः।
विश्वाः। उत। त्वया। वयं। धाराः। उदन्याःऽइव। अति। गाहेमहि। द्विषः। शुचिः। पावक। वंद्यः। अग्ने। बृहत्। वि।
रोचसे। त्वं। घृतेभिः। आऽहुतः। त्वं। नः। असि। भारत। अग्ने। वशाभिः। उक्षऽभिः। अष्टाऽपदीभिः। आऽहुतः।

दुऽअन्नः। सर्पिःऽआसुतिः। प्रत्नः। होता। वरेण्यः। सहसः। पुत्रः। अद्भुतः॥२४॥ वाजयन्ऽइव। नु। रथान्। यो
गान्। अग्नेः। उप। स्तुहि। यशःऽतमस्य। मीळ्हुषः। यः। सुऽनीथः। ददाशुषे। अजुर्यः। जरयन्। अरिं।
चारुऽप्रतीकः। आऽहुतः। यः। उं इति। श्रिया। दमेषु। आ। दोषा। उषसि। प्रऽशस्यते। यस्य। व्रतं। न। मीयते।
आयुः। स्वः। न। भानुना। चित्रः। विऽभाति। अर्चिषा। अञ्जानः। अजरैः। अभि। अत्रिं। अनु। स्वऽराज्यं।
अग्निं। उक्थानि। वावृधुः। विश्वाः। अधि। श्रियः। दधे। अग्नेः। इन्द्रस्य। सोमस्य। देवानां। ऊतिऽभिः। वयं। अ
रिष्यन्तः। सचेमहि। अभि। स्याम। पृतन्यतः॥२५॥ इति द्वितीयाष्टके पंचमोध्यायः॥ ॥ओम्॥ नि। होता। हो
तृऽसदने। विदानः। त्वेषः। दीदिऽवान्। असदत्। सुऽदक्षः। अदब्धऽव्रतऽप्रमतिः। वसिष्ठः। सहस्रंऽभरः। शु
चिऽजिह्वः। अग्निः। त्वं। दूतः। त्वं। ऊं इति। नः। परःऽपाः। त्वं। वस्यः। आ। वृषभ। प्रऽनेता। अग्ने। तोकस्य। नः।
तने। तनूनां। अप्रऽयुच्छन्। दीद्यत्। बोधि। गोपाः। विधेम। ते। परमे। जन्मन्। अग्ने। विधेम। स्तोमैः। अवरे। स
धऽस्थे। यस्मात्। योनेः। उत्ऽआरिथ। यजे। तं। प्र। त्वे इति। हवींषि। जुहुरे। संऽइद्धे। अग्ने। यजस्व। हवि
षा। यजीयान्। श्रुष्टी। देष्णं। अभि। गृणीहि। राधः। त्वं। हि। असि। रयिऽपतिः। रयीणां। त्वं। शुक्रस्य। वच
सः। मनोता। उभयं। ते। न। क्षीयते। वसव्यं। दिवेऽदिवे। जायमानस्य। दस्म। कृधि। क्षुऽमन्तं। जरितारं। अ
ग्ने। कृधि। पतिं। सुऽअपत्यस्य। रायः। सः। एना। अनीकेन। सुऽविदत्रः। अस्मे इति। यष्टा। देवान्। आऽ
यजिष्ठः। स्वस्ति। अदब्धः। गोपाः। उत। नः। परःऽपाः। अग्ने। द्युऽमत्। उत। रेवत्। दिदीहि॥१॥ जोहूत्रः। अग्निः।

३९

प्रथमः। पिताऽइव। इळः। पदे। मनुषा। यत्। संऽइद्धः। श्रियं। वसानः। अमृतः। विऽचेताः। मर्मृजेन्यः। श्रव
स्यः। सः। वाजी। श्रुयाः। अग्निः। चित्रऽभानुः। हवं। मे। विश्वाभिः। गीःऽभिः। अमृतः। विऽचेताः। श्यावा। र
थं। वहतः। रोहिता। वा। उत। अरुषा। अह। चक्रे। विऽभृत्रः। उत्तानायां। अजनयन्। सुऽसूतं। भुवत्। अग्निः।
पुरुऽपेशासु। गर्भः। शिरिणायां। चित्। अक्तुना। महःऽभिः। अपरिऽवृतः। वसति। प्रऽचेताः। जिघर्मि। अग्निं।
हविषा। घृतेन। प्रतिऽक्षियंतं। भुवनानि। विश्वा। पृथुं। तिरश्चा। वयसा। बृहंतं। व्यचिष्ठं। अन्नैः। रभसं। दृशा
नं। आ। विश्वतः। प्रत्यंचं। जिघर्मि। अरक्षसा। मनसा। तत्। जुषेत। मर्यऽश्रीः। स्पृहयत्ऽवर्णः। अग्निः। ना
अभिऽमृशे। तन्वा। जर्भुराणः। ज्ञेयाः। भागं। सहसानः। वरेण। त्वाऽदूतासः। मनुऽवत्। वदेम। अनूनं। अ
ग्निं। जुह्वा। वचस्या। मधुऽपृचं। धनऽसाः। जोहवीमि॥२॥ श्रुधि। हवं। इंद्र। मा। रिषण्यः। स्याम। ते। दावने।
वसूनां। इमाः। हि। त्वां। ऊर्जः। वर्धयंति। वसुऽयवः। सिंधवः। न। क्षरंतः। सृजः। महीः। इंद्र। याः। अपिन्वः। परिऽ
स्थिताः। अहिना। शूर। पूर्वीः। अमर्त्यं। चित्। दासं। मन्यमानं। अव। अभिनत्। उक्थैः। ववृधानः। उक्थेषु।
इत्। नु। शूर। येषु। चाकन्। स्तोमेषु। इंद्र। रुद्रियेषु। च। तुभ्य। इत्। एताः। यासु। मंदसानः। प्र। वायवे। सिस्रते।
न। शुभ्राः। शुभ्रं। नु। ते। शुष्मं। वर्धयंतः। शुभ्रं। वज्रं। बाह्वोः। दधानाः। शुभ्रः। त्वं। इंद्र। ववृधानः। अस्मे इति।
दासीः। विशः। सूर्येण। सह्याः। गुहा। हितं। गुह्यं। गूळ्हं। अप्ऽसु। अपिऽवृतं। मायिनं। क्षियंतं। उतो इति।
अपः। द्यां। तस्तभ्वांसं। अहन्। अहिं। शूर। वीर्येण॥३॥ स्तव। नु। ते। इंद्र। पूर्व्या। महानि। उत। स्तवाम। नूतना।

हूत। नि। स्तवा। वज्री। बाह्वोः। उग्रं। तं। स्तवा। हरी इति। सूर्यस्य। केतू इति। हरी इति। नुऽआते। इंद्र। वाजयंतः। घृ
तऽश्चुतं। स्वारं। अस्वार्ष्टं। विऽसमना। भूमिः। अप्रथिष्ट। अरंस्त। पर्वतः। चित्। सरिष्यन्। नि। पर्वतः। सादि
अप्रऽयुच्छन्। सः। मातृऽभिः। वावशानः। अक्रान्। दूरे। पारे। वाणीं। वर्धयंतः। इंद्रऽइषितां। धमनिं। प
प्रथन्। नि। इंद्रः। सुऽहासिं। धुं। आऽरण्यानं। मायाऽविनं। वृत्रं। अस्फुरत्। निः। अरेजेतां। रोदसी इति। भि
याने इति। कनिक्रदतः। वृष्णः। अस्य। वज्रात्। अरोरवीत्। वृष्णः। अस्य। वज्रः। अमानुषं। यत्। मानुषः। नि
जूर्वात्। नि। मायिनः। दानवस्य। मायाः। अपादयत्। पपिऽवान्। सुतस्य। ४। पिबऽपिब। इत्। इंद्र। शूर। सो
मं। मदंतु। त्वा। मंदिनः। सुतासः। पृणंतः। ते। कुक्षी इति। वर्धयंतु। इत्था। सुतः। पौरः। इंद्रं। आव। त्वे इति। इं
द्र। अपि। अभूम। विप्राः। धियं। वनेम। ऋतया। सपंतः। अवस्यवः। धीमहि। प्रऽशस्तिं। सद्यः। ते। रायः। दावने।
स्याम। स्याम। ते। ते। इंद्र। ये। ते। ऊती। अवस्यवः। ऊर्जं। वर्धयंतः। शुष्मिन्ऽतमं। यं। चाकनाम। देवाः। अस्मे इति।
रयिं। रासि। वीरऽवंतं। रासि। क्षयं। रासि। मित्रं। अस्मे इति। रासि। शर्धः। इंद्र। मारुतं। नः। सऽजोषसः। ये। च
मंदसानाः। प्र। वायवः। पांति। अग्रऽनीतिं। व्यंतु। इत्। नु। ये। सुऽमंदसाना। नः। तृपत्। सोमं। पाहि। द्रह्यत्। इंद्र। अ
स्मान्। सु। पृत्ऽसु। आ। तरुत्र। अवर्धयः। द्यां। बृहत्ऽभिः। अर्कैः। ५। बृहंतः। इत्। नु। ये। ते। तरुत्र। उक्थे
भिः। वा। सुम्नं। आऽविवासान्। स्तृणानासः। बर्हिः। पस्त्यऽवत्। त्वाऽऊताः। इत्। इंद्र। वाजं। अग्मन्। उग्रः। युद्
ता। शूर। मंदसानः। त्रिऽकद्रुकेषु। पाहि। सोमं। इंद्र। प्रऽदोधुवत्। श्मश्रुषु। प्रीणानः। याहि। हरिऽभ्यां। सुत

३९

उ।

स्यं। पीतिं। धिषा। शवः। शूरा। येन। वृत्रं। अव। भिनत्। दानुं। और्णऽवाभं। अप। अवृणोः। ज्योतिः। आर्याय।
नि। सव्यतः। सादि। दस्युः। इंद्र। सनेम। ये। ते। ऊतिऽभिः। तरंतः। विश्वाः। स्पृधः। आर्येण। दस्यून्। अस्मभ्यं। त
त्। त्वाष्ट्रं। विश्वऽरूपं। अरंधयः। साख्यस्य। त्रिताय। अस्य। सुवानस्य। मंदिनः। त्रितस्य। नि। अर्बुदं। ववृधानः।
अस्तरि सस्तः। अवर्तयत्। सूर्यः। न। चक्रं। भिनत्। वलं। इंद्रः। अंगिरस्वान्। नूनं। सा। ते। प्रति। वरं। जरित्रे। दु
हीयत्। इंद्र। दक्षिणा। मघोनी। शिक्ष। स्तोतृऽभ्यः। मा। अति। धक्। भगः। नः। ०॥ ही॥ यः। जातः। एव। प्रथमः।
मनस्वान्। देवः। देवान्। क्रतुना। परिऽअभूषत्। यस्य। शुष्मात्। रोदसी इति। अभ्यसेतां। नृम्णस्य। मह्ना। ॥
सः। जनासः। इंद्रः। यः। पृथिवीं। व्यथमानां। अदृंहत्। यः। पर्वतान्। प्रऽकुपितान्। अरम्णात्। यः। अंतरिक्षं।
विऽममे। वरीयः। यः। द्यां। अस्तभ्नात्। ०यः। हत्वा। अहिं। अरिणात्। सप्त। सिंधून्। यः। गाः। उत्ऽआजत्।
अपऽधा। वलस्य। यः। अश्मनोः। अंतः। अग्निं। जजान। संऽवृक्। समत्ऽसु। ०। येन। इमा। विश्वा। च्यव
ना। कृतानि। यः। दासं। वर्णं। अधरं। गुहा। अकरित्यकः। श्वघ्नीऽइव। यः। जिगीवान्। लक्षं। आदत्। अर्यः।
पुष्टानि। ०। यं। स्म। पृच्छंति। कुह। सः। इति। घोरं। उत। ईं। आहुः। न। एषः। अस्ति। इति। एनं। सः। अर्यः। पुष्टीः।
विजःऽइव। आ। मिनाति। श्रत्। अस्मै। धत्त। ०॥ ॥ यः। रध्रस्य। चोदिता। यः। कृशस्य। यः। ब्रह्मणः। नाध
मानस्य। कीरेः। युक्तऽग्राव्णः। यः। अविता। सुऽशिप्रः। सुतऽसोमस्य। ०। यस्य। अश्वासः। प्रऽदिशि। यस्य।
गावः। यस्य। ग्रामाः। यस्य। विश्वे। रथासः। यः। सूर्यं। यः। उषसं। जजान। यः। अपां। नेता। ०। यं। क्रंदसी इति।

संयती इति सं॒ऽयती। विह्वयेते इति वि॒ऽह्वये॑ते। परे। अवरे। उभयाः। अमित्राः। समानं। चित्। रथं। आतस्थिऽवांसा। नाना। हवेते इति। स। जनासः। इंद्रः ॥८॥ यस्मात्। न। ऋते। विऽजयंते। जनासः। यं। युध्यमानाः। अवसे। हवंते। यः। विश्वस्य। प्रतिऽमानं। बभूव। यः। अच्युतऽच्युत्। स। जनासः। इंद्रः ॥९॥ यः। शश्वतः। महि। एनः। दधानान्। अमन्यमानान्। शर्वा। जघान। यः। शर्धते। न। अनुऽददाति। शृध्यां। यः। दस्योः। हंता। स। जनासः। इंद्रः ॥१०॥ यः। शंबरं। पर्वतेषु। क्षियंतं। चत्वारिंश्यां। शरदि। अनुऽअविंदत्। ओजायमानं। यः। अहिं। जघान। दानुं। शयानं। स। जनासः। इंद्रः ॥११॥ यः। सप्तऽरश्मिः। वृषभः। तुविष्मान्। अवऽअसृजत्। सर्तवे। सप्त। सिंधून्। यः। रौहिणं। अस्फुरत्। वज्रऽबाहुः। द्यां। आऽरोहंतं। स। जनासः। इंद्रः ॥१२॥ द्यावा। चित्। अस्मै। पृथिवी इति। नमेते इति। शुष्मात्। चित्। अस्य। पर्वताः। भयंते। यः। सोमऽपाः। निऽचितः। वज्रऽबाहुः। यः। वज्रऽहस्तः। स। जनासः। इंद्रः ॥१३॥ यः। सुन्वंतं। अवति। यः। पचंतं। यः। शंसंतं। यः। शशमानं। ऊती। यस्य। ब्रह्म। वर्धनं। यस्य। सोमः। यस्य। इदं। राधः। स। जनासः। इंद्रः ॥१४॥ यः। सुन्वते। पचते। दुध्रः। आ। चित्। वाजं। दर्दर्षि। सः। किल। असि। सत्यः। वयं। ते। इंद्र। विश्वह। प्रियासः। सुऽवीरासः। विदथं। आ। वदेम ॥१५॥१२॥ ऋतुः। जनित्री। तस्याः। अपः। परि। मक्षु। जातः। आ। अविशत्। यासु। वर्धते। तत्। आहनाः। अभवत्। पिप्युषी। पयः। अंशोः। पीयूषं। प्रथमं। तत्। उक्थ्यं ॥१॥ सध्रीं। ईं। आ। यंति। परि। बिभ्रतीः। पयः। विश्वऽप्स्न्याय। प्र। भरंत। भोजनं। समानः। अध्वा। प्रऽवतां। अनुऽस्यदे। यः। ता। अकृणोः। प्रथमं। सः। असि। उक्थ्यः ॥२॥ अनु। एकः। वदति। यत्। ददाति। तत्। रूपा। मिनन्। तत्ऽअपाः। एकः। ईयते। विश्वाः। एक

४०

स्या। वि। नुदः। तितिक्षते।० प्रऽजाभ्यः। पुष्टिं। विऽभजंतः। आसते। रयिंऽइव। पृष्ठं। प्रऽभवंतं। आऽयते।
असिन्वन्। दंष्ट्रैः। पितुः। अत्ति। भोजनं।० अध। अकृणोः। पृथिवीं। संऽदृशे। दिवे। यः। धौतीनां। अहिऽ
हन्। अरिणक्। पथः। तं। त्वा। स्तोमेभिः। उदऽभिः। न। वाजिनं। देवं। देवाः। अजनन्।०।।१०।। यः। भोजनं।
च। दयसे। च। वर्धनं। आर्द्रात्। आ। शुष्कं। मधुऽमत्। दुदोहिथ। सः। शेवऽधिं। नि। दधिषे। विवस्वति। वि
श्वस्य। एकः। ईशिषे।० यः। पुष्पिणीः। च। प्रऽस्वः। च। धर्मणा। अधि। दाने। वि। अवनीः। अधारयः। यः।
च। असमाः। अजनः। दिद्युतः। दिवः। उरुः। ऊर्वान्। अभितः।० यः। नार्मरं। सहऽवसुं। निऽहंतवे। पृक्षा
य। च। दासऽवेशाय। च। अवहः। ऊर्जयंत्याः। अपरिऽविष्टं। आस्यं। उत। एव। अद्य। पुरुऽकृत्।० शतं।
वा। यस्य। दश। साकं। आ। अद्यः। एकस्य। श्रुष्टौ। यत्। ह। चोदं। आविथ। अरज्जौ। दस्यून्। सं। उनप्। द
भीतये। सुऽप्राव्यः। अभवः।० विश्वा। इत्। अनु। रोधनाः। अस्य। पौंस्यं। ददुः। अस्मै। दधिरे। कृत्न
वे। धनं। षट्। अस्तभ्नाः। विऽस्तिरः। पंच। संऽदृशः। परि। परः। अभवः।।११।। सुऽप्रवाचनं। तव। वीर। वीर्यं।
यत्। एकेन। क्रतुना। विंदसे। वसु। जातूऽस्थिरस्य। प्र। वयः। सहस्वतः। या। चकर्थ। सः। इंद्र। विश्वा। असि।
उक्थ्यः। अरमयः। सरऽअपसः। तराय। कं। तुर्वीतये। च। वय्याय। च। स्रुतिं। नीचा। संतं। उत्। अनयः।
पराऽवृजं। प्र। अंधं। श्रोणं। श्रवयन्।० अस्मभ्यं। तत्। वसो इति। दानाय। राधः। सं। अर्थयस्व। बहु। ते।
वसव्यं। इंद्र। यत्। चित्रं। श्रवस्याः। अनु। द्यून्।।०।।१२।। अध्वर्यवः। भरत। इंद्राय। सोमं। आ। अमत्रेभिः।

सिंचत। मद्यं। अंधः। कामी। हि। वीरः। सदं। अस्य। पीतिं। जुहोत। वृष्णे। तत्। इत्। एषः। वष्टि। अध्वर्यवः।
यः। अपः। वव्रिऽवांसं। वृत्रं। जघान। अशन्याऽइव। वृक्षं। तस्मै। एतं। भरत। तत्ऽवशाय। एषः। इंद्रः। अ-
र्हति। पीतिं। अस्य। अध्वर्यवः। यः। दृभीकं। जघान। यः। गाः। उत्ऽआजत्। अप। हि। वलं। वरिति वः। त-
स्मै। एतं। अंतरिक्षे। न। वातं। इंद्रं। सोमैः। आ। ऊर्णुत। जूः। न। वस्त्रैः। अध्वर्यवः। यः। उरणं। जघान। नव।
चख्वांसं। नवतिं। च। बाहून्। यः। अर्बुदं। अव। नीचा। बबाधे। तं। इंद्रं। सोमस्य। भृथे। हिनोत। अध्व-
र्यवः। यः। सु। अश्नं। जघान। यः। शुष्णं। अशुषं। यः। विऽअंसं। यः। पिप्रुं। नमुचिं। यः। रुधिऽक्रां। तस्मै। इं-
द्राय। अंधसः। जुहोत। अध्वर्यवः। यः। शतं। शंबरस्य। पुरः। बिभेद। अश्मनाऽइव। पूर्वीः। यः। वर्चि-
नः। शतं। इंद्रः। सहस्रं। अपऽअवपत्। भरत। सोमं। अस्मै। १४ । ० । आ। सहस्रं। भूम्याः। उपऽस्थे।
अवपत्। जघन्वान्। कुत्सस्य। आयोः। अतिथिऽग्वस्य। वीरान्। नि। अवृणक्। भरत। सोमं। अस्मै। अ-
ध्वर्यवः। यत्। नरः। कामयाध्वे। श्रुष्टी। वहंतः। नशथ। तत्। इंद्रे। गभस्तिऽपूतं। भरत। श्रुताय। इंद्रा-
य। सोमं। यज्यवः। जुहोत। अध्वर्यवः। कर्तन। श्रुष्टिं। अस्मै। वने। निऽपूतं। वने। उत्। नयध्वं। जुषाणः।
हस्त्यं। अभि। वावशे। वः। इंद्राय। सोमं। मदिरं। जुहोत। अध्वर्यवः। पयसा। ऊधः। यथा। गोः। सोमेभिः। ईं।
पृणत। भोजं। इंद्रं। वेद। अहं। अस्य। निऽभृतं। मे। एतत्। दित्संतं। भूयः। यजतः। चिकेत। अध्वर्यवः। यः।
दिव्यस्य। वस्वः। यः। पार्थिवस्य। क्षम्यस्य। राजा। तं। ऊर्दरं। न। पृणत। यवेन। इंद्रं। सोमेभिः। तत्। अपः।

४१

वृः। अस्तु॥०॥१४॥ प्र। घ। नु। अस्य। महतः। महानि। सत्या। सत्यस्य। करणानि। वोचं। त्रिऽकद्रुकेषु। अ
पिबत्। सुतस्य। अस्य। मदे। अहिं। इंद्रः। जघान॥ अवंशे। द्यां। अस्तभायत्। बृहंतं। आ। रोदसी इति। अ
पृणत्। अंतरिक्षं॥ सः। धारयत्। पृथिवीं। पप्रथत्। च। सोमस्य। ता। मदे। इंद्रः। चकार॥ सद्मऽइव। प्राचः। वि। मिमाय। मानैः। वज्रेण। खानि।
अतृणत्। नदीनां॥ वृथा। असृजत्। पथिऽभिः। दीर्घऽयाथैः॥ सः। प्रऽवोळ्हॄन्। परिऽगत्य। दभीतेः। वि
श्वं। अधाक्। आयुधं। इद्धे। अग्नौ॥ सं। गोभिः। अश्वैः। असृजत्। रथेभिः॥ सः। ईं। महीं। धुनिं। एतोः। अ
रम्णात्। सः। अस्नातॄन्। अपारयत्। स्वस्ति। ते। उत्ऽस्नाय। रयिं। अभि। प्र। तस्थुः॥०॥१५॥ सः। उदंचं। सिं
धुं। अरिणात्। महिऽत्वा। वज्रेण। अनः। उषसः। सं। पिपेष॥ अजवसः। जविनीभिः। विऽवृश्चन्॥ सः।
विद्वान्। अपऽगोहं। कनीनां। आविः। भवन्। उत्। अतिष्ठत्। पराऽवृक्॥ प्रति। श्रोणः। स्थात्। वि। अनक्।
अचष्ट॥ भिनत्। वलं। अंगिरःऽभिः। गृणानः। वि। पर्वतस्य। दृंहितानि। ऐरत्॥ रिणक्। रोधांसि। कृत्रिमा
णि। एषां॥ स्वप्नेन। अभिऽउप्य। चुमुरिं। धुनिं। च। जघंथ। दस्युं। प्र। दभीतिं। आवः॥ रंभी। चित्। अत्र। विवि
दे। हिरण्यं॥ नूनं। सा॥०॥१६॥ प्र। वः। सतां। ज्येष्ठऽतमाय। सुऽस्तुतिं। अग्नौऽइव। संऽइधाने। हविः। भर। इं
द्रं। अजुर्यं। जरयंतं। उक्षितं। सनात्। युवानं। अवसे। हवामहे॥ यस्मात्। इंद्रात्। बृहतः। किं। चन। ईं। ऋते।
विश्वानि। अस्मिन्। संऽभृता। अधि। वीर्या॥ जठरे। सोमं। तन्वि। सहः। महः। हस्ते। वज्रं। भरति। शीर्षणि। क्र
तुं॥ न। क्षोणीभ्यां। परिऽभ्वे। ते। इंद्रियं। न। समुद्रैः। पर्वतैः। इंद्र। ते। रथः॥ न। ते। वज्रं। अनु। अश्नोति। कः। चन। य

तु। आभृतऽभिः। पतसि। योजना। पुरु। विश्वेभिः। अस्मे। युनताय। धुम्नवे। क्रतुं। भरन्ति। वृषभाय। सश्चते।
वृषा। युजस्व। हविषा। विदुःऽतरः। पिब। इन्द्र। सोमं। वृषभेण। भानुना। वृष्णः। कोशः। पवते। मध्वः। ऊर्मिः।
वृषभऽअन्नाय। वृषभाय। पातवे। वृषणा। अध्वर्यू इति। वृषभासः। अद्रयः। वृषणं। सोमं। वृषभाय। सु
स्वति॥१७॥ वृषा। ते। वज्रः। उत। ते। वृषा। रथः। वृषणा। हरी इति। वृषभाणि। आयुधा। वृष्णः। मदस्य। वृष
भ। त्वं। ईशिषे। इन्द्र। सोमस्य। वृषभस्य। तृप्णुहि। प्र। ते। नावं। न। समने। वचस्युवं। ब्रह्मणा। यामि। सवने
षु। दधृषिः। कुवित्। नः। अस्य। वचसः। निऽबोधिषत्। इन्द्रं। उत्सं। न। वसुनः। सिचामहे॥ पुरा। संऽबाधा
धेनुः। त्। अभि। आ। ववृत्स्व। नः। न। वत्सं। न। वसुऽस्य। पिप्युषी। सकृत्। सु। ते। सुऽमतिऽभिः। शतक्रतो इति शतऽ
क्रतो। सं। पत्नीभिः। न। वृषणः। नसीमहि॥२०॥ तत्। अस्मै। नव्यं। अङ्गिरस्वत्। अर्चत। शुष्माः।
यत्। अस्य। प्रत्नऽथा। उत्ऽईरते। विश्वा। यत्। गोत्रा। सहसा। परिऽवृता। मदे। सोमस्य। दृंहितानि। ऐ
रयत्॥ सः। भूतु। यः। ह। प्रथमाय। धायसे। ओजः। मिमानः। महिमानं। आ। अतिरत्। शूरः। यः। युत्ऽसु
तन्वं। परिऽव्यत। शीर्षणि। द्यां। महिना। प्रति। अमुञ्चत॥ अध। अहृत्नः। प्रथमं। वीर्यं। महत्। यत्। अ
स्य। अग्रे। ब्रह्मणा। शुष्मं। ऐरयः। रथेऽस्थेन। हरिऽअश्वेन। विऽच्युताः। प्र। जीरयः। सिस्रते। सध्र
क्। पृथक्॥ अध। यः। विश्वा। भुवना। अभि। मज्मना। ईशानऽकृत्। प्रऽवयाः। अभि। अवर्धत। आत्।
रोदसी इति। ज्योतिषा। वह्निः। आ। अतनोत्। सीव्यन्। तमांसि। दुधिता। सं। अव्ययत्। सः। प्राचीनान्।

५२

पर्वतान्। दृंहत्। ओजसा। अधराचीनं। अकृणोत्। अपां। अपः। अधारयत्। पृथिवीं। विश्वऽधायसं। अ
स्तभ्नात्। मायया। द्यां। अवऽस्रसः॥१२॥ सः। अस्मै। अरं। बाहुऽभ्यां। यं। पिता। अकृणोत्। विश्वस्मात्। आ।
जनुषः। वेदसः। परि। येन। पृथिव्यां। नि। क्रिविं। शयध्यै। वज्रेण। हत्वी। अवृणक्। तुविऽस्वनिः। अमाजूःऽ
इव। पित्रोः। सचा। सती। समानात्। आ। सदसः। त्वां। इये। भगं। कृधि। प्रऽकेतं। उप। मासि। आ। भर। दद्धि। भा
गं। तन्वः। येन। ममहः। भोजं। त्वां। इंद्र। वयं। हुवेम। ददिः। त्वं। इंद्र। अपांसि। वाजान्। अविड्ढि। इंद्र। चित्रया। नः।
ऊती। कृधि। वृषन्। इंद्र। वस्यसः। नः।०नूनंसा॥२०॥ प्रातः। रथः। नवः। योजि। सस्निः। चतुःऽयुगः।
त्रिऽकशः। सप्तऽरश्मिः। दशऽअरित्रः। मनुष्यः। स्वःऽसाः। सः। इष्टिऽभिः। मतिऽभिः। रंह्यः। भूत्। प्रथमं।
सः। द्वितीयं। उतो इति। तृतीयं। मनुषः। सः। होता। अन्यस्याः। गर्भं। अन्ये। ऊं इति। जनंत। सः। अन्येभिः। सः। अस्मै।
स। चते। जेन्यः। वृषा। हरी इति। नु। कं। रथे। इंद्रस्य। योजं। आऽयै। सुऽउक्तेन। वचसा। नवेन। मो इति। सु। त्वां।
अत्र। बहवः। हि। विप्राः। नि। रीरमन्। यजमानासः। अन्ये। आ। द्वाभ्यां। हरिऽभ्यां। इंद्र। याहि। आ। चतुःऽ
भिः। आ। षट्ऽभिः। हूयमानः। आ। अष्टाभिः। दशऽभिः। सोमऽपेयं। अयं। सुतः। सुऽमख। मा। मृधः। करि
ति कः। आ। विंशत्या। त्रिंशता। याहि। अर्वाङ्। आ। चत्वारिंशता। हरिऽभिः। युजानः। आ। पंचाशता। सुऽर
थेभिः। इंद्र। आ। षष्ट्या। सप्तत्या। सोमऽपेयं॥२१॥ आ। अशीत्या। नवत्या। याहि। अर्वाङ्। आ। शतेन। हरिऽ
भिः। उह्यमानः। अयं। हि। ते। शुनऽहोत्रेषु। सोमः। इंद्र। त्वाऽया। परिऽसिक्तः। मदाय। मम। ब्रह्म। इंद्र। या

नूनंसा

हि। अच्छ। विश्वा। हरी इति। धुरि। धिष्व। रथस्य। पुरुऽत्रा। हि। विऽहव्यः। बभूथ। अस्मिन्। शूर। सवने। माद
दयस्व। न। मे। इंद्रेण। सख्यं। वि। योषत्। अस्मभ्यं। अस्य। दक्षिणा। दुहीत। उप। ज्येष्ठे। वरूथे। गभस्तौ। प्रा
येऽप्राये। जिगीवांसः। स्याम। ॰॥२२॥ अपायि। अस्य। अंधसः। मदाय। मनीषिणः। सुतस्य। प्रयसः। य
स्मिन्। इंद्रः। प्रऽदिवि। ववृधानः। ओकः। दधे। ब्रह्मण्यंतः। च। नरः। अस्य। मंदानः। मध्वः। वज्रऽहस्तः। अ
हिं। इंद्रः। अर्णःऽवृतं। वि। वृश्चत्। प्र। यत्। वयः। न। स्वसराणि। अच्छ। प्रयांसि। च। नदीनां। चक्रमंत। सः।
माहिनः। इंद्रः। अर्णः। अपां। प्र। ऐरयत्। अहिऽहा। अच्छ। समुद्रं। अजनयत्। सूर्यं। विदत्। गाः। अक्तुना।
अन्हां। वयुनानि। साधत्। सः। अप्रतीनि। मनवे। पुरूणि। इंद्रः। दाशत्। दाशुषे। हंति। वृत्रं। सद्यः। यः। नृ
ऽभ्यः। अतसाय्यः। भूत्। पस्पृधानेभ्यः। सूर्यस्य। सातौ। सः। सुन्वते। इंद्रः। सूर्यं। आ। देवः। रिणक्। मर्त्याय।
स्तवान्। आ। यत्। रयिं। गुहत्ऽअवद्यं। अस्मै। भरत्। अंशं। न। एतशः। दशस्यन्॥२३॥ सः। रंधयत्।
सऽदिवः। सारथये। शुष्णं। अशुषं। कुयवं। कुत्साय। दिवःऽदासाय। नवतिं। च। नव। इंद्रः। पुरः। वि। ऐरत्। शं
बरस्य। एव। ते। इंद्र। उचथं। अहेम। श्रवस्या। न। त्मना। वाजयंतः। अश्याम। तत्। साप्तं। आशुषाणाः।
ननमः। वधः। अदेवस्य। पीयोः। एव। ते। गृत्सऽमदाः। शूर। मन्म। अवस्यवः। न। वयुनानि। तक्षुः। ब्रह्मण्यंतः।
इंद्र। ते। नवीयः। इषं। ऊर्जं। सुऽक्षितिं। सुम्नं। अश्युः। ॰॥२४॥ वयं। ते। वयः। इंद्र। विद्धि। सु। नः। प्र। भरामहे। वाजऽ
युः। न। रथं। विपन्यवः। दीध्यतः। मनीषा। सुम्नं। इयक्षंतः। त्वाऽवतः। नॄन्। त्वं। नः। इंद्र। त्वाभिः। ऊती। त्वाऽ

नूनं सा॰

४३

यतः । अभिष्टिऽपाः । असि । जनान् । त्वम् । इनः । दाश्वुषः । वरूता । इत्थाऽधीः । अभि । यः । नक्षति । त्वा ॥ सः । नः । यु
वा । इन्द्रः । जोहूत्रः । सखा । शिवः । नराम् । अस्तु । पाता । यः । शंसन्तम् । यः । शशमानम् । ऊती । पचन्तम् । च । स्तुवन्तम् । च । प्र
ऽनेषत् । तम् । ऊं इति । स्तुषे । इन्द्रम् । तम् । गृणीषे । यस्मिन् । पुरा । ववृधुः । शाशदुः । च । सः । वस्वः । कामम् । पीप
रत् । इयानः । ब्रह्मण्यतः । नूतनस्य । आयोः ॥ सः । अङ्गिरसाम् । उचथा । जुजुष्वान् । ब्रह्म । तूतोत् । इन्द्रः ।
गातुम् । इष्णन् । मुष्णन् । उषसः । सूर्येण । स्तवान् । अश्नस्य । चित् । शिश्नथत् । पूर्व्याणि ॥ सः । ह ।
श्रुतः । इन्द्रः । नाम । देवः । ऊर्ध्वः । भुवत् । मनुषे । दस्मऽतमः । अव । प्रियम् । अर्शसानस्य । सह्वान् । शिरः ।
भरत् । दासस्य । स्वधाऽवान् ॥ सः । वृत्रऽहा । इन्द्रः । कृष्णऽयोनीः । पुरम्ऽदरः । दासीः । ऐरयत् । वि । अजनत्
यत् । मनवे । क्षाम् । अपः । च । सत्रा । शंसम् । यजमानस्य । तूतोत् ॥ तस्मै । तवस्यम् । अनु । दायि । सत्रा । इन्द्राय ।
देवेभिः । अर्णऽसातौ । प्रति । यत् । अस्य । वज्रम् । बाह्वोः । धुः । हत्वी । दस्यून् । पुरः । आयसीः । नि । तारीत् ।
नूं मं सां । ९ ॥ २३ ॥ विश्वऽजिते । धनऽजिते । स्वःऽजिते । सत्राऽजिते । नृऽजिते । उर्वराऽजिते । अश्वऽजिते । गोऽजि
ते । अप्ऽजिते । भरत । इन्द्राय । सोमम् । यजताय । हर्यतम् ॥ अभिऽभुवे । अभिऽभङ्गाय । वन्वते । अषाळ्हा
य । सहमानाय । वेधसे । तुविऽग्रये । वह्नये । दुस्तरीतवे । सत्राऽसाहे । नमः । इन्द्राय । वोचत ॥ सत्राऽसहः ।
जनऽभक्षः । जनम्ऽसहः । च्यवनः । युध्मः । अनु । जोषम् । उक्षितः । वृतम्ऽचयः । सहुरिः । विक्षु । आरि
तः । इन्द्रस्य । वोचम् । प्र । कृतानि । वीर्या ॥ अनानुऽदः । वृषभः । दोधतः । वधः । गम्भीरः । ऋष्वः । असमष्ट

काम्यः। रध्रऽचोदः। मन्थनः। वीळिता। पृथुः। इंद्रः। सुऽयज्ञः। उषसः। स्वः। जनत्। सुद्देना। गातुं। अहन्ऽतु
रः। द्विबर्हिः। रोधियः। हिन्वानाः। उशिजः। मनीषिणः। स्वाभिऽइच्छत्। भिऽसदः। गाः। अवस्यवः। इंद्रः। हिन्वा
नाः। द्रविणानि। आशत। इंद्र। श्रेष्ठानि। द्रविणानि। धेहि। चित्तिं। दक्षस्य। सुऽभगऽत्वं। अस्मे इति। पोषं।
रयीणां। अरिष्टिं। तन्वां। स्वाद्मानं। वाचः। सुऽदिनऽत्वं। अह्नां॥ २॥ त्रिऽकद्रुकेषु। महिषः। यवऽआ
शिरं। तुविऽशुष्मः। तृपत्। सोमं। अपिबत्। विष्णुना। सुतं। यथा। अवशत्। सः। ईं। ममाद। महि। कर्म। कर्त
वे। महां। उरुं। सः। एनं। सश्चत्। देवः। देवं। सत्यं। इंद्रं। सत्यः। इंदुः। अध। त्विषिऽमान्। अभि। ओजसा।
क्रिविं। युधा। अभवत्। आ। रोदसी इति। अपृणत्। अस्य। मज्मना। प्र। ववृधे। अधत्त। अन्यं। जठरे।
प्र। ईं। अरिच्यत। सः। कं। जातः। क्रतुना। सः। कं। ओजसा। वक्षिऽमान्। सः। कं। वृद्धः। वीर्यैः। सः। साहिः। मृ
धः। विऽचर्षणिः। दाता। राधः। स्तुवते। काम्यं। वसु। तव। त्यत्। नर्यं। नृतो इति। अपः। इंद्र। प्रथमं। पू
र्व्यं। दिवि। प्रऽवाच्यं। कृतं। यत्। देवस्य। शवसा। प्र। अरिणाः। असुं। रिणन्। अपः। भुवत्। विश्वं। अभि।
अदेवं। ओजसा। विदात्। ऊर्जं। शतऽक्रतुः। विदात्। इषं॥ ३॥ गणानां। त्वा। गणऽपतिं। हवामहे।
कविं। कवीनां। उपमश्रवःऽतमं। ज्येष्ठऽराजं। ब्रह्मणां। ब्रह्मणः। पते। आ। नः। शृण्वन्। ऊतिऽभिः।
सीद। सदनं। दबालं। ऋतं। अर्चिष्मः। अः। चेतसः। बृहस्पते। यज्ञियं। भागं। आनशुः। उस्राःऽइव।
सूर्यः। ज्योतिषा। महः। विश्वेषां। इत्। जनिता। ब्रह्मणां। असि। आऽविःऽबाध्या। परिऽरपः। तमांसि।

मं ४४

चा। ज्योतिष्मंतं। रथं। ऋतस्य। तिष्ठसि। बृहस्पते। भीमं। अमित्रऽदंभनं। रक्षःऽहनं। गोत्रऽभिदं। स्वःऽविदं।
सुनीतिऽभिः। नयसि। त्रायसे। जनं। यः। तुभ्यं। दाशात्। न। तं। अंहः। अश्नवत्। ब्रह्मऽद्विषः। तपनः। मन्यु
मीः। असि। बृहस्पते। महि। तत्। ते। महिऽत्वनं। न। तं। अंहः। न। दुःऽइतं। कुतः। चन। न। अरातयः। तितिरुः।
न। द्वयाविनः। विश्वाः। इत्। अस्मात्। ध्वरसः। वि। बाधसे। यं। सुऽगोपाः। रक्षसि। ब्रह्मणः। पते॥ ४॥ त्वं।
नः। गोपाः। पथिऽकृत्। विऽचक्षणः। तव। व्रताय। मतिऽभिः। जरामहे। बृहस्पते। यः। नः। अभि। ह्वरः। दधे।
स्वा। तं। मर्मर्तु। दुच्छुना। हरस्वती। उत। वा। यः। नः। मर्चयात्। अनागसः। अरातिऽवा। मर्तः। सानुकः। वृकः।
बृहस्पते। अप। तं। वर्तय। पथः। सुऽगं। नः। अस्यै। देवऽवीतये। कृधि। त्रातारं। त्वा। तनूनां। हवामहे। अव
ऽस्पर्तः। अधिऽवक्तारं। अस्मऽयुं॥ बृहस्पते। देवऽनिदः। नि। बर्हय। मा। दुःऽएवाः। उत्ऽतरं। सुम्नं। उत्।
नशन्। त्वया। वयं। सुऽवृधा। ब्रह्मणः। पते। स्पार्हा। वसु। मनुष्या। आ। ददीमहि। याः। नः। दूरे। तळितः। याः।
अरातयः। अभि। संति। जंभय। ताः। अनप्नसः। त्वया। वयं। उत्ऽतमं। धीमहे। वयः। बृहस्पते। पप्रिणा। सस्नि
ना। युजा। मा। नः। दुःऽशंसः। अभिऽदिप्सुः। ईशत। प्र। सुऽशंसाः। मतिऽभिः। तारिषीमहि। ऋणऽया। अननुऽदः।
वृषऽभिः। जग्मिः। आऽहवानि। निःऽतप्ता। शत्रुं। पृतनासु। सासहिः। असि। सत्यः। ऋणऽयाः। ब्रह्मणः। पते। उग्र
स्य। चित्। दमिता। वीळुऽहर्षिणः। अदेवेन। मनसा। यः। रिषण्यति। शासां। उग्रः। मन्यमानः। जिघांसति।
बृहस्पते। मा। प्रणक्। तस्य। नः। वधः। नि। कर्म। मन्युं। दुःऽएवस्य। शर्धतः। भरेषु। हव्यः। नमसा। उपऽस
द्यः। गंता। वाजेषु। सनिता। धनंऽधनं। विश्वाः। इत्। अर्यः। अभिऽदिप्स्वः। मृधः। बृहस्पतिः। वि। ववर्ह।

रथानुऽइव। तेजिष्ठया। तपनी। रक्षसः। तप। ये। त्वा। निदे। दधिरे। दृष्टऽवीर्यं। आविः। तत्। कृष्व। यत्। असत्। ते।
उक्थ्यं। बृहस्पते। वि। परिऽरपः। अर्दय। बृहस्पते। अति। यत्। अर्यः। अर्हात्। द्युऽमत्। विऽभाति। क्रतुऽमत्। ज
नेषु। यत्। दीदयत्। शवसा। ऋतऽप्रजात। तत्। अस्मासु। द्रविणं। धेहि। चित्रं॥ १५॥ मा। नः। स्तेनेभ्यः। ये। अ
भि। द्रुहः। पदे। निरामिणः। रिपवः। अंनेषु। जगृधुः। आ। देवानां। ओहते। वि। व्रयः। हृदि। बृहस्पते। न। परः।
साम्नः। विदुः॥ विश्वेभ्यः। हि। त्वा। भुवनेभ्यः। परि। त्वष्टा। अजनत्। साम्नःऽसाम्नः। कविः। सः। ऋणऽचित्।
ऋणऽयाः। ब्रह्मणः। पतिः। द्रुहः। हंता। महः। ऋतस्य। धर्तरि॥ तव। श्रिये। वि। अजिहीत। पर्वतः। गवां। गोत्रं।
उत्ऽअसृजः। यत्। अंगिरः। इंद्रेण। युजा। तमसा। परिऽवृतं। बृहस्पते। निः। अपां। औब्जः। अर्णवं॥ ब्रह्म
णः। पते। त्वं। अस्य। यंता। सुऽउक्तस्य। बोधि। तनयं। च। जिन्व। विश्वं। तत्। भद्रं। यत्। अवंति। देवाः॥ १९॥
॥ ॥ इति द्वितीयाष्टके षष्ठोध्यायः॥ ॥ओम्॥ सः। इमां। अविड्ढि। प्रऽभृतिं। यः। ईशिषे। अया। विधेम। नवया।
महा। गिरा। यथा। नः। मीढ्वान्। स्तवते। सखा। तव। बृहस्पते। सीसधः। सः। उत। नः। मतिं॥ यः। नंत्वानि। अन
मत्। नि। ओजसा। उत। अदर्दः। मन्युना। शंबराणि। वि। प्र। अच्यवयत्। अच्युता। ब्रह्मणः। पतिः। आ। च।
अविशत्। वसुऽमंतं। वि। पर्वतं॥ तत्। देवानां। देवऽतमाय। कर्त्वं। अश्रथ्नन्। दृळ्हा। अव्रदंत। वीळिता। उ
त्। गाः। आजत्। अभिनत्। ब्रह्मणा। वलं। अगूहत्। तमः। वि। अचक्षयत्। स्वः॥ अश्मऽआ
स्यं। अवतं। ब्रह्मणः। पतिः। मधुऽधारं। अभि। यं। ओजसा। अतृणत्। तं। एव। विश्वे। पपिरे। स्वःऽदृशः। बहु
। साकं। सिसिचुः। उत्सं। उद्रिणं॥ सना। ता। का। चित्। भुवना। भवीत्वा। माःऽभिः। शरत्ऽभिः। दुरः। वरं

ता। वः॥ अयतंता। चरतः। अन्यत्ऽअन्यत्। इत्। या। चकार। वयुना। ब्रह्मणः। पतिः॥५॥ अभिऽनक्षतः।
अभि। ये। तं। आनशुः। निऽधिं। पणीनां। परमं। गुहा। हितं। ते। विद्वांसः। प्रतिऽचक्ष्य। अनृता। पुनः। यतः। उं
इति। आयन्। तत्। उत्। ईयुः। आऽविशं॥ ऋतऽवानः। प्रतिऽचक्ष्य। अनृता। पुनः। आ। अतः। आ। तस्थुः।
कवयः। महः। पथः॥ ते। बाहुऽभ्यां। धमितं। अग्निं। अश्मनि। नकिः। सः। अस्ति। अरणः। जहुः। हि। तं॥ ऋतऽ
ज्येन। क्षिप्रेण। ब्रह्मणः। पतिः। यत्र। वष्टि। प्र। तत्। अश्नोति। धन्वना। तस्य। साध्वीः। इषवः। याभिः। अस्य
ति। नृऽचक्षसः। दृशये। कर्णऽयोनयः॥ सः। संऽनयः। सः। विऽनयः। पुरःऽहितः। सः। सुऽस्तुतः। सः। युधि।
ब्रह्मणः। पतिः। चाक्ष्मः। यत्। वाजं। भरते। मती। धना। आत्। इत्। सूर्यः। तपति। तप्यतुः। वृथा। विऽभु।
प्रऽभु। प्रथमं। मेहनाऽवतः। बृहस्पतेः। सुऽविदत्राणि। राध्या। इमा। सातानि। वेन्यस्य। वाजिनः। ये
न। जनाः। उभये। भुंजते। विशः॥ यः। अवरे। वृजने। विश्वऽथा। विऽभुः। महां। उं इति। रण्वः। शवसा।
ववक्षिथ। सः। देवः। देवान्। प्रति। पप्रथे। पृथु। विश्वा। इत्। ऊं इति। ता। परिऽभूः। ब्रह्मणः। पतिः। विश्वं।
सत्यं। मघऽवाना। युवोः। इत्। आपः। चन। प्र। मिनंति। व्रतं। वां। अच्छ। इंद्राब्रह्मणस्पती इति। हविः। नः।
अंनं। युजाऽइव। वाजिना। जिगातं। उत। आशिष्ठाः। अनु। शृण्वंति। वन्हयः। सभेयः। विप्रः। भरते।
मती। धना। वीळुऽद्वेषाः। अनु। वशा। ऋणं। आऽददिः। सः। ह। वाजी। संऽइथे। ब्रह्मणः। पतिः। ब्रह्मणः।
पतेः। अभवत्। यथाऽवशं। सत्यः। मन्युः। महि। कर्म। करिष्यतः। यः। गाः। उत्ऽआजत्। सः। दिवे। वि।

चा।अभजत।महीऽइवा।रीतिः।शवसा।असरत्।पृथक्।ब्रह्मणः।पते।सुऽयमस्य।विश्वहा।रायः।स्याम।
रथ्यः।वयस्वतः।वीरेषु।वीरान्।उप।पृङ्धि।नः।त्वं।यत्।ईशानः।ब्रह्मणा।वेषि।मे।हवं॥ २॥ ३॥ इंधा

रा२ऽ नः।अग्निं।वनवत्।वनुष्यतः।कृतऽब्रह्मा।शूशुवत्।रातऽहव्यः।इत्।जातेन।जातं।अति।सः।प्र।सर्सृते।

यंऽयं।युजं।कृणुते।ब्रह्मणः।पतिः।वीरेभिः।वीरान्।वनवत्।वनुष्यतः।गोभिः।रयिं।पप्रथत्।बो
धति।त्मना।तोकं।च।तस्य।तनयं।च।वर्धते।०।सिंधुः।न।क्षोदः।शिमीऽवान्।ऋघायतः।वृषाऽइव।व
ध्रीन्।अभि।वष्टि।ओजसा।अग्नेःऽइव।प्रऽसितिः।न।अह।वर्तवे।०।तस्मै।अर्षंति।दिव्याः।असश्चतः।
सः।सत्वऽभिः।प्रथमः।गोषु।गच्छति।अनिभृष्टऽतविषिः।हंति।ओजसा।०।तस्मै।इत्।विश्वे।धुन
यंत।सिंधवः।अच्छिद्रा।शर्म।दधिरे।पुरूणि।देवानां।सुम्ने।सुऽभगः।सः।एधते॥ ४॥ ऋजुः।इत्।
शंसः।वनवत्।वनुष्यतः।देवऽयन्।इत्।अदेवऽयंतं।अभि।असत्।सुऽप्रऽअवीः।इत्।वनवत्।पृत्ऽ
सु।[illegible] दुस्तरं।यज्वा।इत्।अयज्योः।वि।भजाति।भोजनं।यजस्व।वीर।प्र।विहि।मना
यतः।भद्रं।मनः।कृणुष्व।वृत्रऽतूर्ये।हविः।कृणुष्व।सुऽभगः।यथा।असिसि।ब्रह्मणः।पतेः।अवः।
आ।वृणीमहे।सः।इत्।जनेन।सः।विशा।सः।जन्मना।सः।पुत्रैः।वाजं।भरते।धना।नृऽभिः।देवानां।
यः।पितरं।आऽविवासति।श्रद्धाऽमनाः।हविषा।ब्रह्मणः।पतिं।अस्मै।हव्यैः।घृतवत्ऽभिः।अविधत्।
प्र।तं।प्राचा।नयति।ब्रह्मणः।पतिः।उरुष्यति।ईं।अंहसः।रक्षति।रिषः।अंहोः।चित्।अस्मै।उरुऽच

४६

क्रि:। अद्भुतः॥ १॥ इमाः। गिरः। आदित्येभ्यः। घृतऽस्नूः। सनात्। राजऽभ्यः। जुह्वा। जुहोमि। शृणोतु। मित्रः।
अर्यमा। भगः। नः। तुविऽजातः। वरुणः। दक्षः। अंशः॥ इमं। स्तोमं। सऽक्रतवः। मे। अद्य। मित्रः। अर्यमा। वरुणः।
जुषंत। आदित्यासः। शुचयः। धारऽपूताः। अवृजिनाः। अनवद्याः। अरिष्टाः॥ ते। आदित्यासः। उरवः। गभीराः।
अदब्धासः। दिप्संतः। भूरिऽअक्षाः। अंतरिति। पश्यंति। वृजिना। उत। साधु। सर्वं। राजऽभ्यः। परमा। चि
त्। अंति॥ धारयंतः। आदित्यासः। जगत्। स्थाः। देवाः। विश्वस्य। भुवनस्य। गोपाः। दीर्घऽधियः। रक्षमाणाः।
असुर्यं। ऋतऽवानः। चयमानाः। ऋणानि॥ विद्यां। आदित्याः। अवसः। वः। अस्य। यत्। अर्यमन्। भये। आ।
चित्। मयःऽभु। युष्माकं। मित्रावरुणा। प्रऽनीतौ। परि। श्वभ्राऽइव। दुःऽइतानि। वृज्यां॥ सुगः। हि। वः।
अर्यमन्। मित्र। पंथाः। अनृक्षरः। वरुण। साधुः। अस्ति। तेन। आदित्याः। अधि। वोचत। नः। यच्छत। नः।
दुःऽपरिहंतु। शर्म॥ पिपर्तु। नः। अदितिः। राजऽपुत्रा। अति। द्वेषांसि। अर्यमा। सुऽगेभिः। बृहत्। मित्रस्य। व
रुणस्य। शर्म। उप। स्याम। पुरुऽवीराः। अरिष्टाः॥ तिस्रः। भूमीः। धारयन्। त्रीन्। उत। द्यून्। त्रीणि। व्रता।
विदथे। अंतः। एषां। ऋतेन। आदित्याः। महि। वः। महिऽत्वं। तत्। अर्यमन्। वरुण। मित्र। चारु॥ त्री। रोचना।
दिव्या। धारयंत। हिरण्ययाः। शुचयः। धारऽपूताः। अस्वप्नऽजः। अनिऽमिषाः। अदब्धाः। उरुऽशंसाः। ऋ
जवे। मर्त्याय॥ त्वं। विश्वेषां। वरुण। असि। राजा। ये। च। देवाः। असुर। ये। च। मर्ताः। शतं। नः। रास्व। शरदः। विऽच
क्षे। अश्याम। आयूंषि। सुऽधितानि। पूर्वा॥ ७॥ न। दक्षिणा। वि। चिकिते। न। सव्या। न। प्राचीनं। आदित्याः। न।

उत । प्रऽश्वा । पाक्या । चित् । वसवः । धीर्या । चित् । युष्माऽनीतः । अभयं । ज्योतिः । अश्यां । यः । राजऽभ्यः । ऋत
निऽभ्यः । ददाश । यं । वर्धयंति । पुष्टयः । च । नित्याः ॥ सः । रेवान् । याति । प्रथमः । रथेन । वसुऽदावा । विदथेषु । प्रऽ
शस्तः ॥ शुचिः । अपः । सुऽयवसाः । अदब्धः । उप । क्षेति । वृद्धऽवयाः । सुऽवीरः । नकिः । तं । घ्नंति । अंतितः । न । दूरा
त् । यः । आदित्यानां । भवति । प्रऽनीतौ ॥ अदिते । मित्र । वरुण । उत । मृळ । यत् । वः । वयं । चकृम । कत् । चित् । आ
गः ॥ उरु । अश्यां । अभयं । ज्योतिः । इंद्र । मा । नः । दीर्घाः । अभि । नशन् । तमिस्राः ॥ उभे इति । अस्मै । पीपयतः ।
समीची इति संऽईची । दिवः । वृष्टिं । सुऽभगः । नाम । पुष्यन् । उभा । क्षयौ । आऽजयन् । याति । पृत्ऽसु । उभौ ।
अर्धौ । भवतः । साधू इति । अस्मै ॥ याः । वः । मायाः । अभिऽद्रुहे । यजत्राः । पाशाः । आदित्याः । रिपवे । विऽचृत्ताः ॥ अ
श्वीऽइव । तान् । अति । येषं । रथेन । अरिष्टाः । उरौ । आ । शर्मन् । स्याम ॥ मा । अहं । मघोनः । वरुण । प्रियस्य । भू
रिऽदाव्नः । आ । विदं । शूनं । आपेः । मा । रायः । राजन् । सुऽयमात् । अव । स्थां ॥ ० ॥ ८ ॥ इदं । कवेः । आदित्यस्य । स्वऽरा
जः । विश्वानि । संति । अभि । अस्तु । मन्हा । अति । यः । मंद्रः । यजथाय । देवः । सुऽकीर्तिं । भिक्षे । वरुणस्य । भूरेः ॥
तव । व्रते । सुऽभगासः । स्याम । सुऽआध्यः । वरुण । तुस्तुऽवांसः । उपऽअयने । उषसां । गोऽमतीनां । अग्नयः ।
न । जरमाणाः । अनु । द्यून् ॥ तव । स्याम । पुरुऽवीरस्य । शर्मन् । उरुऽशंसस्य । वरुण । प्रनेतरिति प्रऽनेतः ॥ यूयं ।
नः । पुत्राः । अदितेः । अदब्धाः । अभि । क्षमध्वं । युज्याय । देवाः ॥ प्र । सीं । आदित्यः । असृजत् । विऽधर्ता । ऋतं । सिं
धवः । वरुणस्य । यंति । न । श्राम्यंति । न । वि । मुचंति । एते । वयः । न । पप्तुः । रघुऽया । परिऽज्मन् ॥ वि । मत् । श्रथय । रशनां ।

इव। आगः। ऋध्याम। ते। वरुण। खां। ऋतस्य। मा। तंतुः। छेदि। वयतः। धियं। मे। मा। मात्रा। शारि। अपसः। पु
रा। ऋतोः॥ ५॥ अपो इति। सु। म्यक्ष। वरुण। भियसं। मत्। संऽराट्। ऋतऽवः। अनु। मा। गृभाय। दामऽइव। व
त्सात्। वि। मुमुग्धि। अंहः। नहि। त्वत्। आरे। निऽमिषः। चन। ईशे॥ ६॥ मा। नः। वधैः। वरुण। ये। इष्टौ। एनः।
कृण्वंतं। असुर। भ्रीणंति। मा। ज्योतिषः। प्रऽवसथानि। गन्म। वि। सु। मृधः। शिश्रथः। जीवसे। नः॥ ७॥ नमः।
पुरा। ते। वरुण। उत। नूनं। उत। अपरं। तुविऽजात। ब्रवाम। त्वे इति। हि। कं। पर्वते। न। श्रितानि। अप्रऽच्युता
नि। दुःऽदभ। व्रतानि॥ ८॥ परा। ऋणा। सावीः। अध। मत्ऽकृतानि। मा। अहं। राजन्। अन्यऽकृतेन। भोजं।
अविंदं। भूयसीः। इत्। नु। भूयसीः। उषसः। आ। नः। जीवान्। वरुण। तासु। शाधि॥ ९॥ यः। मे। राजन्। युज्यः। वा।
सखा। वा। स्वप्ने। भयं। भीरवे। मह्यं। आह। स्तेनः। वा। यः। दिप्सति। नः। वृकः। वा। त्वं। तस्मात्। वरुण। पा
हि। अस्मान्॥ १०॥ २॥ धृतऽव्रताः। आदित्याः। इषिराः। आरे। मत्। कर्त। रहसूःऽइव। आगः। शृण्वतः।
वः। वरुण। मित्र। देवाः। भद्रस्य। विद्वान्। अवसे। हुवे। वः। यूयं। देवाः। प्रऽमतिः। यूयं। ओजः। यूयं। द्वेषां
सि। सनुतः। युयोत। अभिऽक्षत्तारः। अभि। च। क्षमध्वं। अद्य। च। नः। मृळयत। अपरं। च। किं। ऊं इति।
नु। वः। कृणवाम। अपरेण। किं। सनेन। वसवः। आप्येन। यूयं। नः। मित्रावरुणा। अदिते। च। स्वस्तिं। इं
द्रामरुतः। दधात। हये। देवाः। यूयं। इत्। आपयः। स्थ। ते। मृळत। नाधमानाय। मह्यं। मा। वः। रथः। म

१॥

ध्रुवम्ऽइवा। ऋतेन। ऋतम्। मा। पुष्मावत्ऽसु। आऽदिषु। अभिष्या। ताः। एव। रुः। मिमया। सूरिः। आगः। यत्। प्राऽ
ताःऽइव। क्षितवा। श्रुसो। आरेपाशाः। आरे। अयानि। देवा। मा। मा। अविप्रु। विंऽइवा। यभीष्टा। सर्वी
त्वः। अयामवत। यजत्राः। वावृः। हार्दि। मयमानः। सुशेयं। नाधीत्राः। देवा। विऽजुरः। दशस्याः।
कृतात्। अववृपदः। यजत्राः। ०॥११॥ के तं। देवाय। कृण्वत। सवित्रे। इंद्राय। अहिऽघ्ने। नारमंत। आपः। अ
हिःऽअहः। याति। अक्तुः। अ [illegible]। कियति। आ। प्रथमः। सर्गः। आसां। यः। वृत्राय। सिनौ। अत्रं। अ [illegible]
तः। प्रातं। जनित्री। विदुषे। उवाच। अपथः। रदंतीः। अनु। जोषं। अस्मै। दिवेऽदिवे। धुनयः। यन्ति। अर्थं।
[illegible]र्त्वः। हि। अस्थात्। अधि। अंतरिक्षे। अधा। वृत्राय। प्रा। वधं। जभार। मिहं। वसानः। उपा। हि। इं। अदुद्रो
त्। तिग्मऽआयुधः। अजयत्। शत्रुं। इंद्रः। वृहस्पते। तपुषा। अश्माऽइव। विध्य। वृकऽद्वरसः। असुर
स्य। वीरान्। यथा। जघंथ। धृषता। पुरा। चित्। एव। जहि। शत्रुं। अस्माकं। इंद्र। अव। क्षिप। दिवः। अधः। रमा
नां। उग्रः। येन। शं। सोमदुत्सानः। निऽऋर्वीः। लोकस्य। सातौ। तनयस्य। भूरेः। अस्मान्। अर्धे। [illegible]
ता। त्वं। इंद्र। सोनां॥ २३॥ प्रा। हि। क्रतुं। वृहथः। यं। वनुथः। रध्रस्य। स्थः। यजमानस्य। चोदौ। इंद्रा। सो। मा।
युवं। अस्मान्। अविष्टं। अस्मिन्। भयऽस्थे। कृणुतं। उं इति। लोकं। ना। मा। तमत्। ना। श्रमत्। ना। उत
तं। इंद्र। ता। न। वोचाम। मासुनोत। इति। सोमायः। सुधृष्णा। तायः। दत्। ताः। यः। निऽबोधात्। यः। मा। सुन्वंतं। उ
पं। गोभिः। आ। अयं। सरस्यति। सं। अस्मा। त्रा। अवि। द्वि। मरुत्वंती। धृष्पती। जेषि। शत्रून्। सो। चित्।

शर्धंतं। तविषीयमाणं। इंद्रः। हंति। वृषभं। शंडिकानां॥ यः। नः। सनुत्यः। उत। वा। जिघत्नुः। अभिऽख्याय।
तं। तिगितेन। विध्य॥ बृहस्पते। आयुधैः। जेषि। शत्रून्। द्रुहे। रिषंतं। परि। धेहि। राजन्॥ अस्माकेभिः। स
त्वऽभिः। शूर। शूरैः। वीर्या। कृधि। यानि। ते। कर्त्वानि॥ ज्योक्। अभूवन्। अनुऽधूपितासः। हत्वी। तेषां। आ।
भर। नः। वसूनि॥ तं। वः। शर्धं। मारुतं। सुम्नऽयुः। गिरा। उप। ब्रुवे। नमसा। दैव्यं। जनं॥ यथा। रयिं। सर्वऽवी
रं। नशामहै। अपत्यऽसाचं। श्रुत्यं। दिवेऽदिवे॥१२॥ अस्माकं। मित्रावरुणा। अवतं। रथं। आदित्यैः। रु

प्र।

द्रैः। वसुऽभिः। सचाऽभुवा॥ यत्। वयः। न। पप्तन्। वस्मनः। परि। श्रवस्यवः। हृषीवंतः। वनेऽसदः॥ अध।
स्म। नः। उत्। अवत। सऽजोषसः। रथं। देवासः। अभि। विक्षु। वाजऽयुं॥ यत्। आशवः। पद्याभिः। तित्रतः।
रजः। पृथिव्याः। सानौ। जंघनंत। पाणिऽभिः॥ उत। स्यः। नः। इंद्रः। विश्वऽचर्षणिः। दिवः। शर्धेन। मारुते

ऊतिऽभिः।

न। सुऽक्रतुः॥ अनु। नु। स्थाति। अवृकाभिः। रथं। महे। सनये। वाजऽसातये॥ उत। स्यः। देवः। भुवन
स्य। सक्षणिः। त्वष्टा। ग्नाभिः। सऽजोषाः। जूजुवत्। रथं। इळा। भगः। बृहत्ऽदिवा। उत। रोदसी इति।
पूषा। पुरंऽधिः। अश्विनौ। अध। पती इति॥ उत। त्ये इति। देवी इति। सुभगे इति सुऽभगे। मिथुऽदृशा। उ
षसानक्ता। जगतां। अपिऽजुवा॥ स्तुषे। यत्। वां। पृथिवी इति। नव्यसा। वचः। स्थातुः। च। वयः। त्रिऽवयाः।
उपऽस्तिरे॥ उत। वः। शंसं। उशिजांऽइव। श्मसि। अहिः। बुध्न्यः। अजः। एकऽपात्। उत। त्रितः। ऋभु
क्षाः। सविता। चनः। दधे। अपां। नपात्। आशुऽहेमा। धिया। शमि॥ एता। वः। वश्मि। उत्ऽयता। यजत्राः।

अतक्षन्। आयवः। नव्यसे। सं। श्रवस्यवः। वाजं। चकानाः। सप्तिः। न। रथ्यः। अह। धीतिं। अश्याः॥१४॥
अस्य। मे। द्यावापृथिवी इति। ऋतऽयतः। भूतं। अवित्री इति। वचसः। सिसासतः। ययोः। आयुः। प्रऽ
तरं। ते इति। इदं। पुरः। उपस्तुते इत्युपऽस्तुते। वसुऽयुः। वां। महः। दधे। मा। नः। गुह्याः। रिपः। आ
योः। अहन्। दभन्। मा। नः। आभ्यः। रीरधः। दुच्छुनाभ्यः। मा। नः। वि। यौः। सख्या। विद्धि। तस्य। नः। सु
म्नऽयता। मनसा। तत्। त्वा। ईमहे। [illegible] । अहेळता। मनसा। श्रुष्टिं। आ। वह। दुहानां। धेनुं। पिप्युषीं।
असश्चतं। पद्याभिः। आशुं। वचसा। च। वाजिनं। त्वां। हिनोमि। पुरुऽहूत। विश्वहा। राकां। अहं। सुऽ
हवां। सुऽस्तुती। हुवे। शृणोतु। नः। सुऽभगा। बोधतु। त्मना। सीव्यतु। अपः। सूच्या। अच्छिद्यमा
नया। ददातु। वीरं। शतऽदायं। उक्थ्यं। याः। ते। राके। सुऽमतयः। सुऽपेशसः। याभिः। ददासि। दाशु
षे। वसूनि। ताभिः। नः। अद्य। सुऽमनाः। उपऽआगहि। सहस्रऽपोषं। सुऽभगे। रराणा। सिनीवा
लि। पृथुऽस्तुके। या। देवानां। असि। स्वसा। जुषस्व। हव्यं। आऽहुतं। प्रऽजां। देवि। दिदिड्ढि। नः। या। सु
बाहुः। सुऽअङ्गुरिः। सुऽसूमा। बहुऽसूवरी। तस्यै। विश्पत्न्यै। हविः। सिनीवाल्यै। जुहोतन। या। गुङ्गूः।
या। सिनीवाली। या। राका। या। सरस्वती। इन्द्राणीं। अह्वे। ऊतये। वरुणानीं। स्वस्तये॥१५॥ आ। ते।
पितः। मरुतां। सुम्नं। एतु। मा। नः। सूर्यस्य। संऽदृशः। युयोथाः। अभि। नः। वीरः। अर्वति। क्षमेत। प्र
जायेमहि। रुद्र। प्रऽजाभिः। त्वाऽदत्तेभिः। रुद्र। शंऽतमेभिः। शतं। हिमाः। अशीय। भेषजेभिः। वि। अ

क

स्मत्। द्वेषः। विऽतरं। वि। अंहः। वि। अमीवाः। चातयस्व। विषूचीः। श्रेष्ठः। जातस्य। रुद्र। श्रिया। असि। तवःऽतमः। तवसां। वज्रबाहो इति वज्रऽबाहो। पर्षि। नः। पारं। अंहसः। स्वस्ति। विश्वाः। अभिऽइतीः। रपसः। युयोधि। मा। त्वा। रुद्र। चुक्रुधाम। नमःऽभिः। मा। दुःऽस्तुती। वृषभ। मा। सऽहूती। उत्। नः। वीरान्। अर्पय। भेषजेभिः। भिषक्ऽतमं। त्वा। भिषजां। शृणोमि। हवीमन्ऽभिः। हवते। यः। हविःऽभिः। अव। स्तोमेभिः। रुद्रं। दिषीय। ऋदूदरः। सुऽहवः। मा। नः। अस्यै। बभ्रुः। सुऽशिप्रः। रीरधत्। मनायै॥१॥ उत्। मा। ममंद। वृषभः। मरुत्वान्। त्वक्षीयसा। वयसा। नाधमानं। घृणिऽइव। छायां। अरपाः। अशीय। आ। विवासेयं। रुद्रस्य। सुम्नं। क्व। स्यः। ते। रुद्र। मृळयाकुः। हस्तः। यः। अस्ति। भेषजः। जलाषः। अपऽभर्ता। रपसः। दैव्यस्य। अभि। नु। मा। वृषभ। चक्षमीथाः। प्र। बभ्रवे। वृषभाय। श्वितीचे। महः। महीं। सुऽस्तुतिं। ईरयामि। नमस्य। कल्मलीकिनं। नमःऽभिः। गृणीमसि। त्वेषं। रुद्रस्य। नाम। स्थिरेभिः। अंगैः। पुरुऽरूपः। उग्रः। बभ्रुः। शुक्रेभिः। पिपिशे। हिरण्यैः। ईशानात्। अस्य। भुवनस्य। भूरेः। न। वै। ऊं इति। योषत्। रुद्रात्। असुर्यं। अर्हन्। बिभर्षि। सायकानि। धन्व। अर्हन्। निष्कं। यजतं। विश्वऽरूपं। अर्हन्। इदं। दयसे। विश्वं। अभ्वं। न। वै। ओजीयः। रुद्र। त्वत्। अस्ति॥२॥ स्तुहि। श्रुतं। गर्तऽसदं। युवानं। मृगं। न। भीमं। उपऽहत्नुं। उग्रं। मृळ। जरित्रे। रुद्र। स्तवानः। अन्यं। ते। अस्मत्। नि। वपंतु। सेनाः। कुमारः। चित्। पितरं। वंदमानं। प्रति। ननाम। रुद्र। उपऽयंतं।

रैः। दा ता रं। सत्ऽपतिं। गृणीषे। स्तुतः। त्वं। मेषऽजा। रासि। अस्मे इति। [illegible] या। वः। मेषऽजा। मरुतः। शुचीनि।
या। शंऽतमा। वृषणः। या। मयःऽभु। या। निम नुः। अवृणीत। पिता। नः। ता। शं। च। योः। च। रुद्रस्य। वृष्मि। परि।
नः। हेतिः। रुद्रस्य। वृज्याः। परि। त्वेषस्य। दुःऽमतिः। मही। गात्। अव। स्थिरा। मघवत्ऽभ्यः। तनुध्वं। मी
ढ्वः। तोकाय। तनयाय। मृळ। एव। बभ्रो इति। वृषभ। चेकितान। यथा। देव। न। हृणीषे। न। हंसि। हवनऽ
श्रुत्। नः। रुद्र। इह। बोधि॥ ॥१९॥ धारावराः। मरुतः। धृष्णुऽओजसः। मृगाः। न। भीमाः। तविषीभिः। अ
र्चिनः। अग्नयः। न। शुशुचानाः। ऋजीषिणः। भृमिं। धमंतः। अप। गाः। अवृ[illegible]। [illegible]ता। धा। वः। नास्त्वऽ
भिः। चित्। यंता। दिनः। वि। अत्रियाः। न। च्युत। यंता। वृष्ण्यः। रुद्रः। यत्। वः। मरुतः। रुक्मऽवक्षसः। वृषा
अजनि। पृश्न्याः। [illegible] वः। दुधनि। उक्षंते। अश्वान्। अत्यान्ऽइव। आजिषु। नदस्य। कर्णैः। तुरयंते।
आशुऽभिः। [illegible] रोप्राः। मरुतः। दविध्वतः। रुक्मा। याथ। पृषतीभिः। सऽमन्यवः। रुक्मेः। ता। क्रिमा।
भुवना। [illegible] मंत्राय। वा। सदं। आ। जीरऽदानवः। पृषत्ऽअश्वासः। अनवभ्रऽराधसः। ऋजि
प्यासः। [illegible] तुधः। सदः। इंधन्वऽभिः। त्रिधिनुऽभिः। रप्शत्ऽधऽभिः। अध्वस्मऽभिः। पथिऽभिः। [illegible]
तः। [illegible] औ। ह। सासः। न। स्वसराणि। गंतन। मधोः। मदाय। मरुतः। सऽमन्यवः॥ ॥१९॥ आ। नः। ब्रह्माणि।
नरः। [illegible] सऽमन्यवः। नरां। न। शंसः। सवनानि। गंतन। अश्वांऽइव। पिप्यत। धेनुं। ऊधनि। कर्त। धियं। ज

८०

रित्रे॥ वाजेऽपेशसः॥ तत॥ नः॥ दात॥ मरुतः॥ वाजिनः॥ रथे॥ आपानं॥ ब्रह्म॥ चितयत्॥ दिवेऽदिवे॥ इषं॥ स्तो
तृ… वृजनेषु॥ कारवे॥ सनिं॥ मेधां॥ अरिष्टं॥ दुस्तरं॥ सहः॥ यत्॥ युंजते॥ मरुतः॥ रुक्मऽवक्षसः॥ अश्वा
न्… मगो॥ आ॥ सुऽदानवः॥ धेनुः॥ न॥ शिश्वे॥ स्वसरेषु॥ पिन्वते॥ जनीय॥ तत॥ हविः॥ मतः॥ …
यः॥ नः॥ … ऽकृतात्॥ अति॥ मर्त्यः॥ रिपुः॥ दधे॥ वसवः॥ रक्षत॥ रिषः॥ वर्तयत॥ तपुषा॥ चक्रिया॥ अभि॥ तं॥
अव॥ रुद्राः… हंतन॥ वधः॥ इति॥ चित्रं॥ तत्॥ वः॥ मरुतः॥ याम॥ चेकिते॥ पृश्न्याः॥ यत्॥ ऊधः॥ अपि॥
पि॥ आपयः॥ दुहुः… वा॥ वि॥ दानवं॥ मानस्य॥ रुद्रियाः॥ त्रितं॥ जराय॥ जुरतां॥ अदाभ्याः॥ रणाः॥ नः॥
वः॥ महः॥ मरुतः॥ …ऽयावः॥ विष्णोः॥ एषस्य॥ प्रऽभृथे॥ हवामहे॥ हिरण्यऽवर्णान्॥ ककुहान्॥ यतऽ
स्रुचः॥ ब्रह्मण्यंतः॥ शंस्यं॥ राधः॥ ईमहे॥ ते॥ दशऽग्वाः॥ प्रथमाः॥ यज्ञं॥ ऊहिरे॥ ते॥ नः॥ हिन्वंतु॥ उषसः॥
विऽउष्टिषु॥ उषाः॥ न॥ रामीः॥ अरुणैः॥ अप॥ ऊर्णुते॥ महः॥ ज्योतिषा॥ शुचता॥ गोऽअर्णसा॥ ते॥ क्षोणी
भिः॥ अरुणेभिः॥ न॥ अंजिऽभिः॥ रुद्राः॥ ऋतस्य॥ सदनेषु॥ ववृधुः॥ निऽमेघमानाः॥ अत्येन॥ पाजः॥ सा॥
सुऽचंद्रं॥ वर्णं॥ दधिरे॥ सुऽपेशसं॥ तान्॥ ईयानः॥ महि॥ वरूथं॥ ऊतये॥ उप॥ घ॥ इत्॥ एना॥ नमसा॥ गृणी
मसि॥ त्रितः॥ न॥ यान्॥ पंच॥ होतॄन्॥ अभिष्टये॥ आऽववर्तत्॥ अवरान्॥ चक्रिया॥ अवसे॥ यया॥ रध्रं॥ पा
रयथ॥ अति॥ अंहः॥ यया॥ निदः॥ मुंचथ॥ वंदितारं॥ अर्वाची॥ सा॥ मरुतः॥ या॥ वः॥ ऊतिः॥ ओ इति॥ सु॥
वाऽइव॥ सुऽमतिः॥ जिगातु॥ ॥ उप॥ ई॥ अस्य॥ शिक्षय॥ जुः॥ नु॥ च॥ स्माः॥ वनः॥ दधीता॥ नाध॥ ॥ ॥

अपां। नपात्। आशुऽहेमा। कुवित्। सः। सुऽपेशसः। करत्। इति। जोषिषत्। हि। इमं। सु। अस्मै। हृदा।
आ। सुऽतष्टं। मंत्रं। वोचेम। कुवित्। अस्य। वेदत्। अपां। नपात्। असुर्यस्य। मह्ना। विश्वानि। अ
र्यः। भुवना। जजान। सं। अन्याः। यंति। उप। यंति। अन्याः। समानं। ऊर्वं। नद्यः। पृणंति। तं। ऊं इति।
शुचिं। शुचयः। दीदिऽवांसं। अपां। नपातं। परि। तस्थुः। आपः। तं। अस्मेराः। युवतयः। युवानं। मर्मृ
ज्यमानाः। परि। यंति। आपः। सः। शुक्रेभिः। शिक्वऽभिः। रेवत्। अस्मे इति। दीदाय। अनिध्मः। घृ
तऽनिर्णिक्। अप्ऽसु। अस्मै। तिस्रः। अव्यथ्याय। नारीः। देवाय। देवीः। दिधिषंति। अन्नं। कृताःऽइव।
उप। हि। प्रऽसर्स्रे। अप्ऽसु। सः। पीयूषं। धयति। पूर्वऽसूनां॥२३॥ अश्वस्य। अत्र। जनिम। अस्य। च।
स्वः। द्रुहः। रिषः। संऽपृचः। पाहि। सूरीन्। आमासु। पूर्षु। परः। अप्रऽमृष्यं। न। अरातयः। वि। नशन्।
न। अनृतानि। स्वे। आ। दमे। सुऽदुघा। यस्य। धेनुः। स्वधां। पीपाय। सुऽभु। अन्नं। अत्ति। सः। अपां। न
पात्। ऊर्जयन्। अप्ऽसु। अंतः। वसुऽदेयाय। विधते। वि। भाति। यः। अप्ऽसु। आ। शुचिना। दैव्येन। ऋ
तऽवा। अजस्रः। उर्विया। विऽभाति। वयाः। इत्। अन्याः। भुवनानि। अस्य। प्र। जायंते। वीरुधः। च। प्रऽजा
भिः। अपां। नपात्। आ। हि। अस्थात्। उपऽस्थं। जिह्मानां। ऊर्ध्वः। विऽद्युतं। वसानः। तस्य। ज्येष्ठं। म
हिमानं। वहंतीः। हिरण्यऽवर्णाः। परि। यंति। यह्वीः। हिरण्यऽरूपः। सः। हिरण्यऽसंदृक्। अपां। नपात्।
सः। इत्। ऊं इति। हिरण्यऽवर्णः। हिरण्ययात्। परि। योनेः। निऽसद्य। हिरण्यऽदाः। ददति। अन्नं। अस्मै॥२४॥

तत्। अस्य। अनीकं। उत। चारु। नाम। अपीच्यं। वर्धते। नप्तुः। अपां। यं। इंधते। युवतयः। सं। इत्था। हिरण्यऽ
वर्णं। घृतं। अंनं। अस्य। अस्मै। बहूनां। अवमाय। सख्ये। यज्ञैः। विधेम। नमसा। हविःऽभिः। सं। सानु। मा
र्ज्मि। दिधिषामि। बिल्मैः। दधामि। अंनैः। परि। वंदे। ऋक्ऽभिः। सः। ईं। वृषा। अजनयत्। तासु। गर्भं। सः।
ईं। शिशुः। धयति। तं। रिहंति। न अनभिम्लातऽवर्णः। अन्यस्यऽइव। इह। तन्वा। विवेष। अस्मिन्। पदे। प
रमे। तस्थिऽवांसं। अध्वस्मऽभिः। विश्वहा। दीदिऽवांसं। आपः। नप्त्रे। घृतं। अंनं। वहंतीः। स्वयं। अत्कैः। प
रि। दीयंति। यह्वीः। अयांसं। अग्ने। सुऽक्षितिं। जनाय। अयांसं। उं इति। मघवत्ऽभ्यः। सुऽवृक्तिं॥२४॥
तुभ्यं। हिन्वानः। वसिष्ट। गाः। अपः। अधुक्षन्। सीं। अविऽभिः। अद्रिऽभिः। नरः। पिब। इंद्र। स्वाहा। प्रऽहुतं।
वषट्ऽकृतं। होत्रात्। आ। सोमं। प्रथमः। यः। ईशिषे। यज्ञैः। संऽमिश्लाः। पृषतीभिः। ऋष्टिऽभिः। याम
न्। शुभ्रासः। अंजिषु। प्रियाः। उत। आऽसद्य। बर्हिः। भरतस्य। सूनवः। पोत्रात्। आ। सोमं। पिबत। दिवः।
नरः। अमाऽइव। नः। सुऽहवाः। आ। हि। गंतन। नि। बर्हिषि। सदतन। रणिष्टन। अथ। मंदस्व। जुजुषाणः।
अंधसः। त्वष्टः। देवेभिः। जनिऽभिः। सुमत्ऽगणः। आ। वक्षि। देवान्। इह। विप्र। यक्षि। च। उशन्। होतः।
नि। सद। योनिषु। त्रिषु। प्रति। वीहि। प्रऽस्थितं। सोम्यं। मधु। पिब। आग्नीध्रात्। तव। भागस्य। तृप्णुहि। ए
षः। स्यः। ते। तन्वः। नृम्णऽवर्धनः। सहः। ओजः। प्रऽदिवि। बाह्वोः। हितः। तुभ्यं। सुतः। मघऽवन्। तुभ्यं। आऽभृ
तः। त्वं। अस्य। ब्राह्मणात्। आ। तृपत्। पिब। जुषेथां। यज्ञं। बोधतं। हवस्य। मे। सत्तः। होता। निऽविदः। पूर्व्याः।
अनु। अच्छ। राजाना। नमः। एति। आऽवृतं। प्रऽशास्त्रात्। आ। पिबतं। सोम्यं। मधु॥२५॥ ॥इति द्वितीयाष्टके

सप्तमो ध्यायः॥ ॥ओ३म्॥ मंदस्व। होत्रात्। अनु। जोषं। अंधसः। अध्वर्यवः। सः। पूर्णां। वष्टि। आऽसिचं।
तस्मै। एतं। भरत। तत्ऽवशः। ददिः। होत्रात्। सोमं। द्रविणःऽदः। पिब। ऋतुऽभिः। यं। ऊं इति। पूर्वं। अहुवे। तं। इ
दं। हुवे। सः। इत्। ऊं इति। हव्यः। ददिः। यः। नाम। पत्यते। अध्वर्युऽभिः। प्रऽस्थितं। सोम्यं। मधु। पोत्रात्।०। मे
द्यंतु। ते। वह्नयः। येभिः। ईयसे। अरिषण्यन्। वीळयस्व। वनस्पते। आऽयूय। धृष्णो इति। अभिऽगूर्य। त्वं।
नेष्ट्रात्।०। अपात्। होत्रात्। उत। पोत्रात्। अमत्त। उत। नेष्ट्रात्। अजुषत। प्रयः। हितं। तुरीयं। पात्रं। अमृ
क्तं। अमर्त्यं। द्रविणःऽदाः। पिबतु। द्राविणःऽदसः। अर्वाचं। अद्य। यय्यं। नृऽवाहणं। रथं। युंजाथां। इह।
वां। विऽमोचनं। पृङ्क्तं। हवींषि। मधुना। आ। हि। कं। गतं। अथ। सोमं। पिबतं। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽ
वसू। जोषि। अग्ने। सम्ऽइधं। जोषि। आऽहुतिं। जोषि। ब्रह्म। जन्यं। जोषि। सुऽस्तुतिं। विश्वेभिः। विश्वान्।
ऋतुना। वसो इति। महः। उशन्। देवान्। उशतः। पायय। हविः॥१॥ उत्। ऊं इति। स्यः। देवः। सविता। स
वाय। शश्वत्ऽतमं। तत्ऽअपाः। वह्निः। अस्थात्। नूनं। देवेभ्यः। वि। हि। धाति। रत्नं। अथ। आ। अभजत्।
वीतिऽहोत्रं। सुऽअस्तौ। विश्वस्य। हि। श्रुष्टये। देवः। ऊर्ध्वः। प्र। बाहवा। पृथुऽपाणिः। सिसर्ति। आपः। चित्।
अस्य। व्रते। आ। निऽमृग्राः। अयं। चित्। वातः। रमते। परिऽज्मन्। आशुऽभिः। चित्। यान्। वि। मुचाति।
नूनं। अरीरमत्। अतमानं। चित्। एतोः। अहिऽषूणां। चित्। नि। अयान्। अविष्यां। अनु। व्रतं। सवितुः। मो
की। आ। अगात्। पुनरिति। सं। अव्यत्। विऽततं। वयंती। मध्या। कर्तोः। नि। अधात्। शक्म। धीरः। उत्। संऽहाय।
अस्थात्। वि। ऋतून्। अदर्धः। अरमतिः। सविता। देवः। आ। अगात्। नाना। ओकांसि। दुर्यः। विश्वं। आ

५२

अनु।

युः। वि। इति। स्थुते। इष्टऽनुकः। शोकः। अग्नेः। ज्येष्ठं। माता। सूनवे। भागं। आ। अधात्। अनु। अस्य। केतं। इषितं।
सविता॥ ३॥ समऽवः। आ। ववर्त्ति। विऽस्थितः। जिगीषुः। विश्वेषां। कामः। चरतां। अमा। अभूत्। शश्वान्। अ
पः। विऽकृतं। हित्वी। आ। अगात्। अनु। व्रतं। सवितुः। दैव्यस्य। त्वया। हितं। अप्यं। अप्ऽसु। भागं। ध
न्व। अनु। आ। मृगासः। वि। तस्थुः। वनानि। विऽस्थः। नकिः। अस्य। तानि। व्रता। देवस्य। सवितुः। मि
नंति। याऽतुऽद्यं। वरुणः। योनिं। अप्यं। अनिऽशितं। निऽमिषि। जर्भुराणः। विश्वः। मार्तांडः। व्रजं।
आ। पशुः। गात्। स्थऽशः। जन्मानि। सविता। वि। आ। अकः। न। अस्य। इंद्रः। वरुणः। न। मि
त्रः। व्रतं। अर्यमा। न। मिनंति। रुद्रः। न। अरातयः। तं। इदं। स्वस्ति। हुवे। देवं। सविता। नमःऽभिः।
नगाः। धियं। वाजऽयंतः। पुरंऽधिं। नराशंसः। ग्नाःपतिः। नः। अव्याः। आऽअये। वामस्य। संऽग
थे। रयीणां। प्रियाः। देवस्य। सवितुः। स्याम। अस्मभ्यं। तत्। दिवः। अत्ऽभ्यः। पृथिव्याः। त्वया। दत्तं।
काम्यं। राधः। आ। गात्। शं। यत्। स्तोतृऽभ्यः। आपये। भवाति। उरुऽशंसाय। सवि
तुः। जरित्रे॥ ४॥ ग्रावाणाऽइव। तत्। इत्। अर्थं। जरेथे इति। गृध्राऽइव। वृक्षं। निधिऽमंतं। अ
च्छ। ब्रह्माणाऽइव। विदथे। उक्थऽशासा। दूताऽइव। हव्या। जन्या। पुरुऽत्रा। प्रातःऽयावाना।
रथ्याऽइव। वीरा। अजाऽइव। यमा। वरं। आ। सचेथे इति। मेनेइवेति मेनेऽइव। तन्वा। शुंभमा
ने इति। दंपतीइवेति दंपतीऽइव। क्रतुऽविदा। जनेषु। शृंगाऽइव। नः। प्रथमा। गंतं। अर्वाक्।

शफौऽइव। जर्भुराणा। तरःऽभिः। चक्रवाकाऽइव। प्रति। वस्तोः। उस्रा। अर्वाञ्चा। यातं। रथ्याऽइव।
शक्रा॥ नावाऽइव। नः। पारयतं। युगाऽइव। नभ्याऽइव। नः। उपधीइवेत्युपधीऽइव। प्रधीइवेति
प्रधीऽइव। श्वानाऽइव। नः। अरिषण्या। तनूनां। खृगलाऽइव। विऽस्रसः। पातं। अस्मान्॥ वातौऽइव।
अजुर्या। नद्याऽइव। रीतिः। अक्षीइवेत्यक्षीऽइव। चक्षुषा। आ। यातं। अर्वाक्। हस्तौऽइव। तन्वे। शंऽभ
विष्ठा। पादाऽइव। नः। नयतं। वस्यः। अच्छ॥ ४॥ ओष्ठौऽइव। मधु। आस्ने। वदन्ता। स्तनौऽइव। पिप्यतं। जी
वसे। नः। नासाऽइव। नः। तन्वः। रक्षितारा। कर्णौऽइव। सुऽश्रुता। भूतं। अस्मे इति। हस्ताऽइव। शक्तिं।
अभि। संददी इति संऽददी। नः। क्षामऽइव। नः। सं। अजतं। रजांसि। इमाः। गिरः। अश्विना। युष्मऽयं
तीः। क्ष्णोत्रेणऽइव। स्वऽधितिं। सं। शिशीतं॥ वर्धनानि। ब्रह्म। स्तोमं। गृत्सऽमदासः। अक्रन्। तानि।
नरा। जुजुषाणा। उप। यातं॥ ०॥ पू॥ सोमापूषणा। जनना। रयीणां। जनना। दिवः। जनना। पृथिव्याः।
जातौ। विश्वस्य। भुवनस्य। गोपौ। देवाः। अकृण्वन्। अमृतस्य। नाभिं। इमौ। देवौ। जायमानौ। जुष
न्त। इमौ। तमांसि। गूहतां। अजुष्टा। आभ्यां। इंद्रः। पक्वं। आमासु। अंतः। सोमापूषऽभ्यां। जनत्।
उस्रियासु। सोमापूषणा। रजसः। विऽमानं। सप्तऽचक्रं। रथं। अविश्वऽमिन्वं। विषुऽवृतं। मनसा।
युज्यमानं। तं। जिन्वथः। वृषणा। पंचऽरश्मिं। दिवि। अन्यः। सदनं। चक्रे। उच्चा। पृथिव्यां। अन्यः। अ
धि। अंतरिक्षे। तौ। अस्मभ्यं। पुरुऽवारं। पुरुऽक्षुं। रायः। पोषं। वि। स्यतां। नाभिं। अस्मे इति। विश्वानि।

५२

अन्यः। भुवना। जजान। विश्वं। अन्यः। अभिऽचक्षाणः। एति। सोमापूषणौ। अवतं। धियं। मे। युवाभ्यां।
विश्वाः। पृतनाः। जयेम। धियं। पूषा। जिन्वतु। विश्वंऽइन्वः। रयिं। सोमः। रयिऽपतिः। दधातु। अवतु। देवी।
अदितिः। अनर्वा।०। वायो इति। ये। ते। सहस्रिणः। रथासः। तेभिः। आ। गहि। नियुत्वान्। सोमऽपीत
ये। नियुत्वान्। वायो इति। आ। गहि। अयं। शुक्रः। अयामि। ते। गंता। असि। सुन्वतः। गृहं। शुक्रस्य। अ
द्य। गोऽआशिरः। इंद्रवायू इति। नियुत्वतः। आ। यातं। पिबतं। नरा। अयं। वां। मित्रावरुणा। सुतः। सो
मः। ऋतऽवृधा। मम। इत्। इह। श्रुतं। हवं। राजानौ। अनभिऽद्रुहा। ध्रुवे। सदसि। उत्ऽतमे। सहस्रऽस्थू
णे। आसाते इति॥७॥०॥ सचेते इति। अनवऽह्वरं। गोऽमत्। ऊं इति। सु। नासत्या। अश्वऽवत्। यातं।
अश्विना। वर्तिः। रुद्रा। नृऽपाय्यं। न। यत्। परः। न। अंतरः। आऽदधर्षत्। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। दुः
ऽशंसः। मर्त्यः। रिपुः। ता। नः। आ। वोळ्हं। अश्विना। रयिं। पिशंगऽसंदृशं। धिष्ण्या। वरिवःऽविदं। इंद्रः। अं
ग। महत्। भयं। अभि। सत्। अप। चुच्यवत्। सः। हि। स्थिरः। विऽचर्षणिः॥८॥ इंद्रः। च। मृळयाति। नः। न
नः। पश्चात्। अघं। नशत्। भद्रं। भवाति। नः। पुरः। इंद्रः। आशाभ्यः। परि। सर्वाभ्यः। अभयं। करत्। जेता।
शत्रून्। विऽचर्षणिः। विश्वे। देवासः। आ। गत। शृणुत। मे। इमं। हवं। आ। इदं। बर्हिः। नि। सीदत। तीव्रः।
वः। मधुऽमान्। अयं। शुनहोत्रेषु। मत्सरः। एतं। पिबत। काम्यं॥०॥ अंबिऽतमे। नदीऽतमे। देविऽतमे।
सरस्वति। अप्रशस्ताःऽइव। स्मसि। प्रऽशस्तिं। अंब। नः। कृधि। त्वे इति। विश्वा। सरस्वति। श्रिता। आयूं

षि। देव्यां। शुनऽहोत्रेषु। मत्स्व। प्रऽजां। देवि। दिदिड्ढि। नः। इमा। ब्रह्म। सरस्वति। जुषस्व। वाजिनीऽ
वति। या। ते। मन्म। गृत्सऽमदाः। ऋतऽवरि। प्रिया। देवेषु। जुह्वति। प्र। इत। यज्ञस्य। शंऽभुवा। युवां। इ
त्। आ। वृणीमहे। अग्निं। च। हव्यऽवाहनं। द्यावा। नः। पृथिवी इति। इमं। सिध्रं। अद्य। दिविऽस्पृशं। यज्ञं।
देवेषु। यच्छतां। आ। वां। उपऽस्थे। अद्रुहा। देवाः। सीदंतु। यज्ञियाः। इह। अद्य। सोमऽपीतये। १०॥ क
निक्रदत्। जनुषं। प्रऽब्रुवाणः। इयर्ति। वाचं। अरिताऽइव। नावं। सुऽमंगलः। च। शकुने। भवासि। मा।
त्वा। का। चित्। अभिऽभा। विश्व्या। विदत्। मा। त्वा। श्येनः। उत्। वधीत्। मा। सुऽपर्णः। मा। त्वा। विदत्।
इषुऽमान्। वीरः। अस्ता। पित्र्यां। अनु। प्रऽदिशं। कनिक्रदत्। सुऽमंगलः। भद्रऽवादी। वद। इह।
अव। क्रंद। दक्षिणतः। गृहाणां। सुऽमंगलः। भद्रऽवादी। शकुंते। मा। नः। स्तेनः। ईशत। मा। अघऽशं
सः। ०॥११॥ प्रऽदक्षिणित्। अभि। गृणंति। कारवः। वयः। वदंतः। ऋतुऽथा। शकुंतयः। उभे इति।
वाचौ। वदति। सामगाःऽइव। गायत्रं। च। त्रैस्तुभं। च। अनु। राजति। उद्गाताऽइव। शकुने। साम।
गायसि। ब्रह्मपुत्रःऽइव। सवनेषु। शंससि। वृषाऽइव। वाजी। शिशुऽमतीः। अपिऽइत्य। सर्वतः।
नः। शकुने। भद्रं। आ। वद। विश्वतः। नः। शकुने। पुण्यं। आ। वद। आऽवदन्। त्वं। शकुने। भद्रं। आ। ५४
वद। तूष्णीं। आसीनः। सुऽमतिं। चिकिद्धि। नः। यत्। उत्ऽपतन्। वदसि। कर्करिः। यथा। ०॥१२॥ ॥ इति
द्वितीयमंडलं॥ ॥ सोमस्य। मा। तवसं। वक्षि। अग्ने। वह्निं। चकर्थ। विदथे। यजध्यै। देवान्। अच्छ। दी

यत् । युञ्जे । अद्रिं । शश्वऽआयोः । अग्ने । तन्वं । जुषस्व । प्राञ्चं । यज्ञं । चकृम । वर्धतां । गीः । समित्ऽभिः । अग्निं ।
नमसा । दुवस्यन् । दिवः । शशासुः । विदथा । कवीनां । गृत्साय । चित् । तवसे । गातुं । ईषुः । मयः । दधे । मेधि
रः । पूतऽदक्षः । दिवः । सुऽबन्धुः । जनुषा । पृथिव्याः । अविन्दन् । ऊं इति । दर्शतं । अप्ऽसु । अन्तः । देवासः । अ
ग्निं । अपसि । स्वसॄणां । अवर्धयन् । सुऽभगं । सप्त । यह्वीः । श्वेतं । जज्ञानं । अरुषं । महिऽत्वा । शिशुं ।
न । जातं । अभि । आरुः । अश्वाः । देवासः । अग्निं । जनिमन् । वपुष्यन् । शुक्रेभिः । अङ्गैः । रजः । आऽतत

त

न्वान् । क्रतुं । पुनानः । कविऽभिः । पवित्रैः । शोचिः । वसानः । परि । आयुः । अपां । श्रियः । मिमीते । बृहतीः ।
अनूनाः ॥ ४ ॥ वव्राज । सीं । अनदतीः । अदब्धाः । दिवः । यह्वीः । अवसानाः । अनग्नाः । सनाः । अत्र । युव
तयः । सऽयोनीः । एकं । गर्भं । दधिरे । सप्त । वाणीः । स्तीर्णाः । अस्य । संऽहतः । विश्वऽरूपाः । घृतस्य । यो
नौ । स्रवथे । मधूनां । अस्थुः । अत्र । धेनवः । पिन्वमानाः । मही इति । दस्मस्य । मातरा । समीची इति सम्ऽई
ची । बभ्राणः । सूनो इति । सहसः । वि । अद्यौत् । दधानः । शुक्रा । रभसा । वपूंषि । श्चोतन्ति । धाराः । मधुनः ।
घृतस्य । वृषा । यत्र । ववृधे । काव्येन । पितुः । चित् । ऊधः । जनुषा । विवेद । वि । अस्य । धाराः । असृजत् ।
वि । धेनाः । गुहा । चरन्तं । सखिऽभिः । शिवेभिः । दिवः । यह्वीभिः । न । गुहा । बभूव । पितुः । च । गर्भं । जनि
तुः । च । बभ्रे । पूर्वीः । एकः । अधयत् । पीप्यानाः । वृष्णे । सपत्नी इति सऽपत्नी । शुचये । सबन्धू इति
सऽबन्धू । उभे इति । अस्मै । मनुष्ये इति । नि । पाहि ॥ ५ ॥ उरौ । महान् । अनिऽबाधे । ववर्ध । आपः ।

अग्निं। यन्त्रासः॥ सं। हि। पूर्वीः॥ ऋतस्य। योनौ। अग्रायत्। दमूनाः॥ जामीनां। अग्निः। अपसि। स्वसॄणां। अ-
क्रः॥ न। वब्रिःऽसं॥ दुधे। महीनां। दिदृक्षेयः॥ सूनवे। भाःऽऋजीकः॥ उत्। उस्त्रियाः॥ जनिता। यः॥ जजान।
अपां। गर्भः॥ नृऽतमः॥ यह्वः॥ अग्निः॥ अपां। गर्भं। दर्शतं। ओषधीनां। वना। जजान। सुऽभगा। विऽरूपं।
देवासः॥ चित्। मनसा। सं। हि। जग्मुः॥ पनिष्ठं। जातं। तवसं। दुवस्यन्॥ बृहंतः॥ इत्। भानवः॥ भाःऽऋजीकं।
अग्निं। सचंत। विऽद्युतः॥ न। शुक्राः॥ गुहाऽइव। वृद्धं। सदसि। स्वे। अंतः॥ अपारे। ऊर्वे। अमृतं। दुहानाः॥ ई-
ळे। च। त्वा। यजमानः॥ हविःऽभिः॥ ईळे। सखिऽत्वं। सुऽमतिं। निऽकामः॥ देवैः॥ अवः। मिमीहि। सं। जरित्रे।
रक्ष। च। नः॥ दम्येभिः॥ अनीकैः॥ १४॥ उपऽक्षेतारः॥ तव। सुऽप्रनीते। अग्ने। विश्वानि। धन्या। दधानाः॥ सुऽ
रेतसा। श्रवसा। तुंजमानाः॥ अभि। स्याम। पृतनाऽयून्। अदेवान्॥ देवानां। अभवः॥ केतुः॥ अग्ने। मंद्रः॥
विश्वानि। काव्यानि। विद्वान्॥ प्रति। मर्तान्। अवासयः॥ दमूनाः॥ अनु। देवान्। रथिरः॥ यासि। साधन्।
दुरोणे। अमृतः॥ मर्त्यानां। राजा। ससाद। विदथानि। साधन्॥ घृतऽप्रतीकः॥ उर्विया। वि। अद्यौत्। अग्निः॥
विश्वानि। काव्यानि। विद्वान्॥ आ। नः॥ गहि। सख्येभिः॥ शिवेभिः॥ महान्। महीभिः॥ ऊतिऽभिः॥ सरण्य-
न्॥ अस्मे इति। रयिं। बहुलं। संऽतरुत्रं। सुऽवाचं। भागं। यशसं। कृधि। नः॥ एता। ते। अग्ने। जनिम। सनानि।
प्र। पूर्व्याय। नूतनानि। वोचं॥ महांति। वृष्णे। सवना। कृता। इमा॥ जन्मन्ऽजन्मन्। निऽहितः॥ जातऽवेदाः॥ ०
विश्वामित्रेभिः॥ इध्यते। अजस्रः॥ तस्य। वयं। सुऽमतौ। यज्ञियस्य। अपि। भद्रे। सौमनसे। स्याम॥ इमं। य

आ।

५५

ङ्गां। सुहसाऽवन्। त्वां। नः। देवऽत्रा। धेहि। सुऽक्रतो इति सुऽक्रतो। रराणः। प्र। यंसि। होतः। बृहतीः।
इषः। नः। अग्ने। महि। द्रविणं। आ। यज। स्वा। इळां। अग्ने। पुरुऽदंसं। सनिं। गोः। शश्वत्ऽतमं।
हवमानाय। साध। स्यात्। नः। सूनुः। तनयः। विजाऽवा। अग्ने। सा। ते। सुऽमतिः। भूतु। अस्मे
इति ॥१॥ वैश्वानराय। धिषणां। ऋतऽवृधे। घृतं। न। पूतं। अग्नये। जनामसि। द्विता। होतारं। म
नुषः। च। वाघतः। धिया। रथं। न। कुलिशः। सं। ऋण्वति। सः। रोचयत्। जनुषा। रोदसी इति। उभे इ
ति। सः। मात्रोः। अभवत्। पुत्रः। ईड्यः। हव्यऽवाट्। अग्निः। अजरः। चनःऽहितः। दुःऽदभः। विप्रां। अ
तिथिः। विभाऽवसुः। क्रत्वा। दक्षस्य। तरुषः। विऽधर्मणि। देवासः। अग्निं। जनयंत। चित्तिऽभिः। रुरु
चानं। भानुना। ज्योतिषा। महां। अत्यं। न। वाजं। सनिष्यन्। उप। ब्रुवे। आ। मंद्रस्य। सनिष्यंतः। व
रेण्यं। वृणीमहे। अह्रयं। वाजं। ऋग्मियं। रातिं। भृगूणां। उशिजं। कविऽक्रतुं। अग्निं। राजंतं।
दिव्येन। शोचिषा। अग्निं। सुम्नाय। दधिरे। पुरः। जनाः। वाजऽश्रवसं। इह। वृक्तऽबर्हिषः। यतऽ
स्रुचः। सुऽरुचं। विश्वऽदेव्यं। रुद्रं। यज्ञानां। साधत्ऽइष्टिं। अपसां ॥१७॥ पावकऽशोचे। तव। हि।
क्षयं। परि। होतः। यज्ञेषु। वृक्तऽबर्हिषः। नरः। अग्ने। दुवः। इच्छमानासः। आप्यं। उप। आसते। द्र
विणं। धेहि। तेभ्यः। आ। रोदसी इति। अप्रणात्। आ। स्वः। महत्। जातं। यत्। एनं। अपसः। अधारय
न्। सः। अध्वराय। परि। नीयते। कविः। अत्यः। न। वाजऽसातये। चनःऽहितः। नमस्यता। हव्यऽदा

तिं। सुऽअध्वरं। दुवस्यत। दम्यं। जातऽवेदसं। रथीः। ऋतस्य। बृहतः। विऽचर्षणिः। अग्निः। देवानां।
अभवत्। पुरःऽहितः॥ तिस्रः। यह्वस्य। संऽइधः। परिऽज्मनः। अग्नेः। अपुनन्। उशिजः। अमृतस्य। वः।
तासां। एकां। अदधुः। मर्त्ये। भुजं। ऊं इति। लोकं। ऊं इति। द्वे इति। उप। जामिं। ईयतुः॥ विशां। कविं। वि
श्पतिं। मानुषीः। इषः। सं। सीं। अकृण्वन्। स्वऽधितिं। न। तेजसा। सः। उत्ऽवतः। निऽवतः। याति। वेवि
षत्। सः। गर्भं। एषु। भुवनेषु। दीधरत्॥१८॥ सः। जिन्वते। जठरेषु। प्रजज्ञिऽवान्। वृषा। चित्रेषु।
नानदत्। न। सिंहः। वैश्वानरः। पृथुऽपाजाः। अमर्त्यः। वसु। रत्ना। दयमानः। वि। दाशुषे॥ वैश्वानरः।
प्रत्नऽथा। नाकं। आ। अरुहत्। दिवः। पृष्ठं। मंदमानः। सुमन्मऽभिः। सः। पूर्वऽवत्। जनयन्। जंतवे। ध
नं। समानं। अ[illegible]। परि। एति। जागृविः॥ ऋतऽवानं। यज्ञियं। विप्रं। उक्थ्यं। आ। यं। दधे। मातरिश्वा। दिवि।
क्षयं। तं। चित्रऽयामं। हरिऽकेशं। ईमहे। सुऽदीतिं। अग्निं। सुविताय। नव्यसे॥ शुचिं। न। यामन्। इ
षिरं। स्वःऽदृशं। केतुं। दिवः। रोचनऽस्थां। उषःऽबुधं। अग्निं। मूर्धानं। दिवः। अप्रतिऽस्कुतं। तं। ईम
हे। नमसा। वाजिनं। बृहत्। मंद्रं। होतारं। शुचिं। अद्याविनं। दमूनसं। उक्थ्यं। विश्वऽचर्षणिं। रथं।
न। चित्रं। वपुषाय। दर्शतं। मनुःऽहितं। सदं। इत्। रायः। ईमहे॥१९॥ वैश्वानराय। पृथुऽपाजसे। वि
पः। रत्ना। विधंत। धरुणेषु। गातवे। अग्निः। हि। देवान्। अमृतः। दुवस्यति। अथ। धर्माणि। सनता।
न। दूदुषत्॥ अंतः। दूतः। रोदसी इति। दस्मः। ईयते। होता। निऽसत्तः। मनुषः। पुरःऽहितः॥ क्षयं। बृहंतं।

न:

परि । भूषति । द्युऽभिः । देवेभिः । अग्निः । इषितः । धियाऽवसुः ॥ केतुं । यज्ञानां । विदथस्य । साधनं । विप्रा
सः । अग्निं । महयंत । चित्तिऽभिः । अपांसि । यस्मिन् । अधि । संऽदधुः । गिरः । तस्मिन् । सुम्नानि । यजमानः ।
आ । चके ॥ पिता । यज्ञानां । असुरः । विपःऽचितां । विऽमानं । अग्निः । वयुनं । च । वाघतां । आ । विवेश । रो
दसी इति । भूरिऽवर्पसा । पुरुऽप्रियः । भंदते । धामऽभिः । कविः ॥ चंद्रं । अग्निं । चंद्रऽरथं । हरिऽव्रतं । वैश्वान
रं । अप्सुऽसदं । स्वःऽविदं । विऽगाहं । तूर्णिं । तविषीभिः । आऽवृतं । भूर्णिं । देवासः । इह । सुऽश्रियं । दधुः ॥ २० ॥
अग्निः । देवेभिः । मनुषः । च । जंतुऽभिः । तन्वानः । यज्ञं । पुरुऽपेशसं । धिया । रथीः । अंतः । ईयते । साध
दिष्टिऽभिः । जीरः । दमूनाः । अभिशस्तिऽचातनः ॥ अग्ने । जरस्व । सुऽअपत्ये । आयुनि । ऊर्जा । पि
न्वस्व । सं । इषः । दिदीहि । नः ॥ वयांसि । जिन्व । बृहतः । च । जागृवः । उशिक् । देवानां । असि । सुऽक्रतुः । वि
पां ॥ विश्पतिं । यह्वं । अतिथिं । नरः । सदा । यंतारं । धीनां । उशिजं । च । वाघतां । अध्वराणां । चेतनं । जातऽ
वेदसं । प्र । शंसंति । नमसा । जूतिऽभिः । वृधे ॥ विभाऽवा । देवः । सुऽरणः । परि । क्षितीः । अग्निः । बभूव ।
शवसा । सुमत्ऽरथः । तस्य । व्रतानि । भूरिऽपोषिणः । वयं । उप । भूषेम । दमे । आ । सुवृक्तिऽभिः ॥ वै
श्वानर । तव । धामानि । आ । चके । येभिः । स्वःऽवित् । अभवः । विऽचक्षण ॥ जातः । आ । अपृणः । भु
वनानि । रोदसी इति । अग्ने । ता । विश्वा । परिऽभूः । असि । त्मना ॥ वैश्वानरस्य । दंसनाभ्यः । बृहत् ।
अरिणात् । एकः । सुऽअपस्यया । कविः ॥ उभा । पितरा । महयन् । अजायत । अग्निः । द्यावापृथि

वीइति। भूरिऽरेतसा॥२१॥ सम्ऽइतःऽसम्ऽइतः। सुऽमनाः। बोधि। अस्मे इति। शुचाऽशुचा। सुऽमतिं।
रासि। वस्वः। आ। देव। देवान्। यजथाय। वक्षि। सखा। सखीन्। सुऽमनाः। यक्षि। अग्ने। यं। देवा
सः। त्रिः। अहन्। आऽयजंते। दिवेऽदिवे। वरुणः। मित्रः। अग्निः। सः। इमं। यज्ञं। मधुऽमंतं।
कृधि। नः। तनूऽनपात्। घृतऽयोनिं। विधंतं। प्र। दीधितिः। विश्वऽवारा। जिगाति। होतारं। इ
ळः। प्रथमं। यजध्यै। अच्छ। नमःऽभिः। वृषभं। वंदध्यै। सः। देवान्। यक्षत्। इषितः। यजीयान्।
ऊर्ध्वः। वां। गातुः। अध्वरे। अकारि। ऊर्ध्वा। शोचींषि। प्रऽस्थिता। रजांसि। दिवः। वा। नाभा। नि
ऽसादि। होता। स्तृणीमहि। देवऽव्यचाः। वि। बर्हिः॥ सप्त। होत्राणि। मनसा। वृणानाः। इन्वं
तः। विश्वं। प्रति। यन्। ऋतेन। नृऽपेशसः। विदथेषु। प्र। जाताः। अभि। इमं। यज्ञं। वि। चरंत। पू
र्वीः॥२२॥ आ। भंदमाने इति। उषसौ। उप। आके इति। उता। स्मयेते इति। तन्वा। विरूपे इति विऽरू
पे। यथा। नः। मित्रः। वरुणः। जुजोषत्। इंद्रः। मरुत्वान्। उत। वा। महःऽभिः॥ दैव्या। होतारा।
प्रथमा। नि। ऋंजे। सप्त। पृक्षासः। स्वधया। मदंति। ऋतं। शंसंतः। ऋतं। इत्। ते। आहुः। अनु।
व्रतं। व्रतऽपाः। दीध्यानाः॥ आ। भारती। भारतीभिः। सऽजोषाः। इळा। देवैः। मनुष्येभिः। अग्निः।
सरस्वती। सारस्वतेभिः। अर्वाक्। तिस्रः। देवीः। बर्हिः। आ। इदं। सदंतु। तत्। नः। तुरीपं। अध।
पोषयित्नु। देव। त्वष्टः। वि। रराणः। स्यस्व। इति स्यस्व। यतः। वीरः। कर्मण्यः। सुऽदक्षः। युक्तऽग्रावा।

जायते। देवऽकामः। वनस्पते। अव। सृज। उप। देवान्। अग्निः। हविः। शमिता। सूदयाति। सः। इत्।
उं इति। होता। सत्यऽतरः। यजाति। यथा। देवानां। जनिमानि। वेद। आ। याहि। अग्ने। संऽइधानः। अ
र्वाङ्। [illegible] इंद्रेण। देवैः। सऽरथं। तुरेभिः। बर्हिः। नः। आस्तां। अदितिः। सुऽपुत्रा। स्वाहा। देवाः। अमृ
ताः। मादयंतां। ३४। प्रति। अग्निः। उषसः। चेकितानः। अबोधि। विप्रः। पदऽवीः। कवीनां। पृथुऽपाजाः।
देवयत्ऽभिः। संऽइद्धः। अप। द्वारा। तमसः। वह्निः। आवः। प्र। इत्। ऊं इति। अग्निः। ववृधे। स्तो
मेभिः। गीःऽभिः। स्तोतॄणां। नमस्यः। उक्थैः। पूर्वीः। ऋतस्य। संऽदृशः। चकानः। सं। दूतः। अद्यौत्। उषसः।
विरोके। अधायि। अग्निः। मानुषीषु। विक्षु। अपां। गर्भः। मित्रः। ऋतेन। साधन्। आ। हर्यतः। यजतः।
सानु। अस्थात्। अभूत्। ऊं इति। विप्रः। हव्यः। मतीनां। मित्रः। अग्निः। भवति। यत्। संऽइद्धः। मित्रः।
होता। वरुणः। जातऽवेदाः। मित्रः। अध्वर्युः। इषिरः। दमूनाः। मित्रः। सिंधूनां। उत। पर्वतानां। पाति। प्रि
यं। रिपः। अग्रं। पदं। वेः। पाति। यह्वः। चरणं। सूर्यस्य। पाति। नाभा। सप्तऽशीर्षाणं। अग्निः। पाति। दे
वानां। उपऽमादं। ऋष्वः। ३५। ऋभुः। चक्रे। ईड्यं। चारु। नाम। विश्वानि। देवः। वयुनानि। विद्वान्। स
सस्य। चर्म। घृतऽवत्। पदं। वेः। तत्। इत्। अग्निः। रक्षति। अप्रऽयुच्छन्। आ। योनिं। अग्निः। घृतऽवंतं।
अस्थात्। पृथुऽप्रगानं। उशंतं। उशानः। दीद्यानः। शुचिः। ऋष्वः। पावकः। पुनःऽपुनः। मातरा। नव्य
सी इति। करिति कः। सद्यः। जातः। ओषधीभिः। ववक्षे। यदि। वर्धंति। प्रऽस्वः। घृतेन। आपः। इव। प्र

वता। शुंभमानाः। उरुष्यत्। अग्निः। पित्रोः। उपऽस्थे। उत। उं इति। स्क्ततः। संऽइधा। यह्वः। अद्यौत्।
वर्ष्मन्। दिवः। अधि। नाभा। पृथिव्याः। मित्रः। अग्निः। ईड्यः। मातरिश्वा। आ। दूतः। वक्षत्। यजथाय।
देवान्। उत्। अस्तंभीत्। संऽइधा। नाकं। ऋष्वः। अग्निः। भवन्। उत्ऽतमः। रोचनानां। यदि। भृगुऽ
भ्यः। परि। मातरिश्वा। गुहा। संतं। हव्यऽवाहं। संऽईधे ॥२५॥ प्र। कारवः। मननां। वच्यमानाः। देवद्री
चीं। नयत। देवऽयंतः। दक्षिणाऽवाट्। वाजिनी। प्राची। एति। हविः। भरंती। अग्नये। घृताची। आ।
रोदसी इति। अपृणाः। जायमानः। उत। प्र। रिक्थाः। अध। नु। प्रयज्यो इति प्रऽयज्यो। दिवः। चित्।
अग्ने। महिना। पृथिव्याः। वच्यंतां। ते। वन्हयः। सप्तऽजिह्वाः। द्यौः। च। त्वा। पृथिवी। यज्ञियासः।
नि। होतारं। सादयंते। दमाय। यदि। विशः। मानुषीः। देवऽयंतीः। प्रयस्वतीः। ईळते। शुक्रं। अर्चिः।
महान्। सधऽस्थे। ध्रुवः। आ। निऽसत्तः। अंतः। द्यावा। माहिने इति। हर्यमाणः। आस्के इति स
पत्नी इति सऽपत्नी। अजरे इति। अमृक्ते इति। सबर्दुघे इति सबःऽदुघे। उरुऽगायस्य। धेनू इति।
व्रता। ते। अग्ने। महतः। महानि। तव। क्रत्वा। रोदसी इति। आ। ततंथ। त्वं। दूतः। अभवः। जायमा
नः। त्वं। नेता। वृषभ। चर्षणीनां ॥२६॥ ऋतस्य। वा। केशिना। योग्याभिः। घृतऽस्नुवा। रोहिता।
धुरि। धिष्व। अथ। आ। वह। देवान्। देव। विश्वान्। सुऽअध्वरा। कृणुहि। जातऽवेदः। दिवः। चित्।
आ। ते। रुचयंत। रोकाः। उषः। विऽभातीः। अनु। भासि। पूर्वीः। अपः। यत्। अग्ने। उशधक्। व

नेष्ठुः। होतुः। मंद्रस्य। पनयंत। देवाः। उरौ। वा। ये। अंतरिक्षे। मदंति। दिवः। वा। ये। रोचने। संति। दे
वाः। ऊमाः। वा। ये। सुऽहवासः। यजत्राः। आऽयेमिरे। रथ्यः। अग्ने। अश्वाः। ० सऽरथं। या। हि।
अर्वाङ्। नाना। ऽरथं। वा। विऽभवः। हि। अश्वाः। पत्नीऽवतः। त्रिंशतं। त्रीन्। च। देवान्। अनुऽ
स्वधं। आ। वह। मादयस्व। सः। होता। यस्य। रोदसी इति। चित्। उर्वी इति। यज्ञंऽयज्ञं। अभि। वृ
धे। गृणीतः। प्राची इति। अध्वराऽइव। तस्थतुः। सुमेके इति सुऽमेके। ऋतवरी इत्यृतऽवरी।
ऋतऽजा। तस्य। सस्ये इति। ॥२७॥ ॥इति द्वितीयाष्टके अष्टमोऽध्यायः॥ ॥शाके १७२०
विभवनाब्दे पौराशुक्लसौयंद्ध ७ सप्तमी तद्दिने इदं पुस्तकं समाप्तं॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७
हस्ताक्षर जैराभट जाल्नापुरकर लिखितं पुस्तकं समाप्तं॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥

॥इतिद्वितीय माड्के समाप्तः॥

॥ इदं पुस्तकं त तीयाष्टक प्रारंभः॥ श्रीरस्तु॥ शुभं भवतु॥

श्रीगणेशायनमः॥श्रीसरस्वतियनमः॥श्रीगुरुभ्योनमः॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ओम् ॥ प्र । ये । आरुः । शितिऽपृष्ठस्य । धासेः । आ । मातरा । विविशुः । सप्त ।
वाणीः । परिऽक्षिता । पितरा । सं । चरेते इति । प्र । सर्स्राते इति । दीर्घं । आयुः । प्रऽयक्षे ॥ दिवक्षसः । धेन
वः । वृष्णः । अश्वाः । देवीः । आ । तस्थौ । मधुऽमत् । वहंतीः । ऋतस्य । त्वा । सदसि । क्षेमऽयंतं । एका ।
चरति । वर्तनिं । गौः ॥ आ । सीं । अरोहत् । सुऽयमाः । भवंतीः । पतिः । चिकित्वान् । रयिऽवित् । रयीणां ।
प्र । नीलऽपृष्ठः । अतसस्य । धासेः । ताः । अवासयत् । पुरुधऽप्रतीकः ॥ महि । त्वाष्ट्रं । उर्जयंतीः ।
अजुर्यं । स्तभुऽयमानं । वहतः । वहंति । वि । अंगेभिः । दिद्युतानः । सधऽस्थे । एकांऽइव । रोदसी
इति । आ । विवेश ॥ जानंति । वृष्णः । अरुषस्य । शेवं । उत । ब्रध्नस्य । शासने । रणंति ॥ दिवःऽरुचः ।
सुऽरुचः । रोचमानाः । इळा । येषां । गण्या । माहिना । गीः ॥१॥ उतो इति । पितृऽभ्यां । प्रऽविदा । अ
नु । घोषं । महः । महत्ऽभ्यां । अनयंत । शूषं ॥ उक्षा । ह । यत्र । परि । धानं । अक्तोः । अनु । स्वं । धाम ।
जरितुः । ववक्ष ॥ अध्वर्युऽभिः । पंचऽभिः । सप्त । विप्राः । प्रियं । रक्षंते । निऽहितं । पदं । वेरिति वेः ॥ प्रा
ञ्चः । मदंति । उक्षणः । अजुर्याः । देवाः । देवानां । अनु । हि । व्रता । गुरिति गुः ॥०॥ वृषऽयंते । महे । अत्या

ग्नः। पूर्वः। वृद्धो। चित्रऽआयाः। रुद्रमर्यः। सुऽद्युम्नाः। देवऽहोता। मंद्रऽतरः। चिकित्वान्। महः। देवान्। रोदसी इति। आ। इह। वक्षि। पृक्षऽप्रयजः। द्रविणः। सुऽवाचः। सुऽकेतवः। उषसः। रेवत्। ऊषुः। उतो इति। चित्। अग्ने। महिना। पृथिव्याः। कृतम्। चित्। एनः। सम्। महे। दशऽस्य। ॥ ७॥ अंजंति। त्वाम्। अध्वरे। देवऽयंतः। वनस्पते। मधुना। दैव्येन। यत्। ऊर्ध्वः। तिष्ठाः। द्रविणा। इह। धत्तात्। यत्। वा। क्षयः। मातुः। अस्याः। उपऽस्थे। सम्ऽइद्धस्य। श्रयमाणः। पुरस्तात्। ब्रह्म। वन्वानः। अजरम्। सुऽवीरम्। आरे। अस्मत्। अमतिम्। बाधमानः। उत्। श्रयस्व। महते। सौभगाय। उत्। श्रयस्व। वनस्पते। वर्ष्मन्। पृथिव्याः। अधि। सुऽमिती। मीयमानः। वर्चः। धाः। यज्ञऽवाहसे। युवा। सुऽवासाः। परिऽवीतः। आ। अगात्। सः। ऊं इति। श्रेयान्। भवति। जायमानः। तम्। धीरासः। कवयः। उत्। नयंति। सुऽआध्यः। मनसा। देवऽयंतः। जातः। जायते। सुऽदिनऽत्वे। अह्नाम्। सऽमर्ये। आ। विदथे। वर्धमानः। पुनंति। धीराः। अपसः। मनीषा। देवऽया। विप्रः। उत्। इयर्ति। वाचम्। यान्। वः। नरः। देवऽयंतः। निऽमिम्युः। वनस्पते। स्वऽधितिः। वा। ततक्ष। ते। देवासः। स्वरवः। तस्थिऽवांसः। प्रजा

१

ऽवत्। अस्मे इति। दिधिषुं। तु। ह्वां। ये। वृक्णासः। अधि। क्षमि। निऽमितासः। यतऽस्रुचः। ते। नः। व्यं
तु। वार्यं। देवऽत्रा। क्षेत्रऽसाधसः। आदित्याः। रुद्राः। वसवः। सुऽनीथाः। द्यावाक्षामा। पृथिवी। अं
तरिक्षं। सऽजोषसः। यज्ञं। अवंतु। देवाः। ऊर्ध्वं। कृण्वंतु। अध्वरस्य। केतुं। हंसाःऽइव। श्रेणिऽशः। य
तानाः। शुक्राः। वसानाः। स्वरवः। नः। आ। अगुः। उत्ऽनीयमानाः। कविऽभिः। पुरस्तात्। देवाः।
देवानां। अपि। यंति। पाथः। शृंगाणिऽइव। इत्। शृंगिणां। सं। ददृश्रे। चषालऽवंतः। स्वरवः। पृ
थिव्यां। वाघत्ऽभिः। वा। विऽहवे। श्रोषमाणाः। अस्मान्। अवंतु। पृतनाज्येषु। वनस्पते। शतऽ
वल्शः। वि। रोह। सहस्रऽवल्शाः। वि। वयं। रुहेम। यं। त्वां। अयं। स्वऽधितिः। तेजमानः। प्रऽणिना
सौ य। महते। सौभगाय॥ ४॥ सखायः। ववृमहे। देवं। मर्तासः। उतये। अपां। नपातं। सुऽभगं। सुऽ
दीदितिं। सुऽप्रतूर्त्तिं। अनेहसं। कायमानः। वना। त्वं। यत्। मातॄः। अजगन्। अपः। न। तत्। ते।
अग्ने। प्रऽमृषे। निऽवर्तनं। यत्। दूरे। सन्। इह। अभवः। अति। तृष्टं। ववक्षिथ। अथ। एव। सुऽमनाः। अर्थं
असि। प्रऽप्र। अन्ये। यंति। परि। अन्ये। आसते। येषां। सख्ये। असि। श्रितः। ईयिऽवांसं। अति। स्रि
धः। शश्वतीः। अति। सश्चतः। अनु। ईं। अविंदन्। निऽचिरासः। अद्रुहः। अप्ऽसु। सिंहंऽइव।

श्रितं। सः। त्वं। संऽइद्धः। त्वा। मनना। अग्निं। इष्ट्वा॥ तिरःऽहितं। आ। एनं। नयत्। मातरिश्वा। पराऽवतः॥ देवेभ्यः। मथितं। परि॥ तं। त्वा। मर्ताः। अगृभ्णत। देवेभ्यः। हव्यऽवाहन॥ विश्वान्। यत्। यज्ञान्। अभिऽपासि। मानुष। तव। क्रत्वा। यविष्ठ्य॥ तत्। भद्रं। तव। दंसना। पाकाय। चित्। छदयति। त्वां। यत्। अग्ने। पशवः। संऽआसते। संऽइद्धं। अपिऽशर्वरे॥ आ। जुहोत। सुऽअध्वरं। शीरं। पावकऽशोचिषं। आशुं। दूतं। अजिरं। प्रत्नं। ईड्यं। श्रुष्टी। देवं। सपर्यत॥ त्रीणि। शता। त्री। सहस्राणि। अग्निं। त्रिंशत्। च। देवाः। नव। च। असपर्यन्॥ औक्षन्। घृतैः। अस्तृणन्। बर्हिः। अस्मै। आत्। इत्। होतारं। नि। असादयंत॥ ६॥ त्वां। अग्ने। मनीषिणः। संऽराजं। चर्षणीनां। देवं। मर्तासः। इंधते। सं। अध्वरे॥ त्वां। यज्ञेषु। ऋत्विजं। अग्ने। होतारं। ईळते। गोपाः। ऋतस्य। दीदिहि। स्वे। दमे॥ सः। घ। यः। ते। ददाशति। संऽइधा। जातऽवेदसे। सः। अग्ने। धत्ते। सुऽवीर्यं। सः। पुष्यति॥ सः। केतुः। अध्वराणां। अग्निः। देवेभिः। आ। गमत्। अंजानः। सप्त। होतृऽभिः। हविष्मते॥ प्र। होत्रे। पूर्व्यं। वचः। अग्नये। भरत। बृहत्। विपां। ज्योतींषि। बिभ्रते। न। वेधसे॥ ७॥ अग्निं। वर्द्धंतु। नः। गिरः। यतः। जायते। उक्थ्यः। महे। वाजाय। द्रविणाय। दर्शतः। अग्ने।

२

यजिष्ठः। अध्वरे। ८। होता। मंद्रः। वि। राजसि। अति। स्रिधः। सः। नः। पावक। दीदिहि। द्युऽमत्। अस्मे इति। सुऽवीर्यं। भव। स्तोतृऽभ्यः। अंतमः। स्वस्तये। तं। त्वा। विप्राः। विपन्यवः। जागृऽवांसः। सं। इंधते। हव्यऽवाहं। अमर्त्यं। सहःऽवृधं। ९। अग्निः। होता। पुरःऽहितः। अध्वरस्य। विऽचर्षणिः। सः। वेद। यज्ञं। आनुषक्। सः। हव्यऽवाट्। अमर्त्यः। उशिक्। दूतः। चनःऽहितः। अग्निः। धिया। सं। ऋण्वति। अग्निः। धिया। सः। चेतति। केतुः। यज्ञस्य। पूर्व्यः। अर्थं। हि। अस्य। तरणि। अग्निं। सूनुं। सनःऽश्रुतं। सहसः। जातऽवेदसं। वह्निं। देवाः। अकृण्वत। अदाभ्यः। पुरःऽएता। विशां। अग्निः। मानुषीणां। तूर्णिः। रथः। सदा। नवः। १। सह्वान्। विश्वाः। अभिऽयुजः। क्रतुः। देवानां। अमृक्तः। अग्निः। तुविश्रवःऽतमः। अभि। प्रयांसि। वाहसा। दाश्वान्। अश्नोति। मर्त्यः। क्षयं। पावकऽशोचिषः। परि। विश्वानि। सुऽधिता। अग्नेः। अश्याम। मन्मऽभिः। विप्रासः। जातऽवेदसः। अग्ने। विश्वानि। वार्या। वाजेषु। सनिषामहे। त्वे इति। देवासः। आ। ईरिरे। १०। इंद्राग्नी इति। आ। गतं। सुतं। गीःऽभिः। नभः। वरेण्यं। अस्य। पातं। धिया। इषिता। इंद्राग्नी इति। जरितुः। सचा। यज्ञः। जिगाति। चेतनः। अया। पातं। इमं। सुतं। इंद्रं। अग्निं। कविऽछदा। यज्ञस्य। जूत्या। वृणे। ता। सोमस्य। इह।

तं। पतां। तोशा। वृत्रऽहना। हुवे। सऽजित्वाना। अपराऽजिता। इंद्राग्नी इति। वाजऽसातमा। प्र।
वां। अर्चंति। उक्थिनः। नीथऽविदः। जरितारः। इंद्राग्नी इति। इषः। आ। वृणे॥ ५॥ इंद्राग्नी इति। न
वतिं। पुरः। दासऽपत्नीः। अधूनुतं। साकं। एकेन। कर्मणा। इंद्राग्नी इति। अपसः। परि। उप। प्र।
यंति। धीतयः। ऋतस्य। पथ्याः। अनु। इंद्राग्नी इति। तविषाणि। वां। सधऽस्थानि। प्रयांसि। च।
युवोः। अप्ऽतूर्यं। हितं। इंद्राग्नी इति। रोचना। दिवः। परि। वाजेषु। भूषथः। तत्। वां। चेति। प्र। वी
र्यं॥ ९॥ ३॥ प्र। वः। देवाय। अग्नये। बर्हिष्ठं। अर्च। अस्मै। गमत्। देवेभिः। आ। सः। नः। यजिष्ठः। बर्हिः।
आ। सदत्॥ ऋतऽवा। यस्य। रोदसी इति। दक्षं। सचंते। ऊतयः। हविष्मंतः। तं। वः। दुवस्यत। दाता।
यः। वनिता। मघं॥ सः। नः। शर्माणि। वीतये। अग्निः। यच्छतु। शंऽतमा। यतः। नः। प्रुष्णवत्। वसु।
दिवि। क्षितिऽभ्यः। अप्ऽसु। आ॥ दीदिऽवांसं। अपूर्व्यं। वस्वीभिः। अस्य। धीतिऽभिः। ऋक्वाणः।
अग्निं। इंधते। होतारं। विश्पतिं। विशां॥ उत। नः। ब्रह्मन्। अविषः। उक्थेषु। देवऽहूतमः। शं।
नः। शोच। मरुत्ऽवृधः। अग्ने। सहस्रऽसातमः॥ नु। नः। रास्व। सहस्रऽवत्। तोकऽवत्। पु
ष्टिमत्। वसु। द्युमत्। अग्ने। सुऽवीर्यं। वर्षिष्ठं। अनुपऽक्षितं॥ ७॥ ४॥ आ। होता। मंद्रः। विदथानि।

तं। ईळते। तं। सनिष्यंतः। अवसे॥ सः। यंता। विप्रः। एषां। सः। यज्ञानां। अथ। हि। सः। अग्निः।

३

अस्थात् । सत्यः । यज्वा । कविऽतमः । सः । वेधाः । विद्युत्ऽरथः । सहसः । पुत्रः । अग्निः । शोचिःऽकेशः ।
पृथिव्यां । पाजः । अश्रेत् । अयामि । ते । नमःऽउक्तिं । जुषस्व । ऋतऽवः । तुभ्यं । चेतते । सहस्वः । विद्वा
न् । आ । बर्हिः । देवऽयुः । नि । सत्सि । मध्ये । आ । बर्हिः । ऊतये । यजत्र । द्रवतां । ते । उषसा । वाजयंती
इति । अग्ने । वातस्य । पथ्याभिः । अच्छ । यत् । सीं । अंजंति । पूर्व्यं । हविःऽभिः । आ । वंधुराऽइव । तस्थु
तुः । दुरोणे । मित्रः । च । तुभ्यं । वरुणः । सहस्वः । अग्ने । विश्वे । मरुतः । सुम्नं । अर्चन् । यत् । शोचि
षा । सहसः । पुत्र । तिष्ठाः । अभि । क्षितीः । प्रथयन् । सूर्यः । नॄन् । वयं । ते । अद्य । ररिम । हि । कामं । उ
त्तानऽहस्ताः । नमसा । उपऽसद्य । यजिष्ठेन । मनसा । यक्षि । देवान् । अस्रेधता । मन्मना । विप्रः ।
अग्ने । त्वत् । हि । पुत्र । सहसः । विऽपूर्वः । देवस्य । यंति । ऊतयः । वि । वाजाः । त्वं । देहि । सहस्रिणं
रयिं । नः । अद्रोघेण । वचसा । सत्यं । अग्ने । तुभ्यं । दक्ष । कविऽक्रतो इति कविऽक्रतो । यानि । इ
मा । देवासः । मर्तासः । अध्वरे । अकर्म । त्वं । विश्वस्य । सुऽरथस्य । बोधि । सर्वं । तत् । अग्ने । अमृत ।
स्वद । इह ॥ १४ ॥ वि । पाजसा । पृथुना । शोशुचानः । बाधस्व । द्विषः । रक्षसः । अमीवाः । सुऽश
र्मणः । बृहतः । शर्मणि । स्यां । अग्नेः । अहं । सुऽहवस्य । प्रऽनीतौ । त्वं । नः । अस्याः । उषसः । विऽउ

ष्टौ। त्वं। सूरे। उत्ऽइते। बोधि। गोपाः। जन्मऽइव। नित्यं। तनयं। जुषस्व। स्तोमं। मे। अग्ने। तन्वा। सुऽ
जात। त्वं। नृऽचक्षाः। वृषभ। अनु। पूर्वीः। कृष्णासु। अग्ने। अरुषः। वि। भाहि। वसो इति। नेषि। च।
पर्षि। च। अति। अंहः। कृधि। नः। राये। उशिजः। यविष्ठ। अषाळ्हः। अग्ने। वृषभः। दिदीहि। पुरः।
विश्वाः। सौभगा। संऽजिगीवान्। यज्ञस्य। नेता। प्रथमस्य। पायोः। जातऽवेदः। बृहतः। सुऽप्रनी
ते। अच्छिद्रा। शर्म। जरितरिति। पुरूणि। देवान्। अच्छ। दीद्यानः। सुऽमेधाः। रथः। न। सस्निः। अ
भि। वक्षि। वाजं। अग्ने। त्वं। रोदसी इति। नः। सुमेके इति सुऽमेके। प्र। पीपय। वृषभ। जिन्व। वाजा
न्। सुदोघे इति सुऽदोघे। देवेभिः। देव। सुऽरुचा। रुचानः। मा। नः। मर्तस्य। दुःऽमतिः। परि। स्था
त्।।७।।१५।। अयं। अग्निः। सुऽवीर्यस्य। ईशे। महः। सौभगस्य। रायः। ईशे। सुऽअपत्यस्य। गोऽ
मतः। ईशे। वृत्रऽहथानां। इमं। नरः। मरुतः। सश्चत। वृधं। यस्मिन्। रायः। शेऽवृधासः। अभि। ये।
संति। पृतनासु। दुःऽध्यः। विश्वाहा। शत्रुं। आऽदभुः। सः। त्वं। नः। रायः। शिशीहि। मीढ्वः। अग्ने।
सुऽवीर्यस्य। तुविऽद्युम्न। वर्षिष्ठस्य। प्रजाऽवतः। अनमीवस्य। शुष्मिणः। चक्रिः। यः। विश्वा।
भुवना। अभि। ससहिः। चक्रिः। देवेषु। आ। दुवः। आ। देवेषु। यतते। आ। सुऽवीर्ये। आ। शंसे।

४

उत । नः । एनां । मा । नः । अग्ने । अमतये । मा । अवीरतायै । रीरधः । मा । अगोतायै । सहसः । पुत्र । मा ।
निदे । अप । द्वेषांसि । आ । कृधि । शग्धि । वाजस्य । सुऽभग । प्रजाऽवतः । अग्ने । बृहतः । अध्वरे ।
सं । राया । भूयसा । सृज । मयःऽभुना । तुविऽद्युम्न । यशस्वता ॥ १६ ॥ संऽइध्यमानः । प्रथमा । अ
नु । धर्म । सं । अक्तुऽभिः । अज्यते । विश्वऽवारः । शोचिःऽकेशः । घृतऽनिर्निक् । पावकः । सुऽयज्ञः ।
अग्निः । यजथाय । देवान् । यथा । अयजः । होत्रं । अग्ने । पृथिव्याः । यथा । दिवः । जातऽवेदः । चि
कित्वान् । एव । अनेन । हविषा । यक्षि । देवान् । मनुष्वत् । यज्ञं । प्र । तिर । इमं । अद्य । त्रीणि । आयूं
षि । तव । जातऽवेदः । तिस्रः । आऽजानीः । उषसः । ते । अग्ने । ताभिः । देवानां । अवः । यक्षि । विद्वान् ।
अथ । भव । यजमानाय । शं । योः । अग्निं । सुऽदीतिं । सुऽदृशं । गृणन्तः । नमस्यामः । त्वा । ईड्यं । जा
तऽवेदः । त्वां । दूतं । अरतिं । हव्यऽवाहं । देवाः । अकृण्वन् । अमृतस्य । नाभिं । यः । त्वत् । होता । पूर्वः ।
अग्ने । यजीयान् । द्विता । च । सत्ता । स्वधया । च । शंऽभुः । तस्य । अनु । धर्म । प्र । यज । चिकित्वः ।
अथ । नः । धाः । अध्वरं । देवऽवीतौ ॥ १७ ॥ [illegible] । भव । नः । अग्ने । सुऽमनाः । उपऽइतौ । सखाऽइ
फि । व । सख्ये । पितराऽइव । साधुः । पुरुऽद्रुहः । हि । क्षितयः । जनानां । प्रति । प्रतीचीः । दहतात् । अरातीः ।

त। पोइति। सुऽअग्ने। अंतरान्। अमित्रान्। तप। शंसं। अररुषः। परस्य। तपोइति। वसोइति। चि
कितानः। अचित्तान्। वि। नः। तिष्ठंतां। अजराः। अयासः। इधेन। अग्ने। इच्छमानः। घृतेन। जु
होमि। हव्यं। तरसे। बलाय। यावत्। ईशे। ब्रह्मणा। वंदमानः। इमां। धियं। शतऽसेयाय। देवीं॥
उत्। शोचिषा। सहसः। पुत्र। स्तुतः। बृहत्। वयः। शशमानेषु। धेहि। रेवत्। अग्ने। विश्वामित्रे
षु। शं। योः। मर्मृज्म। ते। तन्वं। भूरि। कृत्वः। कृधि। रत्नं। सुऽसनितः। धनानां। सः। घ। इत्। अग्ने।
भवसि। यत्। संऽइद्धः। स्तोतुः। दुरोणे। सुऽभगस्य। रेवत्। सृप्रा। करस्ना। दधिषे। वपूंषि॥ १८॥ अ
ग्निं। होतारं। प्र। वृणे। मियेधे। गृत्सं। कविं। विश्वऽविदं। अमूरं। सः। नः। यक्षत्। देवऽताता। यजी
यान्। राये। वाजाय। वनते। मघानि। प्र। ते। अग्ने। हविष्मतीं। इयर्मि। अच्छ। सुऽद्युम्नां। राति
नीं। घृताचीं। प्रऽदक्षिणित्। देवऽतातिं। उराणः। सं। रातिऽभिः। वसुऽभिः। यज्ञं। अश्रेत्। सः।
तेजीयसा। मनसा। त्वाऽऊतः। उत। शिक्ष। सुऽअपत्यस्य। शिक्षोः। अग्ने। रायः। नृऽतमस्य।
प्रऽभूतौ। भूयाम। ते। सुऽस्तुतयः। च। वस्वः। भूरीणि। हि। त्वेइति। दधिरे। अनीका। अग्ने। देव
स्य। यज्यवः। जनासः। सः। आ। वह। देवऽतातिं। यविष्ठ। शर्द्धः। यत्। अद्य। दिव्यं। यजासि।

५

यत्। त्वा। होतारं। अनजन्। मियेधे। निऽसादयंतः। यजथाय। देवाः। सः। त्वं। नः। अग्ने। अवि
ता। इह। बोधि। अधि। श्रवांसि। धेहि। नः। तनूषु॥१९॥ अग्निं। उषसं। अश्विना। दधिऽक्रां। विऽ
उष्टिषु। हवते। वह्निः। उक्थैः। सुऽज्योतिषः। नः। शृण्वंतु। देवाः। सऽजोषसः। अध्वरं। वावशानाः।
अग्ने। त्री। ते। वाजिना। त्री। सधऽस्था। तिस्रः। ते। जिह्वाः। ऋतऽजात। पूर्वीः। तिस्रः। ऊं इति। ते।
तन्वः। देवऽवाताः। ताभिः। नः। पाहि। गिरः। अप्रऽयुच्छन्। अग्ने। भूरीणि। तव। जातऽवेदः। देव।
स्वधाऽवः। अमृतस्य। नाम। याः। च। मायाः। मायिनां। विश्वंऽइन्व। त्वे इति। पूर्वीः। सं। दधुः। पृष्ट
बंधो इति पृष्टऽबंधो। अग्निः। नेता। भगःऽइव। क्षितीनां। दैवीनां। देवः। ऋतुऽपाः। ऋतऽवा। सः।
वृत्रऽहा। सनयः। विश्वऽवेदाः। पर्षत्। विश्वा। अति। दुःऽइता। गृणंतं। दधिऽक्रां। अग्निं। उषसं।
च। देवीं। बृहस्पतिं। सवितारं। च। देवं। अश्विना। मित्रावरुणा। भगं। च। वसून्। रुद्रान्। आदि
त्यान्। इह। हुवे॥२०॥ इमं। नः। यज्ञं। अमृतेषु। धेहि। इमा। हव्या। जातऽवेदः। जुषस्व। स्तोका
नां। अग्ने। मेदसः। घृतस्य। होतः। प्र। अशान। प्रथमः। निऽसद्य। घृतऽवंतः। पावक। ते। स्तो
काः। श्चोतंति। मेदसः। स्वऽधर्मन्। देवऽवीतये। श्रेष्ठं। नः। धेहि। वार्यं। तुभ्यं। स्तोकाः। घृतऽश्चु

तः। अग्ने। विऽप्राय्या। संऽसृज्य। ऋषिऽभिः। श्रेष्ठाः। सं। दुध्युसे। यज्ञस्य। प्रऽअविता। भवतु। त्यं। त्वा। तां।
अधिऽगोऽद्रूस्य धिऽगो। स्रा। चीऽवः। स्तो कासः। अग्ने। मेदसः। घृतस्य। कविऽशस्तः। बृहता। भा
नुना। आ। अगाः। हव्या। जुषस्व। मेधिर। ओजिष्ठं। ते। मध्यतः। मेदः। उत्ऽभृतं। प्र। ते। वयं। द
दामहे। श्वोतंति। ते। वसो। इति। स्तोकाः। अधि। त्वचि। प्रति। तान्। देवऽशः। विहि। रत्ना। अयं। स
अग्निः। यस्मिन्। सोमं। इंद्रः। सुतं। दधे। जठरे। वावशानः। सहस्रिणं। वाजं। अत्यं। न। सप्तिं।
ससवान्। सन्। स्तूयसे। जातऽवेदः। अग्ने। यत्। ते। दिवि। वर्चः। पृथिव्यां। यत्। ओषधीषु। अ
प्ऽसु। आ। यजत्र। येन। अंतरिक्षं। उरु। आऽततंथ। त्वेषः। सः। भानुः। अर्णवः। नृऽचक्षाः। अ
ग्ने। दिवः। अर्णं। अच्छ। जिगासि। अच्छ। देवान्। ऊचिषे। धिष्ण्याः। ये। याः। रोचने। परस्तात्।
सूर्यस्य। याः। च। अवस्तात्। उपऽतिष्ठंते। आपः। पुरीष्यासः। अग्नयः। प्रवणेभिः। सऽजोष
सः। जुषंतां। यज्ञं। अद्रुहः। अनमीवाः। इषः। महीः। गार्हस्पत्ये। निःऽमथितः। सुऽधितः। आ। सध
स्थे। युवा। कविः। अध्वरस्य। प्रऽनेता। ज्येष्ठः। जनानां। अग्निः। अजरः। वनेषु। अत्र। दधे। अमृतं।
जातऽवेदाः। अर्जं। धिष्ण्यां। भारता। रेवत्। अग्निं। देवऽश्रवाः। देवऽवातः। सुऽदक्षं। अग्ने। दिवि। द

श्य। बृहता। अभि। राया। इषां। नः। नेता। भवतात्। अनु। द्यून्। दश। क्षिपः। पूर्व्यं। सीं। अजीज
नन्। सुऽजातं। मातृषु। प्रियं। अग्निं। स्तुहि। देवऽवातं। देवऽश्रवः। यः। जनानां। असत्। वशी।
नि। त्वा। दधे। वरे। आ। पृथिव्याः। इळायाः। पदे। सुदिनऽत्वे। अह्नां। दृषत्ऽवत्यां। मानुषे। आप
यायां। सरस्वत्यां। रेवत्। अग्ने। दिदीहि। ॥२३॥ अग्ने। सहस्व। पृतनाः। अभिऽमातीः। अप। अ
स्य। दुःऽतरः। तरन्। अरातीः। वर्चः। धाः। यज्ञऽवाहसे। अग्ने। इळा। सं। इध्यसे। वीतिऽहोत्रः। अ
मर्त्यः। जुषस्व। सु। नः। अध्वरं। अग्ने। द्युम्नेन। जागृऽवे। सहसः। सूनो इति। आऽहुत। आ। इदं।
बर्हिः। सदः। मम। अग्ने। विश्वेभिः। अग्निऽभिः। देवेभिः। महय। गिरः। यज्ञेषु। ये। ऊं इति। चायवः।
अग्ने। दाः। दाशुषे। रयिं। वीरऽवंतं। परीणसं। शिशीहि। नः। सूनुऽमतः। ॥२४॥ अग्ने। दिवः। सूनुः।
असि। प्रऽचेताः। तना। पृथिव्याः। उत। विश्वऽवेदाः। ऋधक्। देवान्। इह। यज। चिकित्वः। अग्निः।
सनोति। वीर्याणि। विद्वान्। सनोति। वाजं। अमृताय। भूषन्। सः। नः। देवान्। आ। इह। वह। पुरु
क्षो इति पुरुऽक्षो। अग्निः। द्यावापृथिवी इति। विश्वजन्ये इति विश्वऽजन्ये। आ। भाति। देवी इति।
अमृते इति। अमूरः। क्षयन्। वाजैः। पुरुऽचंद्रः। नमःऽभिः। अग्ने। इंद्रः। च। दाशुषः। दुरोणे। सुतऽ

वतः। यज्ञं। इह। उप। यातं। अमर्धंता। सोमऽपेयाय। देवा। अग्ने। अपां। सं। इध्यसे। दुरोणे। नित्यः।
सूनो इति। सहसः। जातऽवेदः। सधऽस्थानि। महयमानः। ऊती॥ २५॥ वैश्वानरं। मनसा। अग्निं।
निऽचाय्य। हविष्मंतः। अनुऽसत्यं। स्वःऽविदं। सुऽदानुं। देवं। रथिरं। वसुऽयवः। गीःऽभिः। रण्वं। कु
शिकासः। हवामहे। तं। शुभ्रं। अग्निं। अवसे। हवामहे। वैश्वानरं। मातरिश्वानं। उक्थ्यं। बृहस्प
तिं। मनुषः। देवऽतातये। विप्रं। श्रोतारं। अतिथिं। रघुऽस्यदं। अश्वः। न। क्रंदन्। जनिऽभिः। सं। इ
ध्यते। वैश्वानरः। कुशिकेभिः। युगेऽयुगे। सः। नः। अग्निः। सुऽवीर्यं। सुऽअश्व्यं। दधातु। रत्नं।
अमृतेषु। जागृविः। प्र। यंतु। वाजाः। तविषीभिः। अग्नयः। शुभे। संऽमिश्लाः। पृषतीः। अयुक्ष
त। बृहत्ऽउक्षः। मरुतः। विश्वऽवेदसः। प्र। वेपयंति। पर्वतान्। अदाभ्याः। अग्निऽश्रियः। मरुतः।
विश्वऽकृष्टयः। आ। त्वेषं। उग्रं। अवः। ईमहे। वयं। ते। स्वानिनः। रुद्रियाः। वर्षऽनिर्निजः। सिंहाः।
न। हेषऽक्रतवः। सुऽदानवः॥ २६॥ व्रातंऽव्रातं। गणंऽगणं। सुशस्तिऽभिः। अग्नेः। भामं। मरुतां।
ओजः। ईमहे। पृषत्ऽअश्वासः। अनवभ्रऽराधसः। गंतारः। यज्ञं। विदथेषु। धीराः। अग्निः। अ
स्मि। जन्मना। जातऽवेदाः। घृतं। मे। चक्षुः। अमृतं। मे। आसन्। अर्कः। त्रिऽधातुः। रजसः। विऽमा

७

नः। अजस्रः। घर्मः। हविः। अस्मि। नाम॥ त्रिऽभिः। पवित्रैः। अपुपोत्। हि। अर्कं। हृदा। मतिं। ज्यो
तिः। अनु। प्रऽजानन्। वर्षिष्ठं। रत्नं। अकृत। स्वधाभिः। आत्। इत्। द्यावापृथिवी इति। परि। अप
श्यत्॥ शतऽधारं। उत्सं। अक्षीयमाणं। विपःऽचितं। पितरं। वक्त्वानां। मेळिं। मदंतं। पित्रोः। उपऽ
स्थे। तं। रोदसी इति। पिपृतं। सत्यऽवाचं॥ २७॥ प्र। वः। वाजाः। अभिऽद्यवः। हविष्मंतः। घृताच्या। दे
वान्। जिगाति। सुम्नऽयुः॥ ईळे। अग्निं। विपःऽचितं। गिरा। यज्ञस्य। साधनं। श्रुष्टीऽवानं। धित
ऽवानं॥ अग्ने। शकेम। ते। वयं। यमं। देवस्य। वाजिनः। अति। द्वेषांसि। तरेम॥ संऽइध्यमानः।
अध्वरे। अग्निः। पावकः। ईड्यः। शोचिःऽकेशः। तं। ईमहे॥ पृथुऽपाजाः। अमर्त्यः। घृत
ऽनिर्निक्। सुऽआहुतः। अग्निः। यज्ञस्य। हव्यऽवाट्॥ २८॥ तं। सऽबाधः। यतऽस्रुचः। इत्था।
धिया। यज्ञऽवंतः। आ। चक्रुः। अग्निं। ऊतये॥ होता। देवः। अमर्त्यः। पुरस्तात्। एति। मायया। विद
थानि। प्रऽचोदयन्॥ वाजी। वाजेषु। धीयते। अध्वरेषु। प्र। नीयते। विप्रः। यज्ञस्य। साधनः॥ धि
या। चक्रे। वरेण्यः। भूतानां। गर्भं। आ। दधे। दक्षस्य। पितरं। तना॥ नि। त्वा। दधे। वरेण्यं। दक्षस्य। इ
ळा। सहःऽकृत। अग्ने। सुऽदीतिं। उशिजं॥ २९॥ अग्निं। यंतुरं। अप्ऽतुरं। ऋतस्य। योगे। वनुषः।

विप्राः। वाजैः। सं। इंधते। ऊर्जः। नपातं। अध्वरे। दीदिऽवांसं। उप।द्यवि। अग्निं। ईळे। कविऽक्र
तुं। ईळेन्यः। नमस्यः। तिरः। तमांसि। दर्शतः। सं। अग्निः। इध्यते। वृषा। वृषो इति। अग्निः। सं। इ
ध्यते। अश्वः। न। देवऽवाहनः। तं। हविष्मंतः। ईळते। वृषणं। त्वा। वयं। वृषन्। वृषणः। सं। इधी
महि। अग्ने। दीद्यतं। बृहत्॥ २०॥ अग्ने। जुषस्व। नः। हविः। पुरोळाशं। जातऽवेदः। प्रातःऽसा
वे। धियावसो इति धियाऽवसो। पुरोळाः। अग्ने। पचतः। तुभ्यं। वा। घ। परिऽकृतः। तं। जुषस्व।
यविष्ठ्य। अग्ने। वीहि। पुरोळाशं। आऽहुतं। तिरःऽअह्न्यं। सहसः। सूनुः। असि। अध्वरे। हि
तः। माध्यंदिने। सवने। जातऽवेदः। पुरोळाशं। इह। कवे। जुषस्व। अग्ने। यह्वस्य। तव। भागऽ
धेयं। न। प्र। मिनंति। विदथेषु। धीराः। अग्ने। तृतीये। सवने। हि। कानिषः। पुरोळाशं। सहसः।
सूनो इति। आऽहुतं। अथ। देवेषु। अध्वरं। विपन्यया। धाः। रत्नऽवंतं। अमृतेषु। जागृविं। अ
ग्ने। वृधानः। आऽहुतिं। पुरोळाशं। जातऽवेदः। जुषस्व। तिरःऽअह्न्यं॥ २१॥ अस्ति। इदं। अ
धिऽमंथनं। अस्ति। प्रऽजननं। कृतं। एतां। विश्पत्नीं। आ। भर। अग्निं। मंथाम। पूर्वऽथा। अ
रण्योः। निऽहितः। जातऽवेदाः। गर्भःऽइव। सुऽधितः। गर्भिणीषु। दिवेऽदिवे। ईड्यः। जागृवऽत्

भिः। हविष्मत्ऽभिः। मनुष्येभिः। अग्निः॥ उत्तानायां। अव। भर। चिकित्वान्। सद्यः। प्रऽवीता। वृष
णं। जजान॥ अरुषऽस्तूपः। रुशत्। अस्य। पाजः। इळायाः। पुत्रः। वयुने। अजनिष्ट॥ इळायाः।
त्वा। पदे। वयं। नाभा। पृथिव्याः। अधि॥ जातऽवेदः। नि। धीमहि॥ अग्ने। हव्याय। वोळ्हवे॥ मंथत।
नरः। कविं। अद्वयंतं। प्रऽचेतसं। अमृतं। सुऽप्रतीकं॥ यज्ञस्य। केतुं। प्रथमं। पुरस्तात्। अग्निं। न
रः। जनयत। सुऽशेवं॥ ३॥ यदि। ईं। मंथंति। बाहुऽभिः। वि। रोचते। अश्वः। न। वाजी। अरुषः। वनै
षु॥ आ। चित्रः। न। यामन्। अश्विनोः। अनिऽवृतः। परि। वृणक्ति। अश्मनः। तृणा। दहन्॥ जातः।
अग्निः। रोचते। चेकितानः। वाजी। विप्रः। कविऽशस्तः। सुऽदानुः॥ यं। देवासः। ईड्यं। विश्वऽविदं।
हव्यऽवाहं। अदधुः। अध्वरेषु॥ सीद। होतरिति। स्वे। ऊं इति। लोके। चिकित्वान्। सादय। यज्ञं। सु
कृतस्य। योनौ॥ देवऽअवीः। देवान्। हविषा। यजासि। अग्ने। बृहत्। यजमाने। वयः। धाः॥ कृणो
त। धूमं। वृषणं। सखायः। अस्रेधंतः। इतन। वाजं। अच्छ॥ अयं। अग्निः। पृतनाषाट्। सुऽवीरः। ये
न। देवासः। असहंत। दस्यून्॥ अयं। ते। योनिः। ऋत्वियः। यतः। जातः। अरोचथाः॥ तं। जानन्। अ
ग्ने। आ। सीद। अथ। नः। वर्धय। गिरः॥ ३॥ तनूऽनपात्। उच्यते। गर्भः। आसुरः। नराशंसः। भ

वति। यत्। विऽजायते। मातरिश्वा। यत्। अमिमीत। मातरि। वातस्य। सर्गः। अभवत्। सरीमणि।
सुनिःऽमथा। निःऽमथितः। सुऽनिधा। निऽहितः। कविः। अग्ने। सुऽअध्वरा। कृणु। अजीजनन्।
अमृतं। मर्त्यासः। अस्रेमाणं। तरणिं। वीळुऽजंभं। दश। स्वसारः। अग्रुवः। संऽईचीः। पुमांसं।
जातं। अभि। सं। रभंते। प्र। सप्तऽहोता। सनकात्। अरोचत। मातुः। उपऽस्थे। यत्। अशोचत्। ऊ
धनि। न। नि। मिषति। सुऽरणः। दिवेऽदिवे। यत्। असुरस्य। जठरात्। अजायत। अमित्रऽयुधः। म
रुतांऽइव। प्रऽयाः। प्रथमऽजाः। ब्रह्मणः। विश्वं। इत्। विदुः। द्युम्नऽवत्। ब्रह्म। कुशिकासः। आ। ई
ऽए कः॥ रिरे। एकःऽएकः। दमे। अग्निं। सं। ईधिरे। यत्। अद्य। त्वा। प्रऽयति। यज्ञे। अस्मिन्। होतरिति। चिकित्वः।
अवृणीमहि। इह। ध्रुवं। अयाः। ध्रुवं। उत। अशमिष्ठाः। प्रऽजानन्। विद्वान्। उप। याहि। सोमं॥
॥२४॥ ॥इति तृतीयाष्टके प्रथमोध्यायः॥ ॥ॐ मा। इच्छंति। त्वा। सोम्यासः। सखायः। सुन्वंति।
सोमं। दधति। प्रयांसि। तितिक्षंते। अभिऽशस्तिं। जनानां। इंद्र। त्वत्। आ। कः। चन। हि। प्रऽकेतः।
न। ते। दूरे। परमा। चित्। रजांसि। आ। तु। प्र। याहि। हरिऽवः। हरिऽभ्यां। स्थिराय। वृष्णे। सवना। कृता। इ २
मा। युक्ताः। ग्रावाणः। संऽइधाने। अग्नौ। इंद्रः। सुऽशिप्रः। मघऽवा। तरुत्रः। महाऽव्रातः। तुवि

९

कृभिः। अध। द्यावा। ज्रायत्। उग्रः। धाः। बाधितः। मर्त्येषु। क्व। त्या। ते। वृषभ। वीर्याणि। त्वं। हि। स्म। च्यवयन्। अच्युतानि। एकः। वृत्रा। चरसि। जिघ्नमानः। तव। द्यावापृथिवी इति। पर्वतासः। अनु। व्रताय। निमिताऽइव। तस्थुः। उत। अभये। पुरुऽहूत। श्रवःऽभिः। एकः। दृळ्हं। अवदः। वृत्रऽहा। सन्। इमे इति। चित्। इंद्र। रोदसी इति। अपारे इति। यत्। संऽगृभ्णाः। मघऽवन्। काशिः। इत्। ते। ॥ प्र। सु। ते। इंद्र। प्रऽवता। हरिऽभ्यां। प्र। ते। वज्रः। प्रऽमृणन्। एतु। शत्रून्। जहि। प्रतीचः। अनूचः। पराचः। विश्वं। सत्यं। कृणुहि। विष्टं। अस्तु। यस्मै। धायुः। अदधाः। मर्त्याय। अभक्तं। चित्। भजते। गेह्यं। सः। भद्रा। ते। इंद्र। सुऽमतिः। घृताची। सहस्रऽदाना। पुरुऽहूत। रातिः। सहऽदानुं। पुरुऽहूत। क्षियंतं। अहस्तं। इंद्र। सं। पिणक्। कुणारुं। अभि। वृत्रं। वर्धमानं। पियारुं। अपादं। इंद्र। तवसा। जघंथ। नि। सामनां। इषिरां। इंद्र। भूमिं। महीं। अपारां। सदने। ससत्थ। अस्तभ्नात्। द्यां। वृषभः। अंतरिक्षं। अर्षंतु। आपः। त्वया। इह। प्रऽसूताः। अलातृणः। वलः। इंद्र। व्रजः। गोः। पुरा। हंतोः। भयमानः। वि। आर। सुऽगान्। पथः। अकृणोत्। निःऽअजे। गाः। प्र। आवन्। वाणीः। पुरुऽहूतं। धमंतीः। ॥२॥ एकः। द्वे इति। वसुमती इति वसुऽमती। समीची इति संऽईची। इंद्रः। आ। पप्रौ। पृथिवीं।

उत। द्यां। उत। अंतरिक्षात्। अभि। नः। संऽईके। इषः। रथीः। सऽयुजः। शूर। वाजान्। दिशः। सूर्यः। न। मिनाति। प्रऽदिष्टाः। दिवेऽदिवे। हर्यश्वऽप्रसूताः। सं। यत्। आनट्। अध्वनः। आत्। इत्। अश्वैः। विऽमोचनं। कृणुते। तत्। तु। अस्य। दिदृक्षंते। उषसः। यामन्। अक्तोः। विवस्वत्याः। महि। चित्रं। अनीकं। विश्वे। जानंति। महिना। यत्। आ। अगात्। इंद्रस्य। कर्म। सुऽकृता। पुरूणि। महि। ज्योतिः। निऽहितं। वक्षणासु। आमा। पक्वं। चरति। बिभ्रती। गौः। विश्वं। स्वाद्म। संऽभृतं। उस्रियायां। यत्। सीं। इंद्रः। अदधात्। भोजनाय। इंद्र। दृह्य। यामऽकोशाः। अभूवन्। यज्ञाय। शिक्ष। गृणते। सखिऽभ्यः। दुःऽमायवः। दुःऽएवाः। मर्त्यासः। निषंगिणः। रिपवः। हंत्वासः। आ। सां। घोषः। शृण्वे। अवमैः। अमित्रैः। जहि। नि। एषु। अशनिं। तपिष्ठां। वृश्च। ईं। अधस्तात्। वि। रुज। सहस्व। जहि। रक्षः। मघऽवन्। रंधयस्व। उत्। वृह। रक्षः। सहऽमूलं। इंद्र। वृश्च। मध्यं। प्रति। अग्रं। शृणीहि। आ। कीवतः। सललूकं। चकर्थ। ब्रह्मऽद्विषे। तपुषिं। हेतिं। अस्य। स्वस्तये। वाजिऽभिः। च। प्रनेतरिति प्रऽनेतः। सं। यत्। महीः। इषः। आऽसत्सि। पूर्वीः। रायः। वंतारः। बृहतः। स्याम। अस्मे इति। अस्तु। भगः। इंद्र। प्रजाऽवान्। आ। नः। भर।

म गीः। इंद्र। द्युऽम्नं। तां। नि। ते। देष्णस्य। धीमहि। प्रऽरेके। ऊर्वःऽइव। पप्रथे। कामः। अस्मे इति। तं। आ। पृ
ण। वसुऽपते। वसूनां। इमं। कामं। मंदय। गोभिः। अश्वैः। चंद्रऽवता। राधसा। पप्रथः। स्वःऽयवः।
मतिऽभिः। तुभ्यं। विप्राः। इंद्राय। वाहः। कुशिकासः। अक्रन्। आ। नः। गोत्रा। दर्दृहि। गोऽपते। गाः।
सं। अस्मभ्यं। सनयः। यंतु। वाजाः। दिवक्षाः। असि। वृषभ। सत्यऽशुष्मः। अस्मभ्यं। सु। मघऽवन्। बो
धि। गोऽदाः। शुनं। हुवेम। मघऽवानं। इंद्रं। अस्मिन्। भरे। नृऽतमं। वाजऽसातौ। शृण्वंतं। उग्रं। ऊतये।
समत्ऽसु। घ्नंतं। वृत्राणि। संऽजितं। धनानां॥ ४॥ शासत्। वह्निः। दुहितुः। नप्त्यं। गात्। विद्वान्।
ऋतस्य। दीधितिं। सपर्यन्। पिता। यत्र। दुहितुः। सेकं। ऋंजन्। सं। शग्म्येन। मनसा। दधन्वे॥ न।
जामये। तान्वः। रिक्थं। अरैक्। चकार। गर्भं। सनितुः। निऽधानं। यदि। मातरः। जनयंत। वह्निं।
अन्यः। कर्ता। सुऽकृतोः। अन्यः। ऋंधन्। अग्निः। जज्ञे। जुह्वा। रेजमानः। महः। पुत्रान्। अरुष
स्य। प्रऽयक्षे। महान्। गर्भः। महि। आ। जातं। एषां। मही। प्रऽवृत्। हरिऽअश्वस्य। यज्ञैः॥ अभि।
जैत्रीः। असचंत। स्पृधानं। महि। ज्योतिः। तमसः। निः। अजानन्। तं। जानतीः। प्रति। उत्। आय
न्। उषसः। पतिः। गवां। अभवत्। एकः। इंद्रः॥ वीळौ। सतीः। अभि। धीराः। अतृंदन्। प्राचा। अहि

न्वन्। मनसा। सप्त। विप्राः। विश्वाम्। अविन्दन्। पथ्याम्। ऋतस्य। प्रऽजानन्। इत्। ता। नमसा। आ। वि
वेश॥ यत्॥ विदत्। यदि। सरमा। रुग्णम्। अद्रेः। महि। पाथः। पूर्व्यम्। सध्र्यक्कः। कूरिति कः। अग्रम्। नयत्।
सुऽपदी। अक्षराणाम्। अच्छ। रवम्। प्रथमा। जानती। गात्॥ अगच्छत्। उं इति। विप्रऽतमः। सखिऽयन्। अ
सूदयत्। सुऽकृते। गर्भम्। अद्रिः। ससान। मर्यः। युवऽभिः। मखस्यन्। अथ। अभवत्। अंगिराः। सद्यः।
अर्चन्। सतःऽसतः। प्रतिऽमानम्। पुरःऽभूः। विश्वा। वेद। जनिम। हन्ति। शुष्णम्। प्र। नः। दिवः। पदऽवीः।
गव्युः। अर्चन्। सखा। सखीन्। अमुंचत्। निः। अवद्यात्। नि। गव्यता। मनसा। सेदुः। अर्कैः। कृ
ण्वानासः। अमृतऽत्वाय। गातुम्। इदम्। चित्। नु। सदनम्। भूरि। एषाम्। येन। मासान्। असिसासन्।
ऋतेन। सम्ऽपश्यमानाः। अमदन्। अभि। स्वम्। पयः। प्रत्नस्य। रेतसः। दुघानाः। वि। रोदसी इति। अ
तपत्। घोषः। एषाम्। जाते। निःऽस्थाम्। अदधुः। गोषु। वीरान्॥ सः। जातेभिः। वृत्रऽहा। सः। इ
त्। उं इति। हव्यैः। उत्। उस्रियाः। असृजत्। इंद्रः। अर्कैः। उरूची। अस्मै। घृतऽवत्। भरंती। मधु।
स्वाद्म। दुदुहे। जेन्या। गौः॥ पित्रे। चित्। चक्रुः। सदनम्। सम्। अस्मै। महि। त्विषिऽमत्। सुऽकृतः। वि। हि।
ख्यन्॥ विऽस्कभ्नंतः। स्कंभनेन। जनित्री इति। आसीनाः। ऊर्ध्वम्। रभसम्। वि। मिन्वन्॥ मही। यदि। धिष

अथ

११

णा। त्रिऽभृष्ठे। धात्। सुऽघ्नः। ऽदधं। विऽभ्वां। रोदस्योः। गिरः। यस्मिन्। अनवऽघ्नाः। संऽईचीः। विश्वाः। इं
द्राय। तविषीः। अनुऽत्ताः। महि। आ। तू। सख्यं। वृत्रिम्। त्रा। त्कीः। आ। वृत्रऽघ्ना। निऽस्पृतः। युंति। पूर्वीः।
महि। स्तोत्रं। अव। आ। अगन्म। सूरेः। अस्माकं। सु। मघऽवन्। बोधि। गोपाः। महि। क्षेत्रं। पुरु। चंद्रं।
विविद्वान्। आत्। इत्। सखिऽभ्यः। चरथं। सं। ऐरत्। इंद्रः। नृऽभिः। अजनत्। दीद्यानः। साकं। सू
र्यं। उषसं। गातुं। अग्निं।।७।। अपः। चित्। एषः। विऽभ्वः। दमूनाः। प्र। सध्रीचीः। असृजत्।। विश्वऽचंद्राः।
मध्वः। पुनानाः। कविऽभिः। पवित्रैः। द्युऽभिः। हिन्वंति। अक्तुऽभिः। धनुत्रीः। अनु। कृष्णे इति। वसु
धिती इति वसुऽधिती। जिहाते इति। उभे इति। सूर्यस्य। मंहना। यजत्रे इति। परि। यत्। ते। महि
मानं। वृजध्यै। सखायः। इंद्र। काम्याः। ऋजिप्याः। पतिः। भव। वृत्रऽहन्। सूनृतानां। गिरां। वि
श्वऽआयुः। वृषभः। वयःऽधाः।।९।। तं। अंगिरस्वत्। नमसा। सपर्यन्। नव्यं। कृणोमि। सन्यसे। पुराऽ
जां। द्रुहः। वि। याहि। बहुलाः। अदेवीः। स्वः। च। नः। मघऽवन्। सातये। धाः।। मिहः। पावकाः।
प्रऽतताः। अभूवन्। स्वस्ति। नः। पिपृहि। पारं। आसां। इंद्र। त्वं। रथिरः। पाहि। नः। रिषः। मक्षुऽमक्षु।
कृणुहि। गोऽजितः। नः। अदेदिष्ट। वृत्रऽहा। गोऽपतिः। गाः। अंतः। कृष्णान्। अरुषैः। धामऽभिः।
गात्। प्र। सूनृताः। दिशमानः। ऋतेन। दुरः। च। विश्वाः। अवृणोत्। अप। स्वाः।।१०।।८।। इंद्र। सोमं। सोमऽ

॥रा॰ म॰ २०॥

प्र। ते। पिब। इमं। माध्यंदिनं। सवनं। चारु। यत्। ते। प्रऽप्रुथ्य। शिप्रे इति। मघऽवन्। ऋजीषिन्। विऽमु
च्य। हरी इति। इह। मादयस्व। गोऽआशिरं। मंथिनं। इंद्र। शुक्रं। पिब। सोमं। ररिम। ते। मदाय। ब्रह्मऽ
कृता। मारुतेन। गणेन। सऽजोषाः। रुद्रैः। तृपत्। आ। वृषस्व। ये। ते। शुष्मं। ये। तविषीं। अवर्धन्। अर्चं
तः। इंद्र। मरुतः। ते। ओजः। माध्यंदिने। सवने। वज्रऽहस्त। पिब। रुद्रेभिः। सऽगणः। सुऽशिप्र। ते। इ
त्। नु। अस्य। मधुऽमत्। विविप्रे। इंद्रस्य। शर्धः। मरुतः। ये। आसन्। येभिः। वृत्रस्य। इषितः। विवेद। अम
र्मणः। मन्यमानस्य। मर्म। मनुष्वत्। इंद्र। सवनं। जुषाणः। पिब। सोमं। शश्वते। वीर्याय। सः। आ। वृ
वृत्स्व। हरिऽअश्व। यज्ञैः। सरण्युऽभिः। अपः। अर्णा। सिसर्षि॥ ५॥ त्वं। अपः। यत्। ह। वृत्रं। जघन्वा
न्। अत्यान्ऽइव। प्र। असृजः। सर्तवे। आजौ। शयानं। इंद्र। चरता। वधेन। वव्रिऽवांसं। परि। देवीः।
अदेवं। यजामः। ऋतून्। नमसा। वृद्धं। इंद्रं। बृहंतं। ऋष्वं। अजरं। युवानं। यस्य। प्रिये इति। ममतुः।
यज्ञियस्य। न। रोदसी इति। महिमानं। ममाते इति। इंद्रस्य। कर्म। सुऽकृता। पुरूणि। व्रतानि। दे
वाः। न। मिनंति। विश्वे। दाधार। यः। पृथिवीं। द्यां। उत। इमां। जजान। सूर्यं। उषसः। सुऽदंसाः। अद्रो
घ। सत्यं। तव। तत्। महिऽत्वं। सद्यः। यत्। जातः। अपिबः। ह। सोमं। न। द्यावः। इंद्र। तवसः। ते। ओजः।
न। अहा। न। मासाः। शरदः। वरंत। त्वं। सद्यः। अपिबः। जातः। इंद्र। मदाय। सोमं। परमे। विऽओमन्। यत्।

१२

३

हा। द्यावापृथिवी इति। आ। अविवेशीः। अथ। अभुवः। पूर्व्यः। कारुऽधायाः॥१०॥ अहन्। अहिं। परि
ऽशयानं। अर्णः। ओजायमानं। तुविऽजात। तव्यान्। न। ते। महिऽत्वं। अनु। भूत्। अध। द्यौः। यत्। अ
न्यया। स्फिग्या। क्षां। अवस्थाः॥ यज्ञः। हि। ते। इंद्र। वर्धनः। भूत्। उत। प्रियः। सुतऽसोमः। मियेधः। यज्ञे
न। यज्ञं। अव। यज्ञियः। सन्। यज्ञः। ते। वज्रं। अहिऽहत्ये। आवत्। यज्ञेन। इंद्रं। अवसा। आ। चक्रे। अ
र्वाक्। आ। एनं। सुम्नाय। नव्यसे। ववृत्यां। यः। स्तोमेभिः। ववृधे। पूर्व्येभिः। यः। मध्यमेभिः। उत। नूत
नेभिः॥ विवेष। यत्। मा। धिषणा। जजान। स्तवै। पुरा। पार्यात्। इंद्रं। अन्हः। अंहसः। यत्र। पीपरत्। यथा।
नः। नावाऽइव। यांतं। उभये। हवंते॥ आऽपूर्णः। अस्य। कलशः। स्वाहा। सेक्ताऽइव। कोशं। सिसिचे।
पिबध्यै। सं। ऊं इति। प्रियाः। आ। अववृत्रन्। मदाय। प्रऽदक्षिणित्। अभि। सोमासः। इंद्रं। न। त्वा। गभीरः।
पुरुऽहूत। सिंधुः। न। अद्रयः। परि। संतः। वरंत। इत्था। सखिऽभ्यः। इषितः। यत्। इंद्र। आ। दृळ्हं। चित्। अ
रुजः। गव्यं। ऊर्वं॥११॥ प्र। पर्वतानां। उशती। इति। उपऽस्थात्। अश्वेइवेत्यश्वेऽइव। विसितेइतिविऽ
सिते। हासमाने इति। गावाऽइव। शुभ्रे इति। मातरा। रिहाणे इति। विऽपाट्। शुतुद्री। पयसा। जवेते
इति। इंद्रेषिते इतींद्रऽइषिते। प्रऽसवं। भिक्षमाणे इति। अच्छ। समुद्रं। रथ्याऽइव। याथः। समाराणे

इति संऽआराणे। ऊर्मिऽभिः। पिन्वमाने इति। अन्या। वां। अन्यां। अपि। एति। शुभ्रे इति। अच्छ। सिंधुं।
मातृऽतमां। अयासं। विऽपाशं। उर्वीं। सुऽभगां। अगन्म। वत्संऽइव। मातरा। संरिहाणे इति संऽरिहा-
णे। समानं। योनिं। अनु। संऽचरंती इति संऽचरंती। एना। वयं। पयसा। पिन्वमानाः। अनु। योनिं। देवऽ-
कृतं। चरंती। न। वर्तवे। प्रऽसवः। सर्गऽतक्तः। किंऽयुः। विप्रः। नद्यः। जोहवीति। रमध्वं। मे। वचसे। सो-
म्याय। ऋतऽवरीः। उप। मुहूर्तं। एवैः। प्र। सिंधुं। अच्छ। बृहती। मनीषा। अवस्युः। अह्वे। कुशिकस्य। सू-
नुः।। १२।। इंद्रः। अस्मान्। अरदत्। वज्रऽबाहुः। अप। अहन्। वृत्रं। परिऽधिं। नदीनां। देवः। अन-
यत्। सविता। सुऽपाणिः। तस्य। वयं। प्रऽसवे। याम। उर्वीः। प्रऽवाच्यं। शश्वधा। वीर्यं। तत्। इंद्रस्य।
कर्म। यत्। अहिं। विऽवृश्चत्। वि। वज्रेण। परिऽसदः। जघान। आयन्। आपः। अयनं। इच्छमानाः। ए-
तत्। वचः। जरितः। मा। अपि। मृष्ठाः। आ। यत्। ते। घोषान्। उत्ऽतरा। युगानि। उक्थेषु। कारो इति। प्र-
ति। नः। जुषस्व। मा। नः। नि। करिति कः। पुरुषऽत्रा। नमः। ते। ओ इति। सु। स्वसारः। कारवे। शृणोत। ययौ।
वः। दूरात्। अनसा। रथेन। नि। सु। नमध्वं। भवत। सुऽपाराः। अधःऽअक्षाः। सिंधवः। स्रोत्याभिः। आ।
ते। कारो इति। शृणवाम। वचांसि। ययाथ। दूरात्। अनसा। रथेन। नि। ते। नंसै। पीप्यानाऽइव। योषा

१३

षा। मर्यायऽइव। कन्या। शश्वचै। ते इति ते॥१३॥ यत्। अंग। त्वा। भरताः। संऽतरेयुः। गव्यन्। ग्रामः। इ
षितः। इंद्रऽजूतः। अर्षात्। अह। प्रऽसवः। सर्गऽतक्तः। आ। वः। वृणे। सुऽमतिं। यज्ञियानां। अतारिषुः।
भरताः। गव्यवः। सं। अभक्त। विप्रः। सुऽमतिं। नदीनां। प्र। पिन्वध्वं। इषयंतीः। सुऽराधाः। आ। वक्षणाः।
पृणध्वं। यात। शीभं। उत्। वः। ऊर्मिः। शम्याः। हंतु। आपः। योक्त्राणि। मुंचत। मा। अदुःऽकृतौ। विऽए
नसा। अघ्न्यौ। शूनं। आ। अरतां॥१४॥ इंद्रः। पूःऽभित्। आ। अतिरत्। दासं। अर्कैः। विदत्ऽवसुः। दयमा
नः। वि। शत्रून्। ब्रह्मऽजूतः। तन्वा। ववृधानः। भूरिऽदात्रः। आ। अपृणत्। रोदसी इति। उभे इति। म
खस्य। ते। तविषस्य। प्र। जूतिं। इयर्मि। वाचं। अमृताय। भूषन्। इंद्र। क्षितीनां। असि। मानुषीणां। वि
शां। दैवीनां। उत। पूर्वऽयावा। इंद्रः। वृत्रं। अवृणोत्। शर्द्धऽनीतिः। प्र। मायिनां। अमिनात्। वर्पऽनी
तिः। अहन्। विऽअंसं। उशधक्। वनेषु। आविः। धेनाः। अकृणोत्। राम्याणां। इंद्रः। स्वःऽसाः। जनयन्।
अहानि। जिगाय। उशिक्ऽभिः। पृतनाः। अभिष्टिः। प्र। अरोचयत्। मनवे। केतुं। अह्नां। अविंदत्।
ज्योतिः। बृहते। रणाय। इंद्रः। तुजः। बर्हणाः। आ। विवेश। नृऽवत्। दधानः। नर्या। पुरूणि। अचेतयत्।
धियः। इमाः। जरित्रे। प्र। इमां। वर्णं। अतिरत्। शुक्रं। आसां॥१५॥ महः। महानि। पनयंति। अस्य। इंद्र
स्य। कर्म। सुऽकृता। पुरूणि। वृजनेन। वृजिनान्। सं। पिपेष। मायाभिः। दस्यून्। अभिभूतिऽओजाः।

युऽआ। इंद्रः। मन्हा। वरिवः। चकार। देवेभ्यः। सत्ऽपतिः। चर्षणिऽप्राः। विवस्वतः। सदने। अस्य। ता
नि। विप्राः। उक्थेभिः। कवयः। गृणंति। सत्राऽसहं। वरेण्यं। सहःऽदां। ससऽवांसं। स्वः। अपः। च। देवीः। स
सान। यः। पृथिवीं। द्यां। उत। इमां। इंद्रं। मदंति। अनु। धीऽरणासः। ससान। अत्यान्। उत। सूर्यं। ससान।
इंद्रः। ससान। पुरुऽभोजसं। गां। हिरण्ययं। उत। भोगं। ससान। हत्वी। दस्यून्। प्र। आर्यं। वर्णं। आव
त्। इंद्रः। ओषधीः। असनोत्। अहानि। वनस्पतीन्। असनोत्। अंतरिक्षं। बिभेद। वलं। नुनुदे। विऽ
वाचः। अथ। अभवत्। दमिता। अभिऽक्रतूनां॥१०॥१६॥ तिष्ठ। हरी इति। रथे। आ। युज्यमाना। या
हि। वायुः। न। नियुतः। नः। अच्छ। पिब। असि। अंधः। अभिऽसृष्टः। अस्मे इति। इंद्र। स्वाहा। ररिम। ते। म
दाय। उप। अजिरा। पुरुऽहूताय। सप्ती इति। हरी इति। रथस्य। धूःऽसु। आ। युनज्मि। द्रवत्। यथा।
संऽभृतं। विश्वतः। चित्। उप। इमं। यज्ञं। आ। वहातः। इंद्रं। उपो इति। नयस्व। वृषणा। तपुःऽपा। उत। ईं।
अव। त्वं। वृषभ। स्वधाऽवः। ग्रसेतां। अश्वा। वि। मुच। इह। शोणा। दिवेऽदिवे। सऽदृशीः। अद्धि। धानाः।
ब्रह्मणा। ते। ब्रह्मऽयुजा। युनज्मि। हरी इति। सखाया। सधऽमादे। आशू इति। स्थिरं। रथं। सुऽखं। १४
इंद्र। अधिऽतिष्ठन्।०। मा। ते। हरी इति। वृषणा। वीतऽपृष्ठा।०। अतिऽआयाहि। शश्वतः। वयं। ते। अ
रं। सुतेभिः। कृणवाम। सोमैः॥१७॥ तव। अयं। सोमः। त्वं। आ। इहि। अर्वाङ्। शश्वत्ऽतमं। सुऽ

मनोः। अस्य। पाहि। अग्निना। यज्ञे। बर्हिषि। आ। निऽसद्य। दधिष्व। इमं। जठरे। इंदुं। इंद्र। स्तीर्णं। तं। ब
र्हिः। सुतः। इंद्र। सोमः। कृताः। धानाः। अत्तवे। ते। हरिऽभ्यां। तत्ऽओकसे। पुरुऽशाकाय। वृष्णे। मरु
त्वते। तुभ्यं। राता। हवींषि। इमं। नरः। पर्वताः। तुभ्यं। आपः। सं। इंद्र। गोभिः। मधुऽमंतं। अक्रन्। तस्य।
आऽगत्य। सुऽमनाः। ऋष्व। पाहि। प्रऽजानन्। विद्वान्। पथ्याः। अनु। स्वाः। यान्। आ। अभजः। मरु
तः। इंद्र। सोमे। ये। त्वां। अवर्धन्। अभवन्। गणः। ते। तेभिः। एतं। सऽजोषाः। वावशानः। अग्नेः। पिब।
जिह्वया। सोमं। इंद्र। पिब। स्वधया। चित्। सुतस्य। अग्नेः। वा। पाहि। जिह्वया। यजत्र। अध्वर्योः। वा।
प्रऽयतं। शक्र। हस्तात्। होतुः। वा। यज्ञं। हविषः। जुषस्व। ॥१८॥ इमां। ऊं इति। सु। प्रऽभृतिं। सातये।
धाः। शश्वत्ऽशश्वत्। ऊतिऽभिः। यादमानः। सुतेऽसुते। ववृधे। वर्धनेभिः। यः। कर्मऽभिः। महत्ऽ
भिः। सुऽश्रुतः। भूत्। इंद्राय। सोमाः। प्रऽदिवः। विदानाः। ऋभुः। येभिः। वृषऽपर्वा। विऽहायाः। प्रऽय
म्यमानान्। प्रति। सु। गृभाय। इंद्र। पिब। वृषऽधूतस्य। वृष्णः। पिब। वर्द्धस्व। तव। घ। सुतासः। इंद्र।
सोमासः। प्रथमाः। उत। इमे। यथा। अपिबः। पूर्व्यान्। इंद्र। सोमान्। एव। पाहि। पन्यः। अद्य। नवीयान्।
महान्। अमत्रः। वृजने। विरप्शी। उग्रं। शवः। पत्यते। धृष्णु। ओजः। न। अह। विव्याच। पृथिवी।

३५।

न्नुना। एनं। यत्। सोमासः। हरिऽअश्वं। अमंदन्। महान्। उग्रः। वृद्धः। वीर्याय। सम्ऽआ। चक्रे। वृष
भः। काव्येन। इंद्रः। भगः। वाजऽदाः। अस्य। गावः। प्र। जायंते। दक्षिणाः। अस्य। पूर्वीः॥१९॥ प्र। यत्।
सिंधवः। प्रऽसवं। यथा। आयन्। आपः। समुद्रं। रथ्याऽइव। जग्मुः। अतः। चित्। इंद्रः। सदसः। वरी
यान्। यत्। ईं। सोमः। पृणति। दुग्धः। अंशुः। समुद्रेण। सिंधवः। यादमानाः। इंद्राय। सोमं। सुऽसु
तं। भरंतः। अंशुं। दुहंति। हस्तिनः। भरित्रैः। मध्वः। पुनंति। धारया। पवित्रैः। ह्रदाःऽइव। कुक्षयः। सो
मऽधानाः। सं। ईं। मिति। विव्याच। सवना। पुरूणि। अन्ना। यत्। इंद्रः। प्रथमा। वि। आश। वृत्रं। जघ
न्वान्। अवृणीत। सोमं। आ। तु। भर। मा। किः। एतत्। परि। स्थात्। विद्म। हि। त्वा। वसुऽपतिं। वसूनां।
इंद्र। यत्। ते। माहिनं। दत्रं। अस्ति। अस्मभ्यं। तत्। हरिऽअश्व। प्र। यंधि। अस्मे इति। प्र। यंधि। मघऽ
वन्। ऋजीषिन्। इंद्र। रायः। विश्वऽवारस्य। भूरेः। अस्मे इति। शतं। शरदः। जीवसे। धाः। अस्मे इ
ति। वीरा। न्। शश्वतः। इंद्र। शिप्रिन्॥२०॥ वाजेऽहस्याय। शवसे। पृतनाऽसह्याय। च। इंद्र। त्वा।
आ। वर्तयामसि। अर्वाचीनं। सु। ते। मनः। उत। चक्षुः। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। इंद्र। कृण्वंतु।
वाघतः। नामानि। ते। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। विश्वाभिः। गीःऽभिः। ईमहे। इंद्र। अभिमातिऽ

१५

सस्रैौ। पुरुऽस्तुतस्य। धामऽभिः। शतेन। महयामसि। इंद्रस्य। चर्षणिऽधृतः। इंद्रं। वृत्राय। हंतवे। पु-
रुऽहूतं। उप। ब्रुवे। भरेषु। वाजऽसातये॥२॥ वाजेषु। ससहिः। भव। त्वां। ईमहे। शतक्रतो इति शतऽ-
क्रतो। इंद्र। वृत्राय। हंतवे। द्युम्नेषु। पृतनाज्ये। पृत्सुतूर्षु। श्रवःऽसु। च। इंद्र। साक्ष्व। अभिऽमातिषु।
शुष्मिन्ऽतमं। नः। ऊतये। द्युम्निनं। पाहि। जागृविं। इंद्र। सोमं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो॥ इंद्रियाणि।
शतक्रतो इति शतऽक्रतो। या। ते। जनेषु। पंचऽसु। इंद्र। तानि। ते। आ। वृणे। अगन्। इंद्र। श्रवः।
बृहत्। द्युम्नं। दधिष्व। दुस्तरं। उत्। ते। शुष्मं। तिरामसि। अर्वाऽवतः। नः। आ। गहि। अथो इति। श-
क्र। पराऽवतः। उं इति। लोकः। यः। ते। अद्रिऽवः। इंद्र। इह। ततः। आ। गहि॥२२॥ अभि। तष्टाऽइव। दीध-
य। मनीषां। अत्यः। न। वाजी। सुऽधुरः। जिहानः। अभि। प्रियाणि। मर्मृशत्। पराणि। कवीन्। इच्छा-
मि। संऽदृशे। सुऽमेधाः। इना। उत। पृच्छ। जनिम। कवीनां। मनःऽधृतः। सुऽकृतः। तक्षत। द्यां। इमाः।
ऊं इति। ते। प्रऽन्यः। वर्धमानाः। मनःऽवाताः। अध। नु। धर्मणि। ग्मन्। नि। सीं। इत्। अत्र। गुह्या। द-
धानाः। उत। क्षत्राय। रोदसी इति। सं। अंजन्। सं। मात्राभिः। ममिरे। येमुः। उर्वी इति। अंतः। मही इ-
ति। संऋते इति संऽऋते। धायसे। धुरिति धुः। आऽतिष्ठंतं। परि। विश्वे। अभूषन्। श्रियः। वसानः। च-
रति। स्वऽरोचिः। महत्। तत्। वृष्णः। असुरस्य। नाम। आ। विश्वऽरूपः। अमृतानि। तस्थौ। असूत। पूर्वः।

वृषभः। ज्यायान्। इमाः। अस्य। शुरुधः। संति। पूर्वीः। दिवः। नपाता। विदथस्य। धीभिः। क्षत्रं। राजा
ना। प्रऽदिवः। दधाथे इति। ५। त्रीणि। राजाना। विदथे। पुरूणि। परि। विश्वानि। भूषथः। सदांसि। अप
श्यं। अत्र। मनसा। जगन्वान्। व्रते। गंधर्वान्। अपि। वायुऽकेशान्। तत्। इत्। नु। अस्य। वृषभस्य। धे
नोः। आ। नामऽभिः। ममिरे। सक्म्यं। गोः। अन्यत्ऽअन्यत्। असुर्यं। वसानाः। नि। मायिनः। ममिरे। रूपं।
अस्मिन्। ७। सवितुः। नकिः। मे। हिरण्ययीं। अमतिं। यां। अशिश्रेत्। आ। सुऽस्तुती। रोदसी इति। वि
श्वमिन्वे इति विश्वंऽइन्वे। अपिऽइव। योषा। जनिमानि। वव्रे। युवं। प्रत्नस्य। साधथः। महः। यत्। दैवी।
स्वस्तिः। परि। नः। स्यातं। गोपाऽजिह्वस्य। तस्थुषः। विऽरूपाः। विश्वे। पश्यंति। मायिनः। कृतानि॥ ९। २४॥
इंद्रं। मतिः। हृदः। आ। वच्यमाना। अच्छ। पतिं। स्तोमऽतष्टा। जिगाति। या। जागृविः। विदथे। शस्य
माना। इंद्र। यत्। ते। जायते। विद्धि। तस्य। दिवः। चित्। आ। पूर्व्या। जायमाना। वि। जागृविः। विदथे।
शस्यमाना। भद्रा। वस्त्राणि। अर्जुना। वसाना। सा। इयं। अस्मे इति। सनऽजा। पित्र्या। धीः। यमा।
चित्। अत्र। यमऽसूः। असूत। जिह्वायाः। अग्रं। पतत्। आ। हि। अस्थात्। वपूंषि। जाता। मिथुना। स
चेते इति। तमःऽहना। तपुषः। बुध्ने। आऽइता। नकिः। एषां। निंदिता। मर्त्येषु। ये। अस्माकं। पितरः।
गोषु। योधाः। इंद्रः। एषां। दृंहिता। माहिनऽवान्। उत्। गोत्राणि। ससृजे। दंसनाऽवान्। सखा। ह। य

खा। सखिऽभिः। नवऽग्वैः। अभिऽज्ञु। आ। सत्वऽभिः। गाः। अनुऽग्मन्। सत्यं। तत्। इंद्रः। दशऽभिः। दशऽ
ग्वैः। सूर्यं। विवेद। तमसि। क्षियंतं॥ ५॥ इंद्रः। मधु। संऽभृतं। उस्रियायां। पत्ऽवत्। विवेद। शफऽवत्। न
मे। गोः॥ ०। हस्ते। दधे। दक्षिणे। दक्षिणऽवान्। ज्योतिः। वृणीत। तमसः। विऽजानन्। आरे। स्याम। दुःऽइता
त्। अभीके। इमाः। गिरः। सोमऽपाः। सोमऽवृद्ध। जुषस्व। इंद्र। पुरुऽतमस्य। कारोः। ज्योतिः। यज्ञाय।
रोदसी इति। अनु। स्यात्। आरे। स्याम। दुःऽइतस्य। भूरेः। भूरि। चित्। हि। तुजतः। मर्त्यस्य। सुऽपा
रासः। वसवः। बर्हणाऽवत्॥ १०॥ २६॥ ॥ इति तृतीयाष्टके द्वितीयो ध्यायः॥ ॥ ॐ॥ मू॥ इंद्र। त्वा। वृष
भं। वयं। सुते। सोमे। हवामहे। सः। पाहि। मध्वः। अंधसः। इंद्र। क्रतुऽविदं। सुतं। सोमं। हर्य। पुरुऽस्तु
त। पिब। आ। वृषस्व। ततऽपिं। इंद्र। प्र। नः। धितऽवानं। यज्ञं। विश्वेभिः। देवेभिः। तिर। स्तवानः। विश्पते।
इंद्र। सोमाः। सुताः। इमे। तव। प्र। यंति। सत्ऽपते। क्षयं। चंद्रासः। इंदवः। दधिष्व। जठरे। सुतं। सोमं। इं
द्र। वरेण्यं। तव। द्युक्षासः। इंदवः॥ १॥ गिर्वणः। (तौ) पाहि। नः। सुतं। मधोः। धाराभिः। अज्यसे। इंद्र।
त्वाऽदातं। इत्। यशः। अभि। द्युम्नानि। वनिनः। इंद्रं। सचंते। अक्षिता। पीत्वी। सोमस्य। ववृधे॥ ०। प्र
गऽवतः। च। वृत्रऽहन्। इमाः। जुषस्व। नः। गिरः। यत्। अंतरा। पराऽवतं। अर्वाऽवतं। च। हूयसे॥ ९॥ २७॥ ०
मद्र्यक्। हुवानः। सोमऽपीतये। हरिऽभ्यां। याहि। अद्रिऽवः। सत्तः। होता। नः। ऋत्वियः। तिस्तिरे। ब

र्हिः। आनुषक्। अयुज्रन्। प्रातः। अद्रयः। इमा। ब्रह्म। ब्रह्मऽवाहः। क्रियंते। आ। बर्हिः। सीद। वीहि।
शूर। पुरोळाशं। ररंधि। सवनेषु। नः। एषु। स्तोमेषु। वृत्रऽहन्। उक्थेषु। इंद्र। गिर्वणः। मतयः। सोमऽ
पां। उरुं। रिहंति। शवसः। पतिं। इंद्रं। वत्सं। न। मातरः। सः। मंदस्व। हि। अंधसः। राधसे। तन्वा। महे।
न। स्तोतारं। निदे। करः। वयं। इंद्र। त्वाऽयवः। हविष्मंतः। जरामहे। उत। त्वं। अस्मऽयुः। वसो इति। मा। आ
रे। अस्मत्। वि। मुमुचः। हरिऽप्रिय। अर्वाङ्। याहि। इंद्र। स्वधाऽवः। मत्स्व। इह। अर्वांचं। त्वा। सुऽखे।
रथे। वहतां। इंद्र। केशिना। घृतस्नू इति घृतऽस्नू। बर्हिः। आऽसदे॥४॥०॥ सोमं। इंद्र। गोऽआशिरं।
हरिऽभ्यां। यः। ते। अस्मऽयुः। तं। इंद्र। मदं। आ। गहि। बर्हिःऽस्थां। ग्रावऽभिः। सुतं। कुवित्। नु। अस्य। तृप्ण
वः। इंद्र। इत्था। गिरः। मम। अच्छ। अगुः। इषिताः। इतः। आऽवृते। सोमऽपीतये। इंद्र। सोमस्य। पीतये।
स्तोमैः। इह। हवामहे। उक्थेभिः। कुवित्। आऽगमत्।०। तान्। आ। दधिष्व। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। न
ठरे। वाजिनीवसो इति वाजिनीऽवसो॥५॥ विद्म। हि। त्वा। धनंऽजयं। वाजेषु। दधृषं। कवे। अध। ते।
सुम्नं। ईमहे। इमं। इंद्र। गोऽआशिरं। यवऽआशिरं। च। नः। पिब। आऽगत्य। वृषऽभिः। सुतं। तुभ्यं। इत्। इं
द्र। स्वे। ओक्ये। सोमं। चोदामि। पीतये। एषः। ररंतु। ते। हृदि। त्वां। सुतस्य। पीतये। प्रत्नं। इंद्र। हवाम
हे। कुशिकासः। अवस्यवः॥६॥ आ। याहि। अर्वाङ्। उप। वंधुरेऽस्थाः। तव। इत्। अनु। प्रऽदिवः। सोमऽपे

यं। शिप्रा। सखाया। विमुच। उपा। बर्हिः। त्वां। इमे। हव्यऽवाहः। हवंते। आ। याहि। पूर्वीः। अति। चर्षणीः।
आ। अर्यः। आऽशिषः। उप। नः। हरिऽभ्यां। इमाः। हि। त्वा। मतयः। स्तोमऽतष्टाः। इंद्र। हवंते। सख्यं। जुषा
णाः। आ। नः। यज्ञं। नमःऽवृधं। सऽजोषाः। इंद्र। देव। हरिऽभिः। याहि। तूयं। अहं। हि। त्वा। मतिऽभिः। जोह
वीमि। घृतऽप्रयाः। सधऽमादे। मधूनां। आ। च। त्वां। एता। वृषणा। वहातः। हरी इति। सखाया। सुऽधु
रा। सुऽअंगा। धानाऽवत्। इंद्रः। सवनं। जुषाणः। सखा। सख्युः। शृणवत्। वंदनानि। कुवित्। मा। गो
पां। करसे। जनस्य। कुवित्। राजानं। मघऽवन्। ऋजीषिन्। कुवित्। मा। ऋषिं। पपिऽवांसं। सुतस्य।
कुवित्। मे। वस्वः। अमृतस्य। शिक्षाः। आ। त्वा। बृहंतः। हरयः। युजानाः। अर्वाक्। इंद्र। सधऽमादः। व
हंतु। प्र। ये। द्विता। दिवः। ऋंजंति। आताः। सुऽसंमृष्टासः। वृषभस्य। मूराः। इंद्र। पिब। वृषऽधूतस्य। वृ
ष्णः। आ। यं। ते। श्येनः। उशते। जभार। यस्य। मदे। च्यवयसि। प्र। कृष्टीः। यस्य। मदे। अप। गोत्रा। वव
र्थ॥७॥ अयं। ते। अस्तु। हर्यतः। सोमः। आ। हरिऽभिः। सुतः। जुषाणः। इंद्र। हरिऽभिः। नः। आ। ग
हि। आ। तिष्ठ। हरितं। रथं। हर्यन्। उषसं। अर्चयः। सूर्यं। हर्यन्। अरोचयः। विद्वान्। चिकित्वान्। हरिऽ
~~[illegible]~~ अश्व। वर्धसे। इंद्र। वि
श्वाः। अभि। श्रियः। द्यां। इंद्रः। हरिऽधायसं। पृथिवीं। हरिऽवर्पसं। अधारयत्। हरितोः। भूरि। भो
वर्धसे इंद्र। वि... अभि। श्रियः। द्यां। इंद्रः।

जनं। ययोः। अंतः। हरिः। चरत्। जज्ञानः। हरितः। वृषा। विश्वं।
आ। भाति। रोचनं। हरिऽअश्वः। हरितं। धत्ते। आयुधं। आ। वज्रं। बाह्वोः। हरिं। इंद्रः। हर्यंतं। अर्जुनं।
वज्रं। शुक्रैः। अभिऽवृतं। अप। अवृणोत्। हरिऽभिः। अद्रिऽभिः। सुतं। उत्। गाः। हरिऽभिः। आजत। ५।
आ। मंद्रैः। इंद्र। हरिऽभिः। याहि। मयूररोमऽभिः। मा। त्वा। के। चित्। नि। यमन्। विं। न। पाशिनः। अति। ध
न्वऽइव। तान्। इहि। वृत्रऽखादः। वलंऽरुजः। पुरां। दर्मः। अपां। अजः। स्थाता। रथस्य। हर्योः। अभिऽस्व
रे। इंद्रः। दृळ्हा। चित्। आऽरुजः। गंभीरान्। उदधीन्ऽइव। क्रतुं। पुष्यसि। गाःऽइव। प्र। सुऽगोपाः।
यवसं। धेनवः। यथा। ह्रदं। कुल्याःऽइव। आशत। आ। नः। तुजं। रयिं। भर। अंशं। न। प्रतिऽजानते।
वृक्षं। पक्वं। फलं। अंकीऽइव। धूनुहि। इंद्र। संऽपारणं। वसु। स्वऽयुः। इंद्र। स्वऽराट्। असि। स्मत्ऽदि
ष्टिः। स्वयशःऽतरः। सः। ववृधानः। ओजसा। पुरुऽस्तुत। भव। नः। सुश्रवःऽतमः॥ ५॥ युध्मस्य।
ते। वृषभस्य। स्वऽराजः। उग्रस्य। यूनः। स्थविरस्य। घृष्वेः। अजूर्यतः। वज्रिणः। वीर्याणि। इंद्र। श्रु
तस्य। महतः। महानि। महान्। असि। महिष। वृष्ण्येभिः। धनऽस्पृत्। उग्र। सहमानः। अन्यान्।
एकः। विश्वस्य। भुवनस्य। राजा। सः। योधय। च। क्षयय। च। जनान्। प्र। मात्राभिः। रिरिचे। रो
चमानः। प्र। देवेभिः। विश्वतः। अप्रतिऽइतः। प्र। मज्मना। दिवः। इंद्रः। पृथिव्याः। प्र। उरोः। महः। अं
तरिक्षात्। ऋजीषी। उरुं। गभीरं। जनुषा। अभि। उग्रं। विश्वऽव्यचसं। अवतं। मतीनां। इंद्रं। सोमा

सः। मृऽदिवि। सुताः। सः। समुद्रं। नाऽव्वतः। आ। विशंति। यं। सोमं। इंद्र। पृथिवी। द्यावा। गर्भं। न।
मा। ता। बिभृतः। त्वाऽया। तं। ते। हिन्वंति। तं। ऊं इति। ते। मृजंति। अध्वर्यवः। वृषभ। पातवै। ऊं इति॥१०॥
मरुत्वान्। इंद्र। वृषभः। रणाय। पिब। सोमं। अनुऽस्वधं। मदाय। आ। सिंचस्व। जठरे। मध्वः। ऊ-
र्मिं। त्वं। राजा। असि। प्रऽदिवः। सुतानां॥ सऽजोषाः। इंद्र। सऽगणः। मरुत्ऽभिः। सोमं। पिब। वृत्रऽ
हा। शूर। विद्वान्। जहि। शत्रून्। अप। मृधः। नुदस्व। अथ। अभयं। कृणुहि। विश्वतः। नः। उत। ऋ-
तुऽभिः। ऋतुऽपाः। पाहि। सोमं। इंद्र। देवेभिः। सखिऽभिः। सुतं। नः। यान्। आ। अभजः। मरुतः। ये। त्वा।
अनु। अहन्। वृत्रं। अदधुः। तुभ्यं। ओजः॥ ये। त्वा। अहिऽहत्ये। मघऽवन्। अवर्धन्। ये। शाम्बरे। हरि-
ऽवः। ये। गोऽइष्टौ। ये। त्वा। नूनं। अनुऽमदंति। विप्राः। पिब। इंद्र। सोमं। सऽगणः। मरुत्ऽभिः। मरुत्वंतं।
तं। वृषभं। वृद्धधानं। अकवऽअरिं। दिव्यं। शासं। इंद्रं। विश्वऽसहं। अवसे। नूतनाय। उग्रं। सहःऽ
दां। इह। तं। हुवेम॥१३॥ सद्यः। ह। जातः। वृषभः। कनीनः। प्रऽभर्तुं। आवत्। अंधसः। सुतस्य। साधोः।
पिब। प्रतिऽकामं। यथा। ते। रसऽआशिरः। प्रथमं। सोम्यस्य॥ यत्। जायथाः। तत्। अहः। अस्य। का-
मे। अंशोः। पीयूषं। अपिबः। गिरिऽस्थां। तं। ते। माता। परि। योषा। जनित्री। महः। पितुः। दमे। आ। अ-

सिंचत्। अग्रे। उपऽस्थाय। मातरं। अन्नं। ऐट्ट। तिग्मं। अपश्यत्। अभि। सोमं। ऊधः। प्रऽयवयन्। अ
चरत्। गृत्सः। अन्यान्। महानि। चक्रे। पुरुधऽप्रतीकः। उग्रः। तुराषाट्। अभिभूतिऽओजाः। यथाऽ
वशं। तन्वं। चक्रे। एषः। त्वष्टारं। इंद्रः। जनुषा। अभिऽभूय। आऽमुष्य। सोमं। अपिबत्। चमूषु। ५।
॥१२॥ शंस। महां। इंद्रं। यस्मिन्। विश्वाः। आ। कृष्टयः। सोमऽपाः। कामं। अव्यन्। यं। सुऽक्रतुं। धिष
णे इति। विभ्वऽतष्टं। घनं। वृत्राणां। जनयंत। देवाः। यं। नु। नकिः। पृतनासु। स्वऽराजं। द्विता। तरति।
नृऽतमं। हरिऽस्थां। इनऽतमः। सत्वऽभिः। यः। ह। शूषैः। पृथुऽज्रयाः। अमिनात्। आयुः। दस्योः।
सहऽवा। पृत्ऽसु। तरणिः। न। अर्वा। विऽआनशिः। रोदसी इति। मेहनाऽवान्। भगः। न। कारे। ह
व्यः। मतीनां। पिताऽइव। चारुः। सुऽहवः। वयःऽधाः। धर्ता। दिवः। रजसः। पृष्टः। ऊर्ध्वः। रथः। न। वा
युः। वसुऽभिः। निऽयुत्वान्। क्षपां। वस्ता। जनिता। सूर्यस्य। विऽभक्ता। भागं। धिषणाऽइव। वाजं॰

॥१३॥ इंद्रः। स्वाहा। पिबतु। यस्य। सोमः। आऽगत्य। तुम्रः। वृषभः। मरुत्वान्। आ। उरुऽव्यचाः।
पृणतां। एभिः। अन्नैः। आ। अस्य। हविः। तन्वः। कामं। ऋध्याः। आ। ते। सपर्यू इति। जवसे। युन
ज्मि। ययोः। अनु। प्रऽदिवः। श्रुष्टिं। आवः। इह। त्वा। धेयुः। हरयः। सुऽशिप्र। पिब। तु। अस्य। सुऽसुत

१८

स्य। चारोः। गोभिः। मिमिक्षुं। दधिरे। सुऽपारं। इंद्र। ज्यैष्ठ्याय। धायसे। गृणानाः। मंदानः। सोमं। पपि
ऽवान्। ऋजीषिन्। सं। अस्मभ्यं। पुरुधा। गाः। इषण्य॥ ॥१४॥ चर्षणिऽधृतं। मघऽवानं। उक्थ्यं। इं
द्रं। गिरः। बृहतीः। अभि। अनूषत। वावृधानं। पुरुऽहूतं। सुवृक्तिऽभिः। अमर्त्यं। जरमाणं। दिवेऽदिवे
रातऽक्रतुं। अर्णवं। शाकिनं। नरं। गिरः। मे। इंद्रं। उप। यंति। विश्वतः। वाजऽसनिं। पूःऽभिदं। तूर्णिं। अ
प्सुऽतुरं। धामऽसाचं। अभिऽसाचं। स्वःऽविदं। आऽकरे। वसोः। जरिता। पनस्यते। अनेहसः। स्तुभः। इं
द्रः। दुवस्यति। विवस्वतः। सदने। आ। हि। पिप्रियः। सत्राऽसहं। अभिमातिऽहनं। स्तुहि। नृणां। ऊं इति।
त्वा। नृऽतमाः। गीःऽभिः। उक्थैः। अभि। प्र। वीरं। अर्चंत। सऽबाधः। सं। सहसे। पुरुऽमायः। जिहीते। नमः।
अस्य। प्रऽदिवः। एकः। ईशे। पूर्वीः। अस्य। निःऽसिधः। मर्त्येषु। पुरु। वसूनि। पृथिवी। बिभर्ति। इंद्राय।
द्यावः। ओषधीः। उत। आपः। रयिं। रक्षंति। जीरयः। वनानि॥ १५॥ तुभ्यं। ब्रह्माणि। गिरः। इंद्र। तुभ्यं। स
त्रा। दधिरे। हरिऽवः। जुषस्व। बोधि। आपिः। अवसः। नूतनस्य। सखे। वसो इति। जरितृऽभ्यः। वयः। धाः।
इंद्र। मरुत्वः। इह। पाहि। सोमं। यथा। शार्याते। अपिबः। सुतस्य। तव। प्रऽनीती। तव। शूर। शर्मन्। आ। वि
वासंति। कवयः। सुऽयज्ञाः। सः। वावशानः। इह। पाहि। सोमं। मरुत्ऽभिः। इंद्र। सखिऽभिः। सुतं। नः। जातं। य
त्। त्वा। परि। देवाः। अभूषन्। महे। भराय। पुरुऽहूत। विश्वे। अप्ऽतूर्ये। मरुतः। आपिः। एषः। अमंदन्। इंद्रं।

अनु। दातिऽवाराः। तेभिः। साकं। पिबतु। वृत्रऽखादः। सुतं। सोमं। दाशुषः। स्वे। सधऽस्थे। इंद्रं। हि। अनु।
ओजसा। सुतं। राधानां। पते। पिब। तु। अस्य। गिर्वणः। यः। ते। अनु। स्वधां। असत्। सुते। नि। यच्छ। तन्वं।
सः। त्वा। ममत्तु। सोम्य। प्र। ते। अश्नोतु। कुक्ष्योः। प्र। इंद्र। ब्रह्मणा। शिरः। प्र। बाहू इति। शूर। राधसे। ९६।
धानाऽवंतं। करंभिणं। अपूपऽवंतं। उक्थिनं। इंद्र। प्रातः। जुषस्व। नः। पुरोळाशं। पचत्यं। जुषस्व।
इंद्र। आ। गुरस्व। च। तुभ्यं। हव्यानि। सिस्रते। पुरोळाशं। च। नः। घसः। जोषयासे। गिरः। च। नः। वधू-
युःऽइव। योषणां। पुरोळाशं। सनऽश्रुत। प्रातःऽसावे। जुषस्व। नः। इंद्र। क्रतुः। हि। ते। बृहन्। माध्यं-
दिनस्य। सवनस्य। धानाः। पुरोळाशं। इंद्र। कृष्व। इह। चारुं। प्र। यत्। स्तोता। जरिता। तूर्णिऽअर्थः।
वृषऽयमाणः। उपऽगीःऽभिः। ईट्टे। ९७। आ। तृतीये। धानाः। सवने। पुरुऽस्तुत। पुरोळाशं। आऽहुतं।
मामहस्व। नः। ऋभुऽमंतं। वाजऽवंतं। त्वा। कवे। प्रयस्वंतः। उप। शिक्षेम। धीतिऽभिः। पूषण्ऽवते।
ते। चकृम। करंभं। हरिऽवते। हरिऽअश्वाय। धानाः। अपूपं। अद्धि। सऽगणः। मरुत्ऽभिः। सोमं। पिब।
वृत्रऽहा। शूर। विद्वान्। प्रति। धानाः। भरत। तूयं। अस्मै। पुरोळाशं। वीरऽतमाय। नृणां। दिवेऽदिवे।
सऽदृशीः। इंद्र। तुभ्यं। वर्धंतु। त्वा। सोमऽपेयाय। धृष्णो इति। ९८। इंद्रापर्वता। बृहता। रथेन। वा-
मीः। इषः। आ। वहतं। सुऽवीराः। वीतं। हव्यानि। अध्वरेषु। देवा। वर्धेथां। गीःऽभिः। इळया। मदंता।

२०

तिष्ठ। सु। कं। मघऽवन्। मा। परा। गाः। सोमस्य। नु। त्वा। सुऽसुतस्य। यक्षि। पितुः। न। पुत्रः। सिचं। आ।
रभे। ते। इंद्र। स्वादिष्ठया। गिरा। शचीऽवः। शंस। अवा। अध्वर्यो इति। प्रति। मे। गृणीहि। इंद्राय। वाहः।
कृणव। वा। जुष्टं। आ। इदं। बर्हिः। यजमानस्य। सीद। अथा। च। भूत्। उक्थं। इंद्राय। शस्तं। जाया।

३ इत्। अस्तं। मघऽवन्। सा। इत्। ऊं इति। योनिः। तत्। इत्। त्वा। युक्ताः। हरयः। वहंतु। यदा। कदा। च।
सुनवाम। सोमं। अग्निः। त्वा। दूतः। धन्वाति। अच्छ। परा। याहि। मघऽवन्। आ। च। याहि। इंद्र। भ्रा
तः। उभयत्र। ते। अर्थं। यत्र। रथस्य। बृहतः। निऽधानं। विऽमोचनं। वाजिनः। रासभस्य। १७। अपाः।
सोमं। अस्तं। इंद्र। प्र। याहि। कल्याणीः। जाया। सुऽरणं। गृहे। ते। दक्षिणाऽवत्। इमे। भोजाः। अं
गिरसः। विऽरूपाः। दिवः। पुत्रासः। असुरस्य। वीराः। विश्वामित्राय। ददतः। मघानि। सहस्रऽसावे।
प्र। तिरंते। आयुः। रूपंऽरूपं। मघऽवा। बोभवीति। मायाः। कृण्वानः। तन्वं। परि। स्वां। त्रिः। यत्। दिवः।
परि। मुहूर्तं। आ। अगात्। स्वैः। मंत्रैः। अनृतुऽपाः। ऋतऽवा। महान्। ऋषिः। देवऽजाः। देवऽजूतः।
अस्तभ्नात्। सिंधुं। अर्णवं। नृऽचक्षाः। विश्वामित्रः। यत्। अवहत्। सुऽदासं। अप्रियायत। कु
शिकेभिः। इंद्रः। हंसाःऽइव। कृणुथ। श्लोकं। अद्रिऽभिः। मदंतः। गीःऽभिः। अध्वरे। सुते। सचा।
देवेभिः। विप्राः। ऋषयः। नृऽचक्षसः। वि। पिबध्वं। कुशिकाः। सोम्यं। मधु। २०। पेंउ। प्र। इत। कुशि

काः। चेतयध्वं। अश्वं। राये। प्र। मुंचत। उत्ऽसुदः। संऽराजः। वृत्रं। जंघनत्। प्राक्। अपाक्। उदक्। अथ।
यजाते। वरे। आ। पृथिव्याः। यः। इमे इति। रोदसी इति। उभे इति। अहं। इंद्रं। अतुष्टवं। विश्वामित्र
स्य। रक्षति। ब्रह्म। इदं। भारतं। जनं। विश्वामित्राः। अरासत। ब्रह्म। इंद्राय। वज्रिणे। करत्। इत्। नः।
सुऽराधसः। किं। ते। कृण्वंति। कीकटेषु। गावः। न। आऽशिरं। दुहे। न। तपंति। घर्मं। आ। नः। भर। प्रऽ
मगंदस्य। वेदः। नैचाऽशाखं। मघऽवन्। रंधय। नः। ससर्परीः। अमतिं। बाधमाना। बृहत्। मिमाय।
जमदग्निऽदत्ता। आ। सूर्यस्य। दुहिता। ततान। श्रवः। देवेषु। अमृतं। अजुर्यं। १५। ससर्परीः। अभ
रत्। तूयं। एभ्यः। अधि। श्रवः। पांचऽजन्यासु। कृष्टिषु। सा। पक्ष्या। नव्यं। आयुः। दधाना। यां। मे।
पलस्तिऽजमदग्नयः। ददुः। स्थिरौ। गावौ। भवतां। वीळुः। अक्षः। मा। ईषा। वि। वर्हि। मा। युगं। वि। शा
रि। इंद्रः। पातल्ये इति। ददतां। शरीतोः। अरिष्टऽनेमे। अभि। नः। सचस्व। बलं। धेहि। तनूषु। नः।
बलं। इंद्र। अनळुत्ऽसु। नः। बलं। तोकाय। तनयाय। जीवसे। त्वं। हि। बलऽदाः। असि। अभि।
व्ययस्व। खदिरस्य। सारं। ओजः। धेहि। स्पंदने। शिंशपायां। अक्ष। वीळो इति। वीळितः। वीळयस्व।
मा। यामात्। अस्मात्। अव। जीहिपः। नः। अयं। अस्मान्। वनस्पतिः। मा। च। हाः। मा। च। रीरिषत्।
स्वस्ति। आ। गृहेभ्यः। आ। अवऽसै। आ। विऽमोचनात्। १६। इंद्र। ऊतिऽभिः। बहुलाभिः। नः। अद्य।

तृ २१

यात्ऽश्रेष्ठाभिः।मघऽवन्।शूर।जिन्व।यः।नः।द्वेष्टि।अधरः।सः।पदीष्ट।यं।ऊं इति।द्विष्मः।तं।
ऊं इति।प्राणः। जहातु।परशुं।चित्।वि।तपति।शिंबलं।चित्।वि।वृश्चति।उखा।चित्।इंद्र।
येषंती।प्रऽयस्ता।फेनं।अस्यति।न।सायकस्य।चिकिते।जनासः।लोधं।नयंति।पशुं।मन्यमा
नाः।न।अवाजिनं।वाजिना।हासयंति।न।गर्दभं।पुरः।अश्वात्।नयंति।इमे।इंद्र।भरतस्य।पुत्राः।
अपऽपित्वं।चिकितुः।न।प्रऽपित्वं।हिन्वंति।अश्वं।अरणं।न।नित्यं।ज्याऽवाजं।परि।नयंति।आ
जौ॥२४॥इमं।महे।विदथ्याय।शूषं।शश्वत्।कृत्वः।ईड्याय।प्र।जभ्रुः।शृणोतु।०।शृणोतु।अग्निः।
दिव्यैः।अजस्रः।महि।महे।दिवे।अर्च।पृथिव्यै।कामः।मे।इच्छन्।चरति।प्रऽजानन्।ययोः।ह।
स्तोमे।विदथेषु।देवाः।सपर्यवः।मादयंते।सचा।आयोः।युवोः।ऋतं।रोदसी इति।सत्यं।अस्तु।म
हे।सु।नः।सुविताय।प्र।भूतं।इदं।दिवे।नमः।अग्ने।पृथिव्यै।सपर्यामि।प्रयसा।यामि।रत्नं।उतो इ
ति।हि।वां।पूर्व्याः।आऽविविद्रे।ऋतवरी इत्यृतऽवरी।रोदसी इति।सत्यऽवाचः।नरः।चित्।वां।सम्ऽ
इथे।शूरऽसातौ।ववंदिरे।पृथिवि।वेविदानाः।कः।अद्धा।वेद।कः।इह।प्र।वोचत्।देवान्।अच्छ।प
थ्या।का।सं।एति।ददृश्रे।एषां।अवमा।सदांसि।परेषु।या।गुह्येषु।व्रतेषु॥२४॥कविः।नृऽचक्षाः।
अभि।सीं।अचष्ट।ऋतस्य।योना।विघृते इति विऽघृते।मदंती इति।नाना।चक्राते इति।सदनं।य

थौ। वेः। समानेन। क्रतुना। संविदाने इति सं्ऽविदाने। समान्या। वियुते इति विऽयुते। दूरेअंते इति दूरेऽअंते। ध्रुवे। पदे। तस्थतुः। जागरूके इति। उत। स्वसारा। युवती इति। भवंती इति। आत्। ऊं इति। ब्रुवा
ते इति। मिथुनानि। नाम। विश्वा। इत्। ता। एते इति। जनिमा। सं। विविक्तः। महः। देवान्। बिभ्रती इति। न। व्य
थेते इति। एजत्। ध्रुवं। पत्यते। विश्वं। एकं। चरत्। पतत्रि। विषुणं। वि। जातं। सना। पुराणं। अधि। एमि। आ
रात्। महः। पितुः। जनितुः। जामि। तत्। नः। देवासः। यत्र। पनितारः। एवैः। उरौ। पथि। विऽउते। तस्थुः। अं
तरिति। इमं। स्तोमं। रोदसी इति। प्र। ब्रवीमि। ऋदूदराः। शृणवन्। अग्निऽजिह्वाः। मित्रः। संऽराजः। वरु
णः। युवानः। आदित्यासः। कवयः। पप्रथानाः॥२॥ हिरण्यऽपाणिः। सविता। सुऽजिह्वः। त्रिः। आ। दि
वः। विदथे। पत्यमानः। देवेषु। च। सवितरिति। श्लोकं। अश्रेः। आत्। अस्मभ्यं। आ। सुव। सर्वतातिं। सुऽ
कृत्। सुऽपाणिः। स्वऽवान्। ऋतवा। देवः। त्वष्टा। अवसे। तानि। नः। धात्। पूषण्ऽवंतः। ऋभवः। मा
दयध्वं। ऊर्ध्वऽग्रावाणः। अध्वरं। अतष्ट। विद्युत्ऽरथाः। मरुतः। ऋष्टिऽमंतः। दिवः। मर्याः। ऋतऽजा
ताः। अयासः। सरस्वती। शृणवन्। यज्ञियासः। धात। रयिं। सहऽवीरं। तुरासः। विष्णुं। स्तोमासः। पु
रुऽदस्मं। अर्काः। भगस्यऽइव। कारिणः। यामनि। ग्मन्। उरुऽक्रमः। ककुहः। यस्य। पूर्वीः। न। मर्धंति।
युवतयः। जनित्रीः। इंद्रः। विश्वैः। वीर्यैः। पत्यमानः। उभे इति। आ। पप्रौ। रोदसी इति। महिऽत्वा। पुरंऽद

२२

ःा वृत्रऽहा। धृष्णुऽसेनः। संऽगम्ये। नः। आ। भरा। भूरि। पश्वः॥ २६॥ नासत्या। मे। पितरा। बंधुऽपृच्छा। सऽ
जात्यं। अश्विनोः। चारु। नाम। युवं। हि। स्थः। रयिऽदौ। नः। रयीणां। दात्रं। रक्षेथे इति। अकैवैः। अदब्धा।
महत्। तत्। वः। कवयः। चारु। नाम। यत्। ह। देवाः। भवथ। विश्वे। इंद्रे। सखा। ऋभुऽभिः। पुरुऽहूत। प्रिये
भिः। इमां। धियं। सातये। तक्षत। नः॥ अर्यमा। नः। अदितिः। यज्ञियासः। ०। युयोत। नः। अनपत्यानि। ग
न्तोः॥ प्रजाऽवान्। नः। पशुऽमान्। अस्तु। गातुः॥ देवानां। दूतः। पुरुधा। प्रऽसूतः। अनागान्। नः। वोचतु।
सर्वऽताता॥ शृणोतु। नः। पृथिवी। द्यौः। उत। आपः। सूर्यः। नक्षत्रैः। उरु। अंतरिक्षं॥ शृण्वंतु। नः। वृषणः।
पर्वतासः। ध्रुवऽक्षेमासः। इळया। मदंतः॥ आदित्यैः। नः। अदितिः। शृणोतु। यच्छंतु। नः। मरुतः। श
र्म। भद्रं॥ सदा। सुऽगः। पितुऽमान्। अस्तु। पंथाः। मध्वा। देवाः। ओषधीः। सं। पिपृक्त॥ भगः। मे। अग्ने।
सख्ये। न। मृध्याः॥ उत्। रायः। अश्याः। सदनं। पुरुऽक्षोः॥ स्वदस्व। हव्या। सं। इषः। दिदीहि। अस्मद्र्यक्।
सं। मिमीहि। श्रवांसि॥ विश्वान्। अग्ने। पृत्ऽसु। तान्। जेषि। शत्रून्। अहा। विश्वा। सुऽमनाः। दी
दिहि। नः॥ २७॥ उषसः। पूर्वाः। अध। यत्। विऽउषुः। महत्। वि। जज्ञे। अक्षरं। पदे। गोः॥ व्रता। देवानां। उ
प। नु। प्रऽभूषन्। महत्। देवानां। असुरऽत्वं। एकं॥ मो इति। सु। नः। अत्र। जुहुरंत। देवाः। मा। पूर्वे। अग्ने।
पितरः। पदऽज्ञाः॥ पुराण्योः। सद्मनोः। केतुः। अंतः। ०। वि। मे। पुरुऽत्रा। पतयंति। कामाः। शमि। अच्छ

दीद्ये। पूर्व्याणि। संऽइद्धे। अग्नौ। ऋतं। इत्। वदेम।०। समानः। राजा। विऽभृतः। पुरुऽत्रा। शये। श
यासु। प्रऽयुतः। वना। अनु। अन्या। वत्सं। भरति। क्षेति। माता। आऽक्षित्। पूर्वासु। अपराः। अ
नूरुत्। सद्यः। जातासु। तरुणीषु। अंतरिति। अंतःऽवतीः। सुवते। अप्रऽवीताः।०।२८। शयुः। पर
स्तात्। अध। नु। द्विऽमाता। अबंधनः। चरति। वत्सः। एकः। मित्रस्य। ता। वरुणस्य। व्रतानि।०।
द्विऽमाता। होता। विदथेषु। संऽराट्। अनु। अग्रं। चरति। क्षेति। बुध्नः। प्र। रण्यानि। रण्यऽवाचः।
भरंते।०। शूरस्यऽइव। युध्यतः। अंतमस्य। प्रतीचीनं। ददृशे। विश्वं। आऽयत्। अंतः। मतिः। च
रति। निःऽसिधं। गोः।०। नि। वेवेति। पलितः। दूतः। आसु। अंतः। महान्। चरति। रोचनेन।
वपूंषि। बिभ्रत्। अभि। नः। वि। चष्टे।०। विष्णुः। गोपाः। परमं। पाति। पाथः। प्रिया। धामानि। अमृ
ता। दधानः। अग्निः। ता। विश्वा। भुवनानि। वेद।०।२९। नाना। चक्राते इति। यम्या। वपूंषि। तयोः।
अन्यत्। रोचते। कृष्णं। अन्यत्। श्यावी। च। यत्। अरुषी। च। स्वसारौ।०। माता। च। यत्र। दुहिता।
च। धेनू इति। सबर्दुघे इति सबःऽदुघे। धापयेते इति। समीची इति संऽईची। ऋतस्य। ते इ
ति। सदसि। ईळे। अंतः।०। अन्यस्याः। वत्सं। रिहती। मिमाय। कया। भुवा। नि। दधे। धेनुः। ऊधः। ऋत
स्य। सा। पयसा। अपिन्वत। इळा।०। पद्या। वस्ते। पुरुऽरूपा। वपूंषि। ऊर्ध्वा। तस्थौ। त्रिऽअविं। रेरि

हाणा। ऋतस्य। सद्म। वि। चरामि। विद्वान्॥ पदेऽइवेति पदेऽइव। निहिते इति निऽहिते। दस्मे। अं
तरिति। तयोः। अन्यत्। गुह्यं। आविः॥ अन्यत्। सध्रीचीना। पथ्या। सा। विषूची॥ ३॥ आ। धेनवः।
धुनयंतां। अशिश्वीः। सबःऽदुघाः। शशयाः। अप्रऽदुग्धाः। नव्याःऽनव्याः। युवतयः। भवंती॥ ०
यत्। अन्यासु। वृषभः। रोरवीति। सः। अन्यस्मिन्। यूथे। नि। दधाति। रेतः॥ सः। हि। क्षपाऽवान्। अग्नि
भगः। सः। राजा। नपीरस्या। नु। सुऽअर्च्यं। जनासः। प्र। अनु। वोचाम। विदुः। अस्य। देवाः। को व्हाय्यु
क्ताः। पंचऽपंच। आ। वहंति॥ ०। देवः। त्वष्टा। सविता। विश्वऽरूपः। पुपोष। प्रऽजाः। पुरुधा। जजान।
इमा। च। विश्वा। भुवनानि। अस्य॥ ०। मही इति। सं। ऐरत्। चम्वा। समीची इति सं ऽईची। उभे इति। ते
इति। अस्य। वसुना। न्यृष्टे इति निऽऋष्टे। शृण्वे। वीराः। विंदमानाः। वसूनि॥ ०। इमां। च। नः। पृथिवीं। वि
श्वऽधायाः। उप। क्षेति। हितऽमित्रः। राजा॥ इंद्रापर्वता बिभर्ति सखायः। ता। वामऽभाजः।
स्याम॥ ०॥ २॥ नृसिंह॥ ॥ इति तृतीयाष्टके तृतीयोऽध्यायः॥ ॥ ओम्॥ न। ता। मिनंति। मायिनः।
न। धीराः। व्रता। देवानां। प्रथमा। ध्रुवाणि॥ न। रोदसी इति। अद्रुहा। वेद्याभिः। न। पर्वताः। निऽनमे।
तस्थिऽवांसः॥ षट्। भारान्। एकः। अचरन्। बिभर्ति। ऋतं। वर्षिष्ठं। उप। गावः। आ। अगुः॥ तिस्रः।
महीः। उपराः। तस्थुः। अत्याः। गुहा। द्वे इति। निहिते इति निऽहिते। दर्शि। एका॥ त्रिऽपाजस्यः। वृषभः।

विश्वऽरूपः। उत। त्रिऽउधा। पुरुधा। प्रजाऽवान्। त्रिऽअनीकः। पत्यते। माहिनऽवान्। सः। रेतःऽ
धाः। वृषभः। शश्वतीनां। अभीके। आसां। पदऽवीः। अबोधि। आदित्यानां। अह्वे। चारु। नाम।
आपः। चित्। अस्मै। अरमंत। देवीः। पृथक्। व्रजंतीः। परि। सीं। अवृंजन्। रात्री। सधऽस्थो। सिंधवः।
त्रिः। कवीनां। उत। त्रिऽमाता। विदथेषु। संऽराट्। ऋतऽवरी। योषणाः। तिस्रः। अप्याः। त्रिः। आ
दिवः। विदथे। पत्यमानाः। त्रिः। आ। दिवः। सवितः। वार्याणि। दिवेऽदिवे। आ। सुव। त्रिः। नः। अह्नः
त्रिऽधातु। रायः। आ। सुव। वसूनि। भग। त्रातः। धिषणे। सातये। धाः। ०। सविता। सोसवीति। ०। आ
पः। चित्। अस्य। रोदसी इति। चित्। उर्वी इति। रत्नं। भिक्षंत। सवितुः। सवाय। त्रिः। उत्ऽतमा। दुःऽ
नशा। रोचनानि। त्रयः। राजंति। असुरस्य। वीराः। ऋतेऽवानः। इषिराः। दुःऽदभासः। ०। संतु। देवाः।
।६।। प्र। मे। विविक्वान्। अविदत्। मनीषां। धेनुं। चरंतीं। प्रऽयुतां। अगोपां। सद्यः। चित्। या। दुदुहे।
भूरि। धासेः। इंद्रः। तत्। अग्निः। पनितारः। अस्याः। इंद्रः। सु। पूषा। वृषणा। सुऽहस्ता। दिवः। न। प्रीताः।
शशयं। दुदुह्रे। विश्वे। यत्। अस्यां। रणयंत। देवाः। प्र। वः। अत्र। वसवः। सुम्नं। अश्यां। याः। जामयः।
वृष्णे। इच्छंति। शक्तिं। नमस्यंतीः। जानते। गर्भं। अस्मिन्। अच्छ। पुत्रं। धेनवः। वावशानाः। महः। चरंति।
बिभ्रतं। वपूंषि। अच्छ। विवक्मि। रोदसी इति। सुमेके इति सुऽमेके। ग्राव्णः। युजानः। अध्वरे। मनी

२४

षा।द्रुमाः।उं इति।ता।मनेवा।भूरिऽवाराः।ऊर्ध्वाः।भवंति।दर्शताः।यजत्राः।या।तो।जिह्वा।मधुऽमती।सुऽ
मेधाः।अग्नौ।देवेषु।उच्यते।उरूची।तया।इह।विश्वान्।अवसे।यजत्रान्।आ।सादय।पायय।च।
मधूनि।या।ति।अग्नोपर्वतस्यऽइव।धाराः।असश्चंती।पीपयंत।देवाः।चित्राः।तां।अस्मभ्यं।प्रऽमतिं।
जातऽवेदः।वसोइति।रास्व।सुऽमतिं।विश्वऽजन्यां।२।।धेनुः।प्रत्नस्य।काम्यं।दुहाना।अंतः।इति।पु
त्रः।चरति।दक्षिणायाः।आ।द्योतनिं।वहति।शुभ्रऽयामा।उषसः।स्तोमः।अश्विनौ।अजीगरिति।
सुऽयुक्।वहंति।प्रति।वां।ऋतेन।ऊर्ध्वाः।भवंति।पितराऽइव।मेधाः।जरेथां।अस्मत्।विऽपणेः।मनी
षां।युवोः।अवः।चकृम।आ।यातं।अर्वाक्।सुयुक्ऽभिः।अश्वैः।न।आ।मन्येथां।आऽगतां।कत्।चि
त्।एवैः।विश्वे।जनासः।अश्विना।हवंते।इमा।हि।वां।गोऽऋजीका।मधूनि।प्र।मित्रासः।न।ददुः।
उस्रः।अग्रे।तिरः।पुरु।चित्।अश्विना।रजांसि।आंगूषः।वां।मघऽवाना।जनेषु।।।३।।पुराणं।ओ
कः।सख्यं।शिवं।वां।युवोः।नरा।द्रविणं।जह्नाव्यां।पुनः।इति।कृऽण्वानाः।सख्या।शिवानि।मध्वा।म
देम।सह।नु।समानाः।अश्विना।वायुना।युवं।सुऽदक्षा।नियुत्ऽभिः।च।सऽजोषसा।युवाना।
नासत्या।तिरःऽअह्न्यं।जुषाणा।सोमं।पिबतं।अस्त्रिधा।सुदानूइतिसुऽदानू।अश्विना।परि।वां।

इषः। पुरुऽचीः। ईयुः। गीःऽभिः। यतमानाः। अमृध्राः। रथः। ह। वाम्। ऋतऽजाः। अद्रिऽजूतः। परि।
द्यावापृथिवी इति। याति। सद्यः। अश्विना। मधुसुत्ऽतमः। युवाकुः। सोमः। तम्। पातम्। आ। गतम्। दुरोणे।
भूरि। वर्पः। करिक्रत्। सुतऽवतः। निःऽकृतम्। आऽगमिष्ठः॥ ८॥ मित्रः। जनान्। यातयति। ब्रुवाणः।
मित्रः। दाधार। पृथिवीम्। उत। द्याम्। मित्रः। कृष्टीः। अनिऽमिषा। अभि। चष्टे। मित्राय। हव्यम्। घृतऽवत्।
जुहोत। प्र। सः। मित्र। मर्तः। अस्तु। प्रयस्वान्। यः। ते। आदित्य। शिक्षति। व्रतेन। न। हन्यते। न। जीयते। त्वाऽ
ऊतः। न। एनम्। अंहः। अश्नोति। अन्तितः। न। दूरात्। अनमीवासः। इळया। मदन्तः। मितऽज्ञवः। वरिमन्।
आ। पृथिव्याः। आदित्यस्य। व्रतम्। उपऽक्षियन्तः। वयम्। मित्रस्य। सुऽमतौ। स्याम। अयम्। मित्रः। नमस्यः। सुऽ
शेवः। राजा। सुऽक्षत्रः। अजनिष्ट। वेधाः। महान्। आदित्यः। नमसा। उपऽसद्यः। यातयत्ऽजनः।
गृणते। सुऽशेवः। तस्मै। एतत्। पन्यऽतमाय। जुष्टम्। अग्नौ। मित्राय। हविः। आ। जुहोत॥ ५॥ मित्रस्य।
चर्षणिऽधृतः। अवः। देवस्य। सानसि। द्युम्नम्। चित्रश्रवःऽतमम्। अभि। यः। महिना। दिवम्। मित्रः। ब
भूव। सऽप्रथाः। अभि। श्रवःऽभिः। पृथिवीम्। मित्राय। पञ्च। येमिरे। जनाः। अभिष्टिऽशवसे। सः।
देवान्। विश्वान्। बिभर्ति। मित्रः। देवेषु। आयुषु। जनाय। वृक्तऽबर्हिषे। इषः। इष्टऽव्रताः। अकरि

त्यकः । द्यां । इहऽइह । वः । मनसा । बंधुता । नरः । उशिजः । जग्मुः । अभि । तानि । वेदसा । याभिः ।
मायाभिः । प्रतिजूतिऽवर्पसः । सौधन्वनाः । यज्ञियं । भागं । आनश । याभिः । शचीभिः । चमसान् । अ
पिंशत । याय । धिया । गां । अरिणीत । चर्मणः । येन । हरी इति । मनसा । निःऽअतक्षत । तेन । देवऽत्वं । ऋभवः
सं । आनश ॥ इंद्रस्य । सख्यं । ऋभवः । सं । आनशुः । मनोः । नपातः । अपसः । दधन्विरे । सौधन्वना
सः । अमृतऽत्वं । आ । ईरिरे । विष्ट्वी । शमीभिः । सुऽकृतः । सुऽकृत्यया ॥ इंद्रेण । याथ । सऽरथं । सुते । सचा ।
अथो इति । वशानां । भवथ । सह । श्रिया । न । वः । प्रतिऽमै । सुऽकृतानि । वाघतः । सौधन्वनाः । ऋभवः ।
वीर्याणि । च ॥ इंद्र । ऋभुऽभिः । वाजवत्ऽभिः । संऽउक्षितं । सुतं । सोमं । आ । वृषस्व । गभस्त्योः । धिया । इ
षितः । मघऽवन् । दाशुषः । गृहे ॥ सौधन्वनेभिः । सह । मत्स्व । नृऽभिः ॥ इंद्र । ऋभुऽमान् । वाजऽवान् । म
त्स्व । इह । नः । अस्मिन् । सवने । शच्या । पुरुऽस्तुत । इमानि । तुभ्यं । स्वसराणि । येमिरे । व्रता । देवानां ।
मनुषः । च । धर्मऽभिः ॥ इंद्र । ऋभुऽभिः । वाजिऽभिः । वाजयन् । इह । स्तोमं । जरितुः । उप । याहि । यज्ञियं ।
शतं । केतेभिः । इषिरेभिः । आयवे । सहस्रऽनीथः । अध्वरस्य । होमनि ॥ ७ ॥ उषः । वाजेन । वाजिनि ।
प्रऽचेताः । स्तोमं । जुषस्व । गृणतः । मघोनि । पुराणी । देवि । युवतिः । पुरंऽधिः । अनु । व्रतं । चरसि । विश्वऽवा
रे ॥ उषः । देवि । अमर्त्या । वि । भाहि । चंद्रऽरथा । सूनृताः । ईरयंती । आ । त्वा । वहंतु । सुऽयमासः । अश्वाः ।

हिरण्यऽवर्णा। पृथुऽपाजसः। या। उषः। प्रतीची। भुवनानि। विश्वा। ऊर्ध्वा। तिष्ठसि। अमृतस्य। केतुः।
समानं। अर्थं। चरणीयमाना। चक्रंऽइव। नव्यसि। आ। ववृत्स्व। अव। स्यूमऽइव। चिन्वती। मघोनी।
उषाः। याति। स्वसरस्य। पत्नी। स्वः। जनंती। सुऽभगा। सुऽदंसाः। आ। अंतात्। दिवः। पप्रथे। आ। पृथि
व्याः। अच्छ। वः। देवीं। उषसं। विऽभातीं। प्र। वः। भरध्वं। नमसा। सुऽवृक्तिं। ऊर्ध्वं। मधुधा। दिवि। पाजः।
अश्रेत्। प्र। रोचना। रुरुचे। रण्वऽसंदृक्। ऋतऽवरी। दिवः। अर्कैः। अबोधि। आ। रेवती। रोदसी इति।
चित्रं। अस्थात्। आऽयतीं। अग्ने। उषसं। विऽभातीं। वामं। एषि। द्रविणं। भिक्षमाणः। ऋतस्य। बुध्ने।
उषसां। इषण्यन्। वृषा। मही इति। रोदसी इति। आ। विवेश। मही। मित्रस्य। वरुणस्य। माया। चंद्राऽ
इव। भानुं। वि। दधे। पुरुऽत्रा॥ ८॥ इमाः। ऊं इति। वां। भृमयः। मन्यमानाः। युवाऽवते। न। तुज्याः। अभू
वन्। क्व। त्यत्। इंद्रावरुणा। यशः। वां। येन। स्म। सिनं। भरथः। सखिऽभ्यः। अयं। ऊं इति। वां। पुरुऽतमः।
रयिऽयन्। शश्वत्ऽतमं। अवसे। जोहवीति। सऽजोषौ। इंद्रावरुणा। मरुत्ऽभिः। दिवा। पृथिव्या। शृ
णुतं। हवं। मे। अस्मे इति। तत्। इंद्रावरुणा। वसु। स्यात्। अस्मे इति। रयिः। मरुतः। सर्वऽवीरः। अस्मा
न्। वरूत्रीः। शरणैः। अवंतु। अस्मान्। होत्रा। भारती। दक्षिणाभिः। बृहस्पते। जुषस्व। नः। हव्यानि।
विश्वऽदेव्य। रास्व। रत्नानि। दाशुषे। शुन्ध्युं। अर्कैः। बृहस्पतिं। अध्वरेषु। नमस्यत। अनामि। ओजः। आ।

चके॥ ६॥ वृषभं। चर्षणीनां। विश्वऽरूपं। अदाभ्यं। बृहस्पतिं। वरेण्यं। इयं। ते। पूषन्। आघृणे। सुऽस्तु
तिः। देव। नव्यसी। अस्माभिः। तुभ्यं। शस्यते। तां। जुषस्व। गिरं। मम। वाजऽयंती। अव। धियं। वधूयुःऽइ
व। योषणां॥ यः। विश्वा। अभि। विऽपश्यति। भुवना। सं। च। पश्यति। सः। नः। पूषा। अविता। भुवत्। तत्। स
वितुः। वरेण्यं। भर्गः। देवस्य। धीमहि। धियः। यः। नः। प्रऽचोदयात्॥ १०॥ देवस्य। सवितुः। वयं। वाजऽ
यंतः। पुरंऽध्या। भगस्य। रातिं। ईमहे। देवं। नरः। सवितारं। विप्राः। यज्ञैः। सुवृक्तिऽभिः। नमस्यंति। धि
या। इषिताः। सोमः। जिगाति। गातुऽवित्। देवानां। एति। निःऽकृतं। ऋतस्य। योनिं। आऽसदं। सोमः। अ
स्मभ्यं। द्विऽपदे। चतुःऽपदे। च। पशवे। अनमीवाः। इषः। करत्। अस्माकं। आयुः। वर्धयन्। अभिऽमा
तीः। सहमानः। सोमः। सधऽस्थं। आ। असदत्। आ। नः। मित्रा। वरुणा। घृतैः। गव्यूतिं। उक्षतं। मध्वा।
रजांसि। सुक्रतू इति सुऽक्रतू। उरुऽशंसा। नमःऽवृधा। मन्हा। दक्षस्य। राजथः। द्राघिष्ठाभिः। शुचिऽ
व्रता॥ गृणाना। जमत्ऽअग्निना। योनौ। ऋतस्य। सीदतं। पातं। सोमं। ऋतऽवृधा॥ १८॥ ॥ इति तृतीयमं
डलं॥ ॥ त्वां। हि। अग्ने। सदं। इत्। सऽमन्यवः। देवासः। देवं। अरतिं। निऽएरिरे इति। क्रत्वा। निऽएरिरे।
अमर्त्यं। यजत। मर्त्येषु। आ। देवं। आऽदेवं। जनत। प्रऽचेतसं। विश्वं। आऽदेवं। जनत। प्रऽचेतसं॥ सः।
भ्रातरं। वरुणं। अग्ने। आ। ववृत्स्व। देवान्। अच्छ। सुऽमती। यज्ञऽवनसं। ज्येष्ठं। यज्ञऽवनसं। ऋतऽ

वानं। आदित्यं। चर्षणिऽधृतं। राजानं। चर्षणिऽधृतं। सखे। सखायं। अभि। आ। ववृत्स्व। आशुं। न।
चक्रं। रथ्याऽइव। रंह्या। अस्मभ्यं। दस्म। रंह्या। अग्ने। मृळीकं। वरुणे। सचा। विदः। मरुत्ऽसु। विश्व
ऽभानुषु। तोकाय। तुजे। शुशुचान। शं। कृधि। अस्मभ्यं। दस्म। शं। कृधि। त्वं। नः। अग्ने। वरुणस्य।
विद्वान्। देवस्य। हेळः। अव। यासिसीष्ठाः। यजिष्ठः। वह्निऽतमः। शोशुचानः। विश्वा। द्वेषांसि। प्र।
मुमुग्धि। अस्मत्। सः। त्वं। नः। अग्ने। अवमः। भव। ऊती। नेदिष्ठः। अस्याः। उषसः। विऽउष्टौ। अव। य
क्ष्व। नः। वरुणं। रराणः। वीहि। मृळीकं। सुऽहवः। नः। एधि।।५।। अस्य। श्रेष्ठा। सुऽभगस्य। संऽदृक्।
देवस्य। चित्रऽतमा। मर्त्येषु। शुचि। घृतं। न। तप्तं। अघ्न्यायाः। स्पार्हा। देवस्य। मंहनाऽइव। धेनोः।
त्रिः। अस्य। ता। परमा। संति। सत्या। स्पार्हा। देवस्य। जनिमानि। अग्नेः। अनंते। अंतः। परिऽवी
तः। आ। अगात्। शुचिः। शुक्रः। अर्यः। रोरुचानः। सः। दूतः। विश्वा। इत्। अभि। वष्टि। सद्म। हो
ता। हिरण्यऽरथः। रंसुऽजिह्वः। रोहित्ऽअश्वः। वपुष्यः। विभाऽवा। सदा। रण्वः। पितुमतीऽइव। सं
ऽसत्। सः। चेतयत्। मनुषः। यज्ञऽबंधुः। प्र। तं। मह्या। रशनया। नयंति। सः। क्षेति। अस्य। दुर्यासु। सा

२८

धन्। देवः। मर्तस्य। सधनिऽत्वं। आप। सः। तु। नः। अग्निः। नयतु। प्रऽजानन्। अच्छ। रत्नं। देवऽभक्तं।
यत्। अस्य। धिया। यत्। विश्वे। अमृताः। अकृण्वन्। द्यौः। पिता। जनिता। सत्यं। उक्षन्।।१०।। सः। जा

यत। प्रथमः। पस्त्यासु। महः। बुध्ने। रजसः। अस्य। योनौ। अपात्। अशीर्षा। गुहमानः। अंता। आऽ
योयुवानः। वृषभस्य। नीळे। प्र। शर्द्धः। आर्त। प्रथमं। विपन्या। ऋतस्य। योना। वृषभस्य। नीळे। स्पा
र्हः। युवा। वपुष्यः। विभाऽवा। सप्त। प्रियासः। अजनयंत। वृष्णे॥ अस्माकं। अत्र। पितरः। मनुष्याः। अ
भि। प्र। सेदुः। ऋतं। आशुषाणाः। अश्मऽव्रजाः। सुऽदुघाः। वव्रे। अंतः। उत्। उस्राः। आजन्। उषसः।
हुवानाः॥ ते। मर्मृजत। ददृऽवांसः। अद्रिं। तत्। एषां। अन्ये। अभितः। वि। वोचन्। पश्वऽयंत्रासः। अ
भि। कारं। अर्चन्। विदंत। ज्योतिः। चकृपंत। धीभिः॥ ते। गव्यता। मनसा। दृध्रं। उब्धं। गाः। येमानं। परि। सं
तं। अद्रिं। दृळ्हं। नरः। वचसा। दैव्येन। व्रजं। गोऽमंतं। उशिजः। वि। वव्रुरिति वव्रुः॥१४॥ ते। मन्वत। प्रथ
मं। नाम। धेनोः। त्रिः। सप्त। मातुः। परमाणि। विंदन्। तत्। जानतीः। अभि। अनूषत। व्राः। आविः। भुवत्।
अरुणीः। यशसा। गोः॥ नेशत्। तमः। दुधितं। रोचत। द्यौः। उत्। देव्याः। उषसः। भानुः। अर्त। आ। सूर्यः।
बृहतः। तिष्ठत्। अज्मान्। ऋजु। मर्तेषु। वृजिना। च। पश्यन्॥ आत्। इत्। पश्चा। बुबुधानाः। वि। अ
ख्यन्। आत्। इत्। रत्नं। धारयंत। द्युऽभक्तं। विश्वे। विश्वासु। दुर्यासु। देवाः। मित्र। धिये। वरुण। सत्यं।
अस्तु॥ अच्छ। वोचेय। शुशुचानं। अग्निं। होतारं। विश्वऽभरसं। यजिष्ठं। शुचि। ऊधः। अतृणत्। न
गवां। अंधः। न। पूतं। परिऽसिक्तं। अंशोः॥ विश्वेषां। अदितिः। यज्ञियानां। विश्वेषां। अतिथिः। मानु

षाणां।अग्निः।देवानां।अवः।आऽवृणानः।सुऽमृळीकः।भवतु।जातऽवेदाः॥१५॥यः।मर्त्येषु।अ
मृतः।ऋतऽवा।देवः।देवेषु।अरतिः।निऽधायि।होता।यजिष्ठः।मह्ना।शुचध्यै।हव्यैः।अग्निः।मनु
षः।ईरयध्यै।इह।त्वं।सूनो इति।सहसः।नः।अद्य।जातः।जातान्।उभयान्।अंतः।अग्ने।दूतः।ई
यसे।युयुजानः।ऋष्वः।ऋजुऽमुष्कान्।वृषणः।शुक्रान्।च।अत्या।वृधस्नू इति वृधऽस्नू।रोहिता।
घृतस्नू इति घृतऽस्नू।ऋतस्य।मन्ये।मनसा।जविष्ठा।अंतः।ईयसे।अरुषा।युजानः।युष्मान्।च।
देवान्।विशः।आ।च।मर्तान्।अर्यमणं।वरुणं।मित्रं।एषां।इंद्राविष्णू इति।मरुतः।अश्विना।उत।
सुऽअश्वः।अग्ने।सुऽरथः।सुऽराधाः।आ।इत्।ऊं इति।वह।सुऽहविषे।जनाय।गोऽमान्।अग्ने।
अविऽमान्।अश्वी।यज्ञः।नृवत्ऽसखा।सदं।इत्।अप्रऽमृष्यः।इळाऽवान्।एषः।असुर।प्रजाऽवा
न्।दीर्घः।रयिः।पृथुऽबुध्नः।सभाऽवान्॥१६॥यः।ते।इध्मं।जभरत्।सिष्विदानः।मूर्धानं।वा।ततप
ते।त्वाऽया।भुवः।तस्य।स्वऽतवान्।पायुः।अग्ने।विश्वस्मात्।सीं।अघऽयतः।उरुष्य।यः।ते।भरा
त्।अन्निऽयते।चित्।अन्नं।निऽशिषत्।मंद्रं।अतिथिं।उत्ऽईरत्।आ।देवऽयुः।इनधते।दुरोणे।त
स्मिन्।रयिः।ध्रुवः।अस्तु।दास्वान्।यः।त्वा।दोषा।यः।उषसि।प्रऽशंसात्।प्रियं।वा।त्वा।कृणवते।ह
विष्मान्।अश्वः।न।स्वे।दमे।आ।हेम्याऽवान्।तं।अंहसः।पीपरः।दाश्वांसं।यः।तुभ्यं।अग्ने।अमृता

य।दाशात्।दुवः।त्वेइति।कृणवते।यतऽस्रुक्।न।सः।राया।शशमानः।वि।योषत्।न।एनं।अं
हः।परि।वरत्।अघऽयोः॥यस्य।त्वं।अग्ने।अध्वरं।जुजोषः।देवः।मर्तस्य।सुऽधितं।रराणः।प्रीता।
इत्।असत्।होत्रा।सा।यविष्ठ।असाम।यस्य।विधतः।वृधासः॥१७॥चित्तिं।अचित्तिं।चिनवत्।
वि।विद्वान्।पृष्ठाऽइव।वीता।वृजिना।च।मर्तान्।राये।च।नः।सुऽअपत्याय।देव।दितिं।च।रास्व।
अदितिं।उरुष्य।कविं।शशासुः।कवयः।अदब्धाः।निऽधारयंतः।दुर्यासु।आयोः।अतः।त्वं।दृ
श्यान्।अग्ने।एतान्।पट्ऽभिः।पश्येः।अद्भुतान्।अर्यः।एवैः।त्वं।अग्ने।वाघते।सुऽप्रनीतिः।सु
तऽसोमाय।विधते।यविष्ठ।रत्नं।भर।शशमानाय।घृष्वे।पृथु।चंद्रं।अवसे।चर्षणिऽप्राः।
अध।ह।यत्।वयं।अग्ने।त्वाऽया।पट्ऽभिः।हस्तेभिः।चकृम।तनूभिः।रथं।न।क्रंतः।अपसा।
भुरिजोः।ऋतं।येमुः।सुऽध्यः।आशुषाणाः।अध।मातुः।उषसः।सप्त।विप्राः।जायेमहि।प्र
थमाः।वेधसः।नॄन्।दिवः।पुत्राः।अंगिरसः।भवेम।अद्रिं।रुजेम।धनिनं।शुचंतः॥१८॥अध।य
था।नः।पितरः।परासः।प्रत्नासः।अग्ने।ऋतं।आशुषाणाः।शुचि।इत्।अयन्।दीधितिं।उक्थऽ
शासः।क्षाम।भिंदंतः।अरुणीः।अप।व्रन्॥सुऽकर्माणः।सुऽरुचः।देवऽयंतः।अयः।न।देवाः।ज

निम। धमंतः। शुचंतः। अग्निं। ववृधंतः। इंद्रं। ऊर्वं। गव्यं। परिऽसदंतः। अग्मन्। आ। यूथाऽइव। क्षुऽ
मति। पश्वः। अख्यत्। देवानां। यत्। जनिम। अंति। उग्र। मर्तानां। चित्। उर्वशीः। अकृप्रन्। वृधे। चि
त्। अर्यः। उपरस्य। आयोः। अकर्म। ते। सुऽअपसः। अभूम। ऋतं। अवस्रन्। उषसः। विऽभातीः।
अनूनं। अग्निं। पुरुधा। सुऽचंद्रं। देवस्य। मर्मृजतः। चारु। चक्षुः। ० अवोचाम। कवये। ता। जुष
स्व। उत्। शोचस्व। कृणुहि। वस्यसः। नः। महः। रायः। पुरुऽवार। प्र। यंधि॥१९॥ आ। वः। राजानं।
अध्वरस्य। रुद्रं। होतारं। सत्यऽयजं। रोदस्योः। अग्निं। पुरा। तनयित्नोः। अचित्तात्। हिरण्यऽ
रूपं। अवसे। कृणुध्वं। अयं। योनिः। चकृम। यं। वयं। ते। ० अर्वाचीनः। परिऽवीतः। नि। सीद। इमाः।
ऊं इति। ते। सुऽअपाक। प्रतीचीः। आऽशृण्वते। अदृपिताय। मन्म। नृऽचक्षसे। सुऽमृळीकाय।
वेधः। देवाय। शस्तिं। अमृताय। शंस। ग्रावाऽइव। सोता। मधुऽसुत्। यं। ईळे। त्वं। चित्। नः। शम्यै।
अग्ने। अस्याः। ऋतस्य। बोधि। ऋतऽचित्। सुऽआधीः। कदा। ते। उक्था। सधऽमाद्यानि। कदा।
भवंति। सख्या। गृहे। ते। कथा। ह। तत्। वरुणाय। त्वं। अग्ने। कथा। दिवे। गर्हसे। कत्। नः। आगः। कथा।
मित्राय। मीळ्हुषे। पृथिव्यै। ब्रवः। कत्। अर्यम्णे। कत्। भगाय॥२०॥ कत्। धिष्ण्यासु। वृधसानः।

अग्ने। कत्। वाताय। प्रऽतवसे। शुभंऽये। परिऽज्मने। नासत्याय। क्षे। ब्रवः। कत्। अग्ने। रुद्राय।
नृऽघ्ने। कथा। महे। पुष्टिऽभराय। पूष्णे। कत्। रुद्राय। सुऽमखाय। हविःऽदे। कत्। विष्णवे। उरुऽगाया
य। रेतः। ब्रवः। कत्। अग्ने। शरवे। बृहत्यै। कथा। शर्धाय। मरुतां। ऋताय। कथा। सूरे। बृहते। पृच्छ्य
मानः। प्रति। ब्रवः। अदितये। तुराय। साध। दिवः। जातऽवेदः। चिकित्वान्। ऋतेन। ऋतं। निऽयतं। ई
ळे। आ। गोः। आमा। सचा। मधुऽमत्। पक्वं। अग्ने। कृष्णा। सती। रुशता। धासिना। एषा। जामर्येण।
पयसा। पीपाय। ऋतेन। हि। स्म। वृषभः। चित्। अक्तः। पुमान्। अग्निः। पयसा। पृष्ठ्येन। अस्पंदमा
नः। अचरत्। वयःऽधाः। वृषा। शुक्रं। दुदुहे। पृश्निः। ऊधः। १०॥ ऋतेन। अद्रिं। वि। असन्। भिदंतः।
सं। अंगिरसः। नवंत। गोभिः। शुनं। नरः। परि। सदन्। उषसं। आविः। स्वः। अभवत्। जाते। अग्नौ॥ ऋ
तेन। देवीः। अमृताः। अमृक्ताः। अर्णःऽभिः। आपः। मधुमत्ऽभिः। अग्ने। वाजी। न। सर्गेषु। प्रऽस्तु
भ्वानः। प्र। सदा। इत्। स्रवितवे। दधन्युः। मा। कस्य। यक्षं। सदा। इत्। हुरः। गाः। मा। वेशस्य। प्रऽमि
नतः। मा। आपेः। मा। भ्रातुः। अग्ने। अनृजोः। ऋणं। वेः। मा। सख्युः। दक्षं। रिपोः। भुजेम। रक्षा। नः।
अग्ने। तव। रक्षणेभिः। ररक्षाणः। सुऽमखा। प्रीणानः। प्रति। स्फुर। वि। रुज। वीळु। अंहः। जहि।
रक्षः। महि। चित्। वावृधानं। एभिः। भव। सुऽमनाः। अग्ने। अर्कैः। इमान्। स्पृश। मन्मऽभिः।

श्रृशा। वाजान्। उत। ब्रह्माणि। अङ्गिरः। जुषस्व। सम्। ते। शस्तिः। देवऽवाता। जरेत। एता। विश्वा। वि
विदुषे। तुभ्यम्। वेधः। नीथानि। अग्ने। निण्या। वचांसि। निऽवचना। कवये। काव्यानि। अशंसिषम्।
मतिऽभिः। विप्रः। उक्थैः॥२२॥ कृणुष्व। पाजः। प्रऽसितिम्। न। पृथ्वीम्। याहि। राजाऽइव। अमऽवा
न्। इभेन। तृष्वीम्। अनु। प्रऽसितिम्। द्रूणानः। अस्ता। असि। विध्य। रक्षसः। तपिष्ठैः॥ तव। भ्रमासः।
आशुऽया। पतन्ति। अनु। स्पृश। धृषता। शोशुचानः। तपूंषि। अग्ने। जुह्वा। पतङ्गान्। असम्ऽ
दितः। वि। सृज। विष्वक्। उल्काः॥ प्रति। स्पशः। वि। सृज। तूर्णिऽतमः। भव। पायुः। विशः। अस्याः।
अदब्धः। यः। नः। दूरे। अघऽशंसः। यः। अन्ति। अग्ने। माकिः। ते। व्यथिः। आ। दधर्षीत्। उत्। अ
ग्ने। तिष्ठ। प्रति। आ। तनुष्व। नि। अमित्रान्। ओषतात्। तिग्मऽहेते। यः। नः। अरातिम्। सम्ऽइधान। च
क्रे। नीचा। तम्। धक्षि। अतसम्। न। शुष्कम्॥ ऊर्ध्वः। भव। प्रति। विध्य। अधि। अस्मत्। आविः। कृणुष्व।
दैव्यानि। अग्ने। अव। स्थिरा। तनुहि। यातुऽजूनाम्। जामिम्। अजामिम्। प्र। मृणीहि। शत्रून्॥२३॥
सः। ते। जानाति। सुऽमतिम्। यविष्ठ। यः। ईवते। ब्रह्मणे। गातुम्। ऐरत्। विश्वानि। अस्मै। सुऽदिना
नि। रायः। द्युम्नानि। अर्यः। वि। दुरः। अभि। द्यौत्॥ सः। इत्। अग्ने। अस्तु। सुऽभगः। सुऽदानुः। यः।
त्वा। नित्येन। हविषा। यः। उक्थैः। पिप्रीषति। स्वे। आ। आयुषि। दुरोणे। विश्वा। इत्। अस्मै। सुऽदिना।

सा। असत्। इष्टिः। अर्चामि। ते। सुऽमतिं। घोषि। अर्वाक्। सं। ते। ववाता। जरतां। इयं। गीः। सुऽअश्वाः।
त्वा। सुऽरथाः। मर्जयेम। अस्मे इति। क्षत्राणि। धारयेः। अनु। द्यून्। इह। त्वा। भूरि। आ। चरेत्। उप।
त्मन्। दोषाऽवस्तः। दीदिऽवांसं। अनु। द्यून्। क्रीळंतः। त्वा। सुऽमनसः। सपेम। अभि। द्युम्ना। त-
स्थिऽवांसः। जनानां॥ यः। त्वा। सुऽअश्वः। सुऽहिरण्यः। अग्ने। उपऽयाति। वसुऽमता। रथेन। तस्य।
त्राता। भवसि। तस्य। सखा। यः। ते। आतिथ्यं। आनुषक्। जुजोषत्॥ २४॥ महः। रुजामि। बंधुता।
वचःऽभिः। तत्। मा। पितुः। गोतमात्। अनु। इयाय। त्वं। नः। अस्य। वचसः। चिकिद्धि। होतः। यविष्ठ।
सुक्रतो इति सुऽक्रतो। दमूनाः॥ अस्वप्नऽजः। तरणयः। सुऽशेवाः। अतंद्रासः। अवृकाः। अश्रमि-
ष्ठाः। ते। पायवः। सध्र्यंचः। निऽसद्य। अग्ने। तव। नः। पांतु। अमूर। ० त्वया। वयं। सधऽन्यः। त्वाऽउ-
ताः। तव। प्रऽनीती। अश्याम। वाजान्। उभा। शंसा। सूदय। सत्यऽताते। अनुष्ठुया। कृणुहि। अह्र-
याण। अया। ते। अग्ने। सम्ऽइधा। विधेम। प्रति। स्तोमं। शस्यमानं। गृभाय। दह। अशसः। रक्षसः।
पाहि। अस्मान्। द्रुहः। निदः। मित्रऽमहः। अवद्यात्॥ २५॥ ॥ इति तृतीयाष्टके चतुर्थोऽध्यायः॥ ॥
ओम्। वैश्वानराय। मीळ्हुषे। सऽजोषाः। कथा। दाशेम। अग्नये। बृहत्। भाः। अनूनेन। बृह-
ता। वक्षथेन। उप। स्तभायत्। उपऽमित्। न। रोधः। मा। निंदत। यः। इमां। मह्यं। रातिं। देवः। ददौ। मर्त्या

य। स्वधाऽवान्। अपाकोया। गृत्सः। अमृतः। विऽचेताः। वैश्वानरः। नृऽतमः। यह्वः। अग्निः। साम।
द्विऽबर्हाः। मही। तिग्मऽभृष्टिः। सहस्रऽरेताः। वृषभः। तुविष्मान्। पदं। न। गोः। अपऽगूळ्हं। विवि
द्वान्। अग्निः। मह्यं। प्र। इत्। ऊं इति। वोचत्। मनीषां। प्रातान्। अग्निः। बभसत्। तिग्मऽजंभः। तपि
ष्ठेन। शोचिषा। यः। सुऽराधाः। आ। ये। मिनंति। वरुणस्य। धाम। प्रिया। मित्रस्य। चेततः। ध्रुवाणि।
अभ्रातरः। न। योषणः। व्यंतः। पतिऽरिपः। न। जनयः। दुःऽएवाः। पापासः। संतः। अनृताः। असत्
याः। इदं। पदं। अजनत। गभीरं॥१॥ इदं। मे। अग्ने। कियते। पावक। अमिनते। गुरुं। भारं। न। मन्म।
बृहत्। दधाथ। धृषता। गभीरं। यह्वं। पृष्ठं। प्रयसा। सप्तऽधातु। तं। इत्। नु। एव। आ। समना। समानं। अभि। समना।
क्रत्वा। पुनती। धीतिः। अश्याः। ससस्य। चर्मन्। अधि। चारु। पृश्नेः। अग्रे। रुपः। आरुपितं। ज
बारु। प्रऽवाच्यं। वचसः। किं। मे। अस्य। गुहा। हितं। उप। निणिक्। वदंति। यत्। उस्रियाणां। अ
पाऽइव। द्वन्। पाति। प्रियं। रुपः। अग्रं। पदं। वेः। इति। वेः। इदं। ऊं इति। त्यत्। महि। महानां। अ
नीकं। यत्। उस्रियाः। सचंत। पूर्व्यं। गौः। ऋतस्य। पदे। अधि। दीध्यानं। गुहा। रघुऽस्यत्। रघु
ऽयत्। विवेद। अध। द्युतानः। पित्रोः। सचा। आसा। अमनुत। गुह्यं। चारु। पृश्नेः। मातुः। पदे।
परमे। अंति। सत्। गोः। वृष्णः। शोचिषः। प्रऽयतस्य। जिह्वा॥२॥ ऋतं। वोचे। नमसा। पृच्छ्य

मो नः । तव । आऽशसा । जातऽवेदः । यत् । इदं । दास्त्रं । अस्याः । क्षयसि । यत् । हा । विश्वं । दिऽिव । यत् । उं इ
ति । द्रविणं । यत् । पृथिव्यां । किं । नः । अस्याः । द्रविणं । कत् । हा । रत्नं । वि । नः । वोचः । जातऽवेदः । चिकित्वा
न् । गुहा । अध्वनः । परमं । यत् । नः । अस्याः । रेकु । पदं । न । निदाना । अगन्म । का । पृयोदा । दूघनो ।
कतू । हा । वा । नः । अच्छ । गमेम । रघवः । न । वाजं । कदा । नः । देवीः । अमृतस्य । पत्नीः । सूरः । वर्णेन । तत
नन् । उषसः । अनिरेण । वचसा । फल्ग्वेन । प्रतीत्येन । कृधुना । अतृपासः । अधा । ते । अग्ने । किं ।
इह । वदंति । अनायुधासः । असता । सचंतां । अस्याः । श्रिये । संऽइधानस्य । वृष्णः । वसोः । अनी
कं । दमे । आ । रुरोच । रुशत् । वसानः । सुदृशीकऽरूपः । क्षितिः । न । राया । पुरुऽवारः । अद्योत् ॥
३ ॥ ० ॥ अध्वरस्य । होतुः । अग्ने । तिष्ठ । देवऽता । ता । यजीयान् । त्वं । हि । विश्वं । अभि । असि । मन्म । प्र ।
वेधसः । चित् । तिरसि । मनीषां । अमूरः । होता । नि । असादि । विक्षु । अग्निः । मंद्रः । विदथेषु । प्रऽचे
ताः । ऊर्ध्वं । भानुं । सविताऽइव । अश्रेत् । मेताऽइव । धूमं । स्तभायत् । उप । द्यां । यता । सुऽजूर्णिः ।
रातिनीः । घृताची । प्रऽदक्षिणित् । देवऽतातिं । उराणः । उत् । ऊं इति । स्वरुः । नवऽजाः । न । अक्रः । प
श्वः । अनक्ति । सुऽधितः । सुऽमेकः । स्तीर्णे । बर्हिषि । संऽइधाने । अग्नौ । ऊर्ध्वः । अध्वर्युः । जुजुषा

णः। अस्थात्। परि। अग्निः। पशुऽपाः। न। होता। त्रिऽविष्टि। एति। प्रऽदिवः। उराणः। परि। त्मना। मितऽ
द्रुः। एति। होता। अग्निः। मंद्रः। मधुऽवचाः। ऋतऽवा। द्रवंति। अस्य। वाजिनः। न। शोकाः। भयंते। वि
श्वा। भुवना। यत्। अभ्राट्॥४॥ भद्रा। ते। अग्ने। सुऽअनीक। संऽदृक्। घोरस्य। सतः। विषुणस्य। चा
रुः। न। यत्। ते। शोचिः। तमसा। वरंत। न। ध्वस्मानः। तन्वि। रेपः। आ। धुः॥ धुरिति धुः। न। यस्य। सातुः।
जनितोः। अवारि। न। मातरापितरा। नु। चित्। इष्टौ। अध। मित्रः। न। सुऽधितः। पावकः। अग्निः।
दीदाय। मानुषीषु। विक्षु॥ द्विः। यं। पंच। जीजनन्। संऽवसानाः। स्वसारः। अग्निं। मानुषीषु। वि
क्षु। उषःऽबुधं। अथर्यः। न। दंतं। शुक्रं। सुऽआसं। परशुं। न। तिग्मं॥ तव। त्ये। अग्ने। हरितः। घृतऽस्नाः।
रोहितासः। ऋजुऽअंचः। सुऽअंचः। अरुषासः। वृषणः। ऋजुऽमुष्काः। आ। देवऽताति। अह्वंत।
दस्माः॥ ये। ह। त्ये। ते। सहमानाः। अयासः। त्वेषासः। अग्ने। अर्चयः। चरंति। श्येनासः। न। दुवस
नासः। अर्थं। तुविऽस्वनसः। मारुतं। न। शर्धः॥ अकारि। ब्रह्म। संऽइधान। तुभ्यं। शंसाति। उक्थं।
यजते। वि। ऊं इति। धाः। होतारं। अग्निं। मनुषः। नि। सेदुः। नमस्यंतः। उशिजः। शंसं। आयोः॥ पू॥
अयं। इह। प्रथमः। धायि। धातृऽभिः। होता। यजिष्ठः। अध्वरेषु। ईड्यः। यं। अप्नवानः। भृगवः। विऽ

३२

स्तुचुः । वनेषु । चित्रं । विऽभ्वं । विशःऽविशः । अग्ने । कदा । ते । आनुषक् । भुवत् । देवस्य । चेतनं । अध । हि
त्वा । जगृभ्रिरे । मर्तासः । विक्षु । ईड्यं । ऋतऽवानं । विऽचेतसं । पश्यंतः । द्यांऽइव । स्तृऽभिः ।। विश्वेषां । अध्व
राणां । हस्कर्तारं । दमेऽदमे । आ । शुं । दूतं । विवस्वतः । विश्वाः । यः । चर्षणीः । अभि । आ । जज्ञुः । केतुं । आ । य
वः । भृगवाणं । विशःऽविशः । तं । ईं । होतारं । आनुषक् । चिकित्वांसं । नि । सेदिरे । रण्वं । पावकऽशोचिषं ।
यजिष्ठं । सप्त । धामऽभिः ।। ६ ।। तं । शश्वतीषु । मातृषु । वने । आ । वीतं । अश्रितं । चित्रं । संतं । गुहा । हितं ।
सुऽवेदं । कूचित्ऽअर्थिनं । ससस्य । यत् । विऽयुता । सस्मिन् । ऊधन् । ऋतस्य । धामन् । रणयंत । देवाः ।
महान् । अग्निः । नमसा । रातऽहव्यः । वेः । अध्वराय । सदां । इत् । ऋतऽवा । वेः । अध्वरस्य । दूत्यानि । विद्वा
न् । उभे इति । अंतः । रोदसी इति । संऽचिकित्वान् । दूतः । ईयसे । प्रऽदिवः । उराणः । विदुःऽतरः । दिवः ।
आऽरोधना [illegible] नि । कृत्स्नं । ते । एम । रुशत् । तः । पुरः । भाः । चरिष्णु । अर्चिः । वपुषां । इत् । एकं । यत् । अप्रऽ
वीता । दधते । ह । गर्भं । सद्यः । चित् । जातः । भवसि । इत् । ऊं इति । दूतः ।। सद्यः । जातस्य । ददृशानं । ओ
जः । यत् । अस्य । वातः । अनुऽवाति । शोचिः । रणक्ति । तिग्मां । अतसेषु । जिह्वां । स्थिरा । चित् । अन्ना ।
दयते । वि । जंभैः ।। तृषु । यत् । अन्ना । तृषुणा । ववक्ष । तृषुं । दूतं । कृणुते । यह्वः । अग्निः । वातस्य । मेळिं ।

सचते। निऽजूर्वन्। आशुः। न। वाजयते। हिन्वे। अर्वा॥ ७॥ दूतं। वः। विश्वऽवेदसं। हव्यऽवाहं। अ
मर्त्यं। यजिष्ठं। ऋंजसे। गिरा। सः। हि। वेद। वसुऽधितिं। महान्। आ। रोधनं। दिवः॥ सः। वेद। देवः।
आऽनमं। देवान्। ऋतऽयते। दमे। दाति। प्रियाणि। चित्। वसु॥ सः। होता। सः। इत्। ऊं इति। दूत्यं।
चिकित्वान्। अंतः। ईयते। विद्वान्। आऽरोधनं। दिवः॥ ते। स्याम। ये। अग्नये। ददाशुः। हव्यदा
तिऽभिः। ये। ईं। पुष्यंतः। इंधते॥ ते। राया। ते। सुऽवीर्यैः। ससऽवांसः। वि। शृण्विरे॥ ये। अग्ना। दधि
रे। दुवः। अस्मे इति॥ राया। दिवेऽदिवे। सं। चरंतु। पुरुऽस्पृहः। अस्मे इति। वाजासः। ईरतां॥ सः। वि
प्रः। चर्षणीनां। शवसा। मानुषाणां। अति। क्षिप्राऽइव। विध्यति॥ ८॥ अग्ने। मृळ। महान्। असि।
यः। ईं। आ। देवऽयुं। जनं। इयेथ। बर्हिः। आऽसदं॥ सः। मानुषीषु। दुःऽदभः। विक्षु। प्रऽअवीः। अम
र्त्यः। दूतः। विश्वेषां। भुवत्॥ सः। सद्म। परि। नीयते। होता। मंद्रः। दिविष्टिषु। उत। पोता। नि। सीदति॥
उत। ग्नाः। अग्निः। अध्वरे। उतो इति। गृहऽपतिः। दमे। उत। ब्रह्मा। नि। सीदति॥ वेषि। हि। अध्वरि
ऽयतां। उपऽवक्ता। जनानां। हव्या। च। मानुषाणां॥ वेषि। इत्। ऊं इति। अस्य। दूत्यं। यस्य। जुजो
षः। अध्वरं। हव्यं। मर्तस्य। वोळ्हवे॥ अस्माकं। जोषि। अध्वरं। अस्माकं। यज्ञं। अंगिरः। अस्माकं।

३३

श्रुधि। हवं। परि। इतो दुःऽदभः। रथः। अस्मान्। अश्नोतु। विश्वतः। येन। रक्षसि। दाशुषः॥ ९॥ अग्ने।
तं। अद्य। अश्वं। न। स्तोमैः। क्रतुं। न। भद्रं। हृदिऽस्पृशं। ऋध्याम। ते। ओहैः। अध। हि। अग्ने। क्रतोः।
भद्रस्य। दक्षस्य। साधोः। रथीः। ऋतस्य। बृहतः। बभूथ। एभिः। नः। अर्कैः। भव। नः। अर्वाङ्। स्वः। न।
ज्योतिः। अग्ने। विश्वेभिः। सुऽमनाः। अनीकैः। आभिः। ते। अद्य। गीःऽभिः। गृणंतः। अग्ने। दाशेम।
प्र। ते। दिवः। न। स्तनयंति। शुष्माः॥ तव। स्वादिष्ठा। अग्ने। संऽदृष्टिः। इदा। चित्। अह्नः। इदा। चित्। अ
क्तोः। श्रिये। रुक्मः। न। रोचते। उपाके। घृतं। न। पूतं। तनूः। अरेपाः। शुचि। हिरण्यं। तत्। ते। रुक्मः।
न। रोचत। स्वधाऽवः। कृतं। चित्। हि। स्म। सनेमि। द्वेषः। अग्ने। इनोषि। मर्तात्। इत्था। यजमानात्।
ऋतऽवः। शिवा। नः। सख्या। संतु। भ्रात्रा। अग्ने। देवेषु। युष्मे इति। सा। नः। नाभिः। सदने। सस्मिन्।
ऊधन्॥ १०॥ भद्रं। ते। अग्ने। सहसिन्। अनीकं। उपाके। आ। रोचते। सूर्यस्य। रुशत्। दृशे। दद
दृशे। नक्तया। चित्। अरूक्षितं। दृशे। आ। रूपे। अन्नं। वि। साहि। अग्ने। गृणते। मनीषां। खं। वेपसा।
तुविऽजात। स्तवानः। विश्वेभिः। यत्। ववनः। शुक्र। देवैः। तत्। नः। रास्व। सुऽमहः। भूरि। मन्म। त्व
त्। अग्ने। काव्या। त्वत्। मनीषाः। त्वत्। उक्था। जायंते। राध्यानि। त्वत्। एति। द्रविणं। वीरऽपेशाः।
इत्थाऽधिये। दाशुषे। मर्त्याय। त्वत्। वाजी। वाजंऽभरः। विऽहायाः। अभिष्टिऽकृत्। जायते। सत्य

शुष्मः। त्वत्। रयिः। देवऽजूतः। मयःऽभुः। त्वत्। आशुः। जूजुऽवान्। अग्ने। अर्वा। त्वां। अग्ने। प्रथ
मं। देवऽयंतः। देवं। मर्ताः। अमृत। मंद्रऽजिह्वं। द्वेषःऽयुतं। आ। विवासंति। धीऽभिः। दमूनसं। गृहऽ
पतिं। अमूरं। आरे। अस्मत्। अमतिं। आरे। अंहः। आरे। विश्वां। दुःऽमतिं। यत्। निऽपासि। दोषा। शि
वः। सहसः। सूनो इति। अग्ने। यं। देवः। आ। चित्। सचसे। स्वस्ति॥ ११॥ यः। त्वां। अग्ने। इनधते। य
तऽस्रुक्। त्रिः। ते। अन्नं। कृणवत्। सस्मिन्। अहन्। सः। सु। द्युम्नैः। अभि। अस्तु। प्रऽसक्षत्। तव।
क्रत्वा। जातऽवेदः। चिकित्वान्। इध्मं। यः। ते। जभरत्। शश्रमाणः। महः। अग्ने। अनीकं। आ। स
पर्यन्। सः। इधानः। प्रति। दोषां। उषसं। पुष्यन्। रयिं। सचते। घ्नन्। अमित्रान्। अग्निः। ईशे। बृ
हतः। क्षत्रियस्य। अग्निः। वाजस्य। परमस्य। रायः। दधाति। रत्नं। विधते। यविष्ठः। वि। आनुषक्। म
र्त्याय। स्वधाऽवान्। यत्। चित्। हि। ते। पुरुषऽत्रा। यविष्ठ। अचित्तिऽभिः। चकृम। कत्। चित्। आ
गः। कृधि। सु। अस्मान्। अदितेः। अनागान्। वि। एनांसि। शिश्रथः। विष्वक्। अग्ने। महः। चित्।
अग्ने। एनसः। अभीके। ऊर्वात्। देवानां। उत। मर्त्यानां। मा। ते। सखायः। सदं। इत्। रिषाम। यच्छ। तो
काय। तनयाय। शं। योः। यथा। ह। त्यत्। वसवः। गौर्यं। चित्। पदि। सितां। अमुंचत। यजत्राः। एवो इ
ति। सु। अस्मत्। मुंचत। वि। अंहः। प्र। तारि। अग्ने। प्रऽतरं। नः। आयुः॥ १२॥ प्रति। अग्निः। उषसां। अ

२४

ग्रो।अश्वऽवती।विऽभाती।नां।सुऽमनाः।रत्नऽधेयं।यातं।अश्विना।सुऽकृता।दुरोणं।उत्।सूर्यः।ज्यो
तिषा।देवः।एति।उर्वी।भानुं।सविता।देवः।अश्रेत्।द्रप्सं।दविध्वत्।गोऽइषः।नासत्या।अनु।व्रतं।
वरुणः।यंति।मित्रः।यत्।सूर्यं।दिवि।आऽरोहयंति।यं।सीं।अकृण्वन्।तमसे।विऽपृचे।ध्रुवऽक्षेमाः।
अनवऽस्यंतः।अर्थी।तं।सूर्यं।हरितः।सप्त।यह्वीः।स्पशं।विश्वस्य।जगतः।वहंति।वहिष्ठेभिः।विऽ
हरन्।यासि।तंतुं।अवऽव्ययन्।असितं।देव।वस्म।दविध्वतः।रश्मयः।सूर्यस्य।चर्मऽइव।अव।
अधुः।तमः।अप्ऽसु।अंतः।इति।अनायतः।अनिऽबद्धः।कया।अयं।न्यङ्।उत्तानः।अव।पद्यते।
न।कया।याति।स्वधया।कः।ददर्श।दिवः।स्कंभः।संऽऋतः।पाति।नाकं॥१३॥०॥जातऽवेदाः।अश्व
ती।देवः।रोचमानाः।महःऽभिः।आ।नासत्या।उरुऽगाया।रथेन।इमं।यज्ञं।उप।नः।यातं।अच्छ।ऊर्ध्वं।
केतुं।०।कृण्वन्।०।वि।सूर्यः।रश्मिऽभिः।चेकितानः।आऽवहंती।अरुणीः।ज्योतिषा।आ।अगात्।म
ही।चित्रा।रश्मिऽभिः।चेकिताना।प्रऽबोधयंती।सुविताय।देवी।उषाः।ईयते।सुऽयुजा।रथेन।
आ।वां।वहिष्ठाः।इह।ते।वहंतु।रथाः।अश्वासः।उषसः।विऽउष्टौ।इमे।हि।वां।मधुऽपेयाय।सो
माः।अस्मिन्।यज्ञे।वृषणा।मादयेथां॥०॥२४॥अग्निः।होता।नः।अध्वरे।वाजी।सन्।परि।नीय
ते।देवः।देवेषु।यज्ञियः।परि।त्रिऽविष्टि।अध्वरं।याति।अग्निः।रथीःऽइव।आ।देवेषु।प्रयः।द

धत्।परि।वाजऽपतिः।कविः।अग्निः।हव्यानि।अक्रमीत्।दधत्।रत्नानि।दाशुषे।अयं।यः।सृंजे
ये।पुरः।दैवऽवाते।सम्ऽइध्यते।द्युऽमान्।अमित्रऽदंभनः।अस्य।घ।वीरः।ईवतः।अग्नेः।ईशीत।म
र्त्यः।तिग्मऽजंभस्य।मीळ्हुषः॥५॥तं।अर्वंतं।न।सानसिं।अरुषं।न।दिवः।शिशुं।मर्मृज्यंते।दिवेऽ
दिवे।बोधत्।यत्।मा।हरिऽभ्यां।कुमारः।साहऽदेव्यः।अच्छ।न।हूतः।उत्।अरं।उत।त्या।यजता।
हरी इति।कुमारात्।साहऽदेव्यात्।प्रऽयता।सद्यः।आ।ददे।एषः।वां।देवौ।अश्विना।कुमारः।साहऽ
देव्यः।दीर्घऽआयुः।अस्तु।सोमकः।तं।युवं।देवौ।अश्विना।कुमारं।साहऽदेव्यं।दीर्घऽआयुषं।कृ
णोतन॥१०॥आ।सत्यः।यातु।मघऽवान्।ऋजीषी।द्रवंतु।अस्य।हरयः।उप।नः।तस्मै।इत्।अं
धः।सुसुम।सुऽदक्षं।इह।अभिऽपित्वं।करते।गृणानः।अव।स्य।शूर।अध्वनः।न।अंते।अस्मिन्।
नः।अद्य।सवने।मंदध्यै।शंसाति।उक्थं।उशनाऽइव।वेधाः।चिकितुषे।असुर्याय।मन्म।कविः।
न।निण्यं।विदथानि।साधन्।वृषा।यत्।सेकं।विऽपिपानः।अर्चात्।दिवः।इत्था।जीजनत्।सप्त
कारून्।अह्ना।चित्।चक्रुः।वयुना।गृणंतः।स्वः।यत्।वेदि।सुऽदृशीकं।अर्कैः।महि।ज्योतिः।रु
रुचुः।यत्।ह।वस्तोः।अंधा।तमांसि।दुधिता।विऽचक्षे।नृऽभ्यः।चकार।नृऽतमः।अभिष्टौ।ववक्ष।इंद्रः।अमितं।ऋजीषी।उभे इति।आ।पप्रौ।रोदसी इति।महिऽत्वा।अतः।चित्।अस्य।महिमा।वि।

३५

रेचि॥ अभिऽइत्यः॥ विश्वा॥ भुवना॥ बभूथ॥१७॥ विश्वानि॥ शक्रः॥ नर्याणि॥ विद्वान्॥ अपः॥ रिरेच॥ सखिऽ
भिः॥ निऽकामैः॥ अश्मानं॥ चित्॥ ये॥ बिभिदुः॥ वचःऽभिः॥ व्रजं॥ गोऽमंतं॥ उशिजः॥ वि॥ वव्रुः॥ वव्रुरिति वव्रुः॥
अपः॥ वृत्रं॥ वव्रिऽवांसं॥ परा॥ अहन्॥ प्र॥ आवत्॥ ते॥ वज्रं॥ पृथिवी॥ सऽचेताः॥ प्र॥ अर्णांसि॥ समुद्रियाणि॥
ऐनोः॥ पतिः॥ भवन्॥ शवसा॥ शूर॥ धृष्णो इति॥ अपः॥ यत्॥ अद्रिं॥ पुरुऽहूत॥ दर्दः॥ आविः॥ भुवत्॥ सर
मा॥ पूर्व्यं॥ ते॥ सः॥ नः॥ नेता॥ वाजं॥ आ॥ दर्षि॥ भूरिं॥ गोत्रा॥ रुजन्॥ अंगिरःऽभिः॥ गृणानः॥ अच्छ॥ कविं॥
नृऽमणः॥ गाः॥ अभिष्टौ॥ स्वः॥ साता॥ मघऽवन्॥ नाधमानं॥ ऊतिऽभिः॥ तं॥ इषणः॥ द्युम्नऽहूतौ॥ नि॥
मायाऽवान्॥ अब्रह्मा॥ दस्युः॥ अर्त॥ आ॥ दस्युऽघ्ना॥ मनसा॥ याहि॥ अस्तं॥ भुवत्॥ ते॥ कुत्सः॥ सख्ये॥
निऽकामः॥ स्वे॥ योनौ॥ नि॥ सदतं॥ सऽरूपा॥ वि॥ वां॥ चिकित्सत्॥ ऋतऽचित्॥ ह॥ नारी॥१०॥ यासि॥ कुत्से
न॥ सऽरथं॥ अवस्युः॥ तोदः॥ वातस्य॥ हर्योः॥ ईशानः॥ ऋज्रा॥ वाजं॥ न॥ गध्यं॥ युयूषन्॥ कविः॥ यत्॥
अहन्॥ पार्याय॥ भूषात्॥ कुत्साय॥ शुष्णं॥ अशुषं॥ नि॥ बर्हीः॥ प्रऽपित्वे॥ अह्नः॥ कुयवं॥ सहस्रा॥ सद्यः॥
दस्यून्॥ प्र॥ मृण॥ कुत्स्येन॥ प्र॥ सूरः॥ चक्रं॥ वृहतात्॥ अभीके॥ त्वं॥ पिप्रुं॥ मृगयं॥ शूशुऽवांसं॥ ऋजिश्व
ने॥ वैदथिनाय॥ रंधीः॥ पंचाशत्॥ कृष्णा॥ नि॥ वपः॥ सहस्रा॥ अत्कं॥ न॥ पुरः॥ जरिमा॥ वि॥ दर्दः॥ सूरः॥ उ दर्दरिति
पाके॥ तन्वं॥ दधानः॥ वि॥ यत्॥ ते॥ चेति॥ अमृतस्य॥ वर्पः॥ मृगः॥ न॥ हस्ती॥ [illegible]॥ तविषीं॥ उषाणः॥ सिं

हः। ना। भीमः। आयुधानि। बिभ्रत्। इंद्रः। काम्याः। वसुऽयंतः। अगमन्। स्वः। ऽमीळ्हे। ना। सवने। चकाना
नाः। श्रवस्यवः। शशमानाः। सः। उक्थैः। ओकः। ना। रण्वा। सुदृशीऽइव। पुष्टिः। ॥१९॥ तं। इत्। वः। इंद्रं।
सुऽहवं। हुवेम। यः। ता। चकार। नर्या। पुरूणि। यः। माऽवते। जरित्रे। गध्यं। चित्। मक्षु। वाजं। भरति। स्पा
र्हऽराधाः। तिग्मा। यत्। अंतः। अशनिः। पताति। कस्मिन्। चित्। शूर। मुहुके। जनानां। घोरा। यत्।
अर्य। संऽऋतिः। भवाति। अध। स्म। नः। तन्वः। बोधि। गोपाः। भुवः। अविता। वामऽदेवस्य। धीनां। भुवः।
सखा। अवृकः। वाजऽसातौ। त्वां। अनु। प्रऽमतिं। आ। जगन्म। उरुऽशंसः। जरित्रे। विश्वधा। स्याः। एभिः।
नृऽभिः। इंद्र। त्वायुऽभिः। त्वा। मघवत्ऽभिः। मघऽवन्। विश्वे। आजौ। द्यावः। न। द्युम्नैः। अभि। संतः।
अर्यः। क्षपः। मदेम। शरदः। च। पूर्वीः। एव। इत्। इंद्राय। वृषभाय। वृष्णे। ब्रह्म। अकर्म। भृगवः। न। रथं।
नु। चित्। तु। यथा। नः। सख्या। विऽयोषत्। असत्। नः। उग्रः। अविता। तनूऽपाः। नु। स्तुतः। इंद्र। नु। गृणानः।
इषं। जरित्रे। नद्यः। न। पीपेरिति पीपेः। अकारि। ते। हरिऽवः। ब्रह्म। नव्यं। धिया। स्याम। रथ्यः। सदाऽ
साः॥२०॥०॥ तुभ्यं। ह। क्षाः। अनु। क्षत्रं। मंहना। मन्यत। द्यौः। त्वं। वृत्रं। शवसा। जघन्वान्। सृजः। सिं
धून्। अहिना। जग्रसानान्। तव। त्विषः। जनिमन्। रेजत। द्यौः। रेजत्। भूमिः। भियसा। स्वस्य। मन्योः।
३६
ऋघायंत। सुऽभ्वः। पर्वतासः। आर्दन्। धन्वानि। सरयंते। आपः। भिनत्। गिरिं। शवसा। वज्रं।

इ॒ष्णन् । आविः ऽकृण्वानः । सहसानः । ओजः । वधीत् । वृत्रं । वज्रेण । मंदसानः । सरन् । आपः । जव
सा । हतऽवृष्णीः । सुऽवीरः । ते । जनिता । मन्यत । द्यौः । इंद्रस्य । कर्ता । स्वपःऽतमः । भूत् । यः । ईं । जजा
न । स्वर्यं । सुऽवज्रं । अनपऽच्युतं । सदसः । न । भूम । यः । एकः । इत् । च्यवयति । प्र । भूम । राजा । कृष्टी
नां । पुरुऽहूतः । इंद्रः । सत्यं । एनं । अनु । विश्वे । मदंति । रातिं । देवस्य । गृणतः । मघोनः ॥ २१ ॥ सत्रा । सो
माः । अभवन् । अस्य । विश्वे । सत्रा । मदासः । बृहतः । मदिष्ठाः । सत्रा । अभवः । वसुऽपतिः । वसूनां । द
त्रे । विश्वाः । अधिथाः । इंद्र । कृष्टीः । त्वं । अध । प्रथमं । जायमानः । अमे । विश्वाः । अधिथाः । इंद्र । कृ
ष्टीः । त्वं । प्रति । प्रऽवतः । आऽशयानं । अहिं । वज्रेण । मघऽवन् । वि । वृश्चः । सत्राऽहनं । दधृषिं । तु
म्रं । इंद्रं । महां । अपारं । वृषभं । सुऽवज्रं । हंता । यः । वृत्रं । सनिता । उत । वाजं । दाता । मघानि । मघऽ
वा । सुऽराधाः । अयं । वृतः । चातयते । संऽईचीः । यः । आजिषु । मघऽवा । शृण्वे । एकः । अयं । वाजं ।
भरति । यं । सनोति । अस्य । प्रियासः । सख्ये । स्याम । अयं । शृण्वे । अध । जयन् । उत । घ्नन् । अयं । उत ।
प्र । कृणुते । युधा । गाः । यदा । सत्यं । कृणुते । मन्युं । इंद्रः । विश्वं । दृळ्हं । भयते । एजत् । अस्मात् ॥
॥ २२ ॥ सं । इंद्रः । गाः । अजयत् । सं । हिरण्या । सं । अश्विया । मघऽवा । यः । ह । पूर्वीः । एभिः । नृऽभिः । नृऽ
तमः । अस्य । शाकैः । रायः । विऽभक्ता । संऽभरः । च । वस्वः । कियत् । स्वित् । इंद्रः । अधि । एति । मातुः । किय

त्। पितुः। जनितुः। यः। जजान। यः। अस्य। शुष्मं। मुहुऽकैः। इयर्त्ति। वातः। न। जूतः। स्तनयत्ऽ
भिः। अभ्रैः। क्षियंतं। त्वं। अक्षियंतं। कृणोति। इयर्त्ति। रेणुं। मघऽवा। संऽओहं। विऽभंजनुः। अशनि
मान्ऽइव। द्यौः। उत। स्तोतारं। मघऽवा। वसौ। धात्। अयं। चक्रं। इषणत्। सूर्यस्य। नि। एतशं। री
रमत्। ससृमाणं। आ। कृष्णः। ईं। जुहुराणः। जिघर्त्ति। त्वचः। बुध्ने। रजसः। अस्य। योनौ। असिक्न्यां।
यजमानः। न। होता॥१३॥ गव्यंतः। इंद्रं। सख्याय। विप्राः। अश्वऽयंतः। वृषणं। वाजयंतः। जनिऽयंतः।
जनि दां। अक्षितऽऊतिं। आ। च्यवयामः। अवते। न। कोशं। त्राता। नः। बोधि। ददृशानः। आपिः। अभिऽ
ख्याता। मर्डिता। सोम्यानां। सखा। पिता। पितृऽतमः। पितॄणां। कर्ता। ईं। ऊं इति। लोकं। उशते। वयःऽ
धाः। सखिऽयतां। अविता। बोधि। सखा। गृणानः। इंद्र। [illegible]। स्तुवते। वयःऽधाः। वयं। हि। आ। ते।
चकृम। सऽबाधः। आभिः। शमीभिः। महयंतः। इंद्र। स्तुतः। इंद्रः। मघऽवा। यत्। ह। वृत्रा। भूरीणि।
एकः। अप्रतीनि। हंति। अस्य। प्रियः। जरिता। यस्य। शर्मन्। नकिः। देवाः। वारयंते। न। मर्ताः। एव। नः।
इंद्रः। मघऽवा। विऽरप्शी। करत्। सत्या। चर्षणिऽधृत्। अनर्वा। त्वं। राजा। जनुषां। धेहि। अस्मे इ
ति। [illegible] अधि। श्रवः। माहिनं। यत्। जरित्रे॥ ॥२४॥ अयं। पंथाः। अनुऽवित्तः। पुराणः। यतः।
देवाः। उत्ऽअजायंत। विश्वे। अतः। चित्। आ। जनिषीष्ट। प्रऽवृद्धः। मा। मातरं। अमुया। पत्तवे। क

३७

रिति कः। न। अहं। अतः। निः। अय। दुःऽगहा। एतत्। तिरश्चता। पार्श्वात्। निः। गमानि। बहूनि। मे। अ
कृता। कर्त्वानि। युध्यै। त्वेन। सं। त्वेन। पृच्छै। पराऽयतीं। मातरं। अनु। अचष्ट। न। न। अनु। गानि। अ
नु। नु। गमानि। त्वष्टुः। गृहे। अपिबत्। सोमं। इंद्रः। शतऽधन्यं। चम्वोः। सुतस्य। किं। सः। ऋधक्। कृ
णवत्। यं। सहस्रं। मासः। जभार। शरदः। च। पूर्वीः। नहि। नु। अस्य। प्रतिऽमानं। अस्ति। अंतः। जा
तेषु। उत। ये। जनिऽत्वाः। अवद्यंऽइव। मन्यमाना। गुहा। अकः। इंद्रं। माता। वीर्येण। निऽऋष्टं। अथ।
उत्। अस्थात्। स्वयं। अत्कं। वसानः। आ। रोदसी इति। अपृणात्। जायमानः॥ ५॥ एताः। अर्ष
ति। अललाऽभवंतीः। ऋतवरीःऽइव। संऽक्रोशमानाः। एताः। वि। पृच्छ। किं। इदं। भनंति। कं। आपः।
अद्रिं। परिऽधिं। रुजंति। किं। उं इति। स्वित्। अस्मै। निऽविदः। भनंत। इंद्रस्य। अवद्यं। दिधिषंते। आपः।
मम। एतान्। पुत्रः। महता। वधेन। वृत्रं। जघन्वान्। असृजत्। वि। सिंधून्। ममत्। च। न। त्वा। युवतिः।
पराऽआस। ०। कुषवा। जगार। ममत्। चित्। आपः। शिशवे। ममृड्युः। ममत्। चित्। इंद्रः। सहसा।
उत्। अतिष्ठत्। ममत्। च। न। ते। मघऽवन्। विऽअंसः। निऽविविध्वान्। अप। हनू इति। जघान। अध।
निऽविद्धः। उत्ऽतरः। बभूवान्। शिरः। दासस्य। सं। पिणक्। वधेन। गृष्टिः। ससूव। स्थविरं। तवागां।
अनाधृष्यं। वृषभं। तुम्रं। इंद्रं। अरीळ्हं। वत्सं। चरथाय। माता। स्वयं। गातुं। तन्वे। इच्छमानं। उत। मा

ता।महिषं।अनु।अवेनत्।अमी इति।त्वा।जहति।पुत्र।देवाः।अथ।अब्रवीत्।वृत्रं।इंद्रः।हनि
ष्यन्।सखे।विष्णो इति।विऽतरं।वि।क्रमस्व।कः।ते।मातरं।विधवां।अचक्रत्।शयुं।कः।त्वां।अजि
घांसत्।चरंतं।कः।ते।देवः।अधि।मार्डीके।आसीत्।यत्।प्र।अक्षिणाः।पितरं।पादऽगृह्य।अवर्त्या।
शुनः।आंत्राणि।पेचे।न।देवेषु।विविदे।मर्डितारं।अपश्यं।जायां।अमहीयमानां।अध।मे।श्येनः।म
धु।आ।जभार॥१३॥२६॥ ॥इति तृतीयाष्टके पंचमोऽध्यायः॥ ॥ओं॥एव।त्वां।इंद्र।वज्रिन्।अत्र।वि
श्वे।देवासः।सुऽहवासः।ऊमाः।महां।उभे इति।रोदसी इति।वृद्धं।ऋष्वं।निः।एकं।इत्।वृणते।
वृत्रऽहत्ये।अव।असृजंत।जिव्रयः।न।देवाः।भुवः।संऽराट्।इंद्र।सत्यऽयोनिः।०।प्र।अवर्तनीः।
अरदः।विश्वऽधेनाः।अतृप्णुवंतं।विऽयतं।अबुध्यं।अबुध्यमानं।सुसुपानं।इंद्र।सप्त।प्रति।प्रऽ
वतः।आऽशयानं।अहिं।वज्रेण।वि।रिणाः।अपर्वन्।अक्षोदयत्।शवसा।क्षाम।बुध्नं।वाः।न।
वातः।तविषीभिः।इंद्रः।दृळ्हानि।औभ्नात्।उशमानः।ओजः।अव।अभिनत्।ककुभः।पर्वता
नां।अभि।प्र।दद्रुः।जनयः।न।गर्भं।रथाःऽइव।प्र।ययुः।साकं।अद्रयः।अतर्पयः।विऽसृतः।उ
ब्जः।ऊर्मीन्।त्वं।वृतान्।अरिणाः।इंद्र।सिंधून्॥१॥त्वं।महीं।अवनिं।विश्वऽधेनां।तुर्वीतये।वय्या
य।क्षरंतीं।अरमयः।नमसा।एजत्।अर्णः।सुऽतरणान्।अकृणोः।इंद्र।सिंधून्।प्र।अग्रुवः।न

३८

भुन्वः। नावक्काः। ध्वस्त्रां। अपिन्वत्। युवतीः। ऋतऽज्ञाः। धन्वानि। अज्रान्। अपृणक्। तृषाणान्।
अधोक्। इंद्रः। स्तर्यः। दंऽसुपत्नीः। पूर्वीः। उषसः। शारदः। च। गूर्ताः। वृत्रं। जघन्वान्। असृजत्। वि।
सिंधून्। परिऽस्थिताः। अतृणत्। बद्बधानाः। सीराः। इंद्रः। स्रवितवे। पृथिव्या। वम्रीभिः। पुत्रं। अग्रुवः।
अदानं। निऽवेशनात्। हरिऽवः। आ। जभर्थ। वि। अंधः। अख्यत्। अहिं। आऽददानः। निः। भूत्। उखऽ
छित्। सं। अरंत। पर्वा। प्र। ते। पूर्वाणि। करणानि। विप्र। आऽविद्वान्। आह। विदुषे। करांसि। यथाऽयथा।
वृष्ण्यानि। स्वऽगूर्ता। अपांसि। राजन्। नर्या। अविवेषीः। ॥१॥ आ। नः। इंद्रः। दूरात्। आ। नः। आसा
त्। अभिष्टिऽकृत्। अवसे। यासत्। उग्रः। ओजिष्ठेभिः। नृऽपतिः। वज्रऽबाहुः। संऽगे। समत्ऽसु। तु
र्वणिः। पृतन्यून्। हरिऽभिः। यातु। अच्छ। अर्वाचीनः। अवसे। राधसे। च। तिष्ठाति। वज्री। मघऽवा।
विऽरप्शी। इमं। यज्ञं। अनु। नः। वाजऽसातौ। इमं। यज्ञं। त्वं। अस्माकं। इंद्र। पुरः। दधत्। सनिष्यसि। क्रतुं।
नः। श्वघ्नीऽइव। वज्रिन्। सनये। धनानां। त्वया। वयं। अर्यः। आजिं। जयेम। उशन्। उं इति। सु। नः। सु
मनाः। उपाके। सोमस्य। नु। सुऽसुतस्य। स्वधाऽवः। पाः। इंद्र। प्रतिऽभृतस्य। मध्वः। सं। अंधसा। ममदः।
२ पृष्ठ्येन। वि। यः। ररप्शे। ऋषिऽभिः। नवेभिः। वृक्षः। न। पक्वः। सृण्यः। न। जेता। मर्यः। न। योषां। अभि। मन्यमा

नः। अच्छ। विवक्मि। पुरुऽहूतं। इंद्रं॥ ३॥ गिरिः। न। यः। स्वऽतवान्। ऋष्वः। इंद्रः। सनात्। एव। सहसः। जा
तः। उग्रः। आऽदर्ता। वज्रं। स्थविरं। न। भीमः। उद्नाऽइव। कोशं। वसुना। निऽऋष्टं। न। यस्य। वर्ता। जनु
षा। नु। अस्ति। न। राधसः। आऽमरीता। मघस्य। उत्ऽववृषाणः। तविषीऽवः। उग्र। अस्मभ्यं। दद्धि। पु
रुऽहूत। रायः। ईक्षे। रायः। क्षयस्य। चर्षणीनां। उत। व्रजं। अपऽवर्ता। असि। गोनां। शिक्षाऽनरः। सं
ऽइथेषु। प्रहाऽवान्। वस्वः। राशिं। अभिऽनेता। असि। भूरिं। कया। तत्। शृण्वे। शच्या। शचिष्ठः। यया।
कृणोति। मुहु। का। चित्। ऋष्वः। पुरु। दाशुषे। विऽचयिष्ठः। अंहः। अथ। दधाति। द्रविणं। जरित्रे॥ मा। नः।
मर्धीः। आ। भर। दद्धि। तत्। नः। प्र। दाशुषे। दातवे। भूरि। यत्। ते। नव्ये। देष्णे। शस्ते। अस्मिन्। ते। उक्थे।
प्र। ब्रवाम। वयं। इंद्र। स्तुवंतः॥ ०॥ ४॥ आ। यातु। इंद्रः। अवसे। उप। नः। इह। स्तुतः। सधऽमात्। अस्तु।
शूरः। ववृधानः। तविषीः। यस्य। पूर्वीः। द्यौः। न। क्षत्रं। अभिऽभूति। पुष्यात्। तस्य। इत्। इह। स्तवथ। वृ
ष्ण्यानि। तुविऽद्युम्नस्य। तुविऽराधसः। नॄन्। यस्य। क्रतुः। विदथ्यः। न। सम्ऽराट्। सह्वान्। तरुत्रः। ३९
अभि। अस्ति। कृष्टीः॥ ०॥ दिवः। आ। पृथिव्याः। मक्षु। समुद्रात्। उत। वा। पुरीषात्। स्वःऽनरात्। अवसे। नः।
वा। मरुत्वान्। पराऽवतः। सदनात्। ऋतस्य। स्थूरस्य। रायः। बृहतः। यः। ईशे। तं। ऊं इति। स्तवाम। विदथेषु।

इंद्रं। यः। वायुना। जयति। गोऽमतीषु। प्र। धृष्णुऽया। नयति। वस्यः। अच्छ। उप। अयः। नमः। नमसि। स्तभा
यन्। इयर्ति। वाचं। जनयन्। यजध्यै। ऋंजसानः। पुरुऽवारः। उक्थैः। आ। इंद्रं। ववृतीत। सदनेषु। हो
ता। पूः। धिया। यदि। धिषण्यंतः। सरण्यान्। सदंतः। अद्रिं। औशिजस्य। गोहे। आ। दुरोषाः। पास्त्यस्य। हो
ता। यः। नः। महान्। संऽवरणेषु। वह्निः। सत्राऽयत। ईं। भार्वरस्य। वृष्णः। सिसक्ति। शुष्मः। स्तुवते। भराय।
गुहा। यत्। ईं। औशिजस्य। गोहे। प्र। यत्। धिये। प्र। अयसे। मदाय। वि। यत्। वरांसि। पर्वतस्य। वृण्वे। पयः
भिः। जिन्वे। अपां। जवांसि। विदत्। गौरस्य। गवयस्य। गोहे। यदि। वाजाय। सुऽध्यः। वहंति। भद्रा। ते। ह
स्ता। सुऽकृता। उत। पाणी इति। प्रऽयंतारा। स्तुवते। राधः। इंद्र। का। ते। निऽसत्तिः। किं। ऊं इति। नो इति।
मुमत्सि। किं। न। उत्ऽउत्। ऊं इति। हर्षसे। दातवै। ऊं इति। एव। वस्वः। इंद्रः। सत्यः। संऽराट्। हंता। वृत्रं।
वरिवः। पूरवे। कः। इति। कः। पुरुऽस्तुत। क्रत्वा। नः। शग्धि। रायः। भक्षीय। ते। अवसः। दैव्यस्य।
॥ ६॥ यत्। नः। इंद्रः। जुजुषे। यत्। च। वष्टि। तत्। नः। महान्। करति। शुष्मी। आ। चित्। ब्रह्म। स्तोमं।
मघऽवा। सोमं। उक्था। यः। अश्मानं। शवसा। बिभ्रत्। एति। वृषा। वृषंधिं। चतुःऽअश्रिं। अस्यन्।
उग्रः। बाहुऽभ्यां। नृऽतमः। शचीऽवान्। श्रिये। परुष्णीं। उषमाणः। ऊर्णां। यस्याः। पर्वाणि। सख्याय।

विभ्वा। यः। देवः। देवऽतमः। जायमानः। महः। वाजेभिः। महत्ऽभिः। च। शुष्मैः। दधानः। वज्रं। बाह्वोः। उ
शंतं। द्यां। अमेन। रेजयत्। प्र। भूम। विश्वा। रोधांसि। प्रऽवतः। च। पूर्वीः। द्यौः। ऋष्वात्। जनिमन्। रेज
त्। क्षाः। आ। मातरा। भरति। शुष्मी। आ। गोः। नृऽवत्। परिऽज्मन्। नोनुवंत। वाताः। ता। तु। ते। इंद्र। मह
तः। महानि। विश्वेषु। इत्। सवनेषु। प्रऽवाच्या। यत्। शूर। धृष्णो इति। धृषता। दधृष्वान्। अहिं। वज्रेण।
शवसा। अविवेषीः॥ ७॥ ०॥ सत्रा। तुविऽनृम्ण। विश्वा। प्र। धेनवः। सिस्रते। वृष्णः। ऊध्नः। अध। ह। त्व
त्। वृषऽमनः। भियानाः। प्र। सिंधवः। जवसा। चक्रमंत। अत्र। अह। ते। हरिऽवः। ताः। उं इति। देवीः। अ
वःऽभिः। इंद्र। स्तवंत। स्वसारः। यत्। सीं। अनु। प्र। मुचः। बद्बधानाः। दीर्घां। अनु। प्रऽसितिं। स्यंदयध्यै।
पिपीळे। अंशुः। मद्यः। न। सिंधुः। आ। त्वा। शमी। शशमानस्य। शक्तिः। अस्मद्र्यक्। शुशुचानस्य।
यम्याः। आशुः। न। रश्मिं। तुविऽओजसं। गोः। अस्मे इति। वर्षिष्ठा। कृणुहि। ज्येष्ठा। नृम्णानि।
सत्रा। सहुरे। सहांसि। अस्मभ्यं। वृत्रा। सुऽहनानि। रंधि। जहि। वधः। वनुषः। मर्त्यस्य। अस्मा
कं। इत्। सु। शृणुहि। त्वं। इंद्र। अस्मभ्यं। चित्रान्। उप। माहि। वाजान्। अस्मभ्यं। विश्वाः। इषणः। पुरंऽ
धीः। अस्माकं। सु। मघऽवन्। बोधि। गोऽदाः। ०॥ ८॥ कथा। महां। अवृधत्। कस्य। होतुः। यज्ञं। जुषा

णः।अभि।सोमं।ऊधः॥पिबन्।उशानः।जुषमाणः।अंधः।ववक्षे।ऋष्वः।शुचते।धनाय।कः।
अस्य।वीरः।सधऽमादं।आप।सं।आनंश।सुमतिऽभिः।कः।अस्य।कत्।अस्य।चित्रं।चिकि
ते।कत्।ऊती॥वृधे।भुवत्।शशमानस्य।यज्वोः॥कथा।शृणोति।हूयमानं।इंद्रः।कथा।शृण्वन्।
अवसां।अस्य।वेद।काः।अस्य।पूर्वीः।उपऽमातयः।ह।कथा।एनं।आहुः।पपुरिं।जरित्रे।कथा।
रा सऽबाधः।शशमानः।अस्य।नशत्।अभि।द्रविणं।दीध्यानः।देवः।भुवत्।नवेदाः।मे।ऋतानां।
नमः।जगृभ्वान्।अभि।यत्।जुजोषत्।कथा।कत्।अस्याः।उषसः।विऽउष्टौ।देवः।मर्तस्य।
सख्यं।जुजोष।कथा।कत्।अस्य।सख्यं।सखिऽभ्यः।ये।अस्मिन्।कामं।सुऽयुजं।ततस्रे॥९॥
किं।आत्।अमत्रं।सख्यं।सखिऽभ्यः।कदा।नु।ते।भ्रात्रं।प्र।ब्रवाम॥श्रिये।सुऽदृशः।वपुः।अस्य।
सर्गाः।स्वः।न।चित्रऽतमं।इषे।आ।गोः॥द्रुहं।जिघांसन्।ध्वरसं।अनिंद्रां।तेतिक्ते।तिग्मा।तुजसे।
अनीका॥ऋणा।चित्।यत्र।ऋणऽयाः।नः।उग्रः।दूरे।अज्ञाताः।उषसः।बबाधे॥ऋतस्य।हि।शु
रुधः।संति।पूर्वीः।ऋतस्य।धीतिः।वृजिनानि।हंति।ऋतस्य।श्लोकः।बधिरा।ततर्द।कर्णा।
बुधानः।शुचमानः।आयोः॥ऋतस्य।दृळ्हा।धरुणानि।संति।पुरूणि।चंद्रा।वपुषा।वपूंषि।

ऋतेन। दीर्घं। इषणंत। पृक्षः। ऋतेन। गावः। ऋतं। आ। विवेशुः। ऋतं। येमानः। ऋतं। इत्। वनोति।
ऋ तस्य। शुष्मः। तुरऽयाः। ऊं इति। गव्युः। ऋताय। पृथ्वी इति। बहुले इति। गभीरे इति। ऋताय। धे
नू इति। परमे इति। दुहाते इति।॥१०॥ का। सुऽस्तुतिः। शवसः। सूनुं। इंद्रं। अर्वाचीनं। राधसे। आ।
ववर्त्तत्। ददिः। हि। वीरः। गृणते। वसूनि। सः। गोऽपतिः। निःऽसिधां। नः। जनासः। सः। वृत्रऽहत्ये।
हव्यः। सः। ईड्यः। सः। सुऽस्तुतः। इंद्रः। सत्यऽराधाः। सः। आ। मघऽवा। मर्त्याय। ब्रह्मण्य
ते। सुस्वये। वरिवः। धात्। तं। इत्। नरः। वि। ह्वयंते। संऽईके। रिरिक्वांसः। तन्वः। कृण्वत। त्रां। मि
थः। यत्। त्यागं। उभयासः। अग्मन्। नरः। तोकस्य। तनयस्य। सातौ। क्रतुऽयंति। क्षितयः। योगे।
उग्र। आशुषाणासः। मिथः। अर्णऽसातौ। सं। यत्। विशः। अववृत्रंत। युध्माः। आत्। इत्। नेमे।
इंद्रियं। यजंते। आत्। इत्। पक्तिः। पुरोळाशं। रिरिच्यात्। आत्। इत्। सोमः। वि। पपृच्यात्। असुस्वीन्। आत्। इत्। जुजोष। वृषभं। यजध्यै।॥१॥ कृणोति।
अस्मै। वरिवः। यः। इत्था। इंद्राय। सोमं। उशते। सुनोति। सध्रीचीनेन। मनसा। अविऽवेनन्। तं।
इत्। सखायं। कृणुते। समत्ऽसु। यः। इंद्राय। सुनवत्। सोमं। अद्य। पचात्। पक्तीः। उत। भृज्जात्।

ति। धानाः। प्रति। मुनायोः। उचथानि। हर्यन्। तस्मिन्। आ। दधत्। वृषणं। शुष्मं। इंद्रः। यदा। सऽमर्यं

वि। अचेत्। ऋघायात्। दीर्घं। यत्। आजिं। अभि। अख्यत्। अर्यः। अचिक्रदत्। वृषणं। पत्नी। अच्छ।

दुरोणे। आ। निऽशितं। सोमसुत्ऽभिः। भूयसा। वस्नं। अचरत्। कनीयः। अविऽक्रीतः। अकानि

षं। पुनः। यन्। सः। भूयसा। कनीयः। न। अरिरेचीत्। दीनाः। दक्षाः। वि। दुहंति। प्र। वाणं। कः। इमं। द

शऽभिः। मम। इंद्रं। क्रीणाति। धेनुऽभिः। यदा। वृत्राणि। जंघनत्। अथ। एनं। मे। पुनः। ददत्। ॥ १२॥

कः। अद्य। नर्यः। देवऽकामः। उशन्। इंद्रस्य। सख्यं। जुजोष। कः। वा। महे। अवसे। पार्याय। संऽइ

द्धे। अग्नौ। सुतऽसोमः। ईट्टे। कः। नाम। वचसा। सोम्याय। मनायुः। वा। भवति। वस्ते। उस्राः।

कः। इंद्रस्य। युज्यं। कः। सखिऽत्वं। कः। भ्रात्रं। वष्टि। कवये। कः। ऊती। कः। देवानां। अवः। अद्य। वृ

णीते। कः। आदित्यान्। अदितिं। ज्योतिः। ईट्टे। कस्य। अश्विनौ। इंद्रः। अग्निः। सुतस्य। अंशोः। पि

बंति। मनसा। अविऽवेनं। तस्मै। अग्निः। भारतः। शर्म। यंसत्। ज्योक्। पश्यात्। सूर्यं। उत्ऽचरंतं। यः।

इंद्राय। सुनवाम। इति। आह। नरे। नर्याय। नृऽतमाय। नृणां। न। तं। जिनंति। बहवः। न। दभ्राः। उरु।

अस्मै। अदितिः। शर्म। यंसत्। प्रियः। सुऽकृत्। प्रियः। इंद्रे। मनायुः। प्रियः। सुप्रऽअवीः। प्रियः। अस्य।

ति

सोमी ॥१३॥ सु प्रऽअव्यः । प्राशुषाट् । एषः । वीरः । सुस्वेः । पक्तिं । कृणुते । केवला । इंद्रः । न । असुस्वेः । आ
पिः । न । सखा । न । जामिः । दुःऽप्रऽअव्यः । अवऽहंता । इत् । अवाचः । न । रेवता । पणिना । सख्यं । इंद्रः ।
असुन्वता । सुतऽपाः । सं । गृणीते । आ । अस्य । वेदः । खिदति । हंति । नग्नं । वि । सुस्वये । पक्तये । केवलः ।
भूत् । इंद्रः । परे । अवरे । मध्यमासः । इंद्रं । यांतः । अवऽसितासः । इंद्रं । इंद्रं । क्षियंतः । उत । युध्यमानाः ।
इंद्रं । नरः । वाजऽयंतः । हवंते ॥१४॥ अहं । मनुः । अभवं । सूर्यः । च । अहं । कक्षीवान् । ऋषिः । अस्मि ।
विप्रः । अहं । कुत्सं । आर्जुनेयं । नि । ऋंजे । अहं । कविः । उशना । पश्यत । मा । अहं । भूमिं । अददां । आ
र्याय । अहं । वृष्टिं । दाशुषे । मर्त्याय । अहं । अपः । अनयं । वावशानाः । मम । देवासः । अनु । केतं । आ
यन् । अहं । पुरः । मंदसानः । वि । ऐरं । नव । साकं । नवतीः । शंबरस्य । शततमं । वेश्यं । सर्वऽता
ता । दिवःऽदासं । अतिथिऽग्वं । यत् । आवं । प्र । सु । सः । विऽभ्यः । मरुतः । विः । अस्तु । प्र । श्येनः । श्येने
भ्यः । आशुऽपत्वा । अचक्रया । यत् । स्वधया । सुऽपर्णः । हव्यं । भरत् । मनवे । देवऽजुष्टं । भरत् । य
दि । विः । अतः । वेः । विजानः । पथा । उरुणा । मनःऽजवाः । असर्जि । तूयं । ययौ । मधुना । सोम्येन । उ
त । श्रवः । विविदे । श्येनः । अत्र । ऋजीपी । श्येनः । ददमानः । अंशुं । पराऽवतः । शकुनः । मंद्रं । म

४२

दो। सोमं। भरत्। दुदृहाणः। देवऽवान्। दिवः। अमुष्मात्। उत्ऽतरात्। आऽदाय। आऽदाय। श्ये-
नः। अभरत्। सोमं। सहस्रं। सवान्। अयुतं। च। साकं। अत्र। पुरंऽधिः। अजहात्। अरातीः। म-
दे। सोमस्य। मूराः। अमूरः॥१५॥ गर्भे। नु। सन्। अनु। एषां। अवेदं। अहं। देवानां। जनिमा-
नि। विश्वा। शतं। मा। पुरः। आयसीः। अरक्षन्। अध। श्येनः। जवसा। निः। अदीयं। न। घा। सः।
मां। अप। जोषं। जभार। अभि। ईं। आस। त्वक्षसा। वीर्येण। ईर्मा। पुरंऽधिः। अजहात्। अरातीः।
उत। वातान्। अतरत्। शूशुवानः। अव। यत्। श्येनः। अस्वनीत्। अध। द्योः। वि। यत्। यदि। वा। अ-
तः। ऊहुः। पुरंऽधिं। सृजत्। यत्। अस्मै। अव। ह। क्षिपत्। ज्यां। कृशानुः। अस्ता। मनसा। भुरण्य-
न्। ऋजिप्यः। ईं। इंद्रऽवतः। न। भुज्युं। श्येनः। जभार। बृहतः। अधि। स्नोः। अंतः। पतत्। पतत्रि।
अस्य। पर्णं। अध। यामनि। प्रऽसितस्य। तत्। वेरिति वेः। अध। श्वेतं। कलशं। गोभिः। अक्तं। आऽपि-
प्यानं। मघऽवा। शुक्रं। अंधः। अध्वर्युऽभिः। प्रऽयतं। मध्वः। अग्रं। इंद्रः। मदाय। प्रति। धत्। पिब-
ध्यै। शूरः। मदाय। प्रति। धत्। पिबध्यै॥१६॥ त्वा। युजा। तव। तत्। सोम। सख्ये। इंद्रः। अपः। मनवे। सऽ-
स्रुतः। करिति कः। अहन्। अहिं। अरिणात्। सप्त। सिंधून्। अप। अवृणोत्। अपिहिताऽइव। खा-

आ।

मित्वा । युजा । नि । खिदत् । सूर्यस्य । इंद्रः । चक्रं । सहसा । सद्यः । इंदो इति । अधि । स्नुना । बृहता । वर्तमानं । महः । द्रुहः । अप । विश्वऽआयु । धायि । अहन् । इंद्रः । अदहत् । अग्निः । इंदो इति । पुरा । दस्यून् । मध्यंदिनात् । अभीके । दुःऽगे । दुरोणे । क्रत्वा । न । याताम् । पुरु । सहस्रा । शर्वा । नि । बर्हत् । विश्वस्मात् । सीम् । अधमान् । इंद्र । दस्यून् । विशः । दासीः । अकृणोः । अप्रऽशस्ताः । अबाधेथां । अमृणतं । नि । शत्रून् । अविंदेथां । अपऽचितिं । वधत्रैः । एव । सत्यं । मघऽवाना । युवं । तत् । इंद्रः । च । सोम । उर्वं । अश्व्यं । गोः । आ । अदर्दृतं । अपिऽहितानि । अश्ना । रिरिचथुः । क्षाः । चित् । ततृदाना ॥ १७ ॥ आ । नः । स्तुतः । उप । वाजेभिः । ऊती । इंद्र । याहि । हरिऽभिः । मंदसानः । तिरः । चित् । अर्यः । सवना । पुरूणि । आङ्गूषेभिः । गृणानः । सत्यऽराधाः । आ । हि । स्म । याति । नर्यः । चिकित्वान् । हूयमानः । सोतृऽभिः । उप । यज्ञं । सुऽअश्वः । यः । अभीरुः । मन्यमानः । सुखानेभिः । मदति । सं । ह । वीरैः । श्रवय । इत् । अस्य । कर्णा । वाजयध्यै । जुष्टां । अनु । प्र । दिशं । मंदयध्यै । उत्ऽववृषाणः । राधसे । तुविष्मान् । करत् । नः । इंद्रः । सुऽतीर्था । अभयं । च । अच्छ । यः । गंता । नाधमानं । ऊती । इत्था । विप्रं । हवमानं । गृणंतं । उप । त्मनि । दधानः । धुरि । आ । आशून् । सहस्राणि । शतानि । वज्रऽ

बाहुः। त्वाऽउतासः। मघऽवन्। इंद्र। विप्राः। वयं। ते। स्याम। सूरयः। गृणंतः। भेजानासः। बृहत्ऽ
दिवस्य। रायः। आऽकाय्यस्य। दावने। पुरुऽक्षोः॥१८॥ नकिः। इंद्र। त्वत्। उत्ऽतरः। न। ज्यायान्। अस्ति।
वृत्रऽहन्। नकिः। एव। यथा। त्वं। सत्रा। ते। अनु। कृष्टयः। विश्वाः। चक्राऽइव। ववृतुः। सत्रा। महान्।
असि। श्रुतः। विश्वेन। ना। इत्। तु। अन्याः। त्वा। देवासः। इंद्र। युयुधुः। यत्। अहा। नक्तं। आ। अतिरः।
यत्र। उत। बाधितेभ्यः। चक्रं। कुत्साय। युध्यते। मुषायः। इंद्र। सूर्यं। यत्र। देवान्। ऋघायतः।
विश्वान्। अयुध्यः। एकः। इत्। त्वं। इंद्र। वनून्। अहन्॥१९॥ यत्र। उत। मर्त्याय। कं। अरिणाः। इं
द्र। सूर्यं। प्र। आवः। शचीभिः। एतशं। किं। आत्। उत। असि। वृत्रऽहन्। मघऽवन्। मन्युमत्ऽतमः।
अत्र। अह। दानुं। आ। अतिरः। एतत्। घ। इत्। उत। वीर्यं। इंद्र। चकर्थ। पौंस्यं। स्त्रियं। यत्। दुःऽह
नायुवं। वधीः। दुहितरं। दिवः। दिवः। चित्। घ। दुहितरं। महान्। महीयमानां। उषसं। इंद्र। सं। पिण
क्। अप। उषाः। अनसः। सरत्। संऽपिष्टात्। अह। बिभ्युषी। नि। यत्। सीं। शिश्नथत्। वृषा॥
२०॥ एतत्। अस्याः। अनः। शये। सुऽसंपिष्टं। विऽपाशि। आ। ससार। सीं। पराऽवतः। उत। सिं
धुं। विऽबाल्यं। विऽतस्थानां। अधि। क्षमि। परि। स्थाः। इंद्र। मायया। उत। शुष्णस्य। धृष्णुऽया। प्र।
मृक्षः। अभि। वेदनं। पुरः। यत्। अस्य। संऽपिणक्। उत। दासं। कौलिऽतरं। बृहतः। पर्वतात्। अ

धि। अव। अहन्। इंद्र। शंबरं। उत। दासस्य।
वर्चिनः। सहस्राणि। शता। अवधीः। अधि। पंच। प्रधीन्ऽइव॥२१॥ उत। त्यं। पुत्रं। अग्रुवः। पराऽ
वृक्तं। शतऽक्रतुः। उक्थेषु। इंद्रः। आ। अभजत्। उत। त्या। तुर्वशायदू इति। अस्नातारा। शची
ऽपतिः। इंद्रः। विद्वान्। अपारयत्। उत। त्या। सद्यः। आर्या। सरयोः। इंद्र। पारतः। अर्णाचित्ररथा।
अवधीः। अनु। द्वा। जहिता। नयः। अंधं। श्रोणं। च। वृत्रऽहन्। न। तत्। ते। सुम्नं। अष्टवे। शतं। अ
श्मन्ऽमयीनां। पुरां। इंद्रः। वि। आस्यत्। दिवःऽदासाय। दाशुषे॥२२॥ अस्वापयत्। दभीतये।
सहस्रा। त्रिंशतं। हथैः। दासानां। इंद्रः। मायया॥ सः। घ। इत्। उत। असि। वृत्रऽहन्। समानः। इं
द्र। गोऽपतिः। यः। ता। विश्वानि। चिच्युषे। उत। नूनं। यत्। इंद्रियं। करिष्याः। इंद्र। पौंस्यं। अद्य। न
किः। तत्। आ। मिनत्। वामंऽवामं। ते। आऽदुरे। देवः। ददातु। अर्यमा। वामं। पूषा। वामं। भगः॥
वामं। देवः। करूळती॥२४॥ कया। नः। चित्रः। आ। भुवत्। ऊती। सदाऽवृधः। सखा। कया। शचि
ष्ठया। वृता। कः। त्वा। सत्यः। मदानां। मंहिष्ठः। मत्सत्। अंधसः। दृह्ळा। चित्। आऽरुजे। वसु।
अभि। सु। नः। सखीनां। अविता। जरितॄणां। शतं। भवासि। ऊतिऽभिः। अभि। नः। आ। ववृत्स्व।
चक्रं। न। वृत्तं। अर्वतः। नियुत्ऽभिः। चर्षणीनां। प्रऽवता। हि। क्रतूनां। आ। हा। पदाऽइव। गच्छ

४४

सि।अभक्षि।सूर्ये।सचा॥२४॥सं।यत्।ते।इंद्र।मन्यवः।सं।चक्राणि।दधन्विरे।अध।त्वे इति।अध।
सूर्ये।उत।स्म।हि।त्वां।आहुः।इत्।मघऽवानं।शचीऽपते।दातारं।अविऽदीधयुं।उत।स्म।सद्यः।इत्।
परि।शशमानाय।सुन्वते।पुरु।चित्।मंहसे।वसु।नहि।स्म।ते।शतं।चन।राधः।वरंते।आऽमुरः।न।
च्यौत्नानि।करिष्यतः।अस्मान्।अवंतु।ते।धियः।अस्मान्।सहस्रं।ऊतयः।अस्मान्।विश्वाः।अभि
ष्टयः॥२५॥अस्मान्।इह।वृणीष्व।सख्याय।स्वस्तये।महः।राये।दिवित्मते।अस्मान्।अविड्ढि।
विश्वहा।इंद्र।राया।परीणसा।अस्मान्।विश्वाभिः।ऊतिऽभिः।अस्मभ्यं।तान्।अप।वृधि।व्रजान्।
अस्ताऽइव।गोऽमतः।नवाभिः।इंद्र।ऊतिऽभिः।अस्माकं।धृष्णुऽया।रथः।द्युऽमान्।इंद्र।अन
पऽच्युतः।गव्युः।अश्वऽयुः।ईयते।अस्माकं।उत्ऽतमं।कृधि।श्रवः।देवेषु।सूर्य।वर्षिष्ठं।द्यांऽ
इव।उपरि॥२६॥०॥वृत्रऽहन्।अस्माकं।अर्द्धं।आ।गहि।महान्।महीभिः।ऊतिऽभिः।भृमिः।
चित्।घ।असि।तूतुजिः।आ।चित्र।चित्रिणीषु।आ।चित्रं।कृणोषि।ऊतये।दभ्रेभिः।चित्।श
शीयांसं।हंसि।व्राधंतं।ओजसा।सखिऽभिः।ये।त्वे इति।सचा।वयं।इंद्र।त्वे इति।सचा।वयं।त्वा।
५८। अभि।नोनुमः।अस्मान्ऽअस्मान्।इत्।उत्।अव।सः।नः।चित्राभिः।अद्रिऽवः।अनवद्याभिः।ऊतिऽ
भिः।अनाधृष्टाभिः।आ।गहि॥२७॥भूयामो इति।सु।त्वाऽवतः।सखायः।इंद्र।गोऽमतः।युजः।वा

जाय। घृष्वये। त्वं। हि। एकः। ईशिषे। इंद्र। वाजस्य। गोऽमतः। सः। नः। यंधि। महीं। इषं। न। त्वा। वरं
ते। अन्यथा। यत्। दित्ससि। स्तुतः। मघं। स्तोतृऽभ्यः। इंद्र। गिर्वणः॥ अनूषत। प्रऽदावने। इंद्र। वा
जाय। घृष्वये। प्र। ते। वोचाम। वीर्या। याः। मंदसानः। आ। अरुजः। पुरः। दासीः। अभि। इंद्र। सा॥२८॥ ता।
ते। गृणंति। वेधसः। यानि। चकर्थ। पौंस्या। सुतेषु। इंद्र। गिर्वणः॥ अवीवृधंत। गोतमाः। इंद्र। त्वे
इति। स्तोमऽवाहसः। आ। एषु। धाः। वीरऽवत्। यशः॥ शश्वतां। असि। इंद्र। साधारणः। त्वं। तं। त्वा।
वयं। हवामहे। अर्वाचीनः। वसो इति। भव। अस्मे इति। सु। मत्स्व। अंधसः। सोमानां। इंद्र। सोमऽ
पाः। अस्माकं। त्वा। मतीनां। आ। स्तोमः। इंद्र। यच्छतु। अर्वाक्। आ। वर्तय। हरी इति॥२९॥ सहस्रं
व्यतीनां। युक्तानां। इंद्रं। ईमहे। आ। ते। सोमस्य। खार्यः। सहस्रा। ते। शता। वयं। गवां। आ। च्यवया
मसि। अस्मऽत्रा। राधः। एतु। ते। दश। ते। कलशानां। हिरण्यानां। अधीमहि। भूरिऽदाः। असि। वृ
त्रऽहन्। भूरिऽदाः। भूरि। इत्। देहि। नः। मा। दभ्रं। भूरि। आ। भर। भूरि। घ। इत्। इंद्र। दित्ससि। भूरिऽदाः
हि। असि। श्रुतः। पुरुऽत्रा। शूर। वृत्रऽहन्। आ। नः। भजस्व। राधसि। प्र। ते। बभ्रू इति। विऽचक्षण।
शंसामि। गोऽसनः। नपात्। मा। आभ्यां। गाः। अनु। शिश्रथः। कनीनकाऽइव। विद्रधे। नवे। द्रुऽप
दे। अर्भके। बभ्रू इति। यामेषु। शोभेते इति। अरं। मे। उस्रऽयाम्ने। अरं। अनुस्रऽयाम्ने। बभ्रू इति।

यामेषु। अस्त्रिधा॥२०॥ ॥इति तृतीयाष्टके षष्ठोऽध्यायः॥ ॥ओम्॥ प्र। ऋभुऽभ्यः। दूतंऽइव। वाचं।
इष्ये। उपऽस्तिरे। श्वैतरीं। धेनुं। ईळे। ये। वातऽजूताः। तरणिऽभिः। एवैः। परि। द्यां। सद्यः। अपसः।
बभूवुः। यदा। अरं। अक्रन्। ऋभवः। पितृऽभ्यां। परिऽविष्टी। वेषणा। दंसनाभिः। आत्। इत्। देवानां।
उपऽसख्यं। आयन्। धीरासः। पुष्टिं। अवहन्। मनायै। पुनः। ये। चक्रुः। पितरा। युवाना। सना। यूपाऽ
इव। जरणा। शयाना। ते। वाजः। विऽभ्वा। ऋभुः। इंद्रऽवंतः। मधुऽप्सरसः। नः। अवंतु। यज्ञं। यत्। संऽ
वत्सं। ऋभवः। गां। अरक्षन्। यत्। संऽवत्सं। ऋभवः। माः। अपिंशन्। यत्। संऽवत्सं। अभरन्। भासः।
अस्याः। ताभिः। शमीभिः। अमृतऽत्वं। आशुः। ज्येष्ठः। आह। चमसा। द्वा। करा। इति। कनीयान्। त्रीन्।
कृणवाम। इति। आह। कनिष्ठः। आह। चतुरः। करा। इति। त्वष्टा। ऋभवः। तत्। पनयत्। वचः। वः।
॥१॥ सत्यं। ऊचुः। नरः। एव। हि। चक्रुः। अनु। स्वधां। ऋभवः। जग्मुः। एतां। विऽभ्राजमानान्। चमसान्।
अहाऽइव। अवेनत्। त्वष्टा। चतुरः। ददृश्वान्। द्वादश। द्यून्। यत्। अगोह्यस्य। आतिथ्ये। रणन्।
ऋभवः। ससंतः। सुऽक्षेत्रा। अकृण्वन्। अनयंत। सिंधून्। धन्व। आ। अतिष्ठन्। ओषधीः। निम्नं।
आपः। रथं। ये। चक्रुः। सुऽवृतं। नरेऽस्थां। ये। धेनुं। विश्वऽजुवं। विश्वऽरूपां। ते। आ। तक्षंतु। ऋभवः।
रयिं। नः। सुऽअवसः। सुऽअपसः। सुऽहस्ताः। अपः। हि। एषां। अजुषंत। देवाः। अभि। क्रत्वा। मन

सा। दीध्यांनाः। वाजः। देवानां। अभवत्। सुऽकर्मा। इंद्रस्य। ऋभुक्षाः। वरुणस्य। विऽभ्वा। ये। ह
री इति। मेधया। उक्था। मदंतः। इंद्राय। चक्रुः। सुऽयुजा। ये। अश्वा। ते। रायः। पोषं। द्रविणानि। अ
स्मे इति। धत्त। ऋभवः। क्षेमऽयंतः। न। मित्रं। इदा। अन्हः। पीतिं। उत। वः। मदं। धुः। न। ऋते। श्रांत
स्य। सख्याय। देवाः। ते। नूनं। अस्मे इति। ऋभवः। वसूनि। तृतीये। अस्मिन्। सवने। दधात॥२॥
ऋभुः। विऽभ्वा। वाजः। इंद्रः। नः। अच्छ। इमं। यज्ञं। रत्नऽधेया। उप। यात। इदा। हि। वः। धिषणा। दे
वी। अन्हां। अधात्। पीतिं। सं। मदाः। अग्मत। वः। विदानासः। जन्मनः। वाजऽरत्नाः। उत। ऋतुऽ
भिः। ऋभवः। मादयध्वं। सं। वः। मदाः। अग्मत। सं। पुरंऽधिः। सुऽवीरां। अस्मे इति। रयिं। आ। ईरय
ध्वं। अयं। वः। यज्ञः। ऋभवः। अकारि। यं। आ। मनुष्वत्। प्रऽदिवः। दधिध्वे। प्र। वः। अच्छ। जुजुषा
णासः। अस्थुः। अभूत। विश्वे। अग्रिया। उत। वाजाः। अभूत्। ऊं इति। वः। विधते। रत्नऽधेयं। इदा। न
रः। दाशुषे। मर्त्याय। पिबत। वाजाः। ऋभवः। ददः। वः। महि। तृतीयं। सवनं। मदाय। आ। वाजाः। यात। उ
प। नः। ऋभुक्षाः। महः। नरः। द्रविणसः। गृणानाः। आ। वः। पीतयः। अभिऽपित्वे। अन्हां। इमाः। अस्तं।
नवस्वःऽइव। ग्मन्॥३॥ आ। नपातः। शवसः। यातन। उप। इमं। यज्ञं। नमसा। हूयमानाः। सऽजोषसः।
सूरयः। यस्य। च। स्थ। मध्वः। पात। रत्नऽधाः। इंद्रऽवंतः। सऽजोषाः। इंद्र। वरुणेन। सोमं। सऽजोषाः। पाहि।

सऽजोषसः।

गिर्वणः। मरुत्ऽभिः। अग्रेऽपाभिः। ऋतुऽपाभिः। सऽजोषाः। ग्नाः। पत्नीभिः। रत्नऽधाभिः। सऽजो
षाः। आदित्यैः। मादयध्वं। सऽजोषसः। ऋभवः। पर्वतेभिः। सऽजोषसः। दैव्येन। सवित्रा। सऽजो
षसः। सिंधुऽभिः। रत्नऽधेभिः। ये। अश्विना। ये। पितरा। ये। ऊती। धेनुं। ततक्षुः। ऋभवः। ये। अश्वा।
ये। अंसत्रा। ये। ऋधक्। रोदसी इति। ये। विऽभ्वः। नरः। सुऽअपत्यानि। चक्रुः। ये। गोऽमंतं। वाजऽवंतं।
सुऽवीरं। रयिं। धत्थ। वसुऽमंतं। पुरुऽक्षुं। ते। अग्रेऽपाः। ऋभवः। मंदसानाः। अस्मे इति। धत्त। ये। च। रा
तिं। गृणंति। न। अप। अभूत। न। वः। अतीतृषाम। अनिःऽशस्ताः। ऋभवः। यज्ञे। अस्मिन्। सं। इंद्रेण
मदथ। सं। मरुत्ऽभिः। सं। राजऽभिः। रत्नऽधेयाय। देवाः॥४॥ इह। उप। यात। शवसः। नपातः। सौध
न्वनाः। ऋभवः। मा। अप। भूत। अस्मिन्। हि। वः। सवने। रत्नऽधेयं। गमंतु। इंद्रं। अनु। वः। मदासः। आ।
अगन्। ऋभूणां। इह। रत्नऽधेयं। अभूत्। सोमस्य। सुऽसुतस्य। पीतिः। सुऽकृत्यया। यत्। सुऽअपस्य
या। च। एकं। विऽचक्र। चमसं। चतुःऽधा। वि। अकृणोत। चमसं। चतुःऽधा। सखे। वि। शिक्ष इति।
अब्रवीत। अथ। ऐत। वाजाः। अमृतस्य। पंथां। गणं। देवानां। ऋभवः। सुऽहस्ताः। किंऽमयः। स्वित्। च
मसः। एषः। आस। यं। काव्येन। चतुरः। विऽचक्र। अथ। सुनुध्वं। सवनं। मदाय। पात। ऋभवः। मधु
नः। सोम्यस्य। शच्या। अकर्त। पितरा। युवाना। शच्या। अकर्त। चमसं। देवऽपानं। शच्या। हरी इति।

धनुऽतरौ। अतष्ट। इंद्रऽवाहौ। ऋभवः। वाजऽरत्नाः॥ यः। वः। सुनोति। अभिऽपित्वे। अन्हां।
तीव्रं। वाजासः। सवनं। मदाय। तस्मै। रयिं। ऋभवः। सर्वऽवीरं। आ। तक्षत। वृषणः। मंदसानाः॥ प्रात
रिति। सुतं। अपिबः। हरिऽअश्व। माध्यंदिनं। सवनं। केवलं। ते॥ सं। ऋभुऽभिः। पिबस्व। रत्नऽधेभिः।
सखीन्। यान्। इंद्र। चकृषे। सुऽकृत्या॥ ये। देवासः। अभवत। सुऽकृत्या। श्येनाःऽइव। इत्। अधि।
दिवि॥ निऽसेद। ते। रत्नं। धात। शवसः। नपातः। सौधन्वनाः। अभवत। अमृतासः॥ यत्। तृतीयं।
सवनं। रत्नऽधेयं। अकृणुध्वं। सुऽअपस्या। सुऽहस्ताः॥ तत्। ऋभवः। परिऽसिक्तं। वः। एतत्। सं।
मदेभिः। इंद्रियेभिः। पिबध्वं॥ ३॥ ० उक्थ्यः। रथः। त्रिऽचक्रः। परि। वर्त्तते। रजः। महत्। तत्। वः। दे
व्यस्य। प्रऽवाचनं। द्यां। ऋभवः। पृथिवीं। यत्। च। पुष्यथ॥ ० सुऽचेतसः। अविऽह्वरंतं। मनसः। प
रि। ध्यया। तान्। ऊं इति। नु। अस्य। सवनस्य। पीतये। आ। वः। वाजाः। ऋभवः। वेदयामसि। तत्।
वः। वाजाः। ऋभवः। सुऽप्रवाचनं। देवेषु। विऽभ्वः। अभवत्। महिऽत्वनं। जिव्री इति। यत्। संता।
पितरा। सनाऽजुरा। पुनः। युवाना। चरथाय। तक्षथ॥ एकं। वि। चक्र। चमसं। चतुःऽवयं। निः। चर्म
णः। गां। अरिणीत। धीतिऽभिः। अथ। देवेषु। अमृतऽत्वं। आनश। श्रुष्टी। वाजाः। ऋभवः। तत्।
वः। उक्थ्यं॥ ऋभुतः। रयिः। प्रथमश्रवःऽतमः। वाजऽश्रुतासः। यं। अजीजनन्। नरः। विभ्वऽतष्टः।

विदथेषु। प्रऽवाच्यः। यं। देवासः। अवथ। सः। विऽचर्षणिः ॥५॥ सः। वाजी। अर्वा। सः। ऋषिः। वचस्य
या। सः। शूरः। अस्ता। पृतनासु। दुस्तरः। सः। रायः। पोषं। सः। सुऽवीर्यं। दधे। यं। वाजः। विऽभ्वा। ऋभ
वः। यं। आविषुः ॥ श्रेष्ठं। वः। पेशः। अधि। धायि। दर्शतं। स्तोमः। वाजाः। ऋभवः। तं। जुजुष्टन। धीरा
सः। हि। स्थ। कवयः। विपःऽचितः। तान्। वः। एना। ब्रह्मणा। आ। वेदयामसि ॥ यूयं। अस्मभ्यं। धिषणा
भ्यः। परि। विद्वांसः। विश्वा। नर्याणि। भोजना। द्युऽमंतं। वाजं। वृषऽशुष्मं। उत्ऽतमं। आ। नः। रयिं।
ऋभवः। तक्षत। आ। वयः ॥ इह। प्रऽजां। इह। रयिं। रराणाः। इह। श्रवः। वीरऽवत्। तक्षत। नः। येन।
वयं। चितयेम। अति। अन्यान्। तं। वाजं। चित्रं। ऋभवः। ददात। नः ॥८॥ उप। नः। वाजाः। अध्वरं। ऋभु
क्षाः। देवाः। यात। पथिऽभिः। देवऽयानैः। यथा। यज्ञं। मनुषः। विक्षु। आसु। दधिध्वे। रण्वाः। सुऽदिने
षु। अह्नां। ते। वः। हृदे। मनसे। संतु। यज्ञाः। जुष्टासः। अद्य। घृतऽनिर्निजः। गुः। प्र। वः। सुताः। हरयं
त। पूर्णाः। क्रत्वे। दक्षाय। हर्षयंत। पीताः ॥ त्रिऽउदायं। देवऽहितं। यथा। वः। स्तोमः। वाजाः। ऋभुक्ष
णः। ददे। वः। जुह्वे। मनुष्वत्। उपरासु। विक्षु। युष्मे इति। सचा। बृहत्ऽदिवेषु। सोमं ॥ पीवःऽअश्वाः।
शुचत्ऽरथाः। हि। भूत। अयःऽशिप्राः। वाजिनः। सुऽनिष्काः। इंद्रस्य। सूनो इति। शवसः। नपातः।
अनु। वः। चेति। अग्रियं। मदाय। ऋभुं। ऋभुक्षणः। रयिं। वाजे। वाजिन्ऽतमं। युजं। इंद्रस्वंतं।

हुवामहे । सदाऽसातमं । अश्विनं ॥ ९ ॥ सः । इत् । तु । ऋभवः । यं । अवथ । यूयं । इंद्रः । च । मर्त्यं । सः । धी
भिः । अस्तु । सनिता । मेधऽसाता । सः । अर्वता ॥ वि । नः । वाजाः । ऋभुक्षणः । पथः । चितन । यष्टवे ।
अस्मभ्यं । सूरयः । स्तुताः ॥ विश्वाः । आशाः । तरीषणि ॥ तं । नः । वाजाः । ऋभुक्षणः । इंद्र । नासत्या ।
रयिं । सं । अश्वं । चर्षणिऽभ्यः । आ ॥ पुरु । शस्त । मघत्तये ॥ १० ॥ उतो इति । हि । वां । दात्रा । संति । पूर्वा ।
या । पूरुऽभ्यः । त्रसदस्युः । निऽतोशे ॥ क्षेत्रऽसां । ददथुः । उर्वराऽसां । घनं । दस्युऽभ्यः । अभिऽभूतिं ।
उग्रं । उत । वाजिनं । पुरुनिःऽसिध्वानं । दधिऽक्रां । ऊं इति । ददथुः । विश्वऽकृष्टिं । ऋजिप्यं । श्ये
नं । प्रुषितऽप्सुं । आशुं । चर्कृत्यं । अर्यः । नृऽपतिं । न । शूरं ॥ यं । सीं । अनु । प्रवताऽइव । द्रवंतं । विश्वः ।
पुरुः । मदति । हर्षमाणः ॥ पट्ऽभिः । गृध्यंतं । मेधऽयुं । न । शूरं । रथऽतुरं । वातंऽइव । ध्रजंतं ॥ यः । स्म ।
आऽरुंधानः । गध्या । समत्ऽसु । सनुऽतरः । चरति । गोषु । गच्छन् ॥ आविःऽऋजीकः । विदथा ।
निऽचिक्यत् । तिरः । अरतिं । परि । आपः । आयोः ॥ उत । स्म । एनं । वस्त्रऽमथिं । न । तायुं । अनु । क्रोशं
ति । क्षितयः । भरेषु ॥ नीचा । अयमानं । जसुरिं । न । श्येनं । श्रवः । च । अच्छ । पशुऽमत् । च । यूथं ॥ ११ ॥

४८

उत । स्म । आसु । प्रथमः । सरिष्यन् । नि । वेवेति । श्रेणिऽभिः । रथानां ॥ स्रजं । कृण्वानः । जन्यः । न । शु
भ्वा । रेणुं । रेरिहत् । किरणं । ददश्वान् ॥ उत । स्यः । वाजी । सहुरिः । ऋतऽवा । शुश्रूषमाणः । तन्वा । सऽ

मूर्यो। नुरी। यतीषु। तुरयन्न्। ऋजिप्यः। अधि। भ्रुवः। किरते। रेणुं। ऋंजन्। उत। स्म। अस्य। तन्यतोःऽ
इव। द्योः। ऋघायतः। अभिऽयुजः। भयंते। यदा। सहस्रं। अभि। सीं। अयोधीत्। दुःऽवर्तुः। स्म। भ-
वति। भीमः। ऋंजन्॥ पनयंति। जनाः। जूतिं। कृष्टिऽप्रः। अभिऽभूतिं। आशोः। उत। एनं। आ-
हुः। संऽइथे। विऽयंतः। परा। दधिऽक्राः। असरत्। सहस्रैः। आ। दधिऽक्राः। शवसा। पंच। कृष्टीः। सू-
र्यःऽइव। ज्योतिषा। अपः। ततान। सहस्रऽसाः। शतऽसाः। वाजी। अर्वा। पृणक्तु। मध्वा। सं। इमा।
वचांसि॥१२॥ आशुं। दधिऽक्रां। तं। ऊं इति। नु। स्तवाम। दिवः। पृथिव्याः। उत। चर्किराम। उच्छंतीः।
मां। उषसः। सूदयंतु। अति। विश्वानि। दुःऽइतानि। पर्षन्। महः। चर्कर्मि। अर्वतः। क्रतुऽप्राः। दधि-
क्राव्णः। पुरुऽवारस्य। वृष्णः। यं। पूरुऽभ्यः। दीदिऽवांसं। न। अग्निं। ददथुः। मित्रावरुणा। ततुरिं।
यः। अश्वस्य। दधिऽक्राव्णः। अकारीत्। संऽइद्धे। अग्नौ। उषसः। विऽउष्टौ। अनागसं। तं। अदितिः।
कृणोतु। सः। मित्रेण। वरुणेन। सऽजोषाः। दधिऽक्राव्णः। इषः। ऊर्जः। महः। यत्। अमन्महि। मरुतां।
नाम। भद्रं। स्वस्तये। वरुणं। मित्रं। अग्निं। हवामहे। इंद्रं। वज्रऽबाहुं। इंद्रंऽइव। इत्। उभये। वि। ह्वयं-
ते। उत्ऽईराणाः। यज्ञं। उपऽप्रयंतः। दधिऽक्रां। ऊं इति। सूदनं। मर्त्याय। ददथुः। मित्रावरुणा। नः। अ-
श्वं। दधिऽक्राव्णः। अकारिषं। जिष्णोः। अश्वस्य। वाजिनः। सुरभि। नः। मुखा। करत्। प्र। नः। आयूंषि।

तारिषत्॥१३॥ दधिऽक्राव्णः। इत्। ऊं इति। नु। चर्किराम। विश्वाः। इत्। मां। उषसः। सूदयंतु। अ
पां। अग्नेः। उषसः। सूर्यस्य। बृहस्पतेः। आंगिरसस्य। जिष्णोः॥ सत्वा। भरिषः। गोऽइषः। दुवन्यऽ
सत्। श्रवस्यात्। इषः। उषसः। तुरण्यऽसत्। सत्यः। द्रवः। द्रवरः। पतंगरः। दधिऽक्रावा। इषं। ऊर्जं
स्वः। जनत्। उत। स्म। अस्य। द्रवतः। तुरण्यतः। पर्णं। न। वेः। अनु। वाति। प्रऽगर्धिनः। श्येनस्यऽ
इव। ध्रजतः। अंकसं। परि। दधिऽक्राव्णः। सह। ऊर्जा। तरित्रतः॥ उत। स्यः। वाजी। क्षिपणिं। तु
रण्यति। ग्रीवायां। बद्धः। अपिऽकक्षे। आसनि॥ क्रतुं। दधिऽक्राः। अनु। संऽतवीत्वत्। पथां। अं
कांसि। अनु। आऽपनीफणत्॥ हंसः। शुचिऽसत्। वसुः। अंतरिक्षऽसत्। होता। वेदिऽसत्। अतिथिः।
दुरोणऽसत्॥ नृऽसत्। वरऽसत्। ऋतऽसत्। व्योमऽसत्। अप्ऽजाः। गोऽजाः। ऋतऽजाः। अद्रिऽजाः।
ऋतं॥१४॥ इंद्रा। कः। वां। वरुणा। सुम्नं। आप। स्तोमः। हविष्मान्। अमृतः। न। होता। यः। वां। हृदि।
क्रतुऽमान्। अस्मत्। उक्तः। पस्पर्शत्। इंद्रावरुणा। नमस्वान्॥ इंद्रा। ह। यः। वरुणा। चक्रे। आ
पी इति। देवौ। मर्तः। सख्याय। प्रयस्वान्॥ सः। हंति। वृत्रा। संऽइथेषु। शत्रून्। अवःऽभिः। वा। मह
हत्ऽभिः। सः। प्र। शृण्वे॥ इंद्रा। ह। रत्नं। वरुणा। धेष्ठा। इत्था। नृऽभ्यः। शशमानेभ्यः। ता। यदि।
सखा। या। सख्याय। सोमैः। सुतेभिः। सुऽप्रयसा। मादयैते इति। इंद्रा। युवं। वरुणा। दिद्युं। अस्मिन्

४९

नू। ओजिष्ठं। उग्रा। नि। वधिष्टं। वज्रं। यः। नः। दुःऽएवः। वृकतिः। दभीतिः। तस्मिन्। नु। अभि। मा। थां। अ
भिऽभूति। ओजः। न भूतं। अस्याः। धियः। प्रेतारा। वृषभाऽइव। धेनोः। सा। नः। दुहीयत्। यवसाऽ
इव। गत्वी। सहस्रऽधारा। पयसा। मही। गौः। १५। तोके। हिते। तनये। उर्वरासु। सूरः। दृशीके।
वृषणः। च। पौंस्ये। इंद्रा। नः। अत्र। वरुणा। स्यातां। अवःऽभिः। दस्मा। परिऽतक्म्यायां। युवां। इ
त्। हि। अवसे। पूर्व्याय। परि। प्रभूती इति प्रऽभूती। गोऽइषः। स्वापी इति सुऽआपी। वृणीम
हे। सख्याय। प्रियाय। शूरा। मंहिष्ठा। पितराऽइव। शंभूऽइति शंऽभू। ता। वां। धियः। अवसे। वाजऽ
यंतीः। आजिं। न। जग्मुः। युवऽयूः। सुदानू इति सुऽदानू। श्रिये। न। गावः। उप। सोमं। अस्थुः। इंद्रं।
गिरः। वरुणं। मे। मनीषाः। इमाः। इंद्रं। वरुणं। मे। मनीषाः। अग्मन्। उप। द्रविणं। इच्छमानाः। उप। ईं।
अस्थुः। जोष्टारःऽइव। वस्वः। रघ्वीःऽइव। श्रवसः। भिक्षमाणाः। अश्व्यस्य। त्मना। रथ्यस्य। पुष्टेः।
ता। नित्यस्य। रायः। पतयः। स्याम। चिक्रा। तो। ऊतिऽभिः। नव्यसी [illegible]
[illegible]
[illegible] भिः। अस्मुऽत्रा। रायः। निः
सुतः। सचंता। आ। नः। बृहंता। बृहतीभिः। ऊती। इंद्रा। यातं। वरुणा। वाजऽसातौ। यत्। दिद्यवः। पृत

नासु। प्रऽक्रीळीन्। तस्य। वां। स्याम। सनितारः। आजेः॥ १६॥ मम। द्विता। राष्ट्रं। क्षत्रियस्य। विश्वऽ
आयोः। विश्वे। अमृताः। यथा। नः। क्रतुं। सचंते। वरुणस्य। देवाः। राजामि। कृष्टेः। उपऽमस्य। वव्रेः।
अहं। राजा। वरुणः। मह्यं। तानि। असुर्याणि। प्रथमा। धारयंत। अहं। इंद्रः। वरुणः। ते इति। महिऽ
त्वा। उर्वी इति। गभीरे इति। रजसी इति। सुमेके इति सुऽमेके। त्वष्टाऽइव। विश्वा। भुवनानि। विद्वा
न्। सं। ऐरयं। रोदसी इति। धारयं। च। अहं। अपः। अपिन्वं। उक्षमाणाः। धारयं। दिवं। सदने। ऋतस्य।
ऋतेन। पुत्रः। अदितेः। ऋतऽवा। उत। त्रिऽधातु। प्रथयत्। वि। भूम। मां। नरः। सुऽअश्वाः। वाजयं
तः। मां। वृताः। सं। अरणे। हवंते। कृणोमि। आजिं। मघऽवा। अहं। इंद्रः। इयर्मि। रेणुं। अभिभूतिऽ
ओजाः॥ १७॥ अहं। ता। विश्वा। चकरं। नकिः। मा। दैव्यं। सहः। वरते। अप्रतिऽइतं। यत्। मा। सो
मासः। ममदन्। यत्। उक्था। उभे इति। भयेते इति। रजसी इति। अपारे इति। विदुः। ते। विश्वा। भुवना
नि। तस्य। ता। प्र। ब्रवीषि। वरुणाय। वेधः। त्वं। वृत्राणि। शृण्विषे। जघन्वान्। त्वं। वृतान्। अरिणाः। इं
द्र। सिंधून्। ते। आसन्। सप्त। ऋषयः। दौःऽगहे। बध्यमाने। ते। आ। अयजंत। त्रसदस्युं। अस्याः।
इंद्रं। न। वृत्रऽतुरं। अर्धऽदेवं। पुरुऽकुत्सानी। हि। वां। अदाशत्। हव्येभिः। इंद्रावरुणा। नमःऽभिः।
अथ। राजानं। त्रसदस्युं। अस्याः। वृत्रऽहनं। ददथुः। अर्धऽदेवं। राया। वयं। ससऽवांसः। मदेम।

हृत्स्येन। देवाः। यवसेन। गावः। ता। धेनुं। इन्द्रावरुणा। युवं। नः। विश्वाहा। धत्तं। अनपऽस्फुरंतीं॥
१२॥ कः। ऊं इति। श्रवत्। कतमः। यज्ञियानां। वंदारु। देवः। कतमः। जुषाते। कस्य। इमां। देवीं। अमृते
षु। प्रेष्ठां। हृदि। श्रेषाम। सुऽस्तुतिं। सुऽहव्यां। कः। मृळाति। कतमः। आऽगमिष्ठः। देवानां। ऊं इ
ति। कतमः। शंऽभविष्ठः। रथं। कं। आहुः। द्रवत्ऽअश्वं। आशुं। यं। सूर्यस्य। दुहिता। अवृणीत।
मक्षु। हि। स्म। गच्छथः। ईवतः। द्यून्। इंद्रः। न। शक्तिं। परिऽतक्म्यायां। दिवः। आऽजाता। दिव्या। सुऽ
पर्णा। कया। शचीनां। भवथः। शचिष्ठा। का। वां। भूत्। उपऽमातिः। कया। नः। आ। अश्विना। गमथः।
हूयमाना। कः। वां। महः। चित्। त्यजसः। अभीके। उरुष्यतं। माध्वी इति। दस्रा। नः। ऊती। उरु। वां।
रथः। परि। नक्षति। द्यां। आ। यत्। समुद्रात्। अभि। वर्तते। वां। मध्वा। माध्वी इति। मधु। वां। प्रुषा
यन्। यत्। सीं। वां। पृक्षः। भुरजंत। पक्वाः। सिंधुः। ह। वां। रसया। सिंचत्। अश्वान्। घृणा। वयः।
अरुषासः। परि। ग्मन्। तत्। ऊं इति। सु। वां। अजिरं। चेति। यानं। येन। पती इति। भवथः। सूर्यायाः।
इहऽइह। यत्। वां। समना। पपृक्षे। सा। इयं। अस्मे इति। सुऽमतिः। वाजऽरत्ना। उरुष्यतं। जरितारं।
युवं। ह। श्रितः। कामः। नासत्या। युवद्रिक्॥१९॥ ॥ पृथुऽज्रयं। अश्विना। संऽगतिं। गोः। यः। सूर्यां।

वृ।

वहति। वंधुरऽयुः। गिर्वाहसं। पुरुऽतमं। वसुऽयुं। युवं। श्रियं। अश्विना। देवता। तां। दिवः। नपाता।
वनथः। शचीभिः। युवोः। वपुः। अभि। पृक्षः। सचंते। वहंति। यत्। ककुहासः। रथे। वां। कः। वां।
अद्य। करते। रातऽहव्यः। ऊतये। सुतऽपेयाय। वा। अर्कैः। ऋतस्य। वा। वनुषे। पूर्व्याय। नमः। ये
मानः। अश्विना। आ। ववर्तत्। हिरण्ययेन। पुरुभू इति पुरुऽभू। रथेन। इमं। यज्ञं। नासत्या। उ
प। यातं। पिबाथः। इत्। मधुनः। सोम्यस्य। दधथः। रत्नं। विधते। जनाय। आ। नः। यातं। दिवः। अ
च्छ। पृथिव्याः। हिरण्ययेन। सुऽवृता। रथेन। मा। वां। अन्ये। नि। यमन्। देवऽयंतः। सं। यत्। ददे। ना
भिः। पूर्व्या। वां। नु। नः। रयिं। पुरुऽवीरं। बृहंतं। दस्रा। मिमाथां। उभयेषु। अस्मे इति। नरः। यत्।
वां। अश्विना। स्तोमं। आवन्। सधऽस्तुतिं। आजऽमीळ्हासः। अग्मन्॥०॥२०॥ एषः। स्यः।
भानुः। उत्। इयर्ति। युज्यते। रथः। परिऽज्मा। दिवः। अस्य। सानवि। पृक्षासः। अस्मिन्। मिथु
ना। अधि। त्रयः। दृतिः। तुरीयः। मधुनः। वि। रप्शते। उत्। वां। पृक्षासः। मधुऽमंतः। ईरते। रथाः।
अश्वासः। उषसः। विऽउष्टिषु। अपऽऊर्णुवंतः। तमः। आ। परिऽवृतं। स्वः। न। शुक्रं। तन्वंतः। आ।
रजः। मध्वः। पिबतं। मधुऽपेभिः। आसऽभिः। उत। प्रियं। मधुने। युंजाथां। रथं। आ। वर्तनिं। मधु

ना। जिन्वथः। पथः। दृतिं। वहेथे इति। मधुऽमंतं। अश्विना। हंसासः। ये। वां। मधुऽमंतः। अस्त्रिधः।
हिरण्यऽपर्णाः। उहुवः। उषःऽबुधः। उदऽप्रुतः। मंदिनः। मंदिऽनिस्पृशः। मध्वः। न। मक्षः। सवना
नि। गच्छथः। सुऽअध्वरासः। मधुऽमंतः। अग्नयः। उस्रा। जरंते। प्रति। वस्तोः। अश्विना। यत्। निक्तऽ
हस्तः। तरणिः। विऽचक्षणः। सोमं। सुसाव। मधुऽमंतं। अद्रिऽभिः। आकेऽनिपासः। अहऽभिः। दवि
ध्वतः।०सूरः। चित्। अश्वान्। युयुजानः। ईयते। विश्वान्। अनु। स्वधया। चेतथः। पथः। प्र। वां।
अवोचं। अश्विना। धियंऽधाः। रथः। सुऽअश्वः। अजरः। यः। अस्ति। येन। सद्यः। परि। रजांसि। या
थः। हविष्मंतं। तरणिं। भोजं। अच्छ। २१। अग्रं। पिब। मधूनां। सुतं। वायो इति। दिविष्टिषु। त्वं। हि।
पूर्वऽपाः। असि। आ। तेन। नः। अभिष्टिऽभिः। नियुत्वान्। इंद्रऽसारथिः। वायो इति। सुतस्य। तृं
पतं। आ। वां। सहस्रं। हरयः। इंद्रवायू इति। अभि। प्रयः। वहंतु। सोमऽपीतये। रथं। हिरण्यऽ
वं। धुरं। इंद्रवायू इति। सुऽअध्वरं। आ। हि। स्थाथः। दिविऽस्पृशं। रथेन। पृथुऽपाजसा। दा
श्वांसं। उप। गच्छतं। इंद्रवायू इति। इह। आ। गतं। इंद्रवायू इति। अयं। सुतः। तं। देवेभिः। सऽ
जोषसा। पिबतं। दाशुषः। गृहे। इहऽप्रयाणं। अस्तु। वां। इंद्रवायू इति। विऽमोचनं। इह।

वां। सोम॑ऽपीतये॥२२॥ वायो इति॑। शु॒क्रः। अ॒या॒मि॒। ते॒। मध्वः॑। अग्रं॑। दिवि॑ष्टिषु। आ। या॒हि॒। सोम॑ऽपीतये। स्पा॒र्हः। दे॒व॒। नि॒युत्व॑ता। इंद्रः॑। च॒। वायो इति॑। ए॒षां। सोमा॑नां। पीतिं। अ॒र्हथः॑। यु॒वां। हि। यंति॑। इंद॑वः। नि॒म्नं। आपः॑। न। सु॒ध्र्य॑क्। वायो इति॑। इंद्रः॑। च॒। शु॒ष्मिणा॑। स॒ऽरथं॑। श॒व॒सः॒। प॒ती॒ इति॑। नि॒युत्व॑ता। नः॒। ऊ॒तये॑। आ। या॒तं॒। सोम॑ऽपीतये। याः। वां॒। संति॑। पु॒रु॒ऽस्पृहः॑। नि॒ऽयुतः॑। दा॒शुषे॑। न॒रा॒। अ॒स्मे इति॑। ताः। य॒ज्ञ॒ऽवा॒ह॒सा॒। इंद्र॑वायू॒ इति॑। नि। य॒च्छ॒तं॥२३॥ विहि। हो॒त्राः। अवी॑ताः। विपः॑। न। रायः॑। अ॒र्यः। वायो इति॑। आ। च॒न्द्रेण॑। रथे॑न। या॒हि॒। सु॒तस्य॑। पी॒तये॑। नि॒ऽयुवा॑नः। अश॑स्तीः। नि॒युत्वा॑न्। इंद्र॑ऽसारथिः। अनु॑। ल॒ले इति॑। वसु॑धिती इति॒ वसु॑ऽधिती। यु॒मा ते॒ इति॑। वि॒श्वऽपे॑शसा। वहं॑तु। त्वा॒। म॒नः॒ऽयुजः॑। युक्तासः॑। न॒वतिः॑। न॒व। वायो इति॑। श॒तं। हरी॑णां। यु॒वस्व॑। पोष्या॑णां। उ॒त। वा॒। ते॒। स॒ह॒स्रिणः॑। रथः॑। आ। या॒तु॒। पाज॑सा॥२४॥ इंद्रं॑ वां। आ॒स्ये॑। ह॒विः। प्रि॒यं। इंद्रा॑बृहस्पती॒ इति॑। उ॒क्थं। मदः॑। च॒। श॒स्य॒ते॒। अ॒यं। वां॒। परि॑। सि॒च्य॒ते॒। सोमः॑। इंद्रा॑बृहस्पती॒ इति॑। चारुः॑। मदा॑य। पी॒तये॑। आ। नः॒। इंद्रा॑बृहस्पती॒ इति॑। गृ॒हं। इंद्रः॑। च॒। ग॒च्छ॒तं॒। सो॒म॒ऽपा। सोम॑ऽपीतये। अ॒स्मे इति॑। इंद्रा॑बृहस्पती॒ इति॑। र॒यिं। ध॒त्तं॒। श॒

५२

तऽग्विनं। अश्वऽवंतं। सहस्त्रिणं। इंद्राबृहस्पती इति। ~~[illegible]~~

[illegible]। वयं। सुते। गीःऽभिः। हवामहे। ०। सोमं। इंद्राबृहस्पती इति। पिबतं। दाशुषः। गृहे।

मादयेथां। तत्ऽओकसा। रथ्यायः। तस्तंभ। सहसा। वि। ज्मः। अंतान्। बृहस्पतिः। त्रिऽसध

स्थः। रवेण। तं। प्रत्नासः। ऋषयः। दीध्यानाः। पुरः। विप्राः। दधिरे। मंद्रऽजिह्वं। धुनऽइतयः। सुऽ

प्रकेतं। मदंतः। बृहस्पते। अभि। ये। नः। ततस्त्रे। पृषंतं। सृप्रं। अदब्धं। उर्वं। बृहस्पते। रक्षतात्।

अस्य। योनिं। बृहस्पते। या। परमा। पराऽवत्। अतः। आ। ते। ऋतऽस्पृशः। नि। सेदुः। तुभ्यं। खा

ताः। अवताः। अद्रिऽदुग्धाः। मध्वः। श्चोतंति। अभितः। विऽरप्शं। बृहस्पतिः। प्रथमं। जायमानः।

महः। ज्योतिषः। परमे। विऽओमन्। सप्तऽआस्यः। तुविऽजातः। रवेण। वि। सप्तऽरश्मिः। अधमत्।

तमांसि। ०। सः। सुऽस्तुभा। सः। ऋक्वता। गणेन। वलं। रुरोज। फलिऽगं। रवेण। बृहस्पतिः। उस्त्रियाः। हव्यऽसूदः।

कनिक्रदत्। वावशतीः। उत्। आजत्। ०। एव। पित्रे। विश्वऽदेवाय। वृष्णे। यज्ञैः। विधेम।

नमसा। हविःऽभिः। बृहस्पते। सुऽप्रजाः। वीरऽवंतः। वयं। स्याम। पतयः। रयीणां। सः। इत्। राजा।

प्रतिऽजन्यानि। विश्वा। शुष्मेण। तस्थौ। अभि। वीर्येण। बृहस्पतिं। यः। सुऽभृतं। बिभर्ति। व

ल्गुऽयति। वंदते। पूर्वऽभाजं। सः। इत्। क्षेति। सुऽधितः। ओकसि। स्वे। तस्मै। इळा। पिन्वते। वि
श्वऽदानीं। तस्मै। विशः। स्वयं। एव। नमंते। यस्मिन्। ब्रह्मा। राजनि। पूर्वः। एति। अप्रतिऽइतः।
जयाति। सं। धनानि। प्रतिऽजन्यानि। उत। या। सऽजन्या। अवस्यवे। यः। वरिवः। कृणोति। ब्रह्मणे।
राजा। तं। अवंति। देवाः। इंद्रः। च। सोमं। पिबतं। बृहस्पते। अस्मिन्। यज्ञे। मंदसाना। वृषण्वसू इ
ति वृषण्ऽवसू। आ। वां। विशंतु। इंदवः। सुऽआभुवः। अस्मे इति। रयिं। सर्वऽवीरं। नि। यच्छतं।
बृहस्पते। इंद्र। वर्धतं। नः। सचा। सा। वां। सुऽमतिः। भूतु। अस्मे इति। अविष्टं। धियः। जिगृतं। पुरं
धीः। जजस्तं। अर्यः। वनुषां। अरातीः। ॥२७॥ इति तृतीयाष्टके सप्तमोध्यायः॥ ॥ओं॥ इदं। उं
इति। त्यत्। पुरुऽतमं। पुरस्तात्। ज्योतिः। तमसः। वयुनऽवत्। अस्थात्। नूनं। दिवः। दुहितरः।
विऽभातीः। गातुं। कृणवन्। उषसः। जनाय। अस्थुः। उं इति। चित्राः। उषसः। पुरस्तात्।
मिताःऽइव। स्वरवः। अध्वरेषु। वि। ऊं इति। व्रजस्य। तमसः। द्वारा। उच्छंतीः। अव्रन्। शुचयः।
पावकाः। उच्छंतीः। अद्य। चितयंत। भोजान्। राधःऽदेयाय। उषसः। मघोनीः। अचित्रे। अं
तरिति। पणयः। ससंतु। अबुध्यमानाः। तमसः। विऽमध्ये। कुवित्। सः। देवीः। सनयः। नवः।

५३

वा। यामः। बभूयात्। उषसः। वः। अद्य। ये ना। नवऽग्वे। अंगिरे। दशऽग्वे। सप्तऽआस्ये। रेवतीः। रे
वत्। उषा। यूयं। हि। देवीः। ऋतयुक्ऽभिः। अश्वैः। परिऽप्रयाथ। भुवनानि। सद्यः। प्रऽबोधयंतीः।
उषसः। ससंतं। द्विऽपात्। चतुःऽपात्। चरथाय। जीवं॥ १॥ किं। स्वित्। आसां। कतमा। पुराणी। यया।
विऽधाना। विऽदधुः। ऋभूणां। शुभं। यत्। शुभ्राः। उषसः। चरंति। न। विऽज्ञायंते। सऽदृशीः। अजु
र्याः। ताः। घ। ताः। भद्राः। उषसः। पुरा। आसुः। अभिष्टिऽद्युम्नाः। ऋतजातऽसत्याः। यासु। ईजा
नः। शशमानः। उक्थैः। स्तुवन्। शंसन्। द्रविणं। सद्यः। आप। ताः। आ। चरंति। समना। पुरस्तात्।
समानतः। समना। पप्रथानाः। ऋतस्य। देवीः। सदसः। बुधानाः। गवां। न। सर्गाः। उषसः। जरंते।
ताः। इत्। नु। एव। समना। समानीः। अमीतऽवर्णाः। उषसः। चरंति। गूहंतीः। अभ्वं। असितं। रु
शत्ऽभिः। शुक्राः। तनूभिः। शुचयः। रुचानाः। रयिं। दिवः। दुहितरः। विऽभातीः। प्रजाऽवंतं। य
च्छत। अस्मासु। देवीः। स्योनात्। आ। वः। प्रतिऽबुध्यमानाः। सुऽवीर्यस्य। पतयः। स्याम। तत्। वः।
दिवः। दुहितरः। विऽभातीः। उप। ब्रुवे। उषसः। यज्ञऽकेतुः। वयं। स्याम। यशसः। जनेषु। तत्। द्यौः।
च। धत्तां। पृथिवी। च। देवी॥ २॥ प्रति। स्या। सूनरी। जनी। विऽउच्छंती। परि। स्वसुः। दिवः। अदर्शि।
दुहिता। अश्वाऽइव। चित्रा। अरुषी। माता। गवां। ऋतऽवरी। सखा। अभूत्। अश्विनोः। उषाः। उ

ता। सखा। अस्ति। अश्विनोः। उत। माता। गवां। असि। उत। उषः। वस्वः। ईशिषे॥ युवयत्ऽद्वेषसं। त्वा।
चिकित्वित्। सूनृताऽवरि। प्रति। स्तोमैः। अभुत्स्महि। प्रति। भद्राः। अदृक्षत। गवां। सर्गाःऽन। रश्म
यः। आ। उषाः। अप्राः। उरु। ज्रयः॥ आऽपप्रुषी। विभोऽवरि। वि। आवः। ज्योतिषा। तमः। उषः। अनु।
स्वधां। अव॥ आ। द्यां। तनोषि। रश्मिऽभिः। आ। अंतरिक्षं। उरु। प्रियं। उषः। शुक्रेण। शोचिषा॥ ३॥
तत्। देवस्य। सवितुः। वार्यं। महत्। वृणीमहे। असुरस्य। प्रऽचेतसः। छर्दिः। येन। दाशुषे। यच्छति।
त्मना। तत्। नः। महान्। उत्। अस्थात्। देवः। अक्तुऽभिः। दिवः। धर्ता। भुवनस्य। प्रजाऽपतिः। पिशं
गं। द्रापिं। प्रति। मुंचते। कविः। विऽचक्षणः। प्रथयन्। आऽपृणन्। उरु। अजीजनत्। सविता। सुम्नं।
उ उक्थ्यं। आ। अप्राः। रजांसि। दिव्यानि। पार्थिवा। श्लोकं। देवः। कृणुते। स्वाय। धर्मणे। प्र। बाहू इति। अ
स्राक्। सविता। सवीमनि। निऽवेशयन्। प्रऽसुवन्। अक्तुऽभिः। जगत्। अदाभ्यः। भुवनानि। प्रऽचा
कशत्। व्रतानि। देवः। सविता। अभि। रक्षते। प्र। अस्राक्। बाहू इति। भुवनस्य। प्रऽजाभ्यः। धृतऽ
व्रतः। महः। अज्मस्य। राजति। त्रिः। अंतरिक्षं। सविता। महिऽत्वना। त्री। रजांसि। परिऽभूः। त्रीणि।
रोचना। तिस्रः। दिवः। पृथिवीः। तिस्रः। इन्वति। त्रिऽभिः। व्रतैः। अभि। नः। रक्षति। त्मना। बृहत्ऽसु
म्नः। प्रऽसविता। निऽवेशनः। जगतः। स्थातुः। उभयस्य। यः। वशी। सः। नः। देवः। सविता। शर्म।

५४

यच्छतु। अस्मे इति। क्षयाय। त्रिऽवरूथं। अंहसः। आ। अगन्। देवः। ऋतुऽभिः। वर्द्धतु। क्षयं। दधा
तु। नः। सविता। सुऽप्रजां। इषं। सः। नः। क्षपाभिः। अहऽभिः। च। जिन्वतु। प्रजाऽवंतं। रयिं। अस्मे इति।
सं। इन्वतु॥४॥ अभूत्। देवः। सविता। वंद्यः। नु। नः। इदानीं। अन्हः। उपऽवाच्यः। नृऽभिः। वि। यः। र
त्ना। भजति। मानवेभ्यः। श्रेष्ठं। नः। अत्र। द्रविणं। यथा। दधत्। देवेभ्यः। हि। प्रथमं। यज्ञियेभ्यः। अ
मृतऽत्वं। सुवसि। भागं। उत्ऽतमं। आत्। इत्। दामानं। सवितः। वि। ऊर्णुषे। अनूचीना। जीविता।
मानुषेभ्यः। अचित्ती। यत्। चकृम। दैव्ये। जने। दीनैः। दक्षैः। प्रऽभूती। पुरुषत्वता। देवेषु। च। स
वितः। मानुषेषु। च। त्वं। नः। अत्र। सुवतात्। अनागसः। न। प्रऽमिये। सवितुः। दैव्यस्य। तत्। यथा।
विश्वं। भुवनं। धारयिष्यति। यत्। पृथिव्याः। वरिमन्। आ। सुऽअंगुरिः। वर्ष्मन्। दिवः। सुवाति। सत्यं।
अस्य। तत्। इंद्रऽज्येष्ठान्। बृहत्ऽभ्यः। पर्वतेभ्यः। क्षयान्। एभ्यः। सुवसि। पस्त्यऽवतः। यथाऽय
था। पतयंतः। विऽयेमिरे। एव। एव। तस्थुः। सवितरिति। सवाय। ते। ये। ते। त्रिः। अहन्। सवितरिति।
सवासः। दिवेऽदिवे। सौभगं। आ। सुवंति। इंद्रः। द्यावापृथिवी इति। सिंधुः। अत्ऽभिः। आदित्यैः।
नः। अदितिः। शर्म। यंसत्॥५॥ कः। वः। त्राता। वसवः। कः। वरूता। द्यावाभूमी इति। अदिते। त्रासी

थां। नः। सहीयसः। वरुण। मित्र। मर्तात्। कः। वः। अध्वरे। वरिवः। धाति। देवाः॥ प्र। ये। धामानि। पूर्व्याणि।
अर्चान्। वि। यत्। उच्छान्। विऽयोतारः। अमूराः। विऽधातारः। वि। ते। दधुः। अजस्राः। ऋतऽधीतयः।
रुरुचंत। दस्माः॥ प्र। पस्त्यां। अदितिं। सिंधुं। अर्कैः। स्वस्तिं। ईळे। सख्याय। देवीं॥ उभे इति। यथा। नः।
अहनी इति। निऽपातः। उषसानक्ता। करतां। अदब्धे इति॥ वि। अर्यमा। वरुणः। चेति। पंथां। इषः।
पतिः। सुवितं। गातुं। अग्निः॥ इंद्राविष्णू इति। नृऽवत्। ऊं इति। सु। स्तवानाः। शर्म। नः। यंसत्। अमऽवत्।
वरूथं॥ आ। पर्वतस्य। मरुतां। अवांसि। देवस्य। त्रातुः। अव्रि। भगस्य॥ पात्। पतिः। जन्यात्। अंहसः।
नः। मित्रः। मित्रियात्। उत। नः। उरुष्येत्॥ ६ नु। रोदसी इति। अहिना। बुध्न्येन। स्तवीत। देवी इति।
अप्येभिः। इष्टैः॥ समुद्रं। न। संऽचरणे। सनिष्यवः। घर्मऽस्वरसः। नद्यः। अप। व्रन्॥० नहि। मित्र-
स्य। वरुणस्य। धासिं। अर्हामसि। प्रऽमियं। सानु। अग्नेः॥ अग्निः। ईशे। वसव्यस्य। अग्निः। महः।
सौभगस्य। तानि। अस्मभ्यं। रासते॥ उषः। मघोनि। आ। वह। सूनृते। वार्या। पुरु। अस्मभ्यं। वाजि-
नीऽवति॥ तत्। सु। नः। सविता। भगः।० इंद्रः। नः। राधसा। आ। गमत्॥ ७॥ मही इति। द्यावापृथिवी
इति। इह। ज्येष्ठे इति। रुचा। भवतां। शुचयत्ऽभिः। अर्कैः। यत्। सीं। वरिष्ठे इति। बृहती इति।

५५

विऽमिन्वन्। रुवत्। ह। उक्षा। पृथुऽप्रथानेभिः। एवैः। देवी इति। देवेभिः। युजते इति। यजत्रैः। अमिन
ती इति। तस्थतुः। उक्षमाणे इति। ऋतवरी इत्यृतऽवरी। अद्रुहा। देवपुत्रे इति देवऽपुत्रे। यज्ञस्य।
नेत्री इति। शुचयत्ऽभिः। अर्कैः। सः। इत्। नु। सुऽअपाः। भुवनेषु। आस। यः। इमे इति। द्यावापृथि
वी इति। जजान। उर्वी इति। गभीरे इति। रजसी इति। सुमेके इति सुऽमेके। अवंशे। धीरः। शच्या।
सम्। ऐरत्। नु। रोदसी इति। बृहत्ऽभिः। नः। वरूथैः। पत्नीवत्ऽभिः। इषयन्ती इति। सऽजोषाः। उ
रूची इति। विश्वे इति। यजते इति। नि। पातम्। प्र। वाम्। महि। द्यवी इति। अभि। उपऽस्तुतिम्। भराम
हे। शुची इति। उप। प्रऽशस्तये। पुनाने इति। तन्वा। मिथः। स्वेन। दक्षेण। राजथः। ऊह्याथे इति।
सनात्। ऋतम्। मही इति। मित्रस्य। साधथः। तरन्ती इति। पिप्रती इति। ऋतम्। परि। यज्ञम्। नि। सेदथुः॥ ॥
क्षेत्रस्य। पतिना। वयम्। हितेनऽइव। जयामसि। गाम्। अश्वम्। पोषयित्नु। आ। सः। नः। मृळाति। ईदृशे।
क्षेत्रस्य। पते। मधुऽमन्तम्। ऊर्मिम्। धेनुःऽइव। पयः। अस्मासु। धुक्ष्व। मधुऽश्चुतम्। घृतम्ऽइव। सुऽपूतम्।
ऋतस्य। नः। पतयः। मृळयन्तु। मधुऽमतीः। ओषधीः। द्यावः। आपः। मधुऽमत्। नः। भवतु। अन्त
रिक्षम्। क्षेत्रस्य। पतिः। मधुऽमान्। नः। अस्तु। अरिष्यन्तः। अनु। एनम्। चरेम। शुनम्। वाहाः। शुनम्। नरः।

शुनं। कृषतु। लांगलं। शुनं। वरत्राः। बध्यंतां। शुनं। अष्ट्रां। उत्। इंगय॥ शुनासीरौ। इमां। वाचं। जु
षेथां। यत्। दिवि। चक्रथुः। पयः। तेन। इमां। उप। सिंचतं॥ अर्वाची। सुऽभगे। भव। सीते। वंदामहे।
त्वा। यथा। नः। सुऽभगा। असंसि। यथा। नः। सुऽफला। असंसि॥ इंद्रः। सीतां। नि। गृह्णातु। तां। पूषा।
अनु। यच्छतु। सा। नः। पयस्वती। दुहां। उत्तरांऽउत्तरां। समां॥ शुनं। नः। फालाः। वि। कृषंतु। भूमिं।
शुनं। कीनाशाः। अभि। यंतु। वाहैः। शुनं। पर्जन्यः। मधुना। पयःऽभिः। शुनासीरा। शुनं। अस्मासु।
धत्तं॥ थ॥ समुद्रात्। ऊर्मिः। मधुऽमान्। उत्। आरत्। उप। अंशुना। सं। अमृतऽत्वं। आनट्। घृत
स्य। नाम। गुह्यं। यत्। अस्ति। जिह्वा। देवानां। अमृतस्य। नाभिः॥ वयं। नाम। प्र। ब्रवाम। घृतस्य।
अस्मिन्। यज्ञे। धारयाम। नमःऽभिः। उप। ब्रह्मा। शृणवत्। शस्यमानं। चतुःऽशृंगः। अवमीत्।
गौरः। एतत्॥ चत्वारि। शृंगा। त्रयः। अस्य। पादाः। द्वे इति। शीर्षे इति। सप्त। हस्तासः। अस्य। त्रि
धा। बद्धः। वृषभः। रोरवीति। महः। देवः। मर्त्यान्। आ। विवेश॥ त्रिधा। हितं। पणिऽभिः। गुह्यमा
नं। गवि। देवासः। घृतं। अनु। अविंदन्। इंद्रः। एकं। सूर्यः। एकं। जजान। वेनात्। एकं। स्वधया।
निः। ततक्षुः॥ एताः। अर्षंति। हृद्यात्। समुद्रात्। शतऽव्रजाः। रिपुणा। न। अवऽचक्षे। घृतस्य।

५६।

धाराः। अभि। चाकशीमि। हिरण्ययः। वेतसः। मध्ये। आसां॥१०॥ सम्यक्। स्रवंति। सरितः। न। धेनाः। अं-
तः। हृदा। मनसा। पूयमानाः। एते। अर्षंति। ऊर्मयः। घृतस्य। मृगाःऽइव। क्षिपणोः। ईषमाणाः। सिंधोःऽइ-
व। प्रऽअध्वने। शूघनासः। वातऽप्रमियः। पतयंति। यह्वाः। घृतस्य। धाराः। अरुषः। न। वाजी। काष्ठाः। भिं-
दन्। ऊर्मिऽभिः। पिन्वमानः। अभि। प्रवंत। समनाःऽइव। योषाः। कल्याण्यः। स्मयमानासः। अग्निं। घृत-
स्य। धाराः। संऽइधः। नसंत। ताः। जुषाणः। हर्यति। जातऽवेदाः। कन्याःऽइव। वहतुं। एतवै। ऊं इति। अं-
जि। अंजानाः। अभि। चाकशीमि। यत्र। सोमः। सूयते। यत्र। यज्ञः। घृतस्य। धाराः। अभि। तत्। पवंते।
अभि। अर्षत। सुऽस्तुतिं। गव्यं। आजिं। अस्मासु। भद्रा। द्रविणानि। धत्त। इमं। यज्ञं। नयत। देवता। नः।
घृतस्य। धाराः। मधुऽमत्। पवंते। धामन्। ते। विश्वं। भुवनं। अधि। श्रितं। अंतः। समुद्रे। हृदि। अंतः।
आयुषि। अपां। अनीके। संऽइथे। यः। आऽभृतः। तं। अश्याम। मधुऽमंतं। ते। ऊर्मिं॥११॥ ॥इति चतुर्थ-
मंडलं॥ ॥अबोधि। अग्निः। संऽइधा। जनानां। प्रति। धेनुंऽइव। आऽयतीं। उषसं। यह्वाःऽइव। प्र। व-
यां। उत्ऽजिहानाः। प्र। भानवः। सिस्रते। नाकं। अच्छ। अबोधि। होता। यजथाय। देवान्। ऊर्ध्वः। अ-
ग्निः। सुऽमनाः। प्रातः। अस्थात्। संऽइद्धस्य। रुशत्। अदर्शि। पाजः। महान्। देवः। तमसः। निः। अमो-
चि। यत्। ईं। गणस्य। रशनां। अजीगरिति। शुचिः। अंक्ते। शुचिऽभिः। गोभिः। अग्निः। आत्। दक्षिणा।

युज्यते। वाजऽयंती। उत्तानां। ऊर्ध्वः। अधयत्। जुहूभिः। अग्निं। अच्छ। देवऽयतां। मनांसि। चक्षूंषिऽ
इव। सूर्ये। सं। चरंति। यत्। ईं। सुवाते इति। उषसा। विरूपे इति विऽरूपे। श्वेतः। वाजी। जायते। अग्रे।
अह्नां। जनिष्ट। हि। जेन्यः। अग्रे। अह्नां। हितः। हितेषु। अरुषः। वनेषु। दमेऽदमे। सप्त। रत्ना। दधानः।
अग्निः। होता। नि। ससाद। यजीयान्। अग्निः। होता। नि। असीदत्। यजीयान्। उपऽस्थे। मातुः। सु
रभौ। ऊं इति। लोके। युवा। कविः। पुरुनिःऽस्थः। ऋतऽवा। धर्ता। कृष्टीनां। उत। मध्ये। इद्धः॥१२॥
प्र। नु। त्यं। विप्रं। अध्वरेषु। साधुं। अग्निं। होतारं। ईळते। नमःऽभिः। आ। यः। ततान। रोदसी इति। ऋ
तेन। नित्यं। मृजंति। वाजिनं। घृतेन। मार्जाल्यः। मृज्यते। स्वे। दमूनाः। कविऽप्रशस्तः। अतिथिः।
शिवः। नः। सहस्रऽशृंगः। वृषभः। तत्ऽओजाः। विश्वान्। अग्ने। सहसा। प्र। असि। अन्यान्। प्र
सद्यः। अग्ने। अति। एषि। अन्यान्। आविः। यस्मै। चारुऽतमः। बभूथ। ईळेन्यः। वपुष्यः। विभाऽवा।
प्रियः। विशां। अतिथिः। मानुषीणां। तुभ्यं। भरंति। क्षितयः। यविष्ठ। बलिं। अग्ने। अंतितः। आ। उ
त। दूरात्। आ। भंदिष्ठस्य। सुऽमतिं। चिकिद्धि। बृहत्। ते। अग्ने। महि। शर्म। भद्रं। आ। अद्य। रथं।
भानुऽमः। भानुऽमंतं। अग्ने। तिष्ठ। यजतेभिः। संऽअंतं। विद्वान्। पथीनां। उरु। अंतरिक्षं। आ। इह।
देवान्। हविःऽअद्याय। वक्षि। अवोचाम। कवये। मेध्याय। वचः। वंदारु। वृषभाय। वृष्णे। गवि

५७

ष्ठिरः । नमसा । स्तोमं । अग्नौ ॥ दिविऽइव । रुक्मं । उरुऽव्यंचं । अश्रेत् ॥ १२ ॥ कुमारं । माता । युवतिः । संऽउ
ब्धं । गुहा । बिभर्ति । न । ददाति । पित्रे ॥ अनीकं । अस्य । न । मिनत् । जनासः । पुरः । पश्यंति । निऽहितं । अरतौ ।
कं । एतं । त्वं । युवते । कुमारं । पेषी । बिभर्षि । महिषी । जजान ॥ पूर्वीः । हि । गर्भः । शरदः । ववर्ध । अपश्यं । जा
तं । यत् । असूत । माता ॥ हिरण्यऽदंतं । शुचिऽवर्णं । आरात् । क्षेत्रात् । अपश्यं । आयुधा । मिमानं ॥ ददानः ।
अस्मै । अमृतं । विपृक्वत् । किं । मां । अनिंद्राः । कृणवन् । अनुक्थाः ॥ क्षेत्रात् । अपश्यं । सनुतरिति । चरं
तं । सुऽमत् । यूथं । न । पुरु । शोभमानं ॥ न । ताः । अगृभ्रन् । अजनिष्ट । हि । सः । पलिक्नीः । इत् । युवतयः ।
भवंति ॥ के । मे । मर्यकं । वि । यवंत । गोभिः ॥ न । येषां । गोपाः । अरणः । चित् । आस ॥ यः । ईं । जगृभुः । अव ।
ते । सृजंतु । आ । अजाति । पश्वः । उप । नः । चिकित्वान् ॥ वसां । राजानं । वसतिं । जनानां । अरातयः । नि ।
दधुः । मर्त्येषु ॥ ब्रह्माणि । अत्रेः । अव । तं । सृजंतु । निंदितारः । निंद्यासः । भवंतु ॥ १४ ॥ शुनः । शेपं । चित् ।
निऽदितं । सहस्रात् । यूपात् । अमुंचः । अशमिष्ट । हि । सः ॥ एव । अस्मत् । अग्ने । वि । मुमुग्धि । पाशान् । हो
तरिति । चिकित्वः । इह । तु । निऽसद्य ॥ हृणीयमानः । अप । हि । मत् । ऐयेः । प्र । मे । देवानां । व्रतऽपाः । उ
वाच । इंद्रः । विद्वान् । अनु । हि । त्वा । चचक्ष । तेन । अहं । अग्ने । अनुऽशिष्टः । आ । अगां । वि । ज्योतिषा । बृ
हता । भाति । अग्निः । आविः । विश्वानि । कृणुते । महिऽत्वा ॥ प्र । अदेवीः । मायाः । सहते । दुःऽएवाः । शि

शीते। शृंगे इति। रक्षसे। विऽनिक्षे। उत। स्वानासः। दिवि। संतु। अग्नेः। तिग्मऽआयुधाः। रक्षसे। हंतवै।
उं इति। मदे। चित्। अस्य। प्र। रुजंति। भामाः। भो। न। वरंते। परिऽबाधः। अदेवीः। एतं। ते। स्तोमं। तुविऽजात।
विप्रः। रथं। न। धीरः। सुऽअपाः। अतक्षं। यदि। इत्। अग्ने। प्रति। त्वं। देव। हर्याः। स्वःऽवतीः। अपः। एन। ज
येम। तुविऽग्रीवः। वृषभः। ववृधानः। अशत्रु। अर्यः। सं। अजाति। वेदः। इति। इमं। अग्निं। अमृताः। अ
वोचन्। बर्हिष्मते। मनवे। शर्म। यंसत्। हविष्मते। मनवे। शर्म। यंसत्॥ १५॥ त्वं। अग्ने। वरुणः। जा
यसे। यत्। त्वं। मित्रः। भवसि। यत्। संऽइद्धः। त्वे इति। विश्वे। सहसः। पुत्र। देवाः। त्वं। इंद्रः। दाशुषे। म
र्त्याय। त्वं। अर्यमा। भवसि। यत्। कनीनां। नाम। स्वधाऽवन्। गुह्यं। बिभर्षि। अंजंति। मित्रं। सुऽधि
तं। न। गोभिः। यत्। दंपती इति दंऽपती। सऽमनसा। कृणोषि। तव। श्रिये। मरुतः। मर्जयंत। रुद्र। यत्।
ते। जनिम। चारु। चित्रं। पदं। यत्। विष्णोः। उपऽमं। निऽधायि। तेन। पासि। गुह्यं। नाम। गोनां। त
व। श्रिया। सुऽदृशः। देव। देवाः। पुरु। दधानाः। अमृतं। सपंत। ० दशस्यतः। ० न। ० न। काव्यैः। परः।
अस्ति। स्वधाऽवः। विशः। च। यस्याः। अतिथिः। भवासि। सः। यज्ञेन। वनवत्। देव। मर्तान्। वयं।
अग्ने। वनुयाम। त्वाऽऊताः। वसुऽयवः। हविषा। बुध्यमानाः। वयं। सऽमर्ये। विदथेषु। अह्नां। वयं।
राया। सहसः। पुत्र। मर्तान्॥ १६॥ यः। नः। आगः। अभि। एनः। भराति। अधि। इत्। अघं। अघऽशं

से।दधात।जहि।चिकित्वः।अभिऽशस्तिं।एतां।अग्ने।यः।नः।मर्चयति।द्वयेन।त्वां।अस्याः।विऽ
उषि।देवाः।पूर्वीं।दूतं।कृण्वानाः।अयजंत।हव्यैः।संऽस्थेऽयत्।अग्ने।ईयसे।रयीणां।देवः।मर्तैः।
वसुऽभिः।इध्यमानः।अव।स्पृधि।पितरं।योधि।विद्वान्।पुत्रः।यः।ते।सहसः।सूनो इति।ऊहे।
कदा।चिकित्वः।अभि।चक्षसे।नः।अग्ने।कदा।ऋतऽचित्।यातयासे।भूरि।नाम।वंदमा
नः।दधासि।पिता।वसो इति।यदि।तत्।जोषयासे।कुवित्।देवस्य।सहसा।चकानः।सुम्नं।
अग्निः।वनते।वावृधानः।त्वं।अंग।जरिता।रं।यविष्ठ।विश्वानि।अग्ने।दुःऽइता।अति।पर्षि।
स्तेनाः।अदृश्रन्।रिपवः।जनासः।अज्ञातऽकेताः।वृजिनाः।अभूवन्।इमे।यामासः।त्वाद्रिक्
इन्न। अभूवन्।वसवे।वा।सत्।तत्।आगः।अवाचि।नः।अह।अयं।अग्निः।अभिऽशस्तये।नः।न।रिष
ते।ववृधानः।परा।दात्।१७॥ त्वां।अग्ने।वसुऽपतिं।वसूनां।अभि।प्र।मंदे।अध्वरेषु।राजन्।
त्वया।वाजं।वाजऽयंतः।जयेम।अभि।स्याम।पृत्सुतीः।मर्त्यानां।हव्यऽवाट्।अग्निः।अजरः।
पिता।नः।विऽभुः।विभाऽवा।सुऽदृशीकः।अस्मे इति।सुऽगार्हपत्याः।सं।इषः।दिदीहि।अस्म
द्र्यक्।सं।मिमीहि।श्रवांसि।विश्वां।कविं।विश्पतिं।मानुषीणां।शुचिं।पावकं।घृतऽपृष्ठं।अग्निं।

नि । होतारं । विश्वऽविदं । दधिध्वे । सः । देवेषु । वनते । वार्याणि । जुषस्व । अग्ने । इळया । सऽजोषाः । यत-
मानः । रश्मिऽभिः । सूर्यस्य । जुषस्व । नः । सम्ऽइधं । जातऽवेदः । आ । च । देवान् । हविःऽअद्याय । वक्षि ।
जुष्टः । दमूनाः । अतिथिः । दुरोणे । इमं । नः । यज्ञं । उप । याहि । विद्वान्ँ । अग्ने । अभिऽयुजः । विऽहत्य । श-
त्रुऽयतां । आ । भर । भोजनानि ॥१८॥ वधेन । दस्युं । प्र । हि । चातयस्व । वयः । कृण्वानः । स्वायै । पिपर्षि ।
यत् । सहसः । पुत्र । देवान् । सः । अग्ने । पाहि । नृऽतम । वाजे । अस्मान् । वयं । ते । अग्ने । उक्थैः । विधेम ।
वयं । हव्यैः । पावक । भद्रऽशोचे । अस्मे इति । रयिं । विश्वऽवारं । सं । इन्व । अस्मे इति । विश्वानि ।
द्रविणानि । धेहि । अस्माकं । अग्ने । अध्वरं । जुषस्व । सहसः । सूनो इति । त्रिऽसधस्थ । हव्यं । वयं ।
देवेषु । सुऽकृतः । स्याम । शर्मणा । नः । त्रिऽवरूथेन । पाहि । विश्वानि । नः । दुःऽगहा । जातऽवेदः । सि-
न्धुं । न । नावा । दुःऽइता । अति । पर्षि । अग्ने । अत्रिऽवत् । नमसा । गृणानः । अस्माकं । बोधि । अवि-
ता । तनूनां । यः । त्वा । हृदा । कीरिणा । मन्यमानः । अमर्त्यं । मर्त्यः । जोहवीमि । जातऽवेदः । यशः । अ-
स्मासु । धेहि । प्रऽजाभिः । अग्ने । अमृतऽत्वं । अश्यां । यस्मै । त्वं । सुऽकृते । जातऽवेदः । ऊं इति । लो-
कं । अग्ने । कृणवः । स्योनं । अश्विनं । सः । पुत्रिणं । वीरऽवन्तं । गोऽमन्तं । रयिं । नशते । स्वस्ति ॥१९॥

तन्वे ।

५९

सुऽसमिद्धाय। शोचिषे। घृतं। तीव्रं। जुहोतन। अग्नये। जातऽवेदसे। नराशंसः। सुसूदति। इमं।
यज्ञं। अदाभ्यः। कविः। हि। मधुऽहस्त्यः। ०सुऽखैः। रथेभिः। ऊतये। ऊर्णऽम्रदाः। वि। प्रथस्व। अ
भि। अर्काः। अनूषत। भव। नः। शुभ्र। सातये। देवीः। द्वारः। वि। श्रयध्वं। सुऽप्रऽअयनाः। नः। ऊत
ये। प्रऽप्र। यज्ञं। पृणीतन॥२०॥ सुप्रतीके इति सुऽप्रतीके। वयःऽवृधा। यह्वी इति। ऋतस्य। मात
रा। दोषां। उषसं। ईमहे। वातस्य। पत्मन्। ईळिता। दैव्या। होतारा। मनुषः। इमं। नः। यज्ञं। आ। ग
तं। ०शिवः। त्वष्टः। इह। आ। गहि। विऽभुः। पोषे। उत। त्मना। यज्ञेऽयज्ञे। नः। उत। अव। यत्र। वेत्थ।
वनस्पते। देवानां। गुह्या। नामानि। तत्र। हव्यानि। गामय। स्वाहा। अग्नये। वरुणाय। स्वाहा।
इन्द्राय। मरुत्ऽभ्यः। स्वाहा। देवेभ्यः। हविः॥२१॥ अग्निं। तं। मन्ये। यः। वसुः। अस्तं। यं। यन्ति।
धेनवः। अस्तं। अर्वन्तः। आशवः। अस्तं। नित्यासः। वाजिनः। इषं। स्तोतृऽभ्यः। आ। भर॥
अग्निः। यः। वसुः। गृणे। सं। यं। आऽयन्ति। धेनवः। सं। अर्वन्तः। रघुऽद्रुवः। सं। सुऽजातासः।
सूरयः। ०अग्निः। हि। वाजिनं। विशे। ददाति। विश्वऽचर्षणिः। अग्निः। राये। सुऽआभुवं। सः।
प्रीतः। याति। वार्यं। ०आ। ते। अग्ने। इधीमहि। द्युऽमन्तं। देव। अजरं। यत्। ह। स्या। ते। पनीय

सो। संऽइ॒द्धः। दीदयति। द्यवि।०। स्रुचा। हविः। स्रुक्रस्य। शोचिषः। पते। सुऽचंद्र। दस्म। विश्यते। ह
व्यऽवाट्। तुभ्यं। हूयते।०॥२२॥ प्रो इति। त्ये। अग्नयः। अग्निषु। विश्वं। पुष्यंति। वार्यं। ते। हिन्विरे।
ते। इन्विरे। ते। इषं। एर्यंति। आनुषक्।०। तव। त्ये। अग्ने। अर्चयः। महि। व्राधंत। वाजिनः। ये। पत्वऽ
भिः। शफानां। व्रजा। भुरंत। गोनां।०। नवाः। नः। अग्ने। आ। भर। स्तोतृऽभ्यः। सुऽक्षितीः। इषः। ते।
स्याम। ये। आनृचुः। त्वाऽदूताः। सः। दमेऽदमे।०। उभे इति। सुऽचंद्र। सर्पिषः। दर्वी इति। श्री
णीषे। आसनि।०। उतो इति। नः। उत्। पुपूर्याः। उक्थेषु। शवसः। पते।०। एव। अग्निं। अजुर्यमुः।
गीःऽभिः। यज्ञेभिः। आनुषक्। दधत्। अस्मे इति। सुऽवीर्यं। उत। त्सत्। आशुऽअश्व्यं।०॥२३॥
सखायः। सं। वः। सम्यंचं। इषं। स्तोमं। च। अग्नये। वर्षिष्ठाय। क्षितीनां। ऊर्जः। नप्त्रे। सह
स्वते। कुत्र। चित्। यस्य। संऽऋतौ। रण्वाः। नरः। नृऽसदने। अर्हंतः। चित्। यं। इंधते। संऽजनयं
ति। जंतवः। सं। यत्। इषः। वनामहे। सं। हव्या। मानुषाणां।०। उत। द्युम्नस्य। शवसा। ऋतस्य। रश्मिं।
आ। ददे। सः। स्म। कृणोति। केतुं। आ। नक्तं। चित्। दूरे। आ। सते। पावकः। यत्। वनस्पतीन्। प्र।
स्म। मिनाति। अजरः। अव। स्म। यस्य। वेषणे। स्वेदं। पथिषु। जुह्वति। अभि। ईं। अह। स्वऽजेन्यं। भू

मो। पृक्षाऽइव। रुरुहुः॥ २४॥ यं। मर्त्यः। पुरुऽस्पृहं। विदत्। विश्वस्य। धायसे। प्र। स्वादनं। पितूनां। अस्त
ऽतातिं। चित्। आयवे। सः। हि। स्म। धन्व। आऽक्षितं। दाता। न। दाति। आ। पशुः। हिरिऽश्मश्रुः। शुचिऽद
न्। ऋभुः। अनिभृष्टऽतविषिः। शुचि। स्म। यस्मै। अत्रिऽवत्। प्र। स्वधितिःऽइव। रीयते। सुऽसूः। अ
सूत। माता। क्राणा। यत्। आनशे। भगं। आ। यः। ते। सर्पिःऽआसुते। अग्ने। शं। अस्ति। धायसे। आ। ए
षु। द्युम्नं। उत। श्रवः। आ। चित्तं। मर्त्येषु। धाः। इति। चित्। मन्युं। अध्रिजः। त्वाऽदातं। आ। पशुं। ददे। आत्।
त्वां। अग्ने। अपृणतः। अत्रिः। ससह्यात्। दस्यून्। इषः। ससह्यात्। नॄन्॥ २५॥ अग्ने। ऋतऽयवः। सं। ईधिरे। प्रत्नं।
प्रत्नासः। ऊतये। सहःऽकृत। पुरुऽचन्द्रं। यजतं। विश्वऽधायसं। दमूनसं। गृहऽपतिं। वरेण्यं। त्वां।
अग्ने। अतिथिं। पूर्व्यं। विशः। शोचिःऽकेशं। गृहऽपतिं। नि। सेदिरे। बृहत्ऽकेतुं। पुरुऽरूपं। धनऽ
स्पृतं। सुऽशर्माणं। सुऽअवसं। जरत्ऽविषं। त्वां। अग्ने। मानुषीः। ईळते। विशः। होत्राऽविदं। विवि
चिं। रत्नऽधातमं। गुहा। सन्तं। सुऽभग। विश्वऽदर्शतं। तुविऽस्वनसं। सुऽयजं। घृतऽश्रियं। त्वां।
अग्ने। धर्णसिं। विश्वधा। वयं। गीःऽभिः। गृणन्तः। नमसा। उप। सेदिम। सः। नः। जुषस्व। संऽइधानः।
अंगिरः। देवः। मर्तस्य। यशसा। सुदीतिऽभिः। त्वं। अग्ने। पुरुऽरूपः। विशेऽविशे। वयः। दधासि। प्रत्न

थो।पुरुऽस्तुत।पुरु।णो।अग्ने।सहसा।।वि।राजसि।त्विषिः।सा।ते।तित्विषाणस्य।न।आऽधृषे।त्वां।
अग्ने।संऽइधानं।यविष्ठ्य।देवाः।दूतं।चक्रिरे।हव्यऽवाहनं।उरुऽज्रयसं।घृतऽयोनिं।आऽहुतं।त्वे-
षं।चक्षुः।दधिरे।चोदयत्ऽमति।त्वां।अग्ने।प्रऽदिवः।आऽहुतं।घृतैः।सुम्नऽयवः।सुऽसमिधा।सं।
ईधिरे।सः।वृधानः।ओषधीभिः।उक्षितः।अभि।ज्रयांसि।पार्थिवा।वि।तिष्ठसे।।२६।। ।।७।।७।।
।। ।।इतितृतीयाष्टके अष्टमोध्यायः।। ।।शाके१७३०विभवनामसंवत्सरेकातिक कृ १२ त्र-
योदशितद्दिनीदंपुकंसमाप्तं।। ।।७।।७।। ७।

श्रीगणेशाय नमः॥ ॥ओम्॥ त्वां। अग्ने। हविष्मंतः। देवं। मर्तासः। ईळते। मन्ये। त्वा। जातऽवेदसं।
सः। हव्या। वक्षि। आनुषक्। अग्निः। होता। दास्वतः। क्षयस्य। वृक्तऽबर्हिषः। सं। यज्ञासः। च-
रंति। यं। सं। वाजासः। श्रवस्यवः। उत। स्म। यं। शिशुं। यथा। नवं। जनिष्ट। अरणी इति। धर्तारं।
मानुषीणां। विशां। अग्निं। सुऽअध्वरं। उत। स्म। दुःऽगृभीयसे। पुत्रः। न। ह्वार्याणां। पुरु। यः।
दग्धा। असि। वना। अग्ने। पशुः। न। यवसे। अध। स्म। यस्य। अर्चयः। सम्यक्। संऽयंति। धू-
मिनः। यत्। ईं। अह। त्रितः। दिवि। उप। ध्माताऽइव। धमति। शिशीते। ध्मातरि। यथा। तव।
अहं। अग्ने। ऊतिऽभिः। मित्रस्य। च। प्रशस्तिऽभिः। द्वेषःऽयुतः। न। दुःऽइता। तुर्याम। मर्त्या-
नां। तं। नः। अग्ने। अभि। नरः। रयिं। सहस्व। आ। भर। सः। क्षेपयत्। सः। पोषयत्। भुवत्।
वाजस्य। सातये। उत। एधि। पृत्ऽसु। नः। वृधे॥१॥ ॥अग्ने। ओजिष्ठं। आ। भर। द्युम्नं। अस्म-
भ्यं। अध्रिगो इत्यध्रिऽगो। प्र। नः। राया। परीणसा। रत्सि। वाजाय। पंथां। त्वं। नः। अग्ने। अ-
द्भुत। क्रत्वा। दक्षस्य। मंहना। त्वे इति। असुर्यं। आ। अरुहत्। क्राणा। मित्रः। न। यज्ञियः॥०। १
एषां। गयं। पुष्टिं। च। वर्धय। ये। स्तोमेभिः। प्र। सूरयः। नरः। मघानि। आनशुः। ये। अग्ने। चं-

द्र। ते। गिरः। शुंभंति। अश्वऽराधसः। शुष्मेभिः। शुष्मिणः। नरः। दिवः। चित्। येषां। बृहत्। सु
कीर्तिः। बोधति। त्मना॥०॥ भ्राजंतः। यंति। धृष्णुऽया। परिऽज्मानः। न। विऽद्युतः। स्वानः। रथः।
न। वाजऽयुः। नु। नः। अग्ने। ऊतये। सऽबाधसः। च। रातये। अस्माकासः। च। सूरयः। वि
श्वाः। आशाः। तरीषणि॥०॥ अंगिरः। स्तुतः। स्तवानः। आ। भर। होतः। विभ्वऽसहं। रयिं। स्तो
तृऽभ्यः। स्तवसे। च। नः॥०॥२॥ जनस्य। गोपाः। अजनिष्ट। जागृविः। अग्निः। सुऽदक्षः। सुवि
ताय। नव्यसे। घृतऽप्रतीकः। बृहता। दिविऽस्पृशा। द्युऽमत्। वि। भाति। भरतेभ्यः। शुचिः। यज्ञ
स्य। केतुं। प्रथमं। पुरःऽहितं। अग्निं। नरः। त्रिऽसधस्थे। सं। ईधिरे। इंद्रेण। देवैः। सऽरथं। सः। ब
र्हिषि। सीदत्। नि। होता। यजथाय। सुऽक्रतुः। असंऽमृष्टः। जायसे। मात्रोः। शुचिः। मंद्रः। क
विः। उत्। अतिष्ठः। विवस्वतः। घृतेन। त्वा। अवर्धयन्। अग्ने। आऽहुत। धूमः। ते। केतुः। अभ
वत्। दिवि। श्रितः। अग्निः। नः। यज्ञं। उप। वेतु। साधुऽया। अग्निं। नरः। वि। भरंते। गृहेऽगृहे।
अग्निः। दूतः। अभवत्। हव्यऽवाहनः। अग्निं। वृणानाः। वृणते। कविऽक्रतुं। तुभ्य। इदं। अग्ने।
मधुमत्ऽतमं। वचः। तुभ्यं। मनीषा। इयं। अस्तु। शं। हृदे। त्वां। गिरः। सिंधुंऽइव। अवनीः। म

हीः। आ। पृणंति। शवसा। वर्धयंति। च। त्वां। अग्ने। अंगिरसः। गुहा। हितं॥ अनु। अविंदन्। शि
श्रियाणं। वनेऽवने। सः। जायसे। मथ्यमानः। सहः। महत्। त्वां। आहुः। सहसः। पुत्रं। अंगिरः
॥३॥ प्र। अग्नये। बृहते। यज्ञियाय। ऋतस्य। वृष्णे। असुराय। मन्म। घृतं। न। यज्ञे। आस्ये। सुऽ
पूतं। गिरं। भरे। वृषभाय। प्रतीचीं॥ ऋतं। चिकित्वः। ऋतं। इत्। चिकिद्धि। ऋतस्य। धाराः। अनु।
तृंधि। पूर्वीः। न। अहं। यातुं। सहसा। न। द्वयेन। ऋतं। सपामि। अरुषस्य। वृष्णः। कया। नः। अ
ग्ने। ऋतयन्। ऋतेन। भुवः। नवेदाः। उचथस्य। नव्यः। वेद। मे। देवः। ऋतुऽपाः। ऋतूनां। न। अ
हं। पतिं। सनितुः। अस्य। रायः। के। ते। अग्ने। रिपवे। बंधनासः। के। पायवः। सनिषंत। द्युऽ
मंतः। के। धासिं। अग्ने। अनृतस्य। पांति। के। असतः। वचसः। संति। गोपाः। सखायः। ते। वि
षुणाः। अग्ने। एते। शिवासः। संतः। अशिवाः। अभूवन्। अधूर्षत। स्वयं। एते। वचःऽभिः।
ऋजुऽयते। वृजिनानि। ब्रुवंतः। यः। ते। अग्ने। नमसा। यज्ञं। ईट्टे। ऋतं। सः। पाति। अरुषस्य। २
वृष्णः। तस्य। क्षयः। पृथुः। आ। साधुः। एतु। प्रऽसस्राणस्य। नहुषस्य। शेषः॥ ॥ अर्चंतः।
त्वा। हवामहे। अर्चंतः। सं। इधीमहि॥ अग्ने। अर्चंतः। ऊतये। अग्नेः। स्तोमं। मनामहे। सिध्रं। अ

घा। दिविऽस्पृशः। देवस्य। द्रविणस्यवः। अग्निः। जुषत। नः। गिरः। होता। यः। मानुषेषु। आ। सः।
यक्षत्। दैव्यं। जनं। त्वं। अग्ने। सऽप्रथाः। असि। जुष्टः। होता। वरेण्यः। त्वया। यज्ञं। वि। तन्वते। त्वां।
अग्ने। वाजऽसातमं। विप्राः। वर्धंति। सुऽस्तुतं। सः। नः। रास्व। सुऽवीर्यं। अग्ने। नेमिः। अरान्ऽ
इव। देवान्। त्वं। परिऽभूः। असि। आ। राधः। चित्रं। ऋंजसे॥ ५॥ अग्निं। स्तोमेन। बोधय। संऽइ
धानः। अमर्त्यं। हव्या। देवेषु। नः। दधत्। तं। अध्वरेषु। ईळते। देवं। मर्ताः। अमर्त्यं। यजिष्ठं। मानुषे।
जने। तं। हि। शश्वंतः। ईळते। स्रुचा। देवं। घृतऽश्चुता। अग्निं। हव्याय। वोळ्हवे। अग्निः। जातः। अ
रोचत। घ्नन्। दस्यून्। ज्योतिषा। तमः। अविंदत्। गाः। अपः। स्वः। इति स्वः। अग्निं। ईळेन्यं। कविं। घृ
तऽपृष्ठं। सपर्यत। वेतु। मे। शृणवत्। हवं। अग्निं। घृतेन। वावृधुः। स्तोमेभिः। विश्वऽचर्षणिं। सुऽ
आधीभिः। वचस्युऽभिः॥ ॥ प्र। वेधसे। कवये। वेद्याय। गिरं। भरे। यशसे। पूर्व्याय। घृतऽप्रसत्तः।
असुरः। सुऽशेवः। रायः। धर्ता। धरुणः। वस्वः। अग्निः। ऋतेन। ऋतं। धरुणं। धारयंत। यज्ञस्य। शा
के। परमे। विऽओमन्। दिवः। धर्मन्। धरुणे। सेदुषः। नॄन्। जातैः। अजातान्। अभि। ये। ननक्षुः।
अंहःऽयुवः। तन्वः। तन्वते। वि। वयः। महत्। दुस्तरं। पूर्व्याय। सः। संऽवतः। नवऽजातः। तुतुर्यात्।
सिंहं। न। क्रुद्धं। अभितः। परि। स्थुः। माताऽइव। यत्। भरसे। पप्रथानः। जनंऽजनं। धायसे। च

वयः।

क्षसि। च। वयः। ऽजरसे। यत्। दधानः। परि। त्मना। विषुऽरूपः। जिगासि॥ वाजः। नु। ते। शवसः। पातु।
अंतं। उरुं। दोघं। धरुणं। देव। रायः। पदं। न। तायुः। गुहा। दधानः। महः। राये। चितयन्। अत्रिं। अ
स्पुरित्यस्पः॥ ७॥ बृहत्। वयः। हि। भानवे। अर्च। देवाय। अग्नये। यं। मित्रं। न। प्रशस्तिऽभिः। म
र्तासः। दधिरे। पुरः। सः॥ हि। द्युऽभिः। जनानां। होता। दक्षस्य। बाह्वोः। वि। हव्या। अग्निः। आनुषक्।
भगः। न। वारं। ऋण्वति। अस्य। स्तोमे। मघोनः। सख्ये। वृद्धऽशोचिषः। विश्वा। यस्मिन्। तुविऽस्वनि।
सं। अर्ये। शुष्मं। आऽदधुः॥ अध। हि। अग्ने। एषां। सुऽवीर्यस्य। मंहना। तं। इत्। यह्वं। न। रोदसी।
इति। परि। श्रवः। बभूवतुः॥ नु। नः। आ। इहि। वार्यं। अग्ने। गृणानः। आ। भर। ये। वयं। ये। च। सूरयः।
स्वस्ति। धामहे। सचा॥ ०॥ ८॥ आ। यज्ञैः। देव। मर्त्यः। इत्था। तव्यांसं। ऊतये। अग्निं। कृते। सुऽ
अध्वरे। पुरुः। ईळीत। अवसे। अस्य। हि। स्वयशःऽतरः। आसा। विऽधर्मन्। मन्यसे। तं। नाकं। चि
त्रऽशोचिषं। मंद्रं। परः। मनीषया। अस्य। वै। असौ। ऊं इति। अर्चिषा। यः। अयुक्त। तुजा। गिरा।
दिवः। न। यस्य। रेतसा। बृहत्। शोचंति। अर्चयः। अस्य। क्रत्वा। विऽचेतसः। दस्मस्य। वसु। रथे।
आ। अध। विश्वासु। हव्यः। अग्निः। विक्षु। प्र। शस्यते। नु। नः। इत्। हि। वार्यं। आसा। सचंत। सू
रयः। ऊर्जः। नपात्। अभिष्टये। पाहि। शग्धि। स्वस्तये॥ ०॥ १॥ प्रातः। अग्निः। पुरुऽप्रियः। विशः।

२

स्तवेत। अतिथिः। विश्वानि। यः। अमर्त्यः। हव्या। मर्त्तेषु। रण्यति। द्विता। यं। मृक्तऽवाहसे। स्व
स्यै। दक्षस्य। मंहना। इंदुं। सः। धत्ते। आनुषक्। स्तोता। चित्। ते। अमर्त्य। तं। वः। दीर्घायुऽशोचिषं।
गिरा। हुवे। मघोनां। अरिष्टः। येषां। रथः। वि। अश्वऽदावन्। ईयते। चित्राः। वा। येषु। दीधितिः।
आसन्। उक्था। पांति। ये। स्तीर्णं। बर्हिः। स्वः। ऽनरे। श्रवांसि। दधिरे। परि। ये। मे। पंचाशतं। ददुः।
अश्वानां। सधऽस्तुति। द्युऽमत्। अग्ने। महि। श्रवः। बृहत्। कृधि। मघोनां। नृऽवत्। अमृत।
नृणां॥१०॥ अभि। अवऽस्थाः। प्र। जायंते। प्र। वव्रेः। ववृिः। चिकेत। उपऽस्थे। मातुः। वि। चष्टे। जु
हुरे। वि। चितयंतः। अनिऽमिषं। नृम्णं। पांति। आ। दृळ्हां। पुरं। विविशुः। आ। श्वैत्रेयस्य। जंत
वः। द्युऽमत्। वर्धंत। कृष्टयः। निष्कऽग्रीवः। बृहत्ऽउक्थः। एना। मध्वा। न। वाजऽयुः। प्रियं। दु
ग्धं। न। काम्यं। अजामि। जाम्योः। सचा। घर्मः। न। वाजऽजठरः। अदब्धः। शश्वतः। दभः। क्री
ळन्। नः। रश्मे। आ। भुवः। सं। भस्मना। वायुना। वेविदानः। ताः। अस्य। सन्। धृषजः। न। तिग्माः।
सुऽसंशिताः। वक्ष्यः। वक्षणेऽस्थाः॥११॥ यं। अग्ने। वाजऽसातम। त्वं। चित्। मन्यसे। रयिं। तं। नः।
गीःऽभिः। श्रवाय्यं। देवऽत्रा। पनय। युजं। यो। अग्ने। ना। ईरयंति। ते। वृद्धाः। उग्रस्य। शवसः।

अप । द्वेषः । अप । ह्वरः । अन्यऽव्रतस्य । सश्चिरे । होतारं । त्वा । वृणीमहे । अग्ने । दक्षस्य । साधनं । यज्ञे
षु । पूर्व्यं । गिरा । प्रयस्वंतः । हवामहे । इत्था । यथा । ते । ऊतये । सहसाऽवन् । दिवेऽदिवे । राये । ऋता
य । सुक्रतो इति सुऽक्रतो । गोभिः । स्याम । सधऽमादः । वीरैः । स्याम । सधऽमादः ॥ १२ ॥ मनुष्व
त् । त्वा । नि । धीमहि । मनुष्वत् । सं । इधीमहि । अग्ने । मनुष्वत् । अंगिरः । ० त्वा । हि । मानुषे । जने ।
अग्ने । सुऽप्रीतः । इध्यसे । स्रुचः । त्वा । यंति । आनुषक् । सुऽजात । सर्पिःऽआसुते । त्वां । विश्वे । सऽ
जोषसः । देवासः । दूतं । अक्रत । सपर्यंतः । त्वा । कवे । यज्ञेषु । देवं । ईळते । देवं । वः । देवऽयज्यया ।
अग्निं । ईळीत । मर्त्यः । संऽइद्धः । शुक्र । दीदिहि । ऋतस्य । योनिं । आ । असदः । ससस्य । योनिं । आ ।
असदः ॥ १३ ॥ प्र । विश्वऽसामन् । अत्रिऽवत् । अर्च । पावकऽशोचिषे । यः । अध्वरेषु । ईड्यः ।
होता । मंद्रऽतमः । विशि ॥ नि । अग्निं । जातऽवेदसं । दधात । देवं । ऋत्विजं । प्र । यज्ञः । एतु । आनु
षक् । अद्य । देवव्यचःऽतमः ॥ चिकित्वित्ऽमनसं । त्वा । देवं । मर्तासः । ऊतये । वरेण्यस्य । ते । अव
सः । इयानासः । अमन्महि ॥ अग्ने । चिकिद्धि । अस्य । नः । इदं । वचः । सहस्य । तं । त्वा । सुऽशिप्र । दंऽ
पते । स्तोमैः । वर्धंति । अत्रयः । गीःऽभिः । शुंभंति । अत्रयः ॥ १४ ॥ अग्ने । सहंतं । आ । भर । द्युम्नस्य ।

४

प्रऽसहा। रयिं। विश्वाः। यः। चर्षणीः। अभि। आसा। वाजेषु। ससहत्। तं। अग्ने। पृतनाऽसहं। रयिं।
सहस्वः। आ। भर। त्वं। हि। सत्यः। अद्भुतः। दाता। वाजस्य। गोऽमतः। विश्वे। हि। त्वा। सऽजोषसः। जना
सः। वृक्तऽबर्हिषः। होतारं। सद्मऽसु। प्रियं। व्यंति। वार्या। पुरु। सः। हि। स्म। विश्वऽचर्षणिः। अभिऽमा
ति। सहः। दधे। अग्ने। एषु। क्षयेषु। आ। रेवत्। नः। शुक्र। दीदिहि। द्युऽमत्। पावक। दीदिहि॥ १५ ॥ अ
ग्ने। त्वं। नः। अंतमः। उत। त्राता। शिवः। भव। वरूथ्यः। वसुः। अग्निः। वसुऽश्रवाः। अच्छ। नक्षि। द्युम
त्ऽतमं। रयिं। दाः। सः। नः। बोधि। श्रुधि। हवं। उरुष्य। नः। अघऽयतः। समस्मात्। तं। त्वा। शोचि
ष्ठ। दीदिऽवः। सुम्नाय। नूनं। ईमहे। सखिऽभ्यः॥ १६ ॥ अच्छ। वः। अग्निं। अवसे। देवं। गासि। सः।
नः। वसुः। रासत्। पुत्रः। ऋषूणां। ऋतऽवा। पर्षति। द्विषः। सः। हि। सत्यः। यं। पूर्वे। चित्। देवासः। चि
त्। यं। ईधिरे। होतारं। मंद्रऽजिह्वं। इत्। सुदीतिऽभिः। विभाऽवसुः। सः। नः। धीती। वरिष्ठया। श्रेष्ठ
या। च। सुऽमत्या। अग्ने। रायः। दिदीहि। नः। सुवृक्तिऽभिः। वरेण्य। अग्निः। देवेषु। राजति। अग्निः।
मर्त्तेषु। आऽविशन्। अग्निः। नः। हव्यऽवाहनः। अग्निं। धीभिः। सपर्यत। अग्निः। तुविश्रवःऽतमं।
तुविऽब्रह्माणं। उत्ऽतमं। अतूर्त्तं। श्रवयत्ऽपतिं। पुत्रं। ददाति। दाशुषे॥ १७ ॥ अग्निः। ददाति। स

नृऽपतिं। ससाहा। यः। युधा। नृऽभिः। अग्निः। अत्यैः। रघुऽस्यदा। जेतारं। अपराऽजितं। यत्। वा
हिष्ठं। तत्। अग्नये। बृहत्। अर्च। विभावसो इति विभाऽवसो। महिषीऽइव। त्वत्। रयिः। त्वत्।
वाजाः। उत्। ईरते। तव। द्युऽमंतः। अर्चयः। ग्रावाऽइव। उच्यते। बृहत्। उतो इति। ते। तन्यतुः।
यथा। स्वानः। अर्त्त। त्मना। दिवः। एव। अग्निं। वसुऽयवः। सहसानं। ववंदिम। सः। नः। विश्वाः।
अति। द्विषः। पर्षत्। नावाऽइव। सुऽक्रतुः॥१८॥ अग्ने। पावक। रोचिषा। मंद्रया। देव। जिह्व
या। देवान्। वक्षि। यक्षि। च। तं। त्वा। घृतस्नो इति घृतऽस्नो। ईमहे। चित्रभानो इति चित्रऽभा
नो। स्वःऽदृशं। देवान्। आ। वीतये। वह। वीतिऽहोत्रं। त्वा। कवे। द्युऽमंतं। सं। इधीमहि।
बृहंतं। अध्वरे। अग्ने। विश्वेभिः। आ। गहि। देवेभिः। हव्यऽदातये। होतारं। त्वा। वृ
णीमहे। यजमानाय। सुन्वते। आ। अग्ने। सुऽवीर्यं। वह॥१९॥ संऽइधानः। सहस्रऽजि
त्। अग्ने। धर्माणि। पुष्यसि। देवानां। दूतः। उक्थ्यः। होत्रऽवाह। यविष्ठ्य। स्तृणीत।
बर्हिः। आऽसदे। आ। इदं। मरुतः। अश्विना। मित्रः। सीदंतु। वरुणः। देवासः। सर्वया। विशा
॥२०॥ अनस्वंता। सत्ऽपतिः। ममहे। मे। गावा। चेतिष्ठः। असुरः। मघोनः। त्रैवृष्णः। अग्ने।

दशऽभिः। सुहस्तैः। वैश्वानर। त्रिऽअरुणः। चिकेत। यः। मे। शता। च। विंशतिं। च। गोनां। ह
री इति। च। युक्ता। सुऽधुरा। ददाति। वैश्वानर। सुऽस्तुतः। ववृधानः। अग्ने। यच्छ। त्रिऽअरुण
य। शर्म। एव। ते। अग्ने। सुऽमतिं। चकानः। नविष्ठाय। नवमं। त्रसदस्युः। यः। मे। गिरः। तुविऽजा
तस्य। पूर्वीः। युक्तेन। अभि। त्रिऽअरुणः। गृणाति। यः। मे। इति। प्र। वोचति। अश्वऽमेधाय।
सूरये। ददत्। ऋचा। सनिं। यते। ददत्। मेधां। ऋतऽयते। यस्य। माः। परुषाः। शतं। उत्ऽहर्षय
न्ति। उक्षणः। अश्वऽमेधस्य। दानाः। सोमाःऽइव। त्रिऽआशिरः। इंद्राग्नी इति। शतऽदाव्नि।
अश्वऽमेधे। सुऽवीर्यं। क्षत्रं। धारयतं। बृहत्। दिवि। सूर्यंऽइव। अजरं॥ २१॥ संऽइद्धः। अग्निः।
दिवि। शोचिः। अश्रेत्। प्रत्यङ्। उषसं। उर्विया। वि। भाति। एति। प्राची। विश्वऽवारा। नमःऽ
भिः। देवान्। ईळाना। हविषा। घृताची। संऽइध्यमानः। अमृतस्य। राजसि। हविः। कृण्वंतं।
सचसे। स्वस्तये। विश्वं। सः। धत्ते। द्रविणं। यं। इन्वसि। आतिथ्यं। अग्ने। नि। च। धत्ते। इत्।
पुरः। अग्ने। शर्ध। महते। सौभगाय। तव। द्युम्नानि। उत्ऽतमानि। संतु। सं। जाःऽपत्यं। सुऽयमं। आ। कृणु
ष्व। शत्रुऽयतां। अभि। तिष्ठ। महांसि। संऽइद्धस्य। प्रऽमहसः। अग्ने। वंदे। तव। श्रियं। वृषभः। द्युम्नऽवान्।

असि। सः। अध्वरेषु। इध्यसे। संऽइद्धः। अग्ने। आऽवह। देवान्। यक्षि। सुऽअध्वर। त्वं। हि। हु
व्यऽवाट्। असि। आ। जुहोत। दुवस्यत। अग्निं। प्रऽयति। अध्वरे। वृणीध्वं। हव्यऽवाहनं॥२२॥
त्री। अर्यमा। मनुषः। देवऽताता। त्री। रोचना। दिव्या। धारयंत। अर्चंति। त्वा। मरुतः। पूतऽदक्षाः।
त्वं। एषां। ऋषिः। इंद्र। असि। धीरः। अनु। यत्। इं। मरुतः। मंदसानं। आर्चन्। इंद्रं। पपिऽवांसं।
सुतस्य। आ। अदत्त। वज्रं। अभि। यत्। अहिं। हन्। अपः। यह्वीः। असृजत्। सर्तवै। उं इति। उत।
ब्रह्माणः। मरुतः। मे। अस्य। इंद्र। सोमस्य। सुऽसुतस्य। पेयाः। तत्। हि। हव्यं। मनुषे। गाः। अ
विदत्। अहन्। अहिं। पपिऽवान्। इंद्रः। अस्य। आत्। रोदसी इति। विऽतरं। वि। स्कभायत्। संऽ
विव्यानः। चित्। भियसे। मृगं। कः। इति। कः। जिगर्ति। इंद्रः। अपऽजर्गुराणः। प्रति। श्वसंतं।
अव। दानवं। हन्निति हन्। अध। क्रत्वा। मघऽवन्। तुभ्यं। देवाः। अनु। विश्वे। अददुः। सोमऽपे
यं। यत्। सूर्यस्य। हरितः। पतंतीः। पुरः। सतीः। उपराः। एतशे। कः। इति कः॥२३॥ नव। यत्। अस्य।
नवतिं। च। भोगान्। साकं। वज्रेण। मघऽवा। विऽवृश्चत्। अर्चंति। इंद्रं। मरुतः। सधऽस्थे। त्रैस्तु
भेन। वचसा। बाधत। द्यां। सखा। सख्ये। अपचत्। तूयं। अग्निः। अस्य। क्रत्वा। महिषा। त्री। शता।

नि॥त्री॥साकं।इंद्रः।मनुषः।सरांसि।सुतं।पिबत्।वृत्रऽहत्याय।सोमं॥त्री॥यत्।शता।महिषाणां।
अघः।माः।त्री॥सरांसि।मघऽवा।सोम्या।अपाः।कारं।न।विश्वे।अह्वंत।देवाः।भरं।इंद्राय।यत्।
अहिं।जघान॥उशना।यत्।सहस्यैः।अयातं।गृहं।इंद्र।जूजुवानेभिः।अश्वैः।वन्वानः।अत्र।सऽ
रथं।ययाथ।कुत्सेन।देवैः।अवनोः।ह।शुष्णं॥प्र।अन्यत्।चक्रं।अवृहः।सूर्यस्य।कुत्साय।अन्य
त्।वरिवः।यातवे।अकरित्यकः।अनासः।दस्यून्।अमृणः।वधेन।नि।दुर्योणे।अवृणक्।मृध
ऽवाचः॥२४॥स्तोमासः।त्वा।गोरिऽवीतेः।अवर्धन्।अरंधयः।वेदथिनाय।पिप्रुं।आ।त्वां।ऋजि
श्वा।सख्याय।चक्रे।पचन्।पक्तीः।अपिबः।सोमं।अस्य॥नवऽग्वासः।सुतऽसोमासः।इंद्रं।दश
ग्वासः।अभि।अर्चंति।अर्कैः।गव्यं।चित्।ऊर्वं।अपिधानऽवंतं।तं।चित्।नरः।शशमानाः।अ
प।व्रन्॥कथो इति।नु।ते।परि।चराणि।विद्वान्।वीर्या।मघऽवन्।या।चकर्थ।या।चो इति।नु।नव
व्या।कृणवः।शविष्ठ।प्र।इत्।ऊं इति।ता।ते।विदथेषु।ब्रवाम॥एता।विश्वा।[illegible]।चकृऽवान्।इंद्र।
भूरि।अपरिऽइतः।जनुषा।वीर्येण।या।चित्।नु।वज्रिन्।कृणवः।दधृष्वान्।न।ते।वर्ता।तविष्याः।
अस्ति।तस्याः॥इंद्र।ब्रह्म।क्रियमाणा।जुषस्व।या।ते।शविष्ठ।नव्याः।अकर्म।वस्त्राऽइव।भद्रा।

सुऽकृता। वसुऽयुः। रथीना। धीरः। सुऽअपाः। अतक्षं॥२५॥ क्व। स्यः। वीरः। कः। अपश्यत्। इंद्रं। सुखऽ
रथं। ईयमानं। हरिऽभ्यां। यः। राया। वज्री। सुतऽसोमं। इच्छन्। तत्। ओकः। गंता। पुरुऽहूतः। ऊती। अ
वं। अव। चचक्षं। पदं। अस्य। सस्वः। उग्रं। निऽधातुः। अनु। आयं। इच्छन्। अपृच्छं। अन्यान्। उत। ते।
मे। आहुः। इंद्रं। नरः। बुबुधानाः। अशेम। प्र। नु। वयं। सुते। या। ते। कृतानि। इंद्र। ब्रवाम। यानि।
नः। जुजोषः। वेदत्। अविद्वान्। शृणवत्। च। विद्वान्। वदते। अयं। मघऽवा। सर्वऽसेनः। स्थिरं।
मनः। चकृषे। जातः। इंद्र। वेषि। इत्। एकः। युधये। भूयसः। चित्। अश्मानं। चित्। शवसा। दिद्यु
तः। वि। विदः। गवां। ऊर्वं। उस्रियाणां। परः। यत्। त्वं। परमः। आऽजनिष्ठाः। पराऽवति। श्रुत्यं। नाम।
बिभ्रत्। अतः। चित्। इंद्रात्। अभयंत। देवाः। विश्वाः। अपः। अजयत्। दासऽपत्नीः॥२॥ तुभ्यं।
[illegible]। इत्। एते। मरुतः। सुऽशेवाः। अर्चंति। अर्कं। सुन्वंति। अंधः। अहिं। ओहानं। अपः। आऽश
यानं। प्र। मायाभिः। मायिनं। सक्षत्। इंद्रः। वि। सु। मृधः। जनुषा। दानं। इन्वन्। अहन्। गवा। मघऽ
वन्। संऽचकानः। अत्र। दासस्य। नमुचेः। शिरः। यत्। अवर्तयः। मनवे। गातुं। इच्छन्। युजं। हि। मां।
अकृथाः। आत्। इत्। इंद्र। शिरः। दासस्य। नमुचेः। मथायन्। अश्मानं। चित्। स्वर्यं। वर्तमानं। प्र।

७ पं:

चक्रियाऽइव। रोदसी इति। मरुतऽभ्यः। स्त्रियः। हि। दासः। आयुधानि। चक्रे। किं। मा। करन्। अ
बलाः। अस्य। सेनाः। अंतः। हि। अख्यत्। उभे इति। अस्य। धेने इति। अथ। उप। प्र। ऐत्। युधये। दस्युं।
इंद्रः। सं। अत्र। गावः। अभितः। अनवंत। इह। इह। वत्सैः। विऽयुताः। यत्। आसन्। सं। ताः। इंद्रः। असृ
जत्। अस्य। शाकैः। यत्। ईं। सोमासः। सुऽसुताः। अमंदन्। १०। यत्। ईं। सोमाः। बभ्रुऽधूताः। अ
मंदन्। अरोरवीत्। वृषभः। सदनेषु। पुरंऽदरः। पपिऽवान्। इंद्रः। अस्य। पुनः। गवां। अददात्।
उस्रियाणां। भद्रं। इदं। रुशमाः। अग्ने। अक्रन्। गवां। चत्वारि। ददतः। सहस्रा। ऋणंऽचयस्य। प्रऽय
ता। मघानि। प्रति। अग्रभीष्म। नृऽतमस्य। नृणां। सुऽपेशसं। मा। अव। सृजंति। अस्तं। गवां।
सहस्रैः। रुशमासः। अग्ने। तीव्राः। इंद्रं। अममंदुः। सुतासः। अक्तोः। विऽउष्टौ। परिऽतक्म्या
याः। औछत्। सा। रात्री। परिऽतक्म्या। या। ऋणंऽचये। राजनि। रुशमानां। अत्यः। न। वाजी।
रघुः। अज्यमानः। बभ्रुः। चत्वारि। असनत्। सहस्रा। चतुःऽसहस्रं। गव्यस्य। पश्वः। प्रति। अ
ग्रभीष्म। रुशमेषु। अग्ने। घर्मः। चित्। तप्तः। प्रऽवृजे। यः। आसीत्। अयस्मयः। तं। ऊं इति। आदा
म। विप्राः। १५। इंद्रः। रथाय। प्रऽवतं। कृणोति। यं। अधिऽअस्थात्। मघऽवा। वाजऽयंतं। यूथाऽ

इव। पश्वः। वि। उनोति। गोपाः। अरिष्टः। याति। प्रथमः। सिसासन्। आ। प्र। द्रव। हरिऽवः। मा। वि। वेनः।
पिशंगऽराते। अभि। नः। सचस्व। नहि। त्वत्। इंद्र। वस्यः। अन्यत्। अस्ति। अमेनान्। चित्। जनिऽ
वतः। चकर्थ। उत्। यत्। सहः। सहसः। आ। अजनिष्ट। देदिष्टे। इंद्रः। इंद्रियाणि। विश्वा। प्र। अचो
दयत्। सुऽदुघाः। वव्रे। अंतः। वि। ज्योतिषा। संऽववृत्वत्। तमः। अवरित्यवः। अनवः। ते। रथं। अ
श्वाय। तक्षन्। त्वष्टा। वज्रं। पुरुऽहूत। द्युऽमंतं। ब्रह्माणः। इंद्रं। महयंतः। अर्कैः। अवर्धयन्। अह
ये। हंतवै। ऊं इति। वृष्णे। यत्। ते। वृषणः। अर्कं। अर्चान्। इंद्र। ग्रावाणः। अदितिः। सऽजोषाः। अ
नश्वासः। ये। पवयः। अरथाः। इंद्रऽइषिताः। अभि। अवर्तंत। दस्यून्॥ २५॥ प्र। ते। पूर्वाणि। कर
णानि। वोचं। प्र। नूतना। मघऽवन्। या। चकर्थ। शक्तिऽवः। यत्। विऽभराः। रोदसी इति। उभे इ
ति। जयन्। अपः। मनवे। दानुऽचित्राः। तत्। ते। इत्। नु। ते। करणं। दस्म। विप्र। अहिं। यत्। घ्नन्। ओजः।
अत्र। अमिमीथाः। शुष्णस्य। चित्। परि। मायाः। अगृभ्णाः। प्रऽपित्वं। यन्। अप। दस्यून्। असेधः।
त्वं। अपः। यदवे। तुर्वशाय। अरमयः। सुऽदुघाः। पारः। इंद्र। उग्रं। अयातं। अवहः। ह। कुत्सं। सं। ह।
यत्। वां। उशना। अरंत। देवाः। इंद्र। कुत्सा। वहमाना। रथेन। आ। वां। अत्याः। अपि। कर्णे। वहंतु।

८

निः। सीं। अत्ऽभ्यः। धमथः। निः। सधऽस्थात्। मघोनः। हृदः। वरथः। तमांसि। वा। तस्य। युक्तान्।
सुऽयुजः। चित्। अश्वान्। कविः। चित्। एषः। अजगन्। अवस्युः। विश्वा। ते। अत्र। मरुतः। सखा
यः। इंद्र। ब्रह्माणि। तविषीं। अवर्धन्॥ २०॥ सूरः। चित्। रथं। परिऽतक्म्यायां। पूर्वं। करत्। उपरं। जू
जुऽवांसं। भरत्। चक्रं। एतशः। सं। रिणाति। पुरः। दधत्। सनिष्यति। क्रतुं। नः। आ। अयं। जनाः।
अभिऽचक्षे। जगाम। इंद्रः। सखायं। सुतऽसोमं। इच्छन्। वदन्। ग्रावा। अव। वेदिं। भ्रियाते। यस्य।
जीरं। अध्वर्यवः। चरंति। ये। चाकनंत। चाकनंत। नु। ते। मर्ताः। अमृत। मो इति। ते। अंहः। आ। अरन्।
वृवंधि। यज्यून्। उत। तेषु। धेहि। ओजः। जनेषु। येषु। ते। स्याम॥ २१॥ अर्दर्दः। उत्सं। असृजः। वि।
खानि। त्वं। अर्णवान्। बद्बधानान्। अरम्णाः। महांतं। इंद्र। पर्वतं। वि। यत्। वरिति। वः। सृजः। वि। धा
राः। अव। दानवं। हन् इति हन्। त्वं। उत्सान्। ऋतुऽभिः। बद्बधानान्। अरंहः। ऊधः। पर्वतस्य। वज्रिन्।
अहिं। चित्। उग्र। प्रऽयुतं। शयानं। जघन्वान्। इंद्र। तविषीं। अधत्थाः। त्वस्य। चित्। महतः। निः।
मृगस्य। वधैः। जघान। तविषीभिः। इंद्रः। यः। एकः। इत्। अप्रतिः। मन्यमानः। आत्। अस्मात्। अ
न्यः। अजनिष्ट। तव्यान्। त्यं। चित्। एषां। स्वधया। मदंतं। मिहः। नपातं। सुऽवृधं। तमःऽगां। वृषऽप्र

मर्म। दानवस्य। भामं। वज्रेण। वज्री॥ नि। जघान। शुष्णं॥ त्यं। चित्। अस्य। क्रतुऽभिः। निऽस
त्तं। अमर्मणः॥ विदत्। इत्। अस्य। मर्म। यत्। ईं। सुऽक्षत्र। प्रऽभृता। मदस्य। युयुत्सं तं। तमसि।
हर्म्ये। धाः॥ त्यं। चित्। इत्था। कत्पयं। शयानं। असूर्ये। तमसि। वावृधानं। तं। चित्। मंदानः। वृष
भः। सुतस्य। उच्चैः। इंद्रः। अपऽगूर्य। जघान॥ ७॥ उत्। यत्। इंद्रः। महते। दानवाय। वधः। य
मिष्ट। सहः। अप्रतिऽइतं। यत्। ईं। वज्रस्य। प्रऽभृतौ। ददाभ। विश्वस्य। जंतोः। अधमं। चकार।
त्यं। चित्। अर्णं। मधुऽपं। शयानं। असिन्वं। वव्रं। महि। आदत्। उग्रः। अपात्। अत्रं। महता। व
धेन। नि। दुर्योणे। आवृणक्। मृध्रऽवाचं। कः। अस्य। शुष्मं। तविषीं। वरात। एकः। धना। भरते। अ
प्रतिऽइतः। इमे इति। चित्। अस्य। ज्रयसः। नु। देवी इति। इंद्रस्य। ओजसः। भियसा। जिहाते
इति॥ नि। अस्मै। देवी। स्वऽधितिः। जिहीते। इंद्राय। गातुः। उशतीऽइव। येमे। सं। यत्। ओजः।
युवते। विश्वं। आभिः। अनु। स्वधाऽव्ने। क्षितयः। नमंत। एकं। नु। त्वा। सत्ऽपतिं। पांचऽजन्यं।
जातं। शृणोमि। यशसं। जनेषु। तं। मे। जगृभ्रे। आऽशसः। नविष्ठं। दोषा। वस्तोः। हवमानासः।
इंद्रं। एव। हि। त्वां। ऋतुऽथा। यातयंतं। मघा। विप्रेभ्यः। ददतं। शृणोमि। किं। ते। ब्रह्माणः। गृहते। स

स्वायः। ये। त्वाऽया। निऽदधुः। कामं। इंद्र॥३३॥ ॥इति चतुर्थाष्टके प्रथमोध्यायः॥ ॥ओं मू। महि। मु
हे। वेंते। सो। दीध्ये। न्दनू। इंद्राय। इत्था। तवसे। अतव्यान्। यः। अस्मै। सुऽमतिं। वाजऽसातौ। स्तुतः।
जने। सऽमर्यः। चिकेत। सः। त्वं। नः। इंद्र। धियसानः। अर्कैः। हरीणां। वृषन्। योक्त्रं। अश्रेः। याः। इ
त्था। मघऽवन्। अनु। जोषं। वक्षः। अभि। प्र। अर्यः। सक्षि। जनान्। नातौ। ते। इंद्र। अभि। अस्मत्।
ऋष्वाः। अयुक्तासः। अब्रह्मता। यत्। असन्। तिष्ठ। रथं। अधि। तं। वज्रऽहस्त। आ। रश्मिं। देव। यमसे।
सुऽअश्वः। पुरु। यत्। ते। इंद्र। संति। उक्था। गवे। चकर्थ। उर्वरासु। युध्यन्। ततक्षे। सूर्याय। चित्।
ओकसि। स्वे। वृषा। सुमत्ऽसु। दासस्य। नाम। चित्। वयं। ते। ते। इंद्र। ये। च। नरः। शर्धः। जज्ञा
नाः। याताः। च। रथाः। आ। अस्मान्। जगम्यात्। अहिऽशुष्म। सत्वा। भगः। न। हव्यः। प्रऽभृथेषु।
चारुः॥१॥ पप्रक्षे। एण्यं। इंद्र। त्वे। इति। हि। ओजः। नृम्णानि। च। नृतमानः। अमर्तः। सः। नः। एनीं॥
वसवानः। रयिं। दाः। प्र। अर्यः। स्तुषे। तुविऽमघस्य। दानं। एव। नः। इंद्र। ऊतिऽभिः। अव। पाहि। गृण
तः। शूर। कारून्। उत। त्वं। च। ददतः। वाजऽसातौ। पिप्रीहि। मध्वः। सुऽसुतस्य। चारोः। उत। त्ये। मा।
पौरुऽकुत्स्यस्य। सूरेः। त्रसदस्योः। हिरण्यिनः। रराणाः। वहंतु। मा। दश। श्येतासः। अस्य। गैरिऽक्षित

स्य। क्रतुऽभिः। नु। सश्चतो॥ भारुतऽअश्वस्य॥ शोणाः॥ क्रत्वाऽमघासः॥ विदथस्य। रातौ॥ सहस्रा॥
मे। च्यवतानः। ददानः। आनुक्। अर्यः। वपुषि। ना। आर्चत्॥ ध्वन्यस्य। जुष्टाः। लक्ष्मण्यस्य। सुऽरु
चः। यतानाः। मुह्ना। रायः। संऽवरणस्य। ऋषेः। व्रजं। ना। गावः। प्रऽयताः। अपि। ग्मन्॥ २१॥ अ
जातऽशत्रुं। अजरां। स्वःऽवती। अनु। स्वधा। अमिता। दस्मं। ईयते। सुनोतन। पचत। ब्रह्मऽवा
हसे। पुरुऽस्तुताय। प्रऽतरं। दधातन॥ आ। यः। सोमेन। जठरं। अपिप्रत। अमंदत। मघऽवा। म
ध्वः। अंधसः। यत्। ईं। मृगाय। हंतवे। महाऽवधः। सहस्रऽभृष्टिं। उशना। वधं। यमत्॥ यः। अस्मै
घ्रंसे। उत। वा। यः। ऊधनि। सोमं। सुनोति। भवति। द्युऽमान्। अह। अपऽअप। शक्रः। ततनुष्टिं।
ऊहति। तनूऽशुभ्रं। मघऽवा। यः। कवऽसखः॥ यस्य। अवधीत्। पितरं। यस्य। मातरं। यस्य। श
क्रः। भ्रातरं। ना। अतः। ईषते॥ वेति। इत्। ऊं। इति। अस्य। प्रऽयता। यतंऽकरः। ना। किल्बिषात्। ईष
ते। वस्वः। आऽकरः। ना॥ पंचऽभिः। दशऽभिः। वृष्टि। आऽरभं। ना। असुन्वता। सचते। पुष्यता। चे
ना। जिनाति। वा। इत्। अमुया। हंति। वा। धुनिः। आ। देवऽयुं। भजति। गोऽमति। व्रजे॥ २२॥ विऽच
क्षणः। संऽऋतो। चक्रं। आऽसजः। असुन्वतः। विषुणः। सुन्वतः। वृधः। इंद्रः। विश्वस्य। दमि

स्य

१०

ता। विऽभीषणः। युधाऽवृत्रा। नयुति। दासं। आर्यः। सं। इंद्र। पणेः। अजति। भोजनं। मुषे। विदाशुषे। भु
ज्रत्रि। सूनरं। वसु। दुःऽगे। चुन। ध्रियते। विश्वः। आ। पुरु। जनः। यः। अस्य। तविषीं। अचुक्रुधत्।
सं। यत्। जनौ। सुऽधनौ। विश्वऽशर्धसौ। अवेत्। इंद्रः। मघऽवा। गोषु। शुभ्रिषु। युजं। हि। अन्यं।
अकृत। प्रऽवेपनी। उत्। ईं। गव्यं। सृजते। सत्वऽभिः। धुनिः। सहस्वऽसां। अग्निःऽवेत्रिं। गृणीषे।
शात्रिं। अग्ने। उपऽमां। केतुं। अर्यः। तस्मै। आपः। संऽयतः। पीपयंत। तस्मिन्। क्षत्रं। अमऽवत्।
त्वेषं। अस्तु॥ ४॥ यः। ते। साधिष्ठः। अवसे। इंद्र। क्रतुः। तं। आ। भर। अस्मभ्यं। चर्षणिऽसह। सस्निं।
वाजेषु। दुस्तरं। यत्। इंद्र। ते। चतस्रः। यत्। शूर। संति। तिस्रः। यत्। वा। पंच। क्षितीनां। अवः।
तत्। सु। नः। आ। भर। आ। ते। अवः। वरेण्यं। वृषन्ऽतमस्य। हूमहे। वृषऽजूतिः। हि। जज्ञिषे। आऽ
भूभिः। इंद्र। तुर्वणिः। वृषा। हि। असि। राधसे। जज्ञिषे। वृष्णि। ते। शवः। स्वऽक्षत्रं। ते। धृषत्। म
नः। सत्राऽहं। इंद्र। पौंस्यं। त्वां। तं। इंद्र। मर्त्यं। अमित्रऽयंतं। अद्रिऽवः। सर्वऽरथा। शतक्रतो इति
शतऽक्रतो। नि। याहि। शवसः। पते॥ ५॥ त्वां। इत्। वृत्रहन्ऽतम। जनासः। वृक्तऽबर्हिषः। उग्रं।
पूर्वीषु। पूर्व्यं। हवंते। वाजऽसातये। अस्माकं। इंद्र। दुस्तरं। पुरःऽयावानं। आजिषु। सऽयावा

नेंऽधने। वाजऽयंतं। अव। रथं। अस्माकं। इंद्र। आ। इहि। नः। रथं। अव। पुरंऽध्या। वयं। शवि
ष्ठ। वार्याणि। दिवि। श्रवः। दधीमहि। दिवि। स्तोमं। मनामहे॥ ६॥ सः। आ। गमत्। इंद्रः। यः। वसूनां। चि
केतत्। दातुं। दामनः। रयीणां। धन्वऽचरः। न। वंसगः। तृषाणः। चकमानः। पिबतु। दुग्धं। अंशुं।
आ। ते। हनू इति। हरिऽवः। शूर। शिप्रे इति। रुहत्। सोमः। न। पर्वतस्य। पृष्ठे। अनु। त्वा। राजन्।
अर्वतः। न। हिन्वन्। गीःऽभिः। मदेम। पुरुऽहूत। विश्वे। चक्रं। न। वृत्तं। पुरुऽहूत। वेपते। मनः। भि
या। मे। अमतेः। इत्। अद्रिऽवः। रथात्। अधि। त्वा। जरिता। सदाऽवृध। कुवित्। नु। स्तोषत्। म
घऽवन्। पुरुऽवसुः। एषः। ग्रावाऽइव। जरिता। ते। इंद्र। इयर्ति। वाचं। बृहत्। आशुषाणः। प्र।
सव्येन। मघऽवन्। यंसि। रायः। प्र। दक्षिणित्। हरिऽवः। मा। वि। वेनः। वृषा। त्वा। वृषणं। वर्धतु।
द्यौः। वृषा। वृषऽभ्यां। वहसे। हरिऽभ्यां। सः। नः। वृषा। वृषऽरथः। सुऽशिप्र। वृषक्रतो इति वृ
षऽक्रतो। वृषा। वज्रिन्। भरे। धाः। यः। रोहितौ। वाजिनौ। वाजिनीऽवान्। त्रिऽभिः। शतैः। सचमा
नौ। अदिष्ट। यूने। सं। अस्मे। क्षितयः। नमंतां। श्रुतऽरथाय। मरुतः। दुवस्या॥ ७॥ सं। भानुना।
यतते। सूर्यस्य। आऽजुह्वानः। घृतऽपृष्ठः। सुऽअंचाः। तस्मै। अमृध्राः। उषसः। वि। उच्छान्। यः।

११

इंद्राय।सुनवाम।इति।आ।ह।समिद्धऽअग्निः।वनवत्।स्तीर्णऽबर्हिः।युक्तऽग्रावा।सुतऽसोमः।
जराते।ग्रावाणः।यस्य।इषिरं।वदंति।अयत्।अध्वर्युः।हविषा।अव।सिंधुं।वधूः।इव।पतिं।इच्छं
ती।एति।यः।ईं।वहाते।महिषीं।इषिरां।आ।अस्य।श्रवस्यात्।रथः।आ।च।घोषात्।पुरु।सहस्रा।
परि।वर्तयाते।न।सः।राजा।व्यथते।यस्मिन्।इंद्रः।तीव्रं।सोमं।पिबति।गोऽसखायं।आ।सत्वनैः।
अजति।हंति।वृत्रं।क्षेति।क्षितीः।सुऽभगः।नाम।पुष्यन्।पुष्यात्।क्षेमे।अभि।योगे।भवाति।उभे इ
ति।वृतौ।संयती इति संऽयती।सं।जयाति।प्रियः।सूर्ये।प्रियः।अग्ना।भवाति।यः।इंद्राय।सुतऽसो
मः।ददाशात्॥ ५ ॥ उरोः।ते।इंद्र।राधसः।विऽभ्वी।रातिः।शतक्रतो इति शतऽक्रतो।अध।नः।विश्वऽ
चर्षणे।द्युम्ना।सुऽक्षत्र।मंहय।यत्।इं। इंद्र।श्रवाय्यं।इषं।शविष्ठ।दधिषे।पप्रथे।दीर्घश्रुत्ऽ
तमं।हिरण्यऽवर्ण।दुस्तरं।शुष्मासः।ये।ते।अद्रिऽवः।मेहना।केतसापः।उभा।देवौ।अभिष्टये।दिवः।च।
ग्मः।च।राजथः।उतो इति।नः।अस्य।कस्य।चित्।दक्षस्य।तव।वृत्रऽहन्।अस्मभ्यं।नृम्णं।आ।भर।अ
स्मभ्यं।नृऽमणस्यसे।नु।ते।आभिः।अभिष्टिऽभिः।तव।शर्मन्।शतक्रतो इति शतऽक्रतो।इंद्र।स्याम।
सुऽगोपाः।शूर।स्याम।सुऽगोपाः॥ ६ ॥ यत्।इंद्र।चित्र।मेहना।अस्ति।त्वाऽदातं।अद्रिऽवः।राधः।तत्।नः।

विद्दक्वसो इति विदत्ऽवसो। उभया। हस्ति। आ। भर। यत्। मन्यसे। वरेण्यं। इंद्र। द्युक्षं। तत्। आ। भर। वि
द्याम। तस्य। ते। वयं। अकूपारस्य। दावने। यत्। ते। दित्सु। प्रऽराध्यं। मनः। अस्ति। श्रुतं। बृहत्। तेन। दृ
ळ्हा। चित्। अद्रिऽवः। आ। वाजं। दर्षि। सातये। मंहिष्ठं। वः। मघोनां। राजानं। चर्षणीनां। इंद्रं। उप। प्रऽ
शस्तये। पूर्वीभिः। जुजुषे। गिरः। अस्मै। इत्। काव्यं। वचः। उक्थं। इंद्राय। शंस्यं। तस्मै। उं इति। ब्रह्मऽ
वाहसे। गिरः। वर्धंति। अत्रयः। गिरः। शुंभंति। अत्रयः॥१०॥ आ। याहि। अद्रिऽभिः। सुतं। सोमं। सोमऽप
ते। पिब। वृषन्। इंद्र। वृषऽभिः। वृत्रहन्ऽतम। वृषा। ग्रावा। मदः। वृषा। सोमः। अयं। सुतः।०। वृषा। त्वा।
वृषणं। हुवे। वज्रिन्। चित्राभिः। ऊतिऽभिः।०। ऋजीषी। वज्री। वृषभः। तुराषाट्। शुष्मी। राजा। वृत्रऽ
हा। सोमऽपावा। युक्त्वा। हरिऽभ्यां। उप। यासत्। अर्वाङ्। माध्यंदिने। सवने। मत्सत्। इंद्रः। यत्। त्वा। सूर्य।
स्वःऽभानुः। तमसा। अविध्यत्। आसुरः। अक्षेत्रऽवित्। यथा। मुग्धः। भुवनानि। अदीधयुः॥११॥ स्वःऽ
भानोः। अध। यत्। इंद्र। मायाः। अवः। दिवः। वर्तमानाः। अवऽअहन्। गूळ्हं। सूर्यं। तमसा। अपऽव्र
तेन। तुरीयेण। ब्रह्मणा। अविंदत्। अत्रिः। मा। मां। इमं। तव। संतं। अत्र। इरस्या। द्रुग्धः। भियसा। नि। गा
रीत्। त्वं। मित्रः। असि। सत्यऽराधाः। तौ। मा। इह। अवतं। वरुणः। च। राजा। ग्रावणः। ब्रह्मा। युयुजानः।

सोमं। वृषा।

१२

स

सुपर्यन्।कीरिणा।देवान्।नमसा।उपऽशिक्षन्।अत्रिः।सूर्यस्य।दिवि।चक्षुः।आ।अधात्।स्वःऽ
भानोः।अप।मायाः।अघुक्षत्।यं।वै।सूर्यं।स्वःऽभानुः।तमसा।०।अत्रयः।तं।अनु।अविंदन्।न
हि।अन्ये।अशक्नुवन्॥९॥कः।नु।वां।मित्रावरुणौ।ऋतऽयन्।दिवः।वा।महः।पार्थिवस्य।वा।दे।ऋ
तस्य। वा।सदसि।त्रासीथां।नः।यज्ञऽयते।वा।पशुऽसः।न।वाजान्।ते।०।जुषंत।नमःऽभिः।वा।
ये।दधते।सुऽवृक्तिं।स्तोमं।रुद्राय।मीळ्हुषे।सऽजोषाः।आ।वां।येष्ठा।अश्विना।हुवध्यै।वातस्य।प
त्मन्।रथ्यस्य।पुष्टौ।उत।वा।दिवः।असुराय।मन्म।प्र।अंधांसिऽइव।यज्यवे।भरध्वं।प्र।सक्षणिः।
दिव्यः।कण्वऽहोता।त्रितः।दिवः।सऽजोषाः।वातः।अग्निः।पूषा।भगः।प्रऽभृथे।विश्वऽभोजाः।आ
जिं।न।जग्मुः।आशुअश्वऽतमाः।प्र।वः।रयिं।युक्तऽअश्वं।भरध्वं।रायः।एषे।अवसे।दधीत।धीः।
सुऽशेवः।एवैः।औशिजस्य।होता।ये।वः।एवाः।मरुतः।तुराणां॥१॥प्र।वः।वायुं।रथऽयुजं।कृणु
ध्वं।प्र।देवं।विप्रं।पनितारं।अर्कैः।इषुध्यवः।ऋतऽसापः।पुरंऽधीः।वस्वीः।नः।अत्र।पत्नीः।आ।
धिये।धुः।इति।धुः।०।वंद्येभिः।शूषैः।प्र।यह्वी इति।दिवः।चितयत्ऽभिः।अर्कैः।उषसानक्ता।वि
दुषी इवेति विदुषीऽइव।विश्वं।आ।ह।वहतः।मर्त्याय।यज्ञं।अभि।वः।अर्चे।पोष्याऽवतः।नृन्।

वास्तोः । पतिं । त्वष्टारं । रराणः । धन्या । सऽजोषाः । धिषणा । नमःऽभिः । वनस्पतीन् । ओषधीः । रायः ।
एषे । तुजे । नुः । तनः । पर्वताः । सं । नु । स्वःऽएत वः । ये । वसवः । न । वीराः । पुनि [illegible]
[illegible] तः । आप्स्यः । यजतः । सदा । नः । वर्धात् । नः । शंसं । नर्यः । अ
भिष्टौ । वृष्णः । अस्तोषि । भूमि अस्य । गर्भं । त्रितः । नपातं । अपां । सुऽवृक्ति । गृणीते । अग्निः । एतशिना । अभ्रै
ः । शोचिःऽकेशाः । नि । रिणाति । वना ॥ १४ ॥ कथा । महे । रुद्रियाय । ब्रवाम । कत् । राये । चिकितुषे । भगा
य । आपः । ओषधीः । उत । नः । अवंतु । द्यौः । वना । गिरयः । वृक्षऽकेशाः । शृणोतु । नः । ऊर्जां । पतिः । गिरः । सः ।
नभः । तरीयान् । इषिरः । परिऽज्मा । शृण्वंतु । आपः । पुरः । न । शुभ्राः । परि । स्रुचः । बबृहाणस्य । अद्रेः ।
विदा । चित् । नु । महांतः । ये । वः । एवाः । ब्रवाम । दस्माः । वार्यं । दधानाः । वयः । चन । सुऽभ्वः । आ । अव । यं
ति । क्षुभा । मर्तं । अनुऽयतं । वधऽस्नैः । आ । दैव्यानि । पार्थिवानि । जन्म । अपः । च । अच्छ । सुऽमखाय ।
वोचं । वर्धंतां । द्यावः । गिरः । चंद्रऽअग्राः । उदा । वर्धंतां । अभिऽसाताः । अर्णाः । पदेऽपदे । मे । जरिमा ।
नि । धायि । वरूत्री । वा । शक्रा । या । पायुऽभिः । च । सिसक्तु । माता । मही । रसा । नः । स्मत् । सूरिऽभिः ।
ऋजुऽहस्ता । ऋजुऽवनिः ॥ १५ ॥ कथा । दाशेम । नमसा । सुऽदानून् । एवया । मरुतः । अच्छऽउक्तौ ।

१३

प्रऽश्रवसः। मरुतः। अधुऽउक्तौ।

मा। नः। अहिः। बुध्न्यः। रिषे। धात्। [illegible] । अस्माकं। भूत्। उपमाऽतिऽवनिः। इति। चित्। नु। प्रऽ
जायै। पशुऽमत्यै। देवासः। वनते। मर्त्यः। वः। आ। देवासः। वनते। मर्त्यः। वः। अत्र। शिवां। तन्वः। धा
सिं। अस्याः। जरां। चित्। मे। निःऽऋतिः। जग्रसीत। तां। वः। देवाः। सुऽमतिं। ऊर्जयंती। इषं। अश्या
म। वसवः। शसा। गोः। सा। नः। सुऽदानुः। मृळयंती। देवी। प्रति। द्रवंती। सुविताय। गम्याः। अभि।
नः। इळा। यूथस्य। माता। स्मत्। नदीभिः। उर्वशी। वा। गृणातु। उर्वशी। वा। बृहत्ऽदिवा। गृणा
ना। अभिऽऊर्ण्वाना। प्रऽभृथस्य। आयोः। सिसक्तु। नः। ऊर्जव्यस्य। पुष्टेः॥ १६॥ प्र। शंऽतमा।
वरुणं। दीधिती। गीः। मित्रं। भगं। अदितिं। नूनं। अश्याः। पृषत्ऽयोनिः। पंचऽहोता। शृणोतु। अ
तूर्तऽपंथाः। असुरः। मयःऽभुः। प्रति। मे। स्तोमं। अदितिः। जगृभ्यात्। सूनुं। न। माता। हृद्यं। सुऽ
शेवं। ब्रह्म। प्रियं। देवऽहितं। यत्। अस्ति। अहं। मित्रे। वरुणे। यत्। मयःऽभु। उत्। ईरय। अर्कं। विऽतमं।
कवीनां। उनत्त। एनां। अभि। मध्वा। घृतेन। सः। नः। वसूनि। प्रऽयता। हितानि। चंद्राणि। देवः। सवि
ता। सुवाति। सं। इंद्र। नः। मनसा। नेषि। गोभिः। सं। सूरिऽभिः। हरिऽवः। सं। स्वस्ति। सं। ब्रह्मणा। देवऽ
हितं। यत्। अस्ति। सं। देवानां। सुऽमत्या। यज्ञियानां। देवः। भगः। सविता। रायः। अंशः। इंद्रः। वृत्र

स्यां। संऽजितः। धनानां। ऋभुक्षाः। वाजः। उत। वा। पुरंऽधिः। अवंतु। नः। अमृतासः। तुरासः॥
॥१७॥ मूढ्व [struck out] तः। अप्रतिऽइतस्य। जिष्णोः। अजूर्यतः। प्र। ब्रुवा
म। कृतानि। न। ते। पूर्वे। मघऽवन्। न। अपरासः। न। वीर्यं। नूतनः। कः। चन। आप। उप। स्तुहि। प्र
थमं। रत्नऽधेयं। बृहस्पतिं। सनितारं। धनानां। यः। शंसते। स्तुवते। शंऽभविष्ठः। पुरुऽवसुः। आऽ
गमत्। जोहुवानं। तव। उतिऽभिः। सचमानाः। अरिष्टाः। बृहस्पते। मघऽवानः। सुऽवीराः। ये।
अश्वऽदाः। उत। वा। संति। गोऽदाः। ये। वस्त्रऽदाः। सुऽभगाः। तेषु। रायः। विऽसर्माणं। कृणुहि। वित्तं।
एषां। ये। भुंजते। अपृणंतः। न। उक्थैः। अपऽव्रतान्। प्रऽसवे। ववृधानान्। ब्रह्मऽद्विषः। सूर्यात्।
यवयस्व। यः। ओहते। रक्षसः। देवऽवीतौ। अचक्रेभिः। तं। मरुतः। नि। यात। यः। वः। शामी। शशमा
नस्य। निंदात्। तुच्छ्यान्। कामान्। करते। सिस्विदानः॥१८॥ तं। ऊं इति। स्तुहि। यः। सुऽइषुः। सुऽध
न्वा। यः। विश्वस्य। क्षयति। भेषजस्य। यक्ष्व। महे। सौमनसाय। रुद्रं। नमःऽभिः। देवं। असुरं। दुवस्य।

दमूनसः। अपसः। ये। सुऽहस्ताः। वृष्णः। पत्नीः। नद्यः। विभ्वऽतष्टाः। सरस्वती। बृहत्ऽदिवा। उत।
राका। दशस्यंतीः। वरिवस्यंतु। शुभ्राः। प्र। सु। महे। सुऽशरणाय। मेधां। गिरं। भरे। नव्यसीं। जाय

मानांयः। आ। हनाः। दुहितुः। वृक्षणा। सुऽरूपाः। मिनाना। नः। अरुणः। नु। दूदानः। प्र। सुऽस्तुतिः। स्तनयंतं। रु
वंतं। इळः। पतिं। जरितः। नूनं। अश्याः। यः। अब्दिऽमान्। उदनिऽमान्। इयर्ति। प्र। विऽद्युता। रोदसी
इति। उक्षमाणः। एषः। स्तोमः। मारुतं। शर्धः। अच्छ। रुद्रस्य। सूनून्। युवन्यून्। उत्। अश्याः। का
मः। राये। हवते। मा। स्वस्ति। उप। स्तुहि। पृषत्ऽअश्वान्। अयासः। प्र। एषः। स्तोमः। पृथिवीं। अंतरि
क्षं। वनस्पतीन्। ओषधीः। राये। अश्याः। देवःऽदेवः। सुऽहवः। भूतु। मह्यं। मा। नः। माता। पृथिवी। दुः
मतौ। धात्। उरौ। देवाः। अनिऽबाधे। स्याम। सं। अश्विना। अवसा। नूतनेन। मयःऽभुवा। सुऽप्र
नीती। गमेम। आ। नः। रयिं। वहतं। आ। उत। वीरान्। आ। विश्वानि। अमृता। सौभगानि॥ १९॥ आ।
धेनवः। पयसा। तूर्णिऽअर्थाः। अमर्धंतीः। उप। नः। यंतु। मध्वा। महः। राये। बृहतीः। सप्त। विप्रः। म
यःऽभुवः। जरिता। जोहवीति। आ। सुऽस्तुती। नमसा। वर्तयध्यै। द्यावा। वाजाय। पृथिवी इति। अमृ
ध्रे इति। पिता। माता। मधुऽवचाः। सुऽहस्ता। भरेऽभरे। नः। यशसौ। अविष्टां। अध्वर्यवः। चकृऽवां
सः। मधूनि। प्र। वायवे। भरत। चारु। शुक्रं। होताऽइव। नः। प्रथमः। पाहि। अस्य। देव। मध्वः। ररिम।
ते। मदाय। दस्त्रा। क्षिपः। युंजते। बाहू इति। अद्रिं। सोमस्य। या। शमितारा। सुऽहस्ता। मध्वः। सेरे।

सुऽगभस्तिः। गिरिऽस्थां। चनिश्चदत्। दुदुहे। शुक्रं। अंशुः। असावि। ते। जुजुषाणाय। सोमः।
क्रत्वे। दक्षाय। बृहते। मदाय। हरी इति। रथे। सुऽधुरा। योगे। अर्वाक्। इंद्र। प्रिया। कृणुहि। हू
यमानः॥ १०॥ आ। नः। मही। अरमतिं। सऽजोषाः। ग्नां। देवीं। नमसा। रातऽहव्यां। मधोः। मदाय।
बृहतीं। ऋतऽज्ञां। आ। अग्ने। वह। पथिऽभिः। देवऽयानैः। अंजंती। यं। प्रऽयंतः। न। विप्राः। वपाऽ
वंतं। न। अग्निना। तपंतः। पितुः। न। पुत्रः। उपसि। प्रेष्ठः। आ। घर्मः। अग्निं। ऋतयन्। असादि।
अच्छ। मही। बृहती। शंऽतमा। गीः। दूतः। न। गंतु। अश्विना। हुवध्यै। मयःऽभुवा। सऽरथा। आ।
यातं। अर्वाक्। गंतं। निऽधिं। धुरं। आणिः। न। नाभिं। प्र। तव्यसः। नमःऽउक्तिं। तुरस्य। अहं। पू
ष्णः। उत। वायोः। अदिक्षि। या। राधसा। चोदितारा। मतीनां। या। वाजस्य। द्रविणःऽदौ। उत। त्मन्
नू। आ। नामऽभिः। मरुतः। वक्षि। विश्वान्। आ। रूपेभिः। जातऽवेदः। हुवानः। यज्ञं। गिरः। जरितुः।
सुऽस्तुतिं। च। विश्वे। गंत। मरुतः। विश्वे। ऊती॥ ११॥ आ। नः। दिवः। बृहतः। पर्वतात्। आ। सरस्व
ती। यजता। गंतु। यज्ञं। हवं। देवी। जुजुषाणा। घृताची। शग्मां। नः। वाचं। उशती। शृणोतु। आ।
वेधसं। नीलऽपृष्ठं। बृहंतं। बृहस्पतिं। सदने। सादयध्वं। सादत्ऽयोनिं। दमे। आ। दीदिऽवांसं। हिर

एषऽवर्णी। अरुषं। सुऽपेशाः। आ। धर्णऽसिः। बृहत्ऽदिवः। ररणः। विश्वेभिः। गंतु। ओमऽभिः। हुवानः। ग्नाः।
वसानः। ओषधीः। अमृध्रः। त्रिधातुऽशृंगः। वृषभः। वयःऽधाः।०।शुक्रे। आयोः। विपन्यवः। रास्पि
रासः। अग्मन्। सुऽशेव्यं। नमसा। रातऽहव्याः। शिशुं। मृजंति। आयवः। न। वासे। बृहत्। वयः। बृह
ते। तुभ्यं। अग्ने। धियाऽजुरः। मिथुना। सः। सचंत।०।२२॥ तं। प्रत्नऽथा। पूर्वऽथा। विश्वऽथा। इमऽथा।
ज्येष्ठऽतातिं। बर्हिःऽसदं। स्वःऽविदं। प्रतीचीनं। वृजनं। दोहसे। गिरा। आशुं। जयंतं। अनु। यासु। वर्धसे।
श्रिये। सुऽदृशीः। उपरस्य। याः। स्वः। विऽरोचमानः। ककुभां। अचोदते। सुऽगोपाः। असि। न। दभाय।
सुक्रतो इति सुऽक्रतो। परः। मायाभिः। ऋते। आस। नाम। ते। अस्यां। हविः। स। चते। सत्। च। धातु। च। अ
रिष्टऽगातुः। सः। होता। सहःऽभरिः। प्रऽसर्स्राणः। अनु। बर्हिः। वृषा। शिशुः। मध्ये। युवा। अजरः।
विऽस्रुहा। हितः। प्र। वः। एते। सुऽयुजः। यामन्। इष्टये। नीचीः। अमुष्मै। यम्यः। ऋतऽवृधः। सुयंतुऽभिः।
सर्वऽशासैः। अभीशुऽभिः। क्रिविः। नामानि। प्रवणे। मुषायति। संऽजर्भुराणः। तरुऽभिः। सुतेऽग
भं। वयाकिनं। चित्तऽगर्भासु। सुऽस्वरुः। धारऽवाकेषु। ऋजुऽगाथः। शोभसे। वर्धस्व। पत्नीः। अ
भि। जीवः। अध्वरे।२। याहृक्। एव। ददृशे। ताहृक्। उच्यते। सं। छायया। दधिरे। सिध्रया। अप्ऽ
सु। आ। महीं। अस्मभ्यं। उरुऽसां। उरु। ज्रयः। बृहत्। सुऽवीरं। अनपऽच्युतं। सहः। वेति। अग्रुः। जनिऽ

यान्। वै। अति। स्पृधः। सुऽमर्त्यता। मनसा। सूर्यः। कविः। घ्रंसं। रक्षंतं। परि। विश्वतः। गयं। अस्माकं।
शर्म। वनवत्। स्वऽवसुः। ज्यायांसं। अस्य। यतुनस्य। केतुना। ऋषिऽस्वरं। चरति। यासु। नाम। ते। या
दृश्मिन्। धायि। तं। अपस्यया। विदत्। यः। ऊं इति। स्वयं। वहते। सः। अरं। करत्। समुद्रं। आसां। अ
व। तस्थे। अग्रिमा। न। रिष्यति। सवनं। यस्मिन्। आऽयता। अत्र। न। हार्दि। क्रवणस्य। रेजते। यत्र।
मतिः। विद्यते। पूतऽबंधनी। सः। हि। क्षत्रस्य। मनसस्य। चित्तिऽभिः। एवऽवदस्य। यजतस्य। सध्रेः। अ
वऽत्सारस्य। स्पृणवाम। रण्वऽभिः। शविष्ठं। वाजं। विदुषा। चित्। अर्ध्यं॥२४॥ श्येनः। आसां। अदि
तिः। कक्ष्यः। मदः। विश्वऽवारस्य। यजतस्य। मायिनः। सं। अन्यंऽअन्यं। अर्थयंति। एतवे। विदुः। विऽसा
नं। परिऽपानं। अंति। ते। सदाऽपृणः। यजतः। विऽद्विषः। वधीत्। बाहुऽवृक्तः। श्रुतऽवित्। तर्यः। वः। स
चा। उभा। सः। वरा। प्रति। एति। भाति। च। आयत्। ईं। गणं। भजते। सुप्रयावऽभिः। सुतंऽभरः। यजमा
नस्य। सत्ऽपतिः। विश्वासां। ऊधः। सः। धियां। उत्ऽअंचनः। भरत्। धेनुः। रसऽवत्। शिश्रिये। पयः।
अनुऽब्रुवाणः। अधि। एति। न। स्वपन्। यः। जागार। तं। ऋचः। कामयंते। यः। जागार। तं। ऊं इति।
सामानि। यंति। यः। जागार। तं। अयं। सोमः। आह। तव। अहं। अस्मि। सख्ये। निऽओकाः। अग्निः। जा
गार। १०॥२५॥ विदाः। दिवः। विऽस्यन्। अद्रिं। उक्थैः। आऽयत्याः। उषसः। अर्चिनः। गुः। अप। अवृत। व्र

जिनीः। उत। त्वः। मातृ। वि। दुरः। मानुषीः। देवः। आ। वरिस्या वः। वि। सूर्यः। अमतिं। न। श्रियं। सा। तू। आ
उर्वात्। गवां। माता। जानती। गात्। धन्वऽअर्णसः। नद्यः। खादःऽअर्णाः। स्थूणाऽइव। सुऽमिता। दृंह
त। द्यौः। अस्मै। उक्थाय। पर्वतस्य। गर्भः। महीनां। जनुषे। पूर्व्याय। वि। पर्वतः। जिहीत। साधत। द्यौः। आ
विवासंतः। दसयंत। भूम। सुऽउक्तेभिः। वः। वचःऽभिः। देवऽजुष्टैः। इंद्रा। नु। अग्नी इति। अवसा। इह। वध्यो
उक्थेभिः। हि। स्म। कवयः। सुऽयज्ञाः। आऽविवासंतः। मरुतः। यजंति। एता। इति। नु। अद्य। सुऽध्यः। भ
वाम। प्र। दुद्रुनाः। मिनु। वाम। वरीयः। आरे। द्वेषांसि। सनुतः। दधाम। अयाम। प्रांचः। यजमानं। अ
च्छ। रद्री। आ। इत। धियं। कृणवाम। सखायः। अप। या। माता। ऋणुत। व्रजं। गोः। यया। मनुः। विशिऽशि
प्रं। जिगाय। प। यां। वणिक्। वंकुः। आ। पपुरीषं। अनूनोत। अत्र। हस्तऽयतः। अद्रिः। आर्चन्। येन। द
श। मासः। नवऽग्वाः। ऋतं। यती। सरमा। गाः। अविदत्। विश्वानि। सत्या। अंगिराः। चकार। वि
श्वे। अस्याः। विऽउषि। माहिनायाः। सं। यत्। गोभिः। अंगिरसः। नवंत। उत्सः। आसां। परमे। सधऽ
स्थे। ऋतस्य। पथा। सरमा। विदत्। गाः। आ। सूर्यः। यातु। सप्तऽअश्वः। क्षेत्रं। यत्। अस्य। उर्विया। दीर्घऽ
याथे। रघुः। श्येनः। पतयत्। अंधः। अच्छ। युवा। कविः। दीदयत्। गोषु। गच्छन्। आ। सूर्यः। अरुहत्।

शुक्रं। अश्वैः। अयुक्त। यत्। हरितः। वीतऽपृष्ठाः। उद्ना। न। नावं। अनयंत। धीराः। आऽशृण्वतीः। आपः।
अर्वाक्। अतिष्ठन्। धियं। वः। अप्ऽसु। दधिषे। स्वःऽसां। यया। अतरन्। दश। मासः। नवऽग्वाः। अया। धि-
या। स्याम। देवऽगोपाः। अया। धिया। तुतुर्याम। अति। अंहः॥ २७॥ हयः। न। विद्वान्। अयुजि। स्वयं। धुरि।
तां। वहामि। प्रऽतरणीं। अवस्युवं। न। अस्याः। वश्मि। विऽमुचं। न। आऽवृतं। पुनः। विद्वान्। पथः। पुरःऽएता।
ऋजु। नेषति। अग्ने। इंद्र। वरुण। मित्र। देवाः। शर्धः। प्र। यंत। मारुत। उत। विष्णो इति। उभा। नासत्या। रुद्रः।
अध। ग्नाः। पूषा। भगः। सरस्वती। जुषंत। इंद्राग्नी इति। मित्रावरुणा। अदितिं। स्व१रिति स्वः। पृथिवीं। द्यां।
मरुतः। पर्वतान्। अपः। हुवे। विष्णुं। पूषणं। ब्रह्मणः। पतिं। भगं। नु। शंसं। सवितारं। उत। ये। उत। नः। वि-
ष्णुः। उत। वातः। अस्रिधः। द्रविणःऽदाः। उत। सोमः। मयः। करत्। उत। ऋभवः। उत। राये। नः। अश्विना।
उत। त्वष्टा। उत। विऽभ्वा। अनु। मंसते। उत। त्यत्। नः। मारुतं। शर्धः। आ। गमत्। दिविऽक्षयं। यजतं।
बर्हिः। आऽसदे। बृहस्पतिः। शर्म। पूषा। उत। नः। यमत्। वरूथ्यं। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। उत। त्ये। नः।
पर्वतासः। सुऽशस्तयः। सुऽदीतयः। नद्यः। त्रामणे। भुवन्। भगः। विऽभक्ता। शवसा। अवसा। आ। ग-
मत्। उरुऽव्यचाः। अदितिः। श्रोतु। मे। हवं। देवानां। पत्नीः। उशतीः। अवंतु। नः। प्र। अवंतु। नः। तु-

जये। वाजऽसातये। याः। पार्थिवासः। याः। अपां। अपि। व्रते। ताः। नः। देवीः। सुऽहवाः। शर्म। यच्छत। उ
त। ग्नाः। व्यंतु। देवऽपत्नीः। इंद्राणी। अग्नायी। अश्विनी। राट्। आ। रोदसी इति। वरुणानी। शृणोतु।
व्यंतु। देवीः। यः। ऋतुः। जनीनां॥ २८॥ ॥ इति चतुर्थाष्टके द्वितीयोऽध्यायः॥ ॥ ॐ॥ प्रऽयुंजती। दिवः। एति।
ब्रुवाणा। मही। माता। दुहितुः। बोधयंती। आऽविवासंती। युवतिः। मनीषा। पितृऽभ्यः। आ। सद
ने। जोहुवाना॥ अजिरासः। तत्ऽअपः। ईयमानाः। आतस्थिऽवांसः। अमृतस्य। नाभिं। अनंता
सः। उरवः। विश्वतः। सीं। परि। द्यावापृथिवी इति। यंति। पंथाः॥ उक्षा। समुद्रः। अरुषः। सुऽपर्णः। पू
र्वस्य। योनिं। पितुः। आ। विवेश। मध्ये। दिवः। निऽहितः। पृश्निः। अश्मा। वि। चक्रमे। रजसः। पाति।
अंतौ॥ चत्वारः। ईं। बिभ्रति। क्षेमऽयंतः। दश। गर्भं। चरसे। धापयंते। त्रिऽधातवः। परमाः। अस्य।
गावः। दिवः। चरंति। परि। सद्यः। अंतान्॥ इदं। वपुः। निऽवचनं। जनासः। चरंति। यत्। नद्यः। तस्थुः।
आपः। द्वे इति। यत्। ईं। बिभृतः। मातुः। अन्ये इति। इहऽइह। जाते इति। यम्या। सबंधू इति सऽबं
धू॥ वि। तन्वते। धियः। अस्मै। अपांसि। वस्त्रा। पुत्राय। मातरः। वयंति। उपऽप्रक्षे। वृषणः। मोदमा

ना:।दिवः।पृथ्वा।वृध्वः।युंति।अह्ना।तत्।अस्तु।मित्रावरुणा।तत्।अग्ने।शं।योः।अस्मभ्यं।इदं।
अस्तु।शस्तं।अशीमहि।गाधं।उत।प्रतिऽस्थां।नमः।दिवे।बृहते।सदनाय॥१॥कत्।ऊं इति।प्रिया
य।धाम्ने।मनामहे।स्वऽक्षत्राय।स्वऽयशसे।महे।वयं।आऽमेन्यस्य।रजसः।यत्।अभ्रे।आ।
अपः।वृणाना।विऽतनोति।मायिनी।ताः।अव्रता।वयुनं।वीरऽवक्षणं।समान्या।वृतया।विश्वं।आ
रजः।अपो इति।अप।अचीः।अपराः।अपा।ईजते।प्र।पूर्वाभिः।तिरते।देवऽयुः।जनः।आ।ग्रावऽभिः।अह
न्येभिः।अक्तुऽभिः।वरिष्ठं।वज्रं।आ।जिघर्ति।मायिनि।क्षां।तं।वा।यस्याः।प्रऽचरन्।स्वे।दमे।संऽवर्त
यंतः।वि।च।वर्तयन्।अ[illegible]हा।तां।अस्याः।रीतिं।परशोःऽइव।प्रति।अनीकं।अख्यं।भुजे।अस्य।
वर्पसः।सचा।यदि।पितुमंतंऽइव।क्षयं।रत्नं।दधाति।भरऽहूतये।विशे।सः।जिह्वया।चतुःऽअनी
कः।ऋंजते।चारु।वसानः।वरुणः।यतन्।अरिं।न।तस्य।विद्म।पुरुषत्वता।वयं।यतः।भगः।सवि
ता।दाति।वार्यं॥२॥देवं।वः।अद्य।सवितारं।आ।ईषे।भगं।च।रत्नं।विऽभजंतं।आयोः।आ।वां।नरा।पुरुऽ
भुजा।ववृत्यां।दिवेऽदिवे।चित्।अश्विना।सखिऽयन्।प्रति।प्रऽयानं।असुरस्य।विद्वान्।सुऽउक्तैः।देवं।

१९

सवितारं।दुवस्य।उप।ब्रुवीत।नमसा।विऽजानन्।ज्येष्ठं।च।रत्नं।विऽभजंतं।आयोः।अदत्रऽयाद
यते।वार्याणि।पूषा।भगः।अदितिः।वस्ते।उस्रः।इंद्रः।विष्णुः।वरुणः।मित्रः।अग्निः।अहानि।भद्रा।
जनयंत।दस्माः।तत्।नः।अनर्वा।सविता।वरूथं।तत्।सिंधवः।इषयंतः।अनु।ग्मन्।उप।यत्।वोचे।
अध्वरस्य।होता।रायः।स्याम।पतयः।वाजऽरत्नाः।प्र।ये।वसुऽभ्यः।ईवत्।आ।नमः।दुः।ये।मित्रे।
वरुणे।सूक्तऽवाचः।अव।एतु।अभ्वं।कृणुत।वरीयः।दिवःपृथिव्योः।अवसा।मदेम॥३॥विश्वः।दे
वस्य।नेतुः।मर्तः।वुरीत।सख्यं।विश्वः।राये।इषुध्यति।द्युम्नं।वृणीत।पुष्यसे।ते।तं।देवा।नेतः।ये।
चाद्रुमान्।अनुऽशासे।ता।राया।ता।हि।आऽपृच्चे।सचैः।महि।सचथ्यैः।अतः।नः।आ।नॄन्।अतिथी
न्।अतः।पत्नीः।दशस्यत।आरे।विश्वं।पथेऽस्थां।द्विषः।युयोतु।युयुविः।यत्र।वन्हिः१।अभिऽहि
तः।दुद्रवत्।द्रोण्यः।पश्वः।नृऽमनाः।वीरऽपस्त्यः।अर्णा।धीराऽइव।सनिता।एषः।ते।देवा।नेत।रथि
रथः।पतिः।शं।रयिः।शं।रायः।शं।स्वस्तये।इषःऽस्तुतः।मनामहे।देवऽस्तुतः।मनामहे॥४॥अग्ने।
सुतस्य।पीतये।विश्वैः।ऊमेभिः।आ।गहि।देवेभिः।हव्यऽदातये।ऋतऽधीतयः।आ।गत।सत्यऽधर्मा
णः।अध्वरं।अग्नेः।पिबत।जिह्वया।विप्रेभिः।विप्राः।संत्य।प्रातर्यावऽभिः।आ।गहि।देवेभिः।सोमऽपी

अदितिं। अनर्वणः। स्वस्ति। पूषा। असुरः। दधातु। नः। स्वस्ति। द्यावापृथिवी इति। सुऽचेतुना। स्वस्त

न ये। अयं। सोमः। चमू इति। सुतः। अमत्रे। परि। सिच्यते। प्रियः। इंद्राय। वायवे। वायो इति। आ
याहि। वीतये। जुषाणः। हव्यऽदातये। पिब। सुतस्य। अंधसः। अभि। प्रयः। युवं। सुतानां। पीतिं।
अर्हथः। ता। नः। जुषेथां। अरेपसौ। अभि। प्रयः। सुताः। इंद्राय। वायवे। सोमासः। दधिऽआशिरः। नि
म्नं। न। यंति। सिंधवः। अभि। प्रयः। सऽजूः। विश्वेभिः। देवेभिः। अश्विऽभ्यां। उषसा। सऽजूः।
आ। याहि। अग्ने। अत्रिऽवत्। सुते। रण। सऽजूः। मित्रावरुणाभ्यां। सऽजूः। सोमेन। विष्णुना। ०।
सऽजूः। आदित्यैः। वसुऽभिः। सऽजूः। इंद्रेण। वायुना। ०। ६। स्वस्ति। नः। मिमीतां। अश्विना।
भगः। स्वस्ति। देवी। अदितिः। अनर्वणः। स्वस्ति। पूषा। असुरः। ... वायुं। उप। ब्रवामहै। सोमं। स्वस्ति। भुवनस्य। यः। पतिः। बृहस्पतिं। सर्वऽग
णं। स्वस्तये। स्वस्तये। आदित्यासः। भवंतु। नः। विश्वे। देवाः। नः। अद्य। स्वस्तये। वैश्वानरः। वसुः।
अग्निः। स्वस्तये। देवाः। अवंतु। ऋभवः। स्वस्तये। स्वस्ति। नः। रुद्रः। पातु। अंहसः। स्वस्ति। मित्राव
रुणा। स्वस्ति। पथ्ये। रेवति। स्वस्ति। नः। इंद्रः। च। अग्निः। च। स्वस्ति। नः। अदिते। कृधि। स्वस्ति। पंथां। अ
नु। चरेम। सूर्याचंद्रमसौऽइव। पुनः। ददता। अघ्नता। जानता। सं। गमेमहि। ७। प्र। श्यावऽअश्व।
धृष्णुऽया। अर्च। मरुत्ऽभिः। ऋक्वऽभिः। ये। अद्रोघं। अनुऽस्वधं। श्रवः। मदंति। यज्ञियाः। ते। हि।

स्थिरस्य। शवसः। सखायः। संति। धृष्णुऽया। ते। यामन्। आ। धृषत्ऽविनः। त्मना। पांति। शश्वतः। ते।
स्यंद्रासः। न। उक्षणः। अति। स्कंदंति। शर्वरीः। मरुतां। अध। महः। दिवि। क्षमा। च। मन्महे। मरुत्ऽसु।
वः। दधीमहि। स्तोमं। यज्ञं। च। धृष्णुऽया। विश्वे। ये। मानुषा। युगा। पांति। मर्त्यं। रिषः। अर्हंतः। ये। सु
दानवः। नरः। असामिऽशवसः। प्र। यज्ञं। यज्ञियेभ्यः। दिवः। अर्च। मरुत्ऽभ्यः॥ ८॥ आ। रुक्मैः। आ।
युधा। नरः। ऋष्वाः। ऋष्टीः। असृक्षत। अनु। एनान्। अह। विऽद्युतः। मरुतः। जझ्झतीःऽइव। भानुः।
अर्त्त। त्मना। दिवः। ये। ववृधंत। पार्थिवाः। ये। उरौ। अंतरिक्षे। आ। वृजने। वा। नदीनां। सधऽस्थे। वा।
महः। दिवः। शर्द्धः। मारुतं। उत्। शंस। सत्यऽशवसं। ऋभ्वसं। उत। स्म। ते। शुभे। नरः। प्र। स्यंद्राः। युज
त। त्मना। उत। स्म। ते। परुष्ण्यां। ऊर्णाः। वसत। शुंध्यवः। उत। पव्या। रथानां। अद्रिं। भिंदंति। ओजसा।
आऽपथयः। विऽपथयः। अंतःऽपथाः। अनुऽपथाः। एतेभिः। मह्यं। नामऽभिः। यज्ञं। विऽस्तारः। ओहते॥
९॥ अध। नरः। नि। ओहते। अध। निऽयुतः। ओहते। अध। पारावताः। इति। चित्रा। रूपाणि। दर्श्या। छंद
ऽस्तुभः। कुभन्यवः। उत्सं। आ। कीरिणः। नृतुः। ते। मे। के। चित्। न। तायवः। ऊमाः। आसन्। दृशि। त्वि
षे। ये। ऋष्वाः। ऋष्टिऽविद्युतः। कवयः। संति। वेधसः। तं। ऋषे। मारुतं। गणं। नमस्य। रमय। गिरा। अच्छ।
ऋषे। मारुतं। गणं। दाना। मित्रं। न। योषणा। दिवः। वा। धृष्णवः। ओजसा। स्तुताः। धीभिः। इषण्यत। अनु।

मन्वत॥ नः। एषां। देवान्। अच्छ। न। वक्षणा। दाना। सचेत। सूरिऽभिः। यामऽश्रुतेभिः। अंजिऽभिः॥ प्र।
ये। मे। बंधुऽएषे। गां। वोचंत। सूरयः। पृश्निं। वोचंत। मातरं। अध। पितरं। इष्मिणं। रुद्रं। वोचंत। शि
क्वसः॥ सप्त। मे। सप्त। शाकिनः। एकंऽएका। शता। ददुः। यमुनायां। अधि। श्रुतं। उत्। राधः। गव्यं।
मृजे। नि। राधः। अश्व्यं। मृजे॥ १०॥ कः। वेद। जानं। एषां। कः। वा। पुरा। सुम्नेषु। आस। मरुतां। यत्।
युयुज्रे। किलास्यः॥ आ। एतान्। रथेषु। तस्थुषः। कः। शुश्राव। कथा। ययुः॥ कस्मै। सस्रुः। सुऽदासे।
अनु। आपयः। इळाभिः। वृष्टयः। सह॥ ते। मे। आहुः। ये। आऽययुः। उप। द्युऽभिः। मदे॥ नरः। मर्याः।

विऽभिः।

अरेपसः। इमान्। पश्यन्। इति। स्तुहि॥ ये। अंजिषु। ये। वाशीषु। स्वऽभानवः। स्रक्षु। रुक्मेषु। खा
दिषु॥ श्रायाः। रथेषु। धन्वऽसु॥ युष्माकं। स्म। रथान्। अनु। मुदे। दधे। मरुतः। जीरऽदानवः॥ वृ
ष्टी। द्यावः। यतीःऽइव॥ ११॥ आ। यं। नरः। सुऽदानवः। ददाशुषे। दिवः। कोशं। अचुच्यवुः॥ वि। प
र्जन्यं। सृजंति। रोदसी इति। अनु। धन्वना। यंति। वृष्टयः॥ ततृदानाः। सिंधवः। क्षोदसा। रजः॥
प्र। सस्रुः। धेनवः। यथा॥ स्यन्नाः। अश्वाःऽइव। अध्वनः। विऽमोचने। वि। यत्। वर्तंते। एन्यः॥ आ।
यात। मरुतः। दिवः। आ। अंतरिक्षात्। अमात्। उत। मा। अव। स्थात। पराऽवतः॥ मा। वः। रसा। अनि
तभा। कुभा। क्रुमुः। मा। वः। सिंधुः। नि। रीरमत्॥ मा। वः। परि। स्थात्। सरयुः। पुरीषिणी। अस्मे इ

ति। इत। सुम्नं। अस्तु। वः। तं। वः। शर्द्धं। रथानां। त्वेषं। गणं। मारुतं। नव्यसीनां। अनु। प्र। यंति। वृ
ष्टयः ॥१२॥ शर्धंऽशर्द्धं। वः। एषां। व्रातंऽव्रातं। गणंऽगणं। सुशस्तिऽभिः। अनु। क्रामेम। धीतिऽ
भिः। कस्मै। अद्य। सुऽजाताय। रातऽहव्याय। प्र। ययुः। एना। यामेन। मरुतः। येन। तोकाय। तन
याय। धान्यं। बीजं। वहध्वे। अक्षितं। अस्मभ्यं। तत्। धत्तन। यत्। वः। ईमहे। राधः। विश्वऽआयु
सौभगं। अति। इयाम। निदः। तिरः। स्वस्तिऽभिः। हित्वा। अवद्यं। अरातीः। वृष्ट्वी। शं। योः। आपः। उ
स्रि। भेषजं। स्याम। मरुतः। सह। सुऽदेवः। समह। असति। सुऽवीरः। नरः। मरुतः। सः। मर्त्यः। यं।
त्रा। यध्वे। स्याम। ते। स्तुहि। भोजान्। स्तुवतः। अस्य। यामनि। रणन्। गावः। न। यवसे। यतः। पूर्वा य
न्ऽइव। सखीन्। अनु। ह्वय। गिरा। गृणीहि। कामिनः ॥१५॥ प्र। शर्द्धाय। मारुताय। स्वऽभानवे। इमां।
वाचं। अनज। पर्वतऽच्युते। घर्मऽस्तुभे। दिवः। आ। पृष्ठऽयज्वने। द्युम्नऽश्रवसे। महि। नृम्णं। अर्चत।
प्र। वः। मरुतः। तविषाः। उदन्यवः। वयःऽवृधः। अश्वऽयुजः। परिऽज्रयः। सं। विऽद्युता। दधति। वा
शति। त्रितः। स्वरंति। आपः। अवना। परिऽज्रयः। विद्युत्ऽमहसः। नरः। अश्मऽदिद्यवः। रभसाः।
उतऽओजसः। वि। अक्तून्। रुद्राः। वि। अहानि। शिक्वसः। वि। अंतरिक्षं। वि। रजांसि। धूतयः। वि।
यत्। अज्रान्। अजथ। नावः। ईं। यथा। वि। दुःऽगानि। मरुतः। न। अह। रिष्यथ। तत्। वीर्यं। वः। मरुतः।

वातऽत्विषः। मरुतः। पर्वतऽच्युतः। अब्दऽया। चित्। मुहुः। आ। ह्रादुनिऽवृतः। स्तनयत्ऽअमाः। ३

महिऽस्वनं। दीर्घं। तताननु। सूर्यः। न। योजनं। एतः। न। यामे। अगृभीतऽशोचिषः। अनश्वऽदां। यत्।
नि। अयात न। गिरिं॥५॥ अभ्राजि। शर्द्धः। मरुतः। यत्। अर्णसं। मोषथा। वृक्षं। कपनाऽइव। वेधसः।
अध। स्म। नः। अरमतिं। सऽजोषसः। चक्षुःऽइव। यंतं। अनु। नेषथ। सुऽगं। न। सः। जीयते। मरुतः।
न। हन्यते। न। स्रेधति। न। व्यथते। न। रिष्यति। न। अस्य। रायः। उप। दस्यंति। न। उत। यः। ऋषिं। वा।
राजानं। वा। सुसूदथ। नियुत्वतः। ग्रामऽजितः। यथा। नरः। अर्यमणः। न। मरुतः। कवंधिनः। पिन्वं
ति। उत्सं। यत्। इनासः। अस्वरन्। वि। उंदंति। पृथिवीं। मध्वः। अंधसा॥ प्रवत्वती। इयं। पृथिवी। मरु
त्ऽभ्यः। प्रवत्वती। द्यौः। भवति। प्रयत्ऽभ्यः। प्रवत्वतीः। पथ्याः। अंतरिक्ष्याः। प्रवत्वंतः। पर्वताः। जी
रऽदानवः। यत्। मरुतः। सऽभरसः। स्वःऽनरः। सूर्ये। उत्ऽइते। मदथ। दिवः। नरः। न। वः। अश्वाः। श्र
थयंत। अह। सिस्रतः। सद्यः। अस्य। अध्वनः। पारं। अश्नुथ॥१०॥ अंसेषु। वः। ऋष्टयः। पत्ऽसु।
खादयः। वक्षःऽसु। रुक्माः। मरुतः। रथे। शुभः। अग्निऽभ्राजसः। विऽद्युतः। गभस्त्योः। शिप्राः। शीर्षऽसु। २१
विऽतताः। हिरण्ययीः। तं। नाकं। अर्यः। अगृभीतऽशोचिषं। रुशत्। पिप्पलं। मरुतः। वि। धूनुथ। सं। अच्यं
त। वृजना। अतित्विषंत। यत्। स्वरंति। घोषं। विऽततं। ऋतऽयवः। युष्माऽदत्तस्य। मरुतः। विऽचेतसः। रा
यः। स्याम। रथ्यः। वयस्वतः। न। यः। युच्छति। तिष्यः। यथा। दिवः। अस्मे इति। ररंत। मरुतः। सहस्रिणं। यू
यं। रयिं। मरुतः। स्पार्हऽवीरं। यूयं। ऋषिं। अवथ। सामऽविप्रं। १

यूयं। अर्वंतं। भरताय। वाजं। यूयं। धत्थ। राजानं। श्रुष्टिऽमंतं। तत्। वः। यामि। द्रविणं। सद्यःऽऊतयः।
येन। स्वः। न। ततनाम। नॄन्। अभि। इदं। सु। मे। मरुतः। हर्यत। वचः। यस्य। तरेम। तरसा। शतं। हिमाः।
॥१६॥ प्रऽयज्यवः। मरुतः। भ्राजत्ऽऋष्टयः। बृहत्। वयः। दधिरे। रुक्मऽवक्षसः। ईयंते। अश्वैः। सुऽ
यमेभिः। आशुऽभिः। शुभं। यातां। अनु। रथाः। अवृत्सत। स्वयं। दधिध्वे। तविषीं। यथा। विद। बृह
त्। महांतः। उर्विया। वि। राजथ। उत। अंतरिक्षं। ममिरे। वि। ओजसा। ०। साकं। जाताः। सुऽभ्वः। सा
कं। उक्षिताः। श्रिये। चित्। आ। प्रऽतरां। ववृधुः। नरः। विऽरोकिणः। सूर्यस्यऽइव। रश्मयः। ०। आऽ
भूषेण्यं। वः। मरुतः। महिऽत्वनं। दिदृक्षेण्यं। सूर्यस्यऽइव। चक्षणं। उतो इति। अस्मान्। अमृतऽ
त्वे। दधात न। ०। उत्। ईरयथ। मरुतः। समुद्रतः। यूयं। वृष्टिं। वर्षयथ। पुरीषिणः। न। वः। दस्राः। उ
प। दस्यंति। धेनवः। ०॥१७॥ यत्। अश्वान्। धूःऽसु। पृषतीः। अयुग्ध्वं। हिरण्ययान्। प्रति। अत्का
न्। अमुग्ध्वं। विश्वाः। इत्। स्पृधः। मरुतः। वि। अस्यथ। ०। न। पर्वताः। न। नद्यः। वरंत। वः। यत्र। अ
चिध्वं। मरुतः। गच्छथ। इत्। ऊं इति। तत्। उत। द्यावापृथिवी इति। याथन। परि। ०। यत्। पूर्व्यं। मरुतः।
यत्। च। नूतनं। यत्। उद्यते। वसवः। यत्। च। शस्यते। विश्वस्य। तस्य। भवथ। नवेदसः। ०। मृळत। नः।

मरुतः। मा। वधिष्टन। अस्मभ्यं। शर्म। बहुलं। वि। यंतन। अधि। स्तोत्रस्य। सख्यस्य। गातन। न। यूयं।
अस्मान्। नयत। वस्यः। अच्छ। निः। अंहतिऽभ्यः। मरुतः। गृणानाः। जुषध्वं। नः। हव्यऽदातिं। यजत्राः।
।१०।१८। अग्ने। शर्धंतं। आ। गणं। पिष्टं। रुक्मेभिः। अंजिऽभिः। विशः। अद्य। मरुतां। अव। ह्वये। यथा।
चित्। मन्यसे। हृदा। तत्। इत्। मे। जग्मुः। आऽशसः। ये। ते। नेदिष्ठं। हवनानि। आऽगमन्। तान्। वर्ध।
भीमऽसंदृशः। मीळ्हुष्मतीऽइव। पृथिवी। पराऽहता। मदंती। एति। अस्मत्। आ। ऋक्षः। न। वः।
मरुतः। शि ~~मीळ्हुष्मतीऽइव। पृथिवी। पराऽहता। मदंती। एति। अस्मत्। आ। ऋक्षः। न।~~
मीऽवान्। अमः। दुध्रः। गौःऽइव। भीमऽयुः। नि। ये। रिणंति। ओजसा। वृथा। गावः। न। दुःऽधुरः।०।
पर्वतं। गिरिं।०। उत्। तिष्ठ। नूनं। एषां। स्तोमैः। संऽउक्षितानां। मरुतां। पुरुऽतमं। अपूर्व्यं। गवां।
सर्गंऽइव। ह्वये।।१९।। युंग्ध्वं।०। युंग्ध्वं। रथेषु। रोहितः। युंग्ध्वं। हरी इति। अजिरा। धुरि। वोळ्हवे।
वहिष्ठा। धुरि। वोळ्हवे। उत। स्यः। वाजी। अरुषः। तुविऽस्वनिः। इह। स्म। धायि। दर्शतः। मा। वः।
यामेषु। मरुतः। चिरं। करत्। प्र। तं। रथेषु। चोदत। रथानां। मारुतं। वयं। श्रवस्युं। आ। हुवामहे।
आ। यस्मिन्। तस्थौ। सुऽरणानि। बिभ्रती। सचा। मरुत्ऽसु। रोदसी। ते। वः। शर्धं। रथेऽशुभं। त्वे

२२

सं। पुनःऽस्युं। आ। हुवे। यस्मिन्। सुऽजाता। सुऽभगा। महीयते। सचा। मरुत्ऽसु। मीळ्हुषी॥ २७॥
आ। रुद्रासः। इंद्रऽवंतः। सऽजोषसः। हिरण्यऽरथाः। सुविताय। गंतन। इयं। वः। अस्मत्। प्रति।
हर्यते। मतिः। तृष्णऽजे। न। दिवः। उत्साः। उदन्यवे। वाशीऽमंतः। ऋष्टिऽमंतः। मनीषिणः। सुऽधन्वानः।
इषुऽमंतः। निषंगिणः। सुऽअश्वाः। स्थ। सुऽरथाः। पृश्निऽमातरः। सुऽआयुधाः। मरुतः। याथन।
शुभं। धूनुथ। द्यां। पर्वतान्। दाशुषे। वसु। नि। वः। वना। जिहते। यामनः। भिया। कोपयथ। पृथि
वीं। पृश्निऽमातरः। शुभे। यत्। उग्राः। पृषतीः। अयुग्ध्वं। वातऽत्विषः। मरुतः। वर्षऽनिर्निजः। यमाःऽ
इव। सुऽसदृशः। सुऽपेशसः। पिशंगऽअश्वाः। अरुणऽअश्वाः। अरेपसः। प्रऽत्वक्षसः। महिना।
द्यौःऽइव। उरवः। पुरुऽद्रप्साः। अंजिऽमंतः। सुऽदानवः। त्वेषऽसंदृशः। अनवभ्रऽराधसः। सुऽजाता
सः। जनुषा। रुक्मऽवक्षसः। दिवः। अर्काः। अमृतं। नाम। भेजिरे॥ २८॥ ऋष्टयः। वः। मरुतः। अंसयोः।
अधि। सहः। ओजः। बाह्वोः। वः। बलं। हितं। नृम्णा। शीर्षऽसु। आयुधा। रथेषु। वः। विश्वा। वः। श्रीः।
अधि। तनूषु। पिपिशे। गोऽमत्। अश्वऽवत्। रथऽवत्। सुऽवीरं। चंद्रऽवत्। राधः। मरुतः। दद। नः।
प्रऽशस्तिं। नः। कृणुत। रुद्रियासः। भक्षीय। वः। अवसः। दैव्यस्य। हये। नरः। मरुतः। मृळत। नः।

तुविऽमघासः। अमृताः। ऋतऽज्ञाः। सत्यऽश्रुतः। कवयः। युवानः। बृहत्ऽगिरयः। बृहत्। उक्ष
माणाः॥२॥ तं। ऊं इति। नूनं। तविषीऽमंतं। एषां। स्तुषे। गणं। मारुतं। नव्यसीनां। ये। आशुऽअश्वाः।
अमऽवत्। वहंते। उत। ईशिरे। अमृतस्य। स्वऽराजः॥ त्वेषं। गणं। तवसं। खादिऽहस्तं। धुनिऽव्रतं।
मायिनं। दातिऽवारं। मयःऽभुवः। ये। अमिताः। महिऽत्वा। वंदस्व। विप्र। तुविऽराधसः। नॄन्॥ आ।
वः। यंतु। उदऽवाहासः। अद्य। वृष्टिं। ये। विश्वे। मरुतः। जुनंति। अयं। यः। अग्निः। मरुतः। संऽइद्धः।
एतं। जुषध्वं। कवयः। युवानः॥ यूयं। राजानं। इर्यं। जनाय। विभ्वऽतष्टं। जनयथ। यजत्राः। यु
ष्मत्। एति। मुष्टिऽहा। बाहुऽजूतः। युष्मत्। सतऽअश्वः। मरुतः। सुऽवीरः॥ अराःऽइव। इत्। अ
चरमाः। अहाऽइव। प्रऽप्र। जायंते। अकवाः। महःऽभिः। पृश्नेः। पुत्राः। उपऽमासः। रभिष्ठाः। स्वया। म त्या। मु
रुतः। सं। मिमिक्षुः॥ यत्। प्र। अयासिष्ट। पृषतीभिः। अश्वैः। वीळुपविऽभिः। मरुतः। रथेभिः। क्षोदंते।
आपः। रिणते। वनानि। अव। उस्रियः। वृषभः। क्रंदतु। द्यौः॥ प्रथिष्ट। यामन्। पृथिवी। चित्। एषां।
भर्ताऽइव। गर्भं। स्वं। इत्। शवः। धुः। वातान्। हि। अश्वान्। धुरि। आऽयुयुज्रे। वर्षं। स्वेदं। चक्रिरे। २३
रुद्रियासः।०॥२४॥ प्र। वः। स्पट्। अक्रन्। सुविताय। दावने। अर्च। दिवे। प्र। पृथिव्यै। ऋतं। भरे।

उक्षंते। अश्वान्। तरुषंते। आ। रजः। अनु। स्वं। भानुं। श्रथयंते। अर्णवैः। अमात्। एषां। भियसा। भूमिः।
एजति। नौः। न। पूर्णा। क्षरति। व्यथिः। यती। दूरेऽदृशः। ये। चितयंते। एमऽभिः। अंतः। महे। विदथे। येतिरे।
नरः। गवांऽइव। श्रियसे। शृंगं। उत्ऽतमं। सूर्यः। न। चक्षुः। रजसः। विऽसर्जने। अत्याःऽइव। सुऽभ्वः। चा
रवः। स्थन। मर्याःऽइव। श्रियसे। चेतथ। नरः। कः। वः। महांति। महतां। उत्। अश्नवत्। कः। काव्या। मरु
तः। कः। ह। पौंस्या। यूयं। ह। भूमिं। किरणं। न। रेजथ। प्र। यत्। भरध्वे। सुविताय। दावने। अश्वाःऽइव।
इत्। अरुषासः। सऽबंधवः। शूराःऽइव। प्रऽयुधः। प्र। उत। युयुधुः। मर्याःऽइव। सुऽवृधः। ववृधुः। नरः।
सूर्यस्य। चक्षुः। प्र। मिनंति। वृष्टिऽभिः। ते। अज्येष्ठाः। अकनिष्ठासः। उत्ऽभिदः। अमध्यमासः। महसा।
वि। ववृधुः। सुऽजातासः। जनुषा। पृश्निऽमातरः। दिवः। मर्याः। आ। नः। अच्छ। जिगातन। वयः। न। ये। श्रे

१

णीः। पप्तुः। ओजसा। अंतान्। दिवः। बृहतः। सानुनः। परि। अश्वासः। एषां। उभये। यथा। विदुः। प्र। पर्व
तस्य। नभनून्। अचुच्यवुः। मिमातु। द्यौः। अदितिः। वीतये। नः। सं। दानुऽचित्राः। उषसः। यतंतां।
आ। अचुच्यवुः। दिव्यं। कोशं। एते। ऋषे। रुद्रस्य। मरुतः। गृणानाः। ॥२४॥ ईळे। अग्निं। सुऽअवसं।
नमःऽभिः। इह। प्रऽसत्तः। वि। चयत्। कृतं। नः। रथैःऽइव। प्र। भरे। वाजयत्ऽभिः। प्रऽदक्षिणित्। मरुतां।

स्तोमं । ऋध्यां । आ । ये । तस्थुः । पृषतीषु । श्रुतासु । सुऽखेषु । रुद्राः । मरुतः । रथेषु । वना । चित् । उग्राः ।
जिहते । नि । वः । भिया । पृथिवी । चित् । रेजते । पर्वतः । चित् । पर्वतः । चित् । महि । वृद्धः । बिभाय । दिवः । चि
त् । सानु । रेजत । स्वने । वः । यत् । क्रीळथ । मरुतः । ऋष्टिऽमंतः । आपःऽइव । सध्र्यंचः । धवध्वे । वराःऽइ
व । इत् । रैवतासः । हिरण्यैः । अभि । स्वधाभिः । तन्वः । पिपिश्रे । श्रिये । श्रेयांसः । तवसः । रथेषु । सत्रा । म
हांसि । चक्रिरे । तनूषु । अज्येष्ठासः । अकनिष्ठासः । एते । सं । भ्रातरः । ववृधुः । सौभगाय । युवा । पिता । सुऽ
अपाः । रुद्रः । एषां । सुऽदुघा । पृश्निः । सुऽदिना । मरुत्ऽभ्यः । यत् । उत्ऽतमे । मरुतः । मध्यमे । वा । यत् । वा ।
अवमे । सुऽभगासः । दिवि । स्थ । अतः । नः । रुद्राः । उत । वा । नु । अस्य । अग्ने । वित्तात् । हविषः । यत् । यजा
म । अग्निः । च । यत् । मरुतः । विश्वऽवेदसः । दिवः । वहध्वे । उत्ऽतरात् । अधि । स्नुऽभिः । ते । मंदसानाः । धुनयः ।
रिशादसः । वामं । धत्त । यजमानाय । सुन्वते । अग्ने । मरुत्ऽभिः । शुभयत्ऽभिः । ऋक्वऽभिः । सोमं । पिब ।
मंदसानः । गणश्रिऽभिः । पावकेभिः । विश्वंऽइन्वेभिः । आयुऽभिः । वैश्वानर । प्रऽदिवा । केतुना । सऽजूः ॥ २४
॥ २५ ॥ के । स्थ । नरः । श्रेष्ठऽतमाः । ये । एकःऽएकः । आऽयय । परमस्याः । पराऽवतः । क्व । वः । अश्वाः । क्व ।
अभीशवः । कथं । शेक । कथा । यय । पृष्ठे । सदः । नसोः । यमः । जघने । चोदः । एषां । वि । सक्थानि । नरः ।

यमुः। पुत्रऽकृथे। न। जनयः। पराः। वीरासः। इतन। मर्यासः। भद्रऽजानयः। अग्निऽतपः। यथा। अस
थ॥ सनत्। सा। अश्व्यं। पशुं। उत। गव्यं। शतऽअवयं। श्यावऽअश्वऽस्तुताय। या। दोः। वीराय। उपऽ
बर्हत्॥२६॥ उत। त्वा। स्त्री। शशीयसी। पुंसः। भवति। वस्यसी। अदेवऽत्रात्। अराधसः॥ वि। या।
जानाति। जसुरिं। वि। तृष्यंतं। वि। कामिनं। देवऽत्रा। कृणुते। मनः॥ उत। घ। नेमः। अस्तुतः। पुमान्।
इति। ब्रुवे। पणिः॥ सः। वैरऽदेये। इत्। समः॥ उत। मे। अरपत्। युवतिः। ममंदुषी। प्रति। श्यावाय। वर्
निं॥ वि। रोहिता। पुरुऽमीळ्हाय। येमतुः। विप्राय। दीर्घऽयशसे॥ यः। मे। धेनूनां। शतं। वैदत्ऽअश्विः।
यथा। ददत्॥ तरंतःऽइव। मंहना॥२७॥ ये। ईं। वहंते। आशुऽभिः। पिबंतः। मदिरं। मधु॥ अत्र। श्र
वांसि। दधिरे॥ येषां। श्रिया। अधि। रोदसी इति। विऽभ्राजंते। रथेषु। आ॥ दिवि। रुक्मःऽइव। उप
रि॥ युवा। सः। मारुतः। गणः। त्वेषऽरथः। अनेद्यः॥ शुभंऽयावा। अप्रतिऽस्कुतः॥ कः। वेद। नूनं। एषां।
यत्र। मदंति। धूतयः॥ ऋतऽजाताः। अरेपसः॥ यूयं। मर्तं। विपन्यवः॥ प्रऽनेतारः। इत्था। धिया॥ श्रोता
रः। यामऽहूतिषु॥२८॥ ते। नः। वसूनि। काम्या। पुरुऽचंद्राः। रिशादसः॥ आ। यज्ञियासः। ववृत्तन॥
एतं। मे। स्तोमं। ऊर्म्ये। दार्भ्याय। परा। वह॥ गिरः। देवि। रथीःऽइव॥ उत। मे। वोचतात्। इति। सुतऽसो
मे। रथऽवीतौ। न। कामः। अप। वेति। मे॥ एषः। क्षेति। रथऽवीतिः। मघऽवा। गोऽमतीः। अनु। पर्वतेषु।

अपऽश्रितः ॥ २१ ॥ ऋतेन । ऋतं । अपिऽहितं । ध्रुवं । वां । सूर्यस्य । यत्र । विऽमुचंति । अश्वान् । दश ।
शता । सह । तस्थुः । तत् । एकं । देवानां । श्रेष्ठं । वपुषां । अपश्यं ॥ तत् । सु । वां । मित्रावरुणा । महिऽत्वं । ई
र्मा । तस्थुषीः । अहऽभिः । दुदुहे । विश्वाः । पिन्वथः । स्वसरस्य । धेनाः । अनु । वां । एकः । पविः । आ । ववर्त्त ॥
अधारयतं । पृथिवीं । उत । द्यां । मित्रराजाना । वरुणा । महःऽभिः । वर्द्धयतं । ओषधीः । पिन्वतं । गाः ।
अव । वृष्टिं । सृजतं । जीरदानू इति जीरऽदानू ॥ सुऽयुजः । वहंतु । यतऽरश्मयः । उप । यंतु । अर्वा
क् । घृतस्य । निःऽनिक् । अनु । वर्त्तते । वां । उप । सिंधवः । प्रऽदिवि । क्षरंति ॥ अनु । श्रुतां । अमतिं । व
र्धत् । उर्वीं । बर्हिःऽइव । यजुषा । रक्षमाणा । नमस्वंता । धृतऽदक्षा । अधि । गर्त्ते । मित्र । आसाथे इति ।
वरुण । इळासु । अंतरिति ॥ २० ॥ अक्रविऽहस्ता । सुऽकृते । परःऽपा । यं । त्रासाथे इति । वरुणा । इळा
सु । अंतरिति । राजाना । क्षत्रं । अहृणीयमाना । सहस्रऽस्थूणं । बिभृथः । सह । द्वौ ॥ हिरण्यऽनिर्णिक् ।
अयः । अस्य । स्थूणा । वि । भ्राजते । दिवि । अश्वाजनीऽइव । भद्रे । क्षेत्रे । निऽमिता । तिल्विले । वा । सनेम ।
मध्वः । अधिऽगर्त्यस्य ॥ हिरण्यऽरूपं । उषसः । विऽउष्टौ । अयःऽस्थूणं । उत्ऽइता । सूर्यस्य । आ । रोह
थः । वरुण । मित्र । गर्त्तं । अतः । चक्षाथे इति । अदितिं । दितिं । च ॥ यत् । बंहिष्ठं । न । अतिऽविधे । सुदानू
इति सुऽदानू । अच्छिद्रं । शर्म । भुवनस्य । गोपा । तेन । नः । मित्रावरुणौ । अविष्टं । सिसासंतः । जिगी

वां। सः। स्याम॥ २१॥ ॥ इति चतुर्थाष्टके तृतीयो ध्यायः॥ ॥ ॐ॥ ऋतस्य। गोपौ। अधि। तिष्ठथः। रथं। सत्य
ऽधर्माणा। परमे। विऽओमनि। यं। अत्र। मित्रावरुणा। अवथः। युवं। तस्मै। वृष्टिः। मधुऽमत्। पिन्वते।
दिवः। सम्ऽराजौ। अस्य। भुवनस्य। राजथः। मित्रावरुणा। विदथे। स्वःऽदृशा। वृष्टिं। वां। राधः। अमृतऽ
त्वं। ईमहे। द्यावापृथिवी इति। वि। चरंति। तन्यवः। सम्ऽराजौ। उग्रा। वृषभा। दिवः। पती इति। पृथिव्याः।
मित्रावरुणा। विचर्षणी इति विऽचर्षणी। चित्रेभिः। अभ्रैः। उप। तिष्ठथः। रवं। द्यां। वर्षयथः। असुरस्य।
मा। य
मायया। वां। मित्रावरुणा। दिवि। श्रिता। सूर्यः। ज्योतिः। चरति। चित्रं। आयुधं। तं। अभ्रेण। वृष्ट्या।
गूहथः। दिवि। पर्जन्य। द्रप्साः। मधुऽमंतः। ईरते। रथं। युंजते। मरुतः। शुभे। सुऽखं। शूरः। न। मित्राव
रुणा। गोऽइष्टिषु। रजांसि। चित्रा। वि। चरंति। तन्यवः। दिवः। सम्ऽराजा। पयसा। नः। उक्षतं। वाचं। सु
मित्रावरुणौ। इरांऽवतीं। पर्जन्यः। चित्रां। वदति। त्विषिऽमतीं। अभ्रा। वसत। मरुतः। सु। मायया।
द्यां। वर्षयतं। अरुणां। अरेपसं। धर्मणा। मित्रावरुणा। विपः। चिता। व्रता। रक्षेथे इति। असुरस्य। मा
यया। ऋतेन। विश्वं। भुवनं। राजथः। सूर्यं। आ। धत्थः। दिवि। चित्र्यं। रथं॥ २॥ वरुणं। वः। रिशादसं।
ऋचा। मित्रं। हवामहे। परि। व्रजाऽइव। बाह्वोः। जगन्वांसा। स्वःऽनरं। ता। बाहवा। सुऽचेतुना। प्र।
यंतं। अस्मै। अर्चते। शेवं। हि। जार्यं। वां। विश्वासु। क्षासु। जोगुवे। यत्। नूनं। अश्यां। गतिं। मित्रस्य।

दि।

ता।

पायां। पृथा। अस्यां। प्रियस्यां। शर्मणि। अहिंसानस्य। सश्चिरे। युवाभ्यां॥ मित्रावरुणा। उपऽमं।
धेयां। ऋचा। यत्। ह। क्षये। मघोनां। स्तोतृणां। च। स्पूर्धसे। आ। नः॥ मित्रा। सुदीतिऽभिः। वरुणः।
च। सधऽस्थे। आ। स्वे। क्षये। मघोनां। सखीनां। च। वृधसे। युवं। नः। येषु। वरुणा। क्षत्रं। बृहत्। च।
बिभृथः। उरु। नः। वाजऽसातये। कृतं। राये। स्वस्तये। उछंत्यां। मे। यजता। देवऽक्षत्रे। रुशत्ऽगवि।
सुतं। सोमं। न। हस्तिऽभिः। आ। पटऽभिः। धावतं। नरा। बिभ्रतौ। अर्चनानसं॥ ३॥ यः। चिकेत। सः।
सुऽक्रतुः। देवऽत्रा। सः। ब्रवीतु। नः। वरुणः। यस्य। दर्शतः। मित्रः। वा। वनते। गिरः। ता। हि। श्रेष्ठऽ
वर्चसा। राजाना। दीर्घश्रुत्ऽतमा। सत्पती इति सत्ऽपती। ऋतऽवृधा। ऋतऽवाना। जनेऽजने।
ता। वां। इयानः। अवसे। पूर्वौ। उप। ब्रुवे। सचा। सुऽअश्वासः। सुचेतुना। वाजान्। अभि। प्र। दावने।
मित्रः। अंहोः। चित्। आत्। उरु। क्षयाय। गातुं। वनते। मित्रस्य। हि। प्रऽतूर्वतः। सुऽमतिः। अस्ति।
विधतः। वयं। मित्रस्य। अवसि। स्याम। सप्रथःऽतमे। अनेहसः। त्वाऽऊतयः। सत्रा। वरुणऽशेषसः॥
युवं। मित्रा। इमं। जनं। यतथः। सं। च। नयथः॥ मा। मघोनः। परि। ख्यतं। मो इति। अस्माकं। ऋषीणां।
गोऽपीथे। नः। उरुष्यतं॥ ३॥ आ। चिकिताना। सुक्रतू इति सुऽक्रतू। देवौ। मर्ता। रिशादसा। वरुणाय।
ऋतऽपेशसे। दधीत। प्रयसे। महे। ता। हि। क्षत्रं। अविऽह्रुतं। सम्यक्। असुर्यं। आशाते इति। अध। व्रतऽ

२६

इव। मानुषं। स्वः। न। धायि। दर्शतं। ता। वां। एषे। रथानां। उर्वीं। गव्यूतिं। एषां। रातऽहव्यस्य। सुऽस्तु-
तिं। दधृक्। स्तोमैः। मनामहे। अध। हि। काव्या। युवं। दक्षस्य। पूःऽभिः। अद्भुता। नि। केतुना। जना-
नां। चिकेथे इति। पूतऽदक्षसा। तत्। ऋतं। पृथिवि। बृहत्। श्रवःऽएषे। ऋषीणां। ज्रयसानौ। अरं।
पृथु। अति। क्षरंति। यामऽभिः। आ। यत्। वां। ईयुःऽचक्षसा। मित्रा। वयं। च। सूरयः। व्यचिष्ठे। बहुऽ-
पाय्ये। यतेमहि। स्वऽराज्ये॥४॥ बट्। इत्था। देवा। निःऽकृता। आदित्या। यजतं। बृहत्। वरुण। मित्र। अ- त्रं।
र्यमन्। वर्षिष्ठं। क्षत्रं। आशाथे इति॥ आ। यत्। योनिं। हिरण्ययं। वरुण। मित्र। सदथः। धर्तारा। च-
र्षणीनां। यंतं। सुम्नं। रिशादसा॥ विश्वे। हि। विश्वऽवेदसः। व्रता। पदाऽइव। सश्चिरे। पांति। मर्त्यं।
रिषः। ते। हि। सत्याः। ऋतऽस्पृशः। ऋतऽवानः। जनेऽजने। सुऽनीथासः। सुऽदानवः। अंहोः। चित्।
उरुऽचक्रयः। कः। नु। वां। मित्र। अस्तुतः। वरुणः। वा। तनूनां। तत्। सु। वां। आ। ईषते। मतिः। अत्रिऽ-
भ्यः। आ। ईषते। मतिः॥ प्र। वः। मित्राय। गायत। वरुणाय। विपा। गिरा। महिऽक्षत्रौ। ऋतं। बृहत्।
संऽराजा। या। घृतयोनी इति घृतऽयोनी [illegible] मित्रः। च। उभा। वरुणः। च। देवा। देवेषु।
प्रऽशस्ता। ता। नः। शक्तं। पार्थिवस्य। महः। रायः। दिव्यस्य। महि। वां। क्षत्रं। देवेषु। ऋतं। ऋतेन। सपंता।
इषिरं। दक्षं। आशाते इति। अद्रुहा। देवौ। वर्धेते इति। वृष्टिऽद्यावा। रीतिऽआपा। इषः। पती इति। दानुऽ

मत्स्याः । बृहंतं । गर्तं । आशाते इति ॥ त्री । रोचना । वरुण । त्रीन् । उत । द्यून् । त्रीणि । मित्र । धारयु
यथः । रजांसि । वावृधानौ । अमतिं । क्षत्रियस्य । अनु । व्रतं । रक्षमाणौ । अजुर्यं । इराऽवतीः । वरु
णा । धेनवः । वां । मधुऽमत् । वां । सिंधवः । मित्र । दुदुह्रे । त्रयः । तस्थुः । वृषभासः । तिसृणां । धिष
णानां । रेतःऽधाः । वि । द्युऽमंतः ॥ प्रातः । देवीं । अदितिं । जोहवीमि । मध्यंदिने । उत्ऽइता । सूर्यस्य ।
राये । मित्रावरुणा । सर्वऽताता । ईळे । तोकाय । तनयाय । शं । योः ॥ या । धर्तारा । रजसः । रोचन
स्य । उत । आदित्या । दिव्या । पार्थिवस्य । न । वां । देवाः । अमृताः । आ । मिनंति । व्रतानि । मित्रावरुणा ।
ध्रुवाणि ॥ ७ ॥ पुरुऽउरुणा । चित् । हि । अस्ति । अवः । नूनं । वां । वरुण । मित्र । वंसि । वां । सुऽमतिं ।
ता । वां । सम्यक् । अद्रुह्वाणा । इषं । अश्याम । धायसे ॥ वयं । ते । रुद्रा । स्याम ॥ पातं । नः । रुद्रा । पायुऽ
भिः । उत । त्रायेथां । सुऽत्रात्रा ॥ तुर्याम । दस्यून् । तनूभिः ॥ मा । कस्य । अद्भुतक्रतू इत्यद्भुतऽक्रतू । य
क्षं । भुजेम । तनूभिः ॥ मा । शेषसा । मा । तनसा ॥ ८ ॥ आ । नः । गंतं । रिशादसा । वरुण । मित्र
बर्हणा । उप । इमं । चारुं । अध्वरं ॥ विश्वस्य । हि । प्रऽचेतसा । वरुण । मित्र । राजथः ॥ ईशाना । पि
प्यतं । धियः ॥ उप । नः । सुतं । आ । गतं । वरुण । मित्र । दाशुषः ॥ ९ ॥ आ । मित्रे । वरुणे । वयं । गीःऽभिः ।
जुहुमः । अत्रिऽवत् ॥ नि । बर्हिषि । सदतं । सोमऽपीतये ॥ व्रतेन । स्थः । ध्रुवऽक्षेमा । धर्मणा । यातयत्

तृऽजेना। मित्रः। च। वरुणः। च। जुषेतां। युज्ञं। इष्टये। नि। बर्हिषि। सदतां। सोमऽपीतये॥१०॥
यत्। अद्य। स्थः। पराऽवति। यत्। अर्वाऽवति। अश्विना। यत्। वा। पुरु। पुरुऽभुजा। यत्। अंतरिक्षे।
आ। गतं। इह। सा। पुरुऽभूतमा। पुरु। दंसांसि। बिभ्रता। वरस्या। यामि। अध्रिगू इत्यध्रिऽगू। हुवे।
तुविःऽतमा। भुजे। ईर्मा। अन्यत्। वपुषः। वपुः। चक्रं। रथस्य। येमथुः। परि। अन्या। नाहुषा। युगा। म
ह्ना। रजांसि। दीयथः। तत्। ऊं इति। सु। वां। एना। कृतं। विश्वा। यत्। वां। अनु। स्तवे। नाना। जातौ। अ
रेपसा। सं। अस्मे इति। बंधुं। आ। ईयथुः। आ। यत्। वां। सूर्या। रथं। तिष्ठत्। रघुऽस्यदं। सदा। परि। वां।
अरुषाः। वयः। घृणा। वरंते। आऽतपः॥११॥ युवोः। अत्रिः। चिकेतति। नरा। सुम्नेन। चेतसा। घर्मं। य
त्। वां। अरेपसं। नासत्या। आस्ना। भुरण्यति। उग्रः। वां। ककुहः। ययिः। शृण्वे। यामेषु। संऽतनिः। यत्।
वां। दंसःऽभिः। अश्विना। अत्रिः। नरा। आऽववर्तति। मध्वः। ऊं इति। सु। मधुऽयुवा। रुद्रा। सिसक्ति।
पिप्युषी। यत्। समुद्रा। अति। पर्षथः। पक्वाः। पृक्षः। भरंत। वां। सत्यं। इत्। वा। ऊं इति। अश्विना। युवां।
आहुः। मयःऽभुवा। ता। यामन्। यामऽहूतमा। यामन्। आ। मृळयत्ऽतमा। इमा। ब्रह्माणि। वर्धना।
अश्विऽभ्यां। संतु। शंऽतमा। या। तक्षाम। रथान्ऽइव। अवोचाम। बृहत्। नमः॥१२॥ कूऽस्थः। देवौ।
अश्विना। अद्य। दिवः। मनावसू इति मनाऽवसू। तत्। श्रवथः। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। अत्रिः। वां। आ। वि।

वा।सुत्रि।कुह।त्या।कुह।नु।श्रुता।दिवि।देवा।नासत्या।कस्मिन्।आ।यतथः।जने।कः।वां।नदी
नां।सचा।कं।याथः।कं।ह।गच्छथः।कं।अच्छ।युंजाथे इति।रथं।कस्य।ब्रह्माणि।रण्यथः।वयं।वां।
उश्मसि।इष्टये।पौरं।चित्।हि।उदऽप्रुतं।पौर।पौराय।जिन्वथः।यत्।ईं।गृभीतऽतातये।सिंहं
इव।द्रुहः।पदे।प्राच्यवानात्।जुजुरुषः।वव्रिं।अत्कं।न।मुंचथः।युवा।यदि।कृथः।पुनः।आ।
कामं।ऋण्वे।वध्वः॥१३॥अस्ति।हि।वां।इह।स्तोता।स्मसि।वां।संऽदृशि।श्रिये।नु।श्रुतं।मे।आ।
गतं।अवःऽभिः।वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू।कः।वां।अद्य।पुरूणां।आ।वव्ने।मर्त्यानां।कः।
विप्रः।विप्रऽवाहसा।कः।यज्ञैः।वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू।आ।वां।रथः।रथानां।येष्ठः।
यातु।अश्विना।पुरु।चित्।अस्मऽयुः।तिरः।आंगूषः।मर्त्येषु।आ।शं।ऊं इति।सु।वां।मधुऽयु
वा।अस्माकं।अस्तु।चर्कृतिः।अर्वाचीना।विऽचेतसा।विऽभिः।श्येनाऽइव।दीयतं।अश्विना।
यत्।अद्य।कर्हि।चित्।शुश्रूयातं।इमं।हवं।वस्वीः।ऊं इति।सु।वां।भुजः।पृंचंति।सु।वां।पृचः॥१४॥
प्रति।प्रियऽतमं।रथं।वृषणं।वसुऽवाहनं।स्तोता।वां।अश्विनौ।ऋषिः।स्तोमेन।प्रति।भूषति।
माध्वी इति।मम।श्रुतं।हवं।आ।यातं।अश्विना।तिरः।विश्वाः।अहं।सना।दस्रा।हिरण्य
वर्तनी इति हिरण्यऽवर्तनी।सुऽसुम्ना।सिंधुऽवाहसा।०।आ।नः।रत्नानि।बिभ्रतौ।अश्विना।ग

लेता। युवं। रुद्रा। हिरण्यवर्तनी इति हिरण्यऽवर्तनी। जुषाणा। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। ०।
सुऽस्तुभः। वां। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। रथे। वाणीची। आऽहिता। उत। वां। ककुहः। मृगः। पृक्षः।
कृणोति। वापुषः। ०। बोधित्ऽमनसा। रथ्या। इषिरा। हवनऽश्रुता। विऽभिः। च्यवानं। अश्विना।
नि। याथः। अद्वयाविनं॥ ०॥ ३५॥ आ। वां। नरा। मनःऽयुजः। अश्वासः। प्रुषितऽप्सवः। वयः।
वहंतु। पीतये। सह। सुम्नेभिः। अश्विना। ०। अश्विनौ। आ। इह। गच्छतं। नासत्या। मा। वि। वेन
तं। तिरः। चित्। अर्यऽया। परि। वर्तिः। यातं। अदाभ्या। ०। अस्मिन्। यज्ञे। अदाभ्या। जरितारं।
शुभः। पती इति। अवस्युं। अश्विना। युवं। गृणंतं। उप। भूषथः। ०। अभूत्। ऊं इति। उषाः। रुशत्ऽपशुः। आ।
अग्निः। अधायि। ऋत्वियः। अयोजि। वां। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। रथः। दस्रौ। अमर्त्यः। ॥१६॥ आ।
भाति। अग्निः। उषसां। अनीकं। उत्। ऊं इति। विप्राणां। देवऽयाः। वाचः। अस्थुः। अर्वाञ्चा। नूनं। रथ्या। इह।
यातं। पीपिऽवांसा। अश्विना। घर्मं। अच्छ। न। संऽस्कृतं। प्र। मिमीतः। गमिष्ठा। अंति। नूनं। अश्विना।
उपऽस्तुता। इह। दिवा। अभिऽपित्वे। अवसा। आऽगमिष्ठा। प्रति। अवर्तिं। दाशुषे। शंऽभविष्ठा। उ
त। आ। यातं। संऽगवे। प्रातः। अह्नः। मध्यंदिने। उत्ऽइता। सूर्यस्य। दिवा। नक्तं। अवसा। शंऽतमेन।

न। इदानीं। पीतिः। अश्विना। आ। ततान। इदं। हि। वां। प्रऽदिवि। स्थानं। ओकः। इमे। गृहाः। अ
श्विना। इदं। दुरोणं॥०॥ अनुऽस्थः। यातं। इषं। ऊर्जं। वहंता॥१७॥ प्रातःऽयावाना। प्रथमा। यज
ध्वं। पुरा। गृध्रात्। अररुषः। पिबातः। प्रातः। हि। यज्ञं। अश्विना। दधाते इति। प्र। शंसंति। कवयः।
पूर्वऽभाजः। प्रातः। यजध्वं। अश्विना। हिनोत। न। सायं। अस्ति। देवऽयाः। अजुष्टं। उत। अन्यः।
अस्मत्। यजते। वि। च। आवः। पूर्वःऽपूर्वः। यजमानः। वनीयान्। हिरण्यऽत्वक्। मधुऽवर्णः। घृतऽ
स्नुः। पृक्षः। वहन्। आ। रथः। वर्तते। वां। मनःऽजवाः। अश्विना। वातऽरंहाः। येन। अतिऽयाथः।
दुःऽइतानि। विश्वा। यः। भूयिष्ठं। नासत्याभ्यां। विवेष। चनिष्ठं। पित्वः। ररते। विऽभागे। सः। तोकं।
अस्य। पीपरत्। शमीभिः। अनूर्ध्वऽभासः। सदं। इत्। तुतुर्यात्॥१॥१८॥०॥ हंसौऽइव। पततं। आ।
सुतान्। उप। अश्विना। हरिणौऽइव। गौरौऽइव। अनु। यवसं॥०॥ अश्विना। वाजिनीवसू इति
वाजिनीऽवसू। जुषेथां। यज्ञं। इष्टये॥०॥ अत्रिः। यत्। वां। अवऽरोहन्। ऋबीसं। अजोहवीत्।
नाधमानाऽइव। योषा। श्येनस्य। [illegible] जवसा। नूतनेन। आ। अगच्छतं। अश्विना।
शंऽतमेन॥१९॥ वि। जिहीष्व। वनस्पते। योनिः। सूष्यंत्याःऽइव। श्रुतं। मे। अश्विना। हवं। सप्तऽव

ध्रिं। च। मुंचतं। भीताय। नाधमानाय। ऋषये। सप्तऽवध्रये। मायाभिः। अश्विना। युवं। वृक्षं। सं।
च। वि। च। अचथः। यथा। वातः। पुष्करिणीं। संऽइंगयति। सर्वतः। एव। ते। गर्भः। एजतु। निःऽऐतु। दशऽ
मास्यः। यथा। वातः। यथा। वनं। यथा। समुद्रः। एजति। एव। त्वं। दशऽमास्य। सह। अव। इहि। जरायु
णा। दश। मासान्। शशयानः। कुमारः। अधि। मातरि। निःऽऐतु। जीवः। अक्षतः। जीवः। जीवंत्याः। अ
धि।।२०।। महे। नः। अद्य। बोधय। उषः। राये। दिविऽमती। यथा। चित्। नः। अबोधयः। सत्यऽश्रवसि। वा
य्ये। सुऽजाते। अश्वऽसूनृते। या। सुऽनीथे। शौचत्ऽरथे। वि। औच्छः। दुहितः। दिवः। सा। वि। उच्छ। सही
यसि।। सा। नः। अद्य। आभरत्ऽवसुः। वि। उच्छ। दुहितः। दिवः। यो इति। वि। औच्छः।। अभि। ये। त्वा। विभाऽ
वरि। स्तोमैः। गृणंति। वन्हयः। मघैः। मघोनि। सुऽश्रियः। दामन्ऽवंतः। सुऽरातयः।। गणाः। इमे। छदयं
ति। मघत्तये। परि। चित्। वष्टयः। दधुः। ददतः। राधः। अह्रयं।।२१।। आ। एषु। धाः। वीरऽवत्। यशः।
उषः। मघोनि। सूरिषु। ये। नः। राधांसि। अह्रया। मघऽवानः। अरासत।। तेभ्यः। द्युम्नं। बृहत्। यशः। उ
षः। मघोनि। आ। वह।। अश्व्या। गव्या। भजंत। सूरयः।। उत। नः। गोऽमतीः। इषः। आ। वह। दुहितः।
दिवः। साकं। सूर्यस्य। रश्मिऽभिः। शुक्रैः। शोचत्ऽभिः। अर्चिऽभिः।। वि। उच्छ। दुहितः। दिवः। मा। चिरं। तनु
थाः। अपः। न। इत्। त्वा। स्तेनं। यथा। रिपुं। तपाति। सूरः। अर्चिषा।। एतावत्। वा। इत्। उषः। त्वं। भूयः। वा। दा

तुं। अर्हसि। या। स्तोतृऽभ्यः। विभाऽवरि। उच्छंती। न। प्रऽमीयसे।१०।।२१ द्युतत्ऽयामानं। बृहतीं। ऋते
ना। ऋतऽवरीं। अरुणऽप्सुं। विऽभातीं। देवीं। उषसं। स्वः। आऽवहंतीं। प्रति। विप्रासः। मतिऽभिः। जरंतः। ए
षा। जनं। दर्शता। बोधयंती। सुऽगान्। पथः। कृण्वती। याति। अग्रे। बृहत्ऽरथा। बृहती। विश्वंऽइन्वा। उ
षाः। ज्योतिः। यच्छति। अग्रे। अन्हां। एषा। गोभिः। अरुणेभिः। युजाना। अस्रेधंती। रयिं। अप्रऽआयु। च
क्रे। पथः। रदंती। सुवितायं। देवी। पुरुऽस्तुता। विश्वऽवारा। वि। भाति। एषा। विऽएनी। भवति। द्विऽबर्हाः।
आविःऽकृण्वाना। तन्वं। पुरस्तात्।०। एषा। शुभ्रा। न। तन्वः। विदाना। ऊर्ध्वाऽइव। स्नाती। दृशये। नः।
अस्थात्। अप। द्वेषः। बाधमाना। तमांसि। उषाः। दिवः। दुहिता। ज्योतिषा। आ। अगात्। एषा। प्रतीची। दु
हिता। दिवः। नॄन्। योषाऽइव। भद्रा। नि। रिणीते। अप्सः। विऽऊर्ण्वती। दाशुषे। वार्याणि। पुनः। ज्योतिः।
युवतिः। पूर्वऽथा। अकरित्यकः।।२२।। युंजते। मनः। उत। युंजते। धियः। विप्राः। विप्रस्य। बृहतः। विपःऽ
चितः। वि। होत्राः। दधे। वयुनाऽवित्। एकः। इत्। मही। देवस्य। सवितुः। परिऽस्तुतिः। विश्वा। रूपाणि। प्र
ति। मुंचते। कविः। प्र। असावीत्। भद्रं। द्विऽपदे। चतुःऽपदे। वि। नाकं। अख्यत्। सविता। वरेण्यः। अनु। प्र
ऽयानं। उषसः। वि। राजति। यस्य। प्रऽयानं। अनु। अन्ये। इत्। ययुः। देवाः। देवस्य। महिमानं। ओजसा।
यः। पार्थिवानि। विऽममे। सः। एतशः। रजांसि। देवः। सविता। महिऽत्वना। उत। यासि। सवितः। त्रीणि

तुरं

रोचना। उत। सूर्यस्य। रश्मिऽभिः। सं। उच्यसि। उत। रात्रीं। उभयतः। परि। ईयसे। उत। मित्रः। भवसि। देव।
धर्मऽभिः। उत। ईशिषे। प्रऽसवस्य। त्वं। एकः। इत्। उत। पूषा। भवसि। देव। यामऽभिः। उत। इदं। विश्वं। भु
वनं। वि। राजसि। श्यावऽअश्वः। ते। सवितः। इति। स्तोमं। आनशे॥२४॥ तत्। सवितुः। वृणीमहे। वयं। देव
स्य। भोजनं। श्रेष्ठं। सर्वऽधातमं। भगस्य। धीमहि। अस्य। हि। स्वयशःऽतरं। सवितुः। क्रतुं। चन। प्रियं।
न। मिनंति। स्वऽराज्यं। सः। हि। रत्नानि। दाशुषे। सुवाति। सविता। भगः। तं। भागं। चित्रं। ईमहे। अद्य। नः।
देव। सवितः। इति। प्रजाऽवत्। सावीः। सौभगं। परा। दुःऽस्वप्न्यं। सुव। विश्वानि। देव। सवितः। दुःऽइतानि।
परा। सुव। यत्। भद्रं। तत्। नः। आ। सुव॥२५॥ अनागसः। अदितये। देवस्य। सवितुः। सवे। विश्वा।
वामानि। धीमहि। आ। विश्वऽदेवं। सत्ऽपतिं। सुऽउक्तैः। अद्य। वृणीमहे। सत्यऽसवं। सवितारं। यः। इ
मे इति। उभे इति। अहनी इति। पुरः। एति। अप्रऽयुच्छन्। सुऽआधीः। देवः। सविता। यः। इमा। विश्वा।
जातानि। आऽश्रवयति। श्लोकेन। प्र। च। सुवाति। सविता॥२६॥ अच्छ। वद। तवसं। गीःऽभिः। आभिः।
स्तुहि। पर्जन्यं। नमसा। आ। विवास। कनिक्रदत्। वृषभः। जीरऽदानुः। रेतः। दधाति। ओषधीषु।
गर्भं। वि। वृक्षान्। हंति। उत। हंति। रक्षसः। विश्वं। बिभाय। भुवनं। महाऽवधात्। उत। अनागाः। ई
षते। वृष्ण्यऽवतः। यत्। पर्जन्यः। स्तनयन्। हंति। दुःऽकृतः। रथीऽइव। कशया। अश्वान्। अभिऽ

क्षिपन्। आविः। दूतान्। कृणुते। वर्ष्यान्। अह। दूरात्। सिंहस्य। स्तनथाः। उत्। ईरते। यत्। पर्जन्यः।
कृणुते। वर्ष्यं। नभः। प्र। वाताः। वांति। पतयंति। विऽद्युतः। उत्। ओषधीः। जिहते। पिन्वते। स्वः। इरिति
स्वः। इरा। विश्वस्मै। भुवनाय। जायते। यत्। पर्जन्यः। पृथिवीं। रेतसा। अवति। यस्य। व्रते। पृथिवी।
नन्नमीति। यस्य। व्रते। शफऽवत्। जर्भुरीति। यस्य। व्रते। ओषधीः। विश्वऽरूपाः। सः। नः। पर्जन्य। महि।
शर्म। यच्छ॥२॥ दिवः। नः। वृष्टिं। मरुतः। ररीध्वं। प्र। पिन्वत। वृष्णः। अश्वस्य। धाराः। अर्वाङ्। ए
तेन। स्तनयित्नुना। आ। इहि। अपः। निऽसिंचन्। असुरः। पिता। नः। अभि। क्रंद। स्तनय। गर्भं। आ।
धाः। उदन्ऽवता। परि। दीय। रथेन। दृतिं। सु। कर्ष। विऽसितं। न्यंचं। समाः। भवंतु। उत्ऽवतः। निऽ
पादाः। महांतं। कोशं। उत्। अच। नि। सिंच। स्यंदंतां। कुल्याः। विऽसिताः। पुरस्तात्। घृतेन। द्यावा
पृथिवी इति। वि। उंधि। सुऽप्रपानं। भवतु। अघ्न्याभ्यः। यत्। पर्जन्य। कनिक्रदत्। स्तनयन्। हंसि।
दुःऽकृतः। प्रति। इदं। विश्वं। मोदते। यत्। किं। च। पृथिव्यां। अधि। अवर्षीः। वर्षं। उत्। ऊं इति। सुऽगृभा
य। अकः। धन्वानि। अति। एतवै। ऊं इति। अजीजनः। ओषधीः। भोजनाय। कं। उत। प्रऽजाभ्यः। अ
विदः। मनीषां॥२॥ बद्धा। इत्था। पर्वतानां। खिद्रं। बिभर्षि। पृथिवि। प्र। या। भूमिं। प्रवत्वति। मह्ना।
जिनोषि। महिनि। स्तोमासः। त्वा। विऽचारिणि। प्रति। स्तोभंति। अक्तुऽभिः। प्र। या। वाजं। न। हेषंतं।

३१

परे। अस्यसि। अर्जुनि। दृळ्हा। चित्। या। वनस्पतीन्। क्ष्मया। दर्धर्षि। ओजसा। यत्। ते। अभ्रस्य।
विऽद्युतः। दिवः। वर्षंति। वृष्टयः॥२॥ प्र। सम्ऽराजे। बृहत्। अर्च। गभीरं। ब्रह्म। प्रियं। वरुणाय। श्रु
ताय। वि। यः। जघान। शमिताऽइव। चर्म। उपऽस्तिरे। पृथिवीं। सूर्याय। वनेषु। वि। अंतरिक्षं। तता
न। वाजं। अर्वत्ऽसु। पयः। उस्त्रियासु। हृत्ऽसु। क्रतुं। वरुणः। अप्ऽसु। अग्निं। दिवि। सूर्यं। अद
धात्। सोमं। अद्रौ। नीचीनऽबारं। वरुणः। कवंधं। प्र। ससर्ज। रोदसी इति। अंतरिक्षं। तेन। वि
श्वस्य। भुवनस्य। राजा। यवं। न। वृष्टिः। वि। उनत्ति। भूम। उनत्ति। भूमिं। पृथिवीं। उत। द्यां। यदा। दुग्धं।
वरुणः। वष्टि। आत्। इत्। तत्। सं। अभ्रेण। वसत। पर्वतासः। तविषीऽयंतः। श्रथयंत। वीराः। इमां। ऊं
इति। सु। आसुरस्य। श्रुतस्य। महीं। मायां। वरुणस्य। प्र। वोचं। मानेनऽइव। तस्थिऽवान्। अंतरि
क्षे। वि। यः। ममे। पृथिवीं। सूर्येण॥२०॥ इमां। ऊं इति। नु। कविऽतमस्य। मायां। महीं। देवस्य। नकिः।
आ। दधर्ष। एकं। यत्। उद्ना। न। पृणंति। एनीः। आऽसिंचंतीः। अवनयः। समुद्रं। अर्यम्यं। वरु
ण। मित्र्यं। वा। सखायं। वा। सदं। इत्। भ्रातरं। वा। वेशं। वा। नित्यं। वरुण। अरणं। वा। यत्। सीं।
आगः। चकृम। शिश्रथः। तत्। कितवासः। यत्। रिरिपुः। न। दीवि। यत्। वा। घ। सत्यं। उत। यत्।

न।विप्रा।सर्वी।ता।वि।स्य।न्निधिराऽइवादेवा।अधांतु।स्याम।वृहन्तः।प्रियासः॥२१॥इंद्राग्नी इति।
यं।अदंधः।तु।भा।वाजेषु।मर्त्यं।हुव्हा।चित्।सः।प्र।भेदति।द्युम्ना।वाणीःऽइव।त्रितः।या।पृत
नासु।दुस्तरा।या।वाजेषु।श्रवाय्या।या।पंच।चर्षणीः।अभि।इंद्राग्नी इति।ता।हवामहे।तयोः।
इत्।अमऽवत्।रा।वः।तिग्मा।दिद्युत्।मघोनोः।प्रति।द्रुणा।गभस्त्योः।गवां।वृत्रऽघ्ने।आ।ईष
ते।इंद्राग्नी इति।हवामहे।पती इति।तुरस्य।राधसः।विद्वांसा।गिर्वणःऽतमा।ता।रुधंतो।अ
नु।द्यून्।मर्तोया।देवौ।अदभा।अर्हता।चित्।पुरः।दधे।अंशाऽइव।देवौ।अर्वते।एवा।इंद्राग्निऽ
भ्यां।अहाविहव्यं।शुष्यं।घृतं।पुतं।अद्रिऽभिः।ता।सूरिषु।[illegible]।बृहत्।रयिं।गृणत्ऽसु।दिधृ

६न

तं।इषं।गृणत्ऽसु।दिधृतं॥२२॥प्र।वः।महे।मतयः।यंतु।विष्णवे।मरुत्वते।गिरिऽजाः।एवयाम
रुत्।प्र।शर्धाय।प्रऽयज्यवे।सुऽखादये।तवसे।भंदत्ऽइष्टये।धुनिऽव्रताय।शवसे।प्र।या।
जाताः।महिना।ये।च।नु।स्वयं।प्र।विद्मना।ब्रुवत।एवयामरुत्।क्रत्वा।तत्।वः।मरुतः।न।आ
ऽधृषे।शवः।दाना।मह्ना।तत्।एषां।अधृष्टासः।न।अद्रयः।प्र।ये।दिवः।बृहतः।शृण्विरे।गिरा।
सुऽशुक्वानः।सुऽभ्वः।एवयामरुत्।न।येषां।इरी।सधऽस्थे।ईष्टे।आ।अग्नयः।न।स्वऽविद्युतः।

३२

प्र । स्वऽभासः । धुनीनां । सः । चक्रमे । महतः । निः । उरुऽक्रमः । समानस्मात् । सदसः । एवयामरुत् ।
यदा । अयुक्त । त्मना । स्वात् । अधि । स्नुऽभिः । विऽस्पर्धसः । विऽमहसः । जिगाति । शेऽवृधः । नृऽभिः ।
स्वनः । न । वः । अमऽवान् । रेजयत् । वृषा । त्वेषः । ययिः । तविषः । एवयामरुत् । येन । सहंतः । ऋंजत ।
स्वऽरोचिषः । स्थाःऽरश्मानः । हिरण्ययाः । सुऽआयुधासः । इष्मिणः ।। २ ।। अपारः । वः । महिमा ।
वृद्धऽशवसः । त्वेषं । शवः । अवतु । एवयामरुत् । स्थातारः । हि । प्रऽसितौ । संऽदृशि । स्थन । ते । नः ।
उरुष्यत । निदः । शुशुक्वांसः । न । अग्नयः । ते । रुद्रासः । सुऽमखाः । अग्नयः । यथा । तुविऽद्युम्नाः ।
अवंतु । एवयामरुत् । दीर्घं । पृथु । पप्रथे । सद्म । पार्थिवं । येषां । अज्मेषु । आ । महः । शर्धांसि । अद्भु
तऽएनसां । अद्वेषः । नः । मरुतः । गातुं । आ । इतन । श्रोत । हवं । जरितुः । एवयामरुत् । विष्णोः । महः ।
सऽमन्यवः । युयोतन । स्मत् । रथ्यः । न । दंसना । अप । द्वेषांसि । सनुतरिति । गंत । नः । यज्ञं । यज्ञियाः ।
सुऽशमि । श्रोत । हवं । अरक्षः । एवयामरुत् । ज्येष्ठासः । न । पर्वतासः । विऽओमनि । यूयं । तस्य ।
प्रऽचेतसः । स्यात । दुःऽधर्तवः । निदः ।। २४ ।। ।। इति पंचमं मंडलं ।। ।। त्वं । हि । अग्ने । प्रथमः । मनोता ।
अस्याः । धियः । अभवः । दस्म । होता । त्वं । सी । वृषन् । अकृणोः । दुस्तरीतु । सहः । विश्वस्मै । सहसे । स

हव्यैः। अध। होता। नि। असीदः। यजीयान्। इळः। पदे। इषयन्। ईड्यः। सन्। तं। त्वा। नरः। प्रथ
मं। देवऽयंतः। महः। राये। चितयंतः। अनु। ग्मन्। ऋता। ऽइव। अयंतं। बहुऽभिः। वसव्यैः। त्वे इति। रयिं।
जागृऽवांसः। अनु। ग्मन्। रुशंतं। अग्निं। दर्शतं। बृहंतं। वपाऽवंतं। विश्वहा। दीदिऽवांसं। पदं। देव
ग्रवे:
स्य। नमसा। व्यंतः। श्रवस्यवः। श्रवः। आपन्। अमृक्तं। नाम। भद्रायां। तीरणयंत। संऽदृष्टौ। त्वां। वर्धंति।
क्षितयः। पृथिव्यां। त्वां। रायः। उभयासः। जनानां। त्वं। त्राता। तरणे। चेत्यः। भूः। पिता। माता। स
दं। इत्। मानुषाणां। भूः। सपर्येण्यः। सः। प्रियः। विक्षु। अग्निः। होता। मंद्रः। नि। ससाद। यजीया
न्। तं। त्वा। वयं। दमे। आ। दीदिऽवांसं। उप। ज्ञुऽबाधः। नमसा। सदेम। सुऽध्यः। न। व्या। अग्ने। सु
म्नऽयवः। ईमहे। देवऽयंतः। त्वं। विशः। अनयः। दीद्यानः। दिवः। अग्ने। बृहता। रोचनेन। विशां। कव
ीनां। निऽतोशनं। वृषभं। चर्षणीनां। प्रेतिऽइषणिं। इषयंतं। पावकं। राजंतं। अग्निं। यजतं। र
यीणां। सः। अग्ने। ईजे। शशमे। च। मर्तः। यः। ते। आनट्। संऽइधा। हव्यऽदातिं। नमःऽभिः। वि २३
श्वा। इत्। सः। धामा। दधते। त्वाऽउताः। अस्मै। ऊं इति। महि। महे। विधेम। नमःऽभिः। अग्ने। संऽइधा। तं
उत। हव्यैः। वेदी। सूनो इति। सहसः। गीःऽभिः। उक्थैः। आ। ते। भद्रायां। सुऽमतौ। यतेम। आ। यः। ततं

पारोदसी इति। विभासा। श्रवःऽभिः। चाश्रवस्यः। तरुत्रः। बृहत्ऽभिः। वाजैः। स्थविरेभिः। अस्मे
इति। रयिवत्ऽभिः। अग्ने। विऽतरं। विभाहि। नृऽवत्। वसो इति। सदं इत्। घेहि। अस्मे इति। भूरि। तोका
य। तनयाय। पश्वः। पूर्वीः। इषः। बृहतीः। आरेऽअघाः। अस्मे इति। भद्रा। सौश्रवसानि। संतु। पुरूणि।
अग्ने। पुरु। धा। त्वाऽया। वसूनि। राजन्। वसुता। ते। अश्यां। पुरूणि। हि। त्वे इति। पुरुऽवार। संति। अ
ग्ने। वसु। विधते। राजनि। त्वे इति॥ २६॥ ॥इति चतुर्थाष्टके चतुर्थोध्यायः॥ ॥ओं भू। त्वं। हि। क्षैतऽव
त्। यशः। अग्ने। मित्रः। न। पत्यसे। त्वं। विऽचर्षणे। श्रवः। वसो इति। पुष्टिं। न। पुष्यसि। त्वां। हि। स्म। चर्षण
यः। यज्ञेभिः। गीःऽभिः। ईळते। त्वां। वाजी। याति। अवृकः। रजःऽतूः। विश्वऽचर्षणिः॥ सऽजोषः। त्वा। दि
वः। नरः। यज्ञस्य। केतुं। इंधते। यत्। ह। स्यः। मानुषः। जनः। सुम्नऽयुः। जुह्वे। अध्वरे॥ ऋधत्। यः।
ते। सुऽदानवे। धिया। मर्तः। शशमते। ऊती। सः। बृहतः। दिवः। द्विषः। अंहः। न। तरति॥ संऽइधा। यः। ते।
आऽहुतिं। निऽशितिं। मर्त्यः। नशत्। वयाऽवंतं। सः। पुष्यति। क्षयं। अग्ने। शतऽआयुषं॥ १॥ त्वेषः। ते। धू
मः। ऋण्वति। दिवि। सन्। शुक्रः। आऽततः। सूरः। न। हि। द्युता। त्वं। कृपा। पावक। रोचसे॥ अध। हि। विक्षु।
ईड्यः। असि। प्रियः। नः। अतिथिः। रण्वः। पुरिऽइव। जूर्यः। सूनुः। न। त्रययाय्यः॥ क्रत्वा। हि। द्रोणे। अज्यसे।

अग्ने । वाजी । न । कृत्व्यः । परिज्माऽइव । स्वधा । गयः । अत्यः । न । ह्वार्यः । शिशुः । त्वं । स्याः । चित् । अच्युता । अ
ग्ने । पूर्वः । न । पर्वसे । धाम । हा । यत् । ते । अजरा । वना । वृश्चंति । शिक्वसः ।०। अग्ने । होता । दमे । विशां । संऽऋ
धः । विश्यते । कृणु । जुषस्व । हव्यं । अंगिरः । अछ । नः । मित्रऽमहः । देव । देवान् । अग्ने । वोचः । सुऽमतिं । रो
दस्योः । वीहि । स्वस्तिं । सुऽक्षितिं । दिवः । नॄन् । द्विषः । अंहांसि । दुःऽइता । तरेम । ता । तरेम । तव । अवसा । त
रेम ॥ २ ॥ अग्ने । सः । क्षेषत् । ऋतऽपाः । ऋतेऽजाः । उरु । ज्योतिः । नशते । देवऽयुः । ते । यं । त्वं । मित्रेण । वरु
णः । सऽजोषाः । देव । पासि । त्यजसा । मर्तं । अंहः । ईजे । यज्ञेभिः । शशमे । शमीभिः । ऋधत्ऽवीराय । अ
ग्नये । ददाश । एव । चन । तं । यशसां । अजुष्टिः । न । अंहः । मर्तं । नशते । न । प्रऽदृप्तिः । सूरः । न । यस्य । दृश
तिः । अरेपाः । भीमा । यत् । एति । शुचतः । ते । आ । धीः । हेषस्वतः । शुरुधः । न । अयं । अक्तोः । कुत्र । चित्
रण्वः । वसतिः । वनेऽजाः । तिग्मं । चित् । एम । महि । वर्पः । अस्य । भसत् । अश्वः । न । यमसान । आसा । वि
ऽजेहमानः । परशुः । न । जिह्वां । द्रविः । न । द्रवयति । दारु । धक्षत् । सः । इत् । अस्ताऽइव । प्रति । धात् । अ
सिष्यन् । शिशीत । तेजः । अयसः । न । धारां । चित्रऽध्रजतिः । अरतिः । यः । अक्तोः । वेः । न । द्रुऽसद्वा । रघु
पत्मऽजंहाः ॥ ३ ॥ सः । ईं । रेभः । न । प्रति । वस्त । उस्राः । शोचिषा । ररपीति । मित्रऽमहाः । नक्तं । यः । ईं । अ

३४

उषः। यः। दिवाऽनक्तम्। अमर्त्यः। अरुषः। यः। दिवाऽनक्तम्। दिवः। न। यस्य। विऽधतः। नवीनोत्। वृषा। रु
क्षः। ओषधीषु। नूनोत्। घृणा। न। यः। ध्रजसा। पत्मना। यन्। आ। रोदसी इति। वसुना। दं। सुपत्नी
इति सुऽपत्नी। धायःऽभिः। वा। यः। युज्येभिः। अर्कैः। विऽद्युत्। न। दविद्योत्। स्वेभिः। शुष्मैः। शर्धः। वा।
यः। मरुताम्। ततक्ष। ऋभुः। न। त्वेषः। रभसानः। अद्यौत्॥ ४॥ यथा। होतः। मनुषः। देवऽताता। यज्ञेभिः।
सूनो इति। सहसः। यजासि। एव। नः। अद्य। समना। समानान्। उशन्। अग्ने। उशतः। यक्षि। देवा
न्। सः। नः। विऽभाऽवा। चक्षणिः। न। वस्तोः। अग्निः। वन्दारु। वेद्यः। चनः। धात्। विश्वऽआयुः। यः। अ
मृतः। मर्त्येषु। उषःऽभुत्। भूत्। अतिथिः। जातऽवेदाः। द्यावः। न। यस्य। पनयन्ति। अभ्वं। भासांसि। व
स्ते। सूर्यः। न। शुक्रः। वि। यः। इनोति। अजरः। पावकः। अश्नस्य। चित्। शिश्नथत्। पूर्व्याणि। वद्मा।
हि। सूनो इति। असि। अद्मऽसद्वा। चक्रे। अग्निः। जनुषा। अज्म। अन्नं। सः। त्वं। नः। ऊर्जऽसन। ऊ
र्जं। धाः। राजाऽइव। जेः। अवृके। क्षेषि। अन्तरिति। निऽतिक्ति। यः। वारणं। अन्नं। अत्ति। वायुः। न। रा
ष्ट्री। अति। एति। अक्तून्। तुर्याम। यः। ते। आऽदिशां। अरातीः। अत्यः। न। ह्रुतः। पततः। परिऽह्रुत्॥ ५॥
आ। सूर्यः। न। भानुमत्ऽभिः। अर्कैः। अग्ने। ततन्थ। रोदसी इति। वि। भासा। चित्रः। नयत्। परि। तमां
सि। अक्तः। शोचिषा। पत्मन्। औशिजः। न। दीयन्। त्वां। हि। मन्द्रऽतमं। अर्कऽशोकैः। ववृमहे। महि।

।नः॥ श्रोषि।अग्ने।इंद्रं।ना।त्वा।शवसा।देवता।वायुं।पृणंति।राधसा।नृऽतमाः।नु।नः।अग्ने।अवृ
केभिः। स्वस्ति।वेषि।रायः।पथिऽभिः।पर्षि।अंहः।ता।सूरिऽभ्यः।गृणते।रासि।सुम्नं।मदेम।शतऽहि
माः।सुऽवीराः॥ हुवे।वः।सूनुं।सहसः।युवानं।अद्रोघऽवाचं।मतिऽभिः।यविष्ठं।यः।इन्वति।द्र
विणानि।प्रऽचेताः।विश्वऽवाराणि।पुरुऽवारः।अध्रुक्।त्वे इति।वसूनि।पुरुऽअनीक।होतः।दो
षा।वस्तोः।आ।ईरिरे।यज्ञियासः।क्षामऽइव।विश्वा।भुवनानि।यस्मिन्।सं।सौभगानि।दधिरे।पाव
के।त्वं।विक्षु।प्रऽदिवः।सीदः।आसु।क्रत्वा।रथीः।अभवः।वार्याणां।अतः।इनोषि।विधते।चिकित्वः।
वि।आनुषक्।जातऽवेदः।वसूनि।यः।नः।सनुत्यः।अभिऽदासत्।अग्ने।यः।अंतरः।मित्र
ऽमहः।वनुष्यात्।तं।अजरेभिः।वृषऽभिः।तव।स्वैः।तप।तपिष्ठ।तपसा।तपस्वान्।यः।ते।यज्ञेन।संऽ
इधा।यः।उक्थैः।अर्केभिः।सूनो इति।सहसः।ददाशत्।सः।मर्त्येषु।अमृत।प्रऽचेताः।राया।द्यु
म्नेन।श्रवसा।वि।भाति।सः।तत्।कृधि।इषितः।तूयं।अग्ने।स्पृधः।बाधस्व।सहसा।सहस्वान्।
यत्।शस्यसे।द्युऽभिः।अक्तः।वचःऽभिः।तत्।जुषस्व।जरितुः।घोषि।मन्म।अश्याम।तं।कामं।अ
ग्ने।तव।ऊती।अश्याम।रयिं।रयिऽवः।सुऽवीरं।अश्याम।वाजं।अभि।वाजयंतः।अश्याम।द्युम्नं।अ
जर।अजरं।ते॥ ७॥ प्र।नव्यसा।सहसः।सूनुं।अच्छ।यज्ञेन।गातुं।अवः।इच्छमानः।वृश्चत्ऽवनं।

३५

कृष्णऽयामं। रुशंतं। वीती। होतारं। दिव्यं। जिगाति। सः। श्वितानः। तन्यतुः। रोचनऽस्थाः। अजरेभिः। ना
नदत्ऽभिः। यविष्ठः। यः। पावकः। पुरुऽतमः। पुरूणि। पृथूनि। अग्निः। अनुऽयाति। भर्वन्। वि। ते। विष्व
क्। वातऽजूतासः। अग्ने। भामासः। शुचे। शुचयः। चरंति। तुविऽम्रक्षासः। दिव्याः। नवऽग्वाः। वना। व
नंति। धृषता। रुजंतः। ये। ते। शुक्रासः। शुचयः। शुचिष्मः। क्षां। वपंति। विऽसितासः। अश्वाः। अध।
भ्रमः। ते। उर्विया। वि। भाति। यातयमानः। अधि। सानु। पृश्नेः। अध। जिह्वा। पापतीति। प्र। वृष्णः।
गोषुऽयुधः। न। अशनिः। सृजाना। शूरस्यऽइव। प्रऽसितिः। क्षातिः। अग्नेः। दुःऽवर्तुः। भीमः। द
यते। वनानि। आ। भानुना। पार्थिवानि। ज्रयांसि। महः। तोदस्य। धृषता। ततंथ। सः। बाधस्व। अ
प। भयाः। सहःऽभिः। स्पृधः। वनुष्यन्। वनुषः। नि। जूर्व। सः। चित्र। चित्रं। चितयंतं। अस्मे इति। चि
त्रऽक्षत्र। चित्रऽतमं। वयःऽधां। चंद्रं। रयिं। पुरुऽवीरं। बृहंतं। चंद्र। चंद्राभिः। गृणते। युवस्व। मूर्धानं।
दिवः। अरतिं। पृथिव्याः। वैश्वानरं। ऋते। आ। जातं। अग्निं। कविं। संऽराजं। अतिथिं। जनानां। आस
न्। आ। पात्रं। जनयंत। देवाः। नाभिं। यज्ञानां। सदनं। रयीणां। महां। आऽहावं। अभि। सं। नवंत। वै
श्वानरं। रथ्यं। अध्वराणां। यज्ञस्य। केतुं। जनयंत। देवाः। त्वत्। विप्रः। जायते। वाजी। अग्ने। त्वत्।
वीरासः। अभिमातिऽसहः। वैश्वानर। त्वं। अस्मासु। धेहि। वसूनि। राजन्। स्पृहयाय्याणि। त्वां।

चंद्रा

विश्वे। अमृत। जायमानं। शिशुं। न। देवाः। अभि। सं। नवंते। तव। क्रतुऽभिः। अमृतऽत्वं। आयन्। वै
श्वानर। यत्। पित्रोः। अदीदेः। वैश्वानर। तव। तानि। व्रतानि। महानि। अग्ने। नकिः। आ। दधर्ष। यत्।
जायमानः। पित्रोः। उपऽस्थे। अविंदः। केतुं। वयुनेषु। अन्हां। वैश्वानरस्य। विऽमितानि। चक्षसा।
सानूनि। दिवः। अमृतस्य। केतुना। तस्य। इत्। ऊं इति। विश्वा। भुवना। अधि। मूर्धनि। वयाःऽइव।
रुरुहुः। सप्त। विऽस्रुहः। वि। यः। रजांसि। अमिमीत। सुऽक्रतुः। वैश्वानरः। वि। दिवः। रोचना। कविः। प
रि। यः। विश्वा। भुवनानि। पप्रथे। अदब्धः। गोपाः। अमृतस्य। रक्षिता॥ ॥ पृक्षस्य। वृष्णः। अरुष
स्य। नु। सहः। प्र। नु। वोचं। विदथा। जातऽवेदसः। वैश्वानराय। मतिः। नव्यसी। शुचिः। सोमःऽइव। प
वते। चारुः। अग्नये। ० व्रतानि। अग्निः। व्रतऽपाः। अरक्षत। वि। अंतरिक्षं। अमिमीत। सुऽक्रतुः। वैश्वा
नरः। महिना। नाकं। अस्पृशत्। वि। अस्तभ्नात्। रोदसी इति। मित्रः। अद्भुतः। अंतःऽवावत्। अवृ
णोत्। ज्योतिषा। तमः। वि। चर्मणी इवेति चर्मणीऽइव। धिषणे इति। अवर्तयत्। वैश्वानरः। वि
श्वं। अधत्त। वृष्ण्यं। अपां। उपऽस्थे। महिषाः। अगृभ्णत। विशः। राजानं। उप। तस्थुः। ऋग्मियं।
आ। दूतः। अग्निं। अभरत्। विवस्वतः। वैश्वानरं। मातरिश्वा। पराऽवतः। युगेऽयुगे। विदथ्यं।
गृणत्ऽभ्यः। अग्ने। रयिं। यशसं। धेहि। नव्यसीं। पव्याऽइव। राजन्। अघऽशंसं। अजर। नीचा।

३६

नि।वृश्च।वनिनं।न।तेजसा॥०धारय।अनामि।क्षत्रं।अजरं।सुऽवीर्यं।वयं।जयेम।शतिनं।स
हस्रिणं।वैश्वानर।वाजं।अग्ने।तव।ऊतिऽभिः।अदब्धेभिः।तव।गोपाभिः।इष्टे।अस्माकं।पाहि
त्रिऽसधस्थ।सूरीन्।रक्ष।च।नः।ददुषां।शर्धः।अग्ने।वैश्वानर।प्र।च।तारीः।स्तवानः॥१०॥अह
रिति।च।कृष्णं।अहः।अर्जुनं।च।वि।वर्तेते इति।रजसी इति।वेद्याभिः।वैश्वानरः।जायमानः।न।रा
जा।अव।अतिरत्।ज्योतिषा।अग्निः।तमांसि।न।अहं।तंतुं।न।वि।जानामि।ओतुं।न।यं।वयंति।सं
अरे।अतमानाः।कस्य।स्वित्।पुत्रः।इह।वक्त्वानि।परः।वदाति।अवरेण।पित्रा।सः।इत्।तंतुं।सः।
वि।जानाति।ओतुं।सः।वक्त्वानि।ऋतुऽथा।वदाति।यः।ईं।चिकेतत्।अमृतस्य।गोपाः।अवः।चरन्।
परः।अन्येन।पश्यन्।अयं।होता।प्रथमः।पश्यत।इमं।इदं।ज्योतिः।अमृतं।मर्त्येषु।अयं।सः।ज
ज्ञे।ध्रुवः।आ।निऽसत्तः।अमर्त्यः।तन्वा।वर्धमानः।ध्रुवं।ज्योतिः।निऽहितं।दृशये।कं।मनः।जविष्ठं।
पतयत्ऽसु।अंतः।इति।विश्वे।देवाः।सऽमनसः।सऽकेताः।एकं।क्रतुं।अभि।वि।यंति।साधु।वि।मे।
कर्णा।पतयतः।वि।चक्षुः।वि।इदं।ज्योतिः।हृदये।आऽहितं।यत्।वि।मे।मनः।चरति।दूरेऽआधीः।किं।
स्वित्।वक्ष्यामि।किं।ऊं इति।नु।मनिष्ये।विश्वे।देवाः।अनमस्यन्।भियानाः।त्वां।अग्ने।तमसि।त
स्थिऽवांसं।वैश्वानरः।अवतु।ऊतये।नः।अमर्त्यः।अवतु।ऊतये।नः॥११॥पुरः।वः।मंद्रं।दिव्यं।सुऽवृ

क्तिं। प्रऽयति। यज्ञे। अग्निं। अध्वरे। दधिध्वं। पुरः। उक्थेभिः। सः। हि। नः। विभाऽवा। सुऽअध्वरा। क
रति। जातऽवेदाः। तं। ऊं इति। द्युऽमः। पुरुऽअनीक। होतः। अग्ने। अग्निऽभिः। मनुषः। इधानः।
स्तोमं। यं। अस्मै। ममताऽइव। शूषं। घृतं। न। शुचि। मतयः। पवंते। पीपाय। सः। श्रवसा। मर्त्येषु। यः।
अग्नये। ददाश। विप्रः। उक्थैः। चित्राभिः। तं। ऊतिऽभिः। चित्रऽशोचिः। व्रजस्य। साता। गोऽमतः।
दधाति। आ। यः। पप्रौ। जायमानः। उर्वी इति। दूरेऽदृशा। भासा। कृष्णऽअध्वा। अध। बहु। चि
त्। तमः। ऊर्म्यायाः। तिरः। शोचिषा। ददृशे। पावकः। नु। नः। चित्रं। पुरुऽवाजाभिः। ऊती। अग्ने। र
यिं। मघवत्ऽभ्यः। च। धेहि। ये। राधसा। श्रवसा। च। अति। अन्यान्। सुऽवीर्येभिः। च। अभि। स
न्ति। जनान्। इमं। यज्ञं। चनः। धाः। अग्ने। उशन्। यं। ते। आसानः। जुहुते। हविष्मान्। भरत्ऽवाजे
षु। दधिषे। सुऽवृक्तिं। अवीः। वाजस्य। गध्यस्य। सातौ। वि। द्वेषांसि। इनुहि। वर्धय। इळां। ॥१२॥
यजस्व। होतः। इषितः। यजीयान्। अग्ने। बाधः। मरुतां। न। प्रऽयुक्ति। आ। नः। मित्रावरुणा। ना
सत्या। द्यावा। होत्राय। पृथिवी इति। ववृत्याः। त्वं। होता। मंद्रऽतमः। नः। अध्रुक्। अंतः। देवः। विद
था। मर्त्येषु। पावकया। जुह्वा। वह्निः। आसा। अग्ने। यजस्व। तन्वं। तव। स्वां। धन्या। चित्। हि। त्वे
इति। धिषणा। वष्टि। प्र। देवान्। जन्म। गृणते। यजध्यै। वेपिष्ठः। अंगिरसां। यत्। ह। विप्रः। मधु। छं

दः। मन्नंतिरिभः। दुरोणे। अदिद्युतत्। सु। अपाकः। विभाऽवा। अग्ने। यजस्व। रोदसी इति। उरूची इ
ति। आ। युं। ना। यं। नमसा। रातऽहव्याः। अंजंति। सुऽप्रयसं। पंच। जनाः। वृजे। तू। यत्। नमसा। बर्हिः।
अग्नौ। अयामि। स्रुक्। घृतऽवती। सुऽवृक्तिः। अम्यक्षि। सद्म। सदने। पृथिव्याः। अश्रायि। यज्ञः। सूर्ये
यें। न। चक्षुः। दशस्य। नः। पुरुऽअनीक। होतः। देवेभिः। अग्ने। अग्निऽभिः। इधानः। रायः। सूनो इति।
सहसः। ववसानाः। अति। स्रसेम। वृजनं। न। अंहः। मध्ये। होता। दुरोणे। बर्हिषः। राट्। अग्निः।
तोदस्य। रोदसी इति। यक्षध्यै। अयं। सः। सूनुः। सहसः। ऋतऽवा। दूरात्। सूर्यः। न। शोचिषा। तत
तान। आ। यस्मिन्। त्वे इति। सु। अपाके। यजत्र। यक्षत्। राजन्। सर्वताताऽइव। नु। द्यौः। त्रिऽसध ता
स्थः। ततरुषः। न। जंहः। हव्या। मघानि। मानुषा। यजध्यै। तेजिष्ठा। यस्य। अरतिः। वनेऽराट्। तोदः।
अध्वन्। न। वृधसानः। अद्यौत्। अद्रोघः। न। द्रविता। चेतति। त्मन्। अमर्त्यः। अवर्त्रः। ओषधीषु।
सः। अस्माकेभिः। एतरि। न। शूषैः। अग्निः। स्तवे। दमे। आ। जातऽवेदाः। द्रुऽअन्नः। वन्वन्। क्रत्वा। न।
अर्वा। उस्रः। पिताऽइव। जारयायि। यज्ञैः। अध। स्म। अस्य। पनयंति। भासः। वृथा। यत्। तक्षत्। अ
नुऽयाति। पृथ्वीं। सद्यः। यः। स्यंद्रः। विऽसितः। धवीयान्। ऋणः। न। तायुः। अति। धन्व। राट्। सः। सं।

नः। अर्वन्। निदायाः। विश्वेभिः। अग्ने। अग्निऽभिः। दधानः। द्विषः। रायः। वि। यासि। दुच्छुनाः।।६।।
१४।। त्वत्। विश्वा। सुऽभग। सौभगानि। अग्ने। वि। यन्ति। वनिनः। न। वयाः। श्रुष्टी। रयिः। वाजः। वृत्रऽतू
र्ये। दिवः। वृष्टिः। ईड्यः। रीतिः। अपां।।१।। त्वं। भगः। नः। आ। हि। रत्नं। इषे। परिऽज्मा। इव। क्षयसि। दस्मऽवर्चाः।
अग्ने। मित्रः। न। बृहतः। ऋतस्य। असि। क्षत्ता। वामस्य। देव। भूरेः।।२।। सः। सतऽपतिः। शवसा। हंति। वृ
त्रं। अग्ने। विप्रः। वि। पणेः। भर्ति। वाजं। यं। त्वं। प्रऽचेतः। ऋतऽजात। राया। सऽजोषाः। नप्त्रा। अपां। हि
नोषि।।३।। यः। ते। सूनो इति। सहसः। गीःऽभिः। उक्थैः। यज्ञैः। मर्तः। निऽशितिं। वेद्या। आनट्। विश्वं। सः। दे
व। प्रति। वारं। अग्ने। धत्ते। धान्यं। पत्यते। वसव्यैः।।४।। ता। नृऽभ्यः। आ। सौश्रवसा। सुऽवीरा। अग्ने। सू
नो इति। सहसः। पुष्यसे। धाः। कृणोषि। यत्। शवसा। भूरि। पश्वः। वयः। वृकाय। अरये। जसुरये। व
द्मा। सूनो इति। सहसः। नः। विऽहायाः। अग्ने। तोकं। तनयं। वाजि। नः। दाः। विश्वाभिः। गीःऽभिः। अ
भि। पूर्तिं। अश्यां।।६।।१५।। अग्ना। यः। मर्त्यः। दुवः। धियं। जुजोष। धीतिऽभिः। भसत्। नु। सः। प्र। पूर्व्यः।
इषं। वुरीत। अवसे। अग्निः। इत्। हि। प्रऽचेताः। अग्निः। वेधःऽतमः। ऋषिः। अग्निं। होतारं। ईळते। यज्ञेषु।
मनुषः। विशः।। नाना। हि। अग्ने। अवसे। स्पर्धंते। रायः। अर्यः। तूर्वंतः। दस्युं। आयवः। व्रतैः। सीक्षंतः। अ

३८

व्रतं। अग्निः। अपसां। ऋतिऽसहं। वीरं। ददाति। सत्ऽपतिं। यस्य। त्रसंति। शवसः। संऽचक्षि। शत्रवः। भि-
या। अग्निः। हि। विद्मना। निदः। देवः। मर्तं। उरुष्यति। सहऽवा। यस्य। अवृतः। रयिः। वाजेषु। अवृतः। ॥
॥१६॥ इमं। ऊं इति। सु। वः। अतिथिं। उषःऽबुधं। विश्वासां। विशां। पतिं। ऋंजसे। गिरा। वेति। इत्। दिवः। ज-
नुषा। कत्। चित्। आ। शुचिः। ज्योक्। चित्। अत्ति। गर्भः। यत्। अच्युतं। मित्रं। न। यं। सुऽधितं। भृगवः। द-
धुः। वनस्पतौ। ईड्यं। ऊर्ध्वऽशोचिषं। सः। त्वं। सुऽप्रीतः। वीतऽहव्ये। अद्भुत। प्रशस्तिऽभिः। महयसे। दिवे-
ऽदिवे। सः। त्वं। दक्षस्य। अवृकः। वृधः। भूः। अर्यः। परस्य। अंतरस्य। तरुषः। रायः। सूनो इति। सहसः।
मर्त्येषु। आ। छर्दिः। यच्छ। वीतऽहव्याय। सऽप्रथः। भरत्ऽवाजाय। सऽप्रथः। द्युतानं। वः। अतिथिं।
स्वःऽनरं। अग्निं। होतारं। मनुषः। सुऽअध्वरं। विप्रं। न। द्युक्षऽवचसं। सुवृक्तिऽभिः। हव्यऽवाहं। अर-
तिं। देवं। ऋंजसे। पावकया। यः। चितयंत्या। कृपा। क्षामन्। रुरुचे। उषसः। न। भानुना। तूर्वन्। न।
यामन्। एतशस्य। नु। रणे। आ। यः। घृणे। न। ततृषाणः। अजरः। ॥१७॥ अग्निंऽअग्निं। वः। संऽइधा। दुव-
स्यत। प्रियंऽप्रियं। वः। अतिथिं। गृणीषणि। उप। वः। गीःऽभिः। अमृतं। विवासत। देवः। देवेषु। वनते। हि। वा-
र्यं। देवः। देवेषु। वनते। हि। नः। दुवः। संऽइद्धं। अग्निं। संऽइधा। गिरा। गृणे। शुचिं। पावकं। पुरः। अध्वरे। ध्रुवं।

विप्रं। होतारं। पुरुऽवारं। अद्रुहं। कविं। सुम्नैः। ईमहे। जातऽवेदसं। त्वां। दूतं। अग्ने। अमृतं। युगेऽयुगे।
हव्यऽवाहं। दधिरे। पायुं। ईड्यं। देवासः। च। मर्तासः। च। जागृविं। विऽभुं। विश्पतिं। नमसा। नि। सेदिरे। विऽ
भूषन्। अग्ने। उभयान्। अनु। व्रता। दूतः। देवानां। रजसी इति। सं। ईयसे। यत्। ते। धीतिं। सुऽमतिं। आऽ
वृणीमहे। अध। स्म। नः। त्रिऽवरूथः। शिवः। भव। तं। सुऽप्रतीकं। सुऽदृशं। सुऽअंचं। अविद्वांसः। विदुःऽ
तरं। सपेम। सः। यक्षत्। विश्वा। वयुनानि। विद्वान्। प्र। हव्यं। अग्निः। अमृतेषु। वोचत्॥१८॥ तं। अग्ने। पा
सि। उत। तं। दिविषिं। यः। ते। आनट्। कवये। शूर। धीतिं। यज्ञस्य। वा। निःऽशितिं। वा। उतऽइति। वा। तं। इ
त्। परिऽअक्षि। राधसा। उत। रायः। त्वां। अग्ने। वनुष्यतः। नि। पाहि। त्वं। ऊं इति। नः। सहसाऽवन्। अवद्यात्।
सं। त्वा। ध्वस्मन्ऽवत्। अभि। एतु। पाथः। सं। रयिः। स्पृहयाय्यः। सहस्री। अग्निः। होता। गृहऽपतिः।
सः। राजा। विश्वा। वेद। जनिम। जातऽवेदाः। देवानां। उत। यः। मर्तानां। यविष्ठः। सः। प्र। यजतां। ऋ
तऽवा। अग्ने। यत्। अद्य। विशः। अध्वरस्य। होतरिति। पावकऽशोचे। वेः। त्वं। हि। यज्वा। ऋता। यजा
सि। महिना। वि। यत्। भूः। हव्या। वह। यविष्ठ। या। ते। अद्य। अभि। प्रयांसि। सुऽहितानि। हि। ख्यः। नि। त्वा।
दधीत। रोदसी इति। यजध्यै। अव। नः। मघऽवन्। वाजऽसातौ। अग्ने। विश्वानि॥१९॥ अग्ने। विश्वे

२९

भिः। सुऽअनीकः। देवैः। ऊर्णाऽवंतं। प्रथमः। सीद। योनिं। कुलायिनं। घृतऽवंतं। सवित्रे। यज्ञं। नय। यज
मानाय। साधु। इमं। ऊं इति। त्यं। अथर्वऽवत्। अग्निं। मंथंति। वेधसः। यं। अंकुऽयंतं। आ। अनयन्। अमू
रं। श्याव्याभ्यः। जनिष्व। देवऽवीतये। सर्वऽताता। स्वस्तये। आ। देवान्। वक्षि। अमृतान्। ऋतऽवृधः।
यज्ञं। देवेषु। पिस्पृशः। वयं। ऊं इति। त्वा। गृहऽपते। जनानां। अग्ने। अकर्म। सम्ऽइधा। बृहंतं। अस्थूरि
नः। गार्हऽपत्यानि। संतु। तिग्मेन। नः। तेजसा। सं। शिशाधि॥२०॥ त्वं। अग्ने। यज्ञानां। होता। विश्वेषां। हि
तः। देवेभिः। मानुषे। जने। सः। मंद्राभिः। अध्वरे। जिह्वाभिः। यज। महः॥ वेत्थ। हि। वेधः। अध्वनः। प
थः। च। देव। अंजसा। अग्ने। यज्ञेषु। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। त्वां। ईळे। अध। द्विता। भरतः। वाजिऽभिः।
शुनं। ईजे। यज्ञेषु। यज्ञियं। त्वां। इमा। वार्या। पुरु। दिवःऽदासाय। सुन्वते। भरतः। वाजाय। दाशुषे॥२१॥
त्वं। दूतः। अमर्त्यः। आ। वह। दैव्यं। जनं। शृण्वन्। विप्रस्य। सुऽस्तुतिं। त्वां। अग्ने। सुऽआध्यः। मर्तासः।
देवऽवीतये। यज्ञेषु। देवं। ईळते। तव। प्र। यक्षि। संऽदृशं। उत। क्रतुं। सुऽदानवः। विश्वे। जुषंत। कामिनः।
त्वं। होता। मनुःऽहितः। वह्निः। आसा। विदुःऽतरः। अग्ने। यक्षि। दिवः। विशः। अग्ने। आ। याहि। वीतये। गृ
णानः। हव्यऽदातये। नि। होता। सत्सि। बर्हिषि॥२२॥ तं। त्वा। समित्ऽभिः। अंगिरः। घृतेन। वर्धयामसि।

बृहत्। शोचा। यविष्ठ्य। सः। नः। पृथु। श्रवाय्यं। अच्छ। देव। विवाससि। बृहत्। अग्ने। सुऽवीर्यं। त्वां। अग्ने।
पुष्करात्। अधि। अथर्वा। निः। अमंथत। मूर्ध्नः। विश्वस्य। वाघतः। तं। ऊं इति। त्वा। दध्यङ्। ऋषिः। पुत्रः। ई
धे। अथर्वणः। वृत्रऽहनं। पुरंऽदरं। पाथ्यः। वृषा। सं। ईधे। दस्युहन्ऽतमं। धनंऽजयं। रणेऽरणे॥ २३॥
आ। ऊं इति। सु। ब्रवाणि। ते। अग्ने। इत्था। इतराः। गिरः। एभिः। वर्धासे। इंदुऽभिः। यत्र। क्व। च। ते। मनः।
दक्षं। दधसे। उत्ऽतरं। तत्र। सदः। कृणवसे। नहि। ते। पूर्तं। अक्षिऽपत्। भुवत्। नेमानां। वसो इति। अथ।
दुवः। वनवसे॥ आ। अग्निः। अगामि। भारतः। वृत्रऽहा। पुरुऽचेतनः। दिवःऽदासस्य। सत्ऽपतिः। सः। हि।
विश्वा। अति। पार्थिवा। रयिं। दाशत्। महिऽत्वना। वन्वन्। अवातः। अस्तृतः॥ २४॥ सः। प्रत्नऽवत्। नवी
यसा। अग्ने। द्युम्नेन। संऽयता। बृहत्। ततंथ। भानुना॥ प्र। वः। सखायः। अग्नये। स्तोमं। यज्ञं। च। धृष्णु
ऽया॥ अर्च। गाय। च। वेधसे॥ सः। हि। यः। मानुषा। युगा। सीदत्। होता। कविऽक्रतुः। दूतः। च। हव्यऽवा
हनः॥ ता। राजाना। शुचिऽव्रता। ।०। वसो इति। यक्षि। इह। रोदसी इति। वस्वी इति। अग्ने। संऽदृष्टिः। इ
षऽयते। मर्त्याय। ऊर्जः। नपात्। अमृतस्य॥ २५॥ क्रत्वा। दाः। अस्तु। श्रेष्ठः। अद्य। त्वा। वन्वन्। सुऽरेक्णाः।
मर्तः। आनाश। सुऽवृक्तिं। ते। ते। अग्ने। त्वाऽऊताः। इषयंतः। विश्वं। आयुः। तरंतः। अर्यः। अरातीः। वृ

वे।

४०

त्वंतः । अर्यः । अरातीः । अग्निः । तिग्मेन । शोचिषा । यासत् । विश्वानि । अत्रिणं । अग्निः । नः । वनते ।
रयिं । सुऽवीरं । रयिं । आ । भर । जातऽवेदः । विऽचर्षणे । जहि । रक्षांसि । सुक्रतो इति सुऽक्रतो । त्वं । नः । पा-
हि । अंहसः । जातऽवेदः । अघऽयतः । रक्ष । नः । ब्रह्मणः । कवे । यः । नः । अग्ने । दुःऽएवः । आ । मर्तः ।
वधाय । दाशति । तस्मात् । नः । पाहि । अंहसः । त्वं । तं । देव । जिह्वया । परि । बाधस्व । दुःऽकृतं । मर्तः । यः ।
नः । जिघांसति । भरत्ऽवाजाय । सऽप्रथः । शर्म । यच्छ । सहन्त्य । अग्ने । वरेण्यं । वसु । अग्निः । वृत्राणि ।
जंघनत् । द्रविणस्युः । विपन्यया । संऽइद्धः । शुक्रः । आऽहुतः । गर्भे । मातुः । पितुः । पिता । विऽदिद्युता-
नः । अक्षरे । सीदन् । ऋतस्य । योनिं । आ । २७ । ब्रह्म । प्रजाऽवत् । आ । भर । जातऽवेदः । विऽचर्षणे ।
अग्ने । यत् । दीदयत् । दिवि । उप । त्वा । रण्वऽसंदृशं । प्रयस्वंतः । सहःऽकृत । अग्ने । ससृज्महे । गिरः ।
उप । छायांऽइव । घृणेः । अगन्म । शर्म । ते । वयं । अग्ने । हिरण्यऽसंदृशः । यः । उग्रःऽइव । शर्यऽहा ।
तिग्मऽशृंगः । न । वंसगः । अग्ने । पुरः । रुरोजिथ । आ । यं । हस्ते । न । खादिनं । शिशुं । जातं । न । बिभ्र-
ति । विशां । अग्निं । सुऽअध्वरं । २८ । प्र । देवं । देवऽवीतये । भरत । वसुवित्ऽतमं । आ । स्वे । योनौ । नि ।
सीदतु । आ । जातं । जातऽवेदसि । प्रियं । शिशीत । अतिथिं । स्योने । आ । गृहऽपतिं । अग्ने । युक्ष्व । हि ।

ये। तव। अश्वासः। देवाः। साधवः। अरं। वहंति। मन्यवे। अच्छ। नः। याहि। आ। वह। अभि। प्रयांसि।
वीतये। ०उत्। अग्ने। भारत। द्युऽमत्। अजस्रेण। दविद्युतत्। शोच। वि। भाहि। अजर। २५। वीती।
यः। देवं। मर्तः। दुवस्येत्। अग्निं। ईळीत। अध्वरे। हविष्मान्। होतारं। सत्यऽयजं। रोदस्योः। उत्तानऽ
हस्तः। नमसा। आ। विवासेत्। ०हृदा। तष्टं। भरामसि। ते। ते। भवंतु। उक्षणः। ऋषभासः। वशाः। उ
त। अग्निं। देवासः। अग्रियं। इंधते। वृत्रहन्ऽतमं। येन। वसूनि। आऽभृता। तृळ्हा। रक्षांसि। वाजि
ना॥ २०॥ ॥ इति चतुर्थाष्टके पंचमोऽध्यायः॥ ॥ओम्॥ पिब। सोमं। अभि। यं। उग्र। तर्दः। ऊर्वं। गव्यं।
महि। गृणानः। इंद्र। वि। यः। धृष्णो इति। वधिषः। वज्रऽहस्त। विश्वा। वृत्रं। अमित्रिया। शवःऽभिः।
सः। ईं। पाहि। यः। ऋजीषी। तरुत्रः। यः। शिप्रऽवान्। वृषभः। यः। मतीनां। यः। गोत्रऽभित्। वज्रऽभृ
त्। यः। हरिऽस्थाः। सः। इंद्र। चित्रान्। अभि। तृंधि। वाजान्। एव। पाहि। प्रत्नऽथा। मंदतु। त्वा। श्रुधि।
ब्रह्म। वावृधस्व। उत। गीःऽभिः। आविः। सूर्यं। कृणुहि। पीपिहि। इषः। जहि। शत्रून्। अभि। गाः।
इंद्र। तृंधि। ते। त्वा। मदाः। बृहत्। इंद्र। स्वधाऽवः। इमे। पीताः। उक्षयंत। द्युऽमंतं। महां। अनूनं। तवसं।
विऽभूतिं। मत्सरासः। जर्हृषंत। प्रऽसहं। येभिः। सूर्यं। उषसं। मंदसानः। अवासयः। अप। दृ

ळ्हानि । दर्दृत् । महां । अद्रिं । परि । गाः । इंद्र । सं । तां । नुत्थाः । अच्युतं । सदसः । परि । स्वात् ॥ १ ॥ तव । क्र
त्वा । तव । तत् । दंसनाभिः । आमासु । पक्वं । शच्या । नि । दीधरिति दीधः । औलैः । दुरः । उस्त्रियाभ्यः ।
वि । दृळ्हा । उत् । उर्वात् । गाः । असृजः । अंगिरस्वान् । पप्राथ । क्षां । महि । दंसः । वि । उर्वीं । उप । द्यां । ऋ
ष्वः । बृहत् । इंद्र । स्तभायः । अधारयः । रोदसी इति । देवपुत्रे इति देवऽपुत्रे । प्रत्ने इति । मातरा । यह्वी
इति । ऋतस्य । अध । त्वा । विश्वे । पुरः । इंद्र । देवाः । एकं । तवसं । दधिरे । भराय । अदेवः । यत् । अभि । औ
हिष्ट । देवान् । स्वःऽसाता । वृणते । इंद्रं । अत्र । अध । द्यौः । चित् । ते । अप । सा । नु । वज्रात् । द्विता । अन
मत् । भियसा । स्वस्य । मन्योः । अहिं । यत् । इंद्रः । अभि । ओहसानं । नि । चित् । विश्वऽआयुः । शयथे ।
जघान । अध । त्वष्टा । ते । महः । उग्र । वज्रं । सहस्रऽभृष्टिं । ववृतत् । शतऽअश्रिं । निऽकामं । अरऽ
मनसं । येन । नवंतं । अहिं । सं । पिणक् । ऋजीषिन् ॥ २ ॥ वर्धान् । यं । विश्वे । मरुतः । सऽजोषाः । पचत् ।
शतं । महिषान् । इंद्र । तुभ्यं । पूषा । विष्णुः । त्रीणि । सरांसि । धावन् । वृत्रऽहनं । मदिरं । अंशुं । अस्मै । आ ।
क्षोदः । महि । वृतं । नदीनां । परिऽस्थितं । असृजः । ऊर्मिं । अपां । तासां । अनु । प्रऽवतः । इंद्र । पंथां । प्र । आ
र्दयः । नीचीः । अपसः । समुद्रं । एव । ता । विश्वा । चकृऽवांसं । इंद्रं । महां । उग्रं । अजुर्यं । सहःऽदां । सु

१४

वीरं। त्वा। सुऽआयुधं। सुऽवज्रं। आ। ब्रह्म। नव्यं। अवसे। ववृत्यात्। सः। नः। वाजाय। श्रवसे। इषे। च।
राये। धेहि। द्युऽमतः। इंद्र। विप्रान्। भरत्ऽवाजे। नृऽवतः। इंद्र। सूरीन्। दिवि। च। स्म। एधि। पार्ये। नः।
इंद्र। अया। वाजं। देवऽहितं। सनेम॥ ५॥ ३॥ अभिभूतिऽओजाः। वन्वन्। अवातः। पुरुऽहूतः। इंद्रः।
अषाळ्हं। उग्रं। सहमानं। आभिः। गीःऽभिः। वर्ध। वृषभं। चर्षणीनां। सः। युध्मः। सत्वा। खजऽकृत्।
समत्ऽवा। तुविऽम्रक्षः। नदनुऽमान्। ऋजीषी। बृहत्ऽरेणुः। च्यवनः। मानुषीणां। एकः।
कृष्टीनां। अभवत्। सहऽवा। त्वं। ह। नु। त्यत्। अदमयः। दस्यून्। एकः। कृष्टीः। अवनोः। आर्याय।
अस्ति। स्वित्। नु। वीर्यं। तत्। ते। इंद्र। न। स्वित्। अस्ति। तत्। ऋतुऽथा। वि। वोचः। सत्। इत्। हि। ते।
तुविऽजातस्य। मन्ये। सहः। सहिष्ठ। तुरतः। तुरस्य। उग्रं। उग्रस्य। तवसः। तवीयः। अरध्रस्य। रध्रऽ
तुरः। बभूव। तत्। नः। प्रत्नं। सख्यं। अस्तु। युष्मे इति। इत्था। वदत्ऽभिः। वलं। अंगिरःऽभिः। हन्।
अच्युतऽच्युत्। दस्म। इषयंतं। ऋणोः। पुरः। वि। दुरः। अस्य। विश्वाः॥ ४॥ सः। हि। धीभिः। हव्यः। अ
स्ति। उग्रः। ईशानऽकृत्। महति। वृत्रऽतूर्ये। सः। तोकऽसाता। तनये। सः। वज्री। वितंतसाय्यः। अभ
वत्। समत्ऽसु। सः। मज्मना। जनिम। मानुषाणां। अमर्त्येन। नाम्ना। अति। प्र। सर्स्रे। सः। द्युम्नेन।

त

४२

सः। शवसा। उत। राया। सः। वीर्येण। नृऽतमः। संऽओकाः। सः। यः। न। मुहे। न। मिथु। जनः। भूत्।
सुमंतुऽनामा। चुमुरिं। धुनिं। च। वृणक्। पिप्रुं। शंबरं। शुष्णं। इंद्रः। पुरां। च्यौत्नाय। शयथाय। नु।
चित्। उत्ऽअवता। त्वक्षसा। पन्यसा। च। वृत्रऽहत्याय। रथं। इंद्र। तिष्ठ। धिष्व। वज्रं। हस्ते। आ। दक्षि
णऽत्रा। अभि। प्र। मंद। पुरुऽदत्र। मायाः। अग्निः। न। शुष्कं। वनं। इंद्र। हेतिः। रक्षः। नि। धक्षि। अश
निः। न। भीमा। गंभीरया। ऋष्वया। यः। रुरोज। अध्वनयत्। दुःऽइता। दंभयत्। च। आ। स
हस्रं। पथिऽभिः। इंद्र। राया। तुविऽद्युम्न। तुविऽवाजेभिः। अर्वाक्। याहि। सूनो इति। सहसः। य
स्य। नु। चित्। अदेवः। ईशे। पुरुऽहूत। योतोः। प्र। तुविऽद्युम्नस्य। स्थविरस्य। घृष्वेः। दिवः। र
रप्शे। महिमा। पृथिव्याः। न। अस्य। शत्रुः। न। प्रतिऽमानं। अस्ति। न। प्रतिऽस्थिः। पुरुऽमायस्य।
ते। सह्योः। प्र। तत्। अद्य। करणं। कृतं। भूत्। कुत्सं। आयुं। अतिथिऽग्वं। अस्मै। पुरु। सहस्रा। नि। यत्।
शिशाः। अभि। क्षां। उत्। तूर्वयाणं। धृषता। निनेथ। अनु। त्वा। अहिऽघ्ने। अध। देव। देवाः।
मदन्। विश्वे। कविऽतमं। कवीनां। करः। यत्र। वरिवः। बाधिताय। दिवे। जनाय। तन्वे। गृणानः। अ
नु। द्यावापृथिवी इति। तत्। ते। ओजः। अमर्त्याः। जिहते। इंद्र। देवाः। कृष्व। कृत्नो इति। अकृतं।
यत्। ते। अस्ति। उक्थं। नवीयः। जनयस्व। यज्ञैः॥ ६॥ महान्। इंद्रः। नृऽवत्। आ। चर्षणिऽप्राः। उ

ता। हि ऽ बर्हीः। अभि ऽ नः। सहः ऽ भिः। अस्मद्र्यक्। ववृधे। वीर्याय। उरुः। पृथुः। सुऽ कृतः। कर्तृ ऽभिः। भूत्। इंद्रं। एव। धिषणा। सातये। धात्। बृहंतं। ऋष्वं। अजरं। युवानं। अषाढेन। शव सा। शूशुऽवांसं। सद्यः। चित्। यः। ववृधे। असामि। पृथू इति। करस्ना। बहुला। गभस्ती इति। अ स्मद्र्यक्। सं। मिमीहि। श्रवांसि। यूथाऽइव। पश्वः। पशुऽपाः। दमूनाः। अस्मान्। इंद्र। अभि। आ। ववृत्स्व। आजौ। तं। वः। इंद्रं। चतिनं। अस्य। शाकैः। इह। नूनं। वाजऽयंतः। हुवेम। यथा। चित्। पूर्वे। जरितारः। आसुः। अनेद्याः। अनवद्याः। अरिष्टाः। धृतऽव्रतः। धनऽदाः। सोमऽवृद्धः। सः। हि। वामस्य। वसुनः। पुरुऽक्षुः। सं। जग्मिरे। पथ्याः। रायः। अस्मिन्। समुद्रे। न। सिंधवः। यादमा नाः॥ ७॥ शविष्ठं। नः। आ। भर। शूर। शवः। ओजिष्ठं। ओजः। अभिऽभूते। उग्रं। विश्वा। द्युम्ना। वृष्ण्या। मानुषाणां। अस्मभ्यं। दाः। हरिऽवः। मादयध्यै। यः। ते। मदः। पृतनाषाट्। अमृध्रः। इं द्र। तं। नः। आ। भर। शूशुऽवांसं। येन। तोकस्य। तनयस्य। सातौ। मंसीमहि। जिगीवांसः। त्वाऽ ऊताः। आ। नः। भर। वृषणं। शुष्मं। इंद्र। धनऽस्पृतं। शूशुऽवांसं। सुऽदक्षं। येन। वंसाम। पृतना सु। शत्रून्। तव। ऊतिऽभिः। उत। जामीन्। अजामीन्। आ। ते। शुष्मः। वृषभः। एतु। पश्चात्। आ। उत्तरात्। अधरात्। आ। पुरस्तात्। आ। विश्वतः। अभि। सं। एतु। अर्वाङ्। इंद्र। द्युम्नं। स्वः ऽ

वत्।धेहि।अस्मे इति।नृऽवत्।ते।इंद्र।नृऽतमाभिः।ऊती।वंसीमहि।वामं।श्रोमतेभिः।ईक्षे।
हि।वस्वः।उभयस्य।राजन्।धाः।रत्नं।महि।स्थूरं।बृहंतं।०जनं।वज्रिन्।महि।चित्।मन्य
मानं।एभ्यः।नृऽभ्यः।रंधय।येषु।अस्मि।अध।हि।त्वा।पृथिव्यां।शूरऽसातौ।हवामहे।तन
ये।गोषु।अप्ऽसु।वयं।ते।एभिः।पुरुऽहूत।सख्यैः।शत्रोःऽशत्रोः।उत्ऽतरे।इत्।स्याम।घ्नंतः।
वृत्राणि।उभयानि।शूर।राया।मदेम।बृहता।त्वाऽऊताः॥१९॥द्यौः।न।यः।इंद्र।अभि।भूम।अर्यः।
तस्थौ।रयिः।शवसा।पृत्ऽसु।जनान्।तं।नः।सहस्रऽभरं।उर्वराऽसां।दद्धि।सूनो इति।सह
सः।वृत्रऽतुरं।दिवः।न।तुभ्यं।अनु।इंद्र।सत्रा।असुर्यं।देवेभिः।धायि।विश्वं।अहिं।यत्।वृत्रं।
अपः।वव्रिऽवांसं।हन्।ऋजीषिन्।विष्णुना।सचानः।तूर्वन्।ओजीयान्।तवसः।तवीयान्
कृतऽब्रह्मा।इंद्रः।वृद्धऽमहाः।राजा।अभवत्।मधुनः।सोम्यस्य।विश्वासां।यत्।पुरां।द
र्त्नुं।आवत्।शतैः।अपद्रन्।पणयः।इंद्र।अत्र।दशऽओणये।कवये।अर्कऽसातौ।वधैः।शु
ष्णस्य।अशुषस्य।मायाः।पित्वः।न।अरिरेचीत्।किं।चन।प्र।महः।द्रुहः।अप।विश्वऽआयु।
धायि।वज्रस्य।यत्।पतने।पादि।शुष्णः।उरु।सः।सऽरथं।सारथये।कः।इंद्रः।कुत्साय।सूर्य
स्य।सातौ॥२०॥प्र।श्येनः।न।मदिरं।अंशुं।अस्मै।शिरः।दासस्य।नमुचेः।मथायन्।प्र।आवत्।

नमीं। साप्यं। ससंतं। पृणक्। राया। सं। इषा। सं। स्वस्ति। वि। पिप्रोः। अहिऽमायस्य। दृळ्हाः। पु
रः। वज्रिन्। शवसा। न। दर्दरिति दर्दः। सुऽदामन्। तत्। रेक्णः। अप्रऽमृष्यं। ऋजिश्वने। दात्रं। दा
शुषे। दाः। सः। वेतसुं। दशऽमायं। दशऽओणिं। तूतुजिं। इंद्रः। स्वभिष्टिऽसुम्नः। आ। तुग्रं। श
श्वत्। इभं। द्योतनाय। मातुः। न। सीं। उप। सृज। इयध्यै। सः। ईं। स्पृधः। वनुते। अप्रतिऽ
इतः। बिभ्रत्। वज्रं। वृत्रऽहनं। गभस्तौ। तिष्ठत्। हरी इति। अधि। अस्ताऽइव। गर्ते। वचःऽयु
जा। वहतः। इंद्रं। ऋष्वं। सनेम। ते। अवसा। नव्यः। इंद्र। प्र। पूरवः। स्तवंते। एना। यज्ञैः। सप्त। य
त्। पुरः। शर्म। शारदीः। दर्त्। हन्। दासीः। पुरुऽकुत्साय। शिक्षन्। त्वं। वृधः। इंद्र। पूर्व्यः। भूः।
वरिवस्यन्। उशने। काव्याय। परा। नवऽवास्त्वं। अनुऽदेयं। महे। पित्रे। ददाथ। स्वं। नपातं॥
तव। ह। त्यत्। इंद्र। विश्वं। आजौ। सस्तः। धुनीचुमुरी इति। या। ह। सिस्वप्। दीदयत्। इत्। तु
भ्यं। सोमेभिः। सुन्वन्। दभीतिः। इध्मऽभृतिः। पक्थी। अर्कैः॥१०॥ इमाः। ऊं इति। त्वा। पुरुऽ
तमस्य। कारोः। हव्यं। वीर। हव्याः। हवंते। धियः। रथेऽस्थां। अजरं। नवीयः। रयिः। विऽभूतिः। ४४
ईयते। वचस्या॥ यः। विदानः। गिर्वाहसं। गीःऽभिः। यज्ञऽवृद्धं। यस्य। दिवं। अति। मह्ना। पृथि
व्याः। पुरुऽमायस्य। रिरिचे। महिऽत्वं। सः। इत्। तमः। अवयुनं। ततन्वत्। सूर्येण। वयुनऽवत्। चु
३

कार। कदा। ति। मर्तः। अमृतस्य। धाम। इयक्षंतः। नामिनंति। स्वधाऽवः। यः। ता। चकार। सः। कुह।
स्वित्। इंद्रः। कं। आ। जनं। चरति। कासु। विक्षु। कः। ते। यज्ञः। मनसे। शं। वराय। कः। अर्कः। इंद्र। क
तमः। सः। होता। इंद्र। दाहि। ते। वेविषतः। पुराऽजाः। प्रत्नासः। आसुः। पुरुऽकृत्। सखायः। ये। मध्य
मासः। उत। नूतनाः। सः। उत। अवमस्य। पुरुऽहूत। बोधि। ११। तं। पृच्छंतः। अवरासः। पराणि। प्रत्ना
ते। इंद्र। श्रुत्या। अनु। येमुः। अर्चामसि। वीर। ब्रह्मऽवाहः। यात्। एव। विद्म। तात्। त्वा। महांतं। अभि
त्वा। पाजः। रक्षसः। वि। तस्थे। महि। जज्ञानं। अभि। तत्। सु। तिष्ठ। तव। प्रत्नेन। युज्येन। सख्या। वज्रे
ण। धृष्णो इति। अप। ता। नुदस्व। सः। तु। श्रुधि। इंद्र। नूतनस्य। ब्रह्मण्यतः। वीर। कारुऽधायः। त्वं।
हि। आपिः। प्रऽदिवि। पितॄणां। शश्वत्। बभूथ। सुऽहवः। आऽइष्टौ। प्र। उतये। वरुणं। मित्रं। इंद्रं।
मरुतः। कृष्व। अवसे। नः। अद्य। प्र। पूषणं। विष्णुं। अग्निं। पुरंऽधिं। सवितारं। ओषधीः। पर्वतान्।
च। इमे। उं इति। त्वा। पुरुऽशाक। प्रयज्यो इति प्रऽयज्यो। जरितारः। अभि। अर्चंति। अर्कैः। श्रु
धि। हवं। आ। हुवतः। हुवानः। न। त्वाऽवान्। अन्यः। अमृत। त्वत्। अस्ति। नु। मे। आ। वाचं। उप
याहि। विद्वान्। विश्वेभिः। सूनो इति। सहसः। यजत्रैः। ये। अग्निऽजिह्वाः। ऋतऽसापः। आसुः।

ये । मनुं । चक्रुः । उपरं । दस्याय । सः । नः । बोधि । पुरःऽएता । सुऽगेषु । उत । दुःऽगेषु । पथिऽकृत् । विदानः ॥ ये । अश्रमासः । उरवः । वहिष्ठाः । तेभिः । नः । इंद्र । अभि । वक्षि । वाजं ॥१२॥ यः । एकः । इत् । हव्यः । चर्षणीनां । इंद्रं । तं । गीःऽभिः । अभि । अर्च । आभिः । यः । पत्यते । वृषभः । वृष्ण्यऽवान् । सत्यः । सत्वा । पुरुऽमायः । सहस्वान् । तं । ऊं इति । नः । पूर्वे । पितरः । नवऽग्वाः । सप्त । विप्रासः । अभि । वाजयंतः । नक्षत्ऽदाभं । ततुरिं । पर्वतेऽस्थां । अद्रोघऽवाचं । मतिऽभिः । शविष्ठं । तं । ईमहे । इंद्रं । अस्य । रायः । पुरुऽवीरस्य । नृऽवतः । पुरुऽक्षोः । यः । अस्कृधोयुः । अजरः । स्वःऽवान् । तं । आ । भर । हरिऽवः । मादयध्यै । तत् । नः । वि । वोचः । यदि । ते । पुरा । चित् । जरितारः । आनशुः । सुम्नं । इंद्र । कः । ते । भागः । किं । वयः । दुध्र । खिद्वः । पुरुऽहूत । पुरुवसो इति पुरुऽवसो । असुरऽघ्नः । तं । पृच्छंती । वज्रऽहस्तं । रथेऽस्थां । इंद्रं । वेपी । वक्वरी । यस्य । नु । गीः । तुविऽग्राभं । तुविऽकूर्मिं । रभःऽदां । गातुं । इषे । नक्षते । तुम्रं । अच्छ ॥ ॥१३॥ अया । ह । त्यं । मायया । ववृधानं । मनःऽजुवा । स्वऽतवः । पर्वतेन । अच्युता । चित् । वीळिता । स्वऽओजः । वि । दृळ्हा । धृषता । विऽरप्शिन् । तं । वः । धिया । नव्यस्या । शविष्ठं । प्रत्नं । प्रत्नऽवत् । परिऽतंसयध्यै । सः । नः । वक्षत् । अनिऽमानः । सुऽवह्मा । इंद्रः । विश्वानि । दुःऽगहानि । आ । जनीय ।

रुजः

आति ॥

४५

बृहंता।पार्थिवानि।दिव्यानि।दीपयः।अंतरिक्षा।तप।वृषन्।विश्वतः।शोचिषा।तान्।ब्रह्मऽ
द्विषे।शोचय।क्षां।अपः।च।भुवः।जनस्य।दिव्यस्य।राजा।पार्थिवस्य।जगतः।त्वेषऽसंदृक्।
धिष्व।वज्रं।दक्षिणे।इंद्र।हस्ते।विश्वाः।अजुर्य।दयसे।वि।मायाः।आऽसंयतं।इंद्र।नः।स्वस्तिं।
शत्रुऽतूर्याय।बृहतीं।अमृध्रां।यया।दासानि।आर्याणि।वृत्रा।करः।वज्रिन्।सुऽतुका।नाहु-
षाणि।सः।नः।नियुत्ऽभिः।पुरुऽहूत।वेधः।विश्वऽवाराभिः।आ।गहि।प्रयज्यो इति प्रऽयज्यो।
न।याः।अदेवः।वरते।न।देवः।आ।आभिः।याहि।तूयं।आ।मद्र्यद्रिक्॥१४॥सुते।इत्।त्वं।निऽ
मिश्लः।इंद्र।सोमे।स्तोमे।ब्रह्मणि।शस्यमाने।उक्थे।यत्।वा।युक्ताभ्यां।मघऽवन्।हरिऽभ्यां।
बिभ्रत्।वज्रं।बाह्वोः।इंद्र।यासि।यत्।वा।दिवि।पार्ये।सुष्विं।इंद्र।वृत्रऽहत्ये।अवसि।शूरऽसा
तौ।यत्।वा।दक्षस्य।बिभ्युषः।अबिभ्यत्।अरंधयः।शर्धतः।इंद्र।दस्यून्।पाता।सुतं।इंद्रः।अ
स्तु।सोमं।प्रऽनेनीः।उग्रः।जरितारं।ऊती।कर्ता।वीराय।सुस्वये।ऊं इति।लोकं।दाता।वसु।स्तु
वते।कीरये।चित्।गंता।इयंति।सवना।हरिऽभ्यां।बभ्रिः।वज्रं।पपिः।सोमं।ददिः।गाः।कर्ता।वीरं।
नर्यं।सर्वऽवीरं।श्रोता।हवं।गृणतः।स्तोमऽवाहाः।अस्मै।वयं।यत्।ववान।तत्।विविष्मः।इंद्राय।यः।

नः। प्रऽदिवः। अपः। कः। इतिकः। सुते। सोमे। स्तुमसि। शं। सतु। उक्था। इंद्राय। ब्रह्म। वर्धनं। यथा।
असत्॥१५॥ ब्रह्माणि। हि। चकृषे। वर्धनानि। तावत्। ते। इंद्र। मतिऽभिः। विविष्मः। सुते। सोमे। सुतऽ
पाः। शंऽतमानि। रांद्र्या। क्रियास्म। वक्षणानि। यज्ञैः। पुरोळाशं। ररणः। पिब। तु। सोमं। गोऽऋ
जीकं। इंद्र। उरुं। दधि। त्वाऽयतः। कुंडइति। लोकं। सः। मंदस्व। हि। अनु। जोषं। उग्र। प्र। त्वा। यज्ञासः।
इमे। अश्नुवंतु। प्र। इमे। हवासः। पुरुऽहूतं। अस्मे इति। आ। त्वा। इयं। धीः। अवसे। इंद्र। यम्याः। तं।
वः। सखायः। सं। यथा। सुतेषु। कुवित्। तस्मै। असति। नः। भराय। नासुष्विं। इंद्रः। असेवे। मधा
ति। एव। इत्। इंद्रः। सुते। अस्तावि। सोमे। भरतऽवाजेषु। क्षयत्। इत्। घोमे। नः। असत्। यथा। जरि
त्रे। उत। सूरिः। इंद्रः। रायः। विश्वऽवारस्य। दाता॥१६॥ वृषा। मदः। इंद्रे। श्लोकः। उक्था। सचा। सो
मेषु। सुतऽपाः। ऋजीषी। अर्चत्र्यः। मघऽवा। नृऽभ्यः। उक्थैः। द्युक्षः। राजा। गिरां। अक्षितऽऊतिः। त
तुरिः। वीरः। नर्यः। विऽचेताः। श्रोता। हवं। गृणतः। उर्विऽऊतिः। वसुः। शंसः। नरां। कारुऽधायाः। वाजी। ४६ शं ३
स्तुतः। विदथे। दाति। वाजं। अक्षः। न। चक्र्योः। शूरः। बृहन्। प्र। ते। मह्ना। रिरिचे। रोदस्योः। वृक्षस्य।
नु। ते। पुरुऽहूत। वयाः। विऽऊतयः। रुरुहुः। इंद्र। पूर्वीः। शचीऽवतः। ते। पुरुऽशाक। शाकाः। गवांऽइव।

स्कृतयः। संऽचरणीः। कुत्सानां। न। आतुं। तुपः। ते। इंद्र। दामनऽवंतः। अदामानः। सुऽदामन्। अन्यत्। अद्य।
कर्वरं। अन्यत्। ऊं इति। भ्वः। असत्। च। सत्। मुहुः। आऽचक्रिः। इंद्रः। मित्रः। नः। अत्र। वरुणः। च। पूषा।
अर्यः। वज्रस्य। परिऽएता। अस्ति॥१ आ। विद्युत्। आपः। न। पर्वतस्य। पृष्ठात्। उक्थेभिः। इंद्र। आ। नः। यंता। यु
ज्ञैः। तं। त्वा। आभिः। सुस्तुतिऽभिः। वाजयंतः। आजिं। न। जग्मुः। गिर्वाहः। अश्वाः। न। यं। जरंति। शर
दः। न। मासाः। न। द्यावः। इंद्रं। अवऽकर्शयंति। वृद्धस्य। चित्। वर्द्धतां। अस्य। तनूः। स्तोमेभिः। उक्थैः।
च। त्रास्यमाना। न। वीळवे। नमते। न। स्थिराय। न। शर्धते। दस्युऽजूताय। स्तवान्। अज्राः। इंद्रस्य।
गिरयः। चित्। ऋष्वाः। गंभीरे। चित्। भवति। गाधं। अस्मै। गंभीरेण। नः। उरुणा। अमत्रिन्। प्र। इषः।
यंधि। सुतऽपावन्। वाजान्। स्थाः। ऊं इति। सु। ऊर्ध्वः। ऊती। अरिषण्यन्। अक्तोः। विऽउष्टौ। परिऽत
क्म्यायां। सचस्व। नायं। अवसे। अभीके। इतः। वा। तं। इंद्र। पाहि। रिषः। अमा। च। एनं। अ रण्ये। पाहि।
रिषः। न।१०॥ या। ते। ऊतिः। अवमा। या। परमा। या। मध्यमा। इंद्र। शुष्मिन्। अस्ति। ताभिः। ऊं इति। सु। वृ
त्रऽहत्ये। अवीः। नः। एभिः। च। वाजैः। महान्। नः। उग्र। आभिः। स्पृधः। मिथतीः। अरिषण्यन्। अमि
त्रस्य। व्यथय। मन्युं। इंद्र। आभिः। विश्वाः। अभिऽयुजः। विषूचीः। आर्याय। विशः। अव। तारीः। दासीः।

इंद्र। जामयः। उत। ये। अजामयः। अर्वाचीनासः। वनुषः। युयुज्रे। त्वं। एषां। विथुरा। शवांसि। जहि।
वृष्ण्यानि। कृणुहि। पराचः॥ शूरः। वा। शूरं। वनते। शरीरैः। तनूऽरुचा। तरुषि। यत्। कृण्वैते इति। तो
के। वा। गोषु। तनये। यत्। अप्ऽसु। वि। क्रंदसी इति। उर्वरासु। ब्रवैते इति॥ नहि। त्वा। शूरः। न। तुरः। न। धृष्णुः।
न। त्वा। योधः। मन्यमानः। युयोध। इंद्र। नकिः। त्वा। प्रति। अस्ति। एषां। विश्वा। जातानि। अभि। असि।
तानि॥१२॥ सः। [illegible]
[illegible] पत्यते। उभयोः। नृम्णं। अयोः। यदि। विऽधसः। संऽदुथे। हवंते। वृत्रे। वा। महः। नृऽवति।
क्षये। वा। व्यचस्वंता। यदि। वितंतसैते इति। अध। स्मत। ते। चर्षणयः। यत्। एजान्। इंद्र। त्राता। उत।
भव। वरूता। अस्माकासः। ये। नृऽतमासः। अर्यः। इंद्र। सूरयः। दधिरे। पुरः। नः। अनु। ते। दायि। म
हे। इंद्रियाय। सत्रा। ते। विश्वं। अनु। वृत्रऽहत्ये। अनु। क्षत्रं। अनु। सहः। यजत्र। इंद्र। देवेभिः। अनु। ते।
नृऽसह्ये। एव। नः। स्पृधः। सं। अजा। समत्ऽसु। इंद्र। रारंधि। मिथतीः। अदेवीः॥ भरत्ऽवाजाः। उत। ते।
इंद्र। नूनं॥२०॥ श्रुधि। नः। इंद्र। ह्वयामसि। त्वा। महः। वाजस्य। सातौ। वावृषाणाः। सं। यत्। विशः। अयं
त। शूरऽसातौ। उग्रं। नः। अवः। पार्ये। अहन्। दाः। त्वां। वाजी। हवते। वाजिनेयः। महः। वाजस्य। गध्य

स्या। सा। तो। त्वां। वृत्रेषु। इंद्र। सत्ऽपतिं। तरुत्रं। त्वां। चष्टे। मुष्टिऽहा। गोषु। युध्यन्। त्वां। कविं। चोदयः।
अर्कऽसातौ। त्वं। कुत्साय। शुष्णं। दाशुषे। वर्क्। त्वं। शिरः। अमर्मणः। परा। अहन्। अतिथिऽग्वाय।
शंस्यं। करिष्यन्। त्वं। रथं। प्र। भरः। योधं। ऋष्वं। आवः। युध्यंतं। वृषभं। दशऽद्युं। त्वं। तुग्रं। वेतस
वे। सचा। अहन्। त्वं। तुजिं। गृणंतं। इंद्र। तूतोः। इति तूतोः। त्वं। तत्। उक्थं। इंद्र। बर्हणा। कः। इति कः।
प्र। यत्। शता। सहस्रा। शूर। दर्षि। अव। गिरेः। दासं। शंबरं। हन्। प्र। आवः। दिवःऽदासं। चित्राभिः।
ऊती॥ २१॥ त्वं। श्रद्धाभिः। मंदसानः। सोमैः। दभीतये। चुमुरिं। इंद्र। सिस्वप्। त्वं। रजिं। पिठीनसे।
दशस्यन्। षष्टिं। सहस्रा। शच्या। सचा। अहन्। अहं। चन। तत्। सूरिऽभिः। आनश्यां। तव। ज्या
यः। इंद्र। सुम्नं। ओजः। त्वया। यत्। स्तवंते। सधऽवीर। वीराः। त्रिऽवरूथेन। नहुषा। शविष्ठ।
वयं। ते। अस्यां। इंद्र। द्युम्नऽहूतौ। सखायः। स्याम। महिना। प्रेष्ठाः। प्रातर्दनिः। क्षत्रऽश्रीः। अ
स्तु। श्रेष्ठः। घने। वृत्राणां। सनये। धनानां॥ २२॥ किं। अस्य। मदे। किं। ऊं इति। अस्य। पीतौ। इंद्रः।
किं। अस्य। सख्ये। चकार। रणाः। वा। ये। निऽसदि। किं। ते। अस्य। पुरा। विविद्रे। किं। ऊं इति। नूत
नासः। सत्। अस्य। ० न। हि। नु। ते। महिमनः। समस्य। न। मघऽवन्। मघवत्ऽत्वस्य। विद्म। न। रा
धसःऽराधसः। नूतनस्य। इंद्र। नकिः। ददृश्रे। इंद्रियं। ते। एतत्। स्यत। ते। इंद्रियं। अचेति। येन। अ

वधीत्। वरऽशिखस्य। शेषः। वज्रस्य। यत्। ते। निऽहतस्य। शुष्मात्। स्वनात्। चित्। इंद्रः। परऽ
मः। ददार। वधीत्। इंद्रः। वरऽशिखस्य। शेषः। अभिऽआवर्तिने। चायमानाय। शिक्षन्। वृची
वतः। यत्। हरिऽयूपीयायां। हन्। पूर्वे। अर्धे। भियसा। अपरः। दर्त्॥ ५॥ त्रिंशत्ऽशतं। वर्मिणः।
इंद्र। साकं। यव्याऽवत्यां। पुरुऽहूत। श्रवस्या। वृचीवंतः। शरवे। पत्यमानाः। पात्रा। भिंदानाः। निऽ
अर्थानि। आयन्। यस्य। गावौ। अरुषा। सुयवस्यू इति सुऽयवस्यू। अंतः। ऊं इति। सुऽचरतः। रेरि
हाणा। सः। सृंजयाय। तुर्वशं। परा। अदात्। वृचीवतः। दैववाताय। शिक्षन्। द्वयान्। अग्ने
रथिनः। विंशतिं। गाः। वधूऽमंतः। मघऽवा। मह्यं। संऽराट्। अभिऽआवर्ती। चायमानः। ददाति। दुः
ऽनशा। इयं। दक्षिणा। पार्थवानां॥ ६॥ आ। गावः। अग्मन्। उत। भद्रं। अक्रन्। सीदंतु। गोऽस्थे।
रणयंतु। अस्मे इति। प्रजाऽवतीः। पुरुऽरूपाः। इह। स्युः। इंद्राय। पूर्वीः। उषसः। दुहानाः। इंद्रः।
यज्वने। पृणते। च। शिक्षति। उप। इत्। ददाति। न। स्वं। मुषायति। भूयःऽभूयः। रयिं। इत्। अस्य।
वर्धयन्। अभिन्ने। खिल्ये। नि। दधाति। देवऽयुं। न। ताः। नशंति। न। दभाति। तस्करः। न। आसां।
आमित्रः। व्यथिः। आ। दधर्षति। देवान्। च। याभिः। यजते। ददाति। च। ज्योक्। इत्। ताभिः। सच
ते। गोऽपतिः। सह। न। ताः। अर्वा। रेणुऽककाटः। अश्नुते। न। संस्कृतऽत्रं। उप। यंति। ताः। अभि। उ

४८

उरुऽगायं। अभयं। तस्य। ताः। अनु। गावः। मर्तस्य। वि। चरंति। यज्वनः॥ गावः। भगः। गावः। इंद्रः। मे। अच्छा
न्। गावः। सोमस्य। प्रथमस्य। भक्षः। इमाः। याः। गावः॥ इच्छामि। इत्। हृदा। मनसा। चित्। इंद्रं॥ यूयं। गा
वः। मेदयथ। कृशं। चित्। अश्रीरं। चित्। कृणुथ। सुऽप्रतीकं। भद्रं। गृहं। कृणुथ। भद्रऽवाचः। बृहत्।
वः। वयः। उच्यते। सभासु॥ प्रजाऽवतीः। सुऽयवसं। रिशंतीः। शुद्धाः। अपः। सुऽप्रपाने। पिबंतीः। मा।
वः॥ परि। वः। हेतिः। रुद्रस्य। वृज्याः॥ उप। इदं। उपऽपर्चनं। आसु। गोषु। उप। पृच्यतां। उप। ऋषभस्य।
रेतसि। उप। इंद्र। तव। वीर्ये॥ २८॥ इति चतुर्थाष्टके षष्ठोध्यायः॥ ॥ओम्॥ इंद्रं। वः। नरः। सख्याय।
सेपुः। महः। यंतः। सुऽमतये। चकानाः। महः। हि। दाता। वज्रऽहस्तः। अस्ति। महां। ऊं इति। रण्वं। अव
से। यजध्वं॥ आ। यस्मिन्। हस्ते। नर्याः। मिमिक्षुः। आ। रथे। हिरण्यये। रथेऽस्थाः। आ। रश्मयः।
गभस्त्योः। स्थूरयोः। आ। अध्वन्। अश्वासः। वृषणः। युजानाः॥ श्रिये। ते। पादा। दुवः। आ। मिमि
क्षुः। धृष्णुः। वज्री। शवसा। दक्षिणऽवान्। वसानः। अत्कं। सुरभिं। दृशे। कं। स्वः। न। नृतो इति। इ
षिरः। बभूथ॥ सः। सोमः। आमिश्लऽतमः। सुतः। भूत्। यस्मिन्। पक्तिः। पच्यते। संति। धानाः। इं
द्रं। नरः। स्तुवंतः। ब्रह्मऽकाराः। उक्था। शंसंतः। देववातऽतमाः॥ न। ते। अंतः। शवसः। धायि। अ

स्थावि।तु।बाबधे।रोदसी इति।महिऽत्वा।आ।ता।सूरः।पृणति।तूतुजानः।यूथाऽइव।अप्ऽ
सु।संऽईजमानः।ऊती।एव।इत्।इंद्रः।सुऽहवः।ऋष्वः।अस्तु।ऊती।अनूती।हिरिऽशिप्रः।
सत्वा।एव।हि।जातः।असमातिऽओजाः।पुरु।च।वृत्रा।हनति।नि।दस्यून्।६॥ भूयः।इत्।
[illegible]।ववृधे।वीर्याय।एकः।अजुर्यः।दयते।वसूनि।प्र।रिरिचे।दिवः।इंद्रः।पृथिव्याः।अ
र्द्धं।इत्।अस्य।प्रति।रोदसी इति।उभे इति।अधा।मन्ये।बृहत्।असुर्यं।अस्य।यानि।दाधा
र।नकिः।आ।मिनाति।दिवेऽदिवे।सूर्यः।दर्शतः।भूत्।वि।सद्मानि।उर्विया।सुऽक्रतुः।धात्।
अद्य।चित्।नु।चित्।तत्।अपः।नदीनां।यत्।आभ्यः।अरदः।गातुं।इंद्र।नि।पर्वताः।अद्मऽस
दः।न।सेदुः।त्वया।दृळ्हानि।सुक्रतो इति सुऽक्रतो।रजांसि।सत्यं।इत्।तत्।न।त्वाऽवान्।अ
न्यः।अस्ति।इंद्र।देवः।न।मर्त्यः।ज्यायान्।०।अव।असृजः।अपः।अच्छ।समुद्रं।त्वं।अपः।वि
दुरः।विषूचीः।इंद्र।दृळ्हं।अरुजः।पर्वतस्य।राजा।अभवः।जगतः।चर्षणीनां।साकं।सूर्यं

जनयन्।द्यां।उषसं।५॥ अभूः।एकः।रयिऽपते।रयीणां।आ।हस्तयोः।अधिथाः।इंद्र।कृष्टीः।वि
तोके।अप्ऽसु।तनये।च।सूरे।अवोचंत।चर्षणयः।विऽवाचः।त्वत्।भिया।इंद्र।पार्थिवानि।

४९

विश्वा। अच्युता। चित्। च्यवयंते। रजांसि। द्यावा। क्षामा। पर्वतासः। वनानि। विश्वं। दृळ्हं। भयते। अ
ज्मन्। आ। ते। त्वं। कुत्सेन। अभि। शुष्णं। इंद्र। अशुषं। युध्य। कुयवं। गोऽइष्टौ। दश। प्रऽपित्वे। अध। सू
र्यस्य। मुषायः। चक्रं। अविवेः। रपांसि। त्वं। शतानि। अव। शंबरस्य। पुरः। जघंथ। अप्रतीनि। दस्योः।
अशिक्षः। यत्र। शच्या। शचीऽवः। दिवःऽदासाय। सुन्वते। सुतऽक्रे। भरत्ऽवाजाय। गृणते। वसूनि।
सः। सत्यऽसत्वन्। महते। रणाय। रथं। आ। तिष्ठ। तुविऽनृम्ण। भीमं। याहि। प्रऽपथिन्। अवसा। उ
प। मद्रिक्। प्र। च। श्रुत। श्रवय। चर्षणिऽभ्यः॥ १॥ अपूर्व्या। पुरुऽतमानि। अस्मै। महे। वीराय। तवसे।
तुराय। विऽरप्शिने। वज्रिणे। शंऽतमानि। वचांसि। आसा। स्थविराय। तक्षं। सः। मातरा। सूर्येण।
कवीनां। अवासयत्। रुजत्। अद्रिं। गृणानः। सुऽआधीभिः। ऋक्वऽभिः। वावशानः। उत्। उस्रि
याणां। असृजत्। निऽदानं। सः। वह्निऽभिः। ऋक्वऽभिः। गोषु। शश्वत्। मितज्ञुऽभिः। पुरुऽकृत्वा। जि
गाय। पुरः। पुरःऽहा। सखिऽभिः। सखिऽयन्। दृळ्हाः। रुरोज। कविऽभिः। कविः। सन्। सः। नीव्याभिः।
जरितारं। अच्छ। महः। वाजेभिः। महत्ऽभिः। च। शुष्मैः। पुरुऽवीराभिः। वृषभ। क्षितीनां। आ। गिर्वणः।
सुविताय। प्र। याहि॥ सः। सर्गेण। शवसा। तक्तः। अत्यैः। अपः। इंद्रः। दक्षिणतः। तुराषाट्। इत्था। सृजा।

ह्विः। त्रिविष्टुः। अप्रऽमृष्यं॥ ४॥ यः। ओजिष्ठः। इंद्र। तं। सु। नः। दाः। मदः। वृषन्। सुऽअभिष्टिः। दास्वान्। १

नाः। अनपऽवृत्। अर्थो। दिवेदिवे। सोवर्ष्यं। यः। वनवत्। सुऽअश्वः। वृत्रा। समत्ऽसु। ससहत्। अमि

त्रान्। त्वां। हि। इंद्र। अवसे। विऽवाचः। हवंते। चर्षणयः। शूरऽसातौ। त्वं। विप्रेभिः। वि। पणीन्। अशा

यः। त्वाऽऊतः। इत्। सनिता। वाजं। अर्वा। त्वं। तान्। इंद्र। उभयान्। अमित्रान्। दासा। वृत्राणि। आ

र्या। च। शूर। वधीः। वनाऽइव। सुऽधितेभिः। अत्कैः। आ। पृत्ऽसु। दर्षि। नृणां। नृऽतम। सः। त्वं। नः। इं

द्र। अकवाभिः। ऊती। सखा। विश्वऽआयुः। अविता। वृधे। भूः। स्वःऽसाता। यत्। ह्वयामसि। त्वा। युध्यं

तः। नेमऽधिता। पृत्ऽसु। शूर। नूनं। नः। इंद्र। अपराय। च। स्याः। भव। मृळीकः। उत। नः। अभिष्टौ।

दूत्वा। गृणतः। महिनस्य। शर्मन्। दिवि। स्याम। पार्ये। गोऽसतमाः॥ ५॥ सं। च। त्वे। जग्मुः। गिरः। इं

द्र। पूर्वीः। वि। च। त्वत्। यंति। विऽभ्वः। मनीषाः। पुरा। नूनं। च। स्तुतयः। ऋषीणां। पस्पृध्रे। इंद्रे। अधि।

उक्थऽअर्काः। पुरुऽहूतः। यः। पुरुऽगूर्तः। ऋभ्वा। एकः। पुरुऽप्रशस्तः। अस्ति। यज्ञैः। रथः। न। महे।

शवसे। युजानः। अस्माभिः। इंद्रः। अनुऽमाद्यः। भूत्। न। यं। हिंसंति। धीतयः। न। वाणीः। इंद्रं। नक्षं

ति। इत्। अभि। वर्धयंतीः। यदि। स्तोतारः। शतं। यत्। सहस्रं। गृणंति। गिर्वणसं। शं। तत्। अस्मै।

अस्मै। एतत्। दिवि। अर्चाऽइव। मासा। मिमिक्षः। इंद्रे। नि। अयामि। सोमः। जनं। न। धन्वन्। अभि।

५०

संऽयत्ता। आपः। सत्रा। ववृधुः। हवनानि। यज्ञैः। अस्मै। एतत्। महि। आंगूषं। अस्मै। इंद्राय। स्तोत्रं। मतिऽ
भिः। अवाचि। अस्त्। यथा। महति। वृत्रऽतूर्ये। इंद्रः। विश्वऽआयुः। अविता। वृधः। च॥ ५॥ कदा। भुवन्।
रथऽक्षयाणि। ब्रह्म। कदा। स्तोत्रे। सहस्रऽपोष्यं। दाः। कदा। स्तोमं। वासयः। अस्य। राया। कदा। धियः। क
रसि। वाजऽरत्नाः। कर्हि। स्वित्। तत्। इंद्र। यत्। नृऽभिः। नॄन्। वीरैः। वीरान्। नीळयासे। जय। आजीन्।
त्रिऽधातु। गाः। अधि। जयासि। गोषु। इंद्र। द्युम्नं। स्वःऽवत्। धेहि। अस्मे इति। जरित्रे। विश्वऽप्सु। ब्र
ह्म। कृणवः। शविष्ठ। कदा। धियः। न। नियुतः। युवासे। कदा। गोऽमघा। हवनानि। गच्छाः। सः। गोऽम
घाः। जरित्रे। अश्वऽचंद्राः। वाजऽश्रवसः। अधि। धेहि। पृक्षः। पीपिहि। इषः। सुऽदुघां। इंद्र। धेनुं। भर
तु। वाजेषु। सुऽरुचः। रुरुच्याः॥४॥ तं। आ। नूनं। वृजनं। अन्यथा। चित्। शूरः। यत्। शक्र। वि। दुरः।
गृणीषे। मा। निः। अरं। शुक्रऽदुघस्य। धेनोः। आंगिरसान्। ब्रह्मणा। विप्र। जिन्व॥ ५॥ सत्रा। मदा
सः। तव। विश्वऽजन्याः। सत्रा। रायः। अध। ये। पार्थिवासः। सत्रा। वाजानां। अभवः। विऽभक्ता। यत्। दे
वेषु। धारयथाः। असुर्यं। अनु। प्र। येजे। जनः। ओजः। अस्य। सत्रा। दधिरे। अनु। वीर्याय। स्यूमऽग
भे। दुधये। अर्वते। च। क्रतुं। वृंजंति। अपि। वृत्रऽहत्ये। तं। सध्रीचीः। ऊतयः। वृष्ण्यानि। पौंस्यानि।
नियुतः। सश्चुः। इंद्रं। समुद्रं। न। सिंधवः। उक्थऽशुष्माः। उरुऽव्यचसं। गिरः। आ। विशंति। सः।

रायः। खां। उप। सृज। गृणानः। पुरुऽचंद्रस्य। त्वं। इंद्र। वस्वः। पतिः। बभूथ। असमः। जनानां। एकः। वि
श्वस्य। भुवनस्य। राजा। सः। तु। श्रुधि। श्रुत्या। यः। दुवःऽयुः। द्यौः। न। भूम। अभि। रायः। अर्यः। असः।
यथा। नः। शवसा। चकानः। युगेऽयुगे। वयसा। चेकितानः। ८। अर्वाक्। रथं। विश्वऽवारं। ते। उग्र।
इंद्र। युक्तासः। हरयः। वहंतु। कीरिः। चित्। हि। त्वा। हवते। स्वःऽवान्। ऋधीमहि। सधऽमादः। ते। अ
द्य। प्रो इति। द्रोणे। हरयः। कर्म। अग्मन्। पुनानासः। ऋज्यंतः। अभूवन्। इंद्रः। नः। अस्य। पूर्व्यः। पपी
यात्। द्युक्षः। मदस्य। सोम्यस्य। राजा। आऽसस्राणासः। शवसानं। अच्छ। इंद्रं। सुऽचक्रे। रथ्यासः।
अश्वाः। अभि। श्रवः। ऋज्यंतः। वहेयुः। नु। चित्। नु। वायोः। अमृतं। वि। दस्येत्। वरिष्ठः। अस्य। दक्षिणां।
इयर्ति। इंद्रः। मघोनां। तुविकूर्मिऽतमः। यया। वज्रिऽवः। परिऽयासि। अंहः। मघा। च। धृष्णो इति। द
यसे। वि। सूरीन्। इंद्रः। वाजस्य। स्थविरस्य। दाता। इंद्रः। गीःऽभिः। वर्धतां। वृद्धऽमहाः। इंद्रः। वृत्रं। ह
निष्ठः। अस्तु। सत्वा। आ। ता। सूरिः। पृणति। तूतुजानः। ९। अपात्। उ। इतः। उत्। ऊं इति। नः। चित्रऽतमः।
महीं। भर्षत्। द्युऽमतीं। इंद्रऽहूतिं। पन्यसीं। धीतिं। दैव्यस्य। यामन्। जनस्य। रातिं। वनंते। सुऽदानुः। दूरा
त्। चित्। आ। वसतः। अस्य। कर्णा। घोषात्। इंद्रस्य। तन्यति। ब्रुवाणः। आ। तुं। एनं। देवऽहूतिः। ववृत्या
त्। मद्र्यक्। इंद्रं। इयं। ऋच्यमाना। तं। वः। धिया। परमया। पुराऽजां। अजरं। इंद्रं। अभि। अनूषि। अर्कैः।

ब्रह्म। च। गिरः। दधिरे। सं। अस्मिन्। महान्। च। स्तोमः। अधि। वर्धत्। इंद्रे। वर्धात्। यं। यज्ञः। उत। सोमः।
इंद्रं। वर्धात्। ब्रह्म। गिरः। उक्था। च। मन्म। वर्ध। अह। एनं। उषसः। यामन्। अक्तोः। वर्धान्। मासाः। शरदः।
द्यावः। इंद्रं। एव। जज्ञानं। सहसे। असामि। वावृधानं। राधसे। च। श्रुताय। महां। उग्रं। अवसे। विप्र। नूनं। आ।
विवासेम। वृत्रऽतूर्येषु॥१०॥ मंद्रस्य। कवेः। दिव्यस्य। वह्नेः। विप्रऽमन्मनः। वचनस्य। मध्वः। अपाः। नः।
तस्य। सचनस्य। देव। इषः। युवस्व। गृणते। गोऽअग्राः। अयं। उशानः। परि। अद्रिं। उस्राः। ऋतधीतिऽ
भिः। ऋतऽयुक्। युजानः। रुजत्। अरुग्णं। वि। वलस्य। सानुं। पणीन्। वचःऽभिः। अभि। योधत्। इंद्रः।
अयं। द्योतयत्। अद्युतः। वि। अक्तून्। दोषा। वस्तोः। शरदः। इंदुः। इंद्र। इमं। केतुं। अदधुः। नु। चित्। अ
ह्नां। शुचिऽजन्मनः। उषसः। चकार। अयं। रोचयत्। अरुचः। रुचानः। अयं। वासयत्। वि। ऋते
न। पूर्वीः। अयं। ईयते। ऋतयुक्ऽभिः। अश्वैः। स्वःऽविदा। नाभिना। चर्षणिऽप्राः। नु। गृणानः। गृ
णते। प्रत्न। राजन्। इषः। पिन्व। वसुऽदेयाय। पूर्वीः। अपः। ओषधीः। अविषा। वनानि। गाः। अर्व
तः। नॄन्। ऋचसे। रिरीहि॥११॥ इंद्र। पिब। तुभ्यं। सुतः। मदाय। अव। स्य। हरी इति। वि। मुच। सखा
या। उत। प्र। गाय। गणे। आ। निऽसद्य। अथ। यज्ञाय। गृणते। वयः। धाः। अस्य। पिब। यस्य। जज्ञानः।
इंद्र। मदाय। क्रत्वे। अपिबः। विरप्शिन्। तं। ऊं इति। ते। गावः। नरः। आपः। अद्रिः। इंदुं। सं। अह्यन्। पीत

ये। सं। अस्मे। संऽइंद्रे। अग्नौ। सुते। इंद्र। सोमे। आ। त्वा। वहंतु। हरयः। वहिष्ठाः। त्वाऽयता। मनसा।
जोहवीमि। इंद्र। आ। याहि। सुऽविताय। महे। नः। आ। याहि। शश्वत्। उशता। ययाथ। इंद्र। महा। म
नसा। सोमऽपेयं। उप। ब्रह्माणि। शृणवः। इमा। नः। अथ। ते। यज्ञः। तन्वे। वयः। धात्। इंद्र। दिवि। पार्ये। पत।
यत्। ऋधक्। यत्। वा। स्वे। सदने। यत्र। वा। असि। अतः। नः। यज्ञं। अवसे। नियुत्वान्। सऽजोषाः। पा
हि। गिर्वणः। मरुत्ऽभिः॥१५॥ अहेळमानः। उप। याहि। यज्ञं। तुभ्यं। पवंते। इंदवः। सुतासः। गावः। न।
वज्रिन्। स्वं। ओकः। अच्छ। इंद्र। आ। गहि। प्रथमः। यज्ञियानां। या। ते। काकुत्। सुऽकृता। या। वरि
ष्ठा। यया। शश्वत्। पिबसि। मध्वः। ऊर्मिं। तया। पाहि। प्र। ते। अध्वर्युः। अस्थात्। सं। ते। वज्रः। वर्ततां।
इंद्र। गव्युः। एषः। द्रप्सः। वृषभः। विश्वऽरूपः। इंद्राय। वृष्णे। सं। अकारि। सोमः। एतं। पिब। हरिऽवः।
स्थातः। उग्र। यस्य। इंदो इति। ईशिषे। प्रऽदिवि। यः। ते। अन्नं। सुतः। सोमः। असुतात्। इंद्र। वस्यान्। अयं। श्रे
यान्। चिकितुषे। रणय। एतं। तितिर्वः। उप। याहि। यज्ञं। तेन। विश्वाः। तविषीः। आ। पृणस्व। ह्वया ५२
मसि। त्वा। आ। इंद्र। याहि। अर्वाङ्। अरं। ते। सोमः। तन्वे। भवाति। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। मादय
स्व। सुतेषु। प्र। अस्मान्। अव। पृतनासु। प्र। विक्षु॥[illegible]॥ प्रति। अस्मै। पिपीषते। विश्वानि। विदुषे। भर।
अरंऽगमाय। जग्मये। अपश्चात्ऽदघ्वने। नरे। आ। ईं। एनं। प्रति। एतन। सोमेभिः। सोमऽपातमं। अ

मंत्रेभिः। ऋजीषिणं। इंद्रं। सुतेभिः। इंदुऽभिः। यदि। सुतेभिः। इंदुऽभिः। सोमेभिः। प्रतिऽभूषथ। वेद।
विश्वस्य। मेधिरः। धृषत्। तंऽतं। इत्। आ। ईषते। अस्मेऽअस्मे। इत्। अंधसः। अध्वर्यो इति। प्र। भर।
सुतं। कुवित्। समस्य। जेन्यस्य। शर्धतः। अभिऽशस्तेः। अवऽस्परत्॥१४॥ यस्य। त्वं। शंबरं। म
दे। दिवः। दासाय। रंधयः। अयं। सः। सोमः। इंद्र। ते। सुतः। पिब। यस्य। तीव्रऽसुतं। मदं। मध्यं। अंतं।
च। रक्षसे।०। यस्य। गाः। अंतः। अश्मनः। मदे। दृळ्हाः। अवऽअसृजः।०। यस्य। मंदानः। अंधसः। मा
घोनं। दधिषे। शवः॥०॥१५॥ यः। रयिऽवः। रयिंऽतमः। यः। द्युम्नैः। द्युम्नवत्ऽतमः। सोमः। सुतः। सः।
इंद्र। ते। अस्ति। स्वधाऽपते। मदः। यः। शग्मः। तुविऽशग्म। ते। रायः। दामा। मतीनां। येन। वृद्धः। न।
शवसा। तुरः। न। स्वाभिः। ऊतिऽभिः।०। त्यं। ऊं इति। वः। अप्रऽहनं। गृणीषे। शवसः। पतिं। इंद्रं। वि
श्वऽसहं। नरं। मंहिष्ठं। विश्वऽचर्षणिं। यं। वर्द्धयंति। इत्। गिरः। पतिं। तुरस्य। राधसः। तं। इत्। नु।
अस्य। रोदसी इति। देवी इति। शुष्मं। सपर्यतः॥१६॥ तत्। वः। उक्थस्य। बर्हणा। इंद्राय। उपऽस्तृ
णीषणि। विपः। न। यस्य। ऊतयः। विऽयत्। रोहंति। सऽक्षितः। अविदत्। दक्षं। मित्रः। नवीयान्। पपा
नः। देवेभ्यः। वस्यः। अचैत्। ससऽवान्। स्तौलाभिः। धौतरीभिः। उरुष्या। पायुः। अभवत्। स
खिऽभ्यः। ऋतस्य। पथि। वेधाः। अपायि। श्रिये। मनांसि। देवासः। अक्रन्। दधानः। नाम। महः। व

चेऽऽभिः। वपुः। दृशये। वेन्यः। वि। आ वः। इत्यावः। द्युमतऽतमं। दक्षं। धेहि। अस्मे इति। सेधा। जनानां।
पूर्वीः। अरातीः। वर्षीयः। वयः। कृणुहि। शचीभिः। धनस्य। सातौ। अस्मान्। अविड्ढि। इंद्र। तुभ्यं। इ
त्। मघऽवन्। अभूम। वयं। दात्रे। हरिऽवः। मा। वि। वेनः। नकिः। आपिः। ददृशे। मर्त्यऽत्रा। किं। अंग।
रध्रऽचोदनं। त्वा। आहुः॥१७॥ मा। जस्वने। वृषभ। नः। ररीथाः। मा। ते। रेवतः। सख्ये। रिषाम। पूर्वीः।
ते। इंद्र। निःऽसिधः। जनेषु। जहि। असुस्वीन्। प्र। वृह। अपृणतः। उत्। अभ्राणिऽइव। स्तनयन्।
इयर्ति। इंद्रः। राधांसि। अश्व्यानि। गव्या। त्वं। असि। प्रऽदिवः। कारुऽधायाः। मा। त्वा। अदामानः। आ।
दभन्। मघोनः। अध्वर्यो इति। वीर। प्र। महे। सुतानां। इंद्राय। भर। सः। हि। अस्य। राजा। यः। पूर्व्या
भिः। उत। नूतनाभिः। गीःऽभिः। वावृधे। गृणतां। ऋषीणां। अस्य। मदे। पुरु। वर्पांसि। विद्वान्। इं
द्रः। वृत्राणि। अप्रति। जघान। तं। ऊं इति। प्र। होषि। मधुऽमंतं। अस्मै। सोमं। वीराय। शिप्रिणे। पिब
ध्यै। हंता। गंता। वृत्रं। पराऽवतः। चित्। अच्छ। वसुः। धीनां। अविता। कारुऽधायाः॥१८॥ इदं।
त्यत्। पात्रं। इंद्रऽपानं। इंद्रस्य। प्रियं। अमृतं। अपायि। मत्सत्। यथा। सौमनसाय। देवं। वि। अस्मत्।
द्वेषः। युयवत्। वि। अंहः। एना। मंदानः। जहि। शूर। शत्रून्। जामिं। मघऽवन्। अमित्रान्। अभिऽसेना
न्। अभि। आऽदेदिशानान्। पराचः। इंद्र। प्र। मृण। जहि। च। आ। सु। अस्मान्। मघऽवन्। इंद्र। प

अजामिं।

५२

तूऽसु।अस्मभ्यं।महि।वरिवः।सुऽगं।करितिकः।अपां।तोकस्य।तनयस्य।जेषे।इंद्र।सूरीन्।कृ
णुहि।स्म।नः।अर्द्धं।आ।त्वा।हरयः।वृषणः।युजानाः।वृषऽरथासः।वृषऽरश्मयः।अत्याः।अ
स्मत्रांचः।वृषणः।वज्रऽवाहः।वृष्णे।मदाय।सुऽयुजः।वहंतु।आ।ते।वृषन्।वृषणः।द्रोणं।अ
स्थुः।घृतऽप्रुषः।न।ऊर्मयः।मदंतः।इंद्र।प्र।तुभ्यं।वृषऽभिः।सुतानां।वृष्णे।भरंति।वृषभाय।सो
मं॥१९॥ वृषा।असि।दिवः।वृषभः।पृथिव्याः।वृषा।सिंधूनां।वृषभः।स्तियानां।वृष्णे।ते।इंदुः।वृ
षभ।पीपाय।स्वादुः।रसः।मधुऽपेयः।वराय।अयं।देवः।सहसा।जायमानः।इंद्रेण।युजा।पणिं।
अस्तभायत्।अयं।स्वस्य।पितुः।आयुधानि।इंदुः।अमुष्णात्।अशिवस्य।मायाः।अयं।अकृणो
त्।उषसः।सुऽपत्नीः।अयं।सूर्ये।अदधात्।ज्योतिः।अंतरिति।अयं।त्रिऽधातु।दिवि।रोचनेषु।
त्रितेषु।विंदत्।अमृतं।निऽगूळ्हं।अयं।द्यावापृथिवी इति।वि।स्कभायत्।अयं।रथं।अयुनक्।स
प्तऽरश्मिं।अयं।गोषु।शच्या।पक्वं।अंतरिति।सोमः।दाधार।दशऽयंत्रं।उत्सं॥२०॥ यः।आ।अनय
त्।पराऽवतः।सुऽनीती।तुर्वशं।यदुं।इंद्रः।सः।नः।युवा।सखा।अविप्रे।चित्।वयः।दधत्।अना
शुना।चित्।[illegible] अर्वता।इंद्रः।जेता।हितं।धनं।महीः।अस्य।प्रऽनीतयः।पूर्वीः।उत।प्रऽशस्तयः।

न। अस्य। क्षीयंते। उत। यः। सखायः। ब्रह्मऽवाहसे। अर्चत। प्र। च। गायत। सः। हि। नः। प्रऽमतिः। मही।
त्वं। एकस्य। वृत्रऽहन्। अविता। द्वयोः। असि। उत। ईदृशे। यथा। वयं॥ २१॥ नयसि। इत्। ऊं इति। अ
ति। द्विषः। कृणोषि। उक्थऽशंसिनः। नृऽभिः। सुऽवीरः। उच्यसे। ब्रह्माणं। ब्रह्मऽवाहसं। गीःऽभिः। सखा
यं। ऋग्मियं। गां। न। दोहसे। हुवे। यस्य। विश्वानि। हस्तयोः। ऊचुः। वसूनि। नि। द्विता। वीरस्य। पृतना
ऽसहः। वि। दृळ्हानि। चित्। अद्रिऽवः। जनानां। शचीऽपते। वृह। मायाः। अनानत। तं। ऊं इति। त्वा। सत्य।
सोमऽपाः। इंद्र। वाजानां। पते। अहूमहि। श्रवस्यवः॥ २२॥ ०॥ यः। पुरा। आसिथ। यः। वा। नूनं। हिते। ध
ने। हव्यः। सः। श्रुधि। हवं। धीभिः। अर्वतऽभिः। अर्वतः। वाजान्। इंद्र। श्रवाय्यान्। त्वया। जेष्म। हि
तं। धनं। अभूः। ऊं इति। वीर। गिर्वणः। महान्। इंद्र। धने। हिते। भरे। वितंतसाय्यः। ०। अमित्रऽहन्। मक्षु
जवःऽतमा। असति। तया। नः। हिनुहि। रथं। सः। रथेन। रथिऽतमः। अस्माकेन। अभिऽयुग्वना। जे
षि। जिष्णो इति। हितं। धनं॥ २३॥ ०॥ कृष्टीनां। विऽचर्षणिः। पतिः। जज्ञे। वृषऽक्रतुः। यः। गृणतां। इत्।
आसिथ। आपिः। ऊती। शिवः। सखा। सः। त्वं। नः। इंद्र। मृळय। धिष्व। वज्रं। गभस्त्योः। रक्षःऽहत्याय।
वज्रिऽवः। ससहीष्ठाः। अभि। स्पृधः। प्रत्नं। रयीणां। युजं। सखायं। कीरिऽचोदनं। ब्रह्मऽवाहःऽत

५४

मं । हुवे । सः । हि । विश्वानि । पार्थिवा । एकः । वसूनि । पत्यते । गिर्वणःऽतमः । अध्रिऽगुः ॥ २४ ॥ सः । नः । नियुत्ऽ
भिः । आ । पृण । कामं । वाजेभिः । अश्विऽभिः । गोमत्ऽभिः । गोःऽपते । धृषत् । तत् । वः । गाय । सुते । सचा । पु
रुऽहूताय । सत्वने । शं । यत् । गवे । न । शाकिने । न । घ । वसुः । नि । यमते । दानं । वाजस्य । गोऽमतः । यत् । न
सीं । उप । श्रवत् । गिरः । कुवित्ऽसस्य । प्र । हि । व्रजं । गोऽमंतं । दस्युऽहा । गमत् । शचीभिः । अप । नः । वरत् । इ
माः । इंदु । इति । त्वा । शत क्रतो इति शतऽक्रतो । अभि । प्र । नोनुवुः । गिरः । इंद्र । वत्सं । न । मातरः ॥ २५ ॥ दुःऽन
शं । सख्यं । तव । गौः । असि । वीर । गव्यते । अश्वः । अश्वऽयते । भव ॥ ० ॥ सुतेऽसुते । नस्वंते । गिर्वणः । गिरः । व
त्सं । गावः । न । धेनवः । पुरुऽतमं । पुरूणां । स्तोतृणां । विऽवाचि । वाजेभिः । वाजऽयतां । अस्माकं । इंद्र । भू
तु । ते । स्तोमः । वाहिष्ठः । अंतमः । अस्मान् । राये । महे । हि । नु । अधि । बृबुः । पणीनां । वर्षिष्ठे । मूर्धन् । अ
स्थात् । उरुः । कक्षः । न । गांग्यः । यस्य । वायोःऽइव । द्रवत् । भद्रा । रातिः । सहस्रिणी । सद्यः । दानाय । मंहते ।
तत् । सु । नः । विश्वे । अर्यः । आ । सदा । गृणंति । कारवः । बृबुं । सहस्रऽदातमं । सूरिं । सहस्रऽसातमं ॥ ३३ ॥
त्वां । इत् । हि । हवामहे । साता । वाजस्य । कारवः । त्वां । वृत्रेषु । इंद्र । सत्ऽपतिं । नरः । त्वां । काष्ठासु । अर्वतः ।
सः । त्वं । नः । चित्र । वज्रऽहस्त । धृष्णुऽया । महः । स्तवानः । अद्रिऽवः । गां । अश्वं । रथ्यं । इंद्र । सं । किर । सत्रा ।
वाजं । न । जिग्युषे । यः । सत्राऽहा । विऽचर्षणिः । इंद्रं । तं । हूमहे । वयं । सहस्रऽमुष्क । तुविऽनृम्ण । सत्ऽप

ते। भव। सम्ऽतः। सु। नः। वृधे। बाधसे। जनान्। वृषभाऽइव। मन्युना। धृषौ। मीळ्हे। ऋचीषम। अ
स्माकं। बोधि। अविता। महाऽधने। तनूषु। अप्ऽसु। सूर्ये। इंद्र। ज्येष्ठं। नः। आ। भर। ओजिष्ठं। पपु
रि। श्रवः। येन। इमे इति। चित्र। वज्रऽहस्त। रोदसी इति। आ। उभे इति। सुऽशिप्र। प्राः॥ ४॥ त्वां। उग्रं। अ
वसे। चर्षणिऽसहं। राजन्। देवेषु। हूमहे। विश्वा। सु। नः। विथुरा। पिब्दना। वसो इति। अमित्रान्। सुऽस
हान्। कृधि। यत्। इंद्र। नाहुषीषु। आ। ओजः। नृम्णं। च। कृष्टिषु। यत्। वा। पंच। क्षितीनां। द्युम्नं। आ।
भर। सत्रा। विश्वानि। पौंस्या। यत्। वा। तृक्षौ। मघऽवन्। द्रुह्यौ। आ। जने। यत्। पूरौ। कत्। च। वृष्ण्यं। अस्म
भ्यं। तत्। रिरीहि। सं। नृऽसह्ये। अमित्रान्। पृत्ऽसु। तुर्वणे॥ ६॥ इंद्र। त्रिऽधातु। शरणं। त्रिऽवरूथं। स्वस्तिऽम
त्। छर्दिः। यच्छ। मघवत्ऽभ्यः। च। मह्यं। च। यवय। दिद्युं। एभ्यः॥ ७॥ ये। गव्यता। मनसा। शत्रुं। आऽदभुः। अ
भिऽप्रघ्नंति। धृष्णुऽया। अध। स्म। नः। मघऽवन्। इंद्र। गिर्वणः। तनूऽपाः। अंतमः। भव॥ ८॥ नः। वृधे। भव।
इंद्र। नायं। अव। युधि। यत्। अंतरिक्षे। पतयंति। पर्णिनः। दिद्यवः। तिग्मऽमूर्धानः॥ ९॥ यत्र। शूरासः। तन्वः।
विऽतन्वते। प्रिया। शर्म। पितॄणां। अध। स्म। यच्छ। तन्वे। तने। च। छर्दिः। अचित्तं। यवय। द्वेषः॥ १०॥ यत्। इं
द्र। सर्गे। अर्वतः। चोदयासे। महाऽधने। असमने। अध्वनि। वृजिने। पथि। श्येनान्ऽइव। श्रवस्यतः॥
सिंधून्ऽइव। प्रवणे। आशुऽया। यतः। यदि। क्रोशं। अनु। स्वनि। आ। ये। वयः। न। वर्वृतति। आमि

बिग नीताः। बाह्वोः। गविा॥ २९॥ स्वादुः। किल। अयं। मधुऽमान्। उत। अयं। तीव्रः। किल। अयं। रसेऽवा
न्। उत। अयं। उतो इति। नु। अस्य। पपिऽवांसं। इंद्रं। न। कः। च। न। सहते। आऽहवेषु। अयं। स्वादुः। इह। म
दिष्ठः। आस। यस्य। इंद्रः। वृत्रऽहत्ये। ममाद। पुरूणि। यः। च्यौ त्ना। शंबरस्य। वि। नवतिं। नव। च। देह्यः।
हन्। अयं। मे। पीतः। उत्। इयर्ति। वाचं। अयं। मनीषां। उशतीं। अजीगरिति। अयं। षट्। उर्वीः। अमि
मीत। धीरः। न। याभ्यः। भुवनं। कत्। चन। आरे। अयं। सः। यः। वरिमाणं। पृथिव्याः। वर्ष्माणं। दिवः।
अकृणोत्। अयं। सः। अयं। पीयूषं। तिसृषु। प्रवत्ऽसु। सोमः। दाधार। उरु। अंतरिक्षं। अयं। विदत्।
चित्रऽदृशीकं। अर्णः। शुक्रऽसद्मनां। उषसां। अनीके। अयं। महान्। महता। स्कंभनेन। उत्। द्यां।
अस्तभ्नात्। वृषभः। मरुत्वान्॥ १॥ धृषत्। पिब। कलशे। सोमं। इंद्र। वृत्रऽहा। शूर। संऽअरे। वसू
नां। माध्यंदिने। सवने। आ। वृषस्व। रयिऽस्थानः। रयिं। अस्मासु। धेहि। इंद्र। प्र। नः। पुरःऽएताऽइव। पश्य।
प्र। नः। नय। प्रऽतरं। वस्यः। अच्छ। भव। सुऽपारः। अतिऽपारयः। नः। भव। सुऽनीतिः। उरुं। नः। लोकं। अ
नु। नेषि। विद्वान्। स्वःऽवत्। ज्योतिः। अभयं। स्वस्ति। ऋष्वा। ते। इंद्र। स्थविरस्य। बाहू इति। उप। स्थेयाम।
शरणा। बृहंता। वरिष्ठ। नः। इंद्र। वंधुरे। धाः। वहिष्ठयोः। शतऽवन्। अश्वयोः। आ। इषं। आ। वक्षि। इषां।
वर्षिष्ठां। मा। नः। तारीत्। मघऽवन्। रायः। अर्यः। इंद्र। मृळ। आ। मर्त्यं। जीवातुं। इच्छ। चोदय। धियं। अयसः। न।

उत। वामऽनीतिः।

धार्य। यत्। किं। च। अहं। त्वाऽयुः। इदं। वदामि। तत्। जुषस्व। कृधि। मा। देवऽवंतं॥ १०॥ त्रातारं। इंद्रं। अवितारं। इंद्रं। हवेऽहवे। सुऽहवं। शूरं। इंद्रं। ह्वयामि। शक्रं। पुरुऽहूतं। इंद्रं। स्वस्ति। नः। मघऽवा। धातु। इंद्रः॥ इंद्रः। सुऽत्रामा। स्वऽवान्। अवःऽभिः। सुऽमृळीकः। भवतु। विश्वऽवेदाः। बाधतां। द्वेषः। अभयं। कृणोतु। सुऽवीर्यस्य। पतयः। स्याम॥ सः। सुऽत्रामा। स्वऽवान्। इंद्रः। अस्मे इति। आरात्। चित्। द्वेषः। सनुतः। युयोतु॥ अव। त्वे इति। इंद्र। प्रऽवतः। न। ऊर्मिः। गिरः। ब्रह्माणि। निऽयुतः। धवंत। उरुं। न। राधः। सवना। पुरूणि। अपः। गाः। वज्रिन्। युवसे। सं। इंदून्। कः। ईं। स्तवत्। कः। पृणात्। कः। यजाते। यत्। उग्रं। इत्। मघऽवा। विश्वहा। अवेत्। पादौऽइव। प्रऽहरन्। अन्यंऽअन्यं। कृणोति। पूर्वं। अपरं। शचीभिः॥ १५॥ शृण्वे। वीरः। उग्रंऽउग्रं। दमयन्। अन्यंऽअन्यं। अतिऽनेनीयमानः। एधमानऽद्विट्। उभयस्य। राजा। चोष्कूयते। विशः। इंद्रः। मनुष्यान्॥ परा। पूर्वेषां। सख्या। वृणक्ति। विऽतर्तुराणः। अपरेभिः। एति। अननुऽभूतीः। अवऽधून्वानः। पूर्वीः। इंद्रः। शरदः। ततर्दीति॥ रूपंऽरूपं। प्रतिऽरूपः। बभूव। तत्। अस्य। रूपं। प्रतिऽचक्षणाय। इंद्रः। मायाभिः। पुरुऽरूपः। ईयते। युक्ताः। हि। अस्य। हरयः। शता। दश॥ युजानः। हरिता। रथे। भूरि। त्वष्टा। इह। राजति। कः। विश्वाहा। द्विषतः। पक्षः। आसते। उत। आसीनेषु। सूरिषु॥ अगव्यूति। क्षेत्रं। आ। अगन्म। देवाः। उर्वी। सती। भूमिः। अंहूरणा। अभूत्। बृहस्पते। प्र। चि-

कित्स । गोऽदृष्टो । द्रुस्या । सते । जरित्रे । इंद्र । पंथां ॥ २१ ॥ दिवेऽदिवे । सदृशीः । अन्यां । अर्द्धं । कृष्णाः । अ
सेधत् । अप । सद्मनः । जाः । अहन् । दासा । वृषभः । वस्नऽयंता । उदऽव्रजे । वर्चिनं । शंबरं । च । प्रऽ
स्तोकः । इत् । नु । राधसः । ते । इंद्र । दश । कोशयीः । दश । वाजिनः । अदात् । दिवःऽदासात् । अतिथिऽ
ग्वस्य । राधः ॥ शंबरं । वसु । प्रति । अग्रभीष्म । दश । अश्वान् । दश । कोशान् । दश । वस्त्रा । अधिऽ
भोजना । दश । उ इति । हिरण्यऽपिंडान् । दिवःऽदासात् । असानिषं ॥ दश । रथान् । प्रष्टिऽमतः । शतं । गाः ।
अथर्वऽभ्यः । अश्वथः । पायवे । अदात् । महि । राधः । विश्वऽजन्यां । दधानान् । भरतऽवाजान् । सार्ञ्जी
यः । अभि । अयष्ट ॥ २४ ॥ वनस्पते । वीळुऽअंगः । हि । भूयाः । अस्मत्ऽसखा । प्रऽतरणः । सुऽवीरः ।
गोभिः । संऽनद्धः । असि । वीळयस्व । आऽस्थाता । ते । जयतु । जेत्वानि ॥ दिवः । पृथिव्याः । परि । ओजः ।
उत्ऽभृतं । वनस्पतिऽभ्यः । परि । आऽभृतं । सहः । अपां । ओज्मानं । परि । गोभिः । आऽवृतं । इंद्रस्य । व
ज्रं । हविषा । रथं । यज ॥ इंद्रस्य । वज्रः । मरुतां । अनीकं । मित्रस्य । गर्भः । वरुणस्य । नाभिः । सः । इमां । नः ।
हव्यऽदातिं । जुषाणः । दुंदुभे । सऽजूः । इंद्रेण । देवैः । दूरात् । दवीयः । अप । सेध । शत्रून् । आ । क्रंदय । ब
लं । ओजः । नः । आ । धाः । निः । स्तनिहि । दुःऽइता । बाधमानः । अप । प्रोथ । दुंदुभे । दुच्छुनाः । इतः । इंद्रस्य ।
मुष्टिः । असि । वीळयस्व । आ । अमूः । अज । प्रति । आ । वर्तय । इमाः । केतुऽमत् । दुंदुभिः । वावदीति । सं ।

णः । देव । रथ । प्रति । हव्या । गृभाय ॥ उप । श्वासय । पृथिवीं । उत । द्यां । पुरुऽत्रा । ते । मनुतां । विऽस्थितं । जगत् ।

अश्वऽपर्णाः। चरंति। नः। नरः। अस्माकं। इंद्र। रथिनः। जयंतु ॥ ३१ ॥ ॥ इति चतुर्थाष्टके सप्तमो ध्या
य॥ ॥ ओं॥ यज्ञाऽयज्ञा। वः। अग्नये। गिराऽगिरा। च। दक्षसे। प्रऽप्र। वयं। अमृतं। जातऽवेदसं। प्रि
यं। मित्रं। न। शंसिषं। ऊर्जः। नपातं। सः। हि। न। अयं। अस्मऽयुः। दाशेम। हव्यऽदातये। भुवत्। वाजे
षु। अविता। भुवत्। वृधः। उत। त्राता। तनूनां। वृषा। हि। अग्ने। अजरः। महान्। विऽभासि। अर्चिषा।
अजस्रेण। शोचिषा। शोशुचत्। शुचे। सुदीतिऽभिः। सु। दीदिहि। महः। देवान्। यजसि। यक्षि। आ
नुषक्। तव। क्रत्वा। उत। दंसना। अर्वाचः। सीं। कृणुहि। अग्ने। अवसे। रास्व। वाजा। उत। वंस्व॥ यं।
आपः। अद्रयः। वना। गर्भं। ऋतस्य। पिप्रति। सहसा। यः। मथितः। जायते। नृऽभिः। पृथिव्याः। अधि।
सानवि॥ आ। यः। पप्रौ। भानुना। रोदसी इति। उभे इति। धूमेन। धावते। दिवि। तिरः। तमः। ददृ
शे। ऊर्म्यासु। आ। श्यावासु। अरुषः। वृषा। आ। श्यावाः। अरुषः। वृषा। बृहत्ऽभिः। अग्ने। अर्चिऽ
भिः। शुक्रेण। देव। शोचिषा। भरत्ऽवाजे। सम्ऽइधानः। यविष्ठ्य। रेवत्। नः। शुक्र। दीदिहि। द्युऽमत्।
पावक। दीदिहि॥ विश्वासां। गृहऽपतिः। विशां। असि। त्वं। अग्ने। मानुषीणां। शतं। पूःऽभिः। यवि
ष्ठ। पाहि। अंहसः। सम्ऽएद्धारं। शतं। हिमाः। स्तोतृऽभ्यः। ये। च। ददति॥ त्वं। नः। चित्रः। ऊत्या। वसो इति।
राधांसि। चोदय। अस्य। रायः। त्वं। अग्ने। रथीः। असि। विदाः। गाधं। तुचे। तु। नः। पर्षि। तोकं। तनयं।

५७

पुरुऽभिः। त्वं। अदब्धैः। अप्रयुत्वऽभिः। अग्ने। हि। असि। देव्याः। युयोधि। नः। अदेवानि। ह्वरांसि। च। ९।
आ। सखायः। सबःऽदुघां। धेनुं। अजध्वं। उप। नव्यसा। वचः। सृजध्वं। अनपऽस्फुरां। या। १०। धयि।
मारुताय। स्वऽभानवे। श्रवः। अमर्त्यं। धुक्षत। या। मृळीके। मरुतां। तुराणां। या। सुम्नैः। एवऽयावरी।
भरत्ऽवाजाय। अव। धुक्षत। द्विता। धेनुं। च। विश्वऽदोहसं। इषं। च। विश्वऽभोजसं। तं। वः। इंद्रं। न।
सुऽक्रतुं। वरुणं। इव। मायिनं। अर्यमणं। न। मंद्रं। सृप्रऽभोजसं। विष्णुं। न। स्तुषे। आऽदिशे। त्वेषं।
शर्धः। न। मारुतं। तुविऽस्वनि। अनर्वाणं। पूषणं। सं। यथा। शता। सं। सहस्रा। कारिषत्। चर्षणिऽ
भ्यः। आ। आविः। गूळ्हा। वसु। करत्। सुऽवेदा। नः। वसु। करत्। आ। मा। पूषन्। उप। द्रव। शंसिषं। नु।
ते। अपिऽकर्णे। आघृणे। अघाः। अर्यः। अरातयः। २। मा। काकंबीरं। उत्। वृहः। वनस्पतिं। अश
स्तीः। वि। हि। नीनशः। मा। उत। सूरः। अह। इति। एव। चन। ग्रीवाः। आऽदधते। वेः। इति। वेः। दृतेःऽइव। ते।
अवृकं। अस्तु। सख्यं। अच्छिद्रस्य। दधन्ऽवतः। सुऽपूर्णस्य। दधन्ऽवतः। परः। हि। मर्त्यैः। असि। समः।
देवैः। उत। श्रिया। अभि। ख्यः। पूषन्। पृतनासु। नः। त्वं। अव। नूनं। यथा। पुरा। वामी। वामस्य। धूतयः।
प्रऽनीतिः। अस्तु। सूनृता। देवस्य। वा। मरुतः। मर्त्यस्य। वा। ईजानस्य। प्रऽयज्यवः। सघः। चित्। यस्य।
चर्कृतिः। परि। द्यां। देवः। न। एति। सूर्यः। त्वेषं। शवः। दधिरे। नाम। यज्ञियं। मरुतः। वृत्रऽहं। शवः। ज्येष्ठं।

वृत्रऽहं। शवः। सकृत्। ह। द्यौः। अजायत। सकृत्। भूमिः। अजायत। पृश्न्याः। दुग्धं। सकृत्।
पयः। तत्। अन्यः। न। अनु। जायते॥ ४॥ स्तुषे। जनं। सुऽव्रतं। नव्यसीभिः। गीःऽभिः। मित्रावरुणा।
सुम्नऽयंता। ता। आ। गमंतु। ता। इह। श्रुवंतु। सुऽक्षत्रासः। वरुणः। मित्रः। अग्निः। विशःऽविशः। ईड्यं।
अध्वरेषु। अदृप्तऽक्रतुं। अरतिं। युवत्योः। दिवः। शिशुं। सहसः। सूनुं। अग्निं। यज्ञस्य। केतुं। अरुषं।
यजध्यै। अरुषस्य। दुहितरा। विरूपे इति विऽरूपे। स्तृऽभिः। अन्या। पिपिशे। सूरः। अन्या। मिथःऽतु
रा। विचरंती इति विऽचरंती। पावके इति। मन्म। श्रुतं। नक्षतः। ऋच्यमाने इति। प्र। वायुं। अच्छ। बृह
ती। मनीषा। बृहत्ऽरयिं। विश्वऽवारं। रथऽप्रां। द्युतत्ऽयामा। निऽयुतः। पत्यमानः। कविः। कविं। इ
यक्षसि। प्रयज्यो इति प्रऽयज्यो। सः। मे। वपुः। छदयत्। अश्विनोः। यः। रथः। विरुक्मान्। मनसा। यु
जानः। ॥५॥ पर्जन्यवाता। वृषभा। पृथिव्याः। पुरीषाणि। जिन्वतं। अप्यानि। सत्यऽश्रुतः। कवयः।
यस्य। गीःऽभिः। जगतः। स्थातः। जगत्। आ। कृणुध्वं। पावीरवी। कन्या। चित्रऽआयुः। सरस्वती। ५८
वीरऽपत्नी। धियं। धात्। ग्नाभिः। अच्छिद्रं। शरणं। सऽजोषाः। दुःऽआधर्षं। गृणते। शर्म। यंसत्। पथःऽ
पथः। परिऽपतिं। वचस्या। कामेन। कृतः। अभि। आनट्। अर्कं। सः। नः। रासत्। शुरुधः। चंद्रऽअग्राः।
धियंऽधियं। सीसधाति। प्र। पूषा। प्रथमऽभाजं। यशसं। वयःऽधां। सुऽपाणिं। देवं। सुऽगभस्तिं। ऋ

मूं। होता। यक्षत्। यजतं। पस्त्यानां। अग्निः। त्वष्टारं। सुऽहवं। विभाऽवा। भुवनस्य। पिरैति। गीःऽभिः। आ
भिः। रुद्रं। दिवः। वर्धय। रुद्रं। अक्तौ। बृहंतं। ऋष्वं। अजरं। सुऽसुम्नं। ऋधक्। हुवेम। कविना। इषिता
सः। धीः। आ। युवानः। कवयः। यज्ञियासः। मरुतः। गंत। गृणतः। वरस्यां। अचित्रं। चित्। हि। जिन्वथ। वृ
धंतः। इत्था। नक्षंतः। नरः। अंगिरस्वत्। प्र। वीराय। प्र। तवसे। तुराय। अज। यूथाऽइव। पशुऽरक्षिः। अ
स्तं। सः। पिस्पृशाति। तन्वि। श्रुतस्य। स्तृऽभिः। न। नाकं। वचनस्य। विपः। यः। रजांसि। विऽममे। पार्थिवा
नि। त्रिः। चित्। विष्णुः। मनवे। बाधिताय। तस्य। ते। शर्मन्। उपऽदद्यमाने। राया। मदेम। तन्वा। तना। च।
तत्। नः। अहिः। बुध्न्यः। अत्ऽभिः। अर्कैः। तत्। पर्वतः। तत्। सविता। चनः। धात्। तत्। ओषधीभिः।
अभि। रातिऽसाचः। भगः। पुरंऽधिः। जिन्वतु। प्र। राये। नु। नः। रयिं। रथ्यं। चर्षणिऽप्रां। पुरुऽवीरं। म
हः। ऋतस्य। गोपां। क्षयं। दात। अजरं। येन। जनान्। स्पृधः। अदेवीः। अभि। च। क्रमाम। विशः। आऽ
देवीः। अभि। अश्याम। वामं। आ। हुवे। वः। देवीं। अदितिं। नमःऽभिः। मृळीकाय। वरुणं। मित्रं। अग्निं। अभिऽ
क्षदां। अर्यमणं। सुऽशेवं। त्रातॄन्। देवान्। सवितारं। भगं। च। सुऽज्योतिषः। सूर्य। दक्षऽपितॄन्। अ
नागाःऽत्वे। सुऽमहः। वीहि। देवान्। द्विऽजन्मानः। ये। ऋतऽसापः। सत्याः। स्वःऽवंतः। यजताः। अग्निऽ
जिह्वाः। उत। द्यावापृथिवी इति। क्षत्रं। उरु। बृहती इति। रोदसी इति। शरणं। सुसुम्ने इति सुऽसुम्ने। महः।

कृरथ। वरिवः। पथ्याः। नः। अस्मे इति। क्षयाय। धिषणे इति। अनेहः। आ। नः। रुद्रस्य। सूनवः। नमं
तां। अद्य। हूतासः। वसवः। अधृष्टाः। यत्। ईं। अर्भे। महति। वा। हितासः। बाधे। मरुतः। अह्वाम। देवान्।
मिम्यक्ष। येषु। रोदसी। नु। देवी। सिसक्ति। पूषा। अभ्यर्धऽयज्वा। श्रुत्वा। हवं। मरुतः। यत्। ह। याथ।
भूम। रेजंते। अध्वनि। प्रऽविक्ते॥५॥ अभि। त्यं। वीरं। गिर्वणसं। अर्च। इंद्रं। ब्रह्मणा। जरितः। नवेन।
श्रवत्। इत्। हवं। उप। च। स्तवानः। रासत्। वाजान्। उप। महः। गृणानः। ओमानं। आपः। मानुषीः।
अमृक्तं। धात। तोकाय। तनयाय। शं। योः। यूयं। हि। स्थ। भिषजः। मातृऽतमाः। विश्वस्य। स्थातुः। जगतः।
जनित्रीः। आ। नः। देवः। सविता। त्रायमाणः। हिरण्यऽपाणिः। यजतः। जगम्यात्। यः। दक्षऽवा
न्। उषसः। न। प्रतीकं। विऽऊर्णुते। दाशुषे। वार्याणि। उत। त्वं। सूनो इति। सहसः। नः। अद्य। आ। दे
वान्। अस्मिन्। अध्वरे। ववृत्याः। स्यां। अहं। ते। सदं। इत्। रातौ। तव। स्यां। अग्ने। अवसा। सुऽवीरः। उ
त। त्या। मे। हवं। आ। जग्म्यातं। नासत्या। धीभिः। युवं। अंग। विप्रा। अत्रिं। न। महः। तमसः। अमुमुक्तं।

५९

तूर्वतं। नरा। दुःऽइतात्। अभीके॥१०॥ ते। नः। रायः। द्युऽमतः। वाजऽवतः। दातारः। भूत। नृऽवतः। पुरुऽ
क्षोः। दशस्यंतः। दिव्याः। पार्थिवासः। गोऽजाताः। अप्याः। मृळत। च। देवाः। ते। नः। रुद्रः। सरस्वती।
सऽजोषाः। मीळ्हुष्मंतः। विष्णुः। मृळंतु। वायुः। ऋभुक्षाः। वाजः। दैव्यः। विऽधाता। पर्जन्यावाता। पि

प्यतां। इषं। नः। उत। स्वः। देवः। सविता। भगः। नः। अपां। नपात्। अवतु। दानु। पप्रिः। त्वष्टा। देवेभिः। जनिऽ
भिः। सऽजोषाः। द्यौः। देवेभिः। पृथिवी। समुद्रैः। उत। नः। अहिः। बुध्न्यः। शृणोतु। अजः। एकऽपात्। पृथि
वी। समुद्रः। विश्वे। देवाः। ऋतऽवृधः। हुवानाः। स्तुताः। मंत्राः। कविऽशस्ताः। अवंतु। एव। नपातः। मम।
तस्य। धीभिः। भरतऽवाजाः। अभि। अर्चंति। अर्कैः। ग्नाः। हुतासः। वसवः। अधृष्टाः। विश्वे। स्तुतासः। भूत
ता। यजत्राः॥ १०॥ उत्। ऊं इति। त्यत्। चक्षुः। महि। मित्रयोः। आ। एति। प्रियं। वरुणयोः। अदब्धं। ऋतस्य।
शुचि। दर्शतं। अनीकं। रुक्मः। न। दिवः। उत्ऽइता। वि। अद्यौत्। वेद। यः। त्रीणि। विदथानि। एषां। देवानां।
जन्म। सनुतः। आ। च। विप्रः। ऋजु। मर्तेषु। वृजिना। च। पश्यन्। अभि। चष्टे। सूरः। अर्यः। एवान्। स्त
वे। ऊं इति। वः। महः। ऋतस्य। गोपान्। अदितिं। मित्रं। वरुणं। सुऽजातान्। अर्यमणं। भगं। अदब्धऽधी
तीन्। अच्छ। वोच। सऽधन्यः। पावकान्। रिशादसः। सत्ऽपतीन्। अदब्धान्। महः। राज्ञः। सुऽवसनस्य।
३ दृन्। यूनः। सुऽक्षत्रान्। क्षयतः। दिवः। नॄन्। आदित्यान्। यामि। अदितिं। दुवःऽयु। द्यौः। पितः। पृथि
वि। मातः। अध्रुक्। अग्ने। भ्रातः। वसवः। मृळत। नः। विश्वे। आदित्याः। [illegible]। अदिते। [illegible]।
सऽजोषाः। अस्मभ्यं। शर्म। बहुलं। वि। यंत॥ ११॥ मा। नः। वृकाय। वृक्ये। समस्मै। अघऽयते। रीरधत।

यजत्राः।०।रथ्यः। नः। तनूनां। यूयं। दक्षस्य। वचसः। बभूव। मा। वः। एनः। अन्यऽकृतं। भुजेम। मा। तत्।
कर्म। वसवः। यत्। चयध्वे। विश्वस्य। हि। क्षयथ। विश्वऽदेवाः। स्वयं। रिपुः। तन्वं। रिरिषीष्ट। नमः। इत्। उ
ग्रं। नमः। आ। विवासे। नमः। दाधार। पृथिवीं। उत। द्यां। नमः। देवेभ्यः। नमः। ईशे। एषां। कृतं। चित्। एनः।
नमसा। आ। विवासे। ऋतस्य। वः। रथ्यः। पूतऽदक्षान्। ऋतस्य। पस्त्यऽसदः। अदब्धान्। तान्। आ। न
मःऽभिः। उरुऽचक्षसः। नॄन्। विश्वान्। वः। आ। नमे। महः। यजत्राः। ते। हि। श्रेष्ठऽवर्चसः। ते। ऊं इति।
नः। तिरः। विश्वानि। दुःऽइता। नयंति। सुऽक्षत्रासः। वरुणः। मित्रः। अग्निः। ऋतऽधीतयः। वक्मराजऽस
त्याः॥ १०॥ ते। नः। इंद्रः। पृथिवी। क्षाम। वर्द्धन्। पूषा। भगः। अदितिः। पंच। जनाः। सुऽशर्माणः। सुऽअव
सः। सुऽनीथाः। भवंतु। नः। सुऽत्रात्रासः। सुऽगोपाः। नु। सद्मानं। दिव्यं। नंशि। देवाः। भारत्ऽवाजः। सु
मतिं। याति। होता। आ। सानेभिः। यजमानः। मियेधैः। देवानां। जन्म। वसुऽयुः। ववंद। अप। त्यं। वृजिनं।
रिपुं। स्तेनं। अग्ने। दुःऽआध्यं। दविष्ठं। अस्य। सत्ऽपते। कृधि। सुऽगं। ग्रावाणः। सोम। नः। हि। कं। सखि ६०
त्वनाय। वावशुः। जहि। नि। अत्रिणं। पणिं। वृकः। हि। सः। इंद्रऽज्येष्ठाः। अभिऽद्यवः। कर्त। नः। अध्व
न्। आ। सुऽगं। गोपाः। अमा। अपि। पंथां। अगन्महि। स्वस्तिऽगां। अनेहसं। येन। विश्वाः। परि। द्विषः। वृ

णक्ति। विंदते। वसु॥ १३॥ न। तत्। दिवा। न। पृथिव्या। अनु। मन्ये। न। यज्ञेन। न। उत। शमीभिः। आभिः।
उभ्नं। तु। तं। सुऽश्वः। पर्वतासः। नि। हीयतां। अतिऽयाजस्य। यष्टा। अति। वा। यः। मरुतः। मन्यते। नः। ब्र
ह्म। वा। यः। क्रियमाणं। निनित्सात्। तपूंषि। तस्मै। वृजिनानि। संतु। ब्रह्मऽद्विषं। अभि। तं। शोचतु।
द्यौः। किं। अंग। त्वा। ब्रह्मणः। सोम। गोपां। किं। अंग। त्वा। आहुः। अभिशस्तिऽपां। नः। किं। अंग। नः। प
श्यसि। निद्यमानान्। ब्रह्मऽद्विषे। तपुषिं। हेतिं। अस्य। अवंतु। मां। उषसः। जायमानाः। अवंतु। मा।

ध्रुवासः॥

सिंधवः। पिन्वमानाः। अवंतु। मा। ध्रुवा पर्वतासः। अवंतु। मा। पितरः। देवऽहूतौ। विश्वऽदानीं। सुऽम
नसः। स्याम। पश्येम। नु। सूर्यं। उत्ऽचरंतं। तथा। करत्। वसुऽपतिः। वसूनां। देवान्। ओहानः। अ
वसा। आऽगमिष्ठः॥ १४॥ इंद्रः। नेदिष्ठं। अवसा। आऽगमिष्ठः। सरस्वती। सिंधुऽभिः। पिन्वमाना। प
र्जन्यः। नः। ओषधीभिः। मयःऽभुः। अग्निः। सुऽशंसः। सुऽहवः। पिताऽइव। यः। वः। देवाः। घृतऽ
स्नुना। हव्येन। प्रतिऽभूषति। तं। विश्वे। उपऽगच्छथ। उप। नः। सूनवः। गिरः। शृण्वंतु। अमृतस्य। ये।
सुऽमृळीकाः। भवंतु। नः। विश्वे। देवाः। ऋतुऽवृधः। ऋतुऽभिः। हवनऽश्रुतः। जुषंतां। युज्यं। पयः॥ १५॥
स्तोत्रं। इंद्रः। मरुत्ऽगणः। त्वष्टृऽमान्। मित्रः। अर्यमा। इमा। हव्या। जुषंत। नः। इमं। नः। अग्ने। अध्व
रं। होतः। वयुनऽशः। यज। चिकित्वान्। दैव्यं। जनं। विश्वे। देवाः। शृणुत। इमं। [illegible]

हवं। मे। ये। अंतरिक्षे। ये। उप। द्यवि। स्थ। ये। अग्निऽजिह्वाः। उत। वा। यजत्राः। आऽसद्य। अस्मिन्।
बर्हिषि। मादयध्वं। विश्वे। देवाः। मम। शृण्वंतु। यज्ञियाः। उभे इति। रोदसी इति। अपां। नपात्। च।
मन्म। मा। वः। वचांसि। परिऽचक्ष्याणि। वोचं। सुम्नेषु। इत्। वः। अंतमाः। मदेम। मा। ये। के। च। ज्मा। म
हिनः। अहिऽमायाः। दिवः। जज्ञिरे। अपां। सधऽस्थे। ते। अस्मभ्यं। इषये। विश्वं। आयुः। क्षपः। उस्राः।
वरिवस्यंतु। देवाः। आग्नीपर्जन्यौ। अवतं। धियं। मे। अस्मिन्। हवे। सुऽहवा। सुऽस्तुतिं। नः। इळां।
अन्यः। जनयत्। गर्भं। अन्यः। प्रजाऽवतीः। इषः। आ। धत्तं। अस्मे इति। सुऽउक्तेन। मह्या। नमसा।
आ। विवासे। अस्मिन्। नः। अद्य। विदथे। यजत्राः। विश्वे। देवाः। हविषि। मादयध्वं॥१६॥ वयं। ऊं इति।
त्वा। पथः। पते। रथं। न। वाजऽसातये। धिये। पूषन्। अयुज्महि। अभि। नः। नर्यं। वसु। वीरं। प्रय
तऽदक्षिणं। वामं। गृहऽपतिं। नय। अदित्सं। तं। चित्। आघृणे। पूषन्। दानाय। चोदय। पणेः।
चित्। वि। म्रद। मनः। वि। पथः। वाजऽसातये। चिनुहि। वि। मृधः। जहि। साधंतां। उग्र। नः। धियः।
परि। तृंधि। पणीनां। आरया। हृदया। कवे। अथ। ईं। अस्मभ्यं। रंधय॥१७॥ वि। पूषन्। आरे
या। तुद। पणेः। इच्छ। हृदि। प्रियं। ०। आ। रिख। किकिरा। कृणु। पणीनां। हृदया। कवे। ०। यां। पूष
न्। ब्रह्मऽचोदनीं। आरां। बिभर्षि। आघृणे। तया। समस्य। हृदयं। ०। या। ते। अष्ट्रा। गोऽओपशा।

आ।घृणे।पुरुऽसा।धनी।तस्याः।ते।सुम्नं।ईमहे।उत।नः।गोऽसनिं।धियं।अश्वऽसां।वाजऽ
सां।उत।नृऽवत्।कृणुहि।वीतये॥१॥सं।पूषन्।विदुषा।नय।यः।अंजसा।अनुऽशासति।यः।
एव।इदं।इति।ब्रवत्।सं।ऊं इति।पूष्णा।गमेमहि।यः।गृहान्।अभिऽशासति।इमे।एव।इति।च।
ब्रवत्।पूष्णः।चक्रं।न।रिष्यति।न।कोशः।अव।पद्यते।नो इति।अस्य।व्यथते।पविः।यः।अस्मै।हवि
षा।अविधत्।न।तं।पूषा।अपि।मृष्यते।प्रथमः।विंदते।वसु।पूषा।गाः।अनु।एतु।नः।पूषा।रक्षतु।
अर्वतः।पूषा।वाजं।सनोतु।नः॥१९॥पूषन्।अनु।प्र।गाः।इहि।यजमानस्य।सुन्वतः।अस्माकं।स्तु
वतां।उत।माकिः।नेशत्।मा।कीं।रिषत्।मा।कीं।सं।शारि।केवटे।अथ।अरिष्टाभिः।आ।गहि।शृ
ण्वंतं।पूषणं।वयं।इर्यं।अनष्टऽवेदसं।ईशानं।रायः।ईमहे।पूषन्।तव।व्रते।वयं।न।रिष्येम।कदा।
चन।स्तोतारः।ते।इह।स्मसि।परि।पूषा।परस्तात्।हस्तं।दधातु।दक्षिणं।पुनः।नः।नष्टं।आ।अज
तु॥२०॥आ।इहि।वां।विऽमुचः।नपात्।आघृणे।सं।सचावहै।रथीः।ऋतस्य।नः।भव।रथीःऽत
मं।कपर्दिनं।ईशानं।राधसः।महः।रायः।सखायं।ईमहे।रायः।धारा।असि।आघृणे।वसोः।राशिः।
अजऽअश्व।धीवतःऽधीवतः।सखा।पूषणं।नु।अजऽअश्वं।उप।स्तोषाम।वाजिनं।स्वसुः।यः।जा
रः।उच्यते।मातुः।दिधिषुं।अब्रवं।स्वसुः।जारः।शृणोतु।नः।भ्राता।इंद्रस्य।सखा।मम।आ।अजासः।

पूषणं । रथीः । निःऽशुम्भाः । ते । जनऽश्रियं । देवं । वहन्तु । बिभ्रतः ॥ ६ ॥ यः । एनं । आऽदिदेशति । करम्भऽ
अत् । इति । पूषणं । न । तेन । देवः । आऽदिशे ॥ उत । घ । सः । रथिऽतमः । सख्या । सत्ऽपतिः । युजा । इन्द्रः ।
वृत्राणि । जिघ्नते ॥ उत । अदः । परुषे । गवि । सूरः । चक्रं । हिरण्ययं । नि । ऐरयत् । रथिऽतमः ॥ यत् । अद्य ।
त्वा । पुरुऽस्तुत । ब्रवाम । दस्र । मन्तुऽमः ॥ तत् । सु । नः । मन्म । साधय ॥ इमं । च । नः । गोऽएषणं । सातये ।
सीसधः । गणं ॥ आरात् । पूषन् । असि । श्रुतः ॥ आ । ते । स्वस्तिं । ईमहे । आरेऽअघां । उपऽवसुं ॥ अद्य ।
च । सर्वऽतातये । श्वः । च । सर्वऽतातये ॥ ६ ॥ इन्द्रा । नु । पूषणा । वयं । सख्याय । स्वस्तये ॥ हुवेम । वाजऽसा
तये ॥ सोमं । अन्यः । उप । असदत् । पातवे । चम्वोः । सुतं ॥ करम्भं । अन्यः । इच्छति ॥ अजाः । अन्यस्य । वह्न
यः । हरी इति । अन्यस्य । सम्ऽभृता ॥ ताभ्यां । वृत्राणि । जिघ्नते ॥ यत् । इन्द्रः । अनयत् । रितः । महीः । अ
पः । वृषन्ऽतमः ॥ तत्र । पूषा । अभवत् । सचा ॥ तां । पूष्णः । सुऽमतिं । वयं । वृक्षस्य । प्र । वयाम्ऽइव । इन्द्रस्य ।
च । आ । रभामहे ॥ उत् । पूषणं । युवामहे । अभीशून्ऽइव । सारथिः ॥ मह्यै । इन्द्रं । स्वस्तये ॥ ६ ॥ शुक्रं ।
ते । अन्यत् । यजतं । ते । अन्यत् । विषुरूपे इति विषुऽरूपे । अहनी इति । द्यौःऽइव । असि ॥ विश्वाः । हि ।
मायाः । अवसि । स्वधाऽवः । भद्रा । ते । पूषन् । इह । रातिः । अस्तु ॥ अजऽअश्वः । पशुऽपाः । वाजऽप
स्त्यः । धियम्ऽजिन्वः । भुवने । विश्वे । अर्पितः ॥ अष्ट्रां । पूषा । शिथिरां । उत्ऽवरीवृजत् । सम्ऽचक्षाणः ।

भुवना।देवः।ईयते।याः।ते।पूषन्।नावः।अंतरिति।समुद्रे।हिरण्ययीः।अंतरिक्षे।चरंति।ताभिः।यासि।
दूत्यां।सूर्यस्य।कामेन।कृता।श्रवः।इच्छमानः।पूषा।सुऽबंधुः।दिवः।आ।पृथिव्याः।इळः।पतिः।मघऽवा।
दस्मऽवर्चाः।यं।देवासः।अददुः।सूर्यायै।कामेन।कृतं।तवसं।सुऽअंचं।॥४॥प्र।नु।वोचा।सुतेषु।वां।
वीर्या।यानि।चक्रथुः।हतासः।वां।पितरः।देवऽशत्रवः।इंद्राग्नी इति।जीवथः।युवं।बट्।इत्था।महिमा।
वां।इंद्राग्नी इति।पनिष्ठः।आ।समानः।वां।जनिता।भ्रातरा।युवं।यमौ।इहेहऽमातरा।ओकिऽवांसा।
सुते।सचा।अश्वा।सप्ती इवेति सप्ती ऽइव।आदने।इंद्र।नु।अग्नी इति।अवसा।इह।वज्रिणा।वयं।दे
वा।हवामहे।यः।इंद्राग्नी इति।सुतेषु।वां।स्तवत्।तेषु।ऋतऽवृधा।जोषऽवाकं।वदतः।पज्रऽहोषि
णा।न।देवा।भसथः।चन।इंद्राग्नी इति।कः।अस्य।वां।देवौ।मर्तः।चिकेतति।विषूचः।अश्वान्।युयु
जानः।ईयते।एकः।समाने।आ।रथे।॥५॥इंद्राग्नी इति।अपात्।इयं।पूर्वा।आ।अगात्।पत्ऽवतीभ्यः।
हित्वी।बाह्वोः।मा।नः।अस्मिन्।महाऽधने।परा।वर्क्तं।गोऽइष्टिषु।इंद्राग्नी इति।[illegible]।तपंति।मा।
अ[illegible]घाः।अर्यः।अरातयः।अप।द्वेषांसि।आ।कृतं।युयुतं।सूर्यात्।अधि।इंद्राग्नी इति।युवोः।अपि।
वसु।दिव्यानि।पार्थिवा।आ।नः।इह।प्र।यच्छतं।रयिं।विश्वायुऽपोषसं।इंद्राग्नी इति।उक्थऽवाहसा।स्तो
मेभिः।हवनऽश्रुता।विश्वाभिः।गीःऽभिः।आ।गतं।॥२६॥श्नथत्।वृत्रं।उत।सनोति।वाजं।इंद्रा।यः।

शिरः॥जिह्वया॥वावदत्।चरत्।त्रिंशत्।पदा।नि।अक्रमीत्।इंद्रा

अग्नी इति। सहुरी इति। सपर्यात्। इरज्यंता। वसव्यस्य। भूरेः। सहःऽतमा। सहसा। वाजऽयंता। ता। यो
धिष्ट। अभि। गाः। इंद्रा। नूनं। अपः। स्वः। उषसः। अग्ने। ऊळ्हाः। दिशः। स्वः। उषसः। इंद्र। चित्राः। अपः।
गाः। अग्ने। युवसे। नियुत्वान्। आ। वृत्रऽहना। वृत्रहऽभिः। शुष्मैः। इंद्र। याा तं। नमःऽभिः। अग्ने। अर्वा
क्। आ। युवं। राधःऽभिः। अकवेभिः। इंद्रा। अग्ने। अस्मे इति। भवतं। उत्ऽतमेभिः। ता। हुवे। ययोः। इंद्रं। पप्ने। वि
श्वं। पुरा। कृतं। इंद्राग्नी इति। न। आ। मर्धतः। उग्रा। विऽघनिना। मृधः। इंद्राग्नी इति। हवामहे॥ ०॥ २७॥ हतः।
वृत्राणि। आर्या। हतः। दासानि। सत्पती इति सत्ऽपती। हतः। विश्वाः। अप। द्विषः। इंद्राग्नी इति। युवं।
इमे। अभि। स्तोमाः। अनूषत। पिबतं। शंऽभुवा। सुतं॥ ० इंद्राग्नी। ताभिः। आ। गतं। ताभिः। आ। गच्छ
तं। नरा॥ ० इंद्राग्नी इति। सोमऽपीतये। तं। ईळिष्वाय। अर्चिषा। वना। विश्वा। परिऽस्वजत्। कृष्णा। कृ
णोति। जिह्वया॥ २८॥ यः। इद्धे। आऽविवासति। सुम्नं। इंद्रस्य। मर्त्यः। द्युम्नाय। सुऽतराः। अपः। ता। नः। वा
जऽवतीः। इषः। आशून्। पिपृतं। अर्वतः। इंद्रं। अग्निं। च। वोळ्हवे। उभा। वां। इंद्राग्नी इति। आऽहुवध्यै।
उभा। राधसः। सह। मादयध्यै। उभा। दातारौ। इषां। रयीणां। उभा। वाजस्य। सातये। हुवे। वां। आ। नः। ग
व्येभिः। अश्व्यैः। वसव्यैः। उप। गच्छतं। सखायौ। देवौ। सख्याय। शंऽभुवा। इंद्राग्नी इति। ता। हवामहे। इं
द्राग्नी इति। शृणुतं। हवं। यजमानस्य। सुन्वतः। वीतं। हव्यानि। आ। गतं। पिबतं। सोम्यं। मधु॥ २९॥ इयं।

इति।

अददात्।रभसं।ऋणऽच्युतं।दिवःऽदासं।वध्रिऽअश्वाय।दाशुषे।या।शश्वंतं।आऽचखाद।अवसं।
पणिं।ता।ते।दात्राणि।तविषा।सरस्वति॥इयं।शुष्मेभिः।बिसखाःऽइव।अरुजत्।सानु।गिरीणां।तवि
षेभिः।ऊर्मिऽभिः।पारावतऽघ्नीं।अवसे।सुवृक्तिऽभिः।सरस्वतीं।आ।विवासेम।धीतिऽभिः।सरस्व
ति।देवऽनिदः।नि।बर्हय।प्रऽजां।विश्वस्य।बृसयस्य।मायिनः।उत।क्षितिऽभ्यः।अवनीः।अविंदः।वि
षं।एभ्यः।अस्रवः।वाजिनीऽवति।प्र।नः।देवी।सरस्वती।वाजेभिः।वाजिनीऽवती।धीनां।अवित्री।
अवतु।यः।त्वा।देवि।सरस्वति।उपऽब्रूते।धने।हिते।इंद्रं।न।वृत्रऽतूर्ये॥२०॥त्वं।देवि।सरस्वति।अ
व।वाजेषु।वाजिनि।रद।पूषाऽइव।नः।सनिं।उत।स्या।नः।सरस्वती॥घोरा॥हिरण्यऽवर्तनिः।वृत्रऽ
घ्नी।वष्टि।सुऽस्तुतिं।यस्याः।अनंतः।अह्रुतः।त्वेषः।चरिष्णुः।अर्णवः।अमः।चरति।रोरुवत्।
सा।नः।विश्वाः।अति।द्विषः।स्वसॄः।अन्याः।ऋतऽवरी।अतनू।अहाऽइव।सूर्यः।उत।नः।प्रिया।
प्रियासु।सप्तऽस्वसा।सुऽजुष्टा।सरस्वती।स्तोम्या।भूत्॥२१॥आऽपप्रुषी।पार्थिवानि।उरु।
रजः।अंतरिक्षं।सरस्वती।निदः।पातु।त्रिऽसधस्था।सप्तऽधातुः।पंच।जाता।वर्धयंती।
वाजेऽवाजे।हव्या।भूत्।प्र।या।महिम्ना।महिना।आसु।चेकिते।द्युम्नेभिः।अन्याः।अपसां।

६४

अपः ऽतमा । रथः ऽवेङ्। बृहती ॥ विऽश्वने । कृता । उप ऽस्तुत्या । चिकितुषा । सरस्वती । सरस्वति । अभि । नः । नेषि । वस्यः । मा । अप । स्फरीः । पयसा । मा । नः । आ । धक् । जुषस्व । नः । सख्या । वेश्या । च । मा । तु । क्षेत्राणि । अरणानि । गन्म ॥ ३२ ॥ ॥ इति चतुर्थाष्टके ऽष्टमो ऽध्यायः ॥ ॥ शाके १७८० विभव नामाब्दे कार्तिकशुद्ध १ तद्दिने पुस्तक समाप्तः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

६४

॥इतिपंचमाष्टके प्रारंभः॥

॥श्रीगणेशाय नमः॥ ॥हरिः ॐ॥ स्तुषे। नरा। दिवः। अस्य। प्रऽसंता। अश्विना। हुवे। जर
माणः। अर्कैः। या। सद्यः। उस्रा। विऽउषि। ज्मः। अंतान्। युयूषतः। परि। उरु। वरांसि। ता। यज्ञं। आ।
शुचिऽभिः। चक्रमाणा। रथस्य। भानुं। रुरुचुः। रजःऽभिः। पुरु। वरांसि। अमिता। मिमाना। अपः।
धन्वानि। अति। याथः। अज्रान्। ता। ह। त्यत्। वर्तिः। यत्। अरध्रं। उग्रा। इत्था। धियः। ऊहथुः। श
श्वत्। अश्वैः। मनःऽजवेभिः। इषिरैः। शयध्यै। परि। व्यथिः। दाशुषः। मर्त्यस्य। ता। नव्यसः। ज
रमाणस्य। मन्म। उप। भूषतः। युयुजानसप्ती इति युयुजानऽसप्ती। शुभं। पृक्षं। इषं। ऊर्जं। वहं
ता। होता। यक्षत्। प्रत्नः। अध्रुक्। युवाना। ता। वल्गू इति। दस्रा। पुरुशाकऽतमा। प्रत्ना। नव्य
सा। वचसा। आ। विवासे। या। शंसते। स्तुवते। शंऽभविष्ठा। बभूवतुः। गृणते। चित्रराती इति
चित्रऽराती॥१॥ ता। भुज्युं। विभिः। अत्ऽभ्यः। समुद्रात्। तुग्रस्य। सूनुं। ऊहथुः। रजःऽभिः। अरेणु
ऽभिः। योजनेभिः। भुजंता। पतत्रिऽभिः। अर्णसः। निः। उपऽस्थात्। वि। जयुषा। रथ्या। यातं। अ
द्रिं। श्रुतं। हवं। वृषणा। वध्रिऽमत्याः। दशस्यंता। शयवे। पिप्यथुः। गां। इति। च्यवाना। सुऽमतिं। भु
रण्यू इति। यत्। रोदसी इति। प्र। दिवः। अस्ति। भूम। हेळः। देवानां। उत। मर्त्यऽत्रा। तत्। आदित्याः।

वुसवः। रुद्रियासः। रक्षःऽयुजे। तपुः। अघंऽद्दधातायः। ईं। राजानो। ऋतुऽथा। विऽदधतं।
रजसः। मित्रः। वरुणः। चिकेततुं। गंभीराय। रक्षसे। हेतिं। अस्य। द्रोघाय। चितुं। वचंसे। आन
वाय। अंतरेः। चुक्रैः। तनयाय। वर्तिः। द्युऽमता। आ। या। तं। नृऽवता। रथेन। सनुत्येन। त्यजसा।
मर्त्यस्य। वनुष्यतां। अपि। ती। र्षा। वृत्र। क्तं। आ। परमाभिः। उत। मध्यमाभिः। नियुतंऽभिः। यातं।
अवमाभिः। अर्वाक्। दृळ्हस्य। चितु। गोऽमतः। विव्रजस्य। दुरः। वर्तं। गृणते। चित्रराती इति
चित्रऽराती॥ २॥ क्रं। स्या। वुल्गू इति। पुरुऽहूता। अद्य। दूतः। न। स्तोमः। अविदत्। नमस्वान्। आ।
यः। अर्वाक्। नासत्या। ववर्त। प्रेष्ठा। हि। असथः। अस्य। मन्मन्। अरं। मे। गंतं। हवनाय। अ
स्मे। गृणाना। यथा। पिबाथः। अंधः॥ परि। ह। स्यत्। वर्तिः। याथः। रिषः। न। यत्। परः। न। अंत
रः। तुतुर्यात्। अकारि। वां। अंधसः। वरीमन्। अस्तारि। बर्हिः। सुप्रऽअयनतमं। उत्तानऽह
स्तः। युवऽयुः। ववंद। आ। वां। नक्षंतः। अद्रयः। आंजन्। ऊर्ध्वः। वां। अग्निः। अध्वरेषु। अ
स्थात्। प्र। रातिः। एति। जूर्णिनी। घृताची। प्र। होता। गूर्तऽमनाः। उराणः। अयुक्त। यः। नासत्या। १
हवीमन्। अधि। श्रिये। दुहिता। सूर्यस्य। रथं। तस्थौ। पुरुऽभुजा। शतऽऊतिं। प्र। मायाभिः।

मा धिया। श्रुतं। अत्रा। नरा। नृतू इति। जनिमन्। यज्ञियानां॥ २॥ युवं। श्रीभिः। दर्शताभिः।
आभिः। शुभे। पुष्टिं। ऊहथुः। सूर्यायाः। प्र। वां। वयः। वपुषे। अनु। पप्तन्। नक्षत्। वाणी। सुऽ
स्तुता। धिष्ण्या। वां॥ आ। वां। वयः। अश्वासः। वहिष्ठाः। अभि। प्रयः। नासत्या। वहंतु। प्र। वां। रथः।
मनःऽजवाः। असर्जि। इषः। पृक्षः। इषिधे। अनु। पूर्वीः॥ पुरु। हि। वां। पुरुऽभुजा। देष्णं। धेनुं। नः।
इषं। पिन्वतं। असक्रां। स्तुतः। च। वां। माध्वी इति। सुऽस्तुतिः। च। रसाः। च। ये। वां। अनु। रातिं।
अग्मन्॥ उत। मे। ऋज्रे इति। पुरयस्य। रघ्वी इति। सुऽमीळ्हे। शतं। पेरुके। च। पक्वा। शांडः। दात्।
हिरण्यिनः। स्मत्ऽदिष्टीन्। दश। वशासः। अभिऽसाचः। ऋष्वान्। आ। सं। वां। शता। नासत्या।
सहस्रा। अश्वानां। पुरुऽपंथाः। गिरे। दात्। भरत्। वाजाय। वीरान्। गिरे। दात्। हता। रक्षांसि। पु
रुऽदंससा। स्युः इति स्युः। आ। वां। सुम्नः। वरिमन्। आ। सूरिऽभिः। स्यां॥ ४॥ उत। त्याः। उ इति। श्वित्र्ये। उषसः।
रोचमानाः। अस्थुः। अपां। न। ऊर्मयः। रुशंतः। कृणोति। विश्वा। सुऽपथा। सुऽगानि। अभूत्।
ऊं इति। वस्वी। दक्षिणा। मघोनी॥ भद्राः। ददृक्षे। उर्विया। वि। भाति। उत्। ते। शोचिः। भानवः।
द्यां। अपप्तन्। आविः। वक्षः। कृणुषे। शुंभमाना। उषः। देवि। रोचमाना। महःऽभिः॥ वहंति।
सीं। अरुणासः। रुशंतः। गावः। सुऽभगां। उर्विया। प्रथानां। अप। ईजते। शूरः। अस्ताऽइव। श

त्रून्। बाधते। तमः। अजिरः। न। वोळ्हा। सुऽगा। उत। ते। सुऽपथा। पर्वतेषु। अवाते। अपः।
तरसि। स्वभानो इति स्वऽभानो। सा। नः। आ। वह। पृथुऽयामन्। ऋष्वे। रयिं। दिवः। दुहितः।
इषयध्यै। सा। आ। वह। या। उक्षऽभिः। अवाता। उषः। वरं। वहसि। जोषं। अनु। त्वं। दिवः। दु-
हितः। या। ह। देवी। पूर्वऽहूतौ। मंहना। दर्शता। भूः॥५॥ ५॥ एषा। स्या। नः। दुहिता। दिवःऽजाः।
क्षितीः। उच्छंती। मानुषीः। अजीगरिति। या। भानुना। रुशता। राम्यासु। अज्ञायि। तिरः। त-
मसः। चित्। अक्तून्। वि। तत्। ययुः। अरुणयुक्ऽभिः। अश्वैः। चित्रं। भांति। उषसः। चंद्रऽ-
रथाः। अग्रं। यज्ञस्य। बृहतः। नयंतीः। वि। ताः। बाधंते। तमः। ऊर्म्यायाः। श्रवः। वाजं। इषं। ऊर्जं।
वहंतीः। नि। दाशुषे। उषसः। मर्त्याय। मघोनीः। वीरऽवत्। पत्यमानाः। अवः। धात। विधते। रत्नं।
अद्य। इदा। हि। वः। विधते। रत्नं। अस्ति। इदा। वीराय। दाशुषे। उषसः। इदा। विप्राय। जरते।
यत्। उक्था। नि। स्म। माऽवते। वहथ। पुरा। चित्। इदा। हि। ते। उषः। अद्रिसानो इत्यद्रिऽसानो।
गोत्रा। गवां। अंगिरसः। गृणंति। वि। अर्केण। बिभिदुः। ब्रह्मणा। च। सत्या। नृणां। अभवत्।
देवऽहूतिः। उच्छ। दिवः। दुहितः। प्रत्नऽवत्। नः। भरद्वाजऽवत्। विधते। मघोनि। सुऽवीरं।
रयिं। गृणते। रिरीहि। उरुऽगायं। अधि। धेहि। श्रवः। नः॥६॥ वपुः। नु। तत्। चिकितुषे। चित्।

२

अस्तु।समानं।नाम।धेनु।पत्यमानं।मर्तेषु।अन्यत्।दोहसे।पीपाय।सकृत्।शुक्रं।दुदुहे।पृश्निः।
ऊधः।ये।अग्नयः।न।शोशुचन्।इधानाः।द्विः।यत्।त्रिः।मरुतः।ववृधंत।अरेणवः।हिरण्ययासः।
एषां।साकं।नृम्णैः।पौंस्येभिः।च।अभूवन्।रुद्रस्य।ये।मीह्लुषः।संति।पुत्राः।यान्।चो इति।नु।दा
धृविः।भरध्यै।विदे।हि।माता।महः।मही।सा।सा।इत्।पृश्निः।सुऽभ्वे।गर्भं।आ।अधात्।न।ये।ई
षंते।जनुषः।अया।नु।अंतरिति।संतः।अवद्यानि।पुनानाः।निः।यत्।दुह्रे।शुचयः।अनु।जोषं।
अनु।श्रिया।तन्वं।उक्षमाणाः।मक्षु।न।येषु।दोहसे।चित्।अयाः।आ।नाम।धृष्णु।मारुतं।दधा
नाः।न।ये।स्तौनाः।अयासः।मह्ना।नु।चित्।सुऽदानुः।अव।यासत्।उग्रान्॥ ७॥ ते।इत्।उग्राः।शव
सा।धृष्णुऽसेनाः।उभे इति।युजंत।रोदसी इति।सुमेके इति सुऽमेके।अध।स्म।एषु।रोदसी।स्वऽ
शोचिः।आ।अमवत्ऽसु।तस्थौ।न।रोकः।अनेनः।वः।मरुतः।यामः।अस्तु।अनश्वः।चित्।यं।
अजति।अरथीः।अनवसः।अनभीशुः।रजःऽतूः।वि।रोदसी इति।पथ्याः।याति।साधन्।०।नु
अस्ति।मरुतः।यं।अवथ।वाजऽसातौ।०।यं।अप्ऽसु।सः।व्रजं।दर्ता।पार्ये।अध।द्योः।प्र।चित्रं।
अर्कं।गृणते।तुराय।मारुताय।स्वऽतवसे।भरध्वं।ये।सहांसि।सहसा।सहंते।रेजते।अग्ने।पृथि
वी।मखेभ्यः।त्विषिऽमंतः।अध्वरस्यऽइव।दिद्युत्।तृषुऽच्यवसः।जुह्वः।न।अग्नेः।अर्चत्रयः।धु

नयः। न। वीराः। भ्राजत्ऽजन्मानः। मरुतः। अधृष्टाः। तं। वृधंतं। मारुतं। भ्राजत्ऽऋष्टिं। रु
द्रस्य। सूनुं। हवसा। आ। विवासे। दिवः। शर्धाय। शुचयः। मनीषाः। गिरयः। न। आपः। उग्राः।
अस्पृध्रन्॥ ८॥ विश्वेषां। वः। सतां। ज्येष्ठऽतमा। गीःऽभिः। मित्रावरुणा। वावृधध्यै। सं। या। रश्मा
ऽइव। यमतुः। यमिष्ठा। द्वा। जनान्। असमा। बाहुऽभिः। स्वैः। इयं। मत्। वां। प्र। स्तृणीते। मनीषा।
उप। प्रिया। नमसा। बर्हिः। अच्छ। यंतं। नः। मित्रा। वरुणा। अधृष्टं। छर्दिः। यत्। वां। वरूथ्यं। सुदा
नू इति सुऽदानू। आ। यातं। मित्रावरुणा। सुऽशस्ति। उप। प्रिया। नमसा। हूयमाना। सं। यौ। अ
प्नःऽस्थः। अपसाऽइव। जनान्। श्रुधिऽयतः। चित्। यतथः। महिऽत्वा। अश्वा। न। या। वाजिना।
पूतबंधू इति पूतऽबंधू। ऋता। यत्। गर्भं। अदितिः। भरध्यै। प्र। या। महि। महांता। जायमाना।
घोरा। मर्ताय। रिपवे। नि। दीधरिति दीधः। विश्वे। यत्। वां। मंहना। मंदमानाः। क्षत्रं। देवासः। अ
दधुः। सऽजोषाः। परि। यत्। भूथः। रोदसी इति। चित्। उर्वी इति। संति। स्पशः। अदब्धासः। अ
मूराः॥ ९॥ ता। हि। क्षत्रं। धारयेथे इति। अनु। द्यून्। दृंहेथे इति। सानुं। उपमात्ऽइव। द्योः। दृळ्हः।
नक्षत्रः। उत। विश्वऽदेवः। भूमिं। आ। अतान्। द्यां। धासिना। आयोः। ता। विग्रं। धैथे इति। जठरं। पृ
णध्यै। आ। यत्। सद्म। सऽभृतयः। पृणंति। न। मृष्यंते। युवतयः। अवाताः। वि। यत्। पयः। विश्वऽ

जिन्हा। भरंते। ता। जिन्हया। सदं। आ। इदं। सुऽमेधाः। आ। यत्। वां। सत्यः। अरतिः। ऋते। भूत्॥ त
त्। वां। महि। त्वं। घृतऽअन्ने। अस्त। युवं। दाशुषे। वि। चयिष्टं। अंहः। प्र। यत्। वां। मित्रावरुणा। स्पू
र्धन्। प्रिया। धाम। युवऽधिता। मिनंति। न। ये। देवासः। ओहसा। न। मर्ताः। अयज्ञऽसाचः। अप्यः। न।
पुत्राः॥ वि। यत्। वाचं। कीस्तासः। भरंते। शंसंति। के। चित्। निऽविदः। मनानाः। आत्। वां। ब्रवाम।
सत्यानि। उक्था। नकिः। देवेभिः। यतथः। महि। त्वा॥ अवोः। इत्था। वां। छर्दिषः। अभिष्टौ। युवोः। मि
त्रावरुणौ। अस्कृधोयु। अनु। यत्। गावः। स्फुरान्। ऋजिप्यं। धृष्णुं। यत्। रणे। वृषणं। युनजन्
॥१०॥ श्रुष्टी। वां। यज्ञः। उत्ऽयतः। सजोषाः। मनुष्वत्। वृक्तऽबर्हिषः। यजध्यै। आ। यः। इंद्राव
रुणौ। इषे। अद्य। महे। सुम्नाय। महे। आऽववर्तत्॥ ता। हि। श्रेष्ठा। देवऽताता। तुजा। शूराणां। शवि
ष्ठा। ता। हि। भूतं। मघोनां। मंहिष्ठा। तुविऽशुष्मा। ऋतेन। वृत्रऽतुरा। सर्वऽसेना॥ ता। गृणीहि। न
मस्येभिः। शूषैः। सुम्नेभिः। इंद्रावरुणा। चकाना। वज्रेण। अन्यः। शवसा। हंति। वृत्रं। सिसक्ति।
च। अन्यः। वृजनेषु। विप्रः॥ ग्नाः। च। यत्। नरः। वावृधंत। विश्वे। देवासः। नरां। स्वऽगूर्ताः। प्र। एभ्यः।
इंद्रावरुणा। महिऽत्वा। द्यौः। च। पृथिवि। भूतं। उर्वी इति। सः। इत्। नु। सुऽदानुः। स्वऽवान्। ऋतऽवा।
इंद्रा। यः। वां। वरुणा। दाशति। त्मन्। इषा। सः। द्विषः। तरेत्। दास्वान्। वंसत्। रयिं। रयिऽवतः। च। ज

नो। न॥११॥ यः। युवं। दाशुऽअध्वराय। देवा। रयिं। धत्थः। वसुऽमंतं। पुरुऽक्षुं। अस्मे इति। सः। इंद्रावरु
णा। अपि। स्यात्। प्रऽयुः। भनक्ति। वनुषां। अशस्तीः। उत। नः। सुऽक्षत्रः। देवऽगोपाः। सूरिऽभ्यः। इंद्रा
वरुणा। रयिः। स्यात्। येषां। शुष्मः। पृतनासु। सह्वान्। प्र। सद्यः। द्युम्ना। तिरते। ततुरिः। नु। नः। इंद्रावरुणा।
गृणाना। पृंक्तं। रयिं। सौश्रवसाय। देवा। इत्था। गृणंतः। महिनस्य। शर्धः। अपः। न। नावा। दुःऽइता।
तरेम। प्र। संऽराजे। बृहते। मन्म। नु। प्रियं। अर्च। देवाय। वरुणाय। सऽप्रथः। अयं। यः। उर्वी इति। महि
ना। महिऽव्रतः। क्रत्वा। विऽभाति। अजरः। न। शोचिषा। इंद्रावरुणा। सुतऽपौ। इमं। सुतं। सोमं। पिबतं।
मद्यं। धृतऽव्रता। युवोः। रथः। अध्वरं। देवऽवीतये। प्रति। स्वसरं। उप। याति। पीतये। इंद्रावरुणा।
मधुमत्ऽतमस्य। वृष्णः। सोमस्य। वृषणा। आ। वृषेथां। इदं। वां। अंधः। परिऽसिक्तं। अस्मे इति। आऽ
सद्य। अस्मिन्। बर्हिषि। मादयेथां॥१२॥ सं। वां। कर्मणा। सं। इषा। हिनोमि। इंद्राविष्णू इति। अपसः।
पारे। अस्य। जुषेथां। यज्ञं। द्रविणं। च। धत्तं। अरिष्टैः। नः। पथिऽभिः। पारयंता। या। विश्वासां। ज
नितारा। मतीनां। इंद्राविष्णू इति। कलशा। सोमऽधाना। प्र। वां। गिरः। शस्यमानाः। अवंतु। प्र। स्तो
मासः। गीयमानासः। अर्कैः। इंद्राविष्णू इति। मदपती इति मदऽपती। मदानां। आ। सोमं। यातं। द्र
विणो इति। दधाना। सं। वां। अंजंतु। अक्तुऽभिः। मतीनां। सं। स्तोमासः। शस्यमानासः। उक्थैः।०।

अभिमातिऽसहः। इंद्राविष्णू इति। सधऽमादः। वृहंतु। जुषेथां। विश्वाः। हवनाः। मतीनां। उप। ब्रह्माणि।
शृणुतं। गिरः। मे। इंद्राविष्णू इति। ननु। पनयाय्यं। वां। सोमस्य। मदे। उरु। चक्रमाथे इति। अकृणुतं।
अंतरिक्षं। वरीयः। अप्रथतं। जीवसे। नः। रजांसि। इंद्राविष्णू इति। हविषा। वृधाना। अग्रऽअद्वा
ना। नमसा। रातऽहव्या। घृतासुती इति घृतऽआसुती। द्रविणं। धत्तं। अस्मे इति। समुद्रः। स्थः। कल
शः। सोमऽधानः। इंद्राविष्णू इति। पिबतं। मध्वः। अस्य। सोमस्य। दस्रा। जठरं। पृणेथां। आ। वां। अं
धांसि। मदिराणि। अग्मन्। ० हवं। मे। उभा। जिग्यथुः। न। परा। जयेथे इति। न। परा। जिग्ये। कतरः।
चन। एनोः। इंद्रः। च। विष्णो इति। यत्। अपस्पृधेथां। त्रेधा। सहस्रं। वि। तत्। ऐरयेथां।।१३।। घृतव
ती इति घृतऽवती। भुवनानां। अभिऽश्रिया। उर्वी इति। पृथ्वी इति। मधुदुघे इति मधुऽदुघे। सुऽ
पेशसा। द्यावापृथिवी इति। वरुणस्य। धर्मणा। विस्कभिते इति विऽस्कभिते। अजरे इति। भूरिऽरेत
सा।। असश्चंती इति। भूरिधारे इति भूरिऽधारे। पयस्वती इति। घृतं। दुहाते इति। सुऽकृते। शुचिव्र
ते। राजंती इति। अस्य। भुवनस्य। रोदसी इति। अस्मे इति। रेतः। सिंचतं। यत्। मनुःऽहितं। यः। वां। ऋ
जवे। क्रमणाय। रोदसी इति। मर्तः। ददाश। धिषणे इति। सः। साधति। प्र। प्रजाभिः। जायते। धर्मणः।
परि। युवोः। सिक्ता। विषुऽरूपाणि। सऽव्रता। घृतेन। द्यावापृथिवी इति। अभिवृते इत्यभिऽवृते।
इति शुचिऽव्रते।

घृतश्रिया। घृतऽपृचा। घृतऽवृधा। उर्वी इति। पृथ्वी इति। होतृऽवूर्ये। पुरोहिते इति पुरःऽहिते।
ते इति। इत्। विप्राः। ईळते। सुम्नं। इष्टये। मधु। नः। द्यावापृथिवी इति। मिमिक्षतां। मधुऽश्चुता।
मधुदुघे इति मधुऽदुघे। मधुव्रते इति मधुऽव्रते। दधाने इति। यज्ञं। द्रविणं। च। देवता। महि। श्रवः।
वाजं। अस्मे इति। सुऽवीर्यं। ऊर्जं। नः। द्यौः। च। पृथिवी। च। पिन्वतां। पिता। माता। विश्वऽविदा। सुऽदंससा। संरराणे इति संऽरराणे। रोदसी इति। विश्वऽशंभुवा। सनिं। वाजं। रयिं। अस्मे इति। सं। इन्वतां॥
१४॥०॥ हिरण्यया। बाहू इति। अयंस्त। सवनाय। सुऽक्रतुः। घृतेन। पाणी इति। अभि। प्रुष्णुते। मखः।
युवा। सुऽदक्षः। रजसः। विऽधर्मणि। देवस्य। वयं। सवितुः। सवीमनि। श्रेष्ठे। स्याम। वसुनः। च। दावने। यः। विश्वस्य। द्विऽपदः। यः। चतुःऽपदः। निऽवेशने। प्रऽसवे। च। असि। भूमनः। अदब्धेभिः। सवितरिति। पायुऽभिः। त्वं। शिवेभिः। अद्य। परि। पाहि। नः। गयं। हिरण्यऽजिह्वः। सुविताय। नव्यसे। रक्ष।
माकिः। नः। अघऽशंसः। ईशत। ० दमूनाः। हिरण्यऽपाणिः। प्रतिऽदोषं। अस्थात्। अयःऽहनुः।
यजतः। मन्द्रऽजिह्वः। आ। दाशुषे। सुवति। भूरि। वामं। उत्। ऊं इति। अयान्। उपवक्ताऽइव। बाहू इति।
हिरण्यया। सविता। सुऽप्रतीका। दिवः। रोहांसि। अरुहत्। पृथिव्याः। अरीरमत्। पतयत्। कत्। चित्।
अभ्वं। वामं। अद्य। सवितः। वामं। ऊं इति। श्वः। दिवेऽदिवे। वामं। अस्मभ्यं। सावीः। वामस्य। हि। क्षयस्य।

देवा। भूरैः। अया। धिया। वाजम्ऽभाजेः। स्याम॥ १५॥ इंद्रासोमा। महि। तत्। वां। महिऽत्वं। युवं। महानि। प्रथ
मानि। चक्रथुः। युवं। सूर्यं। विविदथुः। युवं। स्वः। विश्वा। तमांसि। अहतं। निदः। च। इंद्रासोमा। वास
यथः। उषसं। उत। सूर्यं। नयथः। ज्योतिषा। सह। उप। द्यां। स्कंभथुः। स्कंभनेन। अप्रथतं। पृथिवीं।
मातरं। वि। इंद्रासोमौ। अहिं। अपःऽपरिऽस्थां। हथः। वृत्रं। अनु। वां। द्यौः। अमन्यत। प्र। अर्णांसि। ऐर
यतं। नदीनां। आ। समुद्राणि। पप्रथुः। पुरूणि। इंद्रासोमा। पक्वं। आमासु। अंतः। नि। गवां। इत्। दधथुः।
वक्षणासु। जग्रभथुः। अनपिऽनद्धं। आसु। रुशंतं। चित्रासु। जगतीषु। अंतः। इति। इंद्रासोमा। युवं।
अंग। तरुत्रं। अपत्यऽसाचं। श्रुत्यं। रराथे इति। युवं। शुष्मं। नर्यं। चर्षणिऽभ्यः। सं। विव्यथुः। पृत
नाऽसहं। उग्रा॥ १६॥ यः। अद्रिऽभित्। प्रथमऽजाः। ऋतऽवा। बृहस्पतिः। आंगिरसः। हविष्मान्। द्वि
बर्हऽज्मा। प्राघर्मऽसत्। पिता। नः। आ। रोदसी इति। वृषभः। रोरवीति। जनाय। चित्। यः। ईवते। उं इ
ति। लोकं। बृहस्पतिः। देवऽहूतौ। चकार। घ्नन्। वृत्राणि। वि। पुरः। दर्दरीति। जयन्। शत्रून्। अमि
त्रान्। पृत्ऽसु। साहन्। बृहस्पतिः। सं। अजयत्। वसूनि। महः। व्रजान्। गोऽमतः। देवः। एषः। अपः। सि
सासन्। स्वः। अप्रतिऽइतः। बृहस्पतिः। हंति। अमित्रं। अर्कैः॥ १७॥ सोमारुद्रा। धारयेथां। असुर्यं।
प्र। वां। इष्टयः। अरं। अश्नुवंतु। दमेऽदमे। सप्त। रत्ना। दधाना। शं। नः। भूतं। द्विऽपदे। शं। चतुःऽ
पदे। सोमारुद्रा। वि। वृहतं। विषूचीं। अमीवा। या। नः। गयं। आऽविवेश। आरे। बाधेथां। निःऽऋतिं। प

गु चैः। अस्मे इति। भद्रा। सौश्रवसानि। सं तु। सोमारुद्रा। युवं। एतानि। अस्मे इति। विश्वा। तनूषु।
भेषजानि। धत्तं। अव। स्यतं। मुंचतं। यत्। नः। आस्ति। तनूषु। बद्धं। कृतं। एनः। अस्मत्। तिग्मऽ
आयुधौ। तिग्महेती इति तिग्मऽहेती। सुऽशेवौ। सोमारुद्रौ। इह। सु। मृळतं। नः। प्र। नः। मुंचतं। व
रुणस्य। पाशात्। गोपायतं। नः। सुऽमनस्यमाना॥ १८॥ जीमूतस्यऽइव। भवति। प्रतीकं। यत्।
वर्मी। याति। सऽमदां। उपऽस्थे। अनाविद्धया। तन्वा। जय। त्वं। सः। त्वा। वर्मणः। महिमा। पिप
र्तु। धन्वना। गाः। धन्वना। आजिं। जयेम। धन्वना। तीव्राः। सऽमदः। जयेम। धनुः। शत्रोः। अ
पऽकामं। कृणोति। धन्वना। सर्वाः। प्रऽदिशः। जयेम॥ वक्ष्यंतीऽइव। इत्। आ। गनीगंति। कर्णं।
प्रियं। सखायं। परिऽसस्वजाना। योषाऽइव। शिंक्ते। विऽतता। अधि। धन्वन्। ज्या। इयं। समने।
पारयंती॥ ते इति। आचरंती इत्याऽचरंती। समनाऽइव। योषा। माताऽइव। पुत्रं। बिभृतां। उ
पऽस्थे। अप। शत्रून्। विध्यतां। संविदाने इति संऽविदाने। आर्त्नी इति। इमे इति। विस्फुरंती इति
विऽस्फुरंती। अमित्रान्॥ बह्वीनां। पिता। बहुः। अस्य। पुत्रः। चिश्चा। कृणोति। समना। अवऽ
गत्य। इषुऽधिः। संकाः। पृतनाः। च। सर्वाः। पृष्ठे। निऽनद्धः। जयति। प्रऽसूतः॥ १९॥ रथे। तिष्ठन्।
नयति। वाजिनः। पुरः। यत्रऽयत्र। कामयते। सुऽसारथिः। अभीशूनां। महिमानं। पनायत।
मनः। पश्चात्। अनु। यच्छंति। रश्मयः॥ तीव्रान्। घोषान्। कृण्वते। वृषऽपाणयः। अश्वाः। रथे

॥ इतिसप्तमाष्टकप्रारंभं ॥

॥श्रीगणेशाय नमः॥ ॥हरिः ॐ॥ प्र। नः। इंदो इति। महे। तने। ऊर्मिं। न। बिभ्रत्। अर्षसि।
अभि। देवान्। अयास्यः। मती। जुष्टः। धिया। हितः। सोमः। हिन्वे। पराऽवति। विप्रस्य। धारया। कृ
विः। अयं। देवेषु। जागृविः। सुतः। एति। पवित्रे। आ। सोमः। याति। विऽचर्षणिः। सः। नः। पवस्व। वा
जऽयुः। चक्राणः। चारुं। अध्वरं। बर्हिष्मान्। आ। विवासति। सः। नः। भगाय। वायवे। विप्र
वीरः। सदाऽवृधः। सोमः। देवेषु। आ। यमत्। सः। नः। अद्य। वसुत्तये। क्रतुऽवित्। गातुवित्ऽ
तमः। वाजं। जेषि। श्रवः। बृहत्। ॥१॥ सः। प्रवस्व। मदाय। कं। नृऽचक्षाः। देवऽवीतये। इंदो इति।
इंद्राय। पीतये। सः। नः। अर्ष। अभि। दूत्यं। त्वां। इंद्राय। तोशासे। देवान्। सखिऽभ्यः। आ।
वरं। उत। त्वां। अरुणं। वयं। गोभिः। अंज्मः। मदाय। कं। वि। नः। राये। दुरः। वृधि। अति। ऊं
इति। पवित्रा। अक्रमीत्। वाजी। धुरं। न। यामनि। इंदुः। देवेषु। पत्यते। सं। ईं। मिति। सखा।

यः। अस्वरन्। वने। क्रीळंतः। अतिऽअविं। इंदुं। नावाः। अनूषत। तया। पवस्व। धारया। य
या। पीतः। विऽचक्षसे। इंदो इति। स्तोत्रे। सुऽवीर्यं॥२॥ असृग्रन्। देवऽवीतये। अत्यासः। कृ
त्व्याःऽइव। अक्षरंतः। पर्वतऽवृधः। परिऽस्कृतासः। इंदवः। योषाऽइव। अपित्र्यऽवती। वायुं। सो
माः। असृक्षत। एते। सोमासः। इंदवः। चमू इति। सुताः। इंद्रं। वर्धंति। कर्मऽभिः॥ आ। धावत। सु

प्रयस्वंतः

ऽहस्त्यः। शुक्रा। गृभ्णीत। मंथिना। गोभिः। श्रीणीत। मत्सरं। सः। पवस्व। धनंऽजय। प्रऽयंता।
राधसः। महः। अस्मभ्यं। सोम। गातुऽवित्। एतं। मृजंति। मर्ज्यं। पवमानं। दश। क्षिपः। इं
द्राय। मत्सरं। मदं॥३॥ अया। सोमः। सुऽकृत्यया। महः। चित्। अभि। अवर्धत। मंदानः। उत्।
वृषऽयते। कृतानि। इत्। अस्य। कर्त्वा। चेतंते। दस्युऽतर्हणा। ऋणा। च। धृष्णुः। चयते। आ
त्। सोमः। इंद्रियः। रसः। वज्रः। सहस्रऽसाः। भुवत्। उक्थं। यत्। अस्य। जायते। स्वयं। कविः।

विऽधर्तरि। विप्राय। रत्नं। इच्छति। यदि। मर्मृज्यते। धियः। सिसासतुः। रयीणां। वाजेषु। अर्वतांऽ
इव। भरेषु। जिग्युषां। असि॥४॥ तं। त्वा। नृम्णानि। बिभ्रतं। सधऽस्थेषु। महः। दिवः। चारुं। सुऽ
कृत्यया। ईमहे। संवृक्तऽधृष्णुं। उक्थ्यं। महाऽमहिव्रतं। मदं। शतं। पुरः। रुरुक्षणिं। अतः। त्वा। रयिं।
अभि। राजानं। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। दिवः। सुऽपर्णः। अव्यथिः। भरत्। विश्वस्मै। इत्। स्वः। दृशे।
साधारणं। रजःऽतुरं। गोपां। ऋतस्य। विः। भरत्। अध। हिन्वानः। इंद्रियं। ज्यायः। महिऽत्वं। आन
शे। अभिष्टिऽकृत्। विऽचर्षणिः॥५॥ पवस्व। वृष्टिं। आ। सु। नः। अपां। ऊर्मिं। दिवः। परि। अयक्ष्माः।
बृहतीः। इषः। तया। पवस्व। धारया। यया। गावः। इह। आऽगमन्। जन्यासः। उप। नः। गृहं। घृतं।
पवस्व। धारया। यज्ञेषु। देवऽवीतमः। अस्मभ्यं। वृष्टिं। आ। पव। सः। नः। ऊर्जे। वि। अव्ययं। पवित्रं।
धाव। धारया। देवासः। शृणवन्। हि। कं। पवमानः। असिस्यदत्। रक्षांसि। अपऽजंघनत्। प्रत्नऽव

त्वा।रोचयन्।रुचः॥६॥उत्।ते।शुष्मासः।ईरते।सिंधोः।ऊर्मेःऽइव।स्वनः।वाणस्य।चोदय।पविं।
प्रऽसवे।ते।उत्।ईरते।तिस्रः।वाचः।मखस्युवः।यत्।अव्यः।एषि।सानवि।अव्यः।वारे।परि।प्रियं।
हरिं।हिन्वंति।अद्रिऽभिः।पवमानं।मधुऽश्चुतं।७।सः।पवस्व।मदिन्ऽतम।गोभिः।अंजानः।अक्तु
ऽभिः।इंदो इति।इंद्राय।पीतये॥७॥अध्वर्यो इति।अद्रिऽभिः।सुतं।सोमं।पवित्रे।आ।सृज।पुनी
हि।इंद्राय।पातवे।दिवः।पीयूषं।उत्ऽतमं।सोमं।इंद्राय।वज्रिणे।सुनोत।मधुमत्ऽतमं।तव।त्ये।इं
दो इति।अंधसः।देवाः।मधोः।वि।अश्नते।पवमानस्य।मरुतः।त्वं।हि।सोम।वर्धयन्।सुतः।मदा
य।भूर्णये।वृषन्।स्तोतारं।ऊतये।अभि।अर्ष।विऽचक्षण।पवित्रे।धारया।सुतः।अभि।वा
जं।उत।श्रवः॥८॥परि।द्युक्षः।सनत्ऽरयिः।भरत्।वाजं।नः।अंधसा।सुवानः।अर्ष।पवित्रे।
आ।तव।प्रत्नेभिः।अध्वऽभिः।अव्यः।वारे।परि।प्रियः।सहस्रऽधारः।यात्।तना।चरुः।नायः।

तां। ईंखय। इंदोइति। नादानां। ईंखय। वृधैः। वृधस्नोइतिवृधऽस्नो। ईंखय। नि। शुष्मं। इंदोइ
ति। एषां। पुरुऽहूत। जनानां। यः। अस्मान्। आऽदिदेशति। तं। नः। इंदोइति। उतिऽभिः। स
हस्रिणं। वाः। शुचीनां। पवस्व। मंहयत्ऽरयिः॥१२॥ उत। त्ते। शुष्मासः। अस्थुः। रक्षः। भिंदंतः। अद्रि
ऽवः। नुदस्व। याः। परिऽस्पृधः। अयाः। निऽजघ्निः। ओजसा। रथऽसंगे। धने। हिते। स्तवै। अविभ्युषा।
हृदा। अस्य। व्रतानि। न। आऽधृषे। पवमानस्य। दुःऽध्या। रुजा। यः। त्वा। पृतन्यति। तं। हिन्वंति। मदऽ
च्युतं। हरिं। नदीषु। वाजिनं। इंदुं। इंद्राय। मत्सरं॥१४॥ अस्य। प्रत्नां। अनु। द्युतं। शुक्रं। दुदुहे। अ
ह्रयः। पयः। सहस्रऽसां। ऋषिं। अयं। सूर्यःऽइव। उपऽदृक्। अयं। सरांसि। धावति। सप्त। प्रऽवतः।
आ। दिवं। अयं। विश्वानि। तिष्ठति। पुनानः। भुवना। उपरि। सोमः। देवः। न। सूर्यः। परि। नः। देवऽवी
तये। वाजान्। अर्षसि। गोऽमतः। पुनानः। इंदोइति। इंद्रऽयुः॥१६॥ यवंऽयवं। अंधसा। पुष्टंऽपुष्टं।

३

नः॥

परि।स्रव।सोम।विश्वा।च।सोभगा।इंदो इति।यथा।तव।स्तवः।यथा।ते।जातं।अंधसः।नि।ब
र्हिषि।प्रिये।सदः।उत।नः।गोऽवित्।अश्वऽवित्।पवस्व।सोम।अंधसा।मक्षुऽतमेभिः।हेअ
ऽभिः।यः।जिनाति।न।जीयते।हंति।शत्रुं।अभिऽइत्य।सः।पवस्व।सहस्रऽजित्।१७।परि।
सोमः।ऋतं।बृहत्।आशुः।पवित्रे।अर्षति।विऽघ्नन्।रक्षांसि।देवऽयुः।यत्।सोमः।वाजं।अ
र्षति।शतं।धाराः।अपस्युवः।इंद्रस्य।सख्यं।आऽविशन्।अभि।त्वा।योषणः।दश।जारं।
न।कन्या।अनूषत।मृज्यसे।सोम।सातये।त्वां।इंद्राय।विष्णवे।स्वादुः।इंदो इति।परि।स्र
व।नृन्।स्तोतॄन्।पाहि।अंहसः।१८।प्र।ते।धाराः।असश्चतः।दिवः।न।यंति।वृष्टयः।अच्छ।
वाजं।सहस्रिणं।अभि।प्रियाणि।काव्या।विश्वा।चक्षाणः।अर्षति।हरिः।तुंजानः।आयु
धा।सः।मर्मृजानः।आयुऽभिः।इभः।राजाऽइव।सुऽव्रतः।श्येनः।न।वंसु।सीदति।सः।नः।

विश्वा। दिवः। वसु। उतो इति। पृथिव्याः। अधि। पुनानः। इंदो इति। आ। भर॥१४॥ तरत्। सः। मं
दी। धावति। धारा। सुतस्य। अंधसां। ० उस्रा। वेद। वसूनां। मर्तस्य। देवी। अवसः। ० ध्वस्रयोः।
पुरुऽसंस्योः। आ। सहस्राणि। दद्महे। ० आ। पयोः। त्रिंशातं। तना। सहस्राणि। च। दद्महे। ०
॥१५॥ पवस्व। गोऽजित्। अश्वजित्। विश्वऽजित्। सोम। रण्यऽजित्। प्रजाऽवत्। रत्नं। आ। भ
र। पवस्व। अतऽभ्यः। अदाभ्यः। पवस्व। ओषधीभ्यः। पवस्व। धिषणाभ्यः। त्वं। सोम। पवमा
नः। विश्वानि। दुःऽइता। तर। कविः। सीद। नि। बर्हिषि। पवमान। स्वः। विदः। जायमानः। अ
भवः। महान्। इंदो इति। विश्वान्। अभि। इत्। असि॥१६॥ प्र। गायत्रेण। गायत। पवमा
नं। विऽचर्षणिं। इंदुं। सहस्रऽचक्षसं। तां। वा। सहस्रऽचक्षसं। अध्यो इति। सहस्रऽ
भर्णसं। अति। वारं। अपाविषुः। अति। वारान्। पवमानः। असिस्यदत्। कलशान्। अ

४

भि। धावति। इंद्रस्य। हार्दि। आऽविशन्। इंद्रस्य। सोम। राधसे। शं। प्रवस्व। विचर्षणे। प्र
जाऽवत्। रेतः। आ। भर॥१७॥ अया। वीती। परि। स्रव। यः। ते। इंदो इति। मदेषु। आ। अ
वऽअहन्। नव। नवतीः। नव। पुरः। सद्यः। इत्थाऽधिये। दिवःऽदासाय। शंबरं। अध। सं।
तुर्वशं। यदुं। परि। नः। अश्वं। अश्वऽवित्। गोऽमत्। इंदो इति। हिरण्यऽवत्। क्षर। सह
स्त्रिणीः। इषः। पवमानस्य। ते। वयं। पवित्रं। अभिऽउंदतः। सखिऽत्वं। आ। वृणीमहे।
ये। ते। पवित्रं। ऊर्मयः। अभिऽक्षरंति। धारया। तेभिः। नः। सोम। मृळय॥१८॥ सः। नः।
पुनानः। आ। भर। रयिं। वीरऽवतीं। इषं। ईशानः। सोम। विश्वतः। एतं। ऊं इति। त्यं। दश।
क्षिपः। मृजंति। सिंधुऽमातरं। सं। आदित्येभिः। अख्यत। सं। इंद्रेण। उत। वायुना। सु
तः। एति। पवित्रे। आ। सं। सूर्यस्य। रश्मिऽभिः। सः। [illegible]

नः।ऋगोया।वायवे।पूतः।पवस्व।मधुऽमान्।चारुः।मित्रे।वरुणे।च।उरुज्मा।ते।जातं।अं
धसः।दिवि।सत्।भूमिः।आ।ददे।उग्रं।शर्म।महि।श्रवः॥१९॥ एना।विश्वानि।अर्यः।आ।
द्युम्नानि।मानुषाणां।सिसासंतः।वनामहे।सः।नः।इंद्राय।यज्यवे।वरुणाय।मरुद्भ्यः।
वरिवःऽवित्।परि।स्रव।उपो।इति।सु।जातं।अप्ऽतुरं।गोभिः।भंगं।परिऽकृतं।इंदुं।देवाः।
अयासिषुः।तं।इत्।वर्धंतु।नः।गिरः।वत्सं।संऽशिश्वरीःऽइव।यः।इंद्रस्य।हृदंऽसनिः।अर्ष।
नः।सोम।शं।गवे।धुक्षस्व।पिप्युषीं।इषं।वर्ध।समुद्रं।उक्थ्यं॥२०॥ पवमानः।अजीज
नत्।दिवः।चित्रं।न।तन्यतुं।ज्योतिः।वैश्वानरं।बृहत्।पवमानस्य।ते।रसः।मदः।राजन्।
अदुच्छुनः।वि।वारं।अव्यं।अर्षति।पवमान।रस।तव।दक्षः।वि।राजति।द्युऽमान्।ज्यो
तिः।विश्वं।स्वः।दृशे।यः।ते।मदः।वरेण्यः।तेन।पवस्व।अंधसा।देवऽअवीः।अघशंसऽ

हा। जघ्निः। वृत्रं। अमित्रियां। सस्निः। वाजं। दिवेऽदिवे। गोऽसाः। उं इति। अश्वऽसाः। असि॥ २१॥
संऽमिश्लः। अरुषः। भुव। सुऽउपस्थाभिः। न। धेनुऽभिः। सीदन्। श्येनः। न। योनिं। आ॥ सः। पवस्व।
यः। आविथ। इंद्रं। वृत्राय। हंतवे। वव्रिऽवांसं। महीः। अपः॥ सुऽवीरासः। वयं। धना। जयेम। सोम।
मीढ्वः। पुनानः। वर्ध। नः। गिरः॥ त्वाऽउताः। तव। अवसा। स्याम। वन्वंतः। आऽमुरः। सोम। व्र
तेषु। जागृहि॥ अपऽघ्नन्। पवते। मृधः। अप। सोमः। अरा व्णः। गच्छन्। इंद्रस्य। निःऽकृतं॥
ना
॥२२॥ महः। नः। रायः। आ। भर। पवमान। जहि। मृधः। रास्व। इंदो इति। वीरऽवत्। यशः॥ त्वां। या
तं। चन। कृतः। राधः। दित्संतं। आ। मिनन्। यत्। पुनानः। मखस्यसे॥ पवस्व। इंदो इति। वृषा।
सुतः। कृधि। नः। यशसः। जने॥ विश्वाः। अप। द्विषः। जहि॥ अस्य। ते। सख्ये। सं। वयं। तव। इं
दो इति। द्युम्ने। उत्ऽतमे॥ ससह्याम। पृतन्यतः॥ या। ते। भीमानि। आयुधा॥ तिग्मानि। सं

ति।धूर्वणे।रक्ष।समस्यानः।निदः॥ २४॥ एते।असृग्रं।इंदवः।तिरः।पवित्रं।आशवः।विश्वानि।
अभि।सौभगा।विऽघ्नंतः।दुःऽइता।पुरु।सुऽगा।तोकाय।वाजिनः।तना।कृण्वंतः।अर्व
ता।कृण्वंतः।वरिवः।गवे।अभि।अर्षंति।सुऽस्तुतिं।इळां।अस्मभ्यं।संऽयतं।असावि।अं
शुः।मदाय।अप्ऽसु।दक्षः।गिरिऽस्थाः।श्येनः।न।योनिं।आ।असदत्।शुभ्रं।अंधः।देव
ऽवातं।अप्ऽसु।धूतः।नृऽभिः।सुतः।स्वदंति।गावः।पयःऽभिः॥ २५॥ आत्।ईं।अश्वं।न।हेता
रः।अशूशुभन्।अमृताय।मध्वः।रसं।सधऽमादे।याः।ते।धाराः।मधुऽश्चुतः।असृग्रं।
इंदो इति।ऊतये।ताभिः।पवित्रं।आ।असदः।सः।अर्ष।इंद्राय।पीतये।तिरः।रोमाणि।अ
व्यया।सीदन्।योना।वनेषु।आ।त्वं।इंदो इति।परि।स्रव।स्वादिष्ठः।अंगिरःऽभ्यः।वरिवः
ऽवित्।घृतं।पयः।अयं।विऽचर्षणिः।हितः।पवमानः।सः।चेतति।हिन्वानः।आप्यं।बृह

६

त॥१०॥एषः।वृषा।वृषऽव्रतः।पवमानः।अशस्तिऽहा।करत्।वसूनि।दाशुषे।आ।पवस्व।
सहस्त्रिणं।रयिं।गोऽमंतं।अश्विनं।पुरुऽचंद्रं।पुरुऽस्पृहं।एषः।स्यः।परि।सिच्यते।मर्मृज्य
मानः।आयुऽभिः।उरुऽगायः।कविऽक्रतुः।सहस्रऽऊतिः।शतऽमघः।विऽमानः।रजसः।
कविः।इंद्राय।पवते।मदः।गिरा।जातः।इह।स्तुतः।इंदुः।इंद्राय।धीयते।विः।योना।वस
तौऽइव॥१५॥पवमानः।सुतः।नृऽभिः।सोमः।वाजंऽइव।असरत्।चमूषु।शक्मना।आ
ऽसदं।तं।त्रिऽपृष्ठे।त्रिऽवंधुरे।रथे।युंजंति।यातवे।ऋषीणां।सप्त।धीतिऽभिः।तं।सोतारः।
धनंऽस्पृतं।आशुं।वाजाय।यातवे।हरिं।हिनोत।वाजिनं।आऽविशन्।कलशं।सुतः।विश्वाः।
।अर्षन्।अभि।श्रियः।शूरः।न।गोषु।तिष्ठति।आ।ते।इंदो इति।मदाय।कं।पयः।दुहंति।
आयवः।देवाः।देवेभ्यः।मधु॥२०॥आ।नः।सोमं।पवित्रे।आ।सृजत।मधुमत्ऽतमं।देवे

भ्यः। दिवस्कृत्ऽतमं। एते। सोमाः। असृक्षत। गृणानाः। श्रवसे। महे। मदिन्ऽतमस्य। धार
या। अभि। गव्यानि। वीतये। नृम्णा। पुनानः। अर्षसि। सनत्ऽवाजः। परि। स्रव। उत। नः। गो
मतीः। इषः। विश्वाः। अर्ष। परिऽस्तुभः। गृणानः। जमत्ऽअग्निना। पवस्व। वाचः। अग्रियः।
सोम। चित्राभिः। ऊतिभिः। अभि। विश्वानि। काव्या। २५। त्वं। समुद्रियाः। अपः। अग्रियः।
वाचः। ईरयन्। पवस्व। विश्वम्ऽएजय। तुभ्य। इमा। भुवना। कवे। महिम्ने। सोम। तस्थिरे। तुभ्यं
। अर्षन्ति। सिंधवः। प्र। ते। दिवः। न। वृष्टयः। धाराः। यंति। असश्चतः। अभि। शुक्रां। उपऽस्ति
रं। इंद्राय। इंदुं। पुनीतन। उग्रं। दक्षाय। साधनं। ईशानं। वीतिऽराधसं। पवमानः। ऋतः।
कविः। सोमः। पवित्रं। आ। असदत्। दधत्। स्तोत्रे। सुऽवीर्यं। २९। आ। पवस्व। सहस्रिणं।
रयिं। सोम। सुऽवीर्यं। अस्मे इति। श्रवांसि। धारय। इषं। ऊर्जं। च। पिन्वसे। इंद्राय। मत्सरि

८

नूऽतमः। चमूषु। आ। नि। सीदसि। सुतः। इंद्राय। विस्त्वे। सोमः। कलशे। अक्षरत्। मधु

ऽमान्। अस्तु। वायवे। एते। असृग्रं। आशवः। अति। ह्वरांसि। बभ्रवः। सोमाः। ऋतस्य।

धारया। इंद्रं। वर्धंतः। अप्तुरः। कृण्वंतः। विश्वं। आर्यं। अपऽघ्नंतः। अराव्णः। २०। सुताः।

अनु। स्वं। आ। रजः। अभि। अर्षंति। बभ्रवः। इंद्रं। गच्छंतः। इंदवः। अया। पवस्व। धारया।

यया। सूर्यं। अरोचयः। हिन्वानः। मानुषीः। अपः। अयुक्त। सूरः। एतशं। पवमानः। मनौ। अ

धि। अंतरिक्षेण। यातवे। उत। त्याः। हरितः। दश। सूरः। अयुक्त। यातवे। इंदुः। इंद्रः। इति। ब्रु

वन्। परि। इतः। वायवे। सुतं। गिरः। इंद्राय। मत्सरं। अव्यः। वारेषु। सिंचत। २१। पवमान।

विदाः। रयिं। अस्मभ्यं। सोम। दुस्तरं। यः। दुःऽनशः। वनुष्यता। अभि। अर्ष। सहस्रिणं। र

यिं। गोऽमंतं। अश्विनं। अभि। वाजं। उत। श्रवः। सोम। देवः। न। सूर्यः। अद्रिऽभिः। पवते।

सुतः।दधानः।कलशे।रसं।एते।धामानि।आर्या।शुक्राः।ऋतस्य।धारया।वाजं।गोऽमं
तं।अक्षरन्।सुताः।इंद्राय।वज्रिणे।सोमासः।दधिऽआशिरः।पवित्रं।अति।अक्षरन्॥
३॥प्र।सोम।मधुमत्ऽतमः।राये।अर्ष।पवित्रे।आ।मदः।यः।देवऽवीतमः।तं।ईं।मिति।मृजं
ति।आयवः।हरिं।नदीषु।वाजिनं।इंदुः।इंद्राय।मत्सरं।आ।पवस्व।हिरण्यऽवत्।अश्वऽवत्।
सोम।वीरऽवत्।वाजं।गोऽमंतं।आ।भर।परि।वाजे।न।वाजऽयुं।अव्यः।वारेषु।सिंच
त।इंद्राय।मधुमत्ऽतमं।कविं।मृजंति।मर्ज्यं।धीभिः।विप्राः।अवस्यवः।वृषा।कनिक्रत्।
अर्षति॥३॥वृषणं।धीभिः।अप्ऽतुरं।सोमं।ऋतस्य।धारया।मती।विप्राः।सं।अस्वरन्।
पवस्व।देव।आयुषक्।इंद्रं।गच्छतु।ते।मदः।वायुं।आ।रोह।धर्मणा।पवमान।नि।तो
शासे।रयिं।सोम।श्रवाय्यं।प्रियः।समुद्रं।आ।विश॥ अप्ऽघ्नन्।पवसे।मृधः।क्रतुऽवित्।

८

सोम। मत्सरः। नुदस्व। अदेवऽयुं। जनं। पवमानाः। असृक्षत। सोमाः। शुक्रासः। इंदवः। अभि।
विश्वानि। काव्या॥ २४॥ पवमानासः। आशवः। शुभ्राः। असृग्रं। इंदवः। घ्नंतः। विश्वाः। अप।
द्विषः। पवमानाः। दिवः। परि। अंतरिक्षात्। असृक्षत। पृथिव्याः। अधि। सानवि। पुनानः। सोम।
धारया। इंदो इति। विश्वाः। अप। स्त्रिधः। जहि। रक्षांसि। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। अर्पघ्नन्। सो
म। रक्षसः। असि। अर्षा। कनिक्रदत्। द्युऽमंतं। शुष्मं। उत्ऽतमं। अस्मे इति। वसूनि। धारय।
सोम। दिव्यानि। पार्थिवा। इंदो इति। विश्वानि। वार्या॥ २५॥ वृषा। सोम। द्युऽमान्। असि। वृषा
।देव। वृषऽव्रतः। वृषा। धर्माणि। दधिषे। वृष्णः। ते। वृष्ण्यं। शवः। वृषा। वनं। वृषा। मदः। सत्यं।
वृषन्। वृषा। इत्। असि। अश्वः। न। चक्रदः। वृषा। सं। गाः। इंदो इति। सं। अर्वतः। वि। नः। रा
यः। दुरः। वृधि। असृक्षत। प्र। वाजिनः। गव्या। सोमासः। अश्वऽया। शुक्रासः। वीरऽया। आशा

वः।शुंभमानाः।ऋतयुऽभिः।मृज्यमानाः।गभस्त्योः।पवंते।वारे।अव्यये॥२६॥ते।विश्वा।दाशु
षे।वसु।सोमाः।दिव्यानि।पार्थिवा।पवंतां।आ।अंतरिक्ष्या॥पवमानस्य।विश्वऽवित्।प्र।ते।स
र्गाः।असृक्षत।सूर्यस्यऽइव।न।रश्मयः।केतुं।कृण्वन्।दिवः।परि।विश्वा।रूपा।अभि।अर्ष
सि।समुद्रः।सोम।पिन्वसे॥हिन्वानः।वाचं।इष्यसि।पवमान।विऽधर्मणि।अक्रान्।देवः।न
।सूर्यः।इंदुः।पविष्ट।चेतनः।प्रियः।कवीनां।मती।सृजत्।अश्वं।रथीःऽइव॥२७॥ऊर्मिः।यः
।ते।पवित्रे।आ।देवऽअवीः।परिऽअक्षरत्।सीदन्।ऋतस्य।योनिं।आ।सः।नः।अर्ष।पवि
त्रे।आ।मदः।यः।देवऽवीतमः।इंदो इति।इंद्राय।पीतये।इषे।पवस्व।धारया।मृज्यमानः।म
नीषिऽभिः।इंदो इति।रुचा।अभि।गाः।इहि।पुनानः।वरिवः।कृधि।ऊर्जं।जनाय।गिर्वणः।
हरे।सृजानः।आऽशिरं।पुनानः।देवऽवीतये।इंद्रस्य।याहि।निःऽकृतं।द्युतानः।वाजिऽभिः।

९

यतः॥ २९॥ प्र। हिन्वानासः। इंदवः। अच्छ। समुद्रं। आशवः। धिया। जूताः। असृक्षत। मर्मृजा
नासः। आयवः। वृथा। समुद्रं। इंदवः। अग्मन्। ऋतस्य। योनिं। आ। परि। नः। याहि। अस्मऽयुः।
विश्वा। वसूनि। ओजसा। पाहि। नः। शर्म। वीरऽवत्। मिमाति। वन्हिः। एतशः। पदं। युजानः।
ऋकऽभिः। प्र। यत्। समुद्रे। आऽहितः। आ। यत्। योनिं। हिरण्ययं। आशुः। ऋतस्य। सीद
ति। जहाति। अप्रऽचेतसः॥ ३०॥ अभि। वेनाः। अनूषत। इयक्षंति। प्रऽचेतसः। मज्जंति। अ
विऽचेतसः। इंद्राय। इंदो इति। मरुत्वते। पवस्व। मधुमत्ऽतमः। ऋतस्य। योनिं। आऽसदं। तं।
त्वा। विप्राः। वचःऽविदः। परि। कृण्वंति। वेधसः। सं। त्वा। मृजंति। आयवः। रसं। ते। मित्रः। अर्य
मा। पिबंति। वरुणः। कवे। पवमानस्य। मरुतः। त्वं। सोम। विपःऽचितं। पुनानः। वाचं। इष्य
सि। इंदो इति। सहस्रऽभर्णसं॥ ४०॥ उतो इति। सहस्रऽभर्णसं। वाचं। सोम। मखस्युवं। पु

नानः।इंदोइति।आ।भर।पुनानः।इंदोइति।एषां।पुरुऽहूत।जनानां।प्रियः।समुद्रं।आ।विश।
ददिद्युतत्या।रुचा।परिऽस्तोभंत्या।कृपा।सोमाः।शुक्राः।गोऽआशिरः।हिन्वानः।हेतृऽ
भिः।यतः।आ।वाजं।वाजी।अक्रमीत्।सीदंतः।वनुषः।यथा।अधक्र।सोमा।ऋचस्त।ये।सं
ऽजग्मानः।दिवः।कविः।पवस्व।सूर्यः।दृशे॥४१॥ ॥इतिसप्तमाष्टकेप्रथमोध्यायः॥ ॥ॐहि
न्वंति।सूरं।उस्रयः।स्वसारः।जामयः।पतिं।महां।इंदुं।महीयुवः।पवमान।रुचाऽरुचा।
देवः।देवेभ्यः।परि।विश्वा।वसूनि।आ।विश।आ।पवमान।सुऽस्तुतिं।वृष्टिं।देवेभ्यः।दु
वः।इषे।पवस्व।संऽयतं।वृषा।हि।असि।भानुना।द्युऽमंतं।त्वा।हवामहे।पवमान।सुऽआ
ध्यः।आ।पवस्व।सुऽवीर्यं।मंदमानः।सुऽआयुध।इहो।इति।सु।इंदो।इति।आ।गहि॥३॥ १०
यत्।अत्।ऽभिः।परिऽसिच्यसे।मृज्यमानः।गभस्त्योः।द्रुणा।सधऽस्थं।अश्नुषे।प्रासोमा

या। व्यश्व ऽ वत्। पवमानाय। गायत। महे। सहस्र ऽ चक्षसे। यस्य। वर्णं। मधु ऽ श्चुतं। हरिं। हि

न्वंति। अद्रि ऽ भिः। इंदुं। इंद्राय। पीतये। तस्य। ते। वाजिनः। वयं। विश्वा। धनानि। जिग्युषः। स

खि ऽ त्वं। आ। वृणीमहे। वृषा। पवस्व। धारया। मरुत्वते। च। मत्सरः। विश्वा। दधानः। ओजसा

॥ २॥ तं। त्वा। धर्तारं। ओण्योः। पवमानः। स्वः ऽ दृशं। हिन्वे। वाजेषु। वाजिनं। अया। चित्तः। वि

पा। अनया। हरिः। पवस्व। धारया। युजं। वाजेषु। चोदय। आ। नः। इंदो। इति। महीं। इषं। पव

स्व। विश्व ऽ दर्शतः। अस्मभ्यं। सोम। गातु ऽ वित्। आ। कलशाः। अनूषत। इंदो। इति। धाराभिः।

ओजसा। आ। इंद्रस्य। पीतये। विश। यस्य। ते। मद्यं। रसं। तीव्रं। दुहंति। अद्रि ऽ भिः। सः। पवस्व।

अभिमाति ऽ हा॥ ३॥ राजा। मेधाभिः। ईयते। पवमानः। मनौ। अधि। अंतरिक्षेण। यातवे।

आ। नः। इंदो इति। शत ऽ ग्विनं। गवां। पोषं। सु ऽ अश्व्यं। वह। भगत्तिं। ऊतये। आ। नः। सो

मु।स्पृहः।जुवः।रूपं।ना।वर्चसे।भुर।सुष्वानः।देवऽवीतये।अर्ष।सोम।द्युमत्ऽतमः।अभि
द्रोणानि।रोरुवत्।सीदन्।श्येनः।न।योनिं।आ।अप्साः।इंद्राय।वायवे।वरुणाय।मरुत्ऽ
भ्यः।सोमः।अर्षति।विष्णवे।।४।।इषं।तोकाय।नः।दधत्।अस्मभ्यं।सोम।विश्वतः।आ।प
वस्व।सहस्रिणं।५।ये।वा।अदः।शर्यणाऽवति।ये।आर्जीकेषु।कृत्वऽसु।ये।मध्ये।प
स्त्यानां।ये।वा।जनेषु।पंचऽसु।ते।नः।वृष्टिं।दिवः।परि।पवंतां।आ।सुऽवीर्यं।सुवानाः।
देवासः।इंदवः।पवते।हर्यतः।हरिः।गृणानः।जमत्ऽअग्निना।हिन्वानः।गोः।अधि।
त्वचि।।७।।प्र।आशुऽकासः।वयः।ऽजुवः।हिन्वानासः।नासप्तयः।श्रीणानाः।अप्ऽसु।मृं
जत।तं।त्वा।सुतेषु।आऽभुवः।।हिन्विरे।देवऽतातये।सः।पवस्व।अनया।रुचा।आ।ते।द ११
क्षं।मयःऽभुवं।वह्निं।अद्य।वृणीमहे।पांतं।आ।पुरुऽस्पृहं।आ।मंद्रं।आ।वरेण्यं।आ।विप्रं।

आ। मनीषिणे॑ ॥ आ। र॒यिं। आ। सु॒ऽचेतु॑नं। आ। सु॒क्रतो॒ इति॑ सु॒ऽक्रतो। त॒नूषु॑। आ। ० ॥ ई॒

पव॑स्व। वि॒श्व॒ऽच॒र्ष॒णे॒। अ॒भि॥ विश्वा॑नि। काव्या॑। सखा॑। सखि॑ऽभ्यः। ईड्यः॑। ता॒भ्यां॥ विश्व॑स्या।

रा॒जसि॥ ये इति॑। प॒व॒मा॒न॒। धाम॑नी॒ इति॑। प्र॒ती॒ची इति॑। सो॒म॒। त॒स्थ॒तुः। परि॑। धामा॑नि। यानि॑। ते॒।

त्वं। सो॒म॒। अ॒सि॒। वि॒श्वतः॑। पव॑मान। क्र॒तुऽभिः॑। क॒वे॒। पव॑स्व। ज॒नय॑न्। इषः॑। अ॒भि। विश्वा॑नि। वा

र्या॑। सखा॑। सखि॑ऽभ्यः। ऊ॒तये॑। तव॑। शु॒क्रासः॑। अ॒र्चयः॑। दि॒वः। पृ॒ष्ठे। वि। त॒न्व॒ते॒। प॒वि॒त्रं। सो॒म॒। धा

मऽभिः॥ ७॥ तवे॒मे। स॒प्त। सिंध॑वः। प्र॒ऽशिषं॑। सो॒म॒। सि॒स्र॒ते॒। तुभ्यं॑। धा॒व॒न्ति॒। धे॒नवः॑। प्र। सो॒म॒। या

हि। धार॑या। सु॒तः। इंद्रा॑य। म॒त्स॒रः। द॒धा॒नः। अक्षि॑ति। श्रवः॑। सं। ऊं॒ इति॑। त्वा॒। धी॒भिः। अ॒स्व॒र॒न्। हि॒

न्वतीः॑। स॒प्त। जा॒मयः॑। विप्रं॑। आ॒जा। वि॒वस्व॑तः। मृ॒जंति॑। त्वा॒। सं। अ॒ग्रु॒वः॑। अव्यो॑। जी॒रौ। अधि॑। स्व

नि॑। रि॒भः॑। यत्। अ॒ज्यसे॑। वनो॑। पव॑मान्स्य। एने॑। ते॒। क॒वे॒। वा॒जि॒न्। सर्गाः॑। अ॒सृ॒क्ष॒त॒। अर्व॑न्तः। न। अ॒श्र॒व॒

स्यवः॥८॥ अच्छ। कोशं। मधुऽश्चुतं। असृग्रं। वारे। अव्यये। अवावशंत। धीतयः। अच्छ। समु
द्रं। इंदवः। अस्तं। गावः। न। धेनवः। अग्मन्। ऋतस्य। योनिं। आ। प्रनः। इंदो इति। महे। रणे। आ
पः। अर्षंति। सिंधवः। यत्। गोभिः। वासयिष्यसे। अस्य। ते। सख्ये। वयं। इयक्षंतः। त्वाऽउतयः।
इंदो इति। सखित्वं। उश्मसि। आ। पवस्व। गोऽइष्टये। महे। सोम। नृऽचक्षसे। आ। इंद्रस्य।
जठरे। विश॥९॥ महान्। असि। सोम। ज्येष्ठः। उग्राणां। इंदो इति। ओजिष्ठः। युध्वा। सन्। श्र
श्वत्। जिगेथ। यः। उग्रेभ्यः। चित्। ओजीयान्। शूरेभ्यः। चित्। शूरऽतरः। भूरिदाभ्यः। चित्।
मंहीयान्। त्वां। सोम। सूरः। आ। इषः। तोकस्य। साता। तनूनां। वृणीमहे। सख्याय। वृणीम
हे। युज्याय। अग्ने। आयूंषि। पवसे। आ। सुव। ऊर्जं। इषं। च। नः। आरे। बाधस्व। दुच्छुनां। अ
ग्निः। ऋषिः। पवमानः। पांचऽजन्यः। पुरःऽहितः। तं। ईमहे। महाऽगयं॥१०॥ अग्ने। पवस्व। सुऽ

१२

अपाः। अस्मे इति। वर्चः। सुऽवीर्यं। दधत्। रयिं। मयि। पोषं। पवमानः। अति। स्रिधः। अभि। अर्षति।
सुऽस्तुतिं। सूरः। न। विश्वऽदर्शतः। सः। मर्मृजानः। आयुऽभिः। प्रयस्वान्। प्रयसे। हितः। इंदुः। अ
त्यः। विऽचक्षणः। पवमानः। ऋतं। बृहत्। शुक्रं। ज्योतिः। अजीजनत्। कृष्णा। तमांसि। जंघनत्।
पवमानस्य। जंघ्नतः। हरेः। चंद्राः। असृक्षत। जीराः। अजिरऽशोचिषः॥ १॥ पवमानः। रथि
तमः। शुभ्रेभिः। शुभ्रशःऽतमः। हरिऽचंद्रः। मरुत्ऽगणः। पवमानः। वि। अश्नवत्। रश्मिऽभिः
। वाजऽसातमः। दधत्। स्तोत्रे। सुऽवीर्यं। प्र। सुवानः। इंदुः। अक्षारिति। पवित्रं। अति। अव्ययं।
पुनानः। इंदुः। इंद्रं। आ। एषः। सोमः। अधि। त्वचि। गवां। क्रीळति। अद्रिऽभिः। इंद्रं। मदाय। जो
हुवत्। यस्य। ते। द्युम्नऽवत्। पयः। पवमान। आऽभृतं। दिवः। तेन। नः। मृळ। जीवसे॥ २॥ त्वं। सो
म। असि। धारयुः। मंद्रः। ओजिष्ठः। अध्वरे। पवस्व। मंहयत्ऽरयिः। त्वं। सुतः। नृऽमादनः। दध

न्वान्।मत्सरिन्ऽतमः।इंद्राय।सूरिः।अंधसा।त्वां।सुस्वानः।अद्रिऽभिः।अभि।अर्ष।कनिक्रदत्।
द्युऽमंतं।शुष्मं।उत्ऽतमं।इंदुः।हिन्वानः।अर्षति।तिरः।वाराणि।अव्यया।हरिः।वाजं।अचिक्रदत्।
इंदो इति।वि।अव्यं।अर्षसि।विश्ववांसि।विसोभगा।वि।वाजान्।सोम।गोऽमतः।१३।आ।
नः।इंदो इति।शतऽग्विनं।रयिं।गोऽमंतं।अश्विनं।भर।सोम।सहस्रिणं।पवमानासः।इंदवः।ति
रः।पवित्रं।आशवः।इंद्रं।यामऽभिः।आशत।ककुहः।सोम्यः।रसः।इंदुः।इंद्राय।पूर्व्यः।आयुः।
पवते।आयवे।हिन्वंति।सूरं।उस्रयः।पवमानं।मधुऽश्चुतं।अभि।गिरा।सं।अस्वरन्।अवि
ता।नः।अजऽअश्वः।पूषा।यामनिऽयामनि।आ।भक्षत्।कन्यासु।नः।।१४।अयं।सोमः।
कपर्दिने।घृतं।न।पवते।मधु।अयं।ते।आघृणे।सुतः।घृतं।न।पवते।शुचि।वाचः।जंतुः।
कवीनां।पवस्व।सोम।धारया।देवेषु।रत्नऽधाः।असि।आ।कलशेषु।धावति।श्येनः।वर्म।वि।गा

हतो।अभि।द्रोणा।कनिक्रदत्।परि।प्र।सोम।ते।रसः।असर्जि।कलशे।सुतः।श्येनः।न।तक्तः।
अर्षति॥१५॥ पवस्व।सोम।मंदयन्।इंद्राय।मधुमत्ऽतमः।असृग्रन्।देवऽवीतये।वाजऽयंतः।
रथाःऽइव॥ते।सुतासः।मदिन्ऽतमाः।शुक्राः।वायुं।असृक्षत॥ग्राव्णा।तुन्नः।अभिऽस्तुतः।
पवित्रं।सोम।गच्छसि।दधत्।स्तोत्रे।सुऽवीर्यं।एषः।तुन्नः।अभिऽस्तुतः।पवित्रं।अति।गाहते।
रक्षःऽहा।वारं।अव्ययं॥१६॥ यत्।अंति।यत्।च।दूरके।भयं।विंदति।मां।इह।पवमान।नि।
तत्।जहि॥पवमानः।सः।अद्य।नः।पवित्रेण।विऽचर्षणिः।यः।पोता।सः।पुनातु।नः॥यत्।ते।
पवित्रं।अर्चिषि।अग्ने।विऽततं।अंतः।आ।ब्रह्म।तेन।पुनीहि।नः॥यत्।ते।पवित्रं।अर्चिःऽवत्।
अग्ने।तेन।पुनीहि।नः।ब्रह्मऽसवैः।पुनीहि।नः॥उभाभ्यां।देव।सवितरिति।पवित्रेण।सवेन।च।
मां।पुनीहि।विश्वतः॥१७॥ त्रिऽभिः।त्वं।देव।सवितः।वर्षिष्ठैः।सोम।धामऽभिः।अग्ने।दक्षैः।पुनी

देवेभ्यः।

हिनः। पुनंतु। मां। देवऽजनाः। पुनंतु। वसवः। धिया। विश्वे। देवाः। पुनीत। मा। जातऽवेदः। पुनीहि। मा। प्र। आ। प्यायस्व। प्र। स्यंदस्व। सोम। विश्वेभिः। अंशुऽभिः। उत। ऽन। इमं। हविः। उप। प्रियं। पनिप्नतं। युवानं। आहुतिऽवृधं। अगन्म। बिभ्रतः। नमः। अलाय्यस्य। परशुः। ननाश। तं। आ। पवस्व। देव। सोम। आखुं। चित्। एव। देव। सोम। यः। पावमानीः। अधिऽएति। ऋषिऽभिः। संऽभृतं। रसं। सर्वं। सः। पूतं। अश्नाति। स्वदितं। मातरिश्वना। पावमानीः। यः। अधिऽएति। ऋषिऽभिः। संऽभृतं। रसं। तस्मै। सरस्वती। दुहे। क्षीरं। सर्पिः। मधु। उदकं॥ १९॥ ॥ प्र। देवं। अच्छ। मधुऽमंतः। इंदवः। असिस्यदंत। गावः। आ। न। धेनवः। बर्हिऽसदः। वचनोऽवंतः। उधऽभिः। परिऽस्रुतं। उस्त्रियाः। निःऽनिजं। धिरे। सः। रोरुवत्। अभि। पूर्वाः। अचिक्रदत्। उप। आरुहः। श्रथयन्। स्वादते। हरिः। तिरः। पवित्रं। परिऽयन्। उरु। ज्रयः। नि। शर्याणि। दधते। देवः। आ। वरं। वियः। ममे। युम्या।

१४

अ

संयती इति सं ऽ यती । मदः । साकं ऽ वृधा । पयसा । पिन्वत् । अक्षिता । मही इति । अपारे इति । रज
सी इति । वि ऽ वेविदत् । अभि ऽ व्रजन् । अक्षितं । पाजः । आ । ददे । सः । मातरा । वि ऽ चरन् । वाजयन् ।
अपः । प्र । मेधिरः । स्वधया । पिन्वते । पदं । अंशुः । यवेन । पिपिशे । यतः । नृ ऽ भिः । सं । जामि ऽ भिः । न
सते । रक्षते । शिरः । सं । दक्षेण । मनसा । जायते । कविः । ऋतस्य । गर्भः । नि ऽ हितः । यमा । परः । यूना ।
ह । संता । प्रथमं । वि । जज्ञतुः । गुहा । हितं । जनिम । नेमं । उत् ऽ यतं ॥ ५ ॥ मंद्रस्य । रूपं । विविदुः । म
नीषिणः । श्येनः । यत् । अंधः । अभरत् । परा ऽ वतः । तं । मर्जयंत । सु ऽ वृधं । नदीषु । आ । उशंतं ।
अंशुं । परि ऽ यंतं । ऋग्मियं । त्वां । मृजंति । दश । योषणः । सुतं । सोम । ऋषि ऽ भिः । मति ऽ भिः । धी
ति ऽ भिः । हितं । अव्यः । वारेभिः । उत । देवहूति ऽ भिः । नृ ऽ भिः । यतः । वाजं । आ । दर्षि । सातये । परि
ऽ प्रयंतं । वय्यं । सु ऽ संसदं । सोमं । मनीषाः । अभि । अनूषत । स्तुभः । यः । धारया । मधु ऽ मान् । उ

र्मिणा। दिवः। इयर्ति। वाचं। रयिषाट्। अमर्त्यः। अयं। दिवः। इयर्ति। विश्वं। आ। रजः। सोमः। पुना
नः। कलशेषु। सीदति। अत्ऽभिः। गोभिः। मृज्यते। अद्रिऽभिः। सुतः। पुनानः। इंदुः। वरिवः। वि
दत्। प्रियं। एव। नः। सोम। परिऽसिच्यमानः। वयः। दधत्। चित्रऽतमं। पवस्व। अद्वेषे इति।
द्यावापृथिवी इति। हुवेम। देवाः। धत्त। रयिं। अस्मे इति। सुऽवीरं। २०॥ इषुः। न। धन्वन्। प्रति।
धीयते। मतिः। वत्सः। न। मातुः। उप। सर्जि। ऊधनि। उरुधाराऽइव। दुहे। अग्रे। आऽयती। अ
स्य। व्रतेषु। अपि। सोमः। इष्यते। उपो इति। मतिः। इच्यते। सिच्यते। मधु। मंद्रऽअजनी। चो
दते। अंतः। आसनि। पवमानः। संतनिः। प्रघ्नतांऽइव। मधुऽमान्। द्रप्सः। परि। वारं। अर्षति।
अव्यः। वधूऽयुः। पवते। परि। त्वचि। श्रथ्नीते। नप्तीः। अदितेः। ऋतं। यते। हरिः। अक्रान्। यजतः।
संऽयतः। मदः। नृऽम्णा। शिशानः। महिषः। न। शोभते। उक्षा। मिमाति। प्रति। यंति। धेनवः।

देवस्यं। देवीः। उप। यंति। निःऽकृतं। अति। अक्रमीत्। अर्जुनं। वारं। अव्ययं। अत्कं। न। निक्तं।
परि। सोमः। अव्यत। अमृक्तेन। रुशता। वाससा। हरिः। अमर्त्यः। निःऽनिजानः। परि। व्यत। दिवः
। पृष्ठं। बर्हणा। निःऽनिजे। कृत। उपऽस्तरणं। चम्वोः। नभस्मयोः॥२१॥ सूर्यस्यऽइव। रश्मयः।
द्रावयित्नवः। मत्सरासः। प्रऽसुपः। साकं। ईरते। तंतुं। ततं। परि। सर्गासः। आशवः। न। इंद्रात्। ऋ
ते। पवते। धाम। किं। चन॥ सिंधोःऽइव। प्रवणे। निम्ने। आशवः। वृषऽच्युताः। मदासः। गातुं। आश
त। शं। नः। निऽवेशे। द्विऽपदे। चतुःऽपदे। अस्मे इति। वाजाः। सोम। तिष्ठंतु। कृष्टयः। आ। नः।
पवस्व। वसुऽमत्। हिरण्यऽवत्। अश्वऽवत्। गोऽमत्। सुऽवीर्यं। यूयं। हि। सोम। पितरः। मम।
यवंऽमत्।
स्थन। दिवः। मूर्धानः। प्रऽस्थिताः। वयःऽकृतः। एते। सोमाः। पवमानासः। इंद्रं। रथाःऽइव। प्रऽयु
युः। साति। अच्छ। सुताः। पवित्रं। अति। यंति। अव्यं। हित्वी। वव्रिं। हरितः। वृष्टिं। अच्छ॥ इंदोइ

ति। इंद्राय। बृहते। पवस्व। सुऽमृळीकः। अनवद्यः। रिशादाः। भर। चंद्राणि। गृणते। वसूनि

।०॥२२॥ त्रिः। अस्मै। सप्त। धेनवः। दुदुह्रे। सत्यां। आऽशिरं। पूर्व्ये। विऽओमनि। चत्वारि। अन्या

। भुवनानि। निःऽनिजे। चारूणि। चक्रे। यत्। ऋतैः। अवर्धत। सः। भिक्षमाणः। अमृतस्य। चा

रुणः। उभे इति। द्यावा। काव्येन। वि। शश्रथे। तेजिष्ठाः। अपः। मंहना। परि। व्यत। यदि। देवस्य।

श्रवसा। सदः॥ विदुः। ते। अस्य। संतु। केतवः। अमृत्यवः। अदाभ्यासः। जनुषी इति। उभे इति।

अनु। येभिः। नृम्णा। च। देव्या। च। पुनते। आ तू। दूतं। राजानं। मननाः। अगृभ्णत। सः। मृ

ज्यमानः। दशऽभिः। सुकर्मऽभिः। प्र। मध्यमासु। मातृषु। प्रऽमे। सचा। व्रतानि। पानः। अमृ

तस्य। चारुणः। उभे इति। नृऽचक्षाः। अनु। पश्यते। विशौ। सः। मर्मृजानः। इंद्रियाय। धायसे १६

। आ। उभे इति। अंतरिति। रोदसी इति। हर्षते। हितः। वृषा। शुष्मेण। बाधते। वि। दुःऽमतीः।

आऽदेदिशानः । शर्यहाऽइव । शुरुधः ॥ २३ ॥ सः । मातरा । न । ददृशानः । उस्त्रियः । नानदत् ।
एति । मरुतांऽइव । स्वनः । जानन् । ऋतं । प्रथमं । यत् । स्वःऽनरं । प्रऽशस्तये । कं । अवृणीत ।
सुऽक्रतुः । रुवति । भीमः । वृषभः । तविष्यया । शृंगेऽइति । शिशानः । हरिणीऽइति । विऽचक्षणः ।
आ । योनिं । सोमः । सुऽकृतं । नि । सीदति । गव्ययी । त्वक् । भवति । निःऽनिक् । अव्ययी । शुचिः ।
पुनानः । तन्वं । अरेपसं । अव्ये । हरिः । नि । अधाविष्ट । सानवि । जुष्टः । मित्राय । वरुणाय । वाय
वे । त्रिऽधातु । मधु । क्रियते । सुकर्मऽभिः । पवस्व । सोम । देवऽवीतये । वृषा । इंद्रस्य । हार्दि । सोम
ऽधानं । आ । विश । पुरा । नः । बाधात् । दुःऽइता । अति । पारय । क्षेत्रऽवित् । हि । दिशः । आह । विऽ
न । पृच्छते । हितः । सप्तिः । अभि । वाजं । अर्ष । इंद्रस्य । इंदोइति । जठरं । आ । पवस्व । नावा । न । सिंधुं ।
अति । पर्षि । विद्वान् । शूरः । न । युध्यन् । अव । नः । निदः । स्परिति स्पः ॥ २४ ॥ आ । दक्षिणा । सृ

ज्यते। शुष्मी। आऽसदं। वेति। द्रुहः। रक्षसः। पाति। जागृविः। हरिः। ओ। पुत्रं। कृणुते। नभः। पयः।
उपऽस्तिरे। चम्वोः। ब्रह्म। निःऽनिजे। प्र। कृष्टिहाऽइव। शूषः। एति। रोरुवत्। असुर्यं। वर्णं। निः। रि
णीते। अस्य। तां। जहाति। वव्रिं। पितुः। एति। निःऽकृतं। उपऽप्रुतं। कृणुते। निःऽनिजं। तना। अद्रिऽ
भिः। सुतः। पवते। गभस्त्योः। वृषऽयते। नभसा। वेपते। मती। सः। मोदते। नसते। साधते। गिरा।
नेनिक्ते। अप्ऽसु। यजते। परीमणि। परि। द्युक्षं। सहसः। पर्वतऽवृधं। मध्वः। सिंचंति। हर्म्यस्य।
सक्षणिं। आ। यस्मिन्। गावः। सुहुतऽअदः। ऊधनि। मूर्धन्। श्रीणंति। अग्रियं। वरीमऽभिः।
सं। ईं। इति। रथं। न। भुरिजोः। अहेषत। दश। स्वसारः। अदितेः। उपऽस्थे। आ। जिगात्। उप।
जूयति। गोः। अपीच्यं। पदं। यत्। अस्य। मतुथाः। अजीजनन्। आ। पू। श्येनः। न। योनिं।
सदनं। धिया। कृतं। हिरण्ययं। आऽसदं। देवः। आ। ईं। सति। आ। ईं। इति। रिणंति। बर्हिषि। प्रि

१७

रू पं।

यं। गिरा। अश्वः। न। देवान्। अपि। एति। यज्ञियः। परा। विऽअक्तः। अरुषः। दिवः। कविः। वृषा। त्रिऽ
पृष्ठः। अनु। विष्टः। गाः। अभि। सहस्रऽनीतिः। यतिः। परःऽयतिः। रेभः। न। पूर्वीः। उषसः। वि। राजति।
त्वेषं। कृणुते। वर्णं। अस्य। सः। यत्र। अशयत्। संऽकृता। सेधति। स्रिधः। अप्साः। याति। स्वधया।
दैव्यं। जनं। सं। सुऽस्तुती। नसते। सं। गोऽअग्रया। उक्षाऽइव। यूथा। परिऽयन्। अरावीत्। अधि।
त्विषीः। अधित। सूर्यस्य। दिव्यः। सुऽपर्णः। अव। चक्षत। क्षां। सोमः। परि। क्रतुना। पश्यते। जाः।
॥२६॥ हरिं। मृजंति। अरुषः। न। युज्यते। सं। धेनुऽभिः। कलशे। सोमः। अज्यते। उत्। वाचं। ईर
यति। हिन्वते। मती। पुरुऽस्तुतस्य। कति। चित्। परिऽप्रियः। साकं। वदंति। बहवः। मनीषिणः।
इंद्रस्य। सोमं। जठरे। यत्। आऽदुहुः। यदी। मृजंति। सुऽगभस्तयः। नरः। सऽनीळाभिः। दश
ऽभिः। काम्यं। मधु। अरममाणः। अति। एति। गाः। अभि। सूर्यस्य। प्रियं। दुहितुः। तिरः। रवं।

अनु। अस्मै। जोषं। अभरत्। विनंऽगृसः। सं। दुधीभिः। स्वसृऽभिः। क्षेति। जामिऽभिः। नृऽधूतः
। अद्रिऽसुतः। बर्हिषि। प्रियः। पतिः। गवां। प्रऽदिवः। इंदुः। ऋत्वियः। पुरंधिऽवान्। मनुषः। यज्ञऽसा
धनः। शुचिः। धिया। पवते। सोमः। इंद्र। ते। नृबाहुऽभ्यां। चोदितः। धारया। सुतः। अनुऽस्वधां। पव
ते। सोमः। इंद्र। ते। आ। अप्राः। क्रतून्। सं। अजैः। अध्वरे। मतीः। वेः। न। द्रुऽसत्। चम्वोः। आ। अस
दत्। हरिः॥ २७॥ अंशुं। दुहंति। स्तनयंतं। अक्षितं। कविं। कवयः। अपसः। मनीषिणः। सं। ईं। मि
ति। गावः। मतयः। यंति। संऽयतः। ऋतस्य। योना। सदने। पुनःऽभुवः॥ पृथिव्याः। धरुणः। महः। दि
वः। अपां। ऊर्मौ। सिंधुषु। अंतः। उक्षितः। इंद्रस्य। वज्रः। वृषभः। विभुऽवसुः। सोमः। हृदे। पवते। चा
रु। मत्सरः। सः। तु। पवस्व। परि। पार्थिवं। रजः। स्तोत्रे। शिक्षन्। आऽधून्वते। च। सुक्रतो इति सु
ऽक्रतो। मा। नः। निः। भाक्। वसुनः। सदनऽस्पृशः। रयिं। पिशंगं। बहुलं। वसीमहि। आ। तु। नः। इं

ना भो

१८

दो इति। शात ऽदंतु। अश्व्यं। सहस्र ऽदा। तु। प्रश्नु ऽमत्। हिरण्य ऽवत्। ॥ उप। मा। स्व। बृहतीः। रेवतीः।
इषः। अधि। स्तोत्रस्य। पवमान। नः। गहि॥ २५॥ स्रक्के। द्रप्सस्य। धमतः। सं। अस्वरन्। ऋतस्य। यो
ना। सं। अरंत। नाभयः। त्रीन्। सः। मूर्ध्नः। असुरः। चक्रे। आऽरभे। सत्यस्य। नावः। सुऽकृतं। अपी
परन्। सम्यक्। सम्यंचः। महिषाः। अहेषत। सिंधोः। ऊर्मौ। अधि। वेनाः। अवीविपन्। मधोः। धा
राभिः। जनयंतः। अर्कं। इत्। प्रियां। इंद्रस्य। तन्वं। अवीवृधन्। पवित्र ऽवंतः। परि। वाचं। आसते। पि
ता। एषां। प्रत्नः। अभि। रक्षति। व्रतं। महः। समुद्रं। वरुणः। तिरः। दधे। धीराः। इत्। शेकुः। धरुणे
षु। आऽरभं। सहस्र ऽधारे। अव। ते। सं। अस्वरन्। दिवः। नाके। मधु ऽजिह्वाः। असश्चतः। अस्य।
स्पशः। न। नि। मिषंति। भूर्णयः। पदे ऽपदे। पाशिनः। संति। सेतवः। पितुः। मातुः। अधि। आ। ये।
सं ऽअस्वरन्। ऋचा। शोचंतः। सं ऽदहंतः। अव्रतान्। इंद्र ऽद्विष्टां। अप। धमंति। मायया। त्वचं।

असिक्नीं। भूमनः। दिवः। परि॥२९॥ प्रत्नात्। मानात्। ०। श्लोकऽयंत्रासः। रभसस्य। मंतवः। अपा। अ
नक्षासः। बधिराः। अहासत। ऋतस्य। पंथां। न। तरंति। दुःऽकृतः। सहस्रऽधारे। विऽतते। पवित्रे।
आ। वाचं। पुनंति। कवयः। मनीषिणः। रुद्रासः। एषां। दूविरासः। अद्रुहः। स्पशः। सुऽअंचः। सुऽ
दृशः। नृऽचक्षसः। ऋतस्य। गोपाः। न। दभाय। सुऽक्रतुः। त्री। सः। पवित्रा। हृदि। अंतः। आ। दधे।
विद्वान्। सः। विश्वा। भुवना। अभि। पश्यति। अव। अजुष्टान्। विध्यति। कर्ते। अव्रतान्। ऋतस्य।
तंतुः। विऽततः। पवित्रे। आ। जिह्वायाः। अग्रे। वरुणस्य। मायया। धीराः। चित्। तत्। संऽइन
क्षंतः। आशत। अत्र। कर्तं। अव। पदाति। अप्रऽभुः॥१०॥ शिशुः। न। जातः। अव। चक्रदत्। वने।
स्वः। यत्। वाजी। अरुषः। सिसासति। दिवः। रेतसा। सचते। पयःऽवृधा। तं। ईमहे। सुऽमती। शर्म। स
ऽप्रथः। दिवः। यः। स्कंभः। धरुणः। सुऽआततः। आऽपूर्णः। अंशुः। परिऽएति। विश्वतः। सः। इमे इति।

महीइति।रोदसीइति।युक्षितं।आऽवृता।समीचीनेइतिसंऽईचीने।दाधार।संऽइषः।कविः।महि।
प्सरः।सुऽकृतं।सोम्यं।मधु।उर्वी।गव्यूतिः।अदितेः।ऋतं।यते।ईशे।यः।वृष्टेः।इतः।उस्रियः।वृषा।
अपां।नेता।यः।इतःऽऊतिः।ऋग्मियः।आत्मन्।नभः।दुह्यते।घृतं।पयः।ऋतस्य।नाभिः।अ
मृतं।वि।जायते।संऽईचीनाः।सुऽदानवः।प्रीणंति।तं।नरः।हितं।अव।मेहंति।पेरवः।अरावीत्।
अंशुः।सचमानः।ऊर्मिणा।देवः।अव्यं।मनुषे।पिन्वति।त्वचं।दधाति।गर्भं।अदितेः।उपऽस्थे।आ
।येन।तोकं।च।तनयं।च।धामहे॥२॥सहस्रऽधारे।अव।ताः।असश्चतः।तृतीये।संतु।रजसि।प्र
जाऽवतीः।चतस्रः।नाभः।निऽहिताः।अवः।दिवः।हविः।भरंति।अमृतं।घृतऽश्चुतः।श्वेतं।रूपं।
कृणुते।यत्।सिसासति।सोमः।मीढ्वान्।असुरः।वेद।भूमनः।धिया।शमी।सचते।सः।ईं।अभि।
प्रऽवत्।दिवः।कवंधं।अव।दर्षत्।उद्रिणं।कार्ष्मन्।आ।वाजी।अक्रमीत्।ससऽवान्।आदि

न्विरे। मनसा। देवऽयंतः। कक्षीवते। शतऽहिमाय। गोनां। अत्ऽभिः। सोम। पपृचानस्य। ते। रसः।
अव्यः। वारं। वि। पवमान। धावति। सः। मृज्यमानः। कविऽभिः। मदिन्ऽतम। स्वदस्व। इंद्राय। पव
मान। पीतये॥ ९॥ अभि। प्रियाणि। पवते। चनःऽहितः। नामानि। यह्वः। अधि। येषु। वर्धते। आ।
सूर्यस्य। बृहतः। बृहन्। अधि। रथं। विष्वंचं। अरुहत्। विऽचक्षणः॥ १॥ ऋतस्य। जिव्हा। पवते। मधु।
प्रियं। वक्ता। पतिः। धियः। अस्याः। अदाभ्यः। दधाति। पुत्रः। पित्रोः। अपीच्यं। नाम। तृतीयं। अधि
। रोचने। दिवः। अव। द्युतानः। कलशान्। अचिक्रदत्। नृऽभिः। येमानः। कोशे। आ। हिरण्यये।
०। अधि। त्रिऽपृष्ठः। उषसः। वि। राजति। अद्रिऽभिः। सुतः। मतिऽभिः। चनःऽहितः। प्रऽरोचयन्
न्। रोदसीइति। मातरा। शुचिः। रोमाणि। अव्या। समया। वि। धावति। मधोः। धारा। पिन्वमाना। दि
वेऽदिवे। परि। सोम। प्र। धन्व। स्वस्तये। नृऽभिः। पुनानः। अभि। वासय। आऽशिरं। ये। ते। मदाः। आ

हनसः । विऽहायसः । तेभिः । इंद्रं । चोदय । दातवे । मघं ॥ २७ ॥ ॥ इति सप्तमाष्टके द्वितीयो ध्यायः ॥
॥ ॐ ॥ धर्त्ता । दिवः । पवते । कृत्व्यः । रसः । दक्षः । देवानां । अनुऽमाद्यः । नृऽभिः । हरिः । सृजानः । अ
त्यः । न । सत्वऽभिः । वृथा । पाजांसि । कृणुते । नदीषु । आ । शूरः । न । धत्ते । आयुधा । गभस्त्योः । स्वः ।
रिति स्वः । सिसासन् । रथिरः । गोऽइष्टिषु । इंद्रस्य । शुष्मं । ईरयन् । अपस्युऽभिः । इंदुः । हिन्वानः । अ
ज्यते । मनीषिऽभिः । इंद्रस्य । सोम । पवमानः । ऊर्मिणा । तविष्यमाणः । जठरेषु । आ । विश । प्र । नः ।
पिन्व । विऽद्युत् । अभ्राऽइव । रोदसी इति । धिया । न । वाजान् । उप । मासि । शश्वतः । आ सरण । मृज्य
[illegible] विश्वस्य । राजा । पवते । स्वःऽदृशः । ऋतस्य । धीतिं । ऋषिषाट् । अवीवशत् । यः । सूर्यस्य । असि
रेण । मृज्यते । पिता । मतीनां । असमष्टऽकाव्यः । वृषाऽइव । यूथा । परि । कोशं । अर्षसि । अपां । उपऽ
स्थे । वृषभः । कनिक्रदत् । सः । इंद्राय । पवसे । मत्सरिन्ऽतमः । यथा । जेषाम । समऽइथे । त्वाऽऊतयः ॥ १ ॥

एषः। प्र। कोशे। मधुऽमान्। अचिक्रदत्। इंद्रस्य। वज्रः। वपुषः। वपुःऽतरः। अभि। ईं। ऋतस्य
। सुऽदुघाः। घृतऽश्चुतः। वाश्राः। अर्षंति। पयसाऽइव। धेनवः। सः। पूर्व्यः। पवते। यं। दिवः। परि। श्येनः
। मथायत्। इषितः। तिरः। रजः। सः। मध्वः। आ। युवते। वेविजानः। इत्। कृशानोः। अस्तुः। मनसा।
अह। बिभ्युषा। ते। नु। पूर्वासः। उपरासः। इंदवः। महे। वाजाय। धन्वंतु। गोऽमते। ईक्षेण्यासः।
अह्यः। न। चारवः। ब्रह्मऽब्रह्म। ये। जुजुषुः। हविःऽहविः। अयं। नः। विद्वान्। वनवत्। वनु
ष्यतः। इंदुः। सत्रा। चा। मनसा। पुरुऽस्तुतः। इनस्य। यः। सदने। गर्भे। आऽदधे। गवां। उरुब्जे।

ने। ४

अभि। अर्षति। व्रजं। चक्रिः। दिवः। पवते। कृत्व्यः। रसः। महान्। अदब्धः। वरुणः। हुरुक्।
यते। असावि। मित्रः। वृजनेषु। यज्ञियः। अत्यः। न। यूथे। वृषऽयुः। कनिक्रदत्। २।। प्र। रा

२१

जा। वाचं। जनयन्। असिस्यदत्। अपः। वसानः। अभि। गाः। इयक्षति। गृभ्णाति। रिप्रं। अविः।

अस्या । तान्वा । शुद्धः । देवानां । उप । याति । निःऽकृतं । इंद्राय । सोम । परि । सिच्यसे । नृऽभिः । नृऽ
चक्षाः । ऊर्मिः । कविः । अज्यसे । वने । पूर्वः । हि । ते । स्रुतयः । संति । यातवे । सहस्रं । अश्वाः । हरयः ।
चमूऽसदः । समुद्रियाः । अप्सरसः । मनीषिणं । आसीनाः । अंतः । अभि । सोमं । अक्षरन् । ताः ।
ईं । हिन्वंति । हर्म्यस्य । सक्षणिं । याचंते । सुम्नं । पवमानं । अक्षितं । गोऽजित् । नः । सोमः । रथऽजि
त् । हिरण्यऽजित् । स्वःऽजित् । अप्ऽजित् । पवते । सहस्रऽजित् । यं । देवासः । चक्रिरे । पीतये ।
मदं । स्वादिष्ठं । द्रप्सं । अरुणं । मयःऽभुवं । एतानि । सोम । पवमानः । अस्मऽयुः । सत्यानि । कृण्व
न् । द्रविणानि । अर्षसि । जहि । शत्रुं । अंतिके । दूरके । च । यः । उर्वीं । गव्यूतिं । अभयं । च । नः । कृधि
॥३॥ अचोदसः । नः । धन्वंतु । इंदवः । प्र । सुवानासः । बृहत्ऽदिवेषु । हरयः । वि । च । नशन् । नः । इ
षः । अरातयः । अर्यः । नशंत । सनिषंत । नः । धियः । प्र । नः । धन्वंतु । इंदवः । मदऽच्युतः । धना । वा । ये

भिः। अर्वतः। जुनीमसि। तिरः। मर्तस्य। कस्य। चित्। परिऽह्वृतिं। वयं। धनानि। विश्वधा। भरेमहि।
उत। स्वस्याः। अरात्याः। अरिः। हि। सः। उत। अन्यस्याः। अरात्याः। वृकः। हि। सः। धन्वन्। न। तृष्णा।
सं। अरीत। तान्। अभि। सोम। जहि। पवमान। दुःऽआध्यः। दिवि। ते। नाभा। परमः। यः। आऽददे। पृ
थिव्याः। ते। रुरुहुः। सानवि। क्षिपः। अद्रयः। त्वा। बप्सति। गोः। अधि। त्वचि। अप्ऽसु। त्वा। हस्तैः।
दुदुहुः। मनीषिणः। एव। ते। इंदो इति। सुऽभ्वं। सुऽपेशसं॥ तुंजंति। प्रथमाः। अभिऽश्रियः। निदं
ऽनिदं। पवमान। नि। तारिषः। आविः। ते। शुष्मः। भवतु। प्रियः। मदः। ४॥ सोमस्य। धारा। पवते। नृ
नृऽचक्षसः। ऋतेन। देवान्। हवते। दिवः। परि। बृहस्पतेः। रवथेन। वि। दिद्युते। समुद्रासः। न। सव
नानि। विव्यचुः। यत्। त्वा। वाजिन्। अघ्न्याः। अभि। अनूषत। अयःऽहतं। योनिं। आ। रोहसि। द्युऽ
मान्। मघोनां। आयुः। प्रऽतिरन्। महि। श्रवः। इंद्राय। सोम। पवसे। वृषा। मदः। आ। इंद्रस्य। कु

रसं।

क्षा।पवते।मदिन्ऽतमः।ऊर्जे।वसानः।श्रवसे।सुऽमंगलः॥प्रत्यङ्।सः।विश्वा।भुवना।अभि। पप्र
थे।क्रीळन्।हरिः।अत्यः।स्यंदते।वृषा।तं।त्वा।देवेभ्यः।मधुमत्ऽतमं।नरः।सहस्रऽधारं।दुह
ते।दश।क्षिपः।नृऽभिः।सोमः।प्रऽच्युतः।ग्रावऽभिः।सुतः।विश्वान्।देवान्।आ।पवस्व।सहस्र
ऽजित्।तं।त्वा।हस्तिनः।मधुऽमंतं।अद्रिऽभिः।दुहंति।अप्ऽसु।वृषभं।दश।क्षिपः।इंद्रं।सो
म।मादयन्।दैव्यं।जनं।सिंधोःऽइव।ऊर्मिः।पवमानः।अर्षसि॥ प्र।प्र।सोमस्य।पवमानस्य।ऊ
र्मयः।इंद्रस्य।यंति।जठरं।सुऽपेशसः।दध्ना।यत्।ईं।उत्ऽनीताः।यशसा।गवां।दानाय।शू
रं।उत्ऽअमंदिषुः।सुताः।अच्छ।हि।सोमः।कलशान्।असिस्यदत्।अत्यः।न।वोळ्हा।रघुऽव
र्तनिः।वृषा।अथ।देवानां।उभयस्य।जन्मनः।विद्वान्।अश्नोति।अमुतः।इतः।चायत्।आ।नः
[illegible]।सोम।पवमानः।किर।वसु।इंदो इति।भव।मघ

वा। राधसः। महः। शिक्ष। वयःऽधः। वसवे। सुऽचेतुना। मा। नः। गयं। आरे। अस्मत्। परा। सिचः॥
।आ। नः। पूषा। पवमानः। सुऽरातयः। मित्रः। गच्छंतु। वरुणः। सऽजोषसः। बृहस्पतिः। मरुतः।
वायुः। अश्विना। त्वष्टा। सविता। सुऽयमा। सरस्वती। उभे इति। द्यावापृथिवी इति। विश्वमि-
न्वे इति विश्वंऽइन्वे। अर्यमा। देवः। अदितिः। विऽधाता। भगः। नृऽशंसः। उरु। अंतरिक्षं। वि-
श्वे। देवाः। पवमानं। जुषंत॥ २॥ असावि। सोमः। अरुषः। वृषा। हरिः। राजाऽइव। दस्मः। अभि।
गाः। अचिक्रदत्। पुनानः। वारं। परि। एति। अव्ययं। श्येनः। न। योनिं। घृतऽवंतं। आऽसदं।
कविः। वेधस्या। परि। एषि। माहिनं। अत्यः। न। मृष्टः। अभि। वाजं। अर्षसि। अपऽसेधन्।
दुःऽइता। सोम। मृळय। घृतं। वसानः। परि। यासि। निःऽनिजं। पर्जन्यः। पिता। महिषस्य।
पर्णिनः। नाभा। पृथिव्याः। गिरिषु। क्षयं। दधे। स्वसारः। आपः। अभि। गाः। उत। असरन्।

प्र॥

सं।ग्रावऽभिः।नसते।वीते।अध्वरे।जायाऽइव।पत्यौ।अधि।श्रेवा।मंहसे।पज्रायाः।गर्भ।शृणुहि।
ब्रवीमि।ते।अंतः।वाणीषु।प्र।चर।सु।जीवसे।अनिंद्यः।वृजने।सोम।जागृहि।यथा।पूर्वेभ्यः।शत
ऽसाः।अमृध्रः।सहस्रऽसाः।परिऽअयाः।वाजं।इंदो इति।एव।पवस्व।सुविताय।नव्यसे।त
व।व्रतं।अनु।आपः।सचंते॥७॥पवित्रं।ते।विऽततं।ब्रह्मणः।पते।प्रऽभुः।गात्राणि।परि।एषि।
विश्वतः।अतप्तऽतनूः।न।तत्।आमः।अश्नुते।शृतासः।इत्।वहंतः।तत्।सं।आशत।तपोः।
पवित्रं।विऽततं।दिवः।पदे।शोचंतः।अस्य।तंतवः।वि।अस्थिरन्।अवंति।अस्य।पवितारं।
आशवः।दिवः।पृष्ठं।अधि।तिष्ठंति।चेतसा।अरूरुचत्।उषसः।पृश्निः।अग्रियः।उक्षा।बिभ
र्त्ति।भुवनानि।वाजऽयुः।मायाऽविनः।ममिरे।अस्य।मायया।नृऽचक्षसः।पितरः।गर्भं।
आ।दधुः।गंधर्वः।इत्था।पदं।अस्य।रक्षति।पाति।देवानां।जनिमानि।अद्भुतः।गृभ्णाति।

नी॥

रिपुं। निऽधया। निधाऽपतिः। सुकृत्ऽतमाः। मधुनः। भक्षं। आशत। हविः। हविष्मः। महि। सद्म।
दैव्यं। नभः। वसानः। परि। यासि। अध्वरं। राजा। पवित्रऽरथः। वाजं। आ। अरुहः। सहस्रऽभृष्टिः।
जयसि। श्रवः। बृहत्॥ ८॥ पवस्व। देवऽमादनः। विऽचर्षणिः। अप्साः। इंद्राय। वरुणाय। वाय
वे। कृधि। नः। अद्य। वरिवः। स्वस्तिऽमत्। उरुऽक्षितौ। गृणीहि। दैव्यं। जनं। आ। यः। तस्थौ। भुव
नानि। अमर्त्यः। विश्वानि। सोमः। परि। तानि। अर्षति। कृण्वन्। संऽचृतं। विऽचृतं। अभि
ष्टये। इंदुः। सिसक्ति। उषसं। न। सूर्यः। आ। यः। गोभिः। सृज्यते। ओषधीषु। आ। देवानां। सु
म्ने। इषयन्। उपऽवसुः। आ। विऽद्युता। पवते। धारया। सुतः। इंद्रं। सोमः। मादयन्। दैव्यं। ज
नं। एषः। स्यं। सोमं। पवते। सहस्रऽजित्। हिन्वानः। वाचं। इषिरां। उषःऽबुधं। इंदुः। समुद्रं। उ
त्। इयर्त्ति। वायुऽभिः। आ। इंद्रस्य। हार्दि। कलशेषु। सीदति। अभि। त्यं। गावः। पयसा।

२४

पयः ऽवृधं। सोमं। श्रीणंति। मतिऽभिः। स्वःऽविदं। धनंऽजयः। पवते। कृत्व्यः। रसः। विप्रः। कविः। काव्येन। स्वःऽचनाः। १ इंद्राय। सोम। सुऽसुतः। परि। स्रव। अप। अमीवा। भवतु। रक्षसा। सह। मा। ते। रसस्य। मत्सत। द्वयाविनः। द्रविणस्वंतः। इह। संतु। इंदवः। आस्मान्। सऽमर्ये। पवमान। चोदय। दक्षः। देवानां। असि। हि। प्रियः। मदः। जहि। शत्रून्। अभि। आ। भंदनाऽय तः। पिब। इंद्र। सोमं। अव। नः। मृधः। जहि। अदब्धः। इंदो इति। पवसे। मदिन्ऽतमः। आत्मा। इंद्रस्य। भवसि। धासिः। उत्ऽतमः। अभि। स्वरंति। बहवः। मनीषिणः। राजानं। अस्य। भुवन नस्य। निंसते। सहस्रऽनीथः। शतऽधारः। अद्भुतः। इंद्राय। इंदुः। पवते। काम्यं। मधु। जयन्। क्षे त्रं। अभि। अर्ष। जयन्। अपः। उरुं। नः। गातुं। कृणु। सोम। मीढ्वः। कनिक्रदत्। कलशे। गोभिः। अ ज्यसे। वि। अव्ययं। समया। वारं। अर्षसि। मर्मृज्यमानः। असः। न। सप्तिः। इंद्रस्य। सोम। ज

ठरे। सं। अक्षरः। स्वादुः। पवस्व। दिव्याय। जन्मने। स्वादुः। इंद्राय। सुहवीतुऽनाम्ने। स्वादुः। मित्रा
य। वरुणाय। वायवे। बृहस्पतये। मधुऽमान्। अदाभ्यः॥१०॥ अत्यं। मृजंति। कलशे। दश। क्षि
प्र। पः। विप्राणां। मतयः। वाचः। ईरते। पवमानाः। अभि। अर्षंति। सुऽस्तुतिं। आ। इंद्रं। विशंति। मदि
रासः। इंदवः। पवमानः। अभि। अर्ष। सुऽवीर्यं। उर्वीं। गव्यूतिं। महि। शर्म। सऽप्रथः। माकिः। नः। अ
स्य। परिऽसूतिः। ईशत। इंदो इति। जयेम। त्वया। धनंऽधनं। अधि। द्यां। अस्थात्। वृषभः। विऽच
क्षणः। अरूरुचत्। वि। दिवः। रोचना। कविः। राजा। पवित्रं। अति। एति। रोरुवत्। दिवः। पीयूषं। दु
हते। नृऽचक्षसः। दिवः। नाके। मधुऽजिह्वाः। असश्चतः। वेनाः। दुहंति। उक्षणं। गिरिऽस्थां। अप्ऽ
सु। द्रप्सं। ववृधानं। समुद्रे। आ। सिंधोः। ऊर्मा। मधुऽमंतं। पवित्रे। आ। नाके। सुऽपर्णं। उपपप्तिऽवां
सं। गिरः। वेनानां। अकृपंत। पूर्वीः। शिशुं। रिहंति। मतयः। पनिप्नतं। हिरण्ययं। शकुनं। क्षा २५

मणि।स्थां।ऊर्ध्वः।गंधर्वः।अधि।नाके।अस्थात्।विश्वा।रूपा।प्रतिऽचक्षाणः।अस्य।भानुः।शु
क्रेण।शोचिषा।वि।अद्यौत्।प्र।अरूरुचत्।रोदसी इति।मातरा।शुचिः॥१२॥प्र।ते।आशवः।
पवमान।धीऽजवः।मदाः।अर्षंति।रघुजाःऽइव।त्मना।दिव्याः।सुऽपर्णाः।मधुऽमंतः।इंदवः।मदि
न्ऽतमासः।परि।कोशं।आसते॥प्र।ते।मदासः।मदिरासः।आशवः।असृक्षत।रथ्यासः।यथा।पृ
थक्।धेनुः।न।वत्सं।पयसा।अभि।वज्रिणं।इंद्रं।इंदवः।मधुऽमंतः।ऊर्मयः।अत्यः।न।हिया
नः।अभि।वाजं।अर्ष।स्वःऽवित्।कोशं।दिवः।अद्रिऽमातरं।वृषा।पवित्रे।अधि।सानौ।अव्य
ये।सोमः।पुनानः।इंद्रियाय।धायसे।प्र।ते।आश्विनीः।पवमान।धीऽजुवः।दिव्याः।असृग्रन्।
पयसा।धरीमणि।प्र।अंतः।ऋषयः।स्थाविरीः।असृक्षत।ये।त्वा।मृजंति।ऋषिऽसान।वेधसः।
विश्वा।धामानि।विश्वऽचक्षः।ऋभ्वसः।प्रऽभोः।ते।सतः।परि।यंति।केतवः।विऽआनशिः।प

वसे। सोम। धर्मऽभिः। पतिः। विश्वस्य। भुवनस्य। राजसि॥१२॥ उभयतः। पवमानस्य। रश्मयः। ध्रु
वस्य। सतः। परि। यंति। केतवः। यदि। पवित्रे। अधि। मृज्यते। हरिः। सत्ता। नि। योना। कलशेषु।
सीदति। यज्ञस्य। केतुः। पवते। सुऽअध्वरः। सोमः। देवानां। उप। याति। निःऽकृतं। सहस्रऽधा
रः। परि। कोशं। अर्षति। वृषा। पवित्रं। अति। एति। रोरुवत्। राजा। समुद्रं। नद्यः। वि। गाहते। अ
पां। ऊर्मिं। सचते। सिंधुषु। श्रितः। अधि। अस्थात्। सानु। पवमानः। अव्ययं। नाभा। पृथिव्याः।
धरुणः। महः। दिवः। दिवः। न। सानु। स्तनयन्। अचिक्रदत्। द्यौः। च। यस्य। पृथिवी। च। धर्मऽ
भिः। इंद्रस्य। सख्यं। पवते। विऽवेविदत्। सोमः। पुनानः। कलशेषु। सीदति। ज्योतिः। यज्ञस्य।
पवते। मधु। प्रियं। पिता। देवानां। जनिता। विभुऽवसुः। दधाति। रत्नं। स्वधयोः। अपीच्यं। मदि
न्ऽतमः। मत्सरः। इंद्रियः। रसः॥१३॥ अभिऽक्रंदन्। कलशं। वाजी। अर्षति। पतिः। दिवः। शतऽ

व

धारः। विऽचक्षणः। हरिः। मित्रस्य। सदनेषु। सीदति। मर्मृजानः। अविऽभिः। सिंधुऽभिः। वृषा। अग्रे। सिं
धूनां। पवमानः। अर्षति। अग्रे। वाचः। अग्रियः। गोषु। गच्छति। अग्रे। वाजस्य। भजते। महाऽधनं। सुऽ
आयुधः। सोतृऽभिः। पूयते। वृषा। अयं। मतऽवान्। शकुनः। यथा। हितः। अव्ये। ससार। पवमा
नः। ऊर्मिणा। तव। क्रत्वा। रोदसी इति। अंतरा। कवे। शुचिः। धिया। पवते। सोमः। इंद्र। ते। द्रापिं। वसा
नः। यजतः। दिविऽस्पृशं। अंतरिक्षऽप्राः। भुवनेषु। अर्पितः। स्वः। जज्ञानः। नभसा। अभि। अक्रमी
त्। प्रत्नं। अस्य। पितरं। आ। विवासति। सः। अस्य। विश्वे। महि। शर्म। यच्छति। यः। अस्य। धाम। प्रथमं।
विऽआनशे। पदं। यत्। अस्य। परमे। विऽओमनि। अतः। विश्वाः। अभि। सं। याति। संऽयतः॥
॥१४॥ प्रो इति। अयासीत्। इंदुः। इंद्रस्य। निःऽकृतं। सखा। सख्युः। न। प्र। मिनाति। संऽगिरं।
मर्यःऽइव। युवतिऽभिः। सं। अर्षति। सोमः। कलशे। शतऽयाम्ना। पथा। प्र। वः। धियः। मंद्रऽयु

वः। विपन्युवः। पनस्युवः। संऽवसनेषु। अक्रमुः। सोमं। मनीषाः। अभि। अनूषत। स्तुभः। अभि।
धेनवः। पयसा। ईं। अशिश्रयुः। आ। नः। सोम। संऽयतं। पिप्युषीं। इषं। इंदो इति। पवस्व। पव
मानः। अस्त्रिधं। या। नः। दोहते। त्रिः। अहन्। असश्चुषी। क्षुऽमत्। वाजऽवत्। मधुऽमत्। सुऽ
वीर्यं। [illegible] वृषा। मतीनां। पवते। विऽचक्षणः। सोमः। अह्नः। प्रऽतरीता। उषसः। दिवः। क्रा
णा। सिंधूनां। कलशान्। अवीवशत्। इंद्रस्य। हार्दि। आऽविशन्। मनीषिऽभिः। मनीषिऽ
भिः। पवते। पूर्व्यः। कविः। नृऽभिः। यतः। परि। कोशान्। अचिक्रदत्। त्रितस्य। नाम। जनयन्।
मधु। क्षरत्। इंद्रस्य। वायोः। सख्याय। कर्तवे। ॥१५॥ अयं। पुनानः। उषसः। वि। रोचयत्। अयं।
सिंधुऽभ्यः। अभवत्। उं इति। लोकऽकृत्। अयं। त्रिः। सप्त। दुदुहानः। आऽशिरं। सोमः। हृदे। २८
पवते। चारु। मत्सरः। पवस्व। सोम। दिव्येषु। धामऽसु। सृजानः। इंदो इति। कलशे। पवित्रे। आ।

सीदन्।इंद्रस्य।जठरे।कनिक्रदत्।नृऽभिः।यतः।सूर्यं।आ।अरोहयः।दिवि।अद्रिऽभिः।
सुतः।पवसे।पवित्रे।आ।इंदो इति।इंद्रस्य।जठरेषु।आऽविशन्।त्वं।नृऽचक्षाः।अभवः।वि
ऽचक्षण।सोम।गोत्रं।अंगिरःऽभ्यः।अवृणोः।अप।त्वां।सोम।पवमानं।सुऽआध्यः।अनु।
विप्रासः।अमदन्।अवस्यवः।त्वां।सुऽपर्णः।आ।अभरत्।दिवः।परि।इंदो इति।विश्वाभिः।म
तिऽभिः।परिऽकृतं।अव्ये।पुनानं।परि।वारे।ऊर्मिणा।हरिं।नवंते।अभि।सप्त।धेनवः।अपां।उप
ऽस्थे।अधि।आयवः।कविं।ऋतस्य।योना।महिषाः।अहेषत॥१६॥ इंदुः।पुनानः।अति।गाहते।
मृधः।विश्वानि।कृण्वन्।सुऽपथानि।यज्यवे।गाः।कृण्वानः।निःऽनिजं।हर्यतः।कविः।अत्यः।
न।क्रीळन्।परि।वारं।अर्षति।असश्चतः।शतऽधाराः।अभिऽश्रियः।हरिं।नवंते।अव।ताः।
उदन्युवः।क्षिपः।मृजंति।परि।गोभिः।आऽवृतं।तृतीये।पृष्ठे।अधि।रोचने।दिवः।तव।इमाः।

प्रऽजाः। दिव्यस्य। रेतसः। त्वं। विश्वस्य। भुवनस्य। राजसि। अथ। इदं। विश्वं। पवमान। ते। वशे। त्वं।
इंदो इति। प्रथमः। धामऽधाः। असि। त्वं। समुद्रः। असि। विश्वऽवित्। कवे। तव। इमाः। पंच। प्रऽदि
शः। विऽधर्मणि। त्वं। द्यां। च। पृथिवीं। च। अति। जभ्रिषे। तव। ज्योतींषि। पवमान। सूर्यः। त्वं। पवि
त्रे। रजसः। विऽधर्मणि। देवेभ्यः। सोम। पवमान। पूयसे। त्वां। उशिजः। प्रथमाः। अगृभ्णत। तुभ्य।
इमा। विश्वा। भुवनानि। येमिरे। १७। प्र। रेभः। एति। अति। वारं। अव्ययं। वृषा। वनेषु। अव। च
क्रदत्। हरिः। संऽधीतयः। वावशानाः। अनूषत। शिशुं। रिहंति। मतयः। पनिप्रतं। सः। सूर्यस्य। रश्मि
ऽभिः। परि। व्यत। तंतुं। तन्वानः। त्रिऽवृतं। यथा। विदे। नयन्। ऋतस्य। प्रऽशिषः। नवीयसीः। पतिः।
जनीनां। उप। याति। निःऽकृतं। राजा। सिंधूनां। पवते। पतिः। दिवः। ऋतस्य। याति। पथिऽभिः। क
निक्रदत्। सहस्रंऽधारः। परि। सिच्यते। हरिः। पुनानः। वाचं। जनयन्। उपऽवसुः। पवमान। महि।

२९

अर्षः। वि। धावसि। स्वरः। न। चित्रः। अव्ययानि। पव्यया। गभस्तिऽपूतः। नृऽभिः। अद्रिऽभिः। सुतः।
महे। वाजाय। धन्याय। धन्वसि। इषं। ऊर्जं। पवमान। अभि। अर्षसि। श्येनः। न। वंसु। कलशे
षु। सीदसि। इंद्राय। मद्वा। मद्यः। मदः। सुतः। दिवः। विष्टंभः। उपऽमः। विऽचक्षणः॥१८॥ सप्त।
स्वसारः। अभि। मातरः। शिशुं। नवं। जज्ञानं। जेन्यं। विपःऽचितं। अपां। गंधर्वं। दिव्यं। नृऽचक्ष
सं। सोमं। विश्वस्य। भुवनस्य। राजसे। ईशानः। इमा। भुवनानि। वि। ईयसे। युजानः। इंदो इति।
हरितः। सुऽपर्ण्यः। ताः। ते। क्षरंतु। मधुऽमत्। घृतं। पयः। तव। व्रते। सोम। तिष्ठंतु। कृष्टयः। त्वां। नृ
ऽचक्षाः। असि। सोम। विश्वतः। पवमान। वृषभ। ता। वि। धावसि। सः। नः। पवस्व। वसुऽमत्॥
हिरण्यऽवत्। वयं। स्याम। भुवनेषु। जीवसे। गोऽवित्। पवस्व। वसुऽवित्। हिरण्यऽवित्। रेतःऽ
धाः। इंदो इति। भुवनेषु। अर्पितः। त्वं। सुऽवीरः। असि। सोम। विश्वऽवित्। तं। त्वा। विप्राः। उप।

गिरा।इमे।आसते।उत।मध्वः।ऊर्मिः।वननाः।अतिष्ठिपत्।अपः।वसानः।महिषः।वि।गा
हते।राजा।पवित्रऽरथः।वाजं।आ।अरुहत्।सहस्रऽभृष्टिः।जयति।श्रवः।बृहत्॥१९॥सः
मंदनाः।उत्।इयर्त्ति।प्रजाऽवतीः।विश्वऽआयुः।विश्वाः।सुऽभराः।अहः।दिवि।ब्रह्म।प्रजाऽ
वत्।रयिं।अश्वऽपस्त्यं।पीतः।इंदो।इति।अस्मभ्यं।याचतात्।सः।अग्रे।अन्हां।हरिः।हर्यतः।मदः।प्र
चेतसा।चेतयते।अनु।द्युऽभिः। (इंद्रं) द्वा।जना।यातयन्।अंतः।ईयते।नराशंसं।च।दैव्यं।च
धर्त्तरि।अंजते।वि।अंजते।सं।अंजते।क्रतुं।रिहंति।मधुना।अभि।अंजते।सिंधोः।उत्ऽश्वासे।प
तयंतं।उक्षणं।हिरण्यऽपावाः।पशुं।आसु।गृभ्णते।विपःऽचिते।पवमानाय।गायत।मही।न।धारा।
अति।अंधः।अर्षति।अहिः।न।जूर्णां।अति।सर्पति।त्वचं।अत्यः।न।क्रीळन्।असरत्।वृषा।हरिः।

२१

अग्रेऽगः।राजा।अप्यः।तविष्यते।विऽमानः।अन्हां।भुवनेषु।अर्पितः।हरिः।घृतऽस्नुः।सुऽदृशी

भुवनानि। अर्षति। अंशुं। रिहंति। मतयः। पनिप्नतं। गिरा। यदि। निःऽदने

जं। ऋग्मिकः। पृथुः। प्राते। धारैः।

कः। अर्णवः। ज्योतिःऽरथः। पवते। राये। ओक्यः॥२०॥ असर्जि। स्कंभः। दिवः। उत्ऽयतः। मदः। परि। त्रिऽधा

तुः। अति। अएवानि। मेष्यः। पुनानस्य। संऽयतः। यंति। रंहयः। यत्। गोभिः। इंदो इति। चम्वोः। संऽअज्यसे।

आऽसुवानः। सोम। कलशेषु। सीदसि। पवस्व। सोम। क्रतुऽवित्। नः। उक्थ्यः। अव्यः। वारे। परि। धाव।

मधु। प्रियं। जहि। विश्वान्। रक्षसः। इंदो इति। अत्रिणः॥२१॥ प्र। तु। द्रव। परि। कोशं। नि। सीद। नृ

ऽभिः। पुनानः। अभि। वाजं। अर्ष। अश्वं। न। त्वा। वाजिनं। मर्जयंतः। अच्छ। बर्हिः। रशनाभिः। नयंति।

ति। सुऽआयुधः। पवते। देवः। इंदुः। अशस्तिऽहा। वृजनं। रक्षमाणः। पिता। देवानां। जनिता। सुऽद

क्षः। विष्टंभः। दिवः। धरुणः। पृथिव्याः। ऋषिः। विप्रः। पुरःऽएता। जनानां। ऋभुः। धीरः। उशनां।

काव्येन। सः। चित्। विवेद। निऽहितं। यत्। आसां। अपीच्यं। गुह्यं। नाम। गोनां। एषः। स्यः। ते।

मधुऽमान्। इंद्र। सोमः। वृषा। वृष्णे। परि। पवित्रे। अक्षाः इति। सहस्रऽसाः। शतऽसाः। भूरिऽ

णः। यंयुः। पातो

दावा। त्रा। ऋतऽतमं। बर्हिः। आ। वाजी। अस्थात्। एते। सोमाः। अभि। गव्या। सहस्रा। महे। वाजा
य। अमृताय। श्रवांसि। पवित्रेभिः। पवमानाः। असृग्रन्। श्रवस्यवः। न। पृतनाजः। अत्याः॥२२॥
परि। हि। स्म। पुरुऽहूतः। जनानां। विश्वा। असरत्। भोजना। पूयमानः। अथ। आ। भर। श्येनऽभृ
त। प्रयांसि। रयिं। तुंजानः। अभि। वाजं। अर्ष। एषः। सुवानः। परि। सोमः। पवित्रे। सर्गः। न। सृष्टः।
अदधावत्। अर्वा। तिग्मे इति। शिशानः। महिषः। न। शृंगे इति। गाः। गव्यन्। अभि। शूरः। न। स
त्वा। एषा। आ। ययौ। परमात्। अंतः। अद्रेः। कूऽचित्। सतीः। ऊर्वे। गाः। विवेद। दिवः। न। विऽद्युत्।
स्तनयंती। अभ्रैः। सोमस्य। ते। पवते। इंद्र। धारा। उत। स्म। राजिं। परि। यासि। गोनां। इंद्रेण। सोम।
सऽरथं। पुनानः। पूर्वीः। इषः। बृहतीः। जीरदानो इति जीरऽदानो। शिक्ष। शचीऽवः। तव। ताः। उ
पऽस्तुत्॥२३॥१०॥ तुभ्यं। पवते। त्वं। अस्य। पाहि। त्वं। ह। यं। चकृषे। त्वं। ववृषे। इंदुं। मदाय। युज्याय।

२०

सोमं। सः। ईं। रथः। न। भुरिषाट्। अयोजि। महः। पुरूणि। सातये। वसूनि। आ। तूं। ईं। विश्वाः। नहुष्या
णि। जाता। स्वः ऽसाता। वने। ऊर्ध्वा। नवंत। वायुः। न। यः। नियुत्वान्। इष्टऽयामा। नासत्याऽइव।
हवे। आ। शंऽभविष्ठः। विश्वऽवारः। द्रविणोदाःऽइव। त्मन्। पूषाऽइव। धीऽजवनः। असि। सोम।
इंद्रः। न। यः। महा। कर्माणि। चक्रिः। हंता। वृत्राणां। असि। सोम। पूःऽभित्। पैद्वः। न। हि। त्वं। अहि
ऽनाम्नां। हंता। विश्वस्य। असि। सोम। दस्योः। अग्निः। न। यः। वने। आ। सृज्यमानः। वृथा। पाजांसि।
कृणुते। नदीषु। जनः। न। युध्वा। महतः। उपब्दिः। इयर्त्ति। सोमः। पवमानः। ऊर्मिं। एते। सोमाः। अ
ति। वाराणि। अव्याः। दिव्याः। न। कोशासः। अभ्रऽवर्षाः। वृथा। समुद्रं। सिंधवः। न। नीचीः। सु
तासः। अभि। कलशान्। असृग्रन्। शुष्मी। शर्धः। न। मारुतं। पवस्व। अनभिऽशस्ता। दिव्या।
यथा। विट्। आपः। न। मक्षु। सुऽमतिः। भुवः। नः। सहस्रऽअप्साः। पृतनाषाट्। न। यज्ञः। ०। २४॥

प्रो इति। स्यः। वह्निः। पथ्याभिः। अस्यान्। दिवः। न। वृष्टिः। पवमानः। अक्षारिति। सहस्रऽधा
रः। असदत्। नि। अस्मे इति। मातुः। उपऽस्थे। वने। आ। च। सोमः। राजा। सिंधूनां। अवसिष्ट। वा
सः। ऋतस्य। नावं। आ। अरुहत्। रजिष्ठां। अप्ऽसु। द्रप्सः। ववृधे। श्येनऽजूतः। दुहे। ईं। पिता।
दुहे। ईं। पितुः। जां। सिंहं। न। संत। मध्वः। अयासं। हरिं। अरुषं। दिवः। अस्य। पतिं। शूरः। युत्ऽ
सु। प्रथमः। पृच्छते। गाः। अस्य। चक्षसा। परि। पाति। उक्षा। मधुऽपृष्ठं। घोरं। अयासं। अश्वं। रथे।
युंजंति। उरुऽचक्रं। ऋष्वं। स्वसारः। ईं। जामयः। मर्जयंति। सऽनाभयः। वाजिनं। ऊर्जयंति।
चतस्रः। ईं। घृतऽदुहः। सचंते। समाने। अंतः। धरुणे। निऽसत्ताः। ताः। ईं। अर्षंति। नमसा। पुना
नाः। ताः। ईं। विश्वतः। परि। संति। पूर्वीः। विष्टंभः। दिवः। धरुणः। पृथिव्याः। विश्वाः। उत। क्षितयः। ह
स्ते। अस्य। असत्। ते। उत्सः। गृणते। नियुत्वान्। मध्वः। अंशुः। पवते। इंद्रियाय। वन्वन्। अवातः।

३१

अभि। देवऽवीतिं। इंद्राय। सोम। वृत्रऽहा। पवस्व। शग्धि। महः। पुरुऽचंद्रस्य। रायः। सुऽवीर्यस्य।
पतयः। स्याम॥ २५॥ प्र। हिन्वानः। जनिता। रोदस्योः। रथः। न। वाजं। सनिष्यन्। अयासीत्। इंद्रं।
गच्छन्। आयुधा। संऽशिशानः। विश्वा। वसु। हस्तयोः। आऽदधानः। अभि। त्रिऽपृष्ठं। वृषणं।
वयःऽधां। आंगूषाणां। अवावशंत। वाणीः। वना। वसानः। वरुणः। न। सिंधून्। वि। रत्नऽधाः। दय
ते। वार्याणि। शूरऽग्रामः। सर्वऽवीरः। सहावान्। जेता। पवस्व। सनिता। धनानि। तिग्मऽआयु
धः। क्षिप्रऽधन्वा। समत्ऽसु। अषाळ्हः। सह्वान्। पृतनासु। शत्रून्। उरुऽगव्यूतिः। अभयानि
कृण्वन्। समीचीने इति सम्ऽईचीने। आ। पवस्व। पुरंधी इति पुरम्ऽधी। अपः। सिसासन्। उषसः।
स्वः। गाः। सं। चिक्रदः। महः। अस्मभ्यं। वाजान्। मत्सि। सोम। वरुणं। मत्सि। मित्रं। मत्सि। [illegible] इं
द्रं। इंदो इति। पवमान। विष्णुं। मत्सि। शर्धः। मारुतं। मत्सि। देवान्। मत्सि। महां। इंद्रं। इंदो इति।

मदाय। एव। राजाऽइव। क्रतुऽमान्। अमेन। विश्वा। घनि। घ्नत्। दुःऽइता। पवस्व। इंदो इति। सुऽ
उक्थाय। वचसे। वयः। धाः। ०॥ २६॥ ॥ इति सप्तमाष्टके तृतीयो ध्यायः॥ ॥ हरिः ॐ॥ असर्जि। वक्वा। रथ्ये। यथा। आजौ। धिया। मनोता। प्रथमः। मनीषी। दश। स्वसारः। अधि। सानौ।
अव्ये। अजंति। वह्निं। सदनानि। अच्छ। वीती। जनस्य। दिव्यस्य। कव्यैः। अधि। सुवानः। नृहुष्येभिः
इंदुः। प्र। यः। नृऽभिः। अमृतः। मर्त्यैभिः। मर्मृजानः। अविऽभिः। गोभिः। अत्ऽभिः। वृषा। वृष्णे।
रोरुवत्। अंशुः। अस्मै। पवमानः। रुशत्। ईर्ते। पयः। गोः। सहस्रं। ऋक्वा। पथिऽभिः। वचःऽवि
त्। अध्वस्मऽभिः। सूरः। अण्वं। वि। याति। रुजाः। दृळ्हा। चित्। रक्षसः। सदांसि। पुनानः। इंदो इति।
ऊर्णुहि। वि। वाजान्। वृश्च। उपरिष्टात्। तुजता। वधेन। ये। अंति। दूरात्। उपऽनायं। एषां। सः। प्र
त्नऽवत्। नव्यसे। विश्वऽवार। सुऽउक्ताय। पथः। कृणुहि। प्राचः। ये। दुःऽसहासः। वनुषा। बृहंतः।

३२

तान्।ते।अरय्या।मा।पुरुऽकृत्।पुरुक्षोऽइतिपुरुऽक्षो।एव।पुनानः।अपः।स्वः।गाः।असमभ्यं।
तोका।तनयानि।भूरि।शं।नः।क्षेत्रं।उरु।ज्योतींषि।सोम।ज्योक्।नः।सूर्यं।दृशये।रिरीहि
॥६॥परि।सुवानः।हरिः।अंशुः।पवित्रे।रथः।न।सर्जि।सनये।हियानः।आपत्।श्लोकं।इंद्रियं।
पूयमानः।प्रति।देवान्।अजुषत।प्रयःऽभिः।अच्छ।नृऽचक्षाः।असरत्।पवित्रे।नाम।दधा
नः।कविः।अस्य।योनौ।सीदन्।होताऽइव।सदने।चमूषु।उप।ईं।अग्मन्।ऋषयः।सप्त।विप्राः।
प्र।सुऽमेधाः।गातुऽवित्।विश्वऽदेवः।सोमः।पुनानः।सदः।एति।नित्यं।भुवत्।विश्वेषु।काव्येषु।
रंता।अनु।जनान्।यतते।पंच।धीरः।तव।त्ये।सोम।पवमान।निण्ये।विश्वे।देवाः।त्रयः।एकादशा
सः।दश।स्वधाभिः।अधि।सानौ।अव्येः।मृजंति।त्वा।नद्यः।सप्त।यह्वीः।तत्।नु।सत्यं।पवमान
स्य।अस्तु।यत्र।विश्वे।कारवः।संऽनसंत।ज्योतिः।यत्।अन्हे।अकृणोत्।उं इति।लोकं।प्र।

आवत्। मनुं। दस्यवे। कः। अभीकं। परि। स्वानःऽइव। पृथुऽमंति। होता। राजा। न। सत्यः। संऽइतीः।
इयानः। सोमः। पुनानः। कलशान्। अयासीत्। सीदन्। मृगः। न। महिषः। वनेषु॥ २॥ सः। कुंऽउक्षः।
मर्जयंत। स्वसारः। दश। धीरस्य। धीतयः। धनुत्रीः। हरिः। परि। अद्रवत्। जाः। सूर्यस्य। द्रोणं। ननु
क्षे। अत्यः। न। वाजी। सं। मातृऽभिः। न। शिशुः। वावशानः। वृषा। दधन्वे। पुरुऽवारः। अत्ऽभिः
। मर्यः। न। योषां। अभि। निःऽकृतं। यन्। सं। गच्छते। कलशे। उस्रियाभिः। उत। प्र। पिप्ये। ऊधः॥
अघ्न्यायाः। इंदुः। धाराभिः। सचते। सुऽमेधाः। मूर्धानं। गावः। पयसा। चमूषु। अभि। श्रीणंति।
वसुऽभिः। न। निक्तैः। सः। नः। देवेभिः। पवमान। रद। इंदो इति। रयिं। अश्विनौ। वावशानः। रयि
रायतां। उशती। पुरंऽधिः। अस्मद्र्यक्। आ। दावने। वसूनां। नु। नः। रयिं। उप। मास्व। नृऽवंतं। ३२
पुनानः। वाताप्यं। विश्वऽचंद्रं। प्र। वंदितुः। इंदो इति। तारि। आयुः। ७॥ २॥ अधि। यत्। अस्मि

न्। वा। जिनिऽइव। शुभः। स्पर्धंते। धियः। सूर्यै। न। विशः। अपः। वृणानः। पवते। कविऽयन्। व्रजं।
न। पशुऽवर्धनाय। मन्म॥ द्विता। विऽऊर्ण्वन्। अमृतस्य। धाम। स्वःऽविदे। भुवनानि। प्रथंत। धि
यः। पिन्वानाः। स्वसरे। न। गावः। ऋतऽयंतीः। अभि। वावश्रे। इंदुं॥ परि। यत्। कविः। काव्या। भर
ते। शूरः। न। रथः। भुवनानि। विश्वा॥ देवेषु। यशः। मर्ताय। भूषन्। दक्षाय। रायः। पुरुऽभूषु। नव्यः॥
श्रिये। जातः। श्रिये। आ। निः। इयाय। श्रियं। वयः। जरितृऽभ्यः। दधाति॥ श्रियं। वसानाः। अमृतऽत्वं।

पं।

आयन्। भवंति। सत्या। संऽइथा। मितऽद्रौ॥ इषं। ऊर्जं। अभि। अर्ष। अश्वं। गां। उरु। ज्योतिः। कृणुहि।
मत्सि। देवान्। विश्वानि। हि। सुऽसहा। तानि। तुभ्यं। पवमान। बाधसे। सोम। शत्रून्॥४॥ कनिक्रं
ति। हरिः। आ। सृज्यमानः। सीदन्। वनस्य। जठरे। पुनानः। नृऽभिः। यतः। कृणुते। निःऽनिजं। गाः।
अतः। मतीः। जनयत। स्वधाभिः॥ हरिः। सृजानः। पथ्यां। ऋतस्य। ण देवः। देवानां। गुह्यानि। नाम।

आविः। कृणोति। बर्हिषि। प्रऽवाचं। अपांऽइव। इत्। ऊर्मयः। ततुंराणाः। प्र। मनीषाः। ईरते। सोमं। अ

च्छ। नमस्यंतीः। उप। च। यंति। सं। च। आ। च। विशंति। उशतीः। उशंतं। तं। मर्मृज्यानं। महिषं। न। सा

नौ। अंशुं। दुहंति। उक्षणं। गिरिऽस्थां। तं। वावशानं। मतयः। सचंते। त्रितः। बिभर्ति। वरुणं। समु

द्रे। इष्यन्। वाचं। उपवक्ताऽइव। होतुः। पुनानः। इंदो इति। वि। स्य। मनीषां। इंद्रः। च। यत्। क्षयथः।

सौभगाय। सुऽवीर्यस्य। पतयः। स्याम। प्र। सेनाऽनीः। शूरः। अग्रे। रथानां। गव्यन्। एति। ह

र्षते। अस्य। सेना। भद्रान्। कृण्वन्। इंद्रऽहवान्। सखिऽभ्यः। आ। सोमः। वस्त्रा। रभसानि।

दत्ते। सं। अस्य। हरिं। हरयः। मृजंति। अश्वऽहयैः। अनिऽशितं। नमःऽभिः। आ। तिष्ठति। रथं।

इंद्रस्य। सखा। विद्वान्। एन। सुऽमतिं। याति। अच्छ। सः। नः। देव। देवऽताते। पवस्व। महे। सोम।

प्सरसे। इंद्रऽपानः। कृण्वन्। अपः। वर्षयन्। द्यां। उत। इमां। उरोः। आ। नः। वरिवस्य। पुनानः। अजी

३४

सृहते।

तये।अर्हत ये।पवस्व।स्वस्तये।सर्वऽताततये।तत्।उशंति।विश्वे।इमे।सखायः।तत्।अहं।वश्मि
।पवमान।सोम।सोमः।पवते।जनिता।मतीनां।जनिता।दिवः।जनिता।पृथिव्याः।जनिता।अग्नेः।
जनिता।सूर्यस्य।जनिता।इंद्रस्य।जनिता।उत।विष्णोः॥५॥ब्रह्मा।देवानां।पदऽवीः।कवीनां।ऋ
षिः।विप्राणां।महिषः।मृगाणां।श्येनः।गृध्राणां।स्वऽधितिः।वनानां।सोमः।पवित्रं।अति।एति।रे
भन्॥६॥प्र।अवीविपत्।वाचः।ऊर्मिं।न।सिंधुः।गिरः।सोमः।पवमानः।मनीषाः।अंतः।इति।पश्यन्।
वृजना।इमा।अवराणि।आ।तिष्ठति।वृषभः।गोषु।जानन्॥७॥सः।मत्सरः।पृत्ऽसु।वन्वन्।अवातः।
सहस्रऽरेताः।अभि।वाजं।अर्ष।इंद्राय।इंदो इति।पवमानः।मनीषी।अंशोः।ऊर्मिं।ईरय।गाः।
इषण्यन्॥८॥परि।प्रियः।कलशे।देवऽवातः।इंद्राय।सोमः।रण्यः।मदाय।सहस्रऽधारः।शतऽवा
जः।इंदुः।वाजी।न।सप्तिः।समना।जिगाति॥९॥सः।पूर्व्यः।वसुऽवित्।जायमानः।मृजानः।अप्ऽसु।

दुदुहानः । अद्रौ । अभिश्रीः । स्तिऽपाः । भुवनस्य । राजा । विदत् । गातुं । ब्रह्मणे । पूयमानः ॥ ७ ॥ त्वया । हि ।
नः । पितरः । सोम । पूर्वे । कर्माणि । चक्रुः । पवमान । धीराः । वन्वन् । अवातः । परिऽधीन् । अप । ऊर्णु । वीरे
भिः । अश्वैः । मघऽवा । भव । नः ॥ यथा । अपवथाः । मनवे । वयःऽधाः । अमित्रऽहा । वरिवःऽवित् । हविष्मा
न् । एव । पवस्व । द्रविणं । दधानः । इंद्रे । सं । तिष्ठ । जनय । आयुधानि ॥ पवस्व । सोम । मधुऽमान् । ऋतऽ
वा । अपः । वसानः । अधि । सानौ । अव्ये । अव । द्रोणानि । घृतऽवंति । सीद । मदिन्ऽतमः । मत्सरः । इं
द्रऽपानः ॥ वृष्टिं । दिवः । शतऽधारः । पवस्व । सहस्रऽसाः । वाजऽयुः । देवऽवीतौ ॥ सं । सिंधुऽभिः । क
लशे । वावशानः । सं । उस्रियाभिः । प्रऽतिरन् । नः । आयुः ॥ एषः । स्यः । सोमः । मतिऽभिः । पुनानः । अ
त्यः । न । वाजी । तरति । इत् । अरातीः ॥ पयः । न । दुग्धं । अदितेः । इषिरं । उरुऽइव । गातुः । सुऽयमः । न । वो

ळ्हा ॥ ८ ॥ स्वऽआयुधः । सोतृऽभिः । पूयमानः । अभि । अर्ष । गुह्यं । चारु । नाम ॥ अभि । वाजं । सप्तिःऽ

३५

इव।प्रवस्व।अभि।वाजं।अभि।गाः।देव।सोम।शिशुं।जज्ञानं।हर्यतं।मृजंति।शुंभंति।वह्निं।मु
रुतः।गणेन।कविः।गीःऽभिः।काव्येन।कविः।सन्।सोमः।पवित्रं।अति।एति।रेभन्।ऋषिऽमनाः।
यः।ऋषिऽकृत्।स्वःऽसाः।सहस्रऽनीथः।पदऽवीः।कवीनां।तृतीयं।धाम।महिषः।सिसासन्।सोमः
।विऽराजं।अनु।राजति।स्तुप्।चमूऽसत्।श्येनः।शकुनः।विऽभृत्व।गोऽविंदुः।द्रप्सः।आयुधा
नि।बिभ्रत्।अपां।ऊर्मिं।सचमानः।समुद्रं।तुरीयं।धाम।महिषः।विवक्ति।मर्यः।न।शुभ्रः।तन्वं।
मृजानः।अत्यः।न।सृत्वा।सनये।धनानां।वृषाऽइव।यूथा।परि।कोशं।अर्षन्।कनिक्रदत्।चम्वोः।
आ।विवेश॥९॥पवस्व।इंदो इति।पवमानः।महःऽभिः।कनिक्रदत्।परि।वाराणि।अर्ष।क्रीळन्।च
म्वोः।आ।विश।पूयमानः।इंद्रं।ते।रसः।मदिरः।ममत्तु।प्र।अस्य।धाराः।बृहतीः।असृग्रन्।अक्तः।गो
भिः।कलशान्।आ।विवेश।साम।कृण्वन्।सामन्यः।विपःऽचित्।क्रंदन्।एति।अभि।सख्युः।न।जामिं।

सुऽदुघाः।

अपऽघ्नन्।एषि।पवमान।शत्रून्।प्रियां।न।जारः।अभिऽगीतः।इंदुः।सीदन्।वनेषु।शकुनः।न।पत्वा।
सोमः।पुनानः।कलशेषु।सत्ता।आ।ते।रुचः।पवमानस्य।सोम।योषाऽइव।यंति।सुऽधाराः।हरिः।आ
ऽनीतः।पुरुऽवारः।अप्ऽसु।अचिक्रदत्।कलशे।देवऽयूनां॥१०॥अस्य।प्रेषा।हेमना।पूयमानः।दे
वः।देवेभिः।सं।अपृक्त।रसं।सुतः।पवित्रं।परि।एति।रेभन्।मिताऽइव।सद्म।पशुऽमंति।होता।भ
द्रा।वस्त्रा।सं।अन्या।वसानः।महान्।कविः।निऽवचनानि।शंसन्।आ।वच्यस्व।चम्वोः।पूयमानः।
विऽचक्षणः।जागृविः।देवऽवीतौ।सं।उं इति।प्रियः।मृज्यते।सानौ।अव्ये।यशःऽतरः।यशसां।
क्षैतः।अस्मे इति।अभि।स्वर।धन्व।पूयमानः।०।प्र।गायत।अभि।अर्चाम।देवान्।सोमं।हि
नोत।महते।धनाय।स्वादुः।पवाते।अति।वारं।अव्यं।आ।सीदाति।कलशं।देवऽयुः।नः।इंदुः।देवा
नां।उप।सख्यं।आऽयन्।सहस्रऽधारः।पवते।मदाय।नृऽभिः।स्तवानः।अनु।धाम।पूर्वं।अगन्।

इंद्रं। मुहुते। सो भगाय॥ ११॥ स्तोत्रे। रायो हरिः। अर्ष। पुनानः। इंद्रं। मदः। गच्छतु। ते। भराय। दिवैः। या
हि। सऽरथं। राधः। अच्छ। ०। प्र। काव्यं। उशनाऽइव। ब्रुवाणः। देवः। देवानां। जनिम। विवक्ति। महिऽव्रतः
। शुचिऽबंधुः। पावकः। पदा। वराहः। अभि। एति। रेभन्। प्र। हंसासः। तृपलं। मन्युं। अच्छ। अमात्। अ
स्तं। वृषऽगणाः। अयासुः। आंगूष्यं। पवमानं। सखायः। दुःऽमर्षं। साकं। प्र। वदंति। वाणं। सः। रंह
ते। उरुऽगायस्य। जूतिं। वृथा। क्रीळंतं। मिमते। न। गावः। पुरीणसं। कृणुते। तिग्मऽशृंगः। दिवा।
हरिः। दहृशे। नक्तं। ऋज्रः। इंदुः। वाजी। पवते। गोऽन्योघाः। इंद्रे। सोमः। सहः। इन्वन्। मदाय। हंति। रक्षः।
बाधते। परि। अरातीः। वरिवः। कृण्वन्। वृजनस्य। राजा॥ १२॥ अध। धारया। मध्वा। पृचानः। तिरः।
रोम। पवते। अद्रिऽदुग्धः। इंदुः। इंद्रस्य। सख्यं। जुषाणः। देवः। देवस्य। मत्सरः। मदाय। अभि। प्रिया
णि। पवते। पुनानः। देवः। देवान्। स्वेन। रसेन। पृंचन्। इंदुः। धर्माणि। ऋतुऽथा। वसानः। दश। क्षिपः।

हरिः

अव्यत। सानौ। अव्ये। वृषा। शोणः। अभि। ऽकनिक्रदत्। गाः। नुदयन्। एति। पृथिवीं। उत। द्यां। इंद्र
स्यऽइव। वग्नुः। आ। शृण्वे। आजौ। प्रऽचेतयन्। अर्षति। वाचं। आ। इमां। रसाय्यः। पयसा। पिन्वमा
नः। ईरयन्। एषि। मधुऽमंतं। अंशुं। पवमानः। संऽतनिं। एषि। कृण्वन्। इंद्राय। सोम। परिऽसिच्य
मानः। एव। पवस्व। मदिरः। मदाय। उदऽग्राभस्य। नमयन्। वधऽस्नैः। परि। वर्णं। भरमाणः। रुशंतं
तं। गव्युः। नः। अर्ष। परि। सोम। सिक्तः। १ ऋ। जुष्टः। नः। इंदो इति। सुऽपथा। सुऽगानि। उरो। पवस्व।
वरिवांसि। कृण्वन्। घना ऽइव। विष्वक्। दुःऽइतानि। विऽघ्नन्। अधि। स्नुना। धन्व। सानौ। अव्ये।
वृष्टिं। नः। अर्ष। दिव्यां। जिगत्नुं। इळाऽवतीं। शंऽगयीं। जीरऽदानुं। स्तुकाऽइव। वीता। धन्व। विऽ
चिन्वन्। बंधून्। इमान्। अवरान्। इंदो इति। वायून्। ग्रंथिं। न। विस्य। ग्रथितं। पुनानः। ऋजुं। च। गा
तुं। वृजिनं। च। सोम। अत्यः। न। क्रदः। हरिः। आ। सृजानः। मर्यः। देव। धन्व। पस्त्यऽवान्। जुष्टः। मदाय।

३८

देवऽताता। इंदो इति। परि। स्नुना। धन्व। सानौ। अव्यो। सहस्रऽधारः। सुरभिः। अदब्धः। परि। स्रव। वा
जऽसातौ। नृऽसह्ये। अरश्मानः। ये। अरथाः। अयुक्ताः। अत्यासः। न। सस्रजानासः। आजौ। एते।
शुक्रासः। धन्वंति। सोमाः। देवासः। तान्। उप। याता। पिबध्यै॥ १४॥ एव। नः। इंदो इति। अभि। देवऽ
वीतिं। परि। स्रव। नभः। अर्णः। चमूषु। सोमः। अस्मभ्यं। काम्यं। बृहंतं। रयिं। ददातु। वीरऽवंतं। उ
ग्रं। तक्षत्। यदि। मनसः। वेनतः। वाक्। ज्येष्ठस्य। वा। धर्मणि। क्षोः। अनीके। आ। ईं। आयन्। वरं।
आ। वावशानाः। जुष्टं। पतिं। कलशे। गावः। इंदुं। प्र। दानुऽदः। दिव्यः। दानुऽपिन्वः। ऋतं। ऋताय।
पवते। सुऽमेधाः। धर्मा। भुवत्। वृजन्यस्य। राजा। प्र। रश्मिऽभिः। दशऽभिः। भारि। भूम। पवित्रेभिः
। पवमानः। नृऽचक्षाः। राजा। देवानां। उत। मर्त्यानां। द्विता। भुवत्। रयिऽपतिः। रयीणां। ऋतं। भरत्।
सुऽभृतं। चारु। इंदुः। अर्वान्ऽइव। श्रवसे। सातिं। अच्छ। इंद्रस्य। वायोः। अभि। वीतिं। अर्ष। सः। नः।

सहस्त्रा।बृहती:।इषं:।दाः।भव।सोम।द्रविणः॰वित्।पुनानः॥१५॥देवः॰अव्यः।नृः।परि॰सिच्यमानाः।
क्षयं।सु॰वीरं।धन्वंतु।सोमाः।आ॰यज्यवः।सु॰मतिं।विश्व॰वाराः।होतारः।न।दिवि॰यजः।मंद्र॰
तमाः।एव।देव।देवः॰ताते।पवस्व।महे।सोम।प्सरसे।देवः॰पानः।महः।चित्।हि।स्मसि।हिताः।स॰
मर्ये।कृधि।सुस्थाने।इतिसु॰स्थाने।रोदसी।इति।पुनानः।अश्वः।न।क्रदः।वृषः॰भिः।युजानः।सिं
हः।न।भीमः।मनसः।जवीयान्।अर्वाचीनैः।पथि॰भिः।ये।रजिष्ठाः।आ।पवस्व।सौमनसं।
नः।इंदो।इति।शतं।धाराः।देवः॰जाताः।असृग्रन्।सहस्त्रं।एनाः।कवयः।मृजंति।इंदो।इति।
सनित्रं।दिवः।आ।पवस्व।पुरः॰एता।असि।महतः।धनस्य।दिवः।नासर्गाः।असस्यं।अ
न्हां।राजा।न।मित्रं।प्र।मिनाति।धीरः।पितुः।न।पुत्रः।क्रतुः॰भिः।यतानः।आ।पवस्व।विशे।अ
स्यै।अजीतिं॥१६॥प्राते।धाराः।मधु॰मतीः।असृग्रन्।वारान्।यत्।पूतः।अति॰एषि।अव्या

३८

नू।पवमान।पवसे।धाम।गोनां।जज्ञानः।सूर्यं।अपिन्वः।अर्कैः।कनिक्रदत्।अनु।पंथां।ऋतस्य।
शुक्रः।वि।भासि।अमृतस्य।धाम।सः।इंद्राय।पवसे।मत्सरऽवान्।हिन्वानः।वाचं।मतिऽभिः।कवी
नां।दिव्यः।सुऽपर्णः।अव।चक्षि।सोम।पिन्वन्।धाराः।कर्मणा।देवऽवीतौ।आ।इंदो इति।विश।
कलशं।सोमऽधानं।क्रंदन्।इहि।सूर्यस्य।उप।रश्मिं।तिस्रः।वाचः।ईरयति।प्र।वन्हिः।ऋत
स्य।धीतिं।ब्रह्मणः।मनीषां।गावः।यंति।गोऽपतिं।पृच्छमानाः।सोमं।यंति।मतयः।वावशानाः।
सोमं।गावः।धेनवः।वावशानाः।सोमं।विप्राः।मतिऽभिः।पृच्छमानाः।सोमः।सुतः।पूयते।
अज्यमानः।सोमे।अर्काः।त्रिऽस्तुभः।सं।नवंते॥१७॥एव।नः।सोम।परिऽसिच्यमानः।आ।
पवस्व।पूयमानः।स्वस्ति।इंद्रं।आ।विश।बृहता।रवेण।वर्धय।वाचं।जनय।पुरंऽधिं।आ।
जागृविः।विप्रः।ऋता।मतीनां।सोमः।पुनानः।असदत्।चमूषु।सपंति।यं।मिथुनासः।निऽ

अ

कामाः। अध्वर्यवः। रथिरासः। सुऽहस्ताः। सः। पुनानः। उप। सूरे। न। धाता। आ। उभे इति। अप्राः। रोदसी इति। वि। सः। आवरित्यावः। प्रिया। चित्। यस्य। प्रियसासः। ऊती। सः। तु। धनं। कारिणे। न। प्र। यंसत्। सः। वर्धिता। वर्धनः। पूयमानः। सोमः। मीढ्वान्। अभि। नः। ज्योतिषा। आवीत्। ण स्वःऽविदः। अभि। गाः। अद्रिं। उष्णन्। अक्रान्। समुद्रः। प्रथमे। विऽधर्मन्। जनयन्। प्रऽजाः। भुवनस्य। राजा। वृषा। पवित्रे। अधि। सानौ। अव्ये। बृहत्। सोमः। ववृधे। सुवानः। इंदुः॥ ४०॥ महत्। तत्। सोमः। महिषः। चकार। अपां। यत्। गर्भः। अवृणीत। देवान्। अदधात्। इंद्रे। पवमानः। ओजः। अजनयत्। सूर्ये। ज्योतिः। इंदुः। मत्सि। वायुं। इष्टये। राधसे। च। मत्सि। मित्रावरुणा। पूयमानः। मत्सि। शर्धः। मारुतं। मत्सि। देवान्। मत्सि। द्यावापृथिवी इति। देव। सोम। ऋजुः। पवस्व। वृजिनस्य। हंता। अप। अमीवां। बाधमानः। स्रिधः। च। अभिऽश्रीणन्। पयः। पयसा। अभि।

३९

गोनां। इंद्रस्य। त्वां। तव। वयं। सखायः। मध्वः। स्वदंपवस्व। वस्वः। उत्सं। वीरं। च। नः। आ। पवस्व। भगं।
च। स्वदस्व। इंद्राय। पवमानः। इंदो इति। रयिं। च। नः। आ। पवस्व। समुद्रात्। सोमः। सुतः। धारया।
अत्यः। न। हित्वा। सिंधुः। न। निम्नं। अभि। वाजी। अक्षाः इति। आ। योनिं। वन्यं। असदत्। पुनानः।
सं। इंदुः। गोभिः। असरत्। सं। अत्ऽभिः॥१९॥ एषः। स्यः। ते। पवते। इंद्र। सोमः। चमूषु। धीरः। उश
ते। तवस्वान्। स्वःऽचक्षाः। रथिरः। सत्यऽशुष्मः। कामः। न। यः। देवऽयतां। असर्जि। एषः। प्रत्नेन।
वयसा। पुनानः। तिरः। वर्पांसि। दुहितुः। दधानः। वसानः। शर्म। त्रिऽवरूथं। अप्ऽसु। होताऽ
इव। याति। समनेषु। रेभन्। नु। नः। त्वं। रथिरः। देव। सोम। परि। स्रव। चम्वोः। पूयमानः। अप्
ऽसु। स्वादिष्ठः। मधुऽमान्। ऋतऽवा। देवः। न। यः। सविता। सत्यऽमन्मा। अभि। वायुं। वीती। अ
र्षा। गृणानः। अभि। मित्रावरुणा। पूयमानः। अभि। नरं। धीऽजवनं। रथेऽस्थां। अभि। इंद्रं। वृष

णं। वज्रऽबाहुं। अभि। वस्त्रा। सुऽवसनानि। अर्ष। अभि। धेनूः। सुऽदुघाः। पूयमानः। अभि।
चंद्रा। भर्तवे। नः। हिरण्या। अभि। अश्वान्। रथिनः। देव। सोम॥ २०॥ अभि। नः। अर्ष। दिव्या। वसू
नि। अभि। विश्वा। पार्थिवा। पूयमानः। अभि। येन। द्रविणं। अश्नवाम। अभि। आर्षेयं। जमदग्निऽ
वत्। नः। अया। पवा। पवस्व। एना। वसूनि। मांश्चत्वे। इंदो इति। सरसि। प्र। धन्व। ब्रध्नः। चित्। अ
त्र। वातः। न। जूतः। पुरुऽमेधः। चित्। तकवे। नरं। दात्। उत। नः। एना। पवया। पवस्व। अधि। श्रु
ते। श्रवाय्यस्य। तीर्थे। षष्टिं। सहस्रा। नैगुतः। वसूनि। वृक्षं। न। पक्वं। धूनवत्। रणाय। महि।
इमे इति। अस्य। वृषना। मांश्चत्वे इति। मांश्चत्वे। वा। पृश्नाने। वज्रा। वधत्रे इति। अस्वापयत्। निऽगु
तः। स्नेहयत्। च। अप। अमित्रान्। अप। अचितः। अच। इतः। सं। त्री। पवित्रा। विऽतता। नि। ए
षि। अनु। एकं। धावसि। पूयमानः। असि। भगः। असि। दात्रस्य। दाता। असि। मघऽवा। मघव

५०

तऽभ्यः। इंदो इति॥ ५६॥ एषः। विश्वऽवित्। पवते। मनीषी। सोमः। विश्वस्य। भुवनस्य। राजा। द्र
प्सान्। ईरयन्। विदथेषु। इंदुः। वि। वारं। अव्यं। सऽमया। अति। याति॥ इंदुं। रिहंति। महिषाः। अ
दब्धाः। पदे। रेभंति। कवयः। न। गृध्राः। हिन्वंति। धीराः। दशऽभिः। क्षिपाभिः। सं। अंजते। रू
पं। अपां। रसेन॥ त्वया। वयं। पवमानेन। सोम। भरे। कृतं। वि। चिनुयाम। शश्वत्॥ ०॥ ५८॥
अभि। नः। वाजऽसातमं। रयिं। अर्ष। पुरुऽस्पृहं। इंदो इति। सहस्रऽभर्णसं। तुविऽद्युम्नं। वि
भ्वऽसहं॥ परि। स्यः। सुवानः। अव्ययं। रथः। न। वर्म। अव्यत। इंदुः। अभि। द्रुणा। हितः। हियाः
नः। धाराभिः। अक्षारिति॥ ०॥ अक्षारिति। इंदुः। अव्ये। मदऽच्युतः। धारा। यः। ऊर्ध्वः। अध्वरे।
भ्राजा। न। एति। गव्यऽयुः॥ सः। हि। त्वं। देव। शश्वते। वसु। मर्ताय। दाशुषे। इंदो इति। सहस्रि
णं। रयिं। शतऽआत्मानं। विवाससि॥ ०॥ वसो इति। वस्वः। पुरुऽस्पृहः। नि। नेदिष्ठऽतमाः। इषः।

स्याम।सुम्नस्य।अध्रिगो इत्यध्रिऽगो।दिवः।यं।पंच।स्वऽशौर्यैसं।स्वसारः।अद्रिऽसंहतं।०
प्रऽस्नापयंति।ऊर्मिणं॥२३॥परि।त्यं।हर्यतं।हरिं।बभ्रुं।पुनंति।वारेण।यः।देवान्।विश्वान्।इत्।
परि।मदेन।सह।गच्छति।अस्य।वः।हि।अवसा।पांतः।दक्षऽसाधनं।यः।सूरिषु।श्रवः।बृहत्।
दधे।स्वः।न।हर्यतः।सः।वां।यज्ञेषु।मानवी इति।इंदुः।जनिष्ट।रोदसी इति।देवः।देवी इति।
गिरिऽस्थाः।अस्रेधत्।तं।तुविऽस्वनि।०वृत्रऽघ्ने।परि।सिच्यसे।नरः।च।दक्षिणाऽवते।देवा
य।सदनऽसदे।ते।प्रत्नासः।विऽउष्टिषु।सोमाः।पवित्रे।अक्षरन्।अपऽप्रोथंतः।सनुतः।हु
रःऽचितः।प्रातः।रिति।तान्।अप्रऽचेतसः।तं।सखायः।पुरःऽरुचं।यूयं।वयं।च।सूरयः।अ
श्याम।वाजऽगंध्यं।सनेम।वाजऽपस्त्यं॥२४॥आ।हर्यताय।धृष्णवे।धनुः।तन्वंति।पौंस्यं।
शुक्रां।वयंति।असुराय।निःऽनिजं।विपां।अग्रे।महीयुवः।अध।क्षपा।परिऽकृतः।वा

जान्। अभि। प्र। गाहते। यदि। विवस्वतः। धियः। हरिं। हिन्वंति। यातवे। तं। अस्य। मर्जयामसि
।मदः। यः। इंद्रऽपातमः। यं। गावः। आसऽभिः। दधुः। पुरा। नूनं। च। सूरयः। तं। गाथया। पुरा
ण्या। पुनानं। अभि। अनूषत। उतो इति। कृपंत। धीतयः। देवानां। नाम। बिभ्रतीः। तं। उक्ष
माणं। अव्यये। वारे। पुनंति। धर्णसिं। दूतं। न। पूर्वऽचित्तये। आ। शासते। मनीषिणः।।२५।।सः।
पुनानः। मदिन्ऽतमः। सोमः। चमूषु। सीदति। पशौ। न। रेतः। आऽदधत्। पतिः। वचस्यते।
धियः। सः। मृज्यते। सुकर्मऽभिः। देवः। देवेभ्यः। सुतः। विदे। यत्। आसु। संऽददिः। महीः। अ
पः। वि। गाहते। सुतः। इंदो इति। पवित्रे। आ। नृऽभिः। यतः। वि। नीयसे। इंद्राय। मत्सरिन्ऽ
तमः। चमूषु। आ। नि। सीदसि।।२६।। अभि। नवंते। अद्रुहः। वत्सं। न। पूर्वे। आयुनि। जातं।
रिहंति। मातरः। पुनानः। इंदो इति। आ। भर। सोम। द्विऽबर्हसं। रयिं। त्वं। वसूनि। पुष्यसि। वि

श्वानि। दाशुषः। गृहे। त्वां। धियं। मनःऽयुजं। सृज। वृष्टिं। न। तन्यतुः। त्वं। वसूनि। पार्थिवा। दि
व्या। च। सोम। पुष्यसि। परि। ते। जिग्युषः। यथा। धारा। सुतस्य। धावति। रंहमाणा। वि। अव्य
यं। वारं। वाजीऽइव। सानसिः। क्रत्वे। दक्षाय। नः। कवे। पवस्व। सोम। धारया। इंद्राय। पातवे।
सुतः। मित्राय। वरुणाय। च॥ २७॥ पवस्व। वाजऽसातमः। पवित्रे। धारया। सुतः। इंद्राय। सो
म। विष्णवे। देवेभ्यः। मधुमत्ऽतमः। त्वां। रिहंति। मातरः। हरिं। पवित्रे। अद्रुहः। वत्सं। जातं।
न। धेनवः। पवमान। विऽधर्मणि। पवमान। महि। श्रवः। चित्रेभिः। यासि। रश्मिऽभिः। शर्ध
न्। तमांसि। जिघ्नसे॥ विश्वानि। दाशुषः। गृहे। त्वं। द्यां। च। महिऽव्रत। पृथिवीं। च। अति। ज
भ्रिषे। प्रति। द्रापिं। अमुंचथाः। पवमान। हिमेऽत्वना॥ २८॥ ॥ इति सप्तमाष्टके चतुर्था
ध्यायः॥ ॥ ओम्॥ पुरःऽजिती। वः। अंधसः। सुताय। मादयित्नवे। अप। श्वानं। श्नथिष्टन।

४२

सखायः। दीर्घऽजिह्व्यं। यः। धारया। पावकया। परिऽप्रस्यंदते। सुतः। इंदुः। अश्वः। न। कृत्व्यः। तं। दुरोषं। अभि। नरः। सोमं। विश्वाच्या। धिया। यज्ञं। हिन्वंति। अद्रिऽभिः। सुतासः। मधुमत्ऽतमाः। सोमाः। इंद्राय। मंदिनः। पवित्रऽवंतः। अक्षरन्। देवान्। गच्छंतु। वः। मदाः। इंदुः। इंद्राय। पवते। इति। देवासः। अब्रुवन्। वाचः। पतिः। मखस्यते। विश्वस्य। ईशानः। ओजसा। सहस्रऽधारः। पवते। समुद्रः। वाचंऽईंखयः। सोमः। पतिः। रयीणां। सखा। इंद्रस्य। दिवेऽदिवे। अयं। पूषा। रयिः। भगः। सोमः। पुनानः। अर्षति। पतिः। विश्वस्य। भूमनः। वि। अख्यत्। रोदसी इति। उभे इति। सं। ऊं इति। प्रियाः। अनूषत। गावः। मदाय। घृष्वयः। सोमासः। कृण्वते। पथः। पवमानासः। इंदवः। यः। ओजिष्ठः। तं। आ। भर। पवमान। श्रवाय्यं। यः। पंच। चर्षणीः। अभि। रयिं। येन। वनामहै। सोमाः। पवंते। इंदवः। अस्मभ्यं। गातुवित्ऽतमाः। मि

४३

त्राः। सुवानाः। अरेपसः। सुऽआध्यः। स्वःऽविदः॥२॥ सुस्वानासः। वि। अद्रिऽभिः। चितानाः।
गोः। अधि। त्वचि। इषं। अस्मभ्यं। अभि। इतः। सं। अस्वरन्। वसुऽविदः। एते। पूताः। विपःऽचितः
। सोमासः। दधिऽआशिरः। सूर्यासः। न। दर्शतासः। जिगत्नवः। ध्रुवाः। घृते। प्रसुन्वानस्य।
अंधसः। मर्तः। न। वृतात्। तत्। वचः। अप। श्वानं। अराधसं। हत। मखं। न। भृगवः। आ। जामिः।
अत्के। अव्यत। भुजे। न। पुत्रः। ओण्योः। सरत्। जारः। न। योषणां। वरः। न। योनिं। आऽसदं।
सः। वीरः। दक्षऽसाधनः। वि। यः। तस्तंभ। रोदसी इति। हरिः। पवित्रे। अव्यत। वेधाः। न। योनिं।
आऽसदं। अव्यः। वारेभिः। पवते। सोमः। गव्ये। अधि। त्वचि। कनिक्रदत्। वृषा। हरिः। इंद्रस्य।
अभि। एति। निःऽकृतं॥३॥ क्राणा। शिशुः। महीनां। हिन्वन्। ऋतस्य। दीधितिं। विश्वा। प
रि। प्रिया। भुवत्। अध। द्विता। उप। त्रितस्य। पाष्योः। अभक्त। यत्। गुहा। पदं। यज्ञस्य।

४४

सप्त। धामऽभिः। अध। प्रियं। त्रीणि। त्रितस्य। धारया। पृष्ठेषु। आ। ईरया। रयिं। मिमीते। अस्य।
योजना। वि। सुऽक्रतुः। जज्ञानं। सप्त। मातरः। वेधां। अशासत। श्रिये। अयं। ध्रुवः। रयीणां।
चिकेत। यत्। अस्य। व्रते। सऽजोषसः। विश्वे। देवासः। अद्रुहः। स्पार्हाः। भवंति। रंतयः। जुषंत।
यत्॥४॥ यं। ईं। इति। गर्भं। ऋतऽवृधः। दृशे। चारुं। अजीजनन्। कविं। मंहिष्ठं। अध्वरे। पुरुऽ
स्पृहं। समीचीने इति संऽईचीने। अभि। त्मना। यह्वी इति। ऋतस्य। मातरा। तन्वानाः। य
ज्ञं। आनुषक्। यत्। अंजते। क्रत्वा। शुक्रेभिः। अक्षऽभिः। ऋणोः। अप। व्रजं। दिवः। हिन्वन्।
ऋतस्य। दीधितिं। प्र। अध्वरे॥५॥ प्र। पुनानाय। वेधसे। सोमाय। वचः। उत्ऽयतं। भृतिं। न।
भर। मतिऽभिः। जुजोषते। परि। वाराणि। अव्यया। गोभिः। अंजानः। अर्षति। त्री। सधऽस्था।
पुनानः। कृणुते। हरिः। परि। कोशं। मधुऽश्चुतं। अव्यये। वारे। अर्षति। अभि। वाणीः। ऋ

वाघत्।

षीणां। सप्त। नूषत। परि। नेता। मतीनां। विश्वऽदेवः। अदाभ्यः। सोमः। पुनानः। चम्वोः। विशत्। ह
रिः। परि। दैवीः। अनु। स्वधाः। इंद्रेण। याहि। सऽरथं। पुनानः। वाघत्ऽभिः। अमर्त्यः। परि। सप्तिः।
न। वाजऽयुः। देवः। देवेभ्यः। सुतः। विऽआनशिः। पवमानः। वि। धावति॥ ६॥ सखायः। आ। नि।
सीदत। पुनानाय। प्र। गायत। शिशुं। न। यज्ञैः। परि। भूषत। श्रिये। सं। ईं। इति। वत्सं। न। मातृऽ
भिः। सृजत। गयऽसाधनं। देवऽअव्यं। मदं। अभि। द्विऽशवसं। पुनात। दक्षऽसाधनं। यथा।
शर्धाय। वीतये। यथा। मित्राय। वरुणाय। शंऽतमः। अस्मभ्यं। त्वा। वसुऽविदं। अभि। वाणीः।
अनूषत। गोभिः। ते। वर्णं। अभि। वासयामसि। सः। नः। मदानां। पते। इंदो इति। देवऽप्सराः।
असि। सखाऽइव। सख्ये। गातुवित्ऽतमः। भव। सनेमि। कृधि। अस्मत्। आ। रक्षसं। कं। चि
त्। अत्रिणं। अप। अदेवं। द्वयुं। अंहः। युयोधि। नः॥ ६॥ ते। वः। सखायः। मदाय। पुनानं। अ

४४

भि। गायत। ० स्वदयंत। गूर्त्तिऽभिः। सं। वत्सः ऽइव। मातृऽभिः। इंदुः। हिन्वानः। अज्यते। देवऽअ
वीः। मदः। मतिऽभिः। परिऽकृतः। अयं। दक्षाय। साधनः। अयं। शर्धाय। वीतये। अयं। देवेभ्यः।
मधुमत्ऽतमः। सुतः। गोऽमत्। नः। इंदो इति। अश्वऽवत्। सुतः। सुऽदक्ष। धन्व। शुचिं। ता। व
र्णं। अधि। गोषु। दीधरं। सः। नः। हरीणां। पते। इंदो इति। देवप्सरःऽतमः। सखाऽइव। सख्ये।
नर्यः। रुचा। भव। सनेमि। त्वं। अस्मत्। आ। अदेवं। कं। चित्। अत्रिणं। सह्वान्। इंदो इति। प
रि। बाधः। अप। द्वयुं॥ ८॥ इंद्रं। अच्छ। सुताः। इमे। वृषणं। यंतु। हरयः। श्रुष्टी। जाताः। सः। इंद
वः। स्वःऽविदः। अयं। भराय। सानसिः। इंद्राय। पवते। सुतः। सोमः। जैत्रस्य। चेतति। यथा। वि
दे। ० ग्रा भं। गृभ्णीत। सानसिं। वज्रं। च। वृषणं। भरत्। सं। अप्सुऽजित्। प्र। धन्व। सोम। जा
गृविः। ० घृऽमंतां। शुभ्रं। आ। भर। स्वःऽविदं। इंद्राय। वृषणं। मदः। पवस्व। विश्वऽदर्शतः। सह
स्रऽयामा। पथिऽकृत्। विऽचक्षणः॥ ९॥ अस्मभ्यं। गातुवित्ऽतमः। देवेभ्यः। मधुमत्ऽतमः। सह

स्त्रं। याहि। पृथिऽभिः। कनिक्रदत्। पवस्व। देवऽवीतये। इंदो इति। धाराभिः। ओजसा। आ। कल
शं। मधुऽमान्। सोम। नः। सदः। तव। द्रप्साः। उत्ऽप्रुतः। इंद्रं। मदाय। वावृधुः। त्वां। देवासः। अमृ
ताय। कं। पपुः। आ। नः। सुतासः। इंदवः। पुनानाः। धावत। रयिं। वृष्टिऽद्यावः। रीतिऽआपः। स्वः
ऽविदः। सोमः। पुनानः। ऊर्मिणा। अव्यः। वारं। वि। धावति। अग्रे। वाचः। पवमानः। कनिक्रदत्॥१०॥
धीभिः। हिन्वंति। वाजिनं। वने। क्रीळंतं। अतिऽअविं। अभि। त्रिऽपृष्ठं। मतयः। सं। अस्वरन्। अ
सर्जि। कलशान्। अभि। मीळ्हे। सप्तिः। न। वाजऽयुः। पुनानः। वाचं। जनयन्। असिस्यदत्। प
वते। हर्यतः। हरिः। अति। ह्वरांसि। रंह्या। अभि। अर्षन्। स्तोतृऽभ्यः। वीरऽवत्। यशः। अया। पव
स्व। देवऽयुः। मधोः। धाराः। असृक्षत। रेभन्। पवित्रं। परि। एषि। विश्वतः॥११॥ परि। इतः। सिं
चत। सुतं। सोमः। यः। उत्ऽतमं। हविः। दधन्वान्। यः। नर्यः। अप्ऽसु। अंतः। आ। सुसाव। सोमं। अ
द्रिऽभिः। नूनं। पुनानः। अविऽभिः। परि। स्रव। अदब्धः। सुरभिंऽतरः। सुते। चित्। त्वा। अप्ऽसु

सु।मदाम॥४॥अंधसा।श्रीणंतः।गोभिः।उत्ऽतरं।परि।सुवानः।चक्षसे।देवऽमादनः।क्रतुः।इंदुः।विऽचक्षणः।पुनानः।सोम।धारया।अपः।वसानः।अर्षसि।आ।रत्नऽधाः।योनिं।ऋतस्य।सीदसि।उत्सः।देव।हिरण्ययः।दुहानः।ऊधः।दिव्यं।मधु।प्रियं।प्रत्नं।सधऽस्थं।आ।असदत्।आऽपृच्छ्यं।धरुणं।वाजी।अर्षति।नृऽभिः।धूतः।विऽचक्षणः॥१२॥पुनानः।सोम।जागृविः।अव्यः।वारे।परि।प्रियः।त्वं।विप्रः।अभवः।अंगिरःऽतमः।मध्वा।यज्ञं।मिमिक्ष।नः।सोमः।मीढ्वान्।पवते।गातुवित्ऽतमः।ऋषिः।विप्रः।विऽचक्षणः।त्वं।कविः।अभवः।देवऽवीतमः।आ।सूर्यं।रोहयः।दिवि।सोमः।ऊं इति।सुवानः।सोतृऽभिः।अधि।स्नुऽभिः।अवीनां।अश्वयाऽइव।हरिता।याति।धारया।मंद्रया।याति।धारया।अनूपे।गोऽमान्।गोभिः।अक्षारिति।सोमः।दुग्धाभिः।अक्षारिति।समुद्रं।न।संऽवरणानि।अग्मन्।मंदी।मदाय।तोशते।आ।सोम।सुवानः।अद्रिऽभिः।तिरः।वाराणि।अव्यया।जनः।न।पुरि।चम्वोः।विशत्।हरिः।सदः।वनेषु।दधिषे॥१३॥सः।

ममृजे।तिरः।अण्वानि।मेष्यः।मीळ्हे।सप्तिः।न।वाजऽयुः।अनुऽमाद्यः।पवमानः।मनीषिभिः।
सोमः।विप्रेभिः।ऋक्वऽभिः।प्र।सोम।देवऽवीतये।सिंधुः।न।पिप्ये।अर्णसा।अंशोः।पयसा।मदि
रः।न।जागृविः।अच्छ।कोशं।मधुऽश्चुतं।आ।हर्यतः।अर्जुने।अत्के।अव्यत।प्रियः।सूनुः।न।
मर्ज्यः।तं।ईं।हिन्वंति।अपसः।यथा।रथं।नदीषु।आ।गभस्त्योः।अभि।सोमासः।आयवः।पवं
ते।मद्यं।मदं।समुद्रस्य।अधि।विष्टपि।मनीषिणः।मत्सरासः।स्वःऽविदः।तरत्।समुद्रं।पवमानः।
ऊर्मिणा।राजा।देवः।ऋतं।बृहत्।अर्षत्।मित्रस्य।वरुणस्य।धर्मणा।प्र।हिन्वानः।ऋतं।बृहत्॥
१४॥नृऽभिः।येमानः।हर्यतः।विऽचक्षणः।राजा।देवः।समुद्रियः।इंद्राय।पवते।मदः।सोमः।
मरुत्वते।सुतः।सहस्रऽधारः।अति।अव्यं।अर्षति।तं।ईं।मिति।मृजंति।आयवः।पुनानः।च
मू इति।जनयन्।मतिं।कविः।सोमः।देवेषु।रण्यति।अपः।वसानः।परि।गोभिः।उत्ऽतरः।
सीदन्।वनेषु।अव्यत।तव।अहं।सोम।ररण।सख्ये।इंदो इति।दिवेऽदिवे।पुरूणि।बभ्रो

४६

इति। नि। चरंति। मां। अव। परिऽधीन्। अति। तान्। इहि। उत। अहं। नक्तं। उत। सोम। ते। दिवा। सख्या
य। बभ्रो इति। ऊधनि। घृणा। तपंतं। अति। सूर्यं। परः। शकुनाःऽइव। पप्तिम॥ १५॥ मृज्यमानः।
सुऽहस्त्य। समुद्रे। वाचं। इन्वसि। रयिं। पिशंगं। बहुलं। पुरुऽस्पृहं। पवमान। अभि। अर्षसि। मृ
ज्यमानः। वारे। पवमानः। अव्यये। वृषा। अव। चक्रदः। वने। देवानां। सोम। पवमान। निःऽकृतं। गोभिः
। अंजानः। अर्षसि। पवस्व। वाजऽसातये। अभि। विश्वानि। काव्या। त्वं। समुद्रं। प्रथमः। वि। धारयः। देवे
भ्यः। सोम। मत्सरः। ०दिव्या। च। सोम। धर्मऽभिः। त्वां। विप्रासः। मतिऽभिः। विऽचक्षण। शुभ्रं। हिन्वं
ति। धीतिऽभिः। पवमानाः। असृक्षत। पवित्रं। अति। धारया। मरुत्वंतः। मत्सराः। इंद्रियाः। हयाः। मे
धां। अभि। प्रयांसि। च। ०कोशं। अर्षति। इंदुः। हियानः। सोतृऽभिः। जनयन्। ज्योतिः। मंदनाः।
अवीवशत्। गाः। कृण्वानः। न। निःऽनिजं॥ १६॥ पवस्व। मधुमत्ऽतमः। इंद्राय। सोम। क्रतुवित्ऽत
मः। मदः। महि। द्युक्षऽतमः। मदः। यस्य। ते। पीत्वा। वृषभः। वृषऽयते। अस्य। पीता। स्वःऽविदः। सः।
सुऽप्रकेतः। अभि। अक्रमीत्। इषः। अच्छ। वाजं। न। एतशः। त्वं। हि। अंग। दैव्या। पवमान। जनि

माऽनि। द्युमत्ऽतमः। अमृतऽत्वाय। घोषयः। येन। नवऽग्वः। दध्यङ्। अपऽऊर्णुते। येन।
विप्रासः। आऽगिरे। देवानां। सुम्ने। अमृतस्य। चारुणः। येन। श्रवांसि। आनशुः। एषः। स्यः।
धारया। सुतः। अव्यः। वारेभिः। पवते। मदिन्ऽतमः। क्रीळन्। ऊर्मिः। अपांऽइव॥१७॥ यः।
उस्रियाः। अप्याः। अंतः। अश्मनः। निः। गाः। अकृंतत्। ओजसा। अभि। व्रजं। तत्निषे। गव्यं।
अश्व्यं। वर्मीऽइव। धृष्णो इति। आ। रुज। आ। सोत। परि। सिंचत। अश्वं। न। स्तोमं। अप्ऽ
तुरं। रजःऽतुरं॥ वनऽक्रक्षं। उदऽप्रुतं। सहस्रऽधारं। वृषभं। पयःऽवृधं। प्रियं। देवाय। जन्मने।
ऋतेन। यः। ऋतऽजातः। विऽववृधे। राजा। देवः। ऋतं। बृहत्। अभि। द्युम्नं। बृहत्। यशः। इषः। प
ते। दिदीहि। देवऽयुः। वि। कोशं। मध्यमं। युव॥ आ। वच्यस्व। सुऽदक्ष। चम्वोः। सुतः। विशां। वह्निः।
न। विश्पतिः। वृष्टिं। दिवः। पवस्व। रीतिं। अपां। जिन्व। गोऽइष्टये। धियः॥१८॥ एतं। ऊं इति। त्यं। मदऽ
च्युतं। सहस्रऽधारं। वृषभं। दिवः। दुहुः। विश्वा। वसूनि। बिभ्रतं। वृषा। वि। जज्ञे। जनयन्। अम
र्त्यः। प्रऽतपन्। ज्योतिषा। तमः। सः। सुऽस्तुतः। कविऽभिः। निःऽनिजं। दधे। त्रिऽधातु। अस्य। दंस

देव।

सा।सः।सुन्वे।यः।वसूनां।यः।रायां।आऽनेता।यः।इळानां।सोमः।यः।सुऽक्षितीनां।यस्य।नः।
इंद्रः।पिबात्।यस्य।मरुतः।यस्य।वा।अर्यमणा।भगः।आ।येन।मित्रावरुणा।करामहे।आ।
इंद्रं।अवसे।महे।इंद्राय।सोम।पातवे।नृऽभिः।यतः।सुऽआयुधः।मदिन्ऽतमः।पवस्व।म
धुमत्ऽतमः।इंद्रस्य।हार्दि।सोमऽधानं।आ।विश।समुद्रंऽइव।सिंधवः।जुष्टः।मित्राय।वरु
णाय।वायवे।दिवः।विष्टंभः।उत्ऽतमः।।१९।।परि।प्र।धन्व।इंद्राय।सोम।स्वादुः।मित्राय।पू
ष्णे।भगाय।इंद्रः।ते।सोम।सुतस्य।पेयाः।क्रत्वे।दक्षाय।विश्वे।च।देवाः।एव।अमृताय।महे।
क्षयाय।सः।शुक्रः।अर्ष।दिव्यः।पीयूषः।पवस्व।सोम।महान्।समुद्रः।पिता।देवानां।विश्वा।
अभि।धाम।शुक्रः।पवस्व।देवेभ्यः।सोम।दिवे।पृथिव्यै।शं।च।प्रऽजायै।दिवः।धर्ता।असि।
शुक्रः।पीयूषः।सत्ये।विऽधर्मन्।वाजी।पवस्व।पवस्व।सोम।द्युम्नी।सुऽधारः।महां।अवी
नां।अनु।पूर्व्यः।नृऽभिः।येमानः।जज्ञानः।पूतः।क्षरत्।विश्वानि।मंद्रः।स्वःऽवित्।इंदुः।पुना
नः।प्रऽजां।उराणः।करत्।विश्वानि।द्रविणानि।नः।पवस्व।सोम।क्रत्वे।दक्षाय।अश्वः।

नानिक्तः। वाजी। धनाय॥ २०॥ तं। ते। सोतारः। रसं। मदाय। पुनंति। सोमं। महे। द्युम्नाय। शि
शुं। जज्ञानं। हरिं। मृजंति। पवित्रे। सोमं। देवेभ्यः। इंदुं। इंदुः। पविष्ट। चारुः। मदाय। अपां। उ
पऽस्थे। कविः। भगाय। बिभर्त्ति। चारु। इंद्रस्य। नाम। येन। विश्वानि। वृत्रा। जघान। पिबंति।
अस्य। विश्वे। देवासः। गोभिः। श्रीतस्य। नृऽभिः। सुतस्य। प्र। असुवानः। अक्षारिति। सहस्रऽधा
रः। तिरः। पवित्रं। वि। वारं। अव्यं। सः। वाजी। अक्षारिति। सहस्रऽरेताः। अत्ऽभिः। मृजानः। गो
भिः। श्रीणनः। प्र। सोम। याहि। इंद्रस्य। कुक्षा। नृऽभिः। येमानः। अद्रिऽभिः। सुतः। असर्जि। वा
जी। तिरः। पवित्रं। इंद्राय। सोमः। सहस्रऽधारः। अंजंति। एनं। मध्वः। रसेन। इंद्राय। वृष्णे। इं
दुं। मदाय। देवेभ्यः। त्वा। वृथा। पाजसा। अपः। वसानं। हरिं। मृजंति। इंदुः। इंद्राय। तोशते। नि।
तोशते। श्रीणन्। उग्रः। रिणन्। अपः। [illegible] परि। इंद्र इति। सु। प्र। धन्व। वाजऽसातये। परि।
वृत्राणि। सक्षणिः। द्विषः। तरध्यै। ऋणऽयाः। नः। ईयसे। अनु। हि। त्वा। सुतं। सोम। मदाम
सि। महे। समर्यऽराज्ये। वाजान्। अभि। पवमान। प्र। गाहसे। अजीजनः। हि। पवमान। सूर्यं।

विऽधारे। शक्मना। पयः। गोऽजीरया। रंहमाणः। पुरंऽध्या। अजीजनः। अमृत। मर्त्येषु। आ। ऋत
स्य। धर्मन्। अमृतस्य। चारुणः। सदा। असरः। वाजं। अच्छ। सनिस्यदत्। अभिऽअभि। हि। श्रवसा।
ततर्दिथ। उत्सं। न। कं। चित्। जनऽपानं। अक्षितं। शर्याभिः। न। भरमाणः। गभस्त्योः। आत्। ईं। के। चि
त्। पश्यमानासः। आप्यं। वसुऽरुचः। दिव्याः। अभि। अनूषत। वारं। न। देवः। सविता। वि। ऊर्णुते
॥२२॥ त्वे इति। सोम। प्रथमाः। वृक्तऽबर्हिषः। महे। वाजाय। श्रवसे। धियं। दधुः। सः। त्वं। नः। वीर।
वीर्याय। चोदय। दिवः। पीयूषं। पूर्व्यं। यत्। उक्थ्यं। महः। गाहात्। दिवः। आ। निः। अधुक्षत। इंद्रं।
अभि। जायमानं। सं। अस्वरन्। अध। यत्। इमे इति। पवमान। रोदसी इति। इमा। च। विश्वा। भुव
ना। अभि। मज्मना। यूथे। न। निःऽस्थाः। वृषभः। वि। तिष्ठसे। सोमः। पुनानः। अव्यये। वारे। शिशुः।
न। क्रीळन्। पवमानः। अक्षारिति। सहस्रऽधारः। शतऽवाजः। इंदुः। एषः। पुनानः। मधुऽमान्।
ऋतऽवा। इंद्राय। इंदुः। पवते। स्वादुः। ऊर्मिः। वाजऽसनिः। वरिवःऽवित्। वयःऽधाः। सः। पवस्व।
सहमानः। पृतन्यून्। सेधन्। रक्षांसि। अप। दुःऽगहानि। सुऽआयुधः। ससह्वान्। सोम। शत्रून्।

नू॥२॥३॥ अया। रुचा। हरिण्या। पुनानः। विश्वा। द्वेषांसि। तरति। स्वयुग्वऽभिः। सूरः। न। स्वयु
ग्वऽभिः। धारा। सुतस्य। रोचते। पुनानः। अरुषः। हरिः। विश्वा। यत्। रूपा। परिऽयाति। ऋक्कऽ
भिः। सप्तऽआस्येभिः। ऋक्कऽभिः। त्वं। सः। तत्। पणीनां। विदः। वसु। सं। मातृऽभिः। मर्जयसि। स्वे।
आ। दमे। ऋतस्य। धीतिऽभिः। दमे। पराऽवतः। न। साम। तत्। यत्र। रणंति। धीतयः। त्रिऽधातुऽभिः।
अरुषीभिः। वयः। दधे। रोचमानः। वयः। दधे। पूर्वां। अनु। प्रऽदिशं। याति। चेकितत्। सं। रश्मिऽ
भिः। यतते। दर्शतः। रथः। दैव्यः। दर्शतः। रथः। अग्मन्। उक्थानि। पौंस्या। इंद्रं। जैत्राय। हर्ष
यन्। वज्रः। च। यत्। भवथः। अनपऽच्युता। समत्ऽसु। अनपऽच्युता॥ २४॥ नानानं। वै।
ऊं इति। नः। धियः। वि। व्रतानि। जनानां। तक्षा। रिष्टं। रुतं। भिषक्। ब्रह्मा। सुन्वंतं। इच्छति। ण
जरतीभिः। ओषधीभिः। पर्णेभिः। शकुनानां। कार्मारः। अश्मऽभिः। द्युऽभिः। हिरण्यऽवं
तं। इच्छति। ण कारुः। अहं। ततः। भिषक्। उपलऽप्रक्षिणी। नना। नानाऽधियः। वसुऽयवः।
अनु। गाःऽइव। तस्थिम। ण अश्वः। वोळ्हा। सुऽखं। रथं। हसनां। उपऽमंत्रिणः। शेपः। रोमण्ऽवंतौ।

४९

चेदो। वाः। इत्। मुंडूकः। इन्। छृति। ॥२॥ शर्यणाऽवति। सोमं। इंद्रः। पिबतु। वृत्रऽहा। बलं। दधा
नः। आत्मनि। करिष्यन्। वीर्यं। महत्। ॥ आ। पवस्व। दिशां। पते। आर्जीकात्। सोम। मीढ्वः। ऋ
तऽवाकेन। सत्येन। श्रद्धया। तपसा। सुतः। ॥ पर्जन्यऽवृद्धं। महिषं। तं। सूर्यस्य। दुहिता। आ। अ
भरत्। तं। गंधर्वाः। प्रति। अगृभ्णन्। तं। सोमे। रसं। आ। अदधुः। ॥ ऋतं। वदन्। ऋतऽद्युम्न। स
त्यं। वदन्। सत्यऽकर्मन्। श्रद्धां। वदन्। सोम। राजन्। धात्रा। सोम। परिऽकृतः। ॥ सत्यंऽउग्रस्य।
बृहतः। सं। स्रवंति। संऽस्रवाः। सं। यंति। रसिनः। रसाः। पुनानः। ब्रह्मणा। हरे। ॥ २॥ यत्र।
ब्रह्मा। पवमान। छंदस्यां। वाचं। वदन्। ग्राव्णा। सोमे। महीयते। सोमेन। आऽनंदं। जनय
न्। ॥ यत्र। ज्योतिः। अजस्रं। यस्मिन्। लोके। स्वः। हितं। तस्मिन्। मां। धेहि। पवमान। अमृते।
लोके। अक्षिते। ॥ यत्र। राजा। वैवस्वतः। यत्र। अवऽरोधनं। दिवः। यत्र। अमूः। यह्वतीः। आ
पः। तत्र। मां। अमृतं। कृधि। ॥ यत्र। अनुऽकामं। चरणं। त्रिऽदिवे। दिवः। लोकाः। यत्र। ज्योति
ष्मंतः। ॥ यत्र। कामाः। निऽकामाः। च। यत्र। ब्रध्नस्य। विष्टपं। स्वधा। च। यत्र। तृप्तिः। च। ॥ यत्र।

त्रिऽनाके।

आऽनंदाः। चा। मोदाः। चा। मुदः। प्रऽमुदः। आसते। कामस्य। यत्र। आप्ताः। कामाः। ०॥ २७॥ यः।
इंदोः। पवमानस्य। अनु। धामानि। अक्रमीत्। तं। आहुः। सुऽप्रजाः। इति। यः। ते। सोम। अवि
धत्। मनः। ०। ऋषे। मंत्रऽकृतां। स्तोमैः। कश्यप। उत्ऽवर्धयन्। गिरः। सोमं। नमस्य। राजा
नं। यः। जज्ञे। वीरुधां। पतिः। ०। सप्त। दिशः। नानाऽसूर्याः। सप्त। होतारः। ऋत्विजः। देवाः। आ
दित्याः। ये। सप्त। तेभिः। सोम। अभि। रक्ष। नः। ०। यत्। ते। राजन्। शृतं। हविः। तेन। सोम। अ
भि। रक्ष। नः। अरातिऽवा। मा। नः। तारीत्। मो इति। च। नः। किं। चन। आममत्। ०॥ २८॥ इति न
वमं मंडलं॥ ॥ अग्रे। बृहन्। उषसां। ऊर्ध्वः। अस्थात्। निःऽजगन्वान्। तमसः। ज्योतिषा। आ।
अगात्। अग्निः। भानुना। रुशता। सुऽअंगः। आ। जातः। विश्वा। सद्मानि। अप्राः। सः। जा
तः। गर्भः। असि। रोदस्योः। अग्ने। चारुः। विऽभृतः। ओषधीषु। चित्रः। शिशुः। परि। तमांसि। अ
क्तून्। प्र। मातृऽभ्यः। अधि। कनिक्रदत्। गाः। विष्णुः। इत्था। परमं। अस्य। विद्वान्। जातः। बृह
न्। अभि। पाति। तृतीयं। आसा। यत्। अस्य। पयः। अक्रत। स्वं। सऽचेतसः। अभि। अर्चंति। अत्र

५०

त्रा। अतः। उं इति। त्वा। पितुऽभृतः। जनित्रीः। अन्नऽवृधं। प्रति। चरंति। अन्नैः। ताः। ईं। प्रति। एषि। पु
नः। अन्यऽरूपाः। असि। त्वं। विक्षु। मानुषीषु। होता।। होतारं। चित्रऽरथं। अध्वरस्य। यज्ञस्यऽयज्ञस्य।
केतुं। रुशंतं। प्रतिऽअर्धिं। देवस्यऽदेवस्य। मन्हा।। श्रिया। तु। अग्निं। अतिथिं। जनानां। सः। तु। व
स्त्राणि। अध। पेशनानि। वसानः। अग्निः। नाभा। पृथिव्याः। अरुषः। जातः। पदे। इळायाः। पुरः
ऽहितः। राजन्। यक्षि। इह। देवान्।। आ। हि। द्यावापृथिवी इति। अग्ने। उभे इति। सदा। पुत्रः। न।
मातरा। ततंथ। प्र। याहि। अच्छ। उशतः। यविष्ठ। अथ। आ। वह। सहस्य। इह। देवान्।। १॥ पि
प्रीहि। देवान्। उशतः। यविष्ठ। विद्वान्। ऋतून्। ऋतुऽपते। यज। इह। ये। दैव्याः। ऋत्विजः। तेभिः।
अग्ने। त्वं। होतॄणां। असि। आऽयजिष्ठः।०। जनानां। मंधाता। असि। द्रविणःऽदाः। ऋतऽवा।
स्वाहा। वयं। कृणवाम। हवींषि। देवः। देवान्। यजतु। अग्निः। अर्हन्।। आ। देवानां। अपि। पंथां। अ
गन्म। यत्। शक्नवाम। तत्। अनु। प्रऽवोळ्हुं। अग्निः। विद्वान्। सः। यजात्। सः। इत्। ऊं इति। हो
ता। सः। अध्वरान्। सः। ऋतून्। कल्पयाति।। यत्। वः। वयं। प्रऽमिनाम। व्रतानि। विदुषां। देवाः।
अविदुःऽतरासः। अग्निः। तत्। विश्वं। आ। पृणाति। विद्वान्। येभिः। देवान्। ऋतुऽभिः। कल्पयाति।

यत्। पाकऽत्रा। मनसा। दीनऽदक्षाः। न। यज्ञस्य। मन्वते। मर्त्यासः। अग्निः। तत्। होता। क्रतुऽवि
त्। विऽजानन्। यजिष्ठः। देवान्। ऋतुऽशः। यजाति। विश्वेषां। हि। अध्वराणां। अनीकं। चित्रं।
केतुं। जनिता। त्वा। जजान। सः। आ। यजस्व। नृऽवतीः। अनु। क्षाः। स्पार्हाः। इषः। क्षुऽमतीः।
विश्वऽजन्याः। यं। त्वा। द्यावापृथिवी इति। यं। त्वा। आपः। त्वष्टा। यं। त्वा। सुऽजनिमा। जजान।
पंथां। अनु। प्रऽविद्वान्। पितृऽयानं। द्युऽमत्। अग्ने। संऽइधानः। वि। भाहि॥ ७॥ इनः। राजन्।
अरतिः। संऽइद्धः। रौद्रः। दक्षाय। सुसुऽमान्। अदर्शि। चिकित्। वि। भाति। भासा। बृहता।
असिक्नीं। एति। रुशतीं। अपऽअजन्। कृष्णां। यत्। एनीं। अभि। वर्पसा। भूत्। जनयन्।
योषां। बृहतः। पितुः। जां। ऊर्ध्वं। भानुं। सूर्यस्य। स्तभायन्। दिवः। वसुऽभिः। अरतिः। वि। भा
ति। भद्रः। भद्रया। सचमानः। आ। अगात्। स्वसारं। जारः। अभि। एति। पश्चात्। सुऽप्रकेतैः।
द्युऽभिः। अग्निः। विऽतिष्ठन्। रुशत्ऽभिः। वर्णैः। अभि। रामं। अस्थात्। अस्य। यामासः। बृहतः।
न। वग्नून्। इंधानाः। अग्नेः। सख्युः। शिवस्य। ईड्यस्य। वृष्णः। बृहतः। सुऽआसः। भामासः।
यामन्। अक्तवः। चिकित्रे। स्वनाः। न। यस्य। भामासः। पवंते। रोचमानस्य। बृहतः। सुऽदिवः।

ज्येष्ठेभिः। यः। तेजिष्ठैः। क्रीळुमत्ऽभिः। वर्षिष्ठेभिः। भानुऽभिः। नक्षति। द्यां। अस्य। शुष्मासः। दद
शा नऽपवेः। जेहमानस्य। स्वनयन्। नियुत्ऽभिः। प्रत्नेभिः। यः। रुशत्ऽभिः। देवऽतमः। वि। रेभत्
ऽभिः। अरतिः। भाति। विऽभ्वा। सः। आ। वक्षि। महि। नः। आ। च। सत्सि। दिवः। पृथिव्योः। अरतिः। यु
वत्योः। अग्निः। सुऽतुकः। सुऽतुकेभिः। अश्वैः। रभस्वत्ऽभिः। रभस्वान्। आ। इह। गम्याः॥ ३॥
प्र। ते। यक्षि। प्र। ते। इयर्मि। मन्म। भुवः। यथा। वंद्यः। नः। हवेषु। धन्वन्ऽइव। प्रऽपा। असि। त्वं।
अग्ने। इयक्षवे। पूरवे। प्रत्न। राजन्। यं। त्वा। जनासः। अभि। संऽचरंति। गावः। उष्णंऽइव। व्र
जं। यविष्ठ। दूतः। देवानां। असि। मर्त्यानां। अंतः। महान्। चरसि। रोचनेन। शिशुं। न। त्वा।
जेन्यं। वर्धयंती। माता। बिभर्ति। सचनस्यमाना। धनोः। अधि। प्रऽवता। यासि। हर्यन्।
जिगीषसे। पशुःऽइव। अवऽसृष्टः। मूराः। अमूर। वयं। चिकित्वः। महिऽत्वं। अग्ने। त्वं। अंग न।
वित्से। शाये। वव्रिः। चरति। जिह्वया। अदन्। रेरिह्यते। युवतिं। विश्पतिः। सन्। कूऽचित्। जा
यते। सनयासु। नव्यः। वने। तस्थौ। पलितः। धूमऽकेतुः। अस्नाता। आपः। वृषभः। न। प्र। वे
ति। सऽचेतसः। यं। प्रऽनयंत। मर्ताः। तनूत्यजाऽइव। तस्करा। वनर्गू इति। रशनाभिः। दशऽ

भिः। अग्निं। अधीतां। इयं। ते। अग्ने। नव्यसी। मनीषा। युक्ष्व। रथं। न। शुचयत्ऽभिः। अंगैः।
ब्रह्म। च। ते। जातऽवेदः। नमः। च। इयं। च। गीः। सदां। इत्। वर्धनी। भूत्। ७। तनया। नि। तोका।
रक्ष। उत। नः। तन्वः। अप्रऽयुच्छन्। ८। एकः। समुद्रः। धरुणः। रयीणां। अस्मत्। हृदः। भू
रिऽजन्मा। वि। चष्टे। सिसक्ति। ऊधः। निण्योः। उपऽस्थे। उत्सस्य। मध्ये। निऽहितं। पदं। वेरि
ति वेः। समानं। नीळं। वृषणः। वसानाः। सं। जग्मिरे। महिषाः। अर्वतीभिः। ऋतस्य। पदं। कव
यः। नि। पांति। गुहा। नामानि। दधिरे। पराणि। ऋतायिनी इति ऋतऽयिनी। मायिनी इति। सं
दधाते इति। मित्वा। शिशुं। जज्ञतुः। वर्धयंती इति। विश्वस्य। नाभिं। चरतः। ध्रुवस्य। कवेः।
चित्। तंतुं। मनसा। विऽयंतः। ऋतस्य। हि। वर्तनयः। सुऽजातं। इषः। वाजाय। प्रऽदिवः।
सचंते। अधीवासं। रोदसी इति। ववसाने इति। घृतैः। अन्नैः। ववृधाते इति। मधूनां। सप्त।
स्वसॄः। अरुषीः। वावशानः। विद्वान्। मध्वः। उत्। जभार। दृशे। कं। अंतः। येमे। अंतरिक्षे।
पुराऽजाः। इच्छन्। वव्रिं। अविदत्। पूषणस्य। सप्त। मर्यादाः। कवयः। ततक्षुः। तासां। एकां। इ
त्। अभि। अंहुरः। गात्। आयोः। ह। स्कंभः। उपऽमस्य। नीळे। पथां। विऽसर्गे। धरुणेषु। त

स्थे। असत्। च। सत्। च। परमे। विऽओमन्। दक्षस्य। जन्मन्। अदितेः। उपऽस्थे। अग्निः। ह। नः।
प्रथमऽजाः। ऋतस्य। पूर्वे। आयुनि। वृषभः। [illegible]। च। धेनुः॥ ३३॥ ॥ इति सप्तमाष्टके पंचमो
ध्यायः॥ ॥ ॥ ॐ मू॥ अयं। सः। यस्य। शर्मन्। अवःऽभिः। अग्नेः। एधते। जरिता। अभिष्टौ। ज्येष्ठेभिः।
यः। भानुऽभिः। ऋष्वणां। परिऽएति। परिऽवीतः। विभाऽवा। यः। भानुऽभिः। विभाऽवा। विऽभाति।
अग्निः। देवेभिः। ऋतऽवा। अजस्रः। आ। यः। विवाय। सख्या। सखिऽभ्यः। अपरिऽह्वृतः। अत्यः। न।
सप्तिः। ईशे। यः। विश्वस्याः। देवऽवीतेः। ईशे। विश्वऽआयुः। उषसः। विऽउष्टौ। आ। यस्मिन्। मना।
हवींषि। अग्नौ। अरिष्टऽरथः। स्कभ्नाति। शूषैः। शूषेभिः। वृधः। जुषाणः। अर्कैः। देवान्। अ
च्छ। रघुऽपत्वा। जिगाति। मंद्रः। होता। सः। जुह्वा। यजिष्ठः। संऽमिश्लः। अग्निः। आ। जिघर्ति। देवान्।
तं। उस्राम्। इंद्रं। न। रेजमानं। अग्निं। गीःऽभिः। नमःऽभिः। आ। कृणुध्वं। आ। यं। विप्रासः। मतिऽभिः।
गृणंति। जातऽवेदसं। जुह्वं। सहानां। सं। यस्मिन्। विश्वा। वसूनि। जग्मुः। वाजे। न। अश्वाः। सप्ति
ऽवंतः। एवैः। अस्मे इति। ऊती। इंद्रवातऽतमाः। अर्वाचीनाः। अग्ने। आ। कृणुष्व। अध। हि। अग्ने।
मह्ना। निःऽसद्य। सद्यः। जज्ञानः। हव्यः। बभूथ। तं। ते। देवासः। अनु। केतं। आयन्। अध। अवर्धं

ता। प्रथमा। सः। उमोः॥१॥ स्वस्ति। नः। दिवः। अग्ने। पृथिव्याः। विश्वऽआयुः। धेहि। यजथाय। देव।
सचेमहि। तव। दस्म। प्रऽकेतैः। उरुष्य। नः। उरुऽभिः। देव। शंसैः। इमाः। अग्ने। मतयः। तुभ्यं। जा
ताः। गोभिः। अश्वैः। अभि। गृणंति। राधः।०यदा। ते। मर्तः आ। वसो इति। दधानः॥ मतिऽभिः। सुऽ
जात। अग्निं। मन्ये। पितरं। अग्निं। आपिं। अग्निं। भ्रातरं। सदं। इत्। सखायं। अग्नेः। अनीकं॥ बृ
हतः। सपर्यं। दिवि। शुक्रं। यजतं। सूर्यस्य। सिध्राः। अग्ने। धियः। अस्मे इति। सनुत्रीः। यं। त्राय
से। दमे॥ आ। नित्यऽहोता। ऋतऽवा। सः। रोहित्ऽअश्वः। पुरुऽक्षुः। द्युऽभिः। अस्मै। अहऽभिः।
वामं। अस्तु। द्युऽभिः। हितं। मित्रंऽइव। प्रऽयोगं। प्रत्नं। ऋत्विजं। अध्वरस्य। जारं। बाहुऽभ्यां।
अग्निं। आयवः। अजनंत। विक्षु। होतारं। नि। असादयंत। स्वयं। यजस्व। दिवि। देव। देवान्।
किं। ते। पाकः। कृणवत्। अप्रऽचेताः। यथा। अयजः। ऋतुऽभिः। देव। देवान्। एव। यजस्व। तन्वं।
सुऽजात। भव। नः। अग्ने। अविता। उत। गोपाः। भव। वयःऽकृत्। उत। नः। वयःऽधाः। रास्व। च।
नः। सुऽमहः। हव्यऽदातिं। त्रास्व। उत। नः। तन्वः। अप्रऽयुच्छन्॥२॥ प्रऽकेतुना। बृहता। याति। अ
ग्निः।०। दिवः। चित्। अंतान्। उपऽमान्। उत्। आनट्। अपां। उपऽस्थे। महिषः। ववर्ध। मुमोद। ग

५३

र्भः। वृषभः। ककुत्ऽमान्। अस्त्रिमा। वत्सः। शिमीऽवान्। अरावीत्। सः। देवऽताति। उत्ऽयता
नि। कृण्वन्। स्वेषु। क्षयेषु। प्रथमः। जिगाति। आ। यः। मूर्धानं। पित्रोः। अरब्ध। नि। अध्वरे। दधि
रे। सूरः। अर्णः। अस्य। पत्मन्। अरुषीः। अश्वऽबुध्नाः। ऋतस्य। योनौ। तन्वः। जुषंत। उषःऽउ
षः। हि। वसो इति। अग्रं। एषि। त्वं। यमयोः। अभवः। विभाऽवा। ऋताय। सप्त। दधिषे। पदानि। ज
नयन्। मित्रं। तन्वे। स्वायै। भुवः। चक्षुः। महः। ऋतस्य। गोपाः। भुवः। वरुणः। यत्। ऋताय। वे
षि। भुवः। अपां। नपात्। जातऽवेदः। भुवः। दूतः। यस्य। हव्यं। जुजोषः। ३। भुवः। यज्ञस्य। रजसः।
च। नेता। यत्र। नियुत्ऽभिः। सचसे। शिवाभिः। दिवि। मूर्धानं। दधिषे। स्वःऽसां। जिह्वां। अग्ने।
चकृषे। हव्यऽवाहं। अस्य। त्रितः। क्रतुना। वव्रे। अंतः। इच्छन्। धीतिं। पितुः। एवैः। परस्य। स
चस्यमानः। पित्रोः। उपऽस्थे। जामि। ब्रुवाणः। आयुधानि। वेति। सः। पित्र्याणि। आयुधा
नि। विद्वान्। इंद्रऽइषितः। आप्त्यः। अभि। अयुध्यत्। त्रिऽशीर्षाणं। सप्तऽरश्मिं। जघन्वा
न्। त्वाष्ट्रस्य। चित्। निः। ससृजे। त्रितः। गाः। भूरि। इत्। इंद्रः। उत्ऽइनक्षंतं। ओजः। अव। अभि

नतू। स तूऽपतिः। मन्यमानं। त्वाष्ट्रस्य। चित्। विश्वऽरूपस्य। गोनां। आऽचक्राणः। त्रीणि। शी
र्षा। परा। वर्गिति वर्क्॥४॥ आपः। हि। स्थ। मयःऽभुवः। ताः। नः। ऊर्जे। दधातन। महे। रणाय। च
क्षसे। यः। वः। शिवऽतमः। रसः। तस्य। भाजयत। इह। नः। उशतीःऽइव। मातरः। तस्मै। अरं। ग
माम। वः। यस्य। क्षयाय। जिन्वथ। आपः। जनयथ। च। नः। शं। नः। देवीः। अभिष्टये। आपः। भ
वंतु। पीतये। शं। योः। अभि। स्रवंतु। नः। ईशानाः। वार्याणां। क्षयंतीः। चर्षणीनां। अपः। या
चामि। भेषजं।५॥ पू॥ ओ इति। चित्। सखायं। सख्या। ववृत्यां। तिरः। पुरु। चित्। अर्णवं। जगन्वा
न्। पितुः। नपातं। आ। दधीत। वेधाः। अधि। क्षमि। प्रऽतरं। दीध्यानः। न। ते। सखा। सख्यं। वष्टि।
एतत्। सऽलक्ष्मा। यत्। विषुऽरूपा। भवाति। महः। पुत्रासः। असुरस्य। वीराः। दिवः। धर्तारः।
उर्विया। परि। ख्यन्। उशंति। घ। ते। अमृतासः। एतत्। एकस्य। चित्। सजसं। मर्त्यस्य। नि।
ते। मनः। मनसि। धायि। अस्मे इति। जन्युः। पतिः। तन्वं। आ। विविश्याः। न। यत्। पुरा। चकृ
म। कत्। ह। नूनं। ऋता। वदंतः। अनृतं। रपेम। गंधर्वः। अपऽसु। अप्या। च। योषा। सा। नः।

५४

नाभिः। परमं। जामि। तत्। नौ। गर्भे। नु। नौ। जनिता। दंपती इति दंऽपती। कः। देवः। त्वष्टा। सविता। विश्वऽरूपः। नकिः। अस्य। प्र। मिनंति। व्रतानि। वेद। नौ। अस्य। पृथिवी। उत। द्यौः॥ ६॥ कः। अस्य। वेद। प्रथमस्य। अह्नः। कः। ईं। ददर्श। कः। इह। प्र। वोचत्। बृहत्। मित्रस्य। वरुणस्य। धाम। कत्। ऊं इति। ब्रवः। आहनः। वीच्या। नॄन्। यमस्य। मा। यम्यं। कामः। आ। अगन्। समाने। योनौ। सहऽशेय्याय। जायाऽइव। पत्ये। तन्वं। रिरिच्यां। वि। चित्। वृहेव। रथ्याऽइव। चक्रा। न। तिष्ठंति। न। नि। मिषंति। एते। देवानां। स्पशः। इह। ये। चरंति। अन्येन। मत्। आहनः। याहि। तूयं। तेन। वि। वृह। रथ्याऽइव। चक्रा। रात्रीभिः। अस्मै। अहऽभिः। दशस्येत्। सूर्यस्य। चक्षुः। मुहुः। उत्। मिमीयात्। दिवा। पृथिव्या। मिथुना। सबंधू इति सऽबंधू। यमीः। यमस्य। बिभृयात्। अजामि। आ। घ। ता। गच्छान्। उत्ऽतरा। युगानि। यत्र। जामयः। कृणवन्। अजामि। उप। बर्बृहि। वृषभाय। बाहुं। अन्यं। इच्छस्व। सुऽभगे। पतिं। मत्॥ ७॥ किं। भ्राता। असत्। यत्। अनाथं। भवाति।

किं। उं इति। स्वसा। यत्। निःऽऋतिः। निऽगच्छात्। कामऽमूता। बहु। एतत्। रपामि। तन्वा।
मे। तन्वं। सं। पिपृग्धि। न। वै। उं इति। ते। तन्वा। तन्वं। सं। पपृच्यां। पापं। आहुः। यः। स्वसारं। निऽ
गच्छात्। अन्येन। मत्। प्रऽमुदः। कल्पयस्व। न। ते। भ्राता। सुऽभगे। वष्टि। एतत्। बतः। बत।
असि। यम। न। एव। ते। मनः। हृदयं। च। अविदाम। अन्या। किल। त्वां। कक्ष्याऽइव। युक्तं।
परि। स्वजाते। लिबुजाऽइव। वृक्षं। अन्यं। उं इति। सु। त्वं। यमि। अन्यः। उं इति। त्वां।
तस्य। वा। त्वं। मनः। इच्छ। सः। वा। तव। अध। कृणुष्व। संऽविदं। सुऽभद्रां॥ ८॥ वृषा। वृष्णे। दु
दुहे। दोहसा। दिवः। पयांसि। यह्वः। अदितेः। अदाभ्यः। विश्वं। सः। वेद। वरुणः। यथा। धि
या। सः। यज्ञियः। यजतु। यज्ञियान्। ऋतून्। रपत्। गंधर्वीः। अप्या। च। योषणा। नदस्य।
नादे। परि। पातु। मे। मनः। इष्टस्य। मध्ये। अदितिः। नि। धातु। नः। भ्राता। नः। ज्येष्ठः।
प्रथमः। वि। वोचाति। सो इति। चित्। नु। भद्रा। क्षुऽमती। यशस्वती। उषाः। उवास। मनवे।
स्वःऽवती। यत्। ईं। उशंतं। उशतां। अनु। क्रतुं। अग्निं। होतारं। विदथाय। जीजनन्। अध। ५५

त्यं।इषुं।विऽभ्वं।विऽचक्षणं।विः।आ।अभरत्।इषितः।श्येनः।अध्वरे।यदि।विशः।वृण
ते।दस्मं।आर्याः।अग्निं।होतारं।अध।धीः।अजायत॥सदा।असि।रण्वः।यवसाऽइव।पु
ष्यते।होत्राभिः।अग्ने।मनुषः।सुऽअध्वरः।विप्रस्य।वा।यत्।शशमानः।उक्थ्यं।वाजं।
ससऽवान्।उपऽयासि।भूरिऽभिः॥५॥उत्।ईरय।पितरा।जारः।आ।भगं।इयक्षति।ह
र्यतः।हृत्तः।इष्यति।विवक्ति।वह्निः।सुऽअपस्यते।मखः।तविष्यते।असुरः।वेपते।मती॥यः।
ते।अग्ने।सुऽमतिं।मर्तः।अक्षत्।सहसः।सूनो इति।अति।सः।प्रऽशृण्वे।इषं।दधानः।व
हमानः।अश्वैः।आ।सः।द्युऽमान्।अमऽवान्।भूषति।द्यून्॥यत्।अग्ने।एषा।संऽइतिः।
भवाति।देवी।देवेषु।यजता।यजत्र।रत्ना।च।यत्।विऽभजासि।स्वधाऽवः।भागं।नः।अ
त्र।वसुऽमंतं।वीतात्॥क्षाधि।नः।अग्ने।सदने।सधऽस्थे।युक्ष्व।रथं।अमृतस्य।द्रवित्नुं।
आ।नः।वह।रोदसी इति।देवपुत्रे इति देवऽपुत्रे।माकिः।देवानां।अप।भूः।इह।स्याः॥१०॥
द्यावा।ह।क्षा।मा।प्रथमे इति।ऋतेन।अभिऽश्रावे।भवतः।सत्यऽवाचा।देवः।यत्।म

र्तान्। यजथाय। कृण्वन्। सीदत्। होता। प्रत्यङ्। स्वं। असुं। यन्। देवः। देवान्। परिऽभूः। ऋतेन। व
हा। नः। हव्यं। प्रथमः। चिकित्वान्। धूमऽकेतुः। संऽइधा। भाःऽऋजीकः। मंद्रः। होता। नित्यः। वा
चा। यजीयान्। स्वावृक्। देवस्य। अमृतं। यदि। गोः। अतः। जातासः। धारयंते। उर्वी इति।
विश्वे। देवाः। अनु। तत्। ते। यजुः। गुः। दुहे। यत्। एनी। दिव्यं। घृतं। वारिति वाः। अर्चामि। वां।
घृतस्नू इति वर्धाय। अपः। घृतऽस्नू। द्यावाभूमी इति। शृणुतं। रोदसी इति। मे। अहा। यत्। द्यावः। अ
सुऽनीतिं। अयन्। मध्वा। नः। अत्र। पितरा। शिशीतां। किं। स्वित्। नः। राजा। जगृहे। कत्।
अस्य। अति। व्रतं। चकृम। कः। वि। वेद। मित्रः। चित्। हि। स्म। जुहुराणः। देवान्। श्लोकः। न।
यातां। अपि। वाजः। अस्ति॥ ११॥ दुःऽमंतु। अत्र। अमृतस्य। नाम। ० यमस्य। यः। मनवंते।
सुऽमंतु। अग्ने। तं। ऋष्व। पाहि। अप्रऽयुच्छन्। यस्मिन्। देवाः। विदथे। मादयंते। विवस्वतः। स ते
दने। धारयंते। सूर्यं। ज्योतिः। अदधुः। मासि। अक्तून्। परि। द्योतनिं। चरतः। अजस्रा। यस्मि ५६
न्। देवाः। मन्मनि। संऽचरंति। अपीच्ये। न। वयं। अस्य। विद्म। मित्रः। नः। अत्र। अदितिः। अ

नोगान् ॥ सविता । देवः । वरुणाय । वोचत् ॥ ० ॥ १२ ॥ युजे । वां । ब्रह्म । पूर्व्यं । नमःऽभिः । वि । श्लोकः ।
एतु । पथ्याऽइव । सूरेः । शृण्वंतु । विश्वे । अमृतस्य । पुत्राः । आ । ये । धामानि । दिव्यानि । तस्थुः । य
मेइवेतियमेऽइव । यतमानेइति । यत् । ऐतं । प्र । वां । भरन् । मानुषाः । देवऽयंतः । आ । सीदतं
स्वं । ऊं इति । लोकं । विदानेइति । स्वासस्थेइतिसुऽआसस्थे । भवतं । इंदवे । नः । पंच । पदानि ।
रुपः । अनु । आरोहं । चतुःऽपदीं । अनु । एमि । व्रतेन । अक्षरेण । प्रति । मिमे । एतां । ऋतस्य ।
नाभौ । अधि । सं । पुनामि । देवेभ्यः । कं । अवृणीत । मृत्युं । प्रऽजायै । कं । अमृतं । न । अवृणी
त । बृहस्पतिं । यज्ञं । अकृण्वत । ऋषिं । प्रियां । यमः । तन्वं । प्र । अरिरेचीत् । सप्त । क्षरंति । शि
शवे । मरुत्वते । पित्रे । पुत्रासः । अपि । अवीवतन् । ऋतं । उभेइति । इत् । अस्य । उभयस्य ।
राजतः । उभेइति । यतेतेइति । उभयस्य । पुष्यतः ॥ १३ ॥ परेयिऽवांसं । प्रऽवतः । महीः । अ
नु । बहुऽभ्यः । पंथां । अनुऽपस्पशानं । वैवस्वतं । संऽगमनं । जनानां । यमं । राजानं । हवि
षा । दुवस्य । यमः । नः । गातुं । प्रथमः । विवेद । न । एषा । गव्यूतिः । अपऽभर्तवै । ऊं इति । यत्र ।

नः। पूर्वे। पितरः। पराऽईयुः। एना। जज्ञानाः। पथ्याः। अनु। स्वाः। मातली। कव्यैः। यमः। अंगि
रःऽभिः। बृहस्पतिः। ऋक्वऽभिः। ववृधानः। यान्। च। देवाः। ववृधुः। ये। च। देवान्। स्वाहा। अन्ये।
स्वधया। मदंति। इमं। यम। प्रऽस्तरं। आ। हि। सीद। अंगिरःऽभिः। पितृऽभिः। संऽविदानः। आ। त्वा।
मंत्राः। (अन्ये) कविऽशस्ताः। वहंतु। एना। राजन्। हविषा। मादयस्व। अंगिरःऽभिः। आ। गहि।
यज्ञियेभिः। यम। वैरूपैः। इह। मादयस्व। विवस्वंतं। हुवे। यः। पिता। ते। अस्मिन्। यज्ञे। बर्हिषि। आ
। निऽसद्य॥१४॥ अंगिरसः। नः। पितरः। नवऽग्वाः। अथर्वाणः। भृगवः। सोम्यासः। तेषां। वयं। सु
ऽमतौ। यज्ञियानां। ० प्र। इहि। प्र। इहि। पथिऽभिः। पूर्व्येभिः। (यत्रा नः) उभा। राजाना। स्वधया। मदंता। य
मं। पश्यासि। वरुणं। च। देवं। सं। गच्छस्व। पितृऽभिः। सं। यमेन। इष्टापूर्तेन। परमे। विऽओमन्।
हित्वाय। अवद्यं। पुनः। अस्तं। आ। इहि। सं। गच्छ स्व। तन्वा। सुऽवर्चाः। अप। इत। वि। इत। वि
च। सर्पत। अतः। अस्मै। एतं। पितरः। लोकं। अक्रन्। अहःऽभिः। अत्ऽभिः। अक्तुऽभिः। विऽअ
क्तं। यमः। ददाति। अवऽसानं। अस्मै। अति। द्रव। सारमेयौ। श्वानौ। चतुःऽअक्षौ। शबलौ।

५७

साधुना। पथा। अथ। पितॄन्। सुऽविदत्रान्। उप। इहि। यमेन। ये। सऽधमादं। मदंति ॥१०॥ यौ। तौ। श्वानौ। यम। रक्षितारौ। चतुःऽअक्षौ। पथिरक्षी इति पथिऽरक्षी। नृऽचक्षसौ। ताभ्यां। एनं। परि। देहि। राजन्। स्वस्ति। च। अस्मै। अनमीवं। च। धेहि। उरुऽनसौ। असुऽतृपौ। उदुंबलौ। यमस्य। दूतौ। चरतः। जनान्। अनु। तौ। अस्मभ्यं। दृशये। सूर्याय। पुनः। दातां। असुं। अद्य। इह। भद्रं। यमाय। सोमं। सुनुत। यमाय। जुहुत। हविः। यमं। ह। यज्ञः। गच्छति। अग्निऽदूतः। अरंऽकृतः। यमाय। घृतऽवत्। हविः। ग। सः। नः। देवेषु। आ। यमत्। दीर्घं। आयुः। प्र। जीवसे। यमाय। मधुमत्ऽतमं। राज्ञे। हव्यं। जुहोतन। इदं। नमः। ऋषिऽभ्यः। पूर्वऽजेभ्यः। पूर्वेभ्यः। पथिकृत्ऽभ्यः। त्रिऽकद्रुकेभिः। पतति। षट्। उर्वीः। एकं। इत्। बृहत्। त्रिऽस्तुप्। गायत्री। छंदांसि। सर्वा। ता। यमे। आऽहिता ॥१६॥ उत्। ईरतां। अवरे। उत्। परासः। उत्। मध्यमाः। पितरः। सोम्यासः। असुं। ये। ईयुः। अवृकाः। ऋतऽज्ञाः। ते। नः। अवंतु। पितरः। हवेषु। इदं। पितृऽभ्यः। नमः। अस्तु। अद्य। ये। पूर्वासः। ये। उपरासः। ईयुः। ये। पार्थिवे। रजसि। आ। निऽसत्ताः। ये। वा। नूनं। सुऽवृजनासु। विक्षु। आ। अहं। पितॄन्। सुऽ

विदत्रान्।अवित्सि।नपातं।च।विऽक्रमणं।च।विस्नोः। बर्हिऽसदः।ये।स्वधया।सुतस्य।भजंत।पि
त्वः।ते।इह।आऽगमिष्ठाः।बर्हिऽसदः।पितरः।ऊती।अर्वाक्।इमा।वः।हव्या।चकृम।जुषध्वं।ते।आ
गत।अवसा।शंऽतमेन।अथ।नः।शं।योः।अरपः।दधात।उपऽहूताः।पितरः।सोम्यासः।बर्हिष्येषु।
निऽधिषु।प्रियेषु।ते।आ।गमंतु।ते।इह।श्रुवंतु।अधि।ब्रुवंतु।ते।अवंतु।अस्मान्॥२७॥आऽअच्य।
जानु।दक्षिणतः।निऽसद्य।इमं।यज्ञं।अभि।गृणीत।विश्वे।मा।हिंसिष्ट।पितरः।केन।चित्।नः।०आ
सीनासः।अरुणीनां।उपऽस्थे।रयिं।धत्त।दाशुषे।मर्त्याय।पुत्रेभ्यः।पितरः।तस्य।वस्वः।प्र।यच्छत।ते।
इह।ऊर्जं।दधात।ये।नः।पूर्वे।पितरः।सोम्यासः।अनुऽऊहिरे।सोमऽपीथं।वसिष्ठाः।तेभिः।यमः।सं
रराणः।हवींषि।उशन्।उशत्ऽभिः।प्रतिऽकामं।अत्तु।ये।तातृषुः।देवऽत्रा।जेहमानाः।होत्राऽविदः।स्तो
मऽतष्टासः।अर्कैः।आ।अग्ने।याहि।सुऽविदत्रेभिः।अर्वाङ्।सत्यैः।कव्यैः।पितृऽभिः।घर्मसत्ऽभिः।
ये।सत्यासः।हविःऽअदः।हविःऽपाः।इंद्रेण।देवैः।सऽरथं।दधानाः।०सहस्रं।देवऽवंदैः।परैः।पूर्वैः।
पितृऽभिः।घर्मसत्ऽभिः॥१९॥अग्निऽस्वात्ताः।पितरः।आ।इह।गच्छत।सदःऽसदः।सदत।सुऽप्र

नीतयः।अत्त।हवींषि।प्रऽयतानि।बर्हिषि॥अथ।रयिं।सर्वऽवीरं।दधातन॥त्वं।अग्ने।ईळितः।जातऽ
वेदः।अवाट्।हव्यानि।सुरभीणि।कृत्वी।प्र।अदाः।पितृऽभ्यः।स्वधया।ते।अक्षन्।अद्धि।त्वं।देव।
प्रऽयता।हवींषि॥ये।च।इह।पितरः।ये।च।न।इह।यान्।च।विद्म।यान्।ऊं इति।च।न।प्रऽविद्म।
त्वं।वेत्थ।यति।ते।जातऽवेदः।स्वधाभिः।यज्ञं।सुऽकृतं।जुषस्व॥ये।अग्निऽदग्धाः।ये।अनग्निऽ
दग्धाः।मध्ये।दिवः।स्वधया।मादयन्ते।तेभिः।स्वऽराट्।असुऽनीतिं।एतां।यथाऽवशं।तन्वं।क
ल्पयस्व॥१९॥मा।एनं।अग्ने।वि।दहः।मा।अभि।शोचः।मा।अस्य।त्वचं।चिक्षिपः।मा।शरीरं।यदा।
शृतं।कृणवः।जातऽवेदः।अथ।ईं।एनं।प्र।हिणुतात्।पितृऽभ्यः।शृतं।यदा।करसि।जातऽवेदः।
परि।दत्तात्।पितृऽभ्यः।यदा।गच्छाति।असुऽनीतिं।एतां।अथ।देवानां।वशऽनीः।भवाति।सू
र्यं।चक्षुः।गच्छतु।वातं।आत्मा।द्यां।च।गच्छ।पृथिवीं।च।धर्मणा।अपः।वा।गच्छ।यदि।तत्र।ते।हि
तं।ओषधीषु।प्रति।तिष्ठ।शरीरैः।अजः।भागः।तपसा।तं।तपस्व।तं।ते।शोचिः।तपतु।तं।ते।अ
र्चिः।याः।ते।शिवाः।तन्वः।जातऽवेदः।ताभिः।वह।एनं।सुऽकृतां।ऊं इति।लोकं।अव।सृज।पुनः।
अग्ने।पितृऽभ्यः।यः।ते।आऽहुतः।चरति।स्वधाभिः।आयुः।वसानः।उप।वेतु।शेषः।सं।गच्छतां।

तन्वा । जातऽवेदः ॥ २० ॥ यत् । ते । कृष्णः । शकुनः । आऽतुतोद । पिपीलः । सर्पः । उत । वा । श्वापदः । अ
ग्निः । तत् । विश्वऽअत् । अगदम् । कृणोतु । सोमः । च । यः । ब्राह्मणान् । आऽविवेश ॥ अग्नेः । वर्म । परि
गोभिः । व्ययस्व । सम् । प्र । ऊर्णुष्व । पीवसा । मेदसा । च । न । इत् । त्वा । धृष्णुः । हरसा । जर्हृषाणः । दधृक्
विऽधक्ष्यन् । परिऽअङ्खयाते ॥ इमम् । अग्ने । चमसम् । मा । वि । जिह्वरः । प्रियः । देवानाम् । उत । सोम्यानाम् ।
एषः । यः । चमसः । देवऽपानः । तस्मिन् । देवाः । अमृताः । मादयन्ते ॥ क्रव्यऽअदम् । अग्निम् । प्र । हिणोमि ।
दूरम् । यमऽराज्ञः । गच्छतु । रिप्रऽवाहः । इह । एव । अयम् । इतरः । जातऽवेदाः । देवेभ्यः । हव्यम् । वहतु । प्रऽजा
नन् ॥ यः । अग्निः । क्रव्यऽअत् । प्रऽविवेश । वः । गृहम् । इमम् । पश्यन् । इतरम् । जातऽवेदसम् । तम् । हरामि ।
पितृऽयज्ञाय । देवम् । सः । घर्मम् । इन्वात् । परमे । सधऽस्थे ॥ २१ ॥ यः । अग्निः । क्रव्यऽवाहनः । पितॄन् ।
यक्षत् । ऋतऽवृधः । प्र । इत् । ऊं इति । हव्यानि । वोचति । देवेभ्यः । च । पितृऽभ्यः । आ ॥ उशन्तः । त्वा । नि
धीमहि । उशन्तः । सम् । इधीमहि । उशन् । उशतः । आ । वह । पितॄन् । हविषे । अत्तवे ॥ यम् । त्वम् । अग्ने ।

५९

सम्ऽअदहः । तम् । ऊं इति । निः । वापय । पुनरिति । कियाम्बु । अत्र । रोहतु । पाकऽदूर्वा । विऽअल्कशा ॥ शी
तिके । शीतिकाऽवति । ल्हादिके । ल्हादिकाऽवति ॥ मण्डूक्या । सु । सम्ऽगमः । इमम् । सु । अग्निम् । हर्षय ॥ २२ ॥

त्वष्टा। दुहित्रे। वहतुं। कृणोति। इति। इदं। विश्वं। भुवनं। सं। एति। यमस्य। माता। परिऽउह्यमाना।
महः। जाया। विवस्वतः। ननाश॥ अप। अगूहन्। अमृतां। मर्त्येभ्यः। कृत्वी। सऽवर्णां। अददुः। वि
वस्वते। उत। अश्विनौ। अभरत्। यत्। आसीत्। अजहात्। ऊं इति। द्वा। मिथुना। सरण्यूः॥ पूषा।
त्वा। इतः। च्यवयतु। प्र। विद्वान्। अनष्टऽपशुः। भुवनस्य। गोपाः। सः। त्वा। एतेभ्यः। परि। ददत्।
पितृऽभ्यः। अग्निः। देवेभ्यः। सुऽविदत्रियेभ्यः॥ आयुः। विश्वऽआयुः। परि। पासति। त्वा। पूषा।
त्वा। पातु। प्रऽपथे। पुरस्तात्। यत्र। आसते। सुऽकृतः। यत्र। ते। ययुः। तत्र। त्वा। देवः। सविता। दधा
तु॥ पूषा। इमाः। आशाः। अनु। वेद। सर्वाः। सः। अस्मान्। अभयऽतमेन। नेषत्। स्वस्तिऽदाः। आ
घृणिः। सर्वऽवीरः। अप्रऽयुच्छन्। पुरः। एतु। प्रऽजानन्॥ प्रऽपथे। पथां। अजनिष्ट। पूषा।
प्रऽपथे। दिवः। प्रऽपथे। पृथिव्याः। उभे इति। अभि। प्रियतमे इति प्रियऽतमे। सधस्थे इति सधऽ
च।
स्थे। आ। च। परा। च। चरति। प्रऽजानन्॥ सरस्वतीं। देवऽयंतः। हवंते। सरस्वतीं। अध्वरे। तायमाने। सर
स्वतीं। सुऽकृतः। अह्वयंत। सरस्वती। दाशुषे। वार्यं। दात्॥ सरस्वति। या। सऽरथं। ययाथ। स्वधा

भिः।देवि।पितृऽभिः।मदंती॥आऽसद्य।अस्मिन्।बर्हिषि।मादयस्व।अनमीवाः।इषः।आ।धे
हि।अस्मे इति।सरस्वतीं।यां।पितरः।हवंते।दक्षिणा।यज्ञं।अभिऽनक्षमाणाः।सहस्रऽअर्घं।
इळः।अत्र।भागं।रायः।पोषं।यजमानेषु।धेहि।आपः।अस्मान्। मातरः।शुंधयंतु।घृतेन।नः।
घृतऽप्वः।पुनंतु।विश्वं।हि।रिप्रं।प्रऽवहंति।देवीः।उत्।इत्।आभ्यः।शुचिः।आ।पूतः।एमि।
॥२४॥द्रप्सः।चस्कंद।प्रथमान्।अनु।द्यून्।इमं।च।योनिं।अनु।यः।च।पूर्वः।समानं।योनिं।अनु।
संऽचरंतं।द्रप्सं।जुहोमि।अनु।सप्त।होत्राः।यः।ते।द्रप्सः।स्कंदति।यः।ते।अंशुः।बाहुऽच्युतः।धि
षणायाः।उपऽस्थात्।अध्वर्योः।वा।परि।वा।यः।पवित्रात्।तं।ते।जुहोमि।मनसा।वषट्ऽकृतं।
०।स्कंनः।०।अवः।च।यः।परः।स्रुचा।अयं।देवः।बृहस्पतिः।सं।तं।सिंचतु।राधसे।पयस्व
तीः।ओषधयः।पयस्वत्।मामकं।वचः।अपां।पयस्वत्।इत्।पयः।तेन।मा।सह।शुंधत॥२५॥
परं।मृत्यो इति।अनु।परा।इहि।पंथां।यः।ते।स्वः।इतरः।देवऽयानात्।चक्षुष्मते।शृण्वते
ते।ब्रवीमि।मा।नः।प्रऽजां।रिरिषः।मा।उत।वीरान्।मृत्योः।पदं।योपयंतः।यत्।एत।०।आऽप्या

त

यमानाः। प्रऽजया। धनेन। शुद्धाः। पूताः। भवत। यज्ञियासः॥ इमे। जीवाः। वि। मृतैः। आ। अववृत्रन्।
अभूत्। भद्रा। देवऽहूतिः। नः। अद्य। प्रांचः। अगाम। नृतये। हसाय। इमं। जीवेभ्यः। परिऽधिं। द
धामि। मा। एषां। नु। गात्। अपरः। अर्थं। एतं। शतं। जीवंतु। शरदः। पुरूचीः। अंतः। मृत्युं। दधतां।
पर्वतेन॥ यथा। अहानि। अनुऽपूर्वं। भवंति। यथा। ऋतवः। ऋतुऽभिः। यंति। साधु। यथा। न। पूर्वं।
अपरः। जहाति। एव। धातः। आयूंषि। कल्पय। एषां॥ ५॥ आ। रोहत। आयुः। जरसं। वृणानाः। अ
नुऽपूर्वं। यतमानाः। यति। स्थ। इह। त्वष्टा। सुऽजनिमा। सऽजोषाः। दीर्घं। आयुः। करति। जीवसे। वः॥
इमाः। नारीः। अविधवाः। सुऽपत्नीः। आऽअंजनेन। सर्पिषा। सं। विशंतु। अनश्रवः। अनमीवाः।
सुऽरत्नाः। आ। रोहंतु। जनयः। योनिं। अग्रे॥ उत्। ईर्ष्व। नारि। अभि। जीवऽलोकं। गतऽअसुं। एतं। उ
प। शेषे। आ। इहि। हस्तऽग्राभस्य। दिधिषोः। तव। इदं। पत्युः। जनिऽत्वं। अभि। सं। बभूथ॥ धनुः।
हस्तात्। आऽददानः। मृतस्य। अस्मे इति। क्षत्राय। वर्चसे। बलाय। अत्र। एव। त्वं। इह। वयं। सुऽवी
राः। विश्वाः। स्पृधः। अभिऽमातीः। जयेम॥ उप। सर्प। मातरं। भूमिं। एतां। उरुऽव्यचसं। पृथिवीं।

सुऽश्रेवां। उर्णऽम्रदाः। युवतिः। दक्षिणाऽवते। एषा। त्वा। पातु। निःऽऋतेः। उपऽस्थात्॥२७॥ उत्।
श्वंचस्व। पृथिवि। मा। नि। बाधथाः। सुऽउपायना। अस्मै। भव। सुऽउपवंचना। माता। पुत्रं। यथा।
सिचा। अभि। एनं। भूमे। ऊर्णुहि। उत्ऽश्वंचमाना। पृथिवी। सु। तिष्ठतु। सहस्रं। मितः। उप। हि।
श्रयंतां। ते। गृहासः। घृतऽश्चुतः। भवंतु। विश्वाहा। अस्मै। शरणाः। संतु। अत्र। उत। ते। स्तभ्नामि।
पृथिवीं। त्वत्। परि। इमं। लोगं। निऽदधत्। मो। इति। अहं। रिषं। एतां। स्थूणां। पितरः। धारयंतु। ते।
अत्र। यमः। सदना। ते। मिनोतु। प्रतीचीने। मां। अहनि। इषोः। पर्णंऽइव। आ। दधुः। प्रतीचीं।
जग्रभ। वाचं। अश्वं। रश्नया। यथा॥२९॥ इति सप्तमाष्टके षष्ठो ध्यायः॥ ॥ओम्॥ नि। वर्त।
ध्वं। मा। अनु। गात। अस्मान्। सिसक्त। रेवतीः। अग्नीषोमा। पुनर्वसू इति पुनःऽवसू। अस्मे इ
ति। धारयतं। रयिं। पुनः। एनाः। नि। वर्तय। पुनः। एनाः। नि। आ। कुरु। इंद्रः। एनाः। नि। यच्छतु। अ
ग्निः। एनाः। उपऽआजतु। पुनः। एताः। नि। वर्ततां। अस्मिन्। पुष्यंतु। गोऽपतौ। इह। एव। अग्ने।
नि। धारय। इह। तिष्ठतु। या। रयिः। यत्। निऽयानं। निऽअयनं। संऽज्ञानं। यत्। पराऽअयनं। आ

रा

६१

ऽवर्तनं। निऽवर्तनं। यः। गोपाः। अपि। तं। हुवे। यः। उत्ऽआनट्। विऽअयनं। यः। उत्ऽआनट्। पराऽअ
यनं। आऽवर्तनं। निऽवर्तनं। अपि। गोपाः। नि। वर्तता। आ। निऽवर्ती। नि। वर्तय। पुनः। नः। इंद्र। गाः। दे
हि। जीवाभिः। भुनजामहे। परि। वः। विश्वतः। दधे। ऊर्जा। घृतेन। पयसा। ये। देवाः। के। च। यज्ञि
याः। ते। रय्या। सं। सृजंतु। नः। आ। निऽवर्तन। वर्तय। नि। निऽवर्तन। वर्तय। भूम्याः। चतस्रः। प्रऽदि
शः। ताभ्यः। एनाः। नि। वर्तय। ११॥ ॥भद्रं नो अपि वातय मनः॥ ॥अग्निं ईळे भुजां यविष्ठं शा

स्वः।

सा। मित्रं। दुःऽधरीतुं। यस्य। धर्मन्। स्वः। एनीः। सपर्यंति। मातुः। ऊधः। यं। आऽसा। कृपऽनीळं। भासाऽकेतुं।
वर्धयंति। भ्राजते। श्रेणिऽदन्। अर्यः। विश्वा। गातुः। एति। आ। यत्। आनट्। दिवः। अंतान्। कविः। अभ्रं।
दीधानः। जुषत। हव्या। मानुषस्य। ऊर्ध्वः। तस्थौ। ऋभ्वा। यज्ञे। मिन्वन्। सद्म। पुरः। एति। सः। हि। क्षे
मः। हविः। यज्ञः। श्रुष्टी। इत्। अस्य। गातुः। एति। अग्निं। देवाः। वाशीऽमंतं॥ २॥ यज्ञऽसहं। दुवः। इषे। अ
ग्निं। पूर्वस्य। शेवस्य। अद्रेः। सूनुं। आयुं। आहुः। नरः। ये। के। च। अस्मत्। आ। विश्वा। इत्। ते। वामे। आ
स्युः। इति। स्युः। अग्निं। हविषा। वर्धतः। कृष्णः। श्वेतः। अरुषः। यामः। अस्य। ब्रध्नः। ऋज्रः। उत। शोणः।

यशो स्वानू।हिरण्यऽरूपं।जनिता।जजान।एव।ते।अग्ने।विऽमदः।मनीषां।ऊर्जः।नपात्।अमृतेभिः।स

ऽजोषाः।गिरः।आ।वक्षत्।सुऽमतीः।इयानः।इषं।ऊर्जं।सुऽक्षितिं।विश्वं।आ।अभारित्यभाः॥३॥

आ।अग्निं।न।स्ववृक्तिऽभिः।होतारं।त्वा।वृणीमहे।यज्ञाय।स्तीर्णऽबर्हिषे।वि।वः।मदे।शीरं।पावक

ने। ऽशोचिषं।विवक्षसे।त्वां।उं इति।सुऽआभुवः।शुम्भन्ति।अश्वऽराधसः।वेति।त्वां।उपऽसेचनी।०।ऋ

जीतिः।अग्ने।आऽहुतिः।विवक्षसे।त्वे इति।धर्माणः।आसते।जुहूभिः।सिंचतीःऽइव।कृष्णा।रूपाणि।

अर्जुना।०।विश्वाः।अधि।श्रियः।धिषे।विवक्षसे।यं।अग्ने।मन्यसे।रयिं।सहसाऽवन्।अमर्त्य।तं।आ।

नः।वाजऽसातये।०।यज्ञेषु।चित्रं।आ।भर।विवक्षसे।अग्निः।जातः।अथर्वणा।विदत्।विश्वानि।का

व्या।भुवत्।दूतः।विवस्वतः।०।प्रियः।यमस्य।काम्यः।विवक्षसे॥५॥ त्वां।यज्ञेषु।ईळते।अग्ने।प्रऽय

ति।अध्वरे।त्वं।वसूनि।काम्या।०।विश्वा।दधासि।दाशुषे।विवक्षसे।०।चारुं।अग्ने।नि।सेदिरे।घृतऽ ६२

प्रतीकं।मनुषः।०।शुक्रं।चेतिष्ठं।अक्षऽभिः।विवक्षसे।अग्ने।शुक्रेण।शोचिषा।उरु।प्रथयसे।बृ

हत्।अभिऽक्रन्दन्।वृषऽयसे।०।गर्भं।दधासि।जामिषु।विवक्षसे॥७॥ कुह।श्रुतः।इन्द्रः।कस्मिन्।

अध। जनै। मित्रः। न। श्रुयते। ऋषीणां। वा। यः। क्षयीगुहा। वा। च। र्कृषे। गिरा। द्रुहा। श्रुतः। इंद्रः। अस्मे इति।
अध। स्तवे। वज्री। ऋचीषमः। मित्रः। न। यः। जनेषु। आ। सुहंः। यः। पतिः। शवसः। असामि। आ। महः। नृ
म्णस्य। तूतुजिः। भर्त्ता। वज्रस्य। धृष्णोः। पिता। पुत्रंऽइव। प्रियं। युजानः। आ। श्वा। वा। तस्य। धुनी इति।
देवः। देवस्य। वज्रिऽवः। स्यंता। पथा। विरुक्मता। सृजानः। स्तोषि। अध्वनः। त्वं। त्या। चित्। वा। तस्य। अ
श्वा। आ। अगाः। ऋज्रा। त्मना। वहध्यै। ययोः। देवः। न। मर्त्यः। यंता। नकिः। विदाय्यः॥ ३॥ अध। ग्मंता।
उशना। पृच्छते। वां। कदर्था। नः। आ। गृहं। आ। जग्मथुः। पराकात्। दिवः। च। ग्मः। च। मर्त्यं। आ। नः।
इंद्र। पृक्षसे। अस्माकं। ब्रह्म। उतऽयतं। तत्। त्वा। याचामहे। अवः। शुष्णं। यत्। हन्। अमानुषं। अकर्मा।
दस्युः। अभि। नः। अमंतुः। अन्यऽव्रतः। अमानुषः। त्वं। तस्य। अमित्रऽहन्। वधः। दासस्य। दंभय। त्वं।
नः। इंद्र। शूर। शूरैः। उत। त्वाऽऊतासः। बर्हणा। पुरुऽत्रा। ते। वि। पूर्तयः। नवंत। क्षोणयः। यथा। त्वं। त्वा
न्। वृत्रऽहत्ये। चोदयः। नृऽन्। कार्पाणे। शूर। वज्रिऽवः। गुहा। यदि। कवीनां। विशां। नक्षत्रऽशवसां॥ ७॥
मक्षु। ता। ते। इंद्र। दानऽअप्नसः। आक्षाणे। शूर। वज्रिऽवः। यत्। ह। शुष्णस्य। दंभयः। जातं। विश्वं।

सयावऽभिः।मा।अकुध्र्यक्।इंद्र।शूर।वस्वीः।अस्मेइति।भूवन्।अभिष्टयः।वयंऽवयं।ते।आ
सां।सुम्ने।स्याम।वज्रिऽवः।अस्मेइति।ताः।ते।इंद्र।संतु।सत्याः।अहिंसंतीः।उपऽस्पृशः।विद्याम।
यासां।भुजः।धेनूनां।न।वज्रिऽवः।अहस्ताः।यत्।अपदी।वर्धत।क्षाः।शचीभिः।वेद्यानां।शुष्णं।प
रि।प्रऽदक्षिणित्।विश्वऽआयवे।नि।शिश्नथः।०।मा।रिषण्यः।वसुवा न।वसुः।सन्।उत।त्रायस्व।गृ
णतः।मघोनः।महः।च।रायः।रेवतः।कृधि।नः।।८।।यजामहे।इंद्रं।वज्रऽदक्षिणं।हरीणां।रथ्यं।
विऽव्रतानां।प्र।श्मश्रु।दोधुवत्।ऊर्ध्वऽथा।भूत्।विसे नाभिः।दयमानः।विराधसा।हरीइति।
नु।अस्य।या।वने।विदे।वसु।इंद्रः।मघैः।मघऽवा।वृत्रऽहा।भुवत्।ऋभुः।वाजः।ऋभुक्षाः।पु
ष्यते।शवः।अव।क्ष्णौमि।दासस्य।नाम।चित्।पदा।वज्रं।हिरण्ययं।इत्।अथ।रथं।हरीइति।यं।
अस्य।वहतः।विस्तुरिऽभिः।आ।तिष्ठति।मघऽवा।सनऽश्रुतः।इंद्रः।वाजस्य।दीर्घऽश्रवसः।प
तिः।सोइति।चित्।नु।वृष्टिः।यूथ्या।स्वा।सचा।इंद्रः।श्मश्रूणि।हरिता।अभि।प्रुष्णुते।अव।वे
ति।सुऽक्षयं।सुते।मधु।उत्।इत्।धूनोति।वातः।यथा।वनं।यः।वाचा।विऽवाचः।मृध्रऽवाचः।पुरु।

सहस्वा।अश्विवा।जघान।०।पिताऽइव।आयः।तविषी।वावृधे।शवः।स्तोमं।ते।इंद्र।विऽमदाः।अजीज
नन्।अपूर्व्यं।पुरुऽतमं।सुऽदानवे।विद्म।हि।अस्य।भोजनं।इनस्य।यत्।आ।पशुं।न।गोपाः।करा
महे।माकिः।नः।एना।सख्या।वि।यौषुः।तव।च।इंद्र।विऽमदस्य।च।ऋषेः।विद्म।हि।ते।प्रऽमतिं।देव
जामिऽवत्।०।१।इंद्र।सोमं।इमं।पिब।मधुऽमंतं।चमू इति।सुतं।०।सहस्रिणं।पुरुवसो इति पुरु
ऽवसो।विवक्षसे।त्वां।यज्ञेभिः।उक्थैः।उप।हव्येभिः।ईमहे।शचीऽपते।शचीनां।०।श्रेष्ठं।नः।धे
हि।वार्यं।विवक्षसे।यः।पतिः।वार्याणां।असि।रध्रस्य।चोदिता।इंद्र।स्तोतॄणां।अविता।०।द्विषः।
नः।पाहि।अंहसः।विवक्षसे।युवं।शक्रा।मायाऽविना।समीची इति सं।ईची।निः।अमंथतं।वि
ऽमदेन।यत्।ईळिता।नासत्या।निः।अमंथतं।विश्वे।देवाः।अकृपंत।सं।ईच्योः।निःऽपतंत्योः।ना
सत्यौ।अब्रुवन्।देवाः।पुनः।आ।वहतात्।इति।मधुऽमत्।मे।पराऽअयनं।मधुऽमत्।पुनः।आऽ
अयनं।ता।नः।देवा।देवतया।युवं।मधुऽमतः।कृतं।१०॥भद्रं।नः।अपि।वातय।मनः।दक्षं।उ
त।क्रतुं।अध।ते।सख्ये।अंधसः।०।रणन्।गावः।न।यवसे।विवक्षसे।हृदिऽस्पृशः।ते।आसते।

विश्वेषु।सोम।धामऽसु।अध।कामाः।इमे।मम।०वि।तिष्ठंते।वसुऽयवः।विवक्षसे।उत।व्रतानि।
सोम।ते।प्र।अहं।मिनामि।पाक्या।अध।पिताऽइव।सूनवे।०मृळ।नः।अभि।चित्।वधात्।विव
क्षसे।सं।ऊं।इति।प्र।यंति।धीतयः।सर्गासः।अवतान्ऽइव।क्रतुं।नः।सोम।जीवसे।०धारया।
चमसान्ऽइव।विवक्षसे।तव।त्ये।सोम।शक्तिऽभिः।निऽकामासः।वि।ऋण्विरे।गृत्सस्य।धी
राः।तवसः।०व्रजं।गोऽमंतं।अश्विनं।विवक्षसे॥२१॥पशुं।नः।सोम।रक्षसि।पुरुऽत्रा।विऽस्थि
तं।जगत्।सं।आऽकृणोषि।जीवसे।०विश्वा।संऽपश्यन्।भुवना।विवक्षसे।त्वं।नः।सोम।वि
श्वतः।गोपाः।अदाभ्यः।भव।सेध।राजन्।अप।स्रिधः।०मा।नः।दुःऽशंसः।ईशत।विवक्षसे।
।०।सुऽक्रतुः।वयःऽधेयाय।जागृहि।क्षेत्रवित्ऽतरः।मनुषः।द्रुहः।नः।पाहि।अंहसः।विवक्ष
से।त्वं।नः।वृत्रहन्ऽतम।इंद्रस्य।इंदो इति।शिवः।सखा।यत्।सीं।हवंते।संऽइथे।०युध्यमानाः
।तोकऽसातौ।विवक्षसे।अयं।घ।सः।तुरः।मदः।इंद्रस्य।वर्धत।प्रियः।अयं।कक्षीवतः।महः।०मतिं।
विप्रस्य।वर्धयत्।विवक्षसे।अयं।विप्राय।दाशुषे।वाजान्।इयर्ति।गोऽमतः।अयं।सप्तऽभ्यः।आ।

६४

म

वरं।न।सा।अंधः।क्षोणीं।नु।न।अरिषत्।विवक्षसे॥१२॥प्र।हि।अच्छ।मनीषाः।स्पार्हाः।यंति।निऽयुतः।
प्र।दस्रा।नियुत्ऽरथः।पूषा।अविष्टु।माहिनः।यस्य।सत्।महिऽत्वं।वाताप्यं।अयं।जनः।विप्रः।आ।
वंसत्।धीतिऽभिः।चिकेतत्।सुऽस्तुतीनां।सः।वेद।सुऽस्तुतीनां।इंदुः।न।पूषा।वृषा।अभि।प्सु
रः।प्रुषायति।व्रजं।नः।आ।प्रुषायति।मंसीमहि।त्वा।वयं।अस्माकं।देव।पूषन्।मतीनां।च।
साधनं।विप्राणां।च।आऽधवं।प्रतिऽअर्धिः।यज्ञानां।अश्वऽहयः।रथानां।ऋषिः।सः।यः।म
नुःऽहितः।विप्रस्य।यवयत्ऽसखः॥१३॥आऽधीषमाणायाः।पतिः।शुचायाः।च।शुचस्य।
च।वासःऽवायः।अवीनां।आ।वासांसि।मर्मृजत्।इनः।वाजानां।पतिः।इनः।पुष्टीनां।सखा।
प्र।श्मश्रु।हर्यतः।दूधोत्।वि।वृथा।यः।अदाभ्यः।आ।ते।रथस्य।पूषन्।अजाः।धुरं।ववृत्युः।
विश्वस्य।अर्थिनः।सखा।सनःऽजाः।अनपऽच्युतः।अस्माकं।ऊर्जा।रथं।पूषा।अविष्टु।मा
हिनः।भुवत्।वाजानां।वृधः।इमं।नः।शृणवत्।हवं॥१४॥असत्।सु।मे।जरितरिति।सः।अभि
ऽवेगः।यत्।सुन्वते।यजमानाय।शिक्षं।अनाशीःऽदां।अहं।अस्मि।प्रऽहंता।सत्यऽध्वृतं।वृ

जिनुऽयंतं। आ। भुं। यदि। इत्। अहं। युधये। संऽनयानि। अदेवऽयून्। तन्वा। शूशुजानान्। अ
मा। ते। तुम्रं। वृषभं। पचानि। तीव्रं। सुतं। पंचऽदशं। नि। सिंचं। न। अहं। तं। वेद। यः। इति। ब्रवी
ति। अदेवऽयून्। संऽअरणे। जघन्वान्। युदा। अवऽअख्यत्। संऽअरणं। ऋघावत्। आत्। इ
त्। हमे। वृषभा। प्र। ब्रुवंति। यत्। अज्ञातेषु। वृजनेषु। आसं। विश्वे। सतः। मघऽवानः। मे। आ
सन्। जिनामि। वा। इत्। क्षेमे। आ। संतं। आभुं। प्र। तं। क्षिणां। पर्वते। पादऽगृह्य। न। वै। ऊं
इति। मां। वृजनो। वारयंते। न। पर्वतासः। यत्। अहं। मनस्ये। मम। स्वनात्। कृधुऽकर्णः। भ
याते। एव। इत्। अनु। द्यून्। किरणः। सं। एजात्॥१॥ पूः। दर्शन्। नु। अत्र। श्रृतऽपान्। अ
निंद्रान्। बाहुऽक्षदः। शरवे। पत्यमानान्। घृषुं। वा। ये। निनिदुः। सखायं। अधि। ऊं इति।
नु। एषु। पवयः। ववृत्युः। अभूः। ऊं इति। ओक्षीः। वि। ऊं इति। आयुः। आ। नट्। दर्षत्। नु। पूर्वः।
अपरः। नु। दर्षत्। द्वे इति। पवस्ते इति। परि। तं। न। भूतः। यः। अस्य। पारे। रजसः। विवेष। गा
वः। यवं। प्रऽयुताः। अर्यः। अक्षन्। ताः। अपश्यं। सहऽगोपाः। चरंतीः। हवाः। इत्। अर्यः।

६५

वृ

॥अभितः।सं।आयुन्।कियत्।आसु।स्वःऽपतिः। छ्दयाते।सं।यत्।वयां।युवसुऽअदः।जनानां।
अहं।युवऽअदः।उरुऽअज्रैः।अंतरिति।अत्र।युक्तः।अवऽसातारं।इच्छात्।अथो इति।अयुक्तं।
युनजत्।ऽवृन्वान्।अत्र।इत्।उं इति।मिमं।ससो।सत्यं।उन्कं।द्विऽपात्।चायत्।चतुःऽपात्।सं
सृजानि। स्त्रीभिः।यः।अत्र।वृषणं।पृतन्यात्।अयुद्धः।अस्य।वि।भजानि।वेदः॥१६॥यस्य।
अनक्षा।दुहिता।जातु।आस।कः।तां।विद्वान्।अभि।मन्याते।अंधां।कतरः।मेनिं।प्रति।
तं।मुचाते।यः।ईं।वहाते।यः।ईं।वा।वरेऽयात्।कियती।योषा।मर्यतः।वधूऽयोः।परिऽप्रीता।
पन्यसा।वार्येण।भद्रा।वधूः।भवति।यत्।सुऽपेशाः।स्वयं।सा।मित्रं।वनुते।जने।चित्।
पत्तः।जगार।प्रत्यंचं।अत्ति।शीर्ष्णा।शिरः।प्रति।दधौ।वरूथं।आसीनः।ऊर्ध्वां।उपसि।क्षि
णाति।न्यङ्।उत्तानां।अनु।एति।भूमिं।बृहन्।अछायः।अपलाशः।अर्वा।तस्थौ।मा
ता।विऽसितः।अत्ति।गर्भः।०।सप्त।वीरासः।अधरात्।उत्।आयन्।अष्ट।उत्तरात्तात्।सं।अ
जग्मिरन्।ते।नव।पश्चातात्।स्थिविऽमंतः।आयन्।दश।प्राक्।सानु।वि।तिरंति।अश्नः॥१७

दशानां। एकं। कपिलं। समानं। तं। हिन्वंति। क्रतवे। पार्याय। गर्भं। माता। सुऽधितं। वक्षणासु। अवेनं
तं। तुषयंती। बिभर्ति। पीवानं। मेषं। अपचंत। वीराः। निऽउप्ताः। अक्षाः। अनु। दीवे। आसन्। द्वा।
धनुं। बृहतीं। अप्ऽसु। अंतरिति। पवित्रऽवंता। चरतः। पुनंता। वि। क्रोशनासः। विष्वंचः। आ
यन्। पचाति। नेमः। नहि। पक्षत्। अर्धः। अयं। मे। देवः। सविता। तत्। आह। द्रुऽअंनः। इत्। व
नवत्। सर्पिःऽअन्नः। अपश्यं। ग्रामं। वहमानं। आरात्। अचक्रया। स्वधया। वर्तमानं। सिस
क्ति। अर्यः। प्र। युगा। जनानां। सद्यः। शिश्ना। प्रऽमिनानः। नवीयान्। एतौ। मे। गावौ। प्रऽमर
स्य। युक्तौ। मो इति। सु। प्र। सेधीः। मुहुः। इत्। ममंधि। आपः। चित्। अस्य। वि। नशंति। अर्थं। सू
रः। च। मर्कः। उपरः। बभूवान्। १९। अयं। यः। वज्रः। पुरुधा। विऽवृत्तः। अवः। सूर्यस्य। बृहतः।
पुरीषात्। श्रवः। इत्। एना। परः। अन्यत्। अस्ति। तत्। अव्यथी। जरिमाणः। तरंति। वृक्षे। निऽ
यता। मीमयत्। गौः। ततः। वयः। प्र। पतान्। पुरुषऽअदः। अथ। इदं। विश्वं। भुवनं। भयाते। इं
द्राय। सुन्वत्। ऋषये। च। शिक्षत्। देवानां। माने। प्रथमाः। अतिष्ठन्। कृंतत्रात्। एषां। उपराः।

ऽदृक्षे।

६६

उत्। आयुन्। त्र्ययः। तपंति। पृथिवी। अनूपाः। द्वा। वृकं। वहतः। पुरीषं। सा। ते। जीवातुः। उत।
तस्य। विद्धि। मा। स्म। एतादृक्। अप। गूहः। सःऽमर्ये। आविः। स्वः। इति। स्वः। कृणुते। गूहते।
बुसं। सः। पादुः। अस्य। निःऽनिजः। न। मुच्यते॥ १९॥ विश्वः। हि। अन्यः। अरिः। आऽजगाम।
मम [illegible]। इत्। अह। श्वशुरः। न। आ। जगाम। जक्षीयात्। धानाः। उत। सोमं। पपीया
त्। सुऽआशितः। पुनः। अस्तं। जगायात्। सः। रोरुवत्। वृषभः। तिग्मऽशृंगः। वर्ष्मन्। तस्थौ।
वरिमन्। आ। पृथिव्याः। विश्वेषु। एनं। वृजनेषु। पामि। यः। मे। कुक्षी इति। सुतऽसोमः। पृणा
ति। अद्रिणा। ते। मंदिनः। इंद्र। तूयान्। सुन्वंति। सोमान्। पिबसि। त्वं। एषां। पचंति। ते। वृष
भान्। अत्सि। तेषां। पृक्षेण। यत्। मघऽवन्। हूयमानः। इदं। सु। मे। जरितः। आ। चिकिद्धि।
प्रतिऽईपं। शापं। नद्यः। वहंति। लोपाशः। सिंहं। प्रत्यंचं। अत्सारिति। क्रोष्टा। वराहं। निः।
अतक्त। कक्षात्। कथा। ते। एतत्। अहं। आ। चिकेतं। गृत्सस्य। पाकः। तवसः। मनीषां। त्वं।
नः। विद्वान्। ऋतुऽथा। वि। वोचः। यं। अर्धं। ते। मघऽवन्। क्षेम्या। धूः। एव। हि। मां। तवसं।

वर्धयंति। दिवः। चित्। मे। बृहतः। उत्ऽतरा। धूः। पुरु। सहस्रा। नि। शिशामि। साकं। अशस्तुं।
हि। मा। जनिमा। जजान॥२०॥५॥ जज्ञुः। उग्रं। कर्मन्ऽकर्मन्। वृषलं। इंद्रः। देवाः। वधीं। वृत्रं।
वज्रेण। मंदसानः। अप। व्रजं। महिना। दाशुषे। वं। देवासः। आयन्। परशून्। अबिभ्रन्। वना।
वृश्चंतः। अभि। विट्ऽभिः। आयन्। नि। सुऽद्रु। दधतः। वक्षणासु। यत्र। कृपीटं। अनु। तत्। दहंति।
शशः। क्षुरं। प्रत्यंचं। जगार। अद्रिं। लोगेन। वि। अभेदं। आरात्। बृहंतं। चित्। ऋहते। रंधयानि।
वयत्। वत्सः। वृषभं। शूशुवानः। सुऽपर्णः। इत्था। नखं। आ। सिसाय। अवऽरुद्धः। परिऽपदं। न।
सिंहः। निऽरुद्धः। चित्। महिषः। तर्ष्याऽवान्। गोधा। तस्मै। अयथं। कर्षत्। एतत्। तेभ्यः। गोधाः। अ
यथं। कर्षत्। एतत्। ये। ब्रह्मणः। प्रतिऽपीयंति। अन्नैः। सिमः। उक्षणः। अवऽसृष्टान्। अदंति। स्व
यं। बलानि। तन्वः। शृणानाः। एते। शमीभिः। सुऽशमी। अभूवन्। ये। हिन्विरे। तन्वः। सोमे। उ
क्थैः। नृऽवत्। वदन्। उप। नः। माहि। वाजान्। दिवि। श्रवः। दधिषे। नाम। वीरः॥२१॥ वनेन। वा
यः। नि। अधायि। चाकन्। शुचिः। वां। स्तोमः। भुरणौ। अजीगरिति। यस्य। इत्। इंद्रः। पुरुऽदिनेषु।

दी७

इत्।

होता।नृणां।नर्यः।नृऽतमः।क्षपाऽवान्।प्रति।अस्याः।उषसः।प्र।अपरस्याः।नृऽतौ।स्याम।नृऽत
मस्य।नृणां।अनु।त्रिऽशोकः।शतं।आ।अवहत्।नॄन्।कुत्सेन।रथः।यः।असत्।ससऽवान्।कः।
ते।मदः।इंद्र।रंत्यः।भूत्।दुरः।गिरः।अभि।उग्रः।वि।धाव।कत्।वाहः।अर्वाक्।उप।मा।मनीषा।
आ।त्वा।शक्यां।उपऽमं।राधः।अन्नैः।कदा।इति।द्युम्नं।इंद्र।त्वाऽवतः।नॄन्।कया।धिया।कर
से।कत्।नः।आ।अगन्।मित्रः।न।सत्यः।उरुऽगाय।भृत्यै।अन्ने।समस्य।यत्।असन्।म
नीषाः।प्र।ईरय।सूरः।अर्था।न।पारं।ये।अस्य।कामं।जनिधाःऽइव।ग्मन्।गिरः।च।ये।
ते।तुविऽजात।पूर्वीः।नरः।इंद्र।प्रतिऽशिक्षंति।अन्नैः।।२२।।मात्रे इति।नु।ते।सुमिते इ
ति सुऽमिते।इंद्र।पूर्वी इति।द्यौः।मज्मना।पृथिवी।काव्येन।वराय।ते।घृतऽवंतः।सुतासः।स्वा
द्मन्।भवंतु।पीतये।मधूनि।आ।मध्वः।अस्मै।असिचन्।अमत्रं।इंद्राय।पूर्णं।सः।हि।
सत्यऽराधाः।सः।ववृधे।वरिमन्।आ।पृथिव्याः।अभि।क्रत्वा।नर्यः।पौंस्यैः।च।वि।आनट्।
इंद्रः।पृतनाः।सुऽओजाः।आ।अस्मै।यतंते।सख्याय।पूर्वीः।आ।स्म।रथं।न।पृतनासु।ति

धियं।प्रऽचोदयात्।सुऽमत्या।चोदयासे॥२३॥प्र।देवऽत्रा।ब्रह्मणे।गातुः।एतु।अपः।अच्छ।मन
सः।न।प्रऽयुक्ति।मही।मित्रस्य।वरुणस्य।धासिं।पृथुऽज्रयसे।रीरध।सुऽवृक्तिं।
अध्वर्यवः।हविष्मंतः।हि।भूत।अच्छ।अपः।इत।उशतीः।उशंतः।अव।याः।चष्टे।अरुणः।
सुऽपर्णः।तं।आ।अस्यध्वं।ऊर्मिं।अद्य।सुऽहस्ताः॥अध्वर्यवः।अपः।इत।समुद्रं।अपां।नपा
तं।हविषा।यजध्वं।सः।वः।ददत्।ऊर्मिं।अद्य।सुऽपूतं।तस्मै।सोमं।मधुऽमंतं।सुनोत॥यः।अनि
ध्मः।दीदयत्।अप्ऽसु।अंतः।यं।विप्रासः।ईळते।अध्वरेषु।अपां।नपात्।मधुऽमतीः।अपः।
दाः।याभिः।इंद्रः।ववृधे।वीर्याय॥याभिः।सोमः।मोदते।हर्षते।च।कल्याणीभिः।युवतिऽभिः।
न।मर्यः।ताः।अध्वर्यो इति।अपः।अच्छ।परा।इहि।यत्।आऽसिंचाः।ओषधीभिः।पुनीता
त्॥२४॥एव।इत्।यूने।युवतयः।नमंत।यत्।ईं।उशन्।उशतीः।एति।अच्छ।सं।जानते।
मनसा।सं।चिकित्रे।अध्वर्यवः।धिषणा।आपः।च।देवीः॥यः।वः।वृताभ्यः।अकृणोत्।
ऊं इति।लोकं।यः।वः।मह्याः।अभिऽशस्तेः।अमुंचत्।तस्मै।इंद्राय।मधुऽमंतं।ऊर्मिं।दे

त।

वृऽमादनं। प्र। हिणोतन। आपः। प्र। अस्मै। हिनोत। मधुऽमंतं। ऊर्मिं। गर्भः। यः। वः। सिंधवः। मध्वः।
उत्सः। घृतऽपृष्ठं। ईड्यं। अध्वरेषु। आपः। रेवतीः। शृणुत। हवं। मे। तं। सिंधवः। मत्सरं। इंद्रऽपानं। ऊर्मिं।
प्र। हेत। यः। उभे इति। इयर्ति। मदऽच्युतं। औशानं। नभःऽजां। परि। त्रिऽतंतुं। विऽचरंतं। उत्सं। आऽ
वर्वृततीः। अध। अनु। द्विऽधाराः। गोषुऽयुधः। न। निऽयवं। चरंतीः। ऋषे। जनित्रीः। भुवनस्य। पत्नीः।
अपः। वंदस्व। सऽवृधः। सऽयोनीः। २५। हिनोत। नः। अध्वरं। देवऽयज्या। हिनोत। ब्रह्म। सनये।
धनानां। ऋतस्य। योगे। वि। स्यध्वं। ऊधः। श्रुष्टीऽवरीः। भूतन। अस्मभ्यं। आपः। आपः। रेवतीः। क्ष
यथ। हि। वस्वः। क्रतुं। च। भद्रं। बिभृथ। अमृतं। च। रायः। च। स्थ। सुऽअपत्यस्य। पत्नीः। सरस्वती।
तत्। गृणते। वयः। धात्। प्रति। यत्। आपः। अदृश्रं। आऽयतीः। घृतं। पयांसि। बिभ्रतीः। मधूनि।
अध्वर्युऽभिः। मनसा। संऽविदानाः। इंद्राय। सोमं। सुऽसुतं। भरंतीः। आ। इमाः। अग्मन्। रेवतीः।
जीवऽधन्याः। अध्वर्यवः। सादयत। सखायः। नि। बर्हिषि। धत्तन। सोम्यासः। अपां। नप्त्रा। सं
ऽविदानासः। एनाः। आ। अग्मन्। आपः। उशतीः। बर्हिः। आ। इदं। नि। अध्वरे। असदन्। देवऽ
यंतीः। अध्वर्यवः। सुनुत। इंद्राय। सोमं। अभूत्। ऊं इति। वः। सुऽशका। देवऽयज्या। २६। आ।

आ। नः। देवानां। उप। वेतु। शंसः। विश्वेभिः। तुरैः। अवसे। यजत्रः। तेभिः। वयं। सुऽसखायः। भ
वेम। तरंतः। विश्वा। दुःऽइता। स्याम। परि। चित्। मर्तः। द्रविणं। मुमन्यात्। ऋतस्य। पथा। नमसा।
आ। विवासेत्। उत। स्वेन। क्रतुना। सं। वदेत। श्रेयांसं। दक्षं। मनसा। जगृभ्यात्। अधायि। धीतिः।
अससृग्रं। अंशाः। तीर्थे। न। दस्मं। उप। यंति। ऊमाः। अभि। आनश्म। सुवितस्य। शूषं। नवेद
सः। अमृतानां। अभूम। नित्यः। चाकन्यात्। स्वऽपतिः। दमूनाः। यस्मै। ऊं इति। देवः। सविता। ज
जान। भगः। वा। गोभिः। अर्यमा। ईं। अनज्यात्। सः। अस्मै। चारुः। छदयत्। स्यात्। इयं। सा।
भूयाः। उषसांऽइव। क्षाः। यत्। ह। क्षुऽमंतः। शवसा। संऽआयन्। अस्य। स्तुतिं। जरितुः। भिक्ष
माणाः। आ। नः। शग्मासः। उप। यंतु। वाजाः। ॥२७॥ अस्य। इत्। एषा। सुऽमतिः। पप्रथाना। अ
भवत्। पूर्व्या। भूमना। गौः। अस्य। सऽनीळाः। असुरस्य। योनौ। समाने। आ। भरणे। बिभ्र
माणाः। किं। स्वित्। वनं। कः। ऊं इति। सः। वृक्षः। आस। यतः। द्यावापृथिवी इति। निःऽततक्षुः।
संतस्थाने इति संऽतस्थाने। अजरे इति। इतऊती इति इतःऽऊती। अहानि। पूर्वीः। उषसः। जरं
त। न। एतावत्। एना। परः। अन्यत्। अस्ति। उक्षा। सः। द्यावापृथिवी इति। बिभर्ति। त्वचं। पवि

त्वां। कृणुत। स्वधाऽवान्। यत्। ईं। सूर्यं। न। हरितः। वहंति। स्तेगः। न। क्षां। अति। एति। पृथ्वीं। मि
हां। न। वातः। वि। ह। याति। भूम। मित्रः। यत्र। वरुणः। अज्यमानः। अग्निः। वने। न। वि। असृष्ट। शो
कं। स्तरीः। यत्। सूता। सद्यः। अज्यमाना। व्यथिः। अव्यथीः। कृणुत। स्वऽगोपा। पुत्रः। यत्। पूर्वः।
पित्रोः। जनिष्ट। शम्यां। गौः। जगार। यत्। ह। पृच्छान्। उत। कण्वं। नृऽसदः। पुत्रं। आहुः। उत।
श्यावः। धनं। आ। अदत्त। वाजी। प्र। कृष्णाय। रुशत्। अपिन्वत। ऊधः। ऋतं। अत्र। नकिः।
अस्मै। अपीपेत्॥ २४॥ प्र। सु। ग्मंत। धियसानस्य। सक्षणि। वरेभिः। वरान्। अभि। सु। प्रऽसी
दतः। अस्माकं। इंद्रः। उभयं। जुजोषति। यत्। सोम्यस्य। अंधसः। बुबोधति। वि। इंद्र। यासि।
दिव्यानि। रोचना। वि। पार्थिवानि। रजसा। पुरुऽस्तुत। ये। त्वा। वहंति। मुहुः। अध्वरान्। उप
। ते। सु। वन्वंतु। वग्वनान्। अराधसः। तत्। इत्। मे। छंत्सत्। वपुषः। वपुःऽतरं। पुत्रः। यत्। जा
नं। पित्रोः। अधिऽइयति। जाया। पतिं। वहति। वग्नुना। सुऽमत्। पुंसः। इत्। भद्रः। वहतुः। प
रिऽकृतः। तत्। इत्। सधऽस्थं। अभि। चारु। दीधय। गावः। यत्। शासन्। वहतुं। न। धेनवः।
माता। यत्। मंतुः। यूथस्य। पूर्व्या। अभि। वाणस्य। सप्तऽधातुः। इत्। जनः। प्र। वः। अच्छ। रिरिचे।

देवऽयुः। पदं। एकः। रुद्रेभिः। याति। तुर्वणिः। जरा। वा। येषु। अमृतेषु। दावने। परि। वः। उमेभ्यः।
सिंचत। मधु॥ २९॥ निऽधीयमानं। अपऽगूळ्हं। अप्ऽसु। ०। अक्षेत्रऽवित्। क्षेत्रऽविदं। हि। अ
प्राट्। सः। प्र। एति। क्षेत्रऽविदा। अनुऽशिष्टः। एतत्। वै। भद्रं। अनुऽशासनस्य। उत। स्रुतिं।
विंदति। अंजसीनां। अद्य। इत्। ऊं इति। प्र। आनीत्। अममन्। इमा। अहा। अपिऽवृतः। अध
यत्। मातुः। ऊधः। आ। ईं। एनं। आप। जरिमा। युवानं। अहेळन्। वसुः। सुऽमनाः। बभूव। एता
नि। भद्रा। कलश। क्रियाम। कुरुऽश्रवण। ददतः। मघानि। दानः। इत्। वः। मघऽवानः। सः।
अस्तु। अयं। च। सोमः। हृदि। यं। बिभर्मि॥ ३०॥ ॥ इति सप्तमाष्टके सप्तमोध्यायः॥ ॥ ओम्॥ प्र।
मा। युयुज्रे। प्रऽयुजः। जनानां। वहामि। स्म। पूषणं। अंतरेण। विश्वे। देवासः। अध। मां। अरक्षन्।
दुःऽशासुः। आ। अगात्। इति। घोषः। आसीत्। ०। नि। बाधते। अमतिः। नग्नता। जसुः। वेः। न।
वेवीयते। मतिः। ०। सकृत्। सु। नः। मघऽवन्। इंद्र। मृळय। अध। पिताऽइव। नः। भव। कुरुऽश्रव
णं। अवृणि। राजानं। त्रासदस्यवं। मंहिष्ठं। वाघतां। ऋषिः। यस्य। मा। हरितः। रथे। तिस्रः। वहं
ति। साधुऽया। स्तवै। सहस्रऽदक्षिणे॥ १॥ यस्य। प्रऽस्वादसः। गिरः। उपमऽश्रवसः। पितुः।

क्षेत्रं। न। एवं। तु चुबे। अधि। पुत्र। उपमऽश्रवः। नपात्। मित्रऽअतिथेः। दुहि। पितुः। ते। अस्मि। वं
दिता। यत्। ईशीय। अमृतानां। उत। वा। मर्त्यानां। जीवेत्। इत्। मघऽवा। मम। न। देवानां। अति। व्र
तं। शतऽआत्मा। चन। जीवति। तथा। युजा। वि। ववृते॥ ॥ प्राऽवेपाः। मा। बृहतः। मादयंति। प्रवाते
ऽजाः। इरिणे। वर्वृतानाः। सोमस्यऽइव। मौजऽवतस्य। भक्षः। विऽभीदकः। जागृविः। मह्यं। अच्छा
न। न। मा। मिमेथ। न। जिहीळे। एषा। शिवा। सखिऽभ्यः। उत। मह्यं। आसीत्। अक्षस्य। अहं। ए
कऽपरस्य। हेतोः। अनुऽव्रतां। अप। जायां। अरोधं। द्वेष्टि। श्वश्रूः। अप। जाया। रुणद्धि। न। ना
थितः। विंदते। मर्डितारं। अश्वस्यऽइव। जरतः। वस्न्यस्य। न। अहं। विंदामि। कितवस्य। भोगं।
अन्ये। जायां। परि। मृशंति। अस्य। यस्य। अगृधत्। वेदने। वाजी। अक्षः। पिता। माता। भ्रातरः।
एनं। आहुः। न। जानीमः। नयत। बद्धं। एतं। यत्। आऽदीध्ये। न। दविषाणि। एभिः। पराऽयत्ऽभ्यः।
अव। हीये। सखिऽभ्यः। निऽउप्ताः। च। बभ्रवः। वाचं। अक्रत। एमि। इत्। एषां। निःऽकृतं। जारि
णीऽइव॥ ॥ सभां। एति। कितवः। पृच्छमानः। जेष्यामि। इति। तन्वा। शूशुजानः। अक्षासः। अ
स्य। वि। तिरंति। कामं। प्रतिऽदीव्ने। दधतः। आ। कृतानि। अक्षासः। इत्। अंकुशिनः। निऽतोदि

७१

नः। निःऽकृत्वानः। तपनाः। तापयिष्णवः। कुमारऽदेष्णाः। जयतः। पुनःऽहनः। मध्वा। संऽपृक्ताः।
कितवस्य। बर्हणा। त्रिःऽपंचाशः। क्रीळति। व्रातः। एषां। देवःऽइव। सविता। सत्यऽधर्मा। उग्रस्य।
चित्। मन्यवे। न। नमंते। राजा। चित्। एभ्यः। नमः। इत्। कृणोति। नीचाः। वर्तंते। उपरि। स्फुरं
ति। अहस्तासः। हस्तऽवंतं। सहंते। दिव्याः। अंगाराः। इरिणे। निःऽउप्ताः। शीताः। संतः। हृदयं। निः
दहंति। जाया। तप्यते। कितवस्य। हीना। माता। पुत्रस्य। चरतः। क्व। स्वित्। ऋणऽवा। बिभ्यत्। ध
नं। इच्छमानः। अन्येषां। अस्तं। उप। नक्तं। एति॥ ४॥ स्त्रियं। दृष्ट्वाय। कितवं। तताप। अन्येषां।
जायां। सुऽकृतं। च। योनिं। पूर्वाह्णे। अश्वान्। युयुजे। हि। बभ्रून्। सः। अग्नेः। अंते। वृषलः। प
पाद। यः। वः। सेनानीः। महतः। गणस्य। राजा। व्रातस्य। प्रथमः। बभूव। तस्मै। कृणोमि। न। धना।
रुणध्मि। दश। अहं। प्राचीः। तत्। ऋतं। वदामि। अक्षैः। मा। दीव्यः। कृषिं। इत्। कृषस्व। वित्ते। र
मस्व। बहु। मन्यमानः। तत्र। गावः। कितव। तत्र। जाया। तत्। मे। वि। चष्टे। सविता। अयं। अ
र्यः। मित्रं। कृणुध्वं। खलु। मृळत। नः। मा। नः। घोरेण। चरत। अभि। धृष्णु। नि। वः। नु। मन्युः।
विशतां। अरातिः। अन्यः। बभ्रूणां। प्रऽसितौ। नु। अस्तु॥ ५॥ अबुं। अं। उंश्यति। स्यो। इंद्रऽवंतः। अ

७१

ग्नयः। ज्योतिः। भरंतः। उषसः। विऽउष्टिषु। मही इति। द्यावापृथिवी इति। चेततां। अपः। अद्य। देवा
नां। अवः। आ। वृणीमहे। दिवः। पृथिव्योः। अवः। आ। वृणीमहे। मातॄन्। सिंधून्। पर्वतान्। शर्यणा
ऽवतः। अनागाःऽत्वं। सूर्यं। उषसं। ईमहे। भद्रं। सोमः। सुवानः। अद्य। कृणोतु। नः। द्यावा। नः। अ
द्य। पृथिवी इति। अनागसः। मही इति। त्रायेतां। सुविताय। मातरा। उषाः। उच्छंती। अप। बाधतां।
अघं। स्वस्ति। अग्निं। संऽइधानं। ईमहे। इयं। नः। उस्रा। प्रथमा। सुऽदेव्यं। रेवत्। सनिऽभ्यः। रे
वती। वि। उच्छतु। आरे। मन्युं। दुःऽविदत्रस्य। धीमहि। प्रऽयाः। सिस्रते। सूर्यस्य। रश्मिऽभिः। ज्यो
तिः। भरंतीः। उषसः। विऽउष्टिषु। भद्राः। नः। अद्य। श्रवसे। वि। उच्छत।०।५। अनमीवाः। उषसः।
आ। चरंतु। नः। उत्। अग्नयः। जिहतां। ज्योतिषा। बृहत्। अयुक्षातां। अश्विना। तूतुजिं। रथं।०।
श्रेष्ठं। नः। अद्य। सवितः। वरेण्यं। भागं। आ। सुव। सः। हि। रत्नऽधाः। असि। रायः। जनित्रीं। धिष
णां। उप। ब्रुवे।०। पिपर्तु। मा। तत्। ऋतस्य। प्रऽवाचनं। देवानां। यत्। मनुष्याः। अमन्महि। विश्वाः।
इत्। उस्राः। स्पट्। उत्। एति। सूर्यः।०। अद्वेषः। अद्य। बर्हिषः। स्तरीमणि। ग्राव्णां। योगे। म
न्मनः। साधे। ईमहे। आदित्यानां। शर्मणि। स्थाः। भुरण्यसि।०। आ। नः। बर्हिः। सधऽमादे।

बृहत्। दिवि। देवान्। ईळे। सादय। सप्त। होतॄन्॥ ० सातयो भग॥ ०॥ ७॥ ० वृधे। नः। यज्ञं। अवत।
सऽजोषसः। बृहस्पतिं। पूषणं। अश्विना। भगं॥ ० तत्। नः। देवाः। यच्छत। सुऽप्रवाचनं। छर्दिः। आ
दित्याः। सुऽभरं। नृऽपाय्यं। पश्वे। तोकाय। तनयाय। जीवसे॥ ० विश्वे। ऊती। विश्वे। भवंतु। अग्न
यः। संऽइद्धाः। विश्वे। नः। देवाः। अवसा। आ। गमंतु। विश्वं। अस्तु। द्रविणं। वाजः। अस्मे इति। यं। देवा
सः। अवथ। वाजऽसातौ। यं। त्रायध्वे। यं। पिपृथ। अति। अंहः। यः। वः। गोऽपीथे। न। भयस्य। वेद। ते।
स्याम। देवऽवीतये। तुरासः॥ ८॥ उषसानक्ता। बृहती इति। सुऽपेशसा। द्यावाक्षामा। वरुणः। मि
त्रः। अर्यमा। इंद्रं। हुवे। मरुतः। पर्वतान्। अपः। आदित्यान्। द्यावापृथिवी इति। अपः। स्वः इति स्वः।
द्यौः। च। नः। पृथिवी। च। प्रऽचेतसा। ऋतवरी इति ऋतऽवरी। रक्षतां। अंहसः। रिषः। मा। दुःऽवि
दत्रः। निःऽऋतिः। नः। ईशत। तत्। देवानां। अवः। अद्य। वृणीमहे। विश्वस्मात्। नः। अदितिः। पा
तु। अंहसः। माता। मित्रस्य। वरुणस्य। रेवतः। स्वःऽवत्। ज्योतिः। अवृकं। नशीमहि। ० ग्रावा।
वदन्। अप। रक्षांसि। सेधतु। दुःऽस्वप्न्यं। निःऽऋतिं। विश्वं। अत्रिणं। आदित्यं। शर्म। मरुतां।
अशीमहि॥ ० आ। इंद्रः। बर्हिः। सीदतु। पिन्वतां। इळा। बृहस्पतिः। सामऽभिः। ऋक्वः। अर्चतु।

सुऽप्रकेतं। जीवसे। मन्म। धीमहि॥ ९॥ दिविऽस्पृशं। यज्ञं। अस्माकं। अश्विना। जीरऽअध्वरं। कृणुतं। सु
म्नं। इष्टये। प्राचीनऽरश्मिं। आऽहुतं। घृतेन॥ उप। [illegible]। ह्वये। सुऽहवं। मारुतं। गणं। पावकं। ऋ
ष्वं। सख्याय। शंऽभुवं। रायः। पोषं। सौश्रवसाय। धीमहि॥ अपां। पेरुं। जीवऽधन्यं। भरामहे। देवऽ
अव्यं। सुऽहवं। अध्वरऽश्रियं। सुऽरश्मिं। सोमं। इंद्रियं। यमीमहि॥ सनेम। तत्। सुऽसनिता। स
नित्वऽभिः। वयं। जीवाः। जीवऽपुत्राः। अनागसः। ब्रह्मऽद्विषः। विष्वक्। एनः। भरेरत॥ यः। स्थाम
नोः। यज्ञियाः। तां। शृणोतन। यत्। वः। देवाः। ईमहे। तत्। ददातन। जैत्रं। क्रतुं। रयिऽमत्। वीरऽवत्।
यशः॥ १०॥ महत्। अद्य। महतां। आ। वृणीमहे। अवः। देवानां। बृहतां। अनर्वणां। यथा। वसु। वी
रऽजातं। नशामहै॥ महः। अग्नेः। संऽइधानस्य। शर्मणि। अनागाः। मित्रे। वरुणे। स्वस्तये। श्रेष्ठे
स्याम। सवितुः। सवीमनि॥ ये। सवितुः। सत्यऽसवस्य। विश्वे। मित्रस्य। व्रते। वरुणस्य। देवाः। ते।
सौभगं। वीरऽवत्। गोऽमत्। अप्नः। दधातन। द्रविणं। चित्रं। अस्मे इति। सविता। पश्चातात्।
सविता। पुरस्तात्। सविता। उत्तरात्तात्। सविता। अधरात्तात्। सविता। नः। सुवतु। सर्वऽतातिं।
सविता। नः। रासतां। दीर्घं। आयुः॥ ११॥ नमः। मित्रस्य। वरुणस्य। चक्षसे। महः। देवाय। तत्। ऋतं।

७२

सपर्यत। दूरेऽदृशे। देवऽजाताय। केतवे। दिवः। पुत्राय। सूर्याय। शंसत। सा। मा। सत्यऽउक्तिः। प
रि। पातु। विश्वतः। द्यावा। च। यत्र। ततनन्। अहानि। च। विश्वं। अन्यत्। नि। विशते। यत्। एजति।
विश्वाहा। आपः। विश्वाहा। उत्। एति। सूर्यः। न। ते। अदेवः। प्रऽदिवः। नि। वासते। यत्। एतशे
भिः। पतरैः। रथर्यसि। प्राचीनं। अन्यत्। अनु। वर्तते। रजः। उत्। अन्येन। ज्योतिषा। यासि। सूर्य।
येन। सूर्य। ज्योतिषा। बाधसे। तमः। जगत्। च। विश्वं। उत्ऽइयर्षि। भानुना। तेन। अस्मत्। विश्वां।
अनिरां। अनाहुतिं। अप। अमीवां। अप। दुःऽस्वप्न्यं। सुव। विश्वस्य। हि। प्रऽइषितः। रक्षसि। व्रतं। अ
हेळयन्। उत्ऽचरसि। स्वधाः। अनु। यत्। अद्य। त्वा। सूर्य। उपऽब्रवामहे। तं। नः। देवाः। अनु। मंसी
रत्। क्रतुं। तं। नः। द्यावापृथिवी इति। तत्। नः। आपः। इंद्रः। शृण्वंतु। मरुतः। हवं। वचः। मा।
शूने। भूम। सूर्यस्य। संऽदृशि। भद्रं। जीवंतः। जरणां। अशीमहि॥१२॥ विश्वाहा। त्वा। सुऽमन
सः। सुऽचक्षसः। प्रजाऽवंतः। अनमीवाः। अनागसः। उत्ऽयंतं। त्वा। मित्रऽमहः। दिवेऽदिवे। ज्यो
क्। जीवाः। प्रति। पश्येम। सूर्य। महि। ज्योतिः। बिभ्रतं। त्वा। विऽचक्षण। भास्वंतं। चक्षुषे। मयः। चक्षुषे
आऽरोहंतं। बृहतः। पाजसः। परि। वयं। जीवाः। प्रति। पश्येम। सूर्य। यस्य। ते। विश्वा। भुवनानि।

७२

केतुना।प्र।च।ईरते।नि।च।विशंते।अक्तुऽभिः।अनागाःऽत्वेन।हरिऽकेश।सूर्य।अन्हाऽअन्हा।
नः।वस्यसाऽवस्यसा।उत्।इहि।शं।नः।भव।चक्षसा।शं।नः।अन्हा।शं।भानुना।शं।हिमा।शं।
घृणेन।यथा।शं।अध्वन्।शं।असत्।दुरोणे।तत्।सूर्य।द्रविणं।धेहि।चित्रं।अस्माकं।देवाः।
उभयाय।जन्मने।शर्म।यछत।द्विऽपदे।चतुःऽपदे।अदत्।पिबत्।उर्जयमानं।आशितं।तत्।
अस्मे इति।शं।योः।अरपः।दधात।यत्।वः।देवाः।चकृम।जिव्हया।गुरु।मनसः।वा।प्रऽयु
ती।देवऽहेळनं।अरावा।यः।नः।अभि।दुछुनऽयते।तस्मिन्।तत्।एनः।वसवः।नि।धेतन
॥१२॥अस्मिन्।नः।इंद्र।पृत्सुतौ।यशस्वति।शिमीऽवति।क्रंदसि।प्र।अव।सातये।यत्र।गोऽसा
ता।धृषितेषु।खादिषु।विष्वक्।पतंति।दिद्यवः।नृऽसह्ये।सः।नः।क्षुऽमंतं।सदने।वि।ऊर्णुहि।
गोऽअर्णसं।रयिं।इंद्र।श्रवाय्यं।स्याम।ते।जयतः।शक्र।मेदिनः।यथा।वयं।उश्मसि।तत्।व
सो इति।कृधि।यः।नः।दासः।आर्यः।वा।पुरुऽस्तुत।अदेवः।इंद्र।युधये।चिकेतति।अस्माभिः।
ते।सुऽसहाः।संतु।शत्रवः।त्वया।वयं।तान्।वनुयाम।संऽगमे।यः।दभ्रेभिः।हव्यः।यः।च।भूरि
ऽभिः।यः।अभीके।वरिवःऽवित्।नृऽसह्ये।तं।विऽखादे।सस्निं।अद्य।श्रुतं।नरं।अर्वांचं।इंद्रं।अ

वसे। करामहे। स्वःऽवृजं। हि। त्वां। अहं। इंद्र। भुश्रवीं। अनुनुदं। वृषभ। रध्रऽचोदनं। प्र। मुंच। स्व।
परि। कुत्सात्। इह। आ। गहि। किं। ऊं इति। त्वाःऽवान्। मुष्कयोः। बद्धः। आसते॥१४॥ यः। वां। परिऽज्मा।
सुऽवृत्। अश्विना। रथः। दोषां। उषसः। हव्यः। हविष्मता। शश्वत्ऽतमासः। तं। ऊं इति। वां। इदं।
वयं। पितुः। न। नाम। सुऽहवं। हवामहे। चोदयतं। सूनृताः। पिन्वतं। धियः। उत्। पुरंधीः। ईरयतं। तत्।
तू। उश्मसि। यशसं। भागं। कृणुतं। नः। अश्विना। सोमं। न। चारुं। मघवत्ऽसु। नः। कृतं। अम।
ऽजुरं। चित्। भवथः। युवं। भगः। अनाशोः। चित्। अवितारा। अपमस्य। चित्। अंधस्य। चित्।
नासत्या। कृशस्य। चित्। युवां। इत्। आहुः। भिषजा। रुतस्य। चित्। युवं। च्यवानं। सनयं।
यथा। रथं। पुनः। युवानं। चरथाय। तक्षथुः। निः। तौग्र्यं। ऊहथुः। अत्ऽभ्यः। परि। विश्वा। इत्।
ता। वां। सवनेषु। प्रऽवाच्या। पुराणा। वां। वीर्या। प्र। ब्रव। जने। अथो इति। ह। आसथुः। भिषजा।
मयःऽभुवा। ता। वां। नु। नव्यौ। अवसे। करामहे। अयं। नासत्या। श्रत्। अरिः। यथा। दधत्॥१५॥
इयं। वां। अह्वे। शृणुतं। मे। अश्विना। पुत्राय। इव। पितरा। मह्यं। शिक्षतं। अनापिः। अज्ञाः। अ
सजात्या। अमतिः। पुरा। तस्याः। अभिऽशस्तेः। अव। स्पृतं। युवं। रथेन। विऽमदाय। शुंध्युवं। नि।

ऊहथुः। पुरुऽमित्रस्य। योषणां। युवं। हवं। वध्रिऽमत्याः। अगच्छतं। युवं। सुऽस्तुतिं। चक्रथुः। पुरंऽध
ये। युवं। विप्रस्य। जरणां। उपऽईयुषः। पुनरिति। कलेः। अकृणुतं। युवत्। वयः। युवं। वंदनं। ऋश्यऽदा
त्। उत्। ऊपथुः। युवं। सद्यः। विश्पलां। एतवे। कृथः। युवं। हारे। भं। वृषणा। गुहा। हितं। उत्। ऐरयतं।
मृमृऽवांसं। अश्विना। युवं। ऋबीसं। उत। तप्तं। अत्रये। ओमन्ऽवंतं। चक्रथुः। सप्तऽवध्रये। युवं। श्वे
तं। पेदवे। अश्विना। अश्वं। नवऽभिः। वाजैः। नवती। च। वाजिनं। चर्कृत्यं। ददथुः। द्रवयत्ऽसखं।
भगं। न। नृऽभ्यः। हव्यं। मयःऽभुवं। १६। ता। तां। राजाना। अदिती। कतः। चन। ना। अंहः। अश्नोति। दुः
ऽइतं। नकिः। भयं। यं। अश्विना। सुऽहवा। रुद्रवर्तनीइति रुद्रऽवर्तनी। पुरःऽरथं। कृणुथः। पत्न्या।
सह। आ। तेन। यातं। मनसः। जवीयसा। रथं। यं। वां। ऋभवः। चक्रुः। अश्विना। यस्य। योगे। दुहिता।
जायते। दिवः। उभे इति। अहनी इति। सुदिने इति सुऽदिने। विवस्वतः। ता। वर्तिः। यातं। जयुषा। वि।
पर्वतं। अपिन्वतं। शयवे। धेनुं। अश्विना। वृकस्य। चित्। वर्तिकां। अंतः। आस्यात्। युवं। शचीभिः।
ग्रसितां। अमुंचतं। एतं। वां। स्तोमं। अश्विनौ। अकर्म। अतक्षाम। भृगवः। न। रथं। नि। अमृक्षाम। यो
षणां। न। मर्ये। नित्यं। न। सूनुं। तनयं। दधानाः। १७। रथं। यातं। कुह। कः। ह। वां। नरा। प्रति। द्युऽमं

७५

तं। सुविताय। भूषति। प्रातःऽयावानं। विऽभ्वं। विशेऽविशे। वस्तोःऽवस्तोः। वहमानं। धिया। शमि।
कुह। स्वित्। दोषा। कुह। वस्तोः। अश्विना। कुह। अभिऽपित्वं। करतः। कुह। ऊषतुः। कः। वां। शयुऽत्रा।
विधवाऽइव। देवरं। मर्यं। न। योषा। कृणुते। सधऽस्थे। आ। प्रातः। जरेथे इति। जरणाऽइव। काप
या। वस्तोःऽवस्तोः। यजता। गच्छथः। गृहं। कस्य। ध्वस्रा। भवथः। कस्य। वा। नरा। राजपुत्राऽइ
व। सवना। अव। गच्छथः। युवां। मृगाऽइव। वारणा। मृगण्यवः। दोषा। वस्तोः। हविषा। नि। ह्व
यामहे। युवं। होत्रां। ऋतुऽथा। जुह्वते। नरा। इषं। जनाय। वहथः। शुभः। पती इति। युवां। ह।
घोषा। परि। अश्विना। यती। राज्ञः। ऊचे। दुहिता। पृच्छे। वां। नरा। भूतं। मे। अह्ने। उत। भूतं। अक्त
वे। अश्वऽवते। रथिने। शक्तं। अर्वते॥ १८॥ युवं। कवी इति। स्थः। परि। अश्विना। रथं। विशः। न। कु
त्सः। जरितुः। नशायथः। युवोः। ह। मक्षा। परि। अश्विना। मधु। आसा। भरत। निःऽकृतं। न। योषणा।
युवं। ह। भुज्युं। युवं। अश्विना। वशं। युवं। शिंजारं। उशनां। उप। आरथुः। युवोः। ररावा। प
रि। सख्यं। आसते। युवोः। अहं। अवसा। सुम्नं। आ। चके। युवं। ह। कृशं। युवं। अश्विना। शयुं।
युवं। विधंतं। विधवां। उरुष्यथः। युवं। सनिऽभ्यः। स्तनयंतं। अश्विना। अप। व्रजं। ऊर्णुथः। स
प्तऽआस्यं। जनिष्ट। योषा। पतयत्। कनीनकः। विऽचरन्। रुहन्। वीरुधः। दंसनाः। अनु। आ। अस्मै।

७५

रीयंते। निवनाऽइव। सिंधवः। अस्मै। अन्हे। भवति। तत्। पतिऽत्वनं। जीवं। रुदंति। वि। मयंते। अध्व
रे। दीर्घां। अनु। प्रऽसितिं। दीधियुः। नरः। वामं। पितृऽभ्यः। ये। इदं। संऽएरिरे। मयः। पतिऽभ्यः। ज
नयः। परिऽस्वजे॥ १९॥ न। तस्य। विद्म। तत्। ऊं इति। सु। प्र। वोचत। युवा। ह। यत्। युवत्याः। क्षेति। यो
निषु। प्रियऽउस्त्रियस्य। वृषभस्य। रेतिनः। गृहं। गमेम। अश्विना। तत्। उश्मसि। आ। वां। अग्मन्।
सुऽमतिः। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। नि। अश्विना। हृत्ऽसु। कामाः। अयंसत। अभूतं। गोपा।
मिथुना। शुभः। पती इति। प्रियाः। अर्यम्णः। दुर्यान्। अशीमहि। ० घत्तं। रयिं। सहऽवीरं। वचस्यवे।
कृतं। तीर्थं। सुऽप्रपानं। शुभः। पती इति। स्थाणुं। पथेऽस्थां। अप। दुःऽमतिं। हतं। क्व। स्वित्। अद्य।
कतमासु। अश्विना। विक्षु। दस्रा। मादयेते इति। शुभः। पती इति। कः। ईं। नि। येमे। कतमस्य। जग्मु
तुः। विप्रस्य। वा। यजमानस्य। वा। गृहं॥ २०॥ समानं। ऊं इति। त्यं। पुरुऽहूतं। उक्थ्यं। रथं। त्रिऽचक्रं। स
वना। गनिग्मतं। परिऽज्मानं। विदथ्यं। सुवृक्तिऽभिः। वयं। विऽउष्टौ। उषसः। हवामहे। प्रातःऽयुजं।
नासत्या। अधि। तिष्ठथः। प्रातःऽयावानं। मधुऽवाहनं। रथं। विशः। येन। गच्छथः। यज्वरीः। नरा। की
रेः। चित्। यज्ञं। होतृऽमंतं। अश्विना। अध्वर्युं। वा। मधुऽपाणिं। सुऽहस्त्यं। अग्निधं। वा। धृतऽदक्षं॥

दमूनसं। विप्रस्य। वा। यत्। सवनानि। गच्छथः। ०मधुऽपेयं। अश्विना॥२१॥ अस्ताऽइव। सु। प्रऽतरं। ला
यं। अस्यन्। भूषन्ऽइव। प्र। भर। स्तोमं। अस्मै। वाचा। विप्राः। तरत। वाचं। अर्यः। नि। रमय। जरितरिति।
सोमे। इंद्रं। दोहेन। गां। उप। शिक्ष। सखायं। प्र। बोधय। जरितः। जारं। इंद्रं। कोशं। न। पूर्णं। वसुना॥ निऽ
ऋष्टं। आ। च्यवय। मघऽदेयाय। शूरं॥ किं। अंग। त्वा। मघऽवन्। भोजं। आहुः। शिशीहि। मा। शिशयं। त्वा।
शृणोमि। अप्नस्वती॥ मम। धीः। अस्तु। शक्र। वसुऽविदं। भगं। इंद्र। आ। भर। नः। त्वां। जनाः॥४॥ ममऽस
त्वेषु। इंद्र। संऽतस्थानाः। वि। ह्वयंते। संऽईके। अत्र। युजं। कृणुते। यः। हविष्मान्। न। असुन्वता। स
ख्यं। वष्टि। शूरः। धनं। न। स्यंद्रं। बहुलं। यः। अस्मै। तीव्रान्। सोमान्। आऽसुनोति। प्रयस्वान्। तस्मै।
शत्रून्। सुऽतुकान्। प्रातः। अन्हः। नि। सुऽअष्ट्रान्। युवति। हंति। वृत्रं॥२२॥ यस्मिन्। वयं। दधि
म। शंसं। इंद्रे। यः। शिश्राय। मघऽवा। कामं। अस्मे इति। आरात्। चित्। सन्। भयतां। अस्य। शत्रुः।
नि। अस्मै। द्युम्ना। जन्या। नमंतां। आरात्। शत्रुं। अप। बाधस्व। दूरं। उग्रः। यः। शंबः। पुरुऽहूत। तेन।
अस्मे इति। धेहि। यवऽमत्। गोऽमत्। इंद्र। कृधि। धियं। जरित्रे। वाजऽरत्नां॥ प्र। यं। अंतः। वृषऽसवा
सः। अग्मन्। तीव्राः। सोमाः। बहुलऽअंताः। सः। इंद्रो न। अह। दामानं। मघऽवा॥ नि। यंसत्। नि। सुन्व

७६

ता। बृह[illegible]ति। भूरि। वामं। उत। प्रऽहां। अतिऽदीव्य। जयाति। कृतं। [illegible]। यत्। श्वऽघ्नी। विऽचिनोति। काले।
यः। देवऽकामः। न। धनं। रुणद्धि। सं। इत्। तं। राया। सृजति। स्वधाऽवान्। गोभिः। तरेम। अमतिं। दुःऽ
एवां। यवेन। क्षुधं। पुरुऽहूत। विश्वां। वयं। राजऽभिः। प्रथमाः। धनानि। अस्माकेन। वृजनेन। जयेम।
बृहस्पतिः। नः। परि। पातु। पश्चात्। उत। उत्ऽतरस्मात्। अधरात्। अघऽयोः। इंद्रः। पुरस्तात्। उत। म
ध्यतः। नः। सखा। सखिऽभ्यः। वरिवः। कृणोतु॥ २३॥ अच्छ। मे। इंद्रं। मतयः। स्वःऽविदः। सध्रीचीः। विश्वाः।
उशतीः। अनूषत। परि। स्वजंते। जनयः। यथा। पतिं। मर्यं। न। शुंध्युं। मघऽवानं। ऊतये। न। घ। त्वद्रिक्।
अप। वेति। मे। मनः। त्वे। इत्। इतु। कामं। पुरुऽहूत। शिश्रय। राजाऽइव। दस्म। नि। सदः। अधि। बर्हि
षि। अस्मिन्। सु। सोमे। अवऽपानं। अस्तु। ते। विषूऽवृत्। इंद्रः। अमतेः। उत। क्षुधः। सः। इत्। रायः।
मघऽवा। वस्वः। ईशते। तस्य। इत्। इमे। प्रऽवणे। सप्त। सिंधवः। वयः। वर्धंति। वृषभस्य। शुष्मिणः। वयः।
न। वृक्षं। सुऽपलाशं। आ। असदन्। सोमासः। इंद्रं। मंदिनः। चमूऽसदः। प्र। एषां। अनीकं। शवसा।
दविद्युतत्। विदत्। स्वः। मनवे। ज्योतिः। आर्यं॥ कृतं। न। श्वऽघ्नी। वि। चिनोति। देवने। संऽवर्गं। यत्।
मघऽवा। सूर्यं। जयत्। न। तत्। ते। अन्यः। अनु। वीर्यं। शकत्। न। पुराणः। मघऽवन्। न। उत। नूतनः॥ २४॥

७८

विश्वंऽविश्वं। मघऽवा। परि। अशायत। जनानां। धेनाः। अवऽचाकशत्। वृषा। यस्य। अह। शक्रः। सवनेषु। रण्यति। सः। तीव्रैः। सोमैः। सहते। पृतन्यतः। आपः। न। सिंधुं। अभि। यत्। संऽअक्षरन्। सोमासः। इंद्रं। कुल्याःऽइव। ह्रदं। वर्धंति। विप्राः। महः। अस्य। सदने। यवं। न। वृष्टिः। दिव्येन। दानुना। वृषा। न। क्रुद्धः। पतयत्। रजःऽसु। आ। यः। अर्यऽपत्नीः। अकृणोत्। इमाः। अपः। सः। सुन्वते। मघऽवा। जीरऽदानवे। अविंदत्। ज्योतिः। मनवे। हविष्मते। उत्। जायतां। परशुः। ज्योतिषा। सह। भूयाः। ऋतस्य। सुऽदुघा। पुराणऽवत्। वि। रोचतां। अरुषः। भानुना। शुचिः। स्वः। न। शुक्रं। शुशुचीत। सत्ऽपतिः। ॥२४॥ आ। याऽतु। इंद्रः। स्वऽपतिः। मदाय। यः। धर्मणा। तूतुजानः। तुविष्मान्। प्रऽत्वक्षाणः। अति। विश्वा। सहांसि। अपारेण। महता। वृष्ण्येन। सुऽस्थामा। रथः। सुऽयमा। हरी इति। ते। मिम्यक्ष। वज्रः। नृऽपते। गभस्तौ। शीभं। राजन्। सुऽपथा। आ। याहि। अर्वाङ्। वर्धाम। ते। पपुषः। वृष्ण्यानि। आ। इंद्रऽवाहः। नृऽपतिं। वज्रऽबाहुं। उग्रं। उग्रासः। तविषासः। एनं। प्रऽत्वक्षसं। वृषभं। सत्यऽशुष्मं। आ। ईं। अस्मऽत्रा। सधऽमादः। वहंतु। एव। पतिं। द्रोणऽसाचं। सऽचेतसं। ऊर्जः। स्कंभं। धरुणे। आ। वृषऽयसे। ओजः। क्षणासं। गृभाय। त्वे इति। अपि। असः। यथा। केऽनिपानां। इनः। वृधे। गमन्। अस्मे इति। वसूनि। आ

७८

आ। दि॥ त्रांसि। षं। सुऽआत्रि। बं। भरं। आ। याहि। सोमिनः। खं। ईत्रि। बोसः। अस्मिन्। आ। सत्सि। बर्हि
षि। अनाधृष्या। तव। पात्राणि। धर्मणा॥२३॥ पृथक्। प्र। आयन्। प्रथमाः। देवऽहूतयः। अकृण्वत। श्र
वस्यानि। दुस्तरा। न। ये। शेकुः। यज्ञियां। नावं। आऽरुहं। ईर्मा। एव। ते। नि। अविशंत। केपयः। एव।
एव। अपाक्। अपरे। संतु। दुःऽध्यः। अश्वाः। येषां। दुःऽयुजः। आऽयुयुज्रे। इत्था। ये। प्राक्। उपरे।
संति। दावने। पुरूणि। यत्र। वयुनानि। भोजना॥ गिरीन्। अज्रान्। रेजमानान्। अधारयत्। द्यौः। क्रं
दत्। अंतरिक्षाणि। कोपयत्। समीचीनेइतिसंऽईचीने। धिषणेइति। वि। स्कभायति। वृष्णः। पीत्वा।
मदे। उक्थानि। शंसति॥ इमं। बिभर्मि। सुऽकृतं। ते। अंकुशं। येन। आऽरुजासि। मघऽवन्। शफऽ
आरुजः। अस्मिन्। सु। ते। सवने। अस्तु। ओक्यं। सुते। इष्टौ। मघऽवन्। बोधि। आऽभगः॥१॥२७॥ दि
वः। परि। प्रथमं। जज्ञे। अग्निः। अस्मत्। द्वितीयं। परि। जातऽवेदाः। तृतीयं। अप्ऽसु। नृऽमनाः। अज
स्रं। इंधानः। एनं। जरते। सुऽआधीः॥ विद्म। ते। अग्ने। त्रेधा। त्रयाणि। विद्म। ते। धाम। विऽभृता। पुरुऽत्रा।
विद्म। ते। नाम। परमं। गुहा। यत्। विद्म। तं। उत्सं। यतः। आऽजगंथ॥ समुद्रे। त्वा। नृऽमनाः। अप्ऽसु।
अंतः। नृऽचक्षाः। ईधे। दिवः। अग्ने। ऊधन्। तृतीये। त्वा। रजसि। तस्थिऽवांसं। अपां। उपऽस्थे। महि

७८

षाः। अवर्धन्। अक्रंदत्। अग्निः। स्तनयन्ऽइव। द्यौः। क्षाम। रेरिहत्। वीरुधः। सम्ऽअंजन्। सद्यः। ज
ज्ञानः। वि। हि। ईं। इद्धः। अख्यत्। आ। रोदसी इति। भानुना। भाति। अंतरिति। श्रीणां। उत्ऽआरः। ध
रुणः। रयीणां। मनीषाणां। प्रऽअर्पणः। सोमऽगोपाः। वसुः। सूनुः। सहसः। अप्ऽसु। राजा॥ वि। भा
ति। अग्रे। उषसां। इधानः। विश्वस्य। केतुः। भुवनस्य। गर्भः। ०। वीळुं। चित्। अद्रिं। अभिनत्। पराऽ
यन्। जनाः। यत्। अग्निं। अयजंत। पंच॥२८॥ उशिक्। पावकः। अरतिः। सुऽमेधाः। ०। इयर्ति। धूमं।
अरुषं। भरिभ्रत्। उत्। शुक्रेण। शोचिषा। द्यां। इनक्षन्। दृशानः। रुक्मः। उर्विया। वि। अद्यौत्। दुः
मर्षं। आयुः। श्रिये। रुचानः। अग्निः। अमृतः। अभवत्। वयःऽभिः। यत्। एनं। द्यौः। जनयत्। सुऽरे
ताः। यः। ते। अद्य। कृणवत्। भद्रऽशोचे। अपूपं। देव। घृतऽवंतं। अग्ने। प्र। तं। नय। प्रऽतरं। वस्यः। अ
च्छ। अभि। सुम्नं। देवऽभक्तं। यविष्ठ। आ। तं। भज। सौश्रवसेषु। अग्ने। उक्थेऽउक्थे। आ। भज। श
स्यमाने। ०। उत्। जाते। ना। भिनदत्। उत्। जनिऽत्वैः। त्वां। अग्ने। यजमानाः। अनु। घून्। विश्वा।
वसु। दधिरे। वार्याणि। त्वया। सह। द्रविणं। इच्छमानाः। ०। अस्तावि। अग्निः। नरां। सुऽशेवः। वैश्वा
नरः। ऋषिऽभिः। सोमऽगोपाः। ०॥२९॥ ॥इति सप्तमाष्टके अष्टमोध्यायः॥ ॥ श्रीके ११७३० दिं०

७८

॥ इतिसप्तमाष्टकसमाप्तं ॥

॥अथअष्टमाष्टकेप्रारंभाश्री॥७॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ ओम् ॥ प्र । होता । जातः । महान् । नभःऽवित् । नृऽसद्वा । सीदत् । अपां ।
उपऽस्थे । दधिः । यः । धायि । सः । ते । वयांसि । यंता । वसूनि । विधते । तनूऽपाः । ० । पशुं । न । नष्टं । पदैः ।
अनु । ग्मन् । गुहा । चतंतं । उशिजः । नमःऽभिः । इच्छंतः । धीराः । भृगवः । अविंदन् । इमं । त्रितः ।
भूरि । अविंदत् । इच्छन् । विभुऽवसुः । मूर्धनि । अघ्न्यायाः । सः । शेवऽवृधः । जातः । आ । हर्म्येषु ।
नाभिः । युवा । भवति । रोचनस्य । ० । नमःऽभिः । प्रांचं । यज्ञं । नेतारः । अध्वराणां । विशां । अ-
कृण्वन् । अरतिं । पावकं । हव्यऽवाहं । दधतः । मानुषेषु । प्र । भूः । जयंतं । महां । विपःऽधां । मू-
राः । अमूरं । पुरां । दर्माणं । नयंतः । गर्भं । वनां । धियं । धुः । हिरिऽश्मश्रुं । न । अर्वाणं । धनेऽअ-
र्चं ॥ १० ॥ नि । पस्त्यासु । त्रितः । स्तभुऽयन् । परिऽवीतः । योनौ । सीदत् । अंतरिति । अतः । संऽ
गृभ्य । विशां । दमूनाः । विऽधर्मणा । अयंत्रैः । ईयते । नॄन् । अस्य । अजरासः । दमां । अरित्राः ।
अर्चत्ऽधूमासः । अग्नयः । पावकाः । श्वितीचयः । श्वात्रासः । भुरण्यवः । वनऽसदः । वा-
यवः । न । सोमाः । प्र । जिह्वया । भरते । वेपः । अग्निः । प्र । वयुनानि । चेतसा । पृथिव्याः । तं । आ-
यवः । शुचयंतं । पावकं । मंद्रं । होतारं । दधिरे । यजिष्ठं । द्यावा । यं । अग्निं । पृथिवी । इति । जनिष्टां ।

आपः। त्वष्टा। भृगवः। यं। सहःऽभिः। ईळेन्यं। प्रथमं। मातरिश्वा। देवाः। ततक्षुः। मनवे। य
जत्रं। यं। त्वा। देवाः। दधिरे। हव्यऽवाहं। पुरुऽस्पृहः। मानुषासः। यजत्रं। सः। यामन्। अ
ग्ने। स्तुवते। वयः। धाः। प्र। देवऽयन्। यशसः। सं। हि। पूर्वीः॥ २॥ जगृभ्म। ते। दक्षिणं। इंद्र। ह
स्तं। वसुऽयवः। वसुऽपते। वसूनां। विद्म। हि। त्वा। गोऽपतिं। शूर। गोनां। अस्मभ्यं। चित्रं। वृष
णं। रयिं। दाः। सुऽआयुधं। सुऽअवसं। सुऽनीथं। चतुःऽसमुद्रं। धरुणं। रयीणां। चर्कृत्यं। शंस्यं।
भूरिऽवारं॥ सुऽब्रह्माणं। देवऽवंतं। बृहंतं। उरुं। गभीरं। पृथुऽबुध्नं। इंद्र। श्रुतऽऋषिं। उग्रं।
अभिमातिऽसहं॥ सनत्ऽवाजं। विप्रऽवीरं। तरुत्रं। धनऽस्पृतं। शूशुऽवांसं। सुऽदक्षं। दस्युऽ
हनं। पूःऽभिदं। इंद्र। सत्यं॥ अश्वऽवंतं। रथिनं। वीरऽवंतं। सहस्रिणं। शतिनं। । वाजं। इंद्र।
भद्रऽव्रातं। विप्रऽवीरं। स्वःऽसां॥ ॥ ३॥ प्र। सप्तऽगुं। ऋतऽधीतिं। सुऽमेधां। बृहस्पतिं। मतिः। अच्छ।
जिगाति। यः। आंगिरसः। नमसा। उपऽसद्यः॥ वनीवानः। मम। दूतासः। इंद्रं। स्तोमाः। चरं
ति। सुऽमतीः। इयानाः। हृदिऽस्पृशः। मनसा। वच्यमानाः॥ यत्। त्वा। यामि। दद्धि। तत्। नः।
इंद्र। बृहंतं। क्षयं। असमं। जनानां। अभि। तत्। द्यावापृथिवी इति। गृणीतां॥ ४॥ अहं। भु
वं। वसुनः। पूर्व्यः। पतिः। अहं। धनानि। सं। जयामि। शश्वतः। मां। हवंते। पितरं। न। जंतवः। अहं।

दाशुषे॥ वि। भजामि। भोजनं। अहं। इंद्रः। रोधः। वक्षः। अथर्वणः। त्रिताय। गाः। अजनयं। अहेः।
अधि। अहं। दस्युऽभ्यः। परि। नृम्णं। आ। ददे। गोत्रा। शिक्षन्। दधीचे। मातरिश्वने॥ मह्यं। त्वष्टा।
वज्रं। अतक्षत्। आयसं। मयि। देवासः। अवृजन्। अपि। क्रतुं। मम। अनीकं। सूर्यस्यऽइव।
दुस्तरं। मां। आर्यंति। कृतेन। कर्त्वेन। च॥ अहं। एतं। गव्ययं। अश्व्यं। पशुं। पुरीषिणं। सायकेन।
हिरण्ययं। पुरु। सहस्रा॥ नि। शिशामि। दाशुषे। यत्। मा। सोमासः। उक्थिनः। अमंदिषुः। अहं।
इंद्रः। न। परा। जिग्ये। इत्। धनं। न। मृत्यवे। अव। तस्थे। कदा। चन॥ सोमं। इत्। मा। सुन्वंतः। याचत।
वसु। न। मे। पूरवः। सख्ये। रिषाथन॥ अहं। एतान्। शाश्वसतः। द्वाऽद्वा। इंद्रः। ये। वज्रं। युधये।
अकृण्वत। आऽह्वयमानान्। अव। हन्मना। अहनं। दृळ्हा। अनमस्युः। नमस्विनः॥ अभि। वदन्
इदं। एकः। एकः। अस्मि। निःऽसाट्। अभि। द्वा। किं। ऊं इति। त्रयः। करंति॥ खले। न। पर्षान्। प्रति। ह-
न्मि। भूरि। किं। मा। निंदंति। शत्रवः। अनिंद्राः॥ अहं। गुंगुऽभ्यः। अतिथिऽग्वं। इष्करं। इषं। न। वृत्रऽ
तुरं। विक्षु। धारयं। यत्। पर्णयऽघ्ने। उत। वा। करंजऽहे। प्र। अहं। महे। वृत्रऽहत्ये। अशुश्रवि॥ प्र। २
मे। नमी। साप्यः। इषे। भुजे। भूत्। गवां। एषे। सख्या। कृणुत। द्विता॥ दिद्युं। यत्। अस्य। संऽइथेषु।
मंहयं। आत्। इत्। एनं। शंस्यं। उक्थ्यं। करं॥ प्र। नेमस्मिन्। ददृशे। सोमः। अंतरिति। गोपाः। नेमं। आविः।

अस्तृभा। कृणोति। सः। तिग्मऽशृंगं। वृषभं। युयुत्सन्। द्रुहः। तस्थौ। बहुले। बद्धः। अंतरिति। आ
दित्यानां। वसूनां। रुद्रियाणां। देवः। देवानां। न। मिनामि। धाम। ते। मा। भद्राय। शवसे। ततक्षुः। अ
पराऽजितं। अस्तृतं। अषाळ्हं॥ ११॥ अहं। दां। गृणते। पूर्व्यं। वसु। अहं। ब्रह्म। कृणवं। मह्यं। वर्धनं।
अहं। भुवं। यजमानस्य। चोदिता। अयज्वनः। साक्षि। विश्वस्मिन्। भरे। मां। धुः। इंद्रं। नाम। देवता। दि
वः। च। ग्मः। च। अपां। च। जंतवः। अहं। हरी इति। वृषणा। विऽव्रता। रघू इति। अहं। वज्रं। शवसा। धृष्णु।
आ। ददे। अहं। अत्कं। कवये। शिश्नथं। हथैः। अहं। कुत्सं। आवं। आभिः। ऊतिऽभिः। अहं। शुष्ण
स्य। श्नथिता। वधः। यमं। न। यः। ररे॥ आर्यं। नाम। दस्यवे। अहं। पिताऽइव। वेतसून्। अभिष्टये। तु
ग्रं। कुत्साय। स्मतऽइभं। च। रंधयं॥ ४॥ राजनि। प्र। यत्। भरे। तुजये। न। प्रियाः। आऽधृषे। अहं। रंध
यं। मृगयं। श्रुतर्वणे। यत्। मा। अजिहीत। वयुना। चन। आनुषक्। अहं। वेशं। नम्रं। आय
वे। अकरं। अहं। सव्याय। पड्ऽगृभिं। अरंधयं॥ ५॥ अहं। सः। यः। नवऽवास्त्वं। बृहत्ऽरथं। सं। वृ
त्राऽइव। दासं। वृत्रऽहा। अरुजं। यत्। वर्धयंतं। प्रथयंतं। आनुषक्। दूरे। पारे। रजसः। रोचना।
अकरं। अहं। सूर्यस्य। परि। याभि। आशुऽभिः। प्र। एतशेभिः। वहमानः। ओजसा। यत्। मा।
सावः। मनुषः। आह। निःऽनिजे। ऋधक्। कृषे। दासं। कृत्व्यं। हथैः। अहं। सप्तऽहा। नहुषः। नहुःऽ

तरः। प्र। अश्रवयं। शवसा। तुर्वशं। यदुं। अहं। नि। अन्यं। सहसा। सहः। करं। नव। व्राधतः। नवतिं।
च। वक्षयं। अहं। सप्त। स्रवतः। धारयं। वृषा। द्रवित्न्वः। पृथिव्यां। सीराः। अधि। अहं। अर्णांसि। वि।
तिरामि। सुऽक्रतुः। युधा। विदं। मनवे। गातुं। इष्टये। अहं। तत्। आसु। धारयं। यत्। आसु। न। दे
वः। चन। त्वष्टा। अधारयत्। रुशत्। स्पार्हं। गवां। ऊधःऽसु। वक्षणासु। आ। मधोः। मधु। श्वा
त्र्यं। सोमं। आऽशिरं। एव। देवान्। इंद्रः। विव्ये। नॄन्। प्र। च्यौत्नेन। मघऽवा। सत्यऽराधाः। ०। ह
रिऽवः। शचीऽवः। अभि। तुरासः। स्वऽयशः। गृणंति। ॥८॥ ०॥ मंदमानाय। अंधसः। अर्च। वि
श्वानराय। विश्वऽभुवे। इंद्रस्य। यस्य। सुऽमखं। सहः। महि। श्रवः। नृम्णं। च। रोदसी इति। सपर्य
तः। सः। चित्। नु। सख्या। नर्यः। इनः। स्तुतः। चर्कृत्यः। इंद्रः। माऽवते। नरे। विश्वासु। धूःऽसु। वा
जऽकृत्येषु। सत्ऽपते। वृत्रे। वा। अप्ऽसु। अभि। शूर। मंदसे। के। ते। नरः। इंद्र। ये। ते। इषे। ये। ते।
सुम्नं। सऽधन्यं। इयक्षान्। के। ते। वाजाय। असुर्याय। हिन्विरे। के। अप्ऽसु। स्वासु। उर्वरासु।
पौंस्ये। भुवः। त्वं। इंद्र। ब्रह्मणा। महान्। भुवः। विश्वेषु। सवनेषु। यज्ञियः। भुवः। नॄन्। च्यौत्नः।
विश्वस्मिन्। भरे। ज्येष्ठः। च। मंत्रः। विश्वऽचर्षणे। अव। नु। कं। ज्यायान्। यज्ञऽवनसः। महीं।
ते। ओमात्रां। कृष्टयः। विदुः। असः। नु। कं। अजरः। वर्धाः। च। विश्वा। इत्। एता। सवना। तूतुमा।

एता। विश्वा। सर्वना। तूतुमा। कृषे।

कृषे। स्वयं। सूनो इति। सहसः। यानि। दधिषे। वरीय। ते। पात्रै। धर्मणे। तनां। यज्ञः। मंत्रः। ब्रह्म।
उतूऽयतं। वचः। ये। ते। विप्र। ब्रह्मऽकृतः। सुते। सचा। वसूनां। च। वसुनः। च। दावने। प्र। ते। सु
म्नस्य। मनसा। पथा। भुवन्। मदे। सुतस्य। सोम्यस्य। अंधसः॥१॥ महत्। तत्। उल्बं। स्थवि
रं। तत्। आसीत्। येन। आऽविष्टितः। प्रऽविवेशिथ। अपः। विश्वाः। अपश्यत्। बहुधा।
ते। अग्ने। जातऽवेदः। तन्वः। देवः। एकः। कः। मा। ददर्श। कतमः। सः। देवः। यः। मे। तन्वः। ब
हुधा। परिऽअपश्यत्। क। अह। मित्रावरुणा। क्षियंति। अग्नेः। विश्वाः। संऽइधः। देवऽ
यानीः। ऐच्छाम। त्वा। बहुधा। जातऽवेदः। प्रऽविष्टं। अग्ने। अपऽसु। ओषधीषु। तं। त्वा।
यमः। अचिकेत्। चित्रभानो इति चित्रऽभानो। दशऽअंतरुष्यात्। अतिऽरोचमा
नं। होत्रात्। अहं। वरुण। बिभ्यत्। आयं। न। इत्। एव। मा। युनजन्। अत्र। देवाः। तस्य।
मे। तन्वः। बहुधा। निऽविष्टाः। एतं। अर्थं। न। चिकेत। अहं। अग्निः। आ। इहि। मनुः। देवऽ
युः। यज्ञऽकामः। अरंऽकृत्य। तमसि। क्षेषि। अग्ने। सुऽगान्। पथः। कृणुहि। देवऽयानान्।
वह। हव्यानि। सुऽमनस्यमानः॥१०॥ अग्नेः। पूर्वे। भ्रातरः। अर्थं। एतं। रथीऽइव। अध्वानं।
अनु। आ। अवरीवुरिति। तस्मात्। भिया। वरुण। दूरं। आयं। गौरः। न। क्षेप्नोः। अविजे। ज्या

याः। कूर्मः। ते। आयुः। अजरं। यत्। अग्ने। यथा। युक्तः। जातऽवेदः। न। रिष्याः। अथ। वहासि। सुऽ
मनस्यमानः। भागं। देवेभ्यः। हविषः। सुऽजात। प्रऽयाजान्। मे। अनुऽयाजान्। च। केवलान्।
ऊर्जस्वंतं। हविषः। दत्त। भागं। घृतं। च। अपां। पुरुषं। च। ओषधीनां। अग्नेः। च। दीर्घं। आयुः।
अस्तु। देवाः। तव। प्रऽयाजाः। अनुऽयाजाः। च। केवले। ऊर्जस्वंतः। हविषः। संतु। भागाः। तव। अ
ग्ने। यज्ञः। अयं। अस्तु। सर्वः। तुभ्यं। नमंतां। प्रऽदिशः। चतस्रः। ९॥ विश्वे। देवाः। शास्तन। मा। य
था। इह। होता। वृतः। मनवै। यत्। निऽसद्य। प्र। मे। ब्रूत। भागऽधेयं। यथा। वः। येन। पथा। हव्यं।
आ। वः। वहानि। अहं। होता। नि। असीदं। यजीयान्। विश्वे। देवाः। मरुतः। मा। जुनंति। अहःऽ
अहः। अश्विना। आध्वर्यवं। वां। ब्रह्मा। संऽइत्। भवति। सा। आऽहुतिः। वां। अयं। यः। होता। किः।
ऊं इति। सः। यमस्य। कं। अपि। ऊहे। यत्। सं। अंजंति। देवाः। अहःऽअहः। जायते। मासिऽमासि।
अथ। देवाः। दधिरे। हव्यऽवाहं। मां। ॰ अपऽम्लुक्तं। बहु। कृच्छ्रा। चरंतं। अग्निः। विद्वान्। यज्ञं।
नः। कल्पयाति। पंचऽयामं। त्रिऽवृतं। सप्तऽतंतुं। आ। वः। यक्षि। अमृतऽत्वं। सुऽवीरं। यथा। वः। दे
वाः। वरिवः। कराणि। आ। बाह्वोः। वज्रं। इंद्रस्य। धेयां। ॰ जयाति। ॰॥ १२॥ यं। ऐच्छाम। मनसा। सः।
अयं। आ। अगात्। यज्ञस्य। विद्वान्। परुषः। चिकित्वान्। ॰ नि। हि। सत्सत्। अंतरः। पूर्वः। अस्म

४

तत्। अग्ने। राधि। होता॥ नि ऽसदा। यजीयान्। अभि। प्रयांसि। सुऽधितानि। हि। ख्यत्। यजामहे। यज्ञियान्।
हन्त। देवान्। ईळामहे। ईड्यान्। आज्येन॥ साध्वीम्। अकः। देवऽवीतिम्। नः। अद्य। यज्ञस्य। जिह्वाम्। अ-
विदाम। गुह्याम्। सः। आयुः। आ। अगात्। सुरभिः। वसानः। भद्राम्। अकः। देवऽहूतिम्। नः। अद्य॥ तत्। अ-
द्य। वाचः। प्रथमम्। मसीय। येन। असुरान्। अभि। देवाः। असाम। ऊर्जऽअदः। उत। यज्ञियासः। पञ्च।
जनाः। मम। होत्रम्। जुषध्वम्॥ पञ्च। जनाः। मम। होत्रम्। जुषन्ताम्॥०॥१३॥ तन्तुम्। तन्वन्। रजसः। भानुम्। अनु।
इहि। ज्योतिष्मतः। पथः। रक्ष। धिया। कृतान्। अनुल्बणम्। वयत। जोगुवाम्। अपः। मनुः। भव। जनय।
दैव्यम्। जनम्॥ अक्षऽनहः। नह्यतन। उत। सोम्याः। इष्कृणुध्वम्। रशनाः। आ। उत। पिंशत। अष्टाऽवन्धुरम्।
वहत। अभितः। रथम्। येन। देवासः। अनयन्। अभि। प्रियम्॥ अश्मन्ऽवती। रीयते। सम्। रभध्वम्। उत्।
तिष्ठत। प्र। तरत। सखायः। अत्र। जहाम। ये। असन्। अशेवाः। शिवान्। वयम्। उत्। तरेम। अ-
भि। वाजान्॥ त्वष्टा। माया। वेत्। अपसाम्। अपःऽतमः। बिभ्रत्। पात्रा। देवऽपानानि। शम्ऽतमा॥ शि-
शीते। नूनम्। परशुम्। सुऽआयसम्। येन। वृश्चात्। एतशः। ब्रह्मणः। पतिः॥ सतः। नूनम्। कवयः। सम्। शि-
शीत। वाशीभिः। याभिः। अमृताय। तक्षथ। विद्वांसः। पदा। गुह्यानि। कर्तन। येन। देवासः। अमृतऽ-
त्वम्। आनशुः॥ गर्भे। योषाम्। अदधुः। वत्सम्। आसनि। अपीच्येन। मनसा। उत। जिह्वया। सः। विश्वाहा।
सुऽमनाः। योग्याः। अभि। सिसासनिः। वनते। कारः। इत्। जितिम्॥१४॥ ताम्। सु। ते॥ कीर्तिम्। मघऽवन्। म-

हिऽत्वा। यत्। ह। भीते इति। रोदसी इति। अह्वयेतां। प्र। आवः। देवान्। आ। अतिरः। दासं। ओ
जः। प्रऽजायै। त्वस्यै। यत्। अशिक्षः। इंद्र। यत्। अचरः। तन्वा। अव वृधानः। बलानि। इंद्र। प्रऽब्रुवा
णः। जनेषु। माया। इत्। सा। ते। यानि। युद्धानि। आहुः। न। अद्य। शत्रुं। ननु। पुरा। विवित्से। कः। उं
इति। नु। ते। महिमनः। समस्य। अस्मत्। पूर्वे। ऋषयः। अंतं। आपुः। यत्। मातरं। च। पितरं। च।
साकं। अजनयथाः। तन्वः। स्वायाः। चत्वारि। ते। असुर्याणि। नाम। अदाभ्यानि। महिषस्य।
संति। त्वं। अंग। तानि। विश्वानि। वित्से। येभिः। कर्माणि। मघऽवन्। चकर्थ। त्वं। विश्वा। दधिषे। केव
लानि। यानि। आविः। या। च। गुहा। वसूनि। कामं। इत्। मे। मघऽवन्। मा। वि। तारीः। त्वं। आऽज्ञाता।
त्वं। इंद्र। असि। दाता। यः। अदधात्। ज्योतिषि। ज्योतिः। अंतः। यः। असृजत्। मधुना। सं। मधूनि।
अध। प्रियं। शूषं। इंद्राय। मन्म। ब्रह्मऽकृतः। बृहत्ऽउक्थात्। अवाचि॥१५॥ दूरे। तत्। नाम। गु
ह्यं। पराचैः।०। अह्वयेतां। वयःऽधै। उत। अस्तभ्नाः। पृथिवीं। द्यां। अमीके। भ्रातुः। पुत्रान्। मघऽ
वन्। तित्विषाणः। महत्।०। पुरुऽस्पृक्। येन। भूतं। जनयः। येन। भव्यं। प्रत्नं। जातं। ज्योतिः।
यत्। अस्य। प्रियं। प्रियाः। सं। अविशंत। पंच। आ। रोदसी इति। अपृणात्। आ। उत। मध्यं।
पंच। देवान्। ऋतुऽशः। सप्तऽसप्त। चतुःऽत्रिंशता। पुरुधा। वि। चष्टे। सऽरूपेण। ज्योतिषा। विऽ
व्रतेन। यत्। उषः। औच्छः। प्रथमा। विऽभानां। अजनयः। येन। पुष्टस्य। पुष्टं। यत्। ते। जामिऽ

५

त्वं। अवरं। परस्याः। महत्। तत्। महत्याः। असुरऽत्वं। एकं। विऽधुं। दद्राणं। समने। बहूनां। युवानं। संतं। पु
लितः। जगार। देवस्य। पश्य। काव्यं। महिऽत्वा। अद्य। ममार। सः। ह्यः। सं। आन॥१६॥ शाक्मना। शाकः।
अरुणः। सुऽपर्णः। आ। यः। महः। शूरः। सनात्। अनीळः। यत्। चिकेत। सत्यं। इत्। तत्। न। मोघं।
वसु। स्पार्हं। उत। जेता। उत। दाता॥ आ। एभिः। ददे। वृष्ण्या। पौंस्यानि। येभिः। औक्षत्। वृत्रऽहत्याय।
वज्री। ये। कर्मणः। क्रियमाणस्य। मह्ना। ऋतेऽकर्मं। उत्ऽआजायंत। देवाः॥ युजा। कर्माणि। जनयन्।
विश्वऽओजाः। अशस्तिऽहा। विश्वऽमनाः। तुराषाट्। पीत्वी। सोमस्य। दिवः। आ। वृधानः। शूरः। निः।
युधा। अधमत्। दस्यून्॥१७॥ इदं। ते। एकं। परः। ऊं इति। ते। एकं। तृतीयेन। ज्योतिषा। सं। विशस्व। सं
वेशने। तन्वः। चारुः। एधि। प्रियः। देवानां। परमे। जनित्रे॥ तनूः। ते। वाजिन्। तन्वं। नयंती। वामं।
अस्मभ्यं। धातु। शर्म। तुभ्यं। अहुतः। महः। धरुणं। यः। देवान्। दिविऽइव। ज्योतिः। स्वं। आ। मिमी
याः॥ वाजी। असि। वाजिनेन। सुऽवेनीः। सुवितः। स्तोमं। सुवितः। दिवं। गाः॥ सुवितः। धर्म। प्रथमा।
अनु। सत्या। सुवितः। देवान्। सुवितः। अनु। पत्म॥ महिम्नः। एषां। पितरः। चन। ईशिरे। देवाः। देवे
षु। अदधुः। अपि। क्रतुं॥ सं। अविव्यचुः। उत। यानि। अत्विषुः। आ। एषां। तनूषु। नि। विविशुः।
पुनरिति। सहःऽभिः॥ विश्वं। परि। चक्रमुः। रजः। पूर्वा। धामानि। अमिता। मिमानाः॥ तनूषु।
विश्वा। भुवना। नि। येमिरे॥ प्र। असारयंत। पुरुधा। प्रऽजाः। अनु। द्विधा। सूनवः। असुरं। स्वःऽ

विदे । आ । अस्थापयंत । तृतीयेन । कर्मणा । स्वां । प्रऽजां । पितरः । पित्र्यं । सहः । आ । अवरेषु । अदधुः ।
तंतुं । आऽततं । नावा । न । क्षोदः । प्रऽदिशः । पृथिव्याः । स्वस्तिऽभिः । दुःऽगानि । विश्वा । स्वां । प्रऽजां । बृहत्ऽ
उक्थः । महिऽत्वा । आ । अवरेषु । अदधात् । आ । परेषु ॥१८॥ मा । प्र । गाम । पथः । वयं । मा । यज्ञात् । इंद्र । सो
मिनः । मा । अंतरिति । स्थुः । नः । अरातयः । यः । यज्ञस्य । प्रऽसाधनः । तंतुः । देवेषु । आऽततः । तं । आऽहुतं । नशीमहि ।
मनः । नु । आ । हुवामहे । नाराशंसेन । सोमेन । पितॄणां । च । मन्मऽभिः । आ । ते । एतु । मनः । पुनरिति । क्रत्वे ।
दक्षाय । जीवसे ॥ पुनः । नः । पितरः । मनः । ददातु । दैव्यः । जनः । जीवं । व्रातं । सचेमहि । वयं । सोम । व्रते ।
तव । मनः । तनूषु । बिभ्रतः । प्रजाऽवंतः । सचेमहि ॥१९॥ यत् । ते । यमं । वैवस्वतं । मनः । जगाम । दूरकं ।
तत् । ते । आ । वर्तयामसि । इह । क्षयाय । जीवसे । यत् । ते । दिवं । यत् । पृथिवीं ॥ यत् । ते । भूमिं । चतुःऽभृ
ष्टिं ॥ यत् । ते । चतस्रः । प्रऽदिशः ॥ यत् । ते । समुद्रं । अर्णवं ॥ यत् । ते । मरीचीः । प्रऽवतः ॥२०॥ यत् ।
ते । अपः । यत् । ओषधीः ॥ यत् । ते । सूर्यं । यत् । उषसं ॥ यत् । ते । पर्वतान् । बृहतः ॥ यत् । ते । विश्वं ।
इदं । जगत् ॥ यत् । ते । पराः । पराऽवतः ॥ यत् । ते । भूतं । च । भव्यं । च ॥२१॥ प्र । तारि । आयुः । प्रऽत
रं । नवीयः । स्थातारा । इव । क्रतुऽमता । रथस्य । अध । च्यवानः । उत् । तवीति । अर्थं । पराऽतरं । सु । निःऽ
ऋतिः । जिहीतां । सामन् । नु । राये । निधिऽमत् । नु । अन्नं । करामहे । सु । पुरु । श्रवांसि । ता । नः । विश्वा
नि । जरिता । ममत्तु ॥ अभि । इत् । सु । अर्यः । पौंस्यैः । भवेम । द्यौः । न । भूमिं । गिरयः । न । अज्रान् ॥ चिकेत ।

६

।०।मो इति। सु। नः। सोम। मृत्यवे। परा। दाः। पश्येम। नु। सूर्यं। उत्ऽचरंतं। द्युऽभिः। हितः। जरिमा। सु। नः। अ
स्तु।०। असुऽनीते। मनः। अस्मासु। धारय। जीवातवे। सु। प्र। तिर। नः। आयुः। ररंधि। नः। सूर्य
स्य। संऽदृशि। घृतेन। त्वं। तन्वं। वर्धयस्व।।२।। असुऽनीते। पुनः। अस्मासु। चक्षुः। पुनरिति। प्राणं।
इह। नः। धेहि। भोगं। ज्योक्। पश्येम। सूर्यं। उत्ऽचरंतं। अनुऽमते। मृळय। नः। स्वस्ति। पुनः। नः। अ
सुं। पृथिवी। ददातु। पुनः। द्यौः। देवी। पुनः। अंतरिक्षं। पुनः। नः। सोमः। तन्वं। ददातु। पुनरिति। पू
षा। पथ्यां। या। स्वस्तिः।।४।। शं। रोदसी इति। सुऽबंधवे। यह्वी इति। ऋतस्य। मातरा। भरतां। अप। यत्।
रपः। द्यौः। पृथिवि। क्षमा। रपः। मो इति। सु। ते। किं। चन। आममत्। अव। द्वके इति। अव। त्रिका। दिवः।
चरंति। भेषजा। क्षमा। चरिष्णु। एककं।।५।। सं। इंद्र। ईरय। गां। अनड्वाहं। यः। आ। अवहत्। उशीन
राण्याः। अनः।।०।।२१।। आ। जनं। त्वेषऽसंदृशं। माहीनानां। उपऽस्तुतं। अगन्म। बिभ्रतः। नमः।
असमाति। निऽतोशनं। त्वेषं। निऽययिनं। रथं। भजेऽरथस्य। सत्ऽपतिं। यः। जनान्। महिषान्ऽ
इव। अतिऽतस्थौ। पवीरवान्। उत। अपवीरवान्। युधा। यस्य। इक्ष्वाकुः। उप। व्रते। रेवान्। मराय्यी। ए
धते। दिविऽइव। पंच। कृष्टयः। इंद्र। क्षत्रा। असमाति। रथऽप्रोष्ठेषु। धारय। दिविऽइव। सूर्यं। दृशे। अ
गस्त्यस्य। नदऽभ्यः। सप्ती इति। युनक्षि। रोहिता। पणीन्। नि। अक्रमीः। अभि। विश्वान्। राजन्। अ
राधसः।।२२।। अयं। माता। अयं। पिता। अयं। जीवातुः। आ। अगमत्। इदं। तव। प्रऽसर्पणं। सुबंधो इति।

अ।

सुऽबंधो। आ। दुहि। निः। इहि। यथा। युगं। वरत्रया। नह्यंति। धरुणाय। कं। एव। दाधार। ते। मनः।
जीतवे। न। मृत्यवे। अथो इति। अरिष्टऽतातये। यथा। इयं। पृथिवी। मही। दाधार। इमान्।
वनस्पतीन्। ० यमात्। अहं। वैवस्वतात्। सुऽबंधोः। मनः। आ। अभरं। ० न्यक्। वातः। अव।
वाति। न्यक्। तपति। सूर्यः। नीचीनं। अघ्न्या। दुहे। न्यक्। भवतु। ते। रपः। अयं। मे। हस्तः। भगऽ
वान्। अयं। मे। भगवत्ऽतरः। अयं। मे। विश्वऽभेषजः। अयं। शिवऽअभिमर्शनः। २५॥ इदं।
इत्था। रौद्रं। गूर्तऽवचाः। ब्रह्म। क्रत्वा। शच्यां। अंतः। आजौ। क्राणा। यत्। अस्य। पितरा। मंह
नेऽस्थाः। पर्षत्। पक्थे। अहन्। आ। सप्त। होतॄन्। सः। इत्। दानाय। दभ्याय। वन्वन्। च्यवानः।
सूदैः। अमिमीत। वेदिं। तूर्वयाणः। गूर्तऽवचाः। तमः। क्षोदः। न। रेतः। इतःऽऊति। सिंचत्। मनः। न।
येषु। हवनेषु। तिग्मं। विपः। शच्या। वनुथः। द्रवंता। आ। यः। शर्याभिः। तुविऽनृम्णः। अस्य। अ
श्रीणीत। आऽदिशं। गभस्तौ। कृष्णा। यत्। गोषु। अरुणीषु। सीदत्। दिवः। नपाता। अश्विना।
हुवे। वां। वीतं। मे। यज्ञं। आ। गतं। मे। अन्नं। ववन्वांसा। न। इषं। अस्मृतध्रू इत्यस्मृतऽध्रू। प्रथिष्ट।
यस्य। वीरऽकर्मं। इष्णत्। अनुऽस्थितं। नु। नर्यः। अप। औहत्। पुनः। तत्। आ। वृहति। य
त्। कनायाः। दुहितुः। आः। अनुऽभृतं। अनर्वा॥ २६॥ मध्या। यत्। कर्त्वं। अभवत्। अभीके।
कामं। कृण्वानो। पितरि। युवत्यां। मनानक्। रेतः। जहतुः। विऽयंता। सानौ। निऽसिक्तं। सुऽकृतस्य।

योनौ।पिता।यत्।स्वां।दुहितरं।अधिऽस्कन्।क्ष्मया।रेतः।संऽजग्मानः।नि।सिंचत्।[illegible]।सु
आध्यः।अजनयन्।ब्रह्म।देवाः।वास्तोः।पतिं।व्रतऽपां।निः।अतक्षन्।सः।ईं।वृषा।न।फेनं।अ
स्यत्।आजौ।स्मत्।आ।परा।ऐत्।अप।दभ्रऽचेताः।सरत्।पदा।न।दक्षिणा।पराऽवृक्।न।
ताः।नु।मे।पृश्न्यः।जगृभ्रे।मक्षु।न।वन्हिः।प्रऽजायाः।उपब्दिः।अग्निं।न।नग्नः।उप।सीदत्।
ऊधः।सनिता।इध्मं।सनिता।उत।वाजं।सः।धर्ता।जज्ञे।सहसा।यविऽयुत्।मक्षु।कनायाः।
सख्यं।नवऽग्वाः।ऋतं।वदंतः।ऋतऽयुक्तिं।अग्मन्।द्विऽबर्हसः।ये।उप।गोपां।आ।अगुः।अ
दक्षिणसः।अच्युता।दुधुक्षन्॥२७॥०नवीयः।राधः।न।रेतः।ऋतं।इत्।तुरण्यन्।०पृश्वा
यत्।पृश्वा।विऽयुता।बुधंता।इति।ब्रवीति।वक्तरी।ररणः।वसोः।वसुऽत्वा।कारवः।अनेहा।वि
श्वं।विवेष्टि।द्रविणं।उप।क्षु।ततत्।इत्।नु।अस्य।परिऽसद्वानः।अग्मन्।पुरु।सदंतः।नार्सदं
बिभित्सन्।वि।अश्नुस्लेस्या।सऽग्रथिता।अनर्वा।विदत्।पुरुऽप्रजातस्य।गुहा।यत्।मर्गिः।हृाना
मा।उत।यस्य।देवाः।स्वः।नायो।त्रिऽसधस्थे।निऽसेदुः।अग्निः॥०जातऽवेदाः।ऋधि।नुः।होत्रः।
ऋतस्य।होता।अध्रुक्।उत।स्या।मे।रोद्रौ।अर्चिऽमंता।नासत्यौ।इंद्रा।गूर्तये।यजध्यै।मनुष्व
त्।वृक्तऽबर्हिषे।रराणा।मंदू इति।हितऽप्रयसा।विक्षु।यज्यू इति॥२८॥अयं।स्तुतः।राजा।वं
द्रि।वेधाः।अपः।च।विप्रः।तरति।स्वऽसेतुः।[illegible]।सः।कक्षीवंतं।रेजयत्।सः।अग्निं।नेमिं।न।

चक्रं। अर्वतः। रघुऽद्रुवः। द्विऽबंधुः। वैतरणः। यष्टा। सबःऽधुं। धेनुं। अस्वं। दुहध्यै। सं। यत्। मित्रा
वरुणा। वृंजे। उक्थैः। ज्येष्ठेभिः। अर्यमणं। वरूथैः। तत्ऽबंधुः। सूरिः। दिवि। ते। धियंऽधाः। नाभाने
दिष्ठः। रपति। प्र। वेनन्। सा। नः। नाभिः। परमा। अस्य। वा। घ। अहं। तत्। पश्चा। कतिथः। चित्।
आस। इयं। मे। नाभिः। इह। मे। सधऽस्थं। इमे। मे। देवाः। अयं। अस्मि। सर्वः। द्विऽजाः। अह। प्रथमऽजाः।
ऋतस्य। इदं। धेनुः। अदुहत्। जायमाना। अध। आसु। मंद्रः। (स्त्रि) अरतिः। विभाऽवा। अव। स्य
ति। द्विऽवर्तनिः। वनेषाट्। ऊर्ध्वा। यत्। श्रेणिः। न। शिशुः। दन्। मक्षु। स्थिरं। शेऽवृधं। सूत। माता॥२१॥
अधा। गाः। वः। उपऽमाति। कनायाः। अनु। श्वांतस्य। कस्य। चित्। परा। ईयुः। श्रुधि। त्वं। सुऽद्रविणः।
नः। त्वं। याट्। आश्वऽघ्नस्य। ववृधे। सूनृताभिः। अध। त्वं। इंद्र। विद्धि। अस्मान्। महः। राये। नृ
ऽपते। वज्रऽबाहुः। ० अनेहसः। ते। हरिऽवः। अभिष्टौ। अध। यत्। राजाना। गोऽइष्टौ। सरत्। सरण्युः।
कारवे। जरण्युः। विप्रः। प्रेष्ठः। सः। हि। एषां। बभूव। परा। च। वक्षत्। उत। पर्षत्। एनान्। अध। नु। अ
स्य। जेन्यस्य। पुष्टौ। वृथा। रेभंतः। ईमहे। तत्। ऊं इति। नु। सरण्युः। अस्य। सूनुः। अश्व्यः। विप्रः। च।
असि। श्रवसः। च। सातौ। युवोः। यदि। सख्याय। अस्मे इति। शर्धाय। स्तोमं। जुजुषे। नमस्वान्। वि
श्वत्र। यस्मिन्। आ। गिरः। संऽईचीः। पूर्वीःऽइव। गातुः। दाशत्। सूनृतायै। सः। गृणानः। अत्ऽभिः।
देवऽवान्। इति। सुऽबंधुः। नमसा। सुऽउक्तैः। वर्धत्। उक्थैः। वचःऽभिः। आ। हि। नूनं। वि। अध्वा। एति।

८

पयसः । उस्त्रियायाः । ते । ऊं इति । सु । नः । महः । यजत्राः । भूत । देवासः । ऊतये । सऽजोषाः । ये । वाजा
न् । अनयत । विऽयंतः । ये । स्थ । निऽचेतारः । अमूराः ॥ २७ ॥ ॥ इति अष्टमाष्टके प्रथमो ध्यायः ॥ ॥
ओ३म् । ये । यज्ञेन । दक्षिणया । संऽअक्ताः । इंद्रस्य । सख्यं । अमृतऽत्वं । आनश । तेभ्यः । भद्रं । अंगि
रसः । वः । अस्तु । प्रति । गृभ्णीत । मानवं । सुऽमेधसः । ये । उत्ऽआजन् । पितरः । गोऽमयं । वसु । ऋतेन ।
अभिंदन् । परिऽवत्सरे । वलं । दीर्घायुऽत्वं ।० ये । ऋतेन । सूर्यं । आ । अरोहयन् । दिवि । अप्रथयन् । पृ
थिवीं । मातरं । वि । सुऽप्रजाःऽत्वं ।० अयं । नाभा । वदति । वल्गु । वः । गृहे । देवऽपुत्राः । ऋषयः । तत् । शृ
णोतन । सुऽब्रह्मण्यं ।० विऽरूपासः । इत् । ऋषयः । ते । इत् । गंभीरऽवेपसः । ते । अंगिरसः । सूनवः ।
ते । अग्नेः । परि । जज्ञिरे ॥ ४ ॥ ये । अग्नेः । परि । जज्ञिरे । विऽरूपासः । दिवः । परि । नवऽग्वः । नु । दशऽग्वः ।
अंगिरःऽतमः । सचा । देवेषु । मंहते । इंद्रेण । युजा । नि । सृजंत । वाघतः ।० सहस्रं । मे । ददतः । अ
ष्टऽकर्ण्यः ।० प्र । नूनं । जायतां । अयं । मनुः । तोक्मऽइव । रोहतु । यः । सहस्रा । शतऽअश्वं । सद्यः ।
दानाय । मंहते । न । तं । अश्नोति । कः । चन । दिवःऽइव । सानु । आऽरभं । सावर्ण्यस्य । दक्षिणा । वि
सिंधुःऽइव । पप्रथे । उत । दासा । परिऽविषे । स्मद्दिष्टी इति स्मत्ऽदिष्टी । गोऽपरीणसा । यदुः । तुर्वः ।
च । मम्हे । सहस्रऽदाः । ग्रामऽनीः । मा । रिषत् । मनुः । सूर्येण । अस्य । यतमाना । एतु । दक्षिणा । सा
वर्णेः । देवाः । प्र । तिरंतु । आयुः । यस्मिन् । अश्रांताः । असनाम । वाजं ॥ २ ॥ पराऽवतः । ये । दिधिषंते ।
आप्यं । मनुऽप्रीतासः । जनिम । विवस्वतः । ययातेः । ये । नहुष्यस्य । बर्हिषि । देवाः । आसते । ते । अ

धि। ब्रुवंतु। नः। विश्वा। हि। वः। नमस्यानि। वंद्या। नामानि। देवाः। उत। यज्ञियानि। वः। ये। स्थ।
जाताः। अदितेः। अत्ऽभ्यः। परि। ये। पृथिव्याः। ते। मे। इह। श्रुत। हवं। येभ्यः। माता। मधुऽमत्।
पिन्वते। पयः। पीयूषं। द्यौः। अदितिः। अद्रिऽबर्हाः। उक्थऽशुष्मान्। वृषऽभरान्। सुऽअप्नसः।
तान्। आदित्यान्। अनु। मद। स्वस्तये। नृऽचक्षसः। अनिऽमिषंतः। अर्हणा। बृहत्। देवा
सः। अमृतऽत्वं। आनशुः। ज्योतिःऽरथाः। अहिऽमायाः। अनागसः। दिवः। वर्ष्माणं। वसते।
स्वस्तये। संऽराजः। ये। सुऽवृधः। यज्ञं। आऽययुः। अपरिऽह्वृताः। दधिरे। दिवि। क्षयं। तान्। आ।
विवास। नमसा। सुवृक्तिऽभिः। महः। आदित्यान्। अदितिं। स्वस्तये॥ ३॥ कः। वः। स्तोमं। राध
ति। यं। जुजोषथ। विश्वे। देवासः। मनुषः। यति। स्थन। कः। वः। अध्वरं। तुविऽजाताः। अरं। क
रत्। यः। नः। पर्षत्। अति। अंहः। स्वस्तये। येभ्यः। होत्रां। प्रथमां। आऽयेजे। मनुः। समिद्धऽ
अग्निः। मनसा। सप्त। होतृऽभिः। ते। आदित्याः। अभयं। शर्म। यछत। सुऽगा। नः। कर्त। सुऽ
पथा। स्वस्तये। ये। ईशिरे। भुवनस्य। प्रऽचेतसः। विश्वस्य। स्थातुः। जगतः। च। मंतवः। ते। नः।
कृतात्। अकृतात्। एनसः। परि। अद्य। देवासः। पिपृत। स्वस्तये। भरेषु। इंद्रं। सुऽहवं। हवाम
हे। अंहःऽमुचं। सुऽकृतं। दैव्यं। जनं। अग्निं। मित्रं। वरुणं। सातये। भगं। द्यावापृथिवी इति। म
रुतः। स्वस्तये। सुऽत्रामाणं। पृथिवीं। द्यां। अनेहसं। सुऽशर्माणं। अदितिं। सुऽप्रनीतिं। दैवीं।
नावं। सुऽअरित्रां। अनागसं। अस्रवंतीं। आ। रुहेम। स्वस्तये॥ ४॥ विश्वे। यजत्राः। अधि।

१

वो। चत। ऊतये। त्रायध्वं। नः। दुःऽएवात्। अभिऽह्रुतः। सत्यया। वः। देवऽहूत्या। हुवेम। शृण्वतः।
देवाः। अवसे। स्वस्तये। अप। अमीवां। अप। विश्वां। अनाहुतिं। अप। अरातिं। दुःऽविदत्रां। अघ
युऽयतः। आरे। देवाः। द्वेषः। अस्मत्। युयोतन। उरु। नः। शर्म। यच्छत। स्वस्तये। अरिष्टः। सः।
मर्तः। विश्वः। एधते।०। यं। आदित्यासः। नयथ। सुनीतिऽभिः। अति। विश्वानि। दुःऽइता। स्वस्तये।०
शूरऽसाता। मरुतः। हिते। धने। प्रातःऽयावानं। रथं। इंद्र। सानसिं। अरिष्यंतं। आ। रुहेम। स्वस्त
ये। स्वस्ति। नः। पथ्यासु। धन्वऽसु। स्वस्ति। अप्ऽसु। वृजने। स्वःऽवति। स्वस्ति। नः। पुत्रऽकृथे
षु। योनिषु। स्वस्ति। राये। मरुतः। दधातन। स्वस्तिः। इत्। हि। प्रऽपथे। श्रेष्ठा। रेक्णस्वती। अभि
या। वामं। एति। सा। नः। अमा। सो इति। अरणे। नि। पातु। सुऽआवेशा। भवतु। देवऽगोपा।
एव। प्लुतेः। सूनुः। अवीवृधत्। वः। विश्वे। आदित्याः। अदिते। मनीषी। ईशानासः। नरः। अ
मर्त्येन। अस्तावि। जनः। दिव्यः। गयेन।। प्र।। कथा। देवानां। कतमस्य। यामनि। सुऽमंतु। ना
म। शृण्वतां। मनामहे। कः। मृळाति। कतमः। नः। मयः। करत्। कतमः। ऊती। अभि। आ। ववर्तति।
क्रतुऽयंति। क्रतवः। हृत्ऽसु। धीतयः। वेनंति। वेनाः। पतयंति। आ। दिशः। न। मर्डिता। विद्यते।
अन्यः। एभ्यः। देवेषु। मे। अधि। कामाः। अयंसत।। नराशंसं। वा। पूषणं। अगोह्यं। अग्निं। देवऽ
इद्धं। अभि। अर्चसे। गिरा। सूर्यामासा। चंद्रमसा। यमं। दिवि। त्रितं। वातं। उषसं। अक्तुं। अश्वि

नो। कुथा। कुविः। तुविऽरवान्। कयो। गिरा। बृहस्पतिः। ववृधते। सुवृक्तिऽभिः। अजः। एकऽपात्।
सुऽहवेभिः। ऋक्वऽभिः। अहिः। शृणोतु। बुध्न्यः। हवीमनि। दक्षस्य। वा। अदिते। जन्मनि। व्रते।
राजाना। मित्रावरुणा। आ। विवाससि। अर्तूर्तऽपंथाः। पुरुऽरथः। अर्यमा। सप्तऽहोता। विषुऽ
रूपेषु। जन्मऽसु॥ ६॥ ते। नः। अर्वंतः। हवनऽश्रुतः। हवं। विश्वे। शृण्वंतु। वाजिनः। मितऽद्रवः।
सहस्रऽसाः। मेधऽसाताऽइव। त्मना। महः। ये। धनं। समत्ऽइथेषु। जभ्रिरे॥ पुरंऽधिः। स्तोमैः। कृ
णुध्वं। सख्याय। पूषणं। ते। हि। देवस्य। सवितुः। हवीमनि। क्रतुं। सचंते। सऽचितः। सऽचेतसः। त्रिः।
सप्त। सस्राः। नद्यः। महीः। अपः। वनस्पतीन्। पर्वतान्। अग्निं। ऊतये। कृशानुं। अस्तॄन्। तिष्यं।
सधऽस्थे। आ। रुद्रं। रुद्रेषु। रुद्रियं। हवामहे॥ सरस्वती। सरयुः। सिंधुः। ऊर्मिऽभिः। महः। महीः। अ
वसा। आ। यंतु। वक्षणीः। देवीः। आपः। मातरः। सूदयित्न्वः। घृतऽवत्। पयः। मधुऽमत्। नः। अर्च
त॥ उत। माता। बृहत्ऽदिवा। शृणोतु। नः। त्वष्टा। देवेभिः। जनिऽभिः। पिता। वचः। ऋभुक्षाः। वाजः।
रथऽपतिः। भगः। रण्वः। शंसः। शशमानस्य। पातु। नः॥ ७॥ भद्रा। रुद्राणां। मरुतां। उपऽस्तुतिः।
गोभिः। स्याम। यशसः। जनेषु। आ। सदा। देवासः। इळया। सचेमहि॥ यां। मे। धियं। मरुतः। इंद्र।
देवाः। अददात। वरुण। मित्र। यूयं। तां। पीपयत। पयसाऽइव। धेनुं। कुवित्। गिरः। अधि। रथे। वहा
थ। कुवित्। अंग। प्रतिऽयथा। चित्। अस्य। नः। सऽजात्यस्य। मरुतः। बुबोधथ। नाभा। यत्र। प्रथमं।

संऽनसा। महे। तत्। आपिऽत्वं। अदितिः। दधातु। नः॥ मातरा। मही इति। देवी इति। देवान्। जन्म
ना। यज्ञिये इति। इतः। उभे इति। बिभृतः। उभयं। भरीमऽभिः। पुरु। रेतांसि। पितृऽभिः। च। सिंचतः॥
वि। सा। होत्रा। विश्वा। अश्नोति। वार्यं। बृहस्पतिः। अरमतिः। पनीयसी। ग्रावा। यत्र। मधुऽसुत्। उ
च्यते। बृहत्। अवीवशंत। मतिऽभिः। मनीषिणः॥ एव। कविः। तुविऽरवान्। ऋतऽज्ञाः। द्रविणस्युः।
द्रविणसः। चकानः। उक्थेभिः। अत्र। मतिऽभिः। च। विप्रः। अपीपयत्। गयः। दिव्यानि। जन्म॥ ॥२॥
अग्निः। इंद्रः। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। वायुः। पूषा। सरस्वती। सऽजोषसः। आदित्याः। विष्णुः। मरुतः।
स्वः। बृहत्। सोमः। रुद्रः। अदितिः। ब्रह्मणः। पतिः॥ इंद्राग्नी इति। वृत्रऽहत्येषु। सत्पती इति सत्ऽपती।
मिथः। हिन्वाना। तन्वा। सम्ऽओकसा। अंतरिक्षं। महि। आ। पप्रुः। ओजसा। सोमः। घृतऽश्रीः। महि
मानं। ईरयन्॥ तेषां। हि। मह्ना। महतां। अनर्वणां। स्तोमान्। इयर्मि। ऋतऽज्ञाः। ऋतऽवृधां। ये। अ
प्सवं। अर्णवं। चित्रऽराधसः। ते। नः। रासंतां। महये। सुऽमित्र्याः॥ स्वःऽनरं। अंतरिक्षाणि। रोचना।
द्यावाभूमी इति। पृथिवीं। स्कंभुः। ओजसा। पृक्षाःऽइव। महयंतः। सुऽरातयः। देवाः। स्तवंते। मनु
षाय। सूरयः॥ मित्राय। शिक्ष। वरुणाय। दाशुषे। या। सम्ऽराजा। मनसा। न। प्रऽयुच्छतः। ययोः। धा
म। धर्मणा। रोचते। बृहत्। ययोः। उभे इति। रोदसी इति। नाधसी इति। वृतौ॥ या। गौः। वर्तनिं।
परिऽएति। निःऽकृतं। पयः। दुहाना। व्रतऽनीः। अवारतः। सा। प्रऽब्रुवाणा। वरुणाय। दाशुषे। देवे

भ्यः। दाश्वात्। हविषा। त्रिवस्त्वेते। दिवक्षसः। अग्निऽजिह्वाः। ऋतऽवृधः। ऋतस्य। योनिं। विऽमृशंतः। आसते। द्यां। स्कभित्वी। अपः। आ। चक्रुः। ओजसा। यज्ञं। जनित्वी। तन्वि। नि। ममृजुः। परिऽक्षिता। पितरा। पूर्वजावरी इति पूर्वऽजावरी। ऋतस्य। योना। क्षयतः। संऽओकसा। द्यावापृथिवी इति। वरुणाय। सव्रते इति सऽव्रते। घृतऽवत्। पयः। महिषाय। पिन्वतः। पर्जन्यावाता। वृषभा। पुरीषिणा। इंद्रवायू इति। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। देवान्। आदित्यान्। अदितिं। हवामहे। ये। पार्थिवासः। दिव्यासः। अप्ऽसु। ये। त्वष्टारं। वायुं। ऋभवः। यः। ओहते। दैव्या। होतारा। उषसं। स्वस्तये। बृहस्पतिं। वृत्रऽखादं। सुऽमेधसं। इंद्रियं। सोमं। धनऽसाः। ऊं इति। ईमहे।१०। ब्रह्माणं। अश्वं। जनयंतः। ओषधीः। वनस्पतीन्। पृथिवीं। पर्वतान्। अपः। सूर्यं। दिवि। रोहयंतः। सुऽदानवः। आर्याः। व्रता। विऽसृजंतः। अधि। क्षमि। भुज्युं। अंहसः। पिपृथः। निः। अश्विना। श्यावं। पुत्रं। वध्रिऽमत्याः। अजिन्वतं। कमऽद्युवं। विऽमदाय। ऊहथुः। युवं। विष्णाप्वं। विश्वकाय। अव। सृजथः। पावीरवी। तन्यतुः। एकऽपात्। अजः। दिवः। धर्ता। सिंधुः। आपः। समुद्रियः। विश्वे। देवासः। शृणवन्। वचांसि। मे। सरस्वती। सह। धीभिः। पुरंऽध्या। विश्वे। देवाः। सह। धीभिः। पुरंऽध्या।०। रातिऽसाचः। अभिऽसाचः। स्वःऽविदः। स्वः। गिरः। ब्रह्म। सुऽउक्तं। जुषेरत। देवान्। वसिष्ठः। अमृतान्। ववंदे। ये। विश्वा। भुवना। अभि। प्रऽतस्थुः।०।११। देवान्। हुवे। बृहत्ऽश्रवसः।

११

स्वस्तये। ज्योतिःऽकृतः। अध्वरस्य। प्रऽचेतसः। ये। ववृधुः। प्रऽतरं। विश्वऽवेदसः। इंद्रऽज्येष्ठासः।
अमृताः। ऋतऽवृधः। इंद्रऽप्रसूताः। वरुणऽप्रशिष्टाः। ये। सूर्यस्य। ज्योतिषः। भागं। आनशुः। मरु
तःऽगणे। वृजने। मन्म। धीमहि। माघोने। यज्ञं। जनयंत। सूरयः। इंद्रः। वसुऽभिः। परि। पातु। नः। गयं।
आदित्यैः। नः। अदितिः। शर्म। यच्छतु। रुद्रः। रुद्रेभिः। देवः। मृळयाति। नः। त्वष्टा। नः। ग्नाभिः। सुवि
ताय। जिन्वतु। अदितिः। द्यावापृथिवी इति। ऋतं। महत्। इंद्राविष्णू इति। मरुतः। स्वः। बृहत्। देवा
न्। आदित्यान्। अवसे। हवामहे। वसून्। रुद्रान्। सवितारं। सुऽदंससं। सरस्वान्। धीभिः। वरु
णः। धृतऽव्रतः। पूषा। विष्णुः। महिमा। वायुः। अश्विना। ब्रह्मऽकृतः। अमृताः। विश्वऽवेदसः। शर्म।
नः। यंसन्। त्रिऽवरूथं। अंहसः॥ ९॥ वृषा। यज्ञः। वृषणः। संतु। यज्ञियाः। वृषणः। देवाः। वृषणः। हविःऽ
कृतः। वृषणा। द्यावापृथिवी इति। ऋतवरी इत्यृतऽवरी। वृषा। पर्जन्यः। वृषणः। वृषऽस्तुभः। अग्नी
षोमा। वृषणा। वाजऽसातये। पुरुऽप्रशस्ता। वृषणा। उप। ब्रुवे। यो। ईजिरे। वृषणः। देवऽयज्यया।
ता। नः। शर्म। त्रिऽवरूथं। वि। यंसतः। धृतऽव्रताः। क्षत्रियाः। यज्ञनिःऽकृतः। बृहत्ऽदिवाः। अध्वरा
णां। अभिऽश्रियः। अग्निऽहोतारः। ऋतऽसापः। अद्रुहः। अपः। असृजन्। अनु। वृत्रऽतूर्ये। द्या
वापृथिवी इति। जनयन्। अभि। व्रता। आपः। ओषधीः। वनिनानि। यज्ञिया। अंतरिक्षं। स्वः। आ
पप्रुः। ऊतये। वशं। देवासः। तन्वि। नि। ममृजुः। धर्तारः। दिवः। ऋभवः। सुऽहस्ताः। वातापर्जन्या। महि

पस्य। तन्यतोः। आपः। ओषधीः। प्र। अविरंतु। नः। गिरः। भगः। रातिः। वाजिनः। यंतु। मे। हवं॥ १३॥
समुद्रः। सिंधुः। रजः। अंतरिक्षं। अजः। एकऽपात्। तनयित्नुः। अर्णवः। अहिः। बुध्न्यः। शृणवत्।
वचांसि। मे। विश्वे। देवासः। उत। सूरयः। मम। स्याम। वः। मनवः। देवऽवीतये। प्रांचं। नः। यज्ञं। प्र। न
यत। साधुऽया। आदित्याः। रुद्राः। वसवः। सुऽदानवः। इमा। ब्रह्म। शस्यमानानि। जिन्वत॥ पुरः
हिता। ऋतस्य। पंथां। अनु। एमि। साधुऽया। क्षेत्रस्य। पतिं। प्रतिऽवेशं। ईमहे। विश्वान्। देवान्।
अमृतान्। अप्रऽयुच्छतः। वसिष्ठासः। पितृऽवत्। वाचं। अक्रत। देवान्। ईळानाः। ऋषिऽव
त्। स्वस्तये। प्रीताःऽइव। ज्ञातयः। कामं। आऽइत्य। अस्मे इति। देवासः। अव। धूनुत। वसु॥
॥१४॥ इमां। धियं। सप्तऽशीर्ष्णीं। पिता। नः। ऋतऽप्रजातां। बृहतीं। अविंदत्। तुरीयं। स्वित्। जन
यत्। विश्वऽजन्यः। अयास्यः। उक्थं। इंद्राय। शंसन्। ऋतं। शंसंतः। ऋजु। दीध्यानाः॥ विप्रं। प
दं। अंगिरसः। दधानाः। यज्ञस्य। धाम। प्रथमं। मनंत। हंसैःऽइव। सखिऽभिः। वावदत्ऽभिः। अश्म
न्ऽमयानि। नहना। विऽअस्यन्। बृहस्पतिः। अभिऽकनिक्रदत्। गाः। उत। प्र। अस्तौत्। उ
त्। च। विद्वान्। अगायत्। अवः। द्वाभ्यां। परः। एकया। गाः। गुहा। तिष्ठंतीः। अनृतस्य। सेतौ।
बृहस्पतिः। तमसि। ज्योतिः। इच्छन्। उत्। उस्राः। आ। अकरिति। वि। हि। तिस्रः। आवरित्यावः। वि
ऽभिद्य। पुरं। शयथा। ईं। अपाचीं। निः। त्रीणि। साकं। उदऽधेः। अकृंतत्। बृहस्पतिः। उषसं। सूर्यं।

१२

गां। अर्कं। विवेद। स्तनयन्ऽइव। द्यौः। इंद्रः। वलं। रक्षितारं। दुघानां। करेणऽइव। वि। चकर्त। र

वेण। स्वेदांजिऽभिः। आऽशिरं। इच्छमानः। अरोदयत्। पणिं। आ। गाः। अमुष्णात्॥६॥ सः। ई।

सत्येभिः। सखिऽभिः। शुचत्ऽभिः। गोऽधायसं। वि। धनऽसैः। अदर्दरिति। ब्रह्मणः। पतिः।

वृषऽभिः। वराहैः। घर्मऽस्वेदेभिः। द्रविणं। वि। आनट्॥ ते। सत्येन। मनसा। गोऽपतिं। गाः। इया

नासः। इषणयंत। धीभिः। बृहस्पतिः। मिथःऽअवद्यपेभिः। उत्। उस्रियाः। असृजत। स्वयुक्ऽ

भिः। तं। वर्धयंतः। मतिऽभिः। शिवाभिः। सिंहंऽइव। नानदतं। सधऽस्थे। बृहस्पतिं। वृषणं। शूर

ऽसातौ। भरेऽभरे। अनु। मदेम। जिष्णुं॥ यदा। वाजं। असनत्। विश्वऽरूपं। आ। द्यां। अरुक्षत्।

उत्ऽतराणि। सद्म। बृहस्पतिं। वृषणं। वर्धयंतः। नाना। संतः। बिभ्रतः। ज्योतिः। आसा॥ सत्यां।

आऽशिषं। कृणुत। वयःऽधै। कीरिं। चित्। हि। अवथ। स्वेभिः। एवैः। पश्चा। मृधः। अप। भवंतु।

विश्वाः। तत्। रोदसी इति। शृणुतं। विश्वमिन्वे इति विश्वंऽइन्वे॥ इंद्रः। मह्ना। महतः। अर्णवस्य।

वि। मूर्धानं। अभिनत्। अर्बुदस्य।०॥१२॥ उदऽप्रुतः। न। वयः। रक्षमाणाः। वावदतः। अभ्रिय

स्यऽइव। घोषाः। गिरिऽभ्रजः। न। ऊर्मयः। मदंतः। बृहस्पतिं। अभि। अर्काः। अनावन्॥ सं। गो

भिः। आंगिरसः। नक्षमाणः। भगःऽइव। इत्। अर्यमणं। निनाय। जनेः। मित्रः। न। दंपती इति दंऽ

पती। अनुक्ति। बृहस्पते। वाजय। आशून्ऽइव। आजौ। साधुऽअर्याः। अतिथिनीः। इषि-
राः। स्पार्हाः। सुऽवर्णाः। अनवद्यऽरूपाः। बृहस्पतिः। पर्वतेभ्यः। विऽतूर्य। निः। गाः। ऊपे। यवंऽ
इव। स्थिविऽभ्यः। आऽप्रुषायन्। मधुना। ऋतस्य। योनिं। अवऽक्षिपन्। अर्कः। उल्कांऽइव।
द्योः। बृहस्पतिः। उद्धरन्। अश्मनः। गाः। भूम्याः। उद्नाऽइव। वि। त्वचं। बिभेद। अप। ज्यो-
तिषा। तमः। अंतरिक्षात्। उद्नः। शीपालंऽइव। वातः। आ। जुनात्। बृहस्पतिः। अनुऽमृश्य। व-
लस्य। अभ्रंऽइव। वातः। आ। चक्रे। आ। गाः। यदा। वलस्य। पीयतः। जसुं। भेत्। बृहस्पतिः।
अग्नितपःऽभिः। अर्कैः। दत्ऽभिः। न। जिह्वा। परिऽविष्टं। आदत्। आविः। निऽधीन्। अकृणो-
त्। उस्रियाणां।।१०।। बृहस्पतिः। अमत। हि। त्यत्। आसां। नाम। स्वरीणां। सदने। गुहा। यत्।
आंडाऽइव। भित्वा। शकुनस्य। गर्भं। उत्। उस्रियाः। पर्वतस्य। त्मना। आजत्। अश्ना। अ-
पिऽनद्धं। मधु। परि। अपश्यत्। मत्स्यं। न। दीने। उदनि। क्षियंतं। निः। तत्। जभार। चमसं।
न। वृक्षात्। बृहस्पतिः। विऽरवेण। विऽकृत्य। सः। उषां। अविंदत्। सः। स्वः इति स्वः। अग्निं। १३ सः।
सः। अर्केण। वि। बबाधे। तमांसि। बृहस्पतिः। गोऽवपुषः। वलस्य। निः। मज्जानं। न। पर्वणः।
जभार। हिमाऽइव। पर्णा। मुषिता। वनानि। बृहस्पतिना। अकृपयत्। वलः। गाः। अनु

नुऽहत्यं। अपुनरिति। चकार। यात्। सूर्यामासा। मिथः। उत्ऽचरातः। अभि। श्यावं। न। कृशनेभिः।
अश्वं। नक्षत्रेभिः। पितरः। द्यां। अपिंशन्। रात्र्यां। तमः। अदधुः। ज्योतिः। अहन्। बृहस्प
तिः। भिनत्। अद्रिं। विदत्। गाः। इदं। अकर्म। नमः। अभ्रियाय। यः। पूर्वीः। अनु। आऽनोनवी
ति। बृहस्पतिः। सः। हि। गोभिः। सः। अश्वैः। सः। वीरेभिः। सः। नृऽभिः। नः। वयः। धात्॥१२॥ भ
द्राः। अग्नेः। वाध्रिऽअश्वस्य। संऽदृशः। वामी। प्रऽनीतिः। सुऽरणाः। उपऽइतयः। यत्। ईं। सु
मित्राः। विशः। अग्ने। इंधते। घृतेन। आऽहुतः। जरते। दविद्युतत्। घृतं। अग्नेः। वाध्रिऽअश्व
स्य। वर्धनं। घृतं। अन्नं। घृतं। ऊं इति। अस्य। मेदनं। घृतेन। आऽहुतः। उर्विया। वि। पप्रथे। सू
र्यःऽइव। रोचते। सर्पिःऽआसुतिः। यत्। ते। मनुः। यत्। अनीकं। सुऽमित्रः। संऽईधे। अग्ने।
तत्। इदं। नवीयः। सः। रेवत्। शोचासः। गिरः। जुषस्व। सः। वाजं। दर्षि। सः। इह। श्रवः। धाः।
यं। त्वा। पूर्वं। ईळितः। वाध्रिऽअश्वः। संऽईधे। अग्ने। सः। इदं। जुषस्व। सः। नः। स्तिऽपाः। उत।
भव। तनूऽपाः। दात्रं। रक्षस्व। यत्। इदं। ते। अस्मे इति। भव। द्युम्नी। वाध्रिऽअश्व। उत। गोपाः।
मा। त्वा। तारीत्। अभिऽमातिः। जनानां। शूरःऽइव। धृष्णुः। च्यवनः। सुऽमित्रः। प्र। नु। वोचं।
वाध्रिऽअश्वस्य। नाम। सं। अज्म्या। पर्वत्या। वसूनि। दासा। वृत्राणि। आर्या। जिगेथ। जनी
नां। त्वं। अग्ने। पृतनाऽयून्। अभि। स्याः॥१३॥ दीर्घऽतंतुः। बृहत्ऽउक्षा। अयं। अग्निः। सह

स्र ऽस्तरीः । शत ऽनीथः । ऋभ्वा । द्युऽमान् । द्युमत् ऽसु । नृ ऽभिः । मृज्यमानः । सुऽमित्रेषु । दी
दयः । देवयत् ऽसु । त्वे इति । धेनुः । सुऽदुघा । जात ऽवेदः । असश्चता ऽइव । समना । सबः ऽधुक् ।
त्वं । नृ ऽभिः । दक्षिणावत् ऽभिः । अग्ने । सुऽमित्रेभिः । इध्यसे । देवयत् ऽभिः । देवाः । चित् । ते । अ
मृताः । जात ऽवेदः । महिमानं । वाध्रि ऽअश्व । प्र । वोचन् । यत् । सं ऽपृच्छं । मानुषीः । विशः । आय
न् । त्वं । नृ ऽभिः । अजयः । त्वा ऽवृधेभिः । पिता ऽइव । पुत्रं । अबिभः । उप ऽस्थे । त्वां । अग्ने । वध्रि ऽ
अश्वः । सपर्यन् । जुषाणः । अस्य । सं ऽइधं । यविष्ठ । उत । पूर्वान् । अवनोः । व्राधतः । चित् ।
शश्वत् । अग्निः । वध्रि ऽअश्वस्य । शत्रून् । नृ ऽभिः । जिगाय । सुतसोमवत् ऽभिः । समनं । चि
त् । अदहः । चित्रभानो इति चित्र ऽभानो । अव । व्राधन्तं । अभिनत् । वृधः । चित् । अयं । अ
ग्निः । वध्रि ऽअश्वस्य । वृत्र ऽहा । सनकात् । प्र ऽइद्धः । नमसा । उप ऽवाक्यः । सः । नः । अजामी
न् । उत । वा । वि ऽजामीन् । अभि । तिष्ठ । शर्धतः । वाध्रि ऽअश्व ॥ २० ॥ ० ॥ जुषस्व । इळः । पदे । प्रति ।
हर्य । घृताचीं । वर्ष्मन् । पृथिव्याः । सुदिन ऽत्वे । अह्नां । ऊर्ध्वः । भव । सुक्रतो इति सु ऽक्रतो । देव ऽ
यज्या । आ । देवानां । अग्र ऽयावा । इह । यातु । नराशंसः । विश्व ऽरूपेभिः । अश्वैः । ऋतस्य । पथा ।
नमसा । मियेधः । देवेभ्यः । देव ऽतमः । सुसूदत् । शश्वत् ऽतमं । ईळते । दूत्याय । हविष्मन्तः । मनु
ष्यासः । अग्निं । वहिष्ठैः । अश्वैः । सु ऽवृता । रथेन । आ । देवान् । वक्षि । नि । सद । इह । होता । वि

१४

प्रथ तां।देवऽजुष्टं।तिरश्चा।दीर्घ।द्राघ्मा।सुरभि।भूतु।अस्मे इति।अहेळता।मनसा।देव।ब
र्हिः।इंद्रऽज्येष्ठान्।उशतः।यक्षि।देवान्।दिवः।वा।सानु।स्पृशात।वरीयः।पृथिव्या।वा।मात्रया।
वि।श्रयध्वं।उशतीः।द्वारः।महिना।महत्ऽभिः।देवं।रथं।रथऽयुः।धारयध्वं।।४।।देवी इति।दिवः।
दुहितरा।सुशिल्पे इति सुऽशिल्पे।उषसानक्ता।सदतां।नि।योनौ।आ।वां।देवासः।उशती इति।
उशंतः।उरौ।सीदंतु।सुभगे इति सुऽभगे।उपऽस्थे।ऊर्ध्वः।ग्रावा।बृहत्।अग्निः।संऽइद्धः।प्रिया।
धामानि।अदितेः।उपऽस्थे।पुरःऽहितौ।ऋत्विजा।यज्ञे।अस्मिन्।विदुःऽतरा।द्रविणं।आ।यजे
थां।तिस्रः।देवीः।बर्हिः।इदं।वरीयः।आ।सीदत।चकृम।वः।स्योनं।मनुष्वत्।यज्ञं।सुऽधिता।ह
वींषि।इळा।देवी।घृतऽपदी।जुषंत।देवा।त्वष्टः।यत्।ह।चारुऽत्वं।आनट्।यत्।अंगिरसां।अ
भवः।सचाऽभूः।सः।देवानां।पाथः।उप।प्र।विद्वान्।उशन्।यक्षि।द्रविणःऽदः।सुऽरत्नः।वन
स्पते।रशनया।निऽयूय।देवानां।पाथः।उप।वक्षि।विद्वान्।स्वदाति।देवः।कृणवत्।हवींषि।
अवतां।द्यावापृथिवी इति।हवं।मे।आ।अग्ने।वह।वरुणं।इष्टये।नः।इंद्रं।दिवः।मरुतः।अंतरि
क्षात्।सीदंतु।बर्हिः।विश्वे।आ।यजत्राः।।१०।।२२।।बृहस्पते।प्रथमं।वाचः।अग्रं।यत्।प्र।ऐरत।
नामऽधेयं।दधानाः।यत्।एषां।श्रेष्ठं।यत्।अरिप्रं।आसीत्।प्रेणा।तत्।एषां।निऽहितं।गुहा।

१५

आविः। सक्तुं ऽ इव। तितउना। पुनंतः। यत्र। धीराः। मनसा। वाचं। अक्रत। अत्र। सखायः। सख्यानि।
जानते। भद्रा। एषां। लक्ष्मीः। नि ऽ हिता। अधि। वाचि। यज्ञेन। वाचः। पदऽवीयं। आयन्। तां। अनु।
अविंदन्। ऋषिषु। प्रऽविष्टां। तां। आऽभृत्य। वि। अदधुः। पुरुऽत्रा। तां। सप्त। रेभाः। अभि। सं। नवंते।
ते। उत। त्वः। पश्यन्। न। ददर्श। वाचं। उत। त्वः। शृण्वन्। न। शृणोति। एनां। उतो इति। त्वस्मै। तन्वं।
वि। सस्रे। ०उत। त्वं। सख्ये। स्थिरऽपीतं। आहुः। न। एनं। हिन्वंति। अपि। वाजिनेषु। अधेन्वा। च-
रति। मायया। एषः। वाचं। शुश्रुऽवान्। अफलां। अपुष्पां। ॥२॥ यः। तित्याज। सचिऽविदं। सखा-
यं। न। तस्य। वाचि। अपि। भागः। अस्ति। यत्। ईं। शृणोति। अलकं। शृणोति। न। हि। प्रऽवेद। सुऽ-
कृतस्य। पंथां। अक्षण्ऽवंतः। कर्णऽवंतः। सखायः। मनःऽजवेषु। असमाः। बभूवुः। आदघ्नासः।
उपऽकक्षासः। ऊं इति। त्वे। ह्रदाःऽइव। स्नात्वाः। ऊं इति। त्वे। ददृश्रे। हृदा। तष्टेषु। मनसः। जवेषु। यत्।
ब्राह्मणाः। संऽयजंते। सखायः। अत्र। अह। त्वं। वि। जहुः। वेद्याभिः। ओहऽब्रह्माणः। वि। चरंति।
ऊं इति। त्वे। इमे। ये। न। अर्वाक्। न। परः। चरंति। न। ब्राह्मणासः। न। सुतेऽकरासः। ते। एते। वाचं। अ-
भिऽपद्य। पापया। सिरीः। तंत्रं। तन्वते। अप्रऽजज्ञयः। सर्वे। नंदंति। यशसा। आऽगतेन। सभाऽ-
सहेन। सख्या। सखायः। किल्बिषऽस्पृत्। पितुऽसनिः। हि। एषां। अरं। हितः। भवति। वाजिनाय। ऋ-

१५

चां। त्वः। पोषं। आस्ते। पुपुष्वान्। गायत्रं। त्वः। गायति। शक्करीषु। ब्रह्मा। त्वः। वदति। जातऽविद्यां।
यज्ञस्य। मात्रां। वि। मिमीते। ऊं इति। त्वः॥ २४॥ ॥ इ सप्तमाष्टके द्वितीयोध्यायः॥ ॥ श्रीः॥ देवानां।
नु। वयं। जाना। प्र। वोचाम। विपन्यया। उक्थेषु। शस्यमानेषु। यः। पश्यात्। उत्ऽतरे। युगे। ब्र
ह्मणः। पतिः। एता। सं। कर्मारःऽइव। अधमत्। देवानां। पूर्व्ये। युगे। असतः। सत्। अजायत।
देवानां। युगे। प्रथमे। तत्। आशाः। अनु। अजायंत। तत्। उत्तानऽपदः। परि। भूः। जज्ञे। उ
त्तानऽपदः। भुवः। आशाः। अजायंत। अदितेः। दक्षः। अजायत। दक्षात्। ऊं इति। अदितिः।
परि। अदितिः। हि। अजनिष्ट। दक्ष। या। दुहिता। तव। तां। देवाः। अनु। अजायंत। भद्राः। अमृतऽबंधवः॥
१॥ यत्। देवाः। अदः। सलिले। सुऽसंरब्धाः। अतिष्ठत। अत्र। वः। नृत्यतांऽइव। तीव्रः। रेणुः। अप। आ
यत। यत्। देवाः। यतयः। यथा। भुवनानि। अपिन्वत। अत्र। समुद्रे। आ। गूळ्हं। आ। सूर्यं। अजभर्त
न। अष्टौ। पुत्रासः। अदितेः। ये। जाताः। तन्वः। परि। देवान्। उप। प्र। ऐत्। सप्तऽभिः। परा। मार्तंडं। आ
स्यत्। सप्तऽभिः। पुत्रैः। अदितिः। उप। प्र। ऐत्। पूर्व्यं। युगं। प्रऽजायै। मृत्यवे। त्वत्। पुनः। मार्तंडं। आ। अ
भरत्॥ २॥ जनिष्ठाः। उग्रः। सहसे। तुराय। मंद्रः। ओजिष्ठः। बहुलऽअभिमानः। अवर्धन्। इंद्रं। मरु
तः। चित्। अत्र। माता। यत्। वीरं। दधनत्। धनिष्ठा। द्रुहः। निऽसत्तः। पृश्नी। चित्। एवैः। पुरु। त्रा। सेना। ववृ

धुः। ते। इंद्रं। अभि। इह। ताऽइव। ता। महाऽपदेन। ध्वांतात्। प्रऽपित्वात्। उत्। अरंत। गर्भाः॥ ऋष्वा। ते। पा
दौ। प्र। यत्। जिगासि। अवर्धन्। वाजाः। उत। ये। चित्। अत्र॥ त्वं। इंद्र। सालावृकान्। सहस्रं। आस
न्। दधिषे। अश्विना। आ। ववृत्याः॥ समना। तूर्णिः। उप। यासि। यज्ञं। आ। नासत्या। सख्याय। वक्षि।
वसाव्यां। इंद्र। धारयः। सहस्रा। अश्विना। शूर। ददतुः। मघानि॥ मंदमानः। ऋतात्। अधि। प्रऽजायै।
सखिऽभिः। इंद्रः। इषिरेभिः। अर्थं। आ। आभिः। हि। मायाः। उप। दस्युं। आ। अगात्। मिहः। प्र। तम्राः।
अवपत्। तमांसि॥ सनाऽमाना। चित्। ध्वसयः। नि। अस्मै। अव। अहन्। इंद्रः। उषसः। यथा।
अनः॥ ऋष्वैः। अगच्छः। सखिऽभिः। निऽकामैः। साकं। प्रतिऽस्था। हृद्याः। जघंथ। त्वं। जघंथ। नमु
चिं। मखस्युं। दासं। कृण्वानः। ऋषये। विऽमायां। त्वं। चकर्थ। मनवे। स्योनान्। पथः। देवऽत्रा। अंज
साऽइव। यानान्। त्वं। एतानि। पप्रिषे। वि। नामा। ईशानः। इंद्र। दधिषे। गभस्तौ। अनु। त्वा। देवाः। शव
सा। मदंति। उपरिऽबुध्नान्। वनिनः। चकर्थ॥ चक्रं। यत्। अस्य। अप्ऽसु। आ। निऽसत्तं। उतो इति।
तत्। अस्मै। मधु। इत्। चच्छद्यात्। पृथिव्यां। अतिऽसितं। यत्। ऊधः। पयः। गोषु। अदधाः। ओषधी १६
षु॥ अश्वात्। इयाय। इति। यत्। वदंति। ओजसः। जातं। उत। मन्ये। एनं॥ मन्योः। इयाय। हर्म्येषु। त
स्थौ। यतः। प्रऽजज्ञे। इंद्रः। अस्य। वेद॥ वयः। सुऽपर्णाः। उप। सेदुः। इंद्रं। प्रियऽमेधाः। ऋषयः। नाधमानाः।

अप। ध्वांतं। ऊर्णुहि। पूर्धि। चक्षुः। मुमुग्धि। अस्मान्। निधयाऽइव। बद्धान्॥४॥ वसूनां। वा। चर्कृ
षे। इयक्षन्। धिया। वा। यज्ञैः। वा। रोदस्योः। अर्वंतः। वा। ये। रयिऽमंतः। सातौ। वनुं। वा। ये। सुऽश्रुणं।
सुऽश्रुतः। धुः। इति। धुः। हवः। एषां। असुरः। नक्षत। द्यां। श्रवस्युता। मनसा। निंसत। क्षां। चक्षाणाः। यत्र।
सुविता। यत्। देवाः। द्यौः। न। वारेभिः। कृण्वंत। स्वैः। इयं। एषां। अमृतानां। गीः। सर्वऽताता। ये। कृपणं
त। रत्नं। धियं। च। यज्ञं। च। साधंतः। ते। नः। धांतु। वसव्यं। असामि। आ। तत्। ते। इंद्र। आयवः। पनंत।
अभि। ये। ऊर्वं। गोऽमंतं। तितृत्सान्। सकृत्ऽस्वं। ये। पुरुऽपुत्रां। महीं। सहस्रऽधारां। बृहतीं। दुधु
क्षन्। शचीऽवः। इंद्रं। अवसे। कृणुध्वं। अनानतं। दमयंतं। पृतन्यून्। ऋभुक्षणं। मघऽवानं। सुऽ
वृक्तिं। मर्ता। यः। वज्रं। नर्यं। पुरुऽक्षुः। यत्। वावाना। पुरुऽतमं। पुराषाट्। आ। वृत्रऽहा। इंद्रः। नामानि।
अप्राः। अचेति। प्रऽसहः। पतिः। तुविष्मान्। यत्। ईं। उश्मसि। कर्तवे। करत्। तत्॥५॥ प्र। सु। वः। आ
पः। महिमानं। उत्ऽतमं। कारुः। वोचाति। सदने। विवस्वतः। प्र। सप्त। त्रेधा। हि। चक्रमुः। प्र। सृत्व
रीणां। अति। सिंधुः। ओजसा। प्र। ते। अरदत्। वरुणः। यातवे। पथः। सिंधो इति। यत्। वाजान्। अभि।
अद्रवः। त्वं। भूम्याः। अधि। प्रऽवता। यासि। सानुना। यत्। एषां। अग्रं। जगतां। इरज्यसि। दिवि।
स्वनः। यतते। भूम्याः। उपरि। अनंतं। शुष्मं। उत्। इयर्ति। भानुना। अभ्रात्ऽइव। प्र। स्तनयंति। वृष्टयः।

ऽसप्त।

सिंधुः। यत्। एति। वृष्ऽभः। नारोरुवत्। अभि। त्वा। सिंधो इति। शिशुं। इत्। न। मातरः। वाश्राः। अर्षंति।
पयसाऽइव। धेनवः। राजाऽइव। युध्वा। नयसि। त्वं। इत्। सिचौ। यत्। आसां। अग्रं। प्रऽवतां। इनक्षसि।
इमं। मे। गंगे। यमुने। सरस्वति। शुतुद्रि। स्तोमं। सचत। परुष्णि। आ। असिक्न्या। मरुत्ऽवृधे। वितस्तया।
आर्जीकीये। शृणुहि। आ। सुऽसोमया॥ ६॥ तृष्टऽमया। प्रथमं। यातवे। सऽजूः। सुऽसर्त्वा। रसया।
श्वेत्या। त्या। त्वं। सिंधो इति। कुभया। गोऽमतीं। क्रुमुं। मेहत्न्वा। सऽरथं। याभिः। ईयसे॥ ऋजीती।
एनी। रुशती। महिऽत्वा। परि। ज्रयांसि। भरते। रजांसि। अदब्धा। सिंधुः। अपसां। अपःऽतमा। अश्वा।
न। चित्रा। वपुषीऽइव। दर्शता॥ सुऽअश्वा। सिंधुः। सुऽरथा। सुऽवासाः। हिरण्ययी। सुऽकृता। वाजि
नीऽवती। ऊर्णाऽवती। युवतिः। सीलमाऽवती। उत। अधि। वस्ते। सुऽभगा। मधुऽवृधं॥ सुऽखं। रथं।
युयुजे। सिंधुः। अश्विनं। तेन। वाजं। सनिषत्। अस्मिन्। आजौ। महान्। हि। अस्य। महिमा। पन
स्यते। अदब्धस्य। स्वऽयशसः। विऽरप्शिनः॥ ७॥ आ। वः। ऋंजसे। ऊर्जां। विऽउष्टिषु। इंद्रं। मरुतः।
रोदसी इति। अनक्तन। उभे इति। यथा। नः। अहनी इति। सचाऽभुवा। सदःऽसदः। वरिवस्यातः। उ
त्ऽभिदा॥ तत्। ऊं इति। श्रेष्ठं। सवनं। सुनोतन। अत्यः। न। हस्तऽयतः। अद्रिः। सोतरि॥ विदत्। हि। अ
र्यः। अभिऽभूति। पौंस्यं। महः। राये। चित्। तरुते। यत्। अर्वतः॥ तत्। इत्। हि। अस्य। सवनं। विवेः।

अपः । यथा । पुरा । मनवे । गातुं । अश्रेत् । गोऽअर्णसि । त्वाष्ट्रे । अश्वऽनिर्निजि । प्र । ईं । अध्वरेषु । अ-
ध्वराः । न । अशिश्रयुः । अपहत । रक्षसः । भंगुरऽवतः । स्कभायत । निःऽऋतिं । सेधत । अमतिं । आ । नः ।
रयिं । सर्वऽवीरं । सुनोतन । देवऽअव्यं । भरत । श्लोकं । अद्रयः । दिवः । चित् । आ । वः । अमवत्ऽतरे-
भ्यः । विऽभ्वना । चित् । आश्वपःऽतरेभ्यः । वायोः । चित् । आ । सोमरभःऽतरेभ्यः । अग्नेः । चित् । अ-
र्च । पितुकृत्ऽतरेभ्यः ॥४॥ भुरंतु । नः । यशसः । सोतु । अंधसः । ग्रावाणः । वाचा । दिविता । दिवित्मता ।
नरः । यत्र । दुहते । काम्यं । मधु । आऽघोषयंतः । अभितः । मिथःऽतुरः । सुन्वंति । सोमं । रथिरासः । अद्र-
यः । निः । अस्य । रसं । गोऽइषः । दुहंति । ते । दुहंति । दुधः । उपऽसेचनाय । कं । नरः । हव्या । न । मर्जयंत ।
आसऽभिः । एते । नरः । सुऽअपसः । अभूतन । ये । इंद्राय । सुनुथ । सोमं । अद्रयः । वामंऽवामं । वः ।
दिव्याय । धाम्ने । वसुऽवसु । वः । पार्थिवाय । सुन्वते ॥८॥ अभ्रऽप्रुषः । न । वाचा । प्रुष । वसु । हविष्मं-
तः । न । यज्ञाः । विऽजानुषः । सुऽमारुतं । न । ब्रह्माणं । अर्हसे । गणं । अस्तोषि । एषां । न । शोभसे ।
श्रिये । मर्यासः । अंजीन् । अकृण्वत । सुऽमारुतं । न । पूर्वीः । अति । क्षपः । दिवः । पुत्रासः । एताः । न ।
येतिरे । आदित्यासः । ते । अक्राः । न । ववृधुः । प्र । ये । दिवः । पृथिव्याः । न । बर्हणा । त्मना । रिरिच्रे । अ-
भ्रात् । न । सूर्यः । पाजस्वंतः । न । वीराः । पनस्यवः । रिशादसः । न । मर्याः । अभिऽद्यवः । युष्माकं । बु-

ना । स्वऽयशसः । ति

घ्ने । अपां । न । यामनि । विऽथुर्यति । न । मही । श्रथर्यति । विश्वऽप्सुः । यज्ञः । अर्वाक् । अयं । सु । वः । प्रयस्वंतः ।
न । सत्राचः । आ । गत ॥ यूयं । धूःऽसु । प्रऽयुजः । न । रश्मिऽभिः । ज्योतिष्मंतः । न । भासा । विऽउष्टिषु । श्येना
सः ॥ रिशादसः । प्रवासः । न । प्रऽसितासः । परिऽप्रुषः ॥ १० ॥ प्र । यत् । वहध्वे । मरुतः । पराकात् । यूयं । महः ।
संऽवरणस्य । वस्वः । विदानासः । वसवः । राध्यस्य । आरात् । चित् । द्वेषः । सनुतः । युयोत ॥ यः । उत्ऽऋ
चि । यज्ञे । अध्वरेऽस्थाः । मरुत्ऽभ्यः । न । मानुषः । ददाशात् । रेवत् । सः । वयः । दधते । सुऽवीरं । सः । दे
वानां । अपि । गोऽपीथे । अस्तु ॥ आदित्येन । नाम्ना । शंऽभविष्ठाः । ते । नः । अवंतु । रथऽतूः । मनी
षां । महः । च । यामन् । अध्वरे । चकानाः ॥ ११ ॥ विप्रासः । न । मन्मऽभिः । सुऽआध्यः । देवऽअव्यः ।
न । यज्ञैः । सुऽअप्नसः ॥ राजानः । न । चित्राः । सुऽसंदृशः । क्षितीनां । न । मर्याः । अरेपसः ॥ अग्निः ।
न । ये । भ्राजसा । रुक्मऽवक्षसः । वातासः । न । स्वऽयुजः । सद्यःऽऊतयः । प्रऽज्ञातारः । न । ज्येष्ठाः ।
सुऽनीतयः । सुऽशर्माणः । न । सोमाः । ऋतं । यते ॥ वातासः । न । ये । धुनयः । जिगत्नवः । अग्नीनां ।
न । जिह्वाः । विऽरोकिणः । वर्मण्ऽवंतः । न । योधाः । शिमीऽवंतः । पितॄणां । न । शंसाः । सुऽरा
तयः ॥ रथानां । न । ये । अराः । सऽनाभयः । जिगीवांसः । न । शूराः । अभिऽद्यवः । वरेऽयवः । न ।
मर्याः । घृतऽप्रुषः । अभिऽस्वर्तारः । अर्कं । न । सुऽस्तुभः ॥ अश्वासः । न । ये । ज्येष्ठासः । आश

न।

वः। दिधिषवः। न। रथ्यः। सुऽदानवः। आपः। न। निम्नैः। उदऽभिः। जिगत्नवः। विश्वऽरूपाः। अंगि
रसः। न। सामऽभिः॥ १२॥ ग्रावाणः। न। सूरयः। सिंधुऽमातरः। आऽदर्दिरासः। अद्रयः। न। विश्वहा।
शिशूलाः। न। क्रीळयः। सुऽमातरः। महाऽग्रामः। न। यामन्। उत। त्विषा। उषसां। न। केतवः। अध्व
रऽश्रियः। शुभंऽयवः। अंजिऽभिः। वि। अश्वितन्। सिंधवः। न। ययियः। भ्राजत्ऽऋष्टयः। पराऽव
तः। न। योजनानि। ममिरे। सुऽभागान्। नः। देवाः। कृणुत। सुऽरत्नान्। अस्मान्। स्तोतॄन्। मरुतः।
ववृधानाः। ०। गात। सनात्। हि। वः। रत्नऽधेयानि। संति॥ १३॥ अपश्यं। अस्य। महतः। महित्वं।
अमर्त्यस्य। मर्त्यासु। विक्षु। नाना। हनू इति। विभृते इति विऽभृते। सं। भरेते इति। असिन्वती इति।
बप्सती इति। भूरि। अत्तः। गुहा। शिरः। निऽहितं। ऋधक्। अक्षी इति। असिन्वन्। अत्ति। जिह्व
या। वनानि। अत्राणि। अस्मै। पट्ऽभिः। सं। भरंति। उत्तानऽहस्ताः। नमसा। अधि। विक्षु। प्र।
मातुः। प्रऽतरं। गुह्यं। इच्छन्। कुमारः। न। वीरुधः। सर्पत्। उर्वीः। ससं। न। पक्वं। अविदत्। शुचंतं। रि
रिह्वांसं। रिपः। उपऽस्थे। अंतः। ऋतं। तत्। वां। ऋतं। रोदसी इति। प्र। ब्रवीमि। जायमानः। मातरा। ग
र्भः। अत्ति। न। अहं। देवस्य। मर्त्यः। चिकेत। अग्निः। अंग। विऽचेताः। सः। प्रऽचेताः। यः। अस्मै। अ
न्नं। तृषु। आऽदधाति। आज्यैः। घृतैः। जुहोति। पुष्यति। तस्मै। सहस्रं। अक्षऽभिः। वि। चक्षे। अग्ने।

विश्वतः। प्रत्यङ्। असि। त्वं। किं। देवेषु। त्यजः। एनः। चकर्थ। अग्ने। पृच्छामि। नु। त्वां। अविद्वान्। अ
क्रीळन्। क्रीळन्। हरिः। अत्तवे। अदन्। वि। पर्वऽशः। चकर्त। गांऽइव। असिः॥ विषूचः। अश्वान्।
युयुजे। वनेऽजाः। ऋजीतिऽभिः। रशनाभिः। गृभीतान्। चक्षदे। मित्रः। वसुऽभिः। सुऽजातः। सं। आ
नृधे। पर्वऽभिः। ववृधानः॥१४॥ अग्निः। सप्तिं। वाजंऽभरं। ददाति। वीरं। श्रुत्यं। कर्मनिःऽस्थां। अग्निः।
रोदसीइति। वि। चरत्। संऽअंजन्। अग्निः। नारीं। वीरऽकुक्षिं। पुरंऽधिं। अग्नेः। अप्नसः। संऽइत्।
अस्तु। भद्रा। अग्निः। महीइति। रोदसीइति। आ। विवेश। अग्निः। एकं। चोदयत्। समत्ऽसु। अग्निः।
वृत्राणि। दयते। पुरूणि। अग्निः। ह। त्यं। जरतः। कर्णं। आव। अग्निः। अत्ऽभ्यः। निः। अदहत्। जरूथं।
अग्निः। अत्रिं। घर्मे। उरुष्यत्। अंतः। अग्निः। नृऽमेधं। प्रऽजया। असृजत्। सं। अग्निः। दात्। द्रवि
णं। वीरऽपेशाः। अग्निः। ऋषिं। यः। सहस्रा। सनोति। अग्निः। दिवि। हव्यं। आ। ततान। अग्नेः। धामा
नि। विऽभृता। पुरुऽत्रा। अग्निं। उक्थैः। ऋषयः। वि। ह्वयंते। अग्निं। नरः। यामनि। बाधितासः। अ
ग्निं। वयः। अंतरिक्षे। पतंतः। अग्निः। सहस्रा। परि। याति। गोनां। अग्निं। विशः। ईळते। मानुषीः। याः।
अग्निं। मनुषः। नहुषः। वि। जाताः। अग्निः। गांधर्वीं। पथ्यां। ऋतस्य। अग्नेः। गव्यूतिः। घृते। आ।
निऽसत्ता। अग्नये। ब्रह्म। ऋभवः। ततक्षुः। अग्निं। महां। अवोचाम। सुऽवृक्तिं। अग्ने। प्र। अव। जरिता

संऽयुविष्टः॥०॥१७॥ यः। इमा। विश्वा। भुवनानि। जुह्वत्। ऋषिः। होता। नि। असीदत्। पिता। नः। सः। आऽशि षा। द्रविणं। इच्छमानः। प्रथमऽछत्। अवरान्। आ। विवेश॥ किं। स्वित्। आसीत्। अधिऽस्थानं। आऽ रंभणं। कतमत्। स्वित्। कथा। आसीत्। यतः। भूमिं। जनयन्। विश्वऽकर्मा। वि। द्यां। और्णोत्। महिना॥ विश्वऽचक्षाः। विश्वतः ऽचक्षुः। उत। विश्वतःऽमुखः। विश्वतः ऽबाहुः। उत। विश्वतःऽपात्। सं। बाहुऽ भ्यां। धमति। सं। पतत्रैः। द्यावाभूमी इति। जनयन्। देवः। एकः॥०॥ मनीषिणः। मनसा। पृच्छत। इत्। ऊं इति। तत्। यत्। अधिऽअतिष्ठत्। भुवनानि। धारयन्। या। ते। धामानि। परमाणि। या। अवमा। या। मध्यमा। विश्वऽकर्मन्। उत। इमा। शिक्ष। सखिऽभ्यः। हविषि। स्वधाऽवः। स्वयं। यजस्व। तन्वं। वृधानः॥ विश्वऽकर्मन्। हविषा। वृधानः। स्वयं। यजस्व। पृथिवीं। उत। द्यां। मुह्यंतु। अन्ये। अभितः। जनासः। इह। अस्माकं। मघऽवा। सूरिः। अस्तु॥ वाचः। पतिं। विश्वऽकर्माणं। उतये। मनःऽजुवं। वाजे। अद्य। हुवेम। सः। नः। विश्वानि। हवनानि। जोषत्। विश्वऽशंभूः। अवसे। साधुऽकर्मा॥१६॥ चक्षुषः। पिता। मनसा। हि। धीरः। घृतं। एने इति। अजनत्। नम्नमाने इति। यदा। इत्। अंताः। अदहंत। पूर्वे। आत्। इत्। द्यावापृथिवी इति। अप्रथेतां॥ विश्वऽकर्मा। विऽमनाः। आत्। विऽहायाः। धाता। विऽधाता। परमा। उत। संऽदृक्। तेषां। इष्टानि। सं। इषा। मदंति। यत्र। सप्तऽऋषीन्। परः। एकं। आहुः॥ यः। नः। पिता। ज

जनिता। यः। विऽधाता। धामानि। वेद। भुवनानि। विश्वा। यः। देवानां। नामऽधाः। एकः। एव। तं। संऽप्रश्नं।
भुवना। यंति। अन्या। ते। आ। अयजंत। द्रविणं। सं। अस्मै। ऋषयः। पूर्वे। जरितारः। न। भूना। अ
सूर्ते। सूर्ते। रजसि। निऽसत्ते। ये। भूतानि। संऽअकृण्वन्। इमानि। परः। दिवा। परः। एना। पृथि
व्या। परः। देवेभिः। असुरैः। यत्। अस्ति। कं। स्वित्। गर्भं। प्रथमं। दध्रे। आपः। यत्र। देवाः। संऽअ
पश्यंत। विश्वे। तं। इत्। ग। संऽअगच्छंत। विश्वे। अजस्य। नाभौ। अधि। एकं। अर्पितं। यस्मिन्। वि
श्वानि। भुवनानि। तस्थुः। न। तं। विदाथ। यः। इमा। जजान। अन्यत्। युष्माकं। अंतरं। बभूव। नीहा
रेण। प्रावृताः। जल्प्या। च। असुऽतृपः। उक्थऽशासः। चरंति। १७। यः। ते। मन्यो इति। अविधत्।
वज्र। सायक। सहः। ओजः। पुष्यति। विश्वं। आनुषक्। सह्याम। दासं। आर्यं। त्वया। युजा। सहःऽ
कृतेन। सहसा। सहस्वता। मन्युः। इंद्रः। मन्युः। एव। आस। देवः। मन्युः। होता। वरुणः। जातऽवे
दाः। मन्युं। विशः। ईळते। मानुषीः। याः। पाहि। नः। मन्यो इति। तपसा। सऽजोषाः। अभि। इहि। मन्यो
इति। तवसः। तवीयान्। तपसा। युजा। वि। जहि। शत्रून्। अमित्रऽहा। वृत्रऽहा। दस्युऽहा। च। २०
विश्वा। वसूनि। आ। भर। त्वं। नः। त्वं। हि। मन्यो इति। अभिभूतिऽओजाः। स्वयंऽभूः। भामः। अ
भिमातिऽसहः। विश्वऽचर्षणिः। सहुरिः। सहावान्। अस्मासु। ओजः। पृतनासु। धेहि। अभागः।

सनः। अपऽपराऽइतः। असि। तव। क्रत्वा। तविषस्य। प्रचेत इति प्रऽचेतः। तं। त्वा। मन्यो इति।
अक्रतुः। जिहीळ। अहं। स्वा। तनूः। बलऽदेयाय। मा। आ। इहि। अयं। ते। अस्मि। उप। मा। आ।
इहि। अर्वाङ्। प्रतीचीनः। सहुरे। विश्वऽधायः। मन्यो इति। वज्रिन्। अभि। मां। आ। ववृत्स्व। हना
व। दस्यून्। उत। बोधि। आपेः। अभि। प्र। इहि। दक्षिणतः। भव। मे। अध। वृत्राणि। जंघनाव। भू
रि। जुहोमि। ते। धरुणं। मध्वः। अग्रं। उभौ। उपऽअंशु। प्रथमा। पिबाव॥ १८॥ त्वया। मन्यो इति। सऽर
थं। आऽरुजंतः। हर्षमाणासः। धृषिताः। मरुत्वः। तिग्मऽइषवः। आयुधा। संऽशिशानाः। अभि।
प्र। यंतु। नरः। अग्निऽरूपाः। अग्निःऽइव। मन्यो इति। त्विषितः। सहस्व। सेनाऽनीः। नः। सहुरे। हूतः।
एधि। हत्वाय। शत्रून्। वि। भजस्व। वेदः। ओजः। मिमानः। वि। मृधः। नुदस्व। सहस्व। मन्यो इति।
अभिऽमातिं। अस्मे इति। रुजन्। मृणन्। प्रऽमृणन्। प्र। इहि। शत्रून्। उग्रं। ते। पाजः। ननु। आ।
रुरुध्रे। वशी। वशं। नयसे। एकऽज। त्वं। एकः। बहूनां। असि। मन्यो इति। ईळितः। विशंऽविशं। यु
धये। सं। शिशाधि। अकृत्तऽरुक्। त्वया। युजा। वयं। द्युऽमंतं। घोषं। विऽजयाय। कृण्महे। विजे
षऽकृत्। इंद्रःऽइव। अनवऽब्रवः। अस्माकं। मन्यो इति। अधिऽपाः। भव। इह। प्रियं। ते। नाम। सहु
रे। गृणीमसि। आ। बभूथ। आऽभूत्याः। सहःऽजाः। वज्र। सायक। सहः। बिभर्षि। अभिऽभूते।

उत्ऽतरं।कृत्वा।नः।मन्यो इति।सह।मेदी।एधि।महाऽधनस्य।पुरुहूत।संऽसृजि।संऽसृष्टं।धनं।
उभयं।संऽआकृतं।अस्मभ्यं।दत्तां।वरुणः।च।मन्युः।भियं।दधानाः।हृदयेषु।शत्रवः।पराऽजितासः।
अप।नि।लयंतां॥३९॥सत्येन।उत्तभिता।भूमिः।सूर्येण।उत्तभिता।द्यौः।ऋतेन।आदित्याः।तिष्ठंति।दि
वि।सोमः।अधि।श्रितः।सोमेन।आदित्याः।बलिनः।सोमेन।पृथिवी।मही।अथो इति।नक्षत्राणां।उ
पऽस्थे।सोमः।आऽहितः।सोमं।मन्यते।पपिऽवान्।यत्।संऽपिंषंति।ओषधिं।सोमं।यं।ब्रह्माणः।
विदुः।न।तस्य।अश्नाति।कः।च।न।आच्छत्ऽविधानैः।गुपितः।बार्हतैः।सोम।रक्षितः।ग्राव्णां।इत्।शृ
ण्वन्।तिष्ठसि।न।ते।अश्नाति।पार्थिवः।यत्।त्वा।देव।प्रऽपिबंति।ततः।आ।प्यायसे।पुनरिति।वायुः।
सोमस्य।रक्षिता।समानां।मासः।आऽकृतिः॥२०॥रैभी।आसीत्।अनुऽदेयी।नाराशंसी।निऽओ
चनी।सूर्यायाः।भद्रं।इत्।वासः।गाथया।एति।परिऽकृतं।चित्तिः।आः।उपऽबर्हणं।चक्षुः।आः।अ
भिऽअंजनं।द्यौः।भूमिः।कोशः।आसीत्।यत्।अयात्।सूर्या।पतिं।स्तोमाः।आसन्।प्रतिऽधयः।
कुरीरं।छंदः।ओपशः।सूर्यायाः।अश्विना।वरा।अग्निः।आसीत्।पुरःऽगवः।सोमः।वधूऽयुः।
अभवत्।अश्विना।आस्तां।उभा।वरा।सूर्यां।यत्।पत्ये।शंसंतीं।मनसा।सविता।अददात्।मनः।
अस्याः।अनः।आसीत्।द्यौः।आसीत्।उत।छदिः।शुक्रौ।अनड्वाहौ।आस्तां।०।गृहं॥२१॥शु

ऋक्ऽसामाभ्यां। अभिऽहितौ। गावौ। ते। सामनौ। इतः। श्रोत्रं। ते। चक्रे इति। आस्तां। दिवि। पंथाः। चराच
रः। शुची इति। ते। चक्रे इति। यात्याः। विऽआनः। अक्षः। आऽहतः। अनः। मनस्मयं। सूर्या। आ। अरो
हत्। प्रऽयती। पतिं। सूर्यायाः। वहतुः। प्र। अगात्। सविता। यं। अवऽअसृजत्। अघासु। हन्यंते। गावः।
अर्जुन्योः। परि। उह्यते। यत्। अश्विना। पृच्छमानौ। अयातं। त्रिऽचक्रेण। वहतुं। सूर्यायाः। विश्वे। देवाः।
अनु। तत्। वां। अजानन्। पुत्रः। पितरौ। अवृणीत। पूषा। यत्। अयातं। शुभः। पती इति। वरेऽयं। सूर्यां।
उप। क्व। एकं। चक्रं। वां। आसीत्। क्व। देष्ट्राय। तस्थथुः ॥ २२ ॥ द्वे इति। ते। चक्रे इति। सूर्ये। ब्रह्माणः। ऋतु
ऽथा। विदुः। अथ। एकं। चक्रं। यत्। गुहा। तत्। अद्धातयः। इत्। विदुः। सूर्यायै। देवेभ्यः। मित्राय। वरुणा
य। च। ये। भूतस्य। प्रऽचेतसः। इदं। तेभ्यः। अकरं। नमः। पूर्वऽअपरं। चरतः। मायया। एतौ। शिशू इति।
क्रीळंतौ। परि। यातः। अध्वरं। विश्वानि। अन्यः। भुवना। अभिऽचष्टे। ऋतून्। अन्यः। विऽदधत्। जाय
ते। पुनरिति। नवःऽनवः। भवति। जायमानः। अन्हां। केतुः। उषसां। एति। अग्रं। भागं। देवेभ्यः। वि। दधाति।
आ। प्र। अयन्। चंद्रमाः। तिरते। दीर्घं। आयुः। सुऽकिंशुकं। शल्मलिं। विश्वऽरूपं। हिरण्यऽवर्णं। सुऽवृतं।
सुऽचक्रं। आ। रोह। सूर्ये। अमृतस्य। लोकं। स्योनं। पत्ये। वहतुं। कृणुष्व ॥ २० ॥ उत्। ईर्ष्व। अतः। पतिऽवती।
हि। एषा। विश्वऽवसुं। नमसा। गीःऽभिः। ईळे। अन्यां। इच्छ। पितृऽसदं। विऽअक्तां। सः। ते। भागः। जनुषा।
तस्य। विद्धि। विश्वावसो इति विश्वऽवसो। नमसा। ईळामहे। त्वा। अन्यां। इच्छ। प्रऽफर्व्यं। सं। जायां। पत्या।

सृजा। अनृक्षराः। ऋजवः। संतु। पंथाः। येभिः। सखायः। यंति। नः। वरेऽयं। सं। अर्यमा। सं। भगः। नः।
निनीयात्। सं। जाःपत्यं। सुऽयमं। अस्तु। देवाः। प्र। त्वा। मुंचामि। वरुणस्य। पाशात्। येन। त्वा। अब
ध्नात्। सविता। सुऽशेवः। ऋतस्य। योनौ। सुऽकृतस्य। लोके। अरिष्टां। त्वा। सह। पत्या। दधामि। प्र।
इतः। मुंचामि। न। अमुतः। सुऽबद्धां। अमुतः। करं। यथा। इयं। इंद्र। मीढ्वः। सुऽपुत्रा। सुऽभगा। अस
ति॥२४॥ पूषा। त्वा। इतः। नयतु। हस्तऽगृह्य। अश्विना। त्वा। प्र। वहतां। रथेन। गृहान्। गच्छ। गृहऽप
त्नी। यथा। असः। वशिनी। त्वं। विदथं। आ। वदासि। इह। प्रियं। प्रऽजया। ते। सं। ऋध्यतां। अस्मिन्। गृहे।
गार्हऽपत्याय। जागृहि। एना। पत्या। तन्वं। सं। सृजस्व। अध। जिव्री इति। विदथं। आ। वदाथः। नीलऽ
लोहितं। भवति। कृत्या। आसक्तिः। वि। अज्यते। एधंते। अस्याः। ज्ञातयः। पतिः। बंधेषु। बध्यते। परा।
देहि। शामुल्यं। ब्रह्मऽभ्यः। वि। भज। वसु। कृत्या। एषा। पत्ऽवती। भूत्वी। आ। जाया। विशते। पतिं।
अश्रीरा। तनूः। भवति। रुशती। पापया। अमुया। पतिः। यत्। वध्वः। वाससा। स्वं। अंगं। अभिऽधि
त्सते॥२५॥ ये। वध्वः। चंद्रं। वहतुं। यक्ष्माः। यंति। जनात्। अनु। पुनरिति। तान्। यज्ञियाः। देवाः। नयं
तु। यतः। आऽगताः। मा। विदन्। परिऽपंथिनः। यः। आऽसीदंति। दंपती इति दंऽपती। सुऽगेभिः। दुःऽगं।
अति। इतां। अप। द्रांतु। अरातयः। सुऽमंगलीः। इयं। वधूः। इमां। सं। एत। पश्यत। सौभाग्यं। अस्यै। द
त्वाय। अथ। अस्तं। वि। परा। इतन। तृष्टं। एतत्। कटुकं। एतत्। अपाष्ठऽवत्। विषऽवत्। न। एतत्। अत्त

वा। सूर्यां। यः। ब्रह्मा। विद्यात्। सः। इत्। वाधूऽयं। अर्हति॥ आऽशसनं। विऽशसनं। अथो इति। अधिऽ
विकर्तनं। सूर्यायाः। पश्य। रूपाणि। तानि। ब्रह्मा। तु। शुंधति॥ २६॥ गृभ्णामि। ते। सौभगऽत्वाय। हस्तं। म
या। पत्या। जरत्ऽअष्टिः। यथा। असः। भगः। अर्यमा। सविता। पुरंऽधिः। मह्यं। त्वा। अदुः। गार्हऽपत्या
य। देवाः॥ तां। पूषन्। शिवऽतमां। आ। ईरयस्व। यस्यां। बीजं। मनुष्याः। वपंति॥ या। नः। ऊरू इति। उ
शती। विऽश्रयांति। यस्यां। उशंतः। प्रऽहराम। शेपं॥ तुभ्यं। अग्रे। परि। अवहन्। सूर्यां। वहतुना। सह॥
पुनरिति। पतिऽभ्यः। जायां। दाः। अग्ने। प्रऽजया। सह॥ पुनरिति। पत्नीं। अग्निः। अदात्। आयुषा। स
ह। वर्चसा॥ दीर्घऽआयुः। अस्याः। यः। पतिः। जीवाति। शरदः। शतं॥ सोमः। प्रथमः। विविदे। गंधर्वः।
विविदे। उत्ऽतरः॥ तृतीयः। अग्निः। ते। पतिः। तुरीयः। ते। मनुष्यऽजाः॥ २७॥ सोमः। ददत्। गंधर्वा
य। गंधर्वः। ददत्। अग्नये॥ रयिं। च। पुत्रान्। च। अदात्। अग्निः। मह्यं। अथो इति। इमां॥ इह। एव।
स्तं। मा। वि। यौष्टं। विश्वं। आयुः। वि। अश्नुतं॥ क्रीळंतौ। पुत्रैः। नप्तृऽभिः। मोदमानौ। स्वे। गृहे॥ आ।
नः। प्रऽजां। जनयतु। प्रजाऽपतिः। आऽजरसाय। सं। अनक्तु। अर्यमा॥ अदुःऽमंगलीः। पतिऽलो
कं। आ। विश। ०। अघोरऽचक्षुः। अपतिऽघ्नी। एधि। शिवा। पशुऽभ्यः। सुऽमनाः। सुऽवर्चाः॥ वीरऽ
सूः। देवऽकामा। स्योना। ०। इमां। त्वं। इंद्र। मीढ्वः। सुऽपुत्रां। सुऽभगां। कृणु॥ दश। अस्यां। पुत्रान्। आ।

घृहि।पतिं।एकादशं।कृधि।सं।राज्ञी।श्वश्रुरे।भव।सं।राज्ञी।श्वश्र्वां।भव।ननांदरि।सं।राज्ञी।
भव।सं।राज्ञी।अधि।देवृषु।सं।अंजंतु।विश्वे।देवाः।सं।आपः।हृदयानि।नौ।सं।मातरिश्वा।सं।
धाता।सं।उं।इति।देष्ट्री।दधातु।नौ।॥४८॥ ॥इति।अष्टमाष्टके।तृतीयोध्यायः॥ ॥ओम्॥ वि।हि।
सोतोः।असृक्षत।न।इंद्रं।देवं।अमंसत।यत्र।अमदत्।वृषाकपिः।अर्यः।पुष्टेषु।मत्ऽसखा।वि
श्वस्मात्।इंद्रः।उत्ऽतरः।परा।हि।इंद्र।धावसि।वृषाकपेः।अति।व्यथिः।नो इति।अह।प्र।विंद
सि।अन्यत्र।सोमऽपीतये।०।किं।अयं।त्वां।वृषाकपिः।चकार।हरितः।मृगः।यस्मै।इरस्यसि।इ
त्।ऊं इति।नु।अर्यः।वा।पुष्टिऽमत्।वसु।०।यं।इमं।त्वं।वृषाकपिं।प्रियं।इंद्र।अभिऽरक्षसि।श्वा।
नु।अस्य।जंभिषत्।अपि।कर्णे।वराहऽयुः।०।प्रिया।तष्टानि।मे।कपिः।विऽअक्ता।वि।अदू
दुषत्।शिरः।नु।अस्य।राविषं।न।सुऽगं।दुःऽकृते।भुवं।०॥१॥ न।मत्।स्त्री।सुभसत्ऽतरा।न।
सुयाशुऽतरा।भुवत्।न।मत्।प्रतिऽच्यवीयसी।न।सक्थि।उत्ऽयमीयसी।०।उवे।अंब।सुलाभिके।
यथाऽइव।अंग।भविष्यति।भसत्।मे।अंब।सक्थि।मे।शिरः।मे।विऽइव।हृष्यति।०।किं।सुबाहो
इति सुऽबाहो।सुऽअंगुरे।पृथुस्तो इति पृथुऽस्तो।पृथुऽजघने।किं।शूरऽपत्नि।नः।त्वं।अमीषि।वृषा
कपिं।०।अवीरांऽइव।मां।अयं।शरारुः।अभि।मन्यते।उत।अहं।अस्मि।वीरिणी।इंद्रऽपत्नी।मरुत्ऽ

२३

अभि।

नगां।

सखा।०सं ऽ होत्रं।स्म।पुरा।नारी।समनं।वा।अव।गच्छति।वेधाः।ऋतस्य।वीरिणी।इंद्रऽपत्नी।महीयते
।०।२।इंद्राणीं।आसु।नारिषु।सुऽँअहं।अश्रवं।नहि।अस्याः।अपरं।चन।जरसा।मरते।पतिः।०
ना।अहं।इंद्राणि।ररण।सख्युः।वृषाकपेः।ऋते।यस्य।इदं।अप्यं।हविः।प्रियं।देवेषु।गच्छति।०वृ
षाकपायि।रेवति।सुऽपुत्रे।आत्।ऊं इति।सुऽस्नुषे।घसत्।ते।इंद्रः।उक्षणः।प्रियं।काचित्ऽकरं।
हविः।०।उक्ष्णः।हि।मे।पंचऽदश।साकं।पचंति।विंशतिं।उत।अहं।अद्मि।पीवः।इत्।उभा।कुक्षी
इति।पृणंति।मे।०वृषभः।न।तिग्मऽशृंगः।अंतः।यूथेषु।रोरुवत्।मंथः।ते।इंद्र।शं।हृदे।यं।ते।सु
नोति।भावयुः।०।३।न।सः।ईशे।यस्य।रंबते।अंतरा।सक्थ्या।कपृत्।सः।इत्।ईशे।यस्य।रो
मशं।निऽसेदुषः।विऽजृंभते।०अयं।इंद्र।वृषाकपिः।परस्वंतं।विदत्।असिं।सूनां।नवं।च इतं।
रुं।आत्।एधस्य।अनः।आऽचितं।०अयं।एमि।विऽचाकशत्।विऽचिन्वन्।दासं।आर्यं।विबा
मि।पाकऽसुत्वनः।अभि।धीरं।अचाकशं।०धन्व।च।यत्।कृंतत्रं।च।कति।स्वित्।ता।वि।योजना।
नेदीयसः।वृषाकपे।अस्तं।आ।इहि।गृहान्।उप।०पुनः।आ।इहि।वृषाकपे।सुविता।कल्पयावहै।
यः।एषः।स्वप्नऽनंशनः।अस्तं।एषि।पथा।पुनः।०यत्।उदंचः।वृषाकपे।गृहं।इंद्र।अजगंतन।क्व
स्यः।पुल्वघः।मृगः।कं।अगन्।जनऽयोपनः।०पर्शुः।ह।नाम।मानवी।साकं।ससूव।विंशतिं।भ

दं। मुलास्य स्यै। अभूत्। यस्याः। उदरी। आमयत्। ०॥ रक्षःऽहनं। वाजिनं। आ। जिघर्मि। मित्रं। प्रथिष्ठं।
उप। यामि। शर्म। शिशानः। अग्निः। क्रतुऽभिः। संऽइद्धः। ०। अयःऽदंष्ट्रः। अर्चिषा। यातुऽधानान्।
उप। स्पृश। जातऽवेदः। संऽइद्धः। आ। जिह्वया। मूरऽदेवान्। रभस्व। क्रव्यऽअदः। वृक्त्वी। अपि।
धत्स्व। आसन्। उभा। उभयाविन्। उप। धेहि। दंष्ट्रौ। हिंस्रः। शिशानः। अवरं। परं। च। उत। अंतरिक्षे। प
रि। याहि। राजन्। जंभैः। सं। धेहि। अभि। यातुऽधानान्। यज्ञैः। इषूः। संऽनममानः। अग्ने। वाचा। श
ल्यान्। अशनिऽभिः। दिहानः। ताभिः। विध्य। हृदये। यातुऽधानान्। प्रतीचः। बाहून्। प्रति। भंग्धि। ए
षां। अग्ने। त्वचं। यातुऽधानस्य। भिंधि। हिंस्रा। अशनिः। हरसा। हंतु। एनं। प्र। पर्वाणि। जातऽवेदः। शृ
णीहि। क्रव्यऽअत्। क्रविष्णुः। वि। चिनोतु। वृक्णं। ५। यत्र। इदानीं। पश्यसि। जातऽवेदः। तिष्ठंतं। अ
ग्ने। उत। वा। चरंतं। यत्। वा। अंतरिक्षे। पथिऽभिः। पतंतं। तं। अस्ता। विध्य। शर्वा। शिशानः। उत। आऽ
लब्धं। स्पृणुहि। जातऽवेदः। आऽलेभानात्। ऋष्टिऽभिः। यातुऽधानात्। अग्ने। पूर्वः। नि। जहि। शो
शुचानः। आमऽअदः। क्ष्विंकाः। तं। अदंतु। एनीः। इह। प्र। ब्रूहि। यतमः। सः। अग्ने। यः। यातुऽधानः।
यः। इदं। कृणोति। तं। आ। रभस्व। संऽइधा। यविष्ठ। नृऽचक्षसः। चक्षुषे। रंधय। एनं। तीक्ष्णेन। अ
ग्ने। चक्षुषा। रक्ष। यज्ञं। प्रांचं। वसुऽभ्यः। प्र। नय। प्रचेत इति प्रऽचेतः। हिंस्रं। रक्षांसि। अभि। शोशुचा

नं। मा। त्वा। दभन्। यातुऽधानाः। नृऽचक्षः। नृऽचक्षाः। रक्षः। परि। पश्य। विक्षु। तस्य। त्रीणि। प्र
ति। शृणीहि। अग्रा। तस्य। अग्ने। पृष्टीः। हरसा। शृणीहि। त्रेधा। मूलं। यातुऽधानस्य। वृश्च॥ ६॥
त्रिः। यातुऽधानः। प्रऽसितिं। ते। एतु। ऋतं। यः। अग्ने। अनृतेन। हंति। तं। अर्चिषा। स्फूर्जयन्। जा
तऽवेदः। संऽअक्षं। एनं। गृणते। नि। वृङ्धि। तत्। अग्ने। चक्षुः। प्रति। धेहि। रेभे। शफऽआरुजं। ये
न। पश्यसि। यातुऽधानं। अथर्वऽवत्। ज्योतिषा। दैव्येन। सत्यं। धूर्वंतं। अचितं। नि। ओष। यत्।
अग्ने। अद्य। मिथुना। शपातः। यत्। वाचः। तृष्टं। जनयंत। रेभाः। मन्योः। मनसः। शरव्या। जा
यते। या। तया। विध्य। हृदये। यातुऽधानान्। परा। शृणीहि। तपसा। यातुऽधानान्। परा। अग्ने।
रक्षः। हरसा। शृणीहि। परा। अर्चिषा। मूरऽदेवान्। शृणीहि। परा। असुऽतृपः। अभि। शोशुचा
नः। परा। अद्य। देवाः। वृजिनं। शृणंतु। प्रत्यक्। एनं। शपथाः। यंतु। तृष्टाः। वाचाऽस्तेनं। शरवः।
ऋच्छंतु। मर्मन्। विश्वस्य। एतु। प्रऽसितिं। यातुऽधानः॥ ७॥ यः। पौरुषेयेण। क्रविषा। संऽअंक्ते।
यः। अश्व्येन। पशुना। यातुऽधानः। यः। अघ्न्यायाः। भरति। क्षीरं। अग्ने। तेषां। शीर्षाणि। हरसा।
अपि। वृश्च। संवत्सरीणं। पयः। उस्रियायाः। तस्य। मा। अशीत्। यातुऽधानः। नृऽचक्षः। पीयूषं।
अग्ने। यतमः। तितृप्सात्। प्रत्यंचं। अर्चिषा। विध्य। मर्मन्। विषं। गवां। यातुऽधानाः। पिबंतु।
आ। वृश्च्यंतां। अदितये। दुःऽएवाः। परा। एनान्। देवः। सविता। ददातु। परा। भागं। ओषधीनां। जयंतां।

सनात्।अग्ने।मृणसि।यातुऽधानान्।न।त्वा।रक्षांसि।पृतनासु।जिग्युः।अनु।दह।सहऽमूरा
न्।क्रव्यऽअदः।मा।ते।हेत्याः।मुक्षत।दैव्यायाः।त्वं।नः।अग्ने।अधरात्।उदक्तात्।त्वं।पश्चात्।उत।
रक्ष।पुरस्तात्।प्रति।ते।ते।अजरासः।तपिष्ठाः।अघऽशंसं।शोशुचतः।दहंतु॥२०॥पश्चात्।पुर
स्तात्।अधरात्।उदक्तात्।कविः।काव्येन।परि।पाहि।राजन्।सखे।सखायं।अजरः।जरिम्णे।
अग्ने।मर्तान्।अमर्त्यः।त्वं।नः।परि।त्वा।अग्ने।पुरं।वयं।विप्रं।सहस्य।धीमहि।धृषत्ऽवर्णं।दि
वेऽदिवे।हंतारं।भंगुरऽवतां।विषेण।भंगुरऽवतः।प्रति।स्म।रक्षसः।दह।अग्ने।तिग्मेन।शोचिषा।
तपुःऽअग्राभिः।ऋष्टिऽभिः।प्रति।अग्ने।मिथुना।दह।यातुऽधाना।किमीदिना।सं।त्वा।शिशा
मि।जागृहि।अदब्धं।विप्र।मन्मऽभिः।प्रति।अग्ने।हरसा।हरः।शृणीहि।विश्वतः।प्रति।यातु
धानस्य।रक्षसः।बलं।वि।रुज।वीर्यं॥श्री॥हविः।पांतं।अजरं।स्वःऽविदि।दिविऽस्पृशि।आऽहुतं।
जुष्टं।अग्नौ।तस्य।भर्मणे।भुवनाय।देवाः।धर्मणे।कं।स्वधया।पप्रथंत।गीर्णं।भुवनं।तम
सा।अपऽगूळ्हं।आविः।स्वः।अभवत्।जाते।अग्नौ।तस्य।देवाः।पृथिवी।द्यौः।उत।आपः।अ
रणयन्।ओषधीः।सख्ये।अस्य।देवेभिः।नु।इषितः।यज्ञियेभिः।अग्निं।स्तोषाणि।अज
रं।बृहंतं।यः।भानुना।पृथिवीं।द्यां।उत।इमां।आऽततान।रोदसी इति।अंतरिक्षं।यः।होता।
आसीत्।प्रथमः।देवऽजुष्टः।यं।सं।आंजन्।आज्येन।वृणानाः।सः।पतत्रि।इत्वरं।स्थाः।

मु।२

वर्गा।

जगत्। यत्। श्वात्रं। अग्निः। अकृणोत्। जातऽवेदाः। यत्। जातऽवेदः। भुवनस्य। मूर्धन्। अतिष्ठः।
अग्ने। सह। रोचनेन। तं। त्वा। अहेम। मतिऽभिः। गीःऽभिः। उक्थैः। सः। यज्ञियः। अभवः। रोदसिऽप्राः।
॥१०॥ मूर्धा। भुवः। भवति। नक्तं। अग्निः। ततः। सूर्यः। जायते। प्रातः। उत्ऽयन्। मायां। ऊं इति। तु।
यज्ञियानां। एतां। अपः। यत्। तूर्णिः। प्रऽजानन्। दृशेन्यः। यः। महिना। संऽइद्धः। अरोचत। दि-
विऽयोनिः। विभाऽवा। तस्मिन्। अग्नौ। सूक्तऽवाकेन। देवाः। हविः। विश्वे। आ। अजुहवुः। तनूऽपाः।
सूक्तऽवाकं। प्रथमं। आत्। इत्। अग्निं। आत्। इत्। हविः। अजनयंत। देवाः। सः। एषां। यज्ञः। अ-
भवत्। तनूऽपाः। तं। द्यौः। वेद। तं। पृथिवी। तं। आपः। यं। देवासः। अजनयंत। अग्निं। यस्मिन्। आ।
अजुहवुः। भुवनानि। विश्वा। सः। अर्चिषा। ०। ऋजुऽयमानः। अतपत्। महिऽत्वा। स्तोमेन। हि।
दिवि। देवासः। अग्निं। अजीजनन्। शक्तिऽभिः। रोदसिऽप्रां। तं। ऊं इति। अकृण्वन्। त्रेधा। भुवे।
कं। सः। ओषधीः। पचति [illegible] ऽरूपाः॥११॥ यदा। इत्। एनं। अदधुः। यज्ञियासः। दिवि। देवाः।
सूर्यं। आदितेयं। यदा। चरिष्णू इति। मिथुनौ। अभूतां। आत्। इत्। प्र। अपश्यन्। भुवनानि।
विश्वा। विश्वस्मै। अग्निं। भुवनाय। देवाः। वैश्वानरं। केतुं। अह्नां। अकृण्वन्। आ। यः। ततान।
उषसः। विऽभातीः। अपो इति। ऊर्णोति। तमः। अर्चिषा। यन्। वैश्वानरं। कवयः। यज्ञियासः।
अग्निं। देवाः। अजनयन्। अजुर्यं। नक्षत्रं। प्रत्नं। अमिनत्। चरिष्णु। यक्षस्य। अधिऽअक्षं।

त्विषं । बृहन्तं । वैश्वानरं । विश्वहा । दीदिऽवांसं । मन्त्रैः । अग्निं । कविं । अच्छ । वदामः । यः । महि-
म्ना । परिऽबभूव । उर्वी इति । उत । अवस्तात् । उत । देवः । पुरस्तात् । द्वे इति । सृती इति । अशृणवं ।
पितॄणां । अहं । देवानां । उत । मर्त्यानां । ताभ्यां । इदं । विश्वं । एजत् । सं । एति । यत् । अन्तरा । पितरं । मा-
तरं । च ॥ १२ ॥ द्वे इति । समीची इति सं॒ऽई॒ची । बिभृतः । चरन्तं । शीर्षतः । जातं । मनसा । विऽमृष्टं । सः ।
प्रत्यङ् । विश्वा । भुवनानि । तस्थौ । अप्रऽयुच्छन् । तरणिः । भ्राजमानः । यत्र । वदेते इति । अ-
वरः । परः । च । यज्ञन्योः । कतरः । नौ । वि । वेद । आ । शेकुः । इत् । ऊं । सधऽमादं । सखायः । नक्षन्त । यज्ञं ।
कः । इदं । वि । वोचत् । कति । अग्नयः । कति । सूर्यासः । कति । उषसः । कति । ऊं इति । स्वित् । आपः ।
न । उपऽस्पिजं । वः । पितरः । वदामि । पृच्छामि । वः । कवयः । विद्मने । कं । यावत्ऽमात्रं । उषसः । न ।
प्रतीकं । सुऽपर्ण्यः । वसते । मातरिश्वः । तावत् । दधाति । उप । यज्ञं । आऽयन् । ब्राह्मणः । होतुः ।
अवरः । निऽसीदन् ॥ १३ ॥ इन्द्रं । स्तव । नृऽतमं । यस्य । मह्ना । विऽबबाधे । रोचना । वि । ज्मः । अ-
न्तान् । आ । यः । पप्रौ । चर्षणिऽधृत् । वरःऽभिः । प्र । सिन्धुऽभ्यः । रिरिचानः । महिऽत्वा । सः । सूर्यः ।
परि । उरु । वरांसि । आ । इन्द्रः । ववृत्यात् । रथ्याऽइव । चक्रा । अतिष्ठन्तं । अपस्यं । न । सर्गं । कृष्णा ।
तमांसि । त्विष्या । जघान । समानं । अस्मै । अनपऽवृत् । अर्च । क्ष्मया । दिवः । असमं । ब्रह्म । न

न

२६

व्यो। वि। यः। पृष्ठाऽइव। जनिमानि। अर्यः। इंद्रः। चिकाय। न। सखायं। ईषे। इंद्राय। गिरः। अनिशितऽ
सर्गाः। अपः। प्र। ईरयं। सगरस्य। बुध्नात्। यः। अक्षेणऽइव। चक्रिया। शचीभिः। विष्वक्। तस्तंभ।
पृथिवीं। उत। द्यां। आपांतऽमन्युः। तृपलऽप्रभर्मा। धुनिः। शिमीऽवान्। शरुऽमान्। ऋजीषी। सोमः।
विश्वानि। अतसा। वनानि। न। अर्वाक्। इंद्रं। प्रतिऽमानानि। देभुः॥१४॥ न। यस्य। द्यावापृथिवी इ
ति। न। धन्व। न। अंतरिक्षं। न। अद्रयः। सोमः। अक्षारिति। यत्। अस्य। मन्युः। अधिऽनीयमानः। शृ
णाति। वीळु। रुजति। स्थिराणि। जघान। वृत्रं। स्वऽधितिः। वनाऽइव। रुरोज। पुरः। अरदत्। न। सिं
धून्। बिभेद। गिरिं। नवं। इत्। न। कुंभं। आ। गाः। इंद्रः। अकृणुत। स्वयुक्ऽभिः। त्वं। ह। त्यत्। ऋणऽ
याः। इंद्र। धीरः। असिः। न। पर्व। वृजिना। शृणासि। प्र। ये। मित्रस्य। वरुणस्य। धाम। युजं। न। जनाः।
मिनंति। मित्रं। प्र। ये। मित्रं। प्र। अर्यमणं। दुःऽएवाः। प्र। संऽगिरः। प्र। वरुणं। मिनंति। नि। अमित्रेषु।
वधं। इंद्र। तुम्रं। वृषन्। वृषाणं। अरुषं। शिशीहि। इंद्रः। दिवः। इंद्रः। ईशे। पृथिव्याः। इंद्रः। अपां। इंद्रः।
इत्। पर्वतानां। इंद्रः। वृधां। इंद्रः। इत्। मेधिराणां। इंद्रः। क्षेमे। योगे। हव्यः। इंद्रः॥१५॥ प्र। अक्तुऽभ्यः।
इंद्रः। प्र। वृधः। अहऽभ्यः। प्र। अंतरिक्षात्। प्र। समुद्रस्य। धासेः। प्र। वातस्य। प्रथसः। प्र। ज्मः। अं
तात्। प्र। सिंधुऽभ्यः। रिरिचे। प्र। क्षितिऽभ्यः। प्र। शोशुचत्याः। उषसः। न। केतुः। असिन्वा। ते। वर्ततां।

इंद्रा। हेतिः। अरमोऽइवाविध्या। दिवः। आ। सऽज्जानः। तपिष्ठेन। हेषसा। द्रोघऽमित्रान्। अनु। अ
हा। मासः। अनु। इत्। वनानि। अनु। ओषधीः। अनु। पर्वतासः। अनु। इंद्रं। रोदसीइति। वाव
शाने इति। अनु। आपः। अजिहत। जायमानं। कर्हि। स्वित्। सा। ते। इंद्र। चेत्या। असत्। अघस्य।
यत्। भिनदः। रक्षः। आऽईषत्। मित्रऽक्रुवः। यत्। शसने। न। गावः। पृथिव्याः। आऽपृक्। अमुया।
शयंते। शत्रुऽयंतः। अभि। या। नः। ततस्रे। महि। व्राधंतः। ओगणासः। इंद्र। अंधेन। अमित्राः।
तमसा। सचंतां। सुऽज्योतिषः। अक्तवः। तान्। अभि। स्युरिति स्युः। पुरूणि। हि। त्वा। सवना। ज
नानां। ब्रह्माणि। मंदन्। गृणतां। ऋषीणां। इमां। आऽघोषन्। अवसा। सऽहूतिं। तिरः। विश्वान्।
अर्चतः। याहि। अर्वाङ्। एव। ते। वयं। इंद्र। भुंजतीनां। विद्याम। सुऽमतीनां। नवानां। ०विश्वा
मित्राः।०॥१८॥ सहस्रऽशीर्षा। पुरुषः। सहस्रऽअक्षः। सहस्रऽपात्। सः। भूमिं। विश्वतः। वृत्वा।
अति। अतिष्ठत्। दशऽअंगुलं। पुरुषः। एव। इदं। सर्वं। यत्। भूतं। यत्। च। भव्यं। उत। अमृ
तऽत्वस्य। ईशानः। यत्। अन्नेन। अतिऽरोहति। एतावान्। अस्य। महिमा। अतः। ज्यायान्।
च। पुरुषः। पादः। अस्य। विश्वा। भूतानि। त्रिऽपात्। अस्य। अमृतं। दिवि। त्रिऽपात्। ऊर्ध्वः। उत्।
ऐत्। पुरुषः। पादः। अस्य। इह। अभवत्। पुनरिति। ततः। विष्वङ्। वि। अक्रामत्। साशनानशने।

२७

ने इति। अभि। तस्मात्। विऽराट्। अजायत। विऽराजः। अधि। पुरुषः। सः। जातः। अति। अ
रिच्यत। पश्चात्। भूमिं। अथो इति। पुरः॥५॥ यत्। पुरुषेण। हविषा। देवाः। यज्ञं। अतन्वत। व
संतः। अस्य। आसीत्। आज्यं। ग्रीष्मः। इध्मः। शरत्। हविः। तं। यज्ञं। बर्हिषि। प्र। औक्षन्। पु
रुषं। जातं। अग्रतः। तेन। देवाः। अयजंत। साध्याः। ऋषयः। च। ये। तस्मात्। यज्ञात्। सर्वऽहुतः।
संऽभृतं। पृषत्ऽआज्यं। पशून्। तान्। चक्रे। वायव्यान्। आरण्यान्। ग्राम्याः। च। ये। ऋचः।
सामानि। जज्ञिरे। छंदांसि। जज्ञिरे। तस्मात्। यजुः। तस्मात्। अजायत। तस्मात्। अश्वाः। [illegible]
[illegible]। अजायंत। ये। के। च। उभयादतः। गावः। ह। जज्ञिरे। तस्मात्। तस्मात्। जाताः। अजा
वयः॥१०॥ यत्। पुरुषं। वि। अदधुः। कतिधा। वि। अकल्पयन्। मुखं। किं। अस्य। कौ। बाहू इ
ति। कौ। ऊरू इति। पादौ। उच्येते इति। ब्राह्मणः। अस्य। मुखं। आसीत्। बाहू इति। राजन्यः।
कृतः। ऊरू इति। तत्। अस्य। यत्। वैश्यः। पत्ऽभ्यां। शूद्रः। अजायत। चंद्रमाः। मनसः। जा
तः। चक्षोः। सूर्यः। अजायत। मुखात्। इंद्रः। च। अग्निः। च। प्राणात्। वायुः। अजायत। नाभ्याः।
आसीत्। अंतरिक्षं। शीर्ष्णः। द्यौः। सं। अवर्तत। पत्ऽभ्यां। भूमिः। दिशः। श्रोत्रात्। तथा। लोकान्।
अकल्पयन्। सप्त। अस्य। आसन्। परिऽधयः। त्रिः। सप्त। संऽइधः। कृताः। देवाः। यत्। यज्ञं।

तन्वानाः। अबध्नन्। पुरुषं। पशुं। यज्ञेन। यज्ञं। अयजंत। देवाः। तानि। धर्माणि। प्रथमानि। आ
सन्। ते। ह। नाकं। महिमानः। सचंत। यत्र। पूर्वे। साध्याः। संति। देवाः। १९। सं। जागृवत्ऽभिः।
जरमाणः। इध्यते। दमे। दमूनाः। इषयन्। इळः। पदे। विश्वस्य। होता। हविषः। वरेण्यः। विऽभुः।
विभाऽवा। सुऽसखा। सखिऽयते। सः। दर्शतऽश्रीः। अतिथिः। गृहेऽगृहे। वनेऽवने। शिश्रिये।
तक्ववीःऽइव। जनंऽजनं। जन्यः। न। अति। मन्यते। विशः। आ। क्षेति। विश्यः। विशंऽविशं। सुऽ
दक्षः। दक्षैः। क्रतुना। असि। सुऽक्रतुः। अग्ने। कविः। काव्येन। असि। विश्वऽवित्। वसुः। वसूनां।
क्षयसि। त्वं। एकः। इत्। द्यावा। च। यानि। पृथिवी इति। च। पुष्यतः। प्रऽजानन्। अग्ने। तव। योनिं। ऋ
त्वियं। इळायाः। पदे। घृतऽवंतं। आ। असदः। आ। ते। चिकित्रे। उषसांऽइव। एतयः। अरेपसः। सू
र्यस्यऽइव। रश्मयः। तव। श्रियः। वर्ष्यस्यऽइव। विऽद्युतः। चित्राः। चिकित्रे। उषसां। न। केतवः। य
त्। ओषधीः। अभिऽसृष्टः। वनानि। च। परि। स्वयं। चिनुषे। अन्नं। आस्ये। २०। तं। ओषधीः। द
धिरे। गर्भं। ऋत्वियं। तं। आपः। अग्निं। जनयंत। मातरः। तं। इत्। समानं। वनिनः। च। वीरुधः। अं
तःऽवतीः। च। सुवते। च। विश्वहा। वातऽउपधूतः। इषितः। वशान्। अनु। तृषु। यत्। अन्ना। वेविषत्।
विऽतिष्ठसे। आ। ते। यतंते। रथ्यः। यथा। पृथक्। शर्धांसि। अग्ने। अजराणि। धक्षतः। मेधाऽकारं। वि

रथस्य। प्रऽसाधनं। अग्निं। होतारं। परिऽभूतमं। मतिं। तं। इत्। अर्भे। हविषि। आ। समानं। इत्।
तं। इत्। महे। वृणते। न। अन्यं। त्वत्। त्वां। इत्। अत्र। वृणते। त्वाऽयवः। होतारं। अग्ने। विदथेषु।
वेधसः। यत्। देवऽयंतः। दधति। प्रयांसि। ते। हविष्मंतः। मनवः। वृक्तऽबर्हिषः॥०॥२१॥०॥ मर्त्यैः।
संऽइधः। दाशात्। उत। वा। हविःऽकृति। तस्य। होता। भवसि। यासि। दूत्यं। उप। ब्रूषे। यजसि। अध्व
रिऽयसि। इमाः। अस्मै। मतयः। वाचः। अस्मत्। आ। ऋचः। गिरः। सुऽस्तुतयः। सं। अग्मत। वसुऽ
यवः। वसवे। जातऽवेदसे। वृद्धासु। चित्। वर्धनः। यासु। चाकनत्। इमां। प्रत्नाय। सुऽस्तुतिं। नवी
यसीं। वोचेयं। अस्मै। उशते। शृणोतु। नः। भूयाः। अंतरः। हृदि। अस्य। निऽस्पृशः॥० यस्मिन्। अ
श्वासः। ऋषभासः। उक्षणः। वशाः। मेषाः। अवऽसृष्टासः। आऽहुताः। कीलालऽपे। सोमऽपृष्ठा
य। वेधसे। हृदा। मतिं। जनये। चारुं। अग्नये। अहावि। अग्ने। हविः। आस्ये। ते। स्रुचिऽइव। घृतं।
चम्विऽइव। सोमः। वाजऽसनिं। रयिं। अस्मे इति। सुऽवीरं। प्रऽशस्तं। धेहि। यशसं। बृहंतं॥२२॥
यज्ञस्य। वः। रथ्यं। विश्पतिं। विशां। होतारं। अक्तोः। अतिथिं। विभाऽवसुं। शोचन्। शुष्कासु। हरि
णीषु। जर्भुरत्। वृषा। केतुः। यजतः। द्यां। अशायत। इमं। अंजःऽपां। उभये। अकृण्वत। धर्माणं। अ
ग्निं। विदथस्य। साधनं। अक्तुं। न। यह्वं। उषसः। पुरःऽहितं। तनूऽनपातं। अरुषस्य। निंसते। बहू।

अस्य । नीथा । वि । पूणेः । चा । मन्म । हे । वयाः । अस्य । प्रऽहुताः । आसुः । अत्तवे । यदा । घोरासः । अमृतऽत्वं । आ । आशत । आत् । इत् । जनस्य । दैव्यस्य । चर्किरन् । ऋतस्य । हि । प्रऽसितिः । द्यौः । उरु । व्यचः । नमः । मही । अरमतिः । पनीयसी । इंद्रः । मित्रः । वरुणः । सं । चिकित्रिरे । अथो इति । भगः । सविता । पूतऽदक्षसः । प्र । रुद्रेण । ययिना । यंति । सिंधवः । तिरः । मही । अरमतिं । दधन्विरे । येभिः । परिऽज्मा । परिऽयन् । उरु । ज्रयः । वि । रोरुवत् । जठरे । विश्वं । उक्षते ॥ २३ ॥ क्राणाः । रुद्राः । मरुतः । विश्वऽकृष्टयः । दिवः । श्येनासः । असुरस्य । नीळयः । तेभिः । चष्टे । वरुणः । मित्रः । अर्यमा । इंद्रः । देवेभिः । अर्वशेभिः । अर्वशासः । इंद्रे । युजं । शशमानासः । आशत । सूरः । दृशीके । वृषणः । च । पौंस्ये । प्र । ये । नु । अस्य । अर्हणा । ततक्षिरे । युजं । वज्रं । नृऽसदनेषु । कारवः । सूरः । चित् । आ । हरितः । अस्य । रीरमत् । इंद्रात् । आ । कः । चित् । भयते । तवीयसः । भीमस्य । वृष्णः । जठरात् । अभिऽश्वसः । दिवेऽदिवे । सहुरिः । स्तन् । अबाधितः । स्तोमं । वः । अद्य । रुद्राय । शिक्वसे । क्षयत्ऽवीराय । नमसा । दिदिष्टन । येभिः । शिवः । स्वऽवान् । एवयावऽभिः । दिवः । सिसक्ति । स्वऽयशाः । निकामऽभिः । ते । हि । प्रऽजायाः । अभरंत । वि । श्रवः । बृहस्पतिः । वृषभः । सोमऽजामयः । विधारयत् । देवाः । दक्षैः । भृगवः । सं । चिकित्रिरे ॥ २४ ॥ ० ॥ भूरि । रेतसा । नराशंसः । चतुःऽअंगः । यमः । अदितिः । देवः । त्वष्टा । द्रविणःऽदाः । ऋभुक्षणः । प्र । रोदसी इति । मरुतः ।

विष्णुः। अहिः रे। उत। स्यः। नः। उशिजां। उर्विया। कविः। अहिः। शृणोतु। बुध्न्यः। हवीमनि। सूर्यामासा॥ विऽ
चरंता। दिविऽक्षिता। धिया। शमीनहुषी इति। अस्य। बोधतं। प्र। नः। पूषा। चरथं। विश्वऽदेव्यः। अपां।
नपात्। अवतु। वायुः। इष्टये। आत्मा। नं। वस्यः। अभि। वातं। अर्चत। तत्। अश्विना। सुऽहवा। यामनि।
श्रुतं। वित्रां। आसां। अभयानां। अधिऽक्षितं। गीःऽभिः। उं इति। स्वऽयशसं। गृणीमसि। ग्नाभिः। विश्वा
भिः। अदितिं। अनर्वणं। अक्तोः। युवानं। नृऽमनाः। अधा। पतिं। रेभत्। अत्र। जनुषा। पूर्वः। अंगिराः।
ग्रावाणः। ऊर्ध्वाः। अभि। चक्षुः। अध्वरं। येभिः। विऽहायाः। अभवत्। विऽचक्षणः। पाथः। सुऽमेकं। स्वऽ
धितिः। वननऽवति॥२५॥ महि। द्यावापृथिवी इति। भूतं। उर्वी इति। नारी इति। यह्वी इति। न। रोदसी इ
ति। सदं। नः। तेभिः। नः। पातं। सह्यसः। एभिः। नः। पातं। शूषणि। यज्ञेऽसः। मर्सः। देवान्। सपर्यति। यः। ऽयज्ञे।
सुम्नैः। दीर्घश्रुतऽतमः। आऽविवासाति। एना। नू। विश्वेषां। इरज्यवः। देवानां। वाः। महः। विश्वे। हि। विश्वऽ
महसः। विश्वे। यज्ञेषु। यज्ञियाः। ते। घ। राजा। नः। अमृतस्य। मंद्राः। अर्यमा। मित्रः। वरुणः। परिऽज्मा।
कत्। रुद्रः। नृणां। स्तुतः। मरुतः। पूषणः। भगः। उत। नः। नक्तं। अपां। वृषणवसू इति वृषणऽवसू। सू
र्यामासा। सदनाय। सऽधन्या। सचा। यत्। सादि। एषां। अहिः। बुध्नेषु। बुध्न्यः॥२६॥ उत। नः। देवौ। अश्वि
ना। शुभः। पती इति। धामऽभिः। मित्रावरुणौ। उरुष्यतां। ण। अति। धन्वऽइव। दुःऽइता। उत। नः। रुद्रा। चित्। मृ

हुतां। अश्विना। विश्वे। देवासः। रथःपतिः। भगः। ऋभुः। वाजः। ऋभुक्षणः। परिऽज्मा। विश्वऽवेदसः। ऋ-
भुः। ऋभुक्षाः। ऋभुः। विधतः। मदः। आ। ते। हरी इति। जूजुवानस्य। वाजिना। दुस्तरं। यस्य। साम। चित्।
ऋधक्। यज्ञः। न। मानुषः। कृधि। नः। अहयः। देव। सवितरिति। सः। च। स्तुषे। मघोनां। सहो इति। नः।
न्हिंभिः। नि। एषां। चर्षणीनां। चक्रं। रश्मिं। न। ययुवे। आ। एषु। द्यावापृथिवी इति। धातं। महत्।
अस्मे इति। वीरेषु। विश्वऽचर्षणि। श्रवः। पृक्षं। वाजस्य। सातये। पृक्षं। राया। उत। तुर्वणे। २७। एतं।
शंसं। इंद्र। अस्मऽयुः। त्वं। कूऽचित्। संतं। सहसाऽवन्। अभिष्टये। सदा। पाहि। अभिष्टये। मेदतां। वेदता।
वसो इति। एतं। मे। स्तोमं। तना। न। सूर्ये। द्युतत्ऽयामानं। वावृधंत। नृणां। संऽवननं। न। अश्व्यं। तष्टाऽ-
इव। अनपऽच्युतं। वृवती। येषां। राया। युक्ता। एषां। हिरण्ययी। नेमऽधिता। न। पौंस्या। वृथाऽइव। वि-
ष्टऽअंता। प्र। तत्। दुःऽशीमे। पृथवाने। वेने। प्र। रामे। वोचं। असुरे। मघवत्ऽसु। ये। युक्त्वाय। पंच। शता।
अस्मऽयु। पथा। विऽश्रावि। एषां। अधि। इत्। नु। अत्र। सप्ततिं। च। सप्त। च। सद्यः। दिदिष्ट। ता-
न्वः। सद्यः। दिदिष्ट। पार्थ्यः। सद्यः। दिदिष्ट। मायवः। २८। प्र। एते। वदंतु। प्र। वयं। वदाम। ग्रावऽभ्यः। वा-
चं। वदत। वदत्ऽभ्यः। यत्। अद्रयः। पर्वताः। साकं। आशवः। श्लोकं। घोषं। भरथ। इंद्राय। सोमिनः।
एते। वदंति। शतऽवत्। सहस्रऽवत्। अभि। क्रंदंति। हरितेभिः। आसऽभिः। विष्ट्वी। ग्रावाणः। सुऽकृतः।

३०

सुऽहस्त्यया। होतुः। चित्। पूर्वैः। हविःऽअद्यं। आशत। एते। वदंति। अविदन्। अना। मधु। नि। ऊंखयं
ते। अधि। पक्वे। आमिषि। वृक्षस्य। शाखां। अरुणस्य। बप्सतः। ते। सूभर्वाः। वृषभाः। प्र। ईं। अराविषुः।
बृहत्। वदंति। मदिरेण। मंदिना। इंद्रं। क्रोशंतः। अविदन्। अना। मधु। संऽरभ्य। धीराः। स्वसृऽभिः।
अनर्तिषुः। आऽघोषयंतः। पृथिवीं। उपब्दिऽभिः। सुऽपर्णाः। वाचं। अक्रत। उप। द्यवि। आऽखरे। कृ
ष्णाः। इषिराः। अनर्तिषुः। न्यक्। नि। यंति। उपरस्य। निःऽकृतं। पुरु। रेतः। दधिरे। सूर्यऽश्वितः॥ ३॥ उग्राःऽ
इव। प्रऽवहंतः। संऽआयमुः। साकं। युक्ताः। वृषणः। बिभ्रतः। धुरः। यत्। श्वसंतः। जग्रसानाः। अ
राविषुः। शृण्वे। एषां। प्रोथथः। अर्वतांऽइव। दशऽअवनिऽभ्यः। दशऽकक्ष्येभ्यः। दशऽयोक्त्रेभ्यः। दशऽ
योजनेभ्यः। दशऽअभीशुऽभ्यः। अर्चत। अजरेभ्यः। दश। धुरः। दश। युक्ताः। वहत्ऽभ्यः। ते। अद्रयः।
दशऽयंत्रासः। आशुऽवः। तेषां। आऽधानं। परि। एति। हर्यतं। ते। ऊं इति। सुतस्य। सोम्यस्य। अंधसः।
अंशोः। पीयूषं। प्रथमस्य। भेजिरे। ते। सोमं। अदः। हरी इति। इंद्रस्य। निंसते। अंशुं॥ दुहंतः। अ
धि। आसते। गवि। तेभिः। दुग्धं। पपिऽवान्। सोम्यं। मधु। इंद्रः। वर्धते। प्रथते। वृषऽयते। वृषा। वः। अं
शुः। न। किल। रिषाथन। इळाऽवंतः। सदं। इत्। स्थन। आशिताः। रेवत्याःऽइव। महसा। चारवः। स्थ
न। यस्य। ग्रावाणः। अजुषध्वं। अध्वरं॥ ४॥ तृदिलाः। अतृदिलासः। अद्रयः। अश्रमणाः।

अश्रथिताः। अमृत्रवः। अनातुराः। अजराः। स्थ। अमविष्णवः। सुऽपीवसः। अतृषिताः। अतृष्णऽजः।
ध्रुवाः। एव। वः। पितरः। युगेऽयुगे। क्षेमऽकामासः। सदसः। न। युंजते। अजुर्यासः। हरिऽ
साचः। हरिद्रवः। आ। द्यां। रवेण। पृथिवीं। अशुश्रवुः। तत्। इत्। वदंति। अद्रयः। विऽमोचने। यामन्।
अंजःपाःऽइव। घ। इत्। उपब्दिऽभिः। वपंतः। बीजंऽइव। धान्यऽकृतः। पृंचंति। सोमं। न। मिनंति। ब
प्सतः। सुते। अध्वरे। अधि। वाचं। अक्रत। आ। क्रीळयः। न। मातरं। तुदंतः। वि। सु। मुंच। सुसुऽवुषः।
मनीषां। वि। वर्तंतां। अद्रयः। चायमानाः॥ ३१॥ ॥इत्यष्टमाष्टके चतुर्थोध्यायः॥ ॥ओम्॥ हये।
जाये। मनसा। तिष्ठ। घोरे। वचांसि। मिश्रा। कृणवावहै। नु। न। नौ। मंत्राः। अनुदितासः। एते। म
यः। करन्। परऽतरे। चन। अहन्। किं। एता। वाचा। कृणव। तव। अहं। प्र। अक्रमिषं। उषसां। अग्रि
याऽइव। पुरूरवः। पुनः। अस्तं। परा। इहि। दुःऽआपना। वातःऽइव। अहं। अस्मि। इषुः। न। श्रिये। इ
षुऽधेः। असना। गोऽसाः। शतऽसाः। न। रंहिः। अवीरे। क्रतौ। वि। दविद्युतत्। न। उरा। न। मायुं। चित
यंत। धुनयः। सा। वसु। दधती। श्वशुराय। वयः। उषः। यदि। वष्टि। अंतिऽगृहात्। अस्तं। ननक्ष। य
स्मिन्। चाकन्। दिवा। नक्तं। श्नथिता। वैतसेन। त्रिः। स्म। मा। अन्हः। श्नथयः। वैतसेन। उत। स्म। मे।
अव्यत्यै। पृणासि। पुरूरवः। अनु। ते। केतं। आयं। राजा। मे। वीर। तन्वः। तत्। आसीः॥ १॥ या। सुऽजूः

र्णीः। श्रेणिः। सुम्नेऽआपिः। ह्रदे। चक्षुः। न। ग्रंथिनी। चरण्युः। ताः। अंजयः। अरुणयः। न। सस्रुः। श्रि
ये। गावः। न। धेनवः। अनवंत। सं। अस्मिन्। जायमाने। अ। सत। ग्नाः। उत। ईं। अवर्धन्। नद्यः। स्वऽ
गूर्ताः। मुहे। यत्। त्वा। पुरूरवः। रणाय। अवर्धयन्। दस्युऽहत्याय। देवाः। सचा। यत्। आसु। जहती
षु। अत्कं। अमानुषीषु। मानुषः। निऽसेवे। अप। स्म। मत्। तरसंती। न। भुज्युः। ताः। अत्रसन्। रथऽ
स्पृशः। न। अश्वाः। यत्। आसु। मर्तः। अमृतासु। निऽस्पृक्। सं। क्षोणीभिः। क्रतुऽभिः। न। पृंक्ते। ताः।
आतयः। न। तन्वः। शुंभत। स्वाः। अश्वासः। न। क्रीळयः। दंदशानाः। विऽद्युत्। न। या। पतंती। दविद्यो
त्। भरंती। मे। अप्या। काम्यानि। जनिष्टो इति। अपः। नर्यः। सुऽजातः। प्र। उर्वशी। तिरत। दीर्घं। आ
युः॥२॥ जज्ञिषे। इत्था। गोऽपीथ्याय। हि। दधाथ। तत्। पुरूरवः। मे। ओजः। अशासं। त्वा। विदुषी। स
स्मिन्। अहन्। न। मे। आ। अशृणोः॥ किं। अभुक्। वदासि॥ कदा। सूनुः। पितरं। जातः। इच्छेत्।
चक्रन्। न। अश्रु। वर्तयत्। विऽजानन्। कः। दंपती इति दंऽपती। सऽमनसा। वि। यूयोत्। अध। यत्
त्। अग्निः। श्वशुरेषु। दीदयत्। प्रति। ब्रवाणि। वर्तयते। अश्रु। चक्रन्। न। क्रंदत्। आऽध्ये। शिवायै।
प्र। अतत्। ते। हिनव। यत्। ते। अस्मे इति। परा। इहि। अस्तं। नहि। मूर। मा। आपः। सुऽदेवः। अद्य। प्रऽप
तेत्। अनावृत्। परावतं। परमां। गंतवै। ऊं इति। अध। शयीत। निःऽऋतेः। उपऽस्थे। अध। एनं। वृ

कोः। रभसासः। अद्युः। पुरूरवः। मा। मृथाः। मा। प्र। पप्तः। मा। त्वा। वृकासः। अशिवासः। ऊं इति। क्षन्।
न। वै। स्त्रैणानि। सख्यानि। संति। सालावृकाणां। हृदयानि। एता॥ ३॥ यत्। विऽरूपा। अचरं।
मर्त्येषु। अवसं। रात्रीः। शरदः। चतस्रः। घृतस्य। स्तोकं। सकृत्। अह्नः। आश्नां। तात्। एव। इदं। ततृपा
णा। चरामि॥ अंतरिक्षऽप्रां। रजसः। विऽमानीं। उप। शिक्षामि। उर्वशीं। वसिष्ठः। उप। त्वा। रातिः। सुऽ
मे। कृतस्य। तिष्ठात्। नि। वर्तस्व। हृदयं। तप्यते। इति। त्वा। देवाः। इमे। आहुः। ऐळ। यथा। ईं। एतत्। भव
सि। मृत्युऽबंधुः। प्रऽजा। ते। देवान्। हविषा। यजाति। स्वःऽगे। ऊं इति। त्वं। अपि। मादयासे॥ ४॥ प्र।
ते। महे। विदथे। शंसिषं। हरी इति। प्र। ते। वन्वे। वनुषः। हर्यतं। मदं। घृतं। न। यः। हरिऽभिः। चारु। से
चते। आ। त्वा। विशंतु। हरिऽवर्पसं। गिरः॥ हरिं। हि। योनिं। अभि। ये। संऽअस्वरन्। हिन्वंतः। हरी इ
ति। दिव्यं। यथा। सदः। आ। यं। पृणंति। हरिऽभिः। न। धेनवः। इंद्राय। शूषं। हरिऽवंतं। अर्चत॥ सः।
अस्य। वज्रः। हरितः। यः। आयसः। हरिः। निऽकामः। हरिः। आ। गभस्त्योः। द्युम्नी। सुऽशिप्रः। हरि
मन्युऽसायकः। इंद्रे। नि। रूपा। हरिता। मिमिक्षिरे॥ दिवि। न। केतुः। अधि। धायि। हर्यतः। विव्यचत्। ३२
वज्रः। हरितः। न। रंह्या। तुदत्। अहिं। हरिऽशिप्रः। यः। आयसः। सहस्रऽशोकाः। अभवत्। हरिं
ऽभरः॥ त्वंऽत्वं। अहर्यथाः। उपऽस्तुतः। पूर्वेभिः। इंद्र। हरिऽकेश। यज्वऽभिः। त्वं। हर्यसि। तव। विश्वं।

उक्थ्यं। असामि। राधः। हरिऽजात। हर्यतं॥ ५॥ ता। वज्रिणं। मंदिनं। स्तोम्यं। मदे। इंद्रं। रथे। वहतः। हर्य
ता। हरी इति। पुरु। नि। अस्मै। सवनानि। हर्यते। इंद्राय। सोमाः। हरयः। दधन्विरे। अरं। कामाय। हरयः।
दधन्विरे। स्थिराय। हिन्वन्। हरयः। हरी इति। तुरा। अर्वत्ऽभिः। यः। हरिऽभिः। जोषं। ईयते। सः। अस्य।
कामं। हरिऽवंतं। आनशे॥ हरिऽश्मशारुः। हरिऽकेशः। आयसः। तुरःऽपेये। यः। हरिऽपाः। अवर्धत। ण
वाजिनीऽवसुः। अति। विश्वा। दुःऽइता। पारिषत्। हरी इति॥ स्रुवाऽइव। यस्य। हरिणी इति। विऽपे
ततुः। शिप्रे इति। वाजाय। हरिणी इति। दविध्वतः। प्र। यत्। कृते। चमसे। मर्मृजत्। हरी इति। पी
त्वा। मदस्य। हर्यतस्य। अंधसः॥ उत। स्म। सद्म। हर्यतस्य। पस्त्योः। अत्यः। न। वाजं। हरिऽवान्। अ
चिक्रदत्। मही। चित्। हि। धिषणा। अहर्यत्। ओजसा। बृहत्। वयः। दधिषे। हर्यतः। चित्। आ॥ ९॥
आ। रोदसी इति। हर्यमाणः। महिऽत्वा। नव्यंऽनव्यं। हर्यसि। मन्म। नु। प्रियं। प्र। पस्त्यं। असुर। हर्यतं।
गोः। आविः। कृधि। हरये। सूर्याय। आ। त्वा। हर्यंतं। प्रऽयुजः। जनानां। रथे। वहंतु। हरिऽशिप्रं। इंद्र।
पिब। यथा। प्रतिऽभृतस्य। मध्वः। हर्यन्। यज्ञं। सधऽमादे। दशऽओणिं। अपाः। पूर्वेषां। हरिऽवः। सु
तानां। अथो इति। इदं। सवनं। केवलं। ते। ममद्धि। सोमं। मधुऽमंतं। इंद्र। सत्रा। वृषन्। जठरे। आ। वृष
स्व॥ ७॥ याः। ओषधीः। पूर्वाः। जाताः। देवेभ्यः। त्रिऽयुगं। पुरा। मनै। नु। बभ्रूणां। अहं। शतं। धामानि।

सप्त। च। शतं। वः। अंब। धामानि। सहस्रं। उत। वः। रुहः। अध। शतऽक्रत्वः। यूयं। इमं। मे। अगदं। कृत।
ओषधीः। प्रति। मोदध्वं। पुष्पऽवतीः। प्रऽसूवरीः। अश्वाःऽइव। सऽजित्वरीः। वीरुधः। पारयिष्णवः। ओष
धीः। इति। मातरः। तत्। वः। देवीः। उप। ब्रुवे। सनेयं। अश्वं। गां। वासः। आत्मानं। तव। पुरुष। अश्वत्थे।
वः। निऽसदनं। पर्णे। वः। वसतिः। कृता। गोऽभाजः। इत्। किल। असथ। यत्। सनवथ। पुरुषं। ॥ ५ ॥ यत्र।
ओषधीः। संऽअग्मत। राजानः। समितौऽइव। विप्रः। सः। उच्यते। भिषक्। रक्षःऽहा। अमीवऽचात
नः। अश्वऽवतीं। सोमऽवतीं। ऊर्जयन्तीं। उतऽओजसं। आ। अवित्सि। सर्वाः। ओषधीः। अस्मै। अ
रिष्टऽतातये। उत्। शुष्माः। ओषधीनां। गावः। गोष्ठात्ऽइव। ईरते। धनं। सनिष्यन्तीनां। आत्मानं। त
व। पुरुष। इष्कृतिः। नाम। वः। माता। अथो इति। यूयं। स्थ। निःऽकृतीः। सीराः। पतत्रिणीः। स्थन। यत्।
आमयति। निः। कृथ। अति। विश्वाः। परिऽस्थाः। स्तेनःऽइव। व्रजं। अक्रमुः। ओषधीः। प्र। अचु
च्यवुः। यत्। किं। च। तन्वः। रपः। ॥ १० ॥ यत्। इमाः। वाजयन्। अहं। ओषधीः। हस्ते। आऽदधे। आत्मा।
यक्ष्मस्य। नश्यति। पुरा। जीवऽगृभः। यथा। यस्य। ओषधीः। प्रऽसर्पथ। अङ्गंऽअङ्गं। परुःऽपरुः। त
तः। यक्ष्मं। वि। बाधध्वे। उग्रः। मध्यमशीःऽइव। साकं। यक्ष्म। प्र। पत। चाषेण। किकिदीविना। साकं। वात
स्य। ध्राज्या। साकं। नश्य। निऽहाकया। अन्या। वः। अन्यां। अवतु। अन्या। अन्यस्याः। उप। अवत।

ई वः

ताः। सर्वाः। संऽविदानाः। इदं। मे। प्र। अवत। वचः। याः। फलिनीः। याः। अफलाः। अपुष्पाः। याः। च।
पुष्पिणीः। बृहस्पतिऽप्रसूताः। ताः। नः। मुंचंतु। अंहसः॥१०॥ मुंचंतु। मा। शपथ्यात्। अथो इति।
वरुण्यात्। उत। अथो इति। यमस्य। पड्वीशात्। सर्वस्मात्। देवऽकिल्बिषात्। अवऽपतंतीः। अ
वदन्। दिवः। ओषधयः। परि। यं। जीवं। अश्नवामहै। न। सः। रिष्याति। पुरुषः। याः। ओषधीः। सो
मऽराज्ञीः। बह्वीः। शतऽविचक्षणाः। तासां। त्वं। असि। उतऽतमा। अरं। कामाय। शं। हृदे।०। विऽ
स्थिताः। पृथिवीं। अनु। बृहस्पतिऽप्रसूताः। अस्यै। सं। दत्त। वीर्यं। मा। वः। रिषत्। खनिता। य
स्मै। च। अहं। खनामि। वः। द्विऽपत्। चतुःऽपत्। अस्माकं। सर्वं। अस्तु। अनातुरं। याः। च। इदं। उपऽ
शृण्वंति। याः। च। दूरं। पराऽगताः। सर्वाः। संऽगत्य। वीरुधः।१। ओषधयः। सं। वदंते। सोमेन। स
ह। राज्ञा। यस्मै। कृणोति। ब्राह्मणः। तं। राजन्। पारयामसि। त्वं। उतऽतमा। असि। ओषधे। तव।
वृक्षाः। उपऽस्तयः। उपस्तिः। अस्तु। सः। अस्माकं। यः। अस्मान्। अभिऽदासति॥११॥ बृहस्पते। प्र
ति। मे। देवतां। इहि। मित्रः। वा। यत्। वरुणः। वा। असि। पूषा। आदित्यैः। वा। यत्। वसुऽभिः। मरुत्वा
न्। सः। पर्जन्यं। शंऽतनवे। वृषय। आ। देवः। दूतः। अजिरः। चिकित्वान्। त्वत्। देवऽआपिः। अभि
मां। अ गच्छत्। प्रतीचीनः। प्रति। मां। आ। ववृत्स्व। दधामि। ते। द्युऽमतीं। वाचं। आसन्। अस्मे इ

ति। धेहि। द्युऽमतीं। वाचं। आसन्। बृहस्पते। अनमीवां। इषिरां। यया। वृष्टिं। शंऽतनवे। वनाव।
दिवः। द्रप्सः। मधुऽमान्। आ। विवेश। आ। नः। द्रप्साः। मधुऽमंतः। विशंतु। इंद्र। दद्धि। अधिऽरथं। सह
स्रं। नि। सीद। होत्रं। ऋतुऽथा। यजस्व। देवान्। देवऽआपे। हविषा। सपर्य। आर्ष्टिषेणः। होत्रं। ऋषिः।
निऽसीदन्। देवऽआपिः। देवऽसुमतिं। चिकित्वान्। सः। उत्ऽतरस्मात्। अधरं। समुद्रं। अपः। दिव्याः।
दिव्याः। असृजत्। वर्ष्याः। अभि। अस्मिन्। समुद्रे। अधि। उत्ऽतरस्मिन्। आपः। देवेभिः। निऽवृ
ताः। अतिष्ठन्। ताः। अद्रवन्। आर्ष्टिषेणेन। सृष्टाः। देवऽआपिना। प्रऽइषिताः। मृक्षिणीषु॥१२॥
यत्। देवऽआपिः। शंऽतनवे। पुरःऽहितः। होत्राय। वृतः। कृपयन्। अदीधेत्। देवऽश्रुतं। वृष्टिऽव
निं। रराणः। बृहस्पतिः। वाचं। अस्मै। अयच्छत्। यं। त्वा। देवऽआपिः। शुशुचानः। अग्ने। आर्ष्टिषेणः।
मनुष्यः। संऽईधे। विश्वेभिः। देवैः। अनुऽमद्यमानः। प्र। पर्जन्यं। ईरय। वृष्टिऽमंतं। त्वां। पूर्वाः। ऋषयः।
गीःऽभिः। आयन्। त्वां। अध्वरेषु। पुरुऽहूत। विश्वाः। सहस्राणि। अधिऽरथानि। अस्मे इति। आ।
नः। यज्ञं। रोहितऽअश्व। उप। याहि। एतानि। अग्ने। नवतिः। नव। त्वे इति। आऽहुतानि। अधिऽर
था। सहस्रा। तेभिः। वर्धस्व। तन्वः। शूर। पूर्वीः। दिवः। नः। वृष्टिं। इषितः। रिरीहि। एतानि। अग्ने। नव ३४
वतिं। सहस्रा। सं। प्र। यच्छ। वृष्णे। इंद्राय। भागं। विद्वान्। पथः। ऋतुऽशः। देवऽयानान्। अपि। औ

विऽद्युता।

लानं। दिवि। देवेषु। धेहि। अग्ने। बाधस्व। वि। मृधः। विऽदुःऽगहा। अप। अमीवां। अप। रक्षांसि। से
ध। अस्मात्। समुद्रात्। बृहतः। दिवः। नः। अपां। भूमानं। उप। नः। सृज। इह॥ १२॥ कं। नः। चित्रं। इष
ण्यसि। चिकित्वान्। पृथुऽग्मानं। वाश्रं। ववृधध्यै। कत्। तस्य। दातु। शवसः। विऽउष्टौ। तक्षत्। वज्रं।
वृत्रऽतुरं। अपिन्वत्। सः। हि। द्युता। वेति। साम। पृथुं। योनिं। असुरऽत्वा। आ। ससाद। सः। सऽनीळेभिः।
प्रऽसहानः। अस्य। भ्रातुः। न। ऋते। सप्तथस्य। मायाः॥ सः। वाजं। याता। अपदुःऽपदा। यन्। स्वःऽ
साता। परि। सदत्। सनिष्यन्। अनर्वा। यत्। शतऽदुरस्य। वेदः। घ्नन्। शिश्नऽदेवान्। अभि। वर्प
सा। भूत्। सः। यह्वीः। अवनीः। गोषु। अर्वा। आ। जुहोति। प्रऽधन्यासु। सस्रिः। अपादः। यत्र। युज्या
सः। अरथाः। द्रोणिऽअश्वासः। ईरते। घृतं। वाः। इति। वाः। सः। रुद्रेभिः। अशस्तऽवारः। ऋभ्वा। हित्वी।
गयं। आरेऽअवद्यः। आ। अगात्। वम्रस्य। मन्ये। मिथुना। विवव्री इति विऽवव्री। अन्नं। अभिऽइत्य।
अरोदयत्। मुषायन्। सः। इत्। दासं। तुविऽरवं। पतिः। दन्। षट्ऽअक्षं। त्रिऽशीर्षाणं। दमन्यत्। अ
स्य। त्रितः। नु। ओजसा। वृधानः। विपा। वराहं। अयःऽअग्रया। हन्निति हन्॥ १४॥ सः। द्रुह्वणे। म
नुषे। ऊर्ध्वसानः। आ। साविषत्। अर्शसानाय। शरुं। सः। नृऽतमः। नहुषः। अस्मत्। सुऽजातः। पु
रः। अभिनत्। अर्हन्। दस्युऽहत्ये। सः। अभ्रियः। न। यवसे। उदन्यन्। क्षयाय। गातुं। विदत्। नः।
अस्मे इति। उप। यत्। सीदत्। इन्दुं। शरीरैः। श्येनः। अयःऽअपाष्टिः। हन्ति। दस्यून्। सः। ब्राधतः।

शवसा। नेमिः। अस्य। कुत्साय। शुष्णं। कृपणे। परा। अदात्। अयं। कविं। अनयत्। शस्यमानं। अ
त्कं। यः। अस्य। सनिता। उत। नृणां। अयं। दशस्यन्। नर्येभिः। अस्य। दस्मः। देवेभिः। वरुणः। न। मा
यी। अयं। कनीनः। ऋतुऽपाः। अवेदि। अमिमीत। अररुं। यः। चतुःऽपात्। अस्य। स्तोमेभिः।
औशिजः। ऋजिश्वा। व्रजं। दरयत्। वृषभेण। पिप्रोः। सुत्वा। यत्। यजतः। दीदयत्। गीः। पुरः।
इयानः। अभि। वर्पसा। भूत्। एव। महः। असुर। वक्षथाय। वम्रकः। पड्ऽभिः। उप। सर्पत्। इंद्रं।
सः। इयानः। करति। स्वस्ति। अस्मै॥०॥१५॥ इंद्र। दृह्य। मघऽवन्। त्वाऽवत्। इत्। भुजे। इह। स्तु
तः। सुतऽपाः। बोधि। नः। वृधे। देवेभिः। नः। सविता। प्र। अवतु। श्रुतं। आ। सर्वऽतातिं। अदितिं। वृ
णीमहे। भराय। सु। भरत। भागं। ऋत्वियं। प्र। वायवे। शुचिऽपे। क्रंदत्ऽइष्टये। गौरस्य। यः। पयसः।
पीतिं। आनशे॥०॥ आ। नः। देवः। सविता। साविषत्। वयः। ऋजुऽयते। यजमानाय। सुन्वते। यथा।
देवान्। प्रतिऽभूषेम। पाकऽवत्।०। इंद्रः। अस्मे। इति। सुऽमनाः। अस्तु। विश्वहा। राजा। सोमः।
सुवितस्य। अधि। एतु। नः। यथाऽयथा। मित्रऽधितानि। संऽदधुः।०। इंद्रः। उक्थेन। शवसा। परुः। ३५
दधे। बृहस्पते। प्रऽतरीता। असि। आयुषः। यज्ञः। मनुः। प्रऽमतिः। नः। पिता। हि। कं।०। इंद्रस्य। नु।
सुऽकृतं। दैव्यं। सहः। अग्निः। गृहे। जरिता। मेधिरः। कविः। यज्ञः। च। भूत्। विदथे। चारुः। अंतमः॥०
॥१६॥ न। वः। गुहा। चकृम। भूरि। दुःऽकृतं। न। आविःऽत्यं। वसवः। देवऽहेळनं। माकिः। नः। देवाः।

अनंतस्य । वर्पसः ॥ अप । अमीवां । सविता । साविषत् । न्यक् । वरीयः । इत् । अप । असेधंतु । अद्रयः ।
॥ ऊर्ध्वः । ग्रावा । वसवः । अस्तु । सोतरि । विश्वा । द्वेषांसि । सनुतः । युयोत । सः । नः । देवः । सविता । पायुः ।
ईड्यः ॥ ऊर्जं । गावः । यवसे । पीवः । अत्तन । ऋतस्य । याः । सदने । कोशे । अंग्ध्वे । तनूः । एव । तन्वः । अ
स्तु । भेषजं ॥ क्रतुऽप्रावा । जरिता । शश्वतां । अवः । इंद्रः । इत् । भद्रा । प्रऽमतिः । सुतऽवतां । पूर्णं ।
ऊधः । दिव्यं । यस्य । सिक्तये ॥ चित्रः । ते । भानुः । क्रतुऽप्राः । अभिष्टिः । संति । स्पृधः । जरणिऽप्राः ।
अधृष्टाः । रजिष्ठया । रज्या । पश्वः । आ । गोः । तूतूर्षति । परि । अग्रं । दुवस्युः ॥ १७ ॥ उत् । बुध्य
ध्वं । सऽमनसः । सखायः । सं । अग्निं । इंध्वं । बहवः । सऽनीळाः ॥ इंद्रऽवतः । अवसे । नि । ह्व
ये । वः । मंद्रा । कृणुध्वं । धियः । आ । तनुध्वं । नावं । अरित्रऽपरणीं । कृणुध्वं । इष्कृणुध्वं । आयुधा ।
अरं । कृणुध्वं । प्रांचं । यज्ञं । प्र । नयत । सखायः ॥ युनक्त । सीरा । वि । युगा । तनुध्वं । कृते । योनौ । व
पत । इह । बीजं ॥ गिरा । च । श्रुष्टिः । सऽभराः । असत् । नः । नेदीयः । इत् । सृण्यः । पक्वं । आ । इया
त् । सीरा । युंजंति । कवयः । युगा । वि । तन्वते । पृथक् ॥ धीराः । देवेषु । सुम्नऽयानिः । आऽहावान् ।
कृणोतन । सं । वरत्राः । दधातन ॥ सिंचामहै । अवतं । उद्रिणं । वयं । सुऽसेकं । अनुपऽक्षितं । इष्कृत
ऽआहावं । अवतं । सुऽवरत्रं । सुऽसेचनं ॥ उद्रिणं । सिंचे । अक्षितं ॥ १८ ॥ प्रीणीत । अश्वान् ।

हितं। जयाथ। स्वस्तिऽवाहं। रथं। इत्। कृणुध्वं। द्रोणऽआहावं। अवतं। अश्मऽचक्रं। अंसत्रऽकोशं। सिंचत। नृऽपानं। ब्रजं। कृणुध्वं। सः। हि। वः। नृऽपानः। वर्म। सीव्यध्वं। बहुला। पृथूनि। पुरः। कृणुध्वं। आयसीः। अधृष्टाः। मा। वः। सुस्रोत्। चमसः। दृंहत। तं। आ। वः। धियं। यज्ञियां। वर्तिं। ऊतये। देवाः। देवीं। यजतां। यज्ञियां। इह। आ। तु। सिंच। हरिं। ईं। द्रोः। उपऽस्थे। वाशीभिः। तक्षत। अश्मन्ऽमयीभिः। परि। स्वजध्वं। दश। कक्ष्याभिः। उभे इति। धुरौ। प्रति। वह्निं। युनक्त। उभे इति। धुरौ। वह्निः। आऽपिब्दमानः। अंतः। योनाऽइव। चरति। द्विऽजानिः। वनस्पतिं। वने। आ। अस्थापयध्वं। नि। सु। दधिध्वं। अखनंतः। उत्सं। कृपं। ता। नरः। कृष्थं। उ ता। दधातन। चोदयत। खुदत। वाजऽसातये। निष्टिग्र्यः। पुत्रं। आ। च्यवय। ऊतये। इंद्रं। सऽबाधः। इह। सोमऽपीतये॥१२॥ प्र। तारथा। मिथुऽकृतं। इंद्रः। अवत्। धृष्णुऽया। अस्मिन्। आजौ। पुरुऽहूतं। श्रवाय्यः। धनऽभक्षेषु। नः। अव। उत। स्म। वातः। वहति। वासः। अस्याः। अधिऽरथं। यत्। अजयत्। सहस्रं। रथीः। अभूत्। मुद्गलानी। गोऽइष्टौ। भरे। कृतं। वि। अचेत्। इंद्रऽसेना॥ अंतः। यच्छ। जिघांसतः। वज्रं। इंद्र। अभिऽदासतः। दासस्य। वा। मघऽवन्। आर्यस्य। वा। सनुतः। यवय। वधं। उद्रः। ह्रदं। अपिबत्। जर्हृषाणः। कूटं। स्म। तृंहत्। अभिऽमातिं। एति। प्र। मुष्कऽभारः। श्रवः। इच्छमानः॥ अजिरं। बाहू इति। अभरत्। सिसासन्।

नि। अक्रंदयन्। उपऽयंतः। एनं। अमेहयन्। वृषभं। मध्ये। आजेः। तेन। सूभर्वं। शतऽवत्। सह
स्रं। गवां। मुद्गलः। प्रऽधने। जिगाय॥ ककर्दवे। वृषभः। युक्तः। आसीत्। अवावचीत्। सार
थिः। अस्य। केशी। दुधेः। युक्तस्य। द्रवतः। सह। अनसा। ऋच्छंति। स्म। निःऽपदः। मुद्गलानीं॥
॥२०॥ उत। प्रऽधिं। उत्। अहन्। अस्य। विद्वान्। उप। अयुनक्। वंसगं। अत्र। शिक्षन्। इंद्रः। उत।
आवत्। पतिं। अघ्न्यानां। अरंहत। पद्याभिः। ककुत्ऽमान्॥ शुनं। अष्ट्राऽवी। अचरत्। कपर्दी। वर
त्रायां। दारु। आऽनह्यमानः। नृम्णानि। कृण्वन्। बहवे। जनाय। गाः। पस्पशानः। तविषीः। अ
धत्त॥ इमं। तं। पश्य। वृषभस्य। युंजं। काष्ठायाः। मध्ये। द्रुऽघनं। शयानं। येन। जिगाय। शतऽव
त्। सहस्रं। गवां। मुद्गलः। पृतनाज्येषु॥ आरे। अघा। कः। नु। इत्था। ददर्श। यं। युंजंति। तं। ऊं इति।
आ। स्थापयंति। न। अस्मै। तृणं। न। उदकं। आ। भरंति। उत्ऽतरः। धुरः। वहति। प्रऽदेदिशत्॥ प
रिऽवृक्ताऽइव। पतिऽविद्यं। आनट्। पीप्याना। कूचक्रेणऽइव। सिंचन्। एषऽएष्या। चित्। र
थ्या। जयेम। सुऽमंगलं। सिनऽवत्। अस्तु। सातं॥ त्वं। विश्वस्य। जगतः। चक्षुः। इंद्र। असि। चक्षु
षः। वृषा। यत्। आजिं। वृषणा। सिसासि। चोदयन्। वध्रिणा। युजा॥ ॥२१॥ आशुः। शिशानः।
वृषभः। न। भीमः। घनाघनः। क्षोभणः। चर्षणीनां। संऽक्रंदनः। अनिऽमिषः। एकऽवीरः। शतं।

सेनाः। अस्माकं। इंद्रः। संऽक्रंदनेन। अनिऽमिषेण। जिष्णुना। युत्ऽकारेण। दुःऽच्यवनेन। धृ
ष्णुना। तत्। इंद्रेण। जयत। तत्। सहध्वं। युधः। नरः। इषुऽहस्तेन। वृष्णा॥ सः। इषुऽहस्तैः। सः। निषंगिऽ
भिः। वशी। संऽस्रष्टा। सः। युधः। इंद्रः। गणेन। संसृष्टऽजित्। सोमऽपाः। बाहुऽशर्धी। उग्रऽधन्वा। प्र
तिऽहिताभिः। अस्ता॥ बृहस्पते। परि। दीय। रथेन। रक्षःऽहा। अमित्रान्। अपऽबाधमानः। प्रऽभंज
न्। सेनाः। प्रऽमृणः। युधा। जयन्। अस्माकं। एधि। अविता। रथानां॥ बलऽविज्ञायः। स्थविरः। प्रवी
रः। सहस्वान्। वाजी। सहमानः। उग्रः। अभिऽवीरः। अभिऽसत्वा। सहःऽजाः। जैत्रं। इंद्र। रथं। आ।
तिष्ठ। गोऽवित्॥ गोत्रऽभिदं। गोऽविदं। वज्रऽबाहुं। जयंतं। अज्म। प्रऽमृणंतं। ओजसा। इमं। सऽजा
ताः। अनु। वीरयध्वं। इंद्रं। सखायः। अनु। सं। रभध्वं॥ ६॥ अभि। गोत्राणि। सहसा। गाहमानः। अ
दयः। वीरः। शतऽमन्युः। इंद्रः। दुःऽच्यवनः। पृतनाषाट्। अयुध्यः। अस्माकं। सेनाः। अवतु। प्र।
युत्ऽसु॥ इंद्रः। आसां। नेता। बृहस्पतिः। दक्षिणा। यज्ञः। पुरः। एतु। सोमः। देवऽसेनानां। अभिऽभं
जतीनां। जयंतीनां। मरुतः। यंतु। अग्रं॥ इंद्रस्य। वृष्णः। वरुणस्य। राज्ञः। आदित्यानां। मरुतां। श

२७

र्धः। उग्रं। महाऽमनसां। भुवनऽच्यवानां। घोषः। देवानां। जयतां। उत्। अस्थात्॥ उत्। हर्षय। मघऽव
न्। आयुधानि। उत्। सत्वनां। मामकानां। मनांसि। उत्। वृत्रऽहन्। वाजिनां। वाजिनानि। उत्। रथा

ना।जयता।यंतु।घोषाः।अस्माकं।इंद्रः।संऽऋतेषु।ध्वजेषु।अस्माकं।याः।इषवः।ताः।जयंतु।अ
स्माकं।वीराः।उत्ऽतरे।भवंतु।अस्मान्।ऊं इति।देवाः।अवत।हवेषु।अमीषां।चित्तं।प्रतिऽलोभयंती
ती।गृहाण।अंगानि।अप्वे।परा।इहि।अभि।प्र।इहि।निः।दह।हृत्ऽसु।शोकैः।०प्र।इत।जयत।न
रः।इंद्रः।वः।शर्म।यछतु।उग्राः।वः।संतु।बाहवः।अनाधृष्याः।यथा।असथ।१३।असावि।सोमः।
पुरुऽहूत।तुभ्यं।हरिऽभ्यां।यज्ञं।उप।याहि।तूयं।तुभ्यं।गिरः।विप्रऽवीराः।इयानाः।दधन्विरे।इंद्र।पि
ब।सुतस्य।अप्ऽसु।धूतस्य।हरिऽवः।पिब।इह।नृऽभिः।सुतस्य।जठरं।पृणस्व।मिमिक्षुः।यं।अ
द्रयः।इंद्र।तुभ्यं।तेभिः।वर्धस्व।मदं।उक्थऽवाहः।प्र।उग्रां।पीतिं।वृष्णे।इयर्मि।सत्यां।प्रऽये।सुतस्य।
हरिऽअश्व।तुभ्यं।इंद्र।धेनाभिः।इह।मादयस्व।धीभिः।विश्वाभिः।शच्या।गृणानः।ऊती।शचीऽ
वः।तव।वीर्येण।वयः।दधानाः।उशिजः।ऋतऽज्ञाः।प्रजाऽवत्।इंद्र।मनुषः।दुरोणे।तस्थुः।गृणंतः।
सधऽमाद्यासः।प्रनीतिऽभिः।ते।हरिऽअश्व।सुऽस्तोः।सुऽसुम्नस्य।पुरुऽरुचः।जनासः।मंहिष्ठां।
ऊतिं।विऽतिरे।दधानाः।स्तोतारः।इंद्र।तव।सूनृताभिः।२४।उप।ब्रह्माणि।हरिऽवः।हरिऽभ्यां।
सोमस्य।याहि।पीतये।सुतस्य।इंद्र।त्वा।यज्ञः।क्षममाणं।आनट्।दाश्वान्।असि।अध्वरस्य।
प्रऽकेतः।सहस्वान्।वाजं।अभिमातिऽसहं।सुतेऽरणं।मघऽवानं।सुऽवृक्तिं।उप।भूषंति।गिरः।

सुऽरणाः ।

अप्रतिऽइतं । इंद्रं । नमस्याः । जरितुः । पनंत । सप्त । आपः । देवीः । अमृक्ताः । याभिः । सिंधुं । अतरः ।
इंद्र । पूःऽभित् । नवतिं । स्रोत्याः । नव । च । स्रवंतीः । देवेभ्यः । गातुं । मनुषे । च । विंदः । अपः । महीः । अ-
भिऽशस्तेः । अमुंचः । अजागः । आसु । अधि । देवः । एकः । इंद्र । याः । त्वं । वृत्रऽतूर्ये । चकर्थ । ताभिः ।
विश्वऽआयुः । तन्वं । पुपुष्याः । वीरेण्यः । क्रतुः । इंद्रः । सुऽशस्तिः । उत । अपि । धेना । पुरुऽहूतं । ईट्टे । आ-
र्दयत् । वृत्रं । अकृणोत् । ऊं इति । लोकं । ससहे । शक्रः । पृतनाः । अभिष्टिः ॥०॥२पू॥ कदा । वसो इति ।
स्तोत्रं । हर्यते । आ । अव । श्मशा । रुधत् । वारिति वाः । दीर्घं । सुतं । वाताप्याय । हरी इति । यस्य । सुऽयु-
जा । विऽव्रता । वेः । अर्वंता । अनु । शेपा । उभा । रजी इति । न । केशिना । पतिः । दन् । अप । योः । इंद्रः । पाप-
जे । आ । मर्तः । न । शशमानः । बिभीवान् । शुभे । यत् । युयुजे । तविषीऽवान् । सचा । आयोः । इंद्रः । च-
र्कषे । आ । उप । आनसः । सपर्यन् । नदयोः । विऽव्रतयोः । शूरः । इंद्रः । अधि । यः । तस्थौ । केशऽवंता । व्य-
चस्वंता । न । पुष्ट्यै । वनोति । शिप्राभ्यां । शिप्रिणीऽवान् ॥ २ ॥ प्र । अस्तौत् । ऋष्वऽओजाः । ऋष्वे-
भिः । ततक्ष । शूरः । शवसा । ऋभुः । न । क्रतुऽभिः । मातरिश्वा । वज्रं । यः । चक्रे । सुऽहना । अय । दस्यवे ।
हिरीमशः । हिरिऽमान् । अरुतऽहनुः । अद्भुतं । न । रजः । अव । अनुः । वृजिना । शिशीहि । ऋचा । वनेम ।
अनृचः । न । अब्रह्मा । यज्ञः । ऋधक् । जोषति । त्वे इति । ऊर्ध्वा । यत् । त्रेता । भूत् । यज्ञस्य । धूः ।

सु॥ सदृक्।सऽजूः।नावं।स्वऽयशसं।सचा।आयोः।श्रियै।तु।ए।श्रिः।उपऽसेचनी।भूत्।श्रि
या।दर्विः।अरेपाः।ययोः।स्वो।पात्रै।सिंचसे।उत्।शतं।वा।यत्।असुर्यां।प्रति।त्वा।सुऽमित्रः।इ
ध्या।अस्तोत्।दुःऽमित्रः।इध्या।अस्तोत्।आवः।यत्।दस्युऽहत्ये।कुत्सऽपुत्रं।प्र।कुत्सऽवत्से
॥२७॥ ॥इत्यष्टमाष्टके पंचमोध्यायः॥ ॥ओम्॥उभौ।उं इति।नू।नौ।ततू।इत्।अर्थयेथे इति।
वि।तन्वाथे इति।धियः।वस्त्रा।अपसाऽइव।सध्रीचीना।यातवे।प्र।ईं।अजीगरिति।सुदिनाऽ
इव।पृक्षः।आ।तंसयेथे इति।उषाराऽइव।फर्वरेषु।श्रयेथे।प्रायोगाऽइव।श्वात्र्या।शासुः। रतिं।
आ।इत्थः।दूताऽइव।हि।स्थः।यशसा।जनेषु।मा।अप।स्थातं।महिषाऽइव।अवऽपानात्।सा
कंऽयुजा।शकुनस्येऽइव।पक्षा।पश्वाऽइव।चित्रा।यजुः।आ।गमिष्ठा।अग्निःऽइव।देवऽयोः।
दीदिऽवांसा।परिज्मानाऽइव।यजथः।पुरुऽत्रा।आपी इति।वः।अस्मे इति।पितराऽइव।पुत्रा।उ
ग्राऽइव।रुचा।नृपती इवेति नृपतीऽइव।तुर्यै।इर्याऽइव।पुष्ट्यै।किरणाऽइव।भुज्यै।श्रुष्टीवानाऽ
इव।हवं।आ।गमिष्ठं।वंसगाऽइव।पूषर्या।शिंबाता।मित्राऽइव।ऋता।शतरा।शातपंता।वाजाऽ
इव।उच्चा।वयसा।घर्म्यऽस्था।मेषाऽइव।इषा।सपर्या।पुरीषा॥१॥सृण्याऽइव।जर्भरी इति।तुर्फ
रीतू इति।नैतोशाऽइव।तुर्फरी इति।पर्फरीका।उदन्यजाऽइव।जेमना।मदेरू इति।ता।मे।जरा

युः। अजरं। मरायु। पज्राऽइव। चर्चरं। जारं। मरायु। क्षद्मऽइव। अर्थेषु। तर्तरीथः। उग्रा। ऋभू इति।
न। आपत्। खरमज्रा। खरऽज्रुः। वायुः। न। पर्फरत्। क्षयत्। रयीणां। घर्माऽइव। मधु। जठरे। सनेरू इति।
भगेऽअविता। तुर्फरी इति। फारिवा। अरं। पतराऽइव। चचरा। चंद्रऽनिर्निक्। मनःऽऋंगा।
मनन्या। न। जग्मी इति। बृहंताऽइव। गंभरेषु। प्रतिऽस्थां। पादाऽइव। गाधं। तरंती। विदाथः। कर्णाऽ
इव। शासुः। अनु। हि। स्मरांथः। अंशाऽइव। नः। भजतं। चित्रं। अप्नः। आरंगराऽइव। मधु। आ।
ईरयेथे इति। सारघाऽइव। गवि। नीचीनऽबारे। कीनाराऽइव। स्वेदं। आऽसिस्विदाना। क्षामाऽइव।
ऊर्जा। सुयवसऽअत्। सचेथे इति। आध्याम। स्तोमं। सनुयाम। वाजं। आ। नः। मंत्रं। सरथाऽइह।
उप। यातं। यशः। न। पक्वं। मधु। गोषु। अंतः। आ। भूतऽअंशः। अश्विनोः। कामं। अप्राः॥ २॥ आविः।
अभूत्। महि। माघोनं। एषां। विश्वं। जीवं। तमसः। निः। अमोचि। महि। ज्योतिः। पितृऽभिः। दत्तं। आ।
अगात्। उरुः। पंथाः। दक्षिणायाः। अदर्शि। उच्चा। दिवि। दक्षिणाऽवंतः। अस्थुः। ये। अश्वऽदाः। स
ह। ते। सूर्येण। हिरण्यऽदाः। अमृतऽत्वं। भजंते। वासःऽदाः। सोम। प्र। तिरंते। आयुः। दैवी। पूर्तिः।
दक्षिणा। देवऽयज्या। न। कवऽअरिभ्यः। नहि। ते। पृणंति। अथ। नरः। प्रयतऽदक्षिणासः। अवद्यऽ
भिया। बहवः। पृणंति। शतऽधारं। वायुं। अर्कं। स्वःऽविदं। नृऽचक्षसः। ते। अभि। चक्षते। हविः।

ये।पृणंति।प्र।च।यच्छंति।संऽगमे।ते।दक्षिणां।दुहते।सप्तऽमातरं।दक्षिणाऽवान्।प्रथमः।हूतः।
एति।दक्षिणाऽवान्।ग्रामऽनीः।अग्रं।एति।तं।एव।मन्ये।नृऽपतिं।जनानां।यः।प्रथमः।दक्षिणां।
आऽविवाय॥५॥तं।एव।ऋषिं।तं।ऊं।इति।ब्रह्माणं।आहुः।यज्ञऽन्यं।सामऽगां।उक्थऽशासं।सः।
शुक्रस्य।तन्वः।वेद।तिस्रः।यः।प्रथमः।दक्षिणया।रराध।दक्षिणा।अश्वं।दक्षिणा।गां।ददाति।
दक्षिणा।चंद्रं।उत।यत्।हिरण्यं।दक्षिणा।अन्नं।वनुते।यः।नः।आत्मा।दक्षिणां।वर्म।कृणुते।विऽ
जानन्।न।भोजाः।ममुः।न।निऽअर्थं।ईयुः।न।रिष्यंति।न।व्यथंते।ह।भोजाः।इदं।यत्।विश्वं।
भुवनं।स्वःरिति स्वः।एतत्।सर्वं।दक्षिणा।एभ्यः।ददाति।भोजाः।जिग्युः।सुरभिं।योनिं।अग्रे।
भोजाः।जिग्युः।वध्वं।या।सुऽवासाः।भोजाः।जिग्युः।अंतःऽपेयं।सुरायाः।भोजाः।जिग्युः।ये।
अहूताः।प्रऽयंति।भोजाय।अश्वं।सं।मृजंति।आशुं।भोजाय।आस्ते।कन्या।शुंभमाना।भोज
स्य।इदं।पुष्करिणीऽइव।वेश्म।परिऽकृतं।देवमानाऽइव।चित्रं।भोजं।अश्वाः।सुष्ठुऽवाहः।वहं
ति।सुऽवृत्।रथः।वर्तते।दक्षिणायाः।भोजं।देवासः।अवत।भरेषु।भोजः।शत्रून्।संऽअनीके
षु।जेता॥४॥किं।इच्छंती।सरमा।प्र।इदं।आनट्।दूरे।हि।अध्वा।जगुरिः।पराचैः।का।अस्मेऽहि
तिः।का।परिऽतक्म्या।आसीत्।कथं।रसायाः।अतरः।पयांसि।इंद्रस्य।दूतीः।इषिता।चरामि।महः।

च।

इच्छंती । पणयः । निऽधीन् । वः । अतिऽस्कदः । भियसा । तत् । नः । आ । अवत् । तथा । रसायाः । अत
रं । पयांसि ॥ कीदृङ् । इंद्रः । सरमे । का । दृशीका । यस्य । इदं । दूतीः । असरः । पराकात् । आ । च । गच्छा
त् । मित्रं । एन । दधाम । अथ । गवां । गोऽपतिः । नः । भवाति ॥ ० । दभ्यं । दभत् । सः । ० । असरं । पराकात् ।
न । तं । गूहंति । स्रवतः । गभीराः । हताः । इंद्रेण । पणयः । शयध्वे । इमाः । गावः । सरमे । याः । ऐच्छः ।
परि । दिवः । अंतान् । सुऽभगे । पतंती । कः । ते । एनाः । अव । सृजात् । अयुध्वी । उत । अस्माकं । आ
युधा । संति । तिग्मा ॥ ५ ॥ असेन्या । वः । पणयः । वचांसि । अनिषव्याः । तन्वः । संतु । पापीः । अधृष्टः ।
वः । एतवै । अस्तु । पंथाः । बृहस्पतिः । वः । उभया । न । मृळात् ॥ अयं । निऽधिः । सरमे । अद्रिऽबुध्नः ।
गोभिः । अश्वेभिः । वसुऽभिः । निऽऋष्टः । रक्षंति । तं । पणयः । ये । सुऽगोपाः । रेकु । पदं । अलकं । आ ।
जगंथ ॥ आ । इह । गमन् । ऋषयः । सोमऽशिताः । अयास्यः । अंगिरसः । नवऽग्वाः । ते । एतं । ऊर्वं ।
वि । भजंत । गोनां । अथ । एतत् । वचः । पणयः । वमन् । इत् ॥ एव । च । त्वं । सरमे । आऽजगंथ । प्रऽबा
धिता । सहसा । दैव्येन । स्वसारं । त्वा । कृणवै । मा । पुनः । गाः । अप । ते । गवां । सुऽभगे । भजाम ॥ न ।
अहं । वेद । भ्रातृऽत्वं । नो इति । स्वसृऽत्वं । इंद्रः । विदुः । अंगिरसः । च । घोराः । गोऽकामाः । मे । अ
छदयन् । यत् । आयं । अप । अतः । इत । पणयः । वरीयः । दूरं । इत । पणयः । वरीयः । [illegible] । ३

४०

त्।गावः।यं।तु।भिनती॥ऋतेन।बृहस्पतिः॥याः।अविंदत्।निऽगूह्ळाः।सोमः॥ग्रावाणः॥ऋषयः।च।
विप्राः॥ध्या।ते।अवदन्।प्रथमाः।ब्रह्मऽकिल्बिषे।अकूपारः।सलिलः।मातरिश्वा।वीळुऽहराः।तपः।
उग्रः।मयःऽभूः।आपः।देवीः।प्रथमऽजाः।ऋतेन॥सोमः।राजा।प्रथमः।ह्ले ब्रेऽजायां।पुनरिति।प्र।अ
यच्छत्।अहृणीयमानः।अनुऽअर्तिता।वरुणः।मित्रः।आसीत्।अग्निः।होता।हस्तऽगृह्य।आ।नि
नाय॥हस्तेन।एव।ग्राह्यः।आऽधिः।अस्याः।ब्रह्मऽजाया।इयं।इति।च।इत्।अवोचन्।न।दूताय।प्रऽ
ह्ये।तस्थे।एषा।तथा।राष्ट्रं।गुपितं।क्षत्रियस्य॥देवाः।एतस्यां।अवदंत।पूर्वे।सप्तऽऋषयः।तपसा।ये।
निऽसेदुः॥भीमा।जाया।ब्राह्मणस्य।उपऽनीता।दुःऽधां।दधाति।परमे।विऽओमन्॥ब्रह्मऽचारी।चर
ति।वेविषत्।विषः।सः।देवानां।भवति।एकं।अंगं॥तेन।जायां।अनु।अविंदत्।बृहस्पतिः।सोमेन।नी
तां।जुह्वं।न।देवाः॥पुनः।वै।देवाः।अददुः।पुनः।मनुष्याः।उत॥राजानः।सत्यं।कृण्वानाः।ब्रह्मऽजायां।
पुनः।ददुः॥पुनःऽदाय।ब्रह्मऽजायां।कृत्वी।देवैः।निःऽकिल्बिषं॥ऊर्जं।पृथिव्याः।भक्त्वाय।उरुऽगायं।उ
प।आसते॥७॥संऽइद्धः।अद्य।मनुषः।दुरोणे।देवः।देवान्।यजसि।जातऽवेदः॥आ।च।वह।मित्रऽ
महः।चिकित्वान्।त्वं।दूतः।कविः।असि।प्रऽचेताः॥तनूऽनपात्।पथः।ऋतस्य।यानान्।मध्वा।संऽ
अंजन्।स्वदय।सुऽजिह्व॥मन्मानि।धीभिः।उत।यज्ञं।ऋंधन्।देवऽत्रा।च।कृणुहि।अध्वरं।नः॥आऽ

जुह्वानः। ईड्यः। वंद्यः। च। आ। याहि। अग्ने। वसुऽभिः। सऽजोषाः। त्वं। देवानां। असि। यह्व। होता। सः।
एनान्। यक्षि। इषितः। यजीयान्। प्राचीनं। बर्हिः। प्रऽदिशा। पृथिव्याः। वस्तोः। अस्याः। वृज्यते। अग्रे।
अह्नां॥ देवेभ्यः। अदितये। स्योनं। व्यचस्वतीः। उर्विया। वि। श्रयंतां। पतिऽभ्यः। न। जनयः। शुंभमानाः।
देवीः। द्वारः। बृहतीः। विश्वंऽइन्वाः। देवेभ्यः। भवत। सुऽप्रऽअयनाः॥५॥ आ। सुस्वयंती इति। यजते इति।
उपाके इति॥ दिव्ये इति। योषणे इति। बृहती इति। सुरुक्मे इति सुऽरुक्मे। अधि। श्रियं। शुक्रऽ
पिशं। दधाने इति॥ सुऽवाचा। मिमाना। यज्ञं। मनुषः। यजध्यै। प्रऽचोदयंता। विदथेषु। कारू इति।
प्राचीनं। ज्योतिः। प्रऽदिशा। दिशंता॥ आ। नः। यज्ञं। भारती। तूयं। एतु। इळा। मनुष्वत्। इह। चेत
यंती॥ तिस्रः। देवीः। बर्हिः। आ। इदं। स्योनं। सरस्वती। सुऽअपसः। सदंतु॥ यः। इमे इति। द्यावापृथिवी
इति। जनित्री इति। रूपैः। अपिंशत्। भुवनानि। विश्वा॥ तं। अद्य। होतः। इषितः। यजीयान्। देवं। त्व
ष्टारं। इह। यक्षि। विद्वान्॥ उपऽअवसृज। त्मन्या। संऽअंजन्। देवानां। पाथः। ऋतुऽथा। हवींषि।
वनस्पतिः। शमिता। देवः। अग्निः। स्वदंतु। हव्यं। मधुना। घृतेन॥ सद्यः। जातः। वि। अमिमीत। य ४१
ज्ञं। अग्निः। देवानां। अभवत्। पुरःऽगाः। अस्य। होतुः। प्रऽदिशि। ऋतस्य। वाचि। स्वाहाऽकृतं। ह
विः। अदंतु। देवाः॥॥ मनीषिणः। प्र। भरध्वं। मनीषां। यथाऽयथा। मतयः। संति। नृणां। इंद्रं। सत्यैः।

आ। ईरयाम। कृतेभिः। सः। हि। वीरः। गिर्वणस्युः। विदानः। ऋतस्य। हि। सदसः। धीतिः। अद्यौत्। सं। गा
र्ष्टेयः। वृषभः। गोभिः। आनट्। उत्। अतिष्ठत्। तविषेण। रवेण। महांति। चित्। सं। विव्याच। रजांसि। इं
द्रः। किल। श्रुत्यै। अस्य। वेद। सः। हि। जिष्णुः। पथिऽकृत्। सूर्याय। आत्। मेनां। कृण्वन्। अच्युतः। भुव
त्। गोः। पतिः। दिवः। सनुऽजाः। अप्रतिऽइतः। व्रता। अमिनात्। अंगिरःऽभिः। गृणानः। पुरूणि। चि
त्। नि। तताना। रजांसि। दाधार। यः। धरुणं। सत्यऽताता। इंद्रः। दिवः। प्रतिऽमानं। पृथिव्याः। विश्वा। वे
द। सवना। हंति। शुष्णं। मही। चित्। द्यां। आ। अतनोत्। सूर्येण। चास्कंभ। चित्। स्कंभनेन। स्कभीयान्
॥५॥ वज्रेण। हि। वृत्रऽहा। वृत्रं। अस्तः। अदेवस्य। शूशुवानस्य। मायाः। वि। धृष्णो इति। अत्र। धृष
ता। जघंथ। अथ। अभवः। मघऽवन्। बाहुऽओजाः। सचंत। यत्। उषसः। सूर्येण। चित्रां। अस्य।
केतवः। रां। अविंदन्। आ। यत्। नक्षत्रं। ददृशे। दिवः। पुनः। यतः। नकिः। अद्धा। नु। वेद। दूरं। किल।
प्रथमाः। जग्मुः। आसां। इंद्रस्य। याः। प्रऽसवे। सस्रुः। आपः। क्व। स्वित्। अग्रं। क्व। बुध्नः। आसां।
आपः। मध्यं। क्व। वः। नूनं। अंतः। सृजः। सिंधून्। अहिना। जग्रसानान्। आत्। इत्। एताः। प्र। विवि
ज्रे। जवेन। मुमुक्षमाणाः। उत। याः। मुमुक्रे। अध। इत्। एताः। न। रमंते। निऽतिक्ताः। सध्रीचीः। सिंधुं।
उशतीःऽइव। आयन्। सनात्। जारः। आरितः। पूःऽभित्। आसां। अस्तं। आ। ते। पार्थिवा। वसू

नि। अस्मे इति। जग्मुः। सूनृताः। इन्द्र। पूर्वीः॥११॥ इन्द्र। पिब। प्रतिऽकामम्। सुतस्य। प्रातःऽसावः। तव।
हि। पूर्वऽपीतिः। हर्षस्व। हन्तवे। शूर। शत्रून्। उक्थेभिः। ते। वीर्या। प्र। ब्रवाम॥ यः। ते। रथः। मनसः। ज
वीयान्। आ। इन्द्र। तेन। सोमऽपेयाय। याहि। तूयम्। आ। ते। हरयः। प्र। द्रवन्तु। येभिः। यासि। वृषऽभिः।
मन्दमानः॥ हरित्वता। वर्चसा। सूर्यस्य। श्रेष्ठैः। रूपैः। तन्वम्। स्पर्शयस्व। अस्माभिः। इन्द्र। सखिऽभिः।
हुवानः। सध्रीचीनः। मादयस्व। निऽसद्य॥ यस्य। त्यत्। ते। महिमानम्। मदेषु। इमे इति। मही इति। रो
दसी इति। न। अविविक्ताम्। तत्। ओकः। आ। हरिऽभिः। इन्द्र। युक्तैः। प्रियेभिः। याहि। प्रियम्। अन्नम्। अ
च्छ॥ यस्य। शश्वत्। पपिऽवान्। इन्द्र। शत्रून्। अनानुऽकृत्या। रण्या। चकर्थ। सः। ते। पुरम्ऽधिम्। तविषीम्।
इयर्ति। सः। ते। मदाय। सुतः। इन्द्र। सोमः॥१२॥ इदम्। ते। पात्रम्। सनऽवित्तम्। इन्द्र। पिब। सोमम्। एना। शतक्र
तो इति शतऽक्रतो। पूर्णः। आऽहावः। मदिरस्य। मध्वः। यम्। विश्वे। इत्। अभिऽहर्यन्ति। देवाः॥ वि। हि।
त्वाम्। इन्द्र। पुरुधा। जनासः। हितऽप्रयसः। वृषभ। ह्वयन्ते। अस्माकम्। ते। मधुमत्ऽतमानि। इमा। भुवन्।
सवना। तेषु। हर्य॥ प्र। ते। इन्द्र। पूर्व्याणि। प्र। नूनम्। वीर्या। वोचम्। प्रथमा। कृतानि। सतीनऽमन्युः। अश्र
थयः। अद्रिम्। सुऽवेदनाम्। अकृणोः। ब्रह्मणे। गाम्॥ नि। सु। सीद। गणऽपते। गणेषु। त्वाम्। आहुः। विप्रऽतमम्। कवी
नाम्। न। ऋते। त्वत्। क्रियते। किम्। चन। आरे। महाम्। अर्कम्। मघऽवन्। चित्रम्। अर्च। अभिऽख्याः। नः। मघऽ

वुन्नू। नाधमानान्। सखे। बोधि। वसुऽपते। सखीनां। रणं। कृधि। रणऽकृत्। सत्यऽशुष्म। अभ
क्ते। चित्। आ। भज। राये। अस्मान्॥१३॥ तं। अस्य। द्यावापृथिवी इति। सऽचेतसा। विश्वेभिः। दे
वैः। अनु। शुष्मं। आवतां। यत्। ऐत्। कृण्वानः। महिमानं। इंद्रियं। पीत्वी। सोमस्य। क्रतुऽमान्।
अवर्धत। तं। अस्य। विष्णुः। महिमानं। ओजसा। अंशुं। दधन्वान्। मधुनः। वि। रप्शते। देवेभिः। इंद्रः।
मघऽवा। सयावऽभिः। वृत्रं। जघन्वान्। अभवत्। वरेण्यः। वृत्रेण। यत्। अहिना। बिभ्रत्। आ
युधा॥ संऽअस्थिथाः। युधये। शंसं। आऽविदे। विश्वे। ते। अत्र। मरुतः। सह। त्मना। अवर्धन्। उग्र।
महिमानं। इंद्रियं। जज्ञानः। एव। वि। अबाधत। स्पृधः। प्र। अपश्यत्। वीरः। अभि। पौंस्यं। रणं। अ
वृश्चत्। अद्रिं। अव। सऽस्यदः। सृजत्। अस्तभ्नात्। नाकं। सुऽअपस्यया। पृथुं। आत्। इंद्रः। स
त्रा। तविषीः। अपत्यत। वरीयः। द्यावापृथिवी इति। अबाधत। अव। अभरत्। धृषितः। वज्रं। आ
यसं। शेवं। मित्राय। वरुणाय। दाशुषे॥१४॥ इंद्रस्य। अत्र। तविषीभ्यः। विऽरप्शिनः। ऋघायतः।
अरंहयंत। मन्यवे। वृत्रं। यत्। उग्रः। वि। अवृश्चत्। ओजसा। अपः। बिभ्रतं। तमसा। परिऽवृतं।
या। वीर्याणि। प्रथमानि। कर्त्वा। महिऽत्वेभिः। यतमानौ। संऽईयतुः। ध्वांतं। तमः। अव। दध्वसे।
हते। इंद्रः। मन्हा। पूर्वऽहूतौ। अपत्यत। विश्वे। देवासः। अध। वृष्ण्यानि। ते। अवर्धयन्। सोमऽ

वस्य। वृत्रस्य। यत्। उग्रं। वृत्रं। अहिं। इंद्रस्य। हन्मना। अग्निः। न। जंभैः। तृषु। अन्नं। आवयत्।
भूरि। दक्षेभिः। वचनेभिः। ऋक्वऽभिः। सख्येभिः। सख्यानि। प्र। वोचत। इंद्रः। धुनिं। च। चुमुरिं। च।
दंभयन्। श्रद्धाऽमनस्या। शृणुते। दभीतये। त्वं। पुरूणि। आ। भर। सुऽअश्व्या। येभिः। मंसै। नि
ऽवचनानि। शंसन्। सुऽगेभिः। विश्वा। दुःऽइता। तरेम। विदोः। इति। सु। नः। उर्विया। गाधं। अद्य॥
॥१५॥ घर्मा। संऽअंता। त्रिऽवृतं। वि। आपतुः। तयोः। जुष्टिं। मातरिश्वा। जगाम। दिवः। पयः। दि
धिषाणाः। अवेषन्। विदुः। देवाः। सहऽसामानं। अर्कं। तिस्रः। देष्ट्राय। निःऽऋतीः। उप। आसते। दी
र्घऽश्रुतः। वि। हि। जानंति। वह्नयः। तासां। नि। चिक्युः। कवयः। निऽदानं। परेषु। याः। गुह्येषु।
व्रतेषु। चतुःऽकपर्दा। युवतिः। सुऽपेशाः। घृतऽप्रतीका। वयुनानि। वस्ते। तस्यां। सुऽपर्णा। वृ
षणा। नि। सेदतुः। यत्र। देवाः। दधिरे। भागऽधेयं। एकः। सुऽपर्णः। सः। समुद्रं। आ। विवेश।
सः। इदं। विश्वं। भुवनं। वि। चष्टे। तं। पाकेन। मनसा। अपश्यं। अंतितः। तं। माता। रेळ्हि। सः।
उं इति। रेळ्हि। मातरं। सुऽपर्णं। विप्राः। कवयः। वचःऽभिः। एकं। संतं। बहुधा। कल्पयंति। छं
दांसि। च। दधतः। अध्वरेषु। ग्रहान्। सोमस्य। मिमते। द्वादश॥१६॥ षट्ऽत्रिंशान्। च। चतु
रः। कल्पयंतः। छंदांसि। च। दधतः। आऽद्वादशं। यज्ञं। विऽमाय। कवयः। मनीषा। ऋक्ऽऋ

४३

सामऽभ्यां। प्र। रथं। वर्तयंति। चतुःऽदश। अन्ये। महिमानः। अस्य। तं। धीराः। वाचा। प्र। नयं
ति। सप्त। आप्तानं। तीर्थं। कः। इह। प्र। वोचत्। येन। पथा। प्रऽपिबंते। सुतस्य। सहस्रधा। पंचऽ
दशानि। उक्था। यावत्। द्यावापृथिवी इति। तावत्। इत्। तत्। सहस्रधा। महिमानः। सह
स्रं। यावत्। ब्रह्म। विऽस्थितं। तावती। वाक्। कः। छंदसां। योगं। आ। वेद। धीरः। कः। धिष्ण्यां। प्र
ति। वाचं। पपाद। कं। ऋत्विजां। अष्टमं। शूरं। आहुः। हरी इति। इंद्रस्य। नि। चिकाय। कः। स्वित्। भूम्याः।
अंतं। परि। एके। चरंति। रथस्य। धूःऽसु। युक्तासः। अस्थुः। श्रमस्य। दायं। वि। भजंति। एभ्यः। यदा।
यमः। भवति। हर्म्ये। हितः॥ २७॥ चित्रः। इत्। शिशोः। तरुणस्य। वक्षथः। न। यः। मातरौ। अपिऽएति।
धातवे। अनूधाः। यदि। जीजनत्। अध। च। नु। ववक्ष। सद्यः। महि। दूत्यं। चरन्। अग्निः। ह। ना
म। धायि। दन्। अपःऽतमः। सं। यः। वना। युवते। भस्मना। दता। अभिऽप्रमुरा। जुह्वा। सुऽअध्व
रः। इनः। न। प्रोथमानः। यवसे। वृषा॥ तं। वः। विं। न। द्रुऽसदं। देवं। अंधसः। इंदुं। प्रोथंतं। प्रऽवपंतं। अ
र्णवं। आसा। वह्निं। न। शोचिषा। विऽरप्शिनं। महिऽव्रतं। न। सरजंतं। अध्वनः॥ वि। यस्य। ते। ज्रय
सानस्य। अजर। धक्षोः। न। वाताः। परि। संति। अच्युताः। आ। रण्वासः। युयुधयः। न। सत्वनं। त्रि
तं। नशंत। प्र। शिषंतः। इष्टये। सः। इत्। अग्निः। कण्वऽतमः। कण्वऽसखा। ०। अग्निः। पातु। गृणतः।

अग्निः। सूरीन्। अग्निः। ददातु। तेषां। अवः। नः॥१८॥ वाजिन्ऽतमाय। सह्यसे। सुऽपित्र्य। तृषु। च्य
वानः। अनु। जातऽवेदसे। अनुद्रे। चित्। यः। धृषता। वरं। सते। महिन्ऽतमाय। धन्वना। इत्। अविष्य
ते। एव। अग्निः। मर्तैः। सह। सूरिऽभिः। वसुः। स्तवे। सहसः। सूनरः। नृऽभिः। मित्रासः। न। ये। सुऽधि
ताः। ऋतुऽयवः। द्यावः। न। द्युम्नैः। अभि। संति। मानुषान्। ऊर्जः। नपात्। सहसाऽवन्। इति। त्वा। उपऽ
स्तुतस्य। वंदते। वृषा। वाक्। अं। इति। त्वा। अग्ने। वृष्टिऽहव्यस्य। पुत्राः। उपऽस्तुतासः। ते ऋषयः।
अवोचन्। ताना। च। पाहि। गृणतः। च। सूरीन्। वषट्। वषट्। इति। ऊर्ध्वासः। अनक्षन्। नमः।
नमः। ०।१९॥ पिब। सोमं। महते। इंद्रियाय। पिब। वृत्राय। हंतवे। शविष्ठ। पिब। राये। शवसे। हू
यमानः। पिब। मध्वः। तृपत्। इंद्र। आ। वृषस्व। अस्य। पिब। सुऽमतः। प्रऽस्थितस्य। इंद्र। सोम
स्य। वरं। आ। सुतस्य। स्वस्तिऽदाः। मनसा। मादयस्व। अर्वाचीनः। रेवते। सौभगाय। ममत्तु।
त्वा। दिव्यः। सोमः। इंद्र। ममत्तु। यः। सूयते। पार्थिवेषु। ममत्तु। येन। वरिवः। चकर्थ। ममत्तु। येन।
निऽरिणासि। शत्रून्। आ। द्विऽबर्हाः। अभि। नः। यातु। इंद्रः। वृषा। हरिऽभ्यां। परिऽसिक्तं। अंधः।
गवि। आ। सुतस्य। प्रऽभृतस्य। मध्वः। सत्रा। खेदां। अरुशऽहा। आ। वृषस्व। नि। तिग्मानि। आ
शयन्। आ। स्यानि। ०। उग्रा। यातः। सहः। बलं। ददामि। प्रतिऽइत्या। शत्रून्। विऽगदेषु। वृश्च॥२०॥

४४

वि। अर्यः। इंद्र। तनुहि। श्रवांसि। ओजः। स्थिराऽइव। धन्वनः। अभिऽमातीः। अस्मद्र्यक्। ववृधानः।
सहःऽभिः। अनिऽभृष्टः। तन्वा। ववृधस्व। इदं। हविः। मघऽवन्। तुभ्यं। रातं। प्रति। संऽराट्। अहृणा
नः। गृभाय। तुभ्यं। सुतः। मघऽवन्। तुभ्यं। पक्वः। अद्धि। इंद्र। पिब। च। प्रऽस्थितस्य। अद्धि। इत्। इंद्र
प्रऽस्थिता। इमा। हवींषि। चनः। दधिष्व। पचत। उत। सोमं। प्रयस्वंतः। प्रति। हर्यामसि। त्वा। सत्याः।
संतु। यजमानस्य। कामाः। प्र। इंद्राग्निऽभ्यां। सुऽवचस्यां। इयर्मि। सिंधौऽइव। प्र। ईरयं। नावं।
अर्कैः। अयाःऽइव। परि। चरंति। देवाः। ये। अस्मभ्यं। धनऽदाः। उत्ऽभिदः। च। ॥ २१ ॥ न। वै। उं इ
ति। देवाः। क्षुधं। इत्। वधं। ददुः। उत। आशितं। उप। गच्छंति। मृत्यवः। उतो इति। रयिः। पृणतः। न।
उप। दस्यति। उत। अपृणन्। मर्डितारं। न। विंदते। यः। आध्राय। चकमानाय। पित्वः। अन्नऽवान्। रफि
ताय। उपऽजग्मुषे। स्थिरं। मनः। कृणुते। सेवते। पुरा। उतो इति। चित्। सः। मर्डितारं। न। विंदते। सः।
इत्। भोजः। यः। गृहवे। ददाति। अन्नऽकामाय। चरते। कृशाय। अरं। अस्मै। भवति। यामऽहूतौ।
उत। अपरीषु। कृणुते। सखायं। न। सः। सखा। यः। न। ददाति। सख्ये। सचाऽभुवे। सचमानाय। पि
त्वः। अप। अस्मात्। प्र। इयात्। न। तत्। ओकः। अस्ति। पृणंतं। अन्यं। अरणं। चित्। इच्छेत्। पृणी
यात्। इत्। नाधमानाय। तव्यान्। द्राघीयांसं। अनु। पश्येत। पंथां। ओ इति। हि। वर्तंते। रथ्याऽइ

सनू।

वा। चकार। अन्यंऽअन्यं। उप। तिष्ठंत। रायः॥ २२॥ मोघं। अन्नं। विंदते। अप्रऽचेताः। सत्यं। ब्रवी
मि। वधः। इत्। सः। तस्य। न। अर्यमणं। पुष्यति। नो इति। सखायं। केवलऽअघः। भवति। केव
लऽआदी। कृषन्। इत्। फालः। आशितं। कृणोति। यन्। अध्वानं। अप। वृंक्ते। चरित्रैः। वद
न्। ब्रह्मा। अवदतः। वनीयान्। पृणन्। आपिः। अपृणंतं। अभि। स्यात्। एकऽपात्। भूयः। द्वि
पदः। वि। चक्रमे। द्विऽपात्। त्रिऽपादं। अभि। एति। पश्चात्। चतुःऽपात्। एति। द्विऽपदां। अभिऽ
स्वरे। संऽपश्यन्। पंक्तीः। उपऽतिष्ठमानः। समौ। चित्। हस्तौ। न। समं। विविष्टः। संऽमातरा।
चित्। न। समं। दुहाते इति। यमयोः। चित्। न। समा। वीर्याणि। ज्ञाती इति। चित्। संतौ। न। समं।
पृणीतः॥ २३॥ अग्ने। हंसि। नि। अत्रिणं। दीद्यत्। मर्त्येषु। आ। स्वे। क्षये। शुचिऽव्रत। उत्। तिष्ठ
सि। सुऽआहुतः। घृतानि। प्रति। मोदसे। यत्। त्वा। स्रुचः। संऽअस्थिरन्। सः। आऽहुतः। वि। रो
चते। अग्निः। ईळेन्यः। गिरा। स्रुचा। प्रतीकं। अज्यते। घृतेन। अग्निः। सं। अज्यते। मधुऽप्रतीकः।
आऽहुतः। रोचमानः। विभाऽवसुः। जरमाणः। सं। इध्यसे। देवेभ्यः। हव्यऽवाहन। तं। त्वा। हवंत।
मर्त्याः॥ २४॥ तं। मर्ताः। अमर्त्यं। घृतेन। अग्निं। सपर्यत। अदाभ्यं। गृहऽपतिं। अदाभ्येन। शोचिषा।
अग्ने। रक्षः। त्वं। दह। गोपाः। ऋतस्य। दीदिहि। सः। त्वं। अग्ने। प्रतीकेन। प्रति। ओष। यातुऽधान्यः।

उरुऽक्षयेषु। दीद्यत्। तं। त्वा। गीःऽभिः। उरुऽक्षयाः। हव्यऽवाहं। सं। ईधिरे। यजिष्ठं। मानुषे। जने॥ स्पृ
इति वो। इति। मे। मनः। गां। अश्वं। सनुयां। इति। कुवित्। सोमस्य। अपां। इति॥ प्र। वाताःऽइव। दोधतः।
उत्। मा। पीताः। अयंसत॥ रथं। अश्वाःऽइव। आशवः॥ उप। मा। मतिः। अस्थित। वाश्रा। पुत्रंऽइ
व। प्रियं॥ अहं। तष्टाऽइव। वंधुरं। परि। अचामि। हृदा। मतिं॥ नहि। मे। अक्षिऽपत्। चन। अच्छान्त्सुः।
पंच। कृष्टयः॥०॥२६॥ नहि। मे। रोदसी इति। उभे इति। अन्यं। पक्षं। चन। प्रति॥ अभि। द्यां। महिना।
भुवं। अभि। इमां। पृथिवीं। महीं॥ हंत। अहं। पृथिवीं। इमां। नि। दधानि। इह। वा। इह। वा॥ ओषं
इत्। पृथिवीं। अहं। जंघनानि॥ दिवि। मे। अन्यः। पक्षः। अधः। अन्यं। अचीकृषं॥ अस्मि। म अहं।
हाऽमहः। अभिऽनभ्यं। उत्ऽईषितः॥ गृहः। यामि। अरंऽकृतः। देवेभ्यः। हव्यऽवाहनः॥०॥२७॥
॥ ॥ इति अष्टमाष्टके षष्ठोध्यायः॥ ॥ ओं॥ तत्। इत्। आस। भुवनेषु। ज्येष्ठं। यतः। जज्ञे। उग्रः।
त्वेषऽनृम्णः। सद्यः। जज्ञानः। नि। रिणाति। शत्रून्। अनु। यं। विश्वे। मदंति। ऊमाः॥ वावृधानः। शवसा।
भूरिऽओजाः। शत्रुः। दासाय। भियसं। दधाति। अविऽअनत्। च। विऽअनत्। च। सस्नि। सं। ते। नवं
त। प्रऽभृता। मदेषु॥ त्वे इति। क्रतुं। अपि। वृंजंति। विश्वे। द्विः। यत्। एते। त्रिः। भवंति। ऊमाः॥ स्वादोः। स्वा
दीयः। स्वादुना। सृज। सं। अदः। सु। मधु। मधुना। अभि। योधीः॥ इति। चित्। हि। त्वा। धना। जयंतं।

मदेऽमदे । अनुऽमदंति । विप्राः । ओजीयः । धृष्णो इति । स्थिरं । आ । तनुष्व । मा । त्वा । दभन् । यातुऽधा
नाः । दुःऽएवाः । त्वया । वयं । शाशद्महे । रणेषु । प्रऽपश्यंतः । युधेन्यानि । भूरि । चोदयामि । ते ।
आयुधा । वचःऽभिः । सं । ते । शिशामि । ब्रह्मणा । वयांसि ॥४॥ स्तुषेय्यं । पुरुऽवर्पसं । ऋभ्वं । इनऽ
तमं । आप्त्यं । आप्त्यानां । आ । दर्षते । शवसा । सप्त । दानून् । प्र । साक्षते । प्रतिऽमानानि । भूरि । नि ।
तत् । दधिषे । अवरं । परं । च । यस्मिन् । आविथ । अवसा । दुरोणे । आ । मातरा । स्थापयसे । जिगत्नू
इति । अतः । इनोषि । कर्वरा । पुरूणि । इमा । ब्रह्म । बृहत्ऽदिवः । विवक्ति । इंद्राय । शूषं । अग्रियः ।
स्वःऽसाः । महः । गोत्रस्य । क्षयति । स्वऽराजः ।०। एव । महान् । बृहत्ऽदिवः । अथर्वा । अवोचत् ।
स्वां । तन्वं । इंद्रं । एव । स्वसारः । मातरिश्वरीः । अरिप्राः । हिन्वंति । च । शवसा । वर्धयंति । च ॥ हि
रण्यऽगर्भः । सं । अवर्तत । अग्रे । भूतस्य । जातः । पतिः । एकः । आसीत् । सः । दाधार । पृथिवीं । द्यां ।
उत । इमां । कस्मै । देवाय । हविषा । विधेम । यः । आत्मऽदाः । बलऽदाः । यस्य । विश्वे । उपऽआसते । प्रऽ
शिषं । यस्य । देवाः । यस्य । छाया । अमृतं । यस्य । मृत्युः ।०। यः । प्राणतः । निऽमिषतः । महिऽत्वा । एकः । इ
त् । राजा । जगतः । बभूव । यः । ईशे । अस्य । द्विऽपदः । चतुःऽपदः । यस्य । इमे । हिमऽवंतः । महिऽत्वा ।
यस्य । समुद्रं । रसया । सह । आहुः । यस्य । इमाः । प्रऽदिशः । यस्य । बाहू इति ।०। येन । द्यौः । उग्रा । पृथि

४६

वी। चा। दृळ्हा। येन। स्वऽरिति स्वः। स्तभितं। येन। नाकः। यः। अंतरिक्षे। रजसः। विऽमानः।०।५। यं। क्रंद
सी इति। अवसा। तस्तभाने इति। अभि। ऐक्षेतां। मनसा। रेजमाने इति। यत्र। अधि। सूरः। उतऽइतः। विऽ
भाति।०। आपः। ह। यत्। बृहतीः। विश्वं। आयन्। गर्भं। दधानाः। जनयंतीः। अग्निं। ततः। देवानां। सं।
अवर्तत। असुः। एकः।०। यः। चित्। आपः। महिना। परिऽअपश्यत्। दक्षं। दधानाः। जनयंतीः। यज्ञं। यः।
देवेषु। अधि। देवः। एकः। आसीत्।०। मा। नः। हिंसीत्। जनिता। यः। पृथिव्याः। यः। वा। दिवं। सत्यऽधर्मा।
जजान। यः। च। अपः। चंद्राः। बृहतीः। जजान।०। प्रजाऽपते। न। त्वत्। एतानि। अन्यः। विश्वा। जातानि। परि। ता। ब
भूव। यत्कामाः। ते। जुहुमः। तत्। नः। अस्तु। वयं। स्याम। पतयः। रयीणां।।४।। वसुं। न। चित्रऽमहसं। गृणीषे। वामं।
शेवं। अतिथिं। अद्विषेण्यं। सः। रासते। शुरुधः। विश्वऽधायसः। अग्निः। होता। गृहऽपतिः। सुऽवीर्यं। जु
षाणः। अग्ने। प्रति। हर्य। मे। वचः। विश्वानि। विद्वान्। वयुनानि। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। घृतऽनिर्णिक्।
ब्रह्मणे। गातुं। आ। ईरय। तव। देवाः। अजनयन्। अनु। व्रतं। सप्त। धामानि। परिऽयन्। अमर्त्यः। दाश
त्। दाशुषे। सुऽकृतं। मम। हस्त्वा। सुऽवीरेण। रयिणा। अग्ने। सुऽआभुवा। यः। ते। आनट्। संऽइधा। तं। जु
षस्व।०। हविष्मंतः। ईळते। सप्त। वाजिनं। शृण्वंतं। अग्निं। घृतऽपृष्ठं। उक्षणं। पृणंतं। देवं। पृणते। सुऽ
वीर्यं। त्वां। दूतः। प्रथमः। वरेण्यः। सः। हूयमानः। अमृताय। मत्स्व। त्वां। मर्जयन्। मरुतः। दाशुषः। गृहे।

त्वां। स्तोमेभिः। भृगवः। वि। रुरुचुः॥५॥ इषं। दुहन्। सुऽदुघां। विश्वऽधायसं। यज्ञऽप्रिये। यजमानाय।
सुक्रतो इति सुऽक्रतो। अग्ने। घृतऽस्नुः। त्रिः। ऋतानि। दीद्यत्। वर्तिः। यज्ञं। परिऽयन्। सुक्रतुऽयसे।
त्वां। इत्। अस्याः। उषसः। विऽउष्टिषु। दूतं। कृण्वानाः। अयजंत। मानुषाः। त्वां। देवाः। महयाय्याय।
वव्रधुः। आज्यं। अग्ने। निऽमृजंतः। अध्वरे। नि। त्वा। वसिष्ठाः। अह्वंत। वाजिनं। गृणंतः। अग्ने। विद
थेषु। वेधसः।०। धारय।०॥३९॥ अयं। वेनः। चोदयत्। पृश्निऽगर्भाः। ज्योतिःऽजरायुः। रजसः। विऽमा
ने। इमं। अपां। संऽगमे। सूर्यस्य। शिशुं। न। विप्राः। मतिऽभिः। रिहंति। समुद्रात्। ऊर्मिं। उत्। इयर्ति। वेनः।
नभःऽजाः। पृष्ठं। हर्यतस्य। दर्शि। ऋतस्य। सानौ। अधि। विष्टपि। भ्राट्। समानं। योनिं। अभि। अनूष
त। व्राः। समानं। पूर्वीः। अभि। वावशानाः। तिष्ठन्। वत्सस्य। मातरः। सऽनीळाः।०। चक्रमाणाः। रिहंति। म
ध्वः। अमृतस्य। वाणीः। जानंतः। रूपं। अकृपंत। विप्राः। मृगस्य। घोषं। महिषस्य। हि। ग्मन्। ऋ
तेन। यंतः। अधि। सिंधुं। अस्थुः। विदत्। गंधर्वः। अमृतानि। नाम। अप्सराः। जारं। उपऽसिष्मिया
णा। योषा। बिभर्ति। परमे। विऽओमन्। चरत्। प्रियस्य। योनिषु। प्रियः। सन्। सीदत्। पक्षे। हिरण्य ४७
ये। सः। वेनः॥७॥ नाके। सुऽपर्णं। उप। यत्। पतंतं। हृदा। वेनंतः। अभि। अचक्षत। त्वा। हिरण्यऽप
क्षं। वरुणस्य। दूतं। यमस्य। योनौ। शकुनं। भुरण्युं।०। प्रसङ्। चित्रा। बिभ्रत्। अस्य। आयुधानि।०।

नाम। जनत। प्रियाणि। द्रप्सः। समुद्रं॥ अभि। यत्। जिगाति। पश्यन्। गृध्रस्य। चक्षसा॥ विऽधर्मन्। च
कानः। तृतीये। चक्रे। रजसि। प्रियाणि॥ ८॥ इमं। नः। अग्ने। उप। यज्ञं। आ। इहि। पंचऽयामं। त्रिऽवृतं। स
प्तऽतंतुं। असः। हव्यऽवाट्। उत। नः। पुरःऽगाः। ज्योक्। आ। एव। दीर्घं। तमः। आ। अशयिष्ठाः॥ अदेवात्।
देवः। प्रऽचता। गुहा। यन्। प्रऽपश्यमानः। अमृतऽत्वं। एमि॥ शिवं। यत्। संतं। अशिवः। जहामि।
स्वात्। सख्यात्। अरणीं। नाभिं। एमि॥ पश्यन्। अन्यस्याः। अतिथिं। वयायाः। ऋतस्य। धाम। वि। मि
मे। पुरूणि॥ शंसामि। पित्रे। असुराय। शेवं। अयज्ञियात्। यज्ञियं। भागं। एमि॥ बह्वीः। समाः। अक
रं। अंतः। अस्मिन्। इंद्रं। वृणानः। पितरं। जहामि॥ अग्निः। सोमः। वरुणः। ते। च्यवंते। परिऽआवर्त्। राष्ट्रं।
तत्। अवामि॥ आऽयन्। निःऽमायाः। ऊं इति। त्ये। असुराः। अभूवन्। त्वं। च। मा। वरुण। कामयासे॥ ऋते
न। राजन्। अनृतं। विऽविंचन्। मम। राष्ट्रस्य। अधिऽपत्यं। आ। इहि॥ ९॥ इदं। स्वः। इदं। इत्। आस।
वामं। अयं। प्रऽकाशः। उरु। अंतरिक्षं॥ हनाव। वृत्रं। निःऽएहि। सोम। हविः। त्वा। संतं। हविषा। यजा
म॥ कविः। कविऽत्वा। दिवि। रूपं। आ। असजत्। अप्रऽभूती। वरुणः। निः। अपः। सृजत्॥ क्षेमं। कृ
ण्वानाः। जनयः। न। सिंधवः॥ ताः। अस्य। वर्णं। शुचयः। भरिभ्रति॥ ताः। अस्य। ज्येष्ठं। इंद्रियं। स
चंते। ताः। ईं। आ। क्षेति। स्वधया। मदंतीः॥ ताः। ईं। विशः। न। राजानं। वृणानाः। बीभत्सुवः। अप। वृ

त्वा॒तू। अ॒ति॒ष्ठ॒न्तं। बी॒भ॒त्सू॒नां॥ स॒ऽयु॒जौ। हं॒सौ। आ॒हुः। अ॒पां। दि॒व्या॒नां॥ स॒ख्ये। च॒रं॒तं। अ॒नु॒ऽस्तु॒भं। अ॒नु। च॒र्चू॒र्य॒मा॒णं। इं॒द्रं। नि। चि॒क्युः। क॒व॒यः। म॒नी॒षा॥१०॥ अ॒हं। रु॒द्रे॒भिः। व॒सु॒ऽभिः। च॒रा॒मि।
अ॒हं। आ॒दि॒त्यैः। उ॒त। वि॒श्वऽदे॒वैः। अ॒हं। मि॒त्रा॒व॒रु॒णा। उ॒भा। बि॒भ॒र्मि। अ॒हं। इं॒द्रा॒ग्नी इ॒ति। अ॒हं।
अ॒श्वि॒ना। उ॒भा। अ॒हं। सोमं। आ॒ह॒न॒सं। बि॒भ॒र्मि। अ॒हं। त्वष्टा॑रं। उ॒त। पू॒ष॒णं। भगं। अ॒हं। द॒धा॒मि। द्र॒वि॒णं। ह॒वि॒ष्म॒ते। सु॒प्र॒ऽअ॒व्ये। य॒ज॒मा॒ना॒य। सु॒न्व॒ते। अ॒हं। रा॒ष्ट्री। सं॒ऽगम॒नी। व॒सू॒नां। चि॒कि॒तु॒षी। प्र॒थ॒मा। य॒ज्ञिया॒नां। तां। मा॒। दे॒वाः। वि। अ॒द॒धुः। पु॒रु॒ऽत्रा। भूरि॑ऽस्था॒त्रां। भूरि॑। आ॒ऽवे॒श॒यं॒तीं। म॒या॒। सः। अन्नं। अ॒त्ति। यः। वि॒ऽप॒श्य॒ति। यः। प्रा॒णि॒ति। यः। ई॒ं। शृ॒णो॒ति। उ॒क्तं। अ॒मं॒त॒वः। मां। ते।
उ॒प। क्षि॒यं॒ति। श्रु॒धि। श्रु॒त। श्र॒द्धि॒ऽवं। ते। व॒दा॒मि। अ॒हं। ए॒व। स्व॒यं। इ॒दं। व॒दा॒मि। जु॒ष्टं। दे॒वे॒भिः। उ॒त। मा॒नु॒षे॒भिः। यं। का॒म॒ये। तंऽतं। उ॒ग्रं। कृ॒णो॒मि। तं। ब्र॒ह्मा॒णं। तं। ऋषिं। तं। सु॒ऽमे॒धां॥११॥ अ॒हं। रु॒द्रा॒य। ध॒नुः। आ। त॒नो॒मि। ब्र॒ह्म॒ऽद्वि॒षे। शर॑वे। हंत॒वै। उं॒ इ॒ति। अ॒हं। जना॑य। स॒ऽमदं। कृ॒णो॒मि। अ॒हं। द्या॒वा॒पृ॒थि॒वी इ॒ति। आ। वि॒वे॒श॒। अ॒हं। सु॒वे॒। पि॒तरं॑। अ॒स्य। मू॒र्धन्। मम। यो॒निः। अ॒प्ऽसु। अं॒तः। स॒मु॒द्रे। ततः। वि। ति॒ष्ठे॒। भुव॑ना। अ॒नु। वि॒श्वा। उ॒त। अ॒मूं। द्यां। व॒र्ष्म॑णा। उप॑। स्पृ॒शा॒मि। अ॒हं। ए॒व। वातः॑ऽइव। प्र। वा॒मि। आ॒ऽरभ॑माणा। भुव॑नानि। विश्वा॑। ए॒ताव॑ती। म॒हि॒ना। सं। ब॒भू॒व॒॥१२॥ ना॒तं।

४८

१०

अंहः। न। दुःऽइतं। देवासः। अष्ट। मर्त्यं। सऽजोषसः। यं। अर्यमा। मित्रः। नयंति। वरुणः। अति। द्विषः।
तत्। हि। वयं। वृणीमहे। ० येन। निः। अंहसः। यूयं। पाथ। नेथ। च। मर्त्यं। अति। द्विषः। ते। नूनं। नः।
अयं। ऊतये। ० नयिष्ठाः। ऊं इति। नः। नेषणि। पर्षिष्ठाः। ऊं इति। नः। पर्षणि। अति। द्विषः। यूयं। वि
श्वं। परि। पाथ। ० युष्माकं। शर्मणि। प्रिये। स्याम। सुऽप्रनीतयः। अति। द्विषः। आदित्यासः। अति।
स्रिधः। ० उग्रं। मरुत्ऽभिः। रुद्रं। हुवेम। इंद्रं। अग्निं। स्वस्तये। अति। द्विषः। नेतारः। ऊं इति। सु। नः। ति
रः। ० अति। विश्वानि। दुःऽइता। राजानः। चर्षणीनां। अति। द्विषः। शुनं। अस्मभ्यं। ऊतये। ० शर्म।
यच्छंतु। सऽप्रथः। आदित्यासः। यत्। ईमहे। अति। द्विषः। ०। १२। रात्री। वि। अख्यत्। आऽयती। पु
रुऽत्रा। देवी। अक्षऽभिः। विश्वाः। अधि। श्रियः। अधित। आ। उरु। अप्राः। अमर्त्या। निऽवतः। देवी।
उत्ऽवतः। ज्योतिषा। बाधते। तमः। निः। ऊं इति। स्वसारं। अकृत। उषसं। देवी। आऽयती। अप। इत्।
ऊं इति। हासते। तमः। सा। नः। अद्य। यस्याः। वयं। नि। ते। यामन्। अविक्ष्महि। वृक्षे। न। वसतिं। वयः।
नि। ग्रामासः। अविक्षत। नि। पत्ऽवंतः। नि। पक्षिणः। नि। श्येनासः। चित्। अर्थिनः। यवय। वृक्यं। वृकं।
यवय। स्तेनं। ऊर्म्ये। अथ। नः। सुऽतरा। भव। उप। मा। पेपिशत्। तमः। कृष्णं। विऽअक्तं। अस्थित। उषः।
ऋणाऽइव। यातय। उप। ते। गाःऽइव। आ। अकरं। वृणीष्व। दुहितः। दिवः। रात्रि। स्तोमं। न। जिग्युषे॥

॥१४॥ मम। अग्ने। वर्चः। विऽहवेषु। अस्तु। वयं। त्वा। इंधानाः। तन्वं। पुषेम। मह्यं। नमंतां। प्रऽदि
शः। चतस्रः। त्वया। अधिऽअक्षेण। पृतनाः। जयेम। मम। देवाः। विऽहवे। संतु। सर्वे। इंद्रऽवंतः।
मरुतः। विष्णुः। अग्निः। मम। अंतरिक्षं। उरुऽलोकं। अस्तु। मह्यं। वातः। पवतां। कामे। अस्मिन्। म
यि। देवाः। द्रविणं। आ। यजंतां। मयि। आऽशीः। अस्तु। मयि। देवऽहूतिः। दैव्याः। होतारः। वनुषंत।
पूर्वे। अरिष्टाः। स्याम। तन्वा। सुऽवीराः। मह्यं। यजंतु। मम। यानि। हव्या। आऽकूतिः। सत्या। मनसः।
मे। अस्तु। एनः। मा। नि। गां। कतमत्। चन। अहं। विश्वे। देवासः। अधि। वोचत। नः। देवीः। षट्।
उर्वीः। उरु। नः। कृणोत। विश्वे। देवासः। इह। वीरयध्वं। मा। हास्महि। प्रऽजया। मा। तनूभिः। मा।
रधाम। द्विषते। सोम। राजन्॥१५॥ अग्निः। मन्युं। प्रतिऽनुदन्। परेषां। अदब्धः। गोपाः। परि। पाहि।
नः। त्वां। प्रत्यंचः। यंतु। निःऽस्रुतः। पुनः। एतु। अमा। एषां। चित्तं। प्रऽबुधां। वि। नेशत्। धाता। धातृ
णां। भुवनस्य। यः। पतिः। देवं। त्रातारं। अभिमातिऽसहं। इमं। यज्ञं। अश्विना। उभा। बृहस्पतिः।
देवाः। पांतु। यजमानं। निःऽअर्थात्। उरुऽव्यचाः। नः। महिषः। शर्म। यंसत्। अस्मिन्। हवे। पु
रुऽहूतः। पुरुऽक्षुः। सः। नः। प्रऽजायै। हरिऽअश्व। मृळय। इंद्र। मा। नः। रिरिषः। मा। परा। दाः। ये।
नः। सऽपत्नाः। अप। ते। भवंतु। इंद्राग्निऽभ्यां। अव। बाधामहे। तान्। वसवः। रुद्राः। आदित्याः।

उपरिऽस्थ॒ऽश्रां। मा। उग्रं। चेत्तारं। अधिऽराजं। अक्रन्॥१६॥ न। असत्। आसीत्। नो इति। सत्। आसीत्। तदानीं। न। आसीत्। रजः। नो इति। विऽओम। परः। यत्। किं। आ। अवरीवरिति। कुह। कस्य। शर्मन्। अंभः। किं। आसीत्। गहनं। गभीरं॥ मृत्युः। आसीत्। अमृतं। न। तर्हि। न। रात्र्याः। अन्हः। आसीत्। प्रऽकेतः। आनीत्। अवातं। स्वधया। तत्। एकं। तस्मात्। ह। अन्यत्। न। परः। किं। चन। आस। तमः। आसीत्। तमसा। गूल्हं। अग्रे। अप्रऽकेतं। सलिलं। सर्वं। आः। इदं। तुच्छ्येन। आभु। अपिऽहितं। यत्। आसीत्। तपसः। तत्। महिना। अजायत। एकं। कामः। तत्। अग्रे। सं। अवर्तत। अधि। मनसः। रेतः। प्रथमं। यत्। आसीत्। सतः। बंधुं। असति। निः। अविंदन्। हृदि। प्रतिऽइष्य। कवयः। मनीषा॥ तिरश्चीनः। विऽततः। रश्मिः। एषां। अधः। स्वित्। आसीत्। उपरि। स्वित्। आसीत्। रेतःऽधाः। आसन्। महिमानः। आसन्। स्वधा। अवस्तात्। प्रऽयतिः। परस्तात्॥ कुतः। आऽजाता। कुतः। इयं। विऽसृष्टिः। अर्वाक्। देवाः। अस्य। विऽसर्जनेन। अथ। कः। वेद। यतः। आऽबभूव। इयं। विऽसृष्टिः। यतः। आऽबभूव। यदि। वा। दधे। यदि। वा। न। यः। अस्य। अधिऽअक्षः। परमे। विऽओमन्। सः। अंग। वेद। न॥१७॥ यः। यज्ञः। विश्वतः। तंतुऽभिः। ततः। एकऽशतं। देवऽकर्मेभिः। आऽयतः। इमे। वयंति। पितरः। ये। आऽययुः।

न।

वेद।

प्रा। वय्य। अप। वयाः। इति। आसते। तत। पुमान्। एनं। तनुते। उत्। कृणत्ति। पुमान्। वि। तत्ने। अधि।
नाके। अस्मिन्। इमे। मयूखाः। उप। सेदुः। ऊं इति। सदः। सामानि। चक्रुः। तसराणि। ओतवे। का।
आसीत्। प्रऽमा। प्रतिऽमा। किं। निऽदानं। आसीत्। परिऽधिः। कः। आसीत्। छंदः। किं। आसीत्। आज्यं। किं।
प्रउगं। किं। उक्थं। यत्। देवाः। देवं। अयजंत। विश्वे। अग्नेः। गायत्री। अभवत्। सऽयुग्वा। उष्णि
हया। सविता। सं। बभूव। अनुऽस्तुभा। सोमः। उक्थैः। महस्वान्। बृहस्पतेः। बृहती। वाचं। आ
वत्। विऽराट्। मित्रावरुणयोः। अभिऽश्रीः। इंद्रस्य। त्रिऽस्तुप्। इह। भागः। अन्हः। विश्वान्। दे
वान्। जगती। आ। विवेश। तेन। चाक्लृप्रे। ऋषयः। मनुष्याः। चाक्लृप्रे। तेन। ऋषयः। मनुष्याः।
यज्ञे। जाते। पितरः। नः। पुराणे। पश्यन्। मन्ये। मनसा। चक्षसा। तान्। ये। इमं। यज्ञं। अयजंत।
पूर्वे। सहऽस्तोमाः। सहऽछंदसः। आऽवृतः। सहऽप्रमाः। ऋषयः। सप्त। दैव्याः। पूर्वेषां। पंथां। अ
नुऽदृश्य। धीराः। अनुऽआलेभिरे। रथ्यः। न। रश्मीन्। ॥१८॥ अप। प्राचः। इंद्र। विश्वान्। अमि
त्रान्। अप। अपाचः। अभिऽभूते। नुदस्व। अप। उदीचः। अप। शूर। अधराचः। उरौ। यथा। तव। पू० ३३६
शर्मन्। मदेम। कुवित्। अंग। यवऽमंतः। यवं। चित्। यथा। दांति। अनुऽपूर्वं। विऽयूय। इह। एषां।
कृणुहि। भोजनानि। ये। बर्हिषः। नमःऽवृक्तिं। न। जग्मुः। नहि। स्थूरि। ऋतुऽथा। यातं। अस्ति। न।

उत । अवः । विविदे । संऽग्रामेषु ॥०॥ युवं । सुरामं । अश्विना । नमुचौ । आसुरे । सचा । विऽपिपाना । शुभः ।
पती इति । इंद्रं । कर्मऽसु । आवतं ॥ पुत्रंऽइव । पितरौ । अश्विना । उभा । इंद्र । आवथुः । काव्यैः । दंस
नाभिः । यत् । सुरामं । वि । अपिबः । शचीभिः । सरस्वती । त्वा । मघऽवन् । अभिष्णक् ॥०॥ १९ ॥ ई
जानं । इत् । द्यौः । गूर्तऽवसुः । ईजानं । भूमिः । अभि । प्रऽभूषणि । ईजानं । देवौ । अश्विनौ । अभि ।
सुम्नैः । अवर्धतां ॥ ता । वां । मित्रावरुणा । धारयत्क्षिती इति धारयत्ऽक्षिती । सुऽसुम्ना । इषि
तत्वता । यजामसि । युवोः । क्राणाय । सख्यैः । अभि । स्याम । रक्षसः ॥ अध । चित् । नु । यत् । दि
धिषामहे । वां । अभि । प्रियं । रेक्णः । पत्यमानाः । दद्वान् । वा । यत् । पुष्यति । रेक्णः । सं । ऊं इति ।
आरन् । नकिः । अस्य । मघानि ॥ असौ । अन्यः । असुर । सूयत । द्यौः । ॰ । मूर्धा । रथस्य । चाक
न् । न । एतावता । एनसा । अंतकऽध्रुक् ॥ अस्मिन् । सु । एतत् । शकऽपूते । एनः । हिते । मित्रे । निऽ
गतान् । हंति । वीरान् । अवोः । वा । यत् । धात् । तनूषु । अवः । प्रियासु । यज्ञियासु । अर्वा ॥ युवोः ।
हि । माता । अदितिः । विऽचेतसा । द्यौः । न । भूमिः । पयसा । पुपूतनि । अव । प्रिया । दिदिष्टन । सूरः ।
निनिक्त । रश्मिऽभिः ॥ युवं । हि । अप्नःऽराजौ । असीदतं । तिष्ठत् । रथं । न । धूःऽसदं । वनऽसदं । ताः ।
नः । कणूकऽयंतीः । नृऽमेधः । तत्रे । अंहसः । सुऽमेधः । तत्रे । अंहसः ॥ २० ॥ प्रो इति । सु । अस्मै ।

पुरःऽरथं। इंद्राय। शूषं। अर्चत। अभीके। चित्। ऊं इति। लोकऽकृत्। संऽगे। समत्ऽसु। वृत्रऽहा।
अस्माकं। बोधि। चोदिता। नभंतां। अन्यकेषां। ज्याकाः। अधि। धन्वऽसु॥ त्वं। सिंधून्। अव।
असृजः। अधराचः। अहन्। अहिं। अशत्रुः। इंद्र। जज्ञिषे। विश्वं। पुष्यसि। वार्यं। तं। त्वा। परि।
स्वजामहे। ०। वि। सु। विश्वाः। अरातयः। अर्यः। नशंत। नः। धियः। अस्ता। असि। शत्रवे। वधं। यः।
नः। इंद्र। जिघांसति। या। ते। रातिः। ददिः। वसु। ०। यः। नः। इंद्र। अभितः। जनः। वृकऽयुः। आऽदिदे
शति। अधःऽपदं। तं। ईं। कृधि। विऽबाधः। असि। ससहिः। ०। अभिऽदासति। सऽनाभिः। यः। च।
निष्ट्यः। अव। तस्य। बलं। तिर। महीऽइव। द्यौः। अध। त्मना॥ सखिऽत्वा। आ। रभामहे। ऋतस्य।
नः। पथा। नय। अति। विश्वानि। दुःऽइता। ०। अस्मभ्यं। सु। त्वं। इंद्र। तां। शिक्ष। या। दोहते। प्रति।
वरं। जरित्रे। अच्छिद्रऽऊध्नी। पीपयत्। यथा। नः। ०। २। ०। उभे इति। यत्। इंद्र। रोदसी इति। आऽ
पप्राथ। उषाःऽइव। महि। तं। त्वा। महीनां। संऽराजं। चर्षणीनां। देवी। जनित्री। अजीजनत्।
भद्रा। जनित्री। अजीजनत्॥ अव। स्म। दुःऽहनायतः। मर्तस्य। तनुहि। स्थिरं। ०। अव। स्याः। बृह
तीः। इषः। विश्वऽचंद्राः। अमित्रऽहन्। शचीभिः। शक्र। धूनुहि। इंद्र। विश्वाभिः। ऊतिऽभिः। ०।
अव। यत्। त्वं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। इंद्र। विश्वानि। धूनुषे। रयिं। न। सुन्वते। सचा। सहस्रि

५१

णीभिः। ऊतिऽभिः॥०॥ अव। स्वेदाःऽइव। अभितः। विष्वक्। पतन्तु। दिद्यवः। दूर्वायाःऽइव। तन्तवः। वि।
अस्मत्। एतु। दुःऽमतिः॥०॥ दीर्घं। हि। अङ्कुशं। यथा। शक्तिं। बिभर्षि। मन्तुऽमः। पूर्वेण। मघऽवन्।
पदा। अजः। वयां। यथा। यमः॥०॥ नकिः। देवाः। मिनीमसि। नकिः। आ। योपयामसि। मन्त्रऽश्रुत्यं।
चरामसि। पक्षेभिः। अपिऽकक्षेभिः। अत्र। अभि। सं। रभामहे॥२२॥ यस्मिन्। वृक्षे। सुऽपला
शे। देवैः। संऽपिबते। यमः। अत्र। नः। विश्पतिः। पिता। पुराणान्। अनु। वेनति। पुराणान्। अ
नुऽवेनन्तं। चरन्तं। पापया। अमुया। असूयन्। अभि। अचाकशं। तस्मै॥ अस्पृहयं। पुनरि
ति। यं। कुमार। नवं। रथं। अचक्रं। मनसा। अकृणोः। एकऽईषं। विश्वतः। प्राञ्चं। अपश्यन्।
अधि। तिष्ठसि। यं। कुमार। प्र। अवर्तयः। रथं। विप्रेभ्यः। परि। तं। साम। अनु। प्र। अवर्तत। सं।
इतः। नावि। आऽहितं। कः। कुमारं। अजनयत्। रथं। कः। निः। अवर्तयत्। कः। स्वित्। तत्। अद्य।
नः। ब्रूयात्। अनुऽदेयी। यथा। अभवत्। यथा। अभवत्। अनुऽदेयी। ततः। अग्रं। अजायत। पु
रस्तात्। बुध्नः। आऽततः। पश्चात्। निःऽअयनं। कृतं। इदं। यमस्य। सदनं। देवऽमानं। यत्। उच्य
ते। इयं। अस्य। धम्यते। नाळीः। अयं। गीःऽभिः। परिऽकृतः॥२३॥ केशी। अग्निं। केशी। विषं। के
शी। बिभर्ति। रोदसी इति। केशी। विश्वं। स्वः। दृशे। केशी। इदं। ज्योतिः। उच्यते। मुनयः। वातऽ

रुद्राणाः। पिशंगा। वसते। मला। वातस्य। अनु। ध्राजिं। यंति। यत्। देवासः। अविक्षत। उत्ऽ
मदिताः। मौनेयेन। वातान्। आ। तस्थिम। वयं। शरीरा। इत्। अस्माकं। यूयं। मर्तासः। अभि। प
श्यथ। अंतरिक्षेण। पतति। विश्वा। रूपा। अवऽचाकशत्। मुनिः। देवस्यऽदेवस्य। सौऽकृत्या
य। सखा। हितः। वातस्य। अश्वः। वायोः। सखा। अथो इति। देवऽइषितः। मुनिः। उभौ। समु
द्रौ। आ। क्षेति। यः। च। पूर्वः। उत। अपरः। अप्सरसां। गंधर्वाणां। मृगाणां। चरणे। चरन्। केशी।
केतस्य। विद्वान्। सखा। स्वादुः। मदिन्ऽतमः। वायुः। अस्मै। उप। अमंथत्। पिनष्टि। स्म। कुनं
नमा। केशी। विषस्य। पात्रेण। यत्। रुद्रेण। अपिबत्। सह ॥ २४॥ उत। देवाः। अवऽहितं। देवाः।
उत्। नयथ। पुनरिति। उत। आगः। चक्रुषं। देवाः। देवाः। जीवयथ। पुनरिति। द्वौ। इमौ। वातौ। वा
तः। आ। सिंधोः। आ। पराऽवतः। दक्षं। ते। अन्यः। आ। वातु। परा। अन्यः। वातु। यत्। रपः। आ। वा
त। वाहि। भेषजं। वि। वात। वाहि। यत्। रपः। त्वं। हि। विश्वऽभेषजः। देवानां। दूतः। ईयसे। आ। त्वा।
अगमं। शंतातिऽभिः। अथो इति। अरिष्टतातिऽभिः। दक्षं। ते। भद्रं। आ। अभार्षं। परा। यक्ष्मं। सु
वामि। ते। त्रायंतां। इह। देवाः। त्रायतां। मरुतां। गणः। त्रायंतां। विश्वा। भूतानि। यथा। अयं। अरपाः।
असत्। आपः। इत्। वै। ऊं इति। भेषजीः। आपः। अमीवऽचातनीः। आपः। सर्वस्य। भेषजीः। ताः। ते।

५२

रू। एवं। तु। भेषजं। हस्ताभ्यां। दशऽशाखाभ्यां॥ जिह्वा। वाचः। पुरःऽगवी॥ अनामयित्नुऽभ्यां। त्वा। ताभ्यां।
त्वा॥ उप। स्पृशामसि॥ १४॥ तव। त्ये। इंद्र। सख्येषु। वह्नयः। ऋतं। मन्वानाः। वि। अदर्दिरुः। वलं। यत्र। द-
शस्यन्। उषसः। रिणन्। अपः। कुत्साय। मन्मन्। अह्यः। च। दंसयः। अव। असृजः। प्रऽस्वः। श्वंच-
यः। गिरीन्। उत्। आजः। उस्राः। अपिबः। मधु। प्रियं। अवर्धयः। वनिनः। अस्य। दंससा। शुशोच।
सूर्यः। ऋतऽजातया॥ गिरा॥ वि। सूर्यः। मध्ये। अमुचत्। रथं॥ दिवः। विदत्। दासाय। प्रतिऽमानं।
आर्यः। दृळ्हानि। पिप्रोः। असुरस्य। मायिनः। इंद्रः। वि। आस्यत्। चकृऽवान्। ऋजिश्वना। अ-
नाधृष्टानि। धृषितः। वि। आस्यत्। निऽधीन्। अदेवान्। अमृणत्। अयास्यः। मासाऽइव। सूर्यः।
वसु। पुर्यं। आ। ददे। गृणानः। शत्रून्। अशृणात्। विरुक्मता। अयुद्धऽसेनः। विऽभ्वा। विऽभिंदता। दा-
त्। वृत्रऽहा। तुज्यानि। तेजते। इंद्रस्य। वज्रात्। अबिभेत्। अभिऽश्नथः। प्र। अक्रामत्। शुंध्युः।
अजहात्। उषाः। अनः। एता। त्या। ते। श्रुत्यानि। केवला। यत्। एकः। एकं। अकृणोः। अयज्ञं। मासां।
विऽधानं। अदधाः। अधि। द्यवि। त्वया। विऽभिन्नं। भरति। प्रऽधिं। पिता॥ ६॥ सूर्यऽरश्मिः। हरिऽके-
शः। पुरस्तात्। सविता। ज्योतिः। उत्। अयान्। अजस्रं। तस्य। पूषा। प्रऽसवे। याति। विद्वान्। संऽप-
श्यन्। विश्वा। भुवनानि। गोपाः। नृऽचक्षाः। एषः। दिवः। मध्ये। आस्ते। आपप्रिऽवान्। रोदसी

इति । अंतरिक्षं । सः । विश्वाचीः । अभि । चष्टे । घृताचीः । अंतरा । पूर्वं । अपरं । च । केतुं ॥ विश्वा
रूपा । अभि । चष्टे । शचीभिः ॥ इंद्रः । ना तस्थौ । सं॒ऽअ॒रे । धनीनां ॥ विश्वऽवसुः । सोमः । गंधर्वः । आ
पः । ददृश्रुषीः । तत् । ऋतेन । वि । आयन् । तत् । अनुऽअवैत् । इंद्रः । ररहाणः । आसां । परि । सूर्य
स्य । परिऽधीन् । अपश्यत् ॥ विश्वऽवसुः । अभि । तत् । नः । गृणातु । दिव्यः । गंधर्वः । रजसः । विऽमा
नः ॥ धियः । हिन्वानः । धियः । इत् । नः । अव्याः । सस्निं । अविंदत् । चरणे । नदीनां । अप । अ
वृणोत् । दुरः । अश्मऽव्रजानां ॥ प्र । आसां । गंधर्वः । अमृतानि । वोचत् । इंद्रः । दक्षं । परि । जाना
त् । अहीनां ॥ २७ ॥ अग्नेः । तव । श्रवः । वयः । महि । भ्राजंते । अर्चयः । विभावसो इति विभाऽव
सो ॥ बृहद्भानो इति बृहत्ऽभानो । शवसा । वाजं । उक्थ्यं । दधासि । दाशुषे । कवे ॥ पावकऽव
र्चाः । शुक्रऽवर्चाः । अनूनऽवर्चाः । उत् । इयर्षि । भानुना ॥ पुत्रः । मातरा । विऽचरन् । उप । अव
सि । पृणक्षि । रोदसी इति । उभे इति ॥ ऊर्जः । नपात् । जातऽवेदः । सुशस्तिऽभिः । मंदस्व । धीतिऽभिः । ५३
हितः ॥ त्वे इति । इषः । सं । दधुः । भूरिऽवर्पसः । चित्रऽऊतयः । वामऽजाताः ॥ इरज्यन् । अग्ने । प्रथय
स्व । जंतुऽभिः । अस्मे इति । रायः । अमर्त्य ॥ सः । दर्शतस्य । वपुषः । वि । राजसि । पृणक्षि । सानसिं
क्रतुं ॥ इष्कर्तारं । अध्वरस्य । प्रऽचेतसं । क्षयंतं । राधसः । महः ॥ रातिं । वामस्य । सुऽभगां । महीं ।

इषं। दधासि। सानसिं। रयिं। ऋतऽवानं। महिषं। विश्वऽदर्शतं।०। क्रतूऽकेतं। सप्रथःऽतमं। त्वा।
गिरा। दैव्यं। मानुषा। युगा॥२८॥ अग्ने। अच्छ। वद। इह। नः। प्रत्यङ्। नः। सुऽमनाः। भव। प्र। नः। य
च्छ। विशां। पते। धनऽदाः। असि। नः। त्वं। प्र। नः। यच्छतु। अर्यमा। प्र। भगः। प्र। बृहस्पतिः। प्र। देवाः।
प्र। उत। सूनृता। रायः। देवी। ददातु। नः। सोमं। राजानं। अवसे। अग्निं। गीःऽभिः। हवामहे। आदि
त्यान्। विष्णुं। सूर्यं। ब्रह्माणं। च। बृहस्पतिं। इंद्रवायू इति। बृहस्पतिं। सुऽहवा। इह। हवामहे।
यथा। नः। सर्वः। इत्। जनः। संऽगत्यां। सुऽमनाः। असत्। अर्यमणं। बृहस्पतिं। इंद्रं। दानाय। चो
दय। वातं। विष्णुं। सरस्वतीं। सवितारं। च। वाजिनं।०। अग्निःऽभिः। ब्रह्मा। यज्ञं। च। वर्धय। त्वं। नः।
देवऽतातये। रायः। दानाय। चोदय॥२९॥ अयं। अग्ने। जरिता। त्वे इति। अभूत्। अपि। सहसः।
सूनो इति। नहि। अन्यत्। अस्ति। आप्यं। भद्रं। हि। शर्म। त्रिऽवरूथं। अस्ति। ते। आरे। हिंसानां।
अप। दिद्युं। आ। कृधि। प्रऽवत्। ते। अग्ने। जनिम। पितुऽयतः। साचीऽइव। विश्वा। भुवना। नि। ऋं
जसे। प्र। सप्तयः। प्र। सनिषंत। नः। धियः। पुरः। चरंति। पशुपाःऽइव। त्मना। उत। वै। उं इति। परि।
वृणक्षि। वप्सतः। बहोः। अग्ने। उलपस्य। स्वधाऽवः। उत। खिल्याः। उर्वराणां। भवंति। मा। ते। हे
तिं। तविषीं। चुक्रुधाम। यत्। उत्ऽवतः। निऽवतः। यासि। बप्सत्। पृथक्। एषि। प्रगर्धिनीऽइव।

सेना।यदा।ते।णवत्ताऽइव।ऋभ्रश्च।वपसि।प्रा।रमा।प्रति।अस्य।श्रेण्यः।ददृश्रे।एकं।निऽया
नं।बहवः।रथासः।बाहू इति।यत्।अग्ने।अनुऽमर्मृजानः।न्यङ्।उत्तानां।अनुऽएषि।भूमिं।
उत्।ते।शुष्माः।जिहतां।उत्।ते।अर्चिः।उत्।ते।अग्ने।शशमानस्य।वाजाः।उत्।श्वंचस्व।नि।
नम।वर्धमानः।आ।त्वा।अद्य।विश्वे।वसवः।सदंतु।अपां।इदं।निऽअयनं।समुद्रस्य।निऽवे
शनं।अन्यं।कृणुष्व।इतः।पंथां।तेन।याहि।वशान्।अनु।आऽअयने।ते।पराऽअयने।दूर्वाः।
रोहंतु।पुष्पिणीः।ह्रदाः।च।पुंडरीकाणि।समुद्रस्य।गृहाः।इमे।१०॥ ॥इति सप्तमाष्टके सप्त
मोध्यायः॥ ॥श्री॥त्यं।चित्।अत्रिं।ऋतऽजुरं।अर्थं।अश्वं।न।यातवे।कक्षीवंतं।यदि।पुनरि
ति।रथं।न।कृणुथः।नवं।त्यं।चित्।अश्वं।न।वाजिनं।अरेणवः।यं।अत्नत।दृळ्हं।ग्रंथिं।न।वि।स्यतं।अ
त्रिं।यविष्ठं।आ।रजः।नरा।दंसिष्ठा।अत्रये।शुभ्रा।सिसासतं।धियः।अथ।हि।वां।दिवः।नरा।पुन
रिति।स्तोमः।न।विऽशसे।चिते।तत्।वां।सुऽराधसा।रातिः।सुऽमतिः।अश्विना।आ।यत्।नः।सदने।५४
पृथौ।समने।पर्षथः।नरा।युवं।भुज्युं।समुद्रे।आ।रजसः।पारे।ईङ्खितं।यातं।अच्छ।पतत्रिऽभिः।
नासत्या।सातये।कृतं।आ।वां।सुम्नैः।शंयू इवेति शंयूऽइव।मंहिष्ठा।विश्वऽवेदसा।सं।अस्मे इति।
भूषतं।नरा।उत्सं।न।पिप्युषीः।इषः।११।अयं।हि।ते।अमर्त्यः।इंदुः।अत्यः।न।पत्यते।दक्षः।विश्वऽ

आयुः। विऽधसे। अयं। अस्माऽसु। काव्यः। ऋभुः। वज्रः। दास्वते। अयं। बिभर्ति। ऊर्ध्वऽकृशनं। मदं। ऋ
भुः। न। कृत्व्यं। मदं। घृषुः। श्येनाय। कृत्वने। आसु। स्वासु। वंसगः। अव। दीधेत्। अहीशुवः। यं। सुऽ
पर्णः। पराऽवतः। श्येनस्य। पुत्रः। आ। अभरत्। शतऽचक्रं। यः। अह्यः। वर्तनिः। यं। ते। श्येनः। चारुं।
अवृकं। पदा। आ। अभरत्। अरुणं। मानं। अंधसः। एना। वयः। वि। तारि। आयुः। जीवसे। एना। जा
गार। बंधुता। एव। तत्। इंद्रः। इंदुना। देवेषु। चित्। धारयाते। महि। त्यजः। क्रत्वा। न। सुक्रतो इति सुऽ
क्रतो। क्रत्वा। अयं। अस्मत्। आ। सुतः॥ १॥ इमां। खनामि। ओषधिं। वीरुधं। बलवत्ऽतमां। यया।
सऽपत्नीं। बाधते। यया। संऽविंदते। पतिं। उत्तानऽपर्णे। सुऽभगे। देवऽजूते। सहस्वति। सऽपत्नीं। मे।
परा। धम। पतिं। मे। केवलं। कुरु। उत्ऽतरा। अहं। उत्ऽतरे। उत्ऽतरा। इत्। उत्ऽतरा
भ्यः। अध। सऽपत्नी। या। मम। अधरा। सा। अधराभ्यः। नहि। अस्याः। नाम। गृभ्णामि। नो इति। अस्मि
न्। रमते। जने। परां। एव। पराऽवतं। सऽपत्नीं। गमयामसि। अहं। अस्मि। सहमाना। अथ। त्वं। अ
सि। ससहिः। उभे इति। सहस्वती इति। भूत्वी। सऽपत्नीं। मे। सहावहै। उप। ते। अधां। सहमानां। अ
भि। त्वा। अधां। सहीयसा। मां। अनु। प्र। ते। मनः। वत्सं। गौःऽइव। धावतु। पथा। वाःऽइव। धावतु॥ ३॥ अ
रण्यानि। अरण्यानि। असौ। या। प्रऽइव। नश्यसि। कथा। ग्रामं। न। पृच्छसि। न। त्वा। भीःऽइव। विंदती३।

वृषऽरवाय। वदते। यत्। उपऽअवति। चिच्चिकः। आघाटिभिःऽइव। धावयन्। अरण्यानिः। महीय
ते। उत। गावःऽइव। अदंति। उत। वेश्मऽइव। दृश्यते। उतो इति। अरण्यानिः। सायं। शकटीःऽइव। स
र्जति। गां। अंग। एषः। आ। ह्वयति। दारु। अंग। एषः। अप। अवधीत्। वसन्। अरण्यान्यां। सायं। अ
क्रुक्षत्। इति। मन्यते। न। वै। अरण्यानिः। हंति। अन्यः। च। इत्। न। अभिऽगच्छति। स्वादोः। फल
स्य। जग्ध्वाय। यथाऽकामं। नि। पद्यते। आंजनऽगंधिं। सुरभिं। बहुऽअन्नां। अकृषिऽवलां। प्र।
अहं। मृगाणां। मातरं। अरण्यानिं। अशंसिषं॥ ४॥ श्रत्। ते। दधामि। प्रथमाय। मन्यवे। अह
न्। यत्। वृत्रं। नर्यं। विवेः। अपः। उभे इति। यत्। त्वा। भवतः। रोदसी इति। अनु। रेजते। शुष्मात्।
पृथिवी। चित्। अद्रिऽवः। त्वं। मायाभिः। अनवद्य। मायिनं। अवृश्चतः। मनसा। वृत्रं। अर्दयः। त्वं।
इत्। नरः। वृणते। गोऽइष्टिषु। त्वां। विश्वासु। हव्यासु। इष्टिषु। आ। एषु। चाकंधि। पुरुऽहूत।
सूरिषु। वृधासः। ये। मघऽवन्। आनशुः। मघं। अर्चंति। तोके। तनये। परिष्टिषु। मेधऽसाता।
वाजिनं। अह्रये। धने। सः। इत्। नु। रायः। सुऽभृतस्य। चाकनत्। मदाय। यः। अस्य। रंह्यं। चिकेत

५५

ति। त्वाऽवृधः। मघऽवन्। दाश्वऽअध्वरः। मक्षु। सः। वाजं। भरते। धना। नृऽभिः। त्वं। शर्धीय। महि
ना। गृणानः। उरु। कृधि। मघऽवन्। शग्धि। रायः। त्वं। नः। मित्रः। वरुणः। न। मायी। पित्वः। न। दस्म।

दयसे। विऽभक्ता। पूः। सुस्वानासः। इंद्र। स्तुमसि। त्वा। ससऽवांसः। च। तुविऽनृम्ण। वाजं। आ। नः।
भर। सुवितं। यस्य। चाकन्। त्मना। तना। सनुयाम। त्वाऽउताः। ऋष्वः। त्वं। इंद्र। शूर। जातः। ० विभृ
मसि। प्रऽस्रवणे। न। सोमं। अर्यः। वा। गिरः। अभि। अर्च। विद्वान्। ऋषीणां। विप्रः। सुऽमतिं। चका
नः। ते। स्याम। ये। रणयंत। सोमैः। एना। उत। तुभ्यं। रथऽओळ्ह। भक्षैः। इमा। ब्रह्म। इंद्र। तुभ्यं। शं
सि। दाः। नृऽभ्यः। नृणां। शूर। शवः। तेभिः। भव। सऽक्रतुः। येषु। चाकन्। उत। त्रायस्व। गृणतः।
उत। स्तीन्। श्रुधि। हवं। इंद्र। शूर। पृथ्याः। उत। स्तवसे। वेन्यस्य। अर्कैः। आ। यः। ते। योनिं। घृतऽ
वंतं। अस्वाः। ऊर्मिः। न। निम्नैः। द्रवयंत। वक्वाः॥ दी। सविता। यंत्रैः। पृथिवीं। अरम्णात्। अस्कंभ
ने। सविता। द्यां। अदृंहत्। अश्वंऽइव। अधुक्षत्। धुनिं। अंतरिक्षं। अतूर्ते। बद्धं। सविता। स
विता। समुद्रं। यत्र। समुद्रः। स्कभितः। वि। औनत्। अपां। नपात्। सविता। तस्य। वेद। अतः। भूः।
अतः। आः। उत्ऽस्थितं। रजः। अतः। द्यावापृथिवी इति। अप्रथेतां। पश्चा। इदं। अन्यत्। अभवत्।
यजत्रं। अमर्त्यस्य। भुवनस्य। भूना। सुऽपर्णः। अंग। सवितुः। गरुत्मान्। पूर्वः। जातः। सः। उं इति।
अस्य। अनु। धर्म। गावःऽइव। ग्रामं। युयुधिःऽइव। अश्वान्। वाश्राऽइव। वत्सं। सुऽमनाः। दुहा
ना। पतिःऽइव। जायां। अभि। नः। नि। एतु। धर्ता। दिवः। सविता। विश्वऽवारः। हिरण्यऽस्तूपः। सवितः।

यथा। त्वा॥ अंगिरसः। जुह्वे। वाजै। अस्मिन्। एव। त्वा। अर्चन्। अवसे। वंदमानः। सोमस्यऽइव। अं
शुं। प्रति। जागर। अहं॥ ७॥ सं। इद्धः। चित्। सं। इध्यसे। देवेभ्यः। हव्यऽवाहन। आदित्यैः। रुद्रैः। व
सुऽभिः। नः। आ। गहि। मृळीकाय। नः। आ। गहि। ० मर्तासः। त्वा। संऽइधान। हवामहे। मृळीकाय।
हवामहे। त्वां। उं इति। जातऽवेदसं। विश्वऽवारं। गृणे। धिया। अग्ने। देवान्। आ। वह। नः। प्रियऽव्रता
न्। मृळीकाय। प्रियऽव्रतान्। अग्निः। देवः। देवानां। अभवत्। पुरःऽहितः। अग्निं। मनुष्याः। ऋषयः।
सं। ईधिरे। अग्निं। महः। धनऽसातौ। अहं। हुवे। मृळीकं। धनऽसातये। अग्निः। अत्रिं। भरत्ऽवा
जं। गविष्ठिरं। प्र। आवत्। नः। कण्वं। त्रसदस्युं। आऽहवे। अग्निं। वसिष्ठः। हवते। पुरःऽहितः। मृ
ळीकाय। पुरःऽहितः॥ ८॥ श्रद्धया॥ अग्निः। सं। इध्यते। श्रद्धया। हूयते। हविः। श्रद्धां। भगस्य। मूर्ध
नि। वचसा। आ। वेदयामसि। प्रियं। श्रद्धे। ददतः। प्रियं। श्रद्धे। दिदासतः। प्रियं। भोजेषु। यज्वऽसु। इ
दं। मे। उदितं। कृधि। यथा। देवाः। असुरेषु। श्रद्धां। उग्रेषु। चक्रिरे। एवं। भोजेषु। यज्वऽसु। अस्मा
कं। उदितं। कृधि। श्रद्धां। देवाः। यजमानाः। वायुऽगोपाः। उप। आसते। श्रद्धां। हृदय्यया। आऽ ५६
कूत्या। श्रद्धया। विंदते। वसु। श्रद्धां। प्रातः। हवामहे। श्रद्धां। मध्यंदिनं। परि। श्रद्धां। सूर्यस्य। निऽम्रु
चि। श्रद्धे। श्रत्। धापय। इह। नः॥ ९॥ शासः। इत्था। महान्। असि। अमित्रऽखादः। अद्भुतः। न।

यस्य। हन्यते। सखा। न। जीयते। कदा। चन। स्वस्तिऽदाः। विशः। पतिः। वृत्रऽहा। विऽमृधः। वशी।
वृषा। इंद्रः। पुरः। एतु। नः। सोमऽपाः। अभयं। करः। वि। रक्षः। वि। मृधः। जहि। वि। वृत्रस्य। हनू इति। रुज।
वि। मन्युं। इंद्र। वृत्रऽहन्। अमित्रस्य। अभिऽदासतः। वि। नः। इंद्र। मृधः। जहि। नीचा। यच्छ। पृतन्यतः।
यः। अस्मान्। अभिऽदासति। अधरं। गमय। तमः। अप। इंद्र। द्विषतः। मनः। अप। जिज्यासतः।
वधं। वि। मन्योः। शर्म। यच्छ। वरीयः। यवय। वधं॥ १०॥ ईंखयंतीः। अपस्युवः। इंद्रं। जातं। उप। आस
ते। भेजानासः। सुऽवीर्यं। त्वं। इंद्र। बलात्। अधि। सहसः। जातः। ओजसः। त्वं। वृषन्। वृषा। इत्।
असि। त्वं। इंद्र। असि। वृत्रऽहा। वि। अंतरिक्षं। अतिरः। उत्। द्यां। अस्तभ्नाः। ओजसा। त्वं। इंद्र।
सऽजोषसं। अर्कं। बिभर्षि। बाह्वोः। वज्रं। शिशानः। ओजसा। त्वं। इंद्र। अभिऽभूः। असि। विश्वा।
जातानि। ओजसा। सः। विश्वाः। भुवः। आ। अभवः॥ ११॥ सोमः। एकेभ्यः। पवते। घृतं। एके। उप। आ
सते। येभ्यः। मधु। प्रऽधावति। तान्। चित्। एव। अपि। गच्छतात्। तपसा। ये। अनाधृष्याः। तपसा।
ये। स्वः। ययुः। तपः। ये। चक्रिरे। महः।०। ये। युध्यंते। प्रऽधनेषु। शूरासः। ये। तनूऽत्यजः। ये। वा। स
हस्रऽदक्षिणाः। ये। चित्। पूर्वे। ऋतऽसापः। ऋतऽवानः। ऋतऽवृधः। पितॄन्। तपस्वतः। यम।०।
सहस्रऽनीथाः। कवयः। ये। गोपायंति। सूर्यं। ऋषीन्। तपस्वतः। यम। तपःऽजान्। अपि। गच्छ

तात्॥१२॥ अरायि। काणे। विऽकटे। गिरिं। गच्छ। सदान्वे। शिरिंबिठस्य। सत्वऽभिः। तेभिः। त्वा। चातया
मसि। चत्तः। इतः। चत्तः। अमुतः। सर्वा। भ्रूणानि। आरुषी। अराय्यं। ब्रह्मणः। पते। तीक्ष्णऽशृं
ग। उत्ऽऋषन्। इहि। अदः। यत्। दारु। प्लवते। सिंधोः। पारे। अपुरुषं। तत्। आ। रभस्व। दुर्हनो इति
दुःऽहनो। तेन। गच्छ। परःऽतरं। यत्। ह। प्राचीः। अजगंत। उरः। मंडूरऽधाणिकीः। हताः। इंद्रस्य। शत्र
वः। सर्वे। बुद्बुदऽयाशवः। परि। इमे। गां। अनेषत। परि। अग्निं। अहृषत। देवेषु। अक्रत। श्रवः। कः।
इमान्। आ। दधर्षति॥१३॥ अग्निं। हिन्वंतु। नः। धियः। सप्तिं। आशुंऽइव। आजिषु। तेन। जेष्म। ध
नंऽधनं। यया। गाः। आऽकरामहे। सेनया। अग्ने। तव। ऊत्या। तां। नः। हिन्व। मघत्तये। आ। अग्ने।
स्थूरं। रयिं। भर। पृथुं। गोऽमंतं। अश्विनं। अंग्धि। खं। वर्तय। पणिं। अग्ने। नक्षत्रं। अजरं। आ। सू
र्यं। रोहयः। दिवि। दधत्। ज्योतिः। जनेभ्यः। अग्ने। केतुः। विशां। असि। प्रेष्ठः। श्रेष्ठः। उपस्थऽसत्।
बोध। स्तोत्रे। वयः। दधत्॥१४॥ इमा। नु। कं। भुवना। सीसधाम। इंद्रः। च। विश्वे। च। देवाः। यज्ञं। च। नः।
तन्वं। च। प्रऽजां। च। आदित्यैः। इंद्रः। सह। चीक्लृपाति। आदित्यैः। इंद्रः। सऽगणः। मरुत्ऽभिः। अ
स्माकं। भूतु। अविता। तनूनां। हत्वाय। देवाः। असुरान्। यत्। आयन्। देवाः। देवऽत्वं। अभिऽरक्ष
माणाः। प्रत्यंचं। अर्कं। अनयन्। शचीभिः।०॥१पू॥ सूर्यः। नः। दिवः। पातु। वातः। अंतरिक्षात्। अ

५७

ग्निः । नः । पार्थिवेभ्यः ॥ जोष । सवितः । यस्य । ते । हरः । शतं । सवान् । अर्हति । पाहि । नः । दिद्युतः । पतं
त्याः ॥ चक्षुः । नः । देवः । सविता । चक्षुः । नः । उत । पर्वतः । चक्षुः । धाता । दधातु । नः ॥ चक्षुः । नः । धेहि । च
क्षुषे । चक्षुः । विऽख्यै । तनूभ्यः । सं । च । इदं । वि । च । पश्येम । ० । वि । पश्येम । नृऽचक्षसः ॥ १६ ॥ उत् । अ
उत् । सौ । सूर्यः । अगात् । अयं । मामकः । भगः । अहं । तत् । विद्वला । पतिं । अभि । असाक्षि । विऽससहिः ॥ अ
हं । केतुः । अहं । मूर्धा । अहं । उग्रा । विऽवाचनी । मम । इत् । अनु । क्रतुं । पतिः । सेहानायाः । उपऽआच
रेत् ॥ मम । पुत्राः । शत्रुऽहनः । अथो इति । मे । दुहिता । विऽराट् । उत । अहं । अस्मि । संऽजया । पत्यौ ।
मे । श्लोकः । उत्ऽतमः ॥ येन । इंद्रः । हविषा । कृत्वी । अभवत् । द्युम्नी । उत्ऽतमः । इदं । तत् । अक्रि ।
देवाः । असपत्ना । किल । अभुवं ॥ असपत्ना । सपत्नऽघ्नी । जयंती । अभिऽभूवरी । आ । अवृ
क्षं । अन्यासां । वर्चः । राधः । अस्थेयसांऽइव ॥ सं । अजैषं । इमाः । अहं । सऽपत्नीः । अभिऽभूवरी ।
यथा । अहं । अस्य । वीरस्य । विऽराजानि । जनस्य । च ॥ १७ ॥ तीव्रस्य । अभिऽवयसः । अस्य । पाहि ।
सर्वऽरथा । वि । हरी इति । इह । मुंच । इंद्र । मा । त्वा । यजमानासः । अन्ये । नि । रीरमन् । तुभ्यं । इमे । सु
तासः ॥ तुभ्यं । सुताः । तुभ्यं । ऊं इति । सोत्वासः । त्वां । गिरः । श्वात्र्याः । आ । ह्वयंति । इंद्र । इदं । अद्य ।
सवनं । जुषाणः ॥ विश्वस्य । विद्वान् । इह । पाहि । सोमं ॥ यः । उशता । मनसा । सोमं । अस्मै । सर्वऽहृदा ।

देवऽकामः। सुनोति। न। गाः। इंद्रः। तस्य। परा। ददाति। प्रऽशस्तं। इत्। चारुं। अस्मै। कृणोति। अनुऽ
स्पष्टः। भवति। एषः। अस्य। यः। अस्मै। रेवान्। न। सुनोति। सोमं। निः। अरत्नौ। मघऽवा। तं। दधाति।
ब्रह्मऽद्विषः। हंति। अननुऽदिष्टः। अश्वऽयंतः। गव्यंतः। वाजयंतः। हवामहे। त्वा। उपऽगंतवै। उंइ
ति। आऽभूषंतः। ते। सुऽमतौ। नवायां। वयं। इंद्र। त्वा। शुनं। हुवेम॥१८॥ मुंचामि। त्वा। हविषा। जी
वनाय। कं। अज्ञातऽयक्ष्मात्। उत। राजऽयक्ष्मात्। ग्राहिः। जग्राह। यदि। वा। एतत्। एनं। तस्याः।
इंद्राग्नी इति। प्र। मुमुक्तं। एनं। यदि। क्षितऽआयुः। यदि। वा। पराऽइतः। यदि। मृत्योः। अंतिकं। निःऽ
इतः। एव। तं। आ। हरामि। निःऽऋतेः। उपऽस्थात्। अस्पार्षं। एनं। शतऽशारदाय। सहस्रऽअ
क्षेण। शतऽशारदेन। शतऽआयुषा। हविषा। आ। अहार्षं। एनं। शतं। यथा। इमं। शरदः। न
याति। इंद्रः। विश्वस्य। दुःऽइतस्य। पारं। शतं। जीव। शरदः। वर्धमानः। शतं। हेमंतान्। शतं। ऊं इति।
वसंतान्। शतं। इंद्राग्नी इति। सविता। बृहस्पतिः। शतऽआयुषा। हविषा। इमं। पुनः। दुः। आ। अ
हार्षं। त्वा। अविदं। त्वा। पुनः। आ। अगाः। पुनःऽनव। सर्वऽअंग। सर्वं। ते। चक्षुः। सर्वं। आयुः। च। ते। ५८
अविदं॥१९॥ ब्रह्मणा। अग्निः। संऽविदानः। रक्षःऽहा। बाधतां। इतः। अमीवा। यः। ते। गर्भं। दुःऽ
नामा। योनिं। आऽशये॰। अमीवा॰। अग्निः। तं। ब्रह्मणा। सह। निः। क्रव्यऽअदं। अनीनशत्।

यः। ते। हंति। पतयंतं। निऽसत्स्नुं। यः। सरीसृपं। जातं। यः। ते। जिघांसति। तं। इतः। नाशयामसि। यः।
ते। ऊरू इति। विऽहरति। अंतरा। दंपती इति दंऽपती। शये। योनिं। यः। अंतः। आऽरेळ्हि। ०। यः। त्वा।
भ्राता। पतिः। भूत्वा। जारः। भूत्वा। निऽपद्यते। प्रऽजां। ०। यः। त्वा। स्वप्नेन। तमसा। मोहयित्वा। निऽप
द्यते। ०। २०। अक्षीभ्यां। ते। नासिकाभ्यां। कर्णाभ्यां। छुबुकात्। अधि। यक्ष्मं। शीर्षण्यं। मस्तिष्का
त्। जिह्वायाः। वि। वृहामि। ते। ग्रीवाभ्यः। ते। उष्णिहाभ्यः। कीकसाभ्यः। अनूक्यात्। यक्ष्मं। दोषण्यं। अं
साभ्यां। बाहुऽभ्यां। ०। आंत्रेभ्यः। ते। गुदाभ्यः। वनिष्ठोः। हृदयात्। अधि। यक्ष्मं। मतस्नाभ्यां। यक्नः।
प्लाशिऽभ्यः। ०। ऊरुऽभ्यां। ते। अष्ठीवत्ऽभ्यां। पार्ष्णिऽभ्यां। प्रऽपदाभ्यां। यक्ष्मं। श्रोणिऽभ्यां। भास
दात्। भंससः। ०। मेहनात्। वनंऽकरणात्। लोमऽभ्यः। ते। नखेभ्यः। यक्ष्मं। सर्वस्मात्। आत्मनः। ते।
ऽअंगात् इदं। ०। अंगात्। लोम्नःऽलोम्नः। जातं। पर्वणिऽपर्वणि। ०। २१। अप। इहि। मनसः। पते। अप। क्रा
म। परः। चर। परः। निःऽऋत्यै। आ। चक्ष्व। बहुधा। जीवतः। मनः। भद्रं। वै। वरं। वृणते। भद्रं। युंजंति। द
क्षिणं। भद्रं। वैवस्वते। चक्षुः। बहुऽत्रा। जीवतः। मनः। यत्। आऽशसा। निःऽशसा। अभिऽशसा। उ
पऽआरिम। जाग्रतः। यत्। स्वपंतः। अग्निः। विश्वानि। अप। दुःऽकृतानि। अजुष्टानि। आरे। अस्म
त्। दधातु। यत्। इंद्र। ब्रह्मणः। पते। अभिऽद्रोहं। चरामसि। प्रऽचेताः। नः। आंगिरसः। द्विषतां। पा

तु। अंहसः।० जाग्रत्ऽस्वप्नः। सम्ऽकल्पः। पापः। यं। द्विष्मः। तं। सः। ऋच्छतु। यः। नः। द्वेष्टि। तं। ऋच्छतु
॥२२॥ देवाः। कपोतः। इषितः। यत्। इच्छन्। दूतः। निःऽऋत्याः। इदं। आऽजगाम। तस्मै। अर्चाम। कृ
णवाम। निःऽकृतिं। शं। नः। अस्तु। द्विऽपदे। शं। चतुःऽपदे॥ शिवः। कपोतः। इषितः। नः। अस्तु। अना
गाः। देवाः। शकुनः। गृहेषु। अग्निः। हि। विप्रः। जुषतां। हविः। नः। परि। हेतिः। पक्षिणी। नः। वृणक्तु।
हेतिः। पक्षिणी। न। दभाति। अस्मान्। आष्ट्र्यां। पदं। कृणुते। अग्निऽधाने। शं। नः। गोभ्यः। च। पुरु
षेभ्यः। च। अस्तु। मा। नः। हिंसीत्। इह। देवाः। कपोतः। यत्। उलूकः। वदति। मोघं। एतत्। यत्। कपोतः।
पदं। अग्नौ। कृणोति। यस्य। दूतः। प्रऽहितः। एषः। एतत्। तस्मै। यमाय। नमः। अस्तु। मृत्यवे। ऋचा।
कपोतं। नुदत। प्रऽनोदं। इषं। मदन्तः। परि। गां। नयध्वं। संऽयोपयन्तः। दुःऽइतानि। विश्वा। हित्वा। नः। ऊ
र्जं। प्र। पतात्। पतिष्ठः॥२३॥ ऋषभं। मा। समानानां। सऽपत्नानां। विऽससहिं। हन्तारं। शत्रूणां। कृ
धि। विऽराजं। गोऽपतिं। गवां॥ अहं। अस्मि। सपत्नऽहा। इन्द्रःऽइव। अरिष्टः। अक्षतः। अधः। सऽ
पत्नाः। मे। पदोः। इमे। सर्वे। अभिऽस्थिताः॥ अत्र। एव। वः। अपि। नह्यामि। उभे इति। आर्त्नी इवे
त्यार्त्नीऽइव। ज्यया॥ वाचः। पते। नि। सेध। इमान्। यथा। मत्। अधरं। वदान्। अभिऽभूः। अहं। आ।
अगमं। विश्वऽकर्मेण। धाम्ना॥ आ। वः। चित्तं। आ। वः। व्रतं। आ। वः। अहं। सं। इति। ददे। योगऽक्षेमं।

५९

वः। आऽदाय। अहं। भूयासं। उत्ऽतमः। आ। वः। मूर्धानं। अक्रमीं॥ अधःऽपदात्। मे। उत्ऽवदत।
मंडूकाःऽइव। उदकात्। मंडूकाः। उदकात्ऽइव॥ २४॥ तुभ्य। इदं। इंद्र। परि। सिच्यते। मधु। त्वं। सुत
स्य। कलशस्य। राजसि। त्वं। रयिं। पुरुऽवीरां। ऊं इति। नः। कृधि। त्वं। तपः। परिऽतप्य। अजयः। स्वः
इति स्वः॥ स्वःऽजितं। महि। मंदानं। अंधसः। हवामहे। परि। शक्र। सुतान्। उप। इमं। नः। यज्ञं। इह।
बोधि। आ। गहि। स्पृधः। जयंतं। मघऽवानं। ईमहे। सोमस्य। राज्ञः। वरुणस्य। धर्मणि। बृहस्पतेः।
अनुऽमत्याः। ऊं इति। शर्मणि। तव। अहं। अद्य। मघऽवन्। उपऽस्तुतौ। धातः। विधातरिति विऽ
धातः। कलशान्। अभक्षयं॥ प्रऽसूतः। भक्षं। अकरं। चरौ। अपि। स्तोमं। च। इमं। प्रथमः। सूरिः।
उत्। मृजे। सुते। सातेन। यदि। आ। अगमं। वां। प्रति। विश्वामित्रजमदग्नी इति। दमे॥ २५॥ वात
स्य। नु। महिमानं। रथस्य। रुजन्। एति। स्तनयन्। अस्य। घोषः। दिविऽस्पृक्। याति। अरुणानि।
कृण्वन्। उतो इति। एति। पृथिव्याः। रेणुं। अस्यन्॥ सं। प्र। ईरते। अनु। वातस्य। विऽस्थाः। आ। एनं।
गच्छंति। समनं। न। योषाः। ताभिः। सऽयुक्। सऽरथं। देवः। ईयते। अस्य। विश्वस्य। भुवनस्य। रा
जा॥ अंतरिक्षे। पथिऽभिः। ईयमानः। न। नि। विशते। कतमत्। चन। अहरिति। अपां। सखा। प्र
थमऽजाः। ऋतऽवा। क्व। स्वित्। जातः। कुतः। आ। बभूव॥ आत्मा। देवानां। भुवनस्य। गर्भः। यथाऽ

वशं। चरति। देवः। एषः। घोषाः। इत्। अस्य। शृण्विरे। न। रूपं। तस्मै। वाताय। हविषा। विधेम॥ ४ ६॥
मयःऽभूः। वातः। अभि। वातु। उस्राः। ऊर्जस्वतीः। ओषधीः। आ। रिशंतां। पीवस्वतीः। जीवऽध
न्याः। पिबतु। अवसाय। पत्ऽवते। रुद्र। मृळ। याः। सऽरूपाः। विऽरूपाः। एकऽरूपाः। यासां। अग्निः।
३ इष्ट्या। नामानि। वेद। याः। अंगिरसः। तपसा। इह। चक्रुः। ताभ्यः। पर्जन्य। महि। शर्म। यच्छ। याः। दे
वेषु। तन्वं। ऐरयंत। यासां। सोमः। विश्वा। रूपाणि। वेद। ०। प्रजाऽवतीः। इंद्र। गोऽस्थे। रिरीहि। प्र
जाऽपतिः। मह्यं। एताः। रराणः। विश्वैः। देवैः। पितृऽभिः। संऽविदानः। शिवाः। सतीः। उप। नः। गोऽ
स्थं। आ। अकरित्यकः। तासां। वयं। प्रऽजया। सं। सदेम॥ ४ ७॥ विऽभ्राट्। बृहत्। पिबतु। सोम्यं।
मधु। आयुः। दधत्। यज्ञऽपतौ। अविऽह्रुतं। वातऽजूतः। यः। अभिऽरक्षति। त्मना। प्रऽजाः॥ पुपो
ष। पुरुधा। वि। राजति। विऽभ्राट्। बृहत्। सुऽभृतं। वाजऽसातमं। धर्मन्। दिवः। धरुणे। सत्यं। अर्पि
तं। अमित्रऽहा। वृत्रऽहा। दस्युहंऽतमं। ज्योतिः। जज्ञे। असुरऽहा। सपत्नऽहा। ०। उत्ऽतमं। विश्वऽ
जित्। धनऽजित्। उच्यते। बृहत्। विश्वऽभ्राट्। भ्राजः। महि। सूर्यः। दृशे। उरु। पप्रथे। सहः। ओ
जः। अच्युतं। ०। येन। इमा। विश्वा। भुवनानि। आऽभृता। विश्वऽकर्मणा। विश्वदेव्यऽवता॥ ४ ८॥ त्वं।
त्यं। इटतः। रथं। इंद्र। प्र। आवः। सुतऽवतः। अशृणोः। सोमिनः। हवं। त्वं। मखस्य। दोधतः। शिरः। अव

६०

वा। त्वचः। भरः। अगच्छः। सोमिनः। गृहं। त्वं। त्यं। इंद्र। मर्त्यं। आस्त्रऽबुध्नाय। वेन्यं। मुहुः। श्रथ्नाः।
मनस्यवे। ० सूर्यं। पश्चा। संतं। पुरः। कृधि। देवानां। चित्। तिरः। वशं॥ ४॥ आ। याहि। वनसा। स
हा। गावः। सचंत। वर्तनिं। यत्। ऊधऽभिः। आ। याहि। वस्व्या। धिया। मंहिष्ठः। जारयत्ऽमखः।
सुदानुऽभिः। पितुऽभृतः। न। तंतुं। इत्। सुऽदानवः। प्रति। दध्मः। यजामसि। उषाः। अप। स्वसुः।
तमः। सं। वर्तयति। वर्तनिं। सुऽजातता॥ ४॥ आ। त्वा। अहार्षं। अंतः। एधि। ध्रुवः। तिष्ठ। अविऽ
चाचलिः। विशः। त्वा। सर्वाः। वांछंतु। मा। त्वत्। राष्ट्रं। अधि। भ्रशत्। इह। एव। एधि। मा। अप।
च्योष्ठाः। पर्वतःऽइव। अविऽचाचलिः। इंद्रःऽइव। इह। ध्रुवः। तिष्ठ। इह। राष्ट्रं। ऊं इति। धारय।
इमं। इंद्रः। अदीधरत्। ध्रुवं। ध्रुवेण। हविषा। तस्मै। सोमः। अधि। ब्रवत्। तस्मै। ऊं इति। ब्रह्मणः।
पतिः। ध्रुवा। द्यौः। ध्रुवा। पृथिवी। ध्रुवासः। पर्वताः। इमे। ध्रुवं। विश्वं। इदं। जगत्। ध्रुवः। राजा। वि
शां। अयं। ध्रुवं। ते। राजा। वरुणः। ध्रुवं। देवः। बृहस्पतिः। ध्रुवं। ते। इंद्रः। च। अग्निः। च। राष्ट्रं। धा
रयतां। ध्रुवं। ध्रुवं। ध्रुवेण। हविषा। अभि। सोमं। मृशामसि। अथो इति। इंद्रः। केवलीः। विशः।
बलिऽहृतः। करत्॥ ६॥ अभिऽवर्तेन। हविषा। येन। इंद्रः। अभिऽववृते। तेन। अस्मान्। ब्रह्म
णः। पते। अभि। राष्ट्राय। वर्तय। अभिऽवृत्य। सऽपत्नान्। अभि। याः। नः। अरातयः। अभि। पृ

अ

तन्यंतं। तिष्ठ। अभि। यः। नः। इरस्यति। अभि। त्वा। देवः। सविता। अभि। सोमः। अवीवृतत्। अभि।
त्वा। विश्वा। भूतानि। अभिऽवर्तः। यथा। असंसि। ०। असपत्नः। किल। अभुवं। असपत्नः।
सपत्नऽहा। अभिऽराष्ट्रः। विऽससहिः। यथा। अहं। एषां। भूतानां। ० ३५। प्र। वः। ग्रावाणः। सवि
ता। देवः। सुवतु। धर्मणा। धूःऽसु। युज्यध्वं। सुनुत। ग्रावाणः। अप। दुच्छुनां। अप। सेधत। दुः
ऽमतिं। उस्राः। कर्तन। भेषजं। ग्रावाणः। उपरेषु। आ। महीयंते। सऽजोषसः। वृष्णे। दधतः। वृष्ण्यं।
ग्रावाणः। सविता। नु। वः। ०। यजमानाय। सुन्वते। ३६। प्र। सूनवः। ऋभूणां। बृहत्। नवंत। वृ
जना। क्षाम। ये। विश्वऽधायसः। अश्नन्। धेनूनां। न। मातरं। प्र। देवं। देव्या। धिया। भरत। जातऽ
वेदसं। हव्या। नः। वक्षत्। आनुषक्। अयं। ऊं इति। स्यः। प्र। देवऽयुः। होता। यज्ञाय। नीयते। र
थः। न। योः। अभिऽवृतः। घृणिऽवान्। चेतति। त्मना। अयं। अग्निः। उरुष्यति। अमृतात्। इव।
जन्मनः। सहसः। चित्। सहीयान्। देवः। जीवातवे। कृतः। ३७। पतंगं। अक्तं। असुरस्य। मा
यया। हृदा। पश्यंति। मनसा। विपःऽचितः। समुद्रे। अंतरिति। कवयः। वि। चक्षते। मरीचीनां। प
दं। इच्छंति। वेधसः। पतंगः। वाचं। मनसा। बिभर्ति। तां। गंधर्वः। अवदत्। गर्भे। अंतरिति। तां। द्यो
तमानां। स्वर्यं। मनीषां। ऋतस्य। पदे। कवयः। नि। पांति। ०। ३८। त्यं। ऊं इति। सु। वाजिनं। देवऽजू

६१

तं।सहऽवानं।तरुतारं।रथानां।अरिष्टऽनेमिं।पृतनाजं।आशुं।स्वस्तये।तार्क्ष्यं।इह।हुवेम।इं-
द्रस्यऽइव।रातिं।आऽजोहुवानाः।स्वस्तये।नावंऽइव।आ।रुहेम।उर्वी इति।न।पृथ्वी इति।बहु-
ले इति।गभीरे इति।मा।वां।आऽइतौ।मा।पराऽइतौ।रिषाम।सद्यः।चित्।यः।शवसा।पंच।कृ-
ष्टीः।सूर्यःऽइव।ज्योतिषा।अपः।ततान।सहस्रऽसाः।शतऽसाः।अस्य।रंहिः।न।स्म।वरंते।
युवतिं।न।शर्यां॥३॥ उत्।तिष्ठत।अव।पश्यत।इंद्रस्य।भागं।ऋत्वियं।यदि।श्रातः।जुहोतन।
यदि।अश्रातः।ममत्तन।श्रातं।हविः।ओ इति।सु।इंद्र।याहि।जगाम।सूरः।अध्वनः।विऽ-
मध्यं।परि।त्वा।आसते।निधिऽभिः।सखायः।कुलऽपाः।न।व्राजऽपतिं।चरंतं।श्रातं।मन्ये।ऊध-
नि।श्रातं।अग्नौ।सुऽश्रातं।मन्ये।तत्।ऋतं।नवीयः।माध्यंदिनस्य।सवनस्य।दध्नः।पिब।इं-
द्र।वज्रिन्।पुरुऽकृत्।जुषाणः॥३॥ प्र।ससहिषे।पुरुऽहूत।शत्रून्।ज्येष्ठः।ते।शुष्मः।इह।रा-
तिः।अस्तु।इंद्र।आ।भर।दक्षिणेन।वसूनि।पतिः।सिंधूनां।असि।रेवतीनां। पराऽवतः।आ।
जगंथ।परस्याः।सृकं।संऽशाय।पविं।इंद्र।तिग्मं।वि।शत्रून्।ताळ्हि।वि।मृधः।नुदस्व।इंद्र।क्ष-
त्रं।अभि।वामं।ओजः।अजायथाः।वृषभ।चर्षणीनां।अप।अनुदः।जनं।अमित्रऽयंतं।उ-
रुं।देवेभ्यः।अकृणोः।ऊं इति।लोकं॥३॥ प्रथः।च।यस्य।सऽप्रथः।च।नाम।आनुस्तुभस्य।

म।

हविषः॥ हविः। यत। धातुः। घृताना। सवितुः। चा। विष्णोः। रथंतरं। आ। जभार। वसिष्ठः॥ अ
विंदन्। ते। अतिऽहितं। यत्। आसीत्। यज्ञस्य। धाम। परमं। गुहा। यत्। ० भरत्ऽवाजः। बृहत्।
आ। चक्रे। अग्नेः। ते। अविंदन्। मनसा। दीध्यानाः। यजुः। स्कन्नं। प्रथमं। देवऽयानं। ० आ। सूर्यात्। आभरन्। घर्मं। एते॥ ३९॥ बृहस्पतिः। नयतु। दुःऽगहा। तिरः। पुनः। नेषत्। अघऽशंसा
याम्। आ। क्षिपत्। अ [illegible] रास्तिं। अपा। दुःऽमतिं। हन्। अथा। करत्। यजमानाय। शं। योः। नरा
शंसः। नः। अवतु। प्रऽयाजे। ० अनुऽयाजः। हवेषु। ० तपुःऽमूर्धा। तपतु। रक्षसः। ये। ब्रह्मऽ
द्विषः। शरवे। हंतवै। ऊं इति। ०॥ ४०॥ अपश्यं। त्वा। मनसा। चेकितानं। तपसः। जातं। तप
सः। विऽभूतं। इह। प्रऽजां। इह। रयिं। ररा णः। प्र। जायस्व। प्रऽजया। पुत्रऽकाम। ० दीध्या
नां। त्वा। यां। तन्वं। इति। ऋत्व्ये। नाधमानां। उपमा। उत्‌ त्वा। युवतिः। बभूयाः। ० पुत्रऽकामे। अ
हं। गर्भं। अदधां। ओषधीषु। अहं। विश्वेषु। भुवनेषु। अन्तरिति। अहं। प्रऽजाः। अजन
यं। पृथिव्यां। अहं। जनिऽभ्यः। अपरीषु। पुत्रान्॥ ४१॥ विष्णुः। योनिं। कल्पयतु। त्वष्टा।
रूपाणि। पिंशतु। आ। सिंचतु। प्रजाऽपतिः। धाता। गर्भं। दधातु। ते। गर्भं। धेहि। सिनीवालि। ग
र्भं। धेहि। सरस्वति। गर्भं। ते। अश्विनौ। देवौ। आ। धत्तां। पुष्करऽस्रजा। हिरण्ययी। इति। अर

६२

णी इति। यं। निःऽमंथतः। अश्विना। तं। ते। गर्भं। हवामहे। दशमे। मासि। सूतवे॥ ४२॥ महि। त्री
णां। अवः। अस्तु। द्युक्षं। मित्रस्य। अर्यम्णः। दुःऽआधर्षं। वरुणस्य। नहि। तेषां। अमा। चन। न।
अध्वऽसु। वारणेषु। ईशे। रिपुः। अघऽशंसः। यस्मै। पुत्रासः। अदितेः। प्र। जीवसे। मर्त्याय। ज्यो
तिः। यच्छंति। अजस्रं॥ ४३॥ वातः। आ। वातु। भेषजं। शंऽभु। मयःऽभु। नः। हृदे। प्र। नः। आयूंषि।
तारिषत्। उत। वात। पिता। असि। नः। उत। भ्राता। उत। नः। सखा। सः। नः। जीवातवे। कृधि। यत्। अ
दः। वात। ते। गृहे। अमृतस्य। निऽधिः। हितः। ततः। नः। देहि। जीवसे॥ ४४॥ प्र। अग्नये। वाचं। ईर
य। वृषभाय। क्षितीनां। सः। नः। पर्षत्। अति। द्विषः। यः। परस्याः। पराऽवतः। तिरः। धन्व। अतिऽ
रोचते। यः। रक्षांसि। निऽजूर्वति। वृषा। शुक्रेण। शोचिषा। यः। अस्य। पारे। रजसः। शुक्रः। अग्निः।
अजायत॥ ४५॥ प्र। नूनं। जातऽवेदसं। अश्वं। हिनोत। वाजिनं। अस्य। प्र। जातऽवेदसः। विप्रऽ
वीरस्य। मीळ्हुषः। महीं। इयर्मि। सुऽस्तुतिं। याः। रुचः। जातऽवेदसः। देवऽत्रा। हव्यऽवाहनीः। ताभिः।
नः। यज्ञं। इन्वतु॥ ४६॥ आ। अयं। गौः। पृश्निः। अक्रमीत्। असदत्। मातरं। पुरः। पितरं। च। प्रऽयन्।
त्रि
स्वरिति स्वः। अंतः। चरति। रोचना। अस्य। प्राणात्। अपऽअनती। वि। अख्यत्। महिषः। दिवं। त्रिं
शत्। धाम। वि। राजति। वाक्। पतंगाय। धीयते। प्रति। वस्तोः। अह। द्युऽभिः॥ ४७॥ ऋतं। च। सत्यं।

चाभीद्धात्तपसोध्यजायताततोरात्र्यजायतततः समुद्रो अर्णवः॥ समुद्रादर्णवादधिसंवत्स
रो अजायता॥ अहोरात्राणिविदधद्विश्वस्यमिषतो वशी॥ सूर्याचंद्रमसौ धातायथापूर्वमकल्पय
त्॥ दिवंच पृथिवींचांतरिक्षमथो स्वः॥ ४८॥ संऽसमिद्युवसे वृषन्॥ अग्ने॥ विश्वानि॥ अर्यः॥ आ॥
इळः॥ पदे॥ सं॥ इध्यसे॥ सः॥ नः॥ वसूनि॥ आ॥ भर॥ सं॥ गच्छध्वं॥ सं॥ वदध्वं॥ सं॥ वः॥ मनांसि॥ जानतां॥ दे
वाः॥ भागं॥ यथा॥ पूर्वे॥ संऽजानानाः॥ उपऽआसते॥ समानः॥ मंत्रः॥ संऽइतिः॥ समानी॥ समानं॥ म
नः॥ सह॥ चित्तं॥ एषां॥ समानं॥ मंत्रं॥ अभि॥ मंत्रये॥ वः॥ समानेन॥ वः॥ हविषा॥ जुहोमि॥ समानी॥ वः॥
आऽकूतिः॥ समाना॥ हृदयानि॥ वः॥ समानं॥ अस्तु॥ वः॥ मनः॥ यथा॥ वः॥ सुऽसह॥ असति॥ ४९॥
॥ ॥ इत्यष्टमाष्टके अष्टमोध्यायः॥ ॥ संवत १८६५ तथा न्टपशालिवाहनशाके १७३०
विभवनाब्दे श्रावण शुक्ल १ प्रतिपदा प्रातः समई इदं पुस्तकं समाप्तं॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥
भग्नपृष्टिकटिग्रीव स्तब्धदृष्टिरधोमुखः॥ कष्टेन लिखितं ग्रंथं यत्नेन प्रतिपालयेत्॥ १॥
तैलाद्रक्षे जलाद्रक्षेद्रक्षेच्छिथिलबंधनात्॥ मूर्खहस्ते न दातव्यं एवं वदति पुस्तकं॥ ॥श्री
मार्पणमस्तु॥ ७॥ ७॥ हस्ताक्षर विश्वनाथात्मज जैराम भट मांडे न लिखितं इदं पुस्त
कं समाप्तं॥ ७॥ ७॥ ७॥ हे पुस्तक गोविंद भट्ट रामोशी ल वारे पतरूप कीतें॥ तस्य देहे॥

६४

॥ अष्टमाष्टकेऽष्टमोध्यायः ॥

६४

श्रीहेरंब

॥अथपद्पंचमाष्टकप्रारंभ॥

श्रीगणेशाय नमः॥ ॥ ॐ॥ यः। इंद्र। सोमऽपातमः। मदः। शविष्ठ। चेतति। येन। हंसि। नि। अत्रि
णं। तं। ईमहे। येन। दशऽग्वं। अध्रिऽगो। वेपयंतं। स्वःऽनरं। येन। समुद्रं। आविथ। तं। ईमहे। येन।
सिंधुं। महीः। अपः। रथान्ऽइव। प्रऽचोदयः। पंथां। ऋतस्य। यातवे। तं। ईमहे। इमं। स्तोमं। अभि
ष्टये। घृतं। न। पूतं। अद्रिऽवः। येन। नु। सद्यः। ओजसा। ववक्षिथ। इमं। जुषस्व। गिर्वणः। समु
द्रःऽइव। पिन्वते। इंद्र। विश्वाभिः। ऊतिऽभिः। ववक्षिथ॥१॥ यः। नः। देवः। पराऽवतः। सखिऽत्वना
य। मामहे। दिवः। न। वृष्टिं। प्रथयन्। ववक्षिथ। ववक्षुः। अस्य। केतवः। उत। वज्रः। गभस्त्योः।
यत्। सूर्यः। न। रोदसी इति। अवर्धयत्। यदि। प्रऽवृद्ध। सत्ऽपते। सहस्रं। महिषान्। अघः।
आत्। इत्। ते। इंद्रियं। महि। प्र। ववृधे। इंद्रः। सूर्यस्य। रश्मिऽभिः। नि। अर्शसानं। ओषति।
अग्निः। वनाऽइव। सासहिः। प्र। ववृधे। इयं। ते। ऋत्वियऽवती। धीतिः। एति। नवीयसी। सपर्य
ती। पुरुऽप्रिया। मिमीते। इत्। गर्भः। यज्ञस्य। देवऽयुः। क्रतुं। पुनीते। आनुषक्। स्तोमैः। इं
द्रस्य। ववृधे। मिमीते। इत्। सनिः। मित्रस्य। पप्रथे। इंद्रः। सोमस्य। पीतये। प्राची। वाशीऽइव। सु
न्वते। मिमीते। इत्। यं। विप्राः। उक्थऽवाहसः। अभिऽप्रमंदुः। आयवः। घृतं। न। पिप्ये। आसनि।

ऋतस्य।यत्।उत।स्वऽराजः।अदितिः।स्तोमं।इंद्राय।जीजनत्।पुरुऽप्रशस्तं।ऊतये।ऋतस्य।
यत्।अभि।वल्हयः।ऊतये।अनूषत।प्रशस्तये।न।देवाः।विऽव्रता।हरी इति।ऋतस्य।यत्।अ
यत्।सोमं।इंद्र।विष्णवि।यत्।वा।घ।त्रिते।आप्त्ये।यत्।वा।मरुत्ऽसु।मंदसे।सं।इंदुऽभिः।यत्।
वा।शक्र।पराऽवति।समुद्रे।अधि।मंदसे।अस्माकं।इत्।सुते।रण।सं।इंदुऽभिः।यत्।वा।अ
सि।सुन्वतः।वृधः।यजमानस्य।सत्ऽपते।उक्थे।वा।यस्य।रण्यसि।सं।इंदुऽभिः।देवंऽदेवं।
वः।अवसे।इंद्रंऽइंद्रं।गृणीषणि।अध।यज्ञाय।तुर्वणे।वि।आनशुः।यज्ञेभिः।यज्ञऽवाह
सं।सोमेभिः।सोमऽपातमं।होत्राभिः।इंद्रं।ववृधुः।वि।आनशुः॥४॥०॥ विश्वा।वसूनि।
दाशुषे।वि।आनशुः।इंद्रं।वृत्राय।हंतवे।देवासः।दधिरे।पुरः।इंद्रं।वाणीः।अनूषत।सं।
ओजसे।महां।तं।महिना।वयं।स्तोमेभिः।हवनऽश्रुतं।अर्कैः।अभि।प्र।नोनुमः।सं।ओज
से।न।यं।विविक्तः।रोदसी इति।न।अंतरिक्षाणि।वज्रिणं।अमात्।इत्।अस्य।तित्विषे।
सं।ओजसः।यत्।इंद्र।पृतनाज्ये।देवाः।त्वा।दधिरे।पुरः।आत्।इत्।ते।हर्यता।हरी इति।
ववक्षतुः॥५॥ यदा।वृत्रं।नदीऽवृतं।शवसा।वज्रिन्।अवधीः।आत्।इत्।ते।विष्णुः।ओजसा।

त्री। एि। पुदा। वि॒ऽच॒क्र॒मे॥०॥ यु॒दा। ते॒। ह॒र्य॒ता। हरी॒ इति॑। वा॒वृ॒धाते॒ इति॑। दि॒वेऽदि॑वे॥०॥ विश्वा॑। इत्। अनु॑। वृ॒नाः॑। नि॒ऽये॒मि॒रे॥ यु॒दा। ते॒। मारु॑तीः। विशः॑। तुभ्य॑म्। इ॒न्द्र॒। नि॒ऽये॒मि॒रे॥०॥ यु॒दा। सूर्य॑म्। अ॒मुम्। दि॒वि। शु॒क्रम्। ज्योतिः॑। अधा॑रयः॥०॥ इ॒माम्। ते॒। इ॒न्द्र॒। सु॒ऽस्तु॒तिम्। विप्रः॑। इ॒य॒र्ति॒। धी॒तिऽभिः॑। जा॒मिम्। प॒दाऽइ॑व। पिप्र॑तीम्। प्र। अ॒ध्व॒रे॥ यत्। अ॒स्य॒। धाम॑नि। प्रि॒ये। स॒म्ऽई॒ची॒नासः॑। अस्व॑रन्। नाभा॑। य॒ज्ञस्य॑। दो॒हना॑। प्र। अ॒ध्व॒रे॥ सु॒ऽवीर्य॑म्। सु॒ऽअश्व्य॑म्। सु॒ऽगव्य॑म्। इ॒न्द्र॒। द॒द्धि॒। नः॒। होता॑ऽइव। पू॒र्वऽचि॑त्तये। प्र। अ॒ध्व॒रे॥ ६॥ इन्द्रः॑। सु॒तेषु॑। सोमे॑षु। क्रतु॑म्। पु॒ना॒ति॒। उ॒क्थ्य॑म्। वि॒दे। वृ॒धस्य॑। दक्ष॑सः। म॒हान्। हि। सः। सः। प्र॒थ॒मे। वि॒ऽओ॑मनि। दे॒वाना॑म्। सद॑ने। वृ॒धः। सु॒ऽपा॒रः। सु॒श्रवः॑ऽतमः। सम्। अ॒प्सु॒ऽजित्। तम्। अ॒ह्वे। वाज॑ऽसातये। इन्द्र॑म्। भरा॑य। शु॒ष्मिण॑म्। भव॑। नः॒। सु॒म्ने। अन्त॑मः। सखा॑। वृ॒धे। इ॒यम्। ते॒। इ॒न्द्र॒। गिर्व॑णः। रा॒तिः। क्ष॒र॒ति॒। सु॒न्व॒तः। म॒न्दा॒नः। अ॒स्य। ब॒र्हिषः॑। वि। रा॒ज॒सि॒। नू॒नम्। तत्। इ॒न्द्र॒। द॒द्धि॒। नः॒। यत्। त्वा॒। सु॒न्वन्तः॑। ईम॑हे। र॒यिम्। नः॒। चि॒त्रम्। आ। भ॒र॒। स्वः॒ऽविद॑म्॥ ७॥ स्तो॒ता। यत्। ते॒। विऽच॑र्षणिः। अ॒ति॒ऽप्र॒श॒र्द्धय॑त्। गिरः॑। व॒याःऽइ॑व। अनु॑। रो॒ह॒ते॒। जु॒षन्त॑। यत्। प्र॒लऽव॑त्। ज॒नय॑। गिरः॑। शृ॒णु॒धि। ज॒रि॒तुः। हव॑म्। मदे॑ऽमदे। व॒व॒क्षि॒थ॒। सु॒ऽकृत्व॑ने। क्रीळ॑न्ति। अ॒स्य॒। सू॒नृताः॑। आपः॑।

सोमेषु।

२

ना। प्रऽवतो। युतीः। अया। धिया। यः। उच्यते। पतिः। दिवः। उतो इति। पतिः। यः। उच्यते। कृष्टीनां।
एकः। इत्। तु। वज्री। नमःऽवृधैः। अवस्युऽभिः। सुते। रण। स्तुहि। श्रुतं। विपःऽचितं। हरी इति।
यस्य। प्रऽसक्षिणा। गंतारा। दाशुषः। गृहं। नमस्विनः। ॥८॥ तूतुजानः। महेऽमते। अश्वेभिः।
प्रुषितप्सुऽभिः। आ। याहि। यज्ञं। आशुऽभिः। शं। इत्। हि। ते। इंद्र। शविष्ठ। सत्ऽपते। रयिं। गृ
णतऽसु। धारय। श्रवः। सूरिऽभ्यः। अमृतं। वसुऽत्वनं। हवे। त्वा। सूरे। उत्ऽइते। हवे। मध्यंदि
ने। दिवः। जुषाणः। इंद्र। सप्तिऽभिः। नः। आ। गहि। आ। तु। गहि। प्र। तु। द्रव। मत्स्व। सुतस्य। गोऽ
मतः। तंतुं। तनुष्व। पूर्व्यं। यथा। विदे। यत्। शक्र। असि। पराऽवति। यत्। अर्वाऽवति। वृत्रऽहन्।
यत्। वा। समुद्रे। अंधसः। अविता। इत्। असि। ॥९॥ इंद्रं। वर्धंतु। नः। गिरः। इंद्रं। सुतासः। इंदवः।
इंद्रे। हविष्मतीः। विशः। अराणिषुः। तं। इत्। विप्राः। अवस्यवः। प्रवत्वतीऽभिः। ऊतिऽभिः। इंद्रं।
क्षोणीः। अवर्द्धयन्। वयाःऽइव। त्रिऽकद्रुकेषु। चेतनं। देवासः। यज्ञं। अत्नत। तं। इत्। वर्धंतु।
नः। गिरः। सदाऽवृधं। ० अनुऽव्रतः। उक्थानि। ऋतुऽथा। दधे। शुचिः। पावकः। उच्यते। सः। अ
द्भुतः। तत्। इत्। रुद्रस्य। चेतति। यह्वं। प्रत्नेषु। धामऽसु। मनः। यत्र। वि। तत्। दधुः। विऽचेतसः। ॥१०॥

यदि। मे। सख्यं। आऽवरः। इमस्य। पाहि। अंधसः। येन। विश्वाः। अति। द्विषः। अतारिम। कदा।
ते। इंद्र। गिर्वणः। स्तोता। भवाति। शंऽतमः। कदा। नः। गव्ये। अश्व्ये। वसौ। दधः। उत। ते। सुऽस्तु-
ता। हरी इति। वृषणा। वहतः। रथं। अजुर्यस्य। मदिन्ऽतमं। यं। ईमहे। तं। ईमहे। पुरुऽस्तुतं। यु-
व्हां। प्रत्नाभिः। ऊतिऽभिः। नि। बर्हिषि। प्रिये। सदत्। अध। द्विता। वर्धस्व। सु। पुरुऽस्तुत। ऋ-
षिऽस्तुताभिः। ऊतिऽभिः। धुक्षस्व। पिप्युषीं। इषं। अव। च। नः॥११॥ इंद्र। त्वं। अविता। इत्। असि।
इत्था। स्तुवतः। अद्रिवः। ऋतात्। इयर्मि। ते। धियं। मनःऽयुजं। इह। त्या। सधऽमाद्या। युजा-
नः। सोमऽपीतये। हरी इति। इंद्र। प्रतद्वसू इति प्रतत्ऽवसू। अभि। स्वर। अभि। स्वरंतु। ये।
तव। रुद्रासः। सक्षत। श्रियं। उतो इति। मरुत्वतीः। विशः। अभि। प्रयः। इमाः। अस्य। प्रऽतूर्त-
यः। पदं। जुषंत। यत्। दिवि। नाभा। यज्ञस्य। सं। दधुः। यथा। विदे। अयं। दीर्घाय। चक्षसे। प्रा-
चि। प्रऽयति। अध्वरे। मिमीते। यज्ञं। आनुषक्। विऽचक्ष्य॥१२॥ वृषा। अयं। इंद्र। ते। रथः। उतो
इति। नु। वृषणा। हरी इति। वृषा। त्वं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। वृषा। हवः। ० वृषा। यज्ञः।
यं। इन्वसि। वृषा। हवः। ० ववंथ। हि। प्रतिऽस्तुतिं। वृषा। हवः॥१३॥ यत्। इंद्र। अहं। यथा। त्वं।

३

ईशीय। वस्वः। एकः। इत्। स्तोता। मे। गोऽसखा। स्यात्॥ शिक्षेयं। अस्मै। दित्सेयं। शचीऽपते। मनी
षिणे। यत्। अहं। गोऽपतिः। स्यां॥ धेनुः। ते। इंद्र। सूनृता। यजमानाय। सुन्वते। गां। अश्वं। पिप्युषी।
दुहे॥ न। ते। वर्ता। अस्ति। राधसः। इंद्र। देवः। न। मर्त्यः। यत्। दित्ससि। स्तुतः। मघं॥ यज्ञः। इंद्रं।
अवर्धयत्। यत्। भूमिं। वि। अवर्त्तयत्॥ चक्राणः। ओपशं। दिवि॥ १४॥ वावृधानस्य। ते। वयं। वि
श्वा। धनानि। जिग्युषः। ऊतिं। इंद्र। आ। वृणीमहे॥ वि। अंतरिक्षं। अतिरत्। मदे। सोमस्य। रोच
ना। इंद्रः। यत्। अभिनत्। वलं॥ उत्। गाः। आजत्। अंगिरःऽभ्यः। आविः। कृण्वन्। गुहा। स
तीः। अर्वांचं। नुनुदे। वलं॥ इंद्रेण। रोचना। दिवः। दृळ्हानि। दृंहितानि। च। स्थिराणि। न।
पराऽनुदे॥ अपां। ऊर्मिः। मदन्ऽइव। स्तोमः। इंद्र। अजिरऽयते। वि। ते। मदाः। अराजिषुः॥
॥१५॥ त्वं। हि। स्तोमऽवर्द्धनः। इंद्र। असि। उक्थऽवर्द्धनः। स्तोतॄणां। उत। भद्रऽकृत्॥ इंद्रं। इत्। के
शिना। हरी इति। सोमऽपेयाय। वक्षतः॥ उप। यज्ञं। सुऽराधसं॥ अपां। फेनेन। नमुचेः। शिरः।
इंद्र। उत्। अवर्त्तयः॥ विश्वाः। यत्। अजयः। स्पृधः॥ मायाभिः। उत्ऽसिसृप्सतः। इंद्र। द्यां। आऽ
रुरुक्षतः॥ अव। दस्यून्। अधूनुथाः॥ असुन्वां। इंद्र। संऽसदं। विषूचीं। वि। अनाशयः। सोमऽ

पाः। उत्ऽतरः। भवन्। १६॥ तं। ऊं इति। अभि। प्र। गायत। पुरुऽहूतं। पुरुऽस्तुतं। इंद्रं। गीःऽभिः। तवि
षं। आ। विवासत। यस्य। द्विऽबर्हसः। बृहत्। सहः। दाधार। रोदसी इति। गिरीन्। अज्रान्। अपः।
स्वः। वृषऽत्वना। सः। राजसि। पुरुऽस्तुत। एकः। वृत्राणि। जिघ्नसे। इंद्र। जैत्रा। श्रवस्या। च। यंतवे।
तं। ते। मदं। गृणीमसि। वृषणं। पृत्ऽसु। ससहिं। ऊं इति। लोकऽकृत्नुं। अद्रिऽवः। हरिऽश्रियं। ये
न। ज्योतींषि। आयवे। मनवे। च। विवेदिथ। मंदानः। अस्य। बर्हिषः। वि। राजसि। १७॥ तत्। अद्य।
चित्। ते। उक्थिनः। अनु। स्तुवंति। पूर्वऽथा। वृषऽपत्नीः। अपः। जय। दिवेऽदिवे। तव। त्यत्। इंद्रियं।
बृहत्। तव। शुष्मं। उत। क्रतुं। वज्रं। शिशाति। धिषणा। वरेण्यं। तव। द्यौः। इंद्र। पौंस्यं। पृथिवी।
वर्द्धति। श्रवः। त्वां। आपः। पर्वतासः। च। हिन्विरे। त्वां। विष्णुः। बृहन्। क्षयः। मित्रः। गृणाति। वरुणः।
त्वां। शर्द्धः। मदति। अनु। मारुतं। त्वं। वृषा। जनानां। मंहिष्ठः। इंद्र। जज्ञिषे। सत्रा। विश्वा। सुऽअ
पत्यानि। दधिषे। १८॥ सत्रा। त्वं। पुरुऽस्तुत। एकः। वृत्राणि। तोशसे। न। अन्यः। इंद्रात्। क
रणं। भूयः। इन्वति। यत्। इंद्र। मन्मऽशः। त्वा। नाना। हवंते। ऊतये। अस्माकेभिः। नृऽभिः। अत्र।
स्वः। जय। अरं। क्षयाय। नः। महे। विश्वा। रूपाणि। आऽविशन्। इंद्रं। जैत्राय। हर्षय। शचीऽ

पतिं॥१९॥प्र।सं्ऽराजं।चर्षणीनां।इंद्रं।स्तोत।नव्यं।गीःऽभिः।नरं।नृऽसहं।मंहिष्ठं।यस्मिन्।उक्था
नि।रण्यंति।विश्वानि।च।श्रवस्या।अपां।अवः।न।समुद्रे।तं।सुऽस्तुत्या।आ।विवासे।ज्येष्ठऽरा
जं।भरे।कृत्नुं।महः।वाजिनं।सनिऽभ्यः।यस्य।अनूनाः।गभीराः।मदाः।उरवः।तरुत्राः।हर्षुऽमं
तः।शूरऽसातौ।तं।इत्।धनेषु।हितेषु।अधिऽवाकाय।हवंते।येषां।इंद्रः।ते।जयंति।तं।इत्।च्यौ
त्नैः।आर्यंति।तं।कृतेभिः।चर्षणयः।एषः।इंद्रः।वरिवःऽकृत्॥२०॥इंद्रः।ब्रह्मा।इंद्रः।ऋषिः।इं

पुरु।

द्रः।पुरुऽहूतः।महान्।महीभिः।शचीभिः।सः।स्तोम्यः।सः।हव्यः।सत्यः।सत्वा।तुविऽकूर्मिः।ए
कः।चित्।सन्।अभिऽभूतिः।तं।अर्केभिः।तं।सामऽभिः।तं।गायत्रैः।चर्षणयः।इंद्रं।वर्द्धंति।
क्षितयः।प्रऽनेतारं।वस्यः।अच्छ।कर्तारं।ज्योतिः।समत्ऽसु।ससह्वांसं।युधा।अमित्रान्।सः।
नः।पप्रिः।पारयाति।स्वस्ति।नावा।पुरुऽहूतः।इंद्रः।विश्वाः।अति।द्विषः।सः।त्वं।नः।इंद्र।वाजेभिः।
दशस्य।च।गातुऽया।च।अच्छ।च।नः।सुम्नं।नेषि॥२१॥आ।याहि।सुसुम।हि।ते।इंद्र।सोमं।पि
ब।इमं।आ।इदं।बर्हिः।सदः।मम।आ।त्वा।ब्रह्मऽयुजा।हरी इति।वहतां।इंद्र।केशिना।उप।ब्र
ह्माणि।नः।शृणु।ब्रह्माणः।त्वा।वयं।युजा।सोमऽपां।इंद्र।सोमिनः।सुतऽवंतः।हवामहे।आ।

नः । याहि । सुतऽवतः । अस्माकं । सुऽस्तुतीः । उप । पिब । सु । शिप्रिन् । अंधसः । आ । ते । सिंचामि । कु
क्ष्योः । अनु । गात्रा । वि । धावतु । गृभाय । जिह्वया । मधु ॥ २२ ॥ स्वादुः । ते । अस्तु । संऽसुदे । मधुऽ
मान् । तन्वे । तव । सोमः । शं । अस्तु । ते । हृदे । अयं । उं इति । त्वा । विऽचर्षणे । जनीःऽइव । अभि । संऽ
वृतः । प्र । सोमः । इंद्र । सर्पतु । तुविऽग्रीवः । वपाऽउदरः । सुऽबाहुः । अंधसः । मदे । इंद्रः । वृत्राणि ।
जिघ्नते । इंद्र । प्र । इहि । पुरः । त्वं । विश्वस्य । ईशानः । ओजसा । वृत्राणि । वृत्रऽहन् । जहि । दीर्घः ।
ते । अस्तु । अंकुशः । येन । वसु । प्रऽयच्छसि । यजमानाय । सुन्वते ॥ २३ ॥ अयं । ते । इंद्र । सोमः । निऽ
पूतः । अधि । बर्हिषि । आ । इहि । ईं । अस्य । द्रव । पिब । शाचिगो इति शाचिऽगो । शाचिऽपूजन । अयं । रणा
य । ते । सुतः । आखंडल । प्र । हूयसे । यः । ते । शृंगऽवृषः । नपात् । प्रनपादिति प्रऽनपात् । कुंडऽपा
य्यः । नि । अस्मिन् । दध्रे । आ । मनः । वास्तोः । पते । ध्रुवा । स्थूणा । अंसत्रं । सोम्यानां । द्रप्सः । भे
त्ता । पुरां । शश्वतीनां । इंद्रः । मुनीनां । सखा । पृदाकुऽसानुः । यजत्रः । गोऽएषणः । एकः । स
न् । अभि । भूयसः । भूर्णिं । अश्वा । नयत । तुजा । पुरः । गृभा । इंद्रं । सोमस्य । पीतये ॥ २४ ॥ इदं ।
ह । नूनं । एषां । सुम्नं । भिक्षेत । मर्त्यः । आदित्यानां । अपूर्व्यं । सवीमनि । अनर्वाणः । हि । एषां ।

शा चिऽगो

पंथाः। आदित्यानां। अदब्धाः। संति। प्रायवः। सुगेऽवृधः। ०२ शर्म। युच्छंतु। सुऽप्रथः। यत्। ईमहे।
देवेभिः। देवि। अदिते। अरिष्टऽभर्मन्। आ। गहि। स्मत्। सूरिऽभिः। पुरुऽप्रिये। सुशर्मऽभिः। ते।
हि। पुत्रासः। अदितेः। विदुः। द्वेषांसि। योतवे। अंहोः। चित्। उरुऽचक्रयः। अनेहसः॥ २५॥ अ
दितिः। नः। दिवा। पशुं। अदितिः। नक्तं। अद्वयाः। अदितिः। पातु। अंहसः। सदाऽवृधा॥ उत। स्या।
नः। दिवा। मतिः। अदितिः। ऊत्या। आ। गमत्। सा। शंऽताति। मयः। करत्। अप। स्त्रिधः॥ उत। त्या।
दैव्या। भिषजा। शं। नः। करतः। अश्विना। युयुयातां। इतः। रपः। अप। स्त्रिधः॥ शं। अग्निः। अ
ग्निऽभिः। करत्। शं। नः। तपतु। सूर्यः। शं। वातः। वातु। अरपाः। अप। स्त्रिधः॥ अप। अमीवां।
अप। स्त्रिधं। अप। सेधत। दुःऽमतिं। आदित्यासः। युयोत। न। नः। अंहसः॥ २६॥ युयोत। श
रुं। अस्मत्। आ। आदित्यासः। उत। अमतिं। ऋधक्। द्वेषः। कृणुत। विश्वऽवेदसः॥ तत्। सु
नः। शर्म। यच्छत। आदित्याः। यत्। मुमोचति। एनस्वंतं। चित्। एनसः। सुऽदानवः॥ यः। नः। कः।
चित्। रिरिक्षति। रक्षःऽत्वेन। मर्त्यः। स्वैः। सः। एवैः। रिरिषीष्टायुः। जनः॥ सं। इत्। तं। अघं।
अश्नवत्। दुःऽशंसं। मर्त्यं। रिपुं। यः। अस्मऽत्रा। दुःऽहनाऽवान्। उप। द्वयुः। पाकऽत्रा। स्थ

ना। देवाः। हृतऽसु। जानीथ। मर्त्यं। उप। द्वयुं। च। अद्वयुं। च। वसवः॥२७॥ आ। शर्म। पर्वतानां।
आ। उत। अपां। वृणीमहे। द्यावाक्षामा। आरे। अस्मत्। रपः। कृतं। ते। नः। भद्रेण। शर्मणा। यु
ष्माकं। नावा। वसवः। अति। विश्वानि। दुःऽइता। पिपर्तन। तुचे। तनाय। तत्। सु। नः। द्राघीयः।
आयुः। जीवसे। आदित्यासः। सुऽमहसः। कृणोतन। यज्ञः। हीळः। वः। अंतरः। आदित्याः। अ
स्ति। मृळत। युष्मेइति। इत्। वः। अपि। स्मसि। सऽजात्ये। बृहत्। वरूथं। मरुतां। देवं। त्रातारं।
अश्विना। मित्रं। ईमहे। वरुणं। स्वस्तये। अनेहः। मित्र। अर्यमन्। नऽवत्। वरुण। शंस्यं। त्रि
ऽवरूथं। मरुतः। यंत। नः। छर्दिः। ये। चित्। हि। मृत्युऽबंधवः। आदित्याः। मनवः। स्मसि। प्र।
सु। नः। आयुः। जीवसे। तिरेतन॥२८॥ तं। गूर्धय। स्वःऽनरं। देवासः। देवं। अरतिं। दधन्विरे।
देवऽत्रा। हव्यं। आ। ऊहिरे। विभूतऽरातिं। विप्र। चित्रऽशोचिषं। अग्निं। ईळिष्व। यंतुरं। अस्य।
मेधस्य। सोम्यस्य। सोभरे। प्र। ईं। अध्वराय। पूर्व्यं। यजिष्ठं। त्वा। ववृमहे। देवं। देवऽत्रा। होतारं।
अमर्त्यं। अस्य। यज्ञस्य। सुऽक्रतुं। ऊर्जः। नपातं। सुऽभगं। सुऽदीदितिं। अग्निं। श्रेष्ठऽशोचिषं।
सः। नः। मित्रस्य। वरुणस्य। सः। अपां। आ। सुम्नं। यक्षते। दिवि। यः। संऽदधा। यः। आऽहुती।

यः। वेदेन। दुदाश। मर्त्तः। अग्नये। यः। नमसा। सुऽअध्वरः॥ ५॥ तस्य। इत्। अर्वतः। रंहयंते।
आशवः। तस्य। द्युम्निऽतमं। यशः। न। तं। अंहः। देवऽकृतं। कुतः। चन। न। मर्त्यऽकृतं। नश
त्॥ सुऽअग्नयः। वः। अग्निऽभिः। स्याम। सूनो इति। सहसः। ऊर्जां। पते। सुऽवीरः। त्वं। अस्मऽ
युः। प्रऽशंसमानः। अतिथिः। न। मित्रियः। अग्निः। रथः। न। वेद्यः। त्वे इति। क्षेमासः। अपि।
संति। साधवः। त्वं। राजा। रयीणां। सः। अद्धा। दाशुऽअध्वरः। अग्ने। मर्त्तः। सुऽभग। सः। प्र
ऽशंस्यः। सः। धीभिः। अस्तु। सनिता। यस्य। त्वं। ऊर्ध्वः। अध्वराय। तिष्ठसि। क्षयत्ऽवीरः। सः।
साधते। सः। अर्वत्ऽभिः। सनिता। सः। विपन्युऽभिः। सः। शूरैः। सनिता। कृतं॥ १०॥ यस्य।
अग्निः। वपुः। गृहे। स्तोमं। चनः। दधीत। विश्वऽवार्यः। हव्या। वा। वेविषत्। विषः। विप्रस्य। वा। स्तुवतः।
सहसः। यहो इति। मक्षुऽतमस्य। रातिषु। अवःऽदेवं। उपरिऽमर्त्यं। कृधि। वसो इति। विविदुषः। वचः।
यः। अग्निं। हव्यदातिऽभिः। नमःऽभिः। वा। सुऽदक्षं। आऽविवासति। गिरा। वा। अजिरऽशोचिषं।
संऽइधा। यः। निऽशिती। दाशत्। अदितिं। धामऽभिः। अस्य। मर्त्यः। विश्वा। इत्। सः। धीभिः। सुऽ
भगः। जनान्। अति। द्युम्नैः। उद्नःऽइव। तारिषत्। तत्। अ ग्ने। द्युम्नं। आ।

चरा। यत्। ससहत्। सदने। कं। चित्। अत्रिणं। मन्युं। जनस्य। दुःऽध्यः॥ १५॥ येन। चष्टे। ०। येन।
नासत्या। भगः। वयं। तत्। ते। शवसा। गातुवित्ऽतमाः। इन्द्रत्वाऽउताः। विधेमहि। इति। घ। इत्। अ
ग्ने। सुऽआध्यः। ये। त्वा। विप्राः। निऽदधिरे। नृऽचक्षसं। विप्रासः। देव। सुऽक्रतुं। ते। इत्। वेदिं। सुऽभ
गाते। आऽहुतिं। ते। सोतुं। चक्रिरे। दिवि। ते। इत्। वाजेभिः। जिग्युः। महत्। धनं। ये। त्वे इति। का
मं। निऽएरिरे। भद्रः। नः। अग्निः। आऽहुतः। भद्रा। रातिः। सुऽभग। भद्रः। अध्वरः। भद्राः। उत। प्रऽ
शस्तयः। भद्रं। मनः। कृणुष्व। वृत्रऽतूर्ये। येन। समत्ऽसु। ससहः। ०। भूरि। शर्द्धतां। वनेम। ते।
अभिष्टिऽभिः॥ २०॥ ईळे। गिरा। मनुःऽहितं। यं। देवाः। दूतं। अरतिं। निऽएरिरे। यजिष्ठं। ह
व्यऽवाहनं। तिग्मऽजंभाय। तरुणाय। राजते। प्रयः। गायसि। अग्नये। यः। पिंशते। सूनृ
ताभिः। सुऽवीर्यं। अग्निः। घृतेभिः। आऽहुतः। यदि। घृतेभिः। आऽहुतः। वाशीं। अग्निः। भ
रते। उत्। च। अव। च। असुरःऽइव। निःऽनिजं। यः। हव्या। नि। एरयत। मनुःऽहितः। देवः। आ
सा। सुऽगंधिना। विवासते। वार्याणि। सुऽअध्वरः। होता। देवः। अमर्त्यः। यत्। अग्ने। म
र्त्यः। त्वं। स्यां। अहं। मित्रऽमहः। अमर्त्यः। सहसः। सूनो इति। आऽहुत॥ २५॥ न। त्वा। रासीय।

८

अभिऽशस्तये । वसो इति । न । पापऽत्वाय । संत्य । न । मे । स्तोता । अमतिऽवा । न । दुःऽहितः । स्यात् ।
अग्ने । न । पापया ॥ पितुः । न । पुत्रः । सुऽभृतः । दुरोणे । आ । देवान् । एतु । प्र । नः । हविः ॥ तव । अहं । अग्ने ।
ऊतिऽभिः । नेदिष्ठाभिः । सचेय । जोषं । आ । वसो इति । सदा । देवस्य । मर्त्यः ॥ तव । क्रत्वा । सनेयं । तव ।
रातिऽभिः । अग्ने । तव । प्रशस्तिऽभिः । त्वां । इत् । ऊं । आहुः । प्रऽमतिं । वसो इति । मम । अग्ने । हर्षस्व ।
दातवे ॥ प्र । सः । अग्ने । तव । ऊतिऽभिः । सुऽवीराभिः । तिरते । वाजभर्मऽभिः । यस्य । त्वं । सख्यं । आऽ
वरः ॥ २४ ॥ तव । द्रप्सः । नीलऽवान् । वाशः । ऋत्वियः । इंधानः । सिष्णो इति । आ । ददे । त्वं । मही
नां । उषसां । असि । प्रियः । क्षपः । वस्तुषु । राजसि ॥ तं । आ । अगन्म । सोभरयः । सहस्रऽमुष्कं । सुऽ
अभिष्टिं । अवसे । संऽराजं । त्रासदस्यवं ॥ यस्य । ते । अग्ने । अन्ये । अग्नयः । उपऽक्षितः । वयाःऽ
इव । विपः । न । द्युम्ना । नि । युवे । जनानां । तव । क्षत्राणि । वर्धयन् ॥ यं । आदित्यासः । अद्रुहः ।
पारं । नयथ । मर्त्यं । मघोनां । विश्वेषां । सुऽदानवः ॥ यूयं । राजानः । कं । चित् । चर्षणिऽसहः ।
अनु ।
क्षयंतं । मानुषा नू । वयं । ते । वः । वरुण । मित्र । अर्यमन् । स्याम । इत् । ऋतस्य । रथ्यः ॥ अदात् ।
मे । पौरुऽकुत्स्यः । पंचाशतं । त्रसदस्युः । वधूनां । मंहिष्ठः । अर्यः । सत्ऽपतिः ॥ उत । मे । प्रयियोः ।

वृषियोः। सुऽवास्त्याः। अधि। तुग्वनि। तिसृणां। सप्ततीनां। श्यावः। प्रऽनेता। भुवत्। वसुः। दिया
नां। पतिः॥३७॥ आ। गंत। मा। रिषण्यत। प्रऽस्थावानः। मा। अप। स्थात। सऽमन्यवः। स्थिरा। चि
त्। नमयिष्णवः॥ वीळुपविऽभिः। मरुतः। ऋभुक्षणः। आ। रुद्रासः। सुदीतिऽभिः। इषा। नः। अ
द्य। आ। गत। पुरुऽस्पृहः। यज्ञं। आ। सोभरीऽयवः॥ विद्म। हि। रुद्रियाणां। शुष्मं। उग्रं। मरुतां।
शिमीऽवतां। विष्णोः। एषस्य। मीळ्हुषां॥ वि। द्वीपानि। पापतन्। तिष्ठत्। दुच्छुना। उभे इति।
युजंत। रोदसी इति॥ प्र। धन्वानि। ऐरत। शुभ्रऽखादयः। यत्। एजथ। स्वऽभानवः॥ अच्युता।
चित्। वः। अज्मन्। आ। नानदति। पर्वतासः। वनस्पतिः। भूमिः। यामेषु। रेजते॥५॥ अमा
य। वः। मरुतः। यातवे। द्यौः। जिहीते। उत्ऽतरा। बृहत्। यत्र। नरः। देदिशते। तनूषु। आ। त्व
क्षांसि। बाहुऽओजसः॥ स्वधां। अनु। श्रियं। नरः। महि। त्वेषाः। अमऽवंतः। वृषऽप्सवः। व
हंते। अह्रुतऽप्सवः॥ गोभिः। वाणः। अज्यते। सोभरीणां। रथे। कोशे। हिरण्यये। गोऽबंधवः।
सुऽजातासः। इषे। भुजे। महांतः। नः। स्परसे। नु॥ प्रति। वः। वृषत्ऽअंजयः। वृष्णे। शर्धाय।
मारुताय। भरध्वं। हव्या। वृषऽप्रयाव्ने॥ वृषणश्वेन। मरुतः। वृषऽप्सुना। रथेन। वृषऽना

८

मिना। आ। श्येनासः। न। पक्षिणः। वृथा। नरः। हव्या। नः। वीतये। गत॥ १०॥ समानं। अंजि। ए
षां। वि। भ्राजंते। रुक्मासः। अधि। बाहुषु। दविद्युतति। ऋष्टयः। ते। उग्रासः। वृषणः। उग्रऽबा
हवः। नकिः। तनूषु। येतिरे। स्थिरा। धन्वानि। आयुधा। रथेषु। वः। अनीकेषु। अधि। श्रियः। ये
षां। अर्णः। न। सऽप्रथः। नाम। त्वेषं। शश्वतां। एकं। इत्। भुजे। वयः। न। पित्र्यं। सहः। तान्। वं
दस्व। मरुतः। तान्। उप। स्तुहि। तेषां। हि। धुनीनां। अराणां। न। चरमः। तत्। एषां। दाना। मन्हा।
तत्। एषां। सुऽभगः। सः। वः। ऊतिषु। आस। पूर्वासु। मरुतः। विऽउष्टिषु। यः। वा। नूनं। उत।
असति॥ १५॥ यस्य। वा। यूयं। प्रति। वाजिनः। नरः। आ। हव्या। वीतये। गथ। अभि। सः।
द्युम्नैः। उत। वाजसातिऽभिः। सुम्ना। वः। धूतयः। नशत्। यथा। रुद्रस्य। सूनवः। दिवः। वशं
ति। असुरस्य। वेधसः। युवानः। तथा। इत्। असत्। ये। च। अर्हंति। मरुतः। सुऽदानवः। स्म
त्। मीऴ्हुषः। चरंति। ये। अतः। चित्। आ। नः। उप। वस्यसा। हृदा। युवानः। आ। ववृध्वं। यूनः।
ऊं इति। सु। नविष्ठया। वृष्णः। पावकान्। अभि। सोभरे। गिरा। गाय। गाःऽइव। चर्कृषत्। सहाः।
ये। संति। मुष्टिहाऽइव। हव्यः। विश्वासु। पृत्ऽसु। होतृषु। वृष्णः। चंद्रान्। न। सुश्रवःऽतमा।

नु। गिरा। वंदस्व। मरुतः। अह॥ २५॥ गावः। चित्। घ। सऽमन्यवः। सऽजात्येन। मरुतः। सऽबंध
वः। रिहते। ककुभः। मिथः। मर्तः। चित्। वः। नृतवः। रुक्मऽवक्षसः। उप। भ्रातृऽत्वं। आ। अय
ति। अधि। नः। गात। मरुतः। सदा। हि। वः। आपिऽत्वं। अस्ति। निऽध्रुवि। मरुतः। मारुतस्य।
नः। आ। भेषजस्य। वहत। सुऽदानवः। यूयं। सखायः। सप्तयः। याभिः। सिंधुं। अवथ। या
भिः। तूर्वथ। याभिः। दशस्यथ। क्रिविं। मयः। नः। भूत। ऊतिऽभिः। मयःऽभुवः। शिवाभिः।
असचऽद्विषः। यत्। सिंधौ। यत्। असिक्न्यां। यत्। समुद्रेषु। मरुतः। सुऽबर्हिषः। यत्। पर्व
तेषु। भेषजं। विश्वं। पश्यंतः। बिभृथ। तनूषु। आ। तेन। नः। अधि। वोचत। क्षमा। रपः। मरु
तः। आतुरस्य। नः। इष्कर्त। विऽह्रुतं। पुनरिति॥ ४०॥ ॥इति षष्ठाष्टके प्रथमोध्यायः॥ ॥ओ
म्॥ वयं। ऊंइति। त्वां। अपूर्व्य। स्थूरं। न। कत्। चित्। भरंतः। अवस्यवः। वाजे। चित्रं। हवामहे।
उप। त्वा। कर्मन्। ऊतये। सः। नः। युवा। उग्रः। चक्राम। यः। धृषत्। त्वां। इत्। हि। अवितारं। ववृ
महे। सखायः। इंद्र। सानसिं। आ। याहि। इमे। इंदवः। अश्वऽपते। गोऽपते। उर्वराऽपते। सोमं।
सोमऽपते। पिब। वयं। हि। त्वा। बंधुऽमंतं। अबंधवः। विप्रासः। इंद्र। येमिम। या। ते। धामानि।

९

१६२

वृषभ। ते। अभिः। आ। गहि। विश्वेभिः। सोमऽपीतये। सीदंतः। ते। वयः। यथा। गोऽश्रीते। मधौ। म
दिरे। विवक्षणे। अभि। त्वां। इंद्र। नोनुमः॥१॥ अच्छ। च। त्वा। एना। नमसा। वदामसि। किं। मुहुः।
चित्। वि। दीधयः। संति। कामासः। हरिऽवः। ददिः। त्वं। स्मः। वयं। संति। नः। धियः। नूत्नाः। इत्।
इंद्र। ते। वयं। ऊती। अभूम। नहि। नु। ते। अद्रिऽवः। विद्म। पुरा। परीणसः। विद्म। सखिऽत्वं। उत। शू
र। भोज्यं। आ। ते। ता। वज्रिन्। ईमहे। उतो इति। समस्मिन्। आ। शिशीहि। नः। वसो इति। वाजे।
सुऽशिप्र। गोऽमति। यः। नः। इदंऽइदं। पुरा। प्र। वस्यः। आऽनिनाय। तं। ऊं इति। वः। स्तुषे। सखायः।
इंद्रं। ऊतये। हरिऽअश्वं। सत्ऽपतिं। चर्षणिऽसहं। सः। हि। स्म। यः। अमंदत। आ। तु। नः। सः।
वयति। गव्यं। अश्व्यं। स्तोतृऽभ्यः। मघऽवा। शतं॥२॥ त्वया। ह। स्वित्। युजा। वयं। प्रति। श्वसंतं।
वृषभ। ब्रुवीमहि। संऽस्थे। जनस्य। गोऽमतः। जयेम। कारे। पुरुऽहूत। कारिणः। अभि। तिष्ठेम। दुः
ऽध्यः। नृऽभिः। वृत्रं। हन्याम। शूशुयाम। च। अवेः। इंद्र। प्र। नः। धियः। अभ्रातृव्यः। अना। त्वं। अना
पिः। इंद्र। जनुषा। सनात्। असि। युधा। इत्। आपिऽत्वं। इच्छसे। नकिः। रेवंतं। सख्याय। विंदसे।
पीयंति। ते। सुराश्वः। यदा। कृणोषि। नदनुं। सं। ऊहसि। आत्। इत्। पिताऽइव। हूयसे। मा। ते। अमाऽ

जुरः। यथा। मूरासः। इंद्र। सख्या। त्वाऽवतः। नि। सदाम। सचा। सुते॥ ३॥ मा। ते। गोऽदत्र। निः। अराम।
राधसः। इंद्र। मा। ते। गृहाम। हि। दृळ्हा। चित्। अर्यः। प्र। मृश। अभि। आ। भर। न। ते। दाम। नः। आऽ
दभे॥ इंद्रः। वा। घ। इत्। इयत्। मघं। सरस्वती। वा। सुऽभगा। ददिः। वसु। त्वं। वा। चित्र। दाशुषे॥ चित्रः।
इत्। राजा। राजकाः। इत्। अन्यके। यके। सरस्वती। अनु। पर्जन्यःऽइव। ततनत्। हि। वृष्ट्या। स
हस्रं। अयुता। ददत्॥ ४॥ ओ इति। सां। अह्वा। आ। रथं। अद्य। दंसिष्ठं। ऊतये। यं। अश्विना। सुऽह
वा। रुद्रवर्तनी इति रुद्रऽवर्तनी। आ। सूर्यायै। तस्थथुः। पूर्वी आ पुषं। सुऽहवं। पुरुऽस्पृहं। भुज्युं।
वाजेषु। पूर्व्यं। सचनाऽवंतं। सुमतिऽभिः। सोभरे। विऽद्वेषसं। अनेहसं। ०दर्वा। नमःऽभिः। अश्वि
ना। अर्वाचीना। सु। अवसे। करामहे। गंतारा। दाशुषः। गृहं। युवोः। रथस्य। परि। चक्रं। ईयते।
ईर्मा। अन्यत्। वां। इषण्यति। अस्मान्। अच्छ। सुऽमतिः। वां। शुभः। पती इति। आ। धेनुःऽइव। धा
वतु। रथः। यः। वां। त्रिऽवंधुरः। हिरण्यऽअभीशुः। अश्विना। परि। द्यावापृथिवी इति। भूषति।
श्रुतः। ते। नः। नासत्या। आ। गतं॥ ५॥ दस्रा। स्यंता। मनवे। पूर्व्यं। दिवि। यवं। वृकेण। कर्षथः। ता। वां।
अद्य। सुमतिऽभिः। शुभः। पती इति। अश्विना। प्र। स्तुवीमहि। उप। नः। वाजिनीवसू इति वाजि

१०

नीऽवसू। यातं। ऋतस्य। पथिऽभिः। येभिः। तृक्षिं। वृषणा। त्रासदस्यवं। महे। क्षत्राय। जिन्वथः। अयं।
वां। अद्रिऽभिः। सुतः। सोमः। नरा। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। आ। यातं। सोमऽपीतये। पिबतं। दाशु
षः। गृहे। आ। हि। रुहतं। अश्विना। रथे। कोशे। हिरण्यये। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। युंजाथां। पीवरीः।
इषः। याभिः। पक्थं। अवथः। याभिः। अध्रिऽगुं। याभिः। बभ्रुं। विऽजोषसं। ताभिः। नः। मक्षु। तूयं।
अश्विना। आ। गतं। भिषज्यतं। यत्। आतुरं॥ ६॥ यत्। अध्रिऽगावः। अध्रिगू इत्यध्रिऽगू। इदा। चि
त्। अह्नः। अश्विना। हवामहे। वयं। गीःऽभिः। विपन्यवः। ताभिः। आ। यातं। वृषणा। उप। मे। हवं।
विश्वऽप्सुं। विश्वऽवार्यं। इषा। मंहिष्ठा। पुरुऽभूतमा। नरा। याभिः। क्रिविं। ववृधुः। ताभिः। आ। ग
तं। तौ। इदा। चित्। अहानां। तौ। अश्विना। वंदमानः। उप। ब्रुवे। तौ। ऊं इति। नमःऽभिः। ईमहे।
तौ। इत्। दोषा। तौ। उषसि। शुभः। पती इति। ता। यामन्। रुद्रवर्तनी इति रुद्रऽवर्तनी। मा। नः। म
र्ताय। रिपवे। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। परः। रुद्रौ। अति। ख्यतं। आ। सुग्म्याय। सुग्म्यं।
प्रातरिति। रथेन। अश्विना। वा। सक्षणी इति। हुवे। पिताऽइव। सोभरी॥ ७॥ मनःऽजवसा। वृ
षणा। मदऽच्युता। मक्षुंऽगमाभिः। ऊतिऽभिः। आरात्तात्। चित्। भूतं। अस्मे इति। अवसे। पूर्व्या

भिः। पुरुऽभोजसा। आ। नः। अश्वऽवत्। अश्विना। वर्तिः। यासिष्टं। मधुऽपातमा। नरा। गोऽमत्। दस्रा। हिरण्यऽवत्। सुऽप्रावर्गं। सुऽवीर्यं। सुष्टु। वार्यं। अनाधृष्टं। रक्षस्विना। अस्मिन्। आ। वां। आऽयाने। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। विश्वा। वामानि। धीमहि॥८॥ ईळिष्व। हि। प्रतीव्यं। यजस्व। जातऽवेदसं। चरिष्णुऽधूमं। अगृभीतऽशोचिषं। दामानं। विश्वऽचर्षणे। अग्निं। विश्वऽमनः। गिरा। उत। स्तुषे। विऽस्पर्धसः। रथानां। येषां। आऽबाधः। ऋग्मियः। इषः। पृक्षः। च। निऽग्रभे। उप। विदा। वह्निः। विंदते। वसु। दीदियुषः। वि। अजरः। तपुःऽजंभस्य। सुऽद्युतः। गणऽश्रियः। उत। उं इति। तिष्ठ। सुऽअध्वर। स्तवानः। देव्या। कृपा। अभिऽख्या। भासा। बृहता। शुशुक्वनिः॥ ॥९॥ अग्ने। याहि। सुशस्तिऽभिः। हव्या। जुह्वानः। आनुषक्। यथा। दूतः। बभूथ। हव्यऽवाहनः। अग्निं। वः। पूर्व्यं। हुवे। होतारं। चर्षणीनां। तं। अया। वाचा। गृणे। तं। ऊं इति। वः। स्तुषे। युद्रेभिः। अद्भुतऽक्रतुं। यं। कृपा। सूदयंते। इत्। मित्रं। न। जने। सुऽधितं। ऋतऽवनि। ऋतऽवानं। ऋतऽयवः। यज्ञस्य। साधनं। गिरा। उपो इति। एनं। जुजुषुः। नमसः। पदे। अच्छ। नः। अंगिरःऽतमाः। यज्ञासः। यंतु। संऽयतः। होता। यः। अस्ति। विक्षु। आ। यशःऽतमः॥१०॥ अग्ने। तव। त्ये। अ

जराऽइंधानासः । बृहत् । भाः । अश्वाःऽइव । वृषणः । तविषीऽयवः । सः । त्वं । नः । ऊर्जां । पते । रयिं । रास्व ।
सुऽवीर्यं । प्र । अव । नः । तोके । तनये । समत्ऽसु । आ । यत् । वै । ऊं इति । विश्पतिः । शितः । सुऽप्रीतः । म
नुषः । विशि । विश्वा । इत् । अग्निः । प्रति । रक्षांसि । सेधति । श्रुष्टी । अग्ने । नवस्य । मे । स्तोमस्य । वीर ।
विश्पते । नि । मायिनः । तपुषा । रक्षसः । दह । न । तस्य । मायया । चन । रिपुः । ईशीत । मर्त्यः । यः । अग्न
ये । ददाश । हव्यदातिऽभिः ॥ ११ ॥ विऽअश्वः । त्वा । वसुऽविदं । उक्षण्युः । अप्रीणात् । ऋषिः । महः । राये ।
तं । ऊं इति । त्वा । सं । इधीमहि । उशना । काव्यः । त्वा । नि । होतारं । असादयत् । आऽयजिं । त्वा । मनवे ।
जातऽवेदसं । विश्वे । हि । त्वा । सऽजोषसः । देवासः । दूतं । अक्रत । श्रुष्टी । देव । प्रथमः । यज्ञियः । भुवः ।
इमं । घ । वीरः । अमृतं । दूतं । कृण्वीत । मर्त्यः । पावकं । कृष्णऽवर्तनिं । विऽहायसं । तं । हुवेम । यतऽ
स्रुचः । सुऽभासं । शुक्रऽशोचिषं । विशां । अग्निं । अजरं । प्रत्नं । ईड्यं ॥ १२ ॥ यः । अस्मै । हव्यदा
तिऽभिः । आऽहुतिं । मर्तः । अविधत् । भूरि । पोषं । सः । धत्ते । वीरऽवत् । यशः । प्रथमं । जातऽवेदसं ।
अग्निं । यज्ञेषु । पूर्व्यं । प्रति । स्रुक् । एति । नमसा । हविष्मती । आभिः । विधेम । अग्नये । ज्येष्ठाभिः ।
व्यश्वऽवत् । मंहिष्ठाभिः । मतिऽभिः । शुक्रऽशोचिषे । नूनं । अर्च । विऽहायसे । स्तोमेभिः । स्थूरयू
पऽवत् । ऋषे । वैयश्व । दम्याय । अग्नये । अतिथिं । मानुषाणां । सूनुं । वनस्पतीनां । विप्राः । अग्निं ।

अवसे। प्रत्नं। ईळते॥ १३॥ मुहः। विश्वा। नु। अभि। सतः। अभि। हव्यानि। मानुषा। अग्ने। नि। सत्सि।
नमसा। अधि। बर्हिषि। वंस्व। नः। वार्या। पुरु। वंस्व। रायः। पुरुऽस्पृहः। सुऽवीर्यस्य। प्रजाऽवतः। यशः
स्वतः। त्वं। वरो इति। सुऽसाम्नि। अग्ने। जनाय। चोदय। सदा। वसो इति। रातिं। यविष्ठ। शश्वते। त्वं। हि। सु
ऽप्रतूः। असि। त्वं। नः। गोऽमतीः। इषः। मुहः। रायः। सातिं। अग्ने। अप। वृधि। अग्ने। त्वं। यशाः। असि। आ।
मित्रावरुणा। वह। ऋतऽवाना। सं॒ऽराजा। पूतऽदक्षसा॥ १४॥ सखायः। आ। शिषामहि। ब्रह्म। इं
द्राय। वज्रिणे। स्तुषे। ऊं इति। सु। वः। नृऽतमाय। धृष्णवे। शवसा। हि। असि। श्रुतः। वृत्रऽहत्येन।
वृत्रऽहा। मुघैः। मघोनः। अति। शूर। दाशसि। रयिं। चित्रश्रवःऽतमं। निरेके। चित। यः। हरिऽवः।
वसुः। ददिः। आ। निरेकं। उत। प्रियं। इंद्र। दर्षि। जनानां। धृषता। धृष्णो इति। स्तवमानः। आ। भ
र। न। ते। सव्यं। न। दक्षिणं। हस्तं। वरंते। आऽमुरः। न। परिऽबाधः। हरिऽवः। गोऽइष्टिषु॥ १५॥ आ।
त्वा। गोभिःऽइव। व्रजं। गीःऽभिः। ऋणोमि। अद्रिऽवः। आ। स्म। कामं। जरितुः। आ। मनः। पृण। वि
श्वानि। विश्वऽमनसः। धिया। नः। वृत्रऽहन्। नृऽतम। उग्र। प्रनेतरिति प्रऽनेतः। अधि। सु। वसो इति।
गहि। वयं। ते। अस्य। वृत्रऽहन्। विद्याम। शूर। नव्यसः। वसोः। स्पार्हस्य। पुरुऽहूत। राधसः। इं
द्र। यथा। हि। अस्ति। ते। अपरिऽइतं। नृतो इति। शवः। अमर्क्ता। रातिः। पुरुऽहूत। दाशुषे। आ। वृ

१२

पृत्सु। महाऽमह। महे। नृऽतम। राधसे। दृळ्हः। चित्। दृह्य। मघऽवन्। मघत्तये॥१६॥ नु। अन्यत्र।
चित्। अद्रिऽवः। त्वत्। नः। जग्मुः। आऽशसः। मघऽवन्। शग्धि। तव। तत्। नः। ऊतिऽभिः। नहि। अं
ग। नृतो इति। त्वत्। अन्यं। विंदामि। राधसे। राये। द्युम्नाय। शवसे। च। गिर्वणः। आ। इंदुं। इंद्राय।
सिंचत। पिबाति। सोम्यं। मधु। प्र। राधसा। चोदयाते। महिऽत्वना। उपो इति। हरीणां। पतिं। द
क्षं। पृंचंतं। अब्रवं। नूनं। श्रुधि। स्तुवतः। अश्व्यस्य। नहि। अंग। पुरा। च। न। जज्ञे। वीरऽतरः। त्व
त्। न। किः। राया। न। एवऽथा। न। भंदना॥१७॥ आ। इत्। ऊं इति। मध्वः। मदिन्ऽतरं। सिंच। वा। अ
ध्वर्यो इति। अंधसः। एव। हि। वीरः। स्तवते। सदाऽवृधः। इंद्र। स्थातः। हरीणां। नकिः। ते। पूर्व्यऽस्तु
तिं। उत्। आनंश। शवसा। न। भंदना। तं। वः। वाजानां। पतिं। अहूमहि। श्रवस्यवः। अप्रायुऽभिः।
यज्ञेभिः। वावृधेन्यं। एतो इति। नु। इंद्रं। स्तवाम। सखायः। स्तोम्यं। नरं। कृष्टीः। यः। विश्वाः। अभि।
अस्ति। एकः। इत्। अगोऽरुधाय। गोऽइषे। द्युक्षाय। दस्म्यं। वचः। घृतात्। स्वादीयः। मधुनः। च। वो
चत॥१८॥ यस्य। अमितानि। वीर्या। न। राधः। परिऽएतवे। ज्योतिः। न। विश्वं। अभि। अस्ति। दक्षिणा।
स्तुहि। इंद्रं। व्यश्वऽवत्। अनूर्मिं। वाजिनं। यमं। अर्यः। गयं। मंहमानं। वि। दाशुषे। एव। नूनं। उप।
स्तुहि। वैयश्व। दशमं। नवं। सुऽविद्वांसं। चर्कृत्यं। चरणीनां। वेत्थ। हि। निःऽऋतीनां। वज्रऽ

हस्ता। परिऽवृक्तौ। अहःऽअहः। शुंध्युः। परिपदांऽइव। तत्। इंद्र। अवः। आ। भर। येन। दंसिष्ठ। कृत्वे
ने। द्विता। कुत्साय। शिश्नथः। नि। चोदय॥१९॥ तं। उं इति। त्वा। नूनं। ईमहे। नव्यं। दंसिष्ठ। सन्यसे।
सः। त्वं। नः। विश्वाः। अभिऽमातीः। सक्षणिः। यः। ऋक्षात्। अंहसः। मुचत्। यः। वा। आर्यात्। स
प्त। सिंधुषु। वधः। दास्यंसे। तुविऽनृम्ण। नी नमः। यथा। व्रो इति। सुऽसाम्ने। सनिऽभ्यः। आ। अ
वहः। रयिं। विऽअश्वेभ्यः। सुऽभगे। वाजिनीऽवति। आ। नार्यस्य। दक्षिणा। विऽअश्वान्। एतु। सो
मिनः। स्थूरं। चित्। राधः। शतऽवत्। सहस्रऽवत्। यत्। त्वा। पृच्छात्। ईजानः। कुहया। कुहयाऽ
कृते। एषः। अपऽश्रितः। वलः। गोऽमतीं। अव। तिष्ठति॥२०॥ ता। वां। विश्वस्य। गोपा। दिवेषु। य
ज्ञिया। ऋतऽवाना। यजसे। पूतऽदक्षसा। मित्रा। तना। न। रथ्या। वरुणः। यः। च। सुऽक्रतुः। सना
त्। सुऽजाता। तनया। धृतऽव्रता। ता। माता। विश्वऽवेदसा। असुर्याय। प्रऽमहसा। मही। ज
जान। अदितिः। ऋतऽवरी। महां। तां। मित्रावरुणा। संऽराजा। देवौ। असुरा। ऋतऽवाना। ऋतं।
आ। घोषतः। बृहत्। नपाता। शवसः। महः। सूनू इति। दक्षस्य। सुक्रतू इति सुऽक्रतू। सृप्रदा
नू इति सृप्रऽदानू। इषः। वास्त्वा। अधि। क्षितः॥२१॥ सं। या। दानूनि। येमथुः। दिव्याः। पार्थिवीः।
इषः। नभस्वतीः। आ। वां। चरंतु। वृष्टयः। अधि। या। बृहतः। दिवः। अभि। यूथाऽइव। पश्यथ

देवा।

तः। ऋतऽवाना। संऽराजा। नमसे। हिता। ऋतऽवाना। नि। सेदतुः। सांऽराज्याय। सुक्रतू इति सु
ऽक्रतू। धृतऽव्रता। क्षत्रिया। क्षत्रं। आशातुः। अक्ष्णः। चित्। गातुवित्ऽतरा। अनुल्बणेन। चक्ष
सा। नि। चित्। मिषंता। निऽचिरा। नि। चिक्यतुः। उत। नः। देवी। अदितिः। उरुष्यतां। नासत्या। उरु
ष्यंतु। मरुतः। वृद्धऽशवसः॥ ररा॥ ते। नः। नावं। उरुष्यत। दिवा। नक्तं। सुऽदानवः। अरिष्यंतः।
नि। पायुऽभिः। सचेमहि। अघ्नते। विष्णवे। वयं। अरिष्यंतः। सुऽदानवे। श्रुधि। स्वऽयावन्। सिं
धो इति। पूर्वऽचित्तये। तत्। वार्यं। वृणीमहे। वरिष्ठं। गोपयत्यं। मित्रः। यत्। पांति। वरुणः। यत्। अ
र्यमा। उत। नः। सिंधुः। अपां। तत्। मरुतः। तत्। अश्विना। इंद्रः। विष्णुः। मीढ्वांसः। सऽजोषसः।
ते। हि। स्म। वनुषः। नरः। अभिऽमाति। कयस्य। चित्। तिग्मं। न। क्षोदः। प्रतिऽघ्नंति। भूर्णयः॥ ररा॥
अयं। एकः। इत्था। पुरु। उरु। चष्टे। वि। विश्पतिः। तस्य। व्रतानि। अनु। वः। चरामसि। अनु। पूर्वा
णि। ओक्या। सांऽराज्यस्य। सश्चिम। मित्रस्य। व्रता। वरुणस्य। दीर्घऽश्रुत्। परि। यः। रश्मिना।
दिवः। अंतान्। ममे। पृथिव्याः। उभे इति। आ। पप्रौ। रोदसी इति। महिऽत्वा। उत्। उं इति। स्यः।
शरणे। दिवः। ज्योतिः। अयंस्त। सूर्यः। अग्निः। न। शुक्रः। संऽइधानः। आऽहुतः। वचः। दीर्घऽ
प्रसद्मनि। ईशे। वाजस्य। गोऽमतः। ईशे। हि। पित्वः। अविषस्य। दावने। तत्। सूर्यं। रोदसी इ

ति। उषेइति। दोषा। वस्तोः। उप। ब्रुवे। भोजेषु। अस्मान्। अभि। उत्। चर। सदा। ऋज्रं। उक्षण्याय
ने। रजतं। हरयाणे। रथं। युक्तं। असनाम। सुऽसामनि। ता। मे। अश्व्यानां। हरीणां। नितोशना।
उतो इति। नु। कृत्व्यानां। नृऽवाहसा। स्मदभीशू इति स्मत्ऽअभीशू। कशाऽवंता। विप्रा। नवि
ष्ठया। मती। महः। वाजिनौ। अर्वंता। सचा। असनं। २५॥ युवोः। उं इति। सु। रथं। हुवे। सधऽ
स्तुत्याय। सूरिषु। अतूर्तऽदक्षा। वृषणा। वृषण्वसू इति वृषणऽवसू। युवोः। वरो इति। सुऽ
साम्ने। महे। तने। नासत्या। अवःऽभिः। याथः। वृषणा। वृषण्वसू इति वृषणऽवसू। ता। वां।
अद्य। हवामहे। हव्येभिः। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। पुरुः। इषः। इषयंतौ। अति। क्ष
पः। आ। वां। वाहिष्ठः। अश्विना। रथः। यातु। श्रुतः। नरा। उप। स्तोमान्। तुरस्य। दर्शथः। श्रिये।
जुहुराणा। चित्। अश्विना। आ। मन्येथां। वृषण्वसू इति वृषणऽवसू। युवं। हि। रुद्रा। पर्षथः। अ
ति। द्विषः। २६॥ दस्रा। हि। विश्वं। आनुषक्। मक्षुऽभिः। परिऽदीयथः। धियंऽजिन्वा। मधुऽवर्णा।
शुभः। पती इति। उप। नः। यातं। अश्विना। राया। विश्वऽपुषा। सह। मघऽवाना। सुऽवीरौ। अन
पऽच्युता। आ। मे। अस्य। प्रतीव्यं। इंद्रनासत्या। गतं। देवा। देवेभिः। अद्य। सचनःऽतमा। वयं। हि।
वां। हवामहे। उक्षण्यंतः। व्यश्वऽवत्। सुमतिऽभिः। उप। विप्रौ। इह। आ। गतं। अश्विना। सु। ऋ

षु। स्तुहि। कुवित्। ते। श्रवतः। हवं। नेदीयसः। कूनयातः। पणीन्। उत॥२०॥ वैयश्वस्य। श्रुतं। नरा। उतो इति। मे। अस्य। वेदथः। सऽजोषसा। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। युवाऽदत्तस्य। धिष्ण्या। युवाऽनीतस्य। सूरिऽभिः। अहःऽअहः। वृषणा। मह्यं। शिक्षतं। यः। वां। यज्ञेभिः। आऽवृतः। अधिऽवस्त्रा। वधूःऽइव। सपर्यति। शुभे। चक्राते इति। अश्विना। यः। वां। उरुऽव्यचःऽतमं। चिकेतति। नृऽपाय्यं। वर्तिः। अश्विना। परि। यातं। अस्मयू इत्यस्मऽयू। अस्मभ्यं। सु। वृषणा। वसू इति वृषणऽवसू। यातं। वर्तिः। नृऽपाय्यं। विषद्रुहाऽइव। यज्ञं। ऊहथुः। गिरा॥२१॥ वाहिष्ठः। वां। हवानां। स्तोमः। दूतः। हुवत्। नरा। युवाभ्यां। भूतु। अश्विना। यत्। अदः। दिवः। अर्णवे। इषः। वा। मदथः। गृहे। श्रुतं। इत्। मे। अमर्त्या। उत। स्या। श्वेतऽयावरी। वाहिष्ठा। वां। नदीनां। सिंधुः। हिरण्यऽवर्तनिः। स्मत्। एतया। सुऽकीर्त्या। अश्विना। श्वेतया। धिया। वहेथे इति। शुभ्रऽयावाना। युक्ष्व। हि। त्वं। रथऽसहा। युवस्व। पोष्या। वसो इति। आत्। नः। वायो इति। मधु। पिब। अस्माकं। सवना। आ। गहि॥२२॥ तव। वायो इति। ऋतःऽपते। त्वष्टुः। जामातः। अद्भुत। अवांसि। आ। वृणीमहे। त्वष्टुः। जामातरं। वयं। ईशानं। रायः। ईमहे। सुतऽवंतः। वायुं। द्युम्ना। जनासः। वायो इति।

याहि। त्रिवृ। आ। दिवः। वहस्व। सु। सुऽअश्व्यं। वहस्व। महः। पृथुऽपक्षसा। रथे। त्वां। हि। सुप्सरःऽ
तमं। नृऽसदनेषु। हूमहे। ग्रावाणं। न। अश्वऽपृष्ठं। मंहना। सः। त्वं। नः। देव। मनसा। वायो इति।
मंदानः। अग्रियः। कृधि। वाजान्। अपः। धियः॥ २०॥ अग्निः। उक्थे। पुरःऽहितः। ग्रावाणः। बर्हिः।
अध्वरे। ऋचा। यामि। मरुतः। ब्रह्मणः। पतिं। देवान्। अवः। वरेण्यं। आ। पशुं। गा। सि। पृथिवीं।
वनस्पतीन्। उषसा। नक्तं। ओषधीः। विश्वे। च। नः। वसवः। विश्वऽवेदसः। धीनां। भूत। प्रऽअ
वितारः। प्र। सु। नः। एतु। अध्वरः। अग्ना। देवेषु। पूर्व्यः। आदित्येषु। प्र। वरुणे। धृतऽव्रते। मरुत्ऽसु।
विश्वऽभानुषु। विश्वे। हि। स्म। मनवे। विश्वऽवेदसः। भुवन्। वृधे। रिशादसः। अरिष्टेभिः। पायुऽभिः।
विश्वऽवेदसः। यंत। नः। अवृकं। छर्दिः। आ। नः। अद्य। सऽमनसः। गंत। विश्वे। सऽजोषसः। ऋचा।
गिरा। मरुतः। देवि। अदिते। सदने। पस्त्ये। महि॥ २१॥ अभि। प्रिया। मरुतः। या। वः। अश्व्या। हव्या।
मित्र। प्रऽयाथन। आ। बर्हिः। इंद्रः। वरुणः। तुराः। नरः। आदित्यासः। सदंतु। नः। वयं। वः। वृक्तऽब
र्हिषः। हितऽप्रयसः। आनुषक्। सुतऽसोमासः। वरुण। हवामहे। मनुष्वत्। इद्धऽअग्नयः। आ।
प्र। यात। मरुतः। विष्णो इति। अश्विना। पूषन्। माकीनया। धिया। इंद्रः। आ। यातु। प्रथमः। सनि

१५

ष्टुऽभिः। वृषा। यः। वृत्रऽहा। गृणे। वि। नः। देवासः। अद्रुहः। अच्छिद्रं। शर्म। यच्छत। न। अयत्। दूरात्। व
सवः। नु। चित्। अंतितः। वरूथं। आऽदधर्षति। अस्ति। हि। वः। सऽजात्यं। रिशादसः। देवासः। अस्ति।
आप्यं। प्र। नः। पूर्वस्मै। सुविताय। वोचत। मक्षु। सुम्नाय। नव्यसे॥ २०॥ इदा। हि। वः। उपऽस्तुतिं।
इदा। वामस्य। भक्तये। उप। वः। विश्वऽवेदसः। नमस्युः। आ। असृक्षि। अन्यांऽइव। उत्। ऊं इति।
स्यः। वः। सविता। सुऽप्रनीतयः। अस्थात्। ऊर्ध्वः। वरेण्यः। नि। द्विऽपादः। चतुःऽपादः। अर्थिनः।
अविश्रन्। पतयिष्णवः। देवंऽदेवं। अभिष्टये। देवंऽदेवं। हुवेम। वाजऽसातये। गृणंतः। दे
व्या। धिया। देवासः। हि। स्म। मनवे। सऽमन्यवः। विश्वे। साकं। सऽरातयः। ते। नः। अद्य। ते। अप
रं। तुचे। तु। नः। भवंतु। वरिवःऽविदः। प्र। वः। शंसामि। अद्रुहः। संऽस्थे। उपऽस्तुतीनां। न।
तं। धूर्तिः। वरुणा। मित्र। मर्त्यं। यः। वः। धामऽभ्यः। अविधत्॥ २१॥ ऋतं। सः। विंदते। युधः।
सुऽगेभिः। याति। अध्वनः। अर्यमा। मित्रः। वरुणः। सऽरातयः। यं। त्रायंते। सऽजोषसः। अग्नेः
चित्। अस्मै। कृणुथ। न्यिऽअंचनं। दुःऽगे। चित्। आ। सुऽसरणं। एषा। चित्। अस्मात्। अशरा
निः। परः। नु। सा। अस्रेधंती। वि। नश्यतु। यत्। अद्य। सूर्ये। उत्ऽयति। प्रियऽक्षत्राः। ऋतं। दध।

यत्। निःऽम्रुचि। प्रऽबुधि। विश्वऽवेदसः। यत्। वा। मध्यंदिने। दिवः। यत्। वा। अभिऽपित्वे। असुराः।
ऋतं। यते। छर्दिः। येम। वि। दाशुषे। वयं। तत्। वः। वसवः। विश्वऽवेदसः। उप। स्थेयाम। मध्ये। आ।
यत्। अद्य। सूरे। उत्ऽइते। यत्। मध्यंदिने। आऽतुचि। वामं। धत्थ। मनवे। विश्वऽवेदसः। जुह्वाना
य। प्रऽचेतसे। ०। संऽराजः। आ। वृणीमहे। पुत्रः। न। बहुऽपाय्यं। अश्याम। तत्। आदित्याः। जुह्व
तः। हविः। येन। वस्यः। अनशामहै॥ २४॥ ये। त्रिंशति। त्रयः। परः। देवासः। बर्हिः। आ। असदन्। वि
दन्। अह। द्विता। असनन्। ०। स्मद्रातिऽसाचः। अग्नयः। पत्नीऽवंतः। वषट्ऽकृताः। ते। नः। गोपाः।
अपाच्याः। ते। उदक्। ते। इत्था। न्यक्। पुरस्तात्। सर्वया। विशा। यथा। वशंति। देवाः। तथा। इत्। अ
सत्। तत्। एषां। नकिः। आ। मिनत्। अरावा। चन। मर्त्यः। सप्तानां। सप्त। ऋष्टयः। सप्त। द्युम्ना
नि। एषां। सप्तो इति। अधि। श्रियः। धिरे॥ २५॥ बभ्रुः। एकः। विषुणः। सूनरः। युवा। अंजि। अंक्ते।
हिरण्ययं। योनिं। एकः। आ। ससाद। द्योतनः। अंतः। देवेषु। मेधिरः। वाशीं। एकः। बिभर्ति। ह
स्ते। आयसीं। अंतः। देवेषु। निऽध्रुविः। वज्रं। ०। आऽहितं। तेन। वृत्राणि। जिघ्नते। तिग्मं। ०। आयु
धं। शुचिः। उग्रः। जलाषऽभेषजः। पथः। एकः। पीपाय। तस्करः। यथा। एषः। वेद। निऽधीनां। त्री

१६

६ ञो चुत।मा।नः।पथः।पित्र्यात्।मानवात्।अधि।

णि।एकः।उरुऽगाय।वि।चक्रमे।यत्र।देवासः।मदंति।विऽभिः।द्वा।चरतः।एकया।सह।प्र।प्रवासाऽइव।वसतः।सदः।द्वा।चक्राते इति।उपऽमा।दिवि।संऽराजा।सर्पिरासुती इति सर्पिःऽआसुती।अर्चंतः।एकः।महि।साम।मन्वत।तेन।सूर्यं।अरोचयन्॥२६॥नहि।वः।अस्ति।अर्भकः।देवासः।न।कुमारकः।विश्वे।सतःऽमहांतः।इत्।इति।स्तुतासः।असथ।रिशादसः।येस्थ।त्रयः।च।त्रिंशत्।च।मनोः।देवाः।यज्ञियासः।ते।नः।त्राध्वं।ते।अवत।ते।ऊं इति।नः।अधि।दूरं।नैष्ट।पराऽवतः।ये।देवासः।इह।स्थन।विश्वे।वैश्वानराः।उत।अस्मभ्यं।शर्म।सऽप्रथः।गवे।अश्वाय।यच्छत॥२७॥यः।यजाति।यजाते इत्।सुनवत्।च।पचाति।च।ब्रह्म।इत्।इंद्रस्य।चाकनत्।पुरोळाशं।यः।अस्मै।सोमं।ररत्।आऽशिरं।पात्।इत्।तं।शक्रः।अंहसः।तस्य।द्युऽमान्।असत्।रथः।देवऽजूतः।सः।शूशुवत्।विश्वा।वन्वन्।अमित्रिया।अस्य।प्रजाऽवती।गृहे।असश्चंती।दिवेऽदिवे।इळा।धेनुऽमती।दुहे।या।दंपती इति दंऽपती।सऽमनसा।सुनुतः।आ।च।धावतः।देवासः।नित्यया।आऽशिरा॥२८॥प्रति।प्राशव्यान्।इतः।सम्यंचा।बर्हिः।आशाते इति।न।ता।वाजेषु।वायतः।न।देवानां।

अपि। नुतः। सुऽमतिं। न। जुघुक्षतः। श्रवः। बृहत्। विवासतः। पुत्रिणा। ता। कुमारिणा। विश्वं।
आयुः। वि। अश्नुतः। उभा। हिरण्यऽपेशसा। वीतिऽहोत्रा। कृतद्वसू इति कृतत्ऽवसू। दशस्यं
ता। अमृताय। कं। सं। ऊधः। रोमशं। हतः। देवेषु। कृणुतः। दुवः।०। वृणीमहे। नदीनां। आ। वि
ष्णोः। सचाऽभुवः।। २१।। आ। एतु। पूषा। रयिः। भगः। स्वस्ति। सर्वऽधातमः। उरुः। अध्वा। स्वस्त
ये। अरमतिः। अनर्वणः। विश्वः। देवस्य। मनसा। आदित्यानां। अनेहः। इत्। यथा। नः। मित्रः।
अर्यमा। वरुणः। संति। गोपाः। सुऽगाः। ऋतस्य। पंथाः।०। गिरा। देवं। ईळे। वसूनां। सपर्यंतः।
पुरुऽप्रियं। मित्रं। न। क्षेत्रऽसाधसं। मक्षु। देवऽवतः। रथः। शूरः। वा। पृत्ऽसु। कासु। चित्।
देवानां। यः। इत्। मनः। यजमानः। इयक्षति। अभि। इत्। अयज्वनः। भुवत्। न। यजमान।
रिष्यसि। न। सुन्वान। न। देवयो इति देवऽयो।०। नकिः। तं। कर्मणा। नशत्। न। प्र। योषत्। न।
योषति।०। असत्। अत्र। सुऽवीर्यं। उत। त्यत्। आशुऽअश्व्यं।०।। ४०।। ।। इति षष्ठाष्टके द्वि
तीयोध्यायः।। ।।ओम्।। प्र। कृतानि। ऋजीषिणः। कण्वाः। इंद्रस्य। गाथया। मदे। सोमस्य।
वोचत। यः। सृबिंदं। अनर्शनिं। पिप्रुं। दासं। अहीशुवं। वधीत्। उग्रः। रिणन्। अपः। नि।

अर्बुदस्य। विष्टपं। वर्ष्माणं। बृहतः। तिर। कृषे। तत्। इंद्र। पौंस्यं। प्रति। श्रुताय। वः। धृषत्। तूर्णा
शं। न। गिरेः। अधि। हुवे। सुऽशिप्रं। ऊतये। सः। गोः। अश्वस्य। वि। व्रजं। मंदानः। सोम्येभ्यः। पुरं।
न। शूर। दर्षसि।।१।। यदि। मे। रारणः। सुते। उक्थे। वा। दधसे। चनः। आरात्। उप। स्वधा। आ। ग
हि। वयं। घ। ते। अपि। स्मसि। स्तोतारः। इंद्र। गिर्वणः। त्वं। नः। जिन्व। सोमऽपाः। उत। नः। पितुं।
आ। भर। संऽरराणः। अविऽक्षितं। मघऽवन्। भूरि। ते। वसु। उत। नः। गोऽमतः। कृधि। हिरण्यऽ
वतः। अश्विनः। इळाभिः। सं। रभेमहि। बृबत्ऽउक्थं। हवामहे। सृप्रऽकरस्नं। ऊतये। साधु। कृ
ण्वंतं। अवसे।।२।। यः। संऽस्थे। चित्। शतऽक्रतुः। आत्। ईं। कृणोति। वृत्रऽहा। जरितृऽभ्यः।
पुरुऽवसुः। सः। नः। शक्रः। चित्। आ। शकत्। दानऽवान्। अंतरऽआभरः। इंद्रः। विश्वाभिः। ऊ
तिऽभिः।।३।। तं। इंद्रं। अभि। गायत। आऽयंतारं। महि। स्थिरं। पृतनासु। श्रवःऽजितं। भूरेः। ई
शानं। ओजसा। नकिः। अस्य। शचीनां। निऽयंता। सूनृतानां। नकिः। वक्ता। न। दात्। इति।
।।४।। न। नूनं। ब्रह्मणां। ऋणं। प्रऽआशूनां। अस्ति। सुन्वतां। न। सोमः। अप्रऽता। पपे। पन्यः। इत्। उ
प। गायत। पन्यः। उक्थानि। शंसत। ब्रह्म। कृणोत। पन्यः। इत्। पन्यः। आ। दर्दिरत्। शता। सह
स्रा। वाजी। अवृतः। इंद्रः। यः। यज्वनः। वृधः। वि। सु। चर। स्वधाः। अनु। कृष्टीनां। अनु। आऽ

हुवे। इंद्र। पिब। सुतानां॥ पिब। स्वऽधैनवानां। उत। यः। तुग्र्ये। सचा। उत। अयं। इंद्र। यः। तव॥
॥४॥ अति। इहि। मन्युऽसाविनं। सुसुऽवांसं। उपऽअरणे। इमं। रातं। सुतं। पिब। इहि। तिस्रः। प
राऽवतः। इहि। पंच। जनान्। अति। धेनाः। इंद्र। अवऽचाकशत्। सूर्यः। रश्मिं। यथा। सृज। आ।
त्वा। यच्छंतु। गिरः। निम्नं। आपः। न। सध्र्यक्। अध्वर्यो इति। आ। तु। हि। सिंच। सोमं। वी
राय। शिप्रिणे। भर। सुतस्य। पीतये। यः। उद्नः। फलिऽगं। भिनत्। न्यक्। सिंधून्। अवऽअ
सृजत्। यः। गोषु। पक्वं। धारयत्॥ प्र॥ अहन्। वृत्रं। ऋचीषमः। और्णऽवाभं। अहीशुवं।
हिमेन। अविध्यत्। अर्बुदं। प्र। वः। उग्राय। निःऽतुरे। अषाळ्हाय। प्रऽसक्षिणे। ० यः। विश्वा
नि। अभि। व्रता। सोमस्य। मदे। अंधसः। इंद्रः। देवेषु। चेतति। ० हरी इति। हिरण्यऽकेश्या।
वोळ्हां। अभि। प्रयः। हितं। ० द्यौ। वयं। घ। त्वा। सुतऽवंतः। आपः। न। वृक्तऽबर्हिषः। पवि
त्रस्य। प्रऽस्रवणेषु। वृत्रऽहन्। परि। स्तोतारः। आसते। स्वरंति। त्वा। सुते। नरः। वसो इति।
निरेके। उक्थिनः। कदा। सुतं। तृषाणः। ओकः। आ। गमः। इंद्र। स्वब्दीऽइव। वंसगः। कण्वे
भिः। धृष्णो इति। आ। धृषत्। वाजं। दर्षि। सहस्रिणं। पिशंगऽरूपं। मघऽवन्। विऽच
र्षणे। मक्षु। गोऽमंतं। ईमहे। पाहि। गाय। अंधसः। मदे। इंद्राय। मेध्यऽअतिथे। यः। संऽ

मिम्क्षः। हर्योः। प्रः। सुते। सचा। वज्री। रथः। हिरण्ययः। यः। सुऽसव्यः। सुऽदक्षिणः। इनः। यः। सुऽ
क्रतुः। गृणे। यः। आऽकरः। सहस्रा। यः। शतऽमघः। इंद्रः। यः। पूःऽभित्। आरितः। ७। यः। धृषि
तः। यः। अवृतः। यः। अस्ति। श्मश्रुषु। श्रितः। विभूतऽद्युम्नः। च्यवनः। पुरुऽस्तुतः। क्रत्वा। गौःऽ
इव। शाकिनः। कां। इंद्रः। वेद। सुते। सचा। पिबंतं। कत्। वयः। दधे। अयं। यः। पुरः। विऽभिनत्ति। ओजसा।
मंदानः। शिप्री। अंधसः। दाना। मृगः। न। वारणः। पुरुऽत्रा। चरथं। दधे। नकिः। त्वा। नि। यमत्। आ।
सुते। गमः। महान्। चरसि। ओजसा। यः। उग्रः। सन्। अनिःऽस्तृतः। स्थिरः। रणाय। संऽस्कृतः। य
दि। स्तोतुः। मघऽवा। शृणवत्। हवं। न। इंद्रः। योषति। आ। गमत्। सत्यं। इत्था। वृषा। इत्। असि।
वृषऽजूतिः। नः। अवृतः। वृषा। हि। उग्र। शृण्विषे। पराऽवति। वृषो इति। अर्वाऽवति। श्रुतः। ८। वृ
षणः। ते। अभीशवः। वृषा। कशा। हिरण्ययी। वृषा। रथः। मघऽवन्। वृषणा। हरी इति। वृषा। त्वं।
शतक्रतो इति शतऽक्रतो। वृषा। सोता। सुनोतु। ते। वृषन्। ऋजीपिन्। आ। भर। वृषा। दधन्वे।
वृषणं। नदीषु। आ। तुभ्यं। स्थातः। हरीणां। आ। इंद्र। याहि। पीतये। मधु। शविष्ठ। सोम्यं। न। अयं।
अच्छ। मघऽवा। शृणवत्। गिरः। ब्रह्म। उक्था। च। सुऽक्रतुः। वहंतु। त्वा। रथेऽस्थां। आ। हरयः। रथ
ऽयुजः। तिरः। चित्। अर्यं। सवनानि। वृत्रऽहन्। अन्येषां। या। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। अस्माकं।

अद्य। अंतमं। स्तोमं। धिष्व। महः ऽमहः। अस्माकं। ते। सवना। संतु। शंऽतमा। मदाय। द्युक्ष। सोमऽपाः॥ ०॥ नहि। सः। तव। नो इति। मम। शास्त्रे। अन्यस्य। रण्यति। यः। अस्मान्। वीरः। आ। अनयत्। इंद्रः। चित्। घ। तत्। अब्रवीत्। स्त्रियाः। अशास्यं। मनः। उतो इति। अह। क्रतुं। रघुं। सप्ती इति। चित्। घ। मदऽच्युता। मिथुना। वहतः। रथं। एव। इत्। धूः। वृष्णः। उत्ऽतरा। अधः। पश्यस्व। मा। उपरि। संऽतरां। पादकौ। हर। मा। ते। कशऽप्लकौ। दृशन्। स्त्री। हि। ब्रह्मा। बभूविथ॥ १०॥ ० हरिऽभिः। उप। कण्वस्य। सुऽस्तुतिं। दिवः। अमुष्य। शासतः। दिवं। यय। दिवावसो इति दिवाऽवसो। आ। त्वा। ग्रावा। वदन्। इह। सोमी। घोषेण। यच्छतु। ० अत्र। वि। नेमिः। एषां। उरां। न। धूनुते। वृकः। ० आ। त्वा। कण्वाः। इह। अवसे। हवंते। वाजऽसातये। ० दधामि। ते। सुतानां। वृष्णे। न। पूर्वऽपाय्यं॥ ०॥ ११॥ स्मतऽपुरंधिः। नः। आ। गहि। विश्वतःऽधीः। नः। ऊतये। ० आ। नः। याहि। महेऽमते। सहस्रऽऊते। शतऽमघ। ० आ। त्वा। होता। मनुःऽहितः। देवऽत्रा। वक्षत्। ईड्यः। ० आ। त्वा। मदऽच्युता। हरी इति। श्येनं। पक्षाऽइव। वक्षतः। ० आ। याहि। अर्यः। आ। परि। स्वाहा। सोमस्य। पीतये॥ १२॥ ० उपऽश्रुति। उक्थेषु। रणय। इह। ० सऽरूपैः। आ। सु। नः। गहि। संऽभृतैः। संभृतऽअश्वः। ० आ। याहि। पर्वतेभ्यः। समुद्रस्य। अधि। विष्टपः। ० आ। नः। गव्यानि। अश्व्या।

११

सहस्वां । शूर । आ । दर्दृहि ॥०॥ आ । नः । सहस्रऽशः । भर । अयुतानि । शतानि । च ॥०॥ आ । यतु । इंद्रः । च । आ । दद्दहे
इति । सहस्रं । वसुऽरोचिषः । ओजिष्ठं । अश्व्यं । पशुं । ये । ऋज्राः । वातऽरंहसः । अरुषासः । रघुऽस्य
दः । भ्राजंते । सूर्याःऽइव । पारावतस्य । रातिषु । द्रवत्ऽचक्रेषु । आशुषु । तिष्ठं । वनस्य । मध्ये । आ ॥१३॥
अग्निना । इंद्रेण । वरुणेन । विष्णुना । आदित्यैः । रुद्रैः । वसुऽभिः । सचाऽभुवा । सऽजोषसौ । उषसा । सूर्
येण । च । सोमं । पिबतं । अश्विना ॥ विश्वाभिः । धीभिः । भुवनेन । वाजिना । दिवा । पृथिव्या । अद्रिऽभिः । स
चाऽभुवा ॥०॥ विश्वैः । देवैः । त्रिऽभिः । एकादशैः । इह । अत्ऽभिः । मरुत्ऽभिः । भृगुऽभिः । सचाऽभुवा ॥०॥
जुषेथां । यज्ञं । बोधतं । हवस्य । मे । विश्वा । इह । देवौ । सवना । अव । गच्छतं ॥०॥ आ । इषं । नः । वोळ्हं । अ
श्विना । स्तोमं । जुषेथां । युवत्याऽइव । कन्यनां ॥०॥ गिरः । जुषेथां । अध्वरं । जुषेथां ॥०१४॥ हारिद्रवाऽइ
अवे । व । पतथः । वना । इत् । उप । सोमं । सुतं । महिषाऽइव । गच्छथः ॥०॥ त्रिः । वर्तिः । यातं । अश्विना । हंसौऽइव ।
पतथः । अध्वगौऽइव ॥०॥ श्येनौऽइव । पतथः । हव्यऽदातये ॥ पिबतं । च । तृष्णुतं । च । आ । च । गच्छ
तं । प्रऽजां । च । धत्तं । द्रविणं । च । धत्तं ॥०॥ ऊर्जं । नः । धत्तं । अश्विना । जयतं । च । प्र । स्तुतं । च । प्र । च । अव
तं ॥०॥ हतं । च । शत्रून् । यततं । च । मित्रिणः ॥०॥१५॥ मित्रा वरुणऽवंतौ । उत । धर्मऽवंता । मरुत्वंता । ज
रितुः । गच्छथः । हवं ॥०॥ आदित्यैः । यातं । अश्विना । अंगिरस्वंतौ । उत । विष्णुऽवंता ॥०॥ ऋभुऽमंता ।

वृषणा। वाजऽवंता। ०। ब्रह्म। जिन्वतं। उत। जिन्वतं। धियः। हतं। रक्षांसि। सेधतं। अमीवाः। ०। सोमं। सुन्वतः।
अश्विना। क्षत्रं। ०। नॄन्। ०। धेनूः। ०। विशः। ०। १६। अत्रेःऽइव। शृणुतं। पूर्व्यऽस्तुतिं। श्यावऽअश्वस्य। सुन्वतः।
मदऽच्युता। ०। अश्विना। तिरःऽअह्न्यं। सर्गान्ऽइव। सृजतं। सुऽस्तुतीः। उप। ०। रश्मीन्ऽइव। यच्छतं। अध्व
रान्। उप। ०। अर्वाक्। रथानि। युञ्जतं। ०। अवस्युः। वां। अहं। हुवे। धत्तं। रत्नानि। दाशुषे। नमःऽवाके। प्रऽस्थि
ते। अध्वरे। नरा। विऽवक्षणस्य। पीतये। ०। स्वाहाऽकृतस्य। तृंपतं। सुतस्य। देवौ। अंधसः। ०। ७। अविता।
असि। सुन्वतः। वृक्तऽबर्हिषः। पिब। सोमं। मदाय। कं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। यं। ते। भागं। अधार
यन्। विश्वाः। सेहानः। पृतनाः। उरु। ज्रयः। सं। अप्सुऽजित्। मरुत्वान्। इंद्र। सत्ऽपते। प्र। अव। स्तो
तारं। मघऽवन्। अव। त्वां। ०। ऊर्जा। देवान्। अवसि। ओजसा। त्वां। ०। जनिता। दिवः। जनिता। पृथिव्याः।
जनिता। अश्वानां। जनिता। गवां। असि। ०। अत्रीणां। स्तोमं। अद्रिऽवः। महः। कृधि। ०। श्यावऽअश्व
स्य। सुन्वतः। तथा। शृणु। यथा। अशृणोः। अत्रेः। कर्माणि। कृण्वतः। प्र। त्रसदस्युं। आविथ। त्वं। एकः।
इत्। नृऽसह्ये। इंद्र। ब्रह्माणि। वर्धयन्। १८। प्र। इदं। ब्रह्म। वृत्रऽतूर्येषु। आविथ। प्र। सुन्वतः। श
चीऽपते। इंद्र। विश्वाभिः। ऊतिऽभिः। माध्यंदिनस्य। सवनस्य। वृत्रऽहन्। अनेद्य। पिब। सोमस्य। व
ज्रिवः। सेहानः। उग्र। पृतनाः। अभि। द्रुहः। ०। एकऽराट्। अस्य। भुवनस्य। राजसि। ०। सं। स्था। वाना। युव

यसि। त्वं। एकः। इत्। ० क्षेमस्य। च। प्रऽयुजः। च। त्वं। ईशिषे। ० क्षत्राय। त्वं। अवसिता। त्वं। आविथ। ०
श्यावऽअश्वस्य। रेभतः। ० क्षत्राणि। वृद्धयन्। ॥ १९॥ यज्ञस्य। हि। स्थः। ऋत्विजा। सस्नी इति। वाजेषु।
कर्मऽसु। इंद्राग्नी इति। तस्य। बोधतं। तो। शासा। रथऽयावाना। वृत्रऽहना। अपराऽजिता। ० इदं। वां।
मदिरं। मधु। अधुक्षन्। अद्रिऽभिः। नरः। ० जुषेथां। यज्ञं। इष्टये। सुतं। सोमं। सधस्तुती इति सध
ऽस्तुती। इंद्राग्नी इति। आ। गतं। नरा। इमा। जुषेथां। सवना। येभिः। हव्यानि। ऊहथुः। ० इमां। गा
यत्रऽवर्तनिं। जुषेथां। सुऽस्तुतिं। मम। ० ॥ २०॥ प्रातर्यावऽभिः। आ। गतं। देवेभिः। जेन्यावसू इति।
०। इंद्राग्नी इति। सोमऽपीतये। श्यावऽअश्वस्य। सुन्वतः। अत्रीणां। शृणुतं। हवं। ० एव। वां। अ
ह्वे। ऊतये। यथा। अहुवंत। मेधिराः। ० आ। अहं। सरस्वतीऽवतोः। इंद्राग्न्योः। अवः। वृणे। या
भ्यां। गायत्रं। ऋच्यते। ॥ २१॥ अग्निं। अस्तोषि। ऋग्मियं। अग्निं। ईळा। यजध्यै। अग्निः। देवान्।
अनक्तु। नः। उभे इति। हि। विदथे इति। कविः। अंतः। चरति। दूत्यं। नभंतां। अन्यके। समे। नि।
अग्ने। नव्यसा। वचः। तनूषु। शंसं। एषां। नि। अरातीः। रराव्णां। विश्वाः। अर्यः। अरातीः। इतः।
युछंतु। आऽमुरः। ० अग्ने। मन्मानि। तुभ्यं। कं। घृतं। न। जुह्वे। आसनि। सः। देवेषु। प्र। चिकिद्धि।
त्वं। हि। असि। पूर्व्यः। शिवः। दूतः। विवस्वतः। ० ततः। ततः। अग्निः। वयः। दधे। यथाऽयथा। कृपण्य

ति। ऊर्जःऽआहुतिः। वसूनां। शं। च। योः। च। मयः। दधे। विश्वस्यै। देवऽहूत्यै।०सः। चिकेत। सहीय
सा। अग्निः। चित्रेण। कर्मणा। सः। होता। शश्वतीनां। दक्षिणाभिः। अभिऽवृतः। इनोति। च। प्रती
व्यं।०२२॥अग्निः। जाता। देवानां। अग्निः। वेद। मर्तानां। अपीच्यं। अग्निः। सः। द्रविणःऽदाः। अ
ग्निः। द्वारा। वि। ऊर्णुते। सुऽआहुतः। नवीयसा।०अग्निः। देवेषु। संऽवसुः। सः। विक्षु। यज्ञियासु।
आ। सः। मुदा। काव्या। पुरु। विश्वं। भूमऽइव। पुष्यति। देवः। देवेषु। यज्ञियः।०यः। अग्निः। सप्तऽमा
नुषः। श्रितः। विश्वेषु। सिंधुषु। तं। आ। अगन्म। त्रिऽपस्त्यं। मंधातुः। दस्युहन्ऽतमं। अग्निं। यज्ञेषु।
पूर्व्यं।०अग्निः। त्रीणि। त्रिऽधातूनि। आ। क्षेति। विदथा। कविः। सः। त्रीन्। एकादशान्। इह। यक्ष
त्। च। पिप्रयत्। च। नः। विप्रः। दूतः। परिऽकृतः।०त्वं। नः। अग्ने। आयुषु। त्वं। देवेषु। पूर्व्य। वस्वः। एकः।
इरज्यसि। त्वां। आपः। परिऽस्रुतः। परि। यंति। स्वऽसेतवः।०॥२३॥इंद्राग्नी इति। युवं। सु। नः। सहं
ता। दासथः। रयिं। येन। दृळ्हा। समत्ऽसु। आ। वीळु। चित्। सहिषीमहि। अग्निः। वनाऽइव। वा
ते। इत्।०नहि। वां। वव्रयामहे। अथ। इंद्रं। इत्। यजामहे। शविष्ठं। नृणां। नरं। सः। नः। कदा। चि
त्। अर्वता। गमत्। आ। वाजऽसातये। गमत्। आ। मेधऽसातये।०ता। हि। मध्यं। भराणां। इंद्राग्नी
इति। अधिऽक्षितः। ता। ऊं इति। कविऽत्वना। कवी इति। पृच्छ्यमाना। सखिऽयते। सं। धीतं। अश्नुतं।

नराः।०अभि।अर्च।नभाकऽवत्।इंद्राग्नी इति।युजसा।गिरा।ययोः।विश्वं।इदं।जगत्।इयं।द्यौः।
पृथिवी।मही।उपऽस्थे।बिभृतः।वसु।०प्र।ब्रह्माणि।नभाकऽवत्।इंद्राग्निऽभ्यां।इरज्यत।या।सप्त
ऽबुध्नं।अर्णवं।जिह्मऽबारं।अपऽऊर्णुतः।इंद्रः।ईशानः।ओजसा।०अपि।वृश्च।पुराणऽवत्।व्रततेः
ऽइव।गुष्पितं।ओजः।दासस्य।दंभय।वयं।तत्।अस्य।संऽभृतं।वसु।इंद्रेण।वि।भजेमहि।०॥२४॥य
त्।इंद्राग्नी इति।जनाः।इमे।विऽह्वयंते।तना।गिरा।अस्माकेभिः।नृऽभिः।वयं।ससह्याम।पृतन्य
तः।वनुयाम।वनुष्यतः।०या।नु।श्वेतौ।अवः।दिवः।उत्ऽचरातः।उप।द्युऽभिः।इंद्राग्न्योः।अनु।
व्रतं।उहानाः।यंति।सिंधवः।यान्।सीं।बंधात्।अमुंचतां।०पूर्वीः।ते।इंद्र।उपऽमातयः।पूर्वीः।
उत।प्रऽशस्तयः।सूनो इति।हिन्वस्य।हरिऽवः।वस्वः।वीरस्य।आऽपृचः।याः।नु।साधंत।नः।धि
यः।०तं।शिशीत।सुवृक्तिऽभिः।त्वेषं।सत्वानं।ऋग्मियं।उतो इति।नु।चित्।यः।ओजसा।शुष्ण
स्य।आंडानि।भेदति।जेषत्।स्वःऽवतीः।अपः।०तं।शिशीत।सुऽअध्वरं।सत्यं।सत्वानं।ऋत्वियं।०
ओहते।आंडा।शुष्णस्य।भेदति।अजैः।स्वःऽवतीः।अपः।०एव।इंद्राग्निऽभ्यां।पितृऽवत्।नवी
यः।मंधातृऽवत्।अंगिरस्वत्।अवाचि।त्रिऽधातुना।शर्मणा।पातं।अस्मान्।०॥२५॥अस्मै।ऊं इ
ति।सुप्रऽभूतये।वरुणाय।मरुत्ऽभ्यः।अर्च।विदुःऽतरेभ्यः।यः।धीता।मानुषाणां।पश्वः।गाःऽइ

वा। रक्षति। ० तं। ऊं इति। सु। सुमना। गिरा। पितृणां। च। मन्मऽभिः। नाभाकस्य। प्रशस्तिऽभिः। यः। सिंधूनां। उप। उतऽअये। सप्तऽस्वसा। सः। मध्यमः। ० सः। क्षपः। परि। सस्वजे। नि। उस्रः। मायया। दधे। सः। विश्वं। परि। दर्शतः। तस्य। वेनीः। अनु। व्रतं। उषः। तिस्रः। अवर्धयन्। ० यः। ककुभः। निऽधारयः। पृथिव्यां। अधि। दर्शतः। सः। माता। पूर्व्यं। पदं। तत्। वरुणस्य। सप्त्यं। सः। हि। गोपाःऽइव। इर्यः। ० यः। धर्त्ता। भुवनानां। यः। उस्राणां। अपीच्या। वेद। नामानि। गुह्या। सः। कविः। काव्या। पुरु। रूपं। द्यौःऽइव। पुष्यति। ०॥२६॥ यस्मिन्। विश्वानि। काव्या। चक्रे। नाभिःऽइव। श्रिता। त्रितं। जूती। सपर्यत। व्रजे। गावः। न। संऽयुजे। युजे। अश्वान्। अयुक्षत। ० यः। आसु। अत्कः। आऽशये। विश्वा। जातानि। एषां। परि। धामानि। मर्मृशत्। वरुणस्य। पुरः। गये। विश्वे। देवाः। अनु। व्रतं। ० सः। समुद्रः। अपीच्यः। तुरः। द्यांऽइव। रोहति। नि। यत्। आसु। यजुः। दधे। सः। मायाः। अर्चिना। पदा। अस्तृणात्। नाकं। आ। अरुहत्। ० यस्य। श्वेता। विऽचक्षणा। तिस्रः। भूमीः। अधिऽक्षितः। त्रिः। उत्तराणि। पप्रतुः। वरुणस्य। ध्रुवं। सदः। सः। सप्तानां। इरज्यति। ० यः। श्वेतान्। अधिऽनिर्निजः। चक्रे। कृष्णान्। अनु। व्रता। सः। धाम। पूर्व्यं। ममे। यः। स्कंभेन। वि। रोदसी इति। अजः। न। द्यां। अधारयत्। ०॥२७॥ अस्तभ्नात्। द्यां। असुरः। विश्वऽवेदाः। अमिमीत। वरिमाणं। पृथिव्याः। आ। असीदत्। विश्वा। भु

२२

वनानि। संऽराट्। विश्वा। इत्। तानि। वरुणस्य। ध्रुवानि। एव। वंदस्व। वरुणं। बृहंतं। नमस्य। धीरं। अमृतस्य। गोपां। सः। नः। शर्म। त्रिऽवरूथं। वि। यंसत्। पात। नः। द्यावापृथिवी इति। उपऽस्थे। इमां। धियं। शिक्षमाणस्य। देव। क्रतुं। दक्षं। वरुण। सं। शिशाधि। यया। अति। विश्वा। दुःऽइता। तरेम। सुऽतर्माणं। अधि। नावं। रुहेम। आ। वां। ग्रावाणः। अश्विना। धीभिः। विप्राः। अचुच्यवुः। नासत्या। सोमऽपीतये। न। यथा। वां। अत्रिः। अश्विना। गीःऽभिः। [illegible] जोहवीत्। ०॥२८॥ इमे। विप्रस्य। वेधसः। अग्नेः। अस्तृतऽयज्वनः। गिरः। स्तोमासः। ईरते। [illegible] तिऽहर्यते। जातऽवेदः। विऽचर्षणे। अग्ने। जनामि। सुऽस्तुतिं। आ। रोकाःऽइव। घ। इत्। [illegible] तिग्माः। अग्ने। तव। त्विषः। दत्ऽभिः। वनानि। बप्सति। हरयः। धूमऽकेतवः। वातऽजूताः। उप। द्यवि। यतंते। पृथक्। अग्नयः। एते। त्वे। पृथक्। अग्नयः। इद्धासः। सं। अदृक्षत। उषसांऽइव। केतवः॥२९॥ कृष्णा। रजांसि। पत्सुतः। प्रऽयाने। जातऽवेदसः। अग्निः। यत्। रोधति। क्षमि। धासिं। कृण्वानः। ओषधीः। बप्सत्। अग्निः। न। वायति। पुनः। यन्। तरुणीः। अपि। जिह्वाभिः। अह। नंनमत्। अर्चिषा। जंजणाऽभवन्। अग्निः। वनेषु। रोचते। अप्ऽसु। अग्ने। सधिः। तव। सः। ओषधीः। अनु। रुध्यसे। गर्भे। सन्। जायसे। पुनरिति। उत। अग्ने। तव। तत्। घृतात्। अर्चिः। रोचते। आऽहुतं। निंसानं। जुह्वः। मुखे॥३०॥ उक्षऽअन्नाय। व

शाऽअन्नाय। सोमऽपृष्ठाय। वेधसे। स्तोमैः। विधेम। अग्नये। उत। त्वा। नमसा। वयं। होतः। वरेण्यक्र
तो इति वरेण्यऽक्रतो। अग्ने। समित्ऽभिः। ईमहे। उत। त्वा। भृगुऽवत्। शुचे। मनुष्वत्। अग्ने। आऽ
हुत। अंगिरस्वत्। हवामहे। त्वं। हि। अग्ने। अग्निना। विप्रः। विप्रेण। सन्। सता। सखा। सख्या। सं
ऽइध्यसे। सः। त्वं। विप्राय। दाशुषे। रयिं। देहि। सहस्रिणं। अग्ने। वीरऽवतीं। इषं॥ ३१॥ अग्ने। भ्रातरि
ति भ्रातः। सहःऽकृत। रोहित्ऽअश्व। शुचिऽव्रत। इमं। स्तोमं। जुषस्व। मे। उत। त्वा। अग्ने। मम। स्तुतः। वा
श्राय। प्रतिऽहर्यते। गोऽस्थं। गावःऽइव। आशत। तुभ्यं। ताः। अंगिरःऽतम। विश्वाः। सुऽक्षितयः।
पृथक्। अग्ने। कामाय। येमिरे। अग्निं। धीभिः। मनीषिणः। मेधिरासः। विपःऽचितः। अद्मऽसद्या
य। हिन्विरे। तं। त्वां। अज्मेषु। वाजिनं। तन्वानाः। अग्ने। अध्वरं। वह्निं। होतारं। ईळते॥ ३२॥ आऽहुतः।
अग्निः। विऽभ्राजते। घृतैः। इमं। नः। शृणवत्। हवं। तं। त्वा। वयं। हवामहे। शृण्वंतं। जातऽवेदसं। अ
ग्ने। घ्नंतं। अप। द्विषः। विशां। राजानं। अद्भुतं। अधिऽअक्षं। धर्मणां। इमं। अग्निं। ईळे। सः। ऊं इति।
श्रवत्। अग्निं। विश्वायुऽवेपसं। मर्यं। न। वाजिनं। हितं। सप्तिं। न। वाजयामसि॥ ३३॥ घ्नन्। मृध्रा
णि। अप। द्विषः। दहन्। रक्षांसि। विश्वहा। अग्ने। तिग्मेन। दीदिहि। यं। त्वा। जनासः। इंधते। मनुष
त्। अंगिरःऽतम। अग्ने। सः। बोधि। मे। वचः। यत्। अग्ने। दिविऽजाः। अप्सुऽजाः। वा। सहःऽकृत।
असि।

२२

तं। त्वा। गीःऽभिः। हवामहे। तुभ्यं। घ। इत्। ते। जनाः। इमे। विश्वाः। सुऽक्षितयः। पृथक्। धासिं। हिन्वंति।
अत्तवे।०। अहा। विश्वा। नृऽचक्षसः। तरंतः। स्याम। दुःऽगहा।। ३०।। अग्निं। मंद्रं। पुरःऽप्रियं। शीरं।
पावकऽशोचिषं। हृत्ऽभिः। मंद्रेभिः। ईमहे। सः। त्वं। अग्ने। विभाऽवसुः। सृजन्। सूर्यः। न। रश्मिऽ
भिः। शर्द्धन्। तमांसि। जिघ्नसे। तं। त्वा। ते। सहस्वः। ईमहे। दात्रं। यत्। न। उपऽदस्यति। त्वत्। अग्ने। वा
र्यं। वसु।। ३२।। संऽइधा। अग्निं। दुवस्यत। घृतैः। बोधयत। अतिथिं। आ। अस्मिन्। हव्या। जुहोतन।
अग्ने। स्तोमं। जुषस्व। मे। वर्द्धस्व। अनेन। मन्मना। प्रति। सुऽउक्तानि। हर्य। नः। अग्निं। दूतं। पुरः।
दधे। हव्यऽवाहं। उप। ब्रुवे। देवान्। आ। सादयात्। इह। उत। ते। बृहंतः। अर्चयः। संऽइधानस्य।
दीदिऽवः। अग्ने। शुक्रासः। ईरते। उप। त्वा। जुह्वः। मम। घृताचीः। यंतु। हर्यत। अग्ने। हव्या। जु
षस्व। नः।। ३६।। मंद्रं। होतारं। ऋत्विजं। चित्रऽभानुं। विभाऽवसुं।०। प्रत्नं। होतारं। ईड्यं। जुष्टं।
अग्निं। कविऽक्रतुं। अध्वराणां। अभिऽश्रियं। जुषाणः। अंगिरःऽतम। इमा। हव्यानि। आनुष
क्। अग्ने। युज्ञं। नय। ऋतुऽथा। संऽइधानः। उं इति। संत्य। शुक्रऽशोचे। इह। आ। वह। चिकि
त्वान्। दैव्यं। जनं।। विप्रं। होतारं। अद्रुहं। धूमऽकेतुं। विभाऽवसुं। यज्ञानां। केतुं। ईमहे।। ३९।।
अग्ने। नि। पाहि। नः। त्वं। प्रति। स्म। देव। रिषतः। भिंधि। द्वेषः। सहःऽकृत। अग्निः। प्रत्नेन। मन्म

ना। शुम्भानः। तन्वं। स्वां॥ कविः। विप्रेण। वावृधे॥ ऊर्जः। नपातं। आ। हुवे। अग्निं। पावकऽशोचिषं।
अस्मिन्। यज्ञे। सुऽअध्वरे॥ सः। नः। मित्रऽमहः। त्वं। अग्ने। शुक्रेण। शोचिषा॥ ० यः। अग्निं। तन्वः।
दमे। देवं। मर्त्तः। सपर्यति॥ तस्मै। इत्। दीदयत्। वसु॥ ३८॥ अग्निः। मूर्धा। दिवः। ककुत्। पतिः। पृथि
व्याः। अयं॥ अपां। रेतांसि। जिन्वति॥ उत्। अग्ने। शुचयः। तव। शुक्राः। भ्राजंतः। ईरते॥ तव। ज्योतीं
षि। अर्चयः॥ ईशिषे। वार्यस्य। हि। दात्रस्य। अग्ने। स्वःऽपतिः॥ स्तोता। स्यां। तव। शर्मणि॥ त्वां। अ
ग्ने। मनीषिणः। त्वां। हिन्वंति। चित्तिऽभिः॥ त्वां। वर्द्धंतु। नः। गिरः॥ अदब्धस्य। स्वधाऽवतः। दू
तस्य। रेभतः। सदा॥ अग्नेः। सख्यं। वृणीमहे॥ ३९॥ अग्निः। शुचिव्रतऽतमः। शुचिः। विप्रः। शु
चिः। कविः॥ शुचिः। रोचते। आऽहुतः॥ उत। त्वा। धीतयः। मम। गिरः। वर्द्धंतु। विश्वहा॥ अग्ने। सख्य
स्य। बोधि। नः॥ यत्। अग्ने। स्यां। अहं। त्वं। त्वं। वा। घ। स्याः। अहं॥ स्युः। ते। सत्याः। इह। आऽशिषः॥ व
सुः। वसुऽपतिः। हि। कं। असि। अग्ने। विभाऽवसुः॥ स्याम। ते। सुऽमतौ। अपि॥ अग्ने। धृतऽव्रताय।
ते। समुद्रायऽइव। सिंधवः॥ गिरः। वाश्रासः। ईरते॥ ४०॥ युवानं। विश्पतिं। कविं। विश्वऽअदं। पु
रुऽवेपसं॥ अग्निं। शुंभामि। मन्मऽभिः॥ यज्ञानां। रथ्ये। वयं। तिग्मऽजंभाय। वीळवे॥ स्तोमैः। इषे
म। अग्नये॥ अयं। अग्ने। त्वे। इति। अपि। जरिता। भूतु। संत्य॥ ० धीरः। हि। असि। अद्मऽसत्। वि

प्र:।न।जाम्रविः।सदा। अग्ने।दीदयसि।द्यवि।पुरा।अभ्रे।दुःऽइतेभ्यः।पुरा।मृध्रेभ्यः। कवे।प्र।
नः।आयुः।वसो इति।तिर।४१।आ।घ।ये।अग्निं।इंधते।स्तृणंति।बर्हिः।आनुषक्।येषां।इंद्रः।
युवा।सखा।बृहन्।इत्।इध्मः।एषां।भूरि।शस्तं।पृथुः।स्वरुः।०अयुद्धः।इत्।युधा।वृतं।शूरः।
आ।अजति।सत्वऽभिः।०आ।बुंदं।वृत्रऽहा।ददे।जातः।पृच्छत्।वि।मातरं।के।उग्राः।के।ह।
शृण्विरे।प्रति।त्वा।शवसी।वदत्।गिरौ।अप्सः।न।योधिषत्।ते।शत्रुऽत्वं।आऽचके।४३।उत। प:
त्वं।मघऽवन्।शृणु।यः।ते।वष्टि।ववक्षि।तत्।यत्।वीळयासि।वीळु।तत्।यत्।आजिं।याति।
आजिऽकृत्।इंद्रः।स्वश्वऽयुः।उप।रथिऽतमः।रथिनां।वि।सु।विश्वाः।अभिऽयुजः।वज्रिन्।
विष्वक्।यथा।वृह।भव।नः।सुश्रवःऽतमः।अस्माकं।सु।रथं।पुरः।इंद्रः।कृणोतु।सातये।न।
यं।धूर्वंति।धूर्तयः।वृज्याम।ते।परि।द्विषः।अरं।ते।शक्र।दावने।गमेम।इत्।इंद्र।गोऽमतः॥
४४।शनैः।चित्।यंतः।अद्रिऽवः।अश्वऽवंतः।शतग्विनः।विवक्षणाः।अनेहसः।ऊर्ध्वा।हि।
ते।दिवेऽदिवे।सहस्रा।सूनृता।शता।जरितृऽभ्यः।विऽमंहते।विद्म।हि।त्वा।धनंऽजयं।इंद्र।दृ
ळ्हा।चित्।आऽरुजं।आऽदारिणं।यथा।गयं।ककुहं।चित्।त्वा।कवे।मंदंतु।धृष्णो इति।इंदवः।

आ। त्वा। पृणिं। यत्। ईमहे। यः। ते। रेवान्। अदाशुरिः। प्रऽममर्ष। मघत्तये। तस्य। नः। वेदः। आ। भ
र॥ ४४॥ इमोइति। त्वा। वि। चक्षते। सखायः। इंद्र। सोमिनः। पुष्टऽवंतः। यथा। पशुं। उत। त्वा। अब
धिरं। वयं। श्रुत्ऽकर्णं। संतं। ऊतये। दूरात्। इह। हवामहे। यत्। शुश्रूयाः। इमां। हवं। दुःऽमर्षं।
चक्रियाः। उत। भवेः। आपिः। नः। अंतमः। यत्। चित्। हि। ते। अपि। व्यथिः। जगन्वांसः। अमन्म
हि। गोऽदाः। इत्। इंद्र। बोधि। नः। आ। त्वा। रंभं। न। जिव्रयः। ररभ्म। शवसः। पते। उश्मसि।
त्वा। सधऽस्थे। आ॥ ४५॥ स्तोत्रं। इंद्राय। गायत। पुरुऽनृम्णाय। सत्वने। नकिः। यं। वृण्वते। यु
धि। अभि। त्वा। वृषभ। सुते। सुतं। सृजामि। पीतये। तृंप। वि। अश्नुहि। मदं। मा। त्वा। मूराः। अ
विष्यवः। मा। उपऽहस्वानः। आ। दभन्। मा। कीं। ब्रह्मऽद्विषः। वनः। इह। त्वा। गोऽपरीणसा। महे।
मंदंतु। राधसे। सरः। गौरः। यथा। पिब। या। वृत्रऽहा। पराऽवति। सना। नवा। च। चुच्युवे। ता। संस
त्ऽसु। प्र। वोचत॥ ४६॥ अपिबत्। कद्रुवः। सुतं। इंद्रः। सहस्रऽबाह्वे। अत्र। अदेदिष्ट। पौंस्यं। स

त्यं। तत्। तुर्वशे। यदौ। विदानः। अह्नऽवाय्यं। वि। आनट्। तुर्वणे। शमि। तरणिं। वः। जनानां। त्रदं।
वाजस्य। गोऽमतः। समानं। ऊंइति। प्रऽशंसिषं। ऋभुक्षणं। न। वर्तवे। उक्थेषु। तुग्र्यऽवृधं। यः।

रुं। तत्। इत्। वियोऽन्यं। त्रिऽशोकः। या। गिरिं। पृथुं। गोभ्यः। गातुं। निःऽएतवे॥४७॥ यत्। दधिषे। मनस्यसि। मंदानः। प्र। इत्। इयक्षसि। मा। तत्। कः। इंद्र। मृळय। दभ्रं। चित्। हि। त्वाऽवतः। कृतं। शृण्वे। अधि। क्षमि। जिगातु। इंद्र। ते। मनः। तव। इत्। ऊं इति। ताः। सुऽकीर्तयः। असन्। उत। प्रऽशस्तयः। न। मा। नः। एकस्मिन्। आगसि। मा। द्वयोः। उत। त्रिषु। वधीः। मा। भूरिषु। बिभय। हि। त्वाऽवतः। उग्रात्। अभिऽप्रभंगिनः। दस्मात्। अहं। ऋतिऽसहः॥४८॥ मा। सख्युः। शूनं। आ। विदे। मा। पुत्रस्य। प्रभुवसो इति प्रभुऽवसो। आऽवृत्वत्। भूतु। ते। मनः। कः। नु। मर्याः। अमिथितः। सखा। सखायं। अब्रवीत्। जहा। कः। अस्मत्। ईषते। एवारे। वृषभ। सुते। असिन्वन्। भूरि। आवयः। श्वघ्नीऽइव। निऽवता। चरन्। आ। ते। एता। वचःऽयुजा। हरी इति। गृभ्णे। सुमत्ऽरथा। यत्। ईं। ब्रह्मऽभ्यः। इत्। ददः। भिंधि। विश्वाः। अप। द्विषः। परि। बाधः। जहि। मृधः। वसु। स्पार्हं। तत्। आ। भर। यत्। वीळो इति। इंद्र। यत्। स्थिरे। यत्। पर्शाने। पराऽभृतं। ०। यस्य। ते। विश्वऽमानुषः। भूरेः। दत्तस्य। वेदति॥४९॥ ॥इति षष्ठाष्टके तृतीयो ध्यायः॥ ॥ओं॥ त्वाऽवतः। पुरुवसो इति पुरुऽवसो। वयं। इंद्र। प्रनेतरिति प्रऽनेतः। स्मसि। स्थातः। हरीणां। त्वां। हि। सत्यं। अद्रिऽवः। विद्म। दातारं। इषां। विद्म। दातारं। रयीणां। आ। यस्य। ते। महिमानं। शतं। ऊते। शत

क्रतो इति त्रातऽक्रतो । गीःऽभिः । गृणंति । कारवः । सुऽनीथः । घ । सः । मर्त्यः । यं । मरुतः । यं । अ-
र्यमा । मित्रः । पांति । अद्रुहः । दधानः । गोऽमत् । अश्वऽवत् । सुऽवीर्यं । आदित्यऽजूतः । एधते ।
सदा । राया । पुरुऽस्पृहा ॥१॥ तं । इंद्रं । दानं । ईमहे । शवसानं । अभीर्वं । ईशानं । रायः । ईमहे ।
तस्मिन् । हि । संति । ऊतयः । विश्वाः । अभीरवः । सचा । तं । आ । वहंतु । सप्तयः । पुरुऽवसुं । मदाय ।
हरयः । सुतं । यः । ते । मदः । वरेण्यः । यः । इंद्र । वृत्रहन्ऽतमः । यः । आऽददिः । स्वः । नृऽभिः । यः । पृत-
नासु । दुस्तरः । यः । दुस्तरः । विश्वऽवार । श्रवाय्यः । वाजेषु । अस्ति । तरुता । सः । नः । शविष्ठ । स-
वना । आ । वसो इति । गहि । गमेम । गोऽमति । व्रजे । गव्यो इति । सु । नः । यथा । पुरा । अश्वऽया ।
उत । रथऽया । वरिवस्य । महाऽमह ॥२॥ नहि । ते । शूर । राधसः । अंतं । विंदामि । सत्रा । दशस्य ।
नः । मघऽवन् । नु । चित् । अद्रिऽवः । धियः । वाजेभिः । आविथ । यः । ऋष्वः । श्रवयत्ऽसखा । वि-
श्वा । इत् । सः । वेद । जनिम । पुरुऽस्तुतः । तं । विश्वे । मानुषा । युगा । इंद्रं । हवंते । तविषं । यतऽस्रुचः ॥
सः । नः । वाजेषु । अविता । पुरुऽवसुः । पुरःऽस्थाता । मघऽवा । वृत्रऽहा । भुवत् । अभि । वः । वीरं ।
अंधसः । मदेषु । गाय । गिरा । महा । विऽचेतसं । इंद्रं । नाम । श्रुत्यं । शाकिनं । वचः । यथा । ददिः । रे-
क्णः । तन्वे । ददिः । वसु । ददिः । वाजेषु । पुरुऽहूत । वाजिनं । नूनं । अथ ॥३॥ विश्वेषां । इरज्यंतं ।

वस्वः। नः। सुऽसन्दृशं। चित्। अस्य। वर्पसः। कृपऽयतः। नूनं। अति। अथ। महः। सु। वः। अरं। इषे।
स्तवामहे। मीळ्हुषे। अरंऽगमाय। जग्मये। यज्ञेभिः। गीःऽभिः। विश्वऽमनुषां। मरुतां। इय
क्षसि। गाये। त्वा। नमसा। गिरा। ये। पातयन्ते। अज्मऽभिः। गिरीणां। स्नुऽभिः। एषां। यज्ञं। म
हिऽस्वनीनां। सुम्नं। तुविऽस्वनीनां। प्र। अध्वरे। प्रऽभङ्गं। दुःऽमतीनां। इन्द्र। शविष्ठ। आ। भ
र। रयिं। अस्मभ्यं। युज्यं। चोदयत्ऽमते। ज्येष्ठं। चोदयत्ऽमते। सनितुः। इति। सुऽसनितः।
उग्र। चित्र। चेतिष्ठ। सूनृत। प्रऽसहा। संऽराट्। सहुरिं। सहन्तं। भुज्युं। वाजेषु। पूर्व्यं॥ ४॥ आ।
सः। एतु। यः। ईवत्। आ। अदेवः। पूर्तं। आऽददे। यथा। चित्। वशः। अश्व्यः। पृथुऽश्रवसि।
कानीते। अस्याः। विऽउषि। आऽददे। षष्टिं। सहस्रा। अश्व्यस्य। अयुता। असनं। उष्ट्रानां। विंश
तिं। शता। दश। श्यावीनां। शता। दश। त्रिऽअरुषीणां। दश। गवां। सहस्रा। दश। श्यावाः।
ऋधत्ऽरयः। वीतऽवारासः। आशवः। मथ्राः। नेमिं। नि। वावृतुः। दानासः। पृथुऽश्रवसः। का
नीतस्य। सुऽराधसः। रथं। हिरण्ययं। ददत्। मंहिष्ठः। सूरिः। अभूत्। वर्षिष्ठं। अकृत। श्रवः। आ।
नः। वायो इति। महे। तने। याहि। मखाय। पाजसे। वयं। हि। ते। चकृम। भूरि। दावने। सद्यः। चि
त्। महि। दावने॥ ५॥ यः। अश्वेभिः। वहते। वस्ते। उस्राः। त्रिः। सप्त। सप्ततीनां। एभिः। सोमेभिः। सोमसुत्ऽभिः।

सोमऽपाः। दानाय। शुक्रपूतऽपाः। यः। अभि। इमं। चितुः। ऊं इति। त्मना। अमंदन्। चित्रं। दावने।
अरद्वे। अक्षौ। नहुषे। सुऽकृत्वनि। सुकृतऽतराय। सुऽक्रतुः। उच्थ्यै। वपुषि। यः। स्वऽराट्।
उत। वायो इति। घृतऽस्नाः। अश्वऽइषितं। रजःऽइषितं। शुनाऽइषितं। प्र। अज्म। तत्। इ
दं। नु। तत्। अध। प्रियं। इषिराय। षष्टिं। सहस्रा। असनं। अश्वानां। इत्। न। वृष्णां। गावः। न।
यूथं। उप। यंति। वध्रयः। उप। मा। आ। यंति। वध्रयः। अध। यत्। चारथे। गणे। शतं। उष्ट्रा
न्। अचिक्रदत्। अध। श्वित्नेषु। विंशतिं। शता। शतं। दासे। बल्बूथे। विप्रः। तरुक्षे। आ। द
दे। ते। वायो इति। इमे। जनाः। मदंति। इंद्रऽगोपाः। मदंति। देवऽगोपाः। अध। स्या। योष
णा। मही। प्रतीची। वशं। अश्व्यं। अधिऽरुक्मा। वि। नीयते॥ ६॥ महि। वः। महतां। अवः। वरुण।
मित्र। दाशुषे। यं। आदित्याः। अभि। द्रुहः। रक्षथ। न। ईं। अघं। नशत्। अनेहसः। वः। ऊतयः।
सुऽऊतयः। वः। ऊतयः। विद। देवाः। अघानां। आदित्यासः। अपऽआकृतिं। पक्षा। वयः। यथा।
उपरि। वि। अस्मे इति। शर्म। यच्छत ० वि। अस्मे इति। अधि। शर्म। तत्। पक्षा। वयः। न। यंतन।
विश्वानि। विश्वऽवेदसः। वरूथ्या। मनामहे ० यस्मै। अरासत। क्षयं। जीवातुं। च। प्रऽचेतसः।
मनोः। विश्वस्य। घ। इत्। इमे। आदित्याः। रायः। ईशते ० परि। नः। वृणजन्। अघा। दुःऽगा

नि। रक्ष्यः। यथा॥ ०॥ आदित्यानां। ऊती। अवसि॥ ०॥ ७॥ परिऽह्वृता। इत्। अना। जनः। युष्माऽ
दत्तस्य। वायति। देवाः। अदभ्रं। आशा। वः। यं। आदित्याः। अहेतन। ० न। तं। तिग्मं। च
न। त्यजः। न। द्रासत्। अभि। तं। गुरु। यस्मै। ऊं इति। शर्म। सऽप्रथः। आदित्यासः। अराध्वं। ० यु
ष्मे इति। देवाः। अपि। स्मसि। युध्यंतःऽइव। वर्मऽसु। यूयं। महः। नः। एनसः। यूयं। अर्भात्। उरु
ष्यत। ० अदितिः। नः। उरुष्यतु। अदितिः। शर्म। यच्छतु। माता। मित्रस्य। रेवतः। अर्यम्णः। वरुण
स्य। च। अंयत्। देवाः। शर्म। शरणं। यत्। भद्रं। यत्। अनातुरं। त्रिऽधातु। यत्। वरूथ्यं। तत्। अस्मा
सु। वि। यंतन। ०॥ ९॥ आदित्याः। अव। हि। ख्यत। अधि। कूलात्ऽइव। स्पशः। सुऽतीर्थं। अर्व
तः। यथा। अनु। नः। नेषथ। सुऽगं। ० न। इह। भद्रं। रक्षस्विने। न। अवऽये। न। उपऽये। उत। ग
वे। च। भद्रं। धेनवे। वीराय। च। श्रवस्यते। ० यत्। आविः। यत्। अपीच्यं। देवासः। अस्ति। दुःऽ
कृतं। त्रिते। तत्। विश्वं। आ। आप्ते। आरे। अस्मत्। दधातन। ० यत्। च। गोषु। दुःऽस्वप्न्यं। यत्। च।
अस्मे इति। दुहितः। दिवः। त्रिताय। तत्। विभाऽवरि। आप्त्याय। परा। वह। ० निष्कं। वा। घ।
कृणवते। स्रजं। वा। दुहितः। दिवः। त्रिते। दुःऽस्वप्न्यं। सर्वं। आप्त्ये। परि। दद्मसि॥ ०॥ १५॥ तत्ऽ
अन्नाय। तत्ऽअपसे। तं। भागं। उपऽसेदुषे। त्रिताय। च। द्विताय। च। उषः। दुःऽस्वप्न्यं। वह। ०

चु।

यथा। कलां। यथा। शफं। यथा। ऋणं। सं॒ऽनयामसि। एव। दुःऽस्वप्न्यं। सर्वं। आप्त्ये। सं। नयाम
सि॥ अजैष्म। अद्य। असनाम। च। अभूम। अनागसः। वयं। उषः। यस्मात्। दुःऽस्वप्न्यात्। अ
भैष्म। अप। तत्। उच्छतु॥१९॥ स्वादोः। अभक्षि। वयसः। सुऽमेधाः। सुऽआध्यः। वरिवोवित्ऽतर
स्य। विश्वे। यं। देवाः। उत। मर्त्यासः। मधु। ब्रुवंतः। अभि। संऽचरंति॥ अंतरिति। च। प्र। अगाः। अदि
तिः। भवासि। अवऽयाता। हरसः। दैव्यस्य। इंदो इति। इंद्रस्य। सख्यं। जुषाणः। श्रौष्टीऽइव। धुरं।
अनु। राये। ऋध्याः॥ अपाम। सोमं। अमृताः। अभूम। अगन्म। ज्योतिः। अविदाम। देवान्। किं।
नूनं। अस्मान्। कृणवत्। अरातिः। किं। ऊं इति। धूर्तिः। अमृत। मर्त्यस्य॥ शं। नः। भव। हृदे। आ। पी
तः। इंदो इति। पिताऽइव। सोम। सूनवे। सुऽशेवः। सखाऽइव। सख्ये। उरुऽशंस। धीरः। प्र। नः। आ
युः। जीवसे। सोम। तारीः॥ इमे। मा। पीताः। यशसः। उरुष्यवः। रथं। न। गावः। सं। अनाह। पर्वऽसु।
ते। मा। रक्षंतु। विऽस्रसः। चरित्रात्। उत। मा। स्रामात्। यवयंतु। इंदवः॥११॥ अग्निं। न। मा।
मथितं। सं। दिदीपः। प्र। चक्षय। कृणुहि। वस्यसः। नः। अथ। हि। ते। मदे। आ। सोम। मन्ये। रेवान्ऽ
इव। प्र। चर। पुष्टिं। अच्छ॥ इषिरेण। ते। मनसा। सुतस्य। भक्षीमहि। पित्र्यस्यऽइव। रायः। सो
म। राजन्। प्र। नः। आयूंषि। तारीः। अहानिऽइव। सूर्यः। वासराणि॥ सोम। राजन्। प्र

ळय । नः । स्वस्ति । तव । स्मसि । व्रत्याः । तस्य । विद्धि । अलर्ति । दक्षः । उत । मन्युः । इंदो इति । मा ।
नः । अर्यः । अनुऽकामं । परा । दाः । त्वं । हि । नः । तन्वः । सोम । गोपाः । गात्रेऽगात्रे । निऽससत्थ । नृऽ
चक्षाः । यत् । ते । वयं । प्रऽमिनाम । व्रतानि । सः । नः । मृळ । सुऽसखा । देव । वस्यः । ऋदूदरेण । स
ख्या । सचेय । यः । मा । न । रिष्येत् । हरिऽअश्व । पीतः । अयं । यः । सोमः । नि । अधायि । अस्मे इति । त
स्मै । इंद्रं । प्रऽतिरं । एमि । आयुः ॥१२॥ अप । त्याः । अस्थुः । अनिराः । अमीवाः । निः । अत्रसन् ।
तमिषीचीः । अभैषुः । आ । सोमः । अस्मान् । अरुहत् । विऽहायाः । अगन्म । यत्र । प्रऽतिरंते ।
आयुः । यः । नः । इंदुः । पितरः । हृत्ऽसु । पीतः । अमर्त्यः । मर्त्यान् । आऽविवेश । तस्मै । सोमाय । ह
विषा । विधेम । मृळीके । अस्य । सुऽमतौ । स्याम । त्वं । सोम । पितृऽभिः । संऽविदानः । अनु । द्यावा
पृथिवी इति । आ । ततंथ । तस्मै । ते । इंदो इति । हविषा । विधेम । ० त्रातारः । देवाः । अधि । वोचत ।
नः । मा । नः । निऽद्रा । ईशत । मा । उत । जल्पिः । वयं । सोमस्य । विश्वहा । प्रियासः । सुऽवीरासः ।
विदथं । आ । वदेम । त्वं । नः । विश्वतः । वयःऽधाः । त्वं । स्वःऽवित् । आ । विश । नृऽचक्षाः । त्वं । नः । इंदो
इति । ऊतिऽभिः । सऽजोषाः । पाहि । पश्चातात् । उत । वा । पुरस्तात् ॥१४॥ ॥अथ वालखिल्याः॥
अभि । प्र । वः । सुऽराधसं । इंद्रं । अर्च । यथा । विदे । यः । जरितृऽभ्यः । मघऽवा । पुरुऽवसुः । सहस्रेणऽ

सोम ।

त

दुध्रः । शिक्षति । शतानीकाऽइव । प्र । जिगाति । धृष्णुऽया । हंति । वृत्राणि । दाशुषे । गिरेःऽइव । प्र ।
रसाः । अस्य । पिन्विरे । दत्राणि । पुरुऽभोजसः । आ । त्वा । सुतासः । इंदवः । मदाः । ये । इंद्र । गिर्व
णः । आपः । न । वज्रिन् । अनु । ओक्यं । सरः । पृणंति । शूर । राधसे । अनेहसं । प्रऽतरणं । वि
वक्षणं । मध्वः । स्वादिष्ठं । ईं । पिब । आ । यथा । मंदसानः । किरासि । नः । प्र । क्षुद्राऽइव । त्मना ।
धृषत् । आ । नः । स्तोमं । उप । इंद्र । वत् । आ । हि । यानः । अश्वः । न । सोतृऽभिः । यं । ते । स्वधाऽवन् । स्वद
यंति । धेनवः । इंद्र । कण्वेषु । रातयः ॥१४॥ उग्रं । न । वीरं । नमसा । उप । सेदिम । विऽभूतिं । अक्षि
तऽवसुं । उद्रीऽइव । वज्रिन् । अवतः । न । सिंचते । क्षरंति । इंद्र । धीतयः । यत् । ह । नूनं । यत् ।
वा । यज्ञे । यत् । वा । पृथिव्यां । अधि । अतः । नः । यज्ञं । आशुऽभिः । महेऽमत । उग्रः । उग्रेभिः । आ ।
गहि । अजिरासः । हरयः । ये । ते । आशवः । वाताःऽइव । प्रऽसक्षिणः । येभिः । अपत्यं । मनुषः । पु
रिऽईयसे । येभिः । विश्वं । स्वः । दृशे । एतावतः । ते । ईमहे । इंद्र । सुम्नस्य । गोऽमतः । यथा । प्र । आ
वः । मघऽवन् । मेध्यऽअतिथिं । यथा । नीपऽअतिथिं । धने । यथा । कण्वं । मघऽवन् । त्रसदस्युं । वि
यथा । पक्थं । दशऽव्रजे । यथा । गोऽशर्यं । असनोः । ऋजिश्वनि । इंद्र । गोऽमत् । हिरण्यऽवत् ॥
॥१५॥ प्र । सु । श्रुतं । सुऽराधसं । अर्च । शक्रं । अभिष्टये । यः । सुन्वते । स्तुवते । काम्यं । वसु । सहस्रे

णऽइव।मंहते।शतऽअनीकाः।हेतयः।अस्य।दुस्तराः।इंद्रस्य।संऽइषः।मही।गिरिः।न।भुज्मा।
मघवत्ऽसु।पिन्वते।यत्।ईं।सुताः।अमंदिषुः।यत्।ईं।सुतासः।इंदवः।अभि।प्रियं।अमंदि
षुः।आपः।न।धायि।सवनं।मे।आ।वसो इति।दुघाःऽइव।उप।दाशुषे।अनेहसं।वः।हवमानं।
ऊतये।मध्वः।क्षरंति।धीतयः।आ।त्वा।वसो इति।हवमानासः।इंदवः।उप।स्तोत्रेषु।दधिरे।
आ।नः।सोमे।सुऽअध्वरे।इयानः।अत्यः।न।तोशते।यं।ते।स्वदाऽवन्।स्वदंति।गूर्तयः।पौ
रे।छंदयसे।हवं।।२१।।प्रवीरं।उग्रं।विविचिं।धनऽस्पृतं।विऽभूतिं।राधसः।महः।वसुऽत्वना।स
दा।पीपेथ।दाशुषे।०।पराऽवति।०।दिवि।युजानः।इंद्र।हरिऽभिः।महेऽमते।ऋष्वः।ऋष्वेभिः।
आ।गहि।रथिरासः।०।अस्त्रिधः।ओजः।वातस्य।पिप्रति।येभिः।नि।दस्युं।मनुषः।निऽ
घोषयः।येभिः।स्वःपरि इति स्वः।परिऽईयसे।एतावतः।ते।वसो इति।विद्याम।शूर।नव्यसः।०
एतशं।कृत्व्ये।धने।यथा।वशं।दशऽव्रजे।०।मेध्ये।अध्वरे।दीर्घऽनीथे।दमूनसि।यथा।गो
ऽशर्ये।असिसासः।अद्रिऽवः।मयि।गोत्रं।हरिऽश्रियं।।२२।।यथा।मनौ।सांऽवरणौ।सोमं।इंद्र
अपिबः।सुतं।नीपऽअतिथौ।मघऽवन्।मेध्यऽअतिथौ।पुष्टिऽगौ।श्रुष्टिऽगौ।सचा।पा
र्षद्वाणः।प्रस्कण्वं।सं।असादयत्।शयानं।जिव्रिं।उद्धितं।सहस्राणि।असिसासत्।ग

वां। ऋषिऽभिः। त्वाऽउतः। दस्यवे। वृकः। यः। उक्थेभिः। न। विंधते। चिकितू। यः। ऋषिऽचोदनः। इं
द्रं। तं। अच्छ। वद। नव्यस्या। मती। अरिष्यंतं। न। भोजसे। यस्मै। अर्कं। सप्तऽशीर्षाणं। आनृचुः।
त्रिऽधातुं। उत्ऽतमे। पदे। सः। तु। इमा। विश्वा। भुवनानि। चिक्रदत्। आत्। इत्। जनिष्ट। पौंस्यं।
यः। नः। दाता। वसूनां। इंद्रं। तं। हूमहे। वयं। विद्म। हि। अस्य। सुऽमतिं। नवीयसीं। गमेम। गोऽ
मति। व्रजे। ॥१८॥ यस्मै। त्वं। वसो इति। दानाय। शिक्षसि। सः। रायः। पोषं। अश्नुते। तं। त्वा। वयं।
मघऽवन्। इंद्र। गिर्वणः। सुतऽवंतः। हवामहे। कदा। चन। स्तरीः। असि। न। इंद्र। सश्चसि। दाशु
षे। उपऽउपा। इत्। नु। मघऽवन्। भूयः। इत्। नु। ते। दानं। देवस्य। पृच्यते। प्र। यः। ननक्षे। अभि।
ओजसा। क्रिविं। वधैः। शुष्णं। निऽघोषयन्। यदा। इत्। नु। अस्तंभीत्। प्रथयन्। अमूं। दिवं। आत्।
इत्। जनिष्ट। पार्थिवः। यस्य। अयं। विश्वः। आर्यः। दासः। शेवधिऽपाः। अरिः। तिरः। चित्।
अर्ये। रुशमे। पवीरवि। तुभ्य। इत्। सः। अज्यते। रयिः। तुरण्यवः। मधुऽमंतं। घृतऽश्चुतं। वि
प्रासः। अर्कं। आनृचुः। अस्मे इति। रयिः। पप्रथे। वृष्ण्यं। अस्मे इति। सुवानासः। इंद्र
वः। ॥१९॥ यथा। मनौ। विवस्वति। सोमं। शक्र। अपिबः। सुतं। यथा। त्रिते। छंदः। इंद्र। जुजोष
सि। आयौ। मादयसे। सचा। पृषध्रे। मेध्ये। मातरिश्वनि। इंद्र। सुवाने। अमंदथाः। यथा। सो

मं।दत्राऽइ।त्रि।प्र।दत्राऽओ।एष्या।सू।मऽरत्नेमो।ऋजूनसि।यः।उक्था।केवला।दधे।यः।सोमं।धृषि
ता।अपिबत्।यस्मै।विष्णुः।त्रीणि।पदा।विऽचक्रमे।उप।मित्रस्य।धर्मऽभिः।यस्य।त्वं।इंद्र।स्तोमे
षु।चाकनः।वाजी।वाजिन्।शत।क्रतो।इति।शतऽक्रतो।०।सुदुघांऽइव।गोऽदुहः।जुहूमसि।श्र
वस्यवः।०।सः।नः।पिता।महान्।उग्रः।ईशानऽकृत्।अयामन्।उग्रः।मघऽवा।पुरुऽवसुः।गोः।
अश्वस्य।प्र।दातु।नः॥२०॥०।मंहिष्ठ।इन्वति।वसुऽयवः।वसुऽपतिं।शतऽक्रतुं।स्तोमैः।इंद्रं।
हवामहे।कदा।चन।प्र।युच्छसि।उभे।इति।नि।पासि।जन्मनी।इति।तुरीय।आदित्य।हवनं।
ते।इंद्रियं।आ।तस्थौ।अमृतं।दिवि।यस्मै।त्वं।मघऽवन्।इंद्र।गिर्वणः।शिक्षो।इति।शिक्षसि।
दाशुषे।अस्माकं।गिरः।उत।सुऽस्तुतिं।वसो।इति।कण्वऽवत्।शृणुधि।हवं।अस्तावि।मन्म।पूर्व्यं।
ब्रह्म।इंद्राय।वोचत।पूर्वीः।ऋतस्य।बृहतीः।अनूषत।स्तोतुः।मेधाः।असृक्षत।सं।इंद्रः।रायः।
बृहतीः।अधूनुत।सं।क्षोणी।इति।सं।ऊं।इति।सूर्यं।सं।शुक्रासः।शुचयः।सं।गोऽआशिरः।
सोमाः।इंद्रं।अमंदिषुः॥२१॥उपऽमं।त्वा।मघोनां।ज्येष्ठं।च।वृषभाणां।पूर्भित्ऽतमं।मघऽ
वन्।इंद्र।गोऽविदं।ईशानं।राय।ईमहे।य।आयुं।कुत्सं।अतिथिऽग्वं।अर्दयः।ववृधानः।दि
वेऽदिवे।०।हरिऽअश्वं।शतऽक्रतुं।वाजऽयंतः।हवामहे।आ।नः।विश्वेषां।रसं।मध्वः।सिंचं

तु। अद्रिऽवः। ये। पराऽवति। सुन्विरे। जनेषु। आ। ये। अर्वाऽवति। इंदवः। विश्वा। द्वेषांसि। जहि। च।
अव। च। आ। कृधि। विश्वे। सन्वंतु। आ। वसु। त्रीष्टेषु। चित्। ते। मदिरासः। अंशवः। यत्र। सोमस्य।
तृंपसि॥ २२॥ इंद्र। नेदीयः। आ। इत्। इहि। मितऽमेधाभिः। ऊतिऽभिः। आ। शंऽतम। शंऽतमाभिः।
अभिष्टिऽभिः। आ। सुऽआपे। स्वापिऽभिः। आजिऽतुरं। सत्ऽपतिं। विश्वऽचर्षणिं। कृधि। प्रऽजा
सु। आऽभगं। प्र। सु। तिर। शचीभिः। ये। ते। उक्थिनः। क्रतुं। पुनते। आनुषक्। यः। ते। साधिष्ठः।
अवसे। ते। स्याम। भरेषु। ते। वयं। होत्राभिः। उत। देवहूतिऽभिः। ससऽवांसः। मनामहे। अहं। हि।
ते। हरिऽवः। ब्रह्म। वाजऽयुः। आजिं। यामि। सदा। ऊतिऽभिः। त्वां। इत्। एव। तं। अमे। सं। अश्वऽ
युः। गव्युः। अग्रे। मथीनां॥ २३॥ एतत्। ते। इंद्र। वीर्यं। गीःऽभिः। गृणंति। कारवः। ते। स्तोभंतः।
ऊर्जं। आवन्। घृतऽश्चुतं। पौरासः। नक्षन्। धीतिऽभिः। नक्षंते। इंद्रं। अवसे। सुऽकृत्यया। येषां।
सुतेषु। मंदसे। यथा। संऽवर्ते। अमदः। यथा। कृशे। एव। अस्मे इति। इंद्र। मत्स्व। आ। नः। विश्वे।
सऽजोषसः। देवासः। गंतन। उप। नः। वसवः। रुद्राः। अवसे। नः। आ। गमन्। शृण्वंतु। मरुतः।
हवं। पूषा। विष्णुः। हवनं। मे। सरस्वती। अवंतु। सप्त। सिंधवः। आपः। वातः। पर्वतासः। वनस्पतिः।
शृणोतु। पृथिवी। हवं॥ २४॥ यत्। इंद्र। राधः। अस्ति। ते। माघोनं। मघवत्ऽतम। तेन। नः। बोधि।

सधऽमाद्यः।वृधे।भगः।दानाय।वृत्रऽहन्।आ।जित्ऽपते।नृऽपते।त्वां।इत्।हि।नुः।वाजे।आ।वृक्षि।
सुक्रतो इतिसुऽक्रतो।वीती।होत्राभिः।उत।देववीतिऽभिः।ससऽवांसः।वि।शृण्विरे।संति।हि।
अर्यः।आऽशिषः।इंद्र।आयुः।जनानां।अस्मान्।नक्षस्व।मघऽवन्।उप।अवसे।धुक्षस्व।पि
प्युषीं।इषं।वयं।ते।इंद्र।स्तोमेभिः।विधेम।त्वां।अस्माकं।शतक्रतो इतिशतऽक्रतो।महि।स्थू
रं।शशयं।राधः।अह्रयं।प्रस्कण्वाय।नि।तोशय॥२५॥ भूरि।इत्।इंद्रस्य।वीर्यं।वि।अख्यं।अ
भि।आ।अयति।राधः।ते।दस्यवे।वृक।शतं।श्वेतासः।उक्षणः।दिवि।तारः।न।रोचंते।मन्हा।दि
वं।न।ततस्तभुः।शतं।वेणून्।शतं।शुनः।शतं।चर्माणि।म्लातानि।शतं।मे।बल्बजऽस्तुकाः।
अरुषीणां।चतुःऽशतं।सुऽदेवाः।स्थ।काण्वायनाः।वयःऽवयः।विऽचरंतः।अश्वासः।न।चं
क्रमत।आत्।इत्।साप्तस्य।चर्किरन्।अनूनस्य।महि।श्रवः।श्यावीः।अतिऽध्वसन्।पथः।च
क्षुषा।चन।संऽनशे॥२६॥ प्रति।ते।दस्यवे।वृक।राधः।अदर्शि।अह्रयं।द्यौः।न।प्रथिना।शवः।द
श।मह्यं।पौतऽक्रतः।सहस्रा।दस्यवे।वृकः।नित्यात्।रायः।अमंहत।शतं।मे।गर्दभानां।शतं।
ऊर्णाऽवतीनां।शतं।दासान्।अति।स्रजः।तत्रो इति।अपि।प्र।अनीयत।पूतऽक्रतायै।विऽअक्ता।
अश्वानां।इत्।न।यूथ्यां।अचेति।अग्निः।चिकितुः।हव्यऽवाट्।सः।सुमत्ऽरथः।अग्निः।शुक्रे
ण।शोचिषा।बृहत्।सूरः।अरोचत।दिवि।सूर्यः।अरोचत॥२७॥ युवं।देवा।क्रतुना।पूर्व्येण।

ना।

युक्ताः। रथेन। तविषं। यजत्रा। आ। अगच्छतं। नासत्या। शचीभिः। इदं। तृतीयं। सवनं। पिबाथः।
युवां। देवाः। त्रयः। एकादशासः। सत्याः। सत्यस्य। ददृशे। पुरस्तात्। अस्माकं। यज्ञं। सवनं। जुषा
णा। पातं। सोमं। अश्विना। दीद्यग्नी इति दीदिऽअग्नी। पनाय्यं। तत्। अश्विना। कृतं। वां। वृषभः।
दिवः। रजसः। पृथिव्याः। सहस्रं। शंसाः। उत। ये। गोऽइष्टौ। सर्वान्। इत्। तान्। उप। यात। पिबध्यै।
अयं। वां। भागः। निऽहितः। यजत्रा। इमाः। गिरः। नासत्या। उप। यातं। पिबतं। सोमं। मधुऽमंतं।
अस्मे इति। प्र। दाश्वांसं। अवतं। शचीभिः। २८। यं। ऋत्विजः। बहुधा। कल्पयंतः। सऽचेतसः।
यज्ञं। इमं। वहंति॥ यः। अनूचानः। ब्राह्मणः। युक्तः। आसीत्। का। स्वित्। तत्र। यजमानस्य। सं
ऽवित्। एकः। एव। अग्निः। बहुधा। संऽइद्धः। एकः। सूर्यः। विश्वं। अनु। प्रऽभूतः। एका। एव। उषाः।
सर्वं। इदं। वि। भाति। एकं। वै। इदं। वि। बभूव। सर्वं। ज्योतिष्मंतं। केतुऽमंतं। त्रिऽचक्रं। सुऽखं। र
थं। सुऽसदं। भूरिऽवारं। चित्रऽमघा। यस्य। योगे। अधिऽजज्ञे। तं। वां। हुवे। अति। रिक्तं। पिब
ध्यै॥ २९॥ इमानि। वां। भागऽधेयानि। सिस्रते। इंद्रावरुणा। प्र। महे। सुतेषु। वां। यज्ञेऽयज्ञे।
ह। सवना। भुरण्यथः। यत्। सुन्वते। यजमानाय। शिक्षथः। निःऽसिध्वरीः। ओषधीः। आपः।
आस्तां। इंद्रावरुणा। महिमानं। आशत। या। सिस्रतुः। रजसः। पारे। अध्वनः। ययोः। शत्रुः।
नकिः। अदेवः। ओहते। सत्यं। तत्। इंद्रावरुणा। कृशस्य। वां। मध्वः। ऊर्मिं। दुहते। सप्त। वाणीः।

ताभिः। दाश्वांसं। अवतं। शुभः। पती इति। यः। वां। अदब्धः। अभि। पाति। चित्तिऽभिः। घृतऽप्रुषः।
सोम्याः। जीरऽदानवः। सप्त। स्वसारः। सदने। ऋतस्य। याः। ह। वां। इंद्रावरुणा। घृतऽश्चुतः। ता
भिः। धत्तं। यजमानाय। शिक्षतं ॥२॥ अवोचाम। महते। सौभगाय। सत्यं। त्वेषाभ्यां। महिमानं।
इंद्रियं। अस्मान्। सु। इंद्रावरुणा। घृतऽश्चुतः। त्रिऽभिः। साप्तेभिः। अवतं। शुभः। पती इति। इंद्रं
द्रावरुणा। यत्। ऋषिऽभ्यः। मनीषां। वाचः। मतिं। श्रुतं। अदत्तं। अग्रे। यानि। स्थानानि। असृ
जंत। धीराः। यज्ञं। तन्वानाः। तपसा। अभि। अपश्यं। इंद्रावरुणा। सौमनसं। अदृप्तं। रायः। पो
षं। यजमानेषु। धत्तं। प्रऽजां। पुष्टिं। भूतिं। अस्मासु। धत्तं। दीर्घायुऽत्वाय। प्र। तिरतं। नः। आ
युः ॥३१॥ ॥इति वालखिल्याः॥ ॥अग्ने। आ। याहि। अग्निऽभिः। होतारं। त्वा। वृणीमहे। आ। त्वां।
अनक्तु। प्रऽयता। हविष्मती। यजिष्ठं। बर्हिः। आऽसदे। अच्छ। हि। त्वा। सहसः। सूनो इति। अंगि
रः। स्रुचः। चरंति। अध्वरे। ऊर्जः। नपातं। घृतऽकेशं। ईमहे। अग्निं। यज्ञेषु। पूर्व्यं। अग्ने। कविः।
वेधाः। असि। होता। पावक। यक्ष्यः। मंद्रः। यजिष्ठः। अध्वरेषु। ईड्यः। विप्रेभिः। शुक्र। मन्मऽभिः।
अद्रोघं। आ। वह। उशतः। यविष्ठ्य। देवान्। अजस्र। वीतये। अभि। प्रयांसि। सुऽधिता। आ। व
सो इति। गहि। मंदस्व। धीतिऽभिः। हितः। त्वां। इत्। सप्रथाः। असि। अग्ने। त्राता। ऋतः। कविः।
त्वां। विप्रासः। संऽइधानं। दीदिऽवः। आ। विवासंति। वेधसः। ॥३॥ शोच। शोचिष्ठ। दीदिहि।

विश्वो। मयः। रास्व। स्तोत्रे। महान्। असि। देवानां। शर्मन्। मम। संतु। सूरयः। शत्रुऽसहः। सुऽअ
ग्नयः। यथा। चित्। वृद्धं। अतसं। अग्ने। संऽजूर्वसि। क्षमि। एव। दह। मित्रऽमहः। यः। अस्मऽध्रु
क्। दुःऽमन्मा। कः। च। वेनति। मा। नः। मर्त्तीय। रिपवे। रक्षस्विने। मा। अघऽशंसाय। रीरधः। अस्रे
धत्ऽभिः। तरणिऽभिः। यविष्ठ्य। शिवेभिः। पाहि। पायुऽभिः। पाहि। नः। अग्ने। एकया। पाहि। उ
त। द्वितीयया। पाहि। गीःऽभिः। तिसृऽभिः। ऊर्जां। पते। पाहि। चतसृऽभिः। वसो इति। पाहि। वि
श्वस्मात्। रक्षसः। अराव्णः। प्र। स्म। वाजेषु। नः। अव। त्वां। इत्। हि। नेदिष्ठं। देवऽतातये। आपिं।
नक्षामहे। वृधे॥ २१॥ आ। नः। अग्ने। वयःऽवृधं। रयिं। पावक। शंस्यं। रास्व। च। नः। उपऽमाते। पु
रुऽस्पृहं। सुऽनीती। स्वयशःऽतरं। येन। वंसाम। पृतनासु। शर्धतः। तरंतः। अर्यः। आऽदिशः। सः।
त्वं। नः। वर्द्ध। प्रयसा। शचीवसो इति शचीऽवसो। जिन्व। धियः। वसुऽविदः। शिशानः। वृषभः।
यथा। अग्निः। शृंगे इति। दविध्वत्। तिग्माः। अस्य। हनवः। न। प्रतिऽधृषे। सुऽजंभः। सह
सः। यहुः। नहि। ते। अग्ने। वृषभ। प्रतिऽधृषे। जंभासः। यत्। विऽतिष्ठसे। न। होतरिति। सुऽहुतं।
हविः। कृधि। वंस्व। नः। वार्या। पुरु। शेषे। वनेषु। मात्रोः। सं। त्वा। मर्त्तासः। इंधते। अतंद्रः। हव्या।
वहसि। हविःऽकृतः। आत्। इत्। देवेषु। राजसि॥ २२॥ सप्त। होतारः। तं। इत्। ईळते। त्वा। ३३
अग्ने। सुऽत्यजं। अह्रयं। भिनत्सि। अद्रिं। तपसा। वि। शोचिषा। प्र। अग्ने। तिष्ठ। जनान्। अ

ति। अग्निंऽअग्निं। वः। अध्रिऽगुं। हुवेम। वृक्तऽबर्हिषः। अग्निं। हितऽप्रयसः। शाश्वतीषु। आ। हो
तारं। चर्षणीनां। केतेन। शर्मन्। सचते। सुऽसामनि। अग्ने। तुभ्यं। चिकित्वना। इषण्यया। नः।
पुरुऽरूपं। आ। भर। वाजं। नेदिष्ठं। ऊतये। अग्ने। जरितः। विश्पतिः। तेपानः। देव। रक्षसः। अ
प्रोषिऽवान्। गृहऽपतिः। महान्। असि। दिवः। पायुः। दुरोणऽयुः। मा। नः। रक्षः। आ। वेशीत्।
आघृणिवसो इत्याघृणिऽवसो। मा। यातुः। यातुऽमावतां। परःऽगव्यूति। अनिरां। अप। क्षु
धं। अग्ने। सेध। रक्षस्विनः॥ ३५॥ उभयं। शृणवत्। च। नः। इंद्रः। अर्वाक्। इदं। वचः। सत्राऽच्या।
मघऽवा। सोमऽपीतये। धिया। शविष्ठः। आ। गमत्। तं। हि। स्वऽराजं। वृषभं। तं। ओजसे। धि
षणे इति। निःऽततक्षतुः। उत। उपऽमानां। प्रथमः। नि। सीदसि। सोमऽकामं। हि। ते। मनः। आ।
वृषस्व। पुरुवसो इति पुरुऽवसो। सुतस्य। इंद्र। अंधसः। विद्म। हि। त्वा। हरिऽवः। पृत्सु। सास
हिं। अधृष्टं। चित्। दधृषणिं। अप्रामिऽसत्य। मघऽवन्। तथा। इत्। असत्। इंद्र। क्रत्वा। य
था। वश्मः। सनेम। वाजं। तव। शिप्रिन्। अवसा। मक्षु। चित्। यंतः। अद्रिऽवः। शग्धि। उ इति।
सु। शचीऽपते। इंद्र। विश्वाभिः। ऊतिऽभिः। भगं। न। हि। त्वा। यशसं। वसुऽविदं। अनु। शू
र। चरामसि॥ २६॥ पौरः। अश्वस्य। पुरुऽकृत्। गवां। असि। उत्सः। देव। हिरण्ययः। नकिः।

हि। दानं। पुरि॑ऽमर्ह॑षत्। त्विट्। इति॑। यत्। ऽयत्। यामि॑। तत्। आ। भर॒। त्वं। हि। आ। इदूहि॑। चेर॑वि॑। वि॒
दाः। भगं॑। वसुत्तये॑। उत्। वृषस्व। मघऽवन्। गोऽइष्टये। उत्। इंद्र। अश्वंऽइष्टये। त्वं। पुरू। स॒
हस्त्राणि॑। शता॒नि॑। च॒। यूथा। दाना॑य। मंहसे। आ। पुरं॑ऽदरं॑। चकृम। विप्रऽवचसः। इंद्रं॑। गा॒यंतः।
अवसे। अविप्रः। वा। यत्। अविधत्। विप्रः। वा। इंद्र। ते। वचः। सः। प्र। ममंदत्। त्वाऽया। शत॒क्र
तो॒ इति॑ शतऽक्रतो। प्राचामन्यो इति॑ प्राचाऽमन्यो। अहंऽसन। उग्रऽबाहुः। म्रक्षऽकृत्वा। पु
रंऽदरः। यदि॑। मे। शृणवत्। हवं॑। वसुऽयवः। वसुऽपतिं॑। शतऽक्रतुं। स्तोमैः। इंद्रं॑। हवामहे॥ ३
७॥ न। पापासः। मनामहे। न। अरायासः। न। जल्हवः। यत्। इत्। नु। इंद्रं॑। वृषणं॑। सचा। सुते।
सखायं॑। कृणवामहे। उग्रं। युयुज्म। पृतनासु। ससहिं॑। ऋणऽकातिं। अदाभ्यं॑। वेद। भृमं।
चित्। सनिता। रथिऽतमः। वाजिनं॑। यं। इत्। ऊं इति॑। नशत्। यतः। इंद्र। भयामहे। त
तः। नः। अभयं॑। कृधि। मघऽवन्। शग्धि। तव। तत्। नः। ऊतिऽभिः। वि। द्विषः। वि। मृधः। ज
हि। त्वं। हि। राधःऽपते। राधसः। महः। क्षयस्य। असि। विधतः। तं। त्वा। वयं। मघऽवन्। इंद्र। गि
र्वणः। सुतऽवंतः। हवामहे। इंद्रः। स्पट्। उत। वृत्रऽहा। परःऽपाः। नः। वरेण्यः। सः। नः। रक्षि
षत्। चरमं। सः। मध्यमं। सः। पश्चात्। पातु। नः। पुरः॥ ३८॥ त्वं। नः। पश्चात्। अधरात्। उत्त

रा तत्। पुरः। इंद्र। नि। पाहि। विश्वतः। आरे। अस्मत्। कृणुहि। दैव्यं। भयं। आरे। हेतीः। अदेवीः। अ
द्यऽअद्य। श्वःऽश्वः। इंद्र। त्रास्व। परे। च। नः। विश्वा। च। नः। जरितॄन्। सत्ऽपते। अहा। दि
वा। नक्तं। च। रक्षिषः। प्रऽभंगी। शूरः। मघऽवा। तुविऽमघः। संऽमिश्लः। वीर्याय। कं। उभा।
ते। बाहू इति। वृषणा। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। नि। या। वज्रं। मिमिक्षतुः। ॥ [illegible] ॥ प्रो इति।
अस्मै। उपऽस्तुतिं। भरत। यत्। जुजोषति। उक्थैः। इंद्रस्य। माहिनं। वयः। वर्धंति। सोमिनः।
भद्राः। इंद्रस्य। रातयः। अयुजः। असमः। नृऽभिः। एकः। कृष्टीः। अयास्यः। पूर्वीः। अति।
प्र। ववृधे। विश्वा। जातानि। ओजसा। ०। अहितेन। चित्। अर्वता। जीरऽदानुः। सिसासति।
प्रऽवाच्यं। इंद्र। तत्। तव। वीर्याणि। करिष्यतः। ०। आ। याहि। कृणवाम। ते। इंद्र। ब्रह्माणि।
वर्धना। येभिः। शविष्ठ। चाकनः। भद्रं। इह। श्रवस्यते। ०। धृषतः। चित्। धृषत्। मनः। कृणो
षि। इंद्र। यत्। त्वं। तीव्रैः। सोमैः। सपर्यतः। नमःऽभिः। प्रतिऽभूषतः। ०। अव। चष्टे। ऋचीष
मः। अवतान्ऽइव। मानुषः। जुष्ट्वी। दक्षस्य। सोमिनः। सखायं। कृणुते। युजं। ०४०। विश्वे।
ते। इंद्र। वीर्यं। देवाः। अनु। क्रतुं। ददुः। भुवः। विश्वस्य। गोऽपतिः। पुरुऽस्तुत। ०। गृणे। तत्। इं
द्र। ते। शवः। उपऽमं। देवऽतातये। यत्। हंसि। वृत्रं। ओजसा। शचीऽपते। ०। समनाऽइव। वपु

त्वो।उत्।

ष्पुतः।कृण्वत्।मानुषा।युगा।विदे।तत्।इंद्रः।चेतनां।अधा।श्रुतः।०उत्।जातं।इंद्र।ते।श्र
वः।उत्।त्वं।तव।क्रतुं।भूरिगो इति भूरिऽगो।भूरि।वृद्धुः।मघऽवन्।तव।शर्मणि।०अ
हं।च।त्वं।च।वृत्रऽहन्।सं।युज्याव।सनिऽभ्यः।आ।अरातिऽवा।चित्।अद्रिऽवः।अनु।
नौ।शूर।मंसते।०सत्यं।इत्।वै।उं इति।तं।वयं।इंद्र।स्तवाम।न।अनंतं।महान्।असु
न्वतः।वृधः।भूरि।ज्योतींषि।सुन्वतः।०॥४१॥ सः।पूर्व्यः।महानां।वेनः।क्रतुऽभिः।आ
नजे।यस्य।द्वारा।मनुः।पिता।देवेषु।धियः।आनजे।०दिवः।मानं।न।उत्।सदन्।सोमऽ
पृष्ठासः।अद्रयः।उक्था।ब्रह्म।च।शंस्या।सः।विद्वान्।अंगिरःऽभ्यः।इंद्रः।गाः।अवृ
णोत्।अप।स्तुषे।तत्।अस्य।पौंस्यं।सः।प्रत्नऽथा।कविऽवृधः।इंद्र।वाकस्य।वक्षणिः।
शिवः।अर्कस्य।होमनि।अस्मऽत्रा।गंतु।अवसे।आत्।ऊं इति।नु।ते।अनु।क्रतुं।स्वाहा।
वरस्य।यज्यवः।श्वात्रं।अर्काः।अनूषत।इंद्र।गोत्रस्य।दावने।इंद्रे।विश्वानि।वीर्या।
कृतानि।कर्त्वानि।च।यं।अर्काः।अध्वरं।विदुः।॥४२॥ यत्।पांचऽजन्यया।विशा।इंद्रे।
घोषाः।असृक्षत।अस्तृणात्।बर्हणा।विपः।अर्यः।मानस्य।सः।क्षयः।इयं।ऊं इति।
ते।अनुऽस्तुतिः।चकृषे।तानि।पौंस्या।प्र।आवः।चक्रस्य।वर्तनिं।अस्य।ट्सः।विऽओ

५२।

दनो। क्रमिष्ठ। जीवसे। यवा। न। पुश्वः। आ। दुदे। ततू। दधानाः। अवस्यवः। युष्माभिः। दक्ष
ऽपितरः। स्याम। मुरुत्वतः। वृधे। बट्। ऋत्वियाय। धाम्ने। ऋक्वऽभिः। शूराः। नो। नुमः। जे
षाम। इंद्र। त्वया। युजा। अस्मे इति। रुद्राः। मेहना। पर्वतासः। वृत्रऽहत्ये। भरऽहूतौ। सुऽ
जोषाः। ०। धायि। पुज्रः। इंद्रऽज्येष्ठाः। अस्मान्। अवंतु। देवाः॥ ४३॥ उतू। त्वा। मंदंतु। स्तो
माः। कृणुष्व। राधः। अद्रिऽवः। अव। ब्रह्मऽद्विषः। जहि। पदा। पणीन्। अराधसः। नि। बा
धस्व। महान्। असि। नहि। त्वा। कः। चुन। प्रति। त्वं। इंशिषे। सुतानां। इंद्र। त्वं। असुतानां।
त्वं। राजा। जनानां। आ। इहि। प्र। इहि। क्षयः। दिवि। आऽघोषन्। चर्षणीनां। आ। उभे
इति। पृणासि। रोदसी इति। त्यं। चित्। पर्वतं। गिरिं। शतऽवंतं। सहस्रिणं। वि। स्तोतृऽभ्यः।
रुरोजिथ। वयं। ऊं इति। त्वा। दिवा। सुते। वयं। नक्तं। हवामहे। अस्माकं। कामं। आ। पृण॥
४४॥ कः। स्यः। वृषभः। युवा। तुविऽग्रीवः। अनानतः। ब्रह्मा। कः। तं। सपर्यति। कस्य। स्वित्।
सवनं। वृषा। जुजुष्वान्। अव। गच्छति। इंद्रं। कः। ऊं इति। स्वित्। आ। चके। कं। ते। दानाः।
असक्षत। वृत्रऽहन्। कं। सुऽवीर्या। उक्थे। कः। ऊं इति। स्वित्। अंतमः। अयं। ते। मानुषे। ज
ने। सोमः। पूरुषु। सूयते। तस्य। आ। इहि। प्र। द्रव। पिब। अयं। ते। शर्यणाऽवति। सुऽसोमा

यां। अधि। प्रियः। आर्जीकीये। मदिन्ऽतमः। तं। अद्य। राधसे। महे। चारुं। मदाय। घृष्वये।
आ। इहि। ईं। इंद्र। द्रव। पिब॥ ४५॥ ०॥ आ। याहि। तूयं। आशुऽभिः। यत्। वा। प्रऽस्रवणे।
दिवः। मादयासे। स्वःऽनरे। यत्। वा। समुद्रे। अंधसः। आ। त्वा। गीःऽभिः। महां। उरुं। हुवे।
गांऽइव। भोजसे। इंद्र। सोमस्य। पीतये। आ। ते। इंद्र। महिमानं। हरयः। देव। ते। महः। रथे।
वहंतु। बिभ्रतः। इंद्र। गृणीषे। ऊं इति। स्तुषे। महान्। उग्रः। ईशानऽकृत्। आ। इहि। नः।
सुतं। पिब। सुतऽवंतः। त्वा। वयं। प्रयस्वंतः। हवामहे॥ ४६॥ इदं। ते। सोम्यं। मधु। अधुक्ष
न्। अद्रिऽभिः। नरः। जुषाणः। इंद्र। तत्। पिब। विश्वान्। अर्यः। विपःऽचितः। अति। ख्यः।
तूयं। आ। गहि। ०दाता। मे। पृषतीनां। राजा। हिरण्यऽवीनां। मा। देवाः। मघऽवा। रिषत्।
सहस्रे। पृषतीनां। अधि। चंद्रं। बृहत्। पृथु। शुक्रं। हिरण्यं। आ। ददे। नपातः। दुःऽगहस्य।
मे। सहस्रेण। सुऽराधसः। श्रवः। देवेषु। अक्रत॥ ४७॥ तरःऽभिः। वः। विदत्ऽवसुं। इंद्रं।
सऽबाधः। ऊतये। बृहत्। गायंतः। सुतऽसोमे। अध्वरे। हुवे। भरं। न। कारिणं। न। यं। दुध्राः।
वरंते। न। स्थिराः। मुरः। मदे। सुऽशिप्रं। अंधसः। यः। आऽदृत्य। शशमानाय। सुन्वते। दा
ता। जरित्रे। उक्थ्यं। यः। शक्रः। मृक्षः। अश्व्यः। यः। वा। कीजः। हिरण्ययः। सः। ऊर्वस्य। रेजय

२६

ति । अपऽवृतिं । इंद्रः । गव्यस्य । वृत्रऽहा । निऽखातं । चित् । यः । पुरुऽसंभृतं । वसु । उत् । इत् । वपति ।
दाशुषे । वज्री । सुऽशिप्रः । हरिऽअश्वः । इत् । करत् । इंद्रः । क्रत्वा । यथा । वशत् । यत् । वावंथ । पु
रुऽस्तुत । पुरा । चित् । शूर । नृणां । वयं । तत् । ते । इंद्र । सं । भरामसि । यज्ञं । उक्थं । तुरं । वचः ॥ ४५ ॥
सचा । सोमेषु । पुरुऽहूत । वज्रिऽवः । मदाय । द्युक्ष । सोमऽपाः । त्वं । इत् । हि । ब्रह्मऽकृते । का
म्यं । वसु । देष्ठः । सुन्वते । भुवः । वयं । एनं । इदा । ह्यः । अपीपेम । इह । वज्रिणं । तस्मै । ऊं इति । अ
द्य । समना । सुतं । भर । आ । नूनं । भूषत । श्रुते । वृकः । चित् । अस्य । वारणः । उराऽमथिः । आ । व
युनेषु । भूषति । सः । इमं । नः । स्तोमं । जुजुषाणः । आ । गहि । इंद्र । प्र । चित्रया । धिया ॥ कत् ।
ऊं इति । नु । अस्य । अकृतं । इंद्रस्य । अस्ति । पौंस्यं । केनो इति । नु । कं । श्रोमतेन । न । शुश्रुवे । ज
नुषः । परि । वृत्रऽहा । कत् । ऊं इति । महीः । अधृष्टाः । अस्य । तविषीः । कत् । ऊं इति । वृत्रऽघ्नः । अ
स्तृतं । इंद्रः ॥ विश्वान् । बेकनाटान् । अहःऽदृशः । उत । क्रत्वा । पणीन् । अभि ॥ ४६ ॥ वयं । घ
ते । अपूर्व्या । इंद्र । ब्रह्माणि । वृत्रऽहन् । पुरुऽतमासः । पुरुऽहूत । वज्रिऽवः । भृतिं । न । प्र । भरा
मसि । पूर्वीः । चित् । हि । त्वे इति । तुविऽकूर्मिन् । आऽशसः । हवंते । इंद्र । ऊतयः । तिरः । चित् ।
अर्यः । सवना । आ । वसो इति । गहि । शविष्ठ । श्रुधि । मे । हवं । त्वे इति । इत् । नु । ऊं इति । इंद्र । विप्राः ।

अपि। स्मसि। नहि। त्वत्। अन्यः। पुरुऽहूत। कः। चन। मघऽवन्। अस्ति। मर्डिता। त्वं। नः। अस्याः।
अमतेः। उत। क्षुधः। अभिऽशस्तेः। अव। स्पृधि। त्वं। नः। ऊती। तव। चित्रया। धिया। शिक्ष। श-
चिष्ठ। गातुऽवित्। सोमः। इत्। वः। सुतः। अस्तु। कलयः। मा। बिभीतन। अप। इत्। एषः। ध्व-
स्मा। अयति। स्वयं। घ। एषः। अप। अयति॥ ५०॥ त्यान्। नु। क्षत्रियान्। अवः। आदित्यान्।
याचिषामहे। सुऽमृळीकान्। अभिष्टये। मित्रः। नः। अति। अंहतिं। वरुणः। पर्षत्। अर्यमा।
आदित्यासः। यथा। विदुः। तेषां। हि। चित्रं। उक्थ्यं। वरूथं। अस्ति। दाशुषे। आदित्यानां। अ-
रंऽकृते॥ जीवान्। नः। अभि। धेतन। आदित्यासः। पुरा। हथात्। कत्। ह। स्थ। हवनऽश्रु-
तः॥ ५१॥ यत्। वः। श्रांताय। सुन्वते। वरूथं। अस्ति। यत्। छर्दिः। तेन। नः। अधि। वोचत। अ-
स्ति। देवाः। अंहोः। उरु। अस्ति। रत्नं। अनागसः। आदित्याः। अद्भुतऽएनसः। मा। नः। सेतुः।
सिसेत्। अयं। महे। वृणक्तु। नः। परि। इंद्रः। इत्। हि। श्रुतः। वशी॥ मा। नः। मृचा। रिपूणां।
वृजिनानां। अविष्यवः। देवाः। अभि। प्र। मृक्षत। उत। त्वां। अदिते। महि। अहं। देवि। उप। ब्रु- २७
वे। सुऽमृळीकां। अभिष्टये॥ ५२॥ पर्षि। दीने। गभीरे। आ। उग्रऽपुत्रे। जिघांसतः। माकिः।
तोकस्य। नः। रिषत्। अनेहः। नः। उरुऽव्रजे। उरूचि। वि। प्रऽसर्त्तवे। कृधि। तोकाय। जीव

वसे। ये। मूर्द्धानः। क्षितीनां। अदब्धासः। स्वऽयशसः। व्रता। रक्षंते। अद्रुहः। ते। नः। आस्नः।
वृकाणां। आदित्यासः। मुमोचत। स्तेनं। बद्धंऽइव। अदिते। अपो इति। सु। नः। इयं। शरुः। आ
दित्याः। अप। दुःऽमतिः। अस्मत्। एतु। अजघ्नुषी॥ ५॥ शश्वत्। हि। वः। सुदानवः। आदित्याः।
ऊतिऽभिः। वयं। पुरा। नूनं। बुभुज्महे। शश्वंतं। हि। प्रऽचेतसः। प्रतिऽयंतं। चित्। एनसः।
देवाः। कृणुथ। जीवसे। ० नव्यां। सन्यसे। ० बंधात्। बद्धंऽइव। अदिते। न। अस्माकं। अस्ति।
तत्। तरः। आदित्यासः। अतिऽस्कदे। यूयं। अस्मभ्यं। मृळत। मा। नः। हेतिः। विवस्वतः।
आदित्याः। कृत्रिमा। शरुः। पुरा। नु। जरसः। वधीत्। वि। सु। द्वेषः। वि। अंहतिं। आदित्या
सः। वि। संऽहितं। विष्वक्। वि। वृहत। रपः॥ ५४॥ ॥ इति षष्ठाष्टके चतुर्थोध्यायः॥ ॥ओम्॥
आ। त्वा। रथं। यथा। ऊतये। सुम्नाय। वर्तयामसि। तुविऽकूर्मिं। ऋतिऽसहं। इंद्र। शविष्ठ। सत्ऽ
पते। तुविऽशुष्म। तुविक्रतो इति तुविऽक्रतो। शचीऽवः। विश्ववया। मते। आ। पप्राथ। महिऽ
त्वना। यस्य। ते। महिना। महः। परि। ज्मायंतं। ईयतुः। हस्ता। वज्रं। हिरण्ययं। विश्वानरस्य।
वः। पतिं। अनानतस्य। शवसः। एवैः। च। चर्षणीनां। ऊती। हुवे। रथानां। अभिष्टये। सदाऽ
वृधं। स्वःऽमीळ्हेषु। यं। नरः। नाना। हवंते। ऊतये॥ १॥ पुरःऽमात्रं। ऋचीषमं। इंद्रं। उग्रं। सुऽ

राधसां। ईशानं। चित्। वसूनां। तंऽतं। इत्था। राधसे। महे। इंद्र। चोदामि। पीतये। यः। पूर्व्यां। अ
नुऽस्तुतिं। ईशे। कृष्टीनां। नृतुः। न। यस्य। ते। शवसान। सख्यं। आनंश। मर्त्यः। नकिः। श
वांसि। ते। नशत्। त्वाऽऊतासः। त्वा। युजा। अप्ऽसु। सूर्ये। महत्। धनं। जयेम। पृत्ऽसु। वज्रि
ऽवः। तं। त्वा। यज्ञेभिः। ईमहे। तं। गीःऽभिः। गिर्वणःऽतम। इंद्र। यथा। चित्। आविथ। वाजेषु। पु
रुऽमाय्यं॥ २॥ यस्य। ते। स्वादु। सख्यं। स्वाद्वी। प्रऽनीतिः। अद्रिऽवः। यज्ञः। वितंतसाय्यः। उरु।
नः। तन्वे। तने। उरु। क्षयाय। नः। कृधि। उरु। नः। यंधि। जीवसे। उरुं। नृऽभ्यः। उरु। गवे। उरु। र
थाय। पंथां। देवऽवीतिं। मनामहे। उप। मा। षट्। द्वाऽद्वा। नरः। सोमस्य। हर्ष्या। तिष्ठंति। स्वादुऽ
रातयः। ऋज्रौ। इंद्रोते। आ। ददे। हरी इति। ऋक्षस्य। सूनवि। आश्वऽमेधस्य। रोहिता॥ ३॥
सुऽरथान्। आतिथिऽग्वे। सुऽअभीशून्। आर्क्षे। आश्वऽमेधे। सुऽपेशसः। षट्। अश्वान्।
आतिथिऽग्वे। इंद्रोते। वधूऽमतः। सचा। पूतऽक्रतौ। सनं। आ। एषु। चेतत्। वृषण्ऽवती। अंतः।
ऋज्रेषु। अरुषी। सुऽअभीशुः। कशाऽवती। न। युष्मे इति। वाजऽबंधवः। निनित्सुः। चन। म
र्त्यः। अवद्यं। अधि। दीधरत्॥ ४॥ प्रऽप्र। मंदतऽवीराय। इंदवे। धिया। वः। मेधऽसातये। पुरंऽध्या।
आ। विवासति। नदं। वः। ओदतीनां। नदं। योयुवतीनां। पतिं। वः। अघ्न्यानां। धेनूनां। इषुध्यसि।

३८

ताः।अस्य।सूदऽदोहसः।सोमं।श्रीणंति।पृश्नयः।जन्मन्।देवानां।विशः।त्रिषु।आ।रोचने।दिवः।
अभि।प्र।गोऽपतिं।गिरा।इंद्रं।अर्च।यथा।विदे।सूनुं।सत्यस्य।सत्ऽपतिं।आ।हरयः।ससृज्रि
रे।अरुषीः।अधि।बर्हिषि।यत्र।अभि।संऽनवामहे॥५॥इंद्राय।गावः।आऽशिरं।दुदुह्रे।व
ज्रिणे।मधु।यत्।सीं।उपऽह्वरे।विदत्।उत्।यत्।ब्रध्नस्य।विष्टपं।गृहं।इंद्रः।च।गन्वहि।मध्वः।
पीत्वा।सचेवहि।त्रिः।सप्त।सख्युः।पदे।अर्चत।प्र।अर्चत।प्रियऽमेधासः।अर्चत।अर्चंतु।पुत्र
काः।उत।पुरं।न।धृष्णु।अर्चत।अव।स्वराति।गर्गरः।गोधा।परि।सनिस्वनत्।पिंगा।परि।च
निस्कदत्।इंद्राय।ब्रह्म।उत्ऽयतं।आ।यत्।पतंति।एन्यः।सुऽदुघाः।अनपऽस्फुरः।अपऽ
स्फुरं।गृभायत।सोमं।इंद्राय।पातवे॥६॥अपात्।इंद्रः।अपात्।अग्निः।विश्वे।देवाः।अमत्स
त।वरुणः।इत्।इह।क्षयत्।तं।आपः।अभि।अनूषत।वत्सं।संशिश्वरीःऽइव।सुऽदेवः।असि।
वरुण।यस्य।ते।सप्त।सिंधवः।अनुऽक्षरंति।काकुदं।सूर्म्यं।सुषिरांऽइव।यः।व्यतीन्।अफाण
यत्।सुऽयुक्तान्।उप।दाशुषे।तक्वः।नेता।तत्।इत्।वपुः।उपऽमा।यः।अमुच्यत।अति।इत्।
उं इति।शक्रः।ओहते।इंद्रः।विश्वाः।अति।द्विषः।भिनत्।कनीनः।ओदनं।पच्यमानं।परः।गि

रा।अर्भकः।न।कुमारकः।अधि।तिष्ठत्।नवं।रथं।सः।पक्षत्।महिषं।मृगं।पित्रे।मात्रे।विभु
ऽक्रतुं।आ।तु।सु।ऽशिप्र।दंऽपते।रथं।तिष्ठ।हिरण्ययं।अध।द्युक्षं।सचेवहि।सहस्रऽपादं।अ
रुषं।स्वस्तिऽगां।अनेहसं।न।अर्थं।चित्तं।अस्य।सुऽधितं।यत्।एतवे।आऽवर्तयंति।दावने
।०।प्रियऽमेधासः।एषां।०।वृक्तऽबर्हिषः।हितऽप्रयसः।आनशुः।०।यः।राजा।चर्षणीनां।
याता।रथेभिः।अध्रिऽगुः।विश्वासां।तरुता।पृतनानां।ज्येष्ठः।यः।वृत्रऽहा।गृणे।इंद्रं।तं।
शुंभ।पुरुऽहन्मन्।अवसे।यस्य।द्विता।विऽधर्तरि।हस्ताय।वज्रः।प्रति।धायि।दर्शतः।म
हः।दिवे।न।सूर्यः।०।यः।चकार।सदाऽवृधं।इंद्रं।न।यज्ञैः।विश्वऽगूर्तं।ऋभ्वसं।अधृष्टं।धृष्णुऽ
ओजसं।अषाळ्हं।उग्रं।पृतनासु।सासहिं।यस्मिन्।महीः।उरुऽज्रयः।सं।धेनवः।जायमाने।
अनोनवुः।द्यावः।क्षामः।अनोनवुः।यत्।द्यावः।इंद्र।ते।शतं।शतं।भूमीः।उत।स्युरिति स्युः।
न।त्वा।वज्रिन्।सहस्रं।सूर्याः।अनु।न।जातं।अष्ट।रोदसी इति॥०।आ।पप्राथ।महिना।वृष्ण्या।
वृषन्।विश्वा।शविष्ठ।शवसा।अस्मान्।अव।मघऽवन्।गोऽमति।व्रजे।वज्रिन्।चित्राभिः।ऊतिऽ ३९
भिः।न।सीं।अदेवः।आपत्।इषं।दीर्घायो इति दीर्घऽआयो।मर्त्यः।एतऽग्वा।चित्।यः।एतशा।यु

योजते। हरी इति। इन्द्रः। युयोजते। तम्। वः। महः। महाय्यम्। इन्द्रम्। दानाय। सक्षणिम्। यः। गाधेषु। यः। आ
ऽअरणेषु। हव्यः। वाजेषु। अस्ति। हव्यः। उत। नु इति। सु। नः। वसो इति। महे। मृशस्व। शूर। राध
से। उत। ऊं इति। सु। महै। मघऽवन्। मघत्तये। उत। इन्द्र। श्रवसे। महे। त्वम्। नः। इन्द्र। ऋतऽयुः। त्वाऽ
निदः। नि। त्वम्। पस्सि। मध्यौ। वसिष्ठ। तुविऽनम्ण। उर्वोः। नि। दासम्। शिश्नथः। हथैः॥ १॥ अन्यऽव्र
तम्। अमानुषम्। अयज्वानम्। अदेवऽयुम्। अव। स्वः। सखा। दुधुवीत। पर्वतः। सुऽघ्राय। दस्यु। पर्वतः
।०।आ सा। हस्ते। त्वाविष्टा। दावने। धानानाम्। नसाम्। गभाय। अस्मऽयुः। द्विः। सम्। गभाय। अस्मऽयुः।
सखायः। क्रतुम्। इच्छत। कथा। राधाम। शरस्य। उपऽस्तुतिम्। भोजः। सूरिः। यः। अह्रयः। भूरिऽत्रिः।
सम्। अह। ऋषिऽभिः। बर्हिष्मत्ऽभिः। स्तविष्यसे। यत्। इत्था। एकम्ऽएकम्। इत्। शर। वत्सान्। पराऽ
ददः। कृणऽगत्या। मघऽवा। शौरऽदेव्यः। वत्सम्। नः। त्रिऽभ्यः। आ। अनयत्। अजाम्। सूरिः। न। धातवे
॥१०॥ ०। महःऽभिः। पाहि। विश्वस्याः। अरातेः। उत। द्विषः। मर्त्यस्य। नहि। मन्युः। पौरुषेयः। ईशे।
हि। वः। प्रियऽजात। त्वम्। इत्। असि। क्षपाऽवान्। सः। नः। विश्वेभिः। देवेभिः। ऊर्जः। नपात्। भद्रऽ
शोचे। रयिम्। देहि। विश्वऽवारम्। न। तम्। अग्ने। अरातयः। मर्तम्। युवन्त। रायः। यम्। त्रायसे। दाश्वांसम्।
यम्। त्वम्। विप्र। मेधऽसातौ। अग्ने। हिनोषि। धनाय। सः। तव। ऊती। गोषु। गन्ता॥ ११॥ त्वम्। रयिम्। पुरुऽवी

२। अग्ने। दाशुषे। मर्त्ताय। प्र। नः। त्रय। वस्यं। अच्छ। उरुष्य। नः। मा। परा। दाः। अघऽयते। जातऽवे
दः। दुःऽआध्ये। मर्त्ताय। अग्ने। माकिः। ते। देवस्य। रातिं। अदेवः। युयोत। त्वं। ईशिषे। वसूनां। सः। नः।
वस्वः। उप। मासि। ऊर्जः। नपात्। मा। हिनस्य। सखे। वसो। इति। जरितृऽभ्यः। अच्छ। नः। शीरऽशोचिषं।
गिरः। यंतु। दर्शतं। अच्छ। यज्ञासः। नमसा। पुरुऽवसुं। पुरुऽप्रशस्तं। ऊतये। ॥२२॥ अग्निं। सूनुं।
सहसः। जातऽवेदसं। दानाय। वार्याणां। द्विता। यः। भूत्। अमृतः। मर्त्येषु। आ। होता। मंद्रऽतमः।
विशि। अग्निं। वः। देवऽयज्यया। अग्निं। प्रऽयति। अध्वरे। अग्निं। धीषु। प्रथमं। अग्निं। अर्वति।
अग्निं। क्षैत्राय। साधसे। अग्निः। इषां। सख्यं। ददातु। नः। ईशे। यः। वार्याणां। अग्निं। तोके। त
नये। शश्वत्। ईमहे। वसुं। संतं। तनूऽपां। अग्निं। ईळिष्व। अवसे। गाथाभिः। शीरऽशोचिषं। अ
ग्निं। राये। पुरुऽमीळ्ह। श्रुतं। नरः। अग्निं। सुऽदीतये। छर्दिः। अग्निं। द्वेषः। योतवै। नः। गृणीमसि।
अग्निं। शं। योः। च। दातवे। विश्वासु। विक्षु। अविताऽइव। हव्यः। भुवत्। वस्तोः। ऋषूणां। ॥२३॥ हविः।
कृणुध्वं। आ। गमत्। अध्वर्युः। वनते। पुनः। इति। विद्वान्। अस्य। प्रऽशासनं। नि। तिग्मं। अभि। अं
शुं। सीदत्। होता। मनौ। अधि। जुषाणः। अस्य। सख्यं। अंतः। इच्छंति। तं। जने। रुद्रं। परः। मनीषया।
गृभ्णंति। जिह्वया। ससं। जामि। अतीतपः। धनुः। वयःऽधाः। अरुहत्। वनं। दृषदं। जिह्वया। आ।

४०

अवधीत्।चरन्।वत्सः।रुशन्।इह।निऽदातारं।न।विंदते।वेति।स्तोतवे।अंब्यं॥१४॥उतो इति।नु।
अस्याः।यत्।महत्।अश्वऽवत्।यः।जनं।बृहत्।दामा।रथस्य।ददृशे।दुहंति।सप्त।एकां।उप।द्वा।पंच।सृ
जतः।तीर्थे।सिंधोः।अधि।स्वरे।आ।दशऽभिः।विवस्वतः।इंद्रः।कोशं।अचुच्यवीत्।खेदया।त्रिऽ
वता।दिवः।परि।त्रिऽधातुः।अध्वरं।जूर्णिः।एति।नवीयसी।मध्वा।होतारः।अंजते।सिंचंति।नम
सा।अवतं।उच्चाऽचक्रं।परिऽज्मानं।नीचीनऽबारं।अक्षितं॥१५॥अभिऽआरं।इत्।अद्रयः।निऽसि
क्तं।पुष्करे।मधु।अवतस्य।विऽसर्जने।गावः।उप।अवत।मही इति।यज्ञस्य।रप्सुदा।उभा।कर्णा।हि अवतं।
रण्यया।आ।सुते।सिंचत।श्रियं।रोदस्योः।अभिऽश्रियं।रसा।दधीत।वृषभं।ते।जानत।स्वं।ओक्यं।
सं।वत्सासः।न।मातृऽभिः।मिथः।नसंत।जामिऽभिः।उप।स्रक्केषु।बप्सतः।कृण्वते।धरुणं।दिवि।इं
द्रे।अग्ना।नमः।स्वः१रिति स्वः॥१६॥अधुक्षत्।पिप्युषीं।ऊर्जं।सप्तऽपदीं।अरिः।सूर्यस्य।सप्त।रश्मिऽ इषं।
भिः।सोमस्य।मित्रावरुणा।उत्ऽइता।सूरे।आ।ददे।तत्।आतुरस्य।भेषजं।०पुदं।हर्यतस्य।निऽधा
न्यं।परि।द्यां।जिह्वया।अतनत्॥१७॥उत्।ईराथां।ऋतयते।युंजाथां।अश्विना।रथं।अंति।सत्।
भूतु।वां।अवः।निऽमिषः।चित्।जवीयसा।रथेन।आ।यातं।अश्विना।०।उप।स्तृणीतं।अत्रये।हिमे
न।घर्मं।अश्विना।०।कुह।स्थः।कुह।जग्मथुः।कुह।श्येनाऽइव।पेतथुः।०।यत्।अद्य।कर्हि।कर्हि।

चित्रा। सुश्रूया। तां। इमं। हवं॥९॥ अश्विनौ। यामऽहूतमा। नेदिष्ठं। यामि। आप्यं। अवंतं। अत्रये।
गृहं। कृणुतं। युवं। अश्विना। नवरेथे इति। अग्निं। आऽतपः। वदेतो। वल्गु। अत्रये। प्र। सुप्तऽवध्रिः।
आऽत्रासा। धारां। अग्नेः। अश्नायतः। इह। आ। गतं। वृषण्वसू इति वृषणऽवसू। श्रृणुतं। मे। इमं।
हवं॥१०॥ किं। इदं। वां। पुराणऽवत्। जरतोःऽइव। शस्यते। समानं। वां। सऽजात्यं। समानः। बंधुः। अ
श्विना। यः। वां। रजांसि। अश्विना। रथः। विऽयाति। रोदसी इति। आ। नः। गव्येभिः। अश्व्यैः। सहस्रैः।
उप। गच्छतं। मा। सहस्रेभिः। अति। ख्यतं। अरुणऽप्सुः। उषाः। अभूत्। अकः। ज्योतिः। ऋतऽव
री। अश्विना। सु। विऽचाकरात्। वृक्षं। परश्वमान्ऽइव। पुरं। न। धृष्णो इति। आ। रुज। कृष्णया।
बाधितः। विशा॥२०॥ विशःऽविशः। वः। अतिथिं। वाजऽयंतः। पुरुऽप्रियं। अग्निं। वः। दुर्यं। वचः। स्तुषे। शू
षस्य। मन्मऽभिः। यं। जनासः। हविष्मंतः। मित्रं। न। सर्पिःऽआसुतिं। प्रऽशंसंति। प्रशस्तिऽभिः। पन्यां
सं। जातऽवेदसं। यः। देवऽताति। उत्ऽयता। हव्यानि। ऐरयत्। दिवि। आ। अगन्म। वृत्रहन्ऽतमं। ज्ये
ष्ठं। अग्निं। आनवं। यस्य। श्रुतर्वा। बृहन्। आर्क्षः। अनीके। एधते। अमृतं। जातऽवेदसं। तिरः। तमां
सि। दर्शतं। घृतऽआहवनं। ईड्यं॥२१॥ सऽबाधः। यं। जनाः। इमे। अग्निं। हव्येभिः। ईळते। जुह्वाना
सः। यतऽस्रुचः। इयं। ते। नव्यसी। मतिः। अग्ने। अधायि। अस्मत्। आ। मंद्र। सुऽजात। सुक्रतो इ

२

विशः

तिसुऽकृतौ। अमूर। दस्म। अतिथे। सा। ते। अग्ने। शंऽतमा। चनिष्ठा। भवतु॥ प्रिया। तया। वर्धस्व। सुऽस्तु
तः॥ सः। द्युम्नैः। द्युम्निनी। बृहत्। उपऽउप। श्रवसि। श्रवः। दधीत। वृत्रऽतूर्ये॥ अश्वं। इत्। गां। रथऽप्रां। त्वेषं।
इन्द्रं। न। सत्ऽपतिं। यस्य। श्रवांसि। तूर्वथ। पन्यंऽपन्यं। च। कृष्टयः॥ २२॥ यं। त्वा। गोपवनः। गिरा। चनि
ष्ठत्। अग्ने। अंगिरः। सः। पावक। श्रुधि। हवं॥ यं। त्वा। जनासः। ईळते। सुऽबाधः। वाजऽसातये। सः। बोधि।
वृत्रऽतूर्ये॥ अहं। हुवानः। आर्क्षे। श्रुतर्वणि। मदऽच्युति। शर्धांसिऽइव। स्तुकाऽविनां। मृक्षा। शीर्षा।
चतुर्णां॥ मां। चत्वारः। आशवः। शविष्ठस्य। द्रवित्नवः। सुऽरथासः। अभि। प्रयः। वक्षन्। वयः। न। तुग्र्यं॥
सं। इत्। त्वा। महिऽनदि। परुष्णि। अव। देदिशं। न। ईं। आपः। अश्वऽदातरः। शविष्ठात्। अस्ति। म
र्त्यः॥ २३॥ युक्ष्व। हि। देवऽहूतमान्। अश्वान्। अग्ने। रथीःऽइव। नि। होता। पूर्व्यः। सदः॥ उत। नः। देव। देवा
न्। अच्छ। वोचः। विदुःऽतरः। श्रत्। विश्वा। वार्या। कृधि॥ त्वं। ह। यत्। यविष्ठ्य। सहसः। सूनो इति। आऽ
हुत। ऋतऽवा। यज्ञियः। भुवः॥ अयं। अग्निः। सहस्रिणः। वाजस्य। शतिनः। पतिः। मूर्धा। कविः। रयी
णां॥ तं। नेमिं। ऋभवः। यथा। आ। नमस्व। सहूतिऽभिः। नेदीयः। यज्ञं। अंगिरः॥ २४॥ तस्मै। नूनं। अ
भिऽद्यवे। वाचा। विरूप। नित्यया। वृष्णे। चोदस्व। सुऽस्तुतिं॥ कं। ऊं इति। स्वित्। अस्य। सेनया। अग्नेः।
अपाकऽचक्षसः। पणिं। गोषु। स्तरामहे॥ मा। नः। देवानां। विशः। प्रस्नातीःऽइव। उस्राः। कृशं। न। हासुः।

अघ्माः। मा। नः। समस्मात्। दुःऽध्यः। परिऽद्वेषसः। अंहतिः। ऊर्मिः। न। नावं। आ। वधीत्। नमः। ते। अग्ने।
ओजसे। गृणंति। देव। कृष्टयः। अमैः। अमित्रं। अर्दय॥ १५॥ कुवित्। सु। नः। गोऽइष्टये। अग्ने। संऽवे
षिषः। रयिं। उरुऽकृत्। उरु। नः। कृधि॥ मा। नः। अस्मिन्। महाऽधने। परा। वर्क्। भारऽभृत्। यथा। संऽव
र्गं। सं। रयिं। जय॥ अन्यं। अस्मत्। भिये। इयं। अग्ने। सिसक्तु। दुच्छुना। वर्ध। नः। अमऽवत्। शवः॥ यस्य।
अजुषत्। नमस्विनः। शमीं। अदुःऽमखस्य। वा। तं। घ। इत्। अग्निः। वृधा। अवति॥ परस्याः। अधि।
संऽवतः। अवरान्। अभि। आ। तर। यत्र। अहं। अस्मि। तान्। अव॥ विद्म। हि। ते। पुरा। वयं। अग्ने। पितुः। य
था। अवसः। अध। ते। सुम्नं। ईमहे॥ १६॥ इमं। नु। मायिनं। हुवे। इंद्रं। ईशानं। ओजसा। मरुत्वंतं। न। वृंजसे॥
अयं। इंद्रः। मरुत्ऽसखा॥ वि। वृत्रस्य। अभिनत्। शिरः। वज्रेण। शतऽपर्वणा॥ ववृधानः। मरुत्ऽसखा।
इंद्रः। वि। वृत्रं। ऐरयत्। सृजन्। समुद्रियाः। अपः॥ अयं। ह। येन। वै। इदं। स्वः। मरुत्वता। जितं॥ इंद्रेण।
सोमऽपीतये॥ मरुत्वंतं। ऋजीषिणं। ओजस्वंतं। विरप्शिनं। इंद्रं। गीःऽभिः। हवामहे॥ इंद्रं। प्रत्नेन।
मन्मना। मरुत्वंतं। हवामहे।०॥ २७॥ मरुत्वान्। इंद्र। मीढ्वः। पिब। सोमं। शतक्रतो॥ इति शतऽक्रतो। अ
स्मिन्। यज्ञे। पुरुऽस्तुत॥ तुभ्य। इत्। इंद्र। मरुत्वते। सुताः। सोमासः। अद्रिऽवः। हृदा। हूयंते। उक्थि
नः॥ पिब। इत्। इंद्र। मरुत्ऽसखा। सुतं। सोमं। दिविष्टिषु॥ वज्रं। शिशानः। ओजसा॥ उत्ऽतिष्ठन्।

ओजसा। सह। पीत्वी। शिप्रे इति। अवेपयः। सोमं। इंद्र। चमू इति। सुतं। ० क्रक्षमाणं। अकृपेतां। इं-
द्र। यत्। दस्युऽहा। अभवः। वाचं। अष्टाऽपदीं। अहं। नवऽस्रक्तिं। ऋतऽस्पृशं। इंद्रात्। परि। तन्वं।
ममे॥ २८॥ जज्ञानः। नु। शतऽक्रतुः। वि। पृच्छत्। इति। मातरं। के। उग्राः। के। ह। शृण्विरे। आत्। ईं।
शवसी। अब्रवीत्। और्णऽवाभं। अहीशुवं। ते। पुत्र। संतु। निःऽतुरः। सं। इत्। तान्। वृत्रऽहा। अ-
खिदत्। खे। अरान्ऽइव। खेदया। प्रऽवृद्धः। दस्युऽहा। अभवत्। एकया। प्रतिऽधा। अपिबत्। सा-
कं। सरांसि। त्रिंशतं। इंद्रः। सोमस्य। काणुका। अभि। गंधर्वं। अतृणत्। अबुध्नेषु। रजःऽसु। आ।
इंद्रः। ब्रह्मऽभ्यः। इत्। वृधे॥ २॥ निः। आविध्यत्। गिरिऽभ्यः। आ। धारयत्। पक्वं। ओदनं। इंद्रः।
बुंदं। सुऽआततं। शतऽब्रध्नः। इषुः। तव। सहस्रऽपर्णः। एकः। इत्। यं। इंद्र। चकृषे। युजं। तेन। स्तो-
तृऽभ्यः। आ। भर। नृऽभ्यः। नारिऽभ्यः। अत्तवे। सद्यः। जातः। ऋभुऽस्थिर। एता। च्यौत्नानि। ते।
कृता। वर्षिष्ठानि। परीणसा। हृदा। वीळु। अधारयः। विश्वा। इत्। ता। विष्णुः। आ। अभरत्। उरुऽ-
क्रमः। त्वाऽइषितः। शतं। महिषान्। क्षीरऽपाकं। ओदनं। वराहं। इंद्रः। एमुषं। तुविऽक्षं। ते। सुऽ-
कृतं। सुऽमयं। धनुः। साधुः। बुंदः। हिरण्ययः। ० रण्या। सुऽसंस्कृता। ऋदूपे। चित्। ऋदुऽवृधा॥ २०॥
पुरोळाशं। नः। अंधसः। इंद्र। सहस्रं। आ। भर। शता। च। शूर। गोनां। आ। नः। भर। विऽअंजनं। गां।

अश्वं। अपिऽअंजनं। सचा। मना। हिरण्यया। उत। नः। कर्णऽशोभना। पुरूणि। धृष्णो इति। आ।
भर। त्वा। हि। शृखिषे। वसो इति। न। कीं। वृधीकः। इंद्र। दाता। न। सुऽसाः। न। सुऽदाः। उत। न। अन्यः।
त्वत्। शूर। वा। घतः। नकीं [illegible] । इंद्रः। निऽकर्तवे। न। शक्रः। प
रिऽशक्तवे। विश्वं। शृणोति। पश्यति॥४॥ सः। मन्युं। मर्त्यानां। अदब्धः। नि। चिकीषते। पुरा।
निदः। चिकीषते। क्रत्वः। इत्। पूर्णं। उदरं। तुरस्य। अस्ति। विधतः। वृत्रऽघ्नः। सोमऽपान्नः। त्वे
इति। वसूनि। संऽगता। विश्वा। च। सोम। सौभगा। सुऽदातु। अपरिऽह्वृता। त्वां। इत्। यवऽयुः। म
म। कामः। गव्युः। हिरण्यऽयुः। अश्वऽयुः। आ। ईषते। तव। इत्। इंद्र। अहं। आऽशसा। हस्ते। दात्रं।
चन। आ। ददे। दिनस्य। वा। मघऽवन्। संऽभृतस्य। वा। पूर्धि। यवस्य। काशिना॥५॥ अयं।
कृत्नुः। अगृभीतः। विश्वऽजित्। उत्ऽभित्। इत्। सोमः। ऋषिः। विप्रः। काव्येन। अभि। ऊर्णोति।
यत्। नग्नं। भिषक्ति। विश्वं। यत्। तुरं। प्र। ईं। अंधः। ख्यत्। निः। श्रोणः। भूत्। त्वं। सोम। तनूकृ
त्ऽभ्यः। द्वेषःऽभ्यः। अन्यऽकृतेभ्यः। उरु। यंता। असि। वरूथं। त्वं। चित्ती। तव। दक्षैः। दिवः। आ।
पृथिव्याः। ऋजीषिन्। यावीः। अघस्य। चित्। द्वेषः। अर्थिनः। यंति। च। इत्। अर्थं। गच्छान्।
इत्। ददुषः। रातिं। ववृज्युः। तृष्यतः। कामं॥७॥ विदत्। यत्। पूर्व्यं। नष्टं। उत्। ईं। ऋतऽयुं। ई

त्वां।

४२

रयत्।प्र।ईं।आयुः।तारीत्।अतीर्णं।सुऽश्रवः।नः।मृळयाकुः।अदृप्तऽक्रतुः।अवातः।भव।
।नः।सोम।शं।हृदे।मा।नः।सोम।सं।वीविजः।मा।वि।बीभिषथाः।राजन्।मा।नः।हार्दि।त्वि
षा।वधीः।अव।यत्।स्वे।सधऽस्थे।देवानां।दुःऽमतीः।ईक्षे।राजन्।अप।द्विषः।सेध।मीढ्
वः।अप।स्रिधः।सेध॥२४॥नहि।अन्यं।बळा।अकरं।मर्डितारं।शतक्रतो इति शतऽक्रतो।
त्वं।नः।इंद्र।मृळय।यः।नः।शश्वत्।पुरा।आविथ।अमृध्रः।वाजऽसातये।णकिं।अंग।र
ध्रऽचोदनः।सुन्वानस्य।अविता।इत्।असि।कुवित्।सु।इंद्र।नः।शकः।इंद्र।प्र।नः।रथं।
अव।पश्चात्।चित्।सन्तं।अद्रिऽवः।पुरस्तात्।एनं।मे।कृधि।हंतो इति।नु।किं।आससे।प्र
थमं।नः।रथं।कृधि।उपऽमं।वाजऽयु।श्रवः॥२५॥अव।नः।वाजऽयुं।रथं।सुऽकरं।ते।किं।इत्
तु।परि।अस्मान्।सु।जिग्युषः।कृधि।इंद्र।इंद्रस्य।पूः।असि।भद्रा।ते।एति।निःऽकृतं।इयं।
धीः।ऋत्वियऽवती।मा।सीं।अवद्ये।आ।भाक्।उर्वी।काष्ठा।हितं।धनं।अपऽआवृक्ताः।अ
रत्नयः।तुरीयं।नाम।यज्ञियं।यदा।करः।तत्।उश्मसि।आत्।इत्।पतिः।नः।ओहसे।अवी
वृधत्।वः।अमृताः।अमंदीत्।एकऽद्यूः।देवाः।उत।याः।च।देवीः।तस्मै।ऊं इति।राधः।कृणु

ता। प्रऽशस्तं।०॥२६॥०क्षुऽमंतं। चित्रं। ग्राभं। सं। गृभाय। महाऽहस्ती। दक्षिणेन। विद्म। हि।
त्वा। तुविऽकूर्मिं। तुविऽदेष्णं। तुविऽमघं। तुविऽमात्रं। अवःऽभिः। नहि। त्वा। शूर। देवाः। न। मर्त्ता
सः। दित्संतं। भीमं। न। गां। वारयंते।०ईशानं। वस्वः। स्वऽराजं। न। राधसा। मर्धिषत्। नः। प्रऽस्तो
षत्। उप। गासिषत्। श्रवत्। साम। गीयमानं। अभि। राधसा। जुगुरत्॥२७॥०दक्षिणेन। अ
भि। सव्येन। प्र। मृश। इंद्र। मा। नः। वसोः। निः। भाक्। उप। क्रमस्व। आ। भर। धृषत। धृष्णो
इति। जनानां। अदाशूःऽतरस्य। वेदः। इंद्र। यः। उं इति। नु। ते। अस्ति। वाजः। विप्रेभिः। सनि
त्वः। अस्माभिः। सु। तं। सनुहि। सघःऽजुवः। ते। वाजाः। अस्मभ्यं। विश्वऽचंद्राः। वशैः। च। म
क्षु। जरंते॥२९॥ ॥इति षष्ठाष्टके पंचमोध्यायः॥ ॥ओम्॥ आ। प्र। द्रव। पराऽवतः। अर्वाऽवतः।
च। वृत्रऽहन्। मध्वः। प्रति। प्रऽभर्मणि।०सुतासः। मादयिष्णवः। पिब। दधृक्। यथा। ओचिषे। इंद्र।
मंदस्व। आ। तु। उं इति। ते। अरं। वराय। मन्यवे। भुवत्। ते। इंद्र। शं। हृदे। आ। तु। अशत्रो इति। आ। गहि।
नि। उक्थानि। च। हूयसे। उपऽमे। रोचने। दिवः। तुभ्यं। अयं। अद्रिऽभिः। सुतः। गोभिः। श्रीतः। मदा
य। कं। प्र। सोमः। इंद्र। हूयते॥१॥ इंद्र। श्रुधि। सु। मे। हवं। अस्मे इति। सुतस्य। गोऽमतः। वि। पीतिं।

तृप्तिं। अश्वऽहाय। यः। इंद्र। चमसेषु। आ। सोमः। चमूषु। ते। सुतः। पिब। इत्। अस्य। त्वं। ईशिषे॥ यः। अप्ऽ
सु। चंद्रमाःऽइव। सोमः। चमूषु। ददृशे। ०। यं। ते। श्येनः। पदा। आ। अभरत्। तिरः। रजांसि। अस्पृतं। न
॥२॥ देवानां। इत्। अवः। महत्। तत्। आ। वृणीमहे। वयं। वृष्णां। अस्मभ्यं। ऊतये। ते। नः। संतु। युजः। सदा।
।वृधासः। च। प्रऽचेतसः। अति। नः। विष्पिता। पुरु। नौभिः। अपः। न। पर्षथ। यूयं। ऋतस्य। रथ्यः। वा
मं। नः। अस्तु। अर्यमन्। वामं। वरुण। शंस्यं। वामं। हि। आऽवृणीमहे। वामस्य। हि। प्रऽचेतसः। ईशाना
सः। रिशादसः। न। ई। आदित्याः। अघस्य। यत्॥३॥ वयं। इत्। वः। सुऽदानवः। क्षियंतः। यांतः। अध्व
न्। आ। देवाः। वृधाय। हूमहे। अधि। नः। इंद्र। एषां। विष्णो इति। सऽजात्यानां। इत। मरुतः। अश्विना।
प्र। भ्रातृऽत्वं। सुऽदानवः। अध। द्विता। समान्या। मातुः। गर्भे। भरामहे। ०। अध। चित्। वः। उत। ब्रु
वे॥४॥ प्रेष्ठं। वः। अतिथिं। स्तुषे। मित्रंऽइव। प्रियं। अग्निं। रथं। न। वेद्यं। कविंऽइव। प्रऽचेतसं। यं। देवासः।
अध। द्विता। नि। मर्त्येषु। आऽदधुः। त्वं। यविष्ठ। दाशुषः। नॄन्। पाहि। शृणुधि। गिरः। रक्ष। तोकं। उ
त। त्मना। कया। ते। अग्ने। अंगिरः। ऊर्जः। नपात्। उपऽस्तुतिं। वराय। देव। मन्यवे। दाशेम। कस्य। मनसा।

यज्ञस्य। सहसः। यहो इति। कत्। ऊं इति। वोच। इदं। नमः॥ ५॥ अध। त्वं। हि। नः। करः। विश्वाः। अस्मभ्यं। सुऽक्षितीः। वाजऽद्रविणसः। गिरः। कस्य। नूनं। परीणसः। धियः। जिन्वसि। दंऽपते। गोऽसाता। यस्य। ते। गिरः। तं। मर्जयंत। सुऽक्रतुं। पुरःऽयावानं। आजिषु। स्वेषु। क्षयेषु। वाजिनं। क्षेति। क्षेमेभिः। साधुऽभिः। नकिः। यं। घ्नंति। हंति। यः। अग्ने। सुऽवीरः। एधते॥ ९॥ आ। मे। हवं। नासत्या। अश्विना। गच्छतं। युवं। मध्वः। सोमस्य। पीतये। इमं। मे। स्तोमं। अश्विना। इमं। मे। शृणुतं। हवं। अयं। वां। कृष्णः। अश्विना। हवते। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। शृणुतं। जरितुः। हवं। कृष्णस्य। स्तुवतः। नरा। छर्दिः। यंतं। अदाभ्यं। विप्राय। स्तुवते। नरा। गच्छतं। दाशुषः। गृहं। इत्था। स्तुवतः। अश्विना। युंजाथां। रासभं। रथे। वीळुऽअंगे। वृषण्वसू इति वृषणूऽवसू। त्रिऽवंधुरेण। त्रिऽवृता। रथेन। आ। यातं। अश्विना। नु। मे। गिरः। नासत्या। अश्विना। प्र। अवतं। युवं॥ ९॥ ८॥ [illegible] उभा। हि। दस्रा। भिषजा। मयःऽभुवा। उभा। दक्षस्य। वचसः। बभूवथुः। ता। वां। विश्वकः। हवते। तनूऽकृथे। मा। नः। वि। यौष्टं। सख्या। मुमोचतं। कथा। नूनं। वां। विऽमनाः। उप। स्तवत्। युवं। धियं। ददथुः। वस्यःऽइष्टये। युवं। हि। स्म।

ते

पुरुऽस्पृजा । इमां । एधतुं । विह्ला पे । ददथुः । वस्यःऽइष्टये ॥ उत । त्यां । वीरं । धनऽसां । ऋजीषिणं । दूरे ।
चित् । संतं । अवसे । हवामहे । यस्य । स्वादिष्ठा । सुऽमतिः । पितुः । यथा ॥ ऋतेन । देवः । सविता । शं । ऽआ
यं । ऋतस्य । शृंगं । उर्विया । वि । पप्रथे । ऋतं । सासाह । महि । चित् । पृतन्यतः ॥ ९ ॥ द्युम्नी । वां । स्तोमः । अ
श्विना । क्रिविः । न । सेके । आ । गतं । मध्वः । सुतस्य । सः । दिवि । प्रियः । नरा । पातं । गौरौऽइव । इरिणे । पिब
तं । घर्मं । मधुऽमंतं । अश्विना । आ । बर्हिः । सीदतं । नरा । ता । मंदसाना । मनुषः । दुरोणे । आ । नि । पातं । वे
दसा । वयः ॥ ता । वृत्तिः । यातं । उप । वृक्तऽबर्हिषः । जुष्टं । यज्ञं । दिविष्टिषु । पिबतं । सोमं ॥ सुऽमत् । ता ।
ववृधानौ । उप । सुऽस्तुतिं । दिवः । गंतं । गौरौऽइव । इरिणं ॥ अश्वेभिः । प्रुषितप्सुऽभिः । दस्रा । हि
हिरण्यवर्त्तनी इति हिरण्यऽवर्तनी । शुभः । पती इति ॥ विपन्यवः । विप्रासः । वाजऽसातये ॥
पुरुऽदंससा । धिया । अश्विना । श्रुष्टी । आ । गतं ॥ १० ॥ तं । वः । दस्मं । ऋतिऽसहं । वसोः । मंदानं । अंध
सः । अभि । वत्सं । न । स्वसरेषु । धेनवः । इंद्रं । गीःऽभिः । नवामहे । द्युक्षं । सुऽदानुं । तविषीभिः । आऽ
वृतं । गिरिं । न । पुरुऽभोजसं । क्षुऽमंतं । वाजं । शतिनं । सहस्रिणं । मक्षु । गोऽमंतं । ईमहे । न । त्वा ।
बृहंतः । अद्रयः । वरंते । इंद्र । वीळवः । यत् । दित्ससि । स्तुवते । माऽवते । वसु । नकिः । तत् । आ । मिना
उत । दंसना । विश्वा । जाता । अभि । मज्मना । आ । त्वा । अयं । अर्कः ।

उतये। ववर्त्तति। यं। गोतमाः। अजीजनन्। प्र। अहि। रिरिक्षे। ओजसा। दिवः। अंतेभ्यः। परि। न। त्वा। वव्याच।
रजः। इंद्र। पार्थिवं। अनु। स्वधां। ववक्षिथ। नकिः। परिष्टिः। मघऽवन्। मघस्य। ते। यत्। दाशुषे। दशस्य
सि। अस्माकं। बोधि। उचथस्य। चोदिता। मंहिष्ठः। वाजऽसातये॥१२॥ बृहत्। इंद्राय। गायत। मरुतः।
वृत्रहंऽतमं। येन। ज्योतिः। अजनयन्। ऋतऽवृधः। देवं। देवाय। जागृवि। अप। अधमत्। अभिऽश
स्तीः। अशस्तिऽहा। अथ। इंद्रः। द्युम्नी। आ। अभवत्। देवाः। ते। इंद्र। सख्याय। येमिरे। बृहद्भानो इति बृ
हत्ऽभानो। मरुत्ऽगण। प्र। वः। इंद्राय। बृहते। मरुतः। ब्रह्म। अर्चत। वृत्रं। हनति। वृत्रऽहा। शतऽक्र
तुः। वज्रेण। शतऽपर्वणा। अभि। प्र। भर। धृषता। धृषत्ऽमनः। श्रवः। चित्। ते। असत्। बृहत्। अर्षंतु।
आपः। जवसा। वि। मातरः। हनः। वृत्रं। जय। स्वः॥ रिति स्वः। यत्। जायथाः। अपूर्व्य। मघऽवन्। वृत्रऽहत्या
य। तत्। पृथिवीं। अप्रथयः। तत्। अस्तभ्नाः। उत। द्यां। तत्। ते। यज्ञः। अजायत। तत्। अर्कः। उत। हस्कृ
तिः। तत्। विश्वं। अभिऽभूः। असि। यत्। जातं। यत्। च। जंत्वं। आमासु। पक्वं। ऐरयः। आ। सूर्यं। रोहयः।
दिवि। घर्मं। न। सामन्। तपत। सुवृक्तिऽभिः। जुष्टं। गिर्वणसे। बृहत्॥१३॥ आ। नः। विश्वासु। हव्यः।
इंद्रः। समत्ऽसु। भूषतु। उप। ब्रह्माणि। सवनानि। वृत्रऽहा। परमऽज्याः। ऋचीषमः। त्वं। दाता। प्रथ
मः। राधसां। असि। असि। सत्यः। ईशानऽकृत्। तुविऽद्युम्नस्य। युज्या। आ। वृणीमहे। पुत्रस्य। शव

सः । महः । ब्रह्म । ते । इंद्र । गिर्वणः । क्रियंते । अनतिऽद्भुता । इमा । जुषस्व । हरिऽअश्व । योजना । इंद्र । या ।
ते । अमन्महि । त्वं । हि । सत्यः । मघऽवन् । अनानतः । वृत्रा । भूरि । निऽऋंजसे । सः । त्वं । शविष्ठ । वज्रऽ
हस्त । दाशुषे । अर्वांचं । रयिं । आ । कृधि । त्वं । इंद्र । यशाः । असि । ऋजीषी । शवसः । पते । त्वं । वृत्राणि ।
हंसि । अप्रतीनि । एकः । इत् । अनुत्ता । चर्षणिऽधृता । तं । ऊं इति । त्वा । नूनं । असुर । प्रऽचेतसं । रा
धः । भागंऽइव । ईमहे । महीऽइव । कृत्तिः । शरणा । ते । इंद्र । प्र । ते । सुम्ना । नः । अश्नवन् ॥१३॥ कन्या । वाः ।
अवऽयती । सोमं । अपि । स्रुता । अविदत् । अस्तं । भरंती । अब्रवीत् । इंद्राय । सुनवै । त्वा । शक्राय । सु
नवै । त्वा । असौ । यः । एषि । वीरकः । गृहंऽगृहं । विऽचाकशत् । इमं । जंभऽसुतं । पिब । आ । चन ।
त्वा । चिकित्सामः । अधि । चन । त्वा । न । इमसि । शनैःऽइव । शनकैःऽइव । इंद्राय । इंदो इति । परि ।
स्रव । कुवित् । श्वऽकत् । कुवित् । करत् । कुवित् । नः । वस्यसः । करत् । कुवित् । पतिऽद्विषः । यतीः । इंद्रे
ण । संऽगमामहै । इमानि । त्रीणि । विष्टपा । तानि । इंद्र । वि । रोहय । शिरः । ततस्य । उर्वरां । आत् । इदं ।
मे । उप । उदरे । असौ । च । या । नः । उर्वरा । आत् । इमां । तन्वं । मम । अथो इति । ततस्य । यत् । शिरः । सर्वा । ता ।
रोमशा । कृधि । खे । रथस्य । खे । अनसः । खे । युगस्य । शतक्रतो इति शतऽक्रतो । अपालां । इंद्र । त्रिः ।
पूत्वी । अकृणोः । सूर्यऽत्वचं ॥१४॥ पांत । आ । वः । अंधसः । विश्वऽसहं । न   । मंहिष्ठं । चर्ष

णीनां। पुरुऽहूतं। पुरुऽस्तुतं। गाथान्यं। सनऽश्रुतं। इंद्रः। इति। ब्रवीतन। इंद्रः। इत्। नः। महानां। दा
ता। वाजानां। नृतुः। महान्। अभिऽज्ञु। आ। यमत्। अपात्। ऊं इति। शिप्री। अंधसः। सुऽदक्षस्य। प्रऽहो
षिणः। इंदोः। इंद्रः। यवऽआशिरः। अर्चत। इंद्रं। सोमस्य। पीतये। तत्। इत्। हि। अस्य। वर्द्धनं॥१५॥
अस्य। पीत्वा। मदानां। देवः। देवस्य। ओजसा। विश्वा। अभि। भुवना। भुवत्। सः। ऊं इति। वः। सत्राऽसहं।
विश्वासु। गीर्षु। आऽयतं। आ। च्यवयसि। ऊतये। सुधमं। संतं। अनुर्वाणं। सोमऽपां। अनपऽच्युतं।
नरं। अवार्यऽक्रतुं। शिक्षा। नः। इंद्र। रायः। आ। पुरु। विद्वान्। ऋचीषम। अव। नः। पार्ये। धने। अ
तः। चित्। इंद्र। नः। उप। आ। याहि। शतऽवाजया। इषा। सहस्रऽवाजया॥१६॥ अयाम। धीऽवतः। धि
यः। अर्वतऽभिः। शक्र। गोऽदरे। जयेम। पृतऽसु। वज्रिऽवः। वयं। ऊं इति। त्वा। शतक्रतो इति शतऽक्रतो।
गावः। न। यवसेषु। आ। उक्थेषु। रणयामसि। विश्वा। हि। मर्त्यऽत्वना। अनुऽकामा। शतक्रतो इति श
तऽक्रतो। अगन्म। वज्रिन्। आऽशसः। त्वे इति। सु। पुत्र। शवसः। अवृत्रन्। कामऽकातयः। न। त्वां। इं
द्र। अति। रिच्यते। सः। नः। वृषन्। सनिष्ठया। सं। घोरया। द्रवित्न्वा। धिया। अविड्ढि। पुरंऽध्या॥१७॥
यः। ते। नूनं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। इंद्र। द्युम्निऽतमः। मदः। तेन। नूनं। मदे। मदेरिति मदेः। यः। ते।
चित्रश्रवःऽतमः। यः। इंद्र। वृत्रहन्ऽतमः। यः। ओजःऽदातमः। मदः। विद्म। हि। यः। ते। अद्रिऽवः। त्वाऽ

४७

दत्तः। सत्यः। सोमऽपाः। विश्वासु। दस्म। कृष्टिषु। इंद्राय। मंदिने। सुतं। परि। स्तोभंतु। नः। गिरः। अर्कं। अ
र्चंतु। कारवः। यस्मिन्। विश्वाः। अधि। श्रियः। रणंति। सप्त। संऽसदः। इंद्रं। सुते। हवामहे। ॥१८॥ । समु
द्रंऽइव। सिंधवः। न। विव्यक्थ। महिना। वृषन्। भक्षं। सोमस्य। जागृवे। यः। इंद्र। जठरेषु। ते। अरं। ते।
इंद्र। कुक्षये। सोमः। भवतु। वृत्रऽहन्। अरं। धामऽभ्यः। इंदवः। अरं। अश्वाय। यायति। श्रुतऽकक्षः।
अरं। गवे। अरं। इंद्रस्य। धाम्ने। अरं। हि। स्म। सुतेषु। नः। सोमेषु। इंद्र। भूषसि। अरं। ते। शक्र। दावने॥
॥१९॥ परात्कात्तात्। चित्। अद्रिऽवः। त्वां। नक्षंत। नः। गिरः। अरं। गमाम। ते। वयं। एव। हि। असि। वीरऽ
युः। एव। शूरः। उत। स्थिरः। एव। ते। राध्यं। मनः। एव। रातिः। तुविऽमघ। विश्वेभिः। धायि। धातृऽभिः।
अध। चित्। इंद्र। मे। सचा। मो इति। सु। ब्रह्माऽइव। तंद्रयुः। भुवः। वाजानां। पते। मत्स्व। सुतस्य। गो
ऽमतः। मा। नः। इंद्र। अभि। आऽदिशः। सूरः। अक्तुषु। आ। युयमन्। त्वया। युजा। वनेम। तत्। त्वया।
इत्। इंद्र। युजा। वयं। प्रति। ब्रुवीमहि। स्पृधः। त्वं। अस्माकं। तव। स्मसि। त्वां। इत्। हि। त्वाऽयवः।
अनुऽनोनुवतः। चरान्। सखायः। इंद्र। कारवः। ॥२०॥ उत्। घ। इत्। अभि। श्रुतऽमघं। वृषभं। नर्यऽ
अपसं। अस्तारं। एषि। शूर्य। नव। यः। नवतिं। पुरः। बिभेद। बाहुऽओजसा। अहिं। च। वृत्रऽहा। अ
वधीत्। सः। नः। इंद्रः। शिवः। सखा। अश्वऽवत्। गोऽमत्। यवऽमत्। उरुधाराऽइव। दोहते। यत्।

अद्य । कत् । च । वृत्रऽहन् । उत्ऽअगाः । अभि । सूर्य । सर्वं । तत् । इंद्र । ते । वशे । यत् । वा । प्रऽवृद्ध । सत्ऽ
पते । न । मरै । इति । मन्यसे । उतो इति । तत् । सत्यं । इत् । तव ॥ २१॥ ये । सोमासः । पराऽवति । ये । अर्वाऽ
वति । सुन्विरे । सर्वान् । तान् । इंद्र । गच्छसि । तं । इंद्रं । वाजयामसि । महे । वृत्राय । हंतवे । सः । वृषा ।
वृषभः । भुवत् । इंद्रः । सः । दामने । कृतः । ओजिष्ठः । सः । मदे । हितः । द्युम्नी । श्लोकी । सः । सोम्यः ।
गिरा । वज्रः । न । संऽभृतः । सऽबलः । अनपऽच्युतः । ववक्षे । ऋष्वः । अस्तृतः । दुःऽगे । चित् । नः । सु
ऽगं । कृधि । गृणानः । इंद्र । गिर्वणः । त्वं । च । मघऽवन् । वशः ॥ २२॥ यस्य । ते । नु । चित् । आऽदिशं । न ।
मिनंति । स्वऽराज्यं । न । देवः । अधिऽगुः । जनः । अध । अप्रतिऽस्कुतं । देवी इति । शुष्मं । सपर्यतः । उभे
इति । सुऽशिप्र । रोदसी इति । त्वं । एतत् । अधारयः । कृष्णासु । रोहिणीषु । च । परुष्णीषु । रुशत् ।
पयः । वि । यत् । अहेः । अध । त्विषः । विश्वे । देवासः । अक्रमुः । विदत् । मृगस्य । तान् । अमः । आत् । ऊं
इति । मे । निऽवरः । भुवत् । वृत्रऽहा । आदिष्ट । पौंस्यं । अजातऽशत्रुः । अस्तृतः ॥ २३॥ श्रुतं । वः । वृत्र
हन्ऽतमं । प्र । शर्धं । चर्षणीनां । आ । शुषे । राधसे । महे । अया । धिया । च । गव्यऽया । पुरुऽनामन् । पु
रुऽस्तुत । यत् । सोमेऽसोमे । आ । अभवः । बोधित्ऽमनाः । इत् । अस्तु । नः । वृत्रऽहा । भूरि । आऽसुतिः ।
शृणोतु । शक्रः । आऽशिषं । कया । त्वं । नः । ऊत्या । अभि । प्र । मंदसे । वृषन् । कया । स्तोतृऽभ्यः । आ ।

ना ।

भर। कस्य। वृषा। सुते। सचा। नियुत्वान्। वृषभः। रणत्। वृत्रऽहा। सोमऽपीतये॥ २४॥ अग्निं। सु। नः।
त्वा। रयिं। मंदसानः। सहस्रिणं। प्रऽयंता। बोधि। दाशुषे। पत्नीऽवंतः। सुताः। इमे। उशंतः। यंति। वीत
ये। अपां। जग्मिः। निऽचुंपुणः। इष्टाः। होता। असृक्षत। इंद्रं। वृधासः। अध्वरे। अच्छ। अवऽभृथं। ओ
जसा॥ ० तुभ्यं। सोमाः। सुताः। इमे। स्तीर्णं। बर्हिः। विभावसो इति विभाऽवसो। स्तोतृऽभ्यः। इंद्रं। आ।
वह॥ २५॥ आ। ते। दक्षं। वि। रोचना। दधत्। रत्ना। वि। दाशुषे। स्तोतृऽभ्यः। इंद्रं। अर्चत। आ। ते। दधामि।
इंद्रियं। उक्था। विश्वा। शतक्रतो इति शतक्रतो। स्तोतृऽभ्यः। इंद्र। मृळय। भद्रंऽभद्रं। नः। आ। भर।
इषं। ऊर्जं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो॥ ० सः। नः। विश्वानि। आ। भर। सुवितानि। शतक्रतो इति
शतऽक्रतो॥ ० सुतऽवंतः। हवामहे॥ ० ॥ २६॥ उप। नः। हरिऽभिः। सुतं। याहि। मदानां। पते॥ ० द्वितीयः॥ वि वृत्रहन्ऽसोमः
दुः। इंद्रः। शतऽक्रतुः॥ ० त्वा। हि। वृत्रऽहन्। एषां। पाता। सोमानां। असि॥ ० इंद्रः। इषे। ददातु। नः। ऋभुऽ
क्षणं। ऋभुं। रयिं। वाजी। ददातु। वाजिनं॥ २७॥ गोः। धयंति। मरुतां। श्रवस्युः। माता। मघोनां। युक्ता।
वह्निः। रथानां। यस्याः। देवाः। उपऽस्थे। व्रता। विश्वे। धारयंते। सूर्यामासा। दृशे। कं॥ ० मरुतः। सोमऽ
पीतये। अस्ति। सोमः। अयं। सुतः। पिबंति। अस्य। मरुतः। उत। स्वऽराजः। अश्विना। पिबंति। मित्रः।
अर्यमा। तना। पूतस्य। वरुणः। त्रिऽसधस्थस्य। जाऽवतः॥ ० जोषं। आ। इंद्रः। सुतस्य। गोऽमतः। प्रा

तः।होताऽइव।मत्सति॥२७॥ कत्।अविषं।ता।स्वरयः।तिरः।आपःऽइव।स्रिधः।अर्षंति।पूतऽदक्षसः।
कत्।वः।अद्य।महानां।देवानां।अवः।वृणे।त्मना।च।दस्मऽवर्चसां।आ।ये।विश्वा।पार्थिवानि।पप्र
थन्।रोचना।दिवः।मरुतः।सोमऽपीतये।त्यान्।नु।पूतऽदक्षसः।दिवः।वः।मरुतः।हुवे।०स्या।त्यान्।नु।
ये।वि।रोदसी इति।तस्तभुः।मरुतः।हुवे।०स्यं।त्यं।नु।मारुतं।गणं।गिरिऽस्थां।वृषणं।हुवे।०॥२१॥ आ।
त्वा।गिरः।रथीःऽइव।अस्थुः।सुतेषु।गिर्वणः।अभि।त्वा।सं।अनूषत।इंद्र।वत्सं।न।मातरः।आ।
त्वा।शुक्राः।अचुच्यवुः।सुतासः।इंद्र।गिर्वणः।पिब।तु।अस्य।अंधसः।इंद्र।विश्वासु।ते।हितं।पि
ब।सोमं।मदाय।कं।इंद्र।श्येनऽआभृतं।सुतं।त्वं।हि।शश्वतीनां।पतिः।राजा।विशां।असि।श्रु
धि।हवं।तिरश्च्याः।इंद्र।यः।त्वा।सपर्यति।सुऽवीर्यस्य।गोऽमतः।रायः।पूर्धि।महान्।असि।इं
द्र।यः।ते।नवीयसीं।गिरं।मंद्रां।अजीजनत्।चिकित्विन्ऽमनसं।धियं।प्रत्नां।ऋतस्य।पिप्यु
षीं॥२२॥ तं।ऊं इति।स्तवाम।यं।गिरः।इंद्रं।उक्थानि।वावृधुः।पुरूणि।अस्य।पौंस्या।सिसासंतः।
वना।महे।०॥ शुद्धं।शुद्धेन।साम्ना।शुद्धैः।उक्थैः।ववृध्वांसं।शुद्धः।आशीःऽवान्।ममत्तु।इंद्र।
शुद्धः।नः।आ।गहि।शुद्धः।शुद्धाभिः।ऊतिऽभिः।शुद्धः।रयिं।नि।धारय।शुद्धः।ममद्धि।सोम्यः।इंद्र।
शुद्धः।हि।नः।रयिं।शुद्धः।रत्नानि।दाशुषे।शुद्धः।वृत्राणि।जिघ्नसे।शुद्धः।वाजं।सिसाससि॥२३॥

अस्मै। उषसः। आ। अतिरंत। याम्। इंद्राय। नक्तं। ऊर्म्याः। सुऽवाचः। अस्मै। आपः। मातरः। सप्त। तस्थुः।
नृऽभ्यः। तराय। सिंधवः। सुऽपाराः। अतिऽविद्धा। विथुरेण। चित्। अस्ता। त्रिः। सप्त। सानु। संऽहिता।
गिरीणां। न। तत्। देवः। न। मर्त्यः। तुतुर्यात्। यानि। प्रऽवृद्धः। वृषभः। चकार। इंद्रस्य। वज्रः। आयसः। नि-
ऽमिश्लः। इंद्रस्य। बाह्वोः। भूयिष्ठं। ओजः। शीर्षन्। इंद्रस्य। क्रतवः। निरेके। आसन्। आ। ईषंत। श्रु-
त्यै। उपाके। मन्ये। त्वा। यज्ञियं। यज्ञियानां। मन्ये। त्वा। च्यवनं। अच्युतानां। मन्ये। त्वा। सत्वनां। इंद्र।
केतुं। मन्ये। त्वा। वृषभं। चर्षणीनां। आ। यत्। वज्रं। बाह्वोः। इंद्र। धत्से। मदऽच्युतं। अहये। हंतवै।
ऊं इति। प्र। पर्वताः। अनवंत। प्र। गावः। प्र। ब्रह्माणः। अभिऽनक्षंतः। इंद्रं। रूसा। तं। ऊं इति। स्तवाम। यः।
इमा। जजान। विश्वा। जातानि। अवराणि। अस्मात्। इंद्रेण। मित्रं। दिधिषेम। गीःऽभिः। उपो इति। न-
मःऽभिः। वृषभं। विशेम। वृत्रस्य। त्वा। श्वसथात्। ईषमाणाः। विश्वे। देवाः। अजहुः। ये। सखायः। म-
रुत्ऽभिः। इंद्र। सख्यं। ते। अस्तु। अथ। इमाः। विश्वाः। पृतनाः। जयासि। त्रिः। षष्टिः। त्वा। मरुतः। वावृ-
धानाः। उस्राःऽइव। राशयः। यज्ञियासः। उप। त्वा। आ। इमः। कृधि। नः। भागऽधेयं। शुष्मं। ते। एना।
हविषा। विधेम। तिग्मं। आयुधं। मरुतां। अनीकं। कः। ते। इंद्र। प्रति। वज्रं। दधर्ष। अनायुधासः।
असुराः। अदेवाः। चक्रेण। तान्। अप। वप। ऋजीषिन्। महे। उग्राय। तवसे। सुऽवृक्तिं। प्र। ईरय। शि-

वःऽतमाय। पुरुऽभ्वः। गिर्वाहसे। गिरः। इंद्राय। पूर्वीः। धेहि। तन्वे। कुवित्। अंग। वेदत्॥२३॥ उक्थऽवाहसे।
विऽभ्वे। मनीषां। द्रुणा। न। पारं। ईरय। नदीनां॥ नि। स्पृश। धिया। तन्वि। श्रुतस्य। जुष्टऽतरस्य॥ ०तत्। वि
विड्ढि। यत्। ते। इंद्रः। जुजोषत्। स्तुहि। सुऽस्तुतिं। नमसा। आ। विवास। उप। भूष। जरितः। मा। रु
वण्यः। श्रवय। वाचं॥ ०अव। द्रप्सः। अंशुऽमतीं। अतिष्ठत्। इयानः। कृष्णः। दशऽभिः। सहस्रैः। आ
वत्। तं। इंद्रः। शच्या। धमंतं। अप। स्नेहितीः। नृऽमनाः। अधत्त॥ द्रप्सं। अपश्यं। विषुणे। चरंतं। उ
पऽह्वरे। नद्यः। अंशुऽमत्याः। नभः। न। कृष्णं। अवतस्थिऽवांसं। इष्यामि। वः। वृषणः। युध्यत। आ
जौ॥ अध। द्रप्सः। अंशुऽमत्याः। उपऽस्थे। अधारयत्। तन्वं। तित्विषाणः। विशः। अदेवीः। अभि। आऽ
चरंतीः। बृहस्पतिना। युजा। इंद्रः। ससहे॥२४॥ ०सप्तऽभ्यः। जायमानः। अशत्रुऽभ्यः। अभ
वः। शत्रुः। इंद्र। गूळ्हे इति। द्यावापृथिवी इति। अनु। अविंदः। विभुमत्ऽभ्यः। भुवनेभ्यः। रणं
धाः॥ ०अप्रतिऽमानं। ओजः। वज्रेण। वज्रिन्। धृषितः। जघंथ। त्वं। शुष्णस्य। अव। अतिरः। वधत्रैः।
त्वं। गाः। इंद्र। शच्या। इत्। अविंदः॥ ०वृषभा। चर्षणीनां। घनः। वृत्राणां॥ तविषः। बभूथ। त्वं। सिंधू
न्। असृजः। तस्तभानान्। त्वं। अपः। अजयः। दासऽपत्नीः॥ सः। सुऽक्रतुः। रणिता। यः। सुते
षु। अनुत्तऽमन्युः। यः। अहाऽइव। रेवान्॥ ०नरि। अपांसि। कर्ता। सः। वृत्रऽहा। प्रति। इत्। अन्यं।

५०

आऽकृः।०चर्षणिऽधृत्।तं।सुऽस्तुत्या।हव्यं।हुवेम।सः।प्रऽअविता।मघऽवा।नः।अधिऽवक्ता।
सः।वाजस्य।श्रवस्यस्य।दाता।०ऋभुक्षाः।सद्यः।जज्ञानः।हव्यः।बभूव।कृण्वन्।अपांसि।न
र्या।पुरूणि।सोमः।न।पीतः।हव्यः।सखिऽभ्यः।।२५।।याः।इंद्र।भुजः।आ।अभरः।स्वःऽवान्।असु
रेभ्यः।स्तोतारं।इंद्र।मघऽवन्।अस्य।वर्द्धय।ये।च।त्वे इति।वृक्तऽबर्हिषः।यं।इंद्र।दधिषे।त्वं।
अश्वं।गां।भागं।अव्ययं।यजमाने।सुन्वति।दक्षिणाऽवति।तस्मिन्।तं।धेहि।मा।पणौ।यः।इं
द्र।सस्ति।अव्रतः।अनुऽस्वापं।अदेवऽयुः।स्वैः।सः।एवैः।मुमुरत्।पोष्यं।रयिं।सनुतः।धेहि।तं।
ततः।।०अतः।त्वा।गीःऽभिः।द्युऽगत्।इंद्र।केशिऽभिः।सुतऽवान्।आ।विवासति।यत्।वा।असि।
रोचने।दिवः।समुद्रस्य।अधि।विष्टपि।यत्।पार्थिवे।सदने।वृत्रहन्ऽतम।यत्।अंतरिक्षे।आ।ग
हि।।२६।।सः।नः।सोमेषु।सोमऽपाः।सुतेषु।शवसः।पते।मादयस्व।राधसा।सूनृताऽवता।इं
द्र।राया।परीणसा।मा।नः।इंद्र।परा।वृणक्।भव।नः।सधऽमाद्यः।त्वं।नः।ऊती।त्वं।इत्।नः।आप्यं।०
अस्मे इति।इंद्र।सचा।सुते।नि।सद।पीतये।मधु।कृधि।जरित्रे।मघऽवन्।अवः।महत्।०न।त्वा।
देवासः।आ।अशत।न।मर्त्यासः।अद्रिऽवः।विश्वा।जातानि।शवसा।अभिऽभूः।असि।०विश्वाः।
पृतनाः।अभिऽभूतरं।नरं।सऽजूः।ततक्षुः।इंद्रं।जजनुः।च।राजसे।क्रत्वा।वरिष्ठं।वरे।आऽमु

शि।उत।उग्रं।ओजिष्ठं।तवसं।तरस्विनं॥३७॥सं।ईं।रेभासः।अस्वरन्।इंद्रं।सोमस्य।पीतये।स्वः॰ऽ
पतिं।यत्।ईं।वृधे।धृतऽव्रतः।हि।ओजसा।सं।ऊतिऽभिः।नेमिं।नमंति।चक्षसा।मेषं।विप्राः।अभिऽ
स्वरा।सुऽदीतयः।वः।अद्रुहः।अपि।कर्णे।तरस्विनः।सं।ऋक्वऽभिः।तं।इंद्रं।जोहवीमि।मघ
वानं।उग्रं।सत्रा।दधानं।अप्रतिऽस्कुतं।शवांसि।मंहिष्ठः।गीःऽभिः।आ।च।यज्ञियः।ववर्तत्।
राये।नः।विश्वाः।सुऽपथा।कृणोतु।वज्री।त्वं।पुरः।इंद्र।चिकित्।एनाः।वि।ओजसा।शविष्ठ।
शक्र।नाशयध्यै।त्वत्।विश्वानि।भुवनानि।वज्रिन्।द्यावा।रेजेते इति।पृथिवी इति।च।भीषा।
तत्।मा।ऋतं।इंद्र।शूर।चित्र।पातु।अपः।न।वज्रिन्।दुःऽइता।अति।पर्षि।भूरि।न॰विश्वऽप्सु
स्या।स्पृहयाय्यं।राजन्॥३८॥इति षष्ठाष्टके षष्ठोध्यायः॥ ॥ओम्॥इंद्राय।साम।गायत।वि स्प

प्राय।बृहते।बृहत्।धर्मऽकृते।विपःऽचिते।पनस्यवे॑।इंद्र।अभिऽभूः।असि।त्वं।सूर्यं।अरोच सं।
यः।विश्वऽकर्मा।विश्वऽदेवः।महान्।असि।विऽभ्राजन्।ज्योतिषा।स्वः।अगच्छः।रोचनं।दिवः।दे
वाः।ते।इंद्र।सख्याय।येमिरे।आ।इंद्र।नः।गधि।प्रियः।सत्राऽजित्।अगोह्यः।गिरिः।न।विश्व ५१
तः।पृथुः।पतिः।दिवः।अभि।हि।सत्य।सोमऽपाः।उभे इति।बभूथ।रोदसी इति।इंद्र।असि।सुन्व
तः।वृधः।पतिः।दिवः।०इंद्र।दर्त्ता।पुरां।असि।हंता।दस्योः।मनोः।वृधः।पतिः।दिवः॥१॥अध।हि ॥

इति शतऽक्रतो।

इंद्र। गिर्वणः। उप। त्वा। कामान्। महः। ससृज्महे। उदाऽइव। यंतः। उदऽभिः। वाः। न। त्वा। युव्याभिः। वर्ध
ति। शूर। ब्रह्माणि। वव्रधांसं। चित्। अद्रिऽवः। दिवेऽदिवे। युंजंति। हरी इति। इषिरस्य। गाथया। उरौ। रथे।
उरुऽयुगे। इंद्रऽवाहा। वचःऽयुजा। त्वं। नः। इंद्र। आ। भर। ओजः। नृम्णं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। विऽ
चर्षणे। आ। वीरं। पृतनाऽसहं। त्वं। हि। नः। पिता। वसो इति। त्वं। माता। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। बभू
विथ। अध। ते। सुम्नं। ईमहे। त्वां। शुष्मिन्। पुरुऽहूत। वाजऽयंतं। उप। ब्रुवे। शतक्रतो। सः। नः। रास्व। सुऽ
वीर्यं॥ १२॥ त्वां। इंद्र। स्वः। नरः। अपीप्यन्। वज्रिन्। भूर्णयः। सः। इंद्र। स्तोमऽवाहसां। इह। श्रुधि। उप
स्वसरं। आ। गहि। मत्स्व। सुऽशिप्र। हरिऽवः। तत्। ईमहे। त्वे इति। आ। भूषंति। वेधसः। तव। श्रवांसि।
उपऽमानि। उक्थ्या। सुतेषु। इंद्र। गिर्वणः। आ। यंतःऽइव। सूर्यं। विश्वा। इत्। इंद्रस्य। भक्षत। वसूनि।
जाते। जनमाने। ओजसा। प्रति। भागं। न। दीधिम। अनर्शऽरातिं। वसुऽदां। उप। स्तुहि। ० सः। अस्य।
कामं। विऽधतः। न। रोषति। मनः। दानाय। चोदयन्। त्वां। इंद्र। प्रऽतूर्तिषु। अभि। विश्वाः। असि। स्पृधः।
अशस्तिऽहा। जनिता। विश्वऽतूः। असि। त्वं। तूर्य। तरुष्यतः। अनु। ते। शुष्मं। तुरयंतं। ईयतुः। क्षोणी इ
ति। शिशुं। न। मातरा। विश्वाः। ते। स्पृधः। श्नथयंत। मन्यवे। वृत्रं। यत्। इंद्र। तूर्वसि। इतः। ऊती। वः। अ
जरं। प्रऽहेतारं। अप्रऽहितं। आशुं। जेतारं। हेतारं। रथिऽतमं। अतूर्तं। तुग्र्यऽवृधं। इष्कर्तारं। अनिःऽ
कृतं। सहःऽकृतं। शतंऽऊतिं। शतक्रतुं। समानं। इंद्रं। अवसे। हवामहे। वसवानं। वसुऽजुवं॥ १३॥ अयं।

ते। एमि। तन्वा। पुरस्तात्। विश्वे। देवाः। अभि। मा। यंति। पश्चात्। यदा। मह्यं। दीधरः। भागं। इंद्र। आत्। इ
त्। मया। कृणवः। वीर्याणि॥ दधामि। ते। मधुनः। भक्षं। अग्रे। हितः। ते। भागः। सुतः। अस्तु। सोमः। अ
सः। च। त्वं। दक्षिणतः। सखा। मे। अध। वृत्राणि। जंघनाव। भूरि॥ प्र। सु। स्तोमं। भरत। वाजऽयंतः। इं
द्राय। सत्यं। यदि। सत्यं। अस्ति। न। इंद्रः। अस्ति। इति। नेमः। ऊं इति। त्वः। आह। कः। ईं। ददर्श। कं। अ
भि। स्तवाम॥ अयं। अस्मि। जरितरिति। पश्य। मा। इह। विश्वा। जातानि। अभि। अस्मि। मह्ना। ऋत
स्य। मा। प्रऽदिशः। वर्धयंति। आऽदर्दिरः। भुवना। दर्दरीमि॥ आ। यत्। मा। वेनाः। अरुहन्। ऋतस्य।
एके। आसीनं। हर्यतस्य। पृष्ठे। मनः। चित्। मे। हृदे। आ। प्रति। अवोचत्। अचिक्रदन्। शिशुऽमंतः। स
खायः॥ या। चकर्थ। मघऽवन्। इंद्र। सुन्वते। पारावतं। यत्। पुरुऽसंभृतं। वसु। अपऽअवृणोः। शरभा
य। ऋषिऽबंधवे॥ प्र। नूनं। धावत। पृथक्। न। इह। यः। वः। अवावरीत्। नि। सीं। वृत्रस्य। मर्मणि। वज्रं।
इंद्रः। अपीपतत्॥ मनःऽजवाः। अयमानः। आयसीं। अतरत्। पुरं। दिवं। सुऽपर्णः। गत्वाय। सोमं। वज्रि
णे। आ। अभरत्॥ समुद्रे। अंतः। शयते। उद्ना। वज्रः। अभिऽवृतः। भरंति। अस्मै। संऽयतः। पुरःऽ
प्रस्रवणाः। बलिं॥ यत्। वाक्। वदंती। अविऽचेतनानि। राष्ट्री। देवानां। निऽससाद। मंद्रा। चतस्रः।
ऊर्जं। दुदुहे। पयांसि। क्व। स्वित्। अस्याः। परमं। जगाम॥ देवीं। वाचं। अजनयंत। देवाः। तां। विश्वऽ

रूपाः।पशवः।वदंति।सा।नः।मंद्रा।इषं।ऊर्जं।दुहाना।धेनुः।वाक्।अस्मान्।उप।सुऽस्तुता।आ।एतु
१७ द्यौः।देहि।लोकं।वज्राय।विऽस्कभे।हनाव।वृत्रं।रिणचाव।सिंधून्।इंद्रस्य।यंतु।प्रऽसवे।विऽ
सृष्टाः॥पू।ऋधक्।इत्था।सः।मर्त्यः।शशमे।देवऽतातये।यः।नूनं।मित्रावरुणौ।अभिष्टये।
आऽचक्रे।हव्यऽदातये।वर्षिष्ठऽक्षत्रा।उरुऽचक्षसा।नरा।राजाना।दीर्घश्रुत्ऽतमा।ता।बाहुता।
न।दंसना।रथऽयतः।साकं।सूर्यस्य।रश्मिऽभिः।प्र।यः।वां।मित्रावरुणा।अजिरः।दूतः।अद्रवत्।
अयःऽशीर्षा।मदेऽरघुः।न।यः।संऽपृच्छे।न।पुनः।हवीतवे।न।संऽवादाय।रमते।तस्मात्।नः।अद्य।
संऽऋतेः।उरुष्यतं।बाहुऽभ्यां।नः।उरुष्यतं।प्र।मित्राय।प्र।अर्यम्णे।सचथ्यं।ऋतवसो इत्यृतऽव
सो।वरूथ्यं।वरुणे।छंद्यं।वचः।स्तोत्रं।राजऽसु।गायत॥ ५।ते।हिन्विरे।अरुणं।जेन्यं।वसु।एकं।पु
त्रं।तिसृणां।ते।धामानि।अमृताः।मर्त्यानां।अदब्धाः।अभि।चक्षते।आ।मे।वचांसि।उत्ऽयता।
द्युमत्ऽतमानि।कर्त्वा।उभा।यातं।नासत्या।सऽजोषसा।प्रति।हव्यानि।वीतये।रातिं।यत्।वां।
अरक्षसं।हवामहे।युवाभ्यां।वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू।प्राचीं।होत्रां।प्रऽतिरंतौ।इतं।
नरा।गृणाना।जमत्ऽअग्निना।आ।नः।यज्ञं।दिविऽस्पृशं।वायो इति।याहि।सुमन्मऽभिः।अं
तरिति।पवित्रे।उपरि।श्रीणानः।अयं।शुक्रः।अयामि।ते।वेति।अध्वर्युः।पथिऽभिः।रजिष्ठैः।प्रति।

दी ४

हृव्यानि। वीतये। अधा। त्रियुत्वः। उभयस्य। नः। पिब। शुचिं। सोमं। गोऽआशिरं॥ ७॥ बट्। महान्।
असि। सूर्य। बट्। आदित्य। महान्। असि। महः। ते। सतः। महिमा। पनस्यते। अद्धा। देव। महान्। असि।
बट्। सूर्य। श्रवसा। महान्। असि। सत्रा। देव। महान्। असि। मन्हा। देवानां। असुर्यः। पुरःऽहितः।
विऽभु। ज्योतिः। अदाभ्यं। इयं। या। नीची। अर्किणी। रूपा। रोहिण्या। कृता। चित्राऽइव। प्रति। अ
दर्शि। आऽयती। अंतः। दशऽसु। बाहुषु। प्रऽजाः। ह। तिस्रः। अतिऽआयं। ईयुः। नि। अन्याः। अ
र्कं। अभितः। विविश्रे। बृहत्। ह। तस्थौ। भुवनेषु। अंतः। इति। पवमानः। हरितः। आ। विवेश। माता। रु
द्राणां। दुहिता। वसूनां। स्वसा। आदित्यानां। अमृतस्य। नाभिः। प्र। नु। वोचं। चिकितुषे। जनाय।
मा। गां। अनागां। अदितिं। वधिष्ट। वचःऽविदं। वाचं। उत्ऽईरयंतीं। विश्वाभिः। धीभिः। उपऽतिष्ठ
मानां। देवीं। देवेभ्यः। परि। आऽईयुषीं। गां। आ। मा। अवृक्त। मर्त्यः। दभ्रऽचेताः॥ ८॥ त्वं। अग्ने। बृ
हत्। वयः। दधासि। देव। दाशुषे। ०। सः। नः। ईळानया। सह। देवान्। अग्ने। दुवस्युवा। चिकित्।
विभानो। इति विऽभानो। आ। वह। ०। चोदिष्ठेन। यविष्ठ्य। अभि। स्मः। वाजऽसातये। और्वभृगुऽ
वत्। शुचिं। अप्नवानऽवत्। आ। हुवे। अग्निं। समुद्रऽवाससं। हुवे। वातऽस्वनं। कविं। पर्जन्यऽ
क्रंद्यं। सहः। ०॥ १॥ आ। सवं। सवितुः। यथा। भगस्यऽइव। भुजिं। हुवे। ०। अग्निं। वः। वृधंतं। अध्वरा

णां। पुरुऽतमं। अच्छ। नप्त्रे। सहस्वते। अयं। यथा। नः। आऽभुवत्। त्वष्टा। रूपाऽइव। तक्ष्या। अस्य। क्र
त्वा। यशस्वतः। अयं। विश्वाः। अभि। श्रियः। अग्निः। देवेषु। पत्यते। आ। वाजैः। उप। नः। गमत्। विश्वे
षां। इह। स्तुहि। होतॄणां। यशःऽतमं। अग्निं। यज्ञेषु। पूर्व्यं॥१०॥ शीरं। पावकऽशोचिषं। ज्येष्ठः। यः।
दमेषु। आ। दीदाय। दीर्घश्रुत्ऽतमः।०। गृणीहि। विप्र। शुष्मिणं। मित्रं। न। यातयत्ऽजनं। उप। त्वा।
जामयः। गिरः। देदिशतीः। हविःऽकृतः। वायोः। अनीके। अस्थिरन्। यस्य। त्रिऽधातु। अवृतं।
बर्हिः। तस्थौ। असंऽदिनं। आपः। चित्। नि। दध। पदं। पदं। देवस्य। मीळ्हुषः। अनाधृष्टाभिः। ऊतिऽ
भिः। भद्रा। सूर्यःऽइव। उपऽदृक्॥१४॥ अग्ने। घृतस्य। धीतिऽभिः। तेपानः। देव। शोचिषा।०। तं। त्वा।
अजनंत। मातरः। कविं। देवासः। अंगिरः। हव्यऽवाहं। अमर्त्यं। प्रऽचेतसं। त्वा। कवे। अग्ने। दूतं। वरे
ण्यं। हव्यऽवाहं। नि। सेदिरे। नहि। मे। अस्ति। अघ्न्या। न। स्वऽधितिः। वननऽवति। अथ। एतादृक्। भरा
मि। ते। यत्। अग्ने। कानि। कानि। चित्। आ। ते। दारूणि। दध्मसि। ता। जुषस्व। यविष्ठ्य। यत्। अत्ति।
उपऽजिह्विका। यत्। वम्रः। अतिऽसर्पति। सर्वं। तत्। अस्तु। ते। घृतं। अग्निं। इंधानः। मनसा। धि
यं। सचेत। मर्त्यः। अग्निं। ईधे। विवस्वऽभिः॥१९॥ अदर्शि। गातुवित्ऽतमः। यस्मिन्। व्रतानि। आऽद
धुः। उपोइति। सुऽजातं। आर्यस्य। वर्द्धनं। अग्निं। नक्षंत। नः। गिरः। प्र। दैवःऽदासः। अग्निः। देवान्।

अच्छ। न। मुज्मना। अनु। मातरं। पृथिवीं। वि। वव्रते। तस्थौ। नाकस्य। सानवि। यस्मात्। रेजंत। कृष्टयः। चर्कृत्यानि। कृण्वतः। सहस्रऽसां। मेधसाताऽइव। त्मना। अग्निं। धीभिः। सपर्यत। प्र। यं। राये। निनीषसि। मर्त्तः। यः। ते। वसो इति। दाशत्। सः। वीरं। धत्ते। अग्ने। उक्थऽशंसिनं। त्मना। सहस्रऽपोषिणं। सः। दृळ्हे। चित्। अभि। तृणत्ति। वाजं। अर्वता। सः। धत्ते। अक्षिति। श्रवः। त्वे इति। देवऽत्रा। सदा। पुरुवसो इति पुरुऽवसो। विश्वा। वामानि। धीमहि॥ १३॥ यः। विश्वा। दयते। वसु। होता। मंद्रः। जनानां। मधोः। न। पात्रा। प्रथमानि। अस्मै। प्र। स्तोमाः। यंति। अग्नये। अश्वं। न। गीःऽभिः। रथ्यं। सुऽदानवः। मर्मृज्यंते। देवऽयवः। उभे इति। तोके इति। तनये। दस्म। विश्पते। पर्षि। राधः। मघोनां। प्र। मंहिष्ठाय। गायत। ऋतऽव्ने। बृहते। शुक्रऽशोचिषे। उपऽस्तुतासः। अग्नये। आ। वंसते। मघऽवा। वीरऽवत्। यशः। संऽइद्धः। द्युम्नी। आऽहुतः। कुवित्। नः। अस्य। सुऽमतिः। नवीयसी। अच्छ। वाजेभिः। आऽगमत्। प्रेष्ठं। ऊं इति। प्रियाणां। स्तुहि। आऽसाव। अतिथिं। अग्निं। रथानां। यमं॥ १४॥ उत्ऽइता। यः। निऽदिता। वेदिता। वसु। आ। यज्ञियः। ववर्तति। दुस्तराः। यस्य। प्रवणे। न। ऊर्मयः। धिया। वाजं। सिसासतः। मा। नः। हृणीतां। अतिथिः। वसुः। अग्निः। पुरुऽप्रशस्तः।

५४

एषः। यः। सुऽहोता। सुऽअध्वरः। सो इति। ते। रिषन्त। ये। अच्छोक्तिऽभिः। वसो इति। अग्ने। केभिः। चि-
त्रः। एवैः। कीरिः। चित्। हि। त्वां। ईट्टे। दूत्याय। रातऽहव्यः। सुऽअध्वरः। आ। अग्ने। याहि। मरुत्ऽस-
खा। रुद्रेभिः। सोमऽपीतये। सोभर्याः। उप। सुऽस्तुतिं। मादयस्व। स्वःऽनरे॥१५॥ इत्यष्टमं मंडलं॥
स्वादिष्ठया। मदिष्ठया। पवस्व। सोम। धारया। इंद्राय। पातवे। सुतः। रक्षःऽहा। विश्वऽचर्षणिः। अ-
भि। योनिं। अयःऽहतं। द्रुणा। सधऽस्थं। आ। असदत्। वरिवःऽधातमः। भव। मंहिष्ठः। वृत्रहन्ऽ-
तमः। पर्षि। राधः। मघोनां। अभि। [illegible]
अर्ष। महानां। देवानां। वीतिं। अंधसा। अभि। वाजं। उत। श्रवः। त्वां। अच्छ। चरामसि। तत्। इत्।
अर्थं। दिवेऽदिवे। इंदो इति। त्वे इति। नः। आऽशसः॥१६॥ पुनाति। ते। परिऽस्रुतं। सोमं। सूर्यस्य।
दुहिता। वारेण। शश्वता। तना। तं। ईं। अण्वीः। समर्ये। आ। गृभ्णंति। योषणः। दश। स्वसारः।
पार्ये। दिवि। तं। ईं। हिन्वंति। अग्रुवः। धमंति। बाकुरं। दृतिं। त्रिऽधातु। वारणं। मधु। अभि। इमं।
अघ्न्याः। उत। श्रीणंति। धेनवः। शिशुं। सोमं। इंद्राय। पातवे। अस्य। इत्। इंद्रः। मदेषु। आ। वि-
श्वा। वृत्राणि। जिघ्नते। शूरः। मघा। च। मंहते॥१७॥ पवस्व। देवऽवीः। अति। पवित्रं। सोम। रं-
ह्या। इंद्रं। इंदो इति। वृषा। आ। विश। आ। वच्यस्व। महि। प्सरः। वृषा। इंदो इति। द्युम्नवत्ऽतमः।

आ। योनिं। धर्णसिः। सदः। अधुक्षत। प्रियं। मधु। धाराः। सुतस्य। वेधसः। अपः। वसिष्ट। सुऽक्र
तुः। महांतं। त्वा। महीः। अनु। आपः। अर्षंति। सिंधवः। यत्। गोभिः। वासयिष्यसे। समुद्रः। अप्ऽसु।
ममृजे। विष्टंभः। धरुणः। दिवः। सोमः। पवित्रे। अस्मऽयुः॥१८॥ अचिक्रदत्। वृषा। हरिः। महान्। मि
त्रः। न। दर्शतः। सं। सूर्येण। रोचते। गिरः। ते। इंदो इति। ओजसा। मर्मृज्यंते। अपस्युवः। याभिः। मदा
य। शुंभसे। तं। त्वा। मदाय। घृष्वये। ऊं इति। लोकऽकृत्नुं। ईमहे। तव। प्रऽशस्तयः। महीः। अस्मभ्यं। इं
दो इति। इंद्रऽयुः। मध्वः। पवस्व। धारया। पर्जन्यः। वृष्टिमान्ऽइव। गोऽसाः। इंदो इति। नृऽसाः। असि।
अश्वऽसाः। वाजऽसाः। उत। आत्मा। यज्ञस्य। पूर्व्यः॥१९॥ एषः। देवः। अमर्त्यः। पर्णवीःऽइव। दीयति।
अभि। द्रोणानि। आऽसदं। एषः। देवः। विपा। कृतः। अति। ह्वरांसि। धावति। पवमानः। अदाभ्यः।
एषः। देवः। विपन्युऽभिः। पवमानः। ऋतयुऽभिः। हरिः। वाजाय। मृज्यते। एषः। विश्वानि। वार्या। शू
रः। यन्ऽइव। सत्वऽभिः। पवमानः। सिसासति। एषः। देवः। रथर्यति। पवमानः। दशस्यति। आविः। कृ
णोति। वग्वनुं॥२०॥ एषः। विप्रैः। अभिऽस्तुतः। अपः। देवः। वि। गाहते। दधत्। रत्नानि। दाशुषे। ए
षः। दिवं। वि। धावति। तिरः। रजांसि। धारया। पवमानः। कनिक्रदत्। एषः। दिवं। वि। आ। असरत्।
तिरः। रजांसि। अस्तृतः। पवमानः। सुऽअध्वरः। एषः। प्रत्नेन। जन्मना। देवः। देवेभ्यः। सुतः। हरिः।

पवित्रे। अर्षति। एषः। इंद्वति। स्यः। पुरुऽव्रतः। जज्ञानः। जनयन्। इषः। धारया। पवते। सुतः॥२१॥ सनः। च
सोम। जेषि। च। पवमान। महि। श्रवः। अथ। नः। वस्यसः। कृधि। सन। ज्योतिः। सन। स्वः। विश्वा। च। सोम।
सौभगा॥ सन। दक्षं। उत। क्रतुं। अप। सोम। मृधः। जहि॥ पवितारः। पुनीतन। सोमं। इंद्राय। पातवे
॥ त्वं। सूर्ये। नः। आ। भज। तव। क्रत्वा। तव। ऊतिऽभिः॥२२॥ ज्योक्। पश्येम। सूर्यं॥ अभि। अर्ष।
सुऽआयुध। सोम। द्विऽबर्हसं। रयिं॥ अभि। अर्ष। अनपऽच्युतः। रयिं। समत्ऽसु। ससहिः॥ त्वं। य
ज्ञैः। अवीवृधन्। पवमान। विऽधर्मणि॥ रयिं। नः। चित्रं। अश्विनं। इंदो इति। विश्वऽआयुं। आ। भर॥
॥२३॥ संऽइद्धः। विश्वतः। पतिः। पवमानः। वि। राजति। प्रीणन्। वृषा। कनिक्रदत्। तनूऽनपात्। पव
मानः। शृंगे इति। शिशानः। अर्षति। अंतरिक्षेण। रारजत्। ईळेन्यः। पवमानः। रयिः। वि। राजति। द्युऽ
मान्। मधोः। धाराभिः। ओजसा। बर्हिः। प्राचीनं। ओजसा। पवमानः। स्तृणन्। हरिः। देवेषु। देवः। ई
यते। उत्। आतैः। जिहते। बृहत्। द्वारः। देवीः। हिरण्ययीः। पवमानेन। सुऽस्तुताः॥२४॥ सुशिल्पे
इति सुऽशिल्पे। बृहती इति। मही इति। पवमानः। वृषण्यति। नक्तोषसा। न। दर्शते इति। उभा। दे
वा। नृऽचक्षसा। होतारा। दैव्या। हुवे। पवमानः। इंद्रः। वृषा। भारती। पवमानस्य। सरस्वती। इळा।
मही। इमं। नः। यज्ञं। आ। गमन्। तिस्रः। देवीः। सुऽपेशसः। त्वष्टारं। अग्रऽजां। गोपां। पुरःऽयावानं।
आ। हुवे। इंदुः। इंद्रः। वृषा। हरिः। पवमानः। प्रजाऽपतिः। वनस्पतिं। पवमान। मध्वा। सं। अङ्ग्धि। धा

रय्या। सहस्रऽवल्शं। हरितं। भ्राजमानं। हिरण्ययं। विश्वे। देवाः। स्वाहाऽकृतिं। पवमानस्य। आ।
गत। वायुः। बृहस्पतिः। सूर्यः। अग्निः। इंद्रः। सऽजोषसः॥२५॥ मंद्रया। सोम। धारया। वृषा। पव
स्व। देवऽयुः। अव्यः। वारेषु। अस्मऽयुः। अभि। त्यं। मद्यं। मदं। इंदो इति। इंद्र। इति। क्षर। अभि। वा
जिनः। अर्वतः। अभि। त्यं। पूर्व्यं। मदं। सुवानः। अर्ष। पवित्रे। आ। अभि। वाजं। उत। श्रवः। अनु। द्रप्सा
सः। इंदवः। आपः। न। प्रऽवता। असरन्। पुनानाः। इंद्रं। आशत। यं। अत्यंऽइव। वाजिनं। मृजंति।
योषणः। दश। वने। क्रीळंतं। अतिऽअविं॥२६॥ तं। गोभिः। वृषणं। रसं। मदाय। देवऽवीतये। सुतं।
भराय। सं। सृज। देवः। देवाय। धारया। इंद्राय। पवते। सुतः। पयः। यत्। अस्य। पीपयत्। आत्मा।
यज्ञस्य। रंह्या। सुस्वानः। पवते। सुतः। प्रत्नं। नि। पाति। काव्यं। एव। पुनानः। इंद्रऽयुः। मदं। मदिष्ठः। वी
तये। गुहा। चित्। दधिषे। गिरः॥२७॥ असृग्रं। इंदवः। पथा। धर्मन्। ऋतस्य। सुऽश्रियः। विदानाः।
अस्य। योजनं। प्र। धारा। मधुः। अग्रियः। महीः। अपः। वि। गाहते। हविः। हविष्षु। वंद्यः। प्र। युजः।
वाचः। अग्रियः। वृषा। अव। चक्रदत्। वने। सद्म। अभि। सत्यः। अध्वरः। परि। यत्। काव्या। कविः। नृ
म्णा। वसानः। अर्षति। स्वः। वाजी। सिसासति। पवमानः। अभि। स्पृधः। विशः। राजाऽइव। सीदति। य ५६
तः। ईं। ऋण्वंति। वेधसः॥२८॥ अव्यः। वारे। परि। प्रियः। हरिः। वनेषु। सीदति। रेभः। वनुष्यते। मती। सः।
वायुं। इंद्रं। अश्विना। साकं। मदेन। गच्छति। रणा। यः। अस्य। धर्मऽभिः। आ। मित्रावरुणा। भगं। म

ध्वः। पवंते। ऊर्मयः। विदानाः। अस्य। शक्मऽभिः। अस्मभ्यं। रोदसी इति। रयिं। मध्वः। वाजस्य। सातये।
श्रवः। वसूनि। सं। जितं॥ २४॥ एते। सोमाः। अभि। प्रियं। इंद्रस्य। कामं। अक्षरन्। वर्द्धंतः। अस्य। वीर्यं।
पुनानासः। चमूऽसदः। गच्छंतः। वायुं। अश्विना। ते। नः। धांतु। सुऽवीर्यं। इंद्रस्य। सोम। राधसे। पुना
नः। हार्दि। चोदय। ऋतस्य। योनिं। आऽसदं। मृजंति। त्वा। दश। क्षिपः। हिन्वंति। सप्त। धीतयः। अनु। वि
प्राः। अमादिषुः। देवेभ्यः। त्वा। मदाय। कं। सृजानं। अति। मेष्यः। सं। गोभिः। वासयामसि॥ २५॥ पुना
नः। कलशेषु। आ। वस्त्राणि। अरुषः। हरिः। परि। गव्यानि। अव्यत। मघोनः। आ। पवस्व। नः। जहि।
विश्वाः। अप। द्विषः। इंदो इति। सखायं। आ। विश। वृष्टिं। दिवः। परि। स्रव। द्युम्नं। पृथिव्याः। अधि। स
हः। नः। सोम। पृत्सु। धाः। नृऽचक्षसं। त्वा। वयं। इंद्रऽपीतं। स्वःऽविदं। भक्षीमहि। प्रऽजां। इषं॥
२६॥ परि। प्रिया। दिवः। कविः। वयांसि। नप्त्योः। हितः। सुवानः। याति। कविऽक्रतुः। प्रऽप्र। क्षयाय। प
न्यसे। जनाय। जुष्टः। अद्रुहे। वीती। अर्ष। चनिष्ठया। सः। सूनुः। मातरा। शुचिः। जातः। जाते इति।
अरोचयत्। महान्। मही इति। ऋतऽवृधा। सः। सप्त। धीतिऽभिः। हितः। नद्यः। अजिन्वत्। अद्रुहः।
याः। एकं। अक्षि। वावृधुः। ताः। अभि। संतं। अस्तृतं। महे। युवानं। आ। दधुः। इंदुं। इंद्र। तव। व्रते॥
२७॥ अभि। वन्हिः। अमर्त्यः। सप्त। पश्यति। वावहिः। क्रिविः। देवीः। अतर्पयत्। अव। कल्पेषु। नः।
पुमः। तमांसि। सोम। योध्या। तानि। पुनान। जंघनः। नु। नव्यसे। नवीयसे। सूक्ताय। साधय।
पथः। प्रत्नऽवत्। रोचय। रुचः। पवमान। महि। श्रवः। गां। अश्वं। रासि। वीरऽवत्। सना। मेधां। सनि।

स्व१रिति स्वः॥ २३॥ प्र। स्वानासः। रथाःऽइव। अर्वन्तः। न। श्रवस्यवः। सोमासः। राये। अक्रमुः॥ हि
न्वानासः। रथाःऽइव। दधन्विरे। गभस्त्योः। भरासः। कारिणांऽइव। राजानः। न। प्रशस्तिऽभिः। सो
मासः। गोभिः। अंजते। यज्ञः। न। सप्त। धातृऽभिः। परि। सुवानासः। इंदवः। मदाय। बर्हणा। गिरा।
सुताः। अर्षन्ति। धारया। आपानासः। विवस्वतः। जनन्तः। उषसः। भगं। सूराः। अण्वं। वि। तन्वते॥
२४॥ अप। द्वारा। मतीनां। प्रत्नाः। ऋण्वंति। कारवः। वृष्णः। हरसे। आयवः। संऽईचीनासः। आ
सते। होतारः। सप्तऽजामयः। पदं। एकस्य। पिप्रतः। नाभा। नाभिं। नः। आ। ददे। चक्षुः। चित्। सू
र्ये। सचा। कवेः। अपत्यं। आ। दुहे। अभि। प्रिया। दिवः। पदं। अध्वर्युऽभिः। गुहा। हितं। सूरः। पश्य
ति। चक्षसा॥ २५॥ उप। अस्मै। गायत। नरः। पवमानाय। इंदवे। अभि। देवान्। इयक्षते। अभि। ते।
मधुना। पयः। अथर्वाणः। अशिश्रयुः। देवं। देवाय। देवऽयु॥ सः। नः। पवस्व। शं। गवे। शं। जनाय। शं
शं। अर्वते। शं। राजन्। ओषधीभ्यः। बभ्रवे। नु। स्वाऽतवसे। अरुणाय। दिविऽस्पृशे। सोमाय।
गाथं। अर्चत। हस्तऽच्युतेभिः। अद्रिऽभिः। सुतं। सोमं। पुनीतन। मधौ। आ। धावत। मधु॥ २६॥
नमसा। इत्। उप। सीदत। दध्ना। इत्। अभि। श्रीणीतन। इंदुं। इंद्रे। दधातन॥ अमित्रऽहा। विऽ
चर्षणिः। पवस्व। सोम। शं। गवे। देवेभ्यः। अनुकामऽकृत्॥ इंद्राय। सोम। पातवे। मदाय। परि। सि
च्यसे। मनःऽचित्। मनसः। पतिः॥ पवमान। सुऽवीर्यं। रयिं। सोम। रिरीहि। नः। इंदो इति। इंद्रेण। नः।
युजा॥ २७॥ सोमाः। असृग्रं। इंदवः। सुताः। ऋतस्य। सदने। इंद्राय। मधुमत्ऽतमाः। अभि। विप्राः।

अनूषत । गावः । वत्सं । न । मातरः । इंद्रं । सोमस्य । पीतये । मदऽच्युत् । क्षेति । सदने । सिंधोः । ऊर्मा । वि-
पःऽचित् । सोमः । गौरी इति । अधि । श्रितः । दिवः । नाभा । विऽचक्षणः । अव्यः । वारे । महीयते । सोमः ।
यः । सुऽक्रतुः । कविः । यः । सोमः । कलशेषु । आ । अंतरिति । पवित्रे । आऽहितः । तं । इंदुः । परि । सस्वजे
॥ ३९ ॥ प्र । वाचं । इंदुः । इष्यति । समुद्रस्य । अधि । विष्टपि । जिन्वन् । कोशं । मधुऽश्चुतं । नित्यऽस्तोत्रः ।
वनस्पतिः । धीनां । अंतरिति । सबःऽदुघः । हिन्वानः । मानुषा । युगा । अभि । प्रिया । दिवः । पदा । सो-
मः । हिन्वानः । अर्षति । विप्रस्य । धारया । कविः । आ । पवमान । धारय । रयिं । सहस्रऽवर्चसं । अस्मे
इति । इंदो इति । सुऽआभुवं ॥ ४० ॥ ॥ इति षष्ठाष्टके सप्तमोध्यायः ॥ ॥ ओम् ॥ सोमः । पुनानः ।
अर्षति । सहस्रऽधारः । अतिऽअविः । वायोः । इंद्रस्य । निःऽकृतं । पवमानं । अवस्यवः । विप्रां । अभि । प्र
गायत । सुष्वाणं । देववीतये । पवंते । वाजऽसातये । सोमाः । सहस्रऽपाजसः । गृणानाः । देवऽवीतये ।
उत । नः । वाजऽसातये । पवस्व । बृहतीः । इषः । द्युऽमत् । इंदो इति । सुऽवीर्यं । ते । नः । सहस्रिणं । रयिं ।
पवंतां । आ । सुऽवीर्यं । सुवानाः । देवासः । इंदवः ॥ १ ॥ अत्याः । हियानाः । न । हेतृऽभिः । असृग्रं । वा-
जऽसातये । वि । वारं । अव्यं । आशवः । वाश्राः । अर्षति । इंदवः । अभि । वत्सं । न । धेनवः । दधन्विरे । ग-
भस्त्योः । जुष्टः । इंद्राय । मत्सरः । पवमान । कनिक्रदत् । विश्वाः । अप । द्विषः । जहि । अपऽघ्नंतः । अ-
राव्णः । पवमानाः । स्वःऽदृशः । योनौ । ऋतस्य । सीदत ॥ २ ॥ परि । प्र । असिस्यदत् । कविः । सिंधोः ।

ऊर्मौ। अधि। श्रितः। कारं। बिभ्रत्। पुरुऽस्पृहं॥ गिरा। यदि। सऽबंधवः। पंच। व्राताः। अपस्यवः। परिऽ
कृण्वंति। धर्णसिं॥ आत्। अस्य। शुष्मिणः। रसे। विश्वे। देवाः। अमत्सत। यदि। गोभिः। वसायते॥ निःऽ
रिणानः। वि। धावति। जहत्। शर्याणि। तान्वा। अत्र। सं। जिघ्रते। युजा॥ नप्तीभिः। यः। विवस्वतः। शु
भ्रः। न। मामृजे। युवा॥ गाः। कृण्वानः। न। निःऽनिजं॥ अति। श्रिती। तिरश्चता। गव्या। जिगाति। अ
ण्व्या॥ वग्नुं। इयर्ति। यं। विदे॥ अभि। क्षिपः। सं। अग्मत। मर्जयंतीः। इषः। पतिं॥ पृष्ठा। गृभ्णत। वाजि
नः॥ परि। दिव्यानि। मर्मृशत्। विश्वानि। सोम। पार्थिवा॥ वसूनि। याहि। अस्मऽयुः॥ ४॥ एषः। धिया।
याति। अण्व्या। शूरः। रथेभिः। आशुऽभिः॥ गच्छन्। इंद्रस्य। निःऽकृतं॥ एषः। पुरु। धियाऽयते। बृ
हते। देवऽतातये। यत्र। अमृतासः। आसते॥ एषः। हितः। वि। नीयते। अंतरिति। शुभ्रऽवता। पथा।
यदी। तुंजंति। भूर्णयः॥ एषः। शृंगाणि। दोधुवत्। शिशीते। यूथ्यः। वृषा॥ नृम्णा। दधानः। [illegible] ओ
जसा॥ एषः। रुक्मिऽभिः। ईयते। वाजी। शुभ्रेभिः। अंशुऽभिः॥ पतिः। सिंधूनां। भवन्॥ एषः। वसू
नि। पिब्दना। परुषा। ययिऽवान्। अति॥ अव। शादेषु। गच्छति॥ एतं। मृजंति। मर्ज्यं। उप। द्रोणेषु।
आयवः॥ प्रऽचक्राणं। महीः। इषः॥ एतं। ऊं इति। त्यं। दश। क्षिपः। मृजंति। सप्त। धीतयः॥ सुऽआ
युधं। मदिन्ऽतमं॥ ५॥ प्र। ते। सोतारः। ओण्योः। रसं। मदाय। घृष्वये॥ सर्गः। न। तक्ति। एतशः॥
क्रत्वा। दक्षस्य। रथ्यं। अपः। वसानं। अंधसा। गोऽसां। अण्वेषु। सश्चिम॥ अनप्तं। अप्सु। दु

५९

स्त रं। सोमं। पवित्रे। आ। सृज। पुनीहि। इंद्राय। पातवे। प्र। पुनानस्य। चेतसा। सोमः। पवित्रे। अर्षति।
क्रत्वा। सधऽस्थं। आ। असदत्। प्र। त्वा। नमःऽभिः। इंदवः। इंद्र। सोमाः। असृक्षत। महे। भराय। का
रिणः। पुनानः। रूपे। अव्यये। विश्वाः। अर्षन्। अभि। श्रियः। शूरः। न। गोषु। तिष्ठति। दिवः। न। सा
नु। पिप्युषी। धारा। सुतस्य। वेधसः। वृथा। पवित्रे। अर्षति। त्वं। सोम। विपःऽचितं। तना। पुनानः।
आयुषु। अव्यः। वारं। वि। धावसि॥ ३॥ प्र। निम्नेनऽइव। सिंधवः। घ्नंतः। वृत्राणि। भूर्णयः। सोमाः। असृ
ग्रं। आशवः। अभि। सुवानासः। इंदवः। वृष्टयः। पृथिवीऽइव। इंद्रं। सोमासः। अक्षरन्। अतिऽउ
र्मिः। मत्सरः। मदः। सोमः। पवित्रे। अर्षति। विऽघ्नन्। रक्षांसि। देवऽयुः। आ। कलशेषु। धावति।
पवित्रे। परि। सिच्यते। उक्थैः। यज्ञेषु। वर्धते। अति। त्री। सोम। रोचना। रोहन्। न। भ्राजसे। दिवं।
इष्णन्। सूर्यं। न। चोदयः। अभि। विप्राः। अनूषत। मूर्द्धन्। यज्ञस्य। कारवः। दधानाः। चक्षसि।
प्रियं। तं। ऊं इति। त्वा। वाजिनं। नरः। धीभिः। विप्राः। अवस्यवः। मृजंति। देवऽतातये। मधोः। धारां।
अनु। अक्षरः। तीव्रः। सधऽस्थं। आ। असदः। चारुः। ऋताय। पीतये॥ ७॥ परि। सुवानः। गिरिऽस्थाः।
पवित्रे। सोमः। अक्षारिति। मदेषु। सर्वऽधाः। असि। त्वं। विप्रः। त्वं। कविः। मधु। प्र। जातं। अंधसः। ०
तव। विश्वे। सऽजोषसः। देवासः। पीतिं। आशत। ० आ। यः। विश्वानि। वार्या। वसूनि। हस्तयोः। द
धे। ० यः। इमे इति। रोदसी इति। मही इति। सं। मातराऽइव। दोहते। ० परि। यः। रोदसी इति। उभे इति।

सद्यः। वाजेभिः। अर्षति। वसः। शुष्मी। कलशेषु। आ। पुनानः। अचिक्रदत्॥ ७॥ ८॥ यत्। सोम। चित्रं।
उक्थ्यं। दिव्यं। पार्थिवं। वसु। तत्। नः। पुनानः। आ। भर॥ युवं। हि। स्थः। स्वःपती इति स्वःऽपती। इंद्रः।
च। सोम। गोपती इति गोऽपती। ईशाना। पिप्यतं। धियः। वृषा। पुनानः। आयुषु। स्तनयन्। अधि।
बर्हिषि। हरिः। सन्। योनिं। आ। असदत्। अव। अवशंत। धीतयः। वृषभस्य। अधि। रेतसि। सूनोः। व
त्सस्य। मातरः। कुवित्। वृषण्यंतीभ्यः। पुनानः। गर्भं। आऽदधत्। याः। शुक्रं। दुहते। पयः। उपऽश्रि
क्ष। अपऽतस्थुषीः। भियसं। आ। धेहि। शत्रुषु। पवमान। विदाः। रयिं। नि। शत्रोः। सोम। वृष्ण्यं। नि।
शुष्मं। नि। वयः। तिर। दूरे। वा। सतः। अंति। वा॥ ९॥ प्र। कविः। देवऽवीतये। अव्यः। वारेभिः। अर्षति।
सह्वान्। विश्वाः। अभि। स्पृधः। सः। हि। स्म। जरितृऽभ्यः। आ। वाजं। गोऽमंतं। इन्वति। पवमानः।
सहस्रिणं। परि। विश्वानि। चेतसा। मृशसे। पवसे। मती। सः। नः। सोम। श्रवः। विदः। अभि। अर्ष।
बृहत्। यशः। मघवत्ऽभ्यः। ध्रुवं। रयिं। इषं। स्तोतृऽभ्यः। आ। भर॥ त्वं। राजाऽइव। सुऽव्रतः। गिरः।
सोम। आ। विवेशिथ। पुनानः। वह्ने। अद्भुत॥ सः। वह्निः। अप्ऽसु। दुस्तरः। मृज्यमानः। गभस्त्योः॥ ५९
सोमः। चमूषु। सीदति॥ क्रीळुः। मखः। न। मंहयुः। पवित्रं। सोम। गच्छसि। दधत्। स्तोत्रे। सुऽवी
र्यं॥ १०॥ एते। धावंति। इंदवः। सोमाः। इंद्राय। घृष्वयः। मत्सरासः। स्वःऽविदः। प्रऽवृण्वतः। अ
भिऽयुजः। सुस्वये। वरिवःऽविदः। स्वयं। स्तोत्रे। वयःऽकृतः। वृथा। क्रीळंतः। इंदवः। सधऽस्थं।

अभि। एकं। इंदु। ता। सिंधोः। ऊर्मा।। वि। अक्षरन्। एते। विश्वानि। वार्या। पवमानासः। आशत। हिताः। न।
सप्तयः। रथे। आ। अस्मिन्। पिशंगं। इंदवः। दधात। वेनं। आऽदिशे। यः। अस्मभ्यं। अरावा। ऋभुः।
न। रथ्यं। नवं। दधात। केतं। आऽदिशे। शुक्राः। पवध्वं। अर्णसा। एते। ऊं इति। त्ये। अवीवशन्। काष्ठां।
वाजिनः। अक्रत। सतः। प्र। असाविषुः। मतिं। ।।२१।। एते। सोमासः। आशवः। रथाःऽइव। प्र।
वाजिनः। सर्गाः। सृष्टाः। अहेषत। एते। वाताःऽइव। उरवः। पर्जन्यस्य। वृष्टयः। अग्नेःऽइव। भ्रमाः। ऽइव।
वृथा। एते। पूताः। विपःऽचितः। सोमासः। दधिऽआशिरः। विपा। वि। आनशुः। धियः। एते। मृष्टाः।
अमर्त्याः। ससृऽवांसः। न। शश्रमुः। इयक्षंतः। पथः। रजः। एते। पृष्ठानि। रोदसोः। विऽप्रयंतः।
वि। आनशुः। उत। इदं। उत्ऽतमं। रजः। तंतुं। तन्वानं। उत्ऽतमं। अनु। प्रऽवतः। आशत। उत। इ-
दं। उत्ऽतमाय्यं। त्वं। सोम। पणिऽभ्यः। आ। वसु। गव्यानि। धारयः। ततं। तंतुं। अचिक्रदः।।२२।। सो-
माः। असृग्रं। आशवः। मधोः। मदस्य। धारया। अभि। विश्वानि। काव्या। अनु। प्रत्नासः। आय-
वः। पदं। नवीयः। अक्रमुः। रुचे। जनंत। सूर्यं। आ। पवमान। नः। भर। अर्यः। अदाशुषः। गयं। कृ-
धि। प्रजाऽवतीः। इषः। अभि। सोमासः। आयवः। पवंते। मद्यं। मदं। अभि। कोशं। मधुऽश्चुतं।
सोमः। अर्षति। धर्णसिः। दधानः। इंद्रियं। रसं। सुऽवीरः। अभिशस्तिऽपाः। इंद्राय। सो-
म। पवसे। देवेभ्यः। सधऽमाद्यः। इंदो इति। वाजं। सिसाससि। अस्य। पीत्वा। मदानां। इंद्रः। वृत्रा

णि। अप्रति। जघान। जघनत्। चनु॥२३॥ प्र। सोमासः। अधन्विषुः। पवमानासः। इंदवः। श्रीणा
नाः। अप्ऽसु। मृंजत। अभि। गावः। अधन्विषुः। आपः। न। प्रऽवता। यतीः। पुनानाः। इंद्रं। आ
शत। प्र। पवमान। धन्वसि। सोम। इंद्राय। पातवे। नृऽभिः। यतः। वि। नीयसे। त्वं। सोम। नृऽमादनः। पवस्व।
चर्षणिऽसहे। सस्निः। यः। अनुऽमाद्यः। इंदो इति। यत्। अद्रिऽभिः। सुतः। पवित्रं। परिऽधावसि। अरं। इं
द्रस्य। धाम्ने। पवस्व। वृत्रहन्ऽतम। उक्थेभिः। अनुऽमाद्यः। शुचिः। पावकः। अद्भुतः। शुचिः। पावकः।
उच्यते। सोमः। सुतस्य। मध्वः। देवऽअवीः। अघशंसऽहा॥२४॥ पवस्व। दक्षऽसाधनः। देवेभ्यः। पीतये।
हरे। मरुत्ऽभ्यः। वायवे। मदः। पवमान। धिया। हितः। अभि। योनिं। कनिक्रदत्। धर्मणा। वायुं। आ। वि
श। सं। देवैः। शोभते। वृषा। कविः। योनौ। अधि। प्रियः। वृत्रऽहा। देवऽवीतमः। विश्वा। रूपाणि। आऽवि
शन्। पुनानः। याति। हर्यतः। यत्र। अमृतासः। आसते। अरुषः। जनयन्। गिरः। सोमः। पवते। आयु
षक्। इंद्रं। गच्छन्। कविऽक्रतुः। आ। पवस्व। मदिन्ऽतम। पवित्रं। धारया। कवे। अर्कस्य। योनिं। आऽस
दं॥२५॥ तं। अमृक्षंत। वाजिनं। उपऽस्थे। अदितेः। अधि। विप्रासः। अण्व्या। धिया। तं। गावः। अभि।
अनूषत। सहस्रऽधारं। अक्षितं। इंदुं। धर्तारं। आ। दिवः। तं। वेधां। मेधया। अह्यन्। पवमानं। अधि।
द्यवि। धर्णसिं। भूरिऽधायसं। तं। अह्यन्। भुरिजोः। धिया। संऽवसानं। विवस्वतः। पतिं। वाचः। अ
दाभ्यं। तं। सानौ। अधि। जामयः। हरिं। हिन्वंति। अद्रिऽभिः। हर्यतं। भूरिऽचक्षसं। तं। त्वा। हिन्वंति। वे

वि।

६०

धसः।पवमान।गिराऽवृधा।इंदो इति।इंद्राय।मत्सरं॥१६॥एषः।कविः।अभिऽस्तुतः।पवित्रे।अधि।
तोशाते।पुनानः।घ्नन्।अप।स्रिधः।एषः।इंद्राय।वायवे।स्वःऽजित्।परि।सिच्यते।पवित्रे।दक्षऽसा
धनः।एषः।नृऽभिः।वि।नीयते।दिवः।मूर्धा।वृषा।सुतः।सोमः।वनेषु।विश्वऽवित्।एषः।गव्युः।अचि
क्रदत्।पवमानः।हिरण्यऽयुः।इंदुः।सत्राऽजित्।अस्तृतः।एषः।सूर्येण।हासते।पवमानः।अ
धि।द्यवि।पवित्रे।मत्सरः।मदः।एषः।शुष्मी।असिस्यदत्।अंतरिक्षे।वृषा।हरिः।पुनानः।इंदुः।इंद्रं।
आ॥१७॥एषः।वाजी।हितः।नृऽभिः।विश्वऽवित्।मनसः।पतिः।अव्यः।वारं।वि।धावति।एषः।पवि
त्रे।अक्षरत्।सोमः।देवेभ्यः।सुतः।विश्वा।धामानि।आऽविशन्।एषः।देवः।शुभायते।अधि।यो
नौ।अमर्त्यः।वृत्रऽहा।देववीतमः।एषः।वृषा।कनिक्रदत्।दशऽभिः।जामिऽभिः।यतः।अभि।
द्रोणानि।धावति।एषः।सूर्यं।अरोचयत्।पवमानः।विऽचर्षणिः।विश्वा।धामानि।विश्वऽवित्।
एषः।शुष्मी।अदाभ्यः।सोमः।पुनानः।अर्षति।देवऽअवीः।अघशंसऽहा॥१८॥प्र।अस्य।धाराः।
अक्षरन्।वृष्णः।सुतस्य।ओजसा।देवान्।अनु।प्रऽभूषतः।सप्तिं।मृजंति।वेधसः।गृणंतः।कारवः।
गिरा।ज्योतिः।जज्ञानं।उक्थ्यं।सुऽसहः।सोम।तानि।ते।पुनानाय।प्रभूवसो इति प्रभुऽवसो।वर्ध।
समुद्रं।उक्थ्यं।विश्वा।वसूनि।सं।जयन्।पवस्व।सोम।धारया।इनु।द्वेषांसि।सध्र्यक्।रक्षः।सु।नः।

अररुषः। स्वनात्। समस्य। अकस्य। चितत्। निदः। यत्र। मुमुच्महे। आ। इन्दो इति। पार्थिवं। रयिं। दिव्यं।
पवस्व। धारया। द्युऽमंतं। शुष्मं। आ। भर॥१९॥ प्र। धाराः। अस्य। शुष्मिणः। वृथा। पवित्रे। अक्षरन्।
पुनानः। वाचं। इष्यति। इन्दुः। हियानः। सोतृऽभिः। मृज्यमानः। कनिक्रदत्। इयर्ति। वग्नुं। इन्द्रियं।
आ। नः। शुष्मं। नृऽसह्यं। वीरऽवंतं। पुरुऽस्पृहं। पवस्व। सोम। धारया। प्र। सोमः। अति। धारया। प
वमानः। असिस्यदत्। अभि। द्रोणानि। आऽसदं। अप्ऽसु। त्वा। मधुमत्ऽतमं। हरिं। हिन्वंति। अद्रि
ऽभिः। इन्दो इति। इन्द्राय। पीतये। सुनोत। मधुमत्ऽतमं। सोमं। इन्द्राय। वज्रिणे। चारुं। शर्धाय। म
त्सरं॥२०॥ प्र। सोमासः। सुऽआध्यः। पवमानासः। अक्रमुः। रयिं। कृण्वंति। चेतनं। दिवः। पृथिव्याः।
अधि। भव। इन्दो इति। द्युम्नऽवर्धनः। भव। वाजानां। पतिः। तुभ्यं। वाताः। अभिऽप्रियः। तुभ्यं। अ
र्षंति। सिंधवः। सोम। वर्द्धंति। ते। महः। तुभ्यं। गावः। घृतं। पयः। बभ्रो इति। दुदुह्रे। अक्षितं। वर्षि
ष्ठे। अधि। सानवि। सुऽआयुधस्य। ते। सतः। भुवनस्य। पते। वयं। इन्दो इति। सखिऽत्वं। उश्मसि॥
२१॥ प्र। सोमासः। मदऽच्युतः। श्रवसे। नः। मघोनः। सुताः। विदथे। अक्रमुः। आ। तु। ईं। त्रितस्य। यो ६३
षणः। हरिं। हिन्वंति। अद्रिऽभिः। इन्दुं। इन्द्राय। पीतये। आ। तु। ईं। हंसः। यथा। गणं। विश्वस्य। अवीव
मतिं। शत्। अत्यः। न। गोभिः। अज्यते। उभे इति। सोम। अवऽचाकशत्। मृगः। न। तक्तः। अर्षसि। सी

दन्। ऋतस्य। योनिं। आ। अभि। गावः। अनूषत। योषा। जारंऽइव। प्रियं। अगन्। आजिं। यथा। हि
तं। अस्मे इति। धेहि। द्युऽमत्। यशः। मघवत्ऽभ्यः। च। मह्यं। च। सनिं। मेधां। उत। श्रवः॥२२॥ प्र। सो
मासः। विपःऽचितः। अपां। न। यंति। ऊर्मयः। वनानि। महिषाःऽइव। अभि। द्रोणानि। बभ्रवः। शुक्राः।
ऋतस्य। धारया। वाजं। गोऽमंतं। अक्षरन्। सुताः। इंद्राय। वायवे। वरुणाय। मरुत्ऽभ्यः। सोमाः।
अर्षंति। विष्णवे। तिस्रः। वाचः। उत्। ईरते। गावः। मिमंति। धेनवः। हरिः। एति। कनिक्रदत्। अभि।
ब्रह्मीः। अनूषत। यह्वीः। ऋतस्य। मातरः। मर्मृज्यंते। दिवः। शिशुं। रायः। समुद्रान्। चतुरः।
अस्मभ्यं। सोम। विश्वतः। आ। पवस्व। सहस्रिणः॥२३॥ प्र। सुवानः। धारया। तना। इंदुः। हिन्वा
नः। अर्षति। रुजत्। दृळ्हानि। वि। ओजसा। सुतः। इंद्राय। वायवे। वरुणाय। मरुत्ऽभ्यः। सोमः। अर्ष
ति। विष्णवे। वृषाणं। वृषऽभिः। यतं। सुन्वंति। सोमं। अद्रिऽभिः। दुहंति। शक्मना। पयः। भुवत्। त्रि
तस्य। मर्ज्यः। भुवत्। इंद्राय। मत्सरः। सं। रूपैः। अज्यते। हरिः। अभि। ईं। ऋतस्य। विष्टपं। दुहते। पृश्नि
ऽमातरः। चारु। प्रियऽतमं। हविः। सं। एनं। अह्रुताः। इमाः। गिरः। अर्षंति। सऽस्रुतः। धेनूः। वाश्रः।
अवीवशत्॥२४॥ आ। नः। पवस्व। धारया। पवमान। रयिं। पृथुं। यया। ज्योतिः। विदासि। नः। इंदो इ
ति। समुद्रं। ईंखय। पवस्व। विश्वंऽएजय। रायः। धर्ता। नः। ओजसा। त्वया। वीरेण। वीरऽवः। अभि।

स्याम। घृतन्युतः। क्षर। नः। अभि। वार्यं। प्र। वाजं। इंदुः। दूष्यति। सिसासन्। वाजुऽसाः। ऋषिः। व्रता। विदानः। आयुधा। तं। गीःऽभिः। वाचंऽईखयं। पुनानं। वासयामसि। सोमं। जनस्य। गोऽपतिं। विश्वः। यस्य। व्रतो। जनः। दाधार। धर्मणः। पतेः। पुनानस्य। प्रभुऽवसोः॥२५॥ असर्जि। रथ्यः। यथा। पवित्रे। चम्वोः। सुतः। कार्ष्मन्। वाजी। नि। अक्रमीत्। सः। वन्हिः। सोम। जागृविः। पवस्व। देवऽवीः। अति। अभि। कोशं। मधुऽश्चुतं। सः। नः। ज्योतींषि। पूर्व्य। पवमान। वि। रोचय। क्रत्वे। दक्षाय। नः। हिनु। शुंभमानः। ऋतयुऽभिः। मृज्यमानः। गभस्त्योः। पवते। वारे। अव्यये। सः। विश्वा। दाशुषे। वसु। सोमः। दिव्यानि। पार्थिवा। पवतां। आ। अंतरिक्ष्या। आ। दिवः। पृष्ठं। अश्वऽयुः। गव्यऽयुः। सोम। रोहसि। वीरऽयुः। शवसः। पते॥२६॥ सः। सुतः। पीतये। वृषा। सोमः। पवित्रे। अर्षति। विऽघ्नन्। रक्षांसि। देवऽयुः॥ पवित्रे। विऽचक्षणः। हरिः। अर्षति। धर्णसिः। अभि। योनिं। कनिक्रदत्। सः। वाजी। रोचना। दिवः। पवमानः। वि। धावति। रक्षःऽहा। वारं। अव्ययं। सः। त्रितस्य। अधि। सानवि। पवमानः। अरोचयत्। जामिऽभिः। सूर्यं। सह। सः। वृत्रऽहा। वृषा। सुतः। वरिवःऽवित्। अदाभ्यः। सोमः। वाजंऽइव। असरत्। सः। देवः। कविना। इषितः। अभि। द्रोणानि। धावति। इंदुः। इंद्राय। मंहना॥२७॥ एषः। उं इति। स्यः। वृषा। रथः। अव्यः। वारेभिः। अर्षति। गच्छन्। वाजं। सहस्त्रिणं।

सः।

६२

एतं।त्रितस्य।योषणः।हरिं।हिन्वंति।अद्रिऽभिः।इंदुं।इंद्राय।पीतये।एतं।सं।हरितः।दश।
मर्मृज्यंते।अपस्युवः।याभिः।मदाय।शुंभते।एषः।स्यः।मानुषीषु।आ।श्येनः।नं।विक्षु।
सीदति।गच्छन्।जारः।न।योषितं।एषः।स्यः।मद्यः।रसः।अवचष्टे।दिवः।शिशुः।यः।इंदुः।
वारं।आ।अविशत्।एषः।स्यः।पीतये।सुतः।हरिः।अर्षति।धर्णसिः।क्रंदन्।योनिं।अभि।प्रि
यं॥२८॥आशुः।अर्ष।बृहत्ऽमते।परि।प्रियेण।धाम्ना।यत्र।देवाः।इति।ब्रवन्।परिऽकृ
ण्वन्।अनिःऽकृतं।जनाय।यातयन्।इषः।वृष्टिं।दिवः।परि।स्रव।सुतः।एति।पवित्रे।आ।त्वि
षिं।दधानः।ओजसा।विऽचक्षाणः।विऽरोचयन्।अयं।सः।यः।दिवः।परि।रघुऽयामा।पवि
त्रे।आ।सिंधोः।ऊर्मा।वि।अक्षरत्।आऽविवासन्।पराऽवतः।अथो इति।अर्वाऽवतः।सुतः।इं
द्राय।सिच्यते।मधु।संऽईचीनाः।अनूषत।हरिं।हिन्वंति।अद्रिऽभिः।योनौ।ऋतस्य।सीदत॥
२९॥पुनानः।अक्रमीत्।अभि।विश्वाः।मृधः।विऽचर्षणिः।शुंभंति।विप्रं।धीतिऽभिः।आ।योनिं।
अरुणः।रुहत्।गमत्।इंद्रं।वृषा।सुतः।ध्रुवे।सदसि।सीदति।नु।नः।रयिं।महां।इंदो इति।अस्म
भ्यं।सोम।विश्वतः।आ।पवस्व।सहस्रिणं।विश्वा।सोम।पवमान।द्युम्नानि।इंदो इति।आ।भर।
विदाः।सहस्रिणीः।इषः।सः।नः।पुनानः।आ।भर।रयिं।स्तोत्रे।सुऽवीर्यं।जरितुः।वर्द्धय।गिरः।

पुनानः। इंदो इति। आ। भर। सोम। द्विऽबर्हसं। रयिं। वृषन्। इंदो इति। नः। उक्थ्यं॥ २०॥ प्र। ये। गा
वः। न। भूर्णयः। त्वेषाः। अयासः। अक्रमुः। घ्नंतः। कृष्णां। अप। त्वचं॥ सुवितस्य। मनामहे। अ
ति। सेतुं। दुःऽआव्यं। सह्वांसः। दस्युं। अव्रतं॥ शृण्वे। वृष्टेःऽइव। स्वनः। पवमानस्य। शुष्मिणः। च
रंति। विऽद्युतः। दिवि॥ आ। पवस्व। महीं। इषं। गोऽमत्। इंदो इति। हिरण्यऽवत्। अश्वऽवत्। वाजऽवत्।
सुतः॥ सः। पवस्व। विऽचर्षणे। आ। मही इति। रोदसी इति। पृण। उषाः। सूर्यः। न। रश्मिऽभिः॥ परि। नः।
शर्मऽयंत्या। धारया। सोम। विश्वतः। सर। रसाःऽइव। विष्टपं॥ २१॥ जनयन्। रोचना। दिवः। जन
यन्। अप्ऽसु। सूर्यं। वसानः। गाः। अपः। हरिः॥ एषः। प्रत्नेन। मन्मना। देवः। देवेभ्यः। परि। धारया।
पवते। सुतः॥ वावृधानाय। तूर्वये। पवंतां। वाजऽसातये। सोमाः। सहस्रऽपाजसः॥ दुहानः। प्रत्नं।
इत्। पयः। पवित्रे। परि। सिच्यते। क्रंदन्। देवान्। अजीजनत्॥ अभि। विश्वानि। वार्या। अभि। दे
वान्। ऋतऽवृधः। सोमः। पुनानः। अर्षति॥ गोऽमत्। नः। सोम। वीरऽवत्। अश्वऽवत्। वाजऽव
त्। सुतः। पवस्व। बृहतीः। इषः॥ २२॥ यः। अत्यःऽइव। मृज्यते। गोभिः। मदाय। हर्यतः। तं। गीःऽ
भिः। वासयामसि॥ तं। नः। विश्वाः। अवस्युवः। गिरः। शुंभंति। पूर्वऽथा। इंदुं। इंद्राय। पीतये॥
पुनानः। याति। हर्यतः। सोमः। गीःऽभिः। परिऽकृतः। विप्रस्य। मेध्यऽअतिथेः। पवमान। विदाः।

र॒यिं। अ॒स्मभ्यं॑। सो॒म॒। सु॒ऽश्रियं॑। इन्दो॒ इति॑। स॒ह॒स्र॒ऽव॑र्चसं। इन्दु॑ः। अत्यः॑। न। वा॒जी। सृ॒ज॒ति॒। नू॒। क॒नि॒क्र॑दत्। प॒वित्रे॑। आ। य॒तुः। अ॒क्षाः। अति॑। दे॒वुः। सु॒ऽनुः। प॒व॒स्व॒। वाजे॑ऽसातये। वि॒प्रस्य॑। गृ॒ण॒तः। वृ॒धे। सोम॑। रास्व॑। सु॒ऽवीर्यं॑॥ ३३॥ ॥ इति षष्ठाष्टके अष्टमो ध्यायः॥ ॥ शाके १७३० विभव नाम्नाब्दे ज्येष्ठ शुद्ध १३ इंदुवासरे त[illegible]द्दिने इदं पुस्तकं समाप्तं॥ राम॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ हास्ताक्षर विश्वनाथात्मज जैराम भट जालनापुरकरेन लिखितं समाप्तः॥ ॥ ॥ ॥ ॥

॥ इदं पुस्तकं [illegible] लोप नामः॥

॥इतिषष्ठाष्टकेसमाप्ता॥

भिः। सह। वाजयंतः। अवऽक्रामंतः। प्रऽपदैः। अमित्रान्। क्षिणंति। शत्रून्। अनपऽव्ययंतः। रथऽवाह
नं। हविः। अस्य। नाम। यत्र। आयुधं। निऽहितं। अस्य। वर्म। तत्र। रथं। उप। शग्मं। सदेम। विश्वाहा। वयं।
सुऽमनस्यमानाः। स्वादुऽसंसदः। पितरः। वयःऽधाः। कृच्छ्रेऽश्रितः। शक्तिऽवंतः। गभीराः। चित्रऽसे
ना। इषुऽबलाः। अमृध्राः। सतःऽवीराः। उरवः। व्रातऽसहाः। ब्राह्मणासः। पितरः। सोम्यासः। शिवे
इति। नः। द्यावापृथिवी इति। अनेहसा। पूषा। नः। पातु। दुःऽइतात्। ऋतऽवृधः। ०॥२०॥ सुऽपर्णं
वस्ते। मृगः। अस्याः। दंतः। गोभिः। संऽनद्धा। पतति। प्रऽसूता। यत्र। नरः। सं। च। वि। च। द्रवंति। तत्र।
अस्मभ्यं। इषवः। शर्म। यंसन्। ऋजीते। परि। वृङ्धि। नः। अश्मा। भवतु। नः। तनूः। सोमः। अधि
ब्रवीतु। नः। अदितिः। शर्म। यच्छतु। आ। जंघंति। सानु। एषां। जघनान्। उप। जिघ्नते। अश्वऽअ
जनि। प्रऽचेतसः। अश्वान्। समत्ऽसु। चोदय। अहिःऽइव। भोगैः। परि। एति। बाहुं। ज्यायाः। हे
तिं। परिऽबाधमानः। हस्तऽघ्नः। विश्वा। वयुनानि। विद्वान्। पुमान्। पुमांसं। परि। पातु। विश्वतः।
या। आलऽअक्ता। रुरुऽशीर्ष्णी। अथो इति। यस्याः। अयः। मुखं। इदं। पर्जन्यऽरेतसे। इष्वै। देव्यै। बृह
त्। नमः॥२१॥ अवऽसृष्टा। परा। पत। शरव्ये। ब्रह्मऽसंशिते। गच्छ। अमित्रान्। प्र। पद्यस्व। मा। अ
मीषां। कं। चन। उत्। शिषः। यत्र। बाणाः। संऽपतंति। कुमाराः। विशिखाःऽइव। तत्र। नः। ब्रह्मणः।
पतिः। अदितिः। शर्म। यच्छतु। विश्वाहा। शर्म। यच्छतु। मर्माणि। ते। वर्मणा। छादयामि। सोमः। त्वा।

राजा। अमृतेन। अनु। वस्तां। उरोः। वरीयः। वरुणः। ते। कृणोतु। जयंतं। त्वा। अनु। देवाः। मदंतु। यः। नः।
स्वः। अरणः। यः। च। निष्ट्यः। जिघांसति। देवाः। तं। सर्वे। धूर्वंतु। ब्रह्म। वर्म। मम। अंतरं॥ २॥ ॥ इति ष
ष्ठं मंडलं॥ ॥ अग्निं। नरः। दीधितिऽभिः। अरण्योः। हस्तऽच्युती। जनयंत। प्रऽशस्तं। दूरेऽदृशं।
गृहऽपतिं। अथर्युं। तं। अग्निं। अस्तं। वसवः। नि। ऋण्वन्। सुऽप्रतिचक्षं। अवसे। कुतः। चित्। दक्षा
य्यः। यः। दमे। आस। नित्यः। प्रऽइद्धः। अग्ने। दीदिहि। पुरः। नः। अजस्रया। सूर्म्या। यविष्ठ। त्वां।
शश्वंतः। उप। यंति। वाजाः। प्र। ते। अग्नयः। अग्निऽभ्यः। वरं। निः। सुऽवीरासः। शोशुचंत। द्युऽमं
तः। यत्र। नरः। संऽआसते। सुऽजाताः। दाः। नः। अग्ने। धिया। रयिं। सुऽवीरं। सुऽअपत्यं। सहस्य।
प्रऽशस्तं। न। यं। यावा। तरति। यातुऽमावान्॥ २॥ उप। यं। एति। युवतिः। सुऽदक्षं। दोषा। वस्तोः।
हविष्मती। घृताची। उप। स्वा। एनं। अरमतिः। वसुऽयुः। विश्वाः। अग्ने। अप। दह। अरातीः। येभिः।
तपःऽभिः। अदहः। जरूथं। प्र। निऽस्वरं। चातय। स्व। अमीवां। आ। यः। ते। अग्ने। इधते। अनीकं। व
सिष्ठ। शुक्र। दीदिऽवः। पावक। उतो इति। नः। एभिः। स्तवथैः। इह। स्याः। वि। ये। ते। अग्ने। भेजिरे।
अनीकं। मर्ताः। नरः। पित्र्यासः। पुरुऽत्रा। उतो सुऽमनाः। इह। स्याः। इमे। नरः। वृत्रऽहत्येषु। शूराः। वि
श्वाः। अदेवीः। अभि। संतु। मायाः। ये। मे। धियं। पनयंत। प्रऽशस्तां॥ २४॥ मा। शूने। अग्ने। नि। सदाम। नृ
णां। मा। अशेषसः। अवीरता। परि। त्वा। प्रजाऽवतीषु। दुर्यासु। दुर्य। यं। अश्वी। नि। सत्। उपऽयाति। य

त्रं।प्रजाऽवंतं।सुऽअपत्यं।क्षयं।नः।स्वऽजन्मना।शेषसा।वावृधानं।पाहि।नः।अग्ने।रक्षसः।अजुष्टा
त्।पाहि।धूर्तेः।अररुषः।अघऽयोः।त्वा।युजा।पृतनाऽयून्।अभि।स्यां॥ सः।इत्।अग्निः।अग्नीन्।अति।
अस्तु।अन्यान्।यत्र।वाजी।तनयः।वीळुऽपाणिः।सहस्रऽपाथाः।अक्षरा।संऽएति॥ सः।इत्।अग्निः।
यः।वनुष्यतः।निऽपाति।संऽएद्धारं।अंहसः।उरुष्यात्।सुऽजातासः।परि।चरंति।वीराः॥१५॥ अयं।
सः।अग्निः।आऽहुतः।पुरुऽत्रा।यं।ईशानः।सं।इत्।इंधे।हविष्मान्।परि।यं।एति।अध्वरेषु।होता॥
त्वे।इत्।अग्ने।आऽहवनानि।भूरि।ईशानासः।आ।जुहुयाम।नित्या।उभा।कृण्वंतः।वहतू इ
ति।मियेधे।इमे इति।अग्ने।वीतऽतमानि।हव्या।अजस्रः।वक्षि।देवऽतातिं।अच्छ॥ प्रति।नः।ईं।
सुरभीणि।व्यंतु।मा।नः।अग्ने।अवीरते।परा।दाः।दुःऽवाससे।अमतये।मा।नः।अस्यै।मा।नः।क्षु
धे।मा।रक्षसे।ऋतऽवः।मा।नः।दमे।मा।वने।आ।जुहूर्थाः॥ नु।मे।ब्रह्माणि।अग्ने।उत्।शशाधि।
त्वं।देव।मघवत्ऽभ्यः।सुसूदः।रातौ।स्याम।उभयासः।आ।ते।यूयं।पात।स्वस्तिऽभिः।सदा।नः॥
॥२०॥ त्वं।अग्ने।सुऽहवः।रण्वऽसंदृक्।सुऽदीती।सूनो इति।सहसः।दिदीहि।मा।त्वे इति।सचा।त
नये।नित्ये।आ।धक्।मा।वीरः।अस्मत्।नर्यः।वि।दासीत्॥ मा।नः।अग्ने।दुःऽभृतये।सचा।एषु।

देवऽइद्धेषु। अग्निषु। प्र। वोचः। मा। ते। अस्मान्। दुःऽमतयः। भृमात्। चित्। देवस्य। सूनो इति। सहसः। नशन्त। सः। मर्तः। अग्ने। सुऽअनीक। रेवान्। अमर्त्ये। यः। आऽजुहोति। हव्यम्। सः। देवता। वसुऽवनिम्। दधाति। यम्। सूरिः। अर्थी। पृच्छमानः। एति। महः। नः। अग्ने। सुवितस्य। विद्वान्। रयिम्। सूरिऽभ्यः। आ। वह। बृहन्तम्। येन। वयम्। सहसाऽवन्। मदेम। अविऽक्षितासः। आयुषा। सुऽवीराः। नु। मे। ब्रह्माणि। अग्ने। उत्। शशाधि। त्वाम्। देवाः। मघवत्ऽभ्यः। सुसूदः। रातौ। स्याम। उभयासः। आ। ते। यूयम्। पात। स्वस्तिऽभिः। सदा। नः॥२७॥ ॥इति पंचमाष्टके प्रथमोध्यायः॥

ओम्॥ जुषस्व। नः। सम्ऽइधम्। अग्ने। अद्य। शोच। बृहत्। यजतम्। धूमम्। ऋण्वन्। उप। स्पृश। दिव्यम्। सानु। स्तूपैः। सम्। रश्मिऽभिः। ततनः। सूर्यस्य। नराशंसस्य। महिमानम्। एषाम्। उप। स्तोषाम। यजतस्य। यज्ञैः। ये। सुऽक्रतवः। शुचयः। धियम्ऽधाः। स्वदन्ति। देवाः। उभयानि। हव्या। ईळेन्यम्। वः। असुरम्। सुऽदक्षम्। अन्तः। दूतम्। रोदसी इति। सत्यऽवाचम्। मनुष्वत्। अग्निम्। मनुना। सम्ऽइद्धम्। सम्। अध्वराय। सदम्। इत्। महेम। सपर्यवः। भरमाणाः। अभिऽज्ञु। प्र। वृञ्जते। नमसा। बर्हिः। अग्नौ। आऽजुह्वानाः। घृतऽपृष्ठम्। पृषत्ऽवत्। अध्वर्यवः। हविषा। मर्जयध्वम्। सुऽआध्यः। वि। दुरः। देवऽयन्तः। अ

८

श्रिश्रयुः। रथऽयुः। देवऽताता। पूर्वी इति। शिशुं। न। मातरा। रिहाणे इति। सं। अग्रुवः। न। समनेषु।
अंजन्॥५॥ उत। योषणे इति। दिव्ये इति। मही इति। नः। उषसानक्ता। सुदुघाऽइव। धेनुः। बर्हिऽ
सदा। पुरुहूते इति पुरुऽहूते। मघोनी इति। आ। यज्ञिये इति। सुविताय। श्रयेतां। विप्रा। यज्ञेषु।
मानुषेषु। कारू इति। मन्ये। वां। जातऽवेदसा। यजध्यै। ऊर्ध्वं। नः। अध्वरं। कृतं। हवेषु। ता। दे
वेषु। वनथः। वार्याणि॥७॥२॥ अग्निं। वः। देवं। अग्निऽभिः। सऽजोषाः। यजिष्ठं। दूतं। अध्वरे। कृ
णुध्वं। यः। मर्त्येषु। निऽध्रुविः। ऋतऽवा। तपुःऽमूर्धा। घृतऽअन्नः। पावकः। प्रोथत्। अश्वः।
न। यवसे। अविष्यन्। यदा। महः। संऽवरणात्। वि। अस्थात्। ०। अध। स्म। ते। व्रजनं। कृष्णं। अ
स्ति। उत्। यस्य। ते। नवऽजातस्य। वृष्णः। अग्ने। चरंति। अजराः। इधानाः। अच्छ। द्यां। अरुषः।
धूमः। एति। सं। दूतः। अग्ने। ईयसे। हि। देवान्॥ वि। यस्य। ते। पृथिव्यां। पाजः। अश्रेत्। तृषु। य
त्। अन्ना। संऽअवृक्त। जंभैः। सेनाऽइव। सृष्टा। प्रऽसितिः। ते। एति। यवं। न। दस्म। जुह्वा।
विवेक्षि। तं। इत्। दोषा। तं। उषसि। यविष्ठं। अग्निं। अत्यं। न। मर्जयंत। नरः। निऽशिशानाः। अ
तिथिं। अस्य। योनौ। दीदाय। शोचिः। आऽहुतस्य। वृष्णः॥५॥ सुऽसंदृक्। ते। सुऽअनीक। प्र
तीकं॥ वि। यत्। रुक्मः। न। रोचसे। उपाके। दिवः। न। ते। तन्यतुः। एति। शुष्मः। चित्रः। न। सूरः। प्रति।

च। हव्यैः। तेभिः।

चक्षि। भानुं। यथा। वः। स्वाहा। अग्नये। दाशेम। परि। इळाभिः। घृतवत्ऽभिः। नः। अग्ने। अमि-
तैः। महःऽभिः। शतं। पूःऽभिः। आयसीभिः। नि। पाहि। याः। वा। ते। संति। दाशुषे। अधृष्टाः। गि-
रः। वा। याभिः। नृऽवतीः। उरुष्याः। ताभिः। नः। सूनो इति। सहसः। नि। पाहि। स्मत्। सूरीन्।
जरितॄन्। जातऽवेदः। निः। यत्। पूताऽइव। स्वऽधितिः। शुचिः। गात्। स्वया। कृपा। तन्वा। रो-
चमानः। आ। यः। मात्रोः। उशेन्यः। जनिष्ट। देवऽयज्याय। सुऽक्रतुः। पावकः। एता। नः। अ-
ग्ने। सौभगा। दिदीहि। अपि। क्रतुं। सुऽचेतसं। वतेम। विश्वा। स्तोतृऽभ्यः। गृणते। च। संतु।१०।६।
प्र। वः। शुक्राय। भानवे। भरध्वं। हव्यं। मतिं। च। अग्नये। सुऽपूतं। यः। दैव्यानि। मानुषा। जनूंषि।
अंतः। विश्वानि। विद्मना। जिगाति। सः। गृत्सः। अग्निः। तरुणः। चित्। अस्तु। यतः। यविष्ठः। अज-
निष्ट। मातुः। सं। यः। वना। युवते। शुचिऽदन्। भूरि। चित्। अन्ना। सं। इत्। अत्ति। सद्यः। अस्य।
देवस्य। संऽसदि। अनीके। यं। मर्तासः। श्येतं। जगृभ्रे। नि। यः। गृभं। पौरुषेयीं। उवोच। दुःऽओकं।
अग्निः। आयवे। शुशोच। अयं। कविः। अकविषु। प्रऽचेताः। मर्तेषु। अग्निः। अमृतः। नि। धायि।
सः। मा। नः। अत्र। जुहुरः। सहस्वः। सदा। त्वे इति। सुऽमनसः। स्याम। आ। यः। योनिं। देवऽकृतं। स-
साद। क्रत्वा। हि। अग्निः। अमृतान्। अतारीत्। तं। ओषधीः। च। वनिनः। च। गर्भं। भूमिः। च। वि-

श्वऽधायसं। बिभृत्रं॥ ५॥ ईशे। हि। अग्निः। अमृतस्य। भूरेः। ईशे। रायः। सुऽवीर्यस्य। दातोः। मा। त्वा। वयं। सहसाऽवन्। अवीराः। मा। अप्सवः। परि। सदाम। मा। अदुवः। परिऽसद्यं। हि। अरणस्य। रेक्णः। नित्यस्य। रायः। पतयः। स्याम। न। शेषः। अग्ने। अन्यऽजातं। अस्ति। अचेतानस्य। मा। पथः। वि। दुक्षः। नहि। ग्रभाय। अरणः। सुऽशेवः। अन्यऽउदर्यः। मनसा। मंतवै। ऊं इति। अध। चित्। ओकः। पुनः। इत्। सः। एति। आ। नः। वाजी। अभीषाट्। एतु। नव्यः॥ ७॥ ६॥ प्र। अग्नये। तवसे। भरध्वं। गिरं। दिवः। अरतये। पृथिव्याः। यः। विश्वेषां। अमृतानां। उपऽस्थे। वैश्वानरः। ववृधे। जागृवत्ऽभिः। पृष्टः। दिवि। धायि। अग्निः। पृथिव्यां। नेता। सिंधूनां। वृषभः। स्तियानां। सः। मानुषीः। अभि। विशः। वि। भाति। वैश्वानरः। ववृधानः। वरेण। त्वत्। भिया। विशः। आयन्। असिक्नीः। असमनाः। जहतीः। भोजनानि। वैश्वानर। पूरवे। शोशुचानः। पुरः। यत्। अग्ने। दरयन्। अदीदेः। तव। त्रिऽधातु। पृथिवी। उत। द्यौः। वैश्वानर। व्रतं। अग्ने। सचंत। त्वं। भासा। रोदसी इति। आ। ततंथ। अजस्रेण। शोचिषा। शोशुचानः। त्वां। अग्ने। हरितः। वावशानाः। गिरः। सचंते। धुनयः। घृताचीः। पतिं। कृष्टीनां। रथ्यं। रयीणां। वैश्वानरं। उषसां। केतुं। अह्नां॥ ७॥ त्वे इति। असुर्यं। वसवः। नि। ऋण्वन्। क्रतुं। हि। ते। मित्रऽमहः। जुषंत। त्वं। दस्यून्। ओकसः। अग्ने। आजः। उरु। ज्योतिः। जनयन्। आर्याय। सः। जायमानः। परमे। विऽओमन्। वायुः।

अ

ना।पार्थः।परि।पासि।सद्यः।त्वं।भुवना।जनयन्।अभि।क्रन्।अपत्याय।जातऽवेदः।दशस्यन्।तां।
अग्ने।अस्मे इति।इषं।आ।ईरयस्व।वैश्वानर।द्युऽमतीं।जातऽवेदः।सया।राधः।पिन्वसि।विश्वऽ
वार।पृथु।श्रवः।दाशुषे।मर्त्याय।तं।नः।अग्ने।मघवत्ऽभ्यः।पुरुऽक्षुं।रयिं।नि।वाजं।श्रुत्यं।युवस्व।
वैश्वानर।महि।नः।शर्म।यच्छ।रुद्रेभिः।अग्ने।वसुऽभिः।सऽजोषाः॥ ८॥ प्र।सम्ऽराजः।असुरस्य।
प्रऽशस्तिं।पुंसः।कृष्टीनां।अनुऽमाद्यस्य।इंद्रस्यऽइव।प्र।तवसः।कृतानि।वंदे।दारुं।वंदमानः।
विवक्मि।कविं।केतुं।धासिं।भानुं।अद्रेः।हिन्वंति।शं।राज्यं।रोदस्योः।पुरंऽदरस्य।गीःऽभिः।आ।वि
वासे।अग्नेः।व्रतानि।पूर्व्या।महानि।नि।अक्रतून्।ग्रथिनः।मृध्रऽवाचः।पणीन्।अश्रद्धान्।अवृधा
न्।अयज्ञान्।प्रऽप्र।तान्।दस्यून्।अग्निः।विवाय।पूर्वः।चकार।अपरान्।अयज्यून्।यः।अपा
चीने।तमसि।मदंतीः।प्राचीः।चकार।नृऽतमः।शचीभिः।तं।ईशानं।वस्वः।अग्निं।गृणीषे।अनान
तं।दमयंतं।पृतन्यून्।यः।देह्यः।अनमयत्।वधऽस्नैः।यः।अर्यऽपत्नीः।उषसः।चकार।सः।निऽ
रुध्य।नहुषः।यह्वः।अग्निः।विशः।चक्रे।बलिऽहृतः।सहःऽभिः।यस्य।शर्मन्।उप।विश्वे।जनासः।
एवैः।तस्थुः।सुऽमतिं।भिक्षमाणाः।वैश्वानरः।वरं।आ।रोदस्योः।आ।अग्निः।ससाद।पित्रोः।उपऽ
स्थं।आ।देवः।ददे।बुध्न्या।वसूनि।वैश्वानरः।उत्ऽइता।सूर्यस्य।आ।समुद्रात्।अवरात्।आ।परस्मा

तु।आ।अग्निः।दुद्रे।दिवः।आ।पृथिव्याः॥१९॥ प्र।वः।देवं।चित्रं।सहसानं।अग्निं।अश्वं।न।वाजिनं।हिषे।
नमःऽभिः।भव।नः।दूतः।अध्वरस्य।विद्वान्।मन्म।देवेषु।विविदे।मितऽद्रुः।आ।याहि।अग्ने।पथ्याः।अ
नु।स्वाः।मंद्रः।देवानां।सख्यं।जुषाणः।आ।सानु।शुष्मैः।नदयन्।पृथिव्याः।जंभेभिः।विश्वं।उशधक्
।वनानि।प्राचीनः।यज्ञः।सुऽधितं।हि।बर्हिः।प्रीणीते।अग्निः।ईळितः।न।होता।आ।मातरा।वि
श्ववारे इति विश्वऽवारे।हुवानः।यतः।यविष्ठ।जज्ञिषे।सुऽशेवः।सद्यः।अध्वरे।रथिरं।जनंत।मा
नुषासः।विऽचेतसः।यः।एषां।विशां।अधायि।विश्पतिः।दुरोणे।अग्निः।मंद्रः।मधुऽवचाः।ऋतऽवा।
असादि।वृतः।वह्निः।आऽजगन्वान्।अग्निः।ब्रह्मा।नृऽसदने।विऽधर्ता।द्यौः।च।यं।पृथिवी।वबृ
धाते इति।आ।यं।होता।यजति।विश्वऽवारं।एते।द्युम्नेभिः।विश्वं।आ।अतिरंत।मंत्रं।ये।वा।अरं।
नर्याः।अतक्षन्।प्र।ये।विशः।तिरंत।श्रोषमाणाः।आ।ये।मे।अस्य।दीधयन्।ऋतस्य।नु।त्वां।अग्ने।
ईमहे।वसिष्ठाः।ईशानं।सूनो इति।सहसः।वसूनां।इषं।स्तोतृऽभ्यः।मघवत्ऽभ्यः।आनट्॥७॥
॥१॥ इधे।राजा।सं।अर्यः।नमःऽभिः।यस्य।प्रतीकं।आऽहुतं।घृतेन।नरः।हव्येभिः।ईळते।सऽबा
धः।आ।अग्निः।अग्रे।उषसां।अशोचि॥ अयं।ऊं इति।स्यः।सुऽमहान्।अवेदि।होता।मंद्रः।मनुषः।
यह्वः।अग्निः।वि।भाः।अकरिसकः।ससृजानः।पृथिव्यां।कृष्णऽपविः।ओषधीभिः।ववक्षे।कया।

को। नः। अग्ने। वि। वसः। सुऽवृक्तिं। कां। ऊं इति। स्वधां। ऋणवः। शस्यमानः। कदा। भवेम। पतयः। सुऽदत्र। रायः। वं-
तारः। दुस्तरस्य। साधोः। प्रऽप्र। अयं। अग्निः। भरतस्य। शृण्वे। वि। यत्। सूर्यः। न। रोचते। बृहत्। भाः। अ-
भि। यः। पूरुं। पृतनासु। तस्थौ। द्युतानः। दैव्यः। अतिथिः। शुशोच। असन्। इत्। त्वे इति। आऽहवनानि।
भूरि। भुवः। विश्वेभिः। सुऽमनाः। अनीकैः। स्तुतः। चित्। अग्ने। शृण्विषे। गृणानः। स्वयं। वर्धस्व। त-
न्वं। सुऽजात। इदं। वचः। शतऽसाः। संऽसहस्रं। उत्। अग्नये। जनिषीष्ट। द्विऽबर्हाः।०। द्युऽमत्। अमीवऽ-
चातनं। रक्षःऽहा।।११।। अबोधि। जारः। उषसां। उपऽस्थात्। होता। मंद्रः। कविऽतमः। पावकः। दधा-
ति। केतुं। उभयस्य। जंतोः। हव्या। देवेषु। द्रविणं। सुकृतऽसु। सः। सुऽक्रतुः। यः। वि। दुरः। पणीनां। पुना-
नः। अर्कं। पुरुऽभोजसं। नः। होता। मंद्रः। विशां। दमूनाः। तिरः। तमः। ददृशे। राम्याणां। अमूरः। कविः।
अदितिः। विवस्वान्। सुऽसंसत्। मित्रः। अतिथिः। शिवः। नः। चित्रऽभानुः। उषसां। भाति। अग्रे। अ-
पां। गर्भः। प्रऽस्वः। आ। विवेश। ईळेन्यः। वः। मनुषः। युगेषु। समनऽगाः। अशुचत्। जातऽवेदाः। सु-
संऽदृशा। भानुना। यः। विऽभाति। प्रति। गावः। संऽइधानं। बुधंत। अग्ने। याहि। दूत्यं। मा। रिषण्यः। दे-
वान्। अच्छ। ब्रह्मऽकृता। गणेन। सरस्वतीं। मरुतः। अश्विना। अपः। यक्षि। देवान्। रत्नऽधेयाय। ११
विश्वान्। त्वां। अग्ने। संऽइधानः। वसिष्ठः। जरूथं। हन्। यक्षि। राये। पुरंऽधिं। पुरुऽनीथा। जातऽवेदः।

जरस्व॥१२॥ उषः। न। जारः। पृथु। पाजः। अश्रेत्। दविद्युतत्। दीद्यत्। शोशुचानः। वृषा। हरिः। शुचिः।
आ। भाति। भासा। धियः। हिन्वानः। उशतीः। अजीगरिति। स्वः। न। वस्तोः। उषसां। अरोचि। यज्ञं। तन्वानाः।
उशिजः। न। मन्म। अग्निः। जन्मानि। देवः। आ। वि। विद्वान्। द्रवत्। दूतः। देवऽयावा। वनिष्ठः। अच्छ। गि
रः। मतयः। देवऽयंतीः। अग्निं। यंति। द्रविणं। भिक्षमाणाः। सुऽसंदृशं। सुऽप्रतीकं। सुऽअंचं। हव्यऽवाहं।
अरतिं। मानुषाणां। इंद्रं। नः। अग्ने। वसुऽभिः। संऽजोषाः। रुद्रं। रुद्रेभिः। आ। वह। बृहंतं। आदित्येभिः। अ
दितिं। विश्वऽजन्यां। बृहस्पतिं। ऋक्वऽभिः। विश्वऽवारं। मंद्रं। होतारं। उशिजः। यविष्ठं। अग्निं। विशः।
ईळते। अध्वरेषु। सः। हि। क्षपाऽवान्। अभवत्। रयीणां। अतंद्रः। दूतः। यजथाय। देवान्॥१३॥ महा
न्। असि। अध्वरस्य। प्रऽकेतः। न। ऋते। त्वत्। अमृताः। मादयंते। आ। विश्वेभिः। सऽरथं। याहि। देवैः। नि।
अग्ने। होता। प्रथमः। सद। इह। त्वां। ईळते। अजिरं। दूत्याय। हविष्मंतः। सदं। इत्। मानुषासः। यस्य।
देवैः। आ। असदः। बर्हिः। अग्ने। अहानि। अस्मै। सुऽदिना। भवंति। त्रिः। चित्। अक्तोः। प्र। चिकितुः।
वसूनि। त्वे इति। अंतः। दाशुषे। मर्त्याय। मनुष्वत्। अग्ने। इह। यक्षि। देवान्। भव। नः। दूतः। अभिशस्तिऽ
पावा॥ अग्निः। ईशे। बृहतः। अध्वरस्य। अग्निः। विश्वस्य। हविषः। कृतस्य। क्रतुं। हि। अस्य। वसवः। जुषंत। अथ। देवाः।
दधिरे। हव्यऽवाहं। आ। अग्ने। वह। हविःऽअद्याय। देवान्। इंद्रऽज्येष्ठासः। इह। मादयंतां। इमं। य

ज्रं। दिवि। देवेषु। धेहि॥ ०॥१४॥ अगन्म। महा। नमसा। यविष्ठं। यः। दीदाय। सं॰ऽइद्धः। स्वे। दुरोणे। चित्रऽभा
नुं। रोदसी इति। अंतः। उर्वी इति। सुऽआहुतं। विश्वतः। प्रत्यंचं। मन्हा। विश्वा। दुःऽइतानि। सह्वान्। अग्निः।
स्तवे। दमे। आ। जातऽवेदाः। सः। नः। रक्षिषत्। दुःऽइतात्। अवद्यात्। अस्मान्। गृणतः। उत। नः। मघो
नः। त्वं। वरुणः। उत। मित्रः। अग्ने। त्वां। वर्धंति। मतिऽभिः। वसिष्ठाः। त्वे इति। वसु। सुऽसननानि। संतु।
०॥१५॥ प्र। अग्नये। विश्वऽशुचे। धियंऽधे। असुरऽघ्ने। मन्म। धीतिं। भरध्वं। भरे। हविः। न। बर्हिषि। प्री
णानः। वैश्वानराय। यतये। मतीनां। त्वं। अग्ने। शोचिषा। शोशुचानः। आ। रोदसी इति। अपृणाः। जा
यमानः। त्वं। देवान्। अभिऽशस्तेः। अमुंचः। वैश्वानर। जातऽवेदः। महिऽत्वा। जातः। यत्। अग्ने। भु
वना। वि। अख्यः। पशून्। न। गोपाः। इर्यः। परिऽज्मा। वैश्वानर। ब्रह्मणे। विंद। गातुं। ०॥१६॥ सं॰ऽइधा।
जातऽवेदसे। देवाय। देवहूतिऽभिः। हविःऽभिः। शुक्रऽशोचिषे। नमस्विनः। वयं। दाशेम। अग्नये। व
यं। ते। अग्ने। सं॰ऽइधा। विधेम। वयं। दाशेम। सुऽस्तुती। यजत्र। वयं। घृतेन। अध्वरस्य। होतः। वयं।
देव। हविषा। भद्रऽशोचे। आ। नः। देवेभिः। उप। देवऽहूतिं। अग्ने। याहि। वषट्ऽकृतिं। जुषाणः। तुभ्यं। दे
वाय। दाशतः। स्याम। ०॥१७॥ उपऽसद्याय। मीळ्हुषे। आस्ये। जुहुत। हविः। यः। नः। नेदिष्ठं। आप्यं।
यः। पंच। चर्षणीः। अभि। निऽससाद। दमेऽदमे। ०। सः। नः। वेदः। अमात्यं। अग्निः। रक्षतु। विश्वतः।

सः।

उत। अस्मान्। पातु। अंहसः। नवं। नु। स्तोमं। अग्नये। दिवः। श्येनाय। जीजनं। वस्वः। कुवित्। वनाति।
नः। स्पार्हाः। यस्य। श्रियः। दृशे। रयिः। वीरऽवतः। यथा। अग्रे। यज्ञस्य। शोचतः। ॥५॥ सः। इमां। वेतु।
वषट्ऽकृतिं। अग्निः। जुषत। नः। गिरः। यजिष्ठः। हव्यऽवाहनः। नि। त्वा। नक्ष्य। विश्पते। द्युऽमंतं। देव।
धीमहि। सुऽवीरं। अग्ने। आऽहुत। क्षपः। उस्रः। च। दीदिहि। सुऽअग्नयः। त्वया। वयं। सुऽवीराः। त्वां।
अस्मऽयुः। उप। त्वा। सातये। नरः। विप्रासः। यंति। धीतिऽभिः। उप। अक्षरा। सहस्रिणी। अग्निः। र
क्षांसि। सेधति। शुक्रऽशोचिः। अमर्त्यः। शुचिः। पावकः। ईड्यः। ॥१०॥ सः। नः। राधांसि। आ। भर। ईशा
नः। सहसः। यहो इति। भगः। च। दातु। वार्यं। त्वं। अग्ने। वीरऽवत्। यशः। देवः। च। सविता। भगः।
दितिः। च। दाति। वार्यं। अग्ने। रक्ष। नः। अंहसः। प्रति। स्म। देव। रिषतः। तपिष्ठैः। अजरैः। दह। अघा
मही। नः। आयसी। अनाधृष्टः। नृऽपीतये। पूः। भव। शतऽभुजिः। दोषाऽवस्तः। अघऽयतः। दि
वा। नक्तं। अदाभ्य॥२०॥ एना। वः। अग्निं। नमसा। ऊर्जः। नपातं। आ। हुवे। प्रियं। चेतिष्ठं। अरतिं।
सुऽअध्वरं। विश्वस्य। दूतं। अमृतं। सः। योजते। अरुषा। विश्वऽभोजसा। सः। दुद्रवत्। सुऽआहुतः।
सुऽब्रह्मा। यज्ञः। सुऽशमी। वसूनां। देवं। राधः। जनानां। उत। अस्य। शोचिः। अस्थात्। आऽजुह्वा
नस्य। मीळ्हुषः। उत्। धूमासः। अरुषासः। दिविऽस्पृशः। सं। अग्निं। इंधते। नरः। तं। त्वा। दूतं। कृण्म
हे। यशःऽतमं। देवान्। आ। वीतये। वह। विश्वाः। सूनो इति। सहसः। मर्तऽभोजना। रास्व। तत्। यत्। त्वा।

ईमहे। त्वं। अग्ने। गृहऽपतिः। त्वं। होता। नः। अध्वरे। त्वं। पोता। विश्वऽवार। प्रऽचेताः। यक्षि। वेषि। च। वार्यं।
कृधि। रत्नं। यजमानाय। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। त्वं। हि। रत्नऽधाः। असि। आ। नः। ऋते। शिशीहि। विश्वं। ऋत्विजं। सुऽशंसः।
यः। च। दक्षते॥६॥ त्वे इति। अग्ने। सुऽआहुत। प्रियासः। संतु। सूरयः। यंतारः। ये। मघऽवानः। जना
नां। ऊर्वान्। दयंत। गोनां। येषां। इळा। घृतऽहस्ता। दुरोणे। आ। अपि। प्राता। निऽसीदति। तान्। त्राय
स्व। सहस्य। द्रुहः। निदः। यच्छ। नः। शर्म। दीर्घऽश्रुत्। सः। मंद्रया। च। जिह्वया। वह्निः। आसा। विदुःऽ
तरः। अग्ने। रयिं। मघवत्ऽभ्यः। नः। आ। वह। हव्यऽदातिं। च। सूदय। ये। राधांसि। ददति। अश्व्या। म
घा। कामेन। श्रवसः। महः। तान्। अंहसः। पिपृहि। पर्तृऽभिः। त्वं। शतं। पूःऽभिः। यविष्ठ्य। देवः। वः। द्र
विणःऽदाः। पूर्णां। विवष्टि। आऽसिचं। उत्। वा। सिंचध्वं। उप। वा। पृणध्वं। आत्। इत्। वः। देवः। ओ
हते। तं। होतारं। अध्वरस्य। प्रऽचेतसं। वह्निं। देवाः। अकृण्वत। दधाति। रत्नं। विधते। सुऽवीर्यं। अ
ग्निः। जनाय। दाशुषे॥१२॥ अग्ने। भव। सुऽसमिधा। संऽइद्धः। उत। बर्हिः। उर्विया। वि। स्तृणीतां।
उत। द्वारः। उशतीः। वि। श्रयंतां। उत। देवान्। उशतः। आ। वह। इह। अग्ने। वीहि। हविषा। यक्षि।
देवान्। सुऽअध्वरा। कृणुहि। जातऽवेदः। सुऽअध्वरा। करति। जातऽवेदाः। यक्षत्। देवान्। अमृ
तान्। पिप्रयत्। च। वंस्व। विश्वा। वार्याणि। प्रचेत इति प्रऽचेतः। सत्याः। भवंतु। आऽशिषः। नः।
अद्य। त्वां। ऊं इति। ते। दधिरे। हव्यऽवाहं। देवासः। अग्ने। ऊर्जः। आ। नपातं। ते। ते। देवाय। दाशतः।

१२

स्याम। मरुतः। नः। रत्ना। विऽदधः। इयानः॥१॥ त्वे इति। ह। यत्। पितरः। चित्। नः। इन्द्र। विश्वा। वामा। जरि
तारः। असन्वन्। त्वे इति। गावः। सुऽदुघाः। त्वे इति। हि। अश्वाः। त्वं। वसु। देवऽयते। वनिष्ठः। राजाऽइ
वाहि। जनिऽभिः। क्षेषि। एव। अव। द्युऽभिः। अभि। विदुः। कविः। सन्। पिपृग्धि। गिरः। मघऽवन्। गोभिः।
अश्वैः। त्वाऽयतः। शिशीहि। राये। अस्मान्। इमाः। ऊं इति। त्वा। पस्पृधानासः। अत्र। मन्द्राः। गिरः।
देवऽयन्तीः। उप। अस्थुः। अर्वाची। ते। पथ्या। रायः। एतु। स्याम। ते। सुऽमतौ। इन्द्र। शर्मन्। धेनुं। न। त्वा।
सुऽयवसे। दुधुक्षन्। उप। ब्रह्माणि। ससृजे। वसिष्ठः। त्वां। इत्। मे। गोऽपतिं। विश्वः। आह। आ।
नः। इन्द्रः। सुऽमतिं। गन्तु। अच्छ। अर्णांसि। चित्। पप्रथाना। सुऽदासे। इन्द्रः। गाधानि। अकृणोत्। सुऽ
पारा। शर्धन्तं। शिम्युं। उचथस्य। नव्यः। शापं। सिन्धूनां। अकृणोत्। अशस्तीः॥२४॥ पुरोळाः।
इत्। तुर्वशः। यक्षुः। आसीत्। राये। मत्स्यासः। निऽशिताः। अपिऽइव। श्रुष्टिं। चक्रुः। भृगवः।
द्रुह्यवः। च। सखा। सखायं। अतरत्। विषूचोः। आ। पक्थासः। भलानसः। भनन्त। आ। अलिनासः।
विषाणिनः। शिवासः। आ। यः। अनयत्। सधऽमाः। आर्यस्य। गव्या। तृत्सुऽभ्यः। अजगन्। युधा।
नॄन्। दुःऽआध्यः। अदितिं। स्रेवयन्तः। अचेतसः। वि। जगृभ्रे। परुष्णीं। मह्ना। अविव्यक्। पृथि

सर्को।

वी। पत्यमानः। पृशुः। कविः। अज्ञायत्। चायमानः। ईयुः। अर्थं। न। न्यि। अर्थं। परुष्णीं। आशुः।
चन। इत्। अभिऽपित्वं। जगाम। सुऽदासे। इंद्रः। सुऽतुकान्। अमित्रान्। अरंधयत्। मानुषे।
वध्रिऽवाचः। ईयुः। गावः। न। यवसात्। अगोपाः। यथाऽकृतं। अभि। मित्रं। चितासः। पृश्निऽ
गावः। पृश्निऽनिप्रेषितासः। श्रुष्टिं। चक्रुः। निऽयुतः। रंतयः। च॥ २५॥ एकं। च। यः। विंशतिं।
च। श्रवस्या। वैकर्णयोः। जनान्। राजा। नि। अस्तरित्यस्तः। दस्मः। न। सद्मन्। नि। शिशा
ति। बर्हिः। शूरः। सर्गं। अकृणोत्। इंद्रः। एषां। अध। श्रुतं। कवषं। वृद्धं। अप्ऽसु। अनु। द्रु
ह्युं। नि। वृणक्। वज्रऽबाहुः। वृणानाः। अत्र। सख्याय। सख्यं। त्वाऽयंतः। ये। अमदन्। अनु
त्वा। वि। सद्यः। विश्वा। दृंहितानि। एषां। इंद्रः। पुरः। सहसा। सप्त। दर्दरिति दर्दः। वि। आनवस्य।
तृत्सवे। गयं। भाक्। जेष्म। पूरुं। विदथे। मृध्रऽवाचं। नि। गव्यवः। अनवः। द्रुह्यवः। च। षष्टिः।
शता। सुसुपुः। षट्। सहस्रा। षष्टिः। वीरासः। अधि। षट्। दुवःऽयु। विश्वा। इत्। इंद्रस्य। वी
र्या। कृतानि। इंद्रेण। एते। तृत्सवः। वेविषाणाः। आपः। न। सृष्टाः। अधवंत। नीचीः। दुःऽमित्रा
सः। प्रकलऽवित्। मिमानाः। जहुः। विश्वानि। भोजना। सुऽदासे॥ २६॥ अर्धं। वीरस्य। शृतऽपां।

१४

अनिंद्रं। परा। शर्धंतं। नुनुदे। अभि। क्षां। इंद्रः। मन्युं। मन्युऽम्यः। मिमाय। भेजे। पथः। वर्तनिं। पत्यमा-
नः॥ आध्रेण। चित्। तत्। ऊं इति। एकं। चकार। सिंह्यं। चित्। पेत्वेन। जघान। अव। स्रक्तीः। वेश्या।
अवृश्चत्। इंद्रः। प्र। अयच्छत्। विश्वा। भोजना। सुऽदासे॥ शश्वंतः। हि। शत्रवः। ररधुः। ते। भेद-
स्य। चित्। शर्धतः। विंद। रंधिं। मर्तान्। एनः। स्तुवतः। यः। कृणोति। तिग्मं। तस्मिन्। नि। जहि। व-
ज्रं। इंद्र॥ आवत्। इंद्रं। यमुना। तृत्सवः। च। प्र। अत्र। भेदं। सर्वऽताता। मुषायत्। अजासः। च।
शिग्रवः। यक्षवः। च। बलिं। शीर्षाणि। जभ्रुः। अश्व्यानि॥ न। ते। इंद्र। सुऽमतयः। न। रायः। सं-
चक्षे। पूर्वाः। उषसः। न। नूत्नाः। देवकं। चित्। मान्यमानं। जघंथ। अव। त्मना। बृहतः। शंबरं। भे-
त्॥२७॥ प्र। ये। गृहात्। अममदुः। त्वाऽया। पराऽशरः। शतऽयातुः। वसिष्ठः। न। ते। भोजस्य। स-
ख्यं। मृषंत। अध। सूरिऽभ्यः। सुऽदिना। वि। उच्छान्। द्वे इति। नप्तुः। देवऽवतः। शते इति। गोः। द्वा। र-
था। वधूऽमंता। सुऽदासः। अर्हन्। अग्ने। पैजऽवनस्य। दानं। होताऽइव। सद्म। परि। एमि। रेभन्॥ च-
त्वारः। मा। पैजऽवनस्य। दानाः। स्मत्ऽदिष्टयः। कृशनिनः। निरेके। ऋज्रासः। मा। पृथिविऽस्थाः। सुऽ-
दासः। तोकं। तोकाय। श्रवसे। वहंति॥ यस्य। श्रवः। रोदसी इति। अंतरिति। उर्वी इति। शीर्ष्णेऽशीर्ष्णे। विऽ
बभाज। विऽभक्ता। सप्त। इत्। इंद्रं। न। स्रवतः। गृणंति। नि। युध्यामधिं। अशिशात्। अभीके।

दूणं।नरः।मरुतः।सश्चत।अनु।दिवःऽदासं।न।पितरं।सुऽदासः।अविष्टन।पैजऽवनस्य।केतं।
दूःऽनशं।क्षत्रं।अजरं।दुवःऽयु॥२८॥यः।तिग्मऽशृंगः।वृषभः।न।भीमः।एकः।कृष्टीः।च्यवयं
ति।प्र।विश्वाः।यः।शश्वतः।अदाशुषः।गयस्य।प्रऽयंता।असि।सुस्विऽतराय।वेदः।०।कुत्सं।आ
वः।शुश्रूषमाणः।तन्वा।सऽमर्ये।दासं।यत्।शुष्णं।कुयवं।नि।अस्मै।अरंधयः।आर्जुनेयाय।
शिक्षन्।त्वं।धृष्णो इति।धृषता।वीतऽहव्यं।प्र।आवः।विश्वाभिः।ऊतिऽभिः।सुऽदासं।प्र।पौरुऽ
कुत्सिं।त्रसदस्युं।आवः।क्षेत्रऽसाता।वृत्रऽहत्येषु।पूरुं।त्वं।नृऽभिः।नृऽमनः।देवऽवीतौ।भूरी
णि।वृत्रा।हरिऽअश्व।हंसि।त्वं।नि।दस्युं।चुमुरिं।धुनिं।च।अस्वापयः।दभीतये।सुऽहंतु।तव।
च्यौत्नानि।वज्रऽहस्त।तानि।नव।यत्।पुरः।नवतिं।च।सद्यः।निऽवेशने।शततमा।अविवे
षीः।अहन्।च।वृत्रं।नमुचिं।उत।अहन्॥२९॥०॥ भोजनानि।रातऽहव्याय।दाशुषे।सुऽदासे।
वृष्णे।ते।हरी इति।वृषणा।युनज्मि।व्यंतु।ब्रह्माणि।पुरुऽशाक।वाजं।मा।ते।अस्यां।सहसाऽ
वन्।परिऽष्टौ।अघाय।भूम।हरिऽवः।पराऽदै।त्राय।स्व।नः।अवृकेभिः।वरूथैः।तव।प्रियासः।
सूरिषु।स्याम।प्रियासः।इत्।नु।ते।मघऽवन्।अभिष्टौ।नरः।मदेम।शरणे।सखायः।नि।तुर्वशं।
नि।याद्वं।शिशीहि।अतिथिऽग्वाय।शंस्यं।करिष्यन्।सद्यः।चित्।नु।ते।मघऽवन्।अभिष्टौ।

नरः। शंसंति। उक्थऽशासः। उक्था। ये। ते। हवेभिः। वि। पणीन्। अदाशन्। अस्मान्। वृणीष्व। युज्याय। तस्मै॥ एते। स्तोमाः। नरां। नृऽतम। तुभ्यं। अस्मद्र्यंचः। ददतः। मघानि। तेषां। इंद्र। वृत्रऽहत्ये। शिवः। भूः। सखा। च। शूरः। अविता। च। नृणां॥ नु। इंद्र। शूर। स्तवमानः। ऊती। ब्रह्मऽजूतः। तन्वा। ववृधस्व। उप। नः। वाजान्। मिमीहि। उप। स्तीन्। ० ॥१०॥ ॥इति पंचमाष्टके द्वितीयोऽध्यायः॥ ॥ओम्॥ उग्रः। जज्ञे। वीर्याय। स्वधाऽवान्। चक्रिः। अपः। नर्यः। यत्। करिष्यन्। जग्मिः। युवा। नृऽसदनं। अवःऽभिः। त्राता। नः। इंद्रः। एनसः। महः। चित्॥ हंता। वृत्रं। इंद्रः। शूशुवानः। प्र। आवीत्। नु। वीरः। जरितारं। ऊती। कर्ता। सुऽदासे। अह। वै। ऊं इति। लोकं। दाता। वसु। मुहुः। आ। दाशुषे। भूत्॥ युध्मः। अनर्वा। खजऽकृत्। समत्ऽवा। शूरः। सत्राषाट्। जनुषा। ईं। अषाळ्हः। वि। आसे। इंद्रः। पृतनाः। सुऽओजाः। अध। विश्वं। शत्रुऽयंतं। जघान॥ उभे इति। चित्। इंद्र। रोदसी इति। महिऽत्वा। आ। पप्राथ। तविषीभिः। तुविष्मः। नि। वज्रं। इंद्रः। हरिऽवान्। मिमिक्षन्। सं। अंधसा। मदेषु। वै। ऊं इति। वोचत्॥ वृषा। जजान। वृषणं। रणाय। तं। ऊं इति। चित्। नारी। नर्यं। ससूव। प्र। यः। सेनाऽनीः। अध। नृऽभ्यः। अस्ति। इनः। सत्वा। गोऽएषणः। सः। धृष्णुः॥१॥ नु। चित्। सः। भ्रेषते। जनः। न। रेषत्। मनः। यः। अस्य। घोरं। आऽविवासात्। यज्ञैः। यः। इंद्रे। दधते। दुवांसि। क्षयत्। सः। राये। ऋतऽपाः। ऋतेऽजाः। यत्। इंद्र। पूर्वः। अपराय। शिक्षन्।

अयंतु।ज्यायान्।कनीयसः।देष्णं।अमृतः।द्रुतं।परि।आसीत्।दूरं।आ।चित्र।चित्र्यं।भर।रयिं।नः।
यः।ते।इंद्र।प्रियः।जनः।ददाशत्।असत्।निरेके।अद्रिऽवः।सखा।ते।वसौ।ते।अस्यां।सुऽमतौ।च
निष्ठाः।स्याम।वरूथे।अघ्नतः।नृऽपीतौ।एषः।स्तोमः।अचिक्रदत्।वृषा।ते।उत।स्तामुः।मघऽ
वन्।अक्रपिष्ट।रथ्यः।कामः।जरितारं।ते।आ।अगन्।त्वां।अंग।शक्र।वस्वः।आ।शकः।नः।सः।
नः।इंद्र।त्वऽयतायै।इषे।धाः।त्मना।च।ये।मघऽवानः।जुनंति।वस्वी।सु।ते।जरित्रे।अस्तु।शक्तिः।
।०।१२।असावि।देवं।गोऽऋजीकं।अंधः।नि।अस्मिन्।इंद्रः।जनुषा।ईं।उवोच।बोधामसि।त्वा।
हरिऽअश्व।यज्ञैः।बोध।नः।स्तोमं।अंधसः।मदेषु।प्र।यंति।यज्ञं।विपयंति।बर्हिः।सोमऽमादः।
विदथे।दुध्रऽवाचः।नि।ऊं।इति।ब्रियंते।यशसः।गृभाः।आ।दूरेऽउपब्दः।वृषणः।नृऽसाचः।
त्वं।इंद्र।स्रवितवै।अपः।करिति।परिऽस्थिताः।अहिना।शूर।पूर्वीः।त्वत्।वावक्रे।रथ्यः।
न।धेनाः।रेजंते।विश्वा।कृत्रिमाणि।भीषा।भीमः।विवेष।आयुधेभिः।एषां।अपांसि।विश्वा।न
र्याणि।विद्वान्।इंद्रः।पुरः।जर्हृषाणः।वि।दूधोत्।वि।वज्रऽहस्तः।महिना।जघान।न।यातवः। १६
इंद्र।जूजुवुः।नः।न।वंदना।शविष्ठ।वेद्याभिः।सः।शर्धत्।अर्यः।विषुणस्य।जंतोः।मा।शिश्नऽ
देवाः।अपि।गुः।ऋतं।नः।१३।अभि।क्रत्वा।इंद्र।भूः।अध।ज्मन्।न।ते।विव्यक्।महिमानं।रजांसि

सि। स्विन। हि। वृत्रं। शूर। वसा। जघंथ। न। शत्रुः। अंतं। विविदत्। युधा। ते। देवाः। चित्। ते। असुर्याय।
पूर्वे। अनु। क्षत्राय। ममिरे। सहांसि। इंद्रः। मघानि। दयते। विऽसह्य। इंद्रं। वाजस्य। जोहुवंत। सातौ।
कीरिः। चित्। हि। त्वां। अवसे। जुहाव। ईशानं। इंद्र। सौभगस्य। भूरेः। अवः। बभूथ। शतंऽऊते। अस्मे
इति। अभिऽक्षत्तुः। त्वाऽवतः। वरूता। सखायः। ते। इंद्र। विश्वहा। स्याम। नमःऽवृधासः। महिना। तरु
त्र। वन्वंतु। स्मा। ते। अवसा। संऽईके। अभिऽइतिं। अर्यः। वनुषां। शवांसि। ॥४॥ पिब। सोमं। इंद्र। मंदतु।
त्वा। यं। ते। सुसाव। हरिऽअश्व। अद्रिः। सोतुः। बाहुऽभ्यां। सुऽयतः। न। अर्वा। यः। ते। मदः। युज्यः।
चारुः। अस्ति। येन। वृत्राणि। हरिऽअश्व। हंसि। सः। त्वां। इंद्र। प्रभुवसो इति प्रभुऽवसो। ममत्तु। बो
धा। सु। मे। मघऽवन्। वाचं। आ। इमां। यां। ते। वसिष्ठः। अर्चति। प्रऽशस्तिं। इमा। ब्रह्म। सधऽमादे।
जुषस्व। श्रुधि। हवं। विऽपिपानस्य। अद्रेः। बोध। विप्रस्य। अर्चतः। मनीषां। कृष्व। दुवांसि। अंतमा।
सचा। इमा। न। ते। गिरः। अपि। मृष्यः। तुरस्य। न। सुऽस्तुतिं। असुर्यस्य। विद्वान्। सदा। ते। नाम। स्वऽ
यशः। विवक्मि। पुरु। भूरि। हि। ते। सवना। मानुषेषु। भूरि। मनीषी। हवते। त्वां। इत्। मा। आरे। अ
स्मत्। मघऽवन्। ज्योक्। कः। करिति कः। तुभ्य। इत्। इमा। सवना। शूर। विश्वा। तुभ्यं। ब्रह्माणि। वर्धना।

रुणोमि। त्वां। नृऽभिः। हव्यः। विश्वधा। असि। नु। चित्। नु। ते। मन्यमानस्य। दस्म। उत्। अश्नुवंति। महि-
मानं। उग्र। न। वीर्यं। इंद्र। ते। न। राधः। ये। च। पूर्वे। ऋषयः। ये। च। नूत्नाः। इंद्र। ब्रह्माणि। जनयंत। वि-
प्राः। अस्मे इति। ते। संतु। सख्या। शिवानि। ०। ६। उत। उं इति। ब्रह्माणि। ऐरत। श्रवस्या। इंद्रं। सऽम-
र्ये। महय। वसिष्ठ। आ। यः। विश्वानि। शवसा। ततान। उपऽश्रोता। मे। ईवतः। वचांसि। अयामि। घो-
षः। इंद्रः। देवऽजामिः। इरज्यंत। यत्। शुरुधः। विऽवाचि। नहि। स्वं। आयुः। चिकिते। जनेषु। तानि।
इत्। अंहांसि। अति। पर्षि। अस्मान्। आ। युजे। रथं। गोऽएषणं। हरिऽभ्यां। उप। ब्रह्माणि। जुजुषाणं।
अस्थुः। वि। बाधिष्ट। स्यः। रोदसी इति। महिऽत्वा। इंद्रः। वृत्राणि। अप्रति। जघन्वान्। आपः। चि-
त्। पिप्युः। स्तर्यः। न। गावः। नक्षन्। ऋतं। जरितारः। ते। इंद्र। याहि। वायुः। न। निऽयुतः। नः। अच्छ।
त्वं। हि। धीभिः। दयसे। वि। वाजान्। इति। त्वा। मदाः। इंद्र। मादयंतु। शुष्मिणं। तुविऽराधसं। जरित्रे।
एकः। देवऽत्रा। दयसे। हि। मर्तान्। अस्मिन्। शूर। सवने। मादयस्व। एव। इत्। इंद्रं। वृषणं। वज्रऽ-
बाहुं। वसिष्ठासः। अभि। अर्चंति। अर्कैः। ०। ७। ०। सदने। ०। नृऽभिः। पुरुऽहूत। प्र। याहि। असः।
यथा। नः। अविता। वृधे। च। ददः। वसूनि। ममदः। च। सोमैः। गृभीतं। ते। मनः। इंद्र। द्विऽबर्हाः।

सुतः। सोमः। सोमः। परिऽसिक्ता। मधूनि। विसृष्टऽधेना। भरते। सुऽवृक्तिः। इयं। इंद्रं। जोहुवती।
मनीषा। आ। नः। दिवः। आ। पृथिव्याः। ऋजीषिन्। इदं। बर्हिः। सोमऽपेयाय। याहि। वहंतु। त्वा।
हरयः। मद्र्यंचं। आंगूषं। अच्छ। तवसं। मदाय। आ। नः। विश्वाभिः। ऊतिऽभिः। सऽजोषाः। ब्रह्म।
जुषाणः। हरिऽअश्व। याहि। वरीवृजत्। स्थविरेभिः। सुऽशिप्र। अस्मे इति। दधत्। वृषणं। शुष्मं।
इंद्र। एषः। स्तोमः। महे। उग्राय। वाहे। धुरिऽइव। अत्यः। न। वाजयन्। अधायि। इंद्र। त्वा। अयं। अर्कः।
ईट्टे। वसूनां। दिविऽइव। द्यां। अधि। नः। श्रोमतं। धाः। एव। नः। इंद्र। वार्यस्य। पूर्धि। प्र। ते। महीं। सुऽम
तिं। वेविदाम। इषं। पिन्व। मघवत्ऽभ्यः। सुऽवीरां। ८। आ। ते। महः। इंद्र। ऊती। उग्र। सऽमन्यवः।
यत्। संऽअरंत। सेनाः। पताति। दिद्युत्। नर्यस्य। बाह्वोः। मा। ते। मनः। विष्वद्र्यक्। वि। चारीत्।
नि। दुःऽगे। इंद्र। श्नथिहि। अमित्रान्। अभि। ये। नः। मर्तासः। अमंति। आरे। तं। शंसं। कृणुहि। नि
नित्सोः। आ। नः। भर। संऽभरणं। वसूनां। शतं। ते। शिप्रिन्। ऊतयः। सुऽदासे। सहस्रं। शंसाः। उ
त। रातिः। अस्तु। जहि। वधः। वनुषः। मर्त्यस्य। अस्मे इति। द्युम्नं। अधि। रत्नं। च। धेहि। त्वाऽवतः। हि।
इंद्र। कर्त्वे। अस्मि। त्वाऽवतः। अवितुः। शूर। रातौ। विश्वा। इत्। अहानि। तविषीऽवः। उग्र। ओकः।
कृणुष्व। हरिऽवः। न। मर्धीः। कुत्साः। एते। हरिऽअश्वाय। शूषं। इंद्रे। सहः। देवऽजूतं। इयानाः। सत्रा।

कृधि। सुऽहन। शूर। वृत्रा। वयं। तरुत्राः। सनुयाम। वाजं। ॥१॥ न। सोमः। इंद्रं। असुतः। ममाद। न।
अब्रह्माणः। मघऽवानं। सुतासः। तस्मै। उक्थं। जनये। यत्। जुजोषत्। नृऽवत्। नवीयः। शृणवत्
यथा। नः। उक्थेऽउक्थे। सोमः। इंद्रं। ममाद। नीथेऽनीथे। मघऽवानं। सुतासः। यत्। ईं। सऽबाधः।
पितरं। न। पुत्राः। समानऽदक्षाः। अवसे। हवंते। चकार। ता। कृणवत्। नूनं। अन्या। यानि। ब्रुवंति। वे
धसः। सुतेषु। जनीःऽइव। पतिः। एकः। समानः। नि। मृमृजे। पुरः। इंद्रः। सु। सर्वाः। एव। तं। आहुः।
उत। शृण्वे। इंद्रः। एकः। विऽभक्ता। तरणिः। मघानां। मिथःऽतुरः। ऊतयः। यस्य। पूर्वीः। अस्मे इति।
भद्राणि। सश्चत। प्रियाणि। एव। वसिष्ठः। इंद्रं। ऊतये। नृऽवत्। कृष्टीनां। वृषभं। सुते। गृणाति। सह
स्रिणः। उप। नः। माहि। वाजान्। ॥१०॥ इंद्रं। नरः। नेमऽधिता। हवंते। यत्। पार्याः। युनजते। धियः।
ताः। शूरः। नृऽसाता। श्रवसः। च। कामः। आ। गोऽमति। व्रजे। भज। त्वं। नः। यः। इंद्रः। शुष्मः। मघऽ
वन्। ते। अस्ति। शिक्ष। सखिऽभ्यः। पुरुऽहूत। नृऽभ्यः। त्वं। हि। दृळ्हा। मघऽवन्। विऽचेताः। अप। वृ
धि। परिऽवृतं। न। राधः। इंद्रः। राजा। जगतः। चर्षणीनां। अधि। क्षमि। विषुऽरूपं। यत्। अस्ति। ततः।
ददाति। दाशुषे। वसूनि। चोदत्। राधः। उपऽस्तुतः। चित्। अर्वाक्। नु। चित्। नः। इंद्रः। मघऽवा। सहू
ती। दानः। वाजं। नि। यमते। नः। ऊती। अनूना। यस्य। दक्षिणा। पीपाय। वामं। नृऽभ्यः। अभिऽवी

१८

ता।सखिऽभ्यः।नु।इंद्र।राये।वरिवः।कृधि।नः।आ।ते।मनः।ववृत्याम।मघाय।गोऽमत्।अश्वऽवत्।रथऽ
वत्।व्यंतः।।११।।ब्रह्म।नः।इंद्र।उप।याहि।विद्वान्।अर्वांचः।ते।हरयः।संतु।युक्ताः।विश्वे।चित्।
हि।त्वा।विऽहवंत।मर्ताः।अस्माकं।इत्।शृणुहि।विश्वंऽइन्व।हवं।ते।इंद्र।महिमा।वि।आनट्।ब्रह्म
यत्।पासि।शवसिन्।ऋषीणां।आ।यत्।वज्रं।दधिषे।हस्ते।उग्र।घोरः।सन्।क्रत्वा।जनिष्ठाः।
अषाळ्हः।तव।प्रऽनीती।इंद्र।जोहुवानान्।सं।यत्।नॄन्।न।रोदसी इति।निनेथ।महे।क्षत्रा
य।शवसे।हि।जज्ञे।अतूतुजिं।चित्।तूतुजिः।अशिश्नत्।एभिः।नः।इंद्र।अहऽभिः।दशस्य।
दुःऽमित्रासः।हि।क्षितयः।पवंते।प्रति।यत्।चष्टे।अनृतं।अनेनाः।अव।द्विता।वरुणः।मायी।
नः।सात्।वोचेम।इत्।इंद्रं।मघऽवानं।एनं।महः।रायः।राधसः।यत्।ददत्।नः।यः।अर्चतः।
ब्रह्मऽकृतिं।अविष्ठः।।१२।।अयं।सोमः।इंद्र।तुभ्यं।सुन्वे।आ।तु।प्र।याहि।हरिऽवः।तत्ऽओ
काः।पिब।तु।अस्य।सुऽसुतस्य।चारोः।ददः।मघानि।मघऽवन्।इयानः।ब्रह्मन्।वीर।ब्रह्मऽ
कृतिं।जुषाणः।अर्वाचीनः।हरिऽभिः।याहि।तूयं।अस्मिन्।ऊं इति।सु।सवने।मादयस्व।उप।
ब्रह्माणि।शृणवः।इमा।नः।का।ते।अस्ति।अरंऽकृतिः।सुऽउक्तैः।कदा।नूनं।ते।मघऽवन्।दाशेम।

विश्वाः। मतीः। आ। ततने। त्वाऽया। अध। मे। इंद्र। शृणवः। हवा। इमा। उतो इति। घ। ते। पु
रुष्याः। इत्। आसन्। येषां। पूर्वेषां। अशृणोः। ऋषीणां। अध। अहं। त्वा। मघऽवन्। जोहवी
मि। त्वं। नः। इंद्र। असि। प्रऽमतिः। पिताऽइव।०॥१३॥ आ। नः। देव। शवसा। याहि। शुष्मिन्। भव।
वृधः। इंद्र। रायः। अस्य। महे। नृम्णाय। नृऽपते। सुऽवज्र। महि। क्षत्राय। पौंस्याय। शूर। हवं
त। उं इति। त्वा। हव्यं। विऽवाचि। तनूषु। शूराः। सूर्यस्य। सातौ। त्वं। विश्वेषु। सेन्यः। जनेषु।
त्वं। वृत्राणि। रंधय। सुऽहंतु। अहा। यत्। इंद्र। सुऽदिना। विऽउच्छान्। दधः। यत्। केतुं। उ
पऽमं। समत्ऽसु। नि। अग्निः। सीदत्। असुरः। न। होता। हुवानः। अत्र। सुऽभगाय। देवान्।
वयं। ते। ते। इंद्र। ये। च। देव। स्तवंत। शूर। ददतः। मघानि। यच्छ। सूरिऽभ्यः। उपऽमं। वरूथं।
सुऽआभुवः। जरणां। अश्नवंत।०॥१४॥ प्र। वः। इंद्राय। मादनं। हरिऽअश्वाय। गायत। स
खायः। सोमऽपाव्ने। शंसत्। इत्। उक्थं। सुऽदानवे। उत। द्युक्षं। यथा। नरः। चकृम। सत्यऽ
राधसे। त्वं। नः। इंद्र। वाजऽयुः। त्वं। गव्युः। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। त्वं। हिरण्यऽयुः। वसो
इति।०। अभि। प्र। नोनुमः। वृषन्। विद्धि। तु। अस्य। नः। वसो इति। मा। नः। निदे। च। वक्तवे।

अर्यः । रंधीः । अराव्णो । त्वे इति । अपिऽक्रतुः । ममा । त्वं । वर्मी । असि । सऽप्रथः । पुरःऽयोधः । वृत्रऽ
हन्ना । त्वया । प्रति । ब्रुवे । युजा ॥ १५ ॥ महान् । उत । असि । यस्य । ते । अनु । स्वधावरी इति स्वधाऽवरी । स
हः । मम्नाते इति । इंद्र । रोदसी इति । तं । त्वा । मरुत्वती । परि । भुवत् । वाणी । सऽयावरी । नक्षमाणा ।
सह । द्युऽभिः । ऊर्ध्वासः । त्वा । अनु । इंदवः । दस्मं । उप । द्यवि । सं । ते । नमंत । कृष्टयः । महिऽवृ
धे । मरुत्वं । प्रऽचेतसे । प्र । सुऽमतिं । कृणुध्वं । विशः । पूर्वीः । प्र । चर । चर्षणिऽप्राः । उरुऽव्यच
से । महिने । सुऽवृक्तिं । इंद्राय । ब्रह्म । जनयंत । विप्राः । तस्य । व्रतानि । न । मिनंति । धीराः । इंद्रं ।
वाणीः । अनुत्तऽमन्युं । एव । सत्रा । राजानं । दधिरे । सहध्यै । हरिऽअश्वाय । बर्हय । सं । आ
पीन् ॥ १६ ॥ मो इति । सु । त्वा । वाघतः । चन । आरे । अस्मत् । नि । रीरमन् । आरात्तात् । चित् । सऽध
मादं । नः । आ । गहि । इह । वा । सन् । उप । श्रुधि । इमे । हि । ते । ब्रह्मऽकृतः । सुते । सचा । मधौ । न । म
क्षः । आसते । इंद्रे । कामं । जरितारः । वसुऽयवः । रथे । न । पादं । आ । दधुः । रायःऽकामः । वज्रऽ
हस्तं । सुऽदक्षिणं । पुत्रः । न । पितरं । हुवे । इमे । इंद्राय । सुन्विरे । सोमासः । दधिऽआशिरः । ता
न् । आ । मदाय । वज्रऽहस्त । पीतये । हरिऽभ्यां । याहि । ओकः । आ । श्रवत् । श्रुत्ऽकर्णः । ईयते ।

वस्त्रे नां। नु। चित्। नः। मर्धिषत्। गिरः। सद्यः। चित्। यः। सहस्राणि। शता। ददत्। नकिः। दित्संतं।
आ। मिनत्॥ १७॥ सः। वीरः। अप्रतिऽस्कुतः। इंद्रेण। शुशुवे। नृऽभिः। यः। ते। गभीरा। सवनानि।
वृत्रऽहन्। सुनोति। आ। च। धावति। भवति। वरूथं। मघऽवन्। मघोनां। यत्। सं। अजासि। शर्धतः।
वि। त्वाऽहतस्य। वेदनं। भजेमहि। आ। दुःऽनशः। भर। गयं। सुनोत। सोमऽपाव्ने। सोमं। इंद्राय। व
ज्रिणे। पचत। पक्तीः। अवसे। कृणुध्वं। इत्। पृणन्। इत्। पृणते। मयः। मा। स्रेधत। सोमिनः।
दक्षत। महे। कृणुध्वं। राये। आऽतुजे। तरणिः। इत्। जयति। क्षेति। पुष्यति। न। देवासः। कवत्न
वे। नकिः। सुऽदासः। रथं। परि। आस। न। रीरमत्। इंद्रः। यस्य। अविता। यस्य। मरुतः। गमत्।
सः। गोऽमति। व्रजे॥ १८॥ गमत्। वाजं। वाजयन्। इंद्र। मर्त्यः। यस्य। त्वं। अविता। भुवः। ० रथीनां।
अस्माकं। शूर। नृणां। उत। इत्। नु। अस्य। अरिच्युतः। अंशः। धनो। न। जिग्युषः। यः। इंद्र। हरिऽवा
न्। न। दभंति। तं। रिपः। दक्षं। दधाति। सोमिनि। मंत्रं। अखर्वं। सुऽधितं। सुऽपेशसं। दधात। य
ज्ञियेषु। आ। पूर्वीः। चन। प्रऽसितयः। तरंति। तं। यः। इंद्रे। कर्मणा। भुवत्। कः। तं। इंद्र। त्वाऽवसुं। आ।
मर्त्यः। दधर्षति। श्रद्धा। इत्। ते। मघऽवन्। पार्ये। दिवि। वाजी। वाजं। सिसासति। मघोनः। स्म। वृत्रऽ

२०

हस्तेषु। चोदय। ये। ददाति। प्रिया। वसु। तव। प्रऽनीती। हरिऽअश्व। सूरिऽभिः। विश्वाः। तरेम। दुःऽइ-
ता ॥१९॥ तव। इत्। इंद्र। अवमं। वसु। त्वं। पुष्यसि। मध्यमं। सत्रा। विश्वस्य। परमस्य। राजसि। नकिः।
त्वा। गोषु। वृण्वते। त्वं। विश्वस्य। धनऽदाः। असि। श्रुतः। ये। ईं। भवंति। आजयः। तव। अयं। वि-
श्वः। पुरुऽहूत। पार्थिवः। अवस्युः। नाम। भिक्षते। यत्। इंद्र। यावतः। त्वं। एतावत्। अहं। ईशीय।
स्तोतारं। इत्। दिधिषेय। रदवसो इति रदऽवसो। न। पापऽत्वाय। रासीय। शिक्षेयं। इत्। महऽयते।
दिवेऽदिवे। रायः। आ। कुहचित्ऽविदे। नहि। त्वत्। अन्यत्। मघऽवन्। नः। आप्यं। वस्यः। अस्ति।
पिता। चन। तरणिः। इत्। सिसासति। वाजं। पुरंऽध्या। युजा। आ। वः। इंद्रं। पुरुऽहूतं। नमे। गिरा। ने-
मिं। तष्टाऽइव। सुऽद्रुवं ॥२०॥ न। दुःऽस्तुती। मर्त्यः। विंदते। वसु। न। स्रेधंतं। रयिः। नशत्। सुऽश-
क्तिः। इत्। मघऽवन्। तुभ्यं। माऽवते। देष्णं। यत्। पार्ये। दिवि। अभि। त्वा। शूर। नोनुमः। अदुग्धाःऽइ-
व। धेनवः। ईशानं। अस्य। जगतः। स्वःऽदृशं। ईशानं। इंद्र। तस्थुषः। न। त्वाऽवान्। अन्यः। दिव्यः। न।
पार्थिवः। न। जातः। न। जनिष्यते। अश्वऽयंतः। मघऽवन्। इंद्र। वाजिनः। गव्यंतः। त्वा। हवामहे। अ-
भि। सतः। तत्। आ। भर। इंद्र। ज्यायः। कनीयसः। पुरुऽवसुः। हि। मघऽवन्। सनात्। असि। भरेऽभरे।
च। हव्यः। परा। नुद। स्व। मघऽवन्। अमित्रान्। सुऽवेदा। नः। वसु। कृधि। भव। वृधः। सखीनां। इं-

द्र। क्रतुं। नः। आ। भर। पिता। पुत्रेभ्यः। यथा॥ शिक्षा। नः। अस्मिन्। पुरुऽहूत। यामनि। जीवाः। ज्योतिः। अ
शीमहि॥ मा। नः। अज्ञाताः। वृजनाः। दुःऽआध्यः। मा। अशिवासः। अव। क्रमुः। त्वया। वयं। प्रऽवतः। शश्व
तीः। अपः। अति। शूर। तरामसि॥ २१॥ श्वित्यंचः। मा। दक्षिणतःऽकपर्दाः। धियंऽजिन्वासः। अभि। हि। प्रऽ
मंदुः। उत्ऽतिष्ठन्। वोचे। परि। बर्हिषः। नॄन्। न। मे। दूरात्। अवितवे। वसिष्ठाः॥ दूरात्। इंद्रं। अनयन्। आ।
सुतेन। तिरः। वैशंतं। अति। पांतं। उग्रं। पाशऽद्युम्नस्य। वायतस्य। सोमात्। सुतात्। इंद्रः। अवृणीत।
वसिष्ठान्॥ एव। इत्। नु। कं। सिंधुं। एभिः। ततार। ०। भेदं। एभिः। जघान। ०। दाशऽराज्ञे। सुऽदासं। प्र। आ
वत्। इंद्रः। ब्रह्मणा। वः। वसिष्ठाः॥ जुष्टी। नरः। ब्रह्मणा। वः। पितॄणां। अक्षं। अव्ययं। न। किल। रिषा
थ॥ यत्। शाक्वरीषु। बृहता। रवेण। इंद्रे। शुष्मं। अदधात। वसिष्ठाः॥ उत्। द्यांऽइव। इत्। तृष्णऽजः।
नाथितासः। अदीधयुः। दाशऽराज्ञे। वृतासः॥ वसिष्ठस्य। स्तुवतः। इंद्रः। अश्रोत्। उरुं। तृत्सुऽभ्यः।
अकृणोत्। ऊं इति। लोकं॥ २२॥ दंडाःऽइव। इत्। गोऽअजनासः। आसन्। परिऽछिन्नाः। भरताः। अ
र्भकासः। अभवत्। च। पुरःऽएता। वसिष्ठः। आत्। इत्। तृत्सूनां। विशः। अप्रथंत॥ त्रयः। कृण्वंति।
भुवनेषु। रेतः। तिस्रः। प्रऽजाः। आर्याः। ज्योतिःऽअग्राः॥ त्रयः। घर्मासः। उषसं। सचंते। सर्वान्। इत्।
तान्। अनु। विदुः। वसिष्ठाः॥ सूर्यस्यऽइव। वक्षथः। ज्योतिः। एषां। समुद्रस्यऽइव। महिमा। गभीरः।

वातस्यऽइव। प्रऽजवः। न। अन्येन। स्तोमः। वसिष्ठाः। अनुऽएतवे। वः। ते। इत्। निण्यं। हृदयस्य। प्रऽकेतैः। सहस्रऽवल्शं। अभि। सं। चरंति। यमेन। ततं। परिऽधिं। वयंतः। अप्सरसः। उप। सेदुः। वसिष्ठाः। विऽद्युतः।
ज्योतिः। परि। संऽजिहानं। मित्रावरुणा। यत्। अपश्यतां। त्वा। तत्। ते। जन्म। उत। एकं। वसिष्ठ। अगस्त्यः। यत्। त्वा। विशः। आऽजभार॥१०॥ उत। असि। मैत्रावरुणः। वसिष्ठ। उर्वश्याः। ब्रह्मन्। मनसः।
अधि। जातः। द्रप्सं। स्कन्नं। ब्रह्मणा। दैव्येन। विश्वे। देवाः। पुष्करे। त्वा। अददंत। सः। प्रऽकेतः। उभयस्य। प्रऽविद्वान्। सहस्रऽदानः। उत। वा। सऽदानः॥ ॰ वयिष्यन्। अप्सरसः। परि। जज्ञे। वसिष्ठः। सत्रे। ह। जातौ।
इषिता। नमःऽभिः। कुंभे। रेतः। सिषिचतुः। समानं। ततः। ह। मानः। उत्। इयाय। मध्यात्। ततः। जातं। ऋषिं। आहुः। वसिष्ठं। उक्थऽभृतं। सामऽभृतं। बिभर्ति। ग्रावाणं। बिभ्रत्। प्र। वदाति। अग्रे। उप। एनं। आ। ध्वं। सुऽमनस्यमानाः। आ। वः। गच्छाति। प्रऽतृदः। वसिष्ठः॥१४॥ प्र। शुक्रा। एतु। देवी। मनीषा। अस्मत्। सुऽतष्टः। रथः। न। वाजी। विदुः। पृथिव्याः। दिवः। जनित्रं। शृण्वंति। आपः। अध। क्षरंतीः। आपः। चित्। अस्मै। पिन्वंत। पृथ्वीः। वृत्रेषु। शूराः। मंसंते। उग्राः। आ। धुःऽसु। अस्मै। दधात। अश्वान्। इंद्रः। न। वज्री। हिरण्यऽबाहुः। अभि। प्र। स्थात। अहःऽइव। यज्ञं। याताःऽइव। पत्मन्। त्मना। हिनोत। त्मना। समत्ऽसु। हिनोत। यज्ञं। दधात। केतुं। जनाय। वीरं। उत्। अस्य। शुष्मात्। भानुः। न। आर्त्। बि

मेर्धीं ॥ भारं । पृथिवी । न । भूम ॥ ह्वयामि । देवान् । अयातुः । अग्ने । साधन् । ऋतेन । धियं । दधामि ॥
अभि । वः । देवीं । धियं । दधिध्वं । प्र । वः । देवऽत्रा । वाचं । कृणुध्वं ॥ आ । चष्टे । आसां । पाथः । नदीनां ।
वरुणः । उग्रः । सहस्रऽचक्षाः ॥ २५ ॥ राजा । राष्ट्रानां । पेशः । नदीनां । अनुत्तं । अस्मै । क्षत्रं । विश्वऽ
आयु ॥ अविष्टो इति । अस्मान् । विश्वासु । विक्षु । अद्युं । कृणोत । शंसं । निनित्सोः ॥ वि । एतु । दिद्युत् ।
द्विषां । अशेवा । युयोत । विष्वक् । रपः । तनूनां ॥ अवीत् । नः । अग्निः । हव्यऽअत् । नमःऽभिः । प्रेष्ठः ।
अस्मै । अधायि । स्तोमः ॥ सऽजूः । देवेभिः । अपां । नपातं । सखायं । कृध्वं । शिवः । नः । अस्तु ॥ अप्ऽजां ।
उक्थैः । अहिं । गृणीषे । बुध्ने । नदीनां । रजःऽसु । सीदन् ॥०॥ मा । यज्ञः । अस्य । स्रिधत् । ऋतऽयोः ॥ उ
त । नः । एषु । नृषु । श्रवः । धुः । प्र । राये । यंतु । शर्धंतः । अर्यः ॥ तपंति । शत्रुं । स्वः । न । भूम । महाऽसेनासः । अ
मेभिः । एषां ॥ आ । यत् । नः । पत्नीः । गमंति । अच्छ । त्वष्टा । सुऽपाणिः । दधातु । वीरान् ॥ २६ ॥ प्रति । नः । स्तो
मं । त्वष्टा । जुषेत । स्यात् । अस्मे इति । अरमतिः । वसुऽयुः ॥ ता । नः । रासन् । रातिऽसाचः । वसूनि । ० वरू
त्रीभिः । सुऽशरणः । नः । अस्तु । त्वष्टा । सुऽदत्रः । वि । दधातु । रायः । तत् । नः । रायः । पर्वताः । तत् । नः । आ
पः । तत् । रातिऽसाचः । ओषधीः । उत । द्यौः । वनस्पतिऽभिः । पृथिवी । सऽजोषाः । उभे इति । रोदसी इति ।
परि । पासतः । नः । अनु । तत् । उर्वी इति । रोदसी इति । जिहातां । अनु । द्युक्षः । वरुणः । इंद्रऽसखा । अनु ।

२२

विश्वे। मरुतः। ये। महासः। रायः। स्याम। धरुणं। धियध्यै। तनूं। नः। इंद्रः। वरुणः। मित्रः। अग्निः। आ
पः। ओषधीः। वनिनः। जुषंत। शर्मन्। स्याम। मरुतां। उपऽस्थे। ॥२७॥ शं। नः। इंद्राग्नी इति। भव
तां। अवःऽभिः। शं। नः। इंद्रावरुणा। रातऽहव्या। शं। इंद्रासोमा। सुविताय। शं। योः। शं। नः। इंद्रा
पूषणा। वाजऽसातौ। शं। नः। भगः। शं। ऊं इति। नः। शंसः। अस्तु। शं। नः। पुरंऽधिः। शं। ऊं इति। सं
तु। रायः। शं। नः। सत्यस्य। सुऽयमस्य। शंसः। शं। नः। अर्यमा। पुरुऽजातः। अस्तु। शं। नः। धाता।
शं। ऊं इति। धर्ता। नः। स्तु अ। शं। नः। उरूची। भवतु। स्वधाभिः। शं। रोदसी इति। बृहती इति। शं। नः।
अद्रिः। शं। नः। देवानां। सुऽहवानि। संतु। शं। नः। अग्निः। ज्योतिःऽअनीकः। अस्तु। शं। नः। मित्रा
सुऽकृतां।
वरुणौ। अश्विना। शं। शं। नः। सुऽकृतानि। संतु। शं। नः। इषिरः। अभि। वातु। वातः। शं। नः। द्यावापृ
शं।
थिवी इति। पूर्वऽहूतौ। अंतरिक्षं। दृशये। नः। अस्तु। शं। नः। ओषधीः। वनिनः। भवंतु। शं। नः। रज
सः। पतिः। अस्तु। जिष्णुः। ॥२८॥ शं। नः। इंद्रः। वसुऽभिः। देवः। अस्तु। शं। आदित्येभिः। वरुणः। सुऽ
शंसः। शं। नः। रुद्रः। रुद्रेभिः। जलाषः। शं। नः। त्वष्टा। ग्नाभिः। इह। शृणोतु। शं। नः। सोमः। भवतु।
ब्रह्म। शं। नः। शं। नः। ग्रावाणः। शं। ऊं इति। संतु। यज्ञाः। शं। नः। स्वरूणां। मितयः। भवंतु। शं। नः। प्र

स्वः। शं। ऊं इति। अस्तु। वेदिः। शं। नः। सूर्यः। उरुऽचक्षाः। उत्। एतु। शं। नः। चतस्रः। प्रऽदिशः। भ-
वंतु। शं। नः। पर्वताः। ध्रुवयः। भवंतु। शं। नः। सिंधवः। शं। ऊं इति। संतु। आपः। शं। नः। अदितिः। भव-
तु। व्रतेभिः। शं। नः। भवंतु। मरुतः। सुऽअर्काः। शं। नः। विष्णुः। शं। ऊं इति। पूषा। नः। अस्तु। शं। नः।
भवित्रं। शं। ऊं इति। अस्तु। वायुः। शं। नः। देवः। सविता। त्रायमाणः। शं। नः। भवंतु। उषसः। विऽ-
भातीः। शं। नः। पर्जन्यः। भवतु। प्रऽजाभ्यः। शं। नः। क्षेत्रस्य। पतिः। अस्तु। शंऽभुः। शं। नः।
देवाः। विश्वऽदेवाः। भवंतु। शं। सरस्वती। सह। धीभिः। अस्तु। शं। अभिऽसाचः। शं। ऊं इति। रा-
तिऽसाचः। शं। नः। [illegible] दिव्याः। पार्थिवाः। शं। नः। अप्याः। ०। पतयः। भवंतु। शं। नः। अर्वंतः। शं।
ऊं इति। संतु। गावः। शं। नः। ऋभवः। सुऽकृतः। सुऽहस्ताः। शं। नः। भवंतु। पितरः। हवेषु। शं। नः।
अजः। एकऽपात्। देवः। अस्तु। शं। नः। अहिः। बुध्न्यः। शं। समुद्रः। शं। नः। अपां। नपात्। पेरुः। अ-
स्तु। शं। नः। पृश्निः। भवतु। देवऽगोपा। ०। जुषंतां। इदं। ब्रह्म। क्रियमाणं। नवीयः। शृण्वंतु। नः। दि- २३
व्याः। पार्थिवासः। गोऽजाताः। उत। ये। यज्ञियासः। ये। देवानां। यज्ञियाः। यज्ञियानां। मनोः। य-
जत्राः। अमृताः। ऋतऽज्ञाः। ते। नः। रासंतां। उरुऽगायं। अद्य। ०॥ ३०॥ ॥ इति पंचमाष्टके तृतीयोध्यायः॥ ॥०

अधि ।

ओम् । प्र । ब्रह्म । एतु । सदनात् । ऋतस्य । वि । रश्मिऽभिः । ससृजे । सूर्यः । गाः । वि । सानुना । पृथिवी ।
सस्रे । उर्वी । पृथु । प्रतीकं । आ । ईधे । अग्निः । इमां । वां । मित्रावरुणा । सुऽवृक्तिं । इषं । न । कृण्वे । असुरा ।
नवीयः । इनः । वां । अन्यः । पदवीः । अदब्धः । जनं । च । मित्रः । यतति । ब्रुवाणः । आ । वातस्य । ध्रजतः ।
रंते । इत्याः । अपीपयंत । धेनवः । न । सूदाः । महः । दिवः । सदने । जायमानः । अचिक्रदत् । वृषभः । स
स्मिन् । ऊधन् । गिरा । यः । एता । युनजत् । हरी इति । ते । इंद्र । प्रिया । सुऽरथा । शूर । धायू इति । प्र । यः । मन्युं ।
रिरिक्षतः । मिनाति । आ । सुऽक्रतुं । अर्यमणं । ववृत्यां । यजंते । अस्य । सख्यं । वयः । च । नमस्विनः । स्वे ।
ऋतस्य । धामन् । वि । पृक्षः । बाबधे । नृऽभिः । स्तवानः । इदं । नमः । रुद्राय । प्रेष्ठं ॥ १ ॥ आ । यत् । साकं ।
यशसः । वावशानाः । सरस्वती । सप्तथी । सिंधुऽमाता । याः । सुस्वयंत । सुऽदुघाः । सुऽधाराः । अभि ।
स्वेन । पयसा । पीप्यानाः । उत । त्ये । नः । मरुतः । मंदसानाः । धियं । तोकं । च । वाजिनः । अवंतु । मा । नः । परि ।
ख्यत् । अक्षरा । चरंती । अवीवृधन् । युज्यं । ते । रयिं । नः । प्र । वः । महीं । अरमतिं । कृणुध्वं । प्र । पूषणं । विद
थ्यं । न । वीरं । भगं । धियः । अवितारं । नः । अस्याः । सातौ । वाजं । रातिऽसाचं । पुरंऽधिं । अच्छ । अयं । वः । म
रुतः । श्लोकः । एतु । अच्छ । विष्णुं । निसिक्तऽपां । अवःऽभिः । उत । प्रऽजायै । गृणते । वयः । धुः । ०२ । आ ।
वः । वाहिष्ठः । वहतु । स्तवध्यै । रथः । वाजाः । ऋभुक्षणः । अमृक्तः । अभि । त्रिऽपृष्ठैः । सवनेषु । सोमैः । मदे । सुऽ

शिप्राः। मुहःऽभिः। पृणध्वं। यूयं। हा। रत्नं। मघवत्ऽसु। धत्थ। स्वःऽदृशः। ऋभुक्षणः। अमक्तं। सं। यज्ञेषु।
स्वधाऽवतः। पिबध्वं। वि। नः। राधांसि। मतिऽभिः। दयध्वं। उवोचिथ। हि। मघऽवन्। देष्णं। महः। अर्भस्य। व
सुनः। विऽभागे। उभा। ते। पूर्णा। वसुना। गभस्ती इति। न। सूनृता। नि। यमते। वसव्या। त्वं। इंद्र। स्वऽयशाः।
ऋभुक्षाः। वाजः। न। साधुः। अस्तं। एषि। ऋक्वा। वयं। नु। ते। दाश्वांसः। स्याम। ब्रह्म। कृण्वंतः। हरिऽवः। व
सिष्ठाः। सनिता। असि। प्रऽवतः। दाशुषे। चित्। याभिः। विवेषः। हरिऽअश्व। धीभिः। ववन्म। नु। ते। युज्या
भिः। ऊती। कदा। नः। इंद्र। रायः। आ। दशस्येः।। वासयसिऽइव। वेधसः। त्वं। नः। कदा। नः। इंद्र। वचसः।
बुबोधः। अस्तं। तात्या। धिया। रयिं। सुऽवीरं। पृक्षः। नः। अर्वा। नि। उहीत। वाजी। अभि। यं। देवी। निःऽऋ
तिः। चित्। ईशे। नक्षंते। इंद्रं। शरदः। सुऽपृक्षः। उप। त्रिऽबंधुः। जरत्ऽअष्टिं। एति। अनवऽवेशं। यं। कृ
ण्वंत। मर्ताः। आ। नः। राधांसि। सवितरिति। स्तवध्यै। आ। रायः। यंतु। पर्वतस्य। रातौ। सदा। नः। दिव्यः।
पायुः। सिसक्तु।०।।४।।यूयं। पा।०।नू। नः। भगः। हव्यः। मानुषेभिः। वि। यः। रत्ना। पुरुऽवसुः। दधाति। उत।
इंद्र इति। तिष्ठ। सवितरिति। श्रुधि। अस्य। हिरण्यऽपाणे। प्रऽभृतौ। ऋतस्य। वि। उर्वीं। पृथ्वीं। अमतिं। सृ
जानः। आ। नृऽभ्यः। मर्तऽभोजनं। सुवानः। अपि। स्तुतः। सविता। देवः। अस्तु। यं। आ। चित्। विश्वे। व
सवः। गृणंति। सः। नः। स्तोमान्। नमस्यः। चनः। धात्। विश्वेभिः। पातु। पायुऽभिः। नि। सूरीन्।०।अदि

तिः। गृणाति। सवं। देवस्य। सवितुः। जुषाणा। अभि। सं॒ऽराजः। वरुणः। गृणंति। अभि। मित्रासः। अर्य
मा। सऽजोषाः। अभि। ये। मिथः। वनुषः। सपंते। रातिं। दिवः। रातिऽसाचः। पृथिव्याः। अहिः। बुध्न्यः। उत। नः।
शृणोतु। वरूत्री। एकधेनुऽभिः। नि। पातु। अनु। तत्। नः। जाःपतिः। मंसीष्ट। रत्नं। देवस्य। सवितुः। इयानः।
भगं। उग्रः। अवसे। जोहवीति। भगं। अनुग्रः। अध। याति। रत्नं। शं। नः। भवंतु। वाजिनः। हवेषु। देवऽता
ता। मितऽद्रवः। सुऽअर्काः। जंभयंतः। अहिं। वृकं। रक्षांसि। सनेमि। अस्मत्। युयवन्। अमीवाः। वाजेऽ
वाजे। अवत। वाजिनः। नः। धनेषु। विप्राः। अमृताः। ऋतऽज्ञाः। अस्य। मध्वः। पिबत। मादयध्वं। तृप्ताः।
यात। पथिऽभिः। देवऽयानैः॥[illegible]॥ ऊर्ध्वः। अग्निः। सुऽमतिं। वस्वः। अश्रेत्। प्रतीची। जूर्णिः। देवऽतातिं।
एति। भेजाते इति। अद्री इति। रथ्याऽइव। पंथां। ऋतं। होता। नः। इषितः। यजाति। प्र। ववृजे। सुऽप्रयाः।
बर्हिः। एषां। आ। विश्पतीइवेति विश्पतीऽइव। बीरिटे। इयाते इति। विशां। अक्तोः। उषसः। पूर्वऽहूतौ।
वायुः। पूषा। स्वस्तये। नियुत्वान्। ज्मयाः। अत्र। वसवः। रंत। देवाः। उरौ। अंतरिक्षे। मर्जयंत। शुभ्राः।
अर्वाक्। पथः। उरुऽज्रयः। कृणुध्वं। श्रोत। दूतस्य। जग्मुषः। नः। अस्य। ते। हि। यज्ञेषु। यज्ञियासः। ऊमाः।
सधऽस्थं। विश्वे। अभि। संति। देवाः। तान्। अध्वरे। उशतः। यक्षि। अग्ने। श्रुष्टी। भगं। नासत्या। पुरंऽ
धिं। आ। अग्ने। गिरः। दिवः। आ। पृथिव्याः। मित्रं। वह। वरुणं। इंद्रं। अग्निं। आ। अर्यमणं। अदितिं। विष्णुं।
एषां। सरस्वती। मरुतः। मादयंतां। ररोह व्यां। मतिऽभिः। यज्ञियानां। नक्षत्। कामं। मर्त्यानां। असिन्वन्।

धाता। रयिं। अविऽदस्यं। सऽदास्यं। सक्षीमहि। युज्येभिः। नु। देवैः। नु। रोदसी इति। अभिस्कते इत्यभिऽस्क-
ते। वासिष्ठैः। ऋतऽवानः। वरुणः। मित्रः। अग्निः। यच्छंतु। चंद्राः। उपऽमं। नः। अर्कं। ॥३॥ ओ इति। श्रुष्टिः।
विदथ्या। सं। एतु। प्रति। स्तोमं। दधीमहि। तुराणां। यत्। अद्य। देवः। सविता। सुवाति। स्याम। अस्य। रत्निनः।
विऽभागे। मित्रः। तत्। नः। वरुणः। रोदसी इति। च। द्युऽभक्तं। इंद्रः। अर्यमा। ददातु। दिदेष्टु। देवी। अदितिः।
रेक्णः। वायुः। च। यत्। नियुवैते इति निऽयुवैते। भगः। च। सः। इत्। उग्रः। अस्तु। मरुतः। सः। शुष्मी। यं।
मर्त्यं। पृषत्ऽअश्वाः। अवाथ। उत। ईं। अग्निः। सरस्वती। जुनंति। न। तस्य। रायः। परिऽएता। अस्ति। अ-
यं। हि। नेता। वरुणः। ऋतस्य। मित्रः। राजानः। अर्यमा। अपः। धुरिति धुः। सुऽहवा। देवी। अदितिः। अनर्वा।
ते। नः। अंहः। अति। पर्षन्। अरिष्टान्। अस्य। देवस्य। मीळ्हुषः। वयाः। विष्णोः। एषस्य। प्रऽभृथे। हविःऽ-
भिः। विदे। हि। रुद्रः। रुद्रियं। महिऽत्वं। यासिष्टं। वर्तिः। अश्विनौ। इराऽवत्। मा। अत्र। पूषन्। आघृणे।

च।

इरस्यः। वरूत्री। यत्। रातिऽसाचः। च। रासन्। मयःऽभुवः। नः। अर्वंतः। नि। पांतु। वृष्टिं। परिऽज्मा। वातः।
ददातु। ॥४॥ ७॥ प्रातः। अग्निं। प्रातः। इंद्रं। हवामहे। प्रातः। मित्रावरुणा। प्रातः। अश्विना। प्रातः। भ-
गं। पूषणं। ब्रह्मणः। पतिं। प्रातरिति। सोमं। उत। रुद्रं। हुवेम। प्रातःऽजितं। भगं। उग्रं। हुवेम। वयं। पु-
त्रं। अदितेः। यः। विऽधर्ता। आध्रः। चित्। यं। मन्यमानः। तुरः। चित्। राजा। चित्। यं। भगं। भक्षि। इ-
ति। आह। भग। प्रनेतरिति प्रऽनेतः। भग। सत्यऽराधः। भग। इमां। धियं। उत्। अव। ददत्। नः। भग।

२५

प्र।नः।जनय।गोभिः।अश्वैः।भग।प्र।नृऽभिः।नृऽवंतः।स्याम।उत।इदानीं।भगऽवंतः।स्याम।उत।प्रऽ
पित्वे।उत।मध्ये।अन्हां।उत।उत्ऽइता।मघऽवन्।सूर्यस्य।वयं।देवानां।सुऽमतौ।स्याम।भगः।एव।
भगऽवान्।अस्तु।देवाः।तेन।वयं।भगऽवंतः।स्याम।तं।त्वा।भग।सर्वः।इत्।जोहवीति।सः।नः।भग।
पुरःऽएता।भव।इह।सं।अध्वराय।उषसः।नमंत।दधिक्रावाऽइव।शुचये।पदाय।अर्वाचीनं।वसुऽवि
दं।भगं।नः।रथंऽइव।अश्वाः।वाजिनः।आ।वहंतु।अश्वऽवतीः।गोऽमतीः।नः।उषसः।वीरऽवतीः।
सदं।उच्छंतु।भद्राः।घृतं।दुहानाः।विश्वतः।प्रऽपीताः।।४।।प्र।ब्रह्माणः।अंगिरसः।नक्षंत।प्र।क्रंदनुः।
नभन्यस्य।वेतु।प्र।धेनवः।उदऽप्रुतः।नवंत।युज्यातां।अद्री इति।अध्वरस्य।पेशः।सुऽगः।ते।अग्ने।
सनःऽवित्तः।अध्वा।युक्ष्व।सुते।हरितः।रोहितः।च।ये।वा।सद्मन्।अरुषाः।वीरऽवाहः।हुवे।देवानां।
जनिमानि।सत्तः।सं।ऊं इति।वः।यज्ञं।महय।नमःऽभिः।प्र।होता।मंद्रः।रिरिचे।उपाके।यजस्व।सु
पुरुऽअनीका।देवान्।आ।यज्ञियां।अरमतिं।ववृत्याः।यदा।वीरस्य।रेवतः।दुरोणे।स्योनऽशीः।अ
तिथिः।आऽचिकेतत्।सुऽप्रीतः।अग्निः।सुऽधितः।दमे।आ।सः।विशे।दाति।वार्यं।इयत्यै।इमं।नः।
अग्ने।अध्वरं।जुषस्व।मरुत्ऽसु।इंद्रे।यशसं।कृधि।नः।आ।नक्ता।बर्हिः।सदतां।उषसा।उशंता।
मित्रावरुणा।यज।इह।एव।अग्निं।सहस्यं।वसिष्ठः।रायःऽकामः।विश्वऽप्स्न्यस्य।स्तौतु।इषं।रयिं।

प्रऽभृतौ। वाजे। अस्मे इति। ॥१॥ प्र। वः। यज्ञेषु। देवऽयंतः। अर्चन्। द्यावा। नमःऽभिः। पृथिवी इति। इष
ध्यै। येषां। ब्रह्माणि। असमानि। विप्राः। विष्वक्। विऽयंति। वनिनः। न। शाखाः। प्र। यज्ञः। एतु। हेत्वः।
न। सप्तिः। उत्। यच्छध्वं। सऽमनसः। घृताचीः। स्तृणीत। बर्हिः। अध्वराय। साधु। ऊर्ध्वा। शोचीं
षि। देवऽयूनि। अस्थुः। आ। पुत्रासः। न। मातरं। विऽभृत्राः। सानौ। देवासः। बर्हिषः। सदंतु। आ।
विश्वाची। विदथ्यां। अनक्तु। अग्ने। मा। नः। देवऽताता। मृधः। करिति कः। ते। सीषपंत। जोषं। आ।
यजत्राः। ऋतस्य। धाराः। सुऽदुघाः। दुहानाः। ज्येष्ठं। वः। अद्य। महः। आ। वसूनां। आ। गंत
न। सऽमनसः। यति। स्थ। एव। नः। अग्ने। विक्षु। आ। दशस्य। त्वया। वयं। सहसाऽवन्। आस्क्राः।
राया। युजा। सधऽमादः। अरिष्टाः। ॥१०॥ दधिऽक्रां। वः। प्रथमं। अश्विना। उषसं। अग्निं। संऽइ
द्धं। भगं। ऊतये। हुवे। इंद्रं। विष्णुं। पूषणं। ब्रह्मणः। पतिं। आदित्यान्। द्यावापृथिवी इति। अपः। स्वः
रिति स्वः। दधिऽक्रां। ऊं इति। नमसा। बोधयंतः। उत्ऽईराणाः। यज्ञं। उपऽप्रयंतः। इळां। देवीं।
बर्हिषि। सादयंतः। अश्विना। विप्रा। सुऽहवा। हुवेम। दधिऽक्रावाणं। बुबुधानः। अग्निं। उप।
ब्रुवे। उषसं। सूर्यं। गां। ब्रध्नं। मंश्चतोः। वरुणस्य। बभ्रुं। ते। विश्वा। अस्मत्। दुःऽइता। यवयंतु। द
धिऽक्रावा। प्रथमः। वाजी। अर्वा। अग्रे। रथानां। भवति। प्रऽजानन्। संऽविदानः। उषसा। सूर्येण।

२६

आदित्येभिः। वसुऽभिः। अंगिरःऽभिः। आ। नः। दधिऽक्राः। पथ्यां। अनक्तु। ऋतस्य। पंथां। अनुऽएतवे। उं इति। शृणोतु। नः। दैव्यं। शर्धः। अग्निः। शृण्वंतु। विश्वे। महिषाः। अमूराः॥११॥ आ। देवः। यातु। सविता। सुऽरत्नः। अंतरिक्षऽप्राः। वहमानः। अश्वैः। हस्ते। दधानः। नर्या। पुरूणि। निऽवेशयन्। च। प्रऽसुवन्। च। भूम। उत्। अस्य। बाहू इति। शिथिरा। बृहंता। हिरण्यया। दिवः। अंतान्। अनष्टां। नूनं। सः। अस्य। महिमा। पनिष्ट। सूरः। चित्। अस्मै। अनु। दात्। अपस्यां। सः। घ। नः। देवः। सविता। सहऽवा। आ। साविषत्। वसुऽपतिः। वसूनि। विऽश्रयमाणः। अमतिं। उरूचीं। मर्तऽभोजनं। अध। रासते। नः। इमाः। गिरः। सवितारं। सुऽजिह्वं। पूर्णऽगभस्तिं। ईळते। सुऽपाणिं। चित्रं। वयः। बृहत्। अस्मे इति। दधातु॥०॥१२॥ इमाः। रुद्राय। स्थिरऽधन्वने। गिरः। क्षिप्रऽइषवे। देवाय। स्वधाऽव्ने। अषाळ्हाय। सहमानाय। वेधसे। तिग्मऽआयुधाय। भरत। शृणोतु। नः। सः। हि। क्षयेण। क्षम्यस्य। जन्मनः। सांऽराज्येन। दिव्यस्य। चेतति। अवन्। अवंतीः। उप। नः। दुरः। चर। अनमीवः। रुद्र। जासु। नः। भव। या। ते। दिद्युत्। अवऽसृष्टा। दिवः। परि। क्ष्मया। चरति। परि। सा। वृणक्तु। नः। सहस्रं। ते। सुऽअपिवात। भेषजा। मा। नः। तोकेषु। तनयेषु। रिरिषः। मा। नः। वधीः। रुद्र। मा। परा। दाः। मा। ते। भूम। प्रऽसितौ। हीळितस्य। आ। नः। भज। बर्हिषि। जीवऽशंसे॥०॥१३॥ आपः। यं। वः। प्रथमं। देवऽयंतः। इंद्रऽपानं। ऊर्मिं। अकृण्वत। इळः। तं। वः। वयं। शुचिं। अरिप्रं। अद्य। घृतऽप्रुषं। मधुऽम

तं। वनेम॥ तं। ऊर्मिं। आपः। मधुमत्ऽतमं। वः। अपां। नपात्। अवतु। आशुऽहेमा। यस्मिन्। इंद्रः। व
सुऽभिः। मादयाते। तं। अश्याम। देवऽयंतः। वः। अद्य। शतऽपवित्राः। स्वधया। मदंतीः। देवीः। देवानां।
अपि। यंति। पाथः। ताः। इंद्रस्य। न। मिनंति। व्रतानि। सिंधुऽभ्यः। हव्यं। घृतऽवत्। जुहोत। याः। सूर्यः।
रश्मिऽभिः। आऽततान। याभ्यः। इंद्रः। अरदत्। गातुं। ऊर्मिं। ते। सिंधवः। वरिवः। धातन। नः॥०॥१४॥
ऋभुक्षणः। वाजाः। मादयध्वं। अस्मे इति। नरः। मघऽवानः। सुतस्य। आ। वः। अर्वाचः। क्रतवः। न। या
तां। विऽभ्वः। रथं। नर्यं। वर्तयंतु। ऋभुः। ऋभुऽभिः। अभि। वः। स्याम। विऽभ्वः। विभुऽभिः। शवसा। श
वांसि। वाजः। अस्मान्। अवतु। वाजऽसातौ। इंद्रेण। युजा। तरुषेम। वृत्रं। ते। चित्। हि। पूर्वीः। अभि।
संति। शासा। विश्वान्। अर्यः। उपरऽताति। वन्वन्। इंद्रः। विऽभ्वा। ऋभुक्षाः। वाजः। अर्यः। शत्रोः। मि
थत्या। कृणवन्। वि। नृम्णं। नु। देवासः। वरिवः। कर्तन। नः। भूत। नः। विश्वे। अवसे। सऽजोषाः। सं।
अस्मे इति। इषं। वसवः। ददीरन्॥०॥१५॥ समुद्रऽज्येष्ठाः। सलिलस्य। मध्यात्। पुनानाः। यंति।
अनिऽविशमानाः। इंद्रः। याः। वज्री। वृषभः। रराद। ताः। आपः। देवीः। इह। मां। अवंतु। याः। आ
पः। दिव्याः। उत। वा। स्रवंति। खनित्रिमाः। उत। वा। याः। स्वयंऽजाः। समुद्रऽअर्थाः। याः। शुचयः।
पावकाः।०। यासां। राजा। वरुणः। याति। मध्ये। सत्यानृते इति सत्यऽअनृते। अवऽपश्यन्। जनानां। मधुऽश्च
तः। । शुचयः। पावकाः।०। यासु। राजा। वरुणः। यासु। सोमः। विश्वे। देवाः। यासु। ऊर्जं। मदं

पाः।

२७

ति। वैश्वानरः। यासु। अग्निः। प्रऽविष्टः॥ १६॥ आ। मां। मित्रावरुणा। इह। रक्षतं। कुलायऽयत्। विऽ
श्वयत्। मा। नः। आ। गन्। अजकाऽवं। दुःऽदृशीकं। तिरः। दधे। मा। मां। पद्येन। रपसा। विदत्। त्सरुः।
यत्। विऽजामन्। परुषि। वंदनं। भुवत्। अष्ठीवंतौ। परि। कुल्फौ। च। देहत्। अग्निः। तत्। शोचन्।
अप। बाधतां। इतः॥ यत्। शल्मलौ। भवति। यत्। नदीषु। यत्। ओषधीभ्यः। परि। जायते। विषं।
विश्वे। देवाः। निः। इतः। तत्। सुवंतु॥ याः। प्रऽवतः। निऽवतः। उत्ऽवतः। उदन्ऽवतीः। अनुदकाः।
च। याः। ताः। अस्मभ्यं। पयसा। पिन्वमानाः। शिवाः। देवीः। अशिऽपदाः। भवंतु। सर्वाः। नद्यः। अशिमि
दाः। भवंतु॥ १७॥ आदित्या नः। अवसा। नूतनेन। सक्षीमहि। शर्मणा। शंऽतमेन। अनागाःऽत्वे। अ
दितिऽत्वे। तुरासः। इमं। यज्ञं। दधतु। श्रोषमाणाः॥ आदित्यासः। अदितिः। मादयंतां। मित्रः। अर्यमा।
वरुणः। रजिष्ठाः। अस्माकं। संतु। भुवनस्य। गोपाः। पिबंतु। सोमं। अवसे। नः। अद्य॥ आदित्याः। विश्वे।
मरुतः। च। विश्वे। देवाः। च। विश्वे। ऋभवः। च। विश्वे। इंद्रः। अग्निः। अश्विना। तुस्तुवानाः॥ १८॥
आदित्यासः। अदितयः। स्याम। पूः। देवऽत्रा। वसवः। मर्त्यऽत्रा। सनेम। मित्रावरुणा। सनंतः। भवेम।
द्यावापृथिवी इति। भवंतः॥ ममहंता। शर्म। तोकाय। तनयाय। गोपाः। मा। वः। भुजेम। अन्यऽजा
तं। एनः। मा। तत्। कर्म। वसवः। यत्। चयध्वे॥ तुरण्यवः। अंगिरसः। नक्षंत। रत्नं। देवस्य। सवितुः। इया

नाः।पिता।चातन्।तु।नः।महान्।यजत्रः।विश्वे।देवाः।सऽमनसः।जुषंत॥१९॥ नमःऽभिः।सऽबाधः।
ईळे।बृहती इति।यजत्रे इति।ते इति।चित्।हि।पूर्वे।कवयः।गृणंतः।पुरः।मही इति।दधिरे।देवपुत्रे
इति देवऽपुत्रे।प्र।पूर्वजे इति पूर्वऽजे।पितरा।नव्यसीभिः।गीःऽभिः।कृणुध्वं।सदने इति।ऋतस्य।आ।
नः।द्यावापृथिवी इति।दैव्येन।जनेन।यात।महि।वां।वरूथं।उतो इति।हि।वां।रत्नऽधेयानि।सं
ति।पुरूणि।द्यावापृथिवी इति।सुऽदासे।अस्मे इति।धत्तं।यत्।असत्।अस्कृधोयु॥२॥ वास्तोः।
पते।प्रति।जानीहि।अस्मान्।सुऽआवेशः।अनमीवः।भव।नः।यत्।त्वा।ईमहे।प्रति।तत्।नः।जुषु
स्व।शं।नः।भव।द्विऽपदे।शं।चतुःऽपदे।वास्तोः।पते।प्रऽतरणः।नः।एधि।गयऽस्फानः।गोभिः।अश्वे
भिः।इंदो इति।अजरासः।ते।सख्ये।स्याम।पिताऽइव।पुत्रान्।प्रति।नः।जुषस्व।वास्तोः।पते।श
ग्मया।संऽसदा।ते।सक्षीमहि।रण्वया।गातुऽमत्या।पाहि।क्षेमे।उत।योगे।वरं।नः।०।२१॥ अमी
वऽहा।वास्तोः।पते।विश्वा।रूपाणि।आऽविशन्।सखा।सुऽशेवः।एधि।नः।यत्।अर्जुन।सारमेय।द
तः।पिशंग।यच्छसे।विऽइव।भ्राजंते।ऋष्टयः।उप।स्रक्वेषु।बप्सतः।नि।सु।स्वप।स्तेनं।राय।सारमे
य।तस्करं।वा।पुनःऽसर।स्तोतॄन्।इंद्रस्य।रायसि।किं।अस्मान्।दुच्छुनःऽयसे।०।त्वं।सूकरस्य।द
र्दृहि।तव।दर्दर्तु।सूकरः।०।सस्तु।माता।सस्तु।पिता।सस्तु।श्वा।सस्तु।विश्पतिः।ससंतु।सर्वे।ज्ञा

तस्यः। सस्त्ये। अयं। अभितः। जनः। यः। आस्ते। यः। च। चरति। यः। च। पश्यति। नः। जनः। तेषां। सं। ह
न्मः। अक्षाणि। यथा। इदं। हर्म्यं। तथा॥ सहस्रऽशृंगः। वृषभः। यः। समुद्रात्। उत्ऽआचरत्। तेन। स
हस्येन। वयं। नि। जनान्। स्वापयामसि॥ प्रोष्ठेऽशयाः। वह्येऽशयाः। नारीः। याः। तल्पऽशीवरीः। स्त्रि
यः। याः। पुण्यऽगंधाः। ताः। सर्वाः। स्वापयामसि॥ ५५॥ के। ईं। विऽअक्ताः। नरः। सऽनीळाः। रुद्रस्य।
मर्याः। अध। सुऽअश्वाः॥ नकिः। हि। एषां। जनूंषि। वेद। ते। अंग। विद्रे। मिथः। जनित्रं॥ अभि। स्वऽपू
ऽभिः। मिथः। वपंत। वातऽस्वनसः। श्येनाः। अस्पृध्रन्॥ एतानि। धीरः। निण्या। चिकेत। पृश्निः। य
त्। ऊधः। मही। जभार॥ सा। विट्। सुऽवीरा। मरुत्ऽभिः। अस्तु। सनात्। सहंती। पुष्यंती। नृम्णं॥
यामं। येष्ठाः। शुभा। शोभिष्ठाः। श्रिया। संऽमिश्लाः। ओजःऽभिः। उग्राः॥ उग्रं। वः। ओजः। स्थिरा।
शवांसि। अध। मरुत्ऽभिः। गणः। तुविष्मान्॥ शुभ्रः। वः। शुष्मः। क्रुध्मी। मनांसि। धुनिः। ऽइव। श   मुनिः
र्धस्य। धृष्णोः॥ सनेमि। अस्मत्। युयोत। दिद्युं। मा। वः। दुःऽमतिः। इह। प्रणक्। नः॥ प्रिया। वः। नाम।
हुवे। तुराणां। आ। यत्। तृपत्। मरुतः। वावशानाः॥ स्वऽआयुधासः। इष्मिणः। सुऽनिष्काः। उत।
स्वयं। तन्वः। शुंभमानाः॥ शुची। वः। हव्या। मरुतः। शुचीनां। शुचिं। हिनोमि। अध्वरं। शुचिऽभ्यः। ऋ
तेन। सत्यं। ऋतऽसापः। आयन्। शुचिऽजन्मानः। शुचयः। पावकाः॥ अंसेषु। आ। मरुतः। खादयः। वः।

वक्षःऽसु। रुक्माः। उपऽशिश्रियाणाः। वि। विऽद्युतः। न। वृष्टिऽभिः। रुचानाः। अनु। स्वधां। आयु
धैः। यच्छमानाः। प्र। बुध्न्या। वः। ईरते। महांसि। प्र। नामानि। प्रऽयज्यवः। तिरध्वं। सहस्रियं। दम्यं।
भागं। एतं। गृहऽमेधीयं। मरुतः। जुषध्वं। यदि। स्तुतस्य। मरुतः। अधिऽइथ। इत्था। विप्रस्य। वा
जिनः। हवीमन्। मक्षु। रायः। सुऽवीर्यस्य। दात। नु। चित्। यं। अन्यः। आऽदभत्। अरावा॥ २४॥ अ
त्यासः। न। ये। मरुतः। सुऽअंचः। यक्षऽदृशः। न। शुभयंत। मर्याः। ते। हर्म्येऽस्थाः। शिशवः। न। शुभ्राः।
वत्सासः। न। प्रऽक्रीळिनः। पयःऽधाः। दशस्यंतः। नः। मरुतः। मृळंतु। वरिवस्यंतः। रोदसी इति।
सुमेके इति सुऽमेके। आरे। गोऽहा। नृऽहा। वधः। वः। अस्तु। सुम्नेभिः। अस्मे इति। वसवः। नमध्वं। आ।
वः। होता। जोहवीति। सत्तः। सत्राचीं। रातिं। मरुतः। गृणानः। यः। ईवतः। वृषणः। अस्ति। गोपाः। सः।
अद्वयावी। हवते। वः। उक्थैः। इमे। तुरं। मरुतः। रमयंति। इमे। सहः। सहसः। आ। नमंति। इमे। शं
सं। वनुष्यतः। नि। पांति। गुरु। द्वेषः। अररुषे। दधंति। इमे। रध्रं। चित्। मरुतः। जुनंति। भृमिं। चित्।
यथा। वसवः। जुषंत। अप। बाधध्वं। वृषणः। तमांसि। धत्त। विश्वं। तनयं। तोकं। अस्मे इति॥ १५॥
मा। वः। दात्रात्। मरुतः। निः। अराम। मा। पश्चात्। दघ्म। रथ्यः। विऽभागे। आ। नः। स्पार्हे। भजत
न। वसव्ये। यत्। ईं। सुऽजातं। वृषणः। वः। अस्ति। सं। यत्। हनंत। मन्युऽभिः। जनासः। शूराः। यह्वी

षु। ओषधीषु। विक्षु। अध। स्म। नः। मरुतः। रुद्रियासः। त्रातारः। भूत। पृतनासु। अर्यः। भूरि। चक्र।
मरुतः। पित्र्याणि। उक्थानि। या। वः। शस्यंते। पुरा। चित्। मरुत्ऽभिः। उग्रः। पृतनासु। साळ्हा। मरु-
त्ऽभिः। इत्। सनिता। वाजं। अर्वा। अस्मे इति। वीरः। मरुतः। शुष्मी। अस्तु। जनानां। यः। असुरः। वि-
धर्ता। अपः। येन। सुऽक्षितये। तरेम। अध। स्वं। ओकः। अभि। वः। स्याम॥०॥२६॥ मध्वः। वः। नाम। मा-
रुतं। यजत्राः। प्र। यज्ञेषु। शवसा। मदंति। ये। रेजयंति। रोदसी इति। चित्। उर्वी इति। पिन्वंति। उत्सं।
यत्। अयासुः। उग्राः। निऽचेतारः। हि। मरुतः। गृणंतं। प्रऽनेतारः। यजमानस्य। मन्म। अस्माकं। अ-
द्य। विदथेषु। बर्हिः। आ। वीतये। सदत। प्रियाणाः। न। एतावत्। अन्ये। मरुतः। यथा। इमे। भ्राजं-
ते। रुक्मैः। आयुधैः। तनूभिः। आ। रोदसी इति। विश्वऽपिशः। पिशानाः। समानं। अंजि। अंजते। शुभे।
कं। ऋधक्। सा। वः। मरुतः। दिद्युत्। अस्तु। यत्। वः। आगः। पुरुषता। कराम। मा। वः। तस्यां। अपि।
भूम। यजत्राः। अस्मे इति। वः। अस्तु। सुऽमतिः। चनिष्ठा। कृते। चित्। अत्र। मरुतः। रणंत। अनवद्या-
सः। शुचयः। पावकाः। प्र। नः। अवत। सुमतिऽभिः। यजत्राः। प्र। वाजेभिः। तिरत। पुष्यसे। नः। उत।
स्तुतासः। मरुतः। व्यंतु। विश्वेभिः। नामऽभिः। नरः। हवींषि। ददात। नः। अमृतस्य। प्रऽजायै। जिगृ-
त। रायः। सूनृता। मघानि। आ। स्तुतासः। मरुतः। विश्वे। ऊती। अच्छ। सूरीन्। सर्वऽताता। जिगात। ये।

नः। त्मना। त्रातिनः। वर्धयंति॥ ॥२७॥ प्र। साकं ऽ उक्षे। अर्चत। गणाय। यः। दैव्यस्य। धाम्नः। तुविष्मा

न्। उत। क्षोदंति। रोदसी इति। महि ऽ त्वा। नक्षंते। नाकं। निः ऽ ऋतेः। अवंशात्। जनुः। चित्। वः। मरु

तः। त्वेषेण। भीमासः। तुवि ऽ मन्यवः। अयासः। प्र। ये। महः ऽ भिः। ओजसा। उत। संति। विश्वः। वः।

यामन्। भयते। स्वः ऽ दृक्। बृहत्। वयः। मघवत् ऽ भ्यः। दधात। जुजोषन्। इत्। मरुतः। सु ऽ स्तुतिं।

नः। गतः। न। अध्वा। वि। तिराति। जंतुं। प्र। नः। स्पार्हाभिः। ऊति ऽ भिः। तिरेत। युष्मा ऽ ऊतः। विप्रः। म

रुतः। शतस्वी। युष्मा ऽ ऊतः। अर्वा। सहुरिः। सहस्री। युष्मा ऽ ऊतः। सं ऽ राट्। उत। हंति। वृत्रं। प्र। तत

त्। वः। अस्तु। धूतयः। देष्णं। यं। आ। रुद्रस्य। मीळ्हुषः। विवासे। कुवित्। नंसंते। मरुतः। पुनः।

नः। यत्। सस्वर्ता। जिहीळिरे। यत्। आविः। अवा। तत्। एनः। ईमहे। तुराणां। प्र। सा। वाचि। सु ऽ स्तु

तिः। मघोनां। इदं। सु ऽ उक्तं। मरुतः। जुषंत। आरात्। चित्। द्वेषः। वृषणः। युयोत॥ ॥२९॥ यं। त्रा

ऽइदं। यध्वे। इदं। देवासः। यं। च। नयथ। तस्मै। अग्ने। वरुण। मित्र। अर्यमन्। मरुतः। शर्म। यच्छत। ०। ई

जानः। तरति। द्विषः। प्र। सः। क्षयं। तिरते। वि। महीः। इषः। यः। वः। वराय। दाशति। नहि। वः। चरमं। ३०

चन। वसिष्ठः। परि ऽ मंसते। अस्माकं। अद्य। मरुतः। सुते। सचा। विश्वे। पिबत। कामिनः। नहि। वः।

ऊतिः। पृतनासु। मर्धति। यस्मै। अराध्वं। नरः। अभि। वः। आ। अवर्त्। सु ऽ मतिः। नवीयसी। त्

या। यातु। पिपीषवः। ओ इति। सु। घृष्विऽराधसः। यातन। अंधांसि। पीतये। इमा। वः। हव्या। मरुतः।
ररे। हि। कं। मो इति। सु। अन्यत्र। गंतन। आ। च। नः। बर्हिः। सदत। अविता। च। नः। स्पार्हाणि। दातवे।
वसु। अस्रेधंतः। मरुतः। सोम्ये। मधौ। स्वाहा। इह। मादयाध्वै॥ २९॥ सस्वः। चित्। हि। तन्वः। शुं
भमानाः। आ। हंसासः। नीलऽपृष्ठाः। अपप्तन्। विश्वं। शर्धः। अभितः। मा। नि। सेद। नरः। न। रण्वाः।
सवने। मदंतः। यः। नः। मरुतः। अभि। दुःऽहृणायुः। तिरः। चित्तानि। वसवः। जिघांसति। द्रुहः। पा
शान्। प्रति। सः। मुचीष्ट। तपिष्ठेन। हन्मना। हंतन। तं। सांऽतपनाः। इदं। हविः। मरुतः। तत्। जु
जुष्टन। युष्माक। ऊती। रिशादसः। गृहऽमेधासः। आ। गत। मरुतः। मा। अप। भूतन। युष्माक। ऊती।
सुऽदानवः। इह। इह। वः। स्वऽतवसः। कवयः। सूर्यऽत्वचः। यज्ञं। मरुतः। आ। वृणे। त्र्यंबकं। यजा
महे। सुगंधिं। पुष्टिवर्धनं। उर्वारुकमिव। बंधनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात्॥ ३०॥ ॥ इति पंचमाष्टके
चतुर्थोऽध्यायः॥ ॥ ओं॥ यत्। अद्य। सूर्य। ब्रवः। अनागाः। उत्ऽयन्। मित्राय। वरुणाय। सत्यं।
वयं। देवऽत्रा। अदिते। स्याम। तव। प्रियासः। अर्यमन्। गृणंतः। एषः। स्यः। मित्रावरुणा। नृऽचक्षाः।
उभे इति। उत्। एति। सूर्यः। अभि। ज्मन्। विश्वस्य। स्थातुः। जगतः। च। गोपाः। ऋजु। मर्तेषु। वृजि
ना। च। पश्यन्। अयुक्त। सप्त। हरितः। सधऽस्थात्। याः। ईं। वहंति। सूर्यं। घृताचीः। धामानि। मि

त्रावरुणा। युवाकुः। सायः। यूथाऽइव। जनिमानि। चष्टे। उत्। वां। पृक्षासः। मधुऽमंतः। अस्थुः। आ।
सूर्यः। अरुहत्। शुक्रं। अर्णः। यस्मै। आदित्याः। अध्वनः। रदंति। मित्रः। अर्यमा। वरुणः। सऽजोषाः। इ
मे। चेतारः। अनृतस्य। भूरेः। मित्रः। अर्यमा। वरुणः। हि। संति। इमे। ऋतस्य। ववृधुः। दुरोणे। शग्मासः।
पुत्राः। अदितेः। अदब्धाः। इमे। मित्रः। वरुणः। दुःऽदभासः। अचेतसं। चित्। चितयंति। दक्षैः। अपि।
क्रतुं। सुऽचेतसं। वतंतः। तिरः। चित्। अंहः। सुऽपथा। नयंति। १। इमे। दिवः। अनिऽमिषा। पृथिव्याः। चि
कित्वांसः। अचेतसं। नयंति। प्रऽव्राजे। चित्। नद्यः। गाधं। अस्ति। पारं। नः। अस्य। विष्पितस्य। पर्ष
न्। यत्। गोपावत्। अदितिः। शर्म। भद्रं। मित्रः। यच्छंति। वरुणः। सुऽदासे। तस्मिन्। आ। तोकं। तन
यं। दधानाः। मा। कर्म। देवऽहेळनं। तुरासः। अव। वेदिं। होत्राभिः। यजेत। रिपः। काः। चित्। वरुणऽ
ध्रुतः। सः। परि। द्वेषःऽभिः। अर्यमा। वृणक्तु। उरुं। सुऽदासे। वृषणौ। ऊं इति। लोकं। ०संऽऋतिः। त्वेषी।
एषां। अपीच्येन। सहसा। सहंते। युष्मत्। भिया। वृषणः। रेजमानाः। दक्षस्य। चित्। महिना। मृळत।
नः। यः। ब्रह्मणे। सुऽमतिं। आऽयजाते। वाजस्य। सातौ। परमस्य। रायः। सीक्षंत। मन्युं। मघऽवानः।
अर्यः। उरु। क्षयाय। चक्रिरे। सुऽधातु। इयं। देवा। पुरःऽहितिः। युवऽभ्यां। यज्ञेषु। मित्रावरुणौ। अका
रि। विश्वानि। दुःऽगा। पिपृतं। तिरः। नः। ४। ॥२॥ उत्। वां। चक्षुः। वरुणा। सुऽप्रतीकं। देवयोः। एति। सूर्यः।

तुतुन्वा नू। अग्निः। यः। विश्वा। भुवनानि। चष्टे। सः। मन्युं। मर्त्येषु। आ। चिकेत। प्र। वां। सः। मित्रावरु
णौ। ऋतऽवा। विप्रः। मन्मानि। दीर्घऽश्रुत्। इयर्ति। यस्य। ब्रह्माणि। सुक्रतू इति सुऽक्रतू। अवाथः।
आ। यत्। क्रत्वा। न। शरदः। पृणैथे इति। प्र। उरोः। मित्रावरुणा। पृथिव्याः। प्र। दिवः। ऋष्वात्। बृहतः। सु
दानू इति सुऽदानू। स्पशः। दधाथे इति। ओषधीषु। विक्षु। ऋधक्। यतः। अनिऽमिषं। रक्षमाणा। शंस।
मित्रस्य। वरुणस्य। धाम। शुष्मः। रोदसी इति। बद्बधे। महिऽत्वा। अयन्। मासाः। अयज्वनां। अवीराः।
प्र। यज्ञऽमन्मा। वृजनं। तिराते। अमूराः। विश्वाः। वृषणा। इमाः। वां। न। याः। सु। चित्रं। ददृश्रे। न। यक्षं।
द्रुहः। सचंते। अनृता। जनानां। न। वां। निण्यानि। अचिते। अभूवन्। सं। ऊं इति। वां। यज्ञं। महयं। न
मःऽभिः। हुवे। वां। मित्रावरुणा। सऽबाधः। प्र। वां। मन्मानि। ऋचसे। नवानि। कृतानि। ब्रह्म। जुजु
षन्। इमानि। ०। ३। उत्। सूर्यः। बृहत्। अर्चींषि। अश्रेत्। पुरु। विश्वा। जनिम। मानुषाणां। समः।
दिवा। ददृश्रे। रोचमानः। क्रत्वा। कृतः। सुऽकृतः। कर्तृऽभिः। भूत्। सः। सूर्य। प्रति। पुरः। नः। उत्। गाः।
अे
एभिः। स्तोमेभिः। एतशेभिः। एवैः। प्र। नः। मित्राय। वरुणाय। वोचः। अनागसः। अर्यम्णे। अग्नये।
च। वि। नः। सहस्वान्। शुरुधः। रदंतु। ऋतऽवानः। वरुणः। मित्रः। अग्निः। ०। आ। नः। कामं। पूपुरंतु। स्त
वानाः। द्यावाभूमी इति। अदिते। त्रासीथां। नः। ये। वां। जज्ञुः। सुऽजनिमानः। ऋषे इति। मा। हेळे।

ऋ मा। वरुणस्य। वायोः। मा। मित्रस्य। प्रियऽतमस्य। नृणां। प्र। बाहवा। सिसृतं। जीवसे। नः। आ। नः।
गव्यूतिं। उक्षतं। घृतेन। आ। नः। जने। श्रवयतं। युवाना। श्रुतं। मे। मित्रावरुणा। हवा। इमा। नु। मि
त्रः। वरुणः। अर्यमा। नः। त्मना। तोकाय। वरिवः। दधंतु। सुऽगा। नः। विश्वा। सुऽपथानि। संतु। ०
॥४॥ उत्। ऊं इति। एति। सुऽभगः। विश्वऽचक्षाः। साधारणः। सूर्यः। मानुषाणां। चक्षुः। मित्रस्य।
वरुणस्य। देवः। चर्मऽइव। यः। संऽअविव्यक्। तमांसि। ० प्रऽसविता। जनानां। महान्। केतुः। अर्ण
वः। सूर्यस्य। समानं। चक्रं। परिऽआववृत्सन्। यत्। एतशः। वहति। धूःऽसु। युक्तः। विऽभ्राजमा
नः। उषसां। उपऽस्थात्। रेभैः। उत्। एति। अनुऽमद्यमानः। एषः। मे। देवः। सविता। चच्छंद। यः। समा
नं। न। प्रऽमिनाति। धाम। दिवः। रुक्मः। उरुऽचक्षाः। उत्। एति। दूरेऽअर्थः। तरणिः। भ्राजमानः। नू
नं। जनाः। सूर्येण। प्रऽसूताः। अयन्। अर्थानि। कृणवन्। अपांसि। यत्र। चक्रुः। अमृताः। गातुं।
अस्मै। श्येनः। न। दीयन्। अनु। एति। पाथः। प्रति। वां। सूरे। उत्ऽइते। विधेम। नमःऽभिः। मित्रावरु
णा। उत। हव्यैः। ०॥५॥ दिवि। क्षयंता। रजसः। पृथिव्याः। प्र। वां। घृतस्य। निःऽनिजः। ददीरन्। हव्यं। नः।
मित्रः। अर्यमा। सुऽजातः। राजा। सुऽक्षत्रः। वरुणः। जुषंत। आ। राजाना। महः। ऋतस्य। गोपा।
सिंधुपती इति सिंधुऽपती। क्षत्रिया। यातं। अर्वाक्। इळां। नः। मित्रावरुणा। उत। वृष्टिं। अवः। दि

३२

वः।इन्वतं।जीरदानू इति जीरऽदानू।देवः।अर्यः।प्रऽसाधिष्ठेभिः।पथिऽभिः।नयंतु।ब्रवत्।य
था।नः।आ।तु।अरिः।सुऽदासे।इषा।मदेम।सह।देवऽगोपाः।यः।वां।गर्ती।मनसा।तक्षत्।एतं।ऊर्ध्वां।
धीतिं।कृणवत्।धारयत्।च।उक्षेथां।मित्रावरुणा।घृतेन।ता।राजाना।सुऽक्षितीः।तर्पयेथां।ए
षः।स्तोमः।वरुण।मित्र।तुभ्यं।सोमः।शुक्रः।न।वायवे।अयामि॥ग॥ द्यौं सुऽउक्तैः।मित्रं।हुवे।वरुणं।
पूतऽदक्षं।ययोः।असुर्यं।अक्षितं।ज्येष्ठं।विश्वस्य।यामन्।आऽचिता।जिगत्नु।ता।हि।देवानां।असु
रा।तो।अर्या।ता।नः।क्षितीः।करतं।ऊर्जयंतीः।अश्याम।मित्रावरुणा।वयं।वां।द्यावा।च।यत्र।पी
पयन्।अहा।च।ता।भूरिऽपाशौ।अनृतस्य।सेतू इति।दुरत्येतू इति दुःऽअत्येतू।रिपवे।मर्त्याय।ऋ
तस्य।मित्रावरुणा।पथा।वां।अपः।न।नावा।दुःऽइता।तरेम।आ।नः।मित्रावरुणा।हव्यऽजुष्टिं।घृतैः।
गव्यूतिं।उक्षतं।इळाभिः।प्रति।वां।अत्र।वरं।आ।जनाय।पृणीतं।उद्नः।दिव्यस्य।चारोः॥०॥७॥प्र।मि
त्रयोः।वरुणयोः।स्तोमः।नः।एतु।शूष्यः।नमस्वान्।तुविऽजातयोः।या।धारयंत।देवाः।सुऽदक्षा।
दक्षऽपितरा।असुर्याय।प्रऽमहसा।ता।नः।स्तिऽपा।तनूऽपा।वरुण।जरितॄणां।मित्र।साधयतं।धि
यः।यत्।अद्य।सूरे।उत्ऽइते।अनागाः।मित्रः।अर्यमा।सुवाति।सविता।भगः।सुप्रऽअवीः।अस्तु।
सः।क्षयः।प्र।नु।यामन्।सुऽदानवः।ये।नः।अंहः।अतिऽपिप्रति॥ उत।स्वऽराजः।अदितिः।अदब्ध

स्य। व्रतस्य। यो। महः। राजानः। ईशते॥ मित्रं। गृणीषे। वरुणं। अर्यमणं। रिशादसं। राया। हिरण्यऽ
या। मतिः। इयं। अवृकाय। शवसे। इयं। विप्रा। मेधऽसातये। ते। स्याम। देव। वरुण। ते। मित्र। सूरिऽ
भिः। सह। इषं। स्वरिति स्वः। च। धीमहि। बहवः। सूरऽचक्षसः। अग्निऽजिह्वाः। ऋतऽवृधः। त्रीणि।
ये। येमुः। विदथानि। धीतिऽभिः। विश्वानि। परिभूतिऽभिः॥ ४॥ वि। ये। दधुः। शरदं। मासं। आत्। अ
हः। यज्ञं। अक्तुं। च। आत्। ऋचं। अनाप्यं। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। क्षत्रं। राजानः। आशत। तत्। वः।
अद्य। मनामहे। सुऽउक्तैः। सूरे। उत्ऽइते। यत्। ओहते। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। यूयं। ऋतस्य।
रथ्यः। ऋतऽवानः। ऋतऽजाताः। ऋतऽवृधः। घोरासः। अनृतऽद्विषः। तेषां। वः। सुम्ने। सुछर्दिःऽ
तमे। नरः। स्याम। ये। च। सूरयः॥ उत्। ऊं इति। त्यत्। दर्शतं। वपुः। दिवः। एति। प्रतिऽह्वरे। यत्। ईं।
आशुः। वहति। देवः। एतशः। विश्वस्मै। चक्षसे। अरं॥ शीर्ष्णःऽशीर्ष्णः। जगतः। तस्थुषः। पतिं। स
मया। विश्वं। आ। रजः। सप्त। स्वसारः। सुविताय। सूर्यं। वहंति। हरितः। रथे॥ १०॥ तत्। चक्षुः। देवऽ
हितं। शुक्रं। उत्ऽचरत्। पश्येम। शरदः। शतं। जीवेम। शरदः। शतं। काव्येभिः। अदाभ्या। आ। यातं।
वरुण। द्युऽमत्। मित्रः। च। सोमऽपीतये। दिवः। धामऽभिः। वरुण। मित्र। च। आ। यातं। अद्रुहा। पिब
तं। सोमं। आ। तुजी। दस्या। तुजी। आ। यातं। मित्रा वरुणा। जुषाणौ। आऽहुतिं। नरा॥ १४॥ मेति। वां। र

२२

पी। नृपती इति नृऽपती। जरध्यै। हविष्मता। मनसा। यज्ञियेन। यः। वां। दूतः। न। धिष्ण्यौ। अजीगः। अच्छ।
सूनुः। न। पितरा। विवक्मि। अशोचि। अग्निः। संऽइधानः। अस्मे इति। उपो इति। अदृश्रन्। तमसः।
चित्। अंताः। अचेति। केतुः। उषसः। पुरस्तात्। श्रिये। दिवः। दुहितुः। जायमानः। अभि। वां। नूनं। अश्वि
ना। सुऽहोता। स्तोमैः। सिसक्ति। नासत्या। विवक्वान्। पूर्वीभिः। यातं। पथ्याभिः। अर्वाक्। स्वःऽविदा।
वसुऽमता। रथेन। अवोः। वां। नूनं। अश्विना। युवाकुः। हुवे। यत्। वां। सुते। माध्वी इति। वसुऽयुः।
आ। वां। वहंतु। स्थविरासः। अश्वाः। पिबाथः। अस्मे इति। सुऽसुता। मधूनि। प्राचीं। ऊं इति। देवा।
अश्विना। धियं। मे। अमृध्रां। सातये। कृतं। वसुऽयुं। विश्वाः। अविष्टं। वाजे। आ। पुरंऽधीः। ता।
नः। शक्तं। शचीपती इति शचीऽपती। शचीभिः॥१२॥ अविष्टं। धीषु। अश्विना। नः। आसु। प्र
जाऽवत्। रेतः। अह्रयं। नः। अस्तु। आ। वां। तोके। तनये। तूतुजानाः। सुऽरत्नासः। देवऽवीतिं। गमेम। ए
षः। स्यः। वां। पूर्वगत्वाऽइव। सख्ये। निऽधिः। हितः। माध्वी इति। रातः। अस्मे इति। अहेळता। मनसा।
आ। यातं। अर्वाक्। अश्नंता। हव्यं। मानुषीषु। विक्षु। एकस्मिन्। योगे। भुरणा। समाने। परि। वां। सप्त।
स्रवतः। रथः। गात्। न। वायंति। सुऽभ्वः। देवऽयुक्ताः। ये। वां। धूःऽसु। तरणयः। वहंति। असश्चता। म
घवत्ऽभ्यः। हि। भूतं। ये। राया। मघऽदेयं। जुनंति। प्र। ये। बंधुं। सूनृताभिः। तिरंते। गव्या। पृंचंतः।

अश्व्या। मघानि। नु। मे। हवं। आ। शृणुतं। युवाना। यासिष्टं। वर्त्तिः। अश्विनौ। इराऽवत्। धत्तं। रत्नानि।
जरतं। च। सूरीन्॥ ॥१३॥ आ। शुभ्रा। यातं। अश्विना। सुऽअश्वा। गिरः। दस्रा। जुजुषाणा। युवाकोः।
हव्यानि। च। प्रतिऽभृता। वीतं। नः॥ प्र। वां। अंधांसि। मद्यानि। अस्थुः। अरं। गंतं। हविषः। वीतये। मे। ति
रः। अर्यः। हवमानानि। श्रुतं। नः॥ प्र। वां। रथः। मनःऽजवाः। इयर्त्ति। तिरः। रजांसि। अश्विना। शतऽऊतिः।
अस्मभ्यं। सूर्यावसू इति सूर्याऽवसू। इयानः॥ अयं। ह। यत्। वां। देवऽयाः। ऊं इति। अद्रिः। ऊर्ध्वः। विवक्ति। सोमऽसु
त्। युवऽभ्यां। आ। वल्गू इति। विप्रः। ववृतीत। हव्यैः॥ चित्रं। ह। यत्। वां। भोजनं। नु। अस्ति। नि। अ
त्रये। महिष्वंतं। युयोतं। यः। वां। ओमानं। दधते। प्रियः। सन्॥ ॥१४॥ उत। स्यत्। वां। जुरते। अश्विना। भूत्।
च्यवानाय। प्रतीत्यं। हविःऽदे। अधि। यत्। वर्पः। इतःऽऊति। धत्थः॥ उत। त्यं। भुज्युं। अश्विना। सखा
यः। मध्ये। जहुः। दुःऽएवासः। समुद्रे॥ निः। ईं। पर्षत्। अरावा। यः। युवाकुः॥ वृकाय। चित्। जसमा
नाय। शक्तं। उत। श्रुतं। शयवे। हूयमाना॥ यौ। अघ्न्यां। अपिन्वतं। अपः। न। स्तर्यं। चित्। शक्ती। अ
श्विना। शचीभिः॥ एषः। स्यः। कारुः। जरते। सुऽउक्तैः। अग्रे। बुधानः। उषसां। सुऽमन्मा॥ इषा। तं। व
र्धत्। अघ्न्या। पयःऽभिः। ॥१५॥ आ। वां। रथः। रोदसी इति। बद्बधानः। हिरण्ययः। वृषऽभिः। यातु।
अश्वैः। घृतऽवर्तनिः। पविऽभिः। रुचानः। इषां। वोळ्हा। नृऽपतिः। वाजिनीऽवान्। सः। पप्रथानः।

अभि। पंच। भूम। त्रिऽबंधुरः। मनसा। आ। यातु। युक्तः। विशः। येन। गच्छथः। देवऽयंतीः। कुत्र। चित्।
यामं। अश्विना। दधाना। सुऽअश्वा। यशसा। आ। यातं। अर्वाक्। दस्रा। निऽधिं। मधुऽमंतं। पिबाथः।
वि। वां। रथः। वध्वा। यादमानः। अंतान्। दिवः। बाधते। वर्तनिऽभ्यां। युवोः। श्रियं। परि। योषा। अवृणी
त। सूरः। दुहिता। परिऽतक्म्यायां। यत्। देवऽयंतं। अवथः। शचीभिः। परि। घ्रंसं। ओमना। वां। वयः।
गात्। यः। ह। स्यः। वां। रथिरा। वस्ते। उस्राः। रथः। युजानः। परिऽयाति। वर्तिः। तेन। नः। शं। योः। उषसः।
विऽउष्टौ। नि। अश्विना। वहतं। यज्ञे। अस्मिन्। नरा। गौराःऽइव। विऽद्युतं। तृषाणा। अस्माकं। अद्य।
सवना। उप। यातं। पुरुऽत्रा। हि। वां। मतिऽभिः। हवंते। मा। वां। अन्ये। नि। यमन्। देवऽयंतः। युवं। भुज्युं।
अवऽविद्धं। समुद्रे। उत्। ऊहथुः। अर्णसः। अस्रिधानैः। पतत्रिऽभिः। अश्रमैः। अव्यथिऽभिः। दंसना
भिः। अश्विना। पारयंता। ॥१६॥ आ। विश्वऽवारा। अश्विना। गतं। नः। प्र। तत्। स्थानं। अवाचि। वां। पृ
थिव्यां। अश्वः। न। वाजी। शुनऽपृष्ठः। अस्थात्। आ। यत्। सेदथुः। ध्रुवसे। न। योनिं। सिसक्ति। सा।
वां। सुऽमतिः। चनिष्ठा। अतापि। घर्मः। मनुषः। दुरोणे। यः। वां। समुद्रान्। सरितः। पिपर्ति। एतऽग्वा।
चित्। न। सुऽयुजा। युजानः। यानि। स्थानानि। अश्विना। दधाथे। दिवः। यह्वीषु। ओषधीषु।
विक्षु। नि। पर्वतस्य। मूर्धनि। सदंता। इषं। जनाय। दाशुषे। वहंता। चनिष्टं। देवौ। ओषधीषु। अप्ऽ

सु। यत्। योग्याः। अश्नवैथेइति। ऋषीणां। पुरूणि। रत्ना। दधतौ। नि। अस्मेइति। अनु। पूर्वाणि।
चख्यथुः। युगानि। शुश्रुऽवांसा। चित्। अश्विना। पुरूणि। अभि। ब्रह्माणि। चक्षाथेइति। ऋषीणां।
प्रति। प्र। यातं। वरं। आ। जनाय। अस्मेइति। वां। अस्तु। सुऽमतिः। चनिष्ठा। यः। वां। यज्ञः। नासत्या।
हविष्मान्। कृतऽब्रह्मा। सऽमर्यः। भवाति। उप। ०। वसिष्ठं। इमा। ब्रह्माणि। ऋच्यंते। युवऽभ्यां। इ
यं। मनीषा। इयं। अश्विना। गीः। इमां। सुऽवृक्तिं। वृषणा। जुषेथां। इमा। ब्रह्माणि। युवऽयूनि। अ
ग्मन्। ०॥ २७॥ अप। स्वसुः। उषसः। नक्। जिहीते। रिणक्ति। कृष्णीः। अरुषाय। पंथां। अश्वऽ
मघा। गोऽमघा। वां। हुवेम। दिवा। नक्तं। शरुं। अस्मत्। युयोतं। उपऽआ। यातं। दाशुषे। मर्त्या
य। रथेन। वामं। अश्विना। वहंता। युयुतं। अस्मत्। अनिरां। अमीवां। दिवा। नक्तं। माध्वीइति।
त्रासीथां। नः। आ। वां। रथं। अवमस्यां। विऽउष्टौ। सुम्नऽयवः। वृषणः। वर्तयंतु। स्यूमऽगभस्तिं।

आ।

ऋतयुक्ऽभिः। अश्वैः। आ। अश्विना। वसुऽमंतं। वहेथां। यः। वां। रथः। नृपतीइति नृऽपती। अस्ति।
वोळ्हा। त्रिऽवंधुरः। वसुऽमान्। उस्रऽयामा। आ। नः। एना। नासत्या। उप। यातं। अभि। यत्। वां।
विश्वऽप्स्न्यः। जिगाति। युवं। च्यवानं। जरसः। अमुमुक्तं। ०। निः। अंहसः। तमसः। स्पर्तं। अत्रिं। नि।
जाहुषं। शिथिरे। धातं। अंतरिति। ०॥ २८॥ आ। गोऽमता। नासत्या। रथेन। अश्वऽवता। पुरुऽचं

द्रेण। यातं। अभि। वां। विश्वाः। निऽयुतः। सचंते। स्पार्हया। श्रिया। तन्वा। शुभाना। आ। नः।
देवेभिः। उप। यातं। अर्वाक्। सऽजोषसा। नासत्या। रथेन। युवोः। हि। नः। सख्या। पित्र्याणि। स
मानः। बंधुः। उत। तस्य। वित्तं। उत्। ऊं इति। स्तोमासः। अश्विनोः। अबुध्रन्। जामि। ब्रह्माणि। उ
षसः। च। देवीः। आऽविवासन्। रोदसी इति। धिष्ण्ये इति। इमे इति। अच्छ। विप्रः। नासत्या। वि
वक्ति। वि। च। इत्। उच्छंति। अश्विनौ। उषसः। प्र। वां। ब्रह्माणि। कारवः। भरंते। ० बृहत्। अग्नयः।
संऽइधा। जरंते। आ। पश्चातात्। नासत्या। आ। पुरस्तात्। आ। अश्विना। यातं। अधरात्। उदक्ता
त्। आ। विश्वतः। पांचऽजन्येन। राया। ०॥११॥०॥ स्तोमं। देवऽयंतः। दधानाः। पुरुऽदंसा। पुरुऽतमा।
पुराऽजा। अमर्त्या। हवते। अश्विना। गीः। नि। ऊं इति। प्रियः। मनुषः। सादि। होता। नासत्या। यः।
यजते। वंदते। च। अश्नीतं। मध्वः। अश्विना। उपाके। आ। वां। वोचे। विदथेषु। प्रयस्वान्। अ
हेम। यज्ञं। पथां। उराणा। इमां। सुऽवृक्तिं। वृषणा। जुषेथां। श्रुष्टीवाऽइव। प्रऽइषितः। वां। अबो
धि। प्रति। स्तोमैः। जरमाणः। वसिष्ठः। उप। त्या। वह्नी इति। गमतः। विशं। नः। रक्षःऽहना। संऽभृ
ता। वीळुपाणी इति वीळुऽपाणी। सं। अंधांसि। अग्मत। मत्सराणि। मा। नः। मर्धिष्टं। आ। गतं।

ष्टि॥ वेन।०।२४।०॥ दिविऽइष्टयः। उस्राः॥ हवंते। अश्विना॥ अयं। वां। अह्वे। अवसे। शचीवसू इति श
चीऽवसू। विशंऽविशं। हि। गच्छथः। युवं। चित्रं। ददथुः। भोजनं। नरा। चोदेथां। सूनृताऽवते।
अर्वाक्। रथं। सऽमनसा॥ नि। यच्छतं।०। आ। यातं। उप। भूषतं। मध्वः। पिबतं। अश्विना। दुग्धं।
पयः। वृषणा। जेन्यावसू इति।०। अश्वासः। ये। वां। उप। दाशुषः। गृहं। युवां। दीयंति। बिभ्रतः।
मक्षुयुऽभिः। नरा। हयेभिः। अश्विना। आ। देवा। यातं। अस्मयू इत्यस्मऽयू। अध। ह। यंतः। अ
श्विना। पृक्षः। सचंत। सूरयः। ता। यंसतः। मघवत्ऽभ्यः। ध्रुवं। यशः। छर्दिः। अस्मभ्यं। नासत्या।
प्र। ये। ययुः। अवृकासः। रथाःऽइव। नृऽपातारः। जनानां। उत। स्वेन। शवसा। शूशुवुः। नरः।
उत। क्षियंति। सुऽक्षितिं॥२१॥ वि। उषाः। आवः। दिविऽजाः। ऋतेन। आविःऽकृण्वाना। महिमा
नं। आ। अगात्। अप। द्रुहः। तमः। आवः। अजुष्टं। अंगिरःऽतमा। पथ्याः। अजीगरिति। महे।
नः। अद्य। सुविताय। बोधि। उषः। महे। सौभगाय। प्र। यंधि। चित्रं। रयिं। यशसं। धेहि। अस्मे

इति। देवि। मर्तेषु। मानुषि। श्रवस्युं। एते। त्ये। भानवः। दर्शतायाः। चित्राः। उषसः। अमृता
सः। आ। अगुः। जनयंतः। दैव्यानि। व्रतानि। आऽपृणंतः। अंतरिक्षा। वि। अस्थुः। एषा। स्या।

३६

युञ्जाना। पराऽकात्। पंच। क्षितीः। परि। सद्यः। जिगाति। अभिऽपश्यंती। वयुना। जनानां। दिवः।
दुहिता। भुवनस्य। पत्नी। [illegible]। वाजिनीऽवती। सूर्यस्य। योषा। चित्रऽमघा। रायः। ईशे। वसूनां।
ऋषिऽस्तुता। जरयंती। मघोनी। उषाः। उच्छति। वह्निऽभिः। गृणाना। प्रति। द्युताना। अरुषा
सः। अश्वाः। चित्राः। अदृश्रन्। उषसं। वहंतः। याति। शुभ्रा। विश्वऽपिशा। रथेन। दधा
ति। रत्नं। विधते। जनाय। सत्या। सत्येभिः। महती। महत्ऽभिः। देवी। देवेभिः। यजता। यजत्रैः।
रुजत्। दृळ्हानि। ददत्। उस्रियाणां। प्रति। गावः। उषसं। वावशंत। नु। नः। गोऽमत्। वीरऽवत्।
धेहि। रत्नं। उषः। अश्वऽवत्। पुरुऽभोजः। अस्मे इति। मा। नः। बर्हिः। पुरुषता। निदे। क॥८॥
२४॥ उत्। ऊं इति। ज्योतिः। अमृतं। विश्वऽजन्यं। विश्वानरः। सविता। देवः। अश्रेत्। क्रत्वा। देवा
नां। अजनिष्ट। चक्षुः। आविः। अकः। भुवनं। विश्वं। उषाः। प्र। मे। पंथाः। देवऽयानाः। अदृश्रन्।
अमर्धंतः। वसुऽभिः। इष्कृतासः। अभूत्। ऊं इति। केतुः। उषसः। पुरस्तात्। प्रतीची। आ। अगा
त्। अधि। हर्म्येभ्यः। तानि। इत्। अहानि। बहुलानि। आसन्। या। प्राचीनं। उत्ऽइता। सूर्यस्य।
यतः। परि। जारःऽइव। आऽचरंती। उषः। ददृक्षे। न। पुनः। यतीऽइव। ते। इत्। देवानां। सधऽमादः।

आसन्। ऋतऽवानः। कवयः। पूर्व्यासः। गूळ्हं। ज्योतिः। पितरः। अनु। अविंदन्। सत्यऽमंत्राः।
अजनयन्। उषसं। समाने। ऊर्वे। अधि। संऽगतासः। सं। जानते। न। यतंते। मिथः। ते। ते। देवानां।
न। मिनंति। व्रतानि। अमर्धंतः। वसुऽभिः। यादमानाः। प्रति। त्वा। स्तोमैः। ईळते। वसिष्ठाः।
उषःऽबुधः। सुऽभगे। तुस्तुऽवांसः। गवां। नेत्री। वाजऽपत्नी। नः। उच्छ। उषः। सुऽजाते। प्र
थमा। जरस्व। एषा। नेत्री। राधसः। सूनृतानां। उषाः। उच्छंती। रिभ्यते। वसिष्ठैः। दीर्घऽश्रुतं।
रयिं। अस्मे इति। दधाना। ॥ २३ ॥ उपो इति। रुरुचे। युवतिः। न। योषा। विश्वं। जीवं। प्रऽसुवंती।
चरायै। अभूत्। अग्निः। सम्ऽइधे। मानुषाणां। अकः। ज्योतिः। बाधमाना। तमांसि। विश्वा। प्रतीची।
सऽप्रथाः। उत्। अस्थात्। रुशत्। वासः। बिभ्रती। शुक्रं। अश्वैत्। हिरण्यऽवर्णा। सुऽदृशीकऽसंदृ
क्। गवां। माता। नेत्री। अन्हां। अरोचि। देवानां। चक्षुः। सुऽभगा। वहंती। श्वेतं। नयंती। सुऽदृशी
कं। अश्वं। उषाः। अदर्शि। रश्मिऽभिः। विऽअक्ता। चित्रऽमघा। विश्वं। अनु। प्रऽभूता। अंतिऽवामा।
दूरे। अमित्रं। उच्छ। उर्वीं। गव्यूतिं। अभयं। कृधि। नः। यवय। द्वेषः। आ। भर। वसूनि। चोदय। [illegible]।
[illegible]। राधः। गृणते। मघोनि। अस्मे इति। श्रेष्ठेभिः। भानुऽभिः। वि। भाहि। उषः। देवि। प्रऽतिरंती।

नः। आयुः। इषं। च। नः। दधती। विश्वऽवारे। गोऽमत्। अश्वऽवत्। रथऽवत्। च। राधः। यां। त्वा। दिवः।
दुहितः। वर्धयंति। उषः। सुऽजाते। मतिऽभिः। वसिष्ठाः। सा। अस्मासु। धाः। रयिं। ऋष्वं। बृहंतं।०॥२४॥
प्रति। केतवः। प्रथमाः। अदृश्रन्। ऊर्ध्वाः। अस्याः। अंजयः। वि। श्रयंते। उषः। अर्वाचा। बृहता। रथेन।
ज्योतिष्मता। वामं। अस्मभ्यं। वक्षि। प्रति। सीं। अग्निः। जरते। संऽइद्धः। प्रति। विप्रासः। मतिऽभिः। गृणं
तः। उषाः। याति। ज्योतिषा। बाधमाना। विश्वा। तमांसि। दुःऽइता। अप। देवी।०। प्रति। अदृश्रन्। पुर
स्तात्। ज्योतिः। यच्छंतीः। उषसः। विऽभातीः। अजीजनन्। सूर्यं। यज्ञं। अग्निं। अपाचीनं। तमः। अगा
त्। अजुष्टं। अचेति। दिवः। दुहिता। मघोनी। विश्वे। पश्यंति। उषसं। विऽभातीं।०। स्वधया। युज्यमानं।
आ। यं। अश्वासः। सुऽयुजः। वहंति। प्रति। त्वा। अद्य। सुऽमनसः। बुधंत। अस्माकासः। मघऽवानः। व
यं। च। तिल्विलायध्वं। उषसः। विऽभातीः।०॥२५॥०। पथ्या। जनानां। पंच। क्षितीः। मानुषीः। बोधयं
ती। सुसंदृक्ऽभिः। उक्षऽभिः। भानुं। अश्रेत्। वि। सूर्यः। रोदसी इति। चक्षसा। आवरित्यावः। वि। अंज
ते। दिवः। अंतेषु। अक्तून्। विशः। न। युक्ताः। उषसः। यतंते। सं। ते। गावः। तमः। आ। वर्तयंति। ज्योतिः।
यच्छंति। सविताऽइव। बाहू इति। अभूत्। उषाः। इंद्रऽतमा। मघोनी। अजीजनत्। सुविताय। श्रवांसि।
वि। दिवः। देवी। दुहिता। दधाति। अंगिरःऽतमा। सुऽकृते। वसूनि। तावत्। उषः। राधः। अस्मभ्यं। रास्व।

यावत्। स्तोतृऽभ्यः। अरदः। गृणाना। यां। त्वा। जज्ञुः। वृषभस्य। रवेण। वि। दृळ्हस्य। दुरः। अद्रेः।
और्णोः। देवंऽदेवं। राधसे। चोदयंती। अस्मद्र्यक्। सूनृताः। ईरयंती। विऽउछंती। नः। सनये। धि
यः। धाः। ०॥२६॥ प्रति। स्तोमेभिः। उषसं। वसिष्ठाः। गीःऽभिः। विप्रासः। प्रथमाः। अबुध्रन्। विऽवर्तयंती।
रजसी इति। समंते इति सम्ऽअंते। आविःऽकृण्वती। भुवनानि। विश्वा। एषा। स्या। नव्या। आयुः। दधाना।
गूढ्वी। तमः। ज्योतिषा। उषाः। अबोधि। अग्रे। एति। युवतिः। अह्रयाणा। प्र। अचिकितत्। सूर्यं। यज्ञं।
अग्निं। ०॥२७॥ ॥इति पंचमाष्टके पंचमोध्यायः॥ ॥ओ३म्। प्रति। ऊं इति। अदर्शि। आऽयती। उछंती।
दुहिता। दिवः। अपो इति। महि। व्ययति। चक्षसा। तमः। ज्योतिः। कृणोति। सूनरी। उत्। उस्रियाः। सृज
ते। सूर्यः। सचा। उत्ऽयत्। नक्षत्रं। अर्चिऽवत्। तव। इत्। उषः। विऽउषि। सूर्यस्य। च। सं। भक्तेन। गमेम
हि। प्रति। त्वा। दुहितः। दिवः। उषः। जीराः। अभुत्स्महि। या। वहसि। पुरु। स्पार्हं। वनन्ऽवति। रत्नं। न। दाशु
षे। मयः। उछंती। या। कृणोषि। मंहना। महि। प्रऽख्यै। देवि। स्वः। दृशे। तस्याः। ते। रत्नऽभाजः। ईमहे। वयं। ३८
स्याम। मातुः। न। सूनवः। तत्। चित्रं। राधः। आ। भर। उषः। यत्। दीर्घश्रुत्ऽतमं। यत्। ते। दिवः। दुहितः। म
र्तऽभोजनं। तत्। रास्व। भुनजामहै। श्रवः। सूरिऽभ्यः। अमृतं। वसुऽत्वनं। वाजान्। अस्मभ्यं। गोऽमतः।
चोदयित्री। मघोनः। सूनृताऽवती। उषाः। उछत्। अप। स्रिधः। ॥१॥ इंद्रावरुणा। युवं। अध्वराय। नः। वि

शो। जनीय। महि। शर्म। यच्छतं। दीर्घऽप्रयज्युं। अति। यः। वनुष्यति। वयं। जयेम। पृतनासु। दुःऽध्यः। सं‍ऽ
राट्। अन्यः। स्वऽराट्। अन्यः। उच्यते। वां। महांतौ। इंद्रावरुणा। महावसू इति महाऽवसू। विश्वे। देवासः।
परमे। विऽओमनि। सं। वां। ओजः। वृषणा। सं। बलं। दधुः। अनु। अपां। खानि। अतृंतं। ओजसा। आ।
सूर्यं। ऐरयतं। दिवि। प्रऽभुं। इंद्रावरुणा। मदे। अस्य। मायिनः। अपिन्वतं। अपितः। पिन्वतं। धियः। यु
वां। इत्। युत्ऽसु। पृतनासु। वन्हयः। युवां। क्षेमस्य। प्रऽसवे। मितऽज्ञवः। ईशाना। वस्वः। उभयस्य। का
रवः। इंद्रावरुणा। सुऽहवा। हवामहे। इंद्रावरुणा। यत्। इमानि। चक्रथुः। विश्वा। जातानि। भुवनस्य। म
ज्मना। क्षेमेण। मित्रः। वरुणं। दुवस्यति। मरुत्ऽभिः। उग्रः। शुभं। अन्यः। ईयते॥ २॥ महे। शुल्काय। व
रुणस्य। नु। त्विषे। ओजः। मिमाते इति। ध्रुवं। अस्य। यत्। स्वं। अजामिं। अन्यः। श्नथयंतं। आ। अतिरत्।
दभ्रेभिः। अन्यः। प्र। वृणोति। भूयसः।०दुःऽइतानि। मर्त्यं। इंद्रावरुणा। न। तपः। कुतः। चन। यस्य। देवा। ग
च्छथः। वीथः। अध्वरं। न। तं। मर्तस्य। नशते। परिऽह्वृतिः। अर्वाक्। नरा। दैव्येन। अवसा। आ। गतं। शृणु
तं। हवं। यदि। मे। जुजोषथः। युवोः। हि। सख्यं। उत। वा। यत्। आप्यं। मार्डीकं। इंद्रावरुणा। नि। यच्छतं।
अस्माकं। इंद्रावरुणा। भरेऽभरे। पुरःऽयोधा। भवतं। कृष्टिऽओजसा। यत्। वां। हवंते। उभये। अध
स्पृधि। नरः। तोकस्य। तनयस्य। सातिषु। अस्मे इति। इंद्रः। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। द्युम्नं। यच्छंतु। महि।

शर्म। सऽप्रथः। अवृध्रं। ज्योतिः। अदितेः। ऋतऽवृधः। देवस्य। श्लोकं। सवितुः। मनामहे॥ १॥ युवां। नरा।
पश्यमानासः। आप्यं। प्राचा। गव्यंतः। पृथुऽपर्शवः। ययुः। दासा। च। वृत्रा। हतं। आर्याणि। च। सुऽदासं।
इंद्रावरुणा। अवसा। अवतं। यत्र। नरः। संऽअयंते। कृतऽध्वजः। यस्मिन्। आजा। भवति। किं। चन।
प्रियं। यत्र। भयंते। भुवना। स्वःऽदृशः। तत्र। नः। इंद्रावरुणा। अधि। वोचतं। सं। भूम्याः। अंताः। ध्व
सिराः। अदृक्षत। इंद्रावरुणा। दिवि। घोषः। आ। अरुहत्। अस्थुः। जनानां। उप। मां। अरातयः। अर्वाक्।
अवसा। हवनऽश्रुता। आ। गतं। इंद्रावरुणा। वधनाभिः। अप्रति। भेदं। वन्वंता। प्र। सुऽदासं। आवतं।
ब्रह्माणि। एषां। शृणुतं। हवीमनि। सत्या। तृत्सूनां। अभवत्। पुरःऽहितिः। इंद्रावरुणा। अभि। आ।
तपंति। मा। अघानि। अर्यः। वनुषां। अरातयः। युवं। हि। वस्वः। उभयस्य। राजथः। अध। स्म। नः।
अवतं। पार्ये। दिवि॥ ४॥ युवां। हवंते। उभयासः। आजिषु। इंद्रं। च। वस्वः। वरुणं। च। सातये। यत्र।
राजऽभिः। दशऽभिः। निऽबाधितं। प्र। सुऽदासं। आवतं। तृत्सुऽभिः। सह। दश। राजानः। संऽइताः।
अयज्यवः। सुऽदासं। इंद्रावरुणा। न। युयुधुः। सत्या। नृणां। अद्मऽसदां। उपऽस्तुतिः। देवाः। एषां। ३९
अभवन्। देवऽहूतिषु। दाशऽराज्ञे। परिऽयत्ताय। विश्वतः। सुऽदासे। इंद्रावरुणौ। अशिक्षतं। श्वित्यंचः।
यत्र। नमसा। कपर्दिनः। धिया। धीऽवंतः। असपंत। तृत्सवः। वृत्राणि। अन्यः। संऽइथेषु। जिघ्नते। व्र

तानि। अन्यः। अभि। रक्षते। सदा। हवामहे। वां। वृषणा। सुवृक्तिऽभिः। अस्मे इति। इंद्रावरुणा। शर्म।
यच्छतं॥ ९॥ ७॥ आ। वां। राजानौ। अध्वरे। ववृत्यां। हव्येभिः। इंद्रावरुणा। नमःऽभिः। प्र। वां। घृताची।
बाह्वोः। दधाना। परि। त्मना। विषुऽरूपा। जिगाति। युवोः। राष्ट्रं। बृहत्। इन्वति। द्यौः। यौ। सेतृऽभिः।
अरज्जुऽभिः। सिनीथः। परि। नः। हेळः। वरुणस्य। वृज्याः। उरुं। नः। इंद्रः। कृणवत्। ऊं इति। लो
कं। कृतं। नः। यज्ञं। विदथेषु। चारुं। कृतं। ब्रह्माणि। सूरिषु। प्रऽशस्ता। उपो इति। रयिः। देवऽजूतः।
नः। एतु। प्र। नः। स्पार्हाभिः। ऊतिऽभिः। तिरेतं। अस्मे इति। इंद्रावरुणा। विश्वऽवारां। रयिं। धत्तं। वसुऽ
मंतं। पुरुऽक्षुं। प्र। यः। आदित्यः। अनृता। मिनाति। अमिता। शूरः। दयते। वसूनि। इयं। इंद्रं। वरुणं। अ
ष्टमे। गीः। प्र। आवत्। तोके। तनये। तूतुजाना। सुऽरत्नासः। देवऽवीतिं। गमेम॥ ७॥ ६॥ पुनीषे। वां।
अरक्षसं। मनीषां। सोमं। इंद्राय। वरुणाय। जुह्वत्। घृतऽप्रतीकां। उषसं। न। देवीं। ता। नः। याम
न्। उरुष्यतां। अभीके। स्पर्धंते। वि। ऊं इति। देवऽहूये। अत्र। येषु। ध्वजेषु। दिद्यवः। पतंति। युवं। ता
न्। इंद्रावरुणौ। अमित्रान्। हतं। पराचः। शर्वा। विषूचः। आपः। चित्। हि। स्वऽयशसः। सदःऽसु। दे
वीः। इंद्रं। वरुणं। देवता। धुः। इति। धुः। कृष्टीः। अन्यः। धारयति। प्रऽविक्ताः। वृत्राणि। अन्यः। अप्रती

नि । हंति । सः । सुऽक्रतुः । ऋतऽचित् । अस्तु । होता । यः । आदित्या । शवसा । वां । नमस्वान् । आऽवव
र्तत् । अवसे । वां । हविष्मान् । असत् । इत् । सः । सुविताय । प्रयस्वान् ॥ ७ ॥ धीरा । तु । अस्य ।
महिना । जनूंषि । वि । यः । तस्तंभ । रोदसी इति । चित् । उर्वी इति । प्र । नाकं । ऋष्वं । नुनुदे । बृहंतं । द्विता ।
नक्षत्रं । पप्रथत् । च । भूम ॥ उत । स्वया । तन्वा । सं । वदे । तत् । कदा । नु । अंतः । वरुणे । भुवानि । किं । मे । हव्यं ।
अहृणानः । जुषेत । कदा । मृळीकं । सुऽमनाः । अभि । ख्यं ॥ पृच्छे । तत् । एनः । वरुण । दिदृक्षु । उपो इति ।
एमि । चिकितुषः । विऽपृच्छं ॥ समानं । इत् । मे । कवयः । चित् । आहुः । अयं । ह । तुभ्यं । वरुणः । हृणीते ॥ किं ।
आगः । आस । वरुण । ज्येष्ठं । यत् । स्तोतारं । जिघांससि । सखायं ॥ प्र । तत् । मे । वोचः । दुःऽदभ । स्वधाऽ
वः । अव । त्वा । अनेनाः । नमसा । तुरः । इयां ॥ अव । द्रुग्धानि । पित्र्या । सृज । नः । अव । या । वयं । चकृम । त
नूभिः । अव । राजन् । पशुऽतृपं । न । तायुं । सृज । वत्सं । न । दाम्नः । वसिष्ठं ॥ न । सः । स्वः । दक्षः । वरुण ।
ध्रुतिः । सा । सुरा । मन्युः । विऽभीदकः । अचित्तिः ॥ अस्ति । ज्यायान् । कनीयसः । उपऽअरे । स्वप्नः ।
चन । इत् । अनृतस्य । प्रऽयोता ॥ अरं । दासः । न । मीळ्हुषे । कराणि । अहं । देवाय । भूर्णये । अनागाः ।
अचेतयत् । अचितः । देवः । अर्यः । गृत्सं । राये । कविऽतरः । जुनाति ॥ अयं । सु । तुभ्यं । वरुण । स्वधाऽवः ।

हृदि। स्तोमः। उप॑ऽश्रितः। चित्। अस्तु। शं। नः। क्षेमे। शं। ऊं इति। योगे। नः। अस्तु। ०॥ ८॥ रदत्। पथः।
वरुणः। सूर्याय। प्र। अर्णांसि। समुद्रिया। नदीनां। सर्गः। न। सृष्टः। अर्वतीः। ऋतऽयन्। चकार।
महीः। अवनीः। अहऽभ्यः। आत्मा। ते। वातः। रजः। आ। नवीनोत्। पशुः। न। भूर्णिः। यवसे। ससऽवा
न्। अंतः। मही इति। बृहती इति। रोदसी इति। इमे इति। विश्वा। ते। धाम। वरुण। प्रियाणि। परि। स्पशः।
वरुणस्य। स्मतऽइष्टाः। उभे इति। पश्यंति। रोदसी इति। सुमेके इति सुऽमेके। ऋतऽवानः। कवयः।
यज्ञऽधीराः। प्रऽचेतसः। ये। इषयंत। मन्म। उवाच। मे। वरुणः। मेधिराय। त्रिः। सप्त। नाम। अघ्न्या। बि
भर्ति। विद्वान्। पदस्य। गुह्या। न। वोचत्। युगाय। विप्रः। उपराय। शिक्षन्। तिस्रः। द्यावः। निऽहिताः।
अंतः। अस्मिन्। तिस्रः। भूमीः। उपराः। षट्ऽविधानाः। गृत्सः। राजा। वरुणः। चक्रे। एतं। दिवि। प्रऽई
ख। हिरण्ययं। शुभे। कं। अव। सिंधुं। वरुणः। द्यौःऽइव। स्थात्। द्रप्सः। न। श्वेतः। मृगः। तुविष्मान्।
गंभीरऽशंसः। रजसः। विऽमानः। सुपारऽक्षत्रः। सतः। अस्य। राजा। यः। मृळयाति। चक्रुषे। चित्।
आगः। वयं। स्याम। वरुणे। अनागाः। अनु। व्रतानि। अदितेः। ऋधंतः। ०॥ १॥ प्र। शुंध्युवं। वरुणाय।
प्रेष्ठां। मतिं। वसिष्ठ। मीळ्हुषे। भरस्व। यः। ईं। अर्वांचं। करते। यजत्रं। सहस्रऽमघं। वृषणं। बृहंतं। अ
ध। नु। अस्य। संऽदृशं। जगन्वान्। अग्नेः। अनीकं। वरुणस्य। मंसि। स्वः। यत्। अश्मन्। अधिऽपाः। उं।

इति। अंधः। अग्नि। मा। वपुः। दृशये। नि। नीयात्। आ। यत्। रुहाव। वरुणः। च। नावं। प्र। यत्। समुद्रं। ई
रयाव। मध्यं। अधि। यत्। अपां। स्नुऽभिः। चराव। प्र। प्रेऽइंखे। ईंखयावहै। शुभे। कं। वसिष्ठं। ह। व
रुणः। नावि। आ। अधात्। ऋषिं। चकार। सुऽअपाः। महःऽभिः। स्तोतारं। विप्रः। सुदिनऽत्वे। अह्नां। या
त्। नु। द्यावः। ततनन्। यात्। उषसः। क्व। त्यानि। नौ। सख्या। बभूवुः। सचावहे इति। यत्। अवृकं।
पुरा। चित्। बृहंतं। मानं। वरुण। स्वधाऽवः। सहस्रऽद्वारं। जगम। गृहं। ते। यः। आपिः। नित्यः। वरुण।
प्रियः। सन्। त्वां। आगांसि। कृणवत्। सखा। ते। मा। ते। एनस्वंतः। यक्षिन्। भुजेम। यंधि। स्म। विप्रः। स्तु
वते। वरूथं। ध्रुवासु। त्वा। आसु। क्षितिषु। क्षियंतः। वि। अस्मत्। पाशं। वरुणः। मुमोचत्। अवः।
वन्वानाः। अदितेः। उपऽस्थात्। ॥१०॥ मो इति। सु। वरुण। मृत्ऽमयं। गृहं। राजन्। अहं। गमं। मृ
ळ। सुऽक्षत्र। मृळय। यत्। एमि। प्रस्फुरन्ऽइव। दृतिः। न। ध्मातः। अद्रिऽवः। ० क्रत्वः। समह।
दीनता। प्रतिऽईपं। जगम। शुचे। ० अपां। मध्ये। तस्थिऽवांसं। तृष्णा। अविदत्। जरितारं। ०
यत्। किं। च। इदं। वरुण। दैव्ये। जने। अभिऽद्रोहं। मनुष्याः। चरामसि। अचित्ती। यत्। तव।
धर्म। युयोपिम। मा। नः। तस्मात्। एनसः। देव। रिरिषः। ॥११॥ प्र। वीरऽया। शुचयः। दद्रिरे। वां।
अध्वर्युऽभिः। मधुऽमंतः। सुतासः। वह। वायो इति। निःऽयुतः। याहि। अच्छ। पिब। सुतस्य।

अंधसः। मदाय। ईशानाय। प्रऽहुतिं। यः। ते। आनट्। शुचिं। सोमं। शुचिऽपाः। तुभ्यं। वायो इ
ति। कृणोषि। तं। मर्त्येषु। प्रऽशस्तं। जातःऽजातः। जायते। वाजी। अस्य। राये। नुः। यां। जनंतः। रोद
सी इति। इमे इति। राये। देवी। धिषणा। धाति। देवं। अध। वायुं। निऽयुतः। सश्चत। स्वाः। उत। श्वे
तं। वसुऽधितिं। निरेके। उच्छन्। उषसः। सुऽदिनाः। अरिप्राः। उरु। ज्योतिः। विविदुः। दीध्यानाः।
गव्यं। चित्। ऊर्वं। उशिजः। वि। ववुः। तेषां। अनु। प्रऽदिवः। सस्रुः। आपः। ते। सत्येन। मनसा।
दीध्यानाः। स्वेन। युक्तासः। क्रतुना। वहंति। इंद्रवायू इति। वीरऽवाहं। रथं। वां। ईशानयोः। अ
भि। पृक्षः। सचंते। ईशानासः। ये। दधते। स्वः। नः। गोभिः। अश्वेभिः। वसुऽभिः। हिरण्यैः। इंद्र
वायू इति। सूरयः। विश्वं। आयुः। अर्वत्ऽभिः। वीरैः। पृतनासु। सह्युः। अर्वंतः। न। श्रवसः। भि
क्षमाणाः। इंद्रवायू इति। सुस्तुतिऽभिः। वसिष्ठाः। वाजऽयंतः। सु। अवसे। हुवेम। ॥१२॥ कुवि
त्। अंग। नमसा। ये। वृधासः। पुरा। देवाः। अनवद्यासः। आसन्। ते। वायवे। मनवे। बाधिताय।
अवासयन्। उषसं। सूर्येण। उशंता। दूता। न। दभाय। गोपा। मासः। च। पाथः। शरदः। च।
पूर्वीः। इंद्रवायू इति। सुऽस्तुतिः। वां। इयाना। मार्डीकं। ईट्टे। सुवितं। च। नव्यं। पीवःऽअन्ना
न्। रयिऽवृधः। सुऽमेधाः। श्वेतः। सिसक्ति। निऽयुतां। अभिऽश्रीः। ते। वायवे। सऽमनसः। वि।

तस्थुः। विश्वा। इत्। नरः। सुऽअपत्यानि। चक्रुः॥ यावत्। तरः। तन्वः। यावत्। ओजः। यावत्। न
रः। चक्षसा। दीध्यानाः। शुचिं। सोमं। शुचिऽपा। पातं। अस्मे इति। इंद्रवायू इति। सदतं। बर्हिः।
आ। इदं। नियुत्वता। नियुतः। स्पार्हऽवीराः। इंद्रवायू इति। सऽरथं। यातं। अर्वाक्। इदं। हि
वां। प्रऽभृतं। मध्वः। अग्रं। अध। प्रीणाना। वि। मुमुक्तं। अस्मे इति। याः। वां। शतं। नियुतः।
याः। सहस्रं। इंद्रवायू इति। विश्वऽवाराः। सचंते। आ। आभिः। यातं। सुऽविदत्राभिः। अर्वा
क्। पातं। नरा। प्रतिऽभृतस्य। मध्वः॥ ६॥ २३॥ आ। वायो इति। भूष। शुचिऽपाः। उप। नः। सहस्रं।
ते। नियुतः। विश्वऽवार। उपो इति। ते। अंधः। मद्यं। अयामि। यस्य। देव। दधिषे। पूर्वऽपेयं।
प्र। सोता। जीरः। अध्वरेषु। अस्थात्। सोमं। इंद्राय। वायवे। पिबध्यै। प्र। यत्। वां। मध्वः। अ
ग्रियं। भरंति। अध्वर्यवः। देवऽयंतः। शचीभिः। प्र। याभिः। यासि। दाश्वांसं। अच्छ। नियुत्
ऽभिः। वायो इति। इष्टये। दुरोणे। नि। नः। रयिं। सुऽभोजसं। युवस्व। नि। वीरं। गव्यं। अश्व्यं। च।
राधः॥ ये। वायवे। इंद्रऽमादनासः। आऽदेवासः। निऽतोशनासः। अर्यः। घ्नंतः। वृत्राणि। सू
रिऽभिः। स्याम। ससह्वांसः। युधा। नृऽभिः। अमित्रान्॥ वायो इति। अस्क्रिन्नः। सवने। मादयस्व
॥ ७॥ २४॥ शुचिं। नु। स्तोमं। नवऽजातं। अद्य। इंद्राग्नी इति। वृत्रऽहना। जुषेथां। उभा। हि। वां। सुऽ

४२

हवा। जोहवी ऽमि। ता। वाजं। सद्यः। उशते। धेष्ठा। ता। सानसी इति। रा दसाना। हि। भूतं। साकं ऽवृधा।
शवसा। शूशुऽवांसा। क्षयंतौ। रायः। यवसस्य। भूरेः। पृंक्तं। वाजस्य। स्थविरस्य। घृष्वेः। उपो इति।
ह। यत्। विदथं। वाजिनः। गुः। धीभिः। विप्राः। प्रऽमतिं। इच्छमानाः। अर्वंतः। न। काष्ठां। नक्षमाणाः।
इंद्राग्नी इति। जोहुवतः। नरः। ते। गीःऽभिः। विप्रः। प्रऽमतिं। इच्छमानः। ईट्टे। रयिं। यशसं। पूर्व
ऽभाजं। इंद्राग्नी इति। वृत्रहना। सुऽवज्रा। प्र। नः। नव्येभिः। तिरतं। देष्णैः। सं। यत्। मही
इति। मिथती इति। स्पर्धमाने इति। तनूऽरुचा। शूरऽसाता। यतैते इति। अदेवऽयुं। विदथे। देव
युऽभिः। सत्रा। हतं। सोमऽसुता। जनेन। २५। इमां। ऊं इति। सु। सोमऽसुतिं। उप। नः। आ। इं
द्राग्नी इति। सौमनसाय। यातं। नु। चित्। तु। हि। परिमम्नाथे इति परिऽमम्नाथे। अस्मान्। आ। वां।
शश्वत्ऽभिः। ववृतीय। वाजैः। सः। अग्ने। एना। नमसा। संऽइद्धः। अच्छ। मित्रं। वरुणं। इंद्रं
। वोचेः। नमृळ। तत्। अर्यमा। अदितिः। शिश्रथंतु। एताः। अग्ने। आशुषाणासः। इष्टीः। यु
वोः। सचा। अभि। अश्याम। वाजान्। मा। इंद्रः। नः। विष्णुः। मरुतः। परि। ख्यन्। ०। २६। इयं। वां।
अस्य। मन्मनः। इंद्राग्नी इति। पूर्व्यऽस्तुतिः। अभ्रात्। वृष्टिःऽइव। अजनि। शृणुतं। जरितुः।
हवं। इंद्राग्नी इति। वनतं। गिरः। ईशाना। पिप्यतं। धियः। मा। पापऽत्वाय। नः। नरा। इंद्राग्नी इ

ति। मा। अभिऽशस्तये। मा। नः। रीरधतं। निऽदे। इंद्रे। अग्ना। नमः। बृहत्। सुऽवृक्तिं। आ। ईरयामहे। धिया। धेनाः। अवस्यवः। ता। हि। शश्वंतः। ईळते। इत्था। विप्रासः। ऊतये। सऽबाधः। वाजऽसातये। ता। वां। गीःऽभिः। विपन्यवः। प्रयस्वंतः। हवामहे। मेधऽसाता। सनिष्यवः॥१७॥ इंद्राग्नी इति। अवसा। आ। गतं। अस्मभ्यं। चर्षणिऽसहा। मा। कस्य। नः।०। गोऽमत्। हिरण्यऽवत्। वसु। यत्। वां। अश्वऽवत्। ईमहे। इंद्राग्नी इति। तत्। वनेमहि। यत्। सोमे। आ। सुते। नरः। इंद्राग्नी इति। अजोहवुः। सप्तिऽवंता। सपर्यवः। उक्थेभिः। वृत्रहन्ऽतमा। या। मंदाना। चित्। आ। गिरा। आंगूषैः। आऽविवासतः। तौ। इत्। दुःऽशंसं। मर्त्यं। दुःऽविद्वांसं। रक्षस्विनं। आऽभोगं। हन्मना। हतं। उदऽधिं। हन्मना। हतं॥१८॥ प्र। क्षोदसा। धायसा। सस्रे। एषा। सरस्वती। धरुणं। आयसी। पूः। प्रऽबाबधाना। रथ्याऽइव। याति। विश्वाः। अपः। महिना। सिंधुः। अन्याः। एका। अचेतत्। सरस्वती। नदीनां। शुचिः। यती। गिरिऽभ्यः। आ। समुद्रात्। रायः। चेतंती। भुवनस्य। भूरेः। घृतं। पयः। दुदुहे। नाहुषाय। सः। ववृधे। नर्यः। योषणासु। वृषा। शिशुः। वृषभः। यज्ञियासु। सः। वाजिनं। मघवत्ऽभ्यः। दधाति। वि। सातये। तन्वं। ममृजीत। उत। स्या। नः। सरस्वती। जुषाणा। उप। श्रवत्। सुऽभगा। यज्ञे। अस्मिन्। मितज्ञुऽभिः। नमस्यैः। इयाना। राया। युजा। चि

४३

त्। उत्ऽतरा। सखिऽभ्यः। इमा। जुह्वाना। युष्मत्। आ। नमःऽभिः। प्रति। स्तोमं। सरस्वति। जुषस्व।
तव। शर्मन्। प्रियऽतमे। दधानाः। उप। स्थेयाम। शरणं। न। वृक्षं। अयं। ऊं इति। ते। सरस्वति। वसि
ष्ठः। द्वारौ। ऋतस्य। सुऽभगे। वि। आ। वरित्। वः। वर्ध। शुभ्रे। स्तुवते। रासि। वाजान्।०॥१९॥ बृहत्। ऊं
इति। गायिषे। वचः। असुर्या। नदीनां। सरस्वतीं। इत्। महय। सुवृक्तिऽभिः। स्तोमैः। वसिष्ठ। रोदसी इ
ति। उभे इति। यत्। ते। महिना। शुभ्रे। अंधसी इति। अधिऽक्षियंति। पूरवः। सा। नः। बोधि। अवित्री।
मरुत्ऽसखा। चोद। राधः। मघोनां। भद्रं। इत्। भद्रा। कृणवत्। सरस्वती। अकवऽअरी। चेतति।
वाजिनीऽवती। गृणाना। जमदग्निऽवत्। स्तुवाना। च। वसिष्ठऽवत्। जनिऽयंतः। नु। अग्रवः। पु
त्रिऽयंतः। सुऽदानवः। सरस्वंतं। हवामहे। ये। ते। सरस्वः। ऊर्मयः। मधुऽमंतः। घृतऽश्चुतः। तेभिः।
नः। अविता। भव। पीपिऽवांसं। सरस्वतः। स्तनं। यः। विश्वऽदर्शतः। भक्षीमहि। प्रऽजां। इषं॥२०॥
यज्ञे। दिवः। नृऽसदने। पृथिव्याः। नरः। यत्र। देवऽयवः। मदंति। इंद्राय। यत्र। सवनानि। सुन्वे। ग
मत्। मदाय। प्रथमं। वयः। च। आ। दैव्या। वृणीमहे। अवांसि। बृहस्पतिः। नः। महे। आ। सखायः। यथा।
भवेम। मीळ्हुषे। अनागाः। यः। नः। दाता। पराऽवतः। पिताऽइव। तं। ऊं इति। ज्येष्ठं। नमसा। हविःऽभिः।
सुऽश्रेवं। ब्रह्मणः। पतिं। गृणीषे। इंद्रं। श्लोकः। महि। दैव्यः। सिसक्तु। यः। ब्रह्मणः। देवऽकृतस्य। रा

जौ। सः। आ। नः। योनिं। सदतु। प्रेष्ठः। बृहस्पतिः। विश्वऽवारः। यः। अस्ति। कामः। रायः। सुऽवी
र्यस्य। तं। दातु। पर्षत्। नः। अति। सश्चतः। अरिष्टान्। तं। आ। नः। अर्कं। अमृताय। जुष्टं। इमे। धासुः।
अमृतासः। पुरःऽजाः। शुचिंऽक्रंदं। यजतं। पस्त्यानां। बृहस्पतिं। अनर्वाणं। हुवेम॥ २४॥ तं। श
ग्मासः। अरुषासः। अश्वाः। बृहस्पतिं। सहऽवाहः। वहंति। सहः। चित्। यस्य। नीलऽवत्। सधऽस्थं।
नभः। न। रूपं। अरुषं। वसानाः। सः। हि। शुचिः। शतऽपत्रः। सः। शुंध्युः। हिरण्यऽवाशीः। इषिरः। स्वःऽ
साः। बृहस्पतिः। सः। सुऽआवेशः। ऋष्वः। पुरु। सखिऽभ्यः। आऽसुतिं। करिष्ठः। देवी। इति। देवस्य। रोद
सी इति। जनित्री इति। बृहस्पतिं। ववृधतुः। महिऽत्वा। दक्षाय्याय। दक्षत। सखायः। करत्। ब्रह्मणे। सु
ऽतरा। सुऽगाधा। इयं। वां। ब्रह्मणः। पते। सुऽवृक्तिः। ब्रह्म। इंद्राय। वज्रिणे। अकारि। बृहस्पती
युवं। इंद्रः। च। वस्वः। दिव्यस्य। ईशाथे इति। उत। पार्थिवस्य। धत्तं। रयिं। स्तुवते। कीरये। चित्॥ २२॥ ४४
अध्वर्यवः। अरुणं। दुग्धं। अंशुं। जुहोतन। वृषभाय। क्षितीनां। गौरात्। वेदीयान्। अवऽपानं। इंद्रः।
विश्वाहा। इत्। याति। सुतऽसोमं। इच्छन्। यत्। दधिषे। प्रऽदिवि। चारु। अन्नं। दिवेऽदिवे। पीतिं। इत्।
अस्य। वक्षि। उत। हृदा। उत। मनसा। जुषाणः। उशन्। इंद्र। प्रऽस्थितान्। पाहि। सोमान्। जज्ञानः। सो
मं। सहसे। पपाथ। प्र। ते। माता। महिमानं। उवाच। आ। इंद्र। पप्राथ। उरु। अंतरिक्षं। युधा। देवेभ्यः। वरिवः।

चकृथ। यत्। योधयाः। महतः। मन्यमानान्। साक्षाम। तान्। बाहुऽभिः। शाशदानान्। यत्। वा। नृऽ
भिः। वृतः। इंद्र। अभि। युध्याः। तं। त्वया। आजिं। सौश्रवसं। जयेम। प्र। इंद्रस्य। वोचं। प्रथमा। कृतानि।
प्र। नूतना। मघवा। या। चकार। यदा। इत्। अदेवीः। असहिष्ट। मायाः। अथ। अभवत्। केवलः। सोमः।
अस्य। तव। इदं। विश्वं। अभितः। पुरु। अव्यं। यत्। पश्यसि। चक्षसा। सूर्यस्य। गवां। असि। गोऽपतिः। एकः।
इंद्र। भक्षीमहि। ते। प्रऽयतस्य। वस्वः। परः। मात्रया। तन्वा। वृधान। न। ते। महिऽत्वं। अनु। अ
श्नुवंति। उभे इति। ते। विद्म। रजसी इति। पृथिव्याः। विष्णो इति। देव। त्वं। परमस्य। वित्से। न। ते। विष्णो इ
ति। जायमानः। न। जातः। देव। महिम्नः। परं। अंतं। आप। उत्। अस्तभ्नाः। नाकं। ऋष्वं। बृहंतं। दाधर्थ।
प्राचीं। ककुभं। पृथिव्याः। इरावती इति। इराऽवती। धेनुमती इति। धेनुऽमती। हि। भूतं। सुयवसिनी इ
ति सुऽयवसिनी। मनुषे। दशस्या। वि। अस्तभ्नाः। रोदसी इति। विष्णो इति। एते इति। दाधर्थ। पृथिवीं।
अभितः। मयूखैः। उरुं। यज्ञाय। चक्रथुः। ऊं इति। लोकं। जनयंता। सूर्यं। उषसं। अग्निं। दासस्य। चि
त्। वृषऽशिप्रस्य। मायाः। जघ्नथुः। नराः। पृतनाज्येषु। इंद्रा विष्णू इति। दृंहिताः। शंबरस्य। नव। पुरः।
नवतिं। च। श्नथिष्टं। शता। वर्चिनः। सहस्रं। च। साकं। हथः। अप्रति। असुरस्य। वीरान्। इयं। मनीषा। बृह
ती। बृहंता। उरुऽक्रमा। तवसा। वर्धयंती। ररे। वां। स्तोमं। विदथेषु। विष्णो इति। पिन्वत। इषः। वृजनेषु।

इंद्रा । वषट् । ते । विष्णो इति । आसः । आ । कृणोमि । तत् । मे । जुषस्व । शिपिऽविष्ट । हव्यं । वर्धंतु । त्वा । सुऽ
स्तुतयः । गिरः । मे ॥०॥२४॥ नु । मर्तः । दयते । सनिष्यन् । यः । विष्णवे । उरुऽगायाय । दाशत् । प्र । यः ।
सत्रा । च । मनसा । यजाते । एतावंतं । नर्यं । आऽविवासात् । त्वं । विष्णो इति । सुऽमतिं । विश्वऽजन्यां ।
अप्रऽयुतां । एवऽयावः । मतिं । दाः । पर्चः । यथा । नः । सुवितस्य । भूरेः । अश्वऽवतः । पुरुऽचंद्रस्य । रायः ।
त्रिः । देवः । पृथिवीं । एषः । एतां । वि । चक्रमे । शतऽअर्चसं । महिऽत्वा । प्र । विष्णुः । अस्तु । तवसः । तवीया
न् । त्वेषं । हि । अस्य । स्थविरस्य । नाम । वि । चक्रमे । पृथिवीं । एषः । एतां । क्षेत्राय । विष्णुः । मनुषे । दशस्य
न् । ध्रुवासः । अस्य । कीरयः । जनासः । उरुऽक्षितिं । सुऽजनिम । चकार । प्र । तत् । ते । अद्य । शिपिऽवि
ष्ट । नाम । अर्यः । शंसामि । वयुनानि । विद्वान् । तं । त्वा । गृणामि । तवसं । अतव्यान् । क्षयंतं । अस्य । रज
सः । पराके । किं । इत् । ते । विष्णो इति । परिऽचक्ष्यं । भूत् । प्र । यत् । ववक्षे । शिपिऽविष्टः । अस्मि । मा । वर्पः ।
अस्मत् । अप । गूहः । एतत् । यत् । अन्यऽरूपः । संऽइथे । बभूथ ॥०॥२५॥ ॥इति पंचमाष्टके षष्ठेध्या
यः ॥ ॥ओं॥ तिस्रः । वाचः । प्र । वद । ज्योतिःऽअग्राः । याः । एतत् । दुह्रे । मधुऽदोघं । ऊधः । सः । वत्सं ।
कृण्वन् । गर्भं । ओषधीनां । सद्यः । जातः । वृषभः । रोरवीति । यः । वर्धनः । ओषधीनां । यः । अपां । यः ।
विश्वस्य । जगतः । देवः । ईशे । सः । त्रिऽधातु । शरणं । शर्म । यंसत् । त्रिऽवर्तु । ज्योतिः । सुऽअभिष्टि ।

अस्मे इति। स्तरीः। ऊं इति। त्वत्। भवति। सूते। ऊं इति। त्वत्। यथाऽवशं। तन्वं। चक्रे। एषः। पितुः। पयः।
प्रति। गृभ्णाति। माता। तेन। पिता। वर्धते। तेन। पुत्रः। यस्मिन्। विश्वानि। भुवनानि। तस्थुः। तिस्रः।
द्यावः। त्रेधा। सस्रुः। आपः। त्रयः। कोशासः। उपऽसेचनासः। मध्वः। श्चोतंति। अभितः। विऽरप्शं।
इदं। वचः। पर्जन्याय। स्वऽराजे। हृदः। अस्तु। अंतरं। तत्। जुजोषत्। मयःऽभुवः। वृष्टयः। संतु।
अस्मे इति। सुऽपिप्पलाः। ओषधीः। देवऽगोपाः। सः। रेतःऽधाः। वृषभः। शश्वतीनां। तस्मिन्।
आत्मा। जगतः। तस्थुषः। च। तत्। मा। ऋतं। पातु। शतऽशारदाय। ॥ १॥ प्र। गायत। दिवः। पुत्रा

पर्जन्याय।

याय। मीळ्हुषे। सः। नः। यवसं। इच्छतु। यः। गर्भं। ओषधीनां। गवां। कृणोति। अर्वतां। पर्जन्यः।
पुरुषीणां। तस्मै। इत्। आस्ये। हविः। जुहोत। मधुमत्ऽतमं। इळां। नः। संऽयतं। करत्॥ ३॥ संवत्
सरं। शशयानाः। ब्राह्मणाः। व्रतऽचारिणः। वाचं। पर्जन्यऽजिन्वितां। प्र। मंडूकाः। अवादिषुः।
दिव्याः। आपः। अभि। यत्। एनं। आयन्। दृतिं। न। शुष्कं। सरसीइति। शयानं। गवां। अह।
न। मायुः। वत्सिनीनां। मंडूकानां। वग्नुः। अत्र। सं। एति। यत्। ईं। एनान्। उशतः। अभि। अवर्षीत्।
तृष्याऽवतः। प्रावृषि। आऽगतायां। अख्खलीकृत्य। पितरं। न। पुत्रः। अन्यः। अन्यं। उप। वदंतं।
एति। अन्यः। अन्यं। अनु। गृभ्णाति। एनोः। अपां। प्रऽसर्गे। यत्। अमंदिषातां। मंडूकः। यत्। अभिऽ

वृष्णः। कनिक्रन्‌। पृश्निः। सं॒ऽपृ॒क्ते। हरितेन। वाचं। यत्‌। एषां। अन्यः। अन्यस्य। वाचं। शाक्तस्यऽ
इव। वदति। शिक्षमाणः। सर्वं। तत्‌। एषां। समृधाऽइव। पर्व। यत्‌। सुऽवाचः। वदथन। अधि। अप्ऽ
सु॥ ५॥ गोऽमायुः। एकः। अजऽमायुः। एकः। पृश्निः। एकः। हरितः। एकः। एषां। समानं। नाम। बि
भ्रतः। विऽरूपाः। पुरुऽत्रा। वाचं। पिपिशुः। वदंतः। ब्राह्मणासः। अतिऽरात्रे। न। सोमे। सरः। न। पूर्णं।
अभितः। संवत्सरस्य। तत्‌। अहः। परि। स्थ। यत्‌। मंडूकाः। प्रावृषीणं। बभूव। ब्राह्मणासः। सो
मिनः। वाचं। अक्रत। ब्रह्म। कृण्वंतः। परिवत्सरीणं। अध्वर्यवः। घर्मिणः। सिस्विदानाः। आविः। भ
वंति। गुह्याः। न। के। चित्‌। देवऽहितिं। जुगुपुः। द्वादशस्य। ऋतुं। नरः। न। प्र। मिनंति। एते। संवत्स
रे। प्रावृषि। आऽगतायां। तप्ताः। घर्माः। अश्नुवते। विऽसर्गं। गोऽमायुः। अदात्‌। अजऽमायुः। अ
दात्‌। पृश्निः। अदात्‌। हरितः। नः। वसूनि। गवां। मंडूकाः। ददतः। शतानि। सहस्रऽसावे। प्र। तिरं
ते। आयुः॥ ४॥ ७॥ इंद्रासोमा। तपतं। रक्षः। उब्जतं। नि। अर्पयतं। वृषणा। तमःऽवृधः। परा। शृ
णीतं। अचितः। नि। ओषतं। हतं। नुदेथां। नि। शिशीतं। अत्रिणः। इंद्रासोमा। सं। अघऽशंसं। अ
भि। अघं। तपुः। ययस्तु। चरुः। अग्निवान्ऽइव। ब्रह्मऽद्विषे। क्रव्यऽअदे। घोरऽचक्षसे। द्वेषः। ध
त्तं। अनवायं। किमीदिने। इंद्रासोमा। दुःऽकृतः। वव्रे। अंतः। अनारंभणे। तमसि। प्र। विध्यतं। य

वदंतः।

था।न।अतः।पुनः।एकः।चन।उतऽअयत्।तत्।वां।अस्तु।सहसा।मन्युऽमत्।शवः।इंद्रासो
मा।वर्तयतं।दिवः।वधं।सं।पृथिव्याः।अघऽशंसाय।तर्हणं।उत्।तक्षतं।स्वर्यं।पर्वतेभ्यः।ये
न।रक्षः।ववृधानं।निऽजूर्वथः।०।परि।अग्निऽतप्तेभिः।युवं।अश्मऽहन्मऽभिः।तपुःऽवधेभिः।
अजरेभिः।अत्रिणः।नि।पर्शाने।विध्यतं।यंतु।निऽस्वरं।७।इंद्रासोमा।परि।वां।भूतु।विश्व
तः।इयं।मतिः।कक्ष्या।अश्वाऽइव।वाजिना।यां।वां।होत्रां।परिऽहिनोमि।मेधया।इमा।ब्रह्मा
णि।नृपती इवेति नृपतीऽइव।जिन्वतं।प्रति।स्मरेथां।तुजयत्ऽभिः।एवैः।हतं।द्रुहः।रक्ष
सः।भंगुरऽवतः।इंद्रासोमा।दुःऽकृते।मा।सुऽगं।भूत्।यः।नः।कदा।चित्।अभिऽदासति।
द्रुहा।यः।मा।पाकेन।मनसा।चरंतं।अभिऽचष्टे।अनृतेभिः।वचःऽभिः।आपःऽइव।का
शिना।संऽगृभीताः।असन्।अस्तु।असतः।इंद्र।वक्ता।यः।पाकऽशंसं।विऽहरंते।एवैः।ये।वा
भद्रं।दूषयंति।स्वधाभिः।अहये।वा।तान्।प्रऽददातु।सोमः।आ।वा।दधातु।निःऽऋतेः।उपऽ
स्थे।यः।नः।रसं।दिप्सति।पित्वः।अग्ने।यः।अश्वानां।यः।गवां।यः।तनूनां।रिपुः।स्तेनः।स्ते
यऽकृत्।दभ्रं।एतु।नि।सः।हीयतां।तन्वा।तना।च।८।परः।सः।अस्तु।तन्वा।तना।च।तिस्रः।
पृथिवीः।अधः।अस्तु।विश्वाः।प्रति।शुष्यतु।यशः।अस्य।देवाः।यः।नः।दिवा।दिप्सति।यः।

ना।

चानकं। सुऽविज्ञानं। चिकितुषे। जनाय। सत्। च। असत्। च। वचसी इति। पस्पृधाते इति। त
योः। यत्। सत्यं। यतरत्। ऋजीयः। तत्। इत्। सोमः। अवति। हंति। असत्। न। वै। ऊं इति। सोमः। वृ
जिनं। हिनोति। क्षत्रियं। मिथुया। धारयंतं। हंति। रक्षः। हंति। असत्। वदंतं। उभौ। इंद्रस्य। प्रऽसि
तौ। शयाते इति। यदि। वा। अहं। अनृतऽदेवः। आस। मोघं। वा। देवान्। अपिऽऊहे। अग्ने। किं। अ
स्मभ्यं। जातऽवेदः। हृणीषे। द्रोघऽवाचः। ते। निःऽऋथं। सचंतां। अद्य। मुरीय। यदि। यातुऽधा
नः। अस्मि। यदि। वा। आयुः। ततप। पुरुषस्य। अध। सः। वीरैः। दशऽभिः। वि। यूयाः। यः। मा। मो
घं। यातुऽधान। इति। आह॥ ७॥ यः। मा। अयातुं। यातुऽधान। इति। आह। यः। वा। रक्षाः। शु
चिः। अस्मि। इति। आह। इंद्रः। तं। हंतु। महता। वधेन। विश्वस्य। जंतोः। अधमः। पदीष्ट। प्र। या। जि
गाति। खर्गलाऽइव। नक्तं। अप। द्रुहा। तन्वं। गूहमाना। वव्रान्। अनंतान्। अव। सा। पदीष्ट। ग्रा
वाणः। घ्नंतु। रक्षसः। उपब्दैः। वि। तिष्ठध्वं। मरुतः। विक्षु। इच्छत। गृभायत। रक्षसः। सं। पिनष्टन।
वयः। ये। भूत्वी। पतयंति। नक्तऽभिः। ये। वा। रिपः। दधिरे। देवे। अध्वरे। प्र। वर्तय। दिवः। अश्मानं।
इंद्र। सोमऽशितं। मघऽवन्। सं। शिशाधि। प्राक्तात्। अपाक्तात्। अधरात्। उदक्तात्। अभि। ज
हि। रक्षसः। पर्वतेन। एते। ऊं इति। त्ये। पतयंति। श्वऽयातवः। इंद्रं। दिप्संति। दिप्सवः। अदाभ्यं। शि

४७

शीते। शक्रः। पिशुनेभ्यः। वधं। नूनं। सृजत्। अशनिं। यातुमत्ऽभ्यः॥ २०॥ इंद्रः। यातूनां। अभवत्।
पराऽशरः। हविःऽमथीनां। अभि। आऽविवासतां। अभि। इत्। ऊं इति। शक्रः। परशुः। यथा। वनं। पा
त्राऽइव। भिंदन्। सतः। एति। रक्षसः॥ २१॥ उलूकऽयातुं। शुशुलूकऽयातुं। जहि। श्वऽयातुं। उत। कोकऽ
यातुं। सुपर्णऽयातुं। उत। गृध्रऽयातुं। दृषदाऽइव। प्र। मृण। रक्षः। इंद्र॥ २२॥ मा। नः। रक्षः। अभि। नट्।
यातुऽमावतां। अप। उच्छतु। मिथुना। या। किमीदिना। पृथिवी। नः। पार्थिवात्। पातु। अंहसः। अं
तरिक्षं। दिव्यात्। पातु। अस्मान्॥ २३॥ इंद्र। जहि। पुमांसं। यातुऽधानं। उत। स्त्रियं। मायया। शाशदानां।
विऽग्रीवासः। मूरऽदेवाः। ऋदंतु। मा। ते। दृशन्। सूर्यं। उत्ऽचरंतं॥ २४॥ प्रति। चक्ष्व। वि। चक्ष्व। इंद्रः।
च। सोम। जागृतं। रक्षःऽभ्यः। वधं। अस्यतं। अशनिं। यातुमत्ऽभ्यः॥ २५॥ ॥ इति सप्तमं मंडलं॥
मा। चित्। अन्यत्। वि। शंसत। सखायः। मा। रिषण्यत। इंद्रं। इत्। स्तोत। वृषणं। सचा। सुते। मुहुः। उ
क्था। च। शंसत॥ १॥ अवऽक्रक्षिणं। वृषभं। यथा। अजुरं। गां। न। चर्षणिऽसहं। विऽद्वेषणं। संऽवन
ना। उभयंऽकरं। मंहिष्ठं। उभयाविनं॥ २॥ यत्। चित्। हि। त्वा। जनाः। इमे। नाना। हवंते। ऊतये। अस्माकं।
ब्रह्म। इदं। इंद्र। भूतु। ते। अहा। विश्वा। च। वर्धनं॥ ३॥ वि। तर्तूर्यंते। मघऽवन्। विपः। अर्यः। विपः। जनानां।
उप। क्रमस्व। पुरुऽरूपं। आ। भर। वाजं। नेदिष्ठं। ऊतये॥ ४॥ महे। चन। त्वां। अद्रिऽवः। परा। शुल्काय। दे

ऽचितः।

यां। न। सहस्राय। न। अयुताय। वज्रिवः। न। शताय। शतऽमघ॥१०॥ वस्यान्। इंद्र। असि। मे। पितुः।
उत। भ्रातुः। अभुंजतः। माता। च। मे। छदयथः। समा। वसो इति। वसुऽत्वनाय। राधसे। क्व। इयथ।
क्व। इत्। असि। पुरुऽत्रा। चित्। हि। ते। मनः। अलर्षि। युध्म। खजऽकृत्। पुरंऽदर। प्र। गायत्राः। अ
गासिषुः। प्र। अस्मै। गायत्रं। अर्चत। वावातुः। यः। पुरंऽदरः। याभिः। काण्वस्य। उप। बर्हिः। आऽस
दं। यासत्। वज्री। भिनत्। पुरः। ये। ते। संति। दशऽग्विनः। शतिनः। ये। सहस्रिणः। अश्वासः।
ये। ते। वृषणः। रघुऽद्रुवः। तेभिः। नः। तूयं। आ। गहि। आ। तु। अद्य। सबःऽदुघां। हुवे। गायत्रऽवेपसं।
इंद्रं। धेनुं। सुऽदुघां। अन्यां। इषं। उरुऽधारां। अरंऽकृतं॥११॥ यत्। तुदत्। सूरः। एतशं। वंकू इति।
वातस्य। पर्णिना। वहत्। कुत्सं। आर्जुनेयं। शतऽक्रतुः। त्सरत्। गंधर्वं। अस्तृतं। यः। ऋते। चित्।
अभिऽश्रिषः। पुरा। जत्रुऽभ्यः। आऽतृदः। संऽधाता। संऽधिं। मघऽवा। पुरुऽवसुः। इष्कर्ता। विऽह्रुतं। पु
नरिति। मा। भूम। निष्ट्याःऽइव। इंद्र। त्वत्। अरणाःऽइव। वनानि। न। प्रऽजहितानि। अद्रिऽवः। दुरो
षासः। अमन्महि। अमन्महि। इत्। अनाशवः। अनुग्रासः। च। वृत्रऽहन्। सकृत्। सु। ते। महता।
शूर। राधसा। अनु। स्तोमं। मुदीमहि। यदि। स्तोमं। मम। श्रवत्। अस्माकं। इंद्रं। इंदवः। तिरः। पवित्रं। स
स्रुऽवांसः। आशवः। मंदंतु। तुग्र्यऽवृधः॥१२॥ सधऽस्तुतिं। वावातुः। सख्युः। आ। गहि। उपऽस्तुतिः।

४८

मघोनः। प्र। त्वा। अवतु। अध। ते। वश्मि। सुऽस्तुतिं। सोत। हि। सोमं। अद्रिऽभिः। आ। ईं। एनं। अप्ऽसु। धाव
त। गव्या। वस्त्राऽइव। वासयंतः। इत्। नरः। निः। धुक्षन्। वक्षणाभ्यः। अध। ज्मः। अध। वा। दिवः। बृह
तः। रोचनात्। अधि। अया। वर्धस्व। तन्वा। गिरा। मम। आ। जाता। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। पृण। इंद्राय।
सु। मदिन्ऽतमं। सोमं। सोत। वरेण्यं। शक्रः। एनं। पीपयत्। विश्वया। धिया। हिन्वानं। न। वाजऽयुं। मा।
त्वा। सोमस्य। गल्दया। सदा। याचन्। अहं। गिरा। भूर्णिं। मृगं। न। सवनेषु। चुक्रुधं। कः। ईशानं। न। या
चिषत्। १३। मदेन। इषितं। मदं। उग्रं। उग्रेण। शवसा। विश्वेषां। तरुतारं। मदऽच्युतं। मदे। हि। स्म। ददाति।
नः। शेवारे। वार्या। पुरु। देवः। मर्ताय। दाशुषे। सः। सुन्वते। च। स्तुवते। च। रासते। विश्वऽगूर्तः। अरिऽ
स्तुतः। आ। इंद्र। याहि। मत्स्व। चित्रेण। देव। राधसा। सरः। न। प्रासि। उदरं। सपीतिऽभिः। आ। सोमेभिः।
उरु। स्फिरं। आ। त्वा। सहस्रं। आ। शतं। युक्ताः। रथे। हिरण्यये। ब्रह्मऽयुजः। हरयः। इंद्र। केशिनः। वहंतु।
सोमऽपीतये। आ। त्वा। रथे। हिरण्यये। हरी इति। मयूरऽशेप्या। शितिऽपृष्ठा। वहतां। मध्वः। अंधसः।
विवक्षणस्य। पीतये। १४। पिब। तु। अस्य। गिर्वणः। सुतस्य। पूर्वपाःऽइव। परिऽकृतस्य। रसिनः। इ
यं। आऽसुतिः। चारुः। मदाय। पत्यते। यः। एकः। अस्ति। दंसना। महान्। उग्रः। अभि। व्रतैः। गमत्। सः।
शिप्री। न। सः। योषत्। आ। गमत्। हवं। न। परि। वर्जति। त्वं। पुरं। चरिष्ण्वं। वधैः। शुष्णस्य। सं। पिणक्। त्वं।

मा॥ अनु। चरः। अध। द्विता। यत्। इंद्र। हव्यः। सुवः। ममं। त्वा। अस्य। रे। उत्ऽइते। ममं। मध्यंदिने।
दिवः। ममं। प्रऽपित्वे। अपिऽशर्वरे। वसो इति। आ। स्तोमासः। अवृत्सत। स्तुहि। स्तुहि। इत्। एते।
घ। ते। मंहिष्ठासः। मघोनां॥ निंदितऽअश्वः। प्रऽपथी। परमऽज्याः। मघस्य। मेध्यऽअतिथे॥१५॥
आ। यत्। अश्वान्। वनन्ऽवतः। श्रद्धया। अहं। रथे। रुहं। उत। वामस्य। वसुनः। चिकेतति। यः।
अस्ति। याद्वः। पशुः। यः। ऋज्राः। मह्यं। ममहे। सह। त्वचा। हिरण्यया। एषः। विश्वानि। अभि।
अस्तु। सौभगा। आऽसंगस्य। स्वनत्ऽरथः। अध। प्लायोगिः। अति। दासत्। अन्यान्। आऽसंगः।
अग्ने। दशऽभिः। सहस्रैः। अध। उक्षणः। दश। मह्यं। रुशंतः। नळाःऽइव। सरसः। निः। अति
ष्ठन्। अनु। अस्य। स्थूरं। ददृशे। पुरस्तात्। अनस्थः। ऊरुः। अवऽरंबमाणः। शश्वती। नारी। अ
भिऽचक्ष्य। आह। सुऽभद्रं। अर्यः। भोजनं। बिभर्षि॥१६॥ इदं। वसो इति। सुतं। अंधः। पिब। सुऽ
पूर्णं। उदरं। अनाभयिन्। ररिम। ते। नृऽभिः। धूतः। सुतः। अश्नैः। अव्यः। वारैः। परिऽपूतः। अ
श्वः। न। निक्तः। नदीषु। तं। ते। यवं। यथा। गोभिः। स्वादुं। अकर्म। श्रीणंतः। इंद्र। त्वा। अस्मि
न्। सधऽमादे। इंद्रः। इत्। सोमऽपाः। एकः। इंद्रः। सुतऽपाः। विश्वऽआयुः। अंतः। देवान्। म
र्त्यान्। च। न। यं। शुक्रः। न। दुःऽआशीः। न। तृप्राः। उरुऽव्यचसं। अपऽस्पृण्वते। सुऽहार्दं॥१७॥

४९

गोभिः। यत्। ईं। अन्ये। अस्मत्। मृगं। न। व्राः। मृगयंते। अभिऽत्सरंति। धेनुऽभिः। त्रयः। इंद्रस्य।
सोमाः। सुतासः। संतु। देवस्य। स्वे। क्षये। सुतऽपाव्नः। त्रयः। कोशासः। श्चोतंति। तिस्रः। चम्वः।
सुऽपूर्णाः। समाने। अधि। भार्मन्। शुचिः। असि। पुरुनिःऽस्थाः। क्षीरैः। मध्यतः। आऽशीर्तः। द
ध्ना। मंदिष्ठः। शूरस्य। इमे। ते। इंद्र। सोमाः। तीव्राः। अस्मे इति। सुतासः। शुक्राः। आऽशिरं।
याचंते। ॥१८॥ तान्। आऽशिरं। पुरोळाशं। इंद्र। इमं। सोमं। श्रीणीहि। रेवंतं। हि। त्वा। शृणोमि।
हृत्ऽसु। पीतासः। युध्यंते। दुःऽमदासः। न। सुरायां। ऊधः। न। नग्नाः। जरंते। रेवान्। इत्।
रेवतः। स्तोता। स्यात्। त्वाऽवतः। मघोनः। प्र। इत्। ऊं इति। हरिऽवः। श्रुतस्य। उक्थं। चन।
शस्यमानं। अगोः। अरिः। आ। चिकेत। न। गायत्रं। गीयमानं। मा। नः। इंद्र। पीयत्नवे। मा।
शर्धते। परा। दाः। शिक्ष। शचीऽवः। शचीभिः। ॥१९॥ वयं। उं इति। त्वा। तदित्ऽअर्थाः। इंद्र। त्वाऽयंतः। सखा
यः। कण्वाः। उक्थेभिः। जरंते। न। घ। ईं। अन्यत्। आ। पपन। वज्रिन्। अपसः। नविष्टौ। तव।
इत्। ऊं इति। स्तोमं। चिकेत। इच्छंति। देवाः। सुन्वंतं। न। स्वप्नाय। स्पृहयंति। यंति। प्रऽमादं। अ
तंद्राः। ओ इति। सु। प्र। याहि। वाजेभिः। मा। हृणीथाः। अभि। अस्मान्। महान्ऽइव। युवऽजा
निः। मो इति। सु। अद्य। दुःऽहना। वान्। सायं। करत्। आरे। अस्मत्। अश्रीरःऽइव। जामाता। ॥२०॥

विद्मा। हि। अस्य। वीरस्य। भूरिऽदावरीं। सुऽमतिं। त्रिषु। जातस्य। मनांसि। आ। तु। सिंच। कण्वऽमंतं।
नो। घ। विद्म। शवसा। नातूं। युशः। ऽतं रं। रातंऽदुतिः। ज्येष्ठेन। सोतः। इंद्राय। सोमं। वीराय। शक्रा
य। भर। पिबत्। नर्याय। यः। वेदिष्ठः। अव्यथिषु। अश्वऽवंतं। जरितृऽभ्यः। दात्। सोतऽभ्यः। गोऽमं
तं। पन्यंऽपन्यं। इत्। सोतारः। आ। धावत। मद्याय। सोमं। वीराय। शूराय॥२१॥ पाता। वृत्रऽहा। सुतं। आ।
घ। गमत्। न। आरे। अस्मत्। नि। यमत्। शतंऽदुतिः। आ। इह। हरी इति। ब्रह्मऽयुजा। शग्मा। वक्ष
तः। सखाय। गीःऽभिः। श्रुतं। गिर्वणसं। स्वादवः। सोमाः। आ। याहि। श्रीताः। सोमाः। आ। याहि।
त्रिऽप्रिन्तः। ऋषिऽवः। शचीऽवः। न। अयं। अछ। सधऽमादं। स्तुतः। चायाः। वावृधंतीं। मह। राधसे। नृ
मणा। इंद्र। कारिणं। वृधंतः। गिरः। चायाः। तां। गिर्वाहः। उक्था। चातुभ्यां। तानि। सत्रा। दधिरे। शवांसि॥
२२॥ एव। इत्। एषः। तुविऽकूर्मिः। वाजान्। एकः। वज्रऽहस्तः। सनात्। अमृक्तः। दयते। हंता। वृत्रं। द
क्षिणेन। इंद्रः। पुरु। पुरुऽहूतः। महान्। महीभिः। शचीभिः। यस्मिन्। विश्वाः। चर्षणयः। उत। च्यौ
त्ना। ज्रयांसि। च। अत्। घ। इत्। मंदानः। मघोनः। एषः। एतानि। चकार। इंद्रः। विश्वा। यः। अति। शृ
ण्वे। वाजऽदावा। मघोनां। प्रऽमंता। रथा। गव्यंता। अपाका। चित्। यं। अवति। इनः। वसुः। सः। हि। वो
व्हा॥२३॥ सनिता। विप्रः। अर्वत्ऽभिः। हंता। वृत्रं। नृऽभिः। शूरः। सत्यः। अविता। विधंतः। यजध्व। एनं।

५०

प्रियऽमेधाः। इंद्रं। सत्राचा। मनसा। यः। भूत्। सोमैः। सत्यऽमद्वा। गाथऽश्रवसं। सत्ऽपतिं। श्रवःऽका
मं। पुरुऽत्मानं। कण्वासः। गात। वाजिनं। यः। ऋते। चित्। गाः। पदेभ्यः। दात्। सखा। नृऽभ्यः। शचीऽ
वान्। ये। अस्मिन्। नु। कामं। अश्रियन्। ... धीऽवतां। आऽद्रिऽवः। कण्वं। मेध्यऽअतिथिं। मेषः। भूतः।
अभि। यन्। अयः। त्रिऽक्षा। विभिंदो इति विऽभिंदो। अस्मै। ... भूरि। अयुता। ददत्। अष्टा। परः। सह
स्रा। उत्। तत्। सु... इति। पयः। ऽवृषण्... मा। कीं। ...रणस्य। नप्त्या। जनिऽत्वनाय। ममहे ॥२५॥ पि
ब। सुतस्य। रसिनः। मत्स्व। नः। इंद्र। गोऽमतः। आपिः। नः। बोधि। सधऽमाद्यः। वृधे। अस्मान्। अ
वंतु। ते। धियः। भूयाम। ते। सुऽमतौ। वाजिनः। वयं। मा। नः। स्तः। अभिऽमातये। अस्मान्। चित्राभिः
भिः। अवतात्। अभिष्टिऽभिः। आ। नः। सुम्नेषु। यमय। इमाः। ऊं इति। त्वा। पुरुवसो इति पुरुऽवसो। गि
रः। वृ र्धंतु। याः। मम। आ। पावकऽवर्णाः। शुचयः। विपःऽचितः। अभि। स्तोमैः। अनूषत। अयं। सहस्रं। ऋषिऽ
भिः। सहःऽकृतः। समुद्रःऽइव। पप्रथे। सत्यः। सः। अस्य। महिमा। गृणे। शवः। यज्ञेषु। विप्रऽराज्ये।
इंद्रं। इत्। नः। देवऽतातये। इंद्रं। प्रऽयति। अध्वरे। इंद्रं। संऽईके। वनिनः। हवामहे। इंद्रं। धनस्य। सात
ये ॥२६॥ इंद्रः। मह्ना। रोदसी इति। पप्रथत्। शवः। इंद्रः। सूर्यं। अरोचयत्। इंद्रे। ह। विश्वा। भुव
नानि। येमिरे। इंद्रे। सुवानासः। इंदवः। इंद्र। स्तोमेभिः। आ। यवः। संऽईचीनासः। ऋभवः। सं।

अस्वरन्। रुद्राः। गृणंत। पूर्व्यं। अस्य। इत्। इंद्रः। वृद्धः। वृष्ण्यं। शवः। मदे। सुतस्य। विष्णवि। अ
घा। तं। अस्य। महिमानं। आयवः। अनु। स्तुवंति। पूर्वऽथा। तत्। त्वा। यामि। सुऽवीर्यं। तत्। ब्रह्म।
पूर्वऽचित्तये। येन। यतिऽभ्यः। भृगवे। धने। हिते। येन। प्रस्कण्वं। आविथ। येन। समुद्रं। असृजः। म
हीः। अपः। तत्। इंद्र। वृष्णि। ते। शवः। सद्यः। सः। अस्य। महिमा। न। संऽनशे। यं। क्षोणीः। अनुऽचक्र
दे। रथ्यः। शग्धि। नः। इंद्र। यत्। त्वा। रयिं। यामि। सुऽवीर्यं। शग्धि। वाजाय। प्रथमं। सिसासते। श
ग्धि। स्तोमाय। पूर्व्य। शग्धि। नः। अस्य। यत्। ह। पौरं। आविथ। धियः। इंद्र। सिसासतः। शग्धि।
यथा। रुशमं। श्यावकं। कृपं। इंद्र। प्र। आवः। त्वं। ऽ नरा। कत्। नव्यः। अतसीनां। तुरः। गृणीत। मर्त्यः।
नहि। नु। अस्य। महिमानं। इंद्रियं। स्वः। गृणंतः। आनशुः। कत्। ऊं इति। स्तवंतः। ऋतऽयंत। देवता।
ऋषिः। कः। विप्रः। ओहते। कदा। हवं। मघऽवन्। इंद्र। सुन्वतः। कत्। ऊं इति। स्तुवतः। आ। गमः। उत्। ऊं
इति। त्ये। मधुमत्ऽतमाः। गिरः। स्तोमासः। ईरते। सत्राऽजितः। धनऽसाः। अक्षितऽऊतयः। वाजऽ
यंतः। रथाःऽइव।। २७।। कण्वाःऽइव। भृगवः। सूर्याःऽइव। विश्वं। इत्। धीतं। आनशुः। इंद्रं। स्तोमे
भिः। महयंतः। आयवः। प्रियऽमेधासः। अस्वरन्। युक्ष्व। हि। वृत्रहन्ऽतम। हरी इति। इंद्र। पराऽ
वतः। अर्वाचीनः। मघऽवन्। सोमऽपीतये। उग्रः। ऋष्वेभिः। आ। गहि। इमे। हि। ते। कारवः। वाव

५१

शुः। धिया। विप्रासः। मेधऽसातये। सः। त्वं। नः। मघऽवन्। इंद्र। गिर्वणः। वेनः। न। शृणुधि। हवं। निः।
इंद्र। बृहतीभ्यः। वृत्रं। धनुऽभ्यः। अस्फुरः। निः। अर्बुदस्य। मृगयस्य। मायिनः। निः। पर्वतस्य। गाः।
आजः। निः। अग्नयः। रुरुचुः। निः। ऊं इति। सूर्यः। निः। सोमः। इंद्रियः। रसः। निः। अंतरिक्षात्। अ
धमः। महां। अहिं। कृषे। तत्। इंद्र। पौंस्यं॥२२॥ यं। मे। दुः। इंद्रः। मरुतः। पाकऽस्थामा। कौरयाणः।
विश्वेषां। त्मना। शोभिष्ठं। उपऽइव। दिवि। धावमानं। रोहितं। मे। पाकऽस्थामा। सुऽधुरं। कक्ष्यऽप्रां।
अदात्। रायः। विऽबोधनं। यस्मै। अन्ये। दश। प्रति। धुरं। वहंति। वह्नयः। अस्तं। वयः। न। तुग्र्यं।
आत्मा। पितुः। तनूः। वासः। ओजःऽदाः। अभिऽअंजनं। तुरीयं। इत्। रोहितस्य। पाकऽस्थामानं।
भोजं। दातारं। अब्रवं॥२३॥ यत्। इंद्र। प्राक्। अपाक्। उदक्। न्यक्। वा। हूयसे। नृऽभिः। सिम। पुरु।
नृऽसूतः। असि। आनवे। असि। प्रऽशर्ध। तुर्वशे। यत्। वा। रुमे। रुशमे। श्यावके। कृपे। इंद्र। माद
यसे। सचा। कण्वासः। त्वा। ब्रह्मऽभिः। स्तोमऽवाहसः। इंद्र। आ। यच्छंति। आ। गहि। यथा। गौरः। अ
पा। कृतं। तृष्यन्। एति। अव। इरिणं। आऽपित्वे। नः। प्रऽपित्वे। तूयं। आ। गहि। कण्वेषु। सु। सचा।
पिब। मंदतु। त्वा। मघऽवन्। इंद्र। इंदवः। राधःऽदेयाय। सुन्वते। आऽमुष्य। सोमं। अपिबः। चमू
इति। सुतं। ज्येष्ठं। तत्। दधिषे। सहः। प्र। चक्रे। सहसा। सहः। बभंज। मन्युं। ओजसा। विश्वे। ते।
इंद्र। पृतनाऽयवः। यहो इति। नि। वृक्षाःऽइव। येमिरे॥२४॥ सहस्रेणऽइव। सचते। यविऽयुधा।

यः। ते। [illegible] । आ। नः। द्यु। उपऽस्तुतिं। पुत्रं। प्रावर्गं। कृणुते। सुऽवीर्ये। दाश्नोति। नमःऽउक्तिऽभिः। मा। सेम।
मा। श्रमिष्म। उ। यस्य। सख्ये। तव। महत्। ता। ते। रुरुः। अभिऽवक्ष्यं। कृतं। पत्रयेम। तुर्वशं। यदुं। सख्या।
अनुऽस्फिग्यं। ववसे। रघा। ना। दानः। अस्पाः। रोषति। मध्वा। संऽरक्ताः। सारघेण। धेनवः। तूयं। आ।
द्रूहि। द्रव। पिब। अश्वी। रथी। सुऽरूपः। इत्। गोऽमान्। इत्। इंद्र। ते। सखा। श्वात्रऽभाजा। वयसा।
सचते। सदा। चंद्रैः। याति। सभां। उप। अस्य। न। तत्। पत्रे। ... अवऽपानं। आ। गहि। पिब। सोमं।
वृत्रान्। अनु। निऽमेघमानः। मघऽवन्। दिवेऽदिवे। ओजिष्ठं। दधिषे। सहः। ॥ २२॥ अध्वर्यो इति।
द्रवय। त्वं। सोमं। इंद्रः। पिपासति। उप। नूनं। युयुजे। वृषणा। हरी इति। आ। च। जगाम। वृत्रऽहा।
स्वयं। चित्। सः। मन्यते। दाशुरिः। जनः। यत्र। सोमस्य। तृंपसि। इदं। ते। अन्नं। युज्यं। संऽउक्षि-
तं। तस्य। आ। द्रूहि। प्र। द्रव। पिब। रथेऽस्था। यः। अध्वर्युऽवः। सोमं। इंद्राय। सोतन। अधि। ब्रध्न-
स्य। अद्रयः। वि। चक्षते। सुन्वंतः। दाशुऽअध्वरा। उप। ब्रध्नं। ववाता। वृषणा। हरी इति। इंद्र। अ-
पऽसु। वक्षतः। अर्वांचा। त्वा। प्र। पूषणं। वृणीमहे। युज्याय। पुरुऽवसुं। सः। शक्र। शिक्ष। पु-
रुऽहूत। नः। धिया। तुजे। राये। विऽमोचन। ॥ २३॥ सं। नः। शिशीहि। भुरिजोःऽइव। क्षुरं। रास्व। ५२
रायः। विऽमोचन। त्वे इति। तत्। नः। सुऽवेदं। उस्त्रियं। वसु। यं। त्वं। हिनोषि। मर्त्यं। वेमि। त्वा। पूष-
न्। ऋंजसे। वेमि। स्तोतवे। आघृणे। न। तस्य। वेमि। अरणं। हि। तत्। वसो इति। स्तुषे। पज्राय।

यः। साम्ने। परा। गाः। यद्वसं। कतां। चित्। आ। घृणे। नित्यारे क्रगः। अमर्त्यः। अस्माकं। पूषन्। अवि
ता। शिवः। मदा। मंहिष्ठः। वाजऽसातये। स्तुरं। राधः। रातऽअश्वं। कुरंगस्य। दिविष्टिषु। राजः।
धेनुरस्य। सुऽभगस्य। रातिषु। तुर्वशेषु। अमन्म। हि। धीभिः। प्राताति। नि। काण्वस्य। वाजिनः। प्रियऽ
मेधैः। अभिद्युऽभिः। षष्टिं। सहस्रा। अनु। निःऽमजां। अजे। निः। यूथानि। गवां। ऋषिः। दक्षाः।
चितः। मे। आश्विऽपित्वे। अररणुः। गां। भजंत। मेहना। अश्वं। भजंते। मेहना॥ [illegible] ॥ इति पंच
माष्टके सप्तमोध्यायः॥ ॥ओम्॥ दूरात्। इहऽइव। यत्। सती। अरुणऽप्सुः। अशिश्वितत्। वि।
भानुं। विश्वधा। अतनत्। नुऽवत्। दस्रा। मनःऽयुजा। रथेन। पृथुऽपाजसा। सचेथे इति। अश्वि
ना। उषसं। सुवाभ्यां। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। प्रति। स्तोमाः। अदृक्षत। वाचा। दूतः। य
था। ओहिषे। पुरुऽप्रिया। नः। ऊतये। पुरुऽमंद्रा। पुरुवसू इति पुरुऽवसू। स्तुषे। कण्वासः। अ
श्विना। मंहिष्ठा। वाजऽसातमा। इषयंता। शुभः। पती इति। गंतारा। दाशुषः। गृहं॥ १॥ ता। सुऽदे
वाय। दाशुषे। सुऽमेधां। अविऽतारिणीं। घृतैः। गव्यूतिं। उक्षतं। आ। नः। स्तोमं। उप। द्रवतं। तूयं।
श्येनेभिः। आशुऽभिः। यातं। अश्वेभिः। अश्विना। येभिः। तिस्रः। पराऽवतः। दिवः। विश्वानि। रो
चना। त्री। नून्। अक्तून्। परिऽदीयथः। उत। नः। गोऽमतीः। इषः। उत। सातीः। अहःऽविदा। वि। प
थः। सातये। सितं। आ। नः। गोऽमंतं। अश्विना। सुऽवीरं। सुऽरथं। रयिं। वोळ्हं। अश्वऽवतीः।

इषः ॥ ३ ॥ वृ ऽ वृधाना ॥ शुभः । पती इति । दस्रा ॥ हिरण्यवर्तनी इति हिरण्यऽवर्तनी । पिबतं ।
सोम्यं । मधु ॥ अस्मभ्यं । वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू । मघवत्ऽभ्यः । च । सऽप्रथः । छर्दिः ।
यंतं । अदाभ्यं ॥ नि । सु । ब्रह्म । जनानां । या । अविष्टं । तूयं । आ । गतं । मो इति । सु । अन्यान् । उप ।
अरतं ॥ अस्य । पिबतं । अश्विना । युवं । मदस्य । चारुणः । मध्वः । रातस्य । धिष्ण्या ॥ अस्मे इति । आ ।
वहतं । रयिं । शतऽवंतं । सहस्रिणं ॥ पुरुऽक्षुं । विश्वऽधायसं ॥ पुरुऽत्रा । चित् । हि । वां । नरा ।
विऽह्वयंते । मनीषिणः ॥ वाघत्ऽभिः । अश्विना । आ । गतं ॥ जनासः । वृक्तऽबर्हिषः । हविष्मं-
तः । अरंऽकृतः ॥ युवां । हवंते । अश्विना ॥ अस्माकं । अद्य । वां । अयं । स्तोमः । वाहिष्ठः । अंतमः ॥
युवाभ्यां । भूतु । अश्विना ॥ यः । ह । वां । मधुनः । दृतिः । आऽहितः । रथऽचर्षणे ॥ ततः । पिबतं ।
अश्विना ॥ तेन । नः । वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू । पश्वे । तोकाय । शं । गवे ॥ वहतं । पीवरीः ॥
इषः ॥ ४ ॥ उत । नः । दिव्याः । इषः । उत । सिंधून् । अहःऽविदा ॥ अप । द्वाराऽइव । वर्षथः ॥ कदा । वां ।
तौग्र्यः । विधत् । समुद्रे । जहितः । नरा ॥ युवं । कण्वाय । नासत्या । अपिऽरिप्ताय । हर्म्ये ॥ श-
श्वत् । ऊतीः । दशस्यथः ॥ ताभिः । आ । यातं । ऊतिऽभिः । नव्यसीभिः । सुशस्तिऽभिः ॥ यत् । वां । वृ-
षण्वसू इति वृषण्ऽवसू । हुवे ॥ यथा । चित् । कण्वं । आवतं । प्रियऽमेधं । उपऽस्तुतं ॥ अत्रिं ।
शिंजारं । अश्विना ॥ ५ ॥ यथा । उत । कृत्व्ये । धने । अंशुं । गोषु । अगस्त्यं ॥ यथा । वाजेषु । सोभ

५३

रिं। एतावत्। वां। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। अतः। वां। भूयः। अश्विना। गृणंतः। सुम्नं। ईमहे।
रथं। हिरण्यऽवंधुरं। हिरण्यऽअभीशुं। अश्विना। आ। हि। स्थाथः। दिविऽस्पृशं। हिरण्ययी।
वां। रश्मिः। ईषा। अक्षः। हिरण्ययः। उभा। चक्रा। हिरण्यया। ० । पराऽवतः। चित्। आ। गतं। उप।
इमां। सुऽस्तुतिं। मम॥ ६॥ आ। वहेथे इति। पराकात्। पूर्वीः। अश्नंतौ। अश्विना। इषः। दासीः।
अमर्त्यौ। आ। नः। द्युम्नैः। आ। श्रवःऽभिः। आ। राया। यातं। अश्विना। पुरुऽचंद्रा। नासत्या।
आ। इह। वां। प्रुषितऽप्सवः। वयः। वहंतु। पर्णिनः। अछ। सुऽअध्वरं। जनं। रथं। वां। अनुऽगाय
सं। यः। इषा। वर्तते। सहंता। चक्रं। अभि। बाधते। हिरण्ययेन। रथेन। द्रवत्पाणिऽभिः। अश्वैः।
धीऽजवना। नासत्या॥ ७॥ युवं। मृगं। जागृऽवांसं। स्वदथः। वा। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। ता।
नः। पृंक्तं। इषा। रयिं। ता। मे। अश्विना। सनीनां। विद्यातं। नवानां। यथा। चित्। चैद्यः। कशुः। श
तं। उष्ट्रानां। ददत्। सहस्रा। दश। गोनां। यः। मे। हिरण्यऽसंदृशः। दश। राज्ञः। अमंहत। अधःऽप
दाः। इत्। चैद्यस्य। कृष्टयः। चर्मऽम्नाः। अभितः। जनाः। माकिः। एना। पथा। गात्। येन। इमे। यंति।
चेदयः। अन्यः। न। इत्। सूरिः। ओहते। भूरिदावत्ऽतरः। जनः॥ १०॥ महान्। इंद्रः। यः। ओजसा।
पर्जन्यः। वृष्टिमान्ऽइव। स्तोमैः। वत्सस्य। ववृधे। प्रऽजां। ऋतस्य। पिप्रतः। प्र। यत्। भरंत। व

न्हेयः। विप्राः। ऋतस्य। वाहसा। कण्वाः। इंद्राय। यत्। अक्रत। स्तोमैः। यज्ञस्य। साधनं। जामि। ब्रु
वते। आयुधं। सं। अस्य। मन्यवे। विश्वाः। विश्वाः। नमंत। कृष्टयः। समुद्रायऽइव। सिंधवः। ओ
जः। तत्। अस्य। तितिविषाऽउभे इति। यत्। सं। अवर्तयत्। इंद्रः। चर्मऽइव। रोदसी इति॥ ८॥ वि
चित्। वृत्रस्य। दोधतः। वज्रेण। शतऽपर्वणा। शिरः। बिभेद। वृष्णिना। इमाः। अभि। प्र। नो
नुमः। विपां। अग्रेषु। धीतयः। अग्नेः। शोचिः। न। दिद्युतः। गुहा। सतीः। उप। त्मना। प्र। यत्।
शोचंत। धीतयः। कण्वाः। ऋतस्य। धारया। प्र। तं। इंद्र। नशीमहि। रयिं। गोऽमंतं। अश्विनं।
प्र। ब्रह्म। पूर्वऽचित्तये। अहं। इत्। हि। पितुः। परि। मेधां। ऋतस्य। जग्रभ। अहं। सूर्यःऽइव। अ
जनि॥ १०॥ अहं। प्रत्नेन। मन्मना। गिरः। शुंभामि। कण्वऽवत्। येन। इंद्रः। शुष्मं। इत्। दधे।
त्वां। इंद्र। न। तुस्तुवुः। ऋषयः। ये। च। तुस्तुवुः। मम। इत्। वर्धस्व। सुऽस्तुतः। यत्। अस्य। मन्युः।
अध्वनीत्। वि। वृत्रं। पर्वऽशः। रुजन्। अपः। समुद्रं। ऐरयत्। नि। शुष्णे। इंद्र। धर्णसिं। वज्रं। ज
घंथ। दस्यवि। वृषा। हि। उग्र। शृण्विषे। न। द्यौः। इंद्रं। ओजसा। न। अंतरिक्षाणि। वज्रिणं। न। वि
व्यचंत। भूमयः॥ ११॥ यः। ते। इंद्र। महीः। अपः। स्तभुऽयमानः। आ। अशयत्। नि। तं। पद्यासु। शि
श्नथः। यः। इमे इति। रोदसी इति। मही इति। समीची इति। संऽईची। सं। अजग्रभीत्। तमः।

मि:। इंद्र। तं। गुहः। यो। इंद्राय। तनयः। त्वां। स्वर्गवः। यो। चातुस्तकुः। ममं। इत्। उग्या। श्रुधि। इह। वं। इमाः।
ते। इंद्र। छिमयः। घृतं। दुहते। आऽ त्रिरा। एनां। ऋतस्य। पिप्युषीः। याः। इंद्र। प्रऽस्थ्वः। त्वा। आसा।
गर्भी। आ। चकिरन्। परि। धर्मऽइव। सूर्य॥ १२॥ त्वां। इत्। शवसः। पते। कण्वाः। उक्थेन। वावृधुः। त्वां।
सुतासः। इंद्र। इत्। तव। इत्। इंद्र। प्रऽनीतिषु। उत। प्रऽशस्तिः। अद्रिऽवः। मुहः। वितंतसाय्यः। आ। नुः।
इंद्र। महीं। इषं। पुरं। न। दर्षि। गोऽमतीं। उत। प्रऽजां। सुऽवीर्यं। उत। सतु। आशुः। अश्व्यं। यत्। इंद्र।
नो। दुं। धीषु। आ। अये। विक्षु। प्रऽदीदयत्। आमि। प्रजानान्। तलि। षेस्तूरः। उपाकः। चक्षसा। यत्। इं
द्रा। मृक्ष। यो। मि। नः॥ १३॥ यत्। अंग। तविषीऽयसे। इंद्र। प्रऽराजसि। क्षितीः। महान्। अपारः। ओ
जैसा। तं। त्वा। हविष्मतीः। विश्वाः। उप। ब्रुवते। उत। ये। उरुऽज्रयसं। इंद्र। सिः। उपऽह्वरा। गिरीणां।
सऽगथेः। च। नदीनां। धिया। विप्रः। अजायत। अतः। समुद्रं। उत्। ऽवतैः। चिकित्वा। न्। अवा। पुश्य
ति। यतः। विपानैः। एजति। आत्। इत्। प्रत्नस्य। रेतसः। ज्योतिः। पश्यंति। वासरं। परः। यत्। इध्यते।
दिवा॥ १४॥ कण्वासः। इंद्र। ते। मतिं। विश्वाः। वर्धंति। पौंस्यं। उतो इति। शविष्ठ। वृष्ण्यं। इमां। मे। इंद्र।
सुऽस्तुतिं। जुषस्व। प्र। सु। मां। अव। उत। प्र। वर्धय। मतिं। उत। ब्रह्मण्या। वयं। तुभ्यं। प्रवृद्ध। वज्
रिऽवः। विप्राः। अतक्ष्म। जीवसे। अभि। कण्वाः। अनूषत। आपः। न। प्रऽवता। यतीः। इंद्रं। वने। नूः

वती। मतिः। इंद्रं। उक्थानि। ववृधुः। समुद्रंऽइव। आ। सिंधवः। अनुत्तऽमन्युं। अजरं॥१५॥ आ। नः। या
हि। पराऽवतः। हरिऽभ्यां। हर्यताभ्यां। इमं। इंद्र। सुतं। पिब॥ त्वां। इत्। वृत्रहन्ऽतम। जनासः। वृक्तऽ
बर्हिषः। हवंते। वाजंऽसातये॥ अनु। त्वा। रोदसी इति। उभे इति। चक्रं। न। वर्ति। एतशं। अनु। सुवा
नासः। इंदवः॥ मंदस्व। सु। स्वःऽनरे। उत। इंद्र। शर्यणाऽवति। मत्स्व। विवस्वतः। मती॥ ववृधानः। उप।
द्यवि। वृषा। वज्री। अरोरवीत्। वृत्रऽहा। सोमऽपातमः॥१६॥ ऋषिः। हि। पूर्वऽजाः। असि। एकः। ईशा
नः। ओजसा। इंद्र। चोष्कूयसे। वसु॥ अस्माकं। त्वा। सुतान्। उप। वीतऽपृष्ठाः। अभि। प्रयः। शतं।
वहंतु। हरयः॥ इमां। सु। पूर्व्यां। धियं। मधोः। घृतस्य। पिप्युषीं। कण्वाः। उक्थेन। ववृधुः॥ इंद्रं। इत्।
विऽमहीनां। मेधे। वृणीत। मर्त्यः॥ इंद्रं। सनिष्युः। ऊतये॥ अर्वांचं। त्वा। पुरुऽस्तुत। प्रियमेधऽस्तुता।
हरी इति। सोमऽपेयाय। वक्षतः॥ शतं। अहं। तिरिंदिरे। सहस्रं। पर्शौ। आ। ददे। राधांसि। याद्वानां॥
त्रीणि। शतानि। अर्वतां। सहस्रा। दश। गोनां। ददुः। पज्राय। साम्ने॥ उत्। आनट्। ककुहः। दिवं।
उष्ट्रान्। चतुःऽयुजः। ददत्॥ श्रवसा। याद्वं। जनं॥१७॥ प्र। यत्। वः। त्रिऽस्तुभं। इषं। मरुतः। विप्रः। अ
क्षरत्। वि। पर्वतेषु। राजथ॥ यत्। अंग। तविषीऽयवः। यामं। शुभ्राः। अचिध्वं। नि। पर्वताः। अहासत॥
उत। ईरयंत। वायुऽभिः। वाश्रासः। पृश्निऽमातरः। धुक्षंत। पिप्युषीं। इषं॥ वपंति। मरुतः। मिहं। प्र। वे

५५

प्र। यंति। पर्वतान्। यत्। यामं। यांति। वायुऽभिः। नि। यत्। यामाय। वः। गिरिः। नि। सिंधवः। विऽधर्मणे।
महे। शुष्माय। येमिरे। ॥५॥ युष्मान्। ऊं इति। नक्तं। ऊतये। युष्मान्। दिवा। हवामहे। युष्मान्। प्रऽय
ति। अध्वरे। उत्। ऊं इति। त्ये। अरुणऽप्सवः। चित्राः। यामेभिः। ईरते। वाश्राः। अधि। स्नुना। दिवः। सृजं
ति। रश्मिं। ओजसा। पंथां। सूर्याय। यातवे। ते। भानुऽभिः। वि। तस्थिरे। इमां। मे। मरुतः। गिरं। इमं। स्तोमं।
ऋभुक्षणः। इमं। मे। वनत। हवं। त्रीणि। सरांसि। पृश्नयः। दुदुह्रे। वज्रिणे। मधु। उत्सं। कवंधं। उद्रिणं।
॥१०॥ मरुतः। यत्। ह। वः। दिवः। सुम्नऽयंतः। हवामहे। आ। तु। नः। उप। गंतन। ०। रुद्राः। ऋभुक्षणः। दमे।
उत। प्रऽचेतसः। मदे। आ। नः। रयिं। मदऽच्युतं। पुरुऽक्षुं। विश्वऽधायसं। इयर्त। मरुतः। दिवः। अधि ;
इव। यत्। गिरीणां। यामं। शुभ्राः। अचिध्वं। सुवानैः। मंदध्वे। इंदुऽभिः। एतावतः। चित्। एषां। सुम्नं।
भिक्षेत। मर्त्यः। अदाभ्यस्य। मन्मऽभिः। ॥२०॥ ये। द्रप्साःऽइव। रोदसी इति। धमंति। अनु। वृष्टिऽभिः।
उत्सं। दुहंतः। अक्षितं। उत्। ऊं इति। स्वानेभिः। ईरते। उत्। रथैः। उत्। ऊं इति। वायुऽभिः। उत्। स्तोमैः।
पृश्निऽमातरः। येन। आव। तुर्वशं। यदुं। येन। कण्वं। धनऽस्पृतं। राये। सु। तस्य। धीमहि। इमाः। ऊं इ
ति। वः। सुऽदानवः। घृतं। न। पिप्युषीः। इषः। वर्धान्। काण्वस्य। मन्मऽभिः। क्व। नूनं। सुऽदानवः। मदथ
वृक्तऽबर्हिषः। ब्रह्मा। कः। वः। सपर्यति ॥२१॥ नहि। स्म। यत्। ह।
वः। पुरा। स्तोमेभिः। वृक्तऽबर्हिषः। शर्धान्। ऋतस्य। जिन्वथ। सं। ऊं इति। त्ये। महतीः। अपः। सं।

क्षोणी इति। सं। ऊं इति। सूर्यं। सं। वज्रं। पर्वऽशः। दधुः॥ वि। वृत्रं। पर्वऽशः। ययुः। वि। पर्वतान्। अराजि-
नः। चक्राणाः। वृष्णि। पौंस्यं॥ अनु। त्रितस्य। युध्यतः। शुष्मं। आवन्। उत। क्रतुं। अनु। इंद्रं। वृत्रऽतूर्ये॥
विद्युत्ऽहस्ताः। अभिऽद्यवः। शिप्राः। शीर्षन्। हिरण्ययीः। शुभ्राः। वि। अंजत। श्रिये॥ उशना। यत्। प-
रावतः। उक्ष्णः। रंध्रं। अयातन। द्यौः। न। चक्रदत्। भिया॥ आ। नः। मखस्य। दावने। अश्वैः। हिर
ण्यपाणिऽभिः। देवासः। उप। गंतन॥ यत्। एषां। पृषतीः। रथे। प्रष्टिः। वहति। रोहितः। यांति। शुभ्राः। रि
णन्। अपः॥ सुऽसोमे। शर्यणाऽवति। आर्जीके। पस्त्यऽवति। ययुः। निऽचक्रया। नरः॥ कदा। गच्छाथ।
मरुतः। इत्था। विप्रं। हवमानं। मार्डीकेभिः। नाधमानं॥२३॥ यत्। इंद्रं। अजहातन। कः। वः। सखिऽ
त्वे। ओहते॥ सुहो इति। सु। नः। वज्रऽहस्तैः। कण्वासः। अग्निं। मरुत्ऽभिः। स्तुषे। हिरण्यऽवाशीभिः॥
ओ इति। सु। वृष्णः। प्रऽयज्यून्। आ। नव्यसे। सुविताय। ववृत्यां। चित्रऽवाजान्। गिरयः। चित्। नि।
जिहते। पर्शानासः। मन्यमानाः। पर्वताः। चित्। नि। येमिरे॥ आ। अक्ष्णऽयावानः। वहंति। अंतरिक्षेण।
पततः। धातारः। स्तुवते। वयः॥ अग्निः। हि। जानि। पूर्व्यः। छंदः। न। सूरः। अर्चिषा॥२४॥ आ। नः। वि
श्वाभिः। ऊतिऽभिः। अश्विना। गच्छतं। युवं। दस्रा। हिरण्यवर्तनी इति हिरण्यऽवर्तनी। पिबतं। सोम्यं।   ५६
मधु॥ आ। नूनं। यातं। अश्विना। रथेन। सूर्यऽत्वचा। भुजी इति। हिरण्यऽपेशसा। कवी इति। गंभीरऽ
चेतसा॥ आ। यातं। नहुषः। परि। आ। अंतरिक्षात्। सुवृक्तिऽभिः। पिबाथः। अश्विना। मधु। कण्वानां॥

सु

सर्वने। सुतं। आ। नः। यातं। दिवः। परि। आ। अंतरिक्षात्। अधःऽप्रिया। पुत्रः। कण्वस्य। वां। इह। सुसा
व। सोम्यं। मधु।०।३ उप। ऽश्रुती। अश्विना। सोमऽपीतये। स्वाहा। स्तोमस्य। वर्धना। प्र। कवी इति। धी
तिऽभिः। नरा॥ ५॥ यत्। चित्। हि। वां। पुरा। ऋषयः। जुहूरे। अवसे। नरा। आ। यातं। अश्विना। आ।
गतं। उप। इमां। सुऽस्तुतिं। मम॥ दिवः। चित्। रोचनात्। अधि। आ। नः। गंतं। स्वःऽविदा। धीभिः। वत्सऽ
प्रचेतसा। स्तोमेभिः। हवनऽश्रुता॥ किं। अन्ये। परि। आसते। अस्मत्। स्तोमेभिः। अश्विना। पुत्रः।
कण्वस्य। वां। ऋषिः। गीःऽभिः। वत्सः। अवीवृधत्। आ। वां। विप्रः। इह। अवसे। अह्वत्। स्तोमेभिः। अ
श्विना। अरिप्रा। वृत्रहन्ऽतमा। ता। नः। भूतं। मयःऽभुवा। आ। यत्। वां। योषणा। रथं। अतिष्ठत्। वा
जिनीवसू इति वाजिनीऽवसू। विश्वानि। अश्विना। युवं। प्र। धीतानि। अगच्छतं॥ २॥ अतः। स
हस्रऽनिर्निजा। रथेन। आ। यातं। अश्विना। वत्सः। वां। मधुऽमत्। वचः। अशंसीत्। काव्यः। कविः॥
पुरुऽमंद्रा। पुरुवसू इति पुरुऽवसू। मनोतरा। रयीणां। स्तोमं। मे। अश्विनौ। इमं। अभि। वह्नी इति।
अनूषातां॥ आ। नः। विश्वानि। अश्विना। धत्तं। राधांसि। अह्रया। कृतं। नः। ऋतुऽपावतः। मा। नः।
रीरधतं। निदे।०।अ वेरा।०। यः। वां। नासत्यौ। ऋषिः। गीःऽभिः। वत्सः। अवीवृधत्। तस्मै। सहस्रऽनि
र्निजं। इषं। धत्तं। घृतऽश्चुतं॥ २०॥ प्र। अस्मै। ऊर्जं। घृतऽश्चुतं। अश्विना। यच्छतं। युवं। यः। वां।
सुम्नाय। तुस्तवत्। वसुऽयात्। दानुनः। पती इति॥ आ। नः। गंतं। रिशादसा। इमं। स्तोमं। पुरुऽभुजा। कृतं।

नः।सुऽश्रियः।नरा।इमा।हुता।अभिष्टये।आ।वां।विश्वाभिः।ऊतिऽभिः।प्रियऽमेधाः।अहूषत।
राजंतौ।अध्वराणां।अश्विना।यामऽहूतिषु।०।मयःऽभुवा।अश्विना।शंऽभुवा।युवं।यः।वां।वि
पन्यू इति।धीतिऽभिः।गीःऽभिः।वत्सः।अवीवृधत्।याभिः।कण्वं।मेधऽअतिथिं।याभिः।वशं।
दशऽव्रजं।याभिः।गोऽशर्यं।आवतं।ताभिः।अवतं।नरा॥२०॥याभिः।नरा।त्रसदस्युं।आव

नः

तं।कृत्व्ये।धने।ताभिः।सु।अस्मान्।अश्विना।प्र।अवतं।वाजऽसातये।प्र।वां।स्तोमाः।सुऽवृ
क्तयः।गिरः।वर्धंतु।अश्विना।पुरुऽत्रा।०।पुरुऽस्पृहा।त्रीणि।पदानि।अश्विनोः।आविः।संति।गु
हा।परः।कवी इति।ऋतस्य।पत्मऽभिः।अर्वाक्।जीवेभ्यः।परि॥२३॥आ।नूनं।अश्विना।युवं।व
त्सस्य।गंतं।अवसे।प्र।अस्मै।यच्छतं।अवृकं।पृथु।छर्दिः।युयुतं।याः।अरातयः।यत्।अंतरिक्षे।यत्
।दिवि।यत्।पंच।मानुषान्।अनु।नृम्णं।तत्।धत्तं।अश्विना।ये।वां।दंसांसि।अश्विना।विप्रा
सः।परिऽमामृशुः।एव।इत्।काण्वस्य।बोधतं।अयं।वां।घर्मः।अश्विना।स्तोमेन।परि।सिच्यते।
अयं।सोमः।मधुऽमान्।वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू।येन।वृत्रं।चिकेतथः।यत्।अप्ऽसु।य

५७

त्।वनस्पतौ।यत्।ओषधीषु।पुरुऽदंससा।कृतं।तेन।मा।अविष्टं।अश्विना॥५॥यत्।नासत्या।
भुरण्यथः।यत्।वा।देवा।भिषज्यथः।अयं।वां।वत्सः।मतिऽभिः।न।विंधते।हविष्मंतं।हि।गच्छथः।
आ।नूनं।अश्विनोः।ऋषिः।स्तोमं।चिकेत।वामया।आ।सोमं।मधुमत्ऽतमं।घर्मं।सिंचात्।अथर्व

पि। आ। नूनं। रघुऽवर्तनिं। रथं। तिष्ठाथः। अश्विना। आ। वां। स्तोमाः। इमे। मम। नभः। न। चुच्यवीरत।
यत्। अद्य। वां। नासत्या। उक्थैः। आऽचुच्युवीमहि। यत्। वा। वाणीभिः। अश्विना। ० यत्। वां। कक्षी
वान्। उत। यत्। विऽअश्वः। ऋषिः। यत्। वां। दीर्घऽतमाः। जुहाव। पृथी। यत्। वां। वैन्यः। सदनेषु। एव।
इत्। अतः। अश्विना। चेतयेथां॥ ११॥ यातं। छर्दिःऽपौ। उत। नः। परःऽपा। भूतं। जगत्ऽपौ। उ
त। नः। तनूऽपा। वर्तिः। तोकाय। तनयाय। यातं। यत्। इन्द्रेण। सऽरथं। याथः। अश्विना। यत्। वा।
वायुना। भवथः। सऽओकसा। यत्। आदित्येभिः। ऋभुऽभिः। सऽजोषसा। यत्। वा। विष्णोः। विऽक्र
मणेषु। तिष्ठथः। यत्। अद्य। अश्विनौ। अहं। हुवेय। वाजऽसातये। यत्। पृत्ऽसु। तुर्वणे। सहः। तत्। श्रे
ष्ठं। अश्विनोः। अवः। आ। नूनं। यातं। अश्विना। इमा। हव्यानि। वां। हिता। इमे। सोमासः। अधि। तु
र्वशे। यदौ। इमे। कण्वेषु। वां। अथ। यत्। नासत्या। पराके। अर्वाके। अस्ति। भेषजं। तेन। नूनं। विऽ
मदाय। प्रऽचेतसा। छर्दिः। वत्साय। यच्छतं॥ १५॥ अभुत्सि। ऊं इति। प्र। देव्या। साकं। वाचा। अहं।
अश्विनोः। वि। आवः। देवि। आ। मतिं। वि। रातिं। मर्त्येभ्यः। प्र। बोधय। उषः। अश्विना। प्र। देवि। सूनृते।
महि। प्र। यज्ञऽहोतः। आनुषक्। प्र। मदाय। श्रवः। बृहत्। यत्। उषः। यासि। भानुना। सं। सूर्येण।
रोचसे। आ। ह। अयं। अश्विनोः। रथः। वर्तिः। याति। नृऽपाय्यं। यत्। आऽपीतासः। अंशवः। गावः।

न । दुह्रे । ऊधऽभिः । यत् । वा । वाणीः । अनूषत । प्र । देवऽयंतः । अश्विना । प्र । द्युम्नाय । प्र । शवसे । प्र । नृऽ
सह्याय । शर्मणे । प्र । दक्षाय । प्रऽचेतसा । यत् । नूनं । धीभिः । अश्विना । पितुः । योना । निऽसीदथः ।
यत् । वा । सुम्नेभिः । उक्थ्या ॥ १९ ॥ यत् । स्थः । दीर्घऽप्रसद्मनि । यत् । वा । अदः । रोचने । दिवः । यत् ।
वा । समुद्रे । अधि । आऽकृते । गृहे । अतः । आ । यातं । अश्विना । यत् । वा । यज्ञं । मनवे । संऽमिमिक्षथुः ।
० बृहस्पतिं । विश्वान् । देवान् । अहं । हुवे । इंद्राविष्णू इति । अश्विनौ । आशुऽहेषसा । या । नु ।
अश्विना । हुवे । सुऽदंससा । गृभे । कृता । ययोः । ये । अस्ति । प्र । नः । सख्यं । देवेषु । अधि । आप्यं । ययोः ।
अधि । प्र । यज्ञाः । असूरे । संति । सूरयः । ता । यज्ञस्य । अध्वरस्य । प्रऽचेतसा । स्वधाभिः । या । पिब
तः । सोम्यं । मधु । यत् । अद्य । अश्विनौ । अपाक् । यत् । प्राक् । स्थः । वाजिनीवसू इति वाजिनीऽ
वसू । यत् । द्रुह्यवि । अनवि । तुर्वशे । यदौ । हुवे । वां । अथ । मा । आ । गतं । यत् । अंतरिक्षे । पतथः ।
पुरुऽभुजा । यत् । वा । इमे इति । रोदसी इति । अनु । यत् । वा । स्वधाभिः । अधिऽतिष्ठथः । रथं ॥ ० ॥
२४ ॥ त्वं । अग्ने । व्रतऽपाः । असि । देवः । आ । मर्त्येषु । आ । त्वं । यज्ञेषु । ईड्यः ॥ त्वं । असि । प्रऽशस्यः ।
विदथेषु । सहस्य । अग्ने । रथीः । अध्वराणां । सः । त्वं । अस्मत् । अप । द्विषः । युयोधि । जातऽवेदः ।
अदेवीः । अग्ने । अरातीः । अति । चित् । संतं । अह । यज्ञं । मर्तस्य । रिपोः । न । उप । वेषि । जातऽवेदः । म

र्तः। अमर्त्यस्य। ते। भूरि। नाम। मनामहे। विप्रासः। जातऽवेदसः॥ ५॥ विप्रं। विप्रासः। अवसे।
देवं। मर्तासः। ऊतये। अग्निं। गीःऽभिः। हवामहे। आ। ते। वत्सः। मनः। यमत्। परमात्। चित्। स
धऽस्थात्। अग्ने। त्वांऽकामया। गिरा। पुरुऽत्रा। हि। सऽदृङ्। असि। विशः। विश्वाः। अनु। प्रऽभुः।
समत्ऽसु। त्वा। हवामहे। समत्ऽसु। अग्निं। अवसे। वाजऽयंतः। हवामहे। वाजेषु। चित्रऽराधसं।
प्रत्नः। हि। कं। ईड्यः। अध्वरेषु। सनात्। च। होता। नव्यः। च। सत्सि। स्वां। च। अग्ने। तन्वं। पिप्रय
स्व। अस्मभ्यं। च। सौभगं। आ। यजस्व॥ २६॥ ॥ इति पंचमाष्टके अष्टमोध्यायः॥ ॥शाके १७२०॥
आश्राढ शुक्ल सप्तमी गुरुवार तद्दिने इदं पुस्तकं समाप्तं॥ ॥श्रीराम॥ ॥छ॥ छ॥ छ॥ छ॥

५९

॥छ॥ इति पंचमाष्टके समाप्तः॥ श्री राम॥छ॥

५९

[OrderDescription]
,CREATED=01.10.19 11:40
,TRANSFERRED=2019/10/01 at 13:44:43
,PAGES=1051
,TYPE=STD
,NAME=S0001929
,Book Name=M-2074-YAJUVED PADSANHITA
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF

FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF

FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,FILE30=00000030.TIF
,FILE31=00000031.TIF
,FILE32=00000032.TIF
,FILE33=00000033.TIF
,FILE34=00000034.TIF
,FILE35=00000035.TIF
,FILE36=00000036.TIF
,FILE37=00000037.TIF
,FILE38=00000038.TIF
,FILE39=00000039.TIF
,FILE40=00000040.TIF
,FILE41=00000041.TIF
,FILE42=00000042.TIF

FILE43=00000043.TIF
,FILE44=00000044.TIF
,FILE45=00000045.TIF
,FILE46=00000046.TIF
,FILE47=00000047.TIF
,FILE48=00000048.TIF
,FILE49=00000049.TIF
,FILE50=00000050.TIF
,FILE51=00000051.TIF
,FILE52=00000052.TIF
,FILE53=00000053.TIF
,FILE54=00000054.TIF
,FILE55=00000055.TIF
,FILE56=00000056.TIF
,FILE57=00000057.TIF
,FILE58=00000058.TIF
,FILE59=00000059.TIF

FILE60=00000060.TIF
,FILE61=00000061.TIF
,FILE62=00000062.TIF
,FILE63=00000063.TIF
,FILE64=00000064.TIF
,FILE65=00000065.TIF
,FILE66=00000066.TIF
,FILE67=00000067.TIF
,FILE68=00000068.TIF
,FILE69=00000069.TIF
,FILE70=00000070.TIF
,FILE71=00000071.TIF
,FILE72=00000072.TIF
,FILE73=00000073.TIF
,FILE74=00000074.TIF
,FILE75=00000075.TIF
,FILE76=00000076.TIF

FILE77=00000077.TIF
,FILE78=00000078.TIF
,FILE79=00000079.TIF
,FILE80=00000080.TIF
,FILE81=00000081.TIF
,FILE82=00000082.TIF
,FILE83=00000083.TIF
,FILE84=00000084.TIF
,FILE85=00000085.TIF
,FILE86=00000086.TIF
,FILE87=00000087.TIF
,FILE88=00000088.TIF
,FILE89=00000089.TIF
,FILE90=00000090.TIF
,FILE91=00000091.TIF
,FILE92=00000092.TIF
,FILE93=00000093.TIF

FILE94=00000094.TIF
,FILE95=00000095.TIF
,FILE96=00000096.TIF
,FILE97=00000097.TIF
,FILE98=00000098.TIF
,FILE99=00000099.TIF
,FILE100=00000100.TIF
,FILE101=00000101.TIF
,FILE102=00000102.TIF
,FILE103=00000103.TIF
,FILE104=00000104.TIF
,FILE105=00000105.TIF
,FILE106=00000106.TIF
,FILE107=00000107.TIF
,FILE108=00000108.TIF
,FILE109=00000109.TIF
,FILE110=00000110.TIF

FILE111=00000111.TIF
,FILE112=00000112.TIF
,FILE113=00000113.TIF
,FILE114=00000114.TIF
,FILE115=00000115.TIF
,FILE116=00000116.TIF
,FILE117=00000117.TIF
,FILE118=00000118.TIF
,FILE119=00000119.TIF
,FILE120=00000120.TIF
,FILE121=00000121.TIF
,FILE122=00000122.TIF
,FILE123=00000123.TIF
,FILE124=00000124.TIF
,FILE125=00000125.TIF
,FILE126=00000126.TIF
,FILE127=00000127.TIF

FILE128=00000128.TIF
,FILE129=00000129.TIF
,FILE130=00000130.TIF
,FILE131=00000131.TIF
,FILE132=00000132.TIF
,FILE133=00000133.TIF
,FILE134=00000134.TIF
,FILE135=00000135.TIF
,FILE136=00000136.TIF
,FILE137=00000137.TIF
,FILE138=00000138.TIF
,FILE139=00000139.TIF
,FILE140=00000140.TIF
,FILE141=00000141.TIF
,FILE142=00000142.TIF
,FILE143=00000143.TIF
,FILE144=00000144.TIF

FILE145=00000145.TIF
,FILE146=00000146.TIF
,FILE147=00000147.TIF
,FILE148=00000148.TIF
,FILE149=00000149.TIF
,FILE150=00000150.TIF
,FILE151=00000151.TIF
,FILE152=00000152.TIF
,FILE153=00000153.TIF
,FILE154=00000154.TIF
,FILE155=00000155.TIF
,FILE156=00000156.TIF
,FILE157=00000157.TIF
,FILE158=00000158.TIF
,FILE159=00000159.TIF
,FILE160=00000160.TIF
,FILE161=00000161.TIF

FILE162=00000162.TIF
,FILE163=00000163.TIF
,FILE164=00000164.TIF
,FILE165=00000165.TIF
,FILE166=00000166.TIF
,FILE167=00000167.TIF
,FILE168=00000168.TIF
,FILE169=00000169.TIF
,FILE170=00000170.TIF
,FILE171=00000171.TIF
,FILE172=00000172.TIF
,FILE173=00000173.TIF
,FILE174=00000174.TIF
,FILE175=00000175.TIF
,FILE176=00000176.TIF
,FILE177=00000177.TIF
,FILE178=00000178.TIF

FILE179=00000179.TIF
,FILE180=00000180.TIF
,FILE181=00000181.TIF
,FILE182=00000182.TIF
,FILE183=00000183.TIF
,FILE184=00000184.TIF
,FILE185=00000185.TIF
,FILE186=00000186.TIF
,FILE187=00000187.TIF
,FILE188=00000188.TIF
,FILE189=00000189.TIF
,FILE190=00000190.TIF
,FILE191=00000191.TIF
,FILE192=00000192.TIF
,FILE193=00000193.TIF
,FILE194=00000194.TIF
,FILE195=00000195.TIF

FILE196=00000196.TIF
,FILE197=00000197.TIF
,FILE198=00000198.TIF
,FILE199=00000199.TIF
,FILE200=00000200.TIF
,FILE201=00000201.TIF
,FILE202=00000202.TIF
,FILE203=00000203.TIF
,FILE204=00000204.TIF
,FILE205=00000205.TIF
,FILE206=00000206.TIF
,FILE207=00000207.TIF
,FILE208=00000208.TIF
,FILE209=00000209.TIF
,FILE210=00000210.TIF
,FILE211=00000211.TIF
,FILE212=00000212.TIF

FILE213=00000213.TIF
,FILE214=00000214.TIF
,FILE215=00000215.TIF
,FILE216=00000216.TIF
,FILE217=00000217.TIF
,FILE218=00000218.TIF
,FILE219=00000219.TIF
,FILE220=00000220.TIF
,FILE221=00000221.TIF
,FILE222=00000222.TIF
,FILE223=00000223.TIF
,FILE224=00000224.TIF
,FILE225=00000225.TIF
,FILE226=00000226.TIF
,FILE227=00000227.TIF
,FILE228=00000228.TIF
,FILE229=00000229.TIF

FILE230=00000230.TIF
,FILE231=00000231.TIF
,FILE232=00000232.TIF
,FILE233=00000233.TIF
,FILE234=00000234.TIF
,FILE235=00000235.TIF
,FILE236=00000236.TIF
,FILE237=00000237.TIF
,FILE238=00000238.TIF
,FILE239=00000239.TIF
,FILE240=00000240.TIF
,FILE241=00000241.TIF
,FILE242=00000242.TIF
,FILE243=00000243.TIF
,FILE244=00000244.TIF
,FILE245=00000245.TIF
,FILE246=00000246.TIF

FILE247=00000247.TIF
,FILE248=00000248.TIF
,FILE249=00000249.TIF
,FILE250=00000250.TIF
,FILE251=00000251.TIF
,FILE252=00000252.TIF
,FILE253=00000253.TIF
,FILE254=00000254.TIF
,FILE255=00000255.TIF
,FILE256=00000256.TIF
,FILE257=00000257.TIF
,FILE258=00000258.TIF
,FILE259=00000259.TIF
,FILE260=00000260.TIF
,FILE261=00000261.TIF
,FILE262=00000262.TIF
,FILE263=00000263.TIF

FILE264=00000264.TIF
,FILE265=00000265.TIF
,FILE266=00000266.TIF
,FILE267=00000267.TIF
,FILE268=00000268.TIF
,FILE269=00000269.TIF
,FILE270=00000270.TIF
,FILE271=00000271.TIF
,FILE272=00000272.TIF
,FILE273=00000273.TIF
,FILE274=00000274.TIF
,FILE275=00000275.TIF
,FILE276=00000276.TIF
,FILE277=00000277.TIF
,FILE278=00000278.TIF
,FILE279=00000279.TIF
,FILE280=00000280.TIF

FILE281=00000281.TIF
,FILE282=00000282.TIF
,FILE283=00000283.TIF
,FILE284=00000284.TIF
,FILE285=00000285.TIF
,FILE286=00000286.TIF
,FILE287=00000287.TIF
,FILE288=00000288.TIF
,FILE289=00000289.TIF
,FILE290=00000290.TIF
,FILE291=00000291.TIF
,FILE292=00000292.TIF
,FILE293=00000293.TIF
,FILE294=00000294.TIF
,FILE295=00000295.TIF
,FILE296=00000296.TIF
,FILE297=00000297.TIF

FILE298=00000298.TIF
,FILE299=00000299.TIF
,FILE300=00000300.TIF
,FILE301=00000301.TIF
,FILE302=00000302.TIF
,FILE303=00000303.TIF
,FILE304=00000304.TIF
,FILE305=00000305.TIF
,FILE306=00000306.TIF
,FILE307=00000307.TIF
,FILE308=00000308.TIF
,FILE309=00000309.TIF
,FILE310=00000310.TIF
,FILE311=00000311.TIF
,FILE312=00000312.TIF
,FILE313=00000313.TIF
,FILE314=00000314.TIF

FILE315=00000315.TIF
,FILE316=00000316.TIF
,FILE317=00000317.TIF
,FILE318=00000318.TIF
,FILE319=00000319.TIF
,FILE320=00000320.TIF
,FILE321=00000321.TIF
,FILE322=00000322.TIF
,FILE323=00000323.TIF
,FILE324=00000324.TIF
,FILE325=00000325.TIF
,FILE326=00000326.TIF
,FILE327=00000327.TIF
,FILE328=00000328.TIF
,FILE329=00000329.TIF
,FILE330=00000330.TIF
,FILE331=00000331.TIF

FILE332=00000332.TIF
,FILE333=00000333.TIF
,FILE334=00000334.TIF
,FILE335=00000335.TIF
,FILE336=00000336.TIF
,FILE337=00000337.TIF
,FILE338=00000338.TIF
,FILE339=00000339.TIF
,FILE340=00000340.TIF
,FILE341=00000341.TIF
,FILE342=00000342.TIF
,FILE343=00000343.TIF
,FILE344=00000344.TIF
,FILE345=00000345.TIF
,FILE346=00000346.TIF
,FILE347=00000347.TIF
,FILE348=00000348.TIF

FILE349=00000349.TIF
,FILE350=00000350.TIF
,FILE351=00000351.TIF
,FILE352=00000352.TIF
,FILE353=00000353.TIF
,FILE354=00000354.TIF
,FILE355=00000355.TIF
,FILE356=00000356.TIF
,FILE357=00000357.TIF
,FILE358=00000358.TIF
,FILE359=00000359.TIF
,FILE360=00000360.TIF
,FILE361=00000361.TIF
,FILE362=00000362.TIF
,FILE363=00000363.TIF
,FILE364=00000364.TIF
,FILE365=00000365.TIF

FILE366=00000366.TIF
,FILE367=00000367.TIF
,FILE368=00000368.TIF
,FILE369=00000369.TIF
,FILE370=00000370.TIF
,FILE371=00000371.TIF
,FILE372=00000372.TIF
,FILE373=00000373.TIF
,FILE374=00000374.TIF
,FILE375=00000375.TIF
,FILE376=00000376.TIF
,FILE377=00000377.TIF
,FILE378=00000378.TIF
,FILE379=00000379.TIF
,FILE380=00000380.TIF
,FILE381=00000381.TIF
,FILE382=00000382.TIF

FILE383=00000383.TIF
,FILE384=00000384.TIF
,FILE385=00000385.TIF
,FILE386=00000386.TIF
,FILE387=00000387.TIF
,FILE388=00000388.TIF
,FILE389=00000389.TIF
,FILE390=00000390.TIF
,FILE391=00000391.TIF
,FILE392=00000392.TIF
,FILE393=00000393.TIF
,FILE394=00000394.TIF
,FILE395=00000395.TIF
,FILE396=00000396.TIF
,FILE397=00000397.TIF
,FILE398=00000398.TIF
,FILE399=00000399.TIF

FILE400=00000400.TIF
,FILE401=00000401.TIF
,FILE402=00000402.TIF
,FILE403=00000403.TIF
,FILE404=00000404.TIF
,FILE405=00000405.TIF
,FILE406=00000406.TIF
,FILE407=00000407.TIF
,FILE408=00000408.TIF
,FILE409=00000409.TIF
,FILE410=00000410.TIF
,FILE411=00000411.TIF
,FILE412=00000412.TIF
,FILE413=00000413.TIF
,FILE414=00000414.TIF
,FILE415=00000415.TIF
,FILE416=00000416.TIF

FILE417=00000417.TIF
,FILE418=00000418.TIF
,FILE419=00000419.TIF
,FILE420=00000420.TIF
,FILE421=00000421.TIF
,FILE422=00000422.TIF
,FILE423=00000423.TIF
,FILE424=00000424.TIF
,FILE425=00000425.TIF
,FILE426=00000426.TIF
,FILE427=00000427.TIF
,FILE428=00000428.TIF
,FILE429=00000429.TIF
,FILE430=00000430.TIF
,FILE431=00000431.TIF
,FILE432=00000432.TIF
,FILE433=00000433.TIF

FILE434=00000434.TIF
,FILE435=00000435.TIF
,FILE436=00000436.TIF
,FILE437=00000437.TIF
,FILE438=00000438.TIF
,FILE439=00000439.TIF
,FILE440=00000440.TIF
,FILE441=00000441.TIF
,FILE442=00000442.TIF
,FILE443=00000443.TIF
,FILE444=00000444.TIF
,FILE445=00000445.TIF
,FILE446=00000446.TIF
,FILE447=00000447.TIF
,FILE448=00000448.TIF
,FILE449=00000449.TIF
,FILE450=00000450.TIF

FILE451=00000451.TIF
,FILE452=00000452.TIF
,FILE453=00000453.TIF
,FILE454=00000454.TIF
,FILE455=00000455.TIF
,FILE456=00000456.TIF
,FILE457=00000457.TIF
,FILE458=00000458.TIF
,FILE459=00000459.TIF
,FILE460=00000460.TIF
,FILE461=00000461.TIF
,FILE462=00000462.TIF
,FILE463=00000463.TIF
,FILE464=00000464.TIF
,FILE465=00000465.TIF
,FILE466=00000466.TIF
,FILE467=00000467.TIF

FILE468=00000468.TIF
,FILE469=00000469.TIF
,FILE470=00000470.TIF
,FILE471=00000471.TIF
,FILE472=00000472.TIF
,FILE473=00000473.TIF
,FILE474=00000474.TIF
,FILE475=00000475.TIF
,FILE476=00000476.TIF
,FILE477=00000477.TIF
,FILE478=00000478.TIF
,FILE479=00000479.TIF
,FILE480=00000480.TIF
,FILE481=00000481.TIF
,FILE482=00000482.TIF
,FILE483=00000483.TIF
,FILE484=00000484.TIF

FILE485=00000485.TIF
,FILE486=00000486.TIF
,FILE487=00000487.TIF
,FILE488=00000488.TIF
,FILE489=00000489.TIF
,FILE490=00000490.TIF
,FILE491=00000491.TIF
,FILE492=00000492.TIF
,FILE493=00000493.TIF
,FILE494=00000494.TIF
,FILE495=00000495.TIF
,FILE496=00000496.TIF
,FILE497=00000497.TIF
,FILE498=00000498.TIF
,FILE499=00000499.TIF
,FILE500=00000500.TIF
,FILE501=00000501.TIF

FILE502=00000502.TIF
,FILE503=00000503.TIF
,FILE504=00000504.TIF
,FILE505=00000505.TIF
,FILE506=00000506.TIF
,FILE507=00000507.TIF
,FILE508=00000508.TIF
,FILE509=00000509.TIF
,FILE510=00000510.TIF
,FILE511=00000511.TIF
,FILE512=00000512.TIF
,FILE513=00000513.TIF
,FILE514=00000514.TIF
,FILE515=00000515.TIF
,FILE516=00000516.TIF
,FILE517=00000517.TIF
,FILE518=00000518.TIF

FILE519=00000519.TIF
,FILE520=00000520.TIF
,FILE521=00000521.TIF
,FILE522=00000522.TIF
,FILE523=00000523.TIF
,FILE524=00000524.TIF
,FILE525=00000525.TIF
,FILE526=00000526.TIF
,FILE527=00000527.TIF
,FILE528=00000528.TIF
,FILE529=00000529.TIF
,FILE530=00000530.TIF
,FILE531=00000531.TIF
,FILE532=00000532.TIF
,FILE533=00000533.TIF
,FILE534=00000534.TIF
,FILE535=00000535.TIF

FILE536=00000536.TIF
,FILE537=00000537.TIF
,FILE538=00000538.TIF
,FILE539=00000539.TIF
,FILE540=00000540.TIF
,FILE541=00000541.TIF
,FILE542=00000542.TIF
,FILE543=00000543.TIF
,FILE544=00000544.TIF
,FILE545=00000545.TIF
,FILE546=00000546.TIF
,FILE547=00000547.TIF
,FILE548=00000548.TIF
,FILE549=00000549.TIF
,FILE550=00000550.TIF
,FILE551=00000551.TIF
,FILE552=00000552.TIF

FILE553=00000553.TIF
,FILE554=00000554.TIF
,FILE555=00000555.TIF
,FILE556=00000556.TIF
,FILE557=00000557.TIF
,FILE558=00000558.TIF
,FILE559=00000559.TIF
,FILE560=00000560.TIF
,FILE561=00000561.TIF
,FILE562=00000562.TIF
,FILE563=00000563.TIF
,FILE564=00000564.TIF
,FILE565=00000565.TIF
,FILE566=00000566.TIF
,FILE567=00000567.TIF
,FILE568=00000568.TIF
,FILE569=00000569.TIF

FILE570=00000570.TIF
,FILE571=00000571.TIF
,FILE572=00000572.TIF
,FILE573=00000573.TIF
,FILE574=00000574.TIF
,FILE575=00000575.TIF
,FILE576=00000576.TIF
,FILE577=00000577.TIF
,FILE578=00000578.TIF
,FILE579=00000579.TIF
,FILE580=00000580.TIF
,FILE581=00000581.TIF
,FILE582=00000582.TIF
,FILE583=00000583.TIF
,FILE584=00000584.TIF
,FILE585=00000585.TIF
,FILE586=00000586.TIF

FILE587=00000587.TIF
,FILE588=00000588.TIF
,FILE589=00000589.TIF
,FILE590=00000590.TIF
,FILE591=00000591.TIF
,FILE592=00000592.TIF
,FILE593=00000593.TIF
,FILE594=00000594.TIF
,FILE595=00000595.TIF
,FILE596=00000596.TIF
,FILE597=00000597.TIF
,FILE598=00000598.TIF
,FILE599=00000599.TIF
,FILE600=00000600.TIF
,FILE601=00000601.TIF
,FILE602=00000602.TIF
,FILE603=00000603.TIF

FILE604=00000604.TIF
,FILE605=00000605.TIF
,FILE606=00000606.TIF
,FILE607=00000607.TIF
,FILE608=00000608.TIF
,FILE609=00000609.TIF
,FILE610=00000610.TIF
,FILE611=00000611.TIF
,FILE612=00000612.TIF
,FILE613=00000613.TIF
,FILE614=00000614.TIF
,FILE615=00000615.TIF
,FILE616=00000616.TIF
,FILE617=00000617.TIF
,FILE618=00000618.TIF
,FILE619=00000619.TIF
,FILE620=00000620.TIF

FILE621=00000621.TIF
,FILE622=00000622.TIF
,FILE623=00000623.TIF
,FILE624=00000624.TIF
,FILE625=00000625.TIF
,FILE626=00000626.TIF
,FILE627=00000627.TIF
,FILE628=00000628.TIF
,FILE629=00000629.TIF
,FILE630=00000630.TIF
,FILE631=00000631.TIF
,FILE632=00000632.TIF
,FILE633=00000633.TIF
,FILE634=00000634.TIF
,FILE635=00000635.TIF
,FILE636=00000636.TIF
,FILE637=00000637.TIF

FILE638=00000638.TIF
,FILE639=00000639.TIF
,FILE640=00000640.TIF
,FILE641=00000641.TIF
,FILE642=00000642.TIF
,FILE643=00000643.TIF
,FILE644=00000644.TIF
,FILE645=00000645.TIF
,FILE646=00000646.TIF
,FILE647=00000647.TIF
,FILE648=00000648.TIF
,FILE649=00000649.TIF
,FILE650=00000650.TIF
,FILE651=00000651.TIF
,FILE652=00000652.TIF
,FILE653=00000653.TIF
,FILE654=00000654.TIF

FILE655=00000655.TIF
,FILE656=00000656.TIF
,FILE657=00000657.TIF
,FILE658=00000658.TIF
,FILE659=00000659.TIF
,FILE660=00000660.TIF
,FILE661=00000661.TIF
,FILE662=00000662.TIF
,FILE663=00000663.TIF
,FILE664=00000664.TIF
,FILE665=00000665.TIF
,FILE666=00000666.TIF
,FILE667=00000667.TIF
,FILE668=00000668.TIF
,FILE669=00000669.TIF
,FILE670=00000670.TIF
,FILE671=00000671.TIF

FILE672=00000672.TIF
,FILE673=00000673.TIF
,FILE674=00000674.TIF
,FILE675=00000675.TIF
,FILE676=00000676.TIF
,FILE677=00000677.TIF
,FILE678=00000678.TIF
,FILE679=00000679.TIF
,FILE680=00000680.TIF
,FILE681=00000681.TIF
,FILE682=00000682.TIF
,FILE683=00000683.TIF
,FILE684=00000684.TIF
,FILE685=00000685.TIF
,FILE686=00000686.TIF
,FILE687=00000687.TIF
,FILE688=00000688.TIF

FILE689=00000689.TIF
,FILE690=00000690.TIF
,FILE691=00000691.TIF
,FILE692=00000692.TIF
,FILE693=00000693.TIF
,FILE694=00000694.TIF
,FILE695=00000695.TIF
,FILE696=00000696.TIF
,FILE697=00000697.TIF
,FILE698=00000698.TIF
,FILE699=00000699.TIF
,FILE700=00000700.TIF
,FILE701=00000701.TIF
,FILE702=00000702.TIF
,FILE703=00000703.TIF
,FILE704=00000704.TIF
,FILE705=00000705.TIF

FILE706=00000706.TIF
,FILE707=00000707.TIF
,FILE708=00000708.TIF
,FILE709=00000709.TIF
,FILE710=00000710.TIF
,FILE711=00000711.TIF
,FILE712=00000712.TIF
,FILE713=00000713.TIF
,FILE714=00000714.TIF
,FILE715=00000715.TIF
,FILE716=00000716.TIF
,FILE717=00000717.TIF
,FILE718=00000718.TIF
,FILE719=00000719.TIF
,FILE720=00000720.TIF
,FILE721=00000721.TIF
,FILE722=00000722.TIF

FILE723=00000723.TIF
,FILE724=00000724.TIF
,FILE725=00000725.TIF
,FILE726=00000726.TIF
,FILE727=00000727.TIF
,FILE728=00000728.TIF
,FILE729=00000729.TIF
,FILE730=00000730.TIF
,FILE731=00000731.TIF
,FILE732=00000732.TIF
,FILE733=00000733.TIF
,FILE734=00000734.TIF
,FILE735=00000735.TIF
,FILE736=00000736.TIF
,FILE737=00000737.TIF
,FILE738=00000738.TIF
,FILE739=00000739.TIF

FILE740=00000740.TIF
,FILE741=00000741.TIF
,FILE742=00000742.TIF
,FILE743=00000743.TIF
,FILE744=00000744.TIF
,FILE745=00000745.TIF
,FILE746=00000746.TIF
,FILE747=00000747.TIF
,FILE748=00000748.TIF
,FILE749=00000749.TIF
,FILE750=00000750.TIF
,FILE751=00000751.TIF
,FILE752=00000752.TIF
,FILE753=00000753.TIF
,FILE754=00000754.TIF
,FILE755=00000755.TIF
,FILE756=00000756.TIF

FILE757=00000757.TIF
,FILE758=00000758.TIF
,FILE759=00000759.TIF
,FILE760=00000760.TIF
,FILE761=00000761.TIF
,FILE762=00000762.TIF
,FILE763=00000763.TIF
,FILE764=00000764.TIF
,FILE765=00000765.TIF
,FILE766=00000766.TIF
,FILE767=00000767.TIF
,FILE768=00000768.TIF
,FILE769=00000769.TIF
,FILE770=00000770.TIF
,FILE771=00000771.TIF
,FILE772=00000772.TIF
,FILE773=00000773.TIF

FILE774=00000774.TIF
,FILE775=00000775.TIF
,FILE776=00000776.TIF
,FILE777=00000777.TIF
,FILE778=00000778.TIF
,FILE779=00000779.TIF
,FILE780=00000780.TIF
,FILE781=00000781.TIF
,FILE782=00000782.TIF
,FILE783=00000783.TIF
,FILE784=00000784.TIF
,FILE785=00000785.TIF
,FILE786=00000786.TIF
,FILE787=00000787.TIF
,FILE788=00000788.TIF
,FILE789=00000789.TIF
,FILE790=00000790.TIF

FILE791=00000791.TIF
,FILE792=00000792.TIF
,FILE793=00000793.TIF
,FILE794=00000794.TIF
,FILE795=00000795.TIF
,FILE796=00000796.TIF
,FILE797=00000797.TIF
,FILE798=00000798.TIF
,FILE799=00000799.TIF
,FILE800=00000800.TIF
,FILE801=00000801.TIF
,FILE802=00000802.TIF
,FILE803=00000803.TIF
,FILE804=00000804.TIF
,FILE805=00000805.TIF
,FILE806=00000806.TIF
,FILE807=00000807.TIF

FILE808=00000808.TIF
,FILE809=00000809.TIF
,FILE810=00000810.TIF
,FILE811=00000811.TIF
,FILE812=00000812.TIF
,FILE813=00000813.TIF
,FILE814=00000814.TIF
,FILE815=00000815.TIF
,FILE816=00000816.TIF
,FILE817=00000817.TIF
,FILE818=00000818.TIF
,FILE819=00000819.TIF
,FILE820=00000820.TIF
,FILE821=00000821.TIF
,FILE822=00000822.TIF
,FILE823=00000823.TIF
,FILE824=00000824.TIF

FILE825=00000825.TIF
,FILE826=00000826.TIF
,FILE827=00000827.TIF
,FILE828=00000828.TIF
,FILE829=00000829.TIF
,FILE830=00000830.TIF
,FILE831=00000831.TIF
,FILE832=00000832.TIF
,FILE833=00000833.TIF
,FILE834=00000834.TIF
,FILE835=00000835.TIF
,FILE836=00000836.TIF
,FILE837=00000837.TIF
,FILE838=00000838.TIF
,FILE839=00000839.TIF
,FILE840=00000840.TIF
,FILE841=00000841.TIF

FILE842=00000842.TIF
,FILE843=00000843.TIF
,FILE844=00000844.TIF
,FILE845=00000845.TIF
,FILE846=00000846.TIF
,FILE847=00000847.TIF
,FILE848=00000848.TIF
,FILE849=00000849.TIF
,FILE850=00000850.TIF
,FILE851=00000851.TIF
,FILE852=00000852.TIF
,FILE853=00000853.TIF
,FILE854=00000854.TIF
,FILE855=00000855.TIF
,FILE856=00000856.TIF
,FILE857=00000857.TIF
,FILE858=00000858.TIF

FILE859=00000859.TIF
,FILE860=00000860.TIF
,FILE861=00000861.TIF
,FILE862=00000862.TIF
,FILE863=00000863.TIF
,FILE864=00000864.TIF
,FILE865=00000865.TIF
,FILE866=00000866.TIF
,FILE867=00000867.TIF
,FILE868=00000868.TIF
,FILE869=00000869.TIF
,FILE870=00000870.TIF
,FILE871=00000871.TIF
,FILE872=00000872.TIF
,FILE873=00000873.TIF
,FILE874=00000874.TIF
,FILE875=00000875.TIF

FILE876=00000876.TIF
,FILE877=00000877.TIF
,FILE878=00000878.TIF
,FILE879=00000879.TIF
,FILE880=00000880.TIF
,FILE881=00000881.TIF
,FILE882=00000882.TIF
,FILE883=00000883.TIF
,FILE884=00000884.TIF
,FILE885=00000885.TIF
,FILE886=00000886.TIF
,FILE887=00000887.TIF
,FILE888=00000888.TIF
,FILE889=00000889.TIF
,FILE890=00000890.TIF
,FILE891=00000891.TIF
,FILE892=00000892.TIF

FILE893=00000893.TIF
,FILE894=00000894.TIF
,FILE895=00000895.TIF
,FILE896=00000896.TIF
,FILE897=00000897.TIF
,FILE898=00000898.TIF
,FILE899=00000899.TIF
,FILE900=00000900.TIF
,FILE901=00000901.TIF
,FILE902=00000902.TIF
,FILE903=00000903.TIF
,FILE904=00000904.TIF
,FILE905=00000905.TIF
,FILE906=00000906.TIF
,FILE907=00000907.TIF
,FILE908=00000908.TIF
,FILE909=00000909.TIF

FILE910=00000910.TIF
,FILE911=00000911.TIF
,FILE912=00000912.TIF
,FILE913=00000913.TIF
,FILE914=00000914.TIF
,FILE915=00000915.TIF
,FILE916=00000916.TIF
,FILE917=00000917.TIF
,FILE918=00000918.TIF
,FILE919=00000919.TIF
,FILE920=00000920.TIF
,FILE921=00000921.TIF
,FILE922=00000922.TIF
,FILE923=00000923.TIF
,FILE924=00000924.TIF
,FILE925=00000925.TIF
,FILE926=00000926.TIF

FILE927=00000927.TIF
,FILE928=00000928.TIF
,FILE929=00000929.TIF
,FILE930=00000930.TIF
,FILE931=00000931.TIF
,FILE932=00000932.TIF
,FILE933=00000933.TIF
,FILE934=00000934.TIF
,FILE935=00000935.TIF
,FILE936=00000936.TIF
,FILE937=00000937.TIF
,FILE938=00000938.TIF
,FILE939=00000939.TIF
,FILE940=00000940.TIF
,FILE941=00000941.TIF
,FILE942=00000942.TIF
,FILE943=00000943.TIF

FILE944=00000944.TIF
,FILE945=00000945.TIF
,FILE946=00000946.TIF
,FILE947=00000947.TIF
,FILE948=00000948.TIF
,FILE949=00000949.TIF
,FILE950=00000950.TIF
,FILE951=00000951.TIF
,FILE952=00000952.TIF
,FILE953=00000953.TIF
,FILE954=00000954.TIF
,FILE955=00000955.TIF
,FILE956=00000956.TIF
,FILE957=00000957.TIF
,FILE958=00000958.TIF
,FILE959=00000959.TIF
,FILE960=00000960.TIF

FILE961=00000961.TIF
,FILE962=00000962.TIF
,FILE963=00000963.TIF
,FILE964=00000964.TIF
,FILE965=00000965.TIF
,FILE966=00000966.TIF
,FILE967=00000967.TIF
,FILE968=00000968.TIF
,FILE969=00000969.TIF
,FILE970=00000970.TIF
,FILE971=00000971.TIF
,FILE972=00000972.TIF
,FILE973=00000973.TIF
,FILE974=00000974.TIF
,FILE975=00000975.TIF
,FILE976=00000976.TIF
,FILE977=00000977.TIF

FILE978=00000978.TIF
,FILE979=00000979.TIF
,FILE980=00000980.TIF
,FILE981=00000981.TIF
,FILE982=00000982.TIF
,FILE983=00000983.TIF
,FILE984=00000984.TIF
,FILE985=00000985.TIF
,FILE986=00000986.TIF
,FILE987=00000987.TIF
,FILE988=00000988.TIF
,FILE989=00000989.TIF
,FILE990=00000990.TIF
,FILE991=00000991.TIF
,FILE992=00000992.TIF
,FILE993=00000993.TIF
,FILE994=00000994.TIF

FILE995=00000995.TIF
,FILE996=00000996.TIF
,FILE997=00000997.TIF
,FILE998=00000998.TIF
,FILE999=00000999.TIF
,FILE1000=00001000.TIF
,FILE1001=00001001.TIF
,FILE1002=00001002.TIF
,FILE1003=00001003.TIF
,FILE1004=00001004.TIF
,FILE1005=00001005.TIF
,FILE1006=00001006.TIF
,FILE1007=00001007.TIF
,FILE1008=00001008.TIF
,FILE1009=00001009.TIF
,FILE1010=00001010.TIF
,FILE1011=00001011.TIF

FILE1012=00001012.TIF
,FILE1013=00001013.TIF
,FILE1014=00001014.TIF
,FILE1015=00001015.TIF
,FILE1016=00001016.TIF
,FILE1017=00001017.TIF
,FILE1018=00001018.TIF
,FILE1019=00001019.TIF
,FILE1020=00001020.TIF
,FILE1021=00001021.TIF
,FILE1022=00001022.TIF
,FILE1023=00001023.TIF
,FILE1024=00001024.TIF
,FILE1025=00001025.TIF
,FILE1026=00001026.TIF
,FILE1027=00001027.TIF
,FILE1028=00001028.TIF

FILE1029=00001029.TIF
,FILE1030=00001030.TIF
,FILE1031=00001031.TIF
,FILE1032=00001032.TIF
,FILE1033=00001033.TIF
,FILE1034=00001034.TIF
,FILE1035=00001035.TIF
,FILE1036=00001036.TIF
,FILE1037=00001037.TIF
,FILE1038=00001038.TIF
,FILE1039=00001039.TIF
,FILE1040=00001040.TIF
,FILE1041=00001041.TIF
,FILE1042=00001042.TIF
,FILE1043=00001043.TIF
,FILE1044=00001044.TIF
,FILE1045=00001045.TIF

FILE1046=00001046.TIF
,FILE1047=00001047.TIF
,FILE1048=00001048.TIF
,FILE1049=00001049.TIF
,FILE1050=00001050.TIF
,FILE1051=00001051.TIF
,